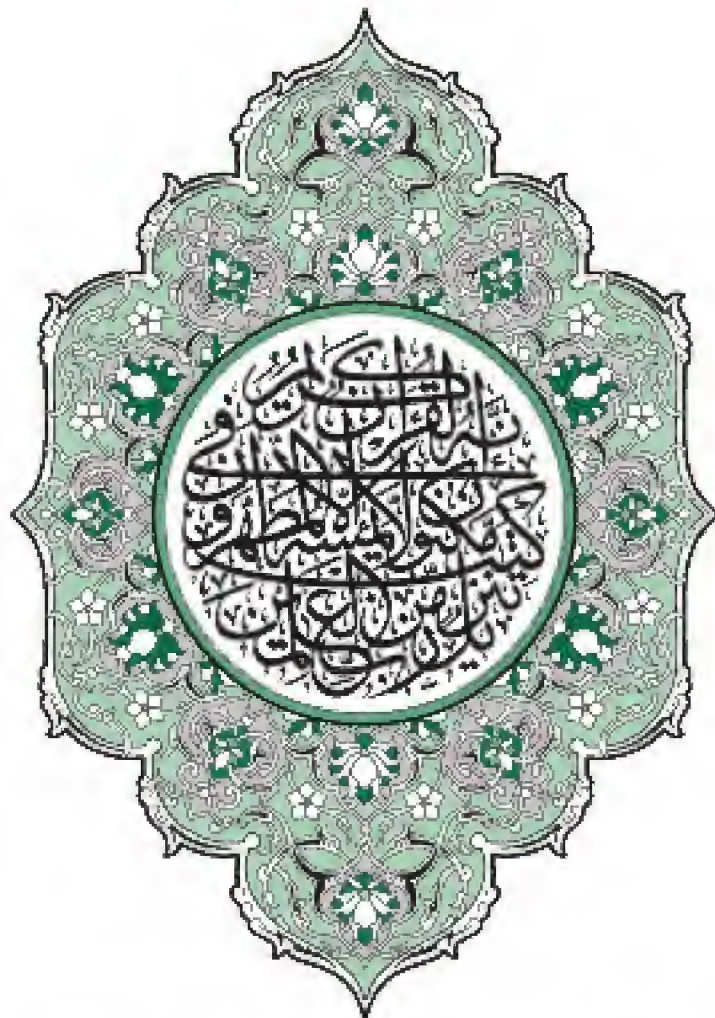

الحج والعمرة والزيارة

خادم الحرمين الشريفين مديك عبدالله كوي عبد العزيز ثاني سعود
مديكي شانشيني عمر ميسال سعوديه شهر طعمه نظير و بهير ياردان له مهر چاپكر دي
قورتاي پيرقزل له گهال و مرگزي اي مانا گاني

شركه والقرطبيات اعز همة المسلمين الشريفين ورتبه مشايخ
سنة ورمضان المبارك سنة ١٤٤٠ هـ
مكة المكرمة سنة ١٤٤٠ هـ

وَقَدْثَ إِلَهُ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ عَيْنِ الدِّينِ نَزَّاعِيهِ الْقَزْوِينِ آلِ سُغُودِ
وَلَا يَجُوزُ بَعْدَهُ
بُورُجِ مَجَانِنِ

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ئەم قورئانە پىرۋزە لەگەل ۋەرگىزان ماناكانى
دىيارى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىكە عىبادەت كوردى عىبادەتەزىز ئال سەئودە
(بەخۇرايىن دابەش تەكرىت)

كۆمەلگەي مەلىكە فەھد بۇ چاپكردى قورئانى پىرۋز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ: صالح بن عبد العزيز بن محمد آل الشيخ
وزير الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين ، القائل في كتابه الكريم: ﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد، القائل:
« خيركم من تعلم القرآن وعلمه ».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خدام الحرمين الشريفين، الملك عبد الله بن عبد العزيز آل سعود، حفظه الله، بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين، في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد بالملكة العربية السعودية بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم إلى جميع لغات العالم المهمة تسهياً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ المأمور به في قوله صلى الله عليه وسلم: « بلغوا عني ولو آية ».

وخدمة لإخواننا الناطقين باللغة الكردية يطيب لمجمع الملك

فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة أن يقدم للقارئ الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية التي قام بها فضيلة الشيخ ملا محمد ملا صالح الياصوي، وراجعها من قبل المجمع كل من فضيلة الدكتور كمال صادق ياسين لَك، وفضيلة الأستاذ أوميد عمر الجروستاني.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم الذي نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا نندرك أن ترجمة معاني القرآن الكريم - مهما بلغت دقتها - ستكون قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافق مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص أو زيادة للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منا إنك أنت السميع العليم.

بەتاۋىي خىۋاي بەخشىنىدەي مېھرىبان

پىتىشەكى

بە پىتىۋىسى پايەدار شېخ صالح كۆپى عبدالعزىز كۆرى ھىمد ئالى شېخ
ۋەزىرى كارۋىبارى ئىسلامى ۋەقە قاف ۋىبانگەۋاز ۋىئىرشاد ۋەسەرپەر شىئارى گىشىنى
كۆمەلگەي مەلىك قەھد بۇ چاپكردى قورلانى پىرۋز

سۈپاس ۋەستايىش بىۋخىۋاي بىھەرۋەردىگارى
جىيەھانىيان كە لەكىتىيىبە پىرۋزكىسى دا قىدرەمسۈرىسى:
﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾ واتە: يىتگۈمان لەلاپەن خىۋاي
گەرەۋە نوور ۋەكتىيىكى پىۋون ۋەناشكرانان بۇ ھاتۋە.

ۋەدروودوسلاۋىتى سەرپەرپىز تىرىنى پىتغە مېھرىبان ۋىئىرشاد ۋەراۋان، پىتغە مېھرىبان
مۈھەممەد (ﷺ) كە قەرمۈۋىدىنى: «خَيْرَ كُمْ مَنِ تَعْلَمَ الْقُرْآنَ وَعِلْمُهُ»
ۋاتە: چاكرىستان ئەۋكەسەيەكە خىۋى قىزى قورلانى دىكەت ۋەخەلىكىش
قىزدەكەت.

ئەمجالە پاشان:

بۇ جىيە جىتكردىن پىتىايەكانى (خادم الحرمين الشريفين) مەلىك عبدالله كۆرى
عبدالعزىز ئالى سەۋد (خوۋا بىپارۋىتىت) بە بايەخ ۋەگىرىگى پىندان بەقورلانى پىرۋز
ۋەكاركردىن بۇ ئاسانكارى ئە پىتىاۋىلاۋكر دىنەۋە ۋەدە شىكردىن لەتىۋومۇسلىمانان
ئەپۋز ھەلەت ۋەپۋز ئاۋاي سەر زەۋىدى، ۋە بۇ پافەكردىن ۋەگىرپانى ماناكانى
قورلانى بۇ زىمانە جۇراۋچۇرەكانى جىيەھان.

ۋەزارەق كارۋىبارى ئىسلامى ۋەقە قاف ۋىبانگەۋاز ۋىئىرشاد لەشانىنى
غەرەبىستانى سەۋدىيە، باۋەپى پتەۋى ھەيە بەگىرىگى ۋەگىرپانى ماناكانى قورلانى
پىرۋز بۇ گىشت زىمانە گىرىگەكانى جىيەھان، بەمەبەستى ئاسانكردىن تىگەپىشتى
قورلانى بۇ ۋە مۇسلىمانانەي كەبە غەبىرى زىمانى غەرەپى قەسە دەكەن، ئەمەش
ئە پىتىاۋىجىيە جىتكردىن ئەۋ قەرمەنەي كە لەقەرمۈۋىدى پىتغە مېھرىبان (ﷺ) دا ھاتۋە،
كە دەقەرمۈۋىتى: «تَلَعُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً» ۋاتە: لە مەمۋە راپىگەيەن بەخەلىكى
ئەگەر ئەنھا ئاكە ئايەتىكىش پىتە.

و ەك خىزمەتلىكش بۇ ئەو بىر ئايانەمان كە بەزىمانى كوردى قىسە دەكەن، كۆمەلگەي مەلىك قەھىد بۇ چاپكىردى قورئاننى پىرۇز لە مەدىنەي مەنە وەرە، خۇشچالە ئەم تەرجەمە قورئاننى بەزىمانى كوردى پىشكەش بەخوتتەرى بەرپىزى بىكات، كە بەرپىزى جەنابى (مامۇستامە لا محمد مە لا صالح پامۇكى) پىنى ھەستائە، وە ئەلايدىن كۆمەلگەي مەلىك قەھىد بۇ چاپكىردى قورئاننى پىرۇزىش ھەرىدەك ئە بەرپىزان : (دكتور كەمال صادق ياسىن ئەك) و (مامۇستامۇمىندىن ھەمىر چىرۇستاق) پىشىدا چوونەنەو .

و ەسوپاسى خىواي گەورە وياك وىنگەرد ويا لا دەست دەكەين بۇ ئەنجام دانى ئەم كارە مەزىنە، وە ئومىدەوارىن كەنياز و مەبەست لىتى تەنھا پەزىمەندى خىواي گەورە بىتت، و خەلىكش لىتى سوردەمەندى بىن ؟

بىنگو مان ئىنمە دەزانىن كە تەرجەمە و ەز گىرانى ماناكانى قورئاننى پىرۇز - ھەرچەندە ووردىتت - كەمۇكورتى ھەر دەبىت و ئائىلانىت دەقاودەق ئەو مانا گەورانە بىگەبەنىت كە دەقى قورئاننى پىرۇز دەبەخشىت، كە ئەواوى خەلىكى ئەنئاست خۇشدا دەستە و سەنكردو، وە بەراسىنى ئەو ماناىيەي كە تەرجەمەي قورئانەكە دەيدات بە دەستە و تەنھا بىرىتى يە لەكۆزى زانىست و تىگەيشىتى و ەز گىرەكە لە قورئاننى پىرۇز، وە ئەمەش كارىكە دووچارى ھەلە و كەم و كوپى دەبىت، و ەك ھەموو كار و ئىشىكى نرى ئادەمىزاد.

و ە لە كۆتايىدا داواكارىن لە ھەموو خوتتەرىنىكى ئەم تەرجەمەيە لەكەنى بىنىنى ھەر ھەلە و كەمۇكوپىيەك پان زىادىيەك ئەگەر ھەبىو، ئاگادارى كۆمەلگەي مەلىك قەھىد بۇ چاپكىردى قورئاننى پىرۇز لە مەدىنەي مەنە وەرە بىكاتەو؛ بۇ سوود ئى و ەز گىرەكە و چاكىردىيان لە چاپەكانى داھاتوودا بە يارمەق و وويىسى خىواي گەورە.

و ە خىواي گەورەش پىشت و پەنابە و نەنھا ئەورى تىشانەرە بۇرپىنگاي راست.

ئەي خىواي پەر و ەز دىگار ئەم كارەمان ئى قەبۇل بىكە؛ چوئىكە بەراسىتى ھەر نۆي بىسەر و زانا.

سورونی (الفاتحه)

ئەم سوورەتە ناوێراوە (الفاتحه) چونکە
قورئانی پیرۆز لەسەرەتاوە بەو دەست پێ
دەکات و دەکرێتەوە، وە پێشێ دەوتریت
(المثنائی) چونکە لەهەموو پکاتێکی
نوێژدا دەخوێنریت .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای
بهخشندهی مهربان ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
هه‌موو سوپاس و ستایشێک بۆ خوای
﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ په‌روه‌رد گاری
جهانیان ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾
به‌خشنده‌ی مهربان، (الرحمن) به‌و
مانایه‌ی په‌حیم و به‌زه‌یی په‌روه‌ردگار له‌م
جهانه‌دا هه‌موو مه‌خلوقانی گرتوه‌ته‌وه
به‌پێی باوه‌رانی شه‌وه، وە (الرحیم) په‌حیم
و به‌زه‌یی په‌روه‌ردگار، وەك زانا‌یان ده‌لێن
تایه‌نه‌ به‌ر واداره‌وه‌ له‌ پۆزی دوا‌یدا ﴿مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ﴾ (ته‌نها شه‌وه)
خواه‌نی پۆزی سزا و پاداشت

دانه‌وه (باوه‌راران له‌ نوێژه‌کانیاندا هه‌موو پکاتێک ته‌مه‌ ده‌لێته‌وه، ناوه‌کو هه‌میشه‌ پۆزی دوا‌ییان
له‌بیر یت و به‌کار و گه‌رده‌وه‌ی چاکه‌، خۆیانی بۆ ئاماده‌ بکه‌ن) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ (خوا‌یه)
ته‌نها تۆ ده‌به‌رستێن (ته‌نها تۆیت شایسته‌ی په‌رستێن و جگه‌ له‌ تۆ هیچ که‌س شیاوی نه‌وه‌ نییه)
﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ وە ته‌نها له‌تۆ داوای یارمه‌تی ده‌که‌ین (له‌هه‌موو کار و کرده‌وه‌ و پێدا‌ویسته‌یه‌که‌ماندا،
چونکە هه‌موو فەرمانێک به‌ده‌ست تۆیه، جگه‌ له‌ تۆ هیچ که‌س به‌ته‌ندازه‌ی گه‌ردیله‌یه‌ك خواه‌نی
هیچ شتێک نییه) ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ رێنموونیان بکه‌ بۆرێگای راستی
(که‌ رێگای راستی ئێمێ پیرۆزی ئیسلامه، و به‌رده‌وام پێن له‌سه‌ری هه‌تا شه‌و پۆزه‌ی ده‌گه‌ین به‌دیداری
زانی هه‌ق ته‌عالای تۆ) ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ رێگای ته‌وانه‌ی که‌ چاکه‌ت له‌گه‌ڵ کردوون
(له‌پێغه‌مبه‌ران و راستگۆیان و شه‌هیدان و چاکه‌کاران) ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌ك (رێگای) ته‌وانه‌ی
خه‌شمی (تۆیان) لێگیراوه (وه‌ك جوله‌که‌ و هاو کرده‌وه‌کانیان) ﴿وَلَا الضَّالِّينَ﴾ وە نه‌ك (رێگای)
گوم‌رایان وەك (گا‌وره‌کان و هاو کرده‌وه‌کانیان) ﴿لَهُ كُتَابٌ﴾ له‌ کۆتایی ئەم سوورەتە پیرۆزەوه‌ سووننه‌ته‌ موسلمانان
بێن (ئامین) واته‌: ئە‌ی خوای گه‌وره‌ ته‌وا‌وی ئە‌م ئێ‌زا و دا‌وا‌یه‌نه‌مان ئێ‌ وە‌رێگره‌ .

سورہ قی (البقرہ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بہ ناوی خوای بہ خشندهی مہرہ بان
 (المر) بہ (لہ لہف، لام، مہم)
 دہ خویتریتہ وہ، خوای گہ ورہ زانائہ
 بہ واتاکہی (۱) ﴿ذَٰلِكَ الْكِتَابُ﴾ ہم
 قورثانہ ﴿الْاِنْشِیْءِ﴾ ہیج گوما تہکی
 تیدا تہ (کہ لہ لایہن خوای گہ ورہ وہ
 نیرراوہ) ﴿هُدًی﴾ ہی نیشاندهی
 ﴿بِالْمُسْقِیْنَ﴾ پاریز کارو لہ خوتراسانہ
 (پاریز کاران ولہ خوا ترسان بہ زانست
 وزانیاری بہ سوود و کار و کردہ وہی چاکہ
 سوودی لی وہرہ گرن، چونکہ تہ وانن
 لہ پەرورہ دگاربان دہ ترمن و شوین
 فرمان وریتمایہ کانی دہ کھون) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾
 ﴿بِالْغَيْبِ﴾ بہ شتہ پنهان و نادیدارہ کان
 (تہ و شتہ پنهانہی کہ بہ حواس و عہ قلی
 مرقف ہستیان ہی نا کریت، لہ ریگہی

وہ خبہ وہ نہ بیت، و ہک باوہ بہ فریشہ کان و بہ ہشت و دوزخ و زور شنی تربش ...) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾ وہ نویر
 دہ کھن (بہر تک و پیک و لہ کانی خویدا تہ ناجمی تہ دن) ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ﴾ لہ وہی کر دو و مانہ بہ رزق
 و پوزبان دہ خشن (لہ بہر پہ زامہندی خوای گہ ورہ) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ وہ تہ وانہی کہ ہوا
 دہ ہشتن بہو قورثانہی کہ بق سو (تہی مو حہ مہد نیرراوہ) ﴿وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ﴾ وہ بہو کتیبانہ شنی کہ بز
 (پیتمہ مہر ان و نیرراوانی) پیش تو نیرراونہ تہ خوارہ وہ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾ و ہر و ابان ہد بہ پوزی دواپی ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾
 ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾ (خواوہی ہم صیفہ تانہ) لہ سہر ریگای راستن (بہ تہ و فیک و بار مہ تیدان) لہ لایہن
 پەرورہ دگاربانہ وہ ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾ وہ ہر تہ وانہن پرگار ہوان (لہ دوونیا و دوار پوزدا) ﴿وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ﴾

(۱) ہم بیتانہی کہ لہ سہرہ تہای ہندیک لہ سورہ تہ کانی قورثاندا ہاتون، تہنا خوای گہ ورہ دہ زانیت مہ ہستی بیتان
 چہ، تہہ راستین تہفسیرہ یز ہم بیتانہ کرایت، بہ لام بہ چہندہ جزیریکی تربش تہفسیر کراون لہ وانہ : ہم بیتانہ ٹاون
 یز تہ سورہ تانہی لہ سہرہ تاپانہ وہ ہاتون، پان ٹاون یز خوای گہ ورہ، پان یز دہستہ و سانکر دنی عمرہ بہ بیتانہ کانہ
 کہ دہ ہاتون ہم قورثانہ لہ لایہن خودا وہ تہ ہاتونہ خوارہ وہ یز مو حہ مہد (۱) بیتان دہ لیت : دہی تہ گہر واپہ
 و تہ و ہاوشیوہی ہم قورثانہ ہشتن، کہ ہر تہو بیتانہ پیکہاتونہ کہ تہو قسہی ہی دہ کھن و ہکاربان دہ ہشتن .

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به پراستی نه وانهی كه بڼې بړوا بڼون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ﴾ بڼو نه و ان چوون په كه
 ﴿ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ﴾ بيان ترسیتیت بیان نه بیان ترسیتیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بړوا ناهیتن ﴿خَتَرَ﴾
 الله علی قلوبهم وعلی سمعهم ﴿خوا موری ناوه به سهر دن و گویاندا﴾ ﴿وَعَلَىٰ الْبَصَرِ هُمْ عَشَوَةٌ﴾ وه
 په رده به سهر چاوبانه وه په ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه سزای زور گه وره یان بڼو هیه په ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾
 مَن یَقُولُ ﴿وله ناو خه لكیدا هندی كهس هیه كه ده لی﴾ ﴿عَلَمًا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ بړوا مان هیتاوه
 به خواو به پوری دواپی ﴿وَمَن لَّمْ یُؤْمِنْ﴾ له كاتیکدا نه و ان بړوا دار نین ﴿یَحْتَسِبُ أَنَّ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾
 (به لای خویانه وه) خواو نه و كه سانه ده خه له تیتن كه بړوا بیان هیتاوه ﴿وَمَا یَحْتَسِبُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ﴾
 كهس ناخه له تیتن ته نها خویان نه بیت ﴿وَمَا یَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی بڼی ناكه ن ﴿فَی قُلُوبُهُمْ مُّرْضٌ﴾
 له دلیاندا نه خوشی (ناپاكی) هیه ﴿فَرَادَهُهُ اللَّهُ مُرْضًا﴾ خواش نه خوشی په كهی زور تر كردن
 (به هانتی قورشان) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ كه اوايك زورن ﴿وه سزای سه ختیان بڼو هیه به هوی نه و
 درویانه وه كه ده یان كرد (و ده یان وت بړوا مان هیه) ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه كاتیک بڼی یان بو و تر ایه
 ﴿لَا تَقْسِدُوا فِی الْأَرْضِ﴾ ناشوب مه تینه وه له زهوی دا (نازاوه به ریامه كه ن له ولاندا) ﴿قَالُوا إِنَّمَا تَصْلِحُونَ﴾
 ده یان ووت : نیمه هدر چا كه كارین (پنكه خهرین) ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ الْمُفْسِدُونَ﴾ ناگدار بڼی كه به پراستی
 هدر نه و ان ناشوب گنېر ﴿وَلَكِنْ لَا یَشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی بڼی ناكه ن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ﴾ وه كاتن بڼی
 یان بو و تر ایه ﴿ءَأَمْرًا كَمَآءَ مَنَ النَّاسِ﴾ بړوا بیتن وهك نه و خه لكانهی كه بړوا بیان هیتاوه ﴿قَالُوا أَتُؤْمِنُ﴾
 ده یان ووت : چوون نیمه بړوا بیتن ﴿كَمَآءَ مَنَ الشُّفَهَاءِ﴾ وهك نه و گیل و نه فامانهی كه بړوا بیان هیتاوه
 ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ هُمُ الشُّفَهَاءُ﴾ بڼدار بڼی كه به پراستی هدر خویان گیل و نه فامان ﴿وَلَكِنْ لَا یَعْلَمُونَ﴾ به لام
 نازانن ﴿وَإِذَا قُلُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ وه كاتن (ناپاكان) بگه شتتایه به وانهی كه بړوا بیان هیتاوه ﴿قَالُوا أَتَأْتِ﴾
 ده یان ووت : نیمه ش بړوا مان هیتاوه ﴿وَإِذَا حُلُوا إِلَىٰ شَیْطَانٍ﴾ كاتیکیش به ته نیا بو و نایه له گه ل گه وره
 فیلبارزه كانیان ﴿قَالُوا إِنَّمَا تَعَكَّرَ﴾ ده یان ووت : نیمه هدر له گه ل تیره بڼی ﴿إِنَّمَا تَحْنُ مُسْتَهْزِءُونَ﴾ بڼگو مان
 نیمه هدر گالته كه رین (به و ان) ﴿اللَّهُ یَسْتَهْزِئُ بِهِمْ﴾ خوا گالته به و ان ده كات (له به رانبر گالته
 كرده كه یان) ﴿وَرَبُّهُمُ فِی طَعْنِهِمْ یَهْمُحُونَ﴾ وه ما و ده یان ده دات تا له سهر كه شی خویاندا سهر لی شیواو
 بڼ ﴿أَوَلَيْسَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا لُكْلُةٌ﴾ نه مانه نه وانه ن كه گومر ایان كری ﴿بِأَلْهَدِكُمْ﴾ به ریتن و ونی
 ﴿فَمَا تَیَحَّرُّهُمْ﴾ جانه بازو گانی په كه یان قازانجی كردو ﴿وَمَا كُنُوا مُهْتَبِرِينَ﴾ نه ریتازی
 راسیتان گرت

﴿مَنْ لَّهُمْ كَمِثْلُ الَّذِي اسْتَوْفَدْنَا﴾ (دو رووہ کان) ویتہ بان وہك به كینك وایہ كه (لهشہ ویتکی تاریکدا)
 ناگرنك هه لگبر سیئیت ﴿فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ﴾ كه له گهل دهو رووہری پرووناك كرده وه ﴿ذَهَبَ اللَّهُ
 بِنُورِهِ﴾ خوا (خیرا) پرووناکی یہ که بیان لی بکوزیتیتسه وه ﴿وَتَرَكْتُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ﴾ وه بیان
 هیتیتسه وه له ناو چهنده تاریکی کی وادا که هیچ نه بین ﴿صُدُّوا بِكُمْ عَنْ﴾ كه پرو لال و کونرن ﴿فَهَلْ
 لَا يَرْجِعُونَ﴾ بزیه (له گومرایی خویان) ناگرنه وه ﴿أَوَكَيْتُمْ مِنَ التَّسْمَةِ﴾ یا وهك (که سائیک
 له چولیه کدا) بارانیک لیتمه وه به خوربان (لی دا کات) له ناسمانه وه ﴿فِيهِ ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَنُقُورٌ﴾ كه تاریکی
 زور وه وهوره تریشقه و بروسکه ی تیدا بیت ﴿يَجْعَلُونَ أَصْنِيعَةً لِّهَاجِرِهِم مِّنَ الصَّوْعَةِ﴾ (به جورنك كه)
 په نجه کانیان ده کهن به گو بیاندا له بهر گرمی وهوره تریشقه کان ﴿حَذَرَ الْمَوْتِ﴾ بزوخو باراستن له مردن
 ﴿وَاللَّهُ يُضِلُّ بِالْكَفْرِ﴾ وه خودا دهوری بی پروایانی داوه ﴿بِكَادُ الْبَرْقِ﴾ نریك بی نه و بروسکه به
 ﴿يَخْتَلِفُ أَلْوَانُهُمْ﴾ (بینایی) چاویان بفرینن ﴿كَلَمًا أَضَاءَ لَهُمْ﴾ هه رکانی پرووناکی بزودانایه ته وه
 ﴿مَشَوا فِيهِ﴾ تیایدا بروشتنایه ﴿وَلَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ﴾ وه کانی تاریکیشی بگردایه لیان ﴿قَامُوا﴾ له جیگه ی
 خویان پاده مان (دهوستان) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خودا بیویستایه ﴿لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ﴾ (به و
 وهوره گرمه و بروسکانه) كه پرو کونری ده گردن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیگومان خوا به سمر
 هه موو شتیکدا ده سه لاتداره ﴿يَتَأْتِيَ النَّاسُ﴾ نه ی خه لکینه ﴿أَعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ بهروهر دگارتان
 پهرستن ﴿الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ كه نیوه وه نه وانه ی پیش نیوه شی دروست کردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾
 به لکوبه و پهرسته خوتان پیارینن ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ فِرَاشًا﴾ نه و (خواهی) كه زهوی بز
 راختوون ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وه ناسمانی بز کردوون به کوشك (ناسمانی بزگیراون به گومه زی)
 ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه ناوی (بارانی) له ناسمانه وه هیتاوه ته خواره وه ﴿فَلَخَرَجَ بِهِ مِنَ الْغَمْرِ يَرُّوًا
 لَّكْرًا﴾ نه مجا دهری هیتاوه به و ناوه هه موو جوره میوه و بهروبو میك بز ریزی نیوه ﴿فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ
 أَنْدَادًا﴾ كه وانه هاوتنا بز خوا به بدامه کهن. ﴿وَأَنْشُرَ قَتْلَكُمْ﴾ كه نیوه خوتان ده زانن (بی هاوتایه) ﴿وَإِنْ
 كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنْهُ﴾ وه نه گهر نیوه له گومان دان ﴿فَمَا تَرْجُوا عَلَىٰ عِبَادِهِ﴾ له م (قورثانه ی) كه ناردومانه ته
 خواره وه بز بهنده ی خومان (موحه ممد) ﴿فَأَنذَرُوا يَسُورَ قَوْمٍ مِّنْ قَبْلِهِ﴾ ده سورتهك بیتن به ویتنه ی نه و
 ﴿وَأَذَعُوا أَسْهَادَهُ كُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه بانگی هاوکاره کانتان بکه ن (له بهروان بینان و شاعیران) بیتجگه له
 خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست ده کهن، (به فهر مسووده ی خوا ی نازانن) ﴿فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا﴾
 نه مجا نه گهر نه مه تان نه کرد؟ ﴿وَلَنْ تَفْعَلُوا﴾ وه هه رگیر نایشی کهن (نیر بی پروامه بن) ﴿فَاتَّقُوا النَّارَ
 الَّتِي﴾ ده ی خوتان پیارینن له و ناگهری ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾ كه سوته مهنی یہ که ی خه لک
 (ی به دکار) و بهرده ﴿أَعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ بزین پروایان ساز کراوه (ناماده کراوه) ﴿

﴿وَيَسِّرَ الْيُسْرَى﴾ (تھی موحہ محمد ﷺ) مژدہ بدہ بہوانہی ﴿ءَامِنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کہ باوہ بیان
ہیناوہو کردوہہ ہاشہ کانیاں کردوہہ ﴿أَن لَّهِنَّ جَنَنٌ﴾ کہ بنگومان بونہوان ہہہ بہہشتانیک
﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ جوگہ ناوی زور بہ زیریاندہ دہرات ﴿كُلَّنَّ زُفْرًا مِنْ شَجَرٍ
زَيْفَا﴾ ہرکائی لہوی روظیان بدریت لہ میوہات ﴿قَالُوا هَذَا الَّذِي رُفِقَ مِنْ قَبْلُ﴾ دہلین: تہہہ تہوہہ
کہ لہمہ ویش پیمان درا (جیاوازلہ نام و بوندا) ﴿وَأُتُوهُ مُتَنَبِّهًا﴾ نیستا ویتہ بیان ہیناوہ ﴿وَلَهُنَّ فِيهَا أَنْجَارٌ
مُظْهِرَةٌ﴾ وہلہو بہہشتانہدا بونہوان ہہہ ہاوسہرانی پاکیزہ ﴿وَلَهُنَّ فِيهَا خَيْرٌ﴾ وہنہوان لہو
(بہہشتانہ) دا ہہتا ہہتایین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي﴾ بنگومان خواشہرم ناکات ﴿أَن يَضْرِبَ مَثَلًا
مَّا﴾ بہوی کہ (بوتینگہ یاندنی خہلک) ہر نموونہ یہک بہتیتہوہہ ﴿بَعُوضَةً فَمَا تُوَفَّرُ﴾ بہ میشو لہو بچو کتر
(یاگہ ورہتر) لہویش ﴿قَالُوا الَّذِي ءَامَنُوا﴾ تہمجا تہوانہی کہ باوہر دارن ﴿وَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ﴾ تہوہ چاک دہزانن کہ تہو (نموونہ ہیتانہوہہ) راست و دروستہ لہ پەرورہر دگار یانہوہہ ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ
كَفَرُوا﴾ تہوانہش کہ بی باوہرن ﴿فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا﴾ دہلین: خواچی ویستوہہ
بہم نموونہ ہیتانہوہہ ﴿يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا﴾ زور کہسی بی گومر ادہکات ﴿وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا﴾ وہ
رینموونی زور کہسیسی بی دہکات ﴿وَمَا يُضِلُّ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقِينَ﴾ وہ گومر اناکات بہو نموونہ
ہیتانہوہہ مہ گہر بہدکاران نہیت ﴿الَّذِينَ يَقْضُونَ عَهْدَ اللَّهِ﴾ تہوانہی کہ بہیمانی خوا دہشکین
و (ہلہی دہوہشیتنہوہہ) ﴿مِنْ تَعْدِيمِثَقْوَةٍ﴾ پاش بہستنی ﴿وَيَقْطَعُونَ﴾ وہ تہہچرینن ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَن
يُوصَلَ﴾ تہو (بہیوہندیانہ) ی کہ خوا فہرمانی داوہ بہہیوہستی کردنی ﴿وَيَقْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وہلہزہ ویدا
خرابہ دہکمن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ہر تہوانن زہر مہند و بہنچہ پروا ﴿كَيْفَ تَكْفُرُونَ
بِاللَّهِ﴾ چون بی باوہر دہبن بہخوا! ﴿وَكُنْتُمْ أَشْرَاقًا فَخَبَّكُم﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوہ بی گیان بوون،
و گیانی بہہردا کردن ﴿ثُمَّ يُبْعَثُكُمْ فِيهَا لَمُبَحَّكُم﴾ لہ پاشان دہتان مرینن دوا تہوہش زیندووتان
دہکاتہوہہ ﴿ثُمَّ إِلَيْكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ تہمجا بولای خوی دہ گہرینرینہوہہ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا تہو خواہہہ
﴿خَلَقَ لَكُمْ مَآبِ الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ کہ ہہرچی لہزہوی دایہ دروستی کردوہ بونہوہہ ﴿ثُمَّ أَسْأَلُ إِلَى
السَّمَاءِ﴾ پاشان ویستی ناسمان دروست بکات ﴿فَسَوْفَ يُعْرَضُ عَلَيْكُمْ سَمَواتُ﴾ تہمجا رینکی خستن
بہحہوت ناسمان ﴿وَلَهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ تہو ناگادارہ بہہموو شینک ﴿﴾

﴿وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ (پیریان بینه وه) کاتیتک که پوره ورد گساری تو به فریشته کانی ووت
 ﴿إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً﴾ به راستی من جی نشینتک دروست ده کهم له سهر زهوی ﴿قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا﴾
 من ﴿(فریشته کان) ووتیان: آیا که سیتی وای تیا دروست ده کهیت ﴿يُقْبِلُ فِيهَا﴾ که خرابه وه به دبی
 تیدا بکات ﴿وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ﴾ وه خوینی تیا بریزی ؟ ﴿وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ﴾ له کاتیتکدا که نیمه
 یادت ده که من به ستایش کردنت ﴿وَنَقْدُسُ لَكَ﴾ وه به پاک رات ده گرین ﴿قَالَ إِنِّي أَنشِئُ مَالًا تَعْلَمُونَ﴾
 (خوا) فدر موی: بنگومان شه وهی من دهیزانم ثبوه نایزان ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا﴾ خوا ناری
 همه موو شتیکی فیری نادهم کرد ﴿ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰٓئِكَةِ﴾ له پاشان شه و شتانهی نشانی فریشته کان دا
 ﴿فَقَالَ يٰٓأَيُّهَا النَّاسُ هٰذَا هُوَ﴾ وه (خوا پنی) فدر موو: ناری ته ماندهم پی بلین ﴿إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِیْنَ﴾ ته گهر
 راست ده کهن، (که ثبوه له نادهم باشن) ﴿قَالُوا سُبْحٰنَكَ﴾ (همه موو) ووتیان: خوابه تو پاکیت
 له هله ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا﴾ نیمه هیچ نازانین، مه گهر شه وهی که خوت فیرت کردین ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾
 الْعَلِیْمُ الْحَكِیْمُ ﴿به راستی ههر توبت زانو دانا ﴿قَالَ تَادَمُ﴾ (خوا) فدر موو: نهی نادهم ﴿أَنبِئْهُمْ﴾
 بِأَسْمَآئِهِمْ ﴿ناری شه و شتانه یان پی بلین ﴿فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَآئِهِمْ﴾ جا کاتیتک که ناوه کانی پی وون
 ﴿قَالَ أَرَأَيْتُمْ لَكُمْ﴾ (خوا) فدر موو: نهی نیم نه ووتن ؟ ﴿إِنِّي أَنشِئُ غَیْبَ السَّكَوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ بنگومان
 من ناگدارم به نهیسی ناسمانه کان و زهوی ﴿وَأَنشِئُ مَا تَشْكُرُونَ﴾ وه ناگدارم به وهی که ناشکرای ده کهن
 ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ وه به شه وهش که ده یشار نه وه ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ﴾ (بینه وه بیرت) کاتیتک
 ووتمان به فریشته کان ﴿أَسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوزده بهن بق نادهم ﴿فَسَجَدُوا﴾ جا (همه موو) سوزده یان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِیْسَ أَكْبَرُ وَاسْتَكْبَرَ﴾ شه بتان نه بیت که گویی نه دایه و خزی به گه وره زانی ﴿وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِیْنَ﴾ وه له
 پی پروایان بوو ﴿وَفَلَا تَنَادَمُ﴾ وه ووتمان: نهی نادهم ﴿أَشْكُرُ أَنْتَ وَرَزَقَكَ الْجَنَّةَ﴾ خوت و رنه کهت
 نیشته جی بن له م به هه شته دا ﴿وَكَلَّامُنَّهَا رَعْدًا﴾ وه له همه موو خواره مهنی به کی بخون به تیر و ته سلی
 ﴿حَتَّىٰ يَشْهَبَا﴾ له ههر شویتیتک که حدز ده کهن ﴿وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ وه نزیکی ندم دره خته مه که ون
 ﴿فَكَوْنَا مِنَ الظَّٰلِمِیْنَ﴾ تا له سته مکاران نه ژمیر درین - تا نه به سته مکار - ﴿فَأَزَلُّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا﴾ ته مجا
 شه بتان هدی خه له تاندن له به هه شته دا ﴿فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ﴾ وه له و خوشگوزه رانی که تیدا بوون
 ده ری به پراندن ﴿وَقُلْنَا اهْبِطُوا﴾ وه ووتمان: (به نادهم وحه و او شه بتان) به چنه خواره وه (بو سهر زهوی)
 ﴿بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ هندی کستان دوزمن ته بن له گه ن هندی کستاندا ﴿وَلَكُمُ فِي الْأَرْضِ مَسٰكِنٌ﴾ وه بوتان
 هدی به جیگیر بوون له سهر زهوی ﴿وَمَتَّعْنَا إِلَىٰ حَبِیْنٍ﴾ وه به هره مهندی (و ناره زووی دونیا) تاما وه یهك ﴿فَتَلَقَّ﴾
 آدَمَ مِنْ رَبِّهِ ﴿كَلِمَتٍ﴾ ته مجا نادهم چه ندو و ته کی (پارانه وهی) له پوره ورد گاری به وه وهر گرت ﴿فَتَابَ﴾
 عَلَیْهِ ﴿(ته ویش) لئی گیرا کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِیْمُ﴾ به راستی ههر شه و ته و به گیرا که ری میهره بانه ﴿

﴿فَلَا أُقْبِلُ مِنْهَا جَمِيعًا﴾ ووتمان: ہمسور بچنہ خواروہ لہ بہ ہشت ﴿فَإِنَّمَا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى﴾ تہ مجا
 تہ گہر لہ منہوہ پرتنموننی یہ کتان بڑ ہات ﴿فَمَنْ شِئَ هَذَا﴾ تہو کہ سہی دواہ پرتنموننی من کہوت
 ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ تہ ترسیان لہ سہروہ نہ خہم دہ خون ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ
 تہوانہی کہہنی بروابرون و نیشانہ و نایہ تہ کانی ٹیمہیان بہ درو زانی ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ تہوانہ ہاوہل
 و ہاودہسی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیاہدا تہ میتنہوہ بہدہ تاہتایی وہہ میسہبی ﴿يَتَّبِعُنِي أَنزِيلُ﴾
 تہی بہنی ٹیسرائیل (تہوہ کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ پیری تہو چاکانہ بکہ تہوہ کہ
 رشتو و من بہ سہر تاندا ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِي﴾ وہ بہیمانی من یہ تہ سہر ﴿أَوْفُوا بِعَهْدِكُمْ﴾ تا منیش بہیمانی ٹیوہ
 یہہ سہر ﴿وَأَنزِلْنِي فَأَرْسَلْ رُسُلًا﴾ وہ ہر لہ من ترسن ﴿وَمَا أَمْنًا إِلَهُكَ﴾ ہر و ہا برواہیتن بہ و قورناتہی
 کہ تار دو و مہ تہ خواروہ ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ کہ پشٹیوانی بہیامہ کہی لای ٹیوہیہ (تہورات و ٹینجیلی
 دہستکاری نہ کراو) ﴿وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ﴾ وہ ٹیوہ مہ بن بہیہ کہمین بن برواہو قورناتہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا
 بِآيَاتِي تَسَاءُلًا﴾ وہ نیشانہ و نایہ تہ کانی من مہ غور تہوہ بہشتیکی کہم نرخ ﴿وَأَنزِلْنِي فَأَرْسَلْ رُسُلًا﴾ وہ ہر لہ
 (بہی فہرمانی) من خونان بیاریزن ﴿وَلَا تَقْسُوا الصَّلَاةَ بِالْأَيْدِي﴾ راست و پہواتیکہل مہ کدن بہ تارہواو
 درو ﴿وَتَكُونُوا الصَّادِقِينَ وَالْمُؤْمِنِينَ﴾ حہق و پاسنی مہشارنہوہ لہ کاتیکدا کہ خونان تہ مہ دہزانن ﴿وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ نویژ بکہن و زہ کات بدہن ﴿وَأَرْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ﴾ وہ لہ گہل
 کپنوش بہراندہ کپنوش بہرن (ہو خودا) ﴿أَفَأَمُرُوكَ النَّاسَ بِالْإِيمَانِ﴾ تیاہ فہرمان بہ سہر خہلکیدا
 دہدہن بہ چاکہ ؟ ﴿وَتَسْتَوُونَ أَلْفُسُكُمْ﴾ وہ خونان فہراموش دہ کدن ﴿وَأَنزِلْنِي فَأَرْسَلْ رُسُلًا﴾ (لہ گہل
 تہ مہشدا) کہ ٹیوہ بہراوہ کہ (تہورات) دہخویننہوہ ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی تیاہ ژیرنابن و تی ناگہن ؟ ﴿وَأَسْتَغِيثُوا بِالضَّرِّ وَالضَّلَالَةِ﴾ بہنا یہنہ بہر تارام گرمن و نویژ کردن (ہو بہ مہ بہستہ کانتان) ﴿وَاللَّهُ الْكَبِيرُ﴾ وہ
 بینگومان نویژ (تہر کیک) گہورہو گرانہ ﴿إِلَّا عَلَى الشَّيْعِينَ﴾ مہ گہر لای تہوانہ نہبی کہ لہ خوا تہ ترسن
 (خویان بہزل نازانن) ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ أَنفُسَهُمْ يَتَوَلَّوْا رِجْمًا﴾ تہوانہی کہ دلنیاں بہ عزمہت بہر و ہر دگاریان
 دہ گہن ﴿وَأَنفُسَهُم يَرِيحُونَ﴾ وہ تہوان دلنیاں ہو لای تہو دہ گہر پرتنہوہ ﴿يَتَّبِعُنِي أَنزِيلُ﴾ تہی بہنی
 ٹیسرائیل (تہوہ کانی بہ عقوب) ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ﴾ پادی تہو بہخششانہ بکہ تہوہ کہ
 رشتو و مہ بہ سہر تاندا ﴿وَأَنزِلْنِي فَأَرْسَلْ رُسُلًا﴾ وہ من (کانی خوہی) پرتزی ٹیوہ دا بہ سہر ہمسواندا ﴿وَأَتَقَوَّيْكُمْ
 وَأَتَقَوَّيْكُمْ﴾ وہ خونان بیاریزن لہ رورنک ﴿لَا تَحْزَنْ نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہہ کہس ہیچ سوودیک
 بہ کہسی تر ناگہ بہ نیت ﴿وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ﴾ وہ ہیچ تکاہیہ کسی ہو گیرا نا کریت ﴿وَلَا يُؤْعَدُّ مِنْهَا شَيْءٌ﴾
 وہ ہارمتہی لی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ وہ تہمانہ یارمہتی نادرتن

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ رزگارمان کردن ﴿فِي ذَٰلِكَ يَفْتَنُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ سزای سهختیان پی نه چه شتن ﴿يُذَيِّقُونَ أَثْنَاءَ كُفْرٍ﴾
 کورہ کانتانیاں سہر دہ برسن ﴿وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَهُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ کچہ کانتانیاں دہ ہیشتنہ وہ (بڑ کارہ کہری)
 ﴿وَفِي ذَٰلِكَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ مہ تاندا (لہم سزا سهختی بہ سہر تاندا درا) ﴿بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكَ عَظِيمٌ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا
 کردنہ وہ کہی گہ ورہ ہوو لہ پورہ رد گار تانہ وہ بڑ تان ﴿وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ دہ ریامان بڑ لہ ت کردن ﴿فَأَمَّيْنَتُكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا
 دہ ست و پیوہندی فیرعہ ونمان خنکاند و نو قمی (دہ ریامان) کردن ﴿وَأَنشَأْنَا لَكَ فَتَنًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا
 ٹیوہ تہ ماشاتان دہ کردن ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ آدَمَ أَن يَلْقَىٰ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک کہ بہ لیتی چل
 شہ ومان دا بہ موسا ﴿ثُمَّ أَخَذْنَا الْعِلْمَ مِّن بَعْدِهِ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 گویرہ کہ کہ تان کرد بہ (خوای خو تان و پہرستان) ﴿وَأَنشَأْنَا لَكَ فَتَنًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 ﴿ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكَ مِثْرَ الْوَدَّ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 کاتیک تہ ورات و جیا کہرہ وہ (لہ نیوان دروست و نادرست) مان دا بہ موسا ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا
 ٹیوہ ہی دینمونی پی بکن ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 ﴿يَا قَوْمِ إِنِّي أَخَافُ أَن يُبَدِّلَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 بہ گویرہ کہ پہر سنیہ کہ تان ﴿فَتَوَلَّوْا إِلَىٰ بَارِيكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 ہینہ رتان ﴿وَأَقْبَلُوا أَنفُسَكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 لکے ﴿ثُمَّ مَتَّعْنَا بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 پہ شیمانیہ کہی لی گیرا کردن ﴿إِنَّهُ هُوَ الْوَدَّ الرَّحِيمُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 میہرہ بانہ ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 ناہینین ﴿حَتَّىٰ نَرَىٰ اللَّهَ جَهَنَّمَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 لی ی دان ﴿وَأَنشَأْنَا لَكَ فَتَنًا﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 کردنہ وہ ﴿فِي ذَٰلِكَ يَفْتَنُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 ﴿وَلَقَدْ لَعَنَّاهُ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا ٹیوہ سہ مکار ہوون
 و بالندہی شیلانہ مان بہ سہر دا رشتن و بڑمان ناردن ﴿كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا
 بخون لہ و خوار دنہ پاکانہی کہ کردمان بہ رزیشان ﴿وَمَا ظَلَمُونَا﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا
 سہ میان لہ ٹیہ نہ کرد ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کہ لہ کانتیکدا

﴿وَاذْكُرْ اَنَّا اَدْخَلْنَاهُ الْفِرَّةَ﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که ووتمان: بچته نه م شاره (که قودسه) ﴿فَاَكْلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا﴾ نه مچا له وی (هرچی شاره زو و ده کدن) بخون به تیر و نه سلی له هدر لایه ک که حه ز ده کدن ﴿وَاَدْخَلُوا الْاَبْوابَ سَجْدًا﴾ وه له دهر گاوه بچته زو و ره وه به ملکه چی (به کپ نوشه وه) ﴿وَقُولُوا حِطَّةٌ﴾ وه بلین (خوابه) له گونا نه کانمان خوش بیه ﴿تَغْفِرْ لَكُمْ خَطِيئَتَكُمْ﴾ نه و ساله گونا نه کانمان خوش ده بین ﴿وَسَخَّرْنَا الْمَخِصِمَاتَ﴾ وه له ناینده دا پاداشنی چاکه کاران زو تر ده کدن ﴿فَبَدَّلَ الَّذِي ظَلَمُوا﴾ که چی نه وانه ی سته مکار بوون (نه وه ی پیمان و و ترا بوو) گور پیمان ﴿قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ﴾ به قسه به ک که پیمان نه و ترا بوو ﴿فَاَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِي ظَلَمُوا﴾ تیر نیمه ش پرشتمان به سه ر نه وانه ی که سته میان کرد ﴿يَخْرُجُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ سزایه ک له ناسمانه وه ﴿يَسْأَلُونَ اَن يُقْسَمُوا﴾ به هوی نه و ناهه رماتی به ی که کردیان ﴿فَاَنزَلْنَا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که موسا داوای باران بارینی کرد بؤگه له که ی ﴿فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ﴾ نیمه ش پیمان و و ت: گؤ چانه که ت بده به و (ناشه) به رده دا ﴿فَانفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا﴾ (که لپی دا) له پر دواتره کانپی لی هه لقولا ﴿فَقَذَلْنَا كُلَّ اَنْثَرٍ مِّنْهُمْ﴾ بنگومان هه موو تیره به ک چاو گهی (ناوه خوره ی) خوی ناسی ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِّزْقِ اللَّهِ﴾ (نه مچا و و تمان) بخون و بخونه وه له پرزی خوا ﴿وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وه بلاو مه بنده وه له زه ویدا به خرابه کردن ﴿وَاذْكُرْ لَكُمْ مَعْنَى﴾ (بیربکه نه وه) کاتیک که ووتتان: نه ی موسا ﴿لَنْ تَصِيرَ عَلَى طَعَامٍ وَنَحِيرٍ﴾ هه رگیز خومان رانا گریین له سه ر به ک جؤر خوراک ﴿فَاَنْذَعْنَا عَنْكَ كَلِمَتهً﴾ که واته داوامان بؤیکه له به رده گارت ﴿يُخْرِجُ لَنَا مِمَّا تُثْمِرُ الْاَرْضُ﴾ بؤمان دهر به تینی له وه ی که زه وی دهر و تینی ﴿مِنْ ثَمَرِهَا وَقِيْلَ لَهَا﴾ له سه و زه واتی و تروزی و خدیاری ﴿وَقُوْمَهَا وَعَدَدِيْسَهَا وَتَصْلٰهَا﴾ و سیر و تپسکی و پیازی ﴿قَالَ اَتَشْتَدُّ لَوْنُ الَّذِي هُوَ اَذْوَنُ بِالَّذِي هُوَ اَخْيَرُ﴾ (موسا) فهر مووی: نایائیوه شنی چاک ده گور نه وه به خراب (واته گه زو و گؤشتی بالنده ده گور نه وه به سیر و پیاز) ﴿اَفَلَيْطُوا مِصْرًا﴾ دابه زن بؤشاریک (له م شارانه ی فه له ستین) ﴿فَاِنْ لَّكُمْ مَعْنَى اَنْتُمْ﴾ نه و سا به راسنی چیتان داوا کردو وه ده ستان ده که ویت ﴿وَضَرَبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةَ وَالنَّسْكَنَةَ﴾ وه درابه سه ر یاندا پر سواپی و بی نه وایی (هه زاری) ﴿وَبَاءَ وَيْغَضِبُ مِنَ اللَّهِ﴾ وه خه شمی خوابان بؤ خوربان هیتایه وه ﴿ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُوْنَ بِبَآئِثٍ اَللّٰهُ﴾ نه مه له به ر نه وه به و به یی پروا بوون به نیشانه وه فهرمانه کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُوْنَ النَّبِيَّيْنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ وه پتغه مبه رانیا ن ده کوشت به ناره و ا ﴿ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَاَكْفَرُوْا فَبُغِضُوْا﴾ نه مه به هوی نه وه وه بوو که سه ر پتچی و ده ست دریزی یان ده کرد

﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ بہرہ پرستی نہ وائے ہی ایمانداران (موسو لمانن) وہ نہ وائے ہی جو وہ کہہ نہ
 ﴿وَالنَّصَارَى وَالصَّبِيَّاتِ﴾ وہ گاورو نہ سستیہ یان فریشتہ بہرستہ کان ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ہر کامیک
 لہمانہ ہر وای ہیٹا بہ خواوہ پوزی دواہی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ وہ کردہ وہی چاکسی کرد ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ﴾ نہ وہ پاداشستان بزہبہ لہ لای بہر وہ رد گاریانہ وہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نہ ترسیان
 لہ بہر وہ نہ خہ فہت دہ خون ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ﴾ وہ (بہرکہ نہ وہ) کاتیک بہیمانمان لی وہ رگرتن
 ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمْ الطُّورَ﴾ وہ (کینوی) طورمان بہر ز کردہ وہ بہ سہر سہر تانہ وہ ﴿خُذُوا مَاءَ انْتَبِهُوا
 يَوْمَ﴾ (وہ پیمان وتن) نہ وہی پیمان داوون (لہ تہ ورات) باش کاری پیکہن ﴿وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ﴾
 وہ بہر کہ نہ وہ لہ وہی کہ تنیدایہ ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّكُمْ تَخْتَفُونَ﴾ بہ لکو خوتان پاریزن ولہ خواہ ترسن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ
 مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ دیسان پشتتان ہل کرد دواہی بہیمان وہ رگرتن کہ ﴿فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ﴾ نہ مجا
 نہ گہر بہ خشش و میہرہ ہانی خوا نہ ہواہ بہ سہر تانہ وہ ﴿لَكَثُرَ مِنَ الْفَاسِقِينَ﴾ نہ وہ قیوہ لہ زہرہ رومہ ندان
 دہ بوون ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ﴾ سویند بہ خوا بہرستی قیوہ (دہنگ وباسی) نہ وائے تان زانیسو
 ﴿أَعْتَدُوا لَكُمْ فِي النَّبِيِّ﴾ لہ خوتان کہ دہست دریزیان کرد لہ پوزی شہمہدا ﴿فَقُلْنَا لَهُمْ﴾ نہ مجا
 پیمان وتن ﴿كُونُوا قِرَدَةً خَاسِيَةً﴾ بین بہ مہیموونی دوور خراوہ لہ بہ زہبی خوا ﴿فَجَعَلْنَاهَا كَلَامًا
 بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَاحِلَهَا﴾ نہ مجا نہم سزایہ مان کردہ بہند بؤ خہ لکانی نہ و سہر دہمہ وائے ہی دواہی نہ وائے
 ﴿وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وہ بہ ناموز گاریسی بؤ پاریز کاران ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ وہ (بہرکہ نہ وہ)
 کاتیک موسا بہ گہ لہ کہی ووت ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ بنگومان خوا نہرمانشان ہی دہ دات
 ﴿أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً﴾ کہ مانگاہہک سہر بیرن ﴿قَالُوا أَتَتَّخِذُ الْغُرُورَ﴾ ووتیان: نابا گالٹہ مان ہی دہ کہیت؟
 ﴿قَالَ أَعُودِيَ اللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ ووتی: بہ نا نہ گرم بہ خوا کہ لہ نہ فامان ہم ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا
 رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ بہر وہ رد گارت ﴿يَسِّرْ لَنَا ذَبْحَهَا﴾ پیمان ہلی نہ و مانگاہہ کامیہ وچونہ؟
 ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بنگومان خوا دہ نہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا فَارِصٌ وَلَا يَسْكُرُ﴾ مانگاہہک ہیٹ
 نہ زور پیریو نہ زور جوان ﴿عَوَّلَ بِئْسَ ذَلِكَ﴾ مام ناوہندی ہی لہ نیتوان نہم دوانہ دا ﴿قَالَ قَوْمًا أَتُمْ مَرُونَ﴾
 زو ویکہن نہ وہی نہرمانشان ہندراوہ ﴿قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ﴾ ووتیان: داوامان بؤیکہ لہ بہر وہ رد گارت
 ﴿يَسِّرْ لَنَا ذَبْحَهَا﴾ پیمان ہلی رہنگی مانگاہہ چون ہی؟ ﴿قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: بہرستی خوا
 دہ نہر موسی: ﴿إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفَرَاءُ فَاقِعٌ لَوْنُهَا﴾ مانگاہہ کی زہردی تیرین ﴿تُسَمَّى الْفَاطِمَةُ﴾ (زہردیکی وا)
 دلی نہ ماشاکاران خوش بکات ﴿

﴿قَالُوا اِذْ لَنَا رَبُّكَ﴾ ووتیان: داوامان بوبکه له پوره دگارت ﴿يَبْنِي لَنَا مَابَيْنَ﴾ ته و او بومان پروون بکاته وه جنون بی نه و مانگایه؟ ﴿اِنْ اَنْبَقَرَتْ فَلَيْتَ عَلَيْنَا﴾ به راستی مانگا که مان لی تیک چو وه ﴿وَاِنْ اِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهَيِّدُونَ﴾ وه به راستی نیمه نه گهر خوا بیهوی پتیموونی وهرده گریس ﴿قَالَ اِنَّهُ يَقُولُ﴾ ووتی: خوا نه فدر موی ﴿اِنَّهَا بَقَرَةٌ اَدْخُلُ الْبُيُوتَ لَا تَمْنَعُ الْاَرْضَ﴾ به راستی مانگایه ک بین رانه هیترا بی نه به کیلانی زهوی ﴿وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ﴾ وه نه به تاودیری کشتوکان ﴿مُسَلَّةٌ لَا يَمَسُّ فِيهَا﴾ بی نهنگ و بی به له بی ﴿قَالُوا﴾ اَلَنْ جِئْتُم بِالْحَقِّ؟ ووتیان: نانیستا هه والی راست هیتا ﴿فَدَبَحُوْهَا وَمَا كَادُوْا يَفْعَلُوْنَ﴾ نه مجا سه ریان بری وخه ریک بوو نهو (سه ربینه) نه که ن ﴿وَاِذْ قَتَلْتُمْ نَفْسًا﴾ (وه بیر بکه نه وه) کاتیک که به کیکتان کوشت ﴿فَاَذَرْتُمْ فِيْهَا﴾ وه هه موو له خزناتان دوور ده خسته وه و ناز او هتان بوو ﴿وَاللَّهُ مُخْرِجُ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ وه خواش ناشکرای کرد نه وه ی نه تان شارده وه ﴿فَقَتَلْنَا الضَّيْرَ لَوْ يَسْتَعْجِلُ﴾ نه مجا و وتمان: به پارچه به کی (مانگا سه ربرا وه که) له که سه کوزرا وه که بدهن ﴿كَذَلِكَ يُخَيِّ اللَّهُ الْمَوْتَى﴾ نسا (به و شیوه به) خوا مرد وه کان زیندو وه ده کاته وه ﴿وَيُرِيكُمْ اٰيَاتِهِ﴾ وه نیشانه کانی خویشتان پیشان ده دات ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بونده و ی زیرین وتی بگهن ﴿ثُمَّ قَتَلْتُمُوْهُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ﴾ له پاشان دلتان ره ق بوو دوا ی نه م (هه موو) مو عجیزانه ﴿فَبَقِيَ الْاَلْبَارَةُ اَوْ اَشْدُّ قَسْوَةً﴾ دلتان وه که بدهن به لکو زور ره فتره ﴿وَاِنْ مِنْ لِّجَارَةٍ لِّمَنْ يَخْرُجُ مِنْهُ الْاَنْهَارُ﴾ چونکه به راستی به ردی و ا هیه له چهند لا وه جو که ناوی لی هه د ده قولی ﴿وَاِنْ مِنْهَا لَمَّا يَشْفَقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْاَنْهَارُ﴾ وه بینگومان هی وایان هه به که له ت له ت ده بی و ناوی لی دینه ده ری ﴿وَاِنْ مِنْهَا لَمَّا يَنْظُرُ مِنْ حَشِيَّةِ اللَّهِ﴾ وه به راستی هی وایان هه به له ترسی خوا (له لو تکه ی شاخه کان) به رنه بینه وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفْلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوابی ناگانی به له وه ی که ده بکه ن ﴿اَفَلَتَعْمَلُونَ اَنْ يُّؤْمِنُوا بِالْكَفَرِ﴾ جا نایا به نه مان (ته ی موسو لمانینه) که (جو و له که) پروا بیتن به نایینه که تان ﴿وَقَدْ كَانَ قَرِيْبًا مِنْهُمْ﴾ له کاتیک ده سته به که له وان ﴿يَسْمَعُونَ كَلِمَةَ اللَّهِ﴾ فهرمووده ی خوابان نه بیست (له نه ورات) ﴿ثُمَّ يَخْرُجُوْنَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوْهُ﴾ که چی له پاش تی گه یشتنی ده ست کاریان ده کرد ﴿وَمَا يَعْلَمُوْنَ﴾ وه نه وان ده شیان زانی (که کاریکی ناره وایه) ﴿وَلَا الْقَوْلَ الَّذِيْٓءُ اَمْسَوْا قَالُوا﴾ (جو و له که کان) کاتیک تووشی موسلمانانه کان بیونایه ده بیان وت: ﴿اٰمَنَّا﴾ نیمه ش پروامان هیتا وه (به پیغه مبه ره که تان) ﴿وَاِذَا اَخْلَا بَعْضُهُمْ اِلٰٓى بَعْضٍ قَالُوا﴾ به لام کاتیک له په نایه که وه هه ندیکیان به هه ندیکیان بگه شتتایه ده بیان وت: ﴿اَلَمْ نَجْعَلْ لَّهِمْ اٰيَاتٍ عَلَيْكُمْ﴾ نه وه نیه وه شتتانه به موسو لمانانه کان ده لنین که خوا بونده ی باس کرد وه (له ته ورات دا)؟ ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ يَدْعُوْنَ﴾ تاته و ته وراته بکه نه به لگه به سه رتانه وه ﴿عِنْدَ رَبِّكُمْ﴾ لای پوره دگارتان (له پروزی دوا بی دا) ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ جا نایا زیرنابن و تی ناگهن؟

﴿أَوَلَا يَعْلَمُونَ﴾ نایا نهوان نازان ﴿أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَكْسِبُونَ﴾ که به راستی خواتا گاداره به و هی که به نهانی نه کن و نه و هی ناشکرای نه کن ﴿وَمِنْهُمْ أَقْبُونَ﴾ وه هندیکیان نه خوتنده وارن ﴿لَا يَعْلَمُونَ الْكَتَبَ إِلَّا آمَنَ﴾ له به راوه که (تهورات) نازان، تنها تاوات و هیوای هیچ و بو وچ نه بیت ﴿وَأَنْ هُمْ إِلَّا يَنْظُرُونَ﴾ وه نهوان هدر دوی گومان ده کهون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ﴾ نه مجا هاوارو نیاچوون بو نه وانهی ﴿يَكْتُمُونَ الْكَتَبَ بِأَيْدِيهِمْ﴾ که ته وراته (نیکدراوه) که به ده سنی خوین ده نوسنه وه ﴿ثُمَّ يَقُولُونَ﴾ پاشان ده لین: ﴿هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ثم (نامه یه) له خواو دیه ﴿لِيُشْرُوا بِهِ﴾ ثَمَّ قَلِيلًا ﴿ناشتیکی که می پی بکرن﴾ ﴿فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ﴾ ساهاوارو نیاچوون بو نهوان له وه که ده سنی نهوان نوسویتی وه ﴿وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ﴾ وه هاوار بو نهوان له و هی که نه جامی نه دن ﴿وَقَالُوا لَنْ نَسْأَلَ النَّارَ﴾ وه (جووله که کان) وتیان: ناگری دوزه خمان لی ناکه ویت ﴿إِلَّا أَنْتَ أَتَقَعُدُونَ﴾ مه گمر چه ند ریزیکی زمیراو نه بیت ﴿قُلْ أَتَعْدُونَ أَنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ﴾ بلی: نایا به ایمانتان له خواوه وهر گرن وه ؟ ﴿بُوْثَمَهی که ده لین﴾ ﴿فَلَنْ يَخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ نا خواش پیچه وانهی به ایمانی خوی نه کات ؟ ﴿أَمْ يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ بان شتیکی وا هله به ستن به دم خوداوه که نایزان ﴿بَلَىٰ مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً﴾ نه خیر وانی به هدر که سینک خرابه یه کات ﴿وَلَحَظَّتْ بِهِ خَطِيئَتُهُ﴾ وه تاوانه که ی خوی له هه موو لابه که وه ده وری دایت و دایگریته وه ﴿فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا نهوانه هاو لی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نیایدا ده میتنه وه به هه میسه یی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه نه و که سانهی که بر وایان هتاو کرده و هی باشیان کرد ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نا نهوانه هاو لی به هه شتن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نیایدا ده میتنه وه به هه میسه یی ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ (وه بیر که نه وه) کاتیک که به ایمانمان له جووله که وهر گرت ﴿لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ که هیچ شتیک نه به رستن جگه له خوی گه و ره ﴿وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ وه چاکه بکن له گه ل دایک و باوک ﴿وَرِزْقَ الْفُقَرَاءِ﴾ وه له گه ل خزمان ﴿وَالْيَتَامَىٰ وَالسَّكِينِ﴾ وه له گه ل هه تبوان و هه ژار اندا ﴿وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا﴾ وه قسمی جوان بکن له گه ل خه لکیدا ﴿وَأَقِمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویتز بکن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه زه کات بدن ﴿ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ﴾ نه مجا پشتتان هه لکرد که میکتان نه بیت ﴿وَأَنْتُمْ مُّعْرِضُونَ﴾ وه نیتوه هدر به ره ره کانیکه و (بشت هه لکدن)

﴿وَلَا تَأْخُذْ بَعِثَتِكَ﴾ وه (بیریکه نه وه) کاتیک په بمانمان لی وهر گرتن ﴿لَا تَقْفُ كُونَ دِمَاءَ كُمْ﴾ که خویشی په کتری نه پرتن ﴿وَلَا تَخْرُجُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ﴾ وه خوتان دهر به دهر نه کهن له وولاتان ﴿ثُمَّ أَفْرَضْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ﴾ پاشان پر یارتان دا (له سهر تم په پمانه) وه نیوه (خوتان) شایه تی له سهر نه دهن ﴿ثُمَّ أَشْرَحْتُمْ لَهَا﴾ نه سجا نیوه هدر نه وانه ﴿تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ﴾ که په کتری ده کوزن ﴿وَتَخْرُجُونَ فَرِيقًا مِنْ دِينِكُمْ﴾ وه هه ندیک له خوتان دهر به دهر ده کهن له وولاتان ﴿تَقْهَرُونَ عَلَيْهِمْ﴾ پشیمان (بیکانه) ده کهن دزی نه وان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ سُبُلَ اللَّهِ﴾ په بدی و ده ست دریزی ﴿وَأَنْ تَأْخُذُوا بِأَنْفُسِكُمْ﴾ وه نه گهر دپشان بویتن (له خوتان نه یانکړ نه وه) ﴿تَقْتُلُونَ هُمْ﴾ برینی یان بۆ ده دهن ﴿وَهُوَ مُحَرَّرٌ عَنْكُمْ بِخُرَاجِهِمْ﴾ له گهل نه مهش دا که دهر به دهر کردنیان قه دهغه کراوه لیسان (بوجی کار به وپمان ده کهن و به مدیان ناکهن) ﴿أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ﴾ جا ثایا بر و ده هین به هه ندیک له تهورات، و یی بر و ده بن به هه ندیکی نری ﴿فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ جاتولهی نه وکسانه که واکهن له نیوه ﴿إِلَّا جَزَاءُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههر پيسوایی و به د ناوی به له زیانی دونه دا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وه له پوزی دوايشدا ﴿يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ﴾ ده گهر پتر پنه وه بوناو سه خسترین سزا ﴿وَمَا اللَّهُ بِمُعِيقٍ عَمَّا وَعَدْتُ﴾ وه خوا بی ناگانی په له وهی که ده پکهن ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ نه مانه نه وانه ﴿أَشْرَوْا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ﴾ که زیانی جیهانیان کپی به دوار وژ ﴿فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ نپتر نه سزایان له سهر سووک ده کربت ﴿وَلَا يُخْصَرُونَ﴾ وه نه یار مه تی ده درین و (نه پشتمگیری ده کربن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه تهوراتمان دا به موسا ﴿وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ﴾ وه دوا به دواي نه و پیغه مبرانمان نارد ﴿وَأَنبَايَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ الْبَنِي﴾ وه چنه نیشانه په کی پوشتمان دا به عیسای کوری مریهم ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ بَرُوجَ الْقُدْسِ﴾ وه پشیمانمان کرد به جوهره نیل ﴿أَنكَلْنَا جَاءَكُمْ رَسُولًا﴾ جا هدر کاتی پیغه مبرانکشان بۆ بهاتایه ﴿يَمْلَأُ نُفُوسَكُمْ﴾ به جوریک که به دلی خوتان نه بوايه ﴿أَشْكُرْتُمْ﴾ لووت بهرز بوون و خوتان به گه وره گرتووه ﴿فَفَرَّقَاكَ بَيْنَهُمَا﴾ جا ده سته یه کتان (له پیغه مبران) به درو زانیوه ﴿وَفَرَّقَاكُمُورًا﴾ وه ده سته یه کتان کوشتون ﴿وَمَا أَفْلَحَ مَنَافِعُ﴾ وه (جووله که کان) وتیان (به پیغه مبران) دلمان داپوشر او (فولدر او و قسه ی نوی ناگانی) ﴿يَلْعَنَهُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ﴾ (نه خیر وانیه) به لکو خوا نه فرینی لیکردن به هوی یی بر وایانه وه ﴿فَقِيلَ لَا مَأْوٍ مُنُونٍ﴾ جا که میان هیه بر وایهین ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ مِّنْكَ كَاتِبٌ﴾ کاتیبك كه نامه یہ کیان بڑھات (كه قورئانه) ﴿مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ له لایه ن خواوه
 ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ كه په سنده کهری ته وراته کدی ته وانه (پیش ته وهی دهستکاری بکه ن و بیگورن)
 ﴿وَمَكَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ وه ته و ان (جو و له كه كان) له وه و پیش ﴿يَتَنَفَّخُونَ عَلَى النَّارِ﴾ کفر و ا ﴿داوای
 زان بو و نپان ته کرد له خوا به سهر ته وانهی كه بی پروا بوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا﴾ كه چس کاتیبك
 ته و (پتغه مبر) هی ده یان ناسی بویان هات ﴿كَفَرُوا بِهِ﴾ بی پروا بوون بی ﴿فَلَعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 كه واته نه فریسی خوا له بی پروا یان بی ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا﴾ ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا﴾ (ته و خرابهش) بی پروا یان بو و به و قورئانهی
 خو بانیان پی فروشت ﴿اَن يَّكْفُرُوا بِمَا اَنزَلَ اللَّهُ﴾ (ته و خرابهش) بی پروا یان بو و به و قورئانهی
 كه خوا نارد و به تبه خواره وه ﴿بَلَّغْنَا اَن يُّزَلَّ اللَّهُ﴾ به و هی حه سودیانه وه بو و به و هی كه خودا بر بزی
 ﴿مِنْ فَضْلِهِ عَلٰى مَنْ يَّشَاءُ﴾ له به خششی خوی به سهر هدر كه سینکدا كه خوی پیه و ی ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾
 له به نده کانی (كه مو حه میده ﴿فَبَاۤءُ وَبَعَثَ عَلَىٰ عَصَبٍ﴾ ته مجا تو وشی خه شم و رفی یہك له دوا ی
 په کی خوا بوون ﴿وَاللَّهِ كَفِيرٌ﴾ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿وه بزی بی پروا یان هه په سزای پیسوا که ر ﴿وَلَا اَقِيلُ لَهُمْ
 اٰمِنًا﴾ کاتیبك پی یان بو و ترایه: پروا به پیش ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا﴾ به و هی كه خوا نارد و به تبه خواره وه (كه
 قورئانه) ﴿قَالُوا اَلَاؤُمِنْ اٰمِنًا﴾ ته یانو و ت: نیمه پروا به و ده هی تین كه بقو خومان نیر درا و ته خواره وه
 ﴿وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَّاهُ﴾ وه بی پروا ته بوون به ته وانهی كه دوا ی (ته ورات) نیرا و (وهك قورئان)
 ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ له کاتیبكدا كه ته و قورئانه راسته و پشتیوانی ته وراته (بی دهستکاری)
 په کدی ته وانه و به راستی ده زانیت ﴿قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُوْنَ اَنْبِيَاۤءَ اللّٰهِ مِنْ قَبْلُ﴾ بلی: بوجی له مه و پیش پتغه مبرانی
 خواتان ده کوشت ﴿اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ ته گهر بر وادار بوون ﴿وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُّوسٰى بِالْبَيِّنٰتِ﴾
 سویند به خوا به راستی مو و ساتان بڑھات به چهند نیشانه په کی بر و شنه وه ﴿ثُمَّ اَتٰخَذْتُمُ الْاَيْحٰلَ مِنْ
 بَعْدِهِ﴾ كه چس له دوا ی ته و گویره كه تان په رست ﴿وَاَنْتُمْ ظٰلِمُوْنَ﴾ بیگومان نپوه سته مکارن ﴿
 وَلَا اَتَّخِذُ اَنَامِيۡنَ قَكْرًا﴾ (وه بیر بکه نه وه) کاتیبك كه په پیمانمان لی وهر گرن ﴿وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمْ
 الطُّوْرَ﴾ وه کتوی طورمان به رز کرده وه به سهر تاندا ﴿خُذْ اَمَّاۤءَ اَتَيْتَكُمْ بِقُوَّةٍ﴾ (وه و وتمان) ته وهی
 پیماندا وون (ته ورات) باش کاری پی بکه ن (و تو وند ده سنی پتوه بگرن) ﴿وَاَسْمَعُوا﴾ وه گوی بگرن
 ﴿قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ (به زمان) و تپان: بیستمان و (به کرده وه) بی قدر مانیمان کرد ﴿وَاَنْتُمْ اَوٰفِیۡ قَوْلِهِمْ
 الْاَيْحٰلَ يَّكْفُرُهُمْ﴾ وه به و هی بی پروا یی یانه وه دلپان شو در ا بو و به خوشه و یستی گویره كه كه
 ﴿قُلْ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا﴾ بلی: پروا که تان چ فرماتیبکی به دتان پی ده دات ﴿اِنْ كُنْتُمْ
 مُّؤْمِنِيۡنَ﴾ ته گهر نپوه بر وادارن ﴿

﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ (بیهشت) یو
 ثنویه لای خوا (وهك خوتان ده لاین) ﴿حَالِصَةً مِّنْ ذُوْبِ النَّاسِ﴾ به تابه تی بو خوتان بیت به بی نه وهی
 کهس بین به هاو به شنان ﴿فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ که واته داوای مردن بکهن نه گهر راست گون
 ﴿وَلَنْ يَّمْتَنُوْهُ أَبَدًا﴾ وه ههر گیز داوای مردن ناکهن ﴿يَمَّا قَدْ مَتَّ أَيْدِيَهُمْ﴾ به هوی نهو (گونا هانه)
 که به دهستی خویان پیشیان خستوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه خوا ناگاداره به ستمکاران ﴿وَلَتَجِدَنَّهُمْ﴾
 سویند بیت نهو (جووله کانه) ده بینیت ﴿أَخْرَجَ النَّاسَ عَلَى حَيَاتِهِمْ﴾ لهه موو کهس زیاتر
 حذر له زیان ده کهن ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وه له وانهش که هاو بهش بو خوا به بداده کهن ﴿يَوْمَ لَعَنَهُمُ﴾
 (له بهر نه وه) ههر یه کینکیان شوات ده خوازی ﴿لَوْ يَعْلَمُ الْفَرْقَ﴾ که هه زار سال بزیابه ﴿وَمَا هُوَ﴾
 بِمُرْجِحِهِ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعْمَرَ ﴿وَهُوَ تَوَهَّمُ نَه﴾ (که به سهری ده بات) پژگاری ناکات له سزا ﴿وَاللَّهُ بِصِيرَتِهِمَا﴾
 يَعْلَمُ ﴿وَهُوَ تَوَهَّمُ نَه﴾ (که به سهری ده بات) پژگاری ناکات له سزا ﴿وَاللَّهُ بِصِيرَتِهِمَا﴾
 بلی: ههر که سینک دوزمنی جویره ثیل بیت (نه وه دوزمنی خوايه) ﴿فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾
 چونکه نه وه به فرمائی خوا فورنانی هیتا و ته خوار وه بو سهر دلی تو ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پشٹیوانی
 نامه کانی پیتل خوی ده کات و به راستیان ده زانیت ﴿وَهُدًى وَنُفْرًا لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ وه برینمونی که رو
 مرده دهره بو پرواداران ﴿مَنْ كَانَ عَدُوًّا لِلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ﴾ ههر که سینک دوزمنی خوا و فرشته کانی
 خوا ﴿وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ﴾ و پیغه مبه رانی خوا و جویره ثیل و میکائیل بیت (نه وه بی پروایه)
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِلْكَافِرِينَ﴾ وه بینگومان خواش دوزمنی بی پروایانه ﴿وَالْقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ﴾ سویند
 به خوا بینگومان بو مان ناردوویت ﴿عَلَيْكَ بَيِّنَاتٌ﴾ چهند نیشانه به کی پروون و ناشکرا (که قورثانه)
 ﴿وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ﴾ وه کهس بی پروا نابیت پشیان، مه گهر بهدکاران نه بیت ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
 پیتغه مبه (دا) ﴿بَشِّرْهُم بِقِيَمَتِهِمْ﴾ ده سته به که له وانه به یمانه که یان هه له و شاندو ته وه ﴿بَلْ لَّكَ كَرُورٌ﴾
 لَا يُؤْمِنُونَ (نه که ههر نه وه نده) به لکو زقر به بیان ههر پروا ناهیتن ﴿وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾
 کاتیک که پیتغه مبه رکیان بو هات له لایه ن خوا وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَهُمْ﴾ به پشٹیوانی ته و راته (دهستکاری
 نه کراوه) که بیان ﴿بَشِّرْهُم بِقِيَمَتِهِمُ الَّذِي كَانُوا يُكَذِّبُونَ﴾ ده سته به که له وانه ی که خاوه ن
 نامه بوون نامه که ی خویان فیری دایه ﴿وَرَأَوْا ظُهُورَهُمْ﴾ پشت خویان و (پشت گورینان خست)
 ﴿كَأَنَّهُمْ لَا يَخْلُفُونَ﴾ وه که نه زانن (که نه وه نامه ی خودایه) ﴿

﴿وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ﴾ (جو وہ کہہ کان) دوا ہی تھو (شستانه) کہوتن کہ شہیتانہ کان دہیان خوتندہ وہ (بؤ خہ لکی) ﴿عَلَىٰ مُلْكٍ سُلَيْمَنَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَنُ﴾ لہ سہر دہمی ہاشاہی تی سولہ ایمان دا، وہ سولہ ایمان ہی ہر و ا نہ ہوو ﴿وَالَّذِينَ الشَّيْطَانُ كَفَرُوا﴾ بہ لام شہیتانہ کان ہی ہر و ا ہوون ﴿يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ﴾ خہ لکیان فیری جادو وہ کرد ﴿وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِ الْهُرُوتِ وَمَكْرُوتٍ﴾ ہر و ہا تہ وہی نیر دراوہ تہ خوارہ وہ لہ بابل ہؤ سہر ہارووت و مارووت (دو فریشہ ہوون) ﴿وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا﴾ وہ (تہ مانہ) کہ سیان فیر نہ دہ کرد تا پیان نہ وتاہیہ ﴿إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ﴾ تہمہ ہر تاقی کہر و ہی (نادہ میراد) یں کہ واتہ ہی ہر و امہ بہ ﴿فَيَسْأَلُهُمَا فَيُفَرِّقُونَ بَيْنَ الْأَمْرِ وَرَجْعَهُ﴾ تہ مجا فیری جادووی وا دہ ہوون لییانہ وہ کہ ژن و میردی ہی لہ یہک جیبا بکہ نہ وہ ﴿وَمَا لَهُمْ بِصَاحِبِ يَوْمٍ مِنْ أَحَدٍ﴾ تہ وان بہم جادو وہ ناتوانن زیان بہ کہس بگہ یہنن ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مہ گہر بہ ویستی خوا نہ بیت ﴿وَيَسْأَلُهُمَا فَيُفَرِّقُهُمَا وَلَا يَنْفَعُهُمَا﴾ وہ فیری شستیک دہ یں کہ زیانیان ہی دہ گہ یہنن نہک قازانج ﴿وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْرَرْتَهُ﴾ بنگومان زانیان ہر کہسی جادو بکری (و فیری بیت) ﴿مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ (بہ فہر موودہی تہ ورات) لہ پورزی دوا پیدا ہی بہش دہ ہی ﴿وَلَيْشَ مَا شَرُّوا يَوْمَ الْفُسْطَٰتِ﴾ بہراسنی زور خرابہ تہو شستہی کہ (ہر وای) خویانیان ہی فروشت ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر بیانزانیایہ ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا وَآتَقُوا﴾ تہ گہر بہراسنی تہ وان ہر وایان بہتیایہ و پاریز کار ہونایہ ﴿لَمْ تُؤْكَلْ مِنْ عِندِ اللَّهِ خَبِيرٌ﴾ تہ و ا پاداشتیکی چاکتر لہ لایہن خواوہ ہؤ تہ وان دہ ہوو ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر بیانزانیایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہ وانہی کہ ہر و اتان ہیساوہ ﴿لَا تَقُولُوا﴾ مہ لین ﴿رِعَا﴾ ووشہی جوین و یں ریزیہ بہ لای جولہ کہ وہ ﴿وَقُولُوا﴾، وہ بلین ﴿أَنْظَرْنَا﴾ پلہ مان لی مہ کہ و جاوہ پروانیمان لہ سہر بکہ ﴿وَأَسْمَعُوا﴾ و بیستن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابُ اللَّهِ﴾ وہ ہؤ ہی ہر وایان ہدیہ سزای سہخت ﴿مَا يُوَدُّ﴾ حہرنا کہن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الشِّرْكَاءَ﴾ تہ وانہی کہ ہی ہر و ان لہ خواوہن نامہ و ہاوبہش پیداکرہ کان ﴿أَنْ يُرْسَلَ عَلَيْهِمْ خُبْرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ کہ ہیچ شستیک ہاشتان لہ خواوہ ہؤ ہنیردرتہ خوارہ وہ ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام خواش بہ خششی خوی ہؤ کہ سینک کہ بیہوی تہر خان دہ کات ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و خوا خواوہنی چاکہی گہورہ بہ

﴿ مَا تَسْخَرُ مِنْ عِبَادِي أَتُؤْمِنُ بِهِمْ ﴾ نه گدر نایه نیک (له نایه ته کانی قورئان) بسر پنه وه یان پشتگوئی بخدین
 ﴿ نَأْتِي بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ يُلَاقِيكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ﴾ به کیکسی تری باشتر لهو، یان وهک شهو ده هیتین ﴿ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ نایا نازانیت خوا به سهر هموو شتیکدا به ده سه لاته ﴿ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴾ نایا نازانیت که مولکی ناسمانه کان و زهوی ههر بوخوا به ؟ ﴿ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴾ وه هیچ پشتیبان و یاریده دهر تکتان نی به، خوا نه بیت ﴿ أَلَمْ تَرَوْهُمْ أَنَّا نَسْتَلُوهُمْ رُسُلًا مِنْهُمْ أَنِ اتَّبِعُوا مِلَّهَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفٍ ﴾ یانیه ش ده تانه وی داوای (شنی نه شیاو) بکه ن له پیغه مبره که تان ؟ ﴿ كَمَا سَأَلَ مُوسَى مِنْ قَبْلُ ﴾ وهک له مهو پیش داوا کر اله موسا (علیه السلام) ﴿ وَمَنْ يَتَّبِعْ آلَ الْكَافِرِ فَلَا يَكُنْ لَهُ شَيْءٌ مِنْهُمْ شَيْءٌ ﴾ هدر که سینک بر وایگور پنه وه به بی بر وایی ﴿ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴾ شهو به یگومان ربی پراستی وون کردوه ﴿ وَكَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ ﴾ زور له خوا وهن نامه کان ناوانه خوازن ﴿ لَوْ تَرَوْهُمْ مُبَدِّلِينَ مَا لَكُمْ مِنْهُمْ لَعْنٌ ﴾ که بتان که نه وه به بی بر وای بر وای هیتانان ﴿ حَسَدًا مِمَّنْ آمَنُوا ﴾ له بهر حد سو و دبیبه که له دهر ووتیانه وه به ﴿ مِمَّنْ بَعْدَ مَا بَيَّنَّ لَهُمُ الْحَقُّ ﴾ (نه مهش) دواي شهوی که پراستیبه که یان بو وون بوته وه ﴿ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا ﴾ به لام یتوه لیسان خوش بن و چار بو شیان لی بکه ن ﴿ حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ ﴾ تا خوا فدرمانی خویشان بو دهنیریت ﴿ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ بیگومان خوا به ده سه لاته به سهر هموو شتیکدا ﴿ وَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾ نویژ بکه ن و زه کات بدون ﴿ وَمَا تَقْرَءُوا مِنَ الْبُحُرِ ﴾ خیر ﴿ وه هدر چی پیشبخن له چاکه بوخوتان ﴿ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ ﴾ لای خوا دهستان ده که ویتشه وه ﴿ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴾ بیگومان خوا بینایه به وهی که ده بکه ن ﴿ وَقَالُوا لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ ﴾ (جووله که و گاووره کان) وتیان: کهس ناجیته به هه شته وه ﴿ إِلَّا مَنْ كَانَ هُودًا أَوْ نَصْرِيًّا ﴾ مه گدر به کیک که جووله که یا گاوور بیت ﴿ ذَلِكَ أَمْرًا يُهَيَّجُ ﴾ ته مه ناواتیانه ﴿ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ ﴾ پیمان بلی: به لگه تان بهیتن ﴿ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴾ نه گدر راست ده که ن ﴿ قُلْ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ ﴾ (نده وانیبه) به لکو هدر که سینک به پراستی رو و بکانه خوا ﴿ وَهُوَ مُحْسِنٌ ﴾ و له هه مان کاند چاکه کار بیت ﴿ قُلْ الْبُحْرُ عِنْدَ رَبِّي ﴾ شهو بهی هه به پاداشت له لای پهرو مردگار به وه ﴿ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ نه ترسمیان له بهره و نه خه میش ده خون ﴿

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَنَسِيَ الْقَصَصُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ جووله که نه نین: گاوور له سهر هیچ (ثابینیک) نین
 ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَىٰ لَنَسِيَ الْيَهُودُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وه گاوور ده نین: جووله که له سهر هیچ (ثابینیک) نین
 ﴿وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ﴾ له کاتیکدا نه وان نامه کانیان ده خوینده وه، (یه کیکیان ته ورات و نهوی تریش
 ئینجیل) ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ هه بهم جوړه بیان ده ووت، نه وانه ی که نه زانن
 (له بت په رسته کان) ﴿فَاللَّهُ يَخْتَصِمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ نه مجا خوا له روزی دوا پیدا له نیوانیاندا بریار
 ده دات ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له وشتانه ی که تیابدا جیواواز و ناکو کن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كُنِيَ
 سِتْمًا مَّكَارَتُهُ لَدُنْكَ سَهِي﴾ ﴿مَنْعَ مَسْجِدِ اللَّهِ﴾ که رنگری له مزگه و نه کانی خوا ده کات ﴿أَنْ يَذَّكَّرَ
 فِيهَا أَنَّهُ﴾ له وهی که ناوی خویان تیندا بیری ﴿وَسَقَىٰ فِي حَرَابِهَا﴾ وه هه ول ده دات بز و تران کر دنیان
 ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نه وانه (که قده غه ی خوا په رستی ده که ن له مزگه و نه کاند) ﴿مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا
 إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ بویان نی به بچنه مزگه و نه کانه وه به ترسه وه نه بیت ﴿لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ﴾ له ژبانی
 دویادا پرسیوایی بز نه وانه ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه له روزی دوا پیدا مسزای گه و ره ﴿وَاللَّهُ
 الْمَشْرِقِيُّ وَالْمَغْرِبِيُّ﴾ روز هه لات و روز شاوا هه بز خوا به ﴿فَأَنشَأُوا لَوَاقِعَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ که واته
 پروو بکه نه هه لایه ک (له نو تر کردندا به فرمانی خودا) نه وه پروو گه به پروو تان له خودا کر دووه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ بنگومان خوا (به زه یی و میهره بانی) فرا وانه و زانیه ﴿وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾
 (گاوور و جووله که و بت په رسته کان) ووتیان: خوا مندالی بز خوی دانا وه ﴿سُبْحَنَهُ﴾ نه و (خوا)
 پاک و به دووره له وه ﴿بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به لکو هه رچی هه به له ئاسمانه کان و زهوی دا
 مولکی نه وه ﴿كُلُّ لَّهُ قَنُوتٌ﴾ هه مو و فهرمان به ردار و ملکه چی نه ون ﴿يَدْبِعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) به دی هه ری ئاسمانه کان و زهوی به ﴿وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا﴾ وه کاتی که ویستی شتی بکات
 ﴿فَأَنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ هه نه و نه ده ی پی نه وی که پی ی بلی: بیه ئیر نه بی ﴿وَقَالَ
 الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ﴾ نه زانه کان ووتیان: بز چی خوا خوی قسه مان له گه ن ناکات
 ﴿أَوْ نُنَادِيَهُ﴾ با نیشانه به کمان بز نایه ت ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ﴾ نه وانه ی
 که له پیش نه مانیش دا بوون هه مان شتبان ده ووت ﴿تَنَزَّلَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دل و ده روونبان له به ک ده چیت
 ﴿فَدَبَقْنَا الْأَنبِيَاءَ لِقُومٍ يُوْقِنُونَ﴾ بنگومان نیشانه ی زورمان یاس کر دووه بز که ساتیک به شونین
 دنیایی دا ده گه رتن ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ بنگومان ئیمه تو مان نارد به ئابینکی راست
 و درو وسته وه به مرده و ترسته و ترسته و ترسته ﴿وَلَا تُشْغِلْ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ﴾ وه تو به ره سیار نیت له یارانی

دوزه خ

﴿وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى﴾ ہر گیز نہ جو وہ کہ و نہ گاور لیست بازی نابین ﴿حَتَّى تَبْغِ
 مِلَّتَهُمْ﴾ ہتا دواى نابینان نہ کہ ویت ﴿قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهَدَى﴾ (ہی بیان) بلی: ہر پریموونیی
 خواہہ پریموونیی راست ﴿وَلَنْ أَتَّبِعَتْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وہ نہ گہر دواى نارہ زو وہ کانی ٹہوان بکہ ویت (ٹہی
 مو حہ مہد ﴿بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دواى ٹہو زانینہی کہ (لہ خواہ) بؤت ہاتو وہ (کہ قورٹانہ)
 ﴿مَالِكَ مِنَ الَّذِينَ وَلِيَ وَلَا تَصِيرُ﴾ ہیچ سہر ہر شتی کہ رو یاریدہ دہ ریکت نابین لہ لایہن خواہ ﴿الَّذِينَ
 اتَّبَعُوا الْكِتَابَ﴾ ٹہوانہ کہ نامہ مان پید اوون ﴿يَتْلُوهُ سَخَى بِلَاقِيهِ﴾ ہر پراستی دہ بخوینٹہ وہ ﴿أُولَئِكَ لَا يُؤْمِنُونَ
 بِهِ﴾ ٹہوانہ بروا ٹہہینن بہر پریموونیی خواى گہورہ (کہ ٹیسلامہ) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وہ ٹہوانہی ہی
 بروابن ہی ﴿أُولَئِكَ قُلُوبُهُمْ مَلْغُوفٌ﴾ ہر ٹہوانن زہر ہر مہند و خہ سارو مہند ﴿يَتَّبِعُوا آيَاتِنَا﴾ (ہی
 آئی اٹمٹ علیک) ٹہی ٹہوہ کانی یہ عقوب (ٹہی بہنی ٹیسرائیل) ہیری ٹہو چاکانہ بکہ نہ وہ
 کہ پرشتوون بہ سہر تاندا ﴿وَأَنْ قَضَيْتُ كُرْسِيَّ الْعَالَمِينَ﴾ وہ بیگومان من (پیشتر) پرزی ٹیوہ دا بہ سہر
 ہہ سوواندا ﴿وَأَتَقُوا يَوْمًا﴾ وہ خوٹان یارنزن لہ رورنک ﴿لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا﴾ کہ کہس
 لہ ہری کہس تولہو ہاداشت نادر ٹہوہ ﴿وَلَا يَقْبَلُ مِنْهَا عَقْلٌ﴾ وہ ہارمہی لسی و ہرنا گیریت ﴿وَلَا تَنْفَعُهَا
 شَفَاعَةٌ﴾ وہ ہیچ تکایہ کہ کہ لکی ناگری ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وہ ہارمہی نادرین و سہرنا خرن ﴿وَلَا
 يَنْفَعُ الْبَنِيَّ إِذْ يَصْرَوْنَ﴾ (ہیری کہ نہ وہ) کاتیک خوا ٹیبراہیمی تاقی کردہ وہ بہ چہند ہر ہار
 و ہر مایشتیک ﴿فَاتَمَحَّنْ﴾ کہ ٹہویش بہ جی ہی ہینان ﴿قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا﴾ (خوا) ہر مووی:
 بیگومان من تو دہ کہم بہ پیشہ وای خہ لکی ﴿قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ (ٹیبراہیم) وئی: لہ ٹہوہ شہم ٹہ کہیت
 (بہ پیشہ وای) ﴿قَالَ لَا يَسْأَلُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ﴾ ہر مووی: پیغہ مہر بہ نیسی من ناگات بہ سستہ مکاران
 ﴿وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ وَأَمْنَا﴾ (ہیری کہ نہ وہ) کاتیک کہ کہ عہہ مان گنہرا بہ پہ ناگای خہ لکی
 و جی ہی ناسایش ﴿وَأَتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى﴾ (ہیمان وون) شوینی ٹہو بہر دہی ٹیبراہیم (علیہ
 سلام) لہ سہری رادہ و ہستا (کاتی دروست کردنی کہ عہہ) بکہ نہ جینگای نویر ﴿وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَإِسْمَاعِيلَ﴾ وہ سپار دمان بہ ٹیبراہیم و ٹیسماعیل ﴿أَنْ طَهِّرَا بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ﴾ کہ مالہ کہم پاک بکہ نہ وہ
 بؤ ٹہوانہی کہ بہ دہوری کہ عہہ دا دہ سورینہ وہ ﴿وَالْمُكِنِّينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ﴾ وہ بؤ ٹہوانہی کہ ٹیابدا
 ٹہہینٹہ وہ ہر وہ ہا بؤ کر نوش ہران و سوزدہ ہران ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا﴾ (وہ
 ہیری کہ نہ وہ) کاتیک کہ ٹیبراہیم وون: خواہ ٹہم شوینٹہ (کہ مہ ککہیہ) بکہ بہ شارنکی ہر لہ ناسایش
 ﴿وَأَرْزُقْ أَهْلَهُ مِنَ الثَّمَرَاتِ﴾ وہ رورزی دانیشتوانی بدہ لہ ہر و ہروم و مہوہ ہات ﴿مَنْ آمَنَ مِنْهُرِ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
 الْآخِرِ﴾ ٹہوانہیان کہ ہر وایان بہ خواہ بہ رورزی دواپی ہہیہ ﴿قَالَ وَمَنْ كَفَرَ فَأُمَيِّغُهُ قِيلًا﴾ (خوا) ہر مووی:
 ٹہوہش ہی بروابی رورزی ہی ٹہہم بؤ چہند رورنکی کہم ﴿فَلْيَنْظُرُوا إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ وَيَشْرَوْا النَّصِيرَ﴾
 لہ ہاشان ناچاری دہ کہم بہ سزای ناگری دوزخ کہ خراپترین سہر ٹہہجامہ ﴿

﴿وَاذْكُرْ فِی الْاَوَّلِ الَّذِیْ اَرْسَلْنَا مِنْ اٰیٰتِیْ وَاسْمٰعِیْلَ﴾ (بیر بکھر وہ) کاتبت کہ نبیر اہیم و نبیسماعیل بناغہ کانی کہ عہہ یان ہرزہ کردہ وہ ﴿رَبَّنَا اقْبَلْ مِثْلَ اٰلِکَ اَنْتَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ (دہ بانووت) خوابہ ٹہم کردہ وہ یہ مان لئی گیرا بکہ بہ راستی ہر توی بیسہری زانا ﴿رَبَّنَا وَاَجْعَلْنَا مُسْلِمَیْنِیْ لَکَ﴾ خوابہ ہر دو و کمان بکہ بہ گوئی راہل و فرمان ہر داری خوت ﴿وَمِنْ ذُرِّیَّتِنَا اُمَّةٌ مُّسْلِمَةٌ لَّکَ﴾ وہ لہ نہ وہ شمان گہ لیک بکہ بہ فرمانبہ داری خوت ﴿وَاٰیٰمًا یَّکُنَّ﴾ وہ پنگا کانی خوا بہر ستمان نبشان بدہ ﴿وَرَبِّ عَلَیْنَا﴾ وہ بہ شیمانیمان گیرا بکہ ﴿اِنَّکَ اَنْتَ الْغَوَّیُّ الرَّحِیْمُ﴾ بہ راستی ہر توی گیرا کہری بہ شیمانیمان و میہرہ بان ﴿رَبَّنَا وَاَنْعَمْ فِیْہِمْ رُسُلًا مِنْہُمْ﴾ خوابہ لہ ناو نہ وہ کانماندا پیغہ میہر لیک بنیرہ لہ خویان ﴿یَتْلُوْا عَلَیْہِمْ ءَایٰتِکَ﴾ نایہ تہ کانی تویان بہ سہر دا بخوئیبتہ وہ ﴿وَعَلَّمَہُمْ اَلْحِکْمَ وَالْاِحْکَمَ وَیَرْکُضُہُمْ﴾ فوران و دانایی یان فیر بکات و پاکیان بکاتہ وہ (لہ ہموو گوناہیک) ﴿اِنَّکَ اَنْتَ الْعَزِیْزُ الْحَکِیْمُ﴾ بیگو مان ہر توی بہ توانای دانا ﴿وَمَنْ رَّعٰی عَنْ مِّلَّةِ اِبْرٰہِیْمَ﴾ کنی ہوو و ہر تہ گیرئی لہ نایینی نبیر اہیم ؟ ﴿اِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَہُ﴾ مہ گہر کہ سیک کہ خوی گیل و نہ فام کردیبت ؟ ﴿وَلَقَدْ اَضَلَّ فَعِیْلَہُ فِی الدُّنْیَا﴾ سوئیندی بیگو مان نبیر اہیمان ہلہ بڑارد لہ دونیادا ﴿وَاِنَّہٗ فِی الْاٰخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِیْنَ﴾ وہ بیگو مان نہو لہ روزی دوا پیدا لہ چاکہ کارانہ ﴿اِذْ قَالَ لَہٗ رَفَعُوْا اَصْبٰغَکُمْ﴾ (ہلہ بڑارد) لہ کاتبتکدا خوا پیی فہرموو : گوئی راہل و فرمانبہ داری بہ ﴿قَالَ اَسْمِعْتُ رَبِّیْ اَلْعَلَمٰتِیْ﴾ (نبیر اہیمیش) ووتی : واخووم سپارد بہ بہر و ہر د گاری جیہانبان ﴿وَوَضَعٰی بِہَا اِبْرٰہِیْمَ بَیْنَہٗ وَیَعْقُوْبَ﴾ نبیر اہیم و بہ عقوب ناموز گاری کورہ کانی خویانبان کرد کہ فرمانبہ داری خوابن ﴿یٰحٰی اِنَّ اللّٰہَ اَضَلُّکَ الْاَلَدِیْنَ﴾ (وہ ہدیہ کہ بیان بییان و تن) پؤلہ کانم : خواتا بیینی یہ کتابہر سنی بڑا ہل ہزار دوون ﴿فَلَا تَمُوْنُ اِلَّا وَاَنْتُمْ مُّسْلِمُوْنَ﴾ کہواتہ مہ مرن بہ موسولمانیتی نہ بیبت ﴿اَنْ کُنْتُمْ شٰہِدَہٗ اِذْ حَضَرَ یَعْقُوْبَ الْمَوْتَ﴾ (نہی خواوہن نامہ کان) نایا نیوہ نامادہ بوون کاتنی یہ عقوب لہ سہرہ ہر گدا سوو ﴿اِذْ قَالَ لِیْنِیْہِ مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْۢ بَعْدِیْ﴾ کاتنی بہ کورہ کانی ووت دوا ی من کنی دہ بہرستن ؟ ﴿قَالُوْا نَعْبُدُ اِلٰہَکَ وَاللّٰہَ اٰبَآءِکَ﴾ (نہ وانیش) ووتیان : خوی توو باوو باہیرانت دہ بہرستن ﴿اِبْرٰہِیْمَ وَاسْمٰعِیْلَ وَاسْحٰقَ اِلٰہًا وَّحَدًا﴾ کہ خوی نبیر اہیم و نبیسماعیل و نبیسماعیل کہ خوابہ کی تاک و تہ نہایہ ﴿وَرَحْنُ لَہٗ مُّسْلِمُوْنَ﴾ وہ نیمہش فرمانبہ داری و گوئی راہل لئی نہوبن ﴿اِنَّکَ اُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ﴾ نہو پیغہ میہرانہ دہستہ بہک بوون تیہر بین ﴿لِہَا مَا کَسَبَتْ وَلَکُمْ مَّا کَسَبْتُمْ﴾ ہر چیان کرد بؤ خویانبان کردہ (نیوہش) ہر چی بکہن بؤ خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَسْتَلُوْنَ عَمَّا کُنُوْا یَعْمَلُوْنَ﴾ وہ نیوہ بہر ہر سبار نین لہ کردہ وہی نہوان ﴿ۛ﴾

﴿وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى تَهْتَدُوا﴾ (جوولہ کہ و گا وورہ کان) ووتبان: (بہ موسلمانہ کان) بین
 بہ جوولہ کہ یان بہ گا وور تابکہ ونہ سہر ینگیای راست ﴿قُلْ بَلَّغْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَقِيقًا﴾ بلی: ہلکو
 بہ ہرہوی نایینی پاکی ئیراھیم دہ کہین ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ کہلہ ہا وہش بہیدا کہران نہ بووہ ﴿قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ﴾ بلین: (ئہی موسلمانینہ) ہر وامن ہینا بہ خواو ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ بہو قورناتہی
 کہ بنو خومان ئیرا وہ تہ خواوہ وہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِبْرَاهِيمَ وَاسْمَاعِيلَ وَالْحَقَّ وَعِصْرَ وَإِسْحَاقَ﴾ وہ بہو نامہ بہی کہ
 ئیرا وہ بنو ئیراھیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و بہ عقوب و کورہ کانی بہ عقوب ﴿وَمَا أَوْفَوْا بِوَعْدِ رَبِّهِمْ﴾
 وہ بہوہی کہ دراوہ بہ موسا و عیسا ﴿وَمَا أَوْفَى النَّبِيُّونَ مِنْ رِبِّهِمْ﴾ وہ بہوہی کہ دراوہ بہ ہمو و پیغہ مہران
 لہ لایہن بہر وہ دگاریانہ وہ ﴿لَا تَقْرَأُ بَيْنَ أَكْرِمَتَيْنِ﴾ جباوازی ناکہ بن لہ نینوان ہیچ کامیکیاندا
 ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ﴾ وہ ئیمہ فہر ماتہر دار و گو تہر اہلی خواین ﴿قَالَ امْكُوا بِمِثْلِ مَا أَكَلْتُمْ يَوْمَ﴾
 تہ مہجائہ گہر ہر وایان ہینا بہو وینہ بہی کہ ئیوہ ہر واتان پی ہینا وہ ﴿فَقَدْ أَفْكَدُوا﴾ تہوا بینگومان
 رپی راستیان دوزیوہ تہوہ ﴿وَلَا تَكُونُوا فَتَنًا أَلْهَمَ فِي شِقَاقٍ﴾ وہ تہ گہر ہشتیان ہلک کرد تہوا تہوان لہ
 دوو بہرہ کیی دان ﴿فَتَبَيَّنَ كَيْفَ كُفِّرُ اللَّهُ﴾ وہ خوا ناگاداری تو تہ کات لہوان ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وہ
 ہدر خواہہ ہیسہری زانا ﴿صِبْغَةَ اللَّهِ﴾ دہ سہبگرن بہو ناینہی خودا وہ کہ فہرہ تی پاکی ئیوہی
 لہ سہر خہلق کردہ ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً﴾ بینگومان ہیچ فہرہ تہکی بہو جزرہ ہا کہ نہ (کہواتہ
 چاک دہستی پیوہ بگرن) ﴿وَنَحْنُ لَهُ عَبِيدُونَ﴾ وہ ئیمہش بہرستن و عیبادت ہدر بنو تہو دہ کہین
 ﴿قُلْ أَتُحِبُّونَنِي فِي اللَّهِ﴾ بلی: تابا دہمہ قالی و دہمہ وہریمان لہ گہل تہ کہن لہ کاری خوا ﴿وَهُوَ رَبُّنَا
 وَرَبُّكُمْ﴾ لہ کانتیکدا تہو بہر وہر دگاری ئیمہ و ئیوہشہ ﴿وَلَا أَعْمَلُنَا وَلَا كُفْرًا عَمَلُكُمْ﴾ وہ کردہوہی
 خومان بنو خومانہ و کردہوہی خوتان بنو خوتانہ ﴿وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ﴾ وہ ئیمہ تہنہا بہ دل سوزی
 بہندایہ تی خوا دہ کہین ﴿أَوْ قُولُوا إِنَّا لَا أَدْرِي وَأَسْمَاعِيلُ﴾ یا خود ئیوہ تہلین: ئیراھیم و ئیسماعیل
 ﴿وَإِسْحَاقَ وَيعْقُوبَ وَالْإِسْحَاقَ﴾ و ئیسحاق و بہ عقوب و کورہ کانی بہ عقوب ﴿كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَى﴾
 جوولہ کہ یا گا وور ہوون ؟ ﴿قُلْ أَأَنْتُمْ أَعْلَمُ أَمَّ اللَّهُ﴾ بلی: تابا ئیوہ زانترن یا خوا ؟ ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ﴾
 کی سہم کار ترہ ﴿وَمَنْ كَفَرَ شَهِدَ بَعْدَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ لہو کہ سہی کہ شایہ تہ کی لہ خوا وہر گرتی و
 ہیشار تہوہ ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ خودا بی ناگانی بہ لہوہی کہ ئیوہ دہیکہن ﴿بَلَّغْ أُمَّةً قَدْ خَلَتْ﴾
 تہو پیغہ مہرانہ دہ سہیہک ہوون تہہرین و رشتن ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَا كُفْرًا مَّا كَسَبَتْ﴾ ہہرچی یان
 کرد بنو خویانیان کرد، وہ ئیوہش ہہرچی بکہن بنو خوتانی دہ کہن ﴿وَلَا تَسْتَلُونُ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وہ
 ئیوہ بہر ہر سیار نین لہ کردہوہی تہوان ﴿

﴿سَيَقُولُ الشُّقَّةَاءُ مِنَ النَّاسِ﴾ هندی نه زان و گیل و نه قام له خه لک ده لئین : ﴿مَا وَلَّيْنَاهُمْ عَنْ قِبَلِهِمُ الَّذِي كَانُوا عَلَيْهِمْ﴾
 چی موسلماننه کانی و هر گیترا له و پروو گه یان که جاران له سدری بیون ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّرْقُ وَالْمَغْرِبُ﴾ بلن
 پروژه لات و پروژاوا هه مووی مولکی خوا به ﴿يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ کنی بوی رنموونی
 ده کات بز دینازی راست ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾ هه روه ها کر دمانن به گه لبکی مبانه پرو
 مامنا و هند (ی هه لبرارده) ﴿لَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَتَكُونَ الرُّسُلُ عَلَيْكُمْ شُهَدَاءُ﴾ تابتنه شاهید و چاودیر
 به سهر خه لکه وه، و پیغه مبه ریش ﴿شَاهِدُوا﴾ شاهید و چاودیر بیت به سهر ئیوه وه ﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ
 عَلَيْهَا﴾ نه و پروو گه به ی که جاران له سدری بویت نه مانگیرا (به پروو گه و له پاشان گوریمان به که عبه)
 ﴿إِلَّا لَتَعْلَمَنَّ يَسْمَعُ الرُّسُولُ﴾ نه نها بو نه وهی ده ر بکه ویت کنی شونین پیغه مبه ر ﴿وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ
 عَلَيْهَا﴾ له وانه ی که پاش گه زده بنه وه ﴿وَأَنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً﴾ وه به راستی (نهم گورینه)
 کارنکی زور گه و ره و گران بوو ﴿إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ مه گه ر لای نه وانه ی که خوا رنموونی کر دوون
 ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُضِلَّ أُمَّتَكُمْ﴾ وه خوا ی گه و ره بر و (و نوتزه کانی جاران) تانی به زایه نه داوه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ﴾ به راستی خوا له گه لکیدا ﴿لَرُؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾ دلسوزی مبه ره بانه ﴿قَدْ تَرَى ثَقْلُكَ
 وَجْهَكَ فِي السَّمَاءِ﴾ به راستی نیمه گه رانی پروو خسارت پروو به ناسمان ده بینین ﴿فَلَا تُشْكِكْ﴾ ده ی سویند به خوا
 پرووت ده که به نه ﴿فَبِمَا تَرْضَوْنَ﴾ پروو گه به که به سه ندت بن و رازی بیت پنی ﴿قَوْلٍ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ﴾ ئیتر پرووت و هر چه ر خینه به ره و لای که عبه (مسجد الحرام) ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ ئیوه ش نه ی
 موسلمانان له هه ر لایه که بیون ﴿فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ (له نوتزدا) پرووتان بکه نه نه و ی، به ره و (مسجد
 الحرام) ﴿وَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ به راستی نه وانه ی به پراویان پندر اووه ﴿لَتَعْلَمُونَ أَنَّ الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾
 چاک نه زانن که نه مه شتیکی راسته له به ره و ردگار بانه وه ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عما يَعْمَلُونَ﴾ وه خودا بن ناگا
 نی به له وهی که ده بکه ن ﴿وَلَيَنْ أُنَبِّئُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِحَقِّ آيَةٍ﴾ سویند بیت نه گه ر هه ر چی
 به لگه و نیشانه هه به بی هینته وه بو نهم خوا و ن نامه و به پراوانه ﴿مَا تَجْعَلُوهَا لَكُمْ﴾ دوا ی پروو گه ی تو
 ناکه وون ﴿وَمَا أَنْتَ بِتَالِعٍ فَتَلْتَهُمْ﴾ وه توش دوا ی پروو گه ی نه وان ناکه ویت ﴿وَمَا تَعْصُمُوهَا بِتَالِعٍ فَتَلْتَهُمْ﴾
 به عجن ﴿وه نه وان دوا ی پروو گه ی به کتری ناکه وون ﴿وَلَيَنْ أُنَبِّئُ أَخَوَاتَهُمْ﴾ سویند بیت نه گه ر تو دوا ی
 ثاره زووه کانی نه وان بکه ویت ﴿مَنْ يَتَّقِ مَا حَزَّ لَهُ مِنَ الْعِلْمِ﴾ دوا ی نه و زاینه ی که (به سروسش) بو ت
 هاتووه ﴿إِنَّكَ إِذْ لَمِسْتَ الظَّلِيلِينَ﴾ به راستی نه و کاته تو له سته مکاران ده بیت ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ تهوانه دی که په راومان پین داوون ﴿يَعْرِفُونَ كَمَا يَخْفَىٰ تَابَ آتَاءَهُمْ﴾ پیغه مېر ۱۱۱ ده ناسن وهك چوڼ كور ونه وه كانی خویان ده ناسن ﴿وَأَن قَرِيبًا مِّنْهُمْ﴾ ینگومان كو مه لیک له وان (له ته هلی کتاب) ﴿لَا يَكْفُرُونَ بِالْحَقِّ﴾ ته وراستی په ده شار نه وه ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا ته وان ده زانن (موحه مېر ۱۱۲ پیغه مېر) ﴿الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ راست ته وه په (که بوقت هاتو وه) له پهر وهر د گار نه وه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُفْرِيتِ﴾ که واته له گو مانداران مېر ۱۱۳ ﴿وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ﴾ وه هه موو گه لیک پروو گه په کی هه په ﴿هُم مَوْلَاكُمْ﴾ که پروی تی ده کات ﴿فَأَسْقُوا لَهُم مِّنَ الْغُرَىٰ﴾ دهی ده ست پشکری بکه له کرداره چاکه کاند ا ﴿إِن مَّا تَكُونُوا﴾ له هه کوی هېن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خودا هه موونان کوه کاته وه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بهراستی خوا به ده سه لاته به سهر هه موو شتیکدا ۱۱۴ ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له هه کوی چو وینه دهر وه (به سه فهر) ﴿قَوْلِ وَجْهِكَ لِشَظَرِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ پروت وهر بگپړه بولا ی که عبه ی پیروز ﴿وَأَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ وه هم پروو کردنه ت راسته وه له پهر وهر د گار نه وه په ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خودای ناگانی په له وه ی که ده بکه ن ۱۱۵ ﴿وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ﴾ له هه کوی چو وینه دهر ی ﴿قَوْلِ وَجْهِكَ لِشَظَرِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ (له کاتی نویز کردندا) پروت وهر بگپړه بولا ی که عبه ی پیروز ﴿وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ﴾ وه تیره ش (ته ی موسلمانینه) له هه کوی بوون ﴿قُولُوا أَجُوهَكُمْ شَطْرَهُ﴾ پروو وهر بگپړن بولا ی ته و (که عبه) ﴿لَا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ﴾ نا بیانوی خه لکتنان نه په ته سهر ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ مه گهر مستهم کاره کانیان ﴿فَلَا تَحْشَوْهُمْ﴾ جالنیان مه تر من ﴿وَأَخْشَوْنِي﴾ و له من تر من ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَن يَتَّبِعُوا﴾ بولا ی ته وه ی به خششی خومتان به ته وای به سهر دا برزم ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ وه به لکو رینازی راست بگپرن ۱۱۶ ﴿كَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وهك په وانه مان کرد ﴿فِيكُمْ﴾ له ناوانندا ﴿رَسُولًا مِّنْكُمْ﴾ پیغه مېر ۱۱۷ له خوتان ﴿يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا﴾ که نایه نه کانی نیمه تان به سهر دا بخوینېته وه ﴿وَيَرْحَبُكُمْ وَيَعْلَمُكُمْ﴾ وه دل ودهرو ووشان پاکشان بکاته وه وه فیرتان کات ﴿الْكِتَابِ﴾ فیری فورمان ﴿وَالْحِكْمَةِ﴾ وه فیری دانایی (فهر مووده ی خوی) ﴿وَيَعْلَمُكُمْ﴾ وه فیرتان کات ﴿مَّا لَزِمَكُم مِّنْهُنَّ﴾ ته و شتانه ی که نه تان ده زانی ۱۱۸ ﴿فَأَذْكُرُونِي﴾ که واته یادم بکه ن ﴿أَذْكُرْكُمْ﴾ تامنیش یادتان بکه م و له بیرتان نه که م ﴿وَأَشْكُرُوا لِي﴾ وه سوپاسم بکه ن ﴿وَلَا تَكْفُرُون﴾ پین ندران و ناسو پاسیم مه که ن ﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ ته ی ته و که سانه ی که پرواتان هیناوه ﴿أَسْتَعِينُوا﴾ پشت بیهستن ﴿بِالصَّبْرِ﴾ به خورا گرتن ﴿وَالصَّلَاةِ﴾ و نویز (کردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ بهراستی خوا له گه ل خورا گرانه ۱۱۹

﴿وَلَا تَقُولُوا﴾ هەر گیز مه لاین ﴿لَنْ يُقْتَلَ﴾ به و که سانه دی ده کوزرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رینگه ی خوادا
 ﴿أَنْتُمْ﴾ مردوون ﴿بَلْ آخِئَاتٌ﴾ به لکوز زیندوون ﴿وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ به لام نپوه ههستی پی ناکه ن
 ﴿وَلَنْبُؤْنَكُمْ﴾ سویند به خوا تاقیشان ده که پنه وه ﴿بَشِيرٍ﴾ به هه ندیک ﴿فَإِنْ أَخْرَفَ﴾ له ترس
 ﴿وَالْجُوعِ﴾ و برسیتی ﴿وَالْفَقْرِ﴾ و که م بوونی ﴿فَإِنْ أَمْرٌ﴾ مال و دارایی ﴿وَالْأَنْفُسِ﴾ و خه لکی (که س
 و کارتان) ﴿وَالْفَرَكِ﴾ و به رو و بووم ﴿وَالْخَيْسِ﴾ جامز ده بده ﴿الضَّالِّينَ﴾ به خور اگران ﴿الَّذِينَ﴾ نه وانه ی
 ﴿إِنَّا أَصْنَعْنَاهُمْ نُصِيبُهُ﴾ که له گه ن دوو چاری سه ختی ونه هامت ی و ناخوشیه ک بوون ﴿قَالُوا﴾ ده لاین
 ﴿إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ نیمه هه رهی خواین و هه ر بولای نه ویش ده گه رینه وه ﴿أُولَئِكَ﴾ نا نه وانه
 ﴿عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ﴾ دروود و به زه بی به سهر نه وانه ده باریت له لایه ن به روه ر دگاریانه وه
 ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَذَكَّرُونَ﴾ و نه وانه نه و که سانه ن هیدایه تیان وه رگرتووه ﴿إِنْ أَصْغَا وَالْعُرْوَةُ﴾
 به راستی صفا و مه روه ﴿مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ له درو شمه کانی (دینی) خوان ﴿فَمَنْ حَاجَّ الْبَيْتَ﴾ جا هه ر که سینک
 حه جی مالی خوای کرد ﴿أَوْ اقْتَنَرَ﴾ یا عومره ی کرد ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ﴾ هیچ خراپه و ناوانی ناگات ﴿أَنْ﴾
 یطوف بهمنا ﴿که هاتو چو وسه عی نیوان سه فاو مه روه بکات ﴿وَمَنْ طَفَعَ خَيْرًا﴾ وه هه ر که سینک به ثاره زووی
 خزی چاکه به کی کرد ﴿قَالَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا﴾ نه وه بینگومان خودا سوپاسگوزاریکی زانایه ﴿إِنْ﴾
 ﴿إِنْ أَلْبَسْتُمْ﴾ بینگومان نه وانه ی ﴿يَكْفُرُونَ﴾ ده پشارنه وه ﴿مَا أَلْبَسْتُمْ﴾ نه وه ی که ناردو و مانه ته خواره وه
 ﴿مِنَ الْبَيْتِ﴾ له نایه ثانی روشن و ﴿وَالْهَدْيِ﴾ رهنمایی ﴿مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّنَا﴾ دوا ی نه وه ی که پرو و نمان
 کرده نه وه ﴿بَلَقَاسٍ﴾ بز خه لکی ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له نامه ی نه ورات و ئینجیل) دا ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه
 ﴿يَعْلَمُهُمُ اللَّهُ﴾ خودا نه فره تیان لی ده کات ﴿وَيَعْلَمُهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾ وه نه فره تکه رایش نه فره تیان لی ده که ن
 ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مه گه ر نه وانه ی ﴿قَالُوا﴾ که به شیمان بو و پنه وه ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وه کرده وه ی چاکیان
 کردبی و ﴿وَيَبَيَّنُوا﴾ (نه وه ی شار دیویانه وه) ناشکرایان کردبی ﴿قَالُوا﴾ نا نه وانه ﴿أَنْتُمْ عَلَيْهِمْ﴾
 به شیمانان لی گیراده که م ﴿وَالْأَنْتَابُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه ر منم گیراکه ری میهره بان ﴿إِنْ الَّذِينَ﴾
 کفر و ا ﴿به راستی نه وانه ی بی پروا بوون ﴿وَمَا أَوْا﴾ و مردوون ﴿وَهُوَ كَفَّارٌ﴾ و بی پروا بوون
 ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ له سه ریانه نه فرینی خوا ﴿وَالْعَالَمِينَ﴾ و فرشته کان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾
 خه لکی به تیکرایی ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده میتنه وه به هه میشه پی ﴿لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ﴾ سزایان
 له سه ر سووک ناکر بته وه ﴿وَلَا هُمْ يُظْرُونَ﴾ وه دواناخرین له سزا ﴿وَاللَّهُ﴾ به رسترای نیوه
 ﴿إِلَهُ وَجِدْ﴾ به رسترای نیکی تان و ته نهایه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ به رسترای نیکی راست نی به به ته نیا نه و
 نه بیت ﴿الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ که به خشنده ی میهره بانه ﴿

﴿إِن فِي خَلْقِهِ﴾ بهرامستی ههیه له دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ﴾ ناسمانه کان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ وزهوی
 ﴿وَلِخَلْقِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ و جیاوازی شهو و پورژ (به کورتی و دریزی) ﴿وَاللَّيْلِ أَلْبَسَ﴾ و نهو که شنبانهی
 ﴿تَجْرِي فِي الْبَحْرِ﴾ که دین و ده چن له ناو ده ریادا ﴿يَسْخَرُ النَّاسَ﴾ به و شتانه که قازانج ده که به نین به خه لکی
 ﴿وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه نهو هی که خوا له ناسمانه وه باراندی ﴿مِنْ مَّاءٍ﴾ له ئاو (باران) ﴿فَأَنْحَسَا
 بِهَ الْأَرْضِ﴾ پاشان زهوی پی زیندوو کرده وه (پن بو و ژانده وه) ﴿بَعَثْنَا فِيهَا﴾ پاش مردنی ﴿وَبَثَّ﴾ وه
 بلاوی کرده وه ﴿فِيهَا﴾ تپیدا ﴿مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ﴾ له هه موو جوړه زینده وه رینک ﴿وَنَصَبْنَا فِيهَا الرِّجَّ﴾
 وه گیرانی بایه کان (به هه موو لایه کدا) ﴿وَالسَّحَابِ﴾ وه نهو هه و رانهی ﴿السَّحَرِ﴾ رام کراون
 ﴿بَيْنَ السَّمَاءِ﴾ له ناو هندی ناسمان ﴿وَالْأَرْضِ﴾ و زهویدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ چند به لگن ﴿لَقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾
 بو که سنانیک که تپیکن ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ وه که سانی و اهیه له خه لکی ﴿يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 أَنْدَادًا﴾ که هاو به شی زور بو خوا پیدا ده کهن ﴿يُحِبُّونَهُمْ﴾ خوشیان دهوین ﴿كَحِبِّ اللَّهِ﴾ وهك
 خوشه و یستی (نیمانداران بو) خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾ به لام ته وانهی پروایان هیناوه زور زیاتر
 خوابان خوش دهوین ﴿وَلَوْ سِئَرًا إِلَّا لَمَعُوا﴾ نه گهر بینن ته وانهی مسته میان کردوه (به هاو به شی
 پیدا کردن بو خوا) ﴿إِذَا سِرُّوا الْعَذَابَ﴾ کاتیک که چاویان ده که وین به سزا (ی خوا ده زانن)
 ﴿أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ که هه رچی ده سلات ههیه هه مووی بو خوابه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ﴾ وه
 ینگومان سزای خوا زور سهخته ﴿إِذَا نَزَّ الْأَنزِلُ أَتَّبِعُوا﴾ کاتیک که نهو که سانهی خه لک
 شونینان که وتون له دونیادا (واته سهرو که گومرا که ره کان) به خه هه لته ته کتنن ﴿مِنَ الْأَنزِلِ أَتَّبِعُوا﴾
 له وانهی (له دونیادا) دواپان که وتونن ﴿وَرَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سزای (دوره خبان به چاوی خویان)
 یینی ﴿وَنَقَطَ عَلَيْهِمُ الْأَنْبَابَ﴾ وه هه موو په یوه هندی به کیان به چرایه وه ﴿وَقَالَ الْأَنزِلُ أَتَّبِعُوا﴾
 وه ته وانهی که دواپان که و تیوون و و تیان ﴿لَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةٌ﴾ خوز که نیمه بگه رایتا به ته وه (بو دنیا)
 ﴿فَنَنْتَرِ الْمُنْتَهِرَ﴾ نا به خه مان لی هه لته کاندنابه ﴿كَمَا تَبْرَأُ وَأَمَّا﴾ هه وهك (نهوان) چون به خه بیان
 له نیمه هه لته کاند ﴿كَذَلِكَ﴾ هه به و شیوهیه ﴿يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ﴾ خوا کرده وه کاتیان نشان ته دات
 ﴿حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ﴾ نه یسکات به داخ له سهه دلپان ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ﴾ وه نهوان دهه چو و نیان نی به
 ﴿مِنَ النَّارِ﴾ له ناگر ﴿يُنَادِي النَّاسَ﴾ نهی خه لکینه ﴿كُلُّوا﴾ بخون ﴿مِمَّا فِي الْأَرْضِ﴾ له وهی که له
 زهوی دایه ﴿حَلَّكَ﴾ به خه لالی و ﴿طَبَّحًا﴾ پاکی ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوتَ الشَّيْطَانِ﴾ وه دواي ههنگاوه کانی
 شهیتان مه که وون ﴿إِنَّهُ لَكُرْءُكَرْمٍ﴾ بهرامستی شهیتان دوزمنیکی ناشکر اتانه ﴿إِنَّمَا يَأْتِرُكُمْ﴾
 بهرامستی (شهیتان) فهرماتنان پی ده دات ﴿بِالسُّوءِ﴾ به ناوان ﴿وَالْفَحْشَاءِ﴾ و خرابه ﴿وَأَنْ تَقُولُوا﴾ له گدن
 هه لته سنی شی وا ﴿عَلَى اللَّهِ﴾ به دهم خواوه ﴿مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ که نازانن

﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ﴾ کاتیک پیمان بو و تریت ﴿اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ شوین نهو (فوران) ه بکهون که خوا
 نار دویه نه خواره وه ﴿قَالَ أَوَلَمْ نَشْجِعْ مَا﴾ ده لئین: نه خیر به لگو شوین نه وه ده که وین ﴿الْفِتْنَةَ عَلَيْنَا﴾
 ءَابَةً نَأْتِيكُم بِهَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيكُمْ وَأُخْرَىٰ ﴿أَوَلَمْ تَكُنْ مِنْ أَجْلِكُمْ﴾ نه گهر چس باوو با پیر انبشیان
 ﴿لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا﴾ هیچ تن نه که یشتین ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ﴾ و گومرا بو وین (ریتما یش وه نه گرن)
 ﴿وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نموونه ی نه وین بر وایانه ﴿كَمَثَلِ الْإِنْسَانِ﴾ وه که یه کینک وایه که
 دهنگ له نازه لیک بکات ﴿يَمَّا لَا تَسْمَعُ إِلَّا دُعَاةَ وَنِدَاةَ﴾ نه نیا دهنگ و هاواره که نه بن هیچ نابستی
 ﴿صُمٌّ﴾ نه مانه که ږن ﴿بُكْرٌ﴾ لالین، (له ووتنی قسه ی دروست) ﴿عُمٌّ﴾ کو ږن (له بیننی ږی
 ی راست) ﴿فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ بویه تن ناگمن و ژیر نین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نهو که سانه ی
 که پرواتان هیتاوه ﴿كُلُوا﴾ بخون ﴿مِنْ ظَنَبِكُمْ مَا زَكَاةً﴾ لهو خواره مهنی به پاکانه ی
 کردومانه به رزیشان ﴿وَأَشْكُرُوا لِلَّهِ﴾ وه سوپاسی خوا بکهن ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ﴾ نه گهر
 ثنوه هه نهو ده به رستن ﴿إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ﴾ نه وه ی (که خوا) قه ده غدی کردوه لیثان ته نها
 ﴿الْمَيْتَةَ﴾ مرداره وه بوو ﴿وَالَّذِمَّ﴾ و خوین (ی روفشتوو) ﴿وَالْحَمَّ الْخَزِيرَ﴾ و گوشتی به راز ﴿وَمَا أَهْلَ﴾
 ږه و نه وه ی که سهر براین ﴿بِغَيْرِ اللَّهِ﴾ (به ناوی) غه یری خواوه ﴿فَمَنْ اضْطُرَّ﴾ نه مجا هه که سیک
 ناچار بوو (به خوار دنی یه کینک له مانه) ﴿غَيْرَ تِلْكَ﴾ بهین یاخی بوون ﴿وَلَا عَادٍ﴾ و ده رچوون له سنوور
 ﴿فَلَا إِفْرَةَ عَلَيْهِ﴾ نه وه هیچ گونا هیکس له سهر نی به ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ بینگومان خوا لئ
 خوشبووی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان نه وانه ی نهو نایه تانه ده شار نه وه
 که خودا نار دویه نه خواره وه ﴿مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ له نه ورات ﴿وَيَشْكُرُونَ﴾ و ده یگور نه وه ﴿يَوْمَ نَكُنَّا﴾
 قِلَّةً ﴿بِمَنْ خِيفَ﴾ نه وانه ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿مَا يَكُونُ فِي بَطْنِهِمْ إِلَّا النَّارُ﴾ ناگر نه بیت هیچی تر ناچیته
 سکیانه وه ﴿وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ وه خوا له رورزی دواپی دا قسه بیان له گه ل ناکات ﴿وَلَا﴾
 يَرْحَمُهُمْ ﴿وَبَاكِيَانِ نَاكَاةٍ وَه﴾ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و سزای سه ختیا ن ده بیت ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾
 أَسْرَوْا الْقَسَدَ ﴿ثُمَّ نَاكَاةٍ وَه که سانیکن که گومرای یان کپی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ به ریتما یش وین ﴿وَالْعَذَابُ﴾
 بِالْغَيْرِ ﴿وَه سزا (یان کپی) به لئ خوشبوون ﴿فَمَا أَضْبَرْتُمْ عَلَى النَّارِ﴾ نای چهنده خور اگر ن له سهر
 ناگر ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ﴾ نه مه (هه مووی) به هو ی نه وه ویه که خوا کتیبه (پیروزه) کانی
 نار دوتنه خواره وه به راستی ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه بینگومان نه وانه ی دوو به ره کیان تیکه ووت ﴿فِي﴾
 الْكِتَابِ ﴿لَهُ تَوْرَاتُهَا﴾ (لئ شقای تعبد) له دوو به ره کیه کی (وادان) که دوورن (له یه که
 کو تن)

﴿لَيْسَ الْبِرُّ أَنْ تُولُوا وَجْهَكُمْ﴾ چا که نه وه نی به که پروو بکه نه ﴿قَبْلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾ بهر مو پروو هلات و پروو شاوا ﴿وَالَّذِينَ الْبِرُّ﴾ به لکو چا که نه وه به ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ که مروف بر وای بی به خوا ﴿وَالَّذِينَ الْبِرُّ﴾ وه به پروو دوا بی ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ وه به فرشته کان ﴿وَالْكِتَابُ﴾ وه به کتیه کان ﴿وَالَّذِينَ الْبِرُّ﴾ وه به پیغه مهران ﴿وَعَلَى النَّاسِ﴾ وه دارایی خوی بیه خشی ﴿عَلَى حَبِيبٍ﴾ له گهل نه وه ی که خوشی ده ویت ﴿ذَوِ الْقُرْبَى﴾ به خزمان ﴿وَالْأَتَمِّ﴾ و به هتوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و به بی نه وایان (هزاران) ﴿وَأَنْزَلَ السَّبِيلَ﴾ و به رب واران که م دهست ﴿وَالسَّابِقِينَ﴾ و به سوال که ران ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ و له وری ی نازاد کردنی کتیه له کانددا ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ وه نویزی به چا کی کرد بیت ﴿وَعَلَى الرِّكَوَّةِ﴾ و زه کانی دابیت ﴿وَالْمُؤْمِنَاتِ بَعْدَ هَمٍّ﴾ و به یمان به جی هتیه ران ﴿إِذَا عَزَمُوا﴾ کاتبک که به بمانیان دابیت ﴿وَالصَّابِرِينَ﴾ و خور اگرا ن ﴿فِي الْبَنَاتِ﴾ له کانی نه نگده سنی ﴿وَالضَّرَّاءِ﴾ و نه خوشی ﴿وَبَيْنَ الْأَيْمَنِ﴾ و له کانی جهنگدا ﴿وَأُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ ثا نه وانه که براسنیان کرد ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ وه هر نه وانه ن پاریز کاران ﴿يَتْلُوهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که پرو و اتان هتاوه ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ﴾ پیویست کراوه له سهر نان توله سندنه وه ﴿فِي الْقَتْلِ﴾ له کورزا و اندا (به به کسان) ﴿لِلْحَرْبِ الْحَرِّ﴾ که سی نازاد به که سی نازاد ﴿وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ﴾ و بهندهش به بهنده ﴿وَالْأُنْثَىٰ بِالْأُنْثَىٰ﴾ و زن به زن (میننه به میننه) ﴿فَمَنْ عَفَىٰ عَنْهُ﴾ نه مجا هدر که سینک به خشرا ﴿مِنْ أَخِيهِ﴾ له لایه ن بر ایه کی دینی به وه ﴿شَيْءٌ﴾ به به شینک (له خوینه که) ﴿فَالْبَاقِ بِالْمَعْرُوفِ﴾ نه بی (خز مه کانی تر) به بره وی بکدن به باشی ﴿وَأُولَئِكَ إِلَهِ الْخَيْرِ﴾ (بکوزیش) به چا کی خوینه که بدات ﴿ذَلِكَ تَخْوِيفٌ﴾ نه مه سو و ککردنه ﴿مَنْ رَبُّكُمْ وَرَحْمَةٌ﴾ له بهر وهر دگارتانه وه و میهره بانی به ﴿فَمَنْ آمَنَ ذَلِكَ﴾ نه مجا هدر که سینک دوا ی نه مه دهست دریزی کرد ﴿فَلَهُ عَذَابُ أَلِيمٍ﴾ بونه و همیه سزای به سوی، (به نازار) ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ﴾ له کوشتنه وه و توله سندنه وه دا زیان بونه وه هیهه ﴿وَالَّذِينَ الْبِرُّ﴾ نه ی هوشمه ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو خوتان پیاریزن ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمْ﴾ پیویست کراوه له سهر نان ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمْ الْمَوْتُ﴾ کاتبک به کینکتنان له سهر وهر گدا بوو ﴿إِنْ تَرَكَ خَيْرًا﴾ نه گهر مالی له باش به جی ما ﴿الْوَصِيَّةُ لِلَّذِينَ﴾ وه سیه تکردن به باشی بواوک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و خزمان (بک که میراثیان بهر نه که و ی) به جوانی و پیکو پیکو ؟ ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ پیویست کراوه له سهر پاریز کاران ﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ﴾ نه مجا هدر که سینک وه سیه نه که ی گویری ﴿بَعْدَ مَا سَمِعَهُ﴾ دوا ی بیسنی ﴿فَرَأَيْنَاهُ إِثْمُهُ﴾ نه وه گونا هی (تاوانی) ﴿عَلَى الَّذِينَ يَسُدُّونَهُ﴾ هدر له ملی نه و که سانه دایه که ده یگورن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ یگومان خواش بیسری زانایه ﴿

﴿فَمَنْ خَافَ﴾ ټه مچا هدر که سینک تر سا ﴿مِنْ مُّوْسٰی﴾ له ووه سپه تکار ﴿جَعَلْنَا اَنْۢشَاۡ﴾ که هه له یان گونا هینک
 بکات ﴿فَاَصْلَحَ بَیۡتَهُمْ﴾ جا (ته و که سه) میرا نگرانی پینک بیتنی ﴿فَلَاۤ اِنَّهٗ عَلَیۡهٖ﴾ ته و هېچ گونا هینکی له سر
 نی به ﴿اِنَّ اللّٰهَ عَفُوۡرٌ رَّحِیۡمٌ﴾ به راستی خودا لیخوش بوو به به زهیی به ﴿بِاٰتِیۡهَا الَّذِیۡنَ اٰمَنُوۡا﴾ ته ی
 ته وانه ی که پرواتان هیناوه ﴿کَتَبَ عَلَیۡکُمُ الْکِتٰبَ﴾ پر وړووتان له سر نوو سراوه و فەر زکراوه ﴿کَمَا
 کَتَبَ عَلَیۡ الَّذِیۡنَ مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ هدر و هک چن فەر زکراوه له سر ته و نو مه تانه ی له پیش ټیوه دابوون ﴿لَعَلَّکُمْ
 تَتَّقُوۡنَ﴾ بۆ ته و ی خو تان بپار یزن له خودا پتر سن ﴿اَلَاۤ اَمَّا مَعُدَّةُ وَاٰتٍ﴾ (پر وړووتان له سر فەر زکرا)
 چه ند پر وړنکی دیاری کراوی ژمیراوه ﴿فَمَنْ مَّکَانَ مِنْکُمْ مَّرِیۡضًا﴾ جا هدر که سینک له ټیوه نه خوش بوو
 ﴿اَوْ عَلٰی سَفَرٍ﴾ یان له سه فەر دا بوو (و به پر وړوو نه بوو) ﴿فَعِدَّةٌ مِّنْ اَیَّامٍ اٰخَرٍ﴾ ته و به پیو یسته به نه ندازه ی
 ته و پر وړانه ی (به پر وړوو نه بوو) قه زای بکاته و به پر وړانی تر دا ﴿وَعَلَى الَّذِیۡنَ یُطِیۡقُوۡنَهٗ﴾ و به پیو یسته
 له سر ته وانه که زور به ناپه جه تی ته توانن به پر وړوو بن (و به پر وړوو نابن) ﴿فَعِدَّةٌ مِّنْ اَیَّامٍ اٰخَرٍ﴾
 بریتی (یان له سره) ، که خوراکی هدر اړیکه ﴿فَمَنْ تَطَوَّعَ خَیۡرًا فَهُوَ خَیۡرًا لَّکُمْ﴾ ټه مچا هدر که سینک زور تر
 بریتی بدات ته و به باشتره بقوی ﴿وَاَنْ تَصُوۡمُوا خَیۡرٌ لَّکُمْ﴾ و نه گهر به پر وړوو بن بۆ خو تان باشتره
 ﴿اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوۡنَ﴾ نه گهر بزائن ﴿مَشْهُرٌ مَّقْصَدُ الَّذِیۡ اُنۢزِلَ فِیۡهَا الْقُرۡاٰنُ﴾ مانگی په مه زان مانگی که
 قور تانی تیدا نیرا و نه خواره ووه ﴿فَذٰی الَّذِیۡنَ وَیۡتَنَتْ﴾ به پرینما بۆ خه لکی و به له لکه که لیک ی پر وړشن
 ﴿مِنَ الَّذِیۡنَ وَالْفَرَقَانِ﴾ بۆ پرینموونی و جیا کر دنه ووه (ی دروست و نادروست) ﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْکُمْ
 الشَّهَرُ﴾ ټه مچا هدر که سینک له ټیوه مانگی په مه زانی بینی ﴿فَلِیۡضَعَهٗ﴾ با به پر وړوو بیت ﴿وَمَنْ کَانَ
 مَرِیۡضًا﴾ و هدر که سینک نه خوش بوو ﴿اَوْ عَلٰی سَفَرٍ﴾ له سه فەر دا بوو ﴿فَعِدَّةٌ مِّنْ اَیَّامٍ اٰخَرٍ﴾ با به نه ندازه ی
 ته و پر وړانه قه زای بکاته و به له چه ند پر وړنکی تر دا ﴿یُرِیۡدُ اللّٰهُ بِکُمُ الْاِسۡرَ﴾ خوا تاسانی ته و ی بۆ ټیوه
 ﴿وَلَا یُرِیۡدُ بِکُمُ الْاِسۡرَ﴾ و ه گران ی ناو یست بۆ تان ﴿وَلَا تَحْمِلُوۡا اَلِیۡدَہٗ﴾ (قه زای په مه زان تان له سر
 دانرا) نا مانگی که (بگرن) به ته و او ی ﴿وَلَا تَحْمِلُوۡا اللّٰهَ عَلٰی مَا هَدَیۡکُمْ﴾ و به گه و ره ناوی خوا به رن
 له سر ته و پرینموونی به ی که کر دوونی ﴿وَلَعَلَّکُمْ تَشۡکُرُوۡنَ﴾ و ه تاسو پاسی (خوا) بکه ن ﴿وَاِذَا مَا نَالَ
 عِبَادِیۡ عَنۡیَ﴾ هدر کارتینک به نده کانی من پر سیاریان لی کر دیت دهر باره ی من ﴿فَلِیۡ قَیۡیۡمٍ﴾
 ته و ا بنگومان من لیبانه و نه نزیکم ﴿اَلِیۡحِبُّ دَعۡوَةَ الدَّالِیۡ﴾ گیرا ده که م نژا کاران ﴿اِذَا دَعَاۤ اِلَیۡ
 هَدٰی کَاتِیۡکَ هَاوَار و نزام لی بکه ن ﴿فَلِیَسۡتَجِیۡبُوۡا لِیۡ﴾ ده ی با ته و انیش به دهنک منه و به بن ﴿وَلِیُؤْمِنُوۡا لِیۡ﴾
 و به پروام پی بهینن ﴿لَعَلَّکُمْ تَرۡشَدُوۡنَ﴾ بۆ ته و ی ری ی راست بدو زنه ووه ﴿

﴿أَجَلٌ لَّكُمْ لِيلَةُ الصَّيَارِ﴾ دیتان بنی دراوہ لہ شدہ وانی پڑوڑو (ی رہہ زمان) دا ﴿الرَّقْتُ إِلَىٰ يَسَارِكُمْ﴾ کہہ بچہ نہ لای ژنہ کانتان ﴿هَلْ لَّكَ لَكْرٌ﴾ شہوان بؤ ثنہ بؤ شاکن ﴿وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهِنَّ﴾ وہ ثنہوش بؤ ثہوان بؤ شاکن ﴿عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَلَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾ خوا دہیزانی کہ ثنہ ناپاکیان لہ خوتان دہ کرد ﴿فَتَابَ عَلَيْكُمْ﴾ بؤسہ بہ شیمانی لسی گیرا کردن ﴿وَعَفَا عَنْكُمْ﴾ ولایتان خوش بوو ﴿فَالْتَنَزَّ بِكِبْرُهُنَّ﴾ نیر لہ ٹستاوہ (بہ شہو) بچہ لایان ﴿وَأَتَيْنَا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ وہ بہ دل بخوازن ٹہوی کہ خوا بؤی نویون (لہ مندل) ﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا﴾ وہ بخون و بخونہ وہ ﴿حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَكُمْ﴾ ہتا بؤتان جیا دہ بیٹہ وہ ﴿الْحَبِطَ الْأَيْضُ﴾ پوشٹہ سی (پڑوڑ) ﴿مِنَ الْحَبِطِ الْأَسْوَدِ﴾ لہ پوشٹہ سی رہشی (شہو) ﴿مِنَ الْفَجْرِ﴾ لہ شہ بہ قدا ﴿ثُمَّ أَيْسُوا إِلَيْكَ إِلَىٰ الْبَيْتِ﴾ لہ پاشان پڑوڑوہ کہ نان تہواو بکہن تاشہوی دواپی ﴿وَلَا تُبَشِّرُوهُنَّ﴾ وہہ چنہ لای ژنہ کانتان ﴿وَأَنْتُمْ عَنكِيُونَ فِي الْمَسْجِدِ﴾ لہ کانتیکدا کہ لہ مزگوتدا مابنہ وہ بؤ خوا بہ رستی ﴿يَذَلِكْ حُدُودُ اللَّهِ﴾ ٹہمانہ سنوورانی خودان و ﴿فَلَا تَقْرُبُوهَا﴾ نزیکیان مہ کہ ونہ وہ ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لِيَتَّقُوا﴾ ناوا خوا باسی فرمانی خوی دہ کات بؤ خہ لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ تا خویان ہاویزن ﴿وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ مالی بہ کتری مہ خون لہ ناو خوتاندا بہ سارہوا ﴿وَكُذَّبُوا بِهَا إِلَىٰ الْكُفَّارِ﴾ وہ بہ (بہ رتیل) مہیدہن بہ کار بہ دہستان و فہر مانداران ﴿لِيَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ﴾ بؤ ٹہوی بہ شیک لہ مالی خہ لکی بخون بہ گونہا ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ لہ کانتیکدا ٹنہوش دہ زانن ﴿يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْآيَةِ﴾ ہر سیارت لسی دہ کہن دہ بارہی نوی بونہ وہی مانگہ نویکان ﴿قُلْ هِيَ مَوْفِيقُ النَّاسِ وَالْحَقِّ﴾ ہلی ٹہمانہ نیشانہی کاتہ کانن بؤ خہ لکی و بؤ حہج ﴿وَلَيْسَ الْبِرُّ﴾ وہ چاکہ ٹہوی بہ ﴿بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا﴾ کہ لہ ہشتی مال و خانوہ کانہ وہ بچہ ژوورہ وہ ﴿وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَىٰ﴾ بہ لکو چاکہ ٹہوی بہ ٹہو کہ سہ ہاریز کار و لہ خوا ترس بیت ﴿وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا﴾ وہ بچہ مالہ کان لہ دہر گا کانبہ وہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وہ لہ خوا ہتر سن تا ہر گار بین ﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جہنگ بکہن لہ ہری خوا دا ﴿الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ﴾ لہ گہل ٹہوانہی جہنگستان لہ گہلدا دہ کہن ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ وہ دہست درنڑی مہ کہن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ بہ راستی خودا دہست درنڑی کہرانی خوش ناوین ﴿۵﴾

﴿وَأَقْبَلُوا مِنْ حَيْثُ يَنْقَضُ وَهُمْ﴾ بیان کورن (کافران) له ههر شویتنی دهستان کهوشن و زال بوون به سهریاند
 ﴿وَأَخْرَجُوهُمْ﴾ وه دهریان بکهن ﴿مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوهُمْ﴾ لهو شسونهانی که ټیوه بیان لی دهر کر دوه ﴿وَأَلْقَيْنَا أَشْدُمِينَ﴾
 اقلش لادن له ریتی به کتابه رستی خوی گوره له خه لک کوشتن سهخت و گه وره تره ﴿وَلَا تَقْبَلُوهُمْ﴾ جه نگیان
 له گهل مه کهن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له لای مز گه وتی که عبدها ﴿حَتَّى يَقْبَلُواكُمْ فَيَوْمَ﴾ تانه وان له وندا نه جه نگیان
 له گهل تان دا ﴿فَإِنْ قَبَلْتُمْ﴾ نه مجانه گهر جه نگیان له گهل تان دا ﴿وَأَقْبَلُوهُمْ﴾ ټیوه شس بجه نگیان له گهل تان دا ﴿كَذَلِكَ جَزَاءُ﴾
 الکفرین ته مه به توله ی بی بر وایان ﴿فَإِنْ أَنْتُمْ﴾ به لام نه گهر دهستان ههل گرت (له جه نگیان) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ﴾
 رحیم نه و اخوای گوره لیخو شس و میهره بانه ﴿وَقَبَلُوهُمْ﴾ جه نگیان له گهل بکهن ﴿حَتَّى لَا تَكُونَ﴾
 فتنه تادور منایه تی بو تاین و هاو له بر یاردان نه میتی ﴿وَتَكُونَ الْآيَةُ لِلَّذِينَ﴾ وه تاین و ملکه چی همر بو خوا ده بیت ﴿فَإِنْ﴾
 أَنْتُمْ نَهَجْتُمْ گهر دهستان ههل گرت ﴿فَلَا تَعْدُونَ﴾ نیر دهست در تری نی به ﴿الْأَعْلَى الْعَلَامِينَ﴾ مه گهر له سهر
 ستم کاران نه بیت ﴿الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ ریزی مانگی حرام بهر انبه بهر نر گرتی نه وانه بو مانگی
 حرام ده بیت ﴿وَالْحَرَمَ قِصَاصٌ﴾ شکاندنی ههر ریزی نکیش توله ی هدیبه ﴿فَمَنْ أَغْنَىٰ عَنْكَ﴾ جا ههر که سیک
 دهست دریزی کرده سهر تان ﴿وَأَقْبَلُوا عَلَيْهِ﴾ ټیوه شس دهست دریزی بکهن سهری ﴿بِمِثْلِ مَا أَغْنَىٰ عَنْكَ﴾
 به وینه ی دهست دریز کر دنه که ی نهو بو ټیوه ﴿وَأَقْبَلُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بتر مسن ﴿وَأَقْبَلُوا اللَّهَ﴾ وه بزائن
 که خوا ﴿مَعَ الْكُفَّينَ﴾ له گهل پاریز کارانه ﴿وَأَقْبَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه دارایی خو تان به سخت بکهن له
 ری ی خوا دا ﴿وَلَا تَقْلُوا بِرِئَاسِ اللَّهِ﴾ وه به دهستی خو تان خو تان مه خه نه نیا چو ونه وه ﴿وَأَخْسَرُوا﴾ وه
 چاکه بکهن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ بهر استی خوا چاکه کارانی خوش دهو بیت ﴿وَأَقْبَلُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ﴾
 حه ج و عومره (تان که دهست پی کرد) نه نها بو خوا به ته وای بکهن ﴿فَإِنْ أَخْبِرْتُمْ﴾ نه مجا نه گهر ههر
 (قه دهغه کران) ﴿فَمَا اسْتَسْرَبْنَا إِلَيْهِ﴾ نه و سا چیتان بو هه لسور له قوربانی (سهری برن) ﴿وَلَا تَقْلُوا﴾
 رُؤُوسَكُمْ وه سهر تان مه تاشن ﴿حَتَّىٰ يَخْرُجَ إِلَيْكُمْ﴾ تاقوربانیبه که ده گاته چی دیاری کراوی خوی ﴿فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ﴾
 مَرِيضًا نه مجا ههر که سیک له ټیوه نه خوش بوو ﴿أَوْ يَوْمَ أَدَّىٰ بِرَآءِهِ﴾ یان نازارنک له سهریدا بوو ﴿فَيَذَرَتْهُ﴾
 مِنْ حَيْثُ﴾ (نه گهر سهری ناشی) بریتی به ک بدات که رُؤُوس (ی سنی رُؤُوس) ﴿أَوْ صَدَقُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ یان خیرنک
 یان قوربانیبه کات ﴿فَإِذَا أَمْسَمْتُمْ﴾ جا کاتنک دلنیا بوون (نرس نه بوو) ﴿فَمَنْ شَرَعَ بِالْعُمْرَةِ﴾ نه مجا نهو که سهری
 به هره مه ند بوو به جه ټیوتانی عومره ﴿إِلَى الْحَجِّ﴾ ناکاتی حه ج ﴿فَمَا اسْتَسْرَبْنَا إِلَيْهِ﴾ نه و چی بو هه لسور له
 قوربانی (بیکات) ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ وه نه گهر به کتک نه بیوو ﴿فَصَيَّامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ﴾ یاسنی رُؤُوس به رُؤُوس بیت
 له کاتی حه جدا ﴿وَسَعَوْا فَا رَجَعُوا﴾ وه حهوت رُؤُوس تریش کاتنک گهراته وه ﴿تِلْكَ عَشْرَةٌ كَامِلَةٌ﴾ نه مه ده بیت ده
 رُؤُوس ته و او ﴿ذَلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلَهُ حَاضِرًا﴾ حاضری المسجد الحرام ته مه بو که سیکه که (خوی) و کهس و کاری دانیش تووی
 ده ورو بهری (مسجد الحرام) نه بیت ﴿وَأَقْبَلُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بتر مسن ﴿وَأَقْبَلُوا اللَّهَ﴾ وه بزائن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ﴾
 الْعِقَابِ که بهر استی خوا خواهه تی توله و سزای سهخته

﴿الْحَيُّ أَشْهَرُ مَعْلُومَتُ﴾ (کاسی) حج له چهند مانگینکی دیاری کړ او دایه ﴿فَتَنَ فَرِيقَ فِيهِمُ الْحَيُّ﴾
 نه مجا هدر که سینک له م مانگانه دا حجی له سهر خوی پیویست کرد ﴿وَلَا زَفَتْ﴾ باثیر نه چیته لای
 زن ﴿وَلَا فُسُوقُ﴾ وه به دکاری نه کات ﴿وَلَا جَدَالُ﴾ وه ده مه قاله نه کات ﴿فِي الْحَيِّ﴾ له حج جدا
 ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هدر حجی بکه نه چاکه ﴿يَعْلَمُهُ اللَّهُ﴾ خواپسی ده زانی ﴿وَسَرَّوْا﴾ وه
 توشو (ی پاریزکاری) و له خوا ترسان هد لبگرن ﴿فَإِنَّ خَيْرَ الْإِنْسَانِ الْقَوِيُّ﴾ که باشترین توشو
 له خوا ترسانه ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكَ الْآلَتِ﴾ وه له من بتر من نهی هو شمه ندان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾
 گونا همنان له سهر نی به ﴿أَنْ تَبْتَغُوا أَفْضَالَيْنَ رَبِّكُمْ﴾ که دوا ی پوزی په روه رد گار تان بکه ون
 ﴿فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ﴾ نه مجا کاتیک بلا وه تان لیکرد و گه پانه وه له عه ره فات ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾
 ناوی خوا بیتن ﴿عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ﴾ له لای (مشعر الحرام) دا ﴿وَأَذْكُرُوا كَمَا هَدَيْتُمْ﴾
 وه بادی خودا بکه نه دینموونی کردن ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الصَّالِحِينَ﴾ با له پیش نه وه شایته
 له گو مر امان بووین ﴿كُنْتُمْ أَفْضَاوُا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾ له پاشان بکه دینته وه له وشوینته ی خه لکی
 لی ی ده گه دینته وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ وه دواوی لی خوشبوون بکه نه خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾
 ینگومان خوا لی خوشبوو میهره بانه ﴿فَإِذَا أَفَضْتُمْ مِنْ مَنًى﴾ نه مجا کاتیک هر کان و واجباتی
 حج جتان ته و او کرد ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ بادی خوا بکه نه ﴿كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ﴾ وه ك ناو بر دنتان بو
 باوو باپیر انتان ﴿أَوْ أَشْدَّ ذِكْرًا﴾ یان زور تر له ناوی ته وان ﴿فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ﴾ نه مجا هی و اهیه
 له خه لکی (هر داوی دنیا ده کات و) ده لیت ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا﴾ خوابه بمانده ری له دنیا دا
 ﴿وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ﴾ وه (ته وانه) هیچ به شینکیان نی به له پوزی دواپی دا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ
 يَقُولُ﴾ وه هی و اش هیه ده لیت ﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً﴾ خوابه هم
 له دنیا و هم له پوزی دوا پیدا خیر و خوشیمان پی بده ﴿وَقَدْ عَذَّبَ النَّارَ﴾ وه بمان پاریزه له سزای
 ناگر ﴿أُولَئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿لَهُمْ نَصِيبٌ﴾ به شینکیان هیه به ﴿مِمَّا كَسَبُوا﴾ له وهی که کرد ووبانه
 ﴿وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ وه خوا ی گه ورو زور خیرایه له لیهر سینه وه دا ﴿۱۱﴾

﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ﴾ ناوی خوا بهرن (الله اکبر بکهن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ﴾ له چهنډ پوژنکی دپاری
 کراودا ﴿فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي يَوْمَيْنِ﴾ هه که سینک په له بکات له دوو پوژدا (هه رسی جهمه ره که به ردباران
 بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ﴾ گوناھی ناگات ﴿وَمَنْ تَأَخَّرَ﴾ وه هه که سبکیش دوا بکه ویت (سی پوژ
 په جم بکات) ﴿فَلَا إِشْرَ عَلَيْهِ لِيَنْ أَتَقَى﴾ گوناھی له سهر نی په بۆ که سینک پاریز کاری بکات و له خوا
 بترسیت ﴿وَأَسْأَلُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن و (له سزای) خوتان پیاریزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ﴾ وه بزائن که
 ثبوه ﴿إِنَّهُ تَحْشُرُونَ﴾ بولای نه و (نه گه پینه ووه) کژده کرینه ووه ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ له ناو خه لکی
 که سائیک هه ن ﴿يُغَيِّبُكَ قَوْلُهُ﴾ که به قسه سهر سامت ده کات ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لدم زیانی دنیادا
 ﴿وَيُشْهِدُ اللَّهُ﴾ وه خوا ده کات به شاهید ﴿عَلَى مَا فِي قُلُوبِهِ﴾ له سهر (راسنی) نه ووی له دلیا به تی
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَصَّاصٍ﴾ که چی نه و دوزمنیکی سهر سهخته ﴿وَإِذَا تَوَلَّى﴾ وه کاتیک پستی هه لکرد
 ﴿سَعَى﴾ هه ول ده دات ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زهوی دا (له وولاتدا) ﴿يُفْسِدُ فِيهَا﴾ بۆ نه ووی خرابه ی
 نیذا بکات ﴿وَيُنْشِئُ الْفَرْدَ وَالنَّسْلَ﴾ وه کشتو کال و وه چوه نه ووه له ناو بیات ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ﴾
 وه خوا خرابه کاری خوش ناویت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ﴾ وه کاتیک پی ی بو و تریت ﴿أَتَى اللَّهَ﴾ له خوا
 بترسه ﴿أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ الْأُخْرَى﴾ ده مار ده یگری بۆ به د کرداری ﴿فَنَحْنُ بِهِ جَاهِلُونَ﴾ جا نه و دوزه خی
 به سه ﴿وَلَيْشَ الْمَهَادُ﴾ که به دترسن جیگایه ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ له ناو خه لکیش که سائیک هه ن
 ﴿مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ﴾ که گیانی خوی ده فروشیت ﴿أَتَيْتَاهُ مَرْغَبَاتِ اللَّهِ﴾ بۆ په زامه ندی خوا
 ﴿وَاللَّهُ زَوْفٌ بِالْعِبَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کان ﴿يَتْلَاهُمَا اللَّيْتُ أَسْأَلُوا﴾ نه ی بر واداران
 ﴿أَذْخُلُوا فِي السِّلَافِ كَافَّةً﴾ هه موو به ته ووی بچنه ناو نیسلامه ووه ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه دوی
 هه نگاوه کانی شه بنان مه که ون ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ چونکه بنگومان نه و دوزمنیکی ناشکر اتانه ﴿وَإِنْ زُلْزِلَتْ﴾
 نه مجا نه گهر لانا (هه دخیل سکان) ﴿فَمِنْ مَعْدَمَاتٍ﴾ دوی نه ووی ﴿جَاءَتْكُمْ الْبَيْتُ﴾ که
 نیسانه ناشکر اکنان بوهات ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نه ووه چاک بزائن که خوا ﴿عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ زال و کار
 دروسته ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ﴾ تابا نه وانه جاوه بر وانی ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ﴾ خواسان بۆ بیت ﴿فِي ظُلُمٍ﴾
 له ناو چهنډ پارچه ﴿فِي الْعَمَاءِ﴾ هه وریکی سبی دا ﴿وَأَلْمَلِكَةُ﴾ هه ووه ها فرشته کان (یان بوی)
 ﴿وَقَضَى الْأَمْرَ﴾ وه کاره که کونایی پی بیت ﴿وَاللَّيْلُ رَجَعَ الْأُمُورَ﴾ وه هه موو کاریک هه بولای خوا
 ده گه پینه ووه ﴿

﴿سَلِّمْ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ (نه ی موحده مدد ۱۱۱) له بدنی نیسرائیل بیرسه ﴿كَوْنُوا أَتَّقُونَ إِنِّي بَعَثْتُ لَكُم مِّن مِّنِّي رَسُولًا مِّنكُمْ﴾ که چنده به لگه و
نیشانه ی روشنمان داوه بدوان ﴿وَمَنْ يَدْرِكْ﴾ وه هدر که سینک پیگوریت ﴿بِعَمَلِهِ﴾ به هره ی (پښمونی) خوا
﴿مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ﴾ دوا ی نه وه ی که ده سنی که ووت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه وه بینگومان خودا تو له ی زور سه خته
﴿رُسُلَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جوان کراوه بوی پړوایان (ناسویاس که ران) ﴿الْحَيَّةُ الدُّنْيَا﴾ ژبانی دویا (به جوریتک)
﴿وَيَخْرُجُونَ مِنَ الْآيِنِ﴾ که گانه ده که نه به پړوادران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (به لام پایه ی) نه وانه ی له خوا تر سن
﴿فَوَقَّعَهُمْ نَوْمًا لِّقَوْلِهِمْ﴾ که لسی به رزتره له وانه ی له پړوی دوا پیدا ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ﴾ وه خودا پرزق و پړوی ده دات
﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هدر که سینک که به ویت ﴿بِعَمَلِهِ﴾ به یی شومار و حسابگر دن ﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
خه لکی یه ک کومه ل بوون (به سرو وشت) ﴿فَبَعَثَ اللَّهُ الْبَنِيَّ﴾ نه مجا خودا پیغه به رانی نارد ﴿مُبَشِّرِينَ﴾
به مزده هدر ﴿وَمُنذِرِينَ﴾ و ترسینهر ﴿وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه کتبی راستی و دروستی له گه لدا
ناردونه خواره وه ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ﴾ تا پر بار بدات و حوکم بکات له ناو خه لکی دا ﴿فَمَا تَتْلُوا فِيهِ﴾
له و شتانه ی که جیاواز و دو به ره ک بوون تیا پیدا ﴿وَمَا تَخْتَلِفُ فِيهِ﴾ وه که س جیاواز و دو به ره کی
نه کرد له کتبی ناسمانیدا ﴿إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوا﴾ مه گهر نه وانه ی که کتبیان پښ درابوو ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ دوا ی نه وه ی
﴿مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ نیشانو به لگه ی روشنمان بو هات ﴿بَعَثْنَا إِلَيْهِمْ﴾ به هوی چه ساده نی ناو خویانه وه
﴿فَهَدَىٰ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه مجا خوا خوی پښمونی پړوادرانی کرد ﴿لِيَتْلُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِآيَاتِهِ﴾ بو
نه و پښکا راسته ی که دو به ره کیان تیا دا ده کرد ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا ک ی بوی پښمونی ده کات
﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بوی پښازی راست ۱۱۱ ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ﴾ تیا و اتان زانیسوه ﴿أَن تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ که ده چنده
به ده شست ﴿وَلَمَّا تَابَعُكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ که چی هیشتا نه هاتو ته ریشتان نه وه ی له ناره حتی تووشی نه وانه
بوون که له پیش تیره تپه رین ﴿مَسْتَهْزِئِينَ﴾ (که له پښی خوا دا) دوو چاری سه ختی و زهره و
زبان بوون ﴿وَرَزَّلْنَا﴾ وه زور به توندی ته کان دران و زوریان بو هات ﴿حَتَّىٰ يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
به ره نگیس که پیغه به ره که و نه وانه ی که پړوایان هیتابوو له گه لدا ده یان ووت ﴿مَنْ حَضَرَ اللَّهَ﴾ سه ر که و تنی
خوا که ی دیت ﴿إِلَّا أَن نَّضُرَّ اللَّهُ قَرِيبًا﴾ ناگادار بن و دلیبان به راستی سه ر که و تنی خوا نریکه ۱۱۱ ﴿يَسْأَلُونَكَ﴾
پر سیارت لی ده که نه ﴿مَاذَا يَفْعَلُونَ﴾ چی به خشن (له پښی خوا دا) ﴿قُلْ مَا أَلْفَعْتُمْ﴾ بلی: نه وی ده به خشن
﴿فِي خَيْرٍ﴾ له مالی پاک و حه لال ﴿فَلْيَلْزِمُوا﴾ بابو باوک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و خزمانی نریک ﴿وَالْأَسْكَانَ﴾ و
هه تیوان ﴿وَالْمَسْكِينِ﴾ و هه ژاران ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و پښواری که ده سست ﴿وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ وه هره چی بکه نه
له چاکه ﴿فَاتَّ اللَّهُ بِهِ عَلَيْهِ﴾ نه وه بینگومان خوا ناگاداره لی ی ۱۱۱

﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾ جنگستان لہ سہر ہتویست کرا ﴿وَهُوَ كُرْهُ لَكُمْ﴾ کہ لاتان ناخوشہ ﴿وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ وہ نہ گونجی شہنکتان ہی ناخوش ہی ﴿وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ کہ چی باش وخیر بیت بڑتان ﴿وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا﴾ وہ نہ گونجی شہنکتان ہی خوش ہی ﴿وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ و خراب بیت بڑتان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وہ خوا (چاک و خرابی تہوہ) نہ زانیت ﴿وَأَن تَشْرَؤُا نَفْسًا﴾ و تہوہ نایزان ﴿يَنفُلُوكَ﴾ ہر سیارت لی دہ کہن ﴿عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ﴾ دہ بارہی مانگی حہرام ﴿فِتَالٍ فِيهِ﴾ جنگ کردن نیاید ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿فِتَالٍ فِيهِ كَبِيرٌ﴾ جنگ لہ مانگی حہرام دا گوناہیکی گہورہ یہ ﴿وَصَدُّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ لہام بہرہ لسی رہبازی خوا ﴿وَكُفْرٌ بِهِ﴾ وہ ہی ہر وایی ہی ﴿وَالسَّجْدِ الْحَرَامِ﴾ وہ (ہی گری موسولمانان) لہ مزگہوتی حہرام ﴿وَالْحَرَجِ أَهْلِيهِ رَمَةً﴾ دہر کردنی خہلکی تہوہ مزگہوتہ لہی ﴿أَكْبَرُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ گہورہ ترہ لای خوا (لہ جنگ کردن لہ مانگی حہرامدا) ﴿وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾ وہ ہاوہل پہیدا کردن بو خود او ہول دان بڑ بہ شیمان کردنہوہی موسلمان گہورہ ترہ لہ (ہیوا) کوشش (لہ ومانگہدا) ﴿وَلَا يَزَالُونَ يُقْتَلُونَكُمْ﴾ بہرہوام دہست ہلنا گرن و جنگستان لہ گہلدا دہ کہن ﴿حَتَّىٰ يَرْزُقُوكُمْ عَنْ يَدَيْكُمْ﴾ تا بہ شہمانتان بکہنہوہ لہ دینہ کہتان ﴿إِن أَسْأَلُوكُمْ﴾ تہ گہر ہتوانن ﴿وَمَنْ يَرْزُقْكُمْ عَنْ يَدَيْكُمْ﴾ وہ ہر کہ سبتک لہ تہوہ لہ دینی خوی ہل بگہر تہوہ ﴿وَيَسْتَوْفُوا﴾ وہ ہی ہر وایی ہمری ﴿فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ تا تہوانہ ہموو کردہوہ کانہان ہوج تہی تہوہ ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دونیا و دوار وڑیشدا ﴿وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ وہ تہوانہ بارو ہاودہمی ناگرن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تہیدا دہ مہنہوہ بہ نیجگاری ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ راستی تہوانہی ہر واییان ہینا ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ و تہوانہی کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تہنوشان لہ ہی ی خوادا ﴿أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ﴾ تا تہوانہ چاوہر وانی مہرہبانی خودان ﴿وَاللَّهُ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ﴾ وہ خواہی خوش ہوو مہرہبانہ ﴿يَسْأَلُونَكَ﴾ تہی موخہ مہد ہر سیارت لی دہ کہن ﴿عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْمِرِ﴾ دہ بارہی عہرہق و قومار ﴿قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ﴾ بلی لہم دوانہدا گوناہی گہورہ ہہیہ ﴿وَمَنفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ و چہند قازانجیک ہہیہ بڑ خہلکی ﴿وَأَثْمُهُمَا أَكْبَرُ﴾ بہ لہام گوناہہ کہیان گہورہ ترہ ﴿مِن ثَمَرِهِمَا﴾ لہ سوود و قازانجہ کہیان ﴿وَيَسْأَلُونَكَ﴾ وہ ہر سیارت لی دہ کہن ﴿مَاذَا يُفْقَرُونَ﴾ چی بیہ خشن ﴿قُلْ أَعْمَقُ﴾ بلی تہوہی لیٹان زیادہ ﴿كَذَٰلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ الْآيَاتِ﴾ تاوہ ہا خودا بہلگہ کان ہوون دہ کانہوہ بڑتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بہر بکہنہوہ ﴿

﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له کاری دنیا و دوار و زمان ﴿وَمَسْكُونَتَهُ﴾ و ہر سیارت لی دہ کھن ﴿عَنِ النَّسَمِ﴾
 له بارہی ہنیوان (کہ چون بن له گہ لیاندا) ﴿فَلِإِصْلَاحٍ لِّمَنْ خَيْرٌ﴾ بلی چاکسازی (تیکہ لاری کردن)
 بۆ نہوان چاکسره ﴿وَإِنْ تَحَايَضُوا فَأَحْوَىٰ كُمْ﴾ و نه گہر تیکہ لی بین له گہ لیاندا (قہیناکات چونکہ)
 بر اتانسن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ﴾ و ہخوا دہ زانی کنی خرابہ کار و کنی چاکہ کارہ (له گہ لیاندا ہنیوان)
 ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَغْنَتْكُمُ﴾ نه گہر خوا بیویستایہ دو چاری رہنج و نارہ جہتی دہ کردن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
 حَكِيمٌ﴾ بہ راستی خوا زال و کار دروستہ ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ ژنانی ہاوبہش پیداکہر مارہ
 مہ کھن ﴿حَتَّىٰ يَأْمُرَ﴾ تابروا دہینن ﴿وَلَا تَهْمُؤْا﴾ کہ نیزہ کیکی بروادار ﴿خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ﴾ باشترہ
 لہ ژنہ (نازادینکی) ہاوبہش پیداکہر ﴿وَلَوْ أَغْنَتْكُمُ﴾ با (ہاوبہش پیداکہر کہ) سہر سامیشی
 کردین (بہ جوانی بان داراییان) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ ژنانی موسلمان مارہ مہ کھن لہ ہاوبہش
 پیداکہران ﴿حَتَّىٰ يَأْمُرَ﴾ تابروا دہینن ﴿وَلَا تَهْمُؤْا﴾ با سہر سامیشی کردین (بہ دارایی با
 جوانیان) ﴿أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ﴾ نه وانہ بانگ (ی خہ لک) دہ کھن بۆ ناو ناگر ﴿وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ﴾
 بہ لام خوا (خہ لک) بانگ دہ کات بۆ بہ ہشت ﴿وَالْمَغْفِرَ بَإِذْنِهِ﴾ و لیخوش بوون بہ فہرمانی خوی
 ﴿وَيَسْأَلُ عَنِ النَّارِ﴾ وہ نیشانہ کانی خوی روشن دہ کاتہوہ بۆ خہ لکی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ بہ لکو
 بیریکہنہوہ ﴿وَمَسْكُونَتُهُ﴾ و ہر سیارت لی دہ کھن دہر بارہی حہیز ﴿فَلِهُوَ أَدَىٰ﴾ بلی حہیز
 شازارہ ﴿فَأَعْرِضُوا لِلنِّسَاءِ﴾ کہ وانہ دورر یکہ ونہوہ لہ ہاوسہرہ کانتان ﴿فِي الْمَحْضِ﴾ لہ کانی حہیز
 ﴿وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ﴾ وہ نیزیکیان لہ گہ لدا مہ کھن ﴿حَتَّىٰ يَظْهَرَنَّ﴾ تا پاک دہ بندہوہ ﴿فَإِذَا ظَهَرَنَّ﴾ کہ خویان
 شت (دوای پاک بوونہوہ) ﴿فَاتَّوْهُنَّ﴾ نه مجا بچنہ لایان ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ﴾ لہو شویندہوہ کہ خوا
 فہرمانی پیداون ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّوِّينَ﴾ بہ راستی خوا تہوہ کارانی خوش دہ ویت ﴿وَيُحِبُّ الْمُتَّظَرِّينَ﴾
 و ہا کانی خوش دہ ویت ﴿يَسْأَلُكُمْ خِزْيَتُكُمْ﴾ ژنہ کانتان کیلگہی خوتانن ﴿فَأَتُوا خِزْيَتَكُمْ﴾ جا
 تہوہوہ شپتنہ ناو کیلگہ کہ تانہوہ (مہ بہست چوونہ لابانہ) ﴿أَلَيْسَ شَرًّا﴾ بہ ہر رشپنہوہ کہ دہ تانہوہ
 (لہ شویتنی تاییہتی خوی کہ پشپہوہ بہ نہک دواوہ) ﴿وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ﴾ کردہوہی باش پیش بخن
 بۆ خوتان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ لہ خوا بترسن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وہ بزائن و دلنباہن کہ بہ خرمہتی دہ گہن
 ﴿وَيُثِرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ سڑدہ بدہ بہر واداران ﴿وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً﴾ نہ کھن سویند بہ خوا خواردن
 یکہن بہرہ لسنی ﴿لَا يَمْنِكُمْ﴾ نهوشتانہی سویند تان لہ سہری خوار دووہ ﴿أَنْ تَبَرُّوا وَتَقْتُلُوا﴾
 کہ چاکہی و ہاریز کاری ﴿وَتُضِلُّوا نَبِيَّ النَّاسِ﴾ و ریکختنی نینان خہ لکی بہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 وہ خوا بیسر و زانایہ ﴿

﴿وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک زناني هاوسه رتان ته لاق داو ﴿فَلَنْ أَجْلِهِنَّ﴾ گه بشتن به ناخرو توخري عیده یان ﴿فَأَنْتُمْ كُوهٌ مَّعْرُوفٍ﴾ رایان بگر نه وه به خوشی ﴿أَوْ سِرْحُونٌ مَّعْرُوفٍ﴾ یان بهر لایان بکهن و ته لاقیان بدن به باشی ﴿وَلَا تَحْسِبُوهِنَّ جِزَاءً﴾ رایان مه گر نه وه به نیش و نازاره وه ﴿يَتَعَدَّوْنَ﴾ بونه وهی سته میان لى بکهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هدر که سبتک کاری و اباکات ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ ته وه سته می له خوی کرد وه ﴿وَلَا تَسْخِذُوا عَنِ اللَّهِ حُرُوفًا﴾ وه گالته به فدر موده کانی خوا مه کهن ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ و بیر بکهن وه له چاکه ی خواله گه لثاندا ﴿وَمَا أَرْزَلْ عَلَيْكُمْ﴾ و ته وهی که به سه ریدارشنوون ﴿فِي الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ يَعِظُكُمْ بِهِ﴾ له قورشان و فدر موده ی به جی به وه نامور گاریتان ده کات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه بزانی که خوا ﴿يَكُنْ شَوْءٌ عَظِيمٌ﴾ به همدرو شت زانابه ﴿وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ کاتیک زنانه ته لاقدا ﴿فَلَنْ أَجْلِهِنَّ﴾ عیده یان ته و او بوو ﴿فَلَا تَقْضُوا لَهُنَّ﴾ نیشر قه ده غه یان (بهر گریبان) مه کهن ﴿أَنْ يَكُنَّ مِنَ الْزَّوْجِ الْفَاحِشِ﴾ که شوو بکهن به خه لکاتیکى تر که ده بن به میردیان ﴿إِذَا تَرَ صَوَابَهُمْ﴾ ته گهر رینک که و تن له ناو خو یاندا ﴿وَالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿ذَلِكَ نُوَعِّظُ بِهِ﴾ ته مه به ند و نامور گاری تبدا به ﴿مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُوَدِّعُ يَأْتِيهِ وَالنَّوْمُ الْأَكْبَرُ﴾ بونه وه که سه ی که بر وای به خواو به روزی دوابی بیت له نبوه ﴿ذَلِكَ أَرْزَقْنَاهُمْ وَأُظْهِرْ﴾ ته مه به ند و هر گرته تان باشتره و پاکتره ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ چونکه خوا ده زانی و نیوه نایزانی ﴿وَالْوَالِدَاتُ﴾ دایکان ﴿يَرْضَعْنَ أَوْلَادَهُنَّ﴾ شیر بدن به منداله کانیان ﴿حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾ دوو سالی ته و او ﴿لِمَنْ أَرَادَ﴾ (ته مه) بونه که سبتکه که بیه ویت ﴿أَنْ يُنْفِقَ الرِّضَاعَةَ﴾ شیرى ته و او بدات ﴿وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ﴾ له سهر باو که که به ﴿يَرْضَعُهُنَّ وَيُكَفِّرُهُنَّ﴾ روزی و کالای دایکه کان ﴿وَالْمَعْرُوفِ﴾ به باشی ﴿لَا تُكَلِّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا﴾ هیچ که سبتک له توانای خوی زیاتر داوای لى ناکریت ﴿لَا ضَرَّاءَ وَلَا ذَرْءًا﴾ با زیان نه گه به ندرى به هیچ دایکتک به هوی منداله که به وه ﴿وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ يُولَدُ لَهُ﴾ وه به هیچ باو کینک به هوی منداله که به وه ﴿وَعَلَى الْوَارِثِ مِنْ ذَلِكَ﴾ وه (ته گهر باو که که مرد) له سهر میرانگره وه کو ته وهی (پیشوونه فقهی دایکی منداله که بدات) ﴿فَإِنْ أَرَادَ افْتِسَالًا﴾ ته مجا ته گهر ویستیان (منداله که) له شیر بیر نه وه (له پیش دوو ساله که دا) ﴿عَنْ قَرَابِیْنِ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ﴾ به ره زامه ندی و راویزی هدر دوو لایه کیان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا﴾ ته وه گونا هیان ناگات ﴿وَإِنْ أَرَدْتُمْ﴾ وه ته گهر (نیوه ی بیوان) ویستان ﴿أَنْ تَضَرَّعُوا أَوْلَادَكُمْ﴾ دایه ن بگرن بق منداله کانتان ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ ته وه گونا هتان ناگات ﴿إِذَا سَلَّمْتُمْ﴾ ته گهر بیان ده نی ﴿مَعَهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ ته وى بزتان دانا وون به خوشی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاتَّقُوا﴾ وه له خوا بترسن و بزانی ﴿أَنَّ اللَّهَ يَمَازِجُ بَیْسِرَ﴾ به راستی خوا بینایه به وهی که ده یکهن ﴿۱۱﴾

﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ مَنكُم مِّنْهُمْ﴾ نہ ہو پیروانہی کہ دہ سرن لہ نیوہ ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ و ہاوسہ ران جی دہ نیلن
 ﴿يَذَرْنَ فِيهَا نَفْسَهُنَّ﴾ ہاوسہ رہ کانیاں دہ بیت چاوہ پروانی بکہن ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا﴾ چوار مانگ و
 دہ شدہ ﴿فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ﴾ نہ سجا کہ عید دہ یان تہ او او بوو ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ نیر گوناہتان لہ سہر
 نی بہ (نہی کہس و کاری ژن) ﴿فَمَا فَعَلْنَ فِي أَفْسُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ لہ وہی کہ (نہو ژانہ) دہ بکہن
 لہ خویاندا بہ پی ی باوی ناو کومہ ل ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہ وہی کہ دہ بکہن ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ وہ گوناہتان ناگات ﴿فَمَا عَرَضَ بِهِنَّ مِنَ خُطْبَةِ النَّسَاءِ﴾ لہ خوازیبسی ژانی (میرد
 مردو) بہ ناراستہ و خویبتیان بلین ﴿أَوْ أَكُنَّ فِي أَنْفُسِکُمْ﴾ با لہ دلی خوتاندا (بریار بدن) دہ یانخوازن
 ﴿عَلَّمَ اللَّهُ أَتَّکُمْ﴾ خوی گہورہ زانیوہ تی کہ بنگومان نیوہ ﴿سَتَذَكَّرُنَّهِنَّ﴾ لہ مہو دوا ناویان دہ بن
 ﴿وَلَا یَسُنَّ لِزَوَاجِهِمْ مِرًا﴾ بہ لام بہ نہیتی بہ لبتیان بن مہ دہن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا﴾ مہ گہر قسہ بہ ک
 کہ باش بیت ﴿وَلَا تَعْرِضُوا عَقْدَةَ الزَّكَاةِ﴾ وہ بریاری مارہ کردیان مہ دہن ﴿حَتَّىٰ یَبْلُغَ أَكْبَرُ أَجَلِهِ﴾ تا
 عید دہ کہ بیان تہ او دہ بیت ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ یَعْلَمُ﴾ وہ بزانی بنگومان خوا دہ زانیت ﴿مَا فِي أَنْفُسِکُمْ﴾ بہ وہی کہ لہ دلتاندا بہ ﴿فَاتَّخَذُوهُ﴾ کہ واتہ خوتان ہاریزن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بزانی دلتیان کہ خوا
 ﴿عَفُوٌّ خَلِیْمٌ﴾ لیخوشبووی لہ سہر خویہ ﴿لَا جُنَاحَ عَلَیْکُمْ﴾ گوناہتان لہ سہر نی بہ ﴿إِنْ طَلَّقْتُمُ
 النِّسَاءَ﴾ نہ گہر ژانیک تہ لاق بدن ﴿مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ﴾ کہ ہشتا نہ چووبنہ لایان ﴿أَوْ تَقْرِضُوا لَهُنَّ قَرْضًا﴾
 یا مارہ بیتان بو دانہ نابن ﴿وَمَتَّعُوهُنَّ﴾ وہ بہ ہرہ مہندیان بکہن (شتیکیان لہ مالی خوتان بدن) ﴿عَلَى
 الْمَوْسِمِ قَدَرًا﴾ دہ لہ مہ ند بہ پی ی خوی ﴿وَعَلَى الْمَقْتَرِ قَدَرًا﴾ وہ ہر ژار بہ پی ی خوی ﴿مَعَالِ الْمَعْرُوفِ﴾ بہ ہرہ یار مہ تی دانیک کہ باو و نہ ریت بیت ﴿حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ﴾ نہوہ پیوہستہ لہ سہر چاکہ کاران ﴿وَلَا تَقْرِضُوا لَهُنَّ قَرْضًا﴾ وہ نہ گہر ژانان تہ لاق دا ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ﴾ پیش نہوہی بچنہ لایان ﴿وَقَدْ فَرَضَتْ
 لَهُنَّ قَرْضًا﴾ وہ مارہ پی نان بزدانابوون ﴿فَقَضَفْتُمْ مَا قَرْضُکُمْ﴾ نہوہ نیوہی مارہ پی بہ کہ بیان دہ کہوی
 ﴿إِلَّا أَنْ یَعْفُوَنَّ﴾ مہ گہر تہ وان (لیسان) خوش بن ﴿أَوْ یَعْفُوا إِلَیْکُمْ﴾ یان تہو کہ مہ لہ (میرد) ی خوش
 بیت ﴿یَكُونُ عَقْدُ الزَّكَاةِ﴾ کہ مارہ برینہ کہی بہ دہ سہستہ ﴿وَأَنْ یَّعْفُوا الْقُرْبَ لِشَقْوَى﴾ وہ لی خوشبوونتان
 لہ ہاریز کاریوہ نہ زیکترہ ﴿وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَیْنَکُمْ﴾ وہ تہو چاکہ بہی کہ لہ نیوانتندا بووہ لہ بیرتان
 نہ چیتہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ یَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ بنگومان خوا بیتایہ بہ وہی کہوا دہ بکہن ﴿

﴿حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ﴾ تا گاداری له نویزه کائشان بکهن و بیاباریزن ﴿وَالصَّلَاةَ الْوُسْطَى﴾ وه (به تاییه تی) نویژی ناوه راست (که نویژی عه سره) ﴿وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ﴾ وه له نویژدا بوهستن بق خوا به گهردن که چی و (بی قسه کردن) ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ﴾ نه مجانه گهر ترسان ﴿فَرَجَالًا أَوْ زُرَّاجًا﴾ (نویژ بکهن) به پیاده یان به سواری ﴿فَإِذَا أَمِنْتُمْ﴾ که ترستان نه ما ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ﴾ نه موسا بادی خوا بکهن ﴿كَمَا عَلَّمَكُم﴾ به وره نگه ی که فیسری کردوون ﴿مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ نه وه ی جاران نه ناند زانی ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكُمْ مِنْكُمْ﴾ نه و پیاوانه ی دهردن له نپوه ﴿وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا﴾ پاش خویان ژنه کائیان به چی ده هیلن ﴿وَصِيَّةً لِّأَزْوَاجِهِمْ﴾ (خوا فهرمانی کردووه) به وه سیهت کردن بؤ ژنه کائیان ﴿مَّتَّعًا إِلَى الْحَوْلِ﴾ تاسالیک به خینو بکرین ﴿غَيْرِ إِخْرَاجٍ﴾ بی نه وه ی دهر بکرین (له مالی میردیان) ﴿فَإِنْ خَرَجْتَ﴾ نه مجانه گهر خویان چوونه دهر وه ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ نپتر هیچ گونا هتان له سهرنی به (نه ی که س و کاری میرد) ﴿فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له وه ی که نه و ژنانه ده یکهن دهر باره ی خویان ﴿مِنْ مَّعْرُوفٍ﴾ به باشی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زال و بالاده ست و کار دروسته ﴿وَاللَّهُ طَافَتِ مَتَّعٌ﴾ بؤ نه لاق در او ان هه یه (به سهر میرده کائیان وه) به هر هه ند بکرین (به بریک باره) ﴿وَالْمَعْرُوفُ﴾ به باشی ﴿حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ﴾ (نه وه) بنویسته له سهر باریز کاران ﴿كَذَلِكَ يَبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ شاوا خوا ثایه تانی خویان بؤ روون ده کانه وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تانی بکهن و زیرین ﴿الَّذِينَ رَفَعُوا إِلَيْنَا﴾ نایا ووردنه بویت وه له وانه ی ﴿خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ﴾ که له ولاتی خویان دهر چوون ﴿وَهُمْ أَلُوفٌ﴾ له کاتیکدا که نه و ان هه زاران (که س) بوون ﴿حَدَّثَ النُّفُوسُ﴾ له ترسی مردن ﴿فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا﴾ نه مجا خوا پی ی و تن بمرن ﴿ثُمَّ أَخْبَهُمْ﴾ له پاشان زیندووی کردنه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ﴾ به راستی خوا خواهنی چا که به ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکه وه ﴿وَلَا يَكُنْ أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ به لام زور به ی خه لک ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سوپاسی خوا ناکه ن ﴿وَقَالُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جهنگ بکهن له پی ی خوا دا ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزائن ﴿أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا بیسه ی زانایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَغْرِضُ اللَّهَ﴾ کن یه نه وه که سه ی قهرز بدات به خوا ﴿قَرَضًا حَسَنًا﴾ به قهرزینکی باش ﴿وَيَضَعُهَا اللَّهُ﴾ نه مجا خوا بؤ ی زیاد ده کات ﴿أَضْعَافًا كَثِيرَةً﴾ به زیاد کردنیکی زور ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي وَيَضْطُ﴾ وه خوا (بروزی خوی) نه گرینه وه وه فراوانی ده کات ﴿وَاللَّهُ يُرْجِعُونَ﴾ وه ههر بؤ لای نه ویش ده گهرینه وه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ثایا وورد نہ ہوویتہ وہ لہ بہ سدر ہائی دہستہ و کڑ مہ نیک لہ کار بہ دہست و ناودارانی
 ﴿مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بہنی نیسرائیل (نہ وہ کانسی بہ عقوب) ﴿مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ لہ دہوای موسا
 ﴿إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّنَا﴾ کہ بہ پیغمہ بہر نیکی خویان ووت ﴿أَتَعْتَلْنَا مَالَكُنَا﴾ پاشاہ کمان بؤ بنیرہ
 ﴿تَقْتُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تا جہنگ بہکین لہ پری ی خوادا ﴿قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ﴾ ووتی ثایا نریک نیہ نیوہ
 ﴿إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾ نہ گہر جہنگستان لہ سہر فہرز و پنیوست بکری ﴿أَلَا تَقْتُلُونَ﴾ جہنگ
 نہ کہن ﴿قَالُوا وَمَا لَنَا لَا نَقْتُلُ﴾ (لہ وہ لامدا) ووتیان چ سودیکمان پی دہ گات نہ گہر جہنگ
 نہ کہین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿وَقَدْ أَخْرِجْنَا﴾ لہ کاتیکدا کہ دہر کر اوین ﴿مِنْ دِيَارِنَا﴾
 وآنایا ﴿لہ وولاتمان و مال و مندالماندا﴾ ﴿فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾ کہچی کاتیک جہنگیان
 لہ سہر پنیوست کرا ﴿تَوَلَّوْا﴾ ہشتیان ہلکرد ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ﴾ کہ مینکیان نہ ہیست ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ﴾
 بِالظَّالِمِينَ ﴿خَوَّاهُمْ نَاكَادَارَہ بہ سہر ستہ مکاراندا﴾ ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وہ پیغمہ بہرہ کہیان
 پنی ووتن ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا﴾ پینگومان خوا طالوونی بؤ ناردن بہ پادشا
 ﴿قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ﴾ ووتیان نہو چون نہی بہ پادشا ﴿عَلَيْنَا﴾ بہ سہر نیمہ وہ ﴿وَنَحْنُ أَحَقُّ﴾
 بِالْمُلْكِ مِنْهُ ﴿کہ نیمہ لہ و شایستہ ترین بہ پادشایی﴾ ﴿وَلَمْ يُؤْتِ سَعَةَ مِنَ الْمَالِ﴾ وہ دارایی زوری
 نہ در اوہ نی ﴿قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ﴾ فہر مووی: بہ راستی خوا نہوی ہلہزار دوہ بہ سہر
 نیوہ دا ﴿وَرَأَاهُ بَطْنَةً﴾ وہ بہشی زیاتری داوہ نی لہ فراوانی ﴿فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ﴾ لہ زانین و توانایی
 جہستہ ﴿وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكًا﴾ وہ خوا مولک و پاشایی خوی دہ دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ ہر کہس
 خوی بہوی ﴿وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا (بہرہ) فراوان و زانیہ ﴿وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ﴾ وہ
 پیغمہ بہرہ کہیان پنی ووتن ﴿إِنَّ آيَةَ مَلِكِي﴾ نشانہی پادشای بہ کہی نہ وہ بہ ﴿أَنْ يَأْتِيَكُمُ﴾
 الْتَابُوتُ ﴿کہ سندوق و دارہ مہیتہ کہ تان بؤ دیتہ وہ﴾ ﴿فِيهِ سَكِينَةٌ مِّنْ رَبِّكُمْ﴾ کہ مایہی نارامبتانہ
 لہ بہرہ و دگار نانہ وہ ﴿وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ﴾ لہ گہل ہہ تہ نیک لہ کہ لہ پوری ﴿إِلَّا مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ﴾
 خانہ دانی موسا و ہارون ﴿تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ﴾ فریشتہ ہلہدہ گرن ﴿إِنْ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةٌ لَّكُمْ﴾
 پینگومان لہ مہ دا نشانہ و بہ لگہ ہدیہ بؤ نیوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ نہ گہر نیوہ ہر وادار بن ﴿﴾

﴿فَلَمَّا أَفْصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ﴾ ثم مجا کاتبک کہ طالوت بہ خوی و لہ شکرہ کہ یہ وہ (لہ شار)
 دہر چوون ﴿قَالَ اِنَّ اللّٰهَ مُبْتَلِيْکُمْ﴾ ہی ی ووتن بنگومان خوا ناقبتان دہ کاتہ وہ ﴿یَسْمُرُ﴾
 بہ چہ منک (پو بارنک) ﴿فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ﴾ ثم مجا ہر کہ سینک لینی خوار دہ وہ ﴿فَلَمْ یَسْمُرْ﴾ نہ و
 لہ (لہ شکری) من فی یہ ﴿وَمَنْ لَّمْ یَطْعَمْهُ فَاِنَّہٗ مِنْیَ﴾ وہ ہر کہ سینک لینی نہ چہ شت نہ وہ لہ منہ ﴿اِلَّا
 مَنْ اَشْرَقَ عُرْفَہٗ﴾ مہ گہر کہ سینک پر مشتیکی لینی بگری ﴿یَسْمُرُ﴾ بہ دہستی خوی (و بیخوانہ وہ)
 ﴿فَسَرَّوْا مِنْہٗ﴾ جا ہموو تیریان لینی خوار دہ وہ ﴿اِلَّا قَلِيْلًا مِّنْہُمْ﴾ کہ مہکیان نہ بیت ﴿فَلَمَّا جَاوَزَہٗ
 خُو﴾ کاتبک طالوت لینی پدربہ وہ ﴿وَالَّذِیْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُ﴾ نہ وانہ ش پر وایان ہی تابوو لہ گہ لید (ہی
 نہ وانہ ہی کہ تیریان لینی خوار دہ وہ) ﴿قَالُوْا لَا طَاقَہٗ لَنَا الْیَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُوْدِہٖ﴾ ووتیان: نہ مرفو نیمہ
 دہر قہتی جالوت و لہ شکرہ کہ ہی نابہین ﴿قَالَ الَّذِیْنَ یَنْظُرُوْنَ﴾ ووتیان: نہ وانہ ہی کہ ہتیان و ابو
 ﴿اِنَّہُمْ مُّقْتَدُوْا اللّٰہِ﴾ بہ خرمہت خوا دہ گہن (لہ رڈی دواہی دا) ﴿کَرِهْنَ فِیْہِ قَلِيْلًا مِّنْ عَلَیْہِ﴾ زور
 دہستی کہ م زال ہووہ بہ سہر ﴿فِیْہِ کَثِیْرَةٌ﴾ دہستی زور دا ﴿یَا ذِی اللّٰہِ﴾ بہ فہرمانی خوا
 ﴿وَاللّٰہُ مَعَ الصّٰدِقِیْنَ﴾ وہ خوا لہ گہن خور اگرا نہ ﴿وَلَمَّا بَرَؤْا لِجَالُوتَ وَجُنُوْدِہٖ﴾ کاتبک
 کہ پو و بہ پروی جالوت و لہ شکرہ کہ ہی و ہستان ﴿قَالُوْا﴾ ووتیان: ﴿رَبِّنَا اَفْرِجْ عَلَیْنَا صَبْرًا﴾
 خواہہ خور اگری بریزہ بہ سہر ماندا ﴿وَوَسَّیْتَ اَقْدَامَنَا﴾ وہ پیمان جیگیر بکہ ﴿وَاَنْصُرْنَا عَلَی الْقَوْرِ﴾
 وہ زالممان بکہ بہ سہر گہلی ﴿اَلْکَافِرِیْنَ﴾ ہی پر وایاندا ﴿فَہَزَمُوْہُمْ بِاِذْنِ اللّٰہِ﴾ نہ و سا
 بہ فہرمانی خوا شکاندنیاں ﴿وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ﴾ وہ داوود (کہ یہ کتبک ہوو لہ سہریازانی
 طالوت) جالوتی کوشت ﴿وَوَهَبَ اللّٰہُ الْمُلْکَ وَالْحِکْمَہٗ﴾ وہ خوا پاشاہی تی و پیغہ مہریتی
 دایہ ﴿وَعَلَّمَهُ مِمَّا یَشَآءُ﴾ وہ نہ وہی ویستی فیری کرد ﴿وَوَلَّادَفَعَ اللّٰہُ النَّاسَ﴾ نہ گہر خوا خہ لکی لہ ناو
 نہ بردایہ ﴿بَعْضَہُمْ بِبَعْضٍ﴾ ہہندیکیان بہ ہہندیکی تریان ﴿لَفَسَدَتِ الْاَرْضُ﴾ ہہموو سہر زہوی
 پردہ ہوو لہ خراہ و تاوان ﴿وَلَیْسَ لَیْلِ اللّٰہِ دُوْفُضِلَ﴾ بہ لام خوا خواہنی بہ خششہ ﴿عَلٰی الْعٰلَمِیْنَ﴾
 بہ سہر ہہموو جیہانیانہ وہ ﴿تِلْكَ اٰیٰتُ اللّٰہِ﴾ ہم (بہ سہر ہاتانہ) نیشانہ کانی خوان ﴿تَتْلُوْہَا
 عَلَیْکَ﴾ دہیان خوینیشہ وہ بہ سہر تدا ﴿وَالْحَقُّ﴾ بہ راستی ﴿وَاِنَّ لَکَ لِمِنَ الْمُرْسَلِیْنَ﴾ وہ
 بنگومان تو لہ پیغہ مہرانی

﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ نَبِّئْنَا﴾ نهدو پیغه مبرانهی (که یاسکران) ریزمان داوه ﴿بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ همدنیکیان به سهر همدنیکیاندا ﴿مَنْهُمْ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ﴾ لهو پیغه مبرانه هی وایان بووه که خوا قسهی له گهل کردووه (وهك موسى عليه السلام) ﴿وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَاجَتًا﴾ وه همدنیکیان به روز کردووه وه چه ند پله يدك ﴿وَمَا أَكْفَلَهُنَّ إِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ الْبَيْتُ﴾ وه دامن به عیسای کوری مریه م چه ند به لگه و (موجیزه به کی) ناشکرا ﴿وَأَنزَلْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ وه پشتگیر بمان کرد به فرشتهی سرووش (که جبریل به) ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا الَّذِينَ مِن دُونِهِ﴾ نهدو گه لانهی که له دوا پیغه مبره کانیاں ده هاتن له گهل به کدانه نه جدنکین ﴿مِنْ بَيْنِ مَا جَاءَ نَهُمُ الْبَيْتُ﴾ دوا پیغه نیشانه روضنانهی که بزیان هاتبوو ﴿وَلَا يَكُنِ احْتَفَافًا﴾ به لام دوویدر کسی بان نیکهوت ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ﴾ نه مجا هی وایان بوو بروای هینا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ﴾ وه هی وایان بوو بین بروابوو ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بیویستایه ﴿مَا أَفْتَنَّا﴾ به کتریاں نه ده کوشست و شه پریان نه ده کرد ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ به لام نه وهی خوا بیویست ده سکاټ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو که سانهی برواتان هیناوه ﴿أَنفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ﴾ بیه خشن لهو روزیهی که پیمان داوون ﴿مِنْ قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمٌ﴾ پیش نه وهی که روزی بی ﴿لَا تَبِيعُ فِيهِ﴾ که نه کرین و فروشتنی تیدایه ﴿وَالْأَحْلَاءُ﴾ و نه دؤستایه تی و ناشنایه تی تیدایه ﴿وَلَا شَفَعَةُ﴾ وه نه نکای تیدایه (تا رزگار تان کات له سزا) ﴿وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ وه هدر بین بروایان سسته مکاران ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوانه و خوابه به که هیچ بهر ستر او بکی به هق و راست نه بجه که لهو ﴿الْحَيُّ﴾ هه مبه زیندووی ﴿الْقَيُّومُ﴾ نه دبیر که و راگر (ی بوونه وه) ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾ نه وه نه وز نه بگری و نه خدو ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هدر هی نه وه هدر چی له ناسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هدر چی له زهوی دایه ﴿مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ﴾ کنی به نهو که سهی لهو روزه دا بترانی نکای له لایکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه گهر به ری پیدانی خوی نه میت ﴿يَعْلَمُ﴾ ناگداره ﴿مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ﴾ به نه وهی له بهر ده می (ناده می) به وه به (له دنیا له بهر ده سته باندایه) ﴿وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ وه نه وهی له دوا وه به نی (له روزی دوا بی بزیان ناماده کراوه) ﴿وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ﴾ وه کهس ناگای نی به له هیچ شستیک ﴿مِنْ عِلْمِهِ﴾ له زاتین و زاتیاری نهو (خوا) به ﴿إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾ مه گهر به وهی که خوی بیهوی ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کورسی به کهی خودا هه موو ناسمانه کان و زهوی گرتونه وه ﴿وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا﴾ وه پارتزگاری کردنی ناسمانه کان و زهوی بق خوا ناسانه و (گران نیه) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ وه هدر نه وه بلند پلهی پایه گه وهه ﴿لَا إِكْرَافَ فِي لَيْلٍ﴾ به هیچ جورنک زور لی کردن له دیندانی به بق هاتنه ناو نیسلام ﴿قَدَّيْنِ﴾ چونکه به راستی له بهك جیابونه وهه ﴿الرَّحْدُ﴾ ریتموونی و شمار زایی ﴿مِنْ النَّارِ﴾ له گومرایی و سدر لی شیواوی (هم نایه ته تابه ته به نه وانهی ثابینی ناسمانی بان هه به) ﴿فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ﴾ نه مجا هدر کهس له ری ی بین بروایی بگه ریته وه (بین باوه بین به هدر بهر ستر او نیک جگه له خوا) ﴿وَيُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ وه بروا بهیستی به خوا ﴿فَقَدْ اسْتَمْتَكَ﴾ نه وه بینگومان به توندی دهستی گرتووه ﴿وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى﴾ به ده سته گیره به کی قایمی به هیزی و (که نیسلام، بان نیمانه که به نی) ﴿لَا انْقِصَافَ لَهَا﴾ که بچران و به ربونی بونی به ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسری زانایه ﴿

﴿اللَّهُ وَلِيُّ﴾ خوا دؤست و پشتیوانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه یه که بر وادارن ﴿يُخْرِجُهُمْ﴾ ده ریان ده هیتیت ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ له تاریکستانی بین بر وایی ﴿إِلَى النَّورِ﴾ بزو ووناکی با وهر و برنمو وویی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بین بر وان ﴿أُولَئِكَ أَهْلُ الظُّلُمَاتِ﴾ شه یتان دؤستیانه ﴿يُخْرِجُونَهُمْ﴾ ده ریان ده هیتیت ﴿مِنَ النَّورِ﴾ له بر ووناکی (بیر و با وهر) وهه ﴿إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ بزو تاریکستانی (گو مریایی) ﴿أُولَئِكَ﴾ نه وانه ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ها وری دؤزهخن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تیایا نه میتنه وه هده تاهه تابه ﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ﴾ نایا نا وریک ناده یته وه به لای نهو (نه مروود) هی ﴿حَاجَّازِجَةً﴾ که ده مه قالی کرد له گمان ثیر اهییم (بیننه مبر دا علیه السلام) ﴿فِي رَبْوَةٍ﴾ ده ر حقه به به وهر دگاری ﴿أَنَّ اللَّهَ الْمَلِكُ﴾ له بهر نه و هی خوا پادشایی دابو ویه ﴿إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ کاتی که ثیر اهییم (له وه لای نه مروود دا) ووتی: ﴿رَبِّیَ الَّذِی﴾ به وهر دگاری من نه و زاته یه ﴿یُحْیِی﴾ زیان نه دلو ﴿وَمُیِّتُ﴾ زیان ده سیتیت (وده مریتیت) ﴿قَالَ﴾ (نه مروود) ووتی: ﴿أَنَا الْخَیْ﴾ منیش زیان نه دهم ﴿وَأُمِیتُ﴾ وه زیان ده سیتیم و ده شمریم (دو و زیندانی کراوی هیتا به کیکانی نازاد کرد و نه و ی دیکه یانی کوشت) ﴿قَالَ إِبْرَاهِيمُ﴾ ثیر اهییم ووتی: ﴿فَإِنَّ اللَّهَ تَبَّأَنِ بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ﴾ بینگومان خوا خور له روزه لاته وه هه لده هیتیت ﴿قَالَ تَبَّأَنِ الْمَشْرِقُ﴾ ده (نه گهر ده توانیت) تو له روزه لاته وه هه لای بیته ﴿فَبُهِتَ﴾ نه مجا دم کوک بوو ﴿الَّذِی كَفَرُ﴾ نه و بین بر وایه (نه مروود) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِی الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه خوا برنمو وویی گه لی مسته مکاران ناکات ﴿أَوَكَلَّلِی﴾ یا وه که نهو که سه (عوزه بر) ﴿مَرَّتَنِی قَرْیَةً﴾ که رابورد به لای شار نکدا (بیت المقدس) ﴿وَهِيَ خَالِیَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا﴾ له کاتیکدا نهو (شاره) دیواره کانی رو و خا بوو به سهر سهر بانه کانیدا ﴿قَالَ﴾ (عوزه بر) ووتی: ﴿أَنَا یُحْیِی هَٰذِهِ اللَّهُ﴾ خوا چون نهو شاره شاهه دان ده کانه وه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ پاش مردنی؟ (واته پاش ویران بو وویی) ﴿فَأَمَّا اللَّهُ فَمَنْ دَاوَمَ عَلَيْهِ﴾ یه کسهر خوی گه وره (عوزه بری) سه د سال مراند ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ و پاشان زیندو و ی کرده وه ﴿قَالَ كَفَرْتُ﴾ (خوی گه وره) فهر مو و ی: چه نده ما و یته وه لیره دا؟ ﴿قَالَ لَيْسَتْ بِیَوْمًا أَوْ بَعْضَ یَوْمٍ﴾ ووتی روزه ک یا به شس لیره روزه ک ما و مه نه وه ﴿قَالَ بَل لَّيْسَتْ بِأُمَّةٍ عَابَرٍ﴾ (خوی گه وره) فهر مو و ی: نه خیر به لکو سه د سال ما و یته وه ﴿فَانْظُرْ إِلَى ظِلَمَائِكَ﴾ جانه ماشای خوار دن و ﴿وَمُتْرَائِكَ﴾ خوار دنه وه کت بکه ﴿لَمْ یَسْتَنْتِ﴾ تیک نه چو وه ﴿وَانْظُرْ إِلَى جَمَازِكَ﴾ وه نه ماشای گویند ریزه کت بکه ﴿وَلَمْ یَجْعَلْکَ﴾ (وه زیندو و مان کرد یته وه) تا بتگترین ﴿ءَايَةً لِّلنَّاسِ﴾ به موعجیزه و (به لگه) بزو خد لکی ﴿وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ﴾ وه نه ماشای نیسقانه کانی (گویند ریزه کت) بکه ﴿کَیْفَ تُبْرِسُهَا﴾ چون به رزیان ده که بته وه (له شوینی خویان) و یه کیان ده خه بن ﴿ثُمَّ نَكَّسُوهَا إِلَى الْخَمَاءِ﴾ پاشان گزشتی به سهر دا ده هیتیتن ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ نه مجا کاتی نه مانه ده رکه و ت بزو (عوزه بر) ﴿قَالَ أَغْلُرُ﴾ ووتی: به چاکی تینگه یشتم ﴿أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَیْءٍ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا خا و هن ده سته لاته به سهر هه مو و شتیکدا ﴿

﴿وَاِذَا قَالَ اِبْرٰهٖمُ﴾ (تھی موحمہد بہیاد بہتہ) کانتیک کہ ئیراہیم وونی: ﴿رَبِّ﴾ تھی پەرورہ دگارم
 ﴿اَرَبِّی﴾ نیشانم بدہ ﴿کَیْفَ نَحْيَ الْمَوْتُ﴾ چون مردو و زیندو وہ کہیتہ وہ؟ ﴿قَالَ﴾ (خوا) فہرمووی:
 ﴿اَوَلَمْ تُؤْمِنْ﴾ بیروات ہی نہہیناوه؟ ﴿قَالَ بَلٰی﴾ وونی: بدلی پروام ہینہی ﴿وَلٰکِنْ لِّظَلَمِیْ قَلْبِی﴾ بہلام
 (تہمہوی بینم) بولہوی دنیاہم ﴿قَالَ﴾ (خوا) فہرمووی: ﴿فَخَذَ اَرْبَعَةً مِّنَ الظُّمِرِ﴾ کہواتہ چوار مہل
 بگرہ ﴿فَصَرَفَهُنَّ اِلَیْکَ﴾ تہمجا (سدریان بیرہ) و پارچہ پارچہ بیان بکہ ﴿ثُمَّ﴾ لہ پاشدا ﴿لِجَعَلْ عَلٰی کُلِّ جَبَلٍ
 مِّنْہُمْ جُرًوًا﴾ ہەر پارچہ بہ کیان لہ سہر شاخیک دابنی ﴿ثُمَّ اَدْعٰہُمْ﴾ لہ پاشان بانگیان بکہ ﴿يَا اٰیٰتِیْکَ
 سَعٰیًا﴾ بہ ہلہ دین بولات ﴿وَالْعٰلَمِیْنَ﴾ وہ چاک بزاسہ و ﴿اِنَّ اللّٰهَ عَزِیْزٌ حَکِیْمٌ﴾ دنیاہ بہ بیگومان خوا
 بالادہستی کار بہ جی یہ ﴿مَقُلْ الَّذِیْنَ﴾ وینہی (خبری) تہوانہی ﴿يُحَقِّقُوْنَ اَمُوْلَہُمْ﴾ کہ مالی
 خویمان دہ بہ خشن ﴿فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ﴾ لہ ری ی خوادا ﴿کَمْ کَلَّیْ حَبَقٌ﴾ وہ کہ دہنکہ (توونک) وایہ
 (روایت) و ﴿اَنْتُمْ سَمِعْتُمْ سَبَیْلَی﴾ حہوت گولی گریئت ﴿فِی کُلِّ سُبُلٍ﴾ لہ ہەر گولی کدا
 ﴿وَمَا نَعْلَمُ حَبَقٌ﴾ سہد دانہی تیدا بیت ﴿وَاللّٰهُ یَضَعُ﴾ وہ خوا لہ مہش، زیاتری دہ کات ﴿لِمَنْ یَّشَآءُ﴾
 بؤ ہەر کہ سبت کہ خوی بیہوت ﴿وَاللّٰهُ وَسیعٌ عَلِیْمٌ﴾ وہ خوا خواہن بہ ہرہی فراوانی ناگادارہ ﴿وَالَّذِیْنَ
 یُحَقِّقُوْنَ اَمُوْلَہُمْ﴾ تہوانہی کہ مال و دارایی خویمان دہ بہ خشن ﴿فِی سَبِیْلِ اللّٰهِ﴾ لہ ری ی خوادا
 ﴿ثُمَّ لَا یَسْئَلُوْنَ مَا اَنْفَقُوْا وَاَمَّا الَّذِی﴾ دواہی تہوہ ہیج متہتیک نانتین و نازاریک (بہ دلی ہہ ژاران)
 ناگہ یہنن ﴿لَہُمْ﴾ تہو کہسانہ بویان ہدیہ ﴿اَخْرَجُہُمْ﴾ پاداشتیان ﴿عِنْدَ رَبِّہُمْ﴾ لای پەرورہ دگاریان
 ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَیْہُمْ﴾ وہ ہیج ترسیکیان لہ سہر نی یہ ﴿وَلَا هُمْ یَحْزَنُوْنَ﴾ وہ ہیج خہم و خہفہ تیکیان
 نیہ ﴿قَوْلٌ مَّعْرُوْفٌ﴾ فسہ و گوفتاری جوان و شیرین ﴿وَمَغْفِرَةٌ﴾ و چاوپزوشی (لہ ہلہ دا)
 ﴿خَبْرٌ﴾ چاکترہ ﴿مِّنْ صَدَقَۃٍ﴾ لہ خیریک ﴿یَسْتَعْمِلُ اَدۡیٰی﴾ کہ نازارو دل نیشانندی بہ دواہی
 ﴿وَاللّٰهُ عَزِیْزٌ حَلِیْمٌ﴾ خوا دہولہ مہند و بی نیاز و لہ سہر خویہ ﴿يَا اٰیٰتِہَا الَّذِیْنَ ءَامَنُوْا﴾ تھی تہوانہی
 پرواتان ہیناوه ﴿لَا تُحِیْلُوْا﴾ بوجہ لی مہ کہنہ وہ ﴿صَدَقَیْکُمْ﴾ خبر و بہ خشینہ کانتان ﴿بِالْمَنِّ﴾ بہ منہت
 نان ﴿وَالَّذِی﴾ و نازاردان و دل نیشان ﴿کَالَّذِی﴾ وہ کہ تہو کہ سہی ﴿یُحَقِّقُ مَا لَہُ﴾ مال و سامانی
 خوی دہ بہ خشیت ﴿رَبَّہُ النَّاسِ﴾ بؤ پروہامایی خہلک ﴿وَلَا یُؤْمِنُ﴾ وہ باوہری نی یہ ﴿یَاللّٰہُ﴾ بدخوا
 ﴿وَالیَوْمِ الْاٰخِرِ﴾ و بہ رژی دواہی ﴿فَمَثَلُہُ﴾ جا وینہی تہو ناہاکہ ﴿کَمْ کَلَّیْ صَبَوٰنٍ﴾ وہ کہ بہر دینکی
 ساف و لووس وایہ ﴿عَلِیْہِ رَآبٌ﴾ کہ گلیکی کہمی بہ سہرہ وہ بیت ﴿فَاَصَابَہُ وَاِبِلٌ﴾ تہمجا بارانیکی
 لیڑمہی لی بدات ﴿فَرَّکَہُ صَدًا﴾ وہ بہرہ کہ بہیلیتہ وہ بہ پرونی ﴿لَا یَقْدِرُوْنَ عَلٰی شَیْءٍ مِّمَّا کَسَبُوْا﴾
 ناتوان دہستی بخن ہیج شتیک لہوہی کہ کردوویانہ ﴿وَاللّٰهُ لَا یَهْدِی الْقَوْمَ الْکَافِرِیْنَ﴾ وہ خوا دینموونی
 گہلی بی پروا و خوا تہناس ناکات ﴿

﴿وَمَثَلِ الْآيَةِ﴾ نمونہ ہی تہ وانہی ﴿يُنْفِقُونَ أَقْوَالَهُمْ﴾ کہ مال و دارایی خویان دہہ خشن ﴿آيَةً مِّنْ رَّبِّكَ﴾ لہ پشاورہ زامہندی خوا ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ نَفْسُهُمْ﴾ وہ ہن دامہ زرانندی دل و دہرونیان (لہ سہر چاکہ) ﴿كَتَلَبْتُمْ أَفْسَاسًا﴾ وہك باخیک وایہ ﴿بِرَبِّكُمْ﴾ کہ بہ شویئیکی بہرہ وہ بیت ﴿أَصَابَهَا زَلِيلٌ﴾ بارانی دلزپ گہورہی لی بدات ﴿فَقَاتِلْ أَكْثَرَهَا ضَعْفَيْنِ﴾ تہ مجامیوہی خوی بدات بہ دوو ہیندہ ﴿فَإِنْ لَّمْ يَرْجِصْهَا أُولَئِكَ﴾ وہ تہ گہر بارانی دلزپ گہورہشی لی نہ دات ﴿فَطُلْ﴾ بارانی وورد لیسی تہ دات (وانہ ہی بہرہم نابیت) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وہ خواہی گہورہش بینایہ بہوہی کہ دہیکہن ﴿إِنَّمَا أَكْثَرُكُمْ﴾ نایا کہس لہ تیوہ حہز دہ کات ﴿أَنْ تَكُونَ لَهُ جَنَّةٌ﴾ کہ باخیکی بینت ﴿مِنْ جَنَّةٍ﴾ لہ درہختی خورما ﴿وَأَغْشَابٍ﴾ وہ جورہہا درہختی تری و رہز ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ چہند جورگہ ناو پروا بہ زیریاندہ ﴿لَهُمْ﴾ ہن خواوہن باخہ کہ بینت ﴿فِيهَا﴾ لہ ناو تہو باخہدا ﴿مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ لہ ہہموو جورہ میوہیہك ﴿وَأَصَابَهُ﴾ لہ کاتیکیدا (خواوہنہ کہی) دوو چاری بین ﴿الْكِبَرُ﴾ پیروی ﴿وَلَهُ﴾ وہ بیسی ﴿دَرِيَّةٌ ضَعْفَةٌ﴾ چہند منالیکی ووردی بین دہسہ لات ﴿فَأَصَابَهَا إِغْصَارٌ﴾ تہ مجا گہردہلوولیکی لی ہل بکات ﴿فِيهِ نَارٌ﴾ گہر و سہموومی تیدایں ﴿فَأَخْرَجَتْ﴾ یہ کسہر باخہ کہ بسوتی ﴿كَذَلِكَ﴾ نا بہم رہنگہ ﴿يَبْقَى لِلَّهِ أَكْثَرُ الْأَنْبِيَاءِ﴾ خوا نیشانہ کانی (میہرہ بانی) خویشان ہن ورون دہ کاتہوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ﴾ ہن لہوہی پیر بکہنہوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ شہی تہو کہسانہی پروانان ہیناوہ ﴿أَنِفِقُوا﴾ بیہ خشن ﴿مِنْ طَيْبَاتِ﴾ لہ پاکترینی ﴿مَا كَسَبَتْ﴾ تہوہی بہ بداتان کردوہ ﴿وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ﴾ وہ لہوہی کہ ہنمان دہر ہیناوون (پرواندوون) ﴿مِنَ الْأَرْضِ﴾ لہ زہوی ﴿وَلَا تَحْمِلُوا الْحَبِيبَ مِنْهُ ثِقُلُونَ﴾ مہرون لہوہی بیہ خشن کہ خرابہ ﴿وَلَسْتُمْ بِتَاجِزِينَ﴾ لہ کاتیکیدا کہ خوتان تہو شتہ خرابہ وہرناگرن (تہ گہر ہشان دریتی) ﴿إِلَّا أَنْ تَخِفْضُوا فِيهِ﴾ مہ گہر چاوی لی ہیوشن ﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ وہ چاک بزائن کہ خوا ﴿عَلِيُّ خَيْرٌ﴾ ہی نیازیکی شایستہی ستایشہ ﴿الشَّيْطَانُ يُعَذِّبُ الْمُفْقِرَ﴾ شہبتان دہتان ترستی بہ ہہزاری ﴿وَيَأْمُرُكُمْ بِالْقَحْطِ﴾ وہ فہرمانتان ہیندہ دات بہ خرابہ ﴿وَاللَّهُ يَعَذِّبُكُمْ مَغْفِرَةً مِّنْهُ وَفَضْلًا﴾ وہ خوا بہ لیتی لیخوشبوون و چاکہتان ہیندہ دات ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلِيًّا﴾ خوا بہ ہرہ فراوان میہرہ بانی زانایہ ﴿يُؤْتِي﴾ تہی بہ خشنی ﴿الْحِكْمَةَ﴾ زیری ودانایی ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ ہہر کہ سینک کہ پیہوی ﴿وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ﴾ وہ ہہر کہ سینک زیری ودانایی ہندرا ﴿فَقَدْ أُوْتِيَ﴾ تہوہ بہراستی ہی دراوہ ﴿خَيْرًا كَثِيرًا﴾ خیر و چاکہیہ کی زور ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ بہند وہرناگرن ﴿إِلَّا أَنْزَلُوا إِلَّا الْكِتَابَ﴾ تہنہا خواوہن زیری و ہوشمہندہ کان نہ بیت

﴿وَمَا أَنْفَقْتُمْ﴾ نہ وہی بہ خشیتان ﴿مِنْ تَقَاتٍ﴾ لہ چاکہ ﴿أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ﴾ یا نہ زرنکتان بریار
 دابی ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْلَمُ﴾ نہ وہ بیگومان خوانا گای لی یہ ﴿وَمَا يُلَظِّمِينَ﴾ وہ بوسہ مکاران
 نیہ ﴿مِنْ أَنْصَارٍ﴾ هیچ یار مدتی دوریک ﴿إِنْ يُدْأَوْ﴾ نہ گہر ناشکرای بکہن ﴿الضَّادِّ قَتِ﴾
 خیرہ کانتان ﴿فَبِعَمَّ هُوَ﴾ نہ وہ کاریکی باشہ ﴿وَإِنْ تُخَفُّوْهَا﴾ وہ نہ گہر بیشار نہ وہ ﴿وَتُؤْثَرُهَا﴾
 و بیدہن ﴿الْفُقَرَاءَ﴾ بہ ہزاران ﴿فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نہ وہ باشہرہ بؤ ثنویہ ﴿وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ﴾
 وہ خواہہ لی نہ وہ رینیت لہ سہر تان و دہسیریتہ وہ ﴿مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ ہیئدی لہ گوناہہ کانتان
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وہ خواہہ وہی کہ دہیکہن ناگادارہ ﴿لَيْسَ عَلَيْكَ﴾ لہ سہر تو
 نی یہ (نہی موحہ مہد) ﴿هَذِهِ﴾ رینمونی و موسولمان کردنی خہلکی ﴿وَلَا كِرَ﴾
 اللہ ﴿بَلْ كَرُوا﴾ نہ ہی من بشاء ہر کہ سیکی بونیت ہدایہ تی دہدات ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ وہ نہ وہی
 ثنویہ دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ لہ دارایی (چاکہ) ﴿فَلَا تُفْسِدُوا﴾ نہ وہ (قازانجہ کہی) بؤ خوتانہ
 ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾ ثنویہ هیچ نابہ خشن ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ﴾ مہ گہر بؤ پرہ زای خوانہ بی ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾
 وہ نہ وہی دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ لہ سامان و (چاکہ) ﴿تُؤْفَ إِلَيْكُمْ﴾ باداشتہ کہ بتان دہست دہ کہویتہ وہ
 ﴿وَأَنْتُمْ لَا تظْلَمُونَ﴾ و ثنویہ مستہمتان لی ناگری ﴿الْفُقَرَاءَ الَّذِينَ﴾ (نہم خیرہ) بؤ نہ و ہزارانہ یہ
 ﴿أَخْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کہ دہست و بی بہ سہراون لہ پری ی خواہا ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ ناتوانن ﴿صَرْبًا﴾
 فی الأرض (بؤ ریزی پہیدا کردن) بگہ پرن بہ زہوی دا ﴿يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ﴾ نہ زانی بی خہہر وا
 ہست دہ کات نہ وان ﴿أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ﴾ کہ دہولہ مہندن بہ ہوی بی تباری یانہ وہ (سوال نہ کردنبانہ وہ)
 ﴿تَعْرِفُهُمْ﴾ تو (نہی موحہ مہد) دہیان ناسیت ﴿يَسْبِكُهُمْ﴾ بہ شینویاندا ﴿لَا يَسْقُوتُ﴾
 الناس داوای هیچ لہ کہس نا کہن ﴿إِلْحَافًا﴾ بہ زور (وہک سوال کہرانی تر) ﴿وَمَا تُنْفِقُوا﴾
 وہ نہ وہی دہبہ خشن ﴿مِنْ خَيْرٍ﴾ لہ مال و سامان ﴿قَالَ اللَّهُ يَعْزِيلُ﴾ بیگومان خوا ناگادارہ
 پی ی ﴿الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ نہ وانہی کہ مال و دارایی خویان دہبہ خشن ﴿بِالْإِثْلِ﴾ بہ شہو
 ﴿وَالنَّهَارِ﴾ و بہ رور سیرا بہ پہنہانی ﴿وَعَلَايَةِ﴾ و بہ ناشکرا ﴿فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ نا نہ وانہ ہر
 باداشتہان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پەر و ہر دگاریانہ ﴿وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ وہ هیچ تر سیکیان لہ سہر
 نیہ (لہ دہاتو ودا) ﴿وَلَا هُمْ يَخْزَوْنَ﴾ وہ نہ وان خہفت بار نابن لہ ریزی دوایدا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَرْبَابًا﴾ نه وانهی که سوود (رببا) ده خون ﴿لَا يَقُولُونَ﴾ (کاتی زیندو و بوونه وه) راست نابنده وه (له گزیره کاتباندا) ﴿إِلَّا كَمَا يَقُولُ الَّذِينَ﴾ مه گهر چون که سنی راست ده بیته وه ﴿بِتَخَطُّةِ الشَّيْطَانِ مِنَ الْمَيْمَنِ﴾ که شهبان ده سنی لئ و هساندینی (وه نووشی فی بووینی) ﴿كَذَلِكَ يَنْهَضُونَ﴾ نه وه به هوی نه وه وه به، سوود خوران و وئیان: ﴿إِنَّمَا السَّبْحُ﴾ کپین و فروشتن ﴿مِثْلَ الْإِنِّاءِ﴾ وهك سوود وابه ﴿وَنَحْلُ اللَّهِ السَّبْحُ﴾ نه کاتیکدا خوار ی داوه به کپین و فروشتن وحه لالی کردوه وه ﴿وَحَرَّمَ الْإِنِّاءَ﴾ به لام سوود (رببا) ی قدهغه کردوه وه ﴿فَمَنْ حَقَّ لَهُ﴾ نه مجا نه وه که سنی بینی گهشت ﴿مَوْعِظَةٌ﴾ ناموزگاری بهك ﴿مِنْ رَبِّهِ﴾ له پهروهردگاری به وه وه ﴿فَأَنشَأَ﴾ وه خیرا ده سنی لئ هه لگرت ﴿فَلَهُ مَا سَلَفَ﴾ نه واه وهی له وه پیش وهری گرنوه بؤ خویدهنی (له سوود خواردن) ﴿وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ﴾ وه کاری نه وه حواله به خوا به ﴿وَمَنْ عَدَا﴾ وه نه وهی گه رایه وه (بؤ سوود خواردن) ﴿فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نا نه وانه هوارینی ناگرن ﴿حُمَ فِيهَا﴾ تیا ده میتنه وه ﴿حَكِيدُونَ﴾ به هه میشه بی و هه تاهه تایی ﴿يَتَمَتَّعُونَ﴾ خوا فهر و بهر که تنی سوود ناهیلینت ﴿وَيُتْرَى الصَّدَقَتُ﴾ وه بهر وه به خیر و به خشین نه دات و زیادی نه کات ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقَ﴾ وه خوا خوشی ناوینت ﴿كُلُّ كَفَّارٍ﴾ هیچ بیناوه و ناسو باسگوزارنکی ﴿أَشِيرٍ﴾ تاوانکار ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانهی که بروایان هبتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کرده وه باشد کاتبان کرده وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نوئیان به هوش و بیر وه کرده وه ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ وه زه کاتبان داوه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ تنها پاداشیان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای پهروهردگاریانه ﴿وَلَا يَحْزَنُونَ﴾ وه هیچ ترسینکبان له سهر نی به (له روزی دوا پیدا) ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ وه هیچ خدغه تیک روویان نی ناکات. ﴿يَتَذَكَّرُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وه که سانهی بروایان هبتاوه (به خوا) ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ له خوا بترسن ﴿وَذُرُوا﴾ وه ده ست هه لگرن ﴿مَا بَقِيَ مِنَ الزَّيْنِ﴾ لهو سودهی که لای خه لك ماوتانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ﴾ نه گهر نیوه پروادارن ﴿إِنْ لَمْ تَفْعَلُوا﴾ نه مجا نه گهر دهستان لئ هه لگرت ﴿فَالْإِنِّاءُ﴾ که وانه بزائن و ناگادار بن ﴿يَحْزَبُ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ جهنگ له گه ل خوداو پیغه مبه ره که ی راده گه بهنن ﴿وَإِنْ تُبْشِرُوا﴾ وه نه گهر به شیمان بوونه وه ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ نه واه تنها سهرمایه کاتبان هی نیوه به ﴿لَا تَقْلِبُوا﴾ نه ستهم بکهن (له خه لکی) ﴿وَلَا تَقْلِبُوا﴾ وه نه ستهمتان لئ ده کرت ﴿وَإِنْ كَانَ دُوعَسْرُ﴾ وه نه گهر قهر زدار نه دار بوو ﴿فَنُظِرْ إِلَى مَيْسَرٍ﴾ نه وه بامؤله نی بدریت تا خوا ده سه لاتی ده دا ﴿وَإِنْ هَمَّ﴾ وه نه گهر (له قهر زه که) نازادیان بکهن ﴿حَتَّى أَكْفَرَ﴾ باشتهر بؤتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نی بکهن ﴿وَاتَّقُوا﴾ وه بترسن ﴿يَوْمًا﴾ له روزیک ﴿تُرْجَعُونَ فِيهِ﴾ ده گه پرنیته وه ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ بؤ لای خوا ﴿تُرْجَعُونَ﴾ له پاشان پاداشت نه درته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ به هه موو که سیک ﴿فَمَا كَسَبَتْ﴾ (پاداشت و سزای) نه وهی کرده وه به نی ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ وه نه واه سته میان لئ ناگری ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نئی نوانہی باوہرتان ہبتاؤہ ﴿إِذَا تَدَايَيْتُمْ بِدِينٍ﴾ نہ گہر قہرزبکتان لہبہ کتری کرد ﴿إِلَّا أَجَلَ مُسَمًّى﴾ بؤ ماوہبہ کسی ناوبراو (دیاری کراو) ﴿فَأَكْثُوهُ﴾ تہوہ بینوسن ﴿وَلْيَكُتُبْ﴾ وہ با بینوسی ﴿يَنْتَكُمُ﴾ لہ نبتوانندا ﴿كَاتِبٌ﴾ نووسہرینک ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بہراستی (ودادوہری) ﴿وَلَا يَأْتِ كَاتِبٌ﴾ وہ ہیج نووسہرینک با سہرپنچی نہ کات ﴿أَنْ يَكُتُبَ﴾ لہ نویسی (سہنہدی قہرز) دا ﴿كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ﴾ ہدروہك خواشہوی فیری نووسین کردوہ ﴿فَلْيَكُتُبْ﴾ با بینوسی ﴿وَلْيُمْلِلِ الَّذِي﴾ وہ با تہو کہ سہ دەقی سہنہدہ کہ بلیت و بیخونیتہوہ ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ کہ قہرزہ کہی بہ سہرہوہبہ ﴿وَلْيَشْفِ اللَّهُ رَبَّهُ﴾ وہ لہ بہرہورد گاری ہترسی ﴿وَلَا يَحْسَبْنَهُ شَيْئًا﴾ وہ ہیچی لہی کہم نہ کاتہوہ ﴿فَإِنْ كَانَ الَّذِي﴾ تہمجا تہ گہر تہو کہ سہی ﴿عَلَيْهِ الْحَقُّ﴾ قہرزہ کہی بہ سہرہوہبہ ﴿سَفِيهًا﴾ بئی عدقل سوو ﴿أَوْ ضَعِيفًا﴾ یان ناتہواو سوو ﴿أَوْ لَا يَسْطِيعُ﴾ یانہی دہ توانی ﴿أَنْ يُمْلِكَهُ﴾ خوی دہقی سہنہدہ کہ بلیت و بیخونیتہوہ ﴿فَلْيُمْلِلْ وَلِيُّهُ﴾ تہوہ با گہرہ کہی بلیت و بیخونیتہوہ ﴿بِالْعَدْلِ﴾ بہراستی (ودادپہروہری) ﴿وَأَشْهَدُوا شَهِيدَيْنِ﴾ وہ دوو شاہید بگرن ﴿مِنْ رِّجَالِكُمْ﴾ لہ ہیاوانی خوتان (موسولمان) ﴿فَإِنْ لَمْ يَكُنَا رَجُلَيْنِ﴾ تہمجا تہ گہر دوو ہیاو نہ سوو ﴿فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ﴾ تہوہ با ہیاونک و دوو زن بن ﴿مِمَّنْ تَرْضَوْنَ﴾ لہوانہی کہ پہ سہندیان دہ کہن ﴿مِنَ الشَّهَادَةِ﴾ لہ شاہیدہ کان ﴿أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا﴾ بؤ تہوہی تہ گہر یہ کینکیان لہبیری چوو ﴿فَتَضِلَّ إِحْدَاهُمَا الْآخَرَى﴾ با تہوہی ترپان بیری بخاتہوہ ﴿وَلَا يَأْتِ الشَّهَادَةُ﴾ با شاہدہ تہ کان سہرپنچی نہ کہن ﴿إِذَا مَدَّوْا﴾ کاتینک بانگ کران (بؤ شاہدہتی دان) ﴿وَلَا تَسْمَعُوا﴾ وہ ہتزار مہسن ﴿أَنْ تَكْثُرُوهُ﴾ لہوہی کہ بینوسن ﴿صَغِيرًا﴾ بچووک بیت ﴿أَوْ كَبِيرًا﴾ یان گہورہ ﴿إِلَّا أَجَلًا﴾ تا کاتی خوی ﴿وَلْيَكُتُبْ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ تہم نویسنہ تان راست ترہ بہ لای خواوہ ﴿وَأَقْرَبُ لِلشَّهَادَةِ﴾ وہ چہ سپنہر ترہ بؤ شاہدہتی دانہ کہ ﴿وَأَذَى الْأَمْرِ تَوَاتُرًا﴾ وہ نزیک ترہ لہوہی کہ تہ کہو نہ گو مانہوہ ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تَجَرَّةً﴾ مہ گہر کاتینک تہو کردہوہبہ بازار گانیہ کی ﴿حَاضِرَةً يُدْرِكُونَهَا آيَئُكُمُ﴾ دہست بہ دہست بن بیگیرن لہ ناو خوتاندا ﴿فَلْيَسْ عَلَى كُمْ حُجَّتُ﴾ تہوہ لہم کاتہدا گوناہتان ناگات ﴿الَّتِي كُتِبَتْ﴾ تہ گہر نہ بینوسن ﴿وَأَشْهَدُوا﴾ وہ شاہید بگرن ﴿إِذَا تَبَايَعْتُمْ﴾ کاتینک کرین و فروشتنتان کرد ﴿وَلَا يَضُرُّكُمْ كَاتِبٌ وَلَا شَهِيدٌ﴾ و با زیان بہ نووسہر و شاہید نہ گہ پہندری ﴿وَإِنْ تَقَعَرُوا﴾ وہ تہ گہر زیانتان گہ پاند ﴿فَإِنَّكُمْ تَسُوفُ بِكُمْ﴾ تہوہ ہینگومان گوناہتان دہ گات ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وہ لہ خوا ہترسن ﴿وَيَعْلَمْكُمْ اللَّهُ﴾ وہ خوا فیرتان دہ کات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بہ ہموو شتینک زانا و ناگادارہ ﴿

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ نہ گھر لے سہر سہ ہر بیرون ﴿وَلَمْ تَجِدُوا﴾ و دہستان نہ کہ موت ﴿كَأَيُّهَا﴾
نوسہ ریک ﴿فَرِهْتُمْ مُقْبَضَةٌ﴾ نہ وہ بار مہیہ ک و ہر گرن ﴿فَإِنْ آمَنْتُمْ بِحُكْمِي﴾ جا نہ گھر ہندیکتان
لہ ہندیکتان دنیا بیرون ﴿فَلْيُؤَذِّبِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بانہ و کہ سہی کہ بہ نہمین زانراوہ سپارہ کہ بدانہ وہ
﴿وَلْيُؤَذِّبِ اللَّهُ رَبِّمُ﴾ وہ ہا لہ ہر و ہر دگاری ہر سبت ﴿وَلَا تَحْكُمُوا الْقَضَا﴾ وہ شاہتی ہر شار نہ وہ
﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾ وہ نہ و کہ سہی بیشاریتہ وہ ﴿فَإِنَّهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ نہ وہ ہر راستی بہ دل گوناہبارہ ﴿وَاللَّهُ﴾
﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہ ہر موو کردہ وہ بہ کتان ﴿يَلَهُ﴾ ہر ہی خوابہ ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾
نہ وہی لہ ناسمانہ کانایہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و نہ وہی لہ زہ ویدایہ ﴿وَإِنْ تُبْذَرُوا﴾ نہ گھر ناشکرای بکن
﴿مَا فِي أَنْفُسِكُمْ﴾ نہ وہی لہ دلتانداہہ ﴿أَوْ تُخْفَرُوا﴾ یا بیشار نہ وہ ﴿يُحَايِسْكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ خوا
محاسبہ بہ تان دہ کات لہ سہری ﴿فَيَغْفِرْ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ نہ وساخوش دہ بیت لہ و کہ سہی کہ بیہ ویت
﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ وہ سزای کہ سینک دہ دات کہ بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وہ خوابہ دہ سہ لات
و بہ توانابہ بہ سہر ہر موو شتیکدا ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ پیغہ مہر ﴿يَرْجُو﴾ ہر وای ہیتا ﴿يَمَّا تُزَلُّ الْأَيُّ﴾
بہ و نامہ یہی کہ ہر نیتر اوہ ﴿مِنْ رَبِّهِ﴾ لہ ہر و ہر دگاری نہ وہ ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ لہ گہل ہر واداراندا
﴿كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ ہر موو ہر وایان ہیتا بہ خوا ﴿وَمَلَائِكَتِهِ﴾ وہ بہ فریشتہ کانی ﴿وَكُتُبِهِ﴾ وہ
ب نامہ کانی ﴿وَرُسُلِهِ﴾ وہ بہ پیغہ مہرانی ﴿لَا تَقْرَأُ﴾ جیاوازی ناکہ ہن ﴿بَيْنَ الْأَمْرِ﴾ لہ نیتوان ہیچ
یہ کینک ﴿مِنْ رُسُلِهِ﴾ لہ ہر پیامہرانی ﴿وَقَالُوا﴾ (ہر واداران) ووتیان: (پیغہ مہر نایینی خوی ہن گہ یانددین
نیمہ ش) ﴿سَمِعْنَا﴾ بیستمان ﴿وَأَطَعْنَا﴾ ہر مانہر ہیمان کرد ﴿عَفْرًا﴾ دواوی لبخوشبوونت
لیدہ کہ ہن نہی ہر و ہر دگارمان ﴿وَالْبِكَ الْصَبِيرُ﴾ وہ ہر ہر بولای تویہ گہر انہ وہ ﴿لَا يَكِلُ اللَّهُ﴾
نفسا ﴿خَوَادِوَالِ﴾ ہیچ کہ سینک ناکات ﴿إِلَّا أَوْسَعَهَا﴾ مہ گہر بہ نہ ندازہی توانای خوی ﴿لَهَا مَا كَسَبَتْ﴾
(سوودی) ہر خوی ہر بہ ہر چاکہ یہ ک بکات (با ہر بہ دلش بیت) ﴿وَعَلَيْهَا مَا كَسَبَتْ﴾ وہ (زبانی)
ہر خویہ تی ہر خراہہ یہ ک بکات ﴿رَبَّنَا﴾ نہی ہر و ہر دگارمان ﴿لَا تُؤَاخِذْنَا﴾ لیمان مہ گرہ ﴿إِنْ﴾
﴿سَيِّئًا﴾ نہ گہر کردہ وہ بہ کی ہنویستمان لہ ہر چوو ﴿أَوْ أَخْطَأْنَا﴾ یا بہ ہر لہ گوناہیکمان کرد
﴿رَبَّنَا﴾ نہی ہر و ہر دگار ﴿وَلَا تُخْزِلْ عَلَيْنَا﴾ لہ سہرمان دامہن ہری فورس ﴿كَمَا حَمَلْتَنَا﴾
وہ کہ نہ وہی داتنا ﴿عَلَىٰ الْأَيْمَنِ مِنْ قَبْلِكُمْ﴾ لہ سہر نہ وانی ہنیش نیمہ (نومہ تانی ہیشووتر) ﴿رَبَّنَا﴾ نہی
ہر و ہر دگارمان ﴿وَلَا تُخْزِلْنَا﴾ بہ لای وامن بہ سہر دامہدہ ﴿مَا الْأَخْلَاقُ لَنَا بِهِيَ﴾ کہ ہرمان ہر لہ گیریت
﴿وَأَعْفُ عَنَّا﴾ وہ گوناہہ کانمان ہر وہہ ﴿وَأَعْفِزْنَا﴾ وہ لیمان خوشہ ﴿وَأَرْحَمْنَا﴾ وہ مہرہ بانیمان
لہ گہلدا بکہ ﴿أَنْتَ مَوْلَانَا﴾ توی ہریدہ ورو ہشتیوانمان ﴿وَأَنْصُرْنَا﴾ کہ وانیہ سہرمان ہر بخہ ﴿عَلَىٰ﴾
﴿الْقَوْمِ﴾ بہ سہر گہلی ﴿الْكَافِرِينَ﴾ ہن ہر وایاندا ﴿۝﴾

سورہ فی (آل عمران)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ بہ ناولی خواہی بدخشندهی میہربان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خواندہ و خواہد بہ کہ هیچ پدر ستر او نیکی راست نہ جگہ نہ ہو ﴿أَلَمْ يَخْلُقْ الْإِنْسَانَ﴾ زیند و وہ و ہمیشہ راگری بوند و وہ ﴿نَزَّلَ عَلَيْكَ﴾ نارد و وہیہ نیہ خوار و وہ بڑت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورنن ﴿بِالْحَقِّ﴾ بہ راستی و دروستی ﴿مُصَدِّقًا﴾ بہ راست دانہری ﴿لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ہمہ و وہو ﴿کِتَابٍ﴾ انہ بہ لہ پینشدا بسون ﴿وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ﴾ وہ تہورات و تینجیلی ناردہ خوار و وہ ﴿مَنْ قَتَلَ﴾ لہ پینش قورنندا ﴿هُدًى﴾ لکس بہ رینمونی خہ لکی ﴿وَأَنزَلَ﴾ وہ ناردی بہ خوار و وہ ﴿الْفُرْقَانَ﴾ فورقان (واتہ: جباکہ رہوہی راست و ناراست _ مہبست ہی قورننہ) ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّا﴾ بنگومان نہوانہی کہ ہی پرواہوون ﴿رَبِّكَ﴾ بہ ثابت و بد لگہ کانی خوا ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ بویان ہمہ (لہ قیامت دا) سزای مدخت ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ﴾ وہ خوا بالادہست و بہ توانایہ ﴿ذُو الْبِقَارِ﴾ خواہنی تولہ و سزایہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ عَلَيْهِ شَيْءٌ﴾ بہ راستی خوا هیچ شتیکی لی وون نابیت ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نہ لہ زہوی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ وہ نہ لہ ناسماندا ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نہ و خواہ زانیکہ ﴿يُصَوِّرُكُمْ﴾ شیونان نہ کیشن ﴿فِي الْأَرْحَامِ﴾ لہ مند الدانہ کاندہ ﴿كَيْفَ يَشَاءُ﴾ چونی بووی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پدر ستر او نیکی بہ ہدق و راست نہیہ تہنہا نہو نہ بیت ﴿الَّذِي يُزَكِّيكُمْ﴾ زالی بالادہستی کار بہ جی بہ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نہ و خواہ ﴿أَنزَلَ عَلَيْكَ﴾ نارد و وہیہ نیہ خوار و وہ بڑت ﴿الْكِتَابَ﴾ قورنن ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ تہنہا تہ کانی (مہبستہ کانیان) پوشن ﴿مَنْ أَمَرَ الْكِتَابَ﴾ نہو نایہ تانہ پندرہی قورنن ﴿وَأَمَرَ مَتَّيِّنًا﴾ وہ نہوانی تر (نایہ تانیکن کہ مہبستہ کانیان) پوشن نین ﴿فَأَمَّا الْإِنْسَانُ﴾ تہمجا نہو کہ سنانہی ﴿فِي الْوَهْمِ﴾ کہ لہ دلپاندا ﴿زَنَعَ﴾ لادان و چہوتی ہمہ ﴿وَيَتَّبِعُونَ﴾ دواہی نہو نایہ تانہ دہ کہون ﴿مَا تَشَاءُ مِنْهُ﴾ کہ لہ قورنندا مہبستہ شایہن (ہاوشیون، واکا کانی روشن نین) ﴿أَتَبَعَكَ الْفِتْنَةُ﴾ بونیکدانی بیرواہوہی موسولمانان ﴿وَأَتَبَعَكَ فَأُوبِيهِ﴾ وہ بڑ راہہ کردنی بہ شارہ زوی ناپاکی خویان ﴿وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّهِ﴾ لہ حالہ تیکدا کہس راہہ کردنی نازانیت ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تہنہا خوا نہ بیت ﴿وَأَلْوَيْتُ خُونٌ فِي الْوَعْدِ﴾ لہ گدل زانیان و نہوانہی دامہ زراوان لہ زانینی علمی شہر عبادا ﴿يَقُولُونَ﴾ تہلین ﴿وَأَمَّا بَعْضُ﴾ نیمہ پروامان ہتاوہ بہ (متشایہ) ﴿كُلٌّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا﴾ ہمہوی لہ پروہرد گارمانہون ﴿وَمَا يَذْكُرُ﴾ بیر لہ قورنن ناکہ نہوہ ﴿إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾ تہنہا خواہدانی زیربی و بیر و ہوش نہ بیت ﴿رَبَّنَا﴾ تہلین نہی پروہرد گارمان ﴿لَا تُخِزْ﴾ لای مددہ (لہ ہی راست) ﴿قُلُوبَنَا﴾ دلہ کانسان ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا﴾ دواہی نہوہی کہ رینمونیہت کردین ﴿وَعَبَّكَ﴾ وہ پیمان بہ خشہ ﴿مِنَ لَّدُنْكَ﴾ لہ لای خوتہوہ ﴿رَحْمَةً﴾ بہ زہی بہک (میہربانیہک) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ﴾ بہ راستی ہر توی ﴿الْوَهَّابِ﴾ بدخشنده ﴿رَبَّنَا﴾ نہی پروہرد گارمان ﴿إِنَّكَ﴾ بنگومان تو ﴿جَاعِلُ الْكَاسِ﴾ کوکہ رہوہی خہ لکبت ﴿يُؤْتِي﴾ بڑ پورنک ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ کہ هیچ گومانی تہدانی بہ ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ بہلین خوی ناشکیبیت و دہبیانہ سدر

﴿إِنَّا لَنَرُّوهُمْ كَمَا نَرُّوهُمْ﴾ ہنگومان نہوانہی بن پروا بوون ﴿لَنَنْفُخَنَّ عَنْهُمْ﴾ ہەرگیز کەلک و سوودیان ہی ناگەبەنیت ﴿أَمْ لَمْ نَمْلِكْ﴾ نہ مالیان ﴿وَلَا أُولَدُ لَهُمْ﴾ وہ نہ مندا لیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ لە (سزای) خوا بە هیچ شەوہیەک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ﴾ وہ ئا ئەوانہ ﴿وَقَوْلُ الْكَافِرِ﴾ سووتەمەنی دۆزەخن ﴿كَذَّابٌ إِلَىٰ ذُرِّيَّتِهِ﴾ (داب و باوی ئەم بن پروا بانە) وەك داب و نەربیتی دەست و پتوئەندەکانی فیرەدونە ﴿وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ و ئەوانەیی لە پێش ئەواندا بوون وایە ﴿كَذَّابُوا لِبَنَاتِهِ﴾ کە نیشانەکانی نێمەیان بە درۆزانی ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ ئەمجا خواش گرتنی ﴿يَذُوقُهُمْ﴾ بەهۆی ئاوانە کانیانە وە ﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ وە خوا تۆلەیی سەختە ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿الَّذِينَ﴾ بەوانەیی ﴿كَفَرُوا﴾ کە بن پروان ﴿سَخَّطُوا﴾ لەمە و لا ئەشککین و ژنیر دەکەون ﴿وَتُخْشَرُونَ﴾ وە کۆدە کرینە وە ﴿إِلَّا جَهَنَّمَ﴾ بەرە و دۆزەخ ﴿وَبَشِ الْأَيْهَةَ﴾ کە ناخۆشترین شویتە ﴿فَإِذَا كَانَ لِكُلِّ أَصْحَابٍ﴾ ہنگومان نیشانەبەکی گەنگ پرویدا بۆ ئیوہ (ئەیی موسولمانینە یان ئەیی کافرەکان) ﴿فِي وَصْفَيْنِ مُتَقَاَتَيْنِ﴾ لەو دوو دەستەیی (کە لە جەنگی بەدردا) دایان بەیە کدا ﴿فَبَقِيَ﴾ دەستەبەکیان ﴿فَقَتِلَ﴾ دەجەنگیین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لە ربی خوادا ﴿وَأُخْرَىٰ كَثِيرَةٌ﴾ وە ئەوہی تریان بن پروا بوون ﴿يَسْأَلُهُمْ فِيهَا﴾ موسولمانەکانیان ئەدیی بەدوو ئەوہندەیی خویان ﴿وَأَلَىٰ الْعَرَبِ﴾ بە بیینی چاو ﴿وَاللَّهُ يَوَدُّ﴾ وە خوا پەشت گیری دەکات ﴿بِالْمُحْسِنِينَ﴾ بە یارمەتی خۆی ﴿مَنْ يَسْلَمْ﴾ بۆ ھەرکەس بیەوینت ﴿إِن فِي ذَلِكَ﴾ بەراستی لەم یارمەتیدانەدا ﴿لَعِبْرَةٌ﴾ پەند و ئامۆزگاری ھەبە ﴿لِأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ بۆ کەسانی خواوەن ژیری و بیروھۆش ﴿وَالَّذِينَ﴾ جوان کراو و پراژنیراوەنە وە ﴿وَالنَّاسِ﴾ بۆ خەلکی ﴿حُبُّ الشَّهَوَاتِ﴾ خۆشی و ئارەزوو کانی ئەفس ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ لە ئافرەتان ﴿وَالْبَنِينَ﴾ و کور و کالی زور ﴿وَالْقَنَاطِيرُ الْمُقَنْطَرَةُ﴾ و دارایی زوری کەلە کە کراو ﴿مِنَ الذَّهَبِ﴾ لە ئالتون و زئیر ﴿وَالْفِئَسَةِ﴾ و زبو ﴿وَالْحَبْلُ﴾ و ئەسپ و مایانی ﴿الْمُسَوَّمَةِ﴾ نیشانەدار (بەسپیی ناوچەوان و ھەر جوار بەلی) ﴿وَالْأَنْعَامِ﴾ ھەر وەھا ئازەل و چوار بن ﴿وَالْحَرِيِّ﴾ و کشتو کال ﴿وَالْأَنْعَامِ﴾ ئەمانە ﴿مَتَّعَ﴾ بە ھەر و (کەل و بەل) ی ﴿الْحَيَاةِ﴾ زیندە گانیی (ژیان) ی ﴿الدُّنْيَا﴾ دونیان ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وە لای خوا ھەبە ﴿حُسْنُ الْعِقَابِ﴾ خۆشترین جیگا و پاشەرۆز ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أَوَلَيْسَ لَكُمْ﴾ خەبەر نان بەدەسی ﴿بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَ﴾ بەباشتر لەمانەنان ﴿وَالَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بۆ ئەوانەیی کە پارتیزیان کرد و لەخودا ترسان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ﴾ لای ھەر وەر دگاریان چەند بە ھەشتیک ھەبە ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا﴾ کە بە ژیریاندا دەروات ﴿الْأَنْهَارُ﴾ پروو بارەکان ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ بە ھەمیشەیی و ھەتا ھەتایی تیبدا دەمیتنە وە ﴿وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ وە (بویان ھەبە) ژنانی پاکیزە ﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ﴾ وە ڕەزامەندی لە خواوہ ﴿وَاللَّهُ يُصَوِّرُ بِالْجَبَابِ﴾ وە خوا بینایە بە بەندەکان ﴿۝﴾

﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ (لہ خوا ترسان) نہوانہی کہہ دہئیں ﴿رَبَّنَا﴾ نہی پەر وەر دگارمان ﴿إِنَّا﴾
 بہراستی نیمہ ﴿ءَاتَيْنَا﴾ پرومان ہینا ﴿فَأَغْرَضْنَاكَ نُؤْتَا﴾ دہی خوشی بے لہ گوناہہ کانمان
 ﴿وَقَتَا﴾ وہ ہمانہارنیزہ ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ لہ سزای ناگری دوزخ ﴿الضَّالِّينَ﴾ (نہوانہ بریتین لہ)
 نارام گران ﴿وَالصَّادِقِينَ﴾ وراستگویان ﴿وَالْقَانِطِينَ﴾ و فہرمانبہر دارانی خودا ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ و دارایی
 ومالہہ خشن ﴿وَالْمُسْتَغْفِرِينَ﴾ و نہوانہی کہہ داوای لی خوشبوون دہ کمن ﴿يَا لَأَسْحَارٍ﴾ لہ پیش
 بہ بیاناندا ﴿شَهِدَ اللَّهُ﴾ خوا شایہتی ئەدات (واتہ رای دہ گہیہ نیت و بہ بہ لگہ دہ بچہ سپیتیت)
 ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ کہ بہراستی هیچ پەرستراوینکی بہ عہق وراست نی بہ ئەو نہ بیت ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾
 وہ فریشتہ کانش شایہتی ئەدہن (واتہ یقرا ر ئە کمن) ﴿وَأُولُوا الْعِلْمِ﴾ وہ خواہن زانستہ کان (زانایان) پش
 شایہتی ئەدہن (واتہ باوہری چہ سپاویان عہیہ) ﴿قَائِمًا بِالْقِسْطِ﴾ (خوا) ہہمیشہ دادپەر وہری راگرتوہ
 ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ پەرستراوینکی راست نی بہ جگہ لہ خوا ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ کہ بالادہ سنی
 کارہ جی بہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بہراستی دینی بہ سہند کراو ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ﴿الْإِسْلَامُ﴾
 (ہەر) نیسلامہ ﴿وَمَا اخْتَلَفَ﴾ دوو بہرہ کی نہ کہ و تہ ناو ﴿الَّذِينَ﴾ نہوانہی ﴿أَوْثَرُوا الْكِتَابَ﴾ کہ
 نامہ بیان بقہاتسوو ﴿إِلَّا مِنْ تَعْدٍ﴾ دواي ئەوہ نہ بیت ﴿مَآجَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾ کہ زانینی بہراستیان بقہات
 ﴿بَعَثْنَا نَبِيًّا﴾ (نہم لادانہشیان) لہ پرووی ستم و حہسادہ تہوہ بوو لہ نیو خویماندا ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ﴾
 بِعَاثِلِ اللَّهِ ﴿جَا هەر کہ سینک بنی پروا بنی بہ ثابہ تہ کانی خوا (کہ قورناتہ) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعٌ﴾
 الْحَسَابِ ﴿ئەوہ بہراستی خوا زوو حسابی لہ گہل دہ کات ﴿فَإِنْ حَاجُّوكَ﴾ ئەمجا ئە گەر (خواہن
 نامہ کان) دہمہ قالنی بیان لہ گہل کردیت ﴿فَقُلْ﴾ (نہی مو حہ مہد ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
 وَجْهِي لِلَّهِ ﴿رووی خوم سپارد بہ خوا (وملکہ جی ئەوم) ﴿وَمَنِ اتَّبَعْنِ﴾ لہ گہل نہوانہی بہ پەرہوی
 مِنْ تَعْدِ كَمَنْ ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ أَوْثَرُوا الْكِتَابَ﴾ وہ (نہی مو حہ مہد ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
 ثینجیلیان دراوہتی (کہ جوو لہ کہ و گاوورہ کانن) ﴿وَالْأُمِّيِّينَ﴾ وہ بہ نہ خویندہ وارہ کان (ہاوہش
 پیداکرہ کانی گہلی عمرہب) ﴿أَسْأَلُكُمْ﴾ ثابا نیوہ موسولمان بوون ؟ ﴿فَإِنْ أَسْأَلُكُمْ﴾ ئەمجا
 ئە گەر موسولمان بوون ﴿فَقَدْ أَفْتَدَوْا﴾ ئەوہ بہراستی مانانی ئەوہ بہ کہ عہدایہ تیان وەر گرتوہ
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وہ ئە گەر پرووشیان وەر گیرا ﴿فَإِنَّمَا﴾ ئەوہ بہراستی ﴿عَلَيْكَ الْبَلَاءُ﴾ توہرہ راگہ یاندنت
 لہ سہرہ ﴿وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِالْعِبَادِ﴾ وہ خوا بینایہ بہ بہ ندہ کان ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بینگومان نہوانہی
 بے پروان ﴿يَعَانِيكَ اللَّهُ﴾ بہ ثابہ تہ کانی خوا (بہ نیشانہ کانی خوا) ﴿وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ﴾ وہ پیغہ مہران
 ئە کوژن ﴿يَغْتَرِبُونَ﴾ بہ نارہوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ﴾ وہ ئەو کہ سانہ ئە کوژن ﴿يَا مُرُوتَ﴾ کہ فہرمان
 شہدہن ﴿بِالْقِسْطِ﴾ بہ داد گہری ﴿مِنْ النَّاسِ﴾ لہ خہلکی ﴿فَيَقْتُلُهُمْ﴾ ئەوہ مزدہ بیان بہدہری (وہک
 سووکایہتی کردن وایہ) ﴿بِعَذَابِ إِلِيمٍ﴾ بہ سزای پەر لہ نازار ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ ئەوانہ کہ ساتیکن
 ﴿حَقِطَتْ﴾ ہووچ بووہ تہوہ ﴿أَعْمَالُهُمْ﴾ کردہوہ کانبان ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ لہ دونیا ﴿وَالْآخِرَةِ﴾ وہ لہ روزی
 دواپی دا ﴿وَمَا لَهُمْ﴾ وہ ئەوان نیانہ ﴿مَنْ نَصْرِي﴾ هیچ یار مہ تیدہ ریک ﴿

﴿أَلَمْ تَرَ﴾ ثابا ورد نابیته وه ﴿إِلَى الَّذِينَ﴾ له وانهی ﴿أُرُوا﴾ پنیان دراوه ﴿نَصِيبًا﴾ به شینک ﴿مِنْ﴾
 ﴿الْحَبِيبِ﴾ له تهورات ﴿يُدْعُونَ﴾ بانگ ده کرنن ﴿إِلَى كِتَابِ اللَّهِ﴾ بقر لای کتیبی خوا (تهورات)
 ﴿لِيَحْكُمَ﴾ بقر تهوهی بر باریدات ﴿يَنْهَهُ﴾ له نیوانیاسدا ﴿مُرْسَلًا فَرِيقٌ مِنْهُمْ﴾ له پاشان دهسته بهك
 له وان پشت ههله كهن ﴿وَهُمْ مُقْرَضُونَ﴾ له حالیکدا تهوان روو وهر گنیرن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾
 تهسه بههوی تهوه وه به كه بنگومان تهوان ﴿قَالُوا﴾ دهیان روت: ﴿لَنْ نَحْمِلَ﴾ هدر گیز بهر له شمان
 ناکه ویت ﴿أَلَا تَرَ﴾ ناگر ﴿إِلَّا آيَاتَ مَا مَعْدُونَهُ﴾ تنها چهند رورنکی ژمیررا و كه م نه بیت
 ﴿وَقَرْنَهُ﴾ وه خهله تاندنی (و فریوی دان) ﴿فِي دِينِهِمْ﴾ له دینه كه یاندا ﴿فَأَكْفَرُوا أَفْزَرُونَ﴾ تهو
 درویانهی كه ههلیان ده بهست ﴿فَكَيْفَ﴾ ته مجا ده بی حالیان چون بیت ﴿إِذَا جُمِعُوا﴾ تهو
 کاتهی كه کزیان ده كهینه وه ﴿لِيُؤْمِرَ﴾ له رورنکدا ﴿لَأَرْبِتَ فِيهِ﴾ كه گومانی تیدانی به ﴿وَوُفِّتْ﴾
 و پاداشتی تهواوی ده درته وه ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ هه موو كه سینک ﴿مَّا كَسَبَتْ﴾ تهوهی کردویه تی ﴿وَهُمْ﴾
 ﴿لَا يَظْلُمُونَ﴾ وه تهوان هیچ سته میکیان لی نا کرنن ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلی تهی خوا به ﴿مَلَائِكَةُ الْمَلَائِكَةِ﴾
 خاوهن دهسه لات ﴿قُلِ الْمَلَائِكَةُ﴾ دهسه لات ده دهیت ﴿مَنْ شَاءَ﴾ به هدر كه سینک كه به نه ویت
 ﴿وَتَرَجَّ الْمَلَائِكَةُ﴾ وه دهسه لات تهستینه وه ﴿مَنْ شَاءَ﴾ له هدر كه سینک كه به نه ویت ﴿وَتَرَجَّ مَنْ شَاءَ﴾
 وه به ریزی ده كهیت تهوهی به ویت ﴿وَنَزَّلُ مَنْ شَاءَ﴾ وه بی ریزی ده كهیت تهوهی به ویت ﴿يَذُوقُ﴾
 تنها به دهستی تویه ﴿الْخَيْرِ﴾ هه موو چا كه بهك ﴿إِنَّكَ﴾ به راستی تو ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ به سهر هه موو
 شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ به توانیت ﴿تُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ شهو ده كهیت به ناو روردا ﴿وَتُولِجُ النَّهَارَ فِي﴾
 ﴿الَّيْلِ﴾ وه رور ده كهیت به ناو شهودا ﴿وَتُخْرِجُ النَّجْمَ﴾ وه زیندوو در دینسی ﴿مِنْ الْمَتِّ﴾ له مردوو
 ﴿وَتُخْرِجُ الْمَتَّ﴾ وه مردوو در دینسی ﴿مِنْ النَّجْمِ﴾ له زیندوو ﴿وَتَرُفُّ﴾ وه رورزی ده دهیت ﴿مَنْ شَاءَ﴾
 به هدر كه سینك كه به ویت ﴿بَغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به بی حساب و بی شمار ﴿لَا يَتَخَذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ﴾
 نابی بر واداران بی باوه ران بگرن ﴿أَوْلِيَاءَ﴾ به دوستی خویان ﴿مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له جیاتی بر واداران
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه هدر كه سینك و ابكات ﴿فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ﴾ ثیر به بههستی له گهل خوادا
 نامیتن ﴿إِلَّا أَنْ تَقُولَ لَمْ تُفْعَلْ﴾ مه گهر یز خوار استتبان بیت لی یان (به شتیه بهك كه به ده م بیلین
 و به دل باوه ران بی نه بیت) ﴿وَيُحَذِّرُكُمْ اللَّهُ نَفْسَهُ﴾ وه خوا ده تان تر سبتیت له سزای خوی
 ﴿قَالَ اللَّهُ الْمُصِيبُ﴾ وه هدر بقر لای خوا به گه رانه وه ﴿قُلِ﴾ تهی مر حه مه د ﴿بَلَى﴾
 ﴿إِنْ تَحْفَظُوا﴾ ته گهر بشار نه وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ تهوهی له دل تاندابه ﴿أَوْ تُدْذَرُوا﴾ یان ناشکرای
 بکهن ﴿تَعْلَمَهُ اللَّهُ﴾ خوا بی ده زانی ﴿وَيَعْلَمُ﴾ وه دهیزانیت ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تهوهی له ناسمانه کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه تهوهی له زهوی دابه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتیکدا ﴿وَرِيٌّ﴾ به
 توانایه ﴿

﴿يَوْمَ تَجُذَّعُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (بترسن) لهو روزهی هه موو که سینک نه بینت ﴿وَمَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ﴾ هه کارینکی باشی کرد بینت ﴿مُحَضَّرًا﴾ ناماده به ﴿وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ﴾ وه هه کارینکی خراپی کرد بینت ﴿تَوَدُّ أَنْ يَبْنِيَهَا وَيَنْتَهَ﴾ ثاوات ده خوازیت که له نیوان نهو و کاره خراپه که یددا ﴿أَمَّا أَيْدِيَا﴾ ماوه به کی زور دور بیوا به ﴿وَيَحْذَرُكَ اللَّهُ﴾ وه خوا ده تان تر سینتی ﴿نَفْسُهُ﴾ له سزای خوی ﴿وَاللَّهُ زَعُوفٌ بِالْإِسَادِ﴾ وه خوا میهره بانه به بنده کانی خوی ﴿قُلْ﴾ نهی موحه مهده ﴿بَلَىٰ﴾ (ان کشته) نه گهر ثنوه ﴿حُبُّونَ اللَّهِ﴾ خوانان خوش دهوینت ﴿فَأَتَّبِعُونِي﴾ که وانه دوا ی من بکه ون ﴿يُحِبِّكَ اللَّهُ﴾ تا خواش ثنوه ی خوش بوینت ﴿وَنُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ وه له گونا هه کاتنان خوش بینت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ﴾ وه خوا لیخو شبووی ﴿رَحِيمٌ﴾ میهره بانه ﴿قُلْ﴾ بلی: ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ فدر مانبه ردار و گویند بایه لی خوا و پیغه مبه ر بن ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پشت هه لکه بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ نهو و بنگومان خوا ﴿لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾ بنی پروایانی خوش ناوینت ﴿إِنَّ اللَّهَ أَصْلَفُ﴾ بنگومان خوا هه لی بزار دوه وه ﴿أَذَمَ وَتُومًا﴾ ناده م و نوح ﴿وَالْأَنْزِلِيمَ﴾ وه خانه واده ی ئیبراهیم ﴿وَالْعَمْرَنَ﴾ وه خانه واده ی عیمران ﴿عَلَى الْغَمَامِينَ﴾ به سه ر هه موو جیهانیاندا ﴿ذُرِّيَّةَ﴾ نهو و به کن ﴿بَعْضُهَا مِنْ بَعْضٍ﴾ هه ندینکیان له هه ندینکیان که و توه نه نهو و ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ﴾ وه خوا بیسه ری ﴿عَلِيمٌ﴾ زانایه ﴿إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُكَ عَمْرَنُ﴾ (بینهو و بیر) کاتیک که زنی عیمران وونی ﴿رَبِّ﴾ نهی په روه ردگارم ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ﴾ بنگومان من نه زرم کرده بو تو ﴿فَإِنِّي بَطَلْتُ مَحْرُومًا﴾ نهو و ی که له سکم دایه نازاد کراو بیت (بو خز مه تی خانه ی تو که بیت المقدس) ه ﴿فَتَقَبَّلَ مِنِّي﴾ ده توش (نهم نه زرم) لی گیرا بکه ﴿إِنَّكَ أَنتَ﴾ به راستی تو ﴿السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بیسه ری زانایت ﴿فَلَمَّا وَضَعَتْهَا﴾ جا کاتیک که سکه که ی دانا ﴿قَالَتْ﴾ وونی: ﴿رَبِّ﴾ نهی په روه ردگارم ﴿إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ﴾ خو من کچم بوو ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ به راستی خوا زانایه ﴿بِمَا وَضَعْتَ﴾ بهو و ی که بوو یه تی ﴿وَلَيْسَ الذَّكَوَّةُ لَأُنْثَىٰ﴾ کوپیش وه ک کچ نی یه (مه به ست له و به لهو کاته دا کوران ده کوران به نه زرم بو خز مه تکردنی بیت المقدس) ﴿وَلِإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ﴾ وه بنگومان منیش ناوم نامه ریهم ﴿فَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذُرِّيَّتَهَا﴾ وه من خوی و نهو و ی ته باریزم به تو ﴿مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ﴾ له شهبانی ده ر کراو ﴿فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا﴾ نه مجا په روه ردگاری مهربمی وه رگرت ﴿بِقَبُولٍ حَسَنٍ﴾ به وه رگرتنکی جوان ﴿وَأَنبَتَهَا﴾ وه پروانندی (په روه ده ی کرد) ﴿بَنَاتًا حَسَنًا﴾ به پروانندینک (په روه ده یه کی) جوان ﴿وَوَكَّلْنَا زَكَرِيَّا﴾ وه زه که ریا ده سه به ری کرد (نهر کی زیانی گرت نه ستو و خودا کردی به ماموستای مهربم) ﴿كَلَّمَاهُ حَتَّىٰ عَلَّمَا زَكَرِيَّا الْكِتَابَ﴾ هه ر کات زه که ریا پر و شتایه بو لای مهربم له شوینی خوا به رسته که یددا ﴿وَجَعَلْنَاهُ زَقْفًا﴾ خواره مهنی و رزق و روزی له لا ده بینی ﴿قَالَ﴾ (زه که ریا) وونی: ﴿يَمْرُؤُا﴾ نهی مهربم ﴿أَنَّىٰ لَكَ هَذَا﴾ نه مهت له کوی بوو ه؟ ﴿قَالَ﴾ (مهربم) وونی: ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نهو و له لایه ن خواوه به ﴿إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ﴾ به راستی خوا روزی ده دات ﴿مَنْ يَشَاءُ﴾ به هه ر که سینک که بیهوینت ﴿يَخْتَرُ حِسَابًا﴾ به بی حساب و بی شمار ﴿

﴿مَنْ لَكَ﴾ نالہ و کاتہدا ﴿دَعَا﴾ پاراہہ وہ ﴿زَكَرِيَّا رَبَّهُ﴾ زہ کہریا لہ پەر وەرد گاری ﴿قَالَ﴾ ووتی:
 ﴿رَبِّ﴾ ئەی پەر وەرد گارم ﴿هَبْ لِي﴾ ینم بیەخشە ﴿مِنْ لَّدُنكَ﴾ لہ لایەنی خوئەوہ ﴿ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً﴾
 کورینکی سرووشت پاک ﴿إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ﴾ بەراستی تو بیسەری پارانە وەیت ﴿فَنَادَتْهُ الْمَلٰٓئِكَةُ﴾
 جا فریشتە بانگی لیکرد ﴿وَهُوَ قَائِمٌ يَّصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ﴾ لہ کاتیکدا کہ زہ کہریا لہ میحرابە کەدا وەستاو
 نوژی دە کرد ﴿إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ بەراستی خوا مژدەت دەداتی ﴿بِخَبْرٍ﴾ بە (کورینک ناوی) بە حیاہ
 ﴿مُصَدِّقًا﴾ کہ پراوەنەرە ﴿يَكْتُمُونَ اللَّهَ﴾ بە عیسی ووتی خوا ﴿وَسَيِّئًا﴾ و پێشەواہ ﴿وَحُضُّوًا﴾ وە
 جلە و گری نەفسی خوئەنی ﴿وَنَبِيٍّ مِّنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ وە بە کینکە لہ پێنە مەہرانی چاک کردار ﴿قَالَ﴾
 (زہ کہریا) ووتی: ﴿رَبِّ﴾ ئەی پەر وەرد گارم ﴿أَنْ يَّكُونَ لِي غُلَامٌ﴾ مەن چۆن کوڕم دەبیت ﴿وَقَدْ بَلَغَنِي
 الْكِبَرَ﴾ لہ حالیکدا بەراستی پیری بەخە گیرم ہووہ ﴿وَأَمْرًا عَاقِرًا﴾ وە ژنە کە شەم نەزو کە ؟
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گەورە) فەر مووی ﴿كَذٰلِكَ اللَّهُ﴾ ئیشی خوا وایە ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ چی بویت
 دەبیکات ﴿قَالَ﴾ (زہ کہریا) ووتی ﴿رَبِّ اجْعَلْ لِّيْ اٰيَةً﴾ ئەی پەر وەرد گارم نیشانە بە کم بو دابن
 ﴿قَالَ﴾ (خوای گەورە) فەر مووی: ﴿إِنِّيْ اٰتِيكَ اٰيَةً﴾ نیشانە کەت ئەو بەہە ﴿أَلَا تَكْفُرُ اِنَّكَ اَنْتَ الَّذِيْ تُلٰٓئِمُ﴾ کہ
 ناتوانیت قسە لہ گەل خە لکیدا بکەیت سنی رۆژ ﴿إِلَّا مَرًّا﴾ مە گەر بە ئامازە (هینما) نەبیت ﴿وَأَذْكُرُكَ
 كَثِيْرًا﴾ وە زۆر یادی پەر وەرد گارت بکە ﴿وَسَيِّئًا﴾ و تەسییحاتی خوا بکە ﴿بِالْعِشِيِّ﴾ بە ئیواران
 ﴿وَالْاٰخِرِ﴾ و بە یانیان ﴿وَإِذَا قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ﴾ (یادی ئەو بەکە) کاتیک کہ فریشتە (جیبریل)
 ووتی: ﴿يَمْرُتُمْ﴾ ئەی مەریم ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بێگومان خوا ﴿أَصْطَفٰٓكَ﴾ تۆی هەلبژارد ﴿وَوَهَبَ لَكَ﴾
 و پاکێ کردبەوہ (لە هەموو خووە و شتیکی ناشیرین) ﴿وَأَصْطَفٰٓكَ﴾ وە هەلی بژاردوی ﴿عَلَىٰ
 سَبَإِ الْعُلَٰمِيْنَ﴾ بە سەر هەموو ژنانی جیہاندا ﴿يَمْرُتُمْ اَفْتِيْ رَبِّكَ﴾ ئەی مەریم فەرمانبەرداری
 پەر وەرد گارت بکە ﴿وَأَسْجُدِيْ وَارْكَعِيْ﴾ وە سوژدەو کڕنووش بەرە ﴿مَعَ الرُّكَّعِيْنَ﴾ لہ گەل ئەوانە ی کہ
 سوژدەو کڕنووش دەبن ﴿ذٰلِكَ مِنْ اٰتِيَ الْغَيْبِ﴾ ئەو ی ووترا لہ هەوالە پەنہانە کائن ﴿تُوحِيْدُ اِلَيْكَ﴾
 بە وەحی بوٲ دەنیرین (ئە ی موحەمەد ﷺ) ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وە تۆ لہ لای ئەوان نەبوویت
 ﴿إِذْ يُلْقُوْنَ اَقْلَامَهُمْ﴾ کاتیک کہ قەلەمە کانیان هاوئیشست ﴿اٰتٰهُمْ﴾ کامیان ﴿يَكْفُلُ مَرِيْمَ﴾ دەستە بەرئنی
 و سەر بەرئنی و بەخێو کردنی مەریمە میان بەردە کەوئیت ﴿وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ﴾ وە تۆ لہ لایان نەبوویت
 ﴿إِذْ يَخْتَصِمُوْنَ﴾ کہ دەمە قالیان دە کرد (لەم پرورەوہ) ﴿إِذَا قَالَتِ الْمَلٰٓئِكَةُ﴾ کاتیک کہ فریشتە کە ووتی:
 ﴿يَمْرُتُمْ﴾ ئە ی مەریم ﴿إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ﴾ بێگومان خوا مژدەت دەداتی ﴿بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ﴾ بە ووتە بەک لہ وەوہ
 ﴿اَسْمُهُ الْمَسِيْحُ عِيسٰٓى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ کہ ناوی مەسیح (عیسا) ی کوڕی مەریمە ﴿رَحِيْمًا فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ﴾
 بەرپز و پایە بەرزە لہ هەردوو جیہاندا ﴿وَمِنَ الْمُقَرَّبِيْنَ﴾ وە لہ نزیکانی خودایە ﴿۱۵﴾

﴿وَيَكْفُرُ النَّاسُ﴾ وہ قسمہ دے کات کہ گمان خہ لکیدا ﴿فِي آثَمِهِ﴾ لہ بیشک دہاو ﴿وَكَيْفَ لَا﴾ نہ (کاتی)
 گہ ورہ بی دا ﴿وَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ لہ پیاو چا کانیشہ ﴿قَالَتْ﴾ مہرہم ووتی: ﴿رَبِّ اَنِّي يَكُونُ لِي وَلَدٌ﴾
 شہی پەرورہ دگارم من چوَن مندالم دہ بیت ﴿وَلَمْ يَمَسِّنِي فِشْرًا﴾ لہ کانیکدا کہ پیاو نہ هاتوتہ لام (لیم)
 نہ کہ وتوہ ؟ ﴿قَالَ﴾ (جبریل) فہر مووی ﴿كَرَّمَ اللَّهُ عَلَيَّ مَا يَشَاءُ﴾ وابہ (کہ نہ لیت) خوا چی بویت
 دروستی دہ کات ﴿اِذَا فُتِنَ امْرَأًا﴾ کاتیک کہ بریاری شتیکی دا ﴿فَاَنصَبْ قَوْلًا﴾ ہر نہ وہ ندہی دہ بیت
 ہی بلیت ﴿کُنْ فَيَكُونُ﴾ بیہ، نیت دہ بیت ﴿وَيَعْلَمُ الْغَيْبُ وَلَهُ الْكِتَابُ وَالْتَّوْرَةُ وَالْإِنْجِيلُ﴾ وہ خوا
 فیری کتیب و دانایی و تہورات و نینجیلی دہ کات ﴿وَرَبُّوْا﴾ وہ پیغہ مہر (دہ نیربت) ﴿إِلَىٰ رَبِّیْ﴾
 اِستَیْل ﴿یُوْهَنُوْا ثِیْسَرَاتِیْل﴾ (نہ وہ کانی یہ عقوب) ﴿اَنِّیْ قَدْ جَعَلْتُكُمْ بَنَاتٍ﴾ (ہی یان دہ لیت) بہ راستی من
 نیشانہ بہ کم بُو هیتاون ﴿مِنْ رَبِّکُمْ﴾ لہ پەرورہ دگار تانہ وہ ﴿اَنِّیْ اَخْلَقْتُ لَکُمْ﴾ کہ من بُو تان دروست دہ کم
 ﴿مِنْ الطَّیْلِ﴾ لہ قور ﴿کَهِنَةُ الطَّیْرِ﴾ (شتیک) لہ و تہی بالندہ ﴿فَاَنْفُخْ فِيْهِ﴾ نہ مجا فووی پیادہ کم
 ﴿فَيَكُوْنُ طَیْرًا﴾ یہ کسر دہ بیت بہ بالندہ ﴿بِاِذْنِ اللّٰهِ﴾ بہ فرمانی خوا ﴿وَاَنْیْرِیْ﴾ وہ چاکی نہ کہ مہ وہ
 ﴿الْاَکْخَمَ﴾ کوئری زکماک ﴿وَالْاَبْرَصَ﴾ و بہ لہک ﴿وَاَنْحِیْ التَّمَوْنَ﴾ وہ مردوانیش زیندو دہ کہ مہ وہ
 ﴿بِاِذْنِ اللّٰهِ﴾ بہ فرمانی خوا ﴿وَاَنْتَبِکُمْ﴾ وہ خہ بہرتان دہ مہی (لہ خواوہ) ﴿بِنَاقًا کُلُوْنَ﴾ چی نہ خون
 ﴿وَمَا تَخْشَوْنَ﴾ چی بہ زہ خیرہ ہل نہ گرن ﴿فِي بُیُوتِکُمْ﴾ لہ مالہ کاتاندا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِکَ﴾ بہ راستی ہہ بہ
 لہم مو عجیزانہ دا ﴿لَا یَکُوْنُ لَکُمْ﴾ بدلگہ و نیشانہی بہ ہیز بُو ئتوہ (لہ سہر راستی پیغہ مہرہی من)
 ﴿اِنْ کُنْتُمْ مُّؤْمِنِیْنَ﴾ نہ گہر ئتوہ ہر وادارن ﴿وَمُضِدَّ قَائِلًا﴾ وہ (من هاتووم) بہر واهیتہر ﴿لَمَّا کَانَ بَدَیْ مِنْ
 التَّوْرَةِ﴾ بہ و تہوراتہی کہ لہ ہر دہ مستمدایہ ﴿وَلَا حِجْلٌ لَّکُمْ بَعْضُ الَّذِیْ﴾ وہ هاتووم بُو تہ وہی حہ لال
 بکم ہیتدی لہ و شتانہی ﴿خُزِرَ عَلَیْکُمْ﴾ کہ قہدہ غہ کراوہ لیسان ﴿وَجَعَلْتُکُمْ بِقَاتِقِیْنَ رَبِّکُمْ﴾
 وہ بہ لگہم بُو هیتاون لہ لای پەرورہ دگار تانہ وہ ﴿فَاَنْقُوا اللّٰهَ﴾ کہواتہ ہترسن لہ (ہی فرمانی) خوا
 ﴿وَاَطِیعُوْنَ﴾ وہ فرمانہ ہر داریم بکم ﴿اِنَّ اللّٰهَ رَبِّیْ وَرَبُّکُمْ﴾ بہ راستی خوا پەرورہ دگاری من
 و ئتوہ بہ ﴿فَاعْبُدُوْهُ﴾ دہی بیہرستن ﴿هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ﴾ نا تہ مہیہ ریگای راست ﴿فَلَمَّا اَخْسَرَ
 عِیْسٰی﴾ نہ مجا کاتیک کہ عیسا ہستی کرد ﴿مِنْهُمْ الْکُفْرَ﴾ بہ ہی بروایی گہ لہ کدی
 ﴿قَالَ مَنْ اَنْصَارِیْ اِلَی اللّٰهِ﴾ ووتی: کی لہ گہ لَ مندا یار مہتی دہری دینی خواہہ ﴿قَالَ الْخَوَارِیْتُ﴾
 شاگردہ کانی (حہ واریہ کانی) ووتیان ﴿مَنْ اَنْصَارُ اللّٰهِ﴾ ئیمہ یار مہتی دہری دینی خواہن ﴿اَمَّا
 بِاللّٰهِ﴾ بروامان بہ خوا هیتاوہ ﴿وَأَشْهَدُ﴾ و تو تہی عیسا شاہید بہ ﴿اَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ کہ ئیمہ
 گوئراہ لَ و ملکہ چی تہوین ﴿

﴿رَبَّنَا آمَنَّا﴾ نہی پروردگار مان نیتہ باورہ مان ہینا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بدوی کہ نار دوونہ نہ خوارہ وہ
 ﴿وَأَنبَغَتْ أَلْسِنُوكَ﴾ وہ بہرہ وی ہینہ مہری تو مان کرد ﴿فَأَنبَغَتْ﴾ دہی خواہہ ناومان بنووسہ
 (ہمانز مہرہ) ﴿مَعَ الشَّاهِدِينَ﴾ لہ دہفتہری ہر وادارانی (بہ کتابہ رست) دا ﴿وَمَكْرُوا﴾ (جوولہ کہ کان)
 پیلانیان گیرا (بڑ کوشتنی عیسا) ﴿وَمَكْرَ اللَّهِ﴾ خواش لہ بہرانہردا پیلانی لسی گیران ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ
 الْمَكْرِيْنَ﴾ وہ خواش چاکترین پیلان گیرہ (لہ بہرانہر پیلان گیراندا بق پووجہ لکردنہ وہی
 فر و فیلہ کانیان) ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ لِمُوسَى﴾ (بہیتہرہ وہ یادت) کاتی خوا فرموی نہی عیسا ﴿إِنِّي
 مُتَوَكِّفٌ مَّرَافِقُكَ إِلَى﴾ من تو دہبہ مہوہ و بہرزت دہ کہ مہوہ بنو لای خوم ﴿وَقَضَّيْتُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 وہ پاک کردہ وہی تو م لہ (ہاودہ می) نہوانہی کہ ہن باورہ بوون ﴿وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ﴾ وہ بہرہ وانی
 (راستہ قینہی) تو بہر دہ کہ مہوہ ﴿فَوَقَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہسہر ہن ہر وایاندا ﴿إِلَى تَوَارِثِهِمْ﴾ ناروڑی
 دواہی ﴿لَمْ يَكُنْ لِي مَرْجِعُكُمْ﴾ ہاشان گہرانہ و تان بنو لای منہ ﴿فَأَخْرَجْنَاكَ مِنْهَا﴾ نہمجا ہر ہار دہدم لہ
 تہواناندا ﴿فِيهَا كُنْتُمْ فِي حَتِّفُونَ﴾ لہو شتانہی کہ تہایاندا جہاوازو نا کو کن ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 جا نہوانہی ہن ہر وابوون ﴿فَأَعَذَّبْنَا﴾ سزایان دہدم ﴿عَذَابًا شَدِيدًا﴾ بہسزای سہخت ﴿فِي الدُّنْيَا
 وَالْآخِرَةِ﴾ لہ دونیاو روڑی دواشدا ﴿وَمَا نُفَرِّقُ بَيْنَ﴾ وہ نہوانہ ہینج ہارمہ تہدہر ہکیان نی بہ ﴿فِي
 وَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہلام نہوانہی کہ ہر وایان ہینا وہ ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ کردہ وہ ہاشہ کانیان
 کردوہ ﴿فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمْ﴾ نہوہ خوا بہتہ وای پاداشتیان دہداتہ وہ ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ ہنگومان
 خواستہ مکارانی خوش ناوشت ﴿ذَلِكَ نَقُولُ عَلَيْكَ﴾ نہم بہسہر ہاتانہی کہ نہیان خوتہنہ وہ
 بہسہرندا (نہی موحدہ مہمد ﷺ) ﴿مِنَ الْآيَاتِ﴾ لہ نایہت و بہلگہ ونیشانہ کان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 و فورنانی ہر لہ حیکمہ تن ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَى عِنْدَ اللَّهِ﴾ بہراستی وینہی (دروست بوونی) عیسا لای
 خوا ﴿كَمَثَلِ آدَمَ﴾ وہ کہ وینہی نادہم وایہ ﴿خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ﴾ کہ دروستی کرد لہ گل ﴿ثُمَّ قَالَ لَهُ﴾ لہ
 ہاشان ہنی ووت ﴿كُنْ فَيَكُونُ﴾ بہہ، نہویش بوو (بہ مروف) ﴿الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾ قسہی راست نہوہیہ
 کہ لہ خواوہ بہتو گہ یشت ﴿فَلَا تَكْفُرْ مِنَ الْآيَاتِ﴾ کہواتہ لہ گومانداران مہبہ ﴿فَنَحْنُ جَائِعٌ فِيهِ﴾
 نہمجا ہر کہ سینک دہمہ قانی لہ گہل کردیت (لہ بارہی عیساوہ) ﴿مِن تَعْدِمَاجَةِ لَدُنَّ الْعَالَمِينَ﴾ دواہی
 نہو زانیشہی کہ (بہوہ حی) بڑت ہات ﴿فَقُلْ لِّعَالَمٍ﴾ توش پشیان ہلی ورنہ ﴿نَدْعُ إِلَهُةً نَّؤْتِيهِمْ﴾
 با بانگی کورہ کانمان و کورہ کانتان بکہین ﴿وَنَسْأَلُهُ نَاسَةً كَرِيمًا﴾ وہ (بانگی) زنہ کانمان و زنہ کانتان
 بکہین ﴿وَأَنفُسًا وَأَنفُسًا﴾ وہ (بانگی) خومان و خوتان بکہین ﴿ثُمَّ نَبْتَهِلُ﴾ لہ ہاشاندا (ہموومان)
 لہ خوا ہپارہنہ وہ ﴿فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ﴾ نہمجا نہفرہتی خوا بکہین ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ لہ وانہمان کہ
 لہ دروزنان ﴿

﴿إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَقَصُ الْحَقُّ﴾ بینگومان هدر نه مه یه چیر فک و داستانی راست و دروست ﴿وَمَآ مِنْ إِلَٰهٍ﴾ وه هیچ
 بهر ستر او نیکی به راستی نی به ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ تنها خوانه بین ﴿وَإِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾
 تنها خوی بالادهستی کار دروسته ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد. ﴿وَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ نه وه
 به راستی خوانا گاداره ﴿يَا مُفْسِدِينَ﴾ به کرده وهی به دکاران (گنده لکاران) ﴿قُلْ﴾ (نهی موحه ممد
 بلی: ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نهی خاوهن نامه کان ﴿تَتَّقُوا﴾ ورن ﴿إِلَى كَلِمَةٍ﴾ بؤ لای ووت به کی
 ﴿سَوَاءٌ﴾ راست و (یه کسان) ﴿يَتَنَبَّأُوْنَ بِتَنَكُّرٍ﴾ له نیوان نیمه و نیوه دا ﴿أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ که جگه له خوا
 نه بهر ستن ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ وه هیچ شتیک نه که بین به هاوبه شی ﴿وَلَا يَخْذِبْ عَصَاكَ أَلْمُتَّاعِينَ دُونَ
 اللَّهِ﴾ وه هتدیکمان هتدیکمان به بهر وهر دگار دانه نین ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر پشتیان هه لکرد
 ﴿فَقُولُوا﴾ نیوهش بلین: ﴿أَشْهَدُوا أَنَا مُسْلِمُونَ﴾ نیوه شاهد بین که نیمه فرمان بهر دار و گویر ایه
 و ملکه چی خود این ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نهی خاوهن نامه کان ﴿لِيُرِيَنَّ أَجْوَدُ فِي الْإِزْهِيَةِ﴾ بؤ چی ده مه قالی
 ده کهن ده باره ی نیبر اهییم ﴿وَمَا أَرْزَلْنَا إِلَٰهَ إِلَّا خَيْلٌ﴾ له کاتیکدا که نهورات و نیجیل نه تیراونه ته
 خواره وه ﴿إِلَّا مِنْ عَذِوَّةٍ﴾ له دوی نیبر اهییم نه بیت ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی بؤ تن ناگه ن ؟ ﴿هَآأَنَسَرُ﴾
 ناگادار بین نیوه ﴿هَآأَنَسَرُ﴾ نه وانه که ده مه قالیبان کرد ﴿فِيمَا أَلَكُم بِهٖ عَمَلٌ﴾ له وهی که
 شتیکتان لبده زانی ﴿فَلِيُرِيَنَّ أَجْوَدُ فِيمَا أَلَسَ لَكُم بِهٖ عَمَلٌ﴾ نهی بؤ ده مه قالی ده کهن له شتیکدا که
 هیچی لی نازان ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خواده یزانی ﴿وَأَنَسَرُ لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه نیوه نازان ﴿مَا كَانَ الْإِزْهِيَةُ
 يَهُودِيًّا﴾ نیبر اهییم نه جووله که بووه ﴿وَلَا تُضْرَبُونَ﴾ نه گاوور ﴿وَلَكِنْ كَانَ خَيْفًا مُّسْلِمًا﴾ به لکو پاک و
 خوا بهرست و گویر ایه ن و ملکه چ بوو ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه له هاوبهش به یداکه ران نه بوو ﴿وَإِنْ
 أَتَى أَوَّلَ النَّاسِ بِالْإِزْهِيَةِ﴾ بینگومان نزیکترین کهس له نیبر اهییم ﴿لَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه که وه خنی
 خوی بهر ویهان کرد ﴿وَهَذَا الَّذِي﴾ وه هم پیغمبر وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه که پر وایان هتیاوه
 ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه خوا دوستی پر وادارانه ﴿وَدَّتْ﴾ چه زیان ده کرد ﴿طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾
 دهسته به که له خاوهن نامه کان ﴿لَوْ يُضِلُّوكُمْ﴾ که گو مر اتان بکه ن ﴿وَمَا يُضِلُّونَ﴾ له کاتیکدا کهس گو مر ا
 نا کهن ﴿إِلَّا الْفَسْخُ﴾ خویان نه بیت ﴿وَمَا يُشْعُرُونَ﴾ به لام ههستی بین نا کهن (نی ناگه ن) ﴿يَا أَهْلَ
 الْكِتَابِ﴾ نهی خاوهن نامه کان ﴿لِيُرِيَنَّ كُفْرُونَ﴾ بؤ بین بر واده بین ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ﴾ به نایه ته کانی خوا
 ﴿وَأَنَسَرُ تَشْهَدُونَ﴾ له کاتیکدا که شایه تی ده دن (له سهر راستی نه وانه) ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾

﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ تم ہی خواہن نامہ کان ﴿لَا تَكْلِسُوا الْحَقَّ بِالْبَيْلِ﴾ بؤ ہؤ شاکی درؤ نہ کہن بہہر راستی
 دا ﴿وَتَكْفُرُوا بِالْحَقِّ﴾ وہہ راستہ کہ دہشارنہ وہہ ﴿وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ لہ کاتیکدا خوشستان تہ مہ دہزائن ﴿۱﴾
 ﴿وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہ دہستہ بہک لہ خواہن نامہ کان ووتیان (بہ ہندیکیان) ﴿ءَامِنُوا
 بِاللَّهِ﴾ بر وابتین بہو قورثانہ ﴿أَنْزَلَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ کہ نیر راوہ تہ خوارہ وہہ بؤ نہوانہی کہ بر وایان ہبتاوہ
 ﴿وَجَاءَ النَّهَارُ﴾ سہر لہ بدیانیان (بہ فیل) ﴿وَأَكْفُرُوا ءَاخِرَهُ﴾ وہہ سنی بر واپنہ وہہ دہمہ و تباوہ ﴿لَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ بہلکو نہوانیش بہشیمان پینہ وہہ ﴿وَلَا تُؤْمِنُوا﴾ باوہرتان نہ بیت ﴿إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ﴾
 مہ گہر بہ کہ سینک کہ دواہی دینی ثبوتہ کہ و تبیت ﴿قُلْ إِيَّاهُ تُهْدَى﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی: بہ راستی
 رہنمونہی ﴿هُدَى اللَّهِ﴾ ہر رہنمونہی خواہہ ﴿أَنْ يُّؤْتِيَ الْحَدِيثَ لِمَا أَتَتْهُ﴾ (تہی خواہن نامہ کان ثبوتہ
 پیشان گرانہ) کہ بدری بہ یہ کینکی تر وینہی تہو دینہی کہ بہ ثبوتہ دراوہ ﴿أَوْحَىٰ جُودًا﴾ یا دہمہ قالیان
 لہ گہل بہکن (بؤرتان بدہن) ﴿عِنْدَ رَبِّكَ﴾ لای بہر و ہر د گارتان ﴿قُلْ﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی:
 ﴿إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ بہ راستی تہو بہ ہر بہہ (واتہ پتغہ بہرا بہ تہی) بہ دہستی خواہہ ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾
 دہیدات بہ ہر کہ سینک کہ پینہ ویت ﴿وَاللَّهُ وَبِيعَ عَلَيْهِ﴾ وہہ خواہن نامہی بہخششی زور و زانایہ ﴿۲﴾
 ﴿يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ﴾ تہو (خواہہ) رہہ حمہد و مہرہ بانی خوی تایہت دہ کات ﴿مَن يَشَاءُ﴾ بؤ ہر کہ سینک
 پینہ ویت (شیاوہی بیت) ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وہہ خواہن نامہی بہخششی و بہ ہر بہی گہورہ بہہ
 ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ وہہ لہ ناوہ خواہن نامہ کانی ہی واہہ بہہ ﴿مَنْ يَأْتِ بِثَبَاتٍ يَصُدِّقُ﴾ تہ گہر خہر نہ بہک
 بہ سپارہ لای دابنہی ﴿يُؤْذِنُ إِلَيْكَ﴾ دہتداتہ وہہ ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ﴾ وہہ ہی واشیان تیایہ ﴿إِنْ تَأْتِيهِمْ بَيِّنَاتٌ﴾
 تہ گہر دینارنکی لا دابنہیت ﴿لَا يُؤْذِنُ إِلَيْكَ﴾ ناتداتہ وہہ ﴿إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَائِمًا﴾ مہ گہر بہ سہر بہہ وہہ
 بپہستیت ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ تہم ناہاکی بہہ بہ ہوی تہو وہہ بپوہ ﴿قَالُوا﴾ کہ دہیان ووت: ﴿لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
 الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ﴾ گوناہمان ناگات لہ خوار دنی مالی تہم نہ خویندہ وارانہ (واتہ عہر بہہ کان) ﴿وَيَقُولُونَ
 عَلَى اللَّهِ الْكُذِبُ﴾ وہہ درؤ بہ دہم خواوہ دہ کہن ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وہہ خویان دہزائن (کہ درؤ دہ کہن) ﴿۳﴾
 ﴿بَلَىٰ﴾ نہ خہر وانی بہ (وہک دہلین) ﴿مَنْ أَذُولٌ بِعِدَّتِهِ﴾ ہر کہ سینک بہ پمانی خوی بہ جی بہینیت
 ﴿وَأَتَقُوا﴾ وہہ پاریز کاری بکات ولد خودا ہترسیت ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ تہوہ بہ راستی خواہ
 پاریز کارانی خوش دہ ویت ﴿۴﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ﴾ بپگومان تہوانہی دہیفر وشن ﴿بِعَهْدِ اللَّهِ﴾
 بہ پمانی خواہ ﴿وَأَيَّمَنِ﴾ و سویندہ کانی خویان ﴿فَتَمَّ قَوْلُ﴾ بہ نر خینکی کہم ﴿أُولَٰئِكَ﴾ تہوانہ
 ﴿لَا خَلْقَ لَهُمْ﴾ بپہشن (لہ بہ ہر ہی خواہ) ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ رورزی دواہی دا ﴿وَلَا يَكْفُرُهُمُ اللَّهُ﴾ وہہ خواہ
 قسہ بیان لہ گہل ناگات ﴿وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ﴾ وہہ نہ ماشاشیان ناگات ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ رورزی قیامہ ندا
 ﴿وَلَا يَرْكَبُ جَهَنَّمَ﴾ و لہ گوناہیان خوش نایبت ویاکیان ناگاتہ وہہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہہ بؤ نہوان ہہ بہ
 سزای بہ نیش و نازار ﴿۵﴾

﴿وَإِنْ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا﴾ به راستی له خواوهن نامه کان ده سته به كه هه به ﴿يَتَوَكَّلُونَ عَلَى اللَّهِ﴾ (ناو به ناو نامه كه بیان ټيكنه ده و) زمانیان با نه ده و نه پیچنه وه به خویندنه وهی كتنیه كه بیان (تهورات) ﴿يَتَخَسَّبُونَ عَلَى اللَّهِ﴾ تا تو وا بزانت له نامه ی خوا به ﴿وَمَا هُمْ مِنَ اللَّهِ﴾ (له كاتيكدا) كه نه وه له نامه ی خوانی به ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وه ده لټن ﴿هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه وه له خوا وه به ﴿وَمَا هُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ له كاتيكدا كه نه وه له خوا وه نی به ﴿وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ وه درو به دم خوا وه ده كه ن و ﴿وَهُمْ يَقَامُونَ﴾ خو شیان ده زانن (كه درو به) ﴿مَا كَانَ لِلشَّيْرِ﴾ نابنی بو هېچ ناده می به كه ﴿أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنَّبُوءَ﴾ كه خوا نامه و شهر بعت و پیغه مبه ریستی دایبټی ﴿ثُمَّ يَقُولَ النَّاسُ﴾ پاشان به خه لكی بلیت ﴿كُلُّوا عِذَايَ﴾ بین به به نده می من ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له جیانی خوا ﴿وَلَكِنْ كُلُّوا رَبِّیْنَ﴾ به لكو (بیان ده لټن) خوا په رست بن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (له كاتيكدا) چونكه ټیوه خه لك فیری نامه كه ی خودا ده كه ن ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ﴾ وه ټیوه خو شیان ده بخوړتنه وه ﴿وَلَا تَأْمُرُكُمْ﴾ وه خوا فدرمانشان پی نادات ﴿أَنْ تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّینَ﴾ كه فرشته و پیغه مبه ران بكنه ﴿أَرْبَابًا﴾ به په رستراوی خو تان ﴿أَتَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ﴾ چون (خودا) فدرمانشان پی ده دات پی پروا بن (كافر بن) ﴿تَعْدِلُ أَنْتُمْ قُسُومُونَ﴾ دواى نه وهی كه ټیوه سپروا دار بوون؟! ﴿وَإِذَا أَمَرَ اللَّهُ بِشَيْءٍ﴾ (به پیته وه یادبان) كاتيك كه خوا په یمانی وهر گرت له پیغه مبه ران ﴿لَعَنَ الْاِیْمَنُكُمْ﴾ كه هدر چیم دانى ﴿مِنْ كِتَابٍ﴾ له نامه و ﴿وَحُكْمٍ﴾ حيكمهت و (شهر بعت) ﴿شُرَّجَاكُمْ رَسُولٍ﴾ له پاشان پیغه مبه ریكتان بو هات ﴿مُصَدِّقٍ لِمَا مَعَكُمْ﴾ به پروا هینته به و نامه ی كه له لانا نه ﴿لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ﴾ دینی پروای پی به ټیتن ﴿وَلَتَنْصُرُنَّهُ﴾ وه یارمه تی بدون ﴿قَالَ﴾ خوا فدرمووی: ﴿ءَأَقْرَضُكُمْ﴾ نایا دانتان نا به م په یمانه دا؟! ﴿وَأَخَذُوا عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي﴾ وه له سهر نه وه په یمانی متان وهر گرت ﴿قَالُوا﴾ پیغه مبه ران ووتیان: ﴿أَقْرَضْنَا﴾ به لی دانتان پیداناو په یمانمان به ست ﴿قَالَ فَاشْهَدُوا﴾ خوا فدرمووی كه واته ټیوه به شاهید بن ﴿وَأَنَا مَعَكُمْ﴾ وه منیش له گه ل ټیوه ﴿مِنْ الشَّهِیدِیْنَ﴾ به كټك له شاهیدان ﴿فَمَنْ كُنَّ﴾ جا نه وهی بشتی هه لكرد (له م په یمانه) ﴿تَعْدِلُ﴾ دواى نه م دان پیدانا نه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ كه واته هدر نه وائن ده سته ی دهر چوان له فدرمانی خودا ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ﴾ نایا (پروایان) داواى غه بری دینی خوا ده كه ن؟! ﴿وَلَهُ أَسْلَمْنَا مِنَ الْإِسْمَوتِ وَالْأَرْضِ﴾ له كاتيكدا كه ههر چی له ئاسمان و زهوی دابه گویرا به ل وملكه چی خودان ﴿طَوَّعًا﴾ بیانه وی (به ویستی خو یان) ﴿وَكُفْرًا﴾ یا نه یا نه وی (به ناچاری) ﴿وَالَّذِينَ يَرْجَعُونَ﴾ وه هه موو ههر بو لای نه وه ده گه برنرنه وه

﴿قُلْ﴾ (نہی موحہ ص ۳۳۳) بلی: ﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ﴾ نیمہ بر و امان ہینا وہ بہ خوائ گہ ورہ ﴿وَمَا أَنزَلَ عَلَيْهَا﴾ وہ
 بہ وہی نیرراوہ تہ خوارہ وہ ہومان ﴿وَمَا أَنزَلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ وہ بہ وہی کہ نیرراوہ تہ خوارہ وہ ہومان
 ﴿وَمَا نُنَزِّلُ إِلَّا الْحَقَّ وَنَعْتُوبُ وَلَا نُنَبِّئُ﴾ ونبسما عیل ونبسحاق بہ عقوب وکورانی بہ عقوب ﴿وَمَا أَنزَلْنَا﴾
 وہ بہ وہی کہ دراوہ ﴿مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ﴾ بہ موسا و عیسا ﴿وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ وہ پتغہ مہرہ کانی تر لہ
 بہرہ رہ گاریانہ وہ ﴿لَا تُفَرِّقُ﴾ جیاوازی ناکہ مین ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ لہ نیوان هیچ کامیک لہم پتغہ مہرہ
 ﴿وَنَحْنُ اللَّهُ مُتَسِمُونَ﴾ وہ نیمہ ہو خوائ گہ ورہ گہ ردن کہ چین ﴿وَمَنْ يَنْتَفِعْ بِغَيْرِ الْإِسْلَامِ﴾ وہ ہر
 کہ سینک دوائ ہر نایینک بکہ ویت جگہ لہ نایینی نیسلام ﴿فَلَنْ يُفْلِحَ مِنْهُ﴾ نہ وہ لینی وەر ناگیری
 ﴿وَكُوفِي الْآخِرَةَ﴾ وہ نہو لہ رورزی دوائی دا ﴿مِنَ الْآخِرِينَ﴾ لہ زہرہ مہندانہ ﴿كَيْفَ يَهْدِي اللَّهُ﴾
 ﴿قَوْمًا﴾ چون خوا رینمونی گہ لیک دہ کات ﴿كُفَرُوا﴾ ہی بر و ابووسن ﴿بَعْدَ إِسْمَاعِيلَ﴾ دوائ
 بر و اہینانیاں ﴿وَشَهِدُوا﴾ وہ شایہ تیباں دایں ﴿أَنَّ الرُّسُولَ حَقٌّ﴾ کہ نہو پتغہ مہرہ راستہ و
 (لہ لایہن خودا وہ ہاتو وہ) ﴿وَجَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ وہ نیشانہی زوریان ہو ہاتیں ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ﴾
 ﴿الظَّالِمِينَ﴾ وہ خوا رینمونی گہ لی ستہ مکاران ناکات ﴿أُولَٰئِكَ جَزَاءُكُمْ﴾ نہوانہ سزایان
 نہ وہ یہ ﴿أَن عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ کہ لہ سہریانہ نہ فرینی خودا ﴿وَاللَّعْنَةُ﴾ و نہ فرینی فریشہ کان
 ﴿وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ و نہ فرینی ہموو خہ لکی ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا﴾ نہو (نہ فرینہ) دا دہمیت نہ وہ بہ
 نتیجگاری وہ ہمیشہ ہی ﴿لَا يَخْفَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ﴾ سزایان لی سووک ناکریت ﴿وَلَا هُمْ يُظْلَمُونَ﴾ وہ
 مؤلہ ت نادرین ﴿إِلَّا الَّذِينَ﴾ مہ گہر نہوانہی ﴿تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ توبہ یان کردہی دوائ نہ وہ
 ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ وہ کردہ وہی چاکیان کردیت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ نہ وہ ہینگومان خوائی خوشبووی
 مہرہ بانہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہوانہی کہ ہی بر و ابوون ﴿بَعْدَ إِسْمَاعِيلَ﴾ دوائ بر و اہینانیاں
 ﴿سُوءَ أَعْدَائِكُمْ﴾ پاشان زیاتر ہی باوہر بوون ﴿لَنْ تُفْلِحَ وَبِهِمْ﴾ ہر گیز تہو بہ یان لی گیرا ناکریت
 ﴿وَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ نا نہوانہ نہوانہ کہ گومر ابوون ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہوانہی ہی
 بر و ابوون ﴿وَمَا تَأْوَهُمْ مُّقَارٌ﴾ وہ بہ ہی بروایی مردن ﴿فَلَنْ يُفْلِحَ مِنْ أَحَدِهِمْ﴾ نہ وہ ہر گیز (فدیہ)
 لہ هیچ کامیکیان وەر ناگیری ﴿قُلْ الْأَرْضُ ذَرَبًا﴾ با پر بہ ہموو زہویش زیر بیت ﴿وَأُولَٰئِكَ يَبْذَلُونَ﴾
 بیہ خشیت لہ بریتی دا (ہو سووک کردنی سزا لہ سہری) ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وہ نہوانہ سزای بہ
 نازاریان ہو ہدیہ ﴿وَمَا لَهُمْ مِنَ نُصْرَةٍ﴾ وہ هیچ باریدہ دہر و سہر خہر نکبان نی بہ ﴿﴾

﴿لَوْ تَقَوَّلَ الْاَلِیُّ﴾ یتیم هدر گیز به خیر و چاکه ناگهن (و ده‌سگیر تان نابیت) ﴿حَتَّى تُفِقُوا مِمَّا جَعَلْتُمْ﴾ تا نه‌بیه‌خشن هندی لهو دارایی بهی که خوششان ده‌ویت ﴿وَمَا تُفِقُوا مِنْ شَيْءٍ﴾ و هدر چی به‌خشن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ﴾ نه‌و به‌نگومان خود ناگای لی به (به پی دل و ده‌رونتان پاداشتان ده‌دانه‌و) ﴿كُلُّ الظَّالِمِ كَانَ جَلًّا﴾ هه‌مو و جوړه خوار ده‌مه‌نه‌کان حه‌لال بوون ﴿لَسْتَ بِشَيْءٍ﴾ بۆ نه‌وی به‌عقوب ﴿إِلَّا مَا حَرَّمَ رَبِّي﴾ بیجگه له‌ودی که به‌عقوب حه‌رامی کرد ﴿عَلَى نَفْسِهِ﴾ له‌سهر خوی ﴿مَنْ قَتَلَ﴾ له‌پیش ﴿أَنْ تُزَلَّ التَّوْرَةُ﴾ ناردنه خواره‌وی ته‌ورات ﴿قُلْ أَتُؤْمِنُونَ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﴿بَلَى﴾ ده‌ی ته‌ورات به‌پیش ﴿فَأَتْلَوْهَا﴾ و به‌خویننه‌و ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر یتیمه راست ده‌کن ﴿فَمَنْ أَقْرَبُ عَلَى اللَّهِ مِنَ الْكَذِبِ﴾ نه‌مجا هدر که س درو به‌دهم خواوه هه‌له‌سنی ﴿مَنْ أَقْرَبُ ذَلِكَ﴾ له‌پاش شه‌و ﴿فَأَتْلَوْكَ هُمْ أَتْلَوْنَ﴾ که‌واته نه‌وانه خویاتن سته‌مکارن ﴿قُلْ صَدَقَ اللَّهُ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﴿بَلَى﴾ خوا راستی فرموو ﴿فَأَتْلَوْهُمُ الْاِنْجِيلَ﴾ که‌و ابو و په‌یره‌وی ثابینی ثیرا هیم بکه‌ن ﴿حَقِيقًا﴾ که‌پاکه (به‌ویسنی خوی له‌بیر و باوه‌رو کرداری هه‌له‌لای داوه بۆ بیر و باوه‌رو کرداری راست) ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الشَّيْءِ﴾ و ده‌هیج کاتیک له‌هاویه‌ش بریار ده‌ران نه‌بووه ﴿إِنْ أَرَادْتُمْ﴾ به‌راستی به‌که‌م مالیک ﴿وَضِجَ لِلنَّاسِ﴾ دائراوه بۆ (خوا به‌رستی) خه‌لکی ﴿لَا تُزِي بِكَ﴾ نه‌و ماله‌به‌که‌له‌به‌که‌که (مه‌که‌که) دایه ﴿مِنْكُمْ﴾ بیروز کراوه ﴿وَهَدَى لِلْعَالَمِينَ﴾ و ده‌رینموونی به‌بۆ جیهانیان ﴿فِيهِ ءَايَاتٌ بَيِّنَاتٌ﴾ تبایدا هه‌یه‌جه‌ند به‌لگه‌و نیشانه‌ی پروون ﴿مَقَامٌ اِنْزِهِيَ﴾ (که‌به‌کیکیان) شوین و ده‌ستانه‌که‌ی ثیرا هیم ﴿وَمَنْ دَخَلَهُ﴾ و هدر که‌س چو و بیته نه‌و شویننه ﴿كَانَ اٰمِنًا﴾ بی ترس بووه (له‌زیان و نازاردان) ﴿وَلَوْ عَلَ النَّاسِ﴾ خودا بریاریداوه له‌سهر خه‌لکی و فره‌زی کرده له‌سهریان ﴿جِجَ اٰتِيَتْ﴾ حه‌جی ماله‌که‌ی (خوی) ﴿مَنْ اَسْتَطَاعَ اِلَى سَبِيلٍ﴾ له‌سهر هدر که‌سینک که‌توانای گه‌بشتن و (دویشنی) هه‌بیت بوی ﴿وَمَنْ كَفَرَ﴾ و هدر که‌س باوه‌ری نه‌بی (بان توانای هه‌بیت و نه‌جیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ عَلِيمٌ﴾ نه‌و به‌راستی خوابی نیازه له‌هه‌مو و جیهانیان ﴿قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ﴾ بلی: ته‌ی نامه‌داران (خواوه‌ن کتبه‌کان) ﴿لِمَ تَكْفُرُونَ﴾ له‌به‌ر چی بی پروان ﴿يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ﴾ به‌به‌لگه‌کانی خوا ﴿وَاللَّهُ شَهِيدٌ﴾ کاتیکدا خوا بیناو ناگاداره ﴿عَلَى مَا تَعْمَلُونَ﴾ به‌نه‌وی که‌ده‌بکه‌ن ﴿قُلْ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ﴾ بلی: ته‌ی خواوه‌ن کتبه‌کان ﴿لِمَ تَقْضُونَ﴾ له‌به‌ر چی به‌رگری (دینگری) ده‌کن ﴿عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پی‌ی خوا ﴿مَنْ ءَامَنَ﴾ که‌سینک که‌پروای هینایی (مه‌به‌ست پی پیغه‌مه‌رو باوه‌ردارانه) ﴿تَتَّقُوا عَوَجًا﴾ ده‌تانه‌وی به‌ناراست بیخه‌نه به‌رچاوی خه‌لک ﴿وَأَنْتُمْ شٰهَدَآءُ﴾ له‌کاتیکدا یتیمه زاناو ناگاداران (به‌وه‌ی پی‌ی خوا به‌و) ﴿وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ﴾ و ده‌خوابی ناگانی به‌﴿عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ له‌وه‌ی که‌یتیمه ده‌بکه‌ن ﴿يٰٓاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوا﴾ ته‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که‌پروانان هیناوه ﴿إِنْ تُطِيعُوا اَمْرًا﴾ نه‌گهر یتیمه گویند به‌لی ده‌سته‌به‌ک بن ﴿مِنَ الَّذِيْنَ اٰوْتُوا الْكِتٰبَ﴾ له‌وانه‌ی که‌نامه‌بان پندراوه ﴿يٰٓرُؤُفُكَ اَيْسَرَ كُفْرِيْنَ﴾ ده‌تانکه‌نه‌و به‌کافر دوا ی پروا هینانه‌که‌نان

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ﴾ چون بی پرواده پس ؟ ﴿وَأَنذَرْتُكَ عَلَيْهِمْ﴾ له کاتیکدا ده خوینتریته وه به سهر تاندا
 ﴿إِنَّ إِلَهَكَ اللَّهُ﴾ به لگه کانی خوا (نایه ته کانی قورئان) ﴿وَفِيكُمْ رَسُولُهُ﴾ وه بینغه مبره که ی له ناو تاندا به
 ﴿وَمَنْ يَعْصِمْ بِاللهِ﴾ وه هدر که س دهست بگری به (نایینی) خوا وه ﴿فَقَدْ هَدَى﴾ ته وه به راستی
 بریموونی کرا وه ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بؤ ربنازیکی راست و دروست ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 نه وانه ی که پرواتان هیتا وه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ بترسن له خوا ﴿حَقَّ قَوْلِي﴾ ترسانیک که شیاویتی ﴿وَلَا تَمُوتُوا﴾
 وه مهران ﴿إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ هدر به موسولمانی نه بی ﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هدمووتان دهست
 بگرن به هوی به بوهستبتان به خوا وه (که قورئانه) ﴿وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ چند به ره که (ولیک جیا) مهبین
 ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیسر له به هره و چاکه ی خوا بکه نه وه به سهر تانه وه ﴿إِذْ كُنْتُمْ أَقْدَارًا﴾ له
 کاتیکدا که نیوه دورمنی به کتر بوون ﴿فَاللَّيْلِ يَبِيتُ قُلُوبُكُمْ﴾ به لام خوا هؤگری خسته نیوان دل کانتان
 ﴿فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾ نیر بوون به برای به کتر به هوی ته و چاکه ی خوا وه ﴿وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرٍ مِّنَ
 النَّارِ﴾ وه نیوه له سهر لیسواری چالی بوون له ناگر ﴿فَالْقَدْ كُرِمْتُمْ﴾ به لام خوا رزگاری کردن لی ی
 ﴿كَذَلِكَ﴾ نایه و جزره ﴿يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ﴾ خوا به لگه ونیشان کانی خوی روون ده کانه وه
 بؤتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا به رده و ام بن له سهر بریموونی (یان له سهر شاره زایی) ﴿وَلَكِنْ يَمُنُّ
 أَكْثَرُ﴾ نه بی له ناو نیوه دا کؤمه لیک بیت ﴿يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ﴾ بانگه واز بکه ن بؤ چاکه ﴿وَيَأْمُرُونَ
 بِالْمَعْرُوفِ﴾ فرمان بدن به هدمو و چاکه به ک ﴿وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه به رگری بکه ن له هدمو
 خرابه به ک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وانه خوبانن سهر که و تو و وسهر فرازن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 بِهِ وِتْنَةٌ﴾ نه وانه مهبین (وه ک ته هلی کتاب) ﴿تَقَرُّوا﴾ که بهش بهش و ﴿وَاخْتَلَفُوا﴾ جیا واز بوون
 ﴿مِن بَيْنِهِمْ﴾ له پاش نه وه ی ﴿مَلَأَهُمُ الْيَبْسُ﴾ ته و به لگانه ی بؤیان هات ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ وه نه وانه سزایه کی گهره بیان بؤ هه به ﴿يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ﴾ رؤزیک دیت که چند پروویه ک
 سپی دهبین ﴿وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ﴾ وه چند پروویه ک رهش دهبین ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ﴾ جا نه وانه ی ﴿أَسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ﴾
 که پرویان رهش بووه ﴿أَكْفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ﴾ (بی یان ده و وتریت) بؤچی بی پروا بوون له پاش
 پروا هینانسان ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که وانه بچیزن سزا ﴿يَا كَاذِبُ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی بی پروایی تانه وه ﴿
 وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ﴾ وه نه وانه که پرویان سپی ده بیت ﴿فَإِنَّ رَحْمَةَ اللَّهِ﴾ ته وه له ناو به زه بی
 خودان (له به هه شندان) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نه وانه تیندا ده مینده وه به هه میشه بی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه مانه نایه ته کانی خودان ﴿تَتْلُوهَا عَلَيْكُمْ﴾ ده بیان خوینتیه وه به سهرت دا ﴿بِالْحَقِّ﴾ که راستن ﴿وَمَا اللَّهُ
 يُرِيدُ﴾ خواش نایه ویت ﴿ظَلَمْنَا الْعَالَمِينَ﴾ هیچ ستمیک بؤ جیهانیان ﴿

﴿وَيَقُولُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تہنہا بؤ خواہ ہرچی لہ ناسمانہ کاندایہ (ومولکی خودایہ) ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وہ ہرچی لہ زہوی دایہ ﴿وَالْيَاسَمُ﴾ وہ ہر بؤ لای خودا ﴿تُرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ دہ گہریتہ وہ ہموو کارہ کان ﴿كُنْزَ خَيْرَاتٍ﴾ نیوہ (موسولمانان) باشترین گہلک بوون ﴿أَخْرِجْتَ النَّاسَ﴾ بؤ خہلکی ہتیرایتہ دی ﴿تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ فہرمان دہدہن بہ چاکہ ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وہ جہلو گہری دہ کہن لہ خرابہ ﴿وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ وہ ہروا دہ ہتین بہ خوا ﴿وَتُؤْمِنُ أَهْلُ الْكِتَابِ﴾ تہ گہر نامہ دارہ کان (خواہن کتیبہ کان لہ جولہ کہو گاورہ کان) ہروایان بہیتایہ ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ تہوہ باشتر ہوو بؤیان ﴿فِي تِلْكَ الْأُمُورِ﴾ ہندی لہ وان ہروادارن و (باوہریان ہتاوہ بہ ثانی نیسلام) ﴿وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ بہ لام زور بہیان لہ فہرمانی خوا دہرچوون ﴿لَنْ يَضُرَّكُمْ﴾ ہر گیز تہ وان زیانتان ہی ناگہ بہنن ﴿إِلَّا أَذًى﴾ مہ گہر زیانتیکی کہم ﴿وَلَنْ يَغْلِبَ عَلَيْكُمْ﴾ وہ تہ گہر بجہ نگین لہ گہلتاندا ﴿يُؤْتِكُمْ الْأَدْبَارَ﴾ پشتان تی دہ کہن ﴿ثُمَّ لَا تَبْصُرُونَ﴾ دواتریش سہر کہو توو نابن ﴿صُفِّرَتْ عَلَيْهُمْ الْأَلْوَانُ﴾ دراوہ بہ سہریاندا سہر شویری وریسوایی ﴿أَنْتُمْ عَائِقِفُوا﴾ لہ ہر شویتیک بین ﴿إِلَّا يَحْبِلَ مِنَ اللَّهِ﴾ مہ گہر بہ ہوی بہلین لہ لایہن خودا دہ نہ ہیت ﴿وَيَحْبِلُ مِنَ النَّاسِ﴾ وہ بہلینک لہ لای خہلکہ وہ ﴿وَبَلَاءُ وَيَقْصَبُ مِنَ اللَّهِ﴾ شایستہی خہ شمیکی گہورہوون لہ لایہن خواوہ ﴿وَصُفِّرَتْ عَلَيْهِمُ الْمَسْكَةُ﴾ وہ دراوہ بہ سہریاندا ہڈاری (دہروون و چاو ہرستی) ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا﴾ تہوہ لہ بہر تہوہ ہوو تہوان ﴿يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ ہی ہروا ہوون بہ بہلگہ کانی خوا ﴿وَيَقْتُلُونَ الْأَنْبِيَاءَ﴾ وہ ہیتہ مہرانیان دہ کوشٹ ﴿يَغْتَرِ حَقٌّ﴾ بہ نارہوا ﴿ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ تہوہش بہ ہوی تہوہ وہ ہوو کہ تہوانہ سہر ہنجی ﴿وَكَانُوا يَعْتَدُونَ﴾ و دہست دریزیان دہ کرد ﴿لِيَسْأَوْا سَوءًا﴾ ہموو (نامہ دارہ کان) چوون یہ ک نین ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ لہ ناو خواوہن نامہ کاندایہ ﴿أُمَّةً قَالِمَةً﴾ دہستہ یہ ک راست ورنک ہدن ﴿يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ﴾ ثایہ تہ کانی خوا دہ خوینن (وباوہریان ہتاوہ بہ ثانی نیسلام) ﴿ءَاِنَّهُ أَتْلِيلٌ﴾ لہ (کاتہ کانی) شہودا ﴿وَهُمْ يَسْجُدُونَ﴾ وہ لہ (کاتہ کانی) کپنوش ہردنیان دا ﴿يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ہروایان ہہیہ بہ خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وہ بہ پوزی دواہی ﴿وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فہرمان دہدہن بہ ہرچی چاکہ یہ ﴿وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وہ بہرگری دہ کہن لہ ہرچی خرابہ یہ ﴿وَيُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ﴾ وہ ہیشیرکی دہ کہن لہ ہموو چاکہ کاندایہ ﴿وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ تہوانہ لہ کؤمہلی چاکانن ﴿وَمَا يَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ ہر خیر و چاکہ بہ کہن ﴿فَلَنْ يَكْفُرُوا﴾ تہوہ ہر گیز ہی بہش نا کرین لہ پاداشتہ کہی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ خواش بہ ناگاہیہ لہ ہاریز کاران ولہ وانہی لی دہ ترسن ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہوانہی کہ بنی بر و ابون ﴿لَنْ تُغْنِي عَنْهُمْ﴾ سوود بہوان ناگہ بہ نی
 ﴿أَمْوَالُهُمْ﴾ تہ مالہ کانیان ﴿وَلَا أَوْلَادُهُمْ﴾ وہ نہ مندالہ کانیان ﴿مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ ہیچیک لہ لای خواوہ
 ﴿وَأُولَئِكَ﴾ نا نہوانہ ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ ہاوہا و ہاورنی ناگر دہن ﴿مُمْ فِيهَا أَخْلَدُوا﴾ نہوان تیدا
 دہمیتنہ وہ بہ ہہ مشہی ﴿مَثَلُ مَا يُنْفِقُونَ﴾ ویتہی نہو مال و داراییہی کہ بہ ختی دہ کہن ﴿فِي هَذِهِ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ لہم زیانی دویاہدہا ﴿كَغَمَلٍ رَیجٍ﴾ بہ ویتہی بایہ کہ ﴿فِيهَا صِرٌّ﴾ سہرما و سؤلہی تیداہت
 ﴿أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ﴾ بدات لہ کشتو کالی ناقمیک ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ کہ ستہ میان لہ خویان کردیت
 ﴿فَأَعَدَّ كَذِبًا﴾ جا نہو (با) و سہرماہ کشتو کالہ کہی لہناو بہریت ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ خوا
 ستہمی لی نہ کردون ﴿وَلَكِنْ أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویان ستہ میان لہ خویان دہ کرد ﴿وَإِنَّمَا
 الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی کہ سانہی کہ پروانان ہیناوہ ﴿لَا تَخْجَدُوا﴾ مہ گرن بؤ خفتان ﴿بِطَانَةٍ﴾ دوستی
 گیانی بہ گیانی ﴿مِنْ دُونِكُمْ﴾ جگہ لہ خفتان (وانہ جگہ لہ باوہ داران) ﴿لَا يَأْتِيَنَّكُمْ﴾ دریغبتان لی
 نا کہن ﴿خَبَالًا﴾ لہ ہیچ شہر و خراہیہک ﴿وَذُوا﴾ ناوانہ خوازی ﴿مَاعِزَةً﴾ ناخوشیتان ﴿قَدَبَتِ﴾
 بیتگو مان دہر نہ کہوت ﴿الْبَطَّةُ﴾ خشم و قین ﴿مِنْ أَقْرَبِهِمْ﴾ لہ (قسہ کانی) دہ میانہ وہ ﴿وَمَا تُخْفِي
 صُدُورُهُمْ أَكْثَرَ﴾ وہ نہوہی لہ دلیاندا شار دویانہ نہوہ گہورہ ترہ ﴿قَدَبَتِ الْكِرَامُ الْآيَاتِ﴾ بہ راستی بہ لگہ
 ونیشانہ کانمان بؤ پروون کردونہ نہوہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ نہ گہر نیوہ زیرین ﴿هَاتُوا بُرْهَانَ﴾
 بیدارین ناوہ نہوہ نیوہ کہ نہوانتان خوش دہوت ﴿وَلَا يُجِيبُكُمْ﴾ وہ نہوان نیوہ یان خوش ناوی ﴿وَتُؤْمِنُونَ﴾
 وہ باوہرتان ہدیہ ﴿بِالْكِتَابِ كَلِمَةٍ﴾ بہ ہہ مو و نامہ ناسمانی بہ کان ﴿وَإِذَا الْفُجُورُ﴾ کاتیک نہوان پیتان بگہن
 ﴿قَالُوا أَمْ آتَا﴾ دہلین پروانان ہیناوہ ﴿وَإِذَا خَلَا﴾ وہ کاتیک نہنہا بونہوہ ﴿عَصَاوَانَكُمُ الْأَنْبَاءُ﴾
 سہرہ پدنجہ کانی خویان نہ گہزن لیتان ﴿مِنَ الْغَيْظِ﴾ لہر قدا ﴿قُلُومُوا﴾ بلی بمرن ﴿وَيَقْبِظُكُمْ﴾ بہ داخ
 و رقی خونانہوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ﴾ بہ راستی خوا زانایہ ﴿بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بہوہی لہناو دلہ کانداہہ ﴿وَإِنْ
 تَسْتَسْكِرْخَسَنَةً﴾ نہ گہر چاکہ و خوشیہ کتان پی بگات ﴿تَسْمُوهُمْ﴾ غہ مبار دہن ﴿وَإِنْ تُصِيتُكُمْ
 سَيِّئَةً﴾ بہ لام نہ گہر ناخوشیہ کتان پی بگات ﴿يَقْرَحُوا بِهَا﴾ دلخوش دہن پی پی ﴿وَإِنْ تُصِيتُكُمْ
 نَجَسًا﴾ پیلانی نہوان ہیچ زبانیگشان پی ناگہ بہ نیت ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَسْمَعُونَ مُحِيطٌ﴾ بہ راستی خوا
 تہواو ناگادارہ بہ ہہرچی نہوان دہیکہن ﴿وَإِذَا﴾ وہ (یتہوہ بیران) کاتنی ﴿عَذَّبْتُ مِنَ أَهْلِ﴾ کہ
 بہ بانی زوہ دہر چوویت لہ لای مال و خیزانت ﴿تَبَرُّوا الْمُؤْمِنِينَ﴾ پروادارہ کانت نیشستہ جی نہ کرد
 ﴿مَقْلَعِدَ الْفِتَنِ﴾ لہ چند شوینیکدا بؤ جہنگ کردن ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری
 زانایہ ﴿

﴿إِذْ هَمَّتْ طَائِفَتَانِ مِنْكُمْ﴾ لهو کانه دا که دوو کومه د له ټپوه خه ربک بوون ﴿أَنْ تَفْشَلَا﴾ سست
 بن وتیک بشکین و (بگه رینه وه) ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّهُمَا﴾ به لام خوا دؤست و یار مهنی ده ریان بوو ﴿وَتَقَى اللَّهُ
 فَالْتَرَكُوا﴾ وه پروا داران با پشت ته نها به خوا بیهستن ﴿وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ سویند به خوا
 ینگومان خوا ټپوهی سهرخت ﴿بِذَرِكُمْ﴾ له (جنگی) به دردا ﴿وَأَنْتُمْ أُولُوْهُ﴾ له کاتیکدا ټپوه کم و
 لاواز بوون ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ دهی له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به لکو سوپاس گوزاری بن ﴿
 إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (بیریان بخه روه وه) ته و کانه دی ده تووت به پروا داره کان ﴿أَلَنْ يَكْفِيَكُمْ﴾ نایا به ستان
 نی به ﴿أَنْ يُعَذِّبَكُمُ﴾ په ووه رد گارتان کومه کتان بکات ﴿بِئَلَافَةٍ الْيَوْمِ﴾ به سنی هه زار ﴿مَنْ أَلَمَّتْ كَفَرٌ
 مُّزِيلٌ﴾ له فریشته دابه زینرا وه کان ﴿بَلْ أَنْ تَصْبِرُوا﴾ به لکی، ته گهر نارام بگرن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وه له خوا
 بترسن ﴿وَيَا أَيُّكُمْ مِنْ قَرَّبِهِ هَذَا﴾ په لامارتان بدن له م کاتانه دا ﴿يُعَذِّبُكُمْ رَبُّكُمْ﴾ په ووه رد گارتان
 کومه کتان بکات ﴿بِخَسْفٍ أَوْ يَخْشَعُونَ﴾ به پینج هه زار ﴿مَنْ أَلَمَّتْ كَفَرٌ مُّسْوِيٌّ﴾ له فریشته نیشانه داره کان ﴿
 وَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ وه خوا ته نها لهو (کومه کی) بهی کرد ﴿إِلَّا بُشْرَى لَكُمْ﴾ به مزده بوتان ﴿وَلِيُظْهِرَ
 قُلُوبَكُمْ بِهِ﴾ وه بو نه وهی دله کانتانی پی نارام بیی ﴿وَمَا أَتَصَرُّ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ (نه وهش بزاسن)
 سهر که وتیش ته نها له لایه ن خوای ﴿أَلَعَلَّ يَزِلَّ كُمْ﴾ بالا دهستی داناهو به ﴿لِيُقْطَعَ طَرَفًا﴾ وه
 ناردنی فریشته کان) بو نه وه بوو دابریت (له ناوی بات) به شیتک ﴿مَنْ أَلَمَّتْ كَفَرٌ﴾ له وانه ی که
 بی پروان ﴿أَوْ يَكْتَسِبُهُمْ﴾ یان خدفت باریان بکات (به تیشکانتیان) ﴿فَيَسْقُطُوا مِنْهَا بَیْتًا﴾ ته مجا
 بگه رینه وه به ناو میندی ﴿لَنْ يَنْصُرَهُ﴾ دهر باره ی هه لپهاتو وه کانی شه ری شو خود به راستی به ده ست
 نو نی به (لهی موحه ممد) ﴿مِنْ الْأَمْرِ شَيْءٌ﴾ هیچ شیتک لهو کاره دا ﴿أَوْ يَنْتَوِي بِعَثَرٍ﴾ چ (خوا)
 ته و به یان لی وهر گری ﴿أَوْ يُعَذِّبَهُمْ﴾ یان سزایان بدات ﴿وَأَنَّهُمْ قُلُوبُونَ﴾ چونکه به راستی له وانه
 سته مکارن ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر بو خوا به ههر چی له ناسمانه کاندایه ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه
 ههر چی له زهوی دایه ﴿يَعْلَمُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ خوش نه بی له ههر کهس خوی بیهوی
 وه سزای ههر که سبش نه دات خوی بیهوی ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوالی بورده ی میهره بانه ﴿
 يَتَنَبَّأُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ندی که سانی که پروانان هیتاوه ﴿لَا يَأْكُلُوا الرِّبَا﴾ سوود مه خون ﴿أَضْعَافًا
 مُّضَاعَفَةً﴾ چند به رامهر ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له خوا بترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بو نه وهی بز گار بن ﴿
 وَاتَّقُوا النَّارَ﴾ وه خوتان بپاریزن لهو ناگرمی ﴿الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ که ناماده کراوه بو بی
 پروا کان ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ﴾ وه گوی رایه لی خودا و پیغه مبر بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ ینگومان
 میهره بانیتان له گه ن نه کریت ﴿

﴿وَلَمَّا خَصَّ اللَّهُ﴾ وہ تا خوا (لہ تاوان) ہاک بکاتہ وہ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہوانہ ی کہ بر وادارن ﴿وَيَمَحُورَ الْكَافِرِينَ﴾ وہ بی باوہ ران بنہ بر بکات ﴿أَرْحَمُهُمْ﴾ ثایا ثیوہ وا گومانسان دہ برد ﴿أَنْ تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ کہ دہ چنہ بدہ دشت ﴿وَلَمَّا يَخِرُّ اللَّهُ﴾ لہ کاتیکدا ہیشتا خوا دہری نہ خستہ (واتہ تاقی نہ کرد نہ تہ وہ) ﴿الَّذِينَ جَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ تہوانہ ی تی دہ کوشن لہ ثیوہ ﴿وَيَعْلَمُ الصَّابِرِينَ﴾ و ہیشتا دہری نہ خستون کہ سانیٹ لہ ثیوہ کہ خور اگران ﴿وَلَقَدْ كُتِبَ﴾ سویند بی بیگومان ثیوہ ﴿تَمُوتَ أَلَمُوتَ﴾ تاواتی (شہ ہیدی و) مردنسان تہ خواست ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہ پیش تہ وہ ی ﴿أَنْ تَلْقَوْهُ﴾ بی ی بگن ﴿فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ﴾ حق بہ راستی مردنسان بینی ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾ لہ کاتیکدا ثیوہ زہق سہیر تان دہ کرد ﴿وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ﴾ موحمہد ﷺ تہنہا پیغہ مہر تکہ (نہ مرئی یہ) ﴿فَدَخَلْتُ مِنْ قَبْلِهِ أَتَمُوتُ﴾ بیگومان لہ پیش تہو پیغہ مہرانی تر رابوردون ﴿أَفَلَا يَمَاتُ﴾ جا ثایا تہ گہر وہ فاتی کرد ﴿أَوْ قُبُلٌ﴾ یان کوررا ﴿أَنْفَلَيْتُمْ عَلَىٰ أَغْلَبِيكُمْ﴾ دہ گہر تہ وہ بؤ دواوہ ی خوتان (باشگہز دہنہ وہ) ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ ہر کہس ہل گہر تہ وہ ﴿عَلَىٰ عَقِبَيْهِ﴾ بؤ دواوہ ی خوی (بؤ بت بہرستی) ﴿فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا﴾ تہ وہ ہر گیز (تہو کہسہ) ہیچ زیانیٹ نا گہ بہ نیت بہ خوا ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وہ بہ زووی خوا پاداشتی ﴿الشَّاكِرِينَ﴾ سوپاس گوزاران دہ داتہ وہ ﴿وَمَا كُنْتَ لِنَفْسٍ﴾ ہیچ کہسینک نہ ہووہ ﴿أَنْ تَمُوتَ﴾ کہ بہریت ﴿الْأَبْدَانِ﴾ مہ گہر بہ فرمانی خوا ﴿كَيْتَابًا مُّؤْتَلًّا﴾ نومراوینکی کات دیاری کراوہ (لہو کاتہدا کہ خوا ی گہورہ دیاری کردہ) ﴿وَمَنْ يُؤْذِ﴾ ہر کہسینک دہ بہ ویت ﴿تَوَابِ الدُّنْيَا﴾ پاداشت و دہستکہ وئی دونیایی ﴿تُؤْذِي مِنْهَا﴾ لہو (پاداشتی دنیا) ہندینکی پی دہ دہین ﴿وَمَنْ يُؤْذِ﴾ وہ ہر کہسینک دہ بہ ویت ﴿تَوَابِ الْآخِرَةِ﴾ پاداشتی باشہ رور ﴿تُؤْذِي مِنْهَا﴾ لہو (پاداشتی باشہ رورہ) ہندینکی پی دہ بہ خشین ﴿وَسَيَجْزِي اللَّهُ﴾ وہ بہ زووی پاداشتی سوپاس گوزاران دہ دہنہ وہ ﴿وَكَيْفَ يَنْجِي﴾ زور لہ پیغہ مہران ﴿قَتَلَ نَعْمَةً﴾ جہنگ و کوشتاریان کردوہ لہ گالیاندا (شانہ شانیان) ﴿رَبِّيُونَ كَيْدًا﴾ زور لہ زانیان و خواناسان ﴿فَمَا وَهَنُوا﴾ جا سست و دہستہ پاچہ نہ ہوون ﴿لِمَا أَصَابَهُمْ﴾ بہ ہوی تہ وہ ی کہ دوو چاریان ہووہ ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پی ی خوادا ﴿وَمَا ضَعُفُوا﴾ وہ بی ہیز و لاواز نہ ہوون ﴿وَمَا أَسْكَتْنَا﴾ وہ سہریان شور نہ کرد بؤ دوزمن ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ﴾ وہ خوا خور اگرانی خوش دہ ویت ﴿وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ﴾ ہر تہ وہ ووتہ ی تہ وان ہووہ ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ کہ دہیان ووت ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا﴾ تہی پەر وەر دگارمان لیتمان ببورہ ﴿ذُنُوبَنَا﴾ لہ گوناہہ کانمان ﴿وَأَسْرِفْنَا﴾ وہ لہ زیادہ پەر ویمان ﴿فِي أَمْرِنَا﴾ لہ کار ووبارماندا ﴿وَقَدْ أَقْدَمْنَا﴾ و پیکانمان جبگیر بکہ (لہ جہنگدا) ﴿وَأَنْصَرَيْنَا﴾ و سہرمان بخہ ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ بہ سہر کز مہلی بی پروایاندا ﴿فَقَاتِلْهُمْ اللَّهُ﴾ بہ ہوی تہ وہ وہ خوا پی ی بہ خشین ﴿تَوَابِ الدُّنْيَا﴾ پاداشتی دنیا ﴿وَحَسَنَ تَوَابِ الْآخِرَةِ﴾ وہ پاداشتی چاک و شیرینی رور ی دواپی ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ خوا چاکہ کارانی خوش دہ ویت ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه ی پرواتان هیتاوه ﴿إِنْ تُطِيعُوا﴾ نه گهر ئیوه گونر ایه لی بکه ن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بۆ نهوانه ی بی پروان ﴿يُرْذَوْكُمْ﴾ نهتان گتیر نه وه ﴿عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ﴾
 بۆ دواوه ی خوتان (بۆ بیت په رستی) ﴿فَتَقَبَّلُوا وَحْشِينَ﴾ نه مجا نه گهر ئیوه به زیانباری ﴿بَلِ
 اللَّهُ مَوْلَاكُمْ﴾ (نهوانه دوستان نین) به لکو خوا یار مه تی دهر و دۆستی ئیوه به ﴿وَهُوَ خَيْرُ
 النَّصِيرِ﴾ وه خوا باشترینی هه موو یار مه تی دهرانه ﴿سَنَلْقَىٰ فِي قُلُوبِ﴾ به زوویسی ده خه بیه دلی
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نهوانه ی بی پروان ﴿الرُّعْبَ﴾ ترس و بیمی به تین ﴿يَمَّا أَشْرَكُوا﴾ به هوی
 نه وه ی کرد بوویانه هاویه شی خوا ﴿مَا لَكُمْ بِرَبِّكُمْ أَنْ تُؤَلَّفُوا﴾ شتانی که خوا هیچ به لگه ی نه نار دۆته
 خواره وه له سهری ﴿وَمَا أُولَئِكَ إِلَّا قُلُوبٌ غَافِلَةٌ﴾ که جینگا و شوینی نهوان ناگهره ﴿وَيَسْأَلُونَكَ﴾ وه چهند
 نیشته جیه کی خرابه ﴿الظَّالِمِينَ﴾ (جینگه ی) سه مکاران ﴿وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللَّهُ﴾ سویتد
 بیت بنگومان خوابه جی هیتا بۆتان ﴿وَعَذَابُهُمْ﴾ به ئیته که ی ﴿إِذْ تَحْسَبُوهُمْ﴾ کاتیک (سهره تای جهنگی
 نوحود) هه ستان لی برین (دهتان کوشتن) ﴿إِذْ يَذَّكَّرُ﴾ به فهرمانی خوا ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَحَ﴾ هه تا
 کاتیک (له ناکاو) سست بوون ﴿وَنَزَعْتُمْ﴾ نازاوه و دووبه ره کیتان کرد ﴿فِي الْأُمْرِ﴾ له کاری جهنگدا
 ﴿وَعَصَيْتُمْ﴾ وه بی فرمانیتان کرد ﴿فَمِنْ بَعْدِ مَا أَرْسَلَكُمْ﴾ له باش نه وه ی که خوا نیشانی دان
 ﴿فَمَا تُحِبُّونَ﴾ نه وه ی (له جهنگه که دا) بیتان خوش بوو (که سهر که و تن له سهره تای جهنگه که دا)
 ﴿وَمِنْكُمْ﴾ هه ندیک له ئیوه ﴿مَنْ يُرِيدِ الْآزْيَاءَ﴾ (ده سکه و می) دونبایی ده ویست ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ﴾ وه
 هه ندیکتان ﴿يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ پاداشتی روزی دوا بی ده ویست ﴿ثُمَّ صَرَّفَكُمْ عَنْهُمْ﴾ پاشان (خوا)
 ئیوه ی گتیر ایه وه له (جهنگی) نهوان (وتی شکان) ﴿لِيَنْصَلِّيَنَّكُمْ﴾ تاتاقیتان بکاته وه (له خور اگر نندا)
 ﴿وَلَقَدْ عَفَا عَنْكُمْ﴾ سویتدی بنگومان خوا لیسان بوورا ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ﴾ و خوا خاوه نی به هره و
 چاکه به ﴿عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ به سهر بر وادارانه وه ﴿إِذْ تَصْعَدُونَ﴾ کاتیک دوورده که و تنه وه
 (سهرده که و تن به کتوی نوحوددا) ﴿وَلَا تَلَوْنَهَا عَلَىٰ أَحَدٍ﴾ وه به رینی که س نه نه وه ستان
 ولاتان نه ده کرده وه به لایدا ﴿وَالرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ﴾ له کاتیکدا پیغه بهر بانگی لی ده کردن ﴿فَتِ
 أَخْرَجَكُمْ﴾ له دواناته وه ﴿فَأَتَيْتُكُمْ عَمَّا بَيْنَكُمْ﴾ جا (خوا) پاداشتی غم و خه فته ی هه به غم
 و خه فته دانه وه ﴿لِيُكَلِّمَ تَحَرُّوا﴾ بۆ نه وه ی غه مبار نه بن ﴿عَلَىٰ مَا آتَاكُمْ﴾ له سهر نه وه ی له
 ده ستان چو وه ﴿وَلَا مَا أَصَابَكُمْ﴾ وه (غه مبار نه بن به) نه وه ی دوو چار تان بووه ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ﴾
 خواش ناگاداره ﴿يَمَّا تَقُولُونَ﴾ به وه ی که ده بکه ن ﴿﴾

﴿ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَاسِهِ زُلْماً مُّجْتَمِعاً﴾ پاشان دایبه‌زاند به سهر تاندا (بوی ناردن) ﴿مِن بَاسِهِ زُلْماً مُّجْتَمِعاً﴾ له باش نه و غمه‌ی که
 چه‌شتان) ﴿أَمَنَةً﴾ نارامی ﴿تَعَاْساً﴾ که وه‌نوزنک بوو ﴿يَقْتُلِي ظَافِقَةً يُّدَكُّ﴾ به‌سهر ده‌سته‌یه‌ک له یتوه
 داهات ﴿وَظَافِقَةً﴾ به‌لام ده‌سته و تاقمیک‌ی دیکه‌تان (که باوه‌ریان هینده به‌هیز نه‌بوو) ﴿فَدَا حَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ﴾
 به‌راستی هدر خویان مه‌به‌ست بوو ﴿يُظْطَرُّونَ﴾ گومانی ﴿يَا لَئِنْ عَرِيتُ لَأَكُنَّ﴾ ناراست و ناهه‌قیان به‌خواه‌برد
 ﴿ظَلَّ لِلْجَاهِلِيَّةِ﴾ وه‌ک گومانی نه‌فامیتی ﴿يَقُولُونَ﴾ نه‌یان ووت ﴿هَلْ لَنَا﴾ نایا بومان هه‌یه (به‌ده‌ستمانه)
 ﴿مِنَ الْأَمْرِ﴾ له‌م کاره‌دا (زال بوون) ﴿مِن شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿قُلْ إِنْ الْأَمْرُ﴾ بلی بنگومان کار و بار
 ﴿كَانَ لِلَّهِ﴾ هه‌مووی به‌ده‌ست خواجه ﴿يُخْفُونَ﴾ ده‌بشار نه‌وه ﴿فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ له‌ده‌رو و نیاندا ﴿مَا لَا يَنْدُونَ﴾
 ﴿لَكَ﴾ نه‌وه‌ی که ده‌ری نابرن بؤت ﴿يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا﴾ ده‌لین نه‌گهر به‌ده‌ست یتیمه بوايه ﴿مِنَ الْأَمْرِ﴾
 ﴿شَيْءٌ﴾ له‌م کاره‌دا شتیک (له‌سهر که‌وتن) ﴿مَا قِيلَ لَهَا﴾ یتیمه لیره‌دا نه‌ده‌کوزراین ﴿قُلْ لَوْ كُنْتُمْ﴾
 بلی نه‌گهر یتوه ﴿فِي بُيُوتِكُمْ﴾ له‌ماله‌کانی خو‌شتاندا بوونایه ﴿لَبَرَزَ الَّذِينَ﴾ ههر ده‌رده‌چوون نه‌وانه‌ی
 ﴿كَيْتَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ﴾ که‌کوزرانیان له‌سهر نووسرا بوو ﴿إِنْ مَضَىٰ جَوْرُهُمْ﴾ بؤ جینگای کوزرانیان
 (پراکشانیان) ﴿وَلَيَبْئِيَنَّ اللَّهُ﴾ بؤ نه‌وه‌ی خوا تاقی بکاته‌وه ﴿مَا فِي صُدُورِكُمْ﴾ نه‌وه‌ی که له‌سنگ‌تاندايه
 ﴿وَلَيَخْصَنَّ﴾ وه‌بؤ نه‌وه‌ی بالفته و پاکی بکاته‌وه ﴿مَا فِي قُلُوبِكُمْ﴾ نه‌و (پروایه) ی که له‌دل‌تاندايه ﴿وَاللَّهُ﴾
 عَلِيمٌ ﴿وَهُ خَوَازِنَا﴾ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿بِهَوَّيْ لِه‌سینه‌و ده‌رو نه‌کاندايه ﴿إِنْ الَّذِينَ﴾ به‌راستی
 نه‌وانه‌ی ﴿تَوَلَّوْا مِنْكُمْ﴾ پشتیان هه‌ل‌کرد له‌ناو‌تاندا ﴿يَوْمَ التَّلَاقِ الْجَمْعَانِ﴾ له‌م روزه‌ی که هه‌ردو
 کۆمه‌ل گه‌یشتن به‌یه‌ک (له‌نوحودا) ﴿إِنَّمَا أَسْرَلَهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ بنگومان نه‌نیا شه‌پتان هه‌لی
 خلیس‌کاندن و له‌خشته‌ی بردن ﴿يَبْعَثُ مَا كَسَبُوا﴾ به‌هوی هه‌ندی له‌و گونا‌هانه‌ی که له‌وه‌و پیش
 کردبو‌یان ﴿وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ سویند بی بنگومان خوالی یان خو‌شبوو ﴿إِنْ اللَّهُ﴾ چونکه به‌راستی
 خوا ﴿عَفُوٌّ خَلِيلٌ﴾ لیسوورده‌ی به‌ئارام و له‌سهر خویه (له‌تۆله‌سه‌ندن دا) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نه‌ی که‌سانی که بر و اتان هیناوه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ک نه‌وانه‌مه‌بن که بی‌باوه‌ر بوون ﴿وَقَالُوا﴾
 ﴿لَاخِرَتُهُمْ﴾ به‌برا بی‌باوه‌ره‌کانیان ده‌ووت ﴿إِذَا صُرِفَتْ الْأَرْضُ﴾ کاتی سه‌فه‌ریان بگردایه ﴿لَوْ كَانُوا شُرَكَاءُ﴾
 یان غه‌زایان بگردایه و بچوونایه بؤ جه‌نگ ﴿لَوْ كَانُوا عِدَدًا﴾ نه‌گهر لای یتیمه (نیسته‌جی) بوونایه
 ﴿مَا مَا تَوَلَّوْا﴾ نه‌ده‌مردن ﴿وَمَا قِيلُوا﴾ و نه‌ده‌کوزران ﴿لَيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ﴾ تا خوا نه‌وه‌بکات تا خوا
 نه‌وه‌بکات ﴿حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ به‌داخ و مه‌راق له‌دل‌باندا ﴿وَاللَّهُ يَخِيءُ﴾ وه‌خوا (مروف) ده‌زینی
 ﴿وَلَيُبَيِّتْ﴾ و ده‌بشی مریتیت ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ وه‌خودا بینایه به‌ههر کرده‌وه‌یه‌ک که یتوه ده‌یکه‌ن
 ﴿وَلَيَنْفُلُنَّ﴾ سویند بی نه‌گهر یتوه بکوزرین ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌ری‌ی خوادا ﴿أَوْفَتْهُ﴾ یان
 بمرن ﴿لَمَغْفِرَةً مِّنَ اللَّهِ وَرَحْمَةً﴾ نه‌وه به‌راستی لیسووردن و مبه‌ره‌بانی له‌لایه‌ن خواوه ﴿خَيْرٌ﴾ چاک‌تره
 ﴿وَمَا يَحْمِلُونَ﴾ له‌وه‌ی که‌کۆی ده‌که‌نه‌وه ﴿﴾

﴿وَمَا أَصْبَرُ﴾ نہ وہی کہ دوو چار تان ہو ﴿يَوْمَ أَتَى الْجَمْعَانِ﴾ لہو روزہ دا کہ ہمدوو کو مہل بدیہ ک
گہ یشتن (لہو خود دا) ﴿فَإِذِ ابْنِ الْفِثْرِ﴾ نہ وہ بہ ویستی خودا ہوو ﴿وَلَمَّا أَتَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بڑ نہ وہی پرواداران
دہ ربخات ﴿وَلَمَّا أَتَى الَّذِينَ تَافَقُوا﴾ و بڑ نہ وہیش دوو پروہ کان تاشکر ابکات ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ و بییان و و ترا
﴿تَعَالَوْا فَنجُوكُمْ﴾ و ہرن بچہ نگن ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿أَوْ ادْعُوا﴾ بابہر گری (لہ و لانی
خوتان) بکہن ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ الْغَيْبَ﴾ و و تیان: نہ گہر ہمانزانیابہ جہنگ دہ بیت ﴿لَأَتَّبَعْتُمُ﴾
شویتان دہ کہ و تین ﴿مَنْ يَلْكَ الْغَيْبَ يَوْمَئِذٍ﴾ نہ وانہ لہو روزہ دا لہ بی پروایہ وہ ﴿أَقْرَبُ مِنْهُمْ إِلَهِينَ﴾
نزیک تر ہوون قالہ پروا و نیمانہ وہ ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾ نہ وانہ بہ دہ میان شتیک دہ لین ﴿مَّا لَيْسَ فِي﴾
قُلُوبِهِمْ ﴿كَلَهُمْ دِيَانْدَانِی﴾ یہ ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ﴾ وہ خوا (لہ ہموو کہس) زانائہ ﴿بِعَمَائِهِمْ كَتُمُون﴾
بہ وہی کہ دہ یشار نہ وہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہ وانہی کہ و و تیان (مہ بہ ست پنی دوو پروہ کانہ)
﴿لَا خَوْفٌ لَّهُمْ﴾ دہ بارہی براکانیان (باوہ پرواداران) ﴿وَقَدُّوا﴾ لہ کاتیکدا خویان دانیشتن و دہ نہ چوون
﴿لَوْ أَطَاعُوا﴾ نہ گہر نہ وان گوئیہ ایہ لی نیمہ ہوونایہ ﴿تَافَعُلُوا﴾ نہ دہ کوڑران ﴿قُلْ فَادْرَءُوا﴾ بلی
کہ وانہ بہر گری ﴿عَنْ أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتَ﴾ مردن لہ خوتان دوو ربخہ نہ وہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر
نہ وہ راست دہ کہن ﴿وَلَا تَحْزَنْ﴾ ہر گیز وا گومان مہ بہن ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہ وانہی کہ کوڑران
﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ لہ پری ی خوادا ﴿أَمْ تَأْتُوا﴾ مردوون ﴿بَلْ أَحْبَبْنَا﴾ (نہ خیر و اتیہ) بہ لکو نہ وانہ زیندوون
﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ لای بہر و ہر دگاریان ﴿يُزَكُّونَ﴾ روزی دہ درین ﴿فَرِحِينَ بِمَا﴾ شادمان و دلخوشن
بہ وہی ﴿عَنِ اللَّهِ﴾ کہ خواہی ی بدخشیوون ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ لہ بہ ہرہ و فہ زلی خوی ﴿وَيَسْتَشِيرُونَ﴾
بِالَّذِينَ ﴿شَادِمَانِ بِهَوانہ (بہ برا تیکو شہرہ کانیان) ﴿لَوْ لَحِقُوا بِهَمَّ﴾ کہ ہیشتا نہ گہ یشتوون بییان
﴿مِنْ خَلْقِهِمْ﴾ لہ دوا (شہ ہید بوونی) نہ مان ﴿الْأَخَوِّ عَلَيْهِمْ﴾ نہ ہیچ تر سیکیان لہ سہرہ ﴿وَلَا هُمْ﴾
﴿يَحْزَنُونَ﴾ و نہ نہ وانہ ہیچ غم و خہ فہ تیک دہ خون ﴿يَسْتَشِيرُونَ﴾ شادمان و دلخوشن ﴿وَيَتَعَمَّقُونَ﴾
﴿لَهُمْ فَضْلٌ﴾ بہو بہ ہرہ و زیادہ فہ زلہی لہ لایہن خواوہ (بییان دراوہ) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بہ راستی خوا
﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ پاداشتی پرواداران و و ناکات ﴿الَّذِينَ﴾ نہ وانہی ﴿أَسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾
کہ وہ لای خواو پتہ مہریان دابہ وہ ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ لہ پاش نہ وہی کہ ﴿بِمَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ﴾ (لہو خود دا)
تووشی برینداری ہوون ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ﴾ بڑ نہ وانہ بیان ہدیہ کہ کردہ وہی چاکیان کردہ
﴿وَأَتَّقُوا﴾ وہ خویان پاراستوہ ﴿أَجْرَ عَظِيمٍ﴾ پاداشتیکی گہ و رہ ﴿الَّذِينَ قَالُوا لَهُمُ النَّاسُ﴾
نہ وانہی کہ خہ لکی بییان دہ و و تین ﴿إِنَّ النَّاسَ﴾ بہ راستی خہ لکی (بی باوہر) ﴿قَدْ جَعَلُوا لَكُمْ﴾ لہ شکر
و کو مہ لی زوریان کو کردہ نہ وہ لہ دزتان ﴿فَاحْشَوْهُمْ﴾ کہ وانہ ہر سن لی بان ﴿فَرَاذَهُمْ يَمَنَّا﴾ کہ چی
نہ وان (نیمانداران) بہ مہ باوہریان زیاد ہوو ﴿وَقَالُوا﴾ وہ و و تیان ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ ہر خوا مان بہ سہ
﴿وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾ چہ نہ پشت ہن بہ ستر اوئیکی چاکہ ﴿﴾

﴿فَاتَّقُوا بِالْغَيْبِ﴾ تم مجا گہرا نہ وہ (بق مدینہ) بہ بہ ہر ہی گہورہ وہ (کہ سہ لامہ تی یہ) ﴿مِنْ اللَّهِ وَفَضِّلْ﴾
 و فہ زن و باداشت لہ لایہن خواوہ ﴿لَرَبِّكَ سِتْرٌ سَوَّءٌ﴾ هیچ زیان و ناخوشیہ کیان نروش نہ بوو ﴿وَاتَّقُوا﴾
 نہ وائہ شونئی ﴿رَضْرَانُ اللَّهِ﴾ بہ زامہندی خوا کہوتن ﴿وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ﴾ وہ خوا خواوہی بہ ہر ہی
 گہورہ یہ ﴿إِنَّمَا ذَلِكَ﴾ بہ راستی نہ وہی ثبوتہ (سار دہ کاتہ وہ) تہنہا ﴿الشَّيْطَانُ﴾ شہیتانہ ﴿يَخُونُ﴾
 اُولَئِكَ هُمُ ﴿كَدُّوسَتِ﴾ و (برادرانی) خوی دہتر سینیت ﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ﴾ جائتہوہ لیان مہ ترسن ﴿وَيَخَافُونَ﴾
 وہ لہ من ترسن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نہ گہر ثبوتہ بر وادارن ﴿وَلَا يَخْزِيكَ الْيَمِينُ﴾ بادل غہمگیت نہ کہن
 نہ وائہی ﴿يَسْتَرْعُونَ﴾ پیشبر کی و پہلہ دہ کہن ﴿فِي الْكُفْرِ﴾ لہ بی بر واییدا ﴿إِنَّهُمْ﴾ بنگومان نہ وائہ ﴿لَنْ﴾
 يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا ﴿ہر گیز هیچ زیانیک ناگہیہن بہ خوا ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا دہ یہ ویت ﴿أَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حِطًّا﴾
 کہ هیچ بہ شکیان بؤ دانہن ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ لہ پر وری دوائی دا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ بؤ نہ وائہ سزایہ کی
 گہورہ ہبہ ﴿إِنَّ الْيَمِينَ﴾ بہ راستی نہ وائہی ﴿أَشْرُوا الْكُفْرَ﴾ کہ بی بر وایان کری (لہم جیہانہ دا)
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ﴾ بہ بر وائہ ایمان ﴿لَنْ يَضُرُّوا اللَّهَ شَيْئًا﴾ ہر گیز هیچ جؤرہ زیانیک ناگہیہن بہ خوا ﴿وَلَهُمْ﴾
 عَذَابٌ ﴿بِئْسَ مَا لِلَّهِ﴾ سزایہ کی ﴿أَلَيْسَ﴾ بہ نیش و سازار ﴿وَلَا يَحْسَبُونَ﴾ ہر گیز واگومان نہ بہن
 ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ وائہی کہ بی باوہرن ﴿أَتَأْمُنُونَ لَهُمْ﴾ نہ و مؤلہت دانسی نیمہ بؤ نہ وائہ ﴿حَيْثُ﴾
 لَا تُفْسِدُهُمْ ﴿چاکہ بؤ خویان ﴿إِنَّمَا تَمُنُّ لَهُمْ﴾ بہ راستی نیمہ مؤلہتی نہ وائہ دہین ﴿لِيُرَادُّوا أُنثَى﴾ بؤ نہ وہی
 گوناہی زیاتر بکہن ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ وہ بؤ نہ وائہ ہمہ سزایہ کی ریسوا کہر ﴿مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ﴾
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿خوا واز لہ بر واداران ناہیتیت ﴿عَلَى مَا أَشْرَعْتُمْ عَلَيْهِ﴾ لہ سہر نہ و بارہی کہ ثبوتہی لہ سہرن (کہ جیا
 نہ بوو نہ وہی موسلمان و دوہرو و کافرہ) ﴿حَتَّى يَمُوتَ﴾ ہہتا جیا دہ کاتہ وہ ﴿أَخْبِثَ مِنَ الْقَبِيْثِ﴾ پس
 لہ پاک ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلَمَكُمْ﴾ وہ خوا ی گہورہ ثبوتہ ناگادار ناکات ﴿عَلَى الْقَبِيْثِ﴾ بہ سہر نہیتنی (عہیب)
 دا ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ بہ لام خوا ی گہورو ﴿يَجْتَنِيْ مِنْ رُّسُوْلِهِ﴾ ہہلی نہ بڑیریت لہ فیرا وہ کانی دا ﴿مَنْ يَّكْفُرْ﴾
 ہر کہ سبکی یونیت ﴿فَتَأْتُوا اللَّهَ﴾ جا بر وای راستہ قینہ بیتن بہ خوا ﴿وَرُسُلُهُ﴾ وہ بہ فیرا وہ کانی
 ﴿وَأَنْ تَوْمِنُوا﴾ وہ نہ گہر بہ و جؤرہ بر وایتن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ و خوتان بہاریزن ﴿فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ نہ وہ
 پاداشتہ کی زؤر گہورہ تان بؤ ہبہ ﴿وَلَا يَحْسَبُ الْيَمِينُ﴾ ہر گیز واگومان نہ بہن نہ و کہ سانہی
 ﴿يَتَحَلَوْنَ﴾ کہ چروکی دہ کہن ﴿بِمَاءٍ أَتَتْهُمُ اللَّهُ﴾ بہ وہی کہ خوا پنی بہ خشبوون ﴿مِنْ قَبْلِهِ﴾ لہ ریز
 و بہ ہر ہی خوی ﴿هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ﴾ کہتہ و (چرو وکی ی) ہہ چاکترہ بؤبان ﴿بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ﴾ (نہ خیر وائہ)
 بہ لکو نہ وہ خرابہ بؤبان ﴿سَيُظْلَمُونَ مَا بِهَذَا أُمَّةٍ﴾ بہ زووی نہ وہی چروکیان ہی دہ کرد وہ کہ تہوق
 دہ کریتہ ملیان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ ہاشہ رؤزدا (رؤزی ہستانہ وہ) ﴿وَاللَّهُ﴾ وہ ہر بؤ خواہ و مولکی
 نہ وہ ﴿مِيرَاتُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ میراتی ناسمانہ کان و زہوی (نہ وہی لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ)
 ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وہ خوا ناگادارہ بہ ہر چی کہ ثبوتہ دہ بکہن ﴿

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللَّهُ﴾ بہرستی خوا بیستی ﴿قَالَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ ووتہی نہو (جوولہ ک) اندی کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ فَقِيرٌ﴾ بنگومان خوا ہزارہ ﴿وَلَيَحْزَنُنَّ أَغْنِيَاكَ﴾ و نیمہ دہولہ مہندین (چونکہ داوای قہر زمان لی دہ کات مہ بہ شیان لہ ثابہ تی - ومن یقرض اللہ قرضاً حسناً - یہ) ﴿سَتَكُفُّ مَا قَالُوا﴾ نہوی کہ ووتیان دہینوسین ﴿وَقَدْ لَهُمْ أَلَافٌ آيَةٌ﴾ (وہ دہینوسین) کوشنی ٹوانہ ہو پیٹہ مہرہ کان ﴿يَخْرُجُ﴾ بہ نارہوا ﴿وَنَقُولُ دُوقُوا﴾ وہ (بیان) دہلین بچہ ژن ﴿عَذَابُ الْحَرِيقِ﴾ سزای ناگری سوو تہر ﴿ذَلِكَ﴾ نہو (سزاسہ ختہ) ﴿يَمَّا فَتَمَثَّلْتَ لَيْكَةً﴾ بہ ہوی کردہوی (خرابی خوتانہ وہیہ) کہ پیشتان خستوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ بنگومان خوا ﴿لَيْسَ بِظَلَمٍ لِلْعَبِيدِ﴾ ہیچ جوارہ ستہمیک ناکات لہ بہندہ کان ﴿الَّذِينَ قَالُوا﴾ نہو (جوولہ کانہی) کہ ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرستی خوا ﴿عَهْدَ الْإِنْسَانِ﴾ بہیمانی داوہ بہ نیمہ ﴿أَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ کہ ہر واندہیتن بہ ہیچ نیز راویک ﴿حَقَّ يَأْتِيَنَّكَ يَاقُورَانِ﴾ ہہ تا قوربانی و خیر نکمان ہو نہ ہیتیت ﴿تَأْكُلُهُ النَّارُ﴾ کہ ناگر (پتہ خوارہ وہو) بیسو تہیت ﴿قَدْ جَاءَكَ﴾ بلی بنگومان ہاتن بولاتان ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِي﴾ چند پیٹہ مہرہ لہ پیش متہوہ ﴿يَأْتِيَنَّكَ﴾ بہ ہلگہ روونہ کانہوہ ﴿وَيَا أَلَدَى قُلُومٍ﴾ وہ نہو (موجیزہ ہی) کہ ووتتان ﴿فَلَمَّا قَتَلْتُمُوهُمْ﴾ دہی ہوچی نہو (پیٹہ مہر) انہ تان کوشٹ ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر ٹیوہ راست دہ کەن ﴿فَإِنْ كَذَّبْتُمْ﴾ جائہ گہر باوہ ربان ہی نہ کردی ﴿فَقَدْ كَذَّبَ﴾ نہوہ بنگومان ہر واندہ کراوہ (پیٹہ مہرانی پیش توش بہ دروزانران) ﴿رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ بہ پیٹہ مہرانی لہ پیش تووہ ﴿جَاءُوا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ہتاویانہ ہلگہ روونہ کان ﴿وَالزُّبُرِ﴾ و نامہی ناسمانی (نامہی بہند و تہمی کەر) ﴿وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ﴾ و نامہی روون کەرہوہ ﴿كُلُّ نَفْسٍ﴾ ہہموو (خواوہن) گیانیٹک ﴿ذَاقَةُ الْمَوْتِ﴾ مردن دہ چیزت ﴿وَلَمَّا تَقَوَّتْ﴾ وہ بہرستی بہ تہواوی پستان دہدریت ﴿أَجْرَكُمْ﴾ باداشتہ کانتان ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ روزی دواپی دا (ہہ ستانہ وہدا) ﴿فَمَنْ رُّحِرْ﴾ تہمجا ہدر کەس دوور خریتہوہ ﴿عَنِ النَّارِ﴾ لہ ناگری دوزخ ﴿وَأَدْخِلِ الْجَنَّةَ﴾ و بخریتہ بہ ہہشتہوہ ﴿فَقَدْ كَانَ﴾ نہوہ بہرستی نہو کەسہ سہر کەوتوہوہ ﴿وَمَا الْخَيْرُ إِلَّا نِيًّا﴾ زیانی دونیاش ہیچ شتیک نیہ ﴿إِلَّا مَتَاعُ الدُّنْيَا﴾ جگہ لہ چہند سات و نارہ زوویہ کی فریوہر نہیتیت ﴿لَتَكُونَنَّ﴾ سویند بیت بنگومان تاقی دہ کرتہوہ ﴿فِي أَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ﴾ لہ سامان و دارایی و گیانی خوتاندا ﴿وَلَتَسْمَعَنَّ﴾ سویند بیت بنگومان دہ بیستن ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ لہوانہی کہ نامہ بیان پیدراوہ ﴿مِن قَبْلِكُمْ﴾ لہ پیش ٹیوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ لہوانہی ہاوبہ شیان ہو خوا داناوہ ﴿أَلَدَى كَعْبَرًا﴾ (نازار و) قسہی ناخوشی زور ﴿وَأَنْ تَصْبِرُوا﴾ جائہ گہر ٹیوہ نارام بگرن ﴿وَنَقُولُوا﴾ و ہارنیز کاربن ﴿فَإِنَّ ذَلِكَ﴾ نہوہ بنگومان نہوہ ﴿مِن عَمْرٍاءِ الْأُمُورِ﴾ لہ کارہ بہ ہیز و گہورہ کانہ (لہو کارانہیہ لی ہرانی دہوی) ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ (بیٹہ وہ بیربان) کاتیک کہ خواوہری گرت ﴿مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ پہ پیمان لهوانہی ﴿أَوْثَرُ الْجَبَّتِ﴾ کہ نامہ بیان ہی بہ خشر ابو (لهجولہ کہ و گاورہ کان) ﴿لَا تَحْسِبَنَّ اللَّهُ يَفْرُغُ﴾ دہی نہ و نامہ یہ پروون بکہنہ وہ بوزخہ لکی ﴿وَلَا تَكْمُلُوهُ﴾ وہ نہ بشار نہ وہ ﴿فَتَبَدَّلُوا﴾ بہ لام نہ و (پہ پیمانہ بیان) فریدایہ ﴿وَرَأَاهُ ظُهُورُهُ﴾ پشت خویانہ وہ ﴿وَأَنشَرُوا بِهِ﴾ و کریبان بہ و نامہ یہ ﴿فَمَا أَقْبَلًا﴾ تر خیکی کہم ﴿فَبَشِّرْهُمَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نای چند خرابہ نہ وہی کریبان ﴿لَا تَحْسِبَنَّ﴾ وہ گومان مہ بہ ﴿الَّذِينَ يَقْرَأُونَ﴾ نہوانہی کہ شادمانن ﴿بِمَا أُنذَرُوا﴾ بہ وہی کہ کردیان ﴿وَالْحُجُوجُ﴾ و بیان خوشہ ﴿أَن يُحَدِّثُوا﴾ کہ سویاس بکرین ﴿بِمَا أُمِرُوا﴾ بشتیک کہ نہ بیان کردوہ ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ﴾ نہ وہ ہر گیز گومانیان ہی مہ بہ ﴿بِمَا قُرِئَ﴾ الْعَذَابِ ﴿بِهِ زَكَرٌ﴾ بہ زگار بو و له سزا ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ﴾ و ہو نہوانہ ہدیہ سزایہ کی ﴿أَلِيمٌ﴾ نازار دہر ﴿وَاللَّهُ مُلْكُ﴾ ہر بوزخوایہ بادشایہ تی و مولکی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانہ کان وزہوی ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ وہ خوا بہ سہر ہم و شتیکدا ﴿قَدِيرٌ﴾ دہ سہ لا تدارہ ﴿إِن فِي خَلْقِ﴾ بہ راستی لہ دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانہ کان و زہویدا ﴿وَالْخَلْقِ﴾ و له جیوازی و گزرائی ﴿الْبَلَدِ وَالنَّهَارِ﴾ شہ و روزدا ﴿لَا إِلَهَ﴾ چہندہ ہا ہلگہ ہدیہ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ بوزخا و ہن بیرو خوشہ کان ﴿الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ﴾ نہوانہی کہ یادی خوا دہ کہن ﴿فِيمَا وَقَعُوا﴾ بہ پیوہ بہ دانیشتنہ وہ ﴿وَعَلَى جُودِهِمْ﴾ بہ را کشانہ وہ ﴿وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ﴾ وہ بیر دہ کہ نہ وہ لہ دروست کردنی ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانہ کان و زہوی ﴿رَبَّنَا﴾ (نہ لیں) نہی پەر و ہر دگار مان ﴿مَا خَلَقْتَ هَذَا﴾ ہم (جیہانہ ت) دروست نہ کردوہ ﴿بِظُلْمٍ﴾ بہی ہودہ ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاک و بیکہ ردی بوزخو ﴿فَبِمَا عَذَابَ النَّارِ﴾ دہ ساتوش بمان باریزہ لہ سزای ناگری دوزخ ﴿رَبَّنَا﴾ نہی پەر و ہر دگار مان ﴿إِنَّكَ مَن قَدْ خَلَقْتَ النَّارَ﴾ ہر کہ س تو بیخہ پتہ ناگری دوزخ وہ ﴿فَقَدْ أَخَذْنَاهُ﴾ نہ وہ بینگومان ریسوات کردوہ ﴿وَمَا لَظَلَمِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾ وہ ہبج ہشتیو اتیک نہ بوزستہ مکاران ﴿رَبَّنَا إِنَّا﴾ نہی پەر و ہر دگار مان بہ راستی تہمہ ﴿سَمِعْنَا مَنَادًا﴾ گونمان لہ بانگخو ازیک بوو (مہ بہ ست ہی پیٹہ مہ مہ ہری خودایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بانگی نہ کرد بوز پرواہتسان ﴿أَن تَأْمِنُوا يَوْمَ يُرْمَى﴾ (دہی ووت) پروا بیتن بہ پەر و ہر دگار تان ﴿فَقَامُوا﴾ دہ ست بہ جی پروا مان ہینا ﴿رَبَّنَا﴾ نہی پەر و ہر دگار مان ﴿فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا﴾ دہی لہ گوناہہ کائمان خوش بیہ ﴿وَكَفِّرْ عَنَّا﴾ و سپر وہ لیمان ﴿سَيِّئَاتِنَا﴾ خرابہ کائمان ﴿وَوَقْنَا﴾ و بمان مرینہ ﴿مَعَ الْأَثَارِ﴾ لہ گہل کہسانی چاکہ کاردا ﴿رَبَّنَا وَانصُرْنَا﴾ نہی پەر و ہر دگار مان پیمان بیہ خشہ (لہ ہاش مردن) ﴿مَا وَعَدْتَنَا﴾ نہ وہی بہ لیت ہی داین ﴿عَلَى رُسُلِكَ﴾ لہ سہر زوبانی پیٹہ مہ ہرہ کانت ﴿وَلَا تُخْزِنَا﴾ و ریسو امان مہ کہ ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ روزی دواپی دا (ہہ ستانہ وہ) ﴿إِنَّكَ﴾ بینگومان تو ﴿لَا تُخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ بہ لیں ناشکینیت ﴿

﴿فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾ نه مجا پوره رد گاریان وه لایمی (نزا کانی) دانه وه ﴿إِنِّي لَا أَضِيعُ﴾ (فهر مووی) بینگومان من زایه ناکهم ﴿عَمَلٌ غَمَلٍ بِنُكْرٍ﴾ کرده وهی (هیچ) خواوهن کرده وه بیه که ثنوه ﴿مَنْ ذَكَرَ أَوْثَقُ﴾ له نیر یان منی ﴿تَعْصُكُم مِّنْ بَعْضٍ﴾ همدنیکشان له همدنیکي تر تان بوون ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ جا نه وانهی که کز چیان کرد ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا مِن دِينِهِمْ﴾ و دهر کران له جی و شوینی خویان ﴿وَأُوْدُوا فِي سَبِيلِ﴾ و نه شکنهجه و بازار دران له پی ی متدا ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و جهنگیان کرد ﴿وَقَاتِلُوا﴾ و کورزان ﴿لَا كُفْرًا عَنْهُمْ﴾ سویند به خوا ده سپر مه وه لیان ﴿مَسِيَّةَ يَوْمٍ﴾ خرابه کانیان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ﴾ وه بینگومان ده بان خه مه به همدستانیکه وه ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرو باره کان دین و ده چن به ژیر باند ﴿فَوَإِيَّا مَن عِنْدَ اللَّهِ﴾ نه مه پاداشت دانه وه بیه که له لای خواوه ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ﴾ وه لای خوایه ﴿حَسَنُ الثَّوَابِ﴾ جواترین (چاکترین) پاداشت ﴿لَا يَغُرُّكَ﴾ له خسته ت نه بات (فریوت نه دا) ﴿تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ هات و چوی نه وانهی بی پروان (به خوشی و ناسووده می به وه) ﴿فِي الْيَلْدِ﴾ له وولاندا ﴿مَتَّعَ قَلِيلٌ﴾ نه و ناسووده می به نه وان خوشی به کی که مه ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْهُمْ جَهَنَّمُ﴾ پاشان جی و شوینیان دوزه خه ﴿وَبَشِّرِ الْمَهَادِ﴾ نای چ شوینیکی خراب و بده ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ﴾ به لام نه وانهی ﴿أَتَقَوَّلُوا لَهُمْ﴾ له پوره رد گاریان دتر سن ﴿لَهُمْ جَنَّتٌ﴾ بویان هیه به همدستانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرو باره کان دین و ده چن به ژیر باند ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیا بدا ده میننه وه به هه می شه می ﴿كُلًّا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ ناماده کراوه له لایه ن خواوه ﴿وَمَا عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه نه وهی که لای خوایه ﴿حَسْبُ الْآبَرَارِ﴾ چاکشره بو چاکه کاران ﴿وَأَن مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بینگومان له نساو نامه داره کاند هیه ﴿لَمَن يُّؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ که ساتیک که بر واده هینن به خوا ﴿وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و به و نامه می که نیراوه نه خواره وه بو ثنوه (مه به ست پی قورثانه) ﴿وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ وه به و نامه می که نیراوه ته خواره وه بو خویان ﴿حَسْبُ عِندَ اللَّهِ﴾ مل که چن بو خوا ﴿لَا يَشْعُرُونَ بِقَاتِلِ اللَّهِ﴾ به لکه کانی خوا نا فروشن ﴿ثُمَّ قَلِيلًا﴾ به نر خینکی که م ﴿أُولَئِكَ﴾ نه و نامه دارانه ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ﴾ بویان هیه پاداشتی خویان ﴿عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ له لای پوره رد گاریانه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ لیپر سینه وه و مو حاسه به کردنی خیریه ﴿وَبِأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نهی نه وانهی که برو اتان هیناوه ﴿أَسْبِرُوا﴾ خو گرین ﴿وَصَابِرُوا﴾ و (له خو گری دوزمن) خو گتر بن ﴿وَرَاضُوا﴾ و له سه نگه ردانیشک بگرن ﴿وَأَنفَعُوا اللَّهَ﴾ و له خوا بتر سن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ بو نه وهی بزگار بین ﴿

﴿لَقَدْ جَاءَكَ نَصِيبٌ مِّمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ﴾ له و (میراته ی) دایک و باوک به جینی ده هیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمه نزیکه کان ﴿وَالنِّسَاءُ نَصِيبٌ﴾ وه بق نافرته تانبش هه یه به شینک ﴿مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ﴾ له و (میراته ی) دایک و باوک به جینی ده هیلن ﴿وَالْأَقْرَبُونَ﴾ و خزمه نزیکه کان ﴿وَمِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرُ﴾ له نه وه ی (به جینی ده هیلن) که م بیت یان زور ﴿نَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ به به شینکی بر بار دراو ﴿وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ﴾ جا نه گهر کاتی دابهش کردنی (میراته که) ثاماده بوون ﴿أُولَئِیَ الْقُرْبَىٰ﴾ خزمه نزیکه کان (که میرات ناگرن له مردوو) ﴿وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْکِینَ﴾ و ه تیوو و هه زاره (بینگانه) کان ﴿فَازْهَرُوا مِنْهُ﴾ نه و له و که له پورده به شیان بدهن (ثم بهش دانه سوننه ته نه که واجب) ﴿وَقُولُوا لَهُمْ﴾ وه قسه بان له گدل بکهن ﴿فَوَلَا تَعْرُوفًا﴾ به قسه کردنیکی جوان و چاک ﴿وَالْيَحْشَى الَّذِينَ﴾ نه وانه ی (سهر پهرشتیارن) با بترسن ﴿تَوَلَّوْا﴾ نه گهر به جینی بهیلن ﴿مِنْ خَلْفِهِمْ﴾ له پاش خویانه وه (پاش مردن) ﴿ذُرِّیَّةً ضِعَفًا﴾ مندالسی لاواز (بچوک) ﴿خَافُوا عَلَيْهِمْ﴾ ده نرسن لیبان (به دو تین) ﴿فَلْيَسْقُوا اللَّهَ﴾ ده با له خوا بترسن ﴿وَلْيَقُولُوا لِلْأَسَدِیَّةِ﴾ و قسه ی راست و ره واکه ن (مه به ست پتی نه وه یه و سه به تیک نه که ن زیان بگه یه نن به منداله کاتبان پاش خویان به هه زاری به جیبان بهیلن و هه موو مال و سه روه ته که یان بکهن به خیر و سه ده قه) ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نه و که سانه ی ﴿يَا كُفُّوا أَمْوَالَ النَّاسِ﴾ که مالی هه تیوو کان ده خون ﴿ظَلَمُوا﴾ به مستم و نار هوا ﴿إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا﴾ به راستی نه وانه بهس له سکی خویان ناگهر ده خون. ﴿وَسَيَصْلَوْنَ سَجِيرًا﴾ وه له مه و پاش ده چنه ناگرنیکی به تین و هه لگهر ساوه وه ﴿يُوصِيكُمُ اللَّهُ﴾ خوا ناموزگاریشان ده کات ﴿فَإِذَا تَوَلَّوْا﴾ ده باره ی (میرانی) روله کاتشان ﴿لِلَّذِیْكَرِیْمِ حَقُّ الْأُنثِیَّتِیْنَ﴾ بق نیریک هه یه (له میرات) به وینه ی بهشی دوو منی ﴿وَإِنْ كُنَّ نِسَاءً﴾ خو نه گهر (منداله کاتشان) نه نه نافرته بوون ﴿فَوْقَ اثْنَتَيْنِ﴾ (دووان و) زیاد له دووان ﴿فَلَهُنَّ﴾ نه واکه یان هه یه ﴿ثَلَاثٌ﴾ دوو بهش له سنی بهشی ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾ نه وه ی (مردوو که) به جینی هیشته وه ﴿وَإِنْ كَانَتْ وَحْدَةً﴾ به لام نه گهر یه ک نافرته بوو ﴿فَلَهَا النِّصْفُ﴾ نه وه نیوه ی (میراته که ی) بق هه یه ﴿وَلَا يُوْثِقُ لَهَا وَجْهٌ مِنْهُمَا﴾ وه بق هه ر کام له دایک و باوکی مردوو که هه یه ﴿النِّصْفُ﴾ شش یه ک ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾ له وه ی که به جینی هیشته وه ﴿إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ﴾ نه گهر مردوو که مندالی هه بوو ﴿وَإِنْ لَمْ یَكُنْ لَهُ وَلَدٌ﴾ به لام نه گهر مردوو که مندالی نه بوو ﴿وَوَرِثَةُ الْوَالِدِ﴾ و دایک و باوکی میرات گری بوون ﴿وَلَا یُورِثُ الْوَلَدُ﴾ نه وه سنی یه ک بق دایکه که یه تنی ﴿وَإِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ﴾ به لام نه گهر (مردوو که) چهند برابه کی هه بوو ﴿فَلَا یُورِثُ الْوَلَدُ﴾ نه واکه شش یه ک بق دایکه که یه تنی ﴿مِنْ تَقْدِیْرِی﴾ له پاش (دهر کردنی) و سه به تیک ﴿یَوْمَی یَہَا﴾ و سه تنی بنی کرابنی (له لایه ن مردوو که وه) ﴿أُولَئِیْنَ﴾ یان دانه وه ی قهرزیک (که له سه ری بیت) ﴿عَالِبًا أَوْ كَرًّا﴾ باو که کاتشان ﴿وَأَن تَأْخُذُوا﴾ و کوره کاتشان ﴿لَا تَقْدِرُونَ﴾ نازانن ﴿أَن تَهْتَفُوا بِرُءُوسِهِمْ لَوْلَا رُءُوسُهُمْ لَافْتَدَوْا مِنْهُ﴾ کامه یان به سوود ترن بۆتان ﴿فَرِیضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ (نه و دابهش کردنه) له لایه ن خواوه پنیوست کراوه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ به راستی خوا هه میسه ﴿عَلِیْمًا حَکِیْمًا﴾ زانای دانایه

﴿وَلَكُمْ نِصْفُ﴾ بُوئیوہ ہمہ نیوہی ﴿مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ﴾ تہو (میراتہی) کہڑنہ کانتان بہجی یان
ہیشتوہ ﴿إِنْ لَرَّيْكَ لَرَّتْ وَلَدًا﴾ تہ گہر تہو ژنانہ مندالیان نہبوو ﴿فَإِنْ كُنْتَ لَهْمَ وَلَدٍ﴾ جائہ گہر
مندالیان نہبوو ﴿فَلَكُمْ الرُّبْعُ﴾ بُوئیوہ ہمہ چوار بیک ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾ لہوہی (ژنہ کانتان) بہجیان
ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک ﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کردیتیان ﴿أَوْ
ذَرَّتْ﴾ یان قدرزیک (کہ لہسہ ریان بیت) ﴿وَلَهْمَ الرُّبْعُ﴾ بُو (ژنہ کانتان) ہمہ چوار بیک ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾
لہوہی بہجیان ہیشتوہ ﴿إِنْ لَرَّيْكَ لَرَّتْ وَلَدًا﴾ تہ گہر نیوہ مندالتان نہبوو ﴿فَإِنْ كُنْتَ لَكُم
وَلَدٌ﴾ جائہ گہر مندالتان نہبوو ﴿فَلَهْمَ النِّصْفُ﴾ تہوہ بُو تہوان ہمہ ہشت بیک ﴿مِمَّا تَرَكَ﴾ لہوہی
بہجیان ہیشتوہ ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک ﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کردیتیان
﴿أَوْ ذَرَّتْ﴾ یان دانہوہی قدرزیک (کہ لہسہ رتان بیت) ﴿وَإِنْ كُنْتَ رَجُلٌ يُوْرِكُ كَلَّةً أَوْ امْرَأَةً﴾ وہ
تہ گہر بیایونیک یان ثافرہ تیک کہ میراتی لی تہ گیرا (مردیو) تہاوان (دایک وبایک) ی نہبوو نہ مندال
﴿وَلَهُ رَاقٍ أَوْ اُخْتُ﴾ وہ تہنہا برایک یان خوشکینکی (لہ دایکہوہ) نہبوو ﴿وَلِكُلِّ وَجِدٍ﴾ تہوہ بُو ہر بیک
﴿وَبَيْنَهُمَا﴾ لہو دووانہ ہمہ ﴿الْأُلْسُ﴾ شہش بیک ﴿فَإِنْ كُنْتُمْ أَكْثَرُ﴾ بہ لام تہ گہر تہوان زیاتر بوون
﴿مِنْ ذَٰلِكَ﴾ لہ برایک یان خوشکینکی (ی دایکی) ﴿فَلَهُمْ شَرَكَاةٌ﴾ تہو کاتہ تہوانہ ہمہ موویان ہاوبہشن
﴿فِي الْاُلْسِ﴾ لہسی بیک (ی میرانہ کہ) دا ﴿مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ﴾ لہپاش (دہر کردنی) وہسیہ تیک
﴿يُوصِيَتْ بِهَا﴾ کہ کرایت ﴿أَوْ ذَرَّتْ﴾ یان قدرزیک ﴿غَيْرَ مُطَاعٍ﴾ کہ (وہسیہ کہ یا قدرزہ کہ بُو
میرانگران) بیزیان بیت ﴿وَصِيَّةٌ مِنَ اللَّهِ﴾ تہمہ بریارہ لہ لایہن خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيبٌ﴾ خواش
زانای لہسہ رخویہ ﴿يَذَٰلِكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ تہو (یاسایانہ) سنورہ کانی خودان ﴿وَمَنْ يُطِيعِ﴾
ہر کہ سیک گوئیہ لہی ﴿اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ خواوہ پیغہ مبرہ کہی بیت ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ (خوا)
دہ بخانہ ناو بہہشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ پروویارہ کان دین و دہچن بہ ژیر یاندا
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیایدا دہمینہوہ بہہمیشہیی ﴿وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ و تہوہ بہ سہر کہوتنی
زور گہورہ ﴿وَمَنْ يَعِصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہر کہ سیکیش سہر پیچی خواوہ پیغہ مبرہ کہی
بکات ﴿وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُ﴾ و سنورہ کانی (خوا) بہر زینیت ﴿يُدْخِلْهُ نَارًا﴾ دہ بخانہ ناگریکہوہ
﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ ہمیشہ دہمینہوہ تیایدا ﴿وَلَهُ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وہ سزایہ کی پسواکہری بُو

ہمہ ۵

﴿وَالَّذِي يَأْتِيَنَّكَ الْفَاحِشَةُ﴾ نه‌وانه‌ی که کاری زور بیس و ناشیرین (زینا) ده‌کن ﴿مِنْ نِّسَائِكَ﴾ له‌نافره‌تان (ی‌بروادار) تان ﴿فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ أَزْوَاجَهُمْ﴾ نه‌وه چوار شایهت له‌خوتان له‌سهریان بگرن ﴿فَإِنْ شَهِدُوا﴾ نه‌مجا نه‌گهر شایه‌نیان دا ﴿فَأَمْسِكُوا﴾ نه‌وه نه‌وه (زنه زیناکاران) به‌ند بکن ﴿فِي الْبُيُوتِ﴾ له‌ماله‌کانتاندا ﴿حَتَّى يَخُوضُوا فِي الْمَوْتِ﴾ هه‌تا (فریشته‌ی) مهرگ گیانیان ده‌کیشیت ﴿أَوْ يَخْتَلِعَ إِلَهُكُمْ سَيْلًا﴾ یان خوا رینگایه‌ک (ی‌رزگار بوون) یان بؤ‌دانه‌ی (نه‌مه‌جوکمی زیناکردن بوو پش هاتنه‌خواره‌وه‌ی ثایه‌ته‌کانی سوره‌ی نور وانه‌جومکی نه‌م‌ثایه‌ته‌ی سوره‌ی (النساء) به‌ثایه‌ته‌کانی سوره‌ی نور سرراوه‌ته‌وه) ﴿وَالَّذِينَ﴾ وه‌نه‌وه‌دو‌وانه‌ی (کور و کجی) ﴿يَأْتِيَنَّهُمْ كُفْرًا﴾ نه‌و کاره‌پیس (زینا) ده‌کن له‌تیوه ﴿فَعَادُوا مِمَّا﴾ نه‌وه‌نازاریان بدهن ﴿فَإِنْ تَابَا﴾ جا‌نه‌گهر گهرانه‌وه‌و ته‌وبه‌یان لیکرد ﴿وَأَصْلَحَا﴾ وه‌چاک بوون ﴿فَاعْرِضْهُمَا﴾ نه‌وا وازبان لی یسن ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ چونکه به‌راسی خوا همیشه ﴿تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ لی‌سورده‌ی میهره‌بانه ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ﴾ ینگومان وهر‌گرتی ته‌وبه ﴿عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِحَدِّقٍ﴾ لای‌خواته‌نها بؤ‌نه‌وانه‌یه‌که‌گونه‌ده‌کن به‌نه‌فامی ﴿لَهُمْ يَتُوبُونَ﴾ پاشان به‌شیمان ده‌نه‌وه ﴿مِنْ قَرِيبٍ﴾ به‌زووی (پش مردن) ﴿فَأُولَئِكَ﴾ نه‌وانه ﴿يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خوا گهرانه‌وه‌یان لی وهر‌ده‌گرت ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ خواش همیشه ﴿عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ زانای دانایه ﴿وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ﴾ به‌شیمانی (وهر‌گرتن) نی‌به ﴿لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ﴾ بؤ‌نه‌وانه‌ی تاوانی زور ده‌کن ﴿حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ هه‌تا‌کانی سهره‌مهرگی به‌کینکیان دنی ﴿قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْفَنِّ﴾ ده‌لیت: به‌راسی من لی‌ستا ته‌وبم کرد ﴿وَلَا الذِّبْتُ﴾ وه‌بؤ‌نه‌وانه‌ش نی‌به ﴿بِمَوْتِي وَحُمُّ كَفَّارٍ﴾ که‌ده‌مرن به‌بن‌بروایی ﴿أَوْ لَيْسَ أَتَعْتَدُ لَهُمْ﴾ نه‌وانه‌ی (باسکران) ناماده‌مان کردوه‌بویان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزایه‌کی نازار دهر ﴿يَأْتِيَهَا الذِّبْتُ فَأَمَّا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌برواتان هیناوه ﴿لَا يَحِلُّ لَكُمْ﴾ حه‌لال نی‌به‌بوتان ﴿أَنْ تَرَوْا النِّسَاءَ كَرِهًا﴾ که‌نافره‌تان به‌زور (به‌ناچاری) به‌میرانی به‌رن (بؤ‌خوتان) ﴿وَلَا تَضْلُوهُنَّ﴾ وه‌به‌رگری شوکر دنیان لی‌مه‌کن ﴿لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا ءَاتَيْتُمُوهُنَّ﴾ بؤ‌نه‌وه‌ی هندی له‌و (ماره‌بی‌یه‌ی) که‌پیشان داون بییه‌ن (بؤ‌خوتان) ﴿إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّكُمْ فَمِنْكُمْ﴾ مَبِيتُ ﴿مه‌گهر‌کانی که‌کرده‌وه‌به‌کی زور ناشیرین (زینا) به‌ناشکرا بکن ﴿وَعَايِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾ وه‌ره‌فتاریان له‌گه‌ل بکن به‌چاکی (و‌زینیان له‌گه‌ل بییه‌نه‌سهر) ﴿فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ﴾ جا‌نه‌گهر‌ه‌زتان لی‌یان نه‌بوو (ته‌لا‌قیان مه‌ده‌ن) ﴿فَمَنْ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا﴾ چونکه له‌وانه‌یه‌تیوه‌ه‌ز نه‌کن له‌شتیک ﴿وَيَخْتَلِعَ إِلَهُكُمْ﴾ و‌خوا له‌وه‌دا دینایت ﴿حَتَّى كَثِيرًا﴾ چاکه‌وخیرکی زور ﴿

﴿وَالْمُحْصَنَاتُ﴾ (هه‌روه‌ها حه‌رام کراوه‌لیان) نه‌وانه‌ی که می‌زدبان هه‌یه ﴿مِنَ النِّسَاءِ﴾ له‌نافره‌تان
 ﴿الْأَمْلَکَتْ أَتَمَّنُکُمْ﴾ جگه له‌وانه‌ی که بوونه‌ته مولکتان (که‌نیزه‌ک) ﴿کَتَبَ اللَّهُ عَلَیکُمْ﴾
 (نه‌و حو‌کمانه باسکران) پیویست کراوو نوسراوی خوا‌به له‌سه‌رتان ﴿وَأَلْبَسَکُمْ﴾ وه‌بۆتان
 حه‌لال‌کراوه ﴿مَّا وَزَّاهُکُمْ﴾ بیتجگه له‌وانه (که باسکران هه‌مووی حه‌لاله بۆتان تا چوار ژن
 به‌به‌که‌وه کز به‌که‌وه) ﴿أَنْ تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِکُمْ﴾ که به‌مال و سامانتان خوازی‌بنی (نافره‌تان) بکه‌ن
 ﴿مُحْصِنِينَ غَیْرَ مُسْفِرٍ﴾ (به‌مهرجی) که داوین پاك بن و داوین پیس نه‌بن ﴿فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ﴾ جا نه‌وه‌ی که له‌زه‌نتان لی وه‌رگرت له‌و نافره‌تانه (ی حه‌لالن) ﴿فَإِنَّهُنَّ أَجُورُهُنَّ فَرِیضَةٌ﴾
 شه‌و ماره‌بی به‌که‌یان پی بده‌ن که فدرز کراوه له‌سه‌رتان ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَیکُمْ﴾ تاوانتان له‌سه‌رنی به
 ﴿فَمَا اقْرَضْتُمْ بِهِ﴾ له‌وه‌ی که له‌سه‌ری بیک هاتن (له‌گه‌ل ژنه‌کانتان داله‌که‌مکرده‌وه‌ی ماره‌بی)
 ﴿مِنَ قَرْضِ الْفَرِیضَةِ﴾ له‌پاش دیاریکردنی ماره‌بی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِیماً حَکِیماً﴾ به‌راسنی
 خودا هه‌میشه زانای کاردروسته ﴿وَمَنْ لَّیْسَ لَیْسَ طَوْلًا﴾ وه‌نه‌وه‌ی له‌نیوه نه‌یتوانی
 له‌به‌ر هه‌ژاری ﴿أَنْ یَّصِحَّ الْمُحْصَنَاتُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ که نافره‌تانی نازادی ئیماندار ماره‌بکات
 ﴿فَإِنْ مَّا مَلَکَتْ أَتَمَّنُکُمْ﴾ نه‌وه با له‌وانه ماره‌بکات که بوونه‌ته مولکتان ﴿مِنْ قَبْلِکُمْ الْمُؤْمِنَاتُ﴾
 له‌که‌نیزه که ئیمانداره کانتان ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَسْمَیْکُمْ﴾ وه‌خوا زانائره به‌باوه‌ره که تان ﴿بَعْضُکُمْ مِنْ
 بَعْضٍ﴾ هه‌نلینکتان له‌هه‌نلینکی تر تان (هه‌مووتان نه‌وه‌ی ئاده‌من) ﴿فَإِنْ کُحُوهُنَّ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی ماره‌یان بکه‌ن
 ﴿بِإِذْنِ أَهْلِیْهِنَّ﴾ به‌ره‌زامه‌ندی که سوکاریان ﴿وَأَهُنَّ أَجُورُهُنَّ﴾ و ماره‌بی به‌که‌یان پی بده‌ن
 ﴿وَالْمَعْرُوفِ﴾ به‌شیوازیکی چاک ﴿مُحْصَنَاتٍ غَیْرَ مُسْفِرٍ﴾ له‌کاتیکدا نه‌و که‌نیزه‌کانه پاك داوین
 بن داوین پیس (و زینا کاری به‌ناشکرا) نه‌بن ﴿وَلَا مَنَاجِدَ أَخْدَانٍ﴾ و دوستیان نه‌بن (به‌نه‌ینی بۆ زینا
 کردن) ﴿فَإِذَا أَحْصِیْنَ﴾ جا نه‌گه‌ر نه‌و (که‌نیزه‌کانه) شوویان کرد ﴿فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ﴾ پاشان خرابه‌یه‌کی
 ناشکرایان کرد (زینا) ﴿فَعَلَّیْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ﴾ نه‌وه نیوه‌ی سزای نافره‌ته
 نازاده‌کانیان له‌سه‌ره (لیان بدریت که په‌نجا جه‌لده) ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ خِشَىٰ أَلْعَنَ مِنْکُمْ﴾ نه‌و (ماره‌کردنی
 که‌نیزه‌که) بۆ که‌سینکه له‌نیوه له‌تاوان کردن (زینا) بمرسی ﴿وَأَنْ تَصِیْرُوا خَيْرَ لَّکُمْ﴾ به‌لام ته‌گه‌ر
 ئارام یگرن (و که‌نیزه‌ک ماره‌نه‌که‌ن) چاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِیمٌ﴾ خوا لی‌بوره‌ی به‌به‌زه‌بی به
 ﴿یُرِیدُ اللَّهُ﴾ خوا ده‌یه‌ویت ﴿یُسَبِّحَ لَکُمْ﴾ بۆتان پروون بکانه وه‌ ﴿وَتَهْدِیْکُمْ﴾ وه‌رېتموونیتان
 بکات ﴿سُورَ الَّذِینَ مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ بۆری و شوتنی نه‌وانه‌ی له‌پیش نیوه‌وه بوون (له‌خواناسان)
 ﴿وَنُحَیْبَ عَلَیکُمْ﴾ و لیان خوش بیت ﴿وَاللَّهُ عَلِیْمٌ حَکِیمٌ﴾ وه‌خوا زانای کاردروسته ﴿

﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ﴾ وه خوا ده یه ویت ﴿أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ﴾ که لیتان بیوریت ﴿وَيُرِيدُ الَّذِينَ﴾ به لام نه یانه ویت
 نه وانه شی ﴿يَتَّبِعُونَ الشَّهَوَاتِ﴾ که شسورین نار هزو و هه و او هه و سه کانیان که و نوون ﴿أَنْ تَعْبُدُوا﴾ که
 لانان بدهن ﴿تَبِلًا عَظِيمًا﴾ به لادانیکسی گه و ره ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾ خوا ده یه ویت ﴿أَنْ يَخْفَفَ عَنْكُمْ﴾
 که ندر کتان له سه ر سووک بکات ﴿وَيَخْلُقُ الْإِنْسَانَ ضَعِيفًا﴾ چونکه ناده می به لاواز دروست کراوه ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾
 ﴿يَتَّبِعُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه می نه وانه ی با وهرتان هیتاوه ﴿لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ سامانی به کتری مه خون
 ﴿بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ﴾ له نیوا تاندا به نار هوا ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَ تِجَارَةً﴾ مه گهر بازار گانی به ک بیت ﴿عَنْ تَرَاضٍ﴾
 یسکم ﴿بِعَرِّ زَامِنَةٍ﴾ له نیوان خونتان دا ﴿وَلَا تَقْسِلُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ وه خونتان مه کورن (یان خونتان
 مه فیه ویتنن به تاوان) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ به راستی خواهه همیشه به به زه یسی به پیتان ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾
 ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که سینک نه وه بکات (وانه به کینک بکوزیت) ﴿عَذَابًا وَظَلَمًا﴾ به ده مست
 دریزی و سستم ﴿فَتَتُوبُ عَلَيْهِمْ إِنَّا﴾ نه وه له مه و دوا ده یخه پنه نا و نا گره وه ﴿وَكُنَّا﴾ ﴿وَاللَّهُ﴾
 یسیرا ﴿وَهُنَّ﴾ وه نه وه ش هه همیشه بؤ خوا ناسانه ﴿إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ﴾ نه گهر دوور
 بکه ونه وه له و تاوانه گه و رانه ی که لیتان قه ده غه کراوه ﴿لَنُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ نه وه تاوانه
 بچوو که کانتان بؤ ده پوسمین ﴿وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلَ الْجَنَّةِ﴾ وه ده تانخه پنه شویتنکی چاک و
 ریز دار وه ﴿وَلَا تَتَمَنَّوْا﴾ وه ناوات مه خوازن ﴿مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ﴾ بؤ نه و به یه ی که
 خوا فزلی هه ندریکتانی داوه به سه ر هه ندریکی تر تاندا ﴿لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ﴾ بؤ پساوان به ش هه یه ﴿وَمِمَّا﴾
 اکسبوا ﴿لَهُنَّ﴾ به دهستی نه هیتن ﴿وَاللِّسَاءِ نَصِيبٌ﴾ وه بؤ نافر ه تانیش به ش هه یه ﴿وَمِمَّا﴾
 له وه ی به دهستی نه هیتن ﴿وَسَقَلُوا اللَّهَ﴾ وه داوا له خوا بکه ن ﴿وَمِنْ فَضْلِهِ﴾ له به هره و به خششی
 خوی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ نَقِيبًا﴾ به راستی خوا هه همیشه به هه سوو شتیک زانایه ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾
 ﴿وَلِكُلِّ جَعَلْنَا﴾ وه دامان ناوه بؤ هه موو (مرد و ویه ک یان میراتیک) ﴿مَوَالٍ﴾ چند میرات گریک (که
 به شی نه گرن) ﴿مِمَّا تَرَكُوا لِلْأَزْوَاجِ وَالْأَقْرَبُونَ﴾ له وه ی که دایک و باوک و خزمانیان به جینان هیتن و وه
 ﴿وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ وه نه وانه ش که به پیمانتان له گه ل گری داون (که میرات له یه کتر به رن)
 ﴿فَأَنفُكُوا عَنْهُمْ نَصِيْبَهُمْ﴾ نه وه به شی خویانیان بدهنی ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به راستی خوا
 هه همیشه به سه ر هه موو شتیکدا نا گادار و چاودیره ﴿يُرِيدُ اللَّهُ﴾

﴿الْجَالِ قَوْمُوتَ عَلَى الْإِسَاءِ﴾ پیان سہر بہر شیارن (کار بہ دہستن) بہ سہر نافر تانہ وہ ﴿بِمَا قَصَلَّ
 اللَّهُ بَصَھُہُ﴾ بہ ہوی نہ وہ وہ خوا فہ زلی ہندی کیانی داوہ ﴿عَلَى بَعْضِ﴾ بہ سہر ہندی کیاندا ﴿وَبِمَا
 أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ﴾ ہر وہا بہ ہوی نہ وہی کہ (پیان) لہ سامانہ کانیاں خہرج دہ کہن ﴿وَالَّذِينَ لَحَتْ
 جَا نَافَرَتَہُ چاکہ کان (نہوانہن) ﴿فَبَيَّنَتْ﴾ گویراہ لانی بہر دہوام (ہو خواو پاشان میردہ کانیاں)
 ﴿حَفِظَتْ لِلْعَنِيبِ﴾ پاریزہ رانی (داوینی خویان و سامانی میردہ کانیاں) کہ میردہ کانیاں لہ مالہ وہ
 نہ بن ﴿بِمَا حَفِظَ اللَّهُ﴾ بہ ہوی نہ وہی خوا فہ رمانی پاراستنی داوہ ﴿وَالَّذِينَ خَاؤُوا﴾ وہ نہ و
 نافر تانہ ش کہ نیوہ دہ ترسن ﴿شُورَہُمْ﴾ سہر پچیتان بکہن ﴿فَعُظُّوہُمْ﴾ نہ وہ ناموز گاریان بکہن
 ﴿وَأَهْجُرُوہُمْ فِي الْأَضْجَاعِ﴾ و جیگہ بیان لی جیا بکہ نہ وہ (و لہ گہ لیاں مہ خہون) ﴿وَأَضْرِبُوہُمْ﴾ و
 لیان بدہن (لبدانیک کہ لہ شی عہیب دار نہ کات) ﴿فَإِنْ أَطَعْتُمْ کُمْ﴾ جانا نہ گہر گویراہ لیان کردن
 ﴿فَلَا تَبْغُوا عَلَیْہُمْ سَبِيلًا﴾ نہ وہ نیتر ہیچ رنگہ بہک لہ دزیان مہ گر نہ بہر ﴿إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلَیْکُمْ حَرًّا﴾
 بہ راستی خوا ہہمیشہ بہر زوہندی گہ و رہہ ﴿وَإِنْ خِفْتُمْ﴾ وہ نہ گہر ترسان ﴿یُفْثَقِ بَیْنَهُمَا﴾
 لہ تیکہ چونی نیوانیاں (زن و میرد) ﴿فَاتَّبَعُوا أَحْکَمَ مِمَّا بَیْنَہُمَا﴾ نہ وہ ناو بڑیوانیک بنیرن لہ خزمی
 پیاوہ کہ ﴿وَحَکَمَ مِمَّا بَیْنَہُمَا﴾ و ناو بڑیوانیک لہ خزمی نافر تہ کہ ﴿إِنْ تُرِيدَ إِلَّا حَکْمًا﴾ نہ گہر
 (دو ناو بڑیوانہ کہ) ناشنیاں بویت ﴿یُوقِیَ اللَّهُ بَیْنَهُمَا﴾ خوا نیوان زن و میردہ کہ چاک دہ کاتہ وہ
 ﴿إِنْ اللَّهُ كَانَ عَلَیْکُمْ حَرًّا﴾ بہ راستی خوا ہہمیشہ زانی ناگادارہ ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ بہس خوا
 بہر سنن، ﴿وَلَا تُشْرِكُوا بِدِینِکُمْ﴾ و ہیچ شتیک مہ کہن بہ ہاوبہ شی ﴿وَبِالَّذِینَ احْسَنَّا﴾ ہر وہا
 لہ گہن دایک و باو کتاںدا چاک بن ﴿وَبِذِی الْقُرْبٰی﴾ وہ لہ گہن خزم و نزیکان ﴿وَالْیَتٰمٰی﴾ و ہدیوان
 ﴿وَالْمَسٰکِیْنِ﴾ و ہزاران ﴿وَالْجَارِ ذِی الْقُرْبٰی﴾ و ہاوسنی خزم ﴿وَالْجَارِ الْبَیِّنِ﴾ و ہاوسنی بنگانہ
 یا دور ﴿وَالصَّاحِبِ بِالْجَنِّبِ﴾ و ہاوپری ہہمیشہ بی با ہاوپری سہ فہر ﴿وَالَّذِی السَّبِيلِ﴾ و پیتوار
 ﴿وَمَا مَلَکَتْ اَیْمُنُکُمْ﴾ و نہوانہی بوون بہ مولکتان (چاک بن لہ گہ لیاندا) ﴿إِنْ اللَّهُ لَا یُحِبُّ﴾
 بہ راستی خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا﴾ نہ وہ کہ سہی کہ خو بہزل زان و شانازیکہر
 بیت ﴿الَّذِینَ یَتَحَلَوْنَ﴾ نہوانہی کہ چرو و کن ﴿وَبِأَمْوَالِ النَّاسِ بِالْیَحْلِ﴾ فہرمانیش دہ کہن
 بہ خہلکی بہ چرو و کی ﴿وَبِکُتْمُوتَ مَآ أَنھُمْ اللَّهُ﴾ وہ دہ پشار نہ وہ نہ وہی خوا پینی بہ خشیوون
 ﴿مِنْ قَضٰیوٰہِ﴾ لہ بہ خشی خوی ﴿وَأَعَدَّ لِلْکٰفِرِیْنَ عَذَابًا مُّہِیْمًا﴾ وہ نامادہ مان کردہ ہو پیاوہ ران
 سزایہ کی ریسوا کہر ﴿۝۷۷﴾

﴿وَالَّذِينَ يُتِفِقُونَ آمَنُوا لَهُمْ﴾ وه تهوانه ی ماله کانیان ده به خشن ﴿رَبَّانَ النَّاسِ﴾ له بهر رو پامایی خه لکی
 ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ باوه ریش ناهیتن نه به خوا ﴿وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و نه به روزی دواپی ﴿وَمَنْ يَكُنِ
 الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا﴾ وه هر که س شهیتان هاوری بی بیت ﴿فَسَاءَ قَرِينًا﴾ نه وه (شهیتان) هاوری به کی
 زور خرابه ﴿وَمَا نَعْلَمُ بِهِمْ﴾ وه تهوانه چ زیانیکیان ده کهوته سهر؟ ﴿لَوْ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ نه گهر باوه ریان
 بهیتایه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به روزی دواپی ﴿وَالْتَفَتُوا﴾ وه بیان به خشی یایه ﴿مِمَّا رَزَقَهُمُ
 اللَّهُ﴾ له وه ی که خوا پی ی به خشیبون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا﴾ وه خوا همیشه زانایه پتیا ﴿إِنَّ اللَّهَ
 لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ به راستی خوا به ته ندازه ی گهر دیله به که ستم ناکات ﴿وَإِنْ تَكُ حَسَنَةً﴾ وه ته گهر
 چا که به که به بیت ﴿بُضْعُهَا﴾ (خودا) پاداشته که ی چند جاره ده کاته وه ﴿وَوُفِّيَتْ مِنْهُ﴾ و ده به به خشیبت
 له لایه ن خویه وه ﴿تَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گهره ﴿فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا﴾ نه مجا (حالی کافران)
 چون بیت کاتیک هیتان ﴿مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدٌ﴾ له هم مو نومه تیکدا شایه تیک (که پیغه به ره که یانه)
 ﴿وَجِئْنَا بِكَ﴾ نویشمان هیتا (ته ی مو حه مده د) ﴿عَلَىٰ خَلْقٍ شَهِيدًا﴾ به شایه ت به سهر ناته وه ته وه ﴿وَهُوَ
 بِئْسَ الَّذِي يَدْعُوهُمْ﴾ لهو روزدها ﴿يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَتَوَلَّوْا الرَّسُولَ﴾ شوات ده خوازن تهوانه ی کافر بوون و
 سهر پیچی پیغه به ریان کرد ﴿لَوْ تَسَوَّىٰ بِهِمُ الْأَرْضُ﴾ که زهویان به سهر دا ته خت بکریت (واته بخریته
 زیر زهوی و نه هبترینه دهر وه) ﴿وَلَا يَحْكُمُونَ اللَّهَ حَدِيثًا﴾ وه (لهو روزدها) هیچ قسهو باسیتک له خوا
 ناشارنه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی تهو که مسانه ی که بر و اتان هیتا وه ﴿لَا تَقْرَأُوا الصَّلَاةَ وَاللَّهُ
 سَكْرَتًا﴾ نزیککی نویژ مه به وه کاتیک تیهو سهر خوش بن ﴿حَتَّىٰ تَقْرَأُوا مَا تُلَوُّونَ﴾ هتا برانن چی
 ده لیتن ﴿وَلَا جُنُبًا﴾ وه هدر وه ها نزیککی (جینگای) نویژ مه به وه له کاتیکدا له شتان بی نویژ (له شتان
 پیسه) ﴿الْأَعَابِرِ سَبِيلًا﴾ مه گهر تیهو بن (به مز گه وندا) ﴿حَتَّىٰ تَقْتَدِلُوا﴾ هتا خوتان ده شون ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ
 مَرْضَىٰ﴾ وه ته گهر تیهو نه خوش بوون ﴿أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ﴾ یان له سه فهدا بوون ﴿أَوْ جَاءَ لَكُمْ مِنْكُمْ﴾ یان
 که سیتک له تیهو هانه وه ﴿مِنْ أَعْلَاطٍ﴾ له شوینی ده ست به شو گه یاندنه وه ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان
 جووت بوون له گهل خیزاته کانتاندا (یاله به که موتن له گهن ثافره تانی نامه حره مدا) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا
 إِلَىٰ مَنَآءٍ﴾ نه مجا ثاوتان ده ست نه که موت ﴿فَتَنِمُوا حَتَّىٰ تُطِيبُوا﴾ نه وه به خولیککی پاک ته به موم بکه ن
 ﴿فَلَمَّا سَخُوا بُحُورَهُمْ﴾ جا بهو توزو خوله روو خسار و ده سته کانتان ته به موم بکه ن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَمُومًا غَفُورًا﴾ به راستی خوا همیشه سهر وه ی ناوانه و لیبورده به ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ﴾ نایا
 سهری تهوانه ت نه کرد وه ﴿أَوْ تَوَصَّيْنَا الْكَتَّابَ﴾ که به شبتک له نامه که یان پی دراوه (که ته وراته)
 ﴿يَتْلُونَ الصَّلَاةَ﴾ گو مری هی له بهزیرن (ده کبرن) ﴿وَيُزِيدُونَ أَنْ يُضِلُّوا السَّبِيلَ﴾ وه ده یانه ویت تیهو ش
 له ربازی راست گو مریب

﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بِأَعْيُنِكُمْ﴾ و ته نهها خوا چاك ناگداره به دور منه کانشان ﴿وَلَقَدْ بِاللَّهِ وَكَلَّ﴾ وه ته نهها خوا به سه
دوست بیت ﴿وَكَلَّ بِاللَّهِ تَصِيرًا﴾ ته نهها خواش به سه یاریده ده بیت ﴿مِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ هه ندیک له
جووله که کان ﴿يَحْمِلُونَ الْكِبْرَ عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ فمر موده کانی خوا ده گورن له شویتن و مه بهستی خوی
﴿وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا﴾ وه ده لئین: بیستمان و سه ربینچیمان کرد!! ﴿وَأَسْمَعُ غَيْرُ مَسْمَعٍ﴾ گوی بگره
قه ت گونیت لی نه بی!! ﴿وَرَعَيْنَا﴾ وه ده لئین (راعنا) چاك گورمان بؤ بگره (به لام به زمانی جووله که
وانه تئو خراپتر بنمانی نه وان تهم مانایان مه به ست بسو) ﴿لَا بِأَلْسِنَتِهِمْ﴾ ده میان خوار ده کرده وه
(بؤ نه وهی مه به ست خراپه که بگه به نیت) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْبُرْجَانَ﴾ وه بؤ تانه و ته شهردان له نایینی (ئیسلام)
﴿وَوَلَّوْا أَهْلَهُمْ قَالُوا﴾ وه نه گهر نه وان بیان و ونایه ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ بیستمان و گویرایه لئین ﴿وَأَسْمَعُ وَأَطَعْنَا﴾
و (قسه مان) بیستندو به له مان لی مه که ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمًا﴾ نه وه چاکترو راست تر بسو بؤیان
﴿وَلَكِنْ لَّمْ يَهْتَدُوا﴾ به لام خوا نه فریسی لی کردن ﴿يَكْفُرُ بِهِمْ﴾ به هوی بی باوه ربیه که یانه وه ﴿فَلَا يُؤْمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلًا﴾ بؤیه بر و ناهیتن که میکیان نه نیت ﴿يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ﴾ نهی نه وانهی ﴿أَوْثَرُ الْكَافِرِينَ﴾
که نامه تان بی به خشار وه ﴿أَمْثَلُكُمْ﴾ بر و ناهیتن بسو (فور تانه) ی نارد و و مانه ته خواره وه
﴿مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ﴾ که به راست دانهری نهو (ته و راته) ی ئیویه ﴿فَمَنْ قَبْلُ أَنْ تَقْلَمَ وَجُوهَكُمْ﴾ پینش
ته وهی رو خسار اتیک ساف بکهین (له پیشه وه) ﴿فَرَدَّهَا عَلَيَّ آذَانًا﴾ نه مجا بیبهینه پشت سه ریان
﴿أَوَلَمْ يَهْتَدُوا﴾ یان نه فره تیان لی بکهین ﴿كَمَا لَعَنَّ الْأَصْحَابُ أَن سُبَّتْ﴾ وهك چون نه فره تمان کرد له خد کانی
شه ممه (ته وانهی که راوه ماسیبان لی قدهغه کرا له پورزی شه ممه دا که چی ده هاتن له پورزی هه بنیدا
توره کانیان داده خست و پورزی بهك شه ممه هه لیان ده گره وه) ﴿وَلَقَدْ أَمَرَ اللَّهُ مَقْعُولًا﴾ وه بر یاری خوا
هه میشه به دی دیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ، وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ﴾ خوش نایت
گهر هاوبه شسی بؤ دابشری بیجگه له وه خوش نه نیت له هه گونا هینکی تر ﴿لَمَنْ يَشَاءُ﴾ بؤ هه که سیک
که بیه و نیت، ﴿وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وه هه که سیک هاوبه ش بؤ خوا دابنیت ﴿فَقَدْ أَفْرَقَ الْإِلَهُ عَظِيمًا﴾ نه وه
بینگومان گونا هینکی زور گه وره ی هه لبه ستو وه ﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ﴾ ئایا سهیری نه وانه ت نه کرد وه
﴿يَرْجُونَ الْفَسَادَ﴾ که خویان به پاك و چاك ده زانن ﴿بَلَى اللَّهُ يُرْسِكُ مَنْ يَشَاءُ﴾ (وانی به) به لکو خوا هه
که سیک یونیت پاك و خاوینی ده کات ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ قِيلًا﴾ و که منرین سته میان لی ناکریت (بابه نه ندازه ی
ته و ده زوه باریکه ی ناوکی خور ماش بیت) ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ﴾ سهیری بکه چون ﴿يَقْدُرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾
به دم خوا وه در و هه لده به ستن ﴿وَكَلَّ بِاللَّهِ تَصِيرًا﴾ وه به سه ته و در و به که گونا هینکی روون و ناشکرایه
﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ﴾ ئایا ناو ربیکت نه داوه ته وه له وانهی ﴿أَوْثَرُ الْأَصْحَابِ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ به شپک له نامه ی
خواییان پندر اوه ﴿يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَّا﴾ بر و نه هیتن به شسی بی نرخ و به رنامه ی غهیری خوا (به
جادو و گهران و به شه یثان) ﴿وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه لئین به وانهی که بی پروان ﴿هَؤُلَاءِ أَهْلُكُمْ﴾
ته وانه رتبانان راستره ﴿مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا﴾ له وانهی که باوه ریان هتتاوه ﴿

﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ تائه وانه که سانیکن که خوا نه فرینی لی کر دوون ﴿وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ﴾ هدر که سیکش
 خوا نه فرینی لی بکات ﴿فَلَنْ تَجِدَ لَهُ نَصِيرًا﴾ نه وه هدر گیز ده ست ناکه ویت بوی هیچ یار مه تی ده ری ﴿
 أُولَٰئِكَ نَصِيبٌ﴾ نایا نه وانه (جو وله که کان) به شیان هه به ﴿مِنَ الْمَلَائِكَةِ﴾ نه ده سه لانی پاشابه تی (خوا ویت تی
 بو ونه وهر)؟ ﴿فَإِذَا لَا يُولُوتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا﴾ (جا نه گهر بیانویه) نه و کاته به خه لکی یان نه ده به خشی
 (به نه ندازه ی) تو نکلی ده که خور مایه ک ﴿أَمْ عَسَاوُنَ النَّاسِ﴾ یان تیره بی (حه سوودی) ده به ن
 به خه لکی؟ ﴿عَلَىٰ مَاءٍ أُنْشِرُ لَكُمْ﴾ له سه ر نه وه ی خوا بی به خشیوون (که پیغه مبر تی به) ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾
 له فزل و به هره ی خوی ﴿فَقَدْ أَتَيْنَا﴾ نه وه بنگومان دا ومانه ﴿أَلْأَنزِيلُ الْكِتَابِ﴾ به نه وه ی نیبر اهیم
 کتیب ﴿وَلِكَلِمَةٍ﴾ و پیغه مبر تی ﴿وَأَنبَتْنَا شَرْهَ طَلْحٍ عَظِيمًا﴾ هدر وها پیمان به خشین ده سه لاتیکی گهره
 ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ﴾ جاله و خه لکه دا هه بو و بر وایان به (موحه ممد ﴿بِطَلْحٍ﴾ هیتا ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ﴾
 هه شیان بو و به رگری لی کر دووه ﴿وَكُنْ بِحُجَّتِكَ مَعِي﴾ وه دوزخ به سه (بویان) که ناگریکی هه لگیر ساوه
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی نه وانه ی بی بر وایون ﴿بِأَيِّتِنَا﴾ به نایه ته کانی نیمه ﴿سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا﴾
 له سه ولا ده یانخه پنه نساو ناگریک ﴿كَلَّمَآ أَصْحَابَتْ جُلُودُهُمْ﴾ هدر کاتیک که پیستیان مسوتا (و برزا)
 ﴿بَدَلَتْهُمْ جُلُودًا أُخْرَى﴾ بویان ده گورین به پیستیکی تر ﴿يَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ بۆ نه وه ی سزاکه (به چاکی) به جه زن
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ به راستی خوا هه میشه زالی کار دروسته ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانه ی
 باوه ریان هیتا ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کاری چاکه یان کرد ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له سه ولا ده یانخه پنه
 چند به هه شتی ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که رو و باره کان ده چن به ژیر یاندا ﴿حَالِينَ فِيهَا أَنْهَارٌ﴾
 ده میتنه وه نیاید به هه میشه بی ﴿لَهُمْ فِيهَا زُرُوعٌ مُّطَهَّرَةٌ﴾ بویان هه به نیاید هاوسه رانی پاک و خاوین
 ﴿وَلَهُمْ فِيهَا ظُلُلٌ أَمْشِلًا﴾ وه ده یانخه پنه ژیر سینه ری چرو به رده وامه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ﴾ به راستی خوا
 فرماتان بی ده کات ﴿أَنْ تَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ به دانه وه ی گشت سپارده کان ﴿إِلَىٰ أَهْلِيهَا﴾ بۆ خوا نه کانیان
 ﴿وَأَن تَحْكُمُوهِنَّ إِلَىٰ النَّاسِ﴾ وه کاتیک داد وهر یشان کرد له نیتوان خه لکیدا ﴿أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ﴾ (خودا
 فرمان ده کات) به داد حوکم بکمن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُعَظِّمُ لَكُمْ بُيُوتَهُ﴾ به راستی خوا به چاکی ناموز گاریتان
 ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ به راستی خوا هه میشه پیسه ری بینایه ﴿وَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی
 که سانیک که باوه رتان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گویر ایه لی خوا و گویر ایه لی پیغه مبر بن
 ﴿وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ﴾ وه پاشانیش گویر ایه لی کار به ده سه (عادیله) کانی خوتان بن ﴿فَإِنْ تَرَكَ خَيْرُ الْغَيْرِ﴾
 جا نه گهر دو و به ر کیتان هه بو و له شتیکدا ﴿فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نه وه بیگیر نه وه بۆ لای خوا و پیغه مبر
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه گهر نیتوه باوه رتان هه به به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به ر قزی دوا بی ﴿ذَلِكَ
 خَيْرٌ﴾ نه وه باشتره ﴿وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾ وه ناکام و نه ناجمی چاکتره ﴿

﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ﴾ نابا ناوړ پکت نه داوه ته وه به لای ته وانه دی ﴿يَرْغُمُونَ﴾ وا خو نیشان ددهن ﴿أَنَّهُمْ﴾
 ءَامَنُوا﴾ که به راستی ته وان باوهریان هیناوه ﴿يَعْلَمُ أَشْرَئِلَ إِلَيْكَ﴾ به وهی دابه زیوه بؤتو (که قورثانه)
 ﴿وَمَا أَشْرَئِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ و به وهش که پشش تو دابه زیوه (که ته وراته) ﴿يُرِيدُونَ أَن﴾ ده یانه ونست که
 ﴿يَتَحَاكَمُوا إِلَى الظُّلُمَاتِ﴾ داد گای و حومکیان یه ن بؤلای یه کیک که خو کم به بهرنامه دی خوا
 ناکات ﴿وَقَدْ أُمِرُوا﴾ له کاتیکدا به راستی فرمانیان پی کراوه ﴿أَن يَكْفُرُوا بِاللَّهِ﴾ که پروایان پی
 نه بیت ﴿وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ﴾ وه شه یان دده ونست ﴿أَن يُضِلَّهُمْ﴾ که گو مرایان بکات ﴿مِنْ دُونِهَا﴾
 به گو مرایه کی دوور له راستی ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا﴾ وه ته گهر پی یان بو نریت : وهرن
 ﴿إِلَى مَا أَمَرَ اللَّهُ﴾ بؤلای نه وهی خوانار دوو یه تیه خواره وه ﴿وَالِى الرَّسُولِ﴾ وه بؤلای پیغه مبه ر ﴿وَلِلَّهِ﴾
 ﴿رَأَيْتَ الْمُتَكَفِّرِينَ﴾ ده بیسی (ته ی موحه مبه د) دوو پرووه کان ﴿يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا﴾ پرووت
 لی وهرده گیرن به وهر گهرانیکى ته و او ﴿فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ﴾ نایا حالیان چون ته بیت
 کاتیک به سهرهاتیکى ناخوشیان تووش ییت ؟ ﴿يَعْلَمُ أَهْمَتِ أَيُّدِيهِمْ﴾ به هوی ته وهی ده میان پششی
 خستوه (کردوویانه) ﴿شَرَّ جَلَدٍ لَّكَ﴾ پاشان دینه وه بؤلات ﴿يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ و سوتند ده خون به خوا
 ﴿إِن أَرَدْنَا إِلَّا آلَ لُحْثٍ لَّأَوْفِيْنَ﴾ ته نها نیازی چاکه و یه ک خستنه وه مان بووه (کاتیک که خو کم دده بین
 بؤلای غه بری خوا) ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ ته وانه که سانبینن خوا ده زانیت چی
 له دلیاندا هده به ﴿فَأَنزِلْهُمْ﴾ که واته پروویان لی وهر گیره ﴿وَعِظْهُمْ﴾ وه ناموز گاریبان بکه
 ﴿وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ﴾ وه بلن پتیاں دهر باره ی خو یان ﴿قَوْلًا بَلِيغًا﴾ وونه به کی ره وان و کاریگر ﴿وَلَا يَكْفُرُ﴾
 ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وه هیچ پیغه مبه ریکمان ره وانه نه کردوه ﴿إِلَّا لِيُطَاعَ﴾ ته نها بؤ ته وه نه بیت
 گو نرایه لی بکرنیت ﴿بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ به دهرمانی خوا ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ﴾ وه بینگومان ته گهر ته وان ﴿إِذْ ظَلَمُوا﴾
 أَنفُسَهُمْ﴾ کاتیک سته میان له نهفسی خو یان کرد ﴿جَلَدًا لَّكَ﴾ بهائنا به بؤلات ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا اللَّهَ﴾ و داوای
 لی بور دونیان بکر دایه له خوا ﴿وَأَسْتَغْفِرَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ﴾ پیغه مبه ریش داوای لی خوش بوونی
 بؤ بکر دایه ﴿لَوْ جَدُّوا اللَّهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ بینگومان دهبان پینی خوا په شهبانی وهر گری به به زه یه
 ﴿فَلَا وَرَيْكَ﴾ نه خیر (وانی یه که خو یان به باوهر دار نیشیان ددهن) سوتند به بهر وهر دگارت
 ﴿لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُخَاجَكُوا﴾ بر و دارنن ناتو ته که نه دادوه ﴿فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ﴾ له هدر نازاوه و
 دوو بهر کی یه کی نیا نیاں دا ﴿شَرَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ﴾ له پاشان ههست نه که ن له دهر و نیا نیا
 ﴿حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ﴾ به هیچ بیزاریه ک له و بریاره ی تو داوته ﴿وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ و مل که چ نه بین
 به ملکه چی یه کی ته و او ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ﴾ وه بنگومان ته گهر نیمه پتو یستمان بکر دایه له سهریان ﴿أَن يَقُولُوا أَنفُسَكُمُ﴾
 كه به كتری بكوژن (واته باوه پداران بی باوه پان بكوژن) ﴿أَوْ أَخْرَجُوا مِن دُكْرِكُمْ﴾ یان له ماله كاتنان
 ده ربجن ﴿فَمَا فَعَلُوا﴾ نه و دیان نه ده كرد ﴿إِلَّا قَلِيلٌ مِّنْهُمْ﴾ كه میکیان نه بیست ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا﴾ وه ته گهر
 به راستی نه و ان کاریان بکر دایه ﴿فَمَا يُوعِظُونَ بِهِ﴾ به پنی نه و ناموز گاریانه ی ده گران ﴿لَكَانَ خَيْرًا
 لَّهُمْ﴾ نه و به شتر بوو بزبان ﴿وَأَشَدُّ تَنبِيْهًا﴾ وه دامه زراوتر ده بوون (له سهر نایینه كدیان) ﴿وَإِذَا لَاقَيْنَهُمْ﴾
 جا نه و كاته بنگومان پیمان ده به خشین ﴿مِن لَّدُنَّا﴾ له لایه ن خومانه وه ﴿أَجْرًا
 عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه و ره ﴿وَلَهْدِيْنَهُمْ﴾ وه دینموونیمان ده كردن ﴿صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا﴾ بز پریگی
 راست ﴿وَمَن يُضِلِّ اللَّهُ فَمَا لَیْسَ لَهُ سَیْرٌ﴾ وه هدر كه سینك گویند ایدلی خواو پیغه مبدر بكات ﴿فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ﴾
 جا نه و انه له گه ل كه سانینك ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ كه خوا فهزل و به هره ی (خوی) رشتو وه به سهریاندا
 ﴿مِنَ النَّبِيِّنَ وَالصَّادِقِیْنَ﴾ له پیغه مبدران و راستگویان ﴿وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِیْنَ﴾ و شهیدان و پیاو چاكان
 ﴿وَحَسَنَ أَوْلَیِّكَ رَفِیقًا﴾ وه نه و انه چ هاویری و هاو لیکسی چاكن ﴿ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ﴾ نه و
 فهزل و به هره یه ته نه ا له لایه ن خواوه یه ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ عَلِيمًا﴾ وه به سه كه خوا زانایه (به هه موو
 شتینك) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی كه سانینك كه باوه پتان هیناوه ﴿خُذُوا حِذْرَكُمْ﴾ ناگاداری
 خوتان و هر گرن ﴿فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ﴾ نه و سا نا قم نا قم هیرش به رن (دهر چن بز جیهاد) ﴿أَوْ أَنْفِرُوا
 جَمِيعًا﴾ یان هه موو پیکه وه هیرش به رن (دهر چن بز جیهاد) ﴿وَإِن مِّنْكُمْ﴾ وه بنگومان له ناوتاندا یه
 ﴿لَمَن لَّيْطَعَنَّ﴾ كه سی و به راستی خوی دوا ده خات ﴿فَإِن أَصَابَكُمْ مُّصِيبَةٌ﴾ جا نه گهر تووشی
 به سهر هاتینکی خراب هاتن ﴿قَالَ قَدْ أَنعَمَ اللَّهُ عَلَیَّ﴾ ده لیت به راستی خوا فهزل و به هره ی رشت
 به سهر مدا ﴿إِذْ لَرَأَیْنُكَ مَعَهُمُ شَهِيدًا﴾ كه له گه لیاندا ناماده نه بووم ﴿وَلَیْنِ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ﴾ وه
 نه گهر تووشی فهزل و به هره یه ك بوون له خواوه ﴿لَقَوْلِیْ كَانَ لُزُكُنْ یَسْكُرُ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ﴾ بنگومان ده لیت
 وه كه له نینوان نینوه و نه و ا هیچ دوستایه تی به ك نه بوو بیت ﴿یَسْلَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ﴾ نه ی خوزگه
 له گه ل نه و اندا بوومایه ﴿فَأَفْزَقَ فَرَزًا عَظِيمًا﴾ تا قازانجینکی زور گه و ره م بکر دایه ﴿فَلَقِیْقَتَلِیْ فِی سَبِيلِ
 اللَّهِ﴾ كه و انه با بجه نگیست له پنی خواوا ﴿الَّذِیْنَ یُقْسِرُونَ الْحَبَوَةَ الدُّنْیَا بِالْآخِرَةِ﴾ كه سانینك كه زبانی
 دنیا ده فروشن به پوزی دوا بی ﴿وَمَن یُقْتَلِ فِی سَبِيلِ اللَّهِ﴾ جا هدر كه سینك بجه نگیست له پنی خواوا
 ﴿فَقُتِلَ﴾ نه مجا بكوژی (شهید بیت) ﴿أَوْ یُقَاتِلَ﴾ یان زال بیت ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيْهِ﴾ نه و دواتر
 پنی ده ده ین ﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتیکی گه و ره ﴿۵﴾

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وه چیتانه (بهج بیانویهك) جهنگ ناكهن له پیتاوی خواد
 ﴿وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ﴾ و له پیتاوی چه وساو ه كان له پیاوان و نافر هتان و مندالان
 ﴿الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ نه وانه ی که ده لنین ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه ی په روه ردگار مان پزگار مان که ی له م
 شاره (مه به ست پنی شاری مه که که به) ﴿الظَّالِمِ أَقْلُهَا﴾ که خه لکه که ی سته مکارن ﴿وَلِتَجْعَلَ لِّلنَّاسِ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾
 وه له لایه ن خوته وه پشتیوانیکمان بو به دی بهیته ﴿وَلِتَجْعَلَ لِّلنَّاسِ لَدُنْكَ﴾ وه له لایه ن خوته وه به دی بهیته
 بومان ﴿فَصِيرًا﴾ یار مه تی ده رنك ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وه که سانه ی باوه ریان هیتاوه ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾
 له پیتاوی خواد ده جهنگین ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی بن باوه رن ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ﴾ له پیتاوی
 ناره و (یان شه پتان) دا ده جهنگین ﴿فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ﴾ که واته شه ریکهن له گهل دؤسته کانی شه پتاندا
 ﴿إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ به راستی پیلانی شه پتان هه ر لاواز بو وه ﴿الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ﴾
 نایا سهیری نه وه که سانه ت نه کرد وه که پیان ووترا ﴿كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ﴾ دهستان بگیر نه وه (له جهنگ
 و کوشنار) ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویژ بکه ن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات بده ن؟ ﴿فَمَا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ﴾
 که چی کاتینك جهنگیان له سهه ر پتویست کرا ﴿إِذَا قُرِئَ مِنْهُ تُنْتَهَىٰ تَحْشُونَ النَّاسَ﴾ یه کسه ر ده سته به کیان
 له خه لکی ده ترسان ﴿كَخَشْيَةِ اللَّهِ﴾ وهك ترسان له خودا ﴿أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً﴾ بگه ر زیاتریش ده ترسان
 ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ده پان ووت نه ی په روه ردگاری نیمه ﴿لِرُكُوبَتِ عَلَيْنَا الْقِتَالِ﴾ بو چی جهنگت له سهه ر مان
 پتویست کرد وه. ﴿قُلْ لَا أَفْقَرُ إِلَىٰ أَحَدٍ قَرِيبٍ﴾ خوزگه دوات ده خستین (له جهنگ کردن) بو ماوه به کی
 که م ﴿قُلْ مَنْعَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ بلی خوشی و له زه تی دنیا زور که مه ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ﴾ و پروژی دواپی باشته ر
 ﴿لِمَنِ اتَّقَىٰ﴾ بو که سیک له خوا بترسیت ﴿وَلَا تَقْظَاؤُنَ قَبِيلًا﴾ وه سته متان لی ناکریت به (نه ندازه ی)
 نالی ناو که خور مایه ك ﴿إِنَّمَا تَكُونُوا﴾ له هه رشو تینك بن ﴿يُذَكِّرُ كُمُ الْمَوْتُ﴾ مردن پشان ده گات
 ﴿وَتُوكَشَفُ فِي بُرُوجٍ مُّشِيدَةٍ﴾ باله ناو قه لا و کوشکی به رزو قابمشدابن ﴿وَأَن تُصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ﴾ وه نه گه ر (ناپاکان)
 خوشی و چاکه هاته ریان ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده لنین نه مه له لایه ن خواوه به ﴿وَأَن تُصِيبَهُمْ حَسَنَةٌ﴾
 وه نه گه ر تووشی نا خوشی و خرا به یه ك هاتن ﴿يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِندِ اللَّهِ﴾ ده لنین نه مه له لایه ن تووه به (نه ی
 موچه ممه د ﴿قُلْ كُلٌّ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾ بلی: هه مووی له لایه ن خواوه به ﴿قَالَ هَؤُلَاءِ الْقَوْمُ﴾ نه وه نه وه خه لکه
 چی یانه؟ ﴿لَا يَكُونُونَ بِقَهْقَرٍ حَيًّا﴾ وه کو له هیچ قسه به ك تی نه گهن وابه ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ﴾
 هه ر چاکه به کت تووش بو نه وه له خواوه به ﴿وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ سَيِّئَةٍ﴾ وه هه ر خرا به به کت تووش
 بوو ﴿فَمِنَ نَفْسِكَ﴾ نه وه له خوته وه به ﴿وَأَن تَسْأَلَكَ لِلنَّاسِ أَمْوَالًا﴾ و نیمه تومان نار دو وه به پیغه بهه ر
 بو خه لکی ﴿وَكُنْ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وه خوا به سه شایه تی نه وه بدات ﴿

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ﴾ هدر که سینک گویرایه لی پیغه مبر پیکر بکات ﴿فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی
گویرایه لی خوی کردووه ﴿وَمَنْ تَوَلَّى﴾ هدر که سینکیش پشت هلبکات ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نه وه نیمه
تومان په وانه نه کردووه ﴿عَلَيْهِمْ حِفْظًا﴾ به چاودیر و پاریزه به سهریانه وه ﴿وَيَقُولُونَ طَاعَةٌ﴾
(دویره کان) ده لیسن گویرایه لیس (مل که چ و فدرمانه درارین) ﴿فَإِذَا بَرَأْنَاهُ مِنْ عِندِكَ﴾ به لام کاتیک
له لای تو در چوون ﴿بِتَّ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ کز مه لیک له وان شه و ده که نه وه به پیلان گیران (له موسلمانان)
﴿غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ﴾ به پیچه وانه ی قسه کانی تو ﴿وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُشِئُونَ﴾ وه خوا ده بنو و سیت نه و (پیلانانه ی)
شه و کردوبانه ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ که وانه وازیان لی پینه ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت به خوا به سته
﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ خوا به سه پشتیوانت بی ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَانُ﴾ نه وه بنو بیسر ناکه نه وه
له فورمان؟ ﴿وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ اللَّهِ﴾ خو نه گهر له لایه ن که سینکی تره وه بوایه جگه له خوا
﴿لَوْجَدُوا فِيهِ﴾ بنگومان ده یانبینی نیایدا ﴿أَتُخَلَّفُكَ كَثِيرًا﴾ جیا وازی زور ﴿وَأَذَانًا هُزْأً﴾ وه
کاتیک هه و الیکیمان بی بکات ﴿مِنْ الْأَمْنِ﴾ ده باره ی ناسایش و هیمناپه تی (نیوانتان) ﴿أَوَلَا خَوْفٌ﴾
یان له باره ی تر سه وه ﴿أَذَاعُوا بِهِ﴾ بلاوی ده که نه وه ﴿وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ﴾ به لام نه گهر بیانگه راتایه نه وه
بنو لای پیغه مبر ﴿وَالَّذِي أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ﴾ و بنو لای کار به ده ستانی خویان ﴿لَعَلِمَةُ الَّذِينَ يَسْتَطِيعُونَ﴾
﴿مِنْهُمْ﴾ نه وه نه وانه ی راستی هه و اله کان ده ده هیش ده زانن هه و اله که (راسته یان درویه) ﴿وَلَوْ لَا فَضْلُ اللَّهِ﴾
﴿عَلَيْنَا لَكُنَّا عُرْضَتُ لَكُمْ﴾ وه نه گهر چاکه و به زه یی خوا نه بوایه به رامبر به ئیوه ﴿لَا تَجْعَلُ الشَّيْطَانَ إِلَّا﴾
﴿قَلِيلًا﴾ بنگومان شوین شه پتان ده که و تن که مینکتان نه بیت ﴿فَقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نه ی موحده ممد
﴿لَهُ يَسَّوِي﴾ له پساوی خوا دا بجه نگي ﴿لَا تَكْفُ الْإِنْسَانُ﴾ تو ته نه ا نه رکی خوت لی داوا کراوه (یا تو ته نه ا
نه رکی خوت له سهره) ﴿وَحَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هانی پروا دارایش بده (بنو جهاد) ﴿عَسَى اللَّهُ﴾ نومیده
خوا ﴿أَنْ يَكْفُ بِأَمْرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهر گری هیزی بی باوه ران بکات ﴿وَاللَّهُ أَشَدُّ بِأَمْرًا﴾ وه خوا
به هیز تره ﴿وَأَشَدُّ تَنكِيلًا﴾ و توله ی به تبین تره ﴿مَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً﴾ هدر که سی تکابه کی
چاکه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ فِصْلٌ مِمَّا﴾ به شینکی له (پاداشتی) نه و چاکه به بنو هیه به ﴿وَمَنْ يَشْفَعْ شَفْعَةً﴾
﴿سَيِّئَةً﴾ وه هدر که سی تکابه کی خرابه بکات ﴿يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِمَّا﴾ نه ویش به شینکی ده بیت له (مزای)
نه و خرابه به ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه میشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا﴾ به سهر هه موو شینکدا به توانایه (چاودیره)
﴿وَلَا تُحِيطُ بِشَيْءٍ﴾ هدر کاتیک سلا وینکتان لی کرا ﴿فَتَحْيُوا يَا حَسَنُ يَوْمًا﴾ نه وه به چاکتر له و سلاوه
سلاو بکه نه وه (لیان) ﴿أَوْ رُدُّوْهَا﴾ یان وه کو خوی بیسه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا﴾ بنگومان
خوا هه میشه پرساو چاودیره به سهر هه موو شینکدا ﴿

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ بهر ستر او نیکی راست نی به جگه له خوا ﴿لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ سویند به خوا بینگومان کز تان ده کاته وه بؤ (لپیر سینه وهی) نه و پروری دواپیهی ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تبدا نیه ﴿وَمَنْ أَضِدُّ مِنْ اللَّهِ حَدِيثًا﴾ جا کی له خوا قسه (و به لینی) راست تره ﴿فَتَالِكُمْ﴾ نه وه چیتانه ﴿فِي الْمُنْفِقِينَ فَنَتَبَّحَ﴾ دهر باره ی دوو پرووه کان بوونه ته دوو دهسته ﴿وَاللَّهُ اَرَاكُمْ بِمَا كُنتُمْ لَا كَاتِبِينَ﴾ خواهه وانه ی گهر اندو ته وه بؤ بی باوه ری به هوی کرده وه کانیانه وه ﴿اَلَمْ يَدُونْ﴾ نابا ده تانه ویت ﴿اَنْ تَهْدُوا اَمِنْ اَمْسَلُ اللَّهُ﴾ رینمونی که سیک بکه ن که خوا گومرای کرده وه ؟ ﴿وَمَنْ يُضِلَّ اللَّهُ﴾ وه هدر که سیک خوا گومرای بکات ﴿فَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ سَبِيلًا﴾ نه وه هدر گیر ناتوانی رینگای راسنی بؤ بدوزیته وه ﴿وَدُّوا لَوْ تُكْفَرُونَ﴾ نه وان ناوا ته خوا زن ئیوه ش بی باوه رین ﴿كَمَا كُفِّرُوا﴾ وه ک چون خویان بی باوه ر بوون ﴿فَتَكُونُونَ سَوَاءً﴾ تا ئیوه نه وان به کسان بن ﴿فَلَا تَسْجُدُوا لَهُمْ اُولَئِكَ﴾ که واته نه وان به دوست و یار مه تی دهر هه لمه بزرین ﴿حَقَّ يَهْلِكُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه تا (به شیمان ده بنه وه) کوچ ده که ن له ری ی خوا دا ﴿فَاِنْ تَوَلَّوْا﴾ نه مجانه گهر پرویان وهر گیر او پشیمان هه لکرد ﴿فَخُذُوهُمْ﴾ نه وه (به دیل) بیانگرن ﴿وَاَقْلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ و بیانگوزن له هدر شوینیک تووشیان بوون ﴿وَلَا تَسْجُدُوا لَهُمْ اُولَئِكَ وَلَا شَعِيرًا﴾ وه هیچ دوست و یار مه تی دهر نیک له وان هه لمه بزرین ﴿اِلَّا الَّذِيْنَ يَصِلُونَ اِلَى الْقَوْمِ﴾ جگه له وانه ی به یوه ندی ده که ن به که سانیکه وه ﴿يَتَّبِعُوْنَ بَنِي إِسْرَءٰلَ﴾ که له نیوان ئیوه نه واندا به یمان هه یه ﴿اَوْجَاءً وَكَمْ حَصِرَتْ اَصْدُورُهُمْ﴾ یان هاتوون بؤ لاسان له سهر دلیان ناره حه ته (جه زنا که ن) ﴿اَنْ يَقْتُلُوْكُمْ اَوْ يُقْتَلُوْا قَوْمَهُمْ﴾ له وه ی که جهنگان له دژ بکه ن یا جهنگ له در ی خزمه کانیان بکه ن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا بیویسنابه ﴿لَسَلَطْنَاهُمْ عَلَيْكُمْ﴾ زالی ده کردن به سهر ناندان ﴿فَلَقَاتُواكُمْ﴾ و جهنگیان دژ تان ده کرد ﴿فَاِنْ اَعَزَّ لَوْ كُمْ﴾ جا نه گهر نه وان که نار گیر بوون له ئیوه ﴿فَلَمْ يَقْتُلُوْكُمْ﴾ و جهنگیان له دژ تان نه ده کرد ﴿وَالْقَوْلُ اِلَيْكُمْ اَلَسَلَامُ﴾ و پیشنیاری ناشتبان کرد بؤ تان (مل که چ بوون) ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا﴾ نه وه خوا رینگه ی نه داوون که ده سبتیان بؤ بهرن و (نابی شه ربان له دژ بکه ن) ﴿سَتَجِدُونَ اَخْرَجَ﴾ له مه ولا که سانبکی تر ده بینن ﴿يُرِيدُونَ اَنْ يَأْمُرُوْكُمْ﴾ ده یانه ویت له ئیوه نه مین بن ﴿وَيَأْمُرُوْا قَوْمَهُمْ﴾ وه له هوزه که ی خوشیان نه مین بن ﴿كُلُّ مَا رَدُّوا اِلَى الْفِتْنَةِ﴾ ههر کاتیک بانگ کرابن بؤ بی باوه ری ویت بهرستی ﴿اُرْكَبُوا فِيْهَا﴾ گهر اونه ته وه بؤی (واته به ناشتی رازی نه ده بوون) ﴿فَاِنْ لَمْ يَعْزَّلُوْكُمْ﴾ جا نه گهر که نار گیر نه بوون لیسان ﴿وَيُلْقُوا اِلَيْكُمْ اَلَسَلَامُ﴾ وه جله وی ناشتبان نه دایه ده ستان ﴿وَلَا تَقُوْا اَنْدَرِيْهُمْ﴾ وه ده سبتیان نه کیشاپه وه (له جهنگ کردن) ﴿فَخُذُوهُمْ وَاَقْلُوهُمْ﴾ نه وه به دیل بیانگرن و بیانگوزن ﴿حَيْثُ يَفْقَهُوْهُمْ﴾ له هدر شوینیک که بهر ده ستان که وتن ﴿وَاُولَئِكَ مَرَجَعَتْ اَلْاَكْرُ﴾ نه وانه ی (باسمان کرد) داومانه به ئیوه ﴿عَلَيْهِمْ﴾ له دژیان ﴿مُطْلَقًا مُّيْتًا﴾ ده سه لاتی ناشکرا ﴿

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا﴾ بزو هیچ باوه دارنك ره وانی به باوه دارنك بکوزیت ﴿إِلَّا خَطَا﴾
 مه گهر به هله نه بیت ﴿وَمَنْ قَتَلَ مُؤْمِنًا خَطَا﴾ وه هدر که سینک نیماندارنك به هله بکوزیت ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾ نه وه (له سهریه تی) نازاد کردنی کوبله به کی باوه دار ﴿وَرِيَّةٌ مُّسْلِمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ و
 (نرخ) خوتنیکیش بدات به کهس و کاری کوزراوه که ﴿إِلَّا أَنْ يَصَّدَّقُوا﴾ مه گهر بیبه خشن (له
 خوتنه که به خیری خویان) ﴿فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَّكُمْ﴾ به لام نه گهر کوزراوه که له گهلنک بوو که
 دوزستان بوون (کافری شهر کهر بوون) ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ وه به لام کوزراوه که نیماندار بوو ﴿فَتَحْرِيرُ
 رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾ نه وه (ههر له سهریه تی) نازاد کردنی بهنده به کی نیماندار ﴿وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ﴾ وه نه گهر
 (کوزراوه باوه داره که) له گهلنک بوو ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ حَبْلٌ﴾ که له نیوان ئیوه وئو اندا به یمان هه بور
 ﴿فَرِيَّةٌ مُّسْلِمَةٌ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ نه و (نرخ) خوتنیک بدنه کهسی کوزراوه که ﴿وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُّؤْمِنَةٍ﴾
 له گهل نازاد کردنی کوبله به کی نیماندار ﴿فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ﴾ جائو (بکوز) هی دهستی نه کهوت (یان نهی
 بوو) ﴿فَصِبْأٌ مِّنْ شَهْرَيْنِ﴾ نه وه (له سهریه تی) رزور و گرنی دوو مانگ ﴿مِّنْ أَعْيُنٍ﴾ له سهریه ک
 ﴿تُرِيَةُ مَنَ اللَّهِ﴾ (ثم برپاره) لی بوور دنه له لایه ن خواوه ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا
 هه میشه زانای کار دروسته ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِدًا﴾ وه هدر که سینک نیماندارنك به دهس
 نه نقدس بکوزیت ﴿فَجَزَاءُ رَحْمَةٍ﴾ نه وه تولهی نه و کهسه دوزخه ﴿خَالِدًا فِيهَا﴾ به هه میشه بی
 نیابدا نه بیت ﴿وَعَصَبَ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ وخوا خه شمی لنگر تووه ﴿وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾ و
 نه فرینی لی کردووه و سزایه کی گهره ی بوناماده کردووه ﴿يَتْلُوهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی کهسانیک
 که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کاتنیک دهر چوون (بو جهاد کردن) له رینگه ی خواوا
 ﴿فَتَيَسَّرُ﴾ هه موو شتیک پروون بکه نه وه ﴿وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ﴾ وه نه لین به و کهسانه ی ﴿الْفَقْرَ الْكُفْرَ
 الْكَلْبَ﴾ که سلاو (ی موسلمانانه) تان لی ده کهن ﴿لَسْتَ مُؤْمِنًا﴾ تو بر وادار نیت؟ ﴿تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ به دوا ی شتوومه ک و سامانی دونا ییدا بگهرین ﴿فَبِعَدْلِ اللَّهِ مَعَايِرُ كَثِيرَةٌ﴾
 نه وه لای خوا ده سکهوتی زور هه به ﴿كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ﴾ ئیوهش له موو پتش هه روه ها بوون
 (نیمانه که تان ده شار ده وه) ﴿فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ﴾ نه مچا خوا منه تی نا به سهر تاندا (به هیز و زالی
 کردن) ﴿فَتَيَسَّرُ﴾ دهی که واته هه موو شتیک پروون بکه نه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾
 به راستی خوا هه میشه ناگاداره به وه ی ئیوه ده بکهن ﴿۱۱﴾

﴿لَا يَسْتَوِي الْقَائِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ په کسان نین شه و باوه داراندهی دانیشتوون و جیهاد ناکهن ﴿غَيْرِ الْأُولَى﴾ جگه له خواوهن عوزره کان نه بیټ (وهك نه خوش، و کویر، وشه) ﴿وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له گه له ټینکوشه رانی ړینگه ی خوادا ﴿يَا مُؤْمِنِينَ وَالْقَائِدِينَ﴾ به مال و گیانیاں ﴿فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ خوا فزلسی ټینکوشه ران به مال و گیانیانی داوه ﴿عَلَى الْقَائِدِينَ دَرَجَةً﴾ به سهر دانیشتوان (له جیهاد) دا به پله بهك ﴿وَلَا وَعَدَ اللَّهُ لِقَاتٍ﴾ وه هدر بهك له و دوو تاقمه خوا به لیبی پاداشتی زور چاکی پی داوون (که به هه شته) ﴿وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَائِدِينَ لِحَرِّاسَةِ ظِلْمًا﴾ وه خوا ړیزی ټینکوشه رانی داوه به سهر دانیشتووه کانداه پاداشتیکی گه وړه ﴿وَدَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً﴾ له لای (خوا) وه پله ی زور و لی خوش بوون و میهره بانیاں بز هبه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لیپوردهی میهره بانه ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ به راستی نه وانهی که فریشته کان گیانیاں ده کیشن ﴿عَلَى الْأَنْفُسِ﴾ له کاتیکدا که سته میان له خویان ده کرد (به کوچ نه کردنیاں) ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَعْلَمُ﴾ (به ته شه ره وه پینان) ده لټن (دهر باره ی نایینه که تان) له چیدا بوون ۱۹ ﴿قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ ده لټن نیمه چه و ساوه بووین له سهر زهوی دا ﴿قَالُوا أَلَمْ تَرَ كُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَبِعْدَهُ﴾ (پینان) ده لټن مه گهر زهوی خوا فراوان نه بوو؟ ﴿فَتَهْلِكُوا فِيهَا﴾ تا کوچتان بکر دایه تیایدا ﴿قَالُوا لَيْسَ مَا لَكُمْ مِنْ جَهَنَّمَ﴾ جانه وانه شویتیان دوزخه ﴿وَمَاءٌ مَصِيرًا﴾ نای چ پاشه ږورتکی خرابه ﴿إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ﴾ بینجگه له و چه و ساواندهی که له پیاوان ﴿وَالنِّسَاءِ﴾ و نافرته تان ﴿وَالْوِلْدَانِ﴾ و له مندا لائن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ جِدَالًا﴾ که توانای هیچ چاره به کیان نی به (له بهر یی هیزی و پیریان) ﴿وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا﴾ وه به هیچ شتوازیك ږی دهر ناکهن ﴿قَالُوا لَيْسَ لَكَ عَلَى اللَّهِ أَنْ يَقُولَ غَنَمٌ﴾ نانه وانه نومید هبه خوا لی بان خوش بیټ ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا﴾ وه خوا هه میسه چاوپو شیکمر و لی خوشبووه ﴿وَمَنْ يَهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه هدر که سټک کوچ بکات له ږی ی خوادا ﴿يَجِدْ فِي الْأَرْضِ﴾ ده سټی ده که ویت له زه ویدا ﴿مَرْغَمًا كَثِيرًا﴾ جینگه و ړینگه ی زور (که دوزمن پی ناخوشه) ﴿وَسَعَةً﴾ وه فراوانی (له ږوزی زیاندا) ﴿وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ﴾ وه هدر که سټک له مالی خوی دهر چیت ﴿مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه کوچ بکات بولای خوا و پیغه مبه ره که ی ﴿ثُمَّ يَرْكُزْهُ الْمَوْتُ﴾ پاشان مردن پی بکات ﴿فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ﴾ نه وه بینگومان پاداشتی نه و که سه که و توت ته سهر خوا ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا هه میسه لی پوردهی به به زه یی به ﴿وَإِذَا صَرَّفْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ هدر کاتیک سهره ران کرد (و گه ران) به زهوی دا ﴿فَلْيَنْزِلْ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ نه وه هیچ گونا هینکتان له سهر نی به ﴿أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ﴾ که نوټزه کان کورت بکه نه وه ﴿إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَقْبَضَ إِلَيْكُمْ الْإِيمَانُ﴾ ته گهر ترسان نه وانه ی پی باوه رن جهنگتان له گه له بکهن ﴿إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا أَعْدَاؤُكُمْ﴾ به راستی پی باوه ران هه میسه بو ټیوه دوزمنیکی ږوون و ناشکران ﴿

﴿وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ﴾ کاتیک تو (تهی موحده مہد) ﴿لَهْجَهْ نَغْدَا﴾ لہناو پرواداراندا بوویت ﴿فَاقْتَتِ
لَهُمُ الصَّلَاةَ﴾ و پیتش نو پڑیت بو کردن ﴿فَلَقَدْ طَافَ بِكَ مَنِهْمٌ مَعَكَ﴾ تہوہ با تاقمبتک لہوان لہ گہل تو
نویژ بکھن ﴿وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ﴾ و با چہ کہ کانیاں ہی بیت ﴿وَإِذَا سَجَدُوا﴾ جا کاتیک سورہ دیان
برد (رکاتیکیان تہواو کرد) ﴿فَلْيَكُونُوا مِنْ زُرَّارٍ﴾ با (بچنہ دواوہ) لہ پشستانہوہ بن (پاسہ واننان بن)
﴿وَلْيَأْتِ طَافَ بِكَ أُخْرَى﴾ وہ باتاقمہ کہی تر بین ﴿لَمْ يَصْلُوا﴾ کہ نویزیان نہ کردوہ (وہ پاسہوان بوون)
﴿فَلْيَصْلُوا مَعَكَ﴾ و لہ گہل تو نویژ بکھن ﴿وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ﴾ وہ باووریای خویان بن ﴿وَأَسْلِحَتَهُمْ﴾
و چہ کہ کانیشیان ہی بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ہی باوہران تاوانہ خوازن ﴿لَوْ تَعْلَمُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ﴾ کہ
ٹیوہ ہی ناگاہن لہ چہ کہ کانتان ﴿وَأَمْتِعَتِكُمْ﴾ و شت و مہ کہ کانتان ﴿فَيَعْمَلُونَ عَلَيْكُمْ﴾ تا بہ لامارتان
بدن ﴿ثِيْلَةً رَّجِدَةً﴾ بہ پہ لامارنکی بہ کجارہ کی (بدن بہ سہر تاندا) ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ﴾ وہ تاواننان
لہ سہر نی بہ ﴿إِنْ كَانَ بَكُمْ أَذًى مِنْ مَطَرٍ﴾ تہ گہر بہ ہوی بارانہوہ نارہحت بوون ﴿أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى﴾
یان نہ خوش بوون ﴿أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ﴾ کہ چہ کہ کانتان دانین ﴿وَأَخْذُوا حِذْرَكُمْ﴾ بہ لام ووریایی
خوتان بکھن ﴿إِنَّ اللَّهَ أَشَدُّ لِلْكَافِرِينَ﴾ بہ راستی خوا نامادہی کردوہ بو ہی باوہران ﴿عَذَابًا مُهِينًا﴾
سزایہ کی ریسوا کہر ﴿وَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَاةَ﴾ تہ مجا کاتیک نویژہ کانتان بہ جی ہینا ﴿فَاذْكُرُوا اللَّهَ﴾
تہوسا یادی خوا بکھن ﴿فَمَا وَقَعُوا﴾ بہ پیوہ و بہ دانیشتنہوہ ﴿وَعَلَى جُنُوبِكُمْ﴾ وہ لہ سہر تہنیشان
(بہ پالکہ و تنہوہ) ﴿وَإِذَا أَطْمَأْنَنْتُمْ﴾ جا سہر کاتیک دل تارام بوون (و ترس نہما) ﴿فَارْقِعُوا الصَّلَاةَ﴾
تہو کاتہ نویژہ کانتان بہ رنک و پیک بکھن ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ﴾ بہ راستی نویژ ﴿كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ ہمیشہ
لہ سہر باوہراران ﴿كِتَابًا مَوْفُورًا﴾ فرز کراو پکی کات بو دیاری کراوہ ﴿وَلَا تَهِنُوا﴾ سست
مہ بن ﴿فِي آيَاتِ الْقُوَّةِ﴾ لہ بہدوا گہرانی دوز متاندا (یان لہ بہدوا گہرانی تہو قومہ کافرانددا)
﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْمِنُونَ﴾ تہ گہر ٹیوہ نیش و نازاران ہی بگات ﴿فَإِنَّهُمْ بِآئِمْنٍ﴾ بیگومان تہوانیش نیش و
نازاریان ہی دہ گات ﴿كَمَا تَأْمِنُونَ﴾ و ہك چون ٹیوہ نیش و نازارتان ہی دہ گات ﴿وَكَرِهُوا مِنَ اللَّهِ﴾
وہ ٹیوہ ٹومید دہ کہن لہ خوا ﴿مَا لَا يَرْجُونَ﴾ تہوہی تہوان ٹومیدی نا کہن (کہ پاداشت و سہر کہوتنہ)
﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ بہ راستی خوا ہمیشہ زانای کار دروستہ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ﴾ بیگومان
ٹیئمہ دامانبہ زاندو تہ سہر تو ﴿الْكِتَابَ وَالْحَقَّ﴾ ٹہم قورٹانہ بہ راستی ﴿لِيُخْخِرَ بَيْنَ الشَّائِسِ﴾ بو تہوہی
پر بار بدہی لہ ٹیوان خہل کبدا ﴿بِمَا أَرْسَلَ اللَّهُ﴾ بہو پر بارہی کہ خوا نیشانی داوہت ﴿وَلَا تُكِنُّ لِّلْخَائِبِينَ﴾
خویمہ وہ بو ناپاکان مہ بہ بہارنہر و پشٹیوان ولایہ نگر ﴿﴾

﴿وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ﴾ داوای لیخوشبوون له خوا بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ بهر اسنی خوا لیخوش بووی به به زهیی به ﴿وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ﴾ بهر گری مه که له وانهی ﴿يَحْتَابُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ ناپاکی ده کهن ده باره ی خویان ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْبَاطِلَ﴾ بنگومان خوا خوشی ناویت ﴿مَنْ كَانَتْ خَوَاتِنًا إِيمَانًا﴾ نه وانه ی که بهر دهوام زور ناپاک و گونا هبارن ﴿يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ﴾ (تا وانه کانی) خویان ده شمار نه وه له خه لکی (له تر ساند) ﴿وَلَا يَسْتَخْفُونَ مِنَ اللَّهِ﴾ و ناپسار نه وه له خوا (شهرم ناکه ن له خوا) ﴿وَهُوَ مَعَهُمْ﴾ له کاتیکدا خوا له که لباندایه ﴿إِذْ يَتَّبِعُونَ مَا لَا يُرْضَىٰ مِنَ الْقَوْلِ﴾ کاتیک (که به نهی) له شه ودا ته گبیر ده کهن و قسه به که ده کهن خوا پنی پازی نی به ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا﴾ وه خوا هه همیشه زانار ناگاداره به ههر کرده و به که نه وان ده یکه ن ﴿هَآءُنْتَ هَؤُلَاءِ جَدُّنَا عَنْهُمْ﴾ (ایمانداران) بیدارین وایتوه بهر گریستان له ناپاکان کرد ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له زبانی دنیادا ﴿مَنْ يُجَادِلِ اللَّهَ عَنْهُمْ﴾ ده ی ناپاکی بهر گریبان لی ده کات (له سزای خوا) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوزی دواپی دا ﴿أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا﴾ یان کی کارو باربان ده گریته ده ست ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا﴾ وه ههر کهس کرده و به کی خراب بکات ﴿أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ﴾ بان ستم له خوی بکات ﴿ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ﴾ پاشان داوای لی خوش بوون له خوا بکات ﴿يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ ده بینیت خوا لیورده ی مبهربانه ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا﴾ وه ههر که سینک گونا هینک (ی گه و ره) بکات ﴿فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَىٰ نَفْسِهِ﴾ بنگومان (زبانی) نه و گونا هه هدر بو خویه تی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه همیشه زانای کار در و بسته ﴿وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً﴾ وه ههر که سینک گونا هینک بکات (به هه له) ﴿أَوْ إِثْمًا﴾ یان گونا هینک بکات (به قه ست) ﴿ثُمَّ يَرَمْ بِهِ رَبُّكَ﴾ پاشان (نه و تا وانه) به خاته سهر بی تاوانیک ﴿فَقَدْ أَكْثَلْ بُهْمًا﴾ نه وه بنگومان خسته و به ته نه ستوی خوی (سزای) بو هتائیک ﴿وَإِنَّمَا مِيزَانٌ﴾ و تاوانیکی ناشکرا ﴿وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ﴾ وه نه گهر به خوشش و به زهیی خوا به سهر ته وه نه بوایه (ته ی مو حده مده ﴿لَقَدْ كُنْتَ تَغَافِلُ الْبُغْهَ﴾ بنگومان ده ستم به که له و ناپا کانه به نیاز بوون ﴿أَنْ يُضِلُّوكَ﴾ که گو مرآت بکه ن ﴿وَمَا يُضِلُّوكَ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ﴾ به لام نه وانه بهس خویان گو مرآت ده کهن ﴿وَمَا يَصُرُّوْكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه نه وانه هیچ زبانی ناگه به نن به تو ﴿وَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ وه خوا نار دو و به تیه خواره وه بز سهرت ﴿الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ فورمان و دانایی ﴿وَعَلَّمَكَ مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ﴾ وه نه وه ی که نه نه زانی فیری کردی ﴿وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ وه هه همیشه به خوششی خوا به سهر تو وه زور گه و ره به ﴿

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نُّجْوَاهُمْ﴾ هیچ چا که به ك نی به له زور بهی چیه و سر ته كرده كانیان دا ﴿إِلَّا مَن
أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ﴾ مه گهر به كینك فرمان بکات به مال به خشین له ربی خوا دا یا ن فرمان کردن به
چا که ﴿أَوْ اِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ﴾ بان چا ککردنی نتوان خه لکی ﴿وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ جا هدر که سبتك نه وه
بکات ﴿أَتَمَّ عَمَلًا مَّرْضَاتِ اللَّهِ﴾ به نیازی ره زامه ندی خوا ﴿فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ﴾ نه وه له داها تو و دا پتی ده به خشین
﴿أَجْرًا عَظِيمًا﴾ پاداشتی زور گه وره ﴿وَمَن يُشَاقِقِ الرَّسُولَ﴾ وه هدر که سبتك دزایه تی پیغه مبر ﴿وَيُخَافِ
بِكَاتٍ﴾ پاش نه وهی که ریازی راستی بقوون بوویه وه ﴿وَيَسْئَلْ عَن
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و شوینی ریگایه کی تر بکه ویت بینجگه له ریگای بر واداران ﴿لِيُؤْتِيَهُم مَّا تَوَلَّوْا﴾ رووی
وهرده گترین بونه و ریازهی که هلهی بزار دووه ﴿وَنُصْلِيهِ جَهَنَّمَ﴾ و ده بخه بینه دوزه خ ﴿وَسَاءَتْ
مَصِيرًا﴾ نای چ پاشه روزتکی خرابه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَىٰ﴾ به راستی خوا خوش ناپیت ﴿أَن يُشْرَكَ
بِهِ﴾ له وهی که هاوه لی بزدانیریت ﴿وَيُخَوِّرُ مَا دُونَهُ﴾ به لام جگه له وه هدر چی بیت لی ی خوش
ده بیت ﴿لِمَن يَشَاءُ﴾ له هدر که سبتك که (خوا) بیه ویت ﴿وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ﴾ وه هدر که سبتك هاوه له بزد
خوا دابنیت ﴿فَقَدْ حَصَلَ ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ نه وه به راستی گومر ابووه به گومر ابونیکی دوور له راستی
﴿إِن يَدْعُونَ مِن دُونِهِ﴾ جگه له خوا نزاو هاوار ناکه ن (نایپرستن جگه له خوا) ﴿إِلَّا أَنشَاءَ تَهَاوُشًا﴾ ته نها
له چنده (بتیکی ناولیراوی) مینه نه بیت (وه لات و مه نات و عوزا) ﴿وَإِن يَدْعُوا إِلَّا شَيْطَانًا مَّرِيدًا﴾
وه نایپرستن جگه له شهیتانی باخی و سهر کهش نه بی ﴿لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ که خوا نه فرینی لی کردووه
﴿وَقَالَ لَا تُخَدِّعُوا﴾ وه (شهیتان) ووتوویدتی سویتند بیت هه لده بیزرم (به بندهی خوم) ﴿مِن عِبَادِكِ﴾
له بنده کانت دا ﴿فَصِيبًا مَّفْرُوضًا﴾ به شبتکی دباری کراو ﴿وَلَا تُحْسِنُنَّهُمْ﴾ سویتند بیت گومر ایا ن
ده که م ﴿وَلَا تُزَيِّنُهُمْ﴾ و به ناوات و خه یالی دروینه سهر گهر میان ده که م ﴿وَلَا تُزَيِّنُهُمْ فَلِيَبْتَئَسْنَ﴾ آلات
الانفس ﴿وه فرمانیان پی ددهم جا بینگومان ته وائیش گونچکهی نازه له کان دهرن (له سهرده می
نه فامیداهدر ووشترنك پینج سکی بکر دایه گوتیان دهری و له سهر خویان حرام ده کرد) ﴿وَلَا تُزَيِّنُهُمْ﴾
وه فرمانیان پی ددهم ﴿فَلْيَعْيُرُوا خَلْقَ اللَّهِ﴾ نه و سا ته وائیش دروست کراوی خوا ده گورن
﴿وَمَن يَشْجِزِ الشَّيْطَانُ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه هدر که سبتك شهیتان بکات به دوستی خوی بینجگه له خوا
﴿فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُّبِينًا﴾ نه وه بینگومان زبانی لی که ووتوو به زیانیکی دبار و ناشکرا ﴿يَعْدُهُمْ﴾
ویمتیهر ﴿شهیتان) به لییان پی ده دات و ناوات و نومبیدیان ده خاته بهر ﴿وَمَا يَعْدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
عُرْوًا﴾ دلنیا بن شهیتان هیچ به لیبتیکیان پی نادات جگه له خه له تاندن نه بیت ﴿أُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمَ﴾ نه وانه شوین و جینگه یان دوزه خه ﴿وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا﴾ و هیچ شوینی را کردن و
لادانیان ده ست ناکه ویت لی ی ﴿﴾

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و نه و که سانه ی با وریان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده و چاکه کانیان کرده و
 ﴿سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ له داهاتو و به کی نزدیکدا ده یان خدینه به هه شتانیك ﴿نَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 که رو و باره کان به ژیر دره خته کانیان دا ده رۆن ﴿حَدِيدٍ فِيهَا آبَدٌ﴾ ده مینه وه تیایدا به هه میسه یی
 ﴿وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ به لیتی خوا به و راسته (به دی ده مینریت) ﴿وَمَنْ أَضْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا﴾ وه ثایا کی له
 خوا راست بیز تره ﴿لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِي أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ (به رزی و پاداشت) نه به ناره زووی
 ثیوه به و نه به ناره زووی خوا و نه کتیه کانه ﴿مَنْ يَعْمَلْ سُوءًا يُجْر بِهِ﴾ هه که سینک خرا به به ک بکات
 پاداشتی ده درینه وه ﴿وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ و ده سنی ناکه ویت بینجگه له خوا ﴿وَلَيْكُمُ الْأَنْصِبُ﴾
 هیچ دؤست و یار مه تی ده رنك ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ که سینکیش کرده و چاکه کان جی
 به جی بکات ﴿مِنْ ذَكَرٍ أَوْ نَذْرٍ﴾ له نیر یان له می ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ له هه مان کاتدا نه و که سه بر وادار
 بیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نه و نه وانه ده چنه به هه شته وه ﴿وَلَا يَظْلَمُونَ نَفِيرًا﴾ و به جو و کترین
 سته میان لی ناکریت (هینده ی تو یکلی ناو که خور مایه ک) ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا﴾ نایا کی نایینی
 چاکشرو جو انتره (و نه کی دیندار تره) ﴿يَمَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ له که سینک که رووی خوی به کلا
 کر دیتته و به بؤ خوا ﴿وَهُوَ مُحْسِنٌ﴾ له هه مان کاتدا نه و که سه چاکه کار بیت ﴿وَأَنفَعُ مِلَّةً إِنْرَاهِمَ﴾
 حنیفاً و شوینی نایینی ئیراهیم که ویتت به راستی و پاکی (که به و بیستی خوی له به تال لای
 داوه بؤ لای راست) ﴿وَأَتَّخَذَ اللَّهُ إِنْرَاهِمَ حَلِيلًا﴾ وه خوا ئیراهیمی هه لیزارد به دؤست و خوشه و بیستی
 خوی ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته نها بؤ خوا به هه رچی له ناسمانه کان و زهوی دا هه به
 ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا﴾ وه خوا به رده وام ناگاداری هه مور شتیکه ﴿وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ﴾
 وه (نه ی موحه ممد ﷺ) پر سیارت لیده کهن ده باره ی نافر تان ﴿قُلِ اللَّهُ يُقْتِصِبُكُمْ فِيهنَّ﴾ بلی خوا
 وه لامتان ده داته وه ده باره یان ﴿وَمَا يُشْرِي عَلَيْكُمْ﴾ و نه و به به سهر تاندا ده خوینر یتته وه ﴿فِي الْكِتَابِ﴾
 له تور تاندا ﴿فِي كِتَابِ النِّسَاءِ﴾ (و نه لامیکه) له باره ی کجانی هه تیوه وه ﴿الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ﴾ نه وانه ی پی
 یان نادهن ﴿مَا كُتِبَ لَهُنَّ﴾ نه و به نو و سراه بؤ یان (واته میرانی باو کیان) ﴿وَيُرْعَبُونَ أَنْ تُشَكَّوهُنَّ﴾ وه
 حه ز ناکه ن ماره یان بکه ن (له بهر میراته که شیان ناهیلن شوو بکه ن) ﴿وَالنِّسَاءُ ضَعِيفَاتٌ مِنْ أُولَئِكَ﴾ و نه له
 باره ی نه و منالانه ی که پی ده سه لاتن ﴿وَأَنْ تَقُومُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ﴾ وه (خوا فرمان ده دات) به داد گهری
 له گه ن هه تیوان دا بجولینه وه ﴿وَمَا تَقْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ﴾ و هه ر کرده و به کی باش بکه ن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾
 كَانَ بِهِ عَلِيمًا نه و به یگومان خوا به ناگایه لی ی ﴿۷۷﴾

﴿وَإِنْ أَمَرَأُ﴾ وه ته گهر نافر تینک ﴿خَافَتْ﴾ تر سا ﴿مِنْ بَعْلِهَا شُورًا أَوْ إِعْرَاضًا﴾ له گوی پی نه دان یا پشت هه لکردنی مبرده کی ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَیْهَا﴾ نه وه هدر دوو کیان هیچ گونا هیکیان له سهر نی به ﴿أَنْ یُضِلَّحَا بَیْنَهُمَا صُلْحًا﴾ که ناشته وایه کی چاک بکن له نیوان خویناندا ﴿وَالصُّلْحُ خَیْرٌ﴾ ههر ناشته وایی و به ک کهوتن چاکتره ﴿وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ﴾ ههر چهنده چروکی و په زیلی تینکه لاوی دهرونه کان کراوه ﴿وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا﴾ وه ته گهر چاکه کار و باریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه دنیابن بهراستی خوا هه همیشه ﴿یَعْلَمُ لَوْتَ خَیْرًا﴾ به ناگایه له وهی که دهیکه کن ﴿وَلَنْ تَسْتَطِیْعُوا أَنْ تُعْدِلُوا﴾ ئیوه ههر گیر ناتوانن داد پهروهر بن ﴿بَیْنَ الْإِنْسَاءِ﴾ له نیوان زنه کانتان دا ﴿وَلَوْ حَرَصْتُمْ﴾ ههر چهنده سوور بن (ههول بدن) ﴿فَلَا تَمِیْلُوا کُلَّ التَّیْلِ﴾ جا که واته به ته وای خوار مهنه وه (له هاوسهری به کیکیان) ﴿فَقَدْ رُفِقَا كَالْمُعَلِّقَةِ﴾ بهو هوسه وه واز بهیتن لهوی تریان وهك هه لبه ستر او (نه نه وه به میتردی هه بیت نه به ره لاش کرا بیت و نه لاق درا بیت) ﴿وَإِنْ تُضِلُّوا وَتَنَقُّوا﴾ وه ته گهر بسازتن و باریز کار بن ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَحِیمًا﴾ نه وه بهراستی خوا هه همیشه لیسوردهی میهره بانه ﴿وَإِنْ یَتَفَرَّقَا یَغْنِ اللَّهُ کُلَّکُمَا مِنْ سَعَتِهِ﴾ وه ته گهر لیک جیابو ونه وه پهروهر دگار هه ریبه کیان (لهوی تر) پی نیاز و پیوستی به ره حمی خوی ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه خوا هه همیشه ﴿وَاسِعًا حَکِیمًا﴾ به هره فراوان و کار دروسته ﴿وَلِلَّهِ مَا فِی السَّمَوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ وه یو خوا به ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَلَقَدْ وَصَّیْنَا﴾ سویند به خوا بهراستی نیمه نامور گاریمان کردوون ﴿الَّذِیْنَ أُوتُوا الْکِتَابَ﴾ نه واته ی که نامه بیان پندر اووه ﴿مِنْ قَبْلِکُمْ﴾ له پیش ئیوه دا ﴿وَبَآئِکُمْ﴾ ههروها ئیوه ش ﴿أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ که له خوا بترسن ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ وه ته گهر پی باوه پ بن ﴿فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِی السَّمَوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ نه وه بهراستی ههر هی خوا به ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَنِیًّا حَمِیدًا﴾ وه خوا هه همیشه دهوله مهندو سوپاس کراوه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِی السَّمَوَاتِ وَمَا فِی الْأَرْضِ﴾ وه تهنها یو خوا به مولکی نه وه ههر چی له ناسمانه کان و زهوی دایه ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَکِیْلًا﴾ تهنها خوا به سه پی سپیر او چاودیر بیت ﴿إِنْ یَشَآءُ ذَیْبُکُمْ﴾ ته گهر خوا به ویت ناتانینیت و له ناوتان ده بات ﴿أَیُّهَا النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿وَبَآئِ بِتَآخِرِیْنَ﴾ وه ده سته یه کی تر ده هیبت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَی ذَٰلِکَ قَدِیرًا﴾ وه خوا هه ردهم به سهر نه وه دا به توانایه ﴿مَنْ كَانَ یُرِیدُ ثَوَابَ الدُّنْیَا﴾ ههر که سیک پاداشتی دنیای ده ویت ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ﴾ نه وه لای خوا به ﴿ثَوَابَ الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ﴾ پاداشتی دنیا و دوار قره ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِیعًا بَصِیرًا﴾ وه هه همیشه خوا بیسهری بینایه ﴿۱۱﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی که مسائیک که باوهرتان هیتاوه ﴿كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ﴾ بهر ده وام زور داد گهر بن
 ﴿شَهِدَاءَ اللَّهِ﴾ له بهر خواشایه تی بدهن ﴿وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ باشایه تی به که در به خوششان بیت ﴿أَوِ الْوَالِدَيْنِ﴾
 یان در ی باوک و دایک ﴿وَالْأَقْرَبِينَ﴾ و در ی خزمه نریکه کانتان (بیت) ﴿إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا﴾ نه گهر
 (شایه تی له سهر در اوه که) ده و له مه ند بیت یان هزار (شایه تی به هر بدهن) ﴿فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا﴾ چونکه
 خوابه وان له پیشتره (و قازانجیان چاکتر ده زانیت) ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ﴾ که واته شوین نار و و مه که ون
 ﴿أَبْ تَقُولُوا﴾ بۆ نه وهی له هدی لانه دن ﴿وَلَنْ تَلْبُوا أَرْحَمَ ضَرًا﴾ وه نه گهر (شایه تی به که) پنجه وانه بدهن یان
 نه بدهن و گویی نه دهنی ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾ نه وه بهر استی خوا هه میشه ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به کاره کانتان
 ناگاداره ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَلِمُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نهی که مسائیک که باوهرتان هیتاوه بهر ده وام بن له سهر
 باوهر به خودا و پیغه مبه ره که ی ﴿وَالْكِتَابَ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ و به و فور نانه ی نار دو ویه تیبه خواره وه
 بۆ پیغه مبه ره که ی ﴿وَالْكِتَابَ الَّذِي نَزَّلَ مِنْ قَبْلُ﴾ وه به و کتیبانه ش که پیشتر نار دو ویه تیبه خواره وه
 ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ﴾ وه ههر که سینک بی باوهر بیت به خوا ﴿وَمَلَأَتْ كُفْرًا﴾ و به غریشته کانی ﴿وَكُفْرًا﴾
 ﴿وَرَسُولِهِ﴾ و به کتیبه کانی و پیغه مبه ره کانی ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ وه به ر قزی دوابی ﴿فَقَدْ ضَلَّ ضَلَاكًا بَعِيدًا﴾ نه وه
 بهر استی گومرا یوه به گومرا بی به کی زور دور (لهر استی) ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بیگومان نه وانه ی
 بروایان هیتاوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾ باشان بی باوهر بی وونه ته وه ﴿ثُمَّ آمَنُوا﴾ دواتر باوهر یان هیتاوه ﴿ثُمَّ كَفَرُوا﴾
 نه و سابی باوهر بی وونه ته وه ﴿ثُمَّ آذُوا كَفَرًا﴾ باشان له بی بروای دا زیاده تر ر و چون ﴿لَنْ يَكُنَ اللَّهُ يَتَغَفَّرُ﴾
 لهم ﴿خَوَاهِرْ كِزْ لِيَّانْ خُوشْ نَابِتْ﴾ ولا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ﴿وَهُ رِيَّ مَابِي يان ناکات بۆ رینگای راست
 ﴿يُشِرُّ الْمُتَّقِينَ﴾ موزده بده به دوو روه کان ﴿بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ به وه یکه بهر استی سزایه کی
 به نازاریان بزه میه ﴿الَّذِينَ يَتَخَذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ﴾ نه وانه ی که بی باوهران به دوست و
 خوشه ویستی خویان داده نین ﴿وَمِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیجگه له نیمانداران ﴿أَيُّهُمْ عِنْدَ هُرْ الْعِزَّةِ﴾
 نایا به ته مان سهر به رزیان لای نه وان دهس که وی؟ (بۆ چونکی هه له میه) ﴿فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾
 چونکه بهر استی سهر به رزیو بالا دهستی هه مووی بۆ خوا به ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ﴾ وه بیگومان
 خوا نار دو ویه تیبه خواره وه بۆ تان ﴿فِي الْكِتَابِ﴾ له فور نانه ی ﴿أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ﴾ ههر کاتیک
 بیستان ثایه ته کانی (به لگه کانی) خوا ﴿يُكْفُرْ بِهَا﴾ بروایان بی ناکریت ﴿وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا﴾ و گالته یان بی
 ده کریت ﴿فَلَا تَقْعُدُوا عَنْهَا﴾ نه وه دامه نیشن له گه لیاندا (له گه ل نه وانه ی گالته به ثایه ته کانی خودا
 ده که ن) ﴿حَتَّىٰ تَخْرُجُوا فِي حَبِيبِ عِزَّةٍ﴾ تا ده چنه نانو باسینکی نره وه (و باسه که ده گورن) ﴿إِنْ كُنَّا﴾
 فُتْلَهُمْ ﴿بیگومان نه گهر دانیشن له گه لیاندا (و هاویه شیان بکه ن) نه وه نیو ش وه که نه وانه ی
 ﴿إِنَّ اللَّهَ جَامِعٌ﴾ بهر استی خوا کۆ که ره وه ی ﴿الْمُتَّقِينَ وَالْكَافِرِينَ﴾ دوو روه کان و بی باوهره کاتیشه
 ﴿فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾ به تیکرا له دوزخ خدا ﴿﴾

﴿لَا يَحِبُّ اللَّهُ﴾ خواہی خوش نی بہ ﴿الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ ناشکرا کردنی قسہی نابہ جی و خراب ﴿إِلَّا مَنْ ظَلَمَ﴾ مہ گہر کہ سیک ستمی لیکرا بیت (بوی دروستہ خرابہی ستمکار ناشکرا کات) ﴿وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ بیسہری زانیہ ﴿إِنْ شُدُّوا خَيْرًا﴾ تہ گہر خیر و چاکہ دہر خدن (بہ ناشکرا بیکہن) ﴿أَوْ خَيْرًا﴾ بان پیشار نہ وہ ﴿أَوْ تَعْلُوْنَ سُوْرًا﴾ یان بیورن لہ خرابہ یہك ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا﴾ تہ وہ بیگومان خواہمیشہ لیسوردهی بہ توانایہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ﴾ بہ راستی تہوانہی بی باوہرن ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ بہ خواو پیغہ مہرہ کانی ﴿وَيُرِيدُونَ أَنْ يُتْرَكُوا﴾ و دہہ یانہ ویت جیباوازی بخہ تہ ﴿بَيْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ نیوان خواو پیغہ مہرہ کانی ﴿وَيَقُولُونَ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ وہ دہلین باوہر بہ ہندیک (لہ پیغہ مہرہ ان) دہیتین ﴿وَلَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾ وہ باوہر ناہیتن بہ ہندیک تریان ﴿وَيُرِيدُونَ﴾ و دہیانہ ویت ﴿أَنْ يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ لہو نیوانہ دا رینگہ یہك بدہ تہہر ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا﴾ تائہوانہ بہ راستی بی باوہری تہواون ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾ وہ تائہادہمان کردوہہ بوی باوہران ﴿عَذَابًا مُّهِينًا﴾ سزایہ کی رسوا کەر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ تہوانہی پراویان ہیتاوہ ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ بہ خواو پیغہ مہرہ کانی ﴿وَلَوْ تَفَزَّعُوا﴾ وہ ہیچ جیباوازی یہ کیان تہخستہ ﴿بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ﴾ نیوان ہیچ کام لہو پیغہ مہرہ انہ ﴿أُولَئِكَ﴾ تائہوانہ ﴿سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ﴾ لہ داہاتوودا خوا پاداشتیان دہاتہوہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا﴾ وہ خواہمیشہ لی بوردهی میہرہ بانہ ﴿يَسْتَلِئكَ أَهْلُ السِّبْطِ﴾ (تہی موحہ مد) خواوہن نامہ کان داوات لی دہ کہن ﴿أَنْ تُزَلَّ عَلَيْهِمْ﴾ کہ بویان بیتہ خواروہہ ﴿كُتِبَ فِي السَّمَاوَاتِ﴾ پەر اوتك لہ ناسمانہ وہ ﴿فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى﴾ جا بہ راستی داویان کرد لہ موسا ﴿أَكْبَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾ گہورہ تر لہوہ ﴿فَقَالَ الْوَلَّى﴾ ووتیان ﴿أَرَأَيْتُمْ اللَّهَ جَعَلَ﴾ خوامان نیشان بدہ بہ ناشکرا ﴿فَاتَّخَذْتُمْ الصُّيُوفَ﴾ جابر و سکہ یہك لی دان و گرتنی ﴿يُظَاهِرُونَ﴾ بہ ہوی ستم کردنیانہ وہ ﴿ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ﴾ پاشان گویرہ کہ یہ کیان کرد بہ پەر سترای خویان ﴿مِنْ تَعْدَمَلِجَةِ تِهْمُ﴾ پاش تہوہی بویان ہات ﴿الْأَيْدِئِ﴾ بہ لگہ ناشکراکان ﴿فَتَعْلَوْنَ تَنْ ذِكْرُكَ﴾ تہ مجا تہمہ چاوپوشیمان لہویش کرد (لہ گویرہ کہ پەر سنیہہ کہ یان) ﴿وَقَدْ أَقْبَا مُوسَى﴾ وہ بہخشیمان بہ موسا ﴿سُلْطَنًا مُّبِينًا﴾ موعجیزہ و بہ لگہی ناشکرا (تا باوہر بیتن) ﴿وَزَفَعْنَا أَوْقُهُمْ أَطْوَرًا﴾ وہ بہر زمان کردوہ بہ سہر سہریانہ وہ (کینوی طور) ﴿بِیَسْتَفِيزُونَ﴾ بہ ہوی پیماندا تیانہ وہ ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وہ ووتمان ہی یان ﴿أَدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا﴾ بچنہ زوورہ وہ لہ دہر گای (قودسہ وہ) بہ مل کہ جی و سوزدہ بردنہ وہ ﴿وَقُلْنَا لَهُمْ﴾ وہ ووتمان ہی یان ﴿لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ﴾ دہست دریزی مہ کہن لہ روزی شہماندا (بہراو کردنی ماسی) ﴿وَأَتَّخَذْنَا مِنْهُمْ﴾ و وەرمان گرت لیان ﴿تَبَتُّنًا عَلِيمًا﴾ بہیمانکی بہ ہیز و ہتہو ﴿

﴿فَيَا نَفْسِهِمْ﴾ جا بەھۆى ھەلۋەشان دەھۆى ﴿يَشْفَعُ﴾ بەيمانىان ﴿وَكَفَرْتُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ ۋە بەھۆى بىر ۋا
 نەھىتائىيان بە ئايەتەكانى خوا ﴿وَقَالُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ ۋە كوشىنى پىغەمبەراتىيان ﴿يَعْرِضُ﴾ بەنارەۋا (ۋەك زەكەرىۋا
 بەھىيا) ﴿وَقَالُوا قُلُوبُنَا غُلْفٌ﴾ ۋە بەھۆى ئەۋر ۋەتەيەيان: ئىمە دلمان دابۇشراۋە ﴿بَرَّطَعَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا﴾ (نەخىر
 ۋائىيە) بەلكو خوردا مۆرى ناۋە بەسەر دلەكانىيان دا ﴿يَكْفُرُ﴾ بەھۆى باۋەر نەھىتائىيانەۋە ﴿وَلَا يُؤْمِنُونَ﴾
 كەۋاتە باۋەر ناھىتن ﴿إِلَّا قِيلَ﴾ مەگەر كەمىكبەن نەبىت ﴿وَكَفَرُوهُ﴾ ۋە بەھۆى بىر ۋانەھىتائىيانەۋە
 ﴿وَقَالُوا عَرَىٰ مُرْيَمَ﴾ ۋە قەسە كەردىيان لەدەزى مەرىمە ﴿لَهُنَّ عَطَايَا﴾ كە بوختائىتكى زۆر گەۋرە بوو ﴿وَلَا
 يُؤْمِنُونَ﴾ ۋە بەھۆى ئەۋەى كەۋوتىيان ﴿إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ﴾ بىنگومان ئىمە مەسىح عىساي
 كورى مەرىمەممان كوشىت ﴿رَسُولَ اللَّهِ﴾ كە پىغەمبەرى خوايە ﴿وَمَا قَتَلُوهُ﴾ لەكاتىكدا نەشيان كوشىتبو
 ﴿وَمَا صَلَّوهُ﴾ ۋە ھەلىشيان نەۋاسى بوو ﴿وَلَكِنْ شُبِّهَ لَهُمْ﴾ بەلكو لىيان گۆرۋەرا ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ﴾
 ۋە بىنگومان ئەۋەى دوۋەرەكيان ئى كەۋوت دەربارەى عىسا ﴿لِيُشَاقِقْتَهُ﴾ لەگوماندان لەكوشىتنەكەيدا
 ﴿مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ﴾ ھىچ زائىنكىيان دەربارەى ئى بە ﴿إِلَّا اتِّبَاعُ الظَّنِّ﴾ جگە لەشۋىن كەۋوتى گومان نەبىت
 ﴿وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا﴾ ۋە بەپاستى وىنگومان نەيان كوشىتبو ﴿بَلْ زَعَمَهُ اللَّهُ بَيْنَ﴾ (ۋانى بە) بەلكو خوا بەرزى
 كەدەۋە بۇلاى خۆى ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ ۋەخوا ھەمىشە زالى كار دروستە ﴿وَأَنَّ مِنَ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ ۋە
 ھىچ كەسىك ئى بە لەنامەدار ۋ (خاۋەن كىتب) ەكان ﴿إِلَّا الْيُودَىٰ﴾ مەگەر بىر ۋاى پى دىنىت (بەعىسا)
 ﴿قَتَلَ مُوسَىٰ﴾ پىش مردنى ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ ۋە لەپۇزى دوايشدا ﴿تَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا﴾ (عىسا) دەبىت بەشايەت
 بەسەريانەۋە ﴿وَيُظَاهَرُ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا﴾ بەھۆى سەم كەردنەۋە لەلايەن جوۋلەكەكانەۋە ﴿حَرَمًا عَلَيْهِمْ﴾
 ھەراممان كەردلىيان ﴿حَلَّتْ﴾ چەند خوراكىكى پاك ۋ خاۋىن ﴿أُحِلَّتْ لَهُمْ﴾ كە ھەلال كرابوۋ بۇيان
 ﴿وَيُضَاهَرُ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ كَيْدًا﴾ ۋە بەھۆى زۆر دزايەنى كەردن ۋ بەرھەلىسى كەردىيان لەرىنگەى خوا ﴿وَأَخَذَهُمُ
 الرَّيْبُ﴾ ۋە بەھۆى سوۋدەر گەرتىانەۋە ﴿وَقَدْ هَوَّاهُ﴾ كە بىنگومان لىيان قەدەغە كرابوۋ ﴿وَأَصْلَاهُ قَوْلَ النَّاسِ﴾
 ۋە بەھۆى سامان ۋ مالى خەلكى خواردونىانەۋە ﴿بِالْبَطْلِ﴾ بەنارەۋا ﴿وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ﴾ ۋە نامادەمان
 كەدەۋە بۇ پى بىر ۋاكانىيان ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزايەكى زۆر بەقازار ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ هَلَّلُوا﴾ بەلام دامەزراۋان ۋ شارەزايان
 ﴿فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ﴾ لەزائارىدەلەۋان (لەجوۋلەكەكان) ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ ۋ باۋەر دارەكان ﴿يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾
 بىر ۋاىان ھەيە بەۋەى نىر دراۋەتە خوارەۋە بۇسەر تو ﴿وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ ۋە بەۋەش پىش تو نىر دراۋەتە خوارەۋە
 ﴿وَالْمُفْسِدِينَ الصَّلَوةَ﴾ ۋە بەجى ھىتەرائى نوپىز ﴿وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ۋ زەكات دەران ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ ۋ
 باۋەر داران بەخوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ۋ بەپۇزى دوابى ﴿وَأُولَٰئِكَ سَيُؤْتِيهِمْ﴾ ئەۋەتە لە داھاتوۋىيەكى نەزىكدا پىيان
 دەبەخشىن ﴿لَهُمْ عَطَايَا﴾ پاداشتىكى زۆر گەۋرە ﴿﴾

﴿إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ بہ راستی نیکامان بنو کردووی ﴿كُنَّا أَوْحِينَآ إِلَىٰ نُوحٍ﴾ وہك چتون نیکامان کرد
 بنو نوح ﴿وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و بنو پیغمبرہ کانی باش نہو ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَاسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
 وَيَعْقُوبَ﴾ وہ نیکامان کرد بنو ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسحاق و یعقوب ﴿وَالْأَسْبَاطَ﴾ و
 نہوہ کانی یعقوب ﴿وَعِيسَىٰ وَالْيُسُفَ وَيُوشَافَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ﴾ وہ بنو عیساو ئیساو و یونس و ہارون
 و سولہ یمان ﴿وَوَهَّابًا لِّدَاوُدَ زَكَاةً﴾ وہ زہ بوریشمان بہ خشی بہ داوود ﴿وَزُوسُلَا﴾ وہ پیغمبرہ رانیک
 ﴿فَقَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ﴾ بنگومان بہ سہرہاتہ کانیانمان گپراوہ نہوہ بنوٹ ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لہ مہو پیش
 ﴿وَزُوسُلَا لِّرَفْعِ صَافِرٍ عَلَيْكَ﴾ وہ پیغمبرہ رانیک بہ سہرہاتہ کانیانمان نہ گپراوہ نہوہ بنوٹ ﴿رَكَعًا اللَّهُ مُوسَىٰ
 تَكْلِيمًا﴾ وہ خوا قسہی کرد لہ گہن موسا بہ قسہ کردن ﴿رُؤُوسًا مِّنْ بَيْنِ﴾ پیغمبرہ ران (مان
 ناردوہ) کہ موڑدہ دہرن ﴿وَمُنْذِرِينَ﴾ و ترسیتہ رن بن ﴿بَلَايَا كُتِّ النَّاسِ﴾ بنوٹوہی بنو خہلکی نہ بیت
 ﴿عَلَىٰ اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الزَّمَانِ﴾ بہ لگہ بہ سہر خواوہ دواہی (ناردنی) پیغمبرہ ران ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وہ
 خواوہ مہیشہ زالی کار دروستہ ﴿لَئِنْ اللَّهُ شَهِدَ﴾ بہ لَام خواوہ شایہ تی دہدات ﴿بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾
 بہ (راستیہ تی) نہو قورٹانہی ناردوہ نہیہ خواوہ نہوہ بنوٹ ﴿أَنَّهُ يُولِئُ خَوَىٰ نَارِدوہ نہیہ
 خواوہ نہوہ ﴿وَالْمَلَكُ يَشْهَدُونَ﴾ و تریشہ کانبش شایہ تی نہ دہن ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ وہ خواوہ سہ
 شایہ ت بیت ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہ راستی نہوانہی کہ بی باوہرہوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و
 بہرہہ لستی رینگای خوایان کرد ﴿فَقَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا﴾ بنگومان نہوانہ گومرہوون بہ گومرہوونہی
 دوور و لہرادہ بہ دہر ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا﴾ بہ راستی نہوانہی ہروایان نہ ہینا و سہہ میان کرد
 ﴿لَئِنْ لَّمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيُغْفِرْ لَهُمْ﴾ خواوہ لیبان خوش نایبت ﴿وَلَا لِيُعَذِّبَهُمْ عَذَابًا﴾ رینموونیشیان ناکات بنوہیچ
 رینگاہہك ﴿إِلَّا ظَرْفًا جَهَنَّمَ﴾ بئجگہ لہرینگہی دوزخ ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا أَلْبَدًا﴾ نہ میتنہوہ تیابدا
 بہ ہہ مہیشہ بی و بی ہراندہوہ ﴿وَكَانَ ذَلِكَ﴾ وہ نہوہی باسکرا ﴿عَلَىٰ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ﴾ لای خواوہ ناسانہ ﴿
 يَتْلُوهُمُ النَّاسُ﴾ نہی خہلکینہ ﴿فَدَحَاهُ الرَّسُولُ﴾ بنگومان پیغمبرہ ہتاوہ تی بنوٹان ﴿وَالْحَقُّ مِنْ
 رَبِّكَ﴾ راستی و ہوا لہ لایہن ہر و ہر دگار ناندہوہ ﴿فَقَالُوا خَرُّوا سُجَّدًا﴾ کدوانہ ئیوہش باوہر بہیتن
 چاکترہ بنوٹان ﴿فَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ وہ نہ گہر باوہر نہ ہیتن ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ نہوا بنگومان
 ہدچی لہ ناسمانہ کان و زہویدا ہدیہ می خواوہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وہ خواوہ مہیشہ زانای
 دانای (کار دروستہ) ﴿

﴿يَتَّخِلُ الْكَافِرُ﴾ نهی خاوهن به پراوه ناسمانی به کان ﴿لَا تَقُولُوا فِي دِينِكُمْ﴾ زیاده پره وی مه کنه
له ناینه که تان دا ﴿وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ﴾ وه شستیک مه لئین له باره ی خاوه بینجگه له راستی
﴿إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ بنگومان مه مسیح عیسی کوری مهربم ﴿رَسُولُ اللَّهِ﴾ نهنها پیغمه مبری
خوا به ﴿وَكَلِمَتُهُ﴾ (دروستی کرده به) ووتهی خوی (به) ﴿الْقَهْمُ إِلَى مَرْيَمَ﴾ به (جبریل دا) تاردی
بزم مهربم ﴿وَرُوحٌ مِنْهُ﴾ و (عیسا) گیانی که له لایه ن خاوه به خشر اوه ﴿فَتَأْمُرُ آبَاءَهُ وَرُسُلَهُ﴾ که واته پرا
بهیئن به خواو پیغمه مبرانی ﴿وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ﴾ وه مه لئین (خوا اکانمان) سیان (الله و عیسی و مهربم)
﴿أَنْتَهُوَ أَحَبُّ إِلَيْنَا﴾ (له و ووتیه) کوتابی بهیئن چاکتره بۆتان ﴿إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهُ وَاحِدٌ﴾ بنگومان خوا
به رستراویکی نه نهاییه ﴿مُسَبَّحَتُهُ أَنْ يَكُونَ لَهُ نُورٌ﴾ پاک و بی گهردی بۆ خوا الهوی پۆله ی هه بیت
﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ هه رهی خوا به هه رچی له ناسمانه کان و ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ هه رچی له زه ویدایه
﴿وَكُنْ لِلَّهِ وَكِيلًا﴾ وه خوا به سه چاودیرین (و هه موو شتیکی بدرتیه ده ست) ﴿أَنْ يَشْفَعَكَ﴾
المسیح ﴿هه رگیز مه مسیح لاری نی به (نارازی نی به) ﴿أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ﴾ له وه ی بهنده ی خوا بیت
﴿وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ﴾ هه روه ها فرشته نزیکه کانیش ﴿وَمَنْ يَشْفَعُكَ عَنْ عَذَابِهِ﴾ وه هه ر که س
به به ندایه نی خوا رازی نه بیت ﴿وَسَتَكْفُرُ﴾ وه خوی به گه وره دابنیت ﴿فَسَيَحْشُرُهُمْ إِلَهُ جَمِيعًا﴾
شه وه له داهاتوردا هه موویان کۆده کاته وه لای خوی ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا نه وانه ی که بر وایان
هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده وه چاکه کانیا ن کرده وه ﴿فَوَفَّيْنَاهُمْ أَجْرَهُمْ﴾ نهوا باداشتیان ده دانه وه
﴿وَنَزِدُّهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ و بۆیان زیادیش ده کات له به هره ی خوی ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ اتَّسَفَوْا﴾ به لام
نه وانه ی لاری یان کرد (له به ندایه نی شه و) ﴿وَأَسْتَكْفُرُوا﴾ وه خویان به گه وره زانی ﴿فَوَعَدْنَاهُمْ﴾
نه وه خوا سزایان ده دات ﴿عَذَابُ الْعَذَابِ﴾ به سزایه کی به تازار ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه جگه له خوا
ده سستیان ناکه ویت ﴿وَلَيْتَ لَا تَصِيرُوا﴾ هیچ دؤست و پشت گیریک (سه ر خهریک) ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ
جَاءَكُمْ﴾ نهی خه لکینه به راستی بۆتان هات ﴿بِرُحْنٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ به لگهی ناشکرا له پهره و ردگار تانه وه
﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ﴾ وه ناردمانه خواره وه بۆتان ﴿نُورًا مُبِينًا﴾ پووناکیه کی ناشکرا که ر (که قورخانه)
﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ﴾ جا نه وانه ی باه وریان به خوا هیتاوه ﴿وَأَعْتَصَمُوا بِهِ﴾ و بشتیان به و به ستروه
وده سستیان گرت به ناینه که یانه وه ﴿فَسَيَدْخُلُهُمْ فِي رَحْمَةِ رَبِّنَا﴾ شه وه بنگومان ده یانخاته ناو به زه یی
خویه وه ﴿وَفَضَّلَ﴾ و به هره و چاکه (ی خویه وه) ﴿وَوَعَدْنَاهُمْ إِلَهُ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ وه ریتما بیان ده کات
بۆلای خوی که پینگای راسته ﴿﴾

﴿يَسْتَفْتُونَكَ﴾ (نہی موخہ مہد) داوای فتوات لئی دہ کہن ولبت دہ پرسن ﴿قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ﴾ بلقی خوا فتوانان بڑ دہ دات ﴿فِي الْكَلَالَةِ﴾ دہ بارہی کد لالہ (کہ سیکہ نہ وہ و کور و باوک و باہیری نہ بیت) ﴿إِنْ أَمْرُواكَ﴾ نہ گہر پیاونیک مردوہ ﴿لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ﴾ مندالی نہ ہووہ ﴿وَلَهُ الْخُثُفُ﴾ تہنہا خوشکبکی ہہ ہووہ ﴿فَلَهَا يَصِفُ مَا نَرَىٰ﴾ نہ وہ نبوہی میراتی برا مردوہ کہی دہ کہ ویت ﴿وَهُوَ يَرَىٰهَا﴾ وہ (نہ گہر ثافرہ نی ہمریت و تہنہا براہی کسی ہہ بیت) نہوہ (برابہ) میراتی خوشکہ مردوہ کہی ہہ ہووہ دہ بات ﴿إِنْ تَرَكْتُمْ أَهْلَ الْوَلَدِ﴾ نہ گہر خوشکہ مردوہ کہی مندالی نہ بیت ﴿فَإِنْ كَانَتِ الْفَتَىٰ﴾ بہ لآم گہر دوو خوشک ہوون (دوای برا مردوہ کہ بان) ﴿فَلَهُمَا الشُّكْلَانِ مِمَّا نَرَىٰ﴾ نہوا (دوو خوشکہ کہ) دوو سنی یہ کی میراتی برا کہ بان دہ بن ﴿وَلَا يَكُونُا بِحُورٍ وَلَا زَنَافٍ﴾ وہ نہ گہر میرانگہرہ کان چہند خوشک و براہیک ہوون، پیساوان و ثافرہ تان ﴿فَلَيْدَ كَرِيْمٌ مِّثْلَ حَيٍّ الْأَقْبَيْنِ﴾ نہ وہ بڑ ہمر نیرینہ یک نہندازہی بہ شی دوو مینہ ہہ بہ ﴿يَبْنِي اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوا بڑ تان ہوون دہ کاتہ وہ ﴿أَنْ تَصِلُوا﴾ تا گو مرا ندین ﴿وَاللَّهُ يَكْفِي شَيْءٌ عَالِمٌ﴾ وہ خوا بہ ہہ ہووہ شتیک زانایہ ﴿

سورہ قی (المائدہ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی ہر واداران ﴿أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ بہ لیتہ کانتان بہ نہ ہہر ﴿أُخِلَّتْ لَكُمْ﴾ حہ لآن کراوہ بڑ تان ﴿بِهَيْبَةِ الْأَنْفُسِ﴾ (گوشتی) نازہل و جواربی (مہر و بزن و ووشترو ہہ شہ و ولاغ) ﴿الْأَمَانَتِ عَلَيْكُمْ﴾ پنجگہلہ وہی کہ دہ خویرتہ وہ بہ ہہر تان دا (حہرامن) ﴿غَيْرَ مُجْبِلِ الْقَيْدِ﴾ دروست نی یہ راو یکہن ﴿وَأَنْتُمْ حُرُمٌ﴾ لہ کاتیکدا نیوہ لہ ٹیہرام دابن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ﴾ ہدراستی خوا ہدراچی ہویت ہر یاری بڑ دہ دات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی ہر و اتان ہیتاوہ ﴿لَا تُحِبُّوا شَيْئًا﴾ پی مہ گرن لہ دروشمہ کانی خوا (ہدلی مہوہ شہیتہ وہ) ﴿وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ﴾ وجہنگ مہ کہن لہ مانگہ حہرامہ کان دا ﴿وَلَا الْهَدْيَ﴾ وہ پی مہ گرن لہو قوربانیانہی بہ دیاری دہ ہیرین بق مہ ککہ ﴿وَلَا الْقَائِدَ﴾ و (پی مہ گرن و زیان مہدہن) لہو قوربانیانہی ملوانکہ بان لہمل کراوہ (دیاری کراون بق نہر و قوربانی کردن) ﴿وَلَا الْوَيْلَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ﴾ وہ مہ شکیکنن ریزی نہوانہی نیازی مالی خواہ کہن ﴿يَتَّقُونَ فَعَصَلَكُمْ مِنْ رَبِّهِمْ وَيُضَوُّوْا﴾ بہ تہ مای بہرہ مہندی و ہر زامہندی بہرہ و رد گاریانن ﴿وَلَا اسْكُنُوا أَسْطَادًا﴾ وہ کاتیک ٹیہرامتان شکاند نہوہ (دروستہ) راو یکہن ﴿وَلَا تَجْرِمُوا شَيْئًا قَوْمٍ﴾ باخہ شہم و قیتان لہ کڑ مہ لیک و اتان لیتہ کات ﴿أَنْ صَدَّوْكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لہ بہر نہ وہی بہر گریبان کردن لہ مڑگہوتی حہرام (کہ عہ) ﴿أَنْ تَقْتُلُوا﴾ کہ دہست دریزی یکہن ﴿وَلَا تَوَلَّوْا عَلَى الْبَرِّ وَالْقَوَىٰ﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتری یکہن لہ ہہر چاکہ و ہاریزگاری و لہ خوا ترسان ﴿وَلَا تَقَاتِلُوا﴾ وہ کڑ مہ کی یہ کتر مہ کہن ﴿عَلَى الْإِسْمِ وَالْعَدْوَىٰ﴾ لہ ہہر ناوان و دہست دریزی ﴿وَأَسْقُوا اللَّهَ﴾ و لہ خوا ہر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ مُسْتَبِدُّ الْعُقَابِ﴾ بیتگو مان خوا تڑلہی بہ تہبہ ﴿

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكَ﴾ له‌سهرتان یاساغ کراوه ﴿الَّتِي تَنْتَهَى﴾ (گوشنی) سرداره‌وه بوو ﴿وَالَّذِي تَخْتَفِرُ فِيهِ﴾ وه خوئنی وه گوشنی به‌راز ﴿وَمَا أُجْلِيَ لَكَ فِيهِ﴾ و نه‌و نازله‌لی له‌کاتی سهر بریندا ناوی غه‌بری خوی لئ برابیت ﴿وَالْمَنْعَةُ﴾ و نازله‌لی خنکاو (و خنکیتراو) ﴿وَالْمَرْوَةُ﴾ وه نه‌وه‌ی که‌لئ ی درابئ تاگیانی ده‌رجوبیت ﴿وَالْمَرْوَةُ﴾ وه نه‌وه‌ی له‌به‌رزی که ونیته خواره‌وه‌و مرد بیت ﴿وَالطَّبِخَةُ﴾ وه شوخ لبدراو (که به‌و شوخ لئ دانه مردی) ﴿وَمَا أُكْلِيَ النَّسَبُ﴾ وه نه‌وه‌ی درنده‌لئ ی خواره‌دیی ﴿إِلَّا مَا ذَكَبَتْ﴾ بیجگه نه‌وه‌ی (پیش مردن) سهرتان پری بیت ﴿وَمَا يُبَخُّ عَلَى النَّسَبِ﴾ هه‌روه‌ها (یاساغ کراوه له‌سهرتان) نه‌و نازله‌لی له‌سهر به‌رد سهر برابیت (نصب: چند به‌ردینک بوون له‌دوری که‌عبه به‌پیروز سهر ده‌کران و له‌لاباندا نازله‌لیان سهر ده‌بری) ﴿وَلَنْ تَنفُسُوا بِالْأَنْفِ﴾ و داواکردنی به‌ش به‌خت (و نیاز گرنه‌وه) به‌تیر و پشت (که هه‌موو جوړه بانصب هاوشیوه‌کانی ده‌گرنه‌وه) ﴿ذَلِكُمْ فَعَلَوْا﴾ (نه‌نجام داتی) نه‌مانه هه‌مووی له‌فهرمان ده‌رجوون و ناوانه ﴿الْيَوْمَ يَنْسَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی پروایان نه‌هیتاوه نه‌مرو نانویند بوون ﴿مِنْ دِينِكُمْ﴾ له‌داینه‌که‌تان ﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ﴾ که‌وانه لیان مه‌ترسن ﴿وَأَخْشَوْا﴾ ته‌نها له‌من ترسن ﴿إِنَّهُمْ أَكْثَرُ لُكُومًا﴾ نه‌مرو ناپینه‌که‌تانم ته‌واو (کامل) کرده‌و یونان ﴿وَاللَّهُمَّ عَلَيْنَا رَحْمَةً﴾ و چاکه‌و به‌هره‌ی خزم به‌ته‌واوی رشتووه به‌سهرتاندا ﴿وَنَصِيحَتُكَ لَكُمُ الْإِسْلَامُ﴾ و رازی یوم که‌ئیسلاام ناپستان بیت ﴿فَلَنْ أَقْطَرَ﴾ جا هه‌ر که‌س ناچار بوو ﴿فِي مَخْمَصَةٍ﴾ له‌برسه‌تیدا ﴿غَيْرَ مُتَحَاقِلٍ لِّأَنفِهِمْ﴾ یئ نه‌وه‌ی نه‌تی گوناوه کردنی هه‌بیت (له‌و گوشتانه بخوات گوناوه‌ی ناگات) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ﴾ نه‌وه به‌رامستی خوا لیخوش بووی به‌به‌زه‌یی به ﴿يَسْئَلُونَكَ﴾ (نه‌ی موچه‌مه‌د) پرسیارت لئ ده‌که‌ن ﴿مَاذَا أُجْلِيَ لَكَ﴾ چی حه‌لال کراوه بویان؟ ﴿قُلْ لَّيْلُكُمْ أَطْيَبُ لَكُمْ﴾ بلئ حه‌لال کراوه بونان هه‌موو خورا که‌پاکه‌کان ﴿وَاللَّهُمَّ قُلْ لِّفِرَاحٍ مِّمَّنْ﴾ وه (نیجیری) نه‌و بالنده‌و تانجی و سه‌گه‌راو که‌رائه‌ی که‌فیری راوتان کردوون ﴿مِمَّنْ مَوَّلَهُمْ مِمَّا عَرَضْتَ اللَّهُ﴾ فیری راویان نه‌که‌ن له‌وه‌ی خوافیری کردوون ﴿ذَلِكُمْ أَمَّا الْفِتْنَةُ﴾ ده‌بخون له‌وانه‌ی بونان ده‌گرن ﴿وَأَذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ﴾ و ناوی خوی له‌سهر بیتن (کاتی تانجی به‌که‌ی نی به‌رنه‌ده‌ن و کاتی ده‌بخون) ﴿وَأَقْرَأُوا اللَّهَ﴾ و له‌خوا ترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ بیگومان خوا لیهرسینه‌وه‌ی خیرابه ﴿إِنَّهُمْ لَكُلِّ لَكُمْ لَكُمْ لَكُمْ﴾ نه‌مرو حه‌لال کراوه بونان خورا که‌پاکو خاویته‌کان ﴿وَقُلْ لِّمَنْ أَوْفَى الْكَيْدِ﴾ وه خوراکی نه‌وانه‌ی نامه‌بان پی دراوه (نه‌هلی کتاب) ﴿بِئْسَ لَكُمْ﴾ حه‌لاله بونان ﴿وَقُلْ لِّمَنْ أَوْفَى الْكَيْدِ﴾ وه خوراکی تیوش حه‌لاله بونان ﴿وَاللَّهُ خَصَّكَ مِنَ الْبَنِيَّةِ﴾ وه نافرهنائی (نازادی) داوین پاک له‌ئیمانداران (حه‌لاله بونان) ﴿وَاللَّهُ خَصَّكَ مِنَ الْبَنِيَّةِ﴾ هه‌روه‌ها نافرهنائی (نازادی) داوین پاک له‌نامه‌دارانی (گاوار و جوله‌که) ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ پیش تیوه ﴿إِنَّهُ أَتَشْكُرُهُنَّ أَوْ رَهْمَهُنَّ﴾ ته‌گه‌ر تیوه‌ ماره‌یی به‌کاتبان به‌دنی (حه‌لالن بونان) ﴿مُحْسِنِينَ﴾ تیوه‌ ده‌بی داوین پاک بن ﴿غَيْرَ مُسْتَفْهِجِينَ﴾ داوین پیس نه‌بن (به‌تاشکرا) ﴿وَلَا مَسْخُوفِينَ﴾ و دوستی زهر به‌زیران نه‌بی (بو داوین پیس) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِسْلَامِ﴾ وه نه‌وه‌ی پی باوه‌ر پی به‌ئیمان و شهر به‌عت ﴿فَقَدْ حَقَّ عَذَابُهُ﴾ نه‌وه بیگومان کرده‌وه‌کانی هه‌لده‌وه‌شیه‌وه ﴿وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْغَافِرِينَ﴾ وه له‌روزی دواپی دا به‌کینه‌که له خه‌سار و مه‌ندان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی باوہر دارن ﴿إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ تہ گہر ہدستان بونویژ کردن
 ﴿فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ﴾ تہوہ دم و چاوتان بشون ﴿وَأَذِيْبَكُمْ إِلَى السَّرَائِقِ﴾ ہدروہا دہستہ کانتان لہ گہل
 نانیشکہ کانتان ﴿وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ﴾ وہ دہسنی تہر بہینن بہسہرتان دا ﴿وَأَرْجِلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾ وہ
 ییکانتان (بشون) لہ گہل ہدروہ قولہ پستان ﴿وَأَن كُنْتُمْ جُنُوبًا فَأَطْرُؤْا﴾ وہ تہ گہر لہش گران بوون
 تہوہ خوتان خاوتن بکہنہوہ (خوتان بشون) ﴿وَأَن كُنْتُمْ قَرَضَى﴾ وہ تہ گہر نہخوش بوون ﴿أَوْ عَلَى
 سَفَرٍ﴾ یان لہسہ فہردا بوون ﴿أَوْ جَاءَ أَحَدُكُمْ مِنَ الْغَائِطِ﴾ یان کہ سینکشان ہاتہوہ لہشوننی پتویستی
 سہرٹاو کردن ﴿أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ﴾ یان جوت بوون (یایہستان ہدربہک کہوت) لہ گہل خیزانہ کانتاندا
 ﴿فَمَرْحَلُوا مَاءً﴾ و ناوتان دہست نہ کہوت ﴿فَتَيَسَّمْوا وُجُوهَكُمْ﴾ تہوہ تہدہموم بکہن بہخولیکہ پاک
 ﴿فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَذِيْبْكُمْ مِّنْهُ﴾ جادہست بہینن بہدم و چاوو دہستہ کانتان دا بہو توز و خولہ
 پاکہ ﴿مَّا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ﴾ خوا نایہ وبت ہیج جورہ تہنگی و نارہ حہنیہک لہسہرتان
 دابنیت ﴿وَلَا يَكُنْ رِيْءُكُمْ لِيُظْهِرْكُمْ﴾ بہلکو تہدہوی پاکتان بکاتہوہ ﴿وَلِيْلِيْمٌ يُّعَذِّبُهُمْ عَلَيْهِمْ﴾ و چاکہ
 و بہہرہی خوی تہواو بکات بہسہرتانہوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بہلکو سوپاسی بکہن ﴿وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادہی چاکہو فہزلی خوا بکہنہوہ بہسہرتانہوہ ﴿وَمِمَّنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْتُمْ
 بِهِ﴾ وہ تہوہ پہیمانہی کہ دایمہ زراندن پنی ﴿إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ کاتیک کہووتان بیستمان
 و گوئرایہل بوین ﴿وَأَنصِتُوا لِلَّهِ﴾ لہ خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بہراستی خوا چاک
 ناگادارہ بہوہی لہ سینگہ کاندایہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہوانہی باوہر تان ہیتاوہ ﴿كُونُوا أَقْرَبَ
 لِلَّهِ﴾ زور بہر نکوپیکہی ہدستن بہ تہنجام دانی فہرمانہ کانی خوا ﴿شُهِدَاءَ بِالْقِسْطِ﴾ شایہتی دہربن
 بہدادوہ راستی ﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ﴾ بارق و کینہتان لہدہستہو کز مہلنیک ہانتان نہدا ﴿عَلَى
 الْأَعْدَاءِ﴾ لہسہر تہوہی راست نہروون و دادگہر نہین ﴿أَعِدُّواْ لَهُمْ أَقْرَبَ إِلَيْكُمْ﴾ دادگہربن تہوہ
 نزیکترہ لہباریز کاری و خواہرستی بہوہ ﴿وَأَنصِتُوا لِلَّهِ﴾ وہ لہخوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 بیگو مان خوا ناگایہ بہ کردہوہ کانتان ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ خوا بہلینی داوہ بہوانہی ہر وایان ہیتاوہ
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہوہی چاکہ کانیان کردہوہ ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بویان ہدبہ لینخوش بوون
 ﴿وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ و پاداشتیکی گہورہ ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نهوانه ی پروایان نههینا ﴿وَمَكَدُوا بِأَيْدِيهِمْ﴾ وه ئایهته کانی ئیمهیان به درو
دائهنا ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ نهوانه هاویری ناگری دوزخسن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
تهی نهوانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ یادی چاکه و بههری خوا بکهنهوه
بهسهرتانهوه ﴿إِذْ هَمَزْتُمُوهُ﴾ کاتیک کومه لیک نیازیان کرد ﴿أَن يَسْطُلُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ﴾ کهدهست
دریز بکن یوتان ﴿فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ﴾ خوایش بهرگری دهست دریزی نهوانی لیکردن ﴿وَأَنسُوا
اللَّهَ﴾ وه لهخوا بترسن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه با پرواداران هدریشت بهخوا بیهستن ﴿وَلَقَدْ
أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سوتند بهخوا، بهراستی خوا بهیمانی بههیزی وهرگرت لهنهوهی
ئیسرایل ﴿وَبَعَثْنَا فِيهِمْ﴾ و ههلمان بژارد لهوان ﴿أَنفِ عَشْرَ نَفْسًا﴾ دوانزه چاودیر ﴿وَقَالَ
اللَّهُ﴾ وه خوا فدرمووی ﴿إِن مَّعَكُمْ﴾ بینگومان من لهگه لتانم ﴿لَبِيتُ أَقْسَمُ الصَّلَاةِ﴾ سوتند
بهخوا نهگهر بهر وپیکی نویر بهجی بهینن ﴿وَأَقْسَمُوا بِالزَّكَاةِ﴾ و زه کات بدن ﴿وَأَن تَكُونَ بَرًّا﴾
و باوهر بهینن به نیراوه کانم ﴿وَعَزَّزْنَاهُمْ﴾ وه یارمه تیان بدن وریزیان بگرن ﴿وَأَقْرَضْنَاهُمُ﴾
وه قهرز بدن به (بهنده کانی) خوا وخیربان پی بکن ﴿قَرْضًا حَسَنًا﴾ بهقهرزدان و خیریکی جوان
وچاک ﴿لَا كُفْرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ﴾ نهوه بینگومان گوناه و خرابه کانتان نهسرمهوه ﴿وَلَا دُخَانَ
جَهَنَّمَ﴾ وه نهتان خهمه بههشتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کهروباره کان دین و دهجن بهزیرباند
﴿فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ﴾ نهمجا لهپاش نهو مهرج و پهیمانه ههرکس لهئیوه بی پروا بیت
﴿فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ نهوه بینگومان ریگای راستی وون کردوه ﴿فِيمَا أَنْقَضْنَاهُمْ مِيثَاقَهُمْ﴾
نهمجا بههوی (پاش گهر بوونهوهو) ههلهو شاندنهوهیان بو پهیمانه کهیان ﴿لَعَنَهُمْ﴾ نهفره تمان لی
کردن ﴿وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً﴾ وه دله کانیانمان گبیرا بهدلیکی رهق و ووشک ﴿وُحْشِرُوتُ الْعُكْبَرِ﴾
ووته و فدرمووده ی خوا لادهدهن ﴿عَنْ مَوَاضِعِهِ﴾ له شوینه کانی خوی ﴿وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا دُكِرُوا
بِهِمْ﴾ وه لهبیریان کرد بهشیکی زورلهوهی که ناموزگاری کرابوون پی ﴿وَلَا تَزَالُ﴾ بی کوتایی
ودواهاتن (بهردهوام) ﴿تُظْلِمُ عَلَى خَلْقٍ لَّيْسَ فِيهِمْ﴾ ناگادار نه پی بهسهر ناپاکی وکردهوهی ناپاکیانهوه
(وبهردهوام خهریکی فر و فیل وناپاکین) ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ﴾ مهگهر کهمیک لهوان نه بیت (که نهمه
پیشهیان نی به) ﴿فَأَغْفِ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ﴾ جا بیوره لیان و چاو بوشی بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾
بهراستی خوا چاکه کهرانی خوش دهویت ﴿۱۵﴾

﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ **وہ لەوانەى کە دەیان ووت** ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ **ئێمە گاوورین** ﴿أَحَدُهُمْ يَتَّقُهُمْ﴾
 بەلێن و بەیمانی بەهیزمان لى **وەرگرتن** ﴿فَسُواْ حَظًّا فَمَا ذُكِّرُواْ بِهِ﴾ **بەلام بەشێكى گەورە**
 لەوێ **کە نامۆزگارى کران بى** (لەسەر زمانى عیسی) **لەبیران چوو** ﴿فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ الْغَاوَةَ﴾
 و**البعضاء** ﴿وَسَوْفَ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ﴾ **وہ لەمەودوا خوا ھەوالبان پێدەدات** ﴿بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾ **بەوێ**
کە دەیانکرد (لەجیھان دا) ﴿يَتَأْخَذُ الْكِتَابَ﴾ **ئەى نامەدارەکان (ئەھلى کتاب)** ﴿قَدْ جَاءَكُمْ﴾
زموک ﴿يَنْگومان نیراومان ھاتووہ بۆ ئێوہ ﴿يَبَيِّنُ لَكُمْ﴾ **پروونى دەکاتوہ بۆتان** ﴿كَثِيرًا مِّمَّا
کُنْتُمْ تُخْفُونَ﴾ **زورى لەوێ کە ئێوہ دەتان شار دەوہ** ﴿مِنَ الْكِتَابِ﴾ **لە کتیب (ی تەورات و**
ئینجیل) دا ﴿وَيَعْلَمُوا عَنْ كَثِيرٍ﴾ **وہ چاو پۇشى دەکات لە زۆریک لەوانە** ﴿قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ﴾
بىگومان بۆتان ھاتووہ لەلایەن خواوہ ﴿تُورًا وَكِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ **پرووناکی بەکى گەورەو نامە بەکى**
پروون کەرەوہ ﴿يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ﴾ **خوا پێنموونى کەسێکى بى دەکات شوێن**
پەزنامەندى ئەو بکەوێت ﴿سُبُلَ السَّلَامِ﴾ **بۆرنگەکانى ئارامى و ئاشتى** ﴿وَيُخْرِجُهُمُ﴾ **وہ دەربان**
دەھێت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ **لەتاریکى یەکانى (بى باوہرەوہ) بۆ ناو پرووناکی (ئیمان و**
ئىسلام) ﴿يَهْدِيهِ﴾ **بە ھەرمانى خۆى** ﴿وَيَهْدِيهِمْ﴾ **وہ پێنموونى دەکات** ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾
 بۆ رینگای راست ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا﴾ **سوێند بەخوا بەراستى بى باوہرەوون ئەوانەى**
کە ووتیان ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ **بەراستى خوا ھەر مەسیحى (عیسى) کوڤى مەریەمە**
 ﴿قُلْ﴾ **(ئەى موحەممەد ﷺ) بلى** ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ **ئەوہ کى دەتوانێت پێى ھېچ شتێک**
بگرت **لەخوا** ﴿إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ﴾ **ئەگەر بێھوێت مەسیحى کوڤى مەریەم**
لەناو بیات ﴿وَأَمَّهُ وَفِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ **ھەر وەھا دابکى و ھەر چى کە سیش لە زەویى دا ھەبە**
 ﴿وَفِي مِلْكِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ **وہ ھەر بۆ خواپە خواپە دارێتى ئاسمانەکان و زەوى و موڵکى ئەون**
 ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ **و ھەر چى وا لە ئیواناندا** ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ **دروست ئەکاو دابێھەیتى ھەر چى بێھوێت**
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ **وہ خوا بەسەر ھەموو شتێکدا بەتوانابە**

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ﴾ جووله‌که و گا‌وره‌کان ده‌یان ووت ﴿حَسْبُ آبْنُ اللَّهِ وَأَجْبُوهُ﴾. نیمه‌کوران و خو‌شه‌ویستانی خواین ﴿قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُم بِذُنُوبِكُمْ﴾. بلی ده‌ی بوجی سزاتان ده‌دات به‌هوی گونا‌هه کائانه‌وه ﴿قُلْ أَنُفْسُ بَشَرٍ﴾ (نه‌خیر راست نی به) به‌لکو ئیوه مروفینکن ﴿مِمَّنْ خَلَقَ﴾ له‌و مروفانه‌ی که‌خوا دروستی گردون ﴿يُغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ﴾ خوش ته‌بیت له‌هه‌ر که‌س به‌ویت ﴿وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ و سزای هه‌ر که‌سیش نه‌دات که‌بیه‌ویت ﴿وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ و هه‌ر بؤ خوا‌یه مولکی ناسمانه‌کان و زه‌وی و هه‌رچی واله نیوانبانا‌دا ﴿وَاللَّهُ الْغَنِيُّ﴾ و هه‌ر بؤ لای نه‌ویشه‌گه‌رانه‌وه ﴿يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ نه‌ی نامه‌داره‌کان ﴿فَذَرُوا كُتُوبَهُمْ﴾ بینگومان نیرراوه‌که‌مان هات بؤ ناوتان ﴿يَتَّبِعُوا لَكُمْ﴾ (به‌رنامه‌ی خوا) پروون ده‌کانه‌وه بؤتان ﴿عَلَىٰ فَمَرَّةٍ مِّنَ الرُّسُلِ﴾ پاش ماوه‌یه‌ک له‌ناردنی پی‌ته‌مبه‌ران ﴿أَن تَقُولُوا﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی نه‌لین: ﴿مَّا جَاءَنَا مِن بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ﴾ نه‌هات بؤ لمان هیچ مرده‌ده‌رو ترسینه‌رتک ﴿فَذَرُوا كُتُوبَهُمْ وَنَذِيرٌ﴾ نه‌وه‌نا بینگومان مرده‌ده‌رو ترسینه‌رتان بؤ هانوه‌وه ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ه‌خوا به‌توانا و ده‌سه‌لات داره به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ﴿وَلَقَدْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ باسی نه‌و کاته بکه که‌مووسا فه‌رمووی به‌گه‌له‌که‌ی ﴿يَقُولُوا أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م بییری چاکه‌و به‌هه‌ری خوا بکه‌نه‌وه به‌سه‌رتانه‌وه ﴿إِذْ جَعَلْنَا فِيكُمْ أَرْبَابًا﴾ کاتینک که‌پی‌ته‌مبه‌رانی نیندا هه‌ل‌خستوون ﴿وَجَعَلَكُمْ لَوْلَا﴾ و ه‌چهن‌بینی کردوون به‌پادشا و مدلیک ﴿وَمَا أَنتُمْ بِأَرْبَابٌ شَدِيدٌ﴾ و ه‌شتینکی پی به‌خشیوون که‌نه‌ی به‌خشیووه به‌هیچ که‌س ﴿مِّنَ الْعَالَمِينَ﴾ له‌جیهانیان ﴿يَنْقُورُ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿أَدْعُوا إِلَىٰ أَرْضِ الْمَقْدَسَةِ﴾ بچنه‌ناو نه‌و خاکه‌پیروزی (پاکراوه‌نه‌وه له‌بت په‌رستی که‌مه‌به‌ست پی بیت المقدسه) ﴿الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ که‌خوا بریاری داوه بؤتان ﴿وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ﴾ و ه‌پاشه‌وپاش و ه‌رنه‌گه‌رینه‌وه له‌تاینه‌که‌تان ﴿فَتَقَبَّلُوا وَحْشِينَ﴾ (نه‌گه‌ر بگه‌رینه‌وه) نه‌وه به‌زیانباری و ناو‌میدی نه‌گه‌رینه‌وه ﴿قَالُوا إِنَّمُوسَىٰ﴾ ووتیان نه‌ی مووسا ﴿إِن فِيهَا قَوْمٌ مُّجْرِبِينَ﴾ به‌راستی گه‌لینکی زور دارو سته‌مکار له‌و شاره‌دایه ﴿وَإِنَّا لَنَدْخُلُهَا﴾ و ه‌تیمه هه‌ر گیز ناچینه‌ناوی ﴿حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ تا نه‌وان لی‌ی ده‌رنه‌چن ﴿فَإِن يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر نه‌وان لی‌ی ده‌رچوون ﴿فَإِنَّا دَاخِلُونَ﴾ نه‌و کاته بینگومان نیمه‌تی نه‌چین ﴿قَالَ رَبُّكَ إِنَّا دَاخِلُونَ﴾ ووتیان: ﴿مِنَ الَّذِينَ يَخْفَوْنَ﴾ له‌وانه‌ی له‌خوا ده‌ترسان ﴿أَنعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا﴾ و ه‌خوا چاکه‌ی تیمانی رشت بوو به‌سه‌ریاندا ﴿أَدْعُوا عَلَيْهِمُ الْآبَاءَ﴾ بدون به‌سه‌ریاندا له‌قابی شاره‌وه بچنه‌زوره‌وه ﴿فَإِن دَاخِلْتُمُوهُنَّ﴾ غلبوون ﴿جَا تَه‌گه‌ر چوونه‌ناو‌یه‌وه نه‌وه به‌راستی ئیوه زال ده‌بن به‌سه‌ریاندا ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا﴾ و ه‌بشت هه‌ر به‌خوا به‌ستن ﴿إِن كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه باوه‌ردارن ﴿

﴿قَالُوا لِمُوسَى إِذْ أَنْتَ تُدْعَاهَا آتِنَا﴾ بەراستى ئىتمە ھەرگىز ناچىنە ناو ئەمۇشارە
 ﴿مَاذَا مَوْفِيهَا﴾ تائەوان تىنەباين ﴿فَأَذْهَبَ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتْلًا﴾ كەواتە بىرۆ خۆت و پەرۋەردىگار
 لەدۇربان جەنگ يەكەن ﴿إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ﴾ بىنگومان ئىتمە لىترە دانىشتووين ﴿قَالَ﴾ (موسا)
 ووتى ﴿رَبِّ إِنِّي لَا أَتَمْلِكُ﴾ ئەى پەرۋەردىگارم بەراستى من خواھەنى ھىچ كەسنىك نىم ﴿إِلَّا أَنْفُسِي﴾
 وئاجى ﴿يَبْجُكْ لَهْ خُومٍ وَبِرَاكِهِمْ نَهَيْتُ﴾ قاتىرقى تىتتاۋىت القوم كەواتە جىيىي بخەرە نىوان
 ئىتمەو ئەوگەلەى ﴿الْفَاسِقِينَ﴾ كە لەسنوورى خوا دەرچوون ﴿قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ﴾
 (خوا) فەرمووى بەراستى ئەو (خاكە پىرۋزەى بيت المقدس) قەدەغە كراۋە لەسەربان ﴿أَرْبَعِينَ﴾
 سَنَةً ماۋەى چل سال ﴿يَتِيمُونَ فِي الْبُيُوتِ﴾ بەسەر گەردانى دەخولىتەۋە بەسەر زەۋىدا ﴿فَلَا﴾
 تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ بۇيە خەم مەخۇ لەسەر ئەو گەلەى كە لەسنوورى خوا دەرچوون ﴿وَأَكُلْ﴾
 عَلَيْهِمْ (ئەى موحەممەد ﷺ) بخولتەرەۋە بەسەرباندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِالْحَقِّ﴾ ھەۋالى دوو
 كۈرەكەى ئادەم كە حەق و راستە ﴿إِذْ قَرَأْتَ نُبَأَ﴾ كاتىك ھەردووكيان دوو جۇرە قوربانى يان كرد
 ﴿فَقُتِلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ ئەمجا لەيە كىكيان ۋەرگىرا ﴿وَلَمْ يَتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ ۋە لەۋى تىربان ۋەرنەگىرا
 ﴿قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ﴾ (ئەۋەيان لى گىرا نەكرا) ووتى بىنگومان دەبى ھەر بىكوزم ﴿قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ﴾
 الْمُتَّقِينَ ئەۋىش ووتى خوا (قوربانى) تەنھا لەپارىزكاران و لەخواتىسان گىرا دەكات ﴿لَئِنْ بَسَطْتَ﴾
 إِلَيْكَ يَدَكَ سۈيىند بەخوا ئەگەر تۆ دەستىم بۇ دىزىكەى ﴿لَتَقْتُلَنِي﴾ بۇ ئەۋەى بىكوزى
 ﴿مَا أَنَا بِسَاطِرٍ يَدَى إِلَهِكَ لَأَقْتُلَنَّكَ﴾ من دەست دىزى ناكەم بۇ تۆ بۇ ئەۋەى بىكوزم ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾
 بەراستى من لەخوا ئەترىسم ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ كە پەرۋەردىگارى ھەموو جىھانپانە ﴿إِنِّي أُرِيدُ﴾
 بەراستى من دەمەۋىت ﴿أَنْ تَوَاسِيَنِي وَأَتَمِكَ﴾ كە تۆ بگەربىتەۋە (بۇلاى خوا) بەگونامى من و
 خويشتەۋە ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْأَصْحَابِ النَّارِ﴾ ئەمسا تۆ لەھاۋەلانى دۈزەخ دەبىت ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾
 ھەر ئەۋەش پاداشتى ستەم كارانە ﴿فَقَطَّعْتَ لَهُ نَفْسَهُ﴾ ئەمجا دەرونى (ئەو تاۋاتبارە) ھانى دا
 ﴿قَتَلَ أَخِيهِ﴾ بۇ كوشنى براكەى ﴿فَقَتَلَهُ﴾ ۋە كوشنى ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ بەھۋى يەۋە چوۋە رىزى
 زيان باران و خەسارومەندان ﴿فَوَعَدَ اللَّهُ عِزْرًا﴾ پاشان خوا قەلە رەشىكى نارد ﴿بِمَحْضٍ فِي الْأَرْضِ﴾
 لەزەۋىدا چالى ھەلئە كەند (بۇ قەلە رەشىكى مردارەۋە بوو) ﴿لِيُؤَيِّرَهُ كَيْفَ يُؤَيِّرُ سَوْءَ أَخِيهِ﴾ بۇ ئەۋەى
 نىشانى بذات كە چۆن لەشى براكەى بشارتەۋە ﴿قَالَ تَوَلَّيْتُ﴾ ووتى ئاى داخى سەختم و تياچوون
 بۇ من ﴿أَعْمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا الْغُرَابِ﴾ بۇ من دەستە پاچە بووم لەۋەى ۋەك ئەم قەلە رەشەبىم؟
 ﴿فَأَوْرَثَ سَوْءَ لَيْقٍ﴾ تا نەرم و عەۋرەنى براكەم بشارمەۋە ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْمَلْهُومِينَ﴾ ئەمسا چوۋە رىزى
 بەشىمان بوئەۋە ﴿

﴿مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ﴾ ھەر لەبەر ئەو (ى كەلەو داستانەدا باسكرا) ﴿كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ بئويستمان
 كرد لەسەر ئەو ى ئيسرائيل ﴿أَنَّهُ﴾ كەينىگومان بېريار ئەمەيه ﴿مَنْ قَتَلَ نَفْسًا﴾ ئەو ى ئەنبا كەسنىك
 بكوژىت ﴿يَعْتَرِ قَيْسٍ﴾ لەتۆلەى كەسنىكى كوزراودا نەبىت ﴿أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ﴾ يان تۆلەى خراپە
 كارى و ئازاوه بىتەو لەسەر زەوى دا ﴿فَكَاتَمْنَا قُلُوبَنَا جَمِيعًا﴾ ئەو وەك ئەو ىوايه ھەموو
 خەلكى كوشتىت ﴿وَمَنْ أَحْبَبَهَا﴾ ئەو ىش بى تاوانىك رزگار كات لەكوژران ﴿فَكَاتَمْنَا لِقَابَ الْإِنْسَانِ
 جَمِيعًا﴾ ئەو وەك ئەو ىوايه ھەموو ئادەمى رزگار كرديت و زىندەوى كردينەو ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نَهْرٌ مِّنْ
 يَّالْتَيْتٍ﴾ سوتند بەخوا يىگومان، پىغەمبەرە كانمان ھاتن بۆلايان بەبەلگە پرووئەكانەو ﴿ثُمَّ
 إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ كەچى لەپاش ئەو زۆرىك لەوانە ﴿فِي الْأَرْضِ لَفُتٌ﴾ زيادە
 پرويان كرد لەزەويدا ﴿إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ﴾ بەراستى تۆلەى ئەوانەى ﴿يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ كە
 جەنگ و دوژمنابەتى ئەكەن لەگەل خواو پىغەمبەرە كەى دا ﴿وَنُفِثُوا فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وە ھەول
 ئەدەن لەزەويدا خراپە بلاوبكەنەو ﴿أَن يُقَاتِلُوا﴾ (ئەو تۆلەيان) ئەو ىه بكوژىن ﴿أَوْ يُصَلُّوا﴾
 يا ھەلبواسىن بەدارا ﴿أَوْ يُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ﴾ يان دەست و قاچيان بېردىت ﴿مِنْ خَلْفٍ﴾
 بەپىچەوانەو (راست و چەپ) ﴿أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ﴾ يان دوور بخرىنەو لەوولات ﴿فَإِنَّ
 لَهُمْ جَزَاءً فِي الدُّنْيَا﴾ ئەمە زەبونی و ئابرو بردىانە لە جىھاندا ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ لە دواړوژىشدا
 بۆيان ھەبە ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزايە كى گەورە ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ پىچەگەلەوانەى تەوبەيان
 كەردووە ﴿مَنْ قَبِلَ أَنْ تَتُوبَ وَأَعْلَىٰ هُمْ﴾ لەپىش ئەو ى دەسلەتتان بىت بەسەرياندا ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تا بزانن
 ﴿أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ ذَوِى فَضْلٍ﴾ كە بەراستى خواى بوردەى مېھرەبانە ﴿يَتَابِهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى
 پرواتان ھىتاوہ ﴿أَتَقُوا اللَّهَ﴾ لەخوا بترسن ﴿وَأَتَوْا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ﴾ بگەرىن بەدواى ھەموو ھۆكارىكدا
 كە نرىكتان بخاتەو لەخوا ﴿وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ﴾ وەتى بكوژن و خەبات بكەن لەرىگەى خوادا
 ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ﴾ بەئومىدى رزگار بونان ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەراستى ئەوانەى كە لەجىھاندا
 بى پروا بوون ﴿لَوْ أَنَّ لَهُمْ﴾ ئەگەر بىنە خواھەنى ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ ھەرچى لەزەويدايە ھەموو
 ﴿وَمِثْلَهُ مَعَهُ﴾ ئەو ىندەى تریشى لەگەل بىت ﴿لَيَفْقَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْحِكْمَةِ﴾ بۆ ئەو ى خوڤاڤى
 بى بکرنەو و رزگار کەن لەسزای پۆزى دواى و بىبەخشن بۆ رزگار بوونيان ﴿مَا تَقْبَلُ مِنْهُمْ﴾ لى يان
 وەرناگىرىت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وە بۆيان ھەبە سزايە كى بە ئازار ﴿﴾

﴿يُرِيدُونَ أَن يُخْرَجُوا مِنَ النَّارِ﴾ وہ بیانہ ویت لہ ناگری دوزخ بیتہ دہرہ وہ ﴿وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا﴾
 بہ لام ہر گیز دہر جو ویمان لہ (ناگری دوزخ) نی یہ ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای بہر دہ وامیان
 بڑھ یہ ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ﴾ پیانو و نا فرہ تی دز ﴿فَاقْطِعُوا آلَئِيْهِمْ﴾ دہستیان پیرن ﴿جَزَاءً بِمَا
 كَسَبَا﴾ لہ تو لہی شہ و دزیہی کردویانہ ﴿تَكْلَفُ مِنَ اللَّهِ﴾ تہمہ تو لہ و تہمہی کردنیکہ لہ لایہن
 خواوہ ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وہ خوا بالادہ سنی کار دروستہ ﴿فَمَنْ قَاتَلَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ﴾ جا ہر
 کہس توبہی کرد لہ پاش ستمہ کہی (دزیہ کہی) ﴿وَأَصْلَحَ﴾ وہ کردہ وہی چاکی کردو پاش بوو
 ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُؤْتِي عِلْمَهُ﴾ تہوہ بینگومان خوا توبہ کہی لی و ہر دہ گریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ﴾ بہر اسنی
 خوا لیور دہی میہرہ بانہ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ﴾ نایا نہت زانیوہ ﴿أَنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ﴾ کہہر یو خوا یہ
 خواوہ نیبی فاسمانہ کان و ﴿وَالْأَرْضِ﴾ زہوی ﴿يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای ہر کہ سینک دہدات کہ یہ ویت
 ﴿وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ وہ تہو و ریت لہ ہر کہس خوی بیہ ویت ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وہ خوا بہ سہر ہہ سوو شنیکدا بہ توانا و دہ سہ لاتدارہ ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ تہی پتغہ مہر ﴿لَا يَخْزِيكَ
 ﴾ خہم بارت نہ کات ﴿الَّذِينَ يُسْرِغُونَ فِي الْكُفْرِ﴾ تہوانہی کہ پشیر کی دہ کہن لہ بی
 پروایی دا ﴿مِنَ الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَنفُسِهِمْ﴾ لہوانہی بہ دہم تہ لین پروامان ہیتاوہ ﴿وَلَا تُؤْمِنُ قُلُوبُهُمْ﴾
 کہ چہی دلہ کانیان پروای نہ ہیتاوہ ﴿وَمِنَ الَّذِينَ خَادُوا﴾ ہر وہ ہا لہ وانہش کہ جوو لہ کہن ﴿سَمْعُونَ
 الْكَذِبِ﴾ زور گوئی قولہن بوزو ﴿سَمْعُونَ يَقُولُ﴾ زور گوئی لہ مشنی دہستہ کی
 سرن ﴿لَا يَأْتُونَ﴾ کہ نہ ہاتون بولای تو ﴿يَكْفُرُونَ بِالْكَلِمَةِ﴾ وونہ کانی (تہورات) دہ گوین ﴿مِنْ بَعْدِ
 تَوَاضِعِهِ﴾ لہ پاش تہوہی خوا لہ شوننی خوی دایشاون ﴿يَقُولُونَ إِن أُوتِيتُمْ هَذَا﴾ تہ لین تہ گہر
 تہمہ (ی نیمہ) تان پی گو ترا (لہ لایہن مو حہمہ دہ) ﴿فَخَذُوهُ﴾ تہوہ و ہری گرن ﴿فَوَاتِلُ
 تُؤْتُوهُ﴾ تہ گہر لہ تہمہ (ی نیمہ) تان پی نہ گو ترا ﴿فَلَا تَحْذَرُوا﴾ تہوہا خوتان پباریزن ﴿وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ
 فِتْنَتَهُ﴾ وہ ہر کہ سینک خوا بیہوی کافرو گو مہر ای بکات ﴿فَلَنْ تَغْلِبَكَ لَهُ مِنْ اللَّهِ شَيْئًا﴾ تہوہ تو
 لہ بہر امہر خوا دا ہیجت پی نا کریت بوی ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ﴾ تہوانہ کہسانیکن ﴿لَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُظْهِرَ
 قُلُوبَهُمْ﴾ خوا نہ بوستوہ دلہ کانیان پاک بکاتہ وہ ﴿لَهُمْ فِي الدِّنِّ اجْزَاءٌ﴾ لہ دونبادا سہر شور دہن
 ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ وہ لہ پروزی دوایشدا بویان ہمہ ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی زور گہورہ ﴿

﴿سَمِعُوا لَكَ كَذِبًا﴾ ئەو (جوولەكانە) زۆر گسوى قولاخى درون (هەميشە گسوى هەلدەخەن بۆ درق) ﴿أَكَلُوا لِكَذِبًا﴾ مالى حەرام زۆر دەخون ﴿إِنْ جَاءَكَ﴾ جا ئەگەر ئەوانە هاتن بۆلات ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم﴾ ئەو (بەدەستى خوت) بېرىار بىدە لە نېوانياندا ﴿أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ بىان وازىيان لى بەيتە ﴿وَإِنْ تُعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ حق ئەگەر وازىيان لى بەيتى ﴿فَلَنْ يَضُرَّكَ شَيْئًا﴾ ئەو هېچ زيانىكت پى ناگەيەنن ﴿وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ﴾ وە ئەگەر بېرىارت دا لەنېوانياندا ئەوا بە دادوهرى بېرىار بىدە ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ چونكە بەدەستى خوا دادگەرانى خوش دەوئىت ﴿وَكَيْفَ يَحْكُمُونَكَ﴾ وە ئەوانە چۆن تۆدەكەن بەدادوهر ﴿وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ﴾ لەكاتىكدا تەوراتىيان لايە ﴿فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ﴾ كە حوكم و بېرىارى خواى تيايە ﴿ثُمَّ يَكُونُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ ئەمجا لەپاش ئەو (ى كە كردىشيان بەدادوهر) روو وەر دەگېرن ﴿وَمَا أَوْلَىٰكَ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ يىنگومان ئەوانە بېروادار نين ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ﴾ يىنگومان ئىمە تەوراتىيان نار دە خوارەوہ ﴿فِيهَا هُدًى وَنُورٌ﴾ كەرىتموونى و رووناكى تىدا بوو ﴿يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَلْمِزْتَ﴾ ئەو پىتقەمبەرە حوكمىيان پى دەكرد ﴿أَسْمُوا﴾ كەموسلمان و ملكەچ بوون ﴿لِلَّذِينَ هَادُوا﴾ بۆ ئەوانەى كە جوولەكە بوون ﴿وَالرَّيْبِيُّونَ وَالْأَنْحِبَاءُ﴾ ھەر وەھا زانا خوا ناسەكان و زانا شەرع زانەكان (حوكمىيان پى دەكرد) ﴿بِمَا أَسْخَفُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ﴾ بەھوى ئەوہى فەرمانى بارىزگارى كىتىى خوا (تەورات)يان پى كرا بوو (لەلايەن پىتقەمبەرە كانىانەوہ) ﴿وَكَيْفَ أَوْعَيْتَهُ شَهَادَةً﴾ وەشاپەتەش بوون لەسەرى ﴿فَلَا تَحْشَوْا النَّاسَ﴾ كەواتە ئەى (زانايانى جوولەكە) لەخەلكى مەترسن ﴿وَأَخْشَوْا﴾ بەلكو تەنھا لەمن بترسن ﴿وَلَا تَقْفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ بەلگە و فەرمانەكانى من مەگۆرەوہ (مەفرۇشن) ﴿ثُمَّ أَقْبَلًا﴾ بە ترخىكى كەم ﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ وە ھەر كەس حوكم نەكات بەو بېرىارەهى كەخوا نار دووہ تەبە خوارەوہ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ئا ئەوانە پى باوهرن و موسلمان نين ﴿وَكَيْفَ تَبَيَّنَّا عَلَيْهِمْ فِيهَا﴾ لەتەوراندا نوسيمان (بېوىستمان كرد) لەسەربان ﴿أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ﴾ كەيىنگومان ھەر كەسىك بەدەستى ئەنقەست كەسىك بكوژىت ئەكوژىتەوہ لە بەرامبەرىدا ﴿وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ﴾ وە چاو لەبرى چاو ﴿وَالْأَنفَ بِالْأَنفِ﴾ وە لووت لەبرى لووت ﴿وَالْأَذْنَ بِالْأَذَنِ﴾ وە گوئچكە لەبرى گوئچكە ﴿وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ﴾ وە ددان لەبرى ددان ﴿وَالْخُرُوجَ قِصَاصًا﴾ وە زامەكانىش تۆلەبىان زامدار كردنى دەست درىزى كەرەنە ﴿فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارٌ لِلَّهِ﴾ جا ھەر كەس لەتۆلە سەندن خوش بىت ئەوہ ئەيىتە ھوى سىرپنەوہى گوناھى ﴿وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ﴾ وە ھەر كەسىك حوكم نەكات ﴿بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بەوہى كەخودا نار دووہ تەبە خوارەوہ ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾ ئەوا ھەر ئەو كەسانە سەم كارى تەواون ﴿﴾

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَى الشَّجَرِ﴾ نه مجابه دواي پیغه مبدرائی (جو وله که دا) ره وانه مان کرد ﴿بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ عیسیای کورپی مریهم ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ پاوه ری هه به به نه و ته وراثتی که له پیش خوییه وه هاتووه و) راستی دهرده خات و پاوه ری پیته تی) ﴿وَأَتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ﴾ وه نینجیل مان پی به خشی که پینمونی و پرووناکی تیدابه ﴿وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ﴾ وه نه و ته وراثه به راست ده زانیت که له پیش نه وه وه هاتووه ﴿وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ﴾ وه پینمونی و ناموزگاری به بق باریز کاران وله خوا ترسان ﴿وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ﴾ ده با به پره وانی نینجیل حوکم بکن ﴿بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ﴾ به وهی که خوا ناردویه تیه خواره وه تیایدا ﴿وَمَن لِّيُحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ وه هدر که س حوکم نه کات به وهی که خوا ناردویه تیه خواره وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ نا نه وانه به ته وای یاخین و لدفه رمانی خوا دهرچوون ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ وه هم فورانه مان ناردده خواره وه بقو به حق و راستی ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ﴾ و کتیه کانی پیش خوی به راست ده زانی و پشیوانیان لی ده کات (پیش ده ست تیخشن و گزربیان له لایه ن جوله که و گاوره کانه وه) ﴿وَمُهِيمًا عَلَيْهِ﴾ و چاودیربانه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ که واته حوکم و بریاریده له ناو نامه داره کانداه وهی خوا ناردویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ وه شوین هه و او هه وه سی نه وان مه که وه ﴿عَصَا جَلَدٍ مِّنَ الْحَقِّ﴾ لانه دهی له و حوکم و بریاره هه ق و راستی که بؤت هاتووه ﴿لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ﴾ دامان ناوه بق هر لوممه تنک له نیه ﴿شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا﴾ شهریمهت و رینگه به کی پروون ﴿وَأَوْسَلْنَا اللَّهُ لِيَجْعَلَ كُرْأَةً وَجِدَةً﴾ وه نه گهر خوا بیویستایه نیوهی نه کرد به به ک لوممهت و کؤمه ل ﴿وَلَكِن لَّيْسَ لَكُمْ﴾ به لام (نه یکردوون) بؤته وهی ناقبتان بکانه وه ﴿فِي مَاءٍ مَّائِدَةٍ﴾ له و شهریمهت و یاسایانهی که پی به خشوون ﴿فَأَنسِقُوا آلَافِرَاتٍ﴾ که واته پیش برکی بکن بؤ نه و شتانهی که چاکن ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ گهرانه وه نان هر بؤلای خوابه به گشتی ﴿وَنَبِّئْكُمْ﴾ نه مجا هه و النان پنده دا ﴿بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تُخْتَلِفُونَ﴾ به وهی که له جیهاندا جیاوازیوون تیایدا ﴿وَأَن أَحْكُم بَيْنَهُمْ﴾ وه (فه رمانمان پی کردیت) که حوکم بکه له نیتوانیاندا ﴿بِمَا أُنزَلَ إِلَيْهِ﴾ به وهی که خوا ناردویه تیه خواره وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ﴾ و شوین جهزو ناره زویان نه که ویت ﴿وَأَحْذَرُوا أَن يَقْتُلُوا﴾ وه ووریا به لییان له وهی بت ترازینن ﴿عَن بَعْضِ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾ له هه ندیک له وهی خوا ناردویه تیه خواره وه بؤت ﴿فَإِن تَوَلَّوْا﴾ نه مجا نه گهر نه وانه رویان وهر گنیراو سه ریچی بان کرد ﴿فَأَعْلَوْا أَنسَارُ اللَّهِ﴾ نه وه بزانه و دنیابه خواهه به ویت ﴿أَن يُصِيبَهُمْ بَعْضُ ذُلَابِهِمْ﴾ به هزی هه ندیک له تاوانه کانیا نه وه سزبان بدات و تووشی زیانبان بکات ﴿وَأَن كُيِّرَ مَنَ النَّاسِ الْفَاسِقُونَ﴾ بیگو مان زؤر له ناده می به کان سه رکشن و له سنووری خوا دهرچوون ﴿لَا تَحْكُمُوا بِالْحِيلَةِ يَنفَعُونَ﴾ نایا نه وان داوای حوکمی نه فامی ده که ن؟ ﴿وَمَن أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا﴾ نایا کی حوکم و بریاری له می خوا جوان و چاکتره؟ ﴿فَقَوِّرُوا هُنُونَ﴾ بؤکه ساتیک که بر وای نه واریان هه به

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى باوەرمان هەتاوہ ﴿لَا تَجِدُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أُولِيَّةَ﴾ جوولە کەو گاورور مە کەن بە پشتیوان و خوێشەوێستى خوێتان ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلِيَّةُ بَعْضٍ﴾ ئەوانە هەندى کبان دۆستى بە کترن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَيَتَوَلَّاهُمْ﴾ ئەوہ تان ئەوان بکات بە پشتیوان و دۆستى خوى ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ بِهِمْ﴾ ئەوہ بە راستى ئەو کەسە ئەوانە ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بىگومان خوا رىنمى و نى گەلى سەمکاران ناکات ﴿فَذَكَرَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ بۆیە ئەبىنى ئەوانەى دلیان ئەخوشى (دوو پرووى) تىابە ﴿يَسْتَرْحُونَ فِيهِمْ﴾ پێش پرکى ئە کەن ئەدۆستایەتى ئەو (جوولە کەو گاورور) انەدا ﴿يَقُولُونَ خُذْ﴾ ئەلێن ئەترسین ﴿أَنْ تُصِيبَنَا آيَةً﴾ کەبە سەر هاتى ناخوشى رۆزگار دوو چارمان بێت ﴿فَقَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنَّكَ الْفَتْحُ﴾ دوى نزیکە خوا سەر کەوتن و زال کردنى تەواو بتریت (بۆ پێغەمبەر ﷺ) ﴿أَوْ أَمْرٌ مِنْ عِنْدِهِ﴾ بىان لە لایەن خوێەوہ کارى کسى تر بکات ﴿فَيُصِيبُوا عَلَىٰ مَا أَسْرُوا﴾ بەهوى ئەوہ وە وایان لێدیت لەوہى بە نهانیان کردبوو ﴿فِي الْقُبُورِ نَدِيمِينَ﴾ لە دەروونى خوێاندا بە شیمان دەبەوہ ﴿وَيَقُولَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو سە ئەوانەى پر وایان هەتاوہ دەلێن ﴿أَهْلُؤَلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ تايان ئەو کەسانە ئەوانەن کە سوێندیان بە خوا ئەخوارد ﴿حَتَّىٰ أَتِيَهُمْ﴾ بەتوندترین سوێندیان ﴿إِنَّهُمْ لَمَعَكُمُ﴾ کەبە راستى ئەوان لە گەل تانن ﴿حَبَطَتِ أَغْرَابُهُمْ﴾ کردوہ کانیان بو چەل بۆوہ وە ﴿فَأَصْبَحُوا حَسِيرِينَ﴾ بەهوى ئەوہ وە زەرە مەندو رەنجە رۆبوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى کە باوەرمان هەتاوہ ﴿مَنْ يَرْكَدْ يَمَكُ مِنْ رَيْبِهِ﴾ هەر کەس لە ئێوہ هەلگە رێتەوہ لە ئایە کەى ﴿فَتَسَوَّىٰ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ﴾ ئەوہ بەزووى خوا لە باتى ئەوان گەل و کۆمەلێکى تر ئەهینت ﴿يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ﴾ خوا ئەوانى خوش ئەوێت و ئەوانیش خوايان خوش ئەوێت ﴿أَلَيْسَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بەسۆزو بەزەبى بەرانبەر پر واداران ﴿أَعْرَضَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ بەهیزو توندن بەرانبەر بى پر وایان ﴿يُحِبُّونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تى کۆشان دە کەن لە پێى خوادا ﴿وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ﴾ و ناترسن لە سەرزەنشنى سەرزەنشت کاران ﴿ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾ ئەوہى باسکرا چاکەو بەهەرى خوايە ﴿يُؤْتِيهِمْ مِنْ فَكَاةٍ﴾ ئەبەخشیت بەهەر کەس کە خوى بێدوێت ﴿وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِ﴾ وەخوا دەستەلات فراوانى زانايە ﴿إِنَّمَا أَمْرُكَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بىگومان دۆست و یارمەنى دەرى ئێوہ تەنها خواو پێغەمبەرە کەبى ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و پر واداران ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الضَّلَاةَ﴾ ئەوانەى کەبە پرک و پێکى نوێزە کانیان بەجى ئەهینن ﴿وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ و زە کات ئەدەن ﴿وَهُمْ يَكُونُونَ﴾ بەردەوام مل کەچن بۆ فەرمانى خوا ﴿وَمَنْ يَقُولَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وە هەر کەس خواو پێغەمبەر و ئێمانداران بکات بە پشتیوانى خوى ﴿فَإِنْ حَرَّبَ اللَّهُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ﴾ ئەوہ بىگومان هەر کۆمەلى خودا زال و سەرکەوتوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى کەسانێک کە پر واتان هەتاوہ ﴿لَا تَجِدُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا ذِيًّا وَلِيًّا كُفْرًا﴾ دامەتێن ئەوانەى کە ئایە کەى ئێوہ دادەتێن (بەشتیکى) ﴿هَؤُلَاءِ أُولِيَّا﴾ گالەو لاقرتسى پێکراو ﴿بَيْنَ الَّذِينَ أُولُوا الْكِتَابَ﴾ ئەوانەى نامەیان پى بەخشراوہ ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ لە پێش ئێوہدا ﴿وَالْكَافَرَاتُ﴾ وە لەبى پر واکانیش ﴿أُولِيَّةُ﴾ (دایان مەنێن) بەدۆست و خوێشەوێستى خوێتان ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وە لەخوا بترسن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ ئەگەر ئێوہ پر واداران

﴿وَإِذَا قَامْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ﴾ كاتىك ئىتوۋە بانگ دەدەن بۇ ئوتۇز ﴿اتَّخِذُوا هَؤُلَاءِ نِسَاءً﴾ ئەو (دور پروانە) گالئەو لاقىرىسى پىنى ئەكەن ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَتَّقُونَ﴾ ئەمەش بەھۇى ئەوۋە بە كەئەوان گەلىكى تەقام و نەزانىن ﴿قُلْ أَغْلِ الْكِتَابَ﴾ بلىنى ئەى نامە دارەكان ﴿هَلْ تَتَّقُونَ﴾ ئابا ھىج رەخنەو رېقىنكان ھەبە لەئىمە ﴿إِلَّا أَنْ أَمَرَ بِاللَّهِ﴾ بېتجگە لەوۋى كەبر و امان ھىتاۋە بەخوۋا ﴿وَمَا أَرْزَاؤُنَا﴾ وە بەو قورئانەى ھىتاۋە خوارەوۋە بۆمان ﴿وَمَا أَرْزَاؤُنَا مِنْ قَبْلِ﴾ وە بەوۋى لەمە و پىشى ھىتاۋە خوارەوۋە ﴿وَأَنْ كُنْتُمْ قَائِلُونَ﴾ بېنگومان زۆرىەتان سەر كەش و لەستور دەرچوون ﴿قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ﴾ (ئەى موحەمەد ﷺ) بلىنى ئابا ھە والتان بەدەمى ﴿يَسْتَعِزُّونَ ذَلِكَ مُتَوَكِّلِينَ﴾ كى شىۋىن و پاداشتى خراپتەرە لای خوا لەوۋە ﴿مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ﴾ ئەوۋە كەسىكە خوا نەفرەنى لىنى كىردىت ﴿وَعَصِبَ عَلَيْهِ﴾ وخەشمى لىگىرتىت ﴿وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْفِرَّةَ وَالْحَنَازِيرَ﴾ وە ھەندىكى لىنى كىردىن بەمەيموون و بەراز ﴿وَعَبَا الشُّعُوبَ﴾ وە پىت و تاغوتى پەرسىتت ﴿أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا﴾ ئەوانەى باسگران خراپترىن شىۋىتان ھەبە ﴿وَأَغْلُ عَنْ سَوَاءِ السَّبِيلِ﴾ و گوۋىترىن كەسەن لەرنگاى راست ﴿وَإِذَا جَاءَ وَكْرَةُ اللَّيْلِ﴾ وە كاتىك دىن بۇ لاتان دەلىن بر و امان ھىتاۋە ﴿وَقَدْ خَلَوْا بِالْكَفْرِ﴾ سوۋىدىن بېنگومان بەبى بر و ابى يەوۋە ھاتوون ﴿وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ﴾ وە بېنگومان ھەر بەبى بر و ابى شەوۋە دەرچوون ﴿وَاللَّهُ أَغْلُ مِنْ كَاوُنِ كُفْرُونَ﴾ وە خوا زۆر چاڭ دەزانى بەوۋى كەدەبان شار دەوۋە ﴿وَتَرَى كِبِيرًا مِنْهُمْ﴾ وە ئەبىنى زۆرىك لەوانە ﴿يَسْتَعِزُّونَ فِي الْأَشْرَ وَالْعَدُونِ﴾ پىشېر كى ئەكەن لە گوناھو دەست درىزى كىردن ﴿وَأَكْلِهِمُ الشَّحْتَ﴾ و ھەرام خوار دىندا (وەك بەرتىل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بېنگومان ئەوۋى كەدەبان كىرد زۆر بەدو خراپ بوو ﴿لَوْلَا نِعْمَةُ الرَّحْمَنِ﴾ وَالْأَحْزَارِ ئەوۋە بۆجى بەرگىرىان ئەكەن خوار دەست و زانا كانىان ﴿عَنْ قَوْلِهِمُ الْإِمْرَ﴾ لە گوۋىتارى گوناھيان و ﴿وَأَكْلِهِمُ الشَّحْتَ﴾ لە ھەرام خوار دىنان (وەك بەرتىل) ﴿لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بەراستى شىتىكى بەدبوو ئەوۋى دەيان كىرد ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ﴾ جوۋلە كەكان ووتيان ﴿بِئِنَّ اللَّهَ مَغْلُوْلَةٌ﴾ خوا دەستى بەستراۋە (پاكى بۇخودا) ﴿غُلَّتْ أَلْبَابُهَا﴾ ياخوۋا ئەوان خۇيان چىڭ قوچراۋ و دەست بەستراۋىن ﴿وَلْيُؤَايَا قَالُوا﴾ وەنە فرىنيان لىكرا بەھۇى ئەوۋى كە ووتيان ﴿قُلْ يَدَاؤُكُمْ مَبْسُوطَتَانِ﴾ (نەخېر وانى بە) بەلكو ھەردو دەستى خودا ھەمىشە كراۋەبە (لەم ئايەتەدا جىگىر كىردن و باسكىردنى سىفەتى دەست بۇ خودا ھاتوۋە ئىمە باۋەرمان پىنەتى بەبى لىچواندىن و شىۋە كەى نازانىن و تەنھا خودا دەپزانىت) ﴿يُفِيكَ كَيْفَ شَاءَ﴾ چۆنى بېۋىست دەبەخشىت ﴿وَلَيَزِيدَنَّ كِبِيرًا مِنْهُمْ﴾ وەسوۋىند بەخوۋا زىاد دەكات بۇ زۆر لەوان (بۇ زاناۋ سەرۋكە كانىان) ﴿وَمَا أَرْزَاؤُنَا مِنْ قَبْلِ﴾ ئەو قورئانەى ھىتاۋە خوارەوۋە بۇ ئۆلەلەين پەرۋەردگار تەوۋە ﴿عَلَيْتَ وَكُنَّا﴾ سەر كەشى و بىى بر و ابى (زىاد ئەكات بۆيان) ﴿وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ﴾ وەخستومانە تە ئىۋانىان ﴿الْعَذَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ﴾ دوژمنايەتى و كىنەو رەقەبەرى ﴿إِلَى كَوْمٍ أَلِيَّتٍ﴾ نارۋزى دواىى ﴿كَلِمًا أَوْفَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ﴾ ھەر جارنىك ئاگرىكىيان ھەلگىر ساندېت بۇ ئازاۋە نانەوۋە جەنگى ﴿أَلْقَاهَا اللَّهُ﴾ خوا ئەو ئاگرەى كوزاندو تەوۋە ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا﴾ وە تىكۆشان ئەكەن لە زەۋى دا بۇ خراپە و تىكەدان ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ خواش خراپە كارانى خوش ناۋىت ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا﴾ خوفه گهر به راستی نامه داره کان (نه هلی کتاب له گاوری و جوله که کان)
 بروایان بهینایه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و خویان بهاراستایه و پاریز کار وله خوا ترس یونایه ﴿لَا كَفَرْنَا عَنْهُمْ﴾
 سینه اتهمه بنگومان گونا هو خرا به کانیانمان ده سیری به وه لیان ﴿وَلَا ذَلَّلْنَاهُمْ حَتَّىٰ يُنْفِرُوا﴾ وه
 ده مانخسته ناو به ده شتانی پر ناز و نیمه ده ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِتُورَةٍ وَإِنْجِيلٍ﴾ وه بنگومان نه گهر نه و
 نامه دارانه ته ورات و ئینجیلیان کار پی بگردایه ﴿وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ﴾ هدر وه ها نه و تورثانه ی که هینتر او ته
 خواره وه بویان ﴿فَمِنْ رَبِّهِمْ﴾ له لایه ن پدرو مرد گاریانه وه ﴿لَا كُفْرًا مِنْ قَوْمِهِمْ﴾ بنگومان رورزی یان
 ده خوار دل لای سهر و یانه وه (له ناسمانه وه) ﴿وَمِنْ حَتَّىٰ تُجِيبَهُمْ﴾ وه له ژیر پینانه وه (له زه وی به وه)
 ﴿فَمِنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ﴾ تیان دایه ده سته و کومه ئیکی رنک و پینک ﴿وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ﴾ به لام زورنک له وان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نه وه ی ده یکه ن زور به دو خرا به ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ﴾ نه ی پیغه مبه ر ﴿يَلْعَنَ مَا أُنزِلَ﴾
 إِلَيْكَ ﴿رَأَيْبُكَ﴾ (به خه لک) نه وه ی هینتر او ته خواره وه بۆت ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه ن پدرو مرد گارته وه
 ﴿وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ﴾ وه نه گهر وانه که ی ﴿فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾ نه وه راسپیر به که ی خوات رانه گه یانده وه
 به جیت نه هینا وه ﴿وَأَلَّهُ يَتَّخِذُ مِنَ النَّاسِ﴾ وه خواتو ده پاریزیت له خه لکی (که بت کورن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي﴾
 الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿بَنُيَاسَ﴾ بنگومان خوا رنموونی بی بروایان ناکات ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ﴾ (نه ی
 موحه مبه ده ﴿بَلَىٰ﴾ نه ی نامه داره کان (نه ی نه هلی کتاب) ﴿لَسَمُ عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ قیوه له سهر هیچ شتیک نین
 ﴿حَتَّىٰ تُؤْمِنُوا بِتُورَةٍ وَإِنْجِيلٍ﴾ هه تا به پینک و راستی به پره وی ته ورات و ئینجیل نه که ن ﴿وَمَا أُنزِلَ﴾
 إِلَيْكُمْ ﴿هَدْرًا﴾ وه ها نه و تورثانه ی که هینتر او ته خواره وه بۆتان ﴿فَمِنْ رَبِّكَ﴾ له لایه ن پدرو مرد گارته وه
 ﴿وَلَوْ يَرَىٰ ذُنُوبَكُمْ﴾ سویند به خوا زیاد شه کات بۆ زور یان ﴿مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ نه وه ی هینتر او ته
 خواره وه بۆت له لایه ن پدرو مرد گارته وه ﴿طُغْيَانًا وَكُفْرًا﴾ سدر که شی و بی باوه پینان (زیاد
 ده کات) ﴿فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ که واته خه مده خوف له سهر کومه لی بی بروایان ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾
 آمَنُوا ﴿بِهِ﴾ راستی نه وانه ی بروایان هینا وه ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و نه وانه ی بوون به جووله که ﴿وَالضَّالِّينَ﴾
 نه سستیره به رست یان فریشته به رسته کان ﴿وَالْمُضِلِّينَ﴾ وه شوین که و توانی عیسی پیغه مبه ر ﴿مَنْ أَمَرَ﴾
 بِاللَّهِ ﴿هَر كَهَس له وانه بروایان هینا بیت به خوا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و به رورزی دوا بی ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾
 و کرده وه ی چاکی کرد بیت ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ نه وه نه هیچ مه تر سیه کیان له سهره ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾
 وه نه خه قه دت بار نه بن (له رورزی دوا بی دا) ﴿لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ سویند به خوا به یمانی
 به هیزمان وهر گهرت له به نو ئیسرا ئیل ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ رُسُلًا﴾ و جه ند پیغه مبه ر یکمان نارد بویان
 ﴿كَلَّمَآءَهُمْ رَسُولٌ﴾ ههر جارنک پیغه مبه ر یکیان بۆ بهاتایه ﴿بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ﴾ به هدر فدرمانی که
 به دلیان نه بوایه ﴿فَرِيقًا كَذَّبُوا﴾ ده سته به کیان به دروزن دانه نان ﴿وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ﴾ وه ده سته به کیشیان
 ده کوشتن ﴿

﴿لَمِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہ فرین کرالہ وانہی بی بر واپوون ﴿مِنَ بَنِي إِسْرَءِیْلَ﴾ لہ بدرہ و نہ وہی نیر ائیل
 ﴿عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ﴾ لہ سدر زمانی داوود ﴿وَعِیْسَى ابْنِ مَرْیَمَ﴾ ولہ سدر زمانی عیسیٰ کوپی مدریہ میش
 ﴿ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوْا﴾ نہ و نہ فرینہش لہ بدر نہ وہ ہوو سدر پنجیان کرد ﴿وَكَاذِبُوا یَقْتُلُونَ﴾ و ہد میشہ
 دہست در یزیان دہ کرد ﴿كَانُوا لَا یَتَنَاهَوْنَ﴾ نہ وانہ بہر گری بہ کتری یان نہ دہ کرد ﴿عَنْ مُّسْکَرٍ
 فَعَلُوا﴾ لہ ہدر کارنکی ییزراو ناشہ رعہ کدہ یان کرد ﴿لَیْسَ مَا كَانُوا یَفْعَلُونَ﴾ ییگومان زور
 بہ دہو نہ وہی کہ نہ یان کرد ﴿ثَرَىٰ كَثِیرًا مِّنْهُمْ﴾ نہ ییسی (نہی موحدہ مہد ﴿زُورَ بَیِّنٍ
 یَقُولُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دوسنایہ تی نہ کھن لہ گھل نہ وانہی بی باوہر بوون ﴿لَیْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُمْ
 أَنْفُسُهُمْ﴾ ییگومان زور بہد و خراپہ نہ وہی کہ پیشیان خست بوقویان (و کردویانہ) ﴿أَنْ سَخَطَ اللَّهُ
 عَلَیْهِمْ﴾ کہ ہوی خہشسم و قینی خوا ہوو لییان ﴿وَفِ الْعَذَابِ هُمْ خٰلِدُونَ﴾ وہ نہ وانہ لہ سزای
 دوزہ خدا بی برانہ وہ دہ میتنہ وہ ﴿وَلَوْ كَانُوا لَیُّمُسُونَ بِاللَّهِ﴾ وہ نہ گہر نہ وانہ بر وایان بہینایہ بہ خوا
 ﴿وَالَّذِیْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَیْهِ﴾ وہ بہ پیغمبرہو بہو بہر نامہ یہی کہ نیراوتہ خوارہ وہ بوقسہری ﴿مَا اتَّخَذُوا
 أَوْلِیَاءَ﴾ نہ و بی بر وایانہ یان نہ دہ کرد بہ دوست و خوشہویستی خویان ﴿وَلَا یَكُنْ كَثِیرًا مِّنْهُمْ﴾
 بہ لام زور بہ یان ﴿فَیَسْفُوتَ﴾ لہ تابن دہر چوون و یاخین لہ خوا ﴿لَیَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِیْنَ ءَامَنُوا﴾ سویند بیت دہ بینیت (نہی موحدہ مہد ﴿خِرَابِطِیْنِ خَلَكِیْ بَقْ دُورْمَنَیْنِ
 لَہ گھل بر واداران دا ﴿الْیَهُودَ وَالَّذِیْنَ أَشْرَكُوا﴾ جوولہ کہ و ہاویہش دانہ رانن ﴿وَلَیَجِدَنَّ أَقْرَبَهُم
 قُوَّةً لِلَّذِیْنَ ءَامَنُوا﴾ وہ سویند بیت دہ بینیت نزیکترینیان لہ خوشہویستی بوقسہری واداران ﴿الَّذِیْنَ
 قَالُوا إِنَّا نَصْرُکَ﴾ نہ وانہن کدہ یان ووت ییگومان نیمہ گاووریین ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَتَلُوا
 وَرَہْبَانًا﴾ نہ وہش لہ بدر نہ وہ بہ ییگومان لہ ناویاندا قہشہ و گوشہ گیرانیک ہدن ﴿وَأَنَّهُمْ
 لَا یَتَذَكَّرُونَ﴾ کہ بہ راستی نہ وان خویان بہزل و گہورہ دانانین ﴿وَإِذَا سَمِعُوا﴾ ہدر
 کاتیک گوینان لی ہووایہ ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَیْهِ الرَّسُولُ﴾ نہ و قورٹانہی کہ نیراوتہ خوارہ وہ بوقسہ مہر ﴿وَلَیَجِدَنَّ
 ثَرَىٰ أَغْبَثَ لَهُمْ﴾ دہ ییسی چاوہ کانیان ﴿تَقِیضُ مِنَ الدَّمْعِ﴾ لہ فرمیسک (ہر دہ بی و) دہر زنت ﴿بِمَا
 عَصَوْا مِنَ الْحَقِّ﴾ لہ بدر نہ و راستی یہی کہ زانیویانہ (و بویان دہر کہوتوہ) ﴿یَقُولُونَ رَبَّنَا ءَمَّا﴾ نہ لین
 نہی ہر و ہر دگارمان نہ وائیمہ باوہر مان ہینا (بہو قورٹانہی نار دوتوہ خوارہ وہ بوقسہ مہد)
 ﴿وَأَكْثَبَتِ نَفْسُ الْیَہْدِیْنَ﴾ دہتوش لہ گھل شایہ تی دہران ناومان ہنوسہ و (لہ گھل نہ واندا ہمان مہرہ) ﴿

﴿وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ بۆچی دەبى ئىمە باوەر نەهیتىن بە خوا ﴿وَمَا جَاءَكُمْ بِالْحَقِّ﴾ و بەوەى کە بۆمان
هاتوووە لە حەق و راستى ﴿وَقَضَّيْتُمْ أَنْ يَدْخُلَ تَارِيكُ﴾ لە کاتىکدا ئومیدمان وابى پەرورەدگارمان بمانخاتە
﴿مَعَ الْقَوِي السَّالِحِينَ﴾ ریزی بیاو چاکانەووە ﴿فَالْتَبَهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا﴾ جا خوا پاداشیان ئەداتەووە بەهۆى
ئەووەوە کە ووتیان ﴿جَنَّتِ النَّجْمُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بەچەند باخىک کە ڕووبار بە ژىرباندا دەروات
﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ دەمێتەووە تیايدا بەهەمیشەى ﴿وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْعَمَسِينَ﴾ وە ئەووە پاداشى چاکە
کاران ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەى باوەرپان نەهیتاوە ئایەتەکانى ئىمەیان بە درۆ
دەزانى ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ ئەوانەن هاو لەانى دۆزەخ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى
پروتان هیتاوە ﴿لَا تَحْزَنُوا طَبِيتَ مَا أَهْلَ اللَّهُ لَكُمْ﴾ ئەو شتە پاك و خوشانەى کە خوا حەلالی کردووە
بۆتان پاساغى مەكەن لە خوێنان ﴿وَلَا تَعْتَدُوا﴾ و سنوور مەشکێن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ﴾ چونکە
بىگومان خوا سنوور شکێتەرانى خوش ناوێت ﴿وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ﴾ بەخۆن لەو رزق و
روزیانەى کە خوا پى بەخشیوون ﴿حَلَالًا طَبِيتَ﴾ کە حەلال و پاکى ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ﴾
خوێنان پاریزن و بترسن لەو خوايەى کە ئیو باوەرتان پى بەتى ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ﴾ خوا لیتان
ناگرێت ﴿بِاللَّغْوِ أَنْ تَمْكُكُمْ﴾ ئەو سویندانهتان کە نیازی دلى لەگەلدانى بە ﴿وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ﴾ بەلام
لى تان ئەگریت (بە گوناھبارتان دادەنى) ﴿بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ﴾ بە (شکاندنى) سویندەك کە بە نیازی
دل داتان بەستیت ﴿فَكَفَرْتُمْ﴾ جا کە فارەتى (سپیندەوى شکاندنى) ئەو سویندانه ﴿إِطْعَامُ عَشْرَةِ
مَسْكِينٍ﴾ خۆراك دانى (دە) هەزاره ﴿مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ئە خۆراكىك مام ناوەندى کە بە
مەندال و خیزانى خوێنانى دەدەن ﴿أَوْ كِسْفَتُهُمْ﴾ یا پۆشاکى (دە) هەزار ﴿أَوْ خَيْرٌ مِنْ ذَٰلِكَ﴾ یا ئازاد کردنى
بەندەى بەك ﴿فَمَنْ لَمْ يُحِذْ﴾ جاتەووەى دەستى نەكەوت هیچ کام لەمانە ﴿فَصَيِّمُوا ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ ئەو سى
رۆژ بە رۆژو و بێت ﴿ذَٰلِكَ كَفَّرَ عَنْكُمْ إِذْ أَحْلَلْتُمْ﴾ ئەووە (ى باسکرا) کە فارەتى سویندەكانتانه
كاتىك کە سویندەتان خوارد (و سویندەكەتان شکاند) ﴿وَأَحْلَفُوا أَنْتُمْ كُفَرًا﴾ وە سویندەكانتان
پاریزن ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ﴾ بەو جۆرە خوا ئایەتەکانى خۆى بە ڕوونى باسى ئەكات بۆتان
﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ ئەووەى سوپاسى بکەن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەى ئەوانەى پروتان هیتاوە
﴿إِنَّمَا الْحَرَامُ لِلنَّسِيرِ وَالْأَنْصَابِ﴾ بىگومان ئارەق و قوماز و ئەو بەردانەى کە کراون بە بت ﴿وَالْأَزْلَمِ﴾
و ئەو پارچە دارانەى (کە بە کار ئەهیتىن بۆ دیارکردنى بەش و چارەسوس) ﴿يَجْزِي مَنْ عَمِلَ
السَّيِّئَاتِ﴾ ئەوانە بێسن و لەکرەووەى شەیتانن ﴿فَأَجْتَنِبُوا قُلُوبَكُمْ فَتْلِحُونَ﴾ کەواتە دوورکەوونەووە لى

تارزگارین ۵

﴿إِنَّمَا يَرِيدُ الشَّيْطَانُ يُغْوِيَنَّ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَيْئًا مِنْكَ ذَاكَ الْمِثْقَالُ الَّذِي كَانَ كَدَالِيبًا فَهَذَا يَوْمُ الْوِزْانِ﴾
 دوزمنايه تى و كينه و برق بخانه ناو تانه وه ﴿فِي الْمَقْتَرِ وَالْمَيْمِرِ﴾ به هوى تاره ق و قوماره وه ﴿وَيَصْدَقُكَ
 عَنْ يَمِينِكَ اللَّهُ وَعَنِ الصَّلَاةِ﴾ وه بهر گريشان بركات له يادى خودا و له تويز كردن ﴿فَهَلْ أَنْتُمْ
 مُنْتَهُونَ﴾ دهى تايبا تپوه و ازده هيتن (لهو خرابانه) ؟ ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ﴾ وه فدرمانبه ر و گويزرايه لى
 خوايس ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ وه فدرمانبه ر و گويزرايه لى نيز راوه كهى بن ﴿وَأَحْذَرُوا﴾ و بترسن (ناگا دارين)
 ﴿فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ ته مجا ته گهر تپوه رو و هر گيترن و فرمان بهرى نه كهن ﴿فَاعْلَمُوا﴾ تهوا بزاسن
 ﴿أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا﴾ بينگومان ته وهى كه له سهر نيز دراوه كهى تپمه بيت ﴿الْبَلَّغُ الْبَيِّنُ﴾ تهنها راگه ياندنى
 روون و ناشكراى تايينه كه يه ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ ته بو وه و نى به له سهر ته وانهى كه بر و ايان
 هيتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه كرده وه چا كه كانيان كرده وه ﴿بُخَّاحٌ فِيمَا طَعِمُوا﴾ هيچ گونا هيك له وهى
 خوار دويانه (تاره ق و پاره ق) قومار پيش حرام كردنيان ﴿إِنَّمَا اتَّقُوا﴾ ته گهر خويان پاراسيتيت
 (لهو چهر خدا له وهى كه حرام بو وه له سهر يان) ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وه باوه بردار بو و بن ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 و كرده وه چا كه كانيان كرديت ﴿تَتَّقُوا﴾ پاشان خويان پاراسيتيت (له وهى كه حرام كرايت)
 ﴿وَتَتَّقُوا﴾ و پرواشيان هبويت (به وهى كه هاتيت له لايه ن خواوه) ﴿تَتَّقُوا﴾ پاشان بهر ده و ام
 بو و بن له سهر خو باريزى ﴿وَأَحْسِنُوا﴾ و چا كه كانيشيان به چاكي كرديت ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾
 وه خوا تهو چا كه كارانهى خوش دهويت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهى ته وانهى پرواشان هيتاوه
 ﴿يَتَّبِعُوا كُفْرًا﴾ سويتن به خوا، خوا تا قيتان ده كانه وه ﴿بِشَيْءٍ مِنَ الصِّدْقِ﴾ به هه نديك نيچير ﴿فَتَلَا إِلَيْكُمْ
 وَرِمَا حُكْرًا﴾ كه به ده ست ده يان گرن و به رمه كاتان راويان ده كمن ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا خوا ده رى
 بخات كى لى ده تر سبت به پنهاني ﴿فَمَنْ أَتَقَدَّرُ بِذَلِكَ﴾ ته مجا هدر كه س ده ست در بزي بركات دواى
 تهو (هه و ان پيدانه) ﴿فَلَا تَعْدَابُ إِلَيْكُمْ﴾ ته وه بوى هيه سزايه كى به تازار ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهى
 ته وانهى پرواشان هيتاوه ﴿لَا تَقْتُلُوا الصِّدْقَ﴾ نيچير مه كورن ﴿وَأَنْتُمْ حُرُّوا﴾ له كاتيكدا تپوه ته نيحرامدان
 ﴿وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُتَعَمَّداً﴾ وه ته وه تان به ده ستى ته نه ست بيكوزيت ﴿فَجَزَاءٌ مِمَّا قَتَلْتُمْ﴾ ته وه له سهر يه تى
 سهر برينى و تپه تى ته وهى كه كوشنويه تى ﴿مِنْ أَنْتُمْ﴾ له تازان و مالات ﴿يُحْكَمُ بِهِ﴾ تهو بر ياره
 بدهن (نيچيره كه له بهر انبه ر چ تازله ليكدا يه) ﴿ذَوَا عَدْلٍ مِمَّنْ﴾ دوو پياوى موسلمانى چاك له خوتان
 ﴿هَذِهِ آيَةُ الْكُفْرِ﴾ به شتويه قوربانى بگانه كه عبه (و له وهى بركات به قوربانى) ﴿أَوْ كَفَرَةٌ طَلَعَتْ
 مِنَ كَيْبٍ﴾ يان به ته نده وهى تر خى قوربانى كه خوراك بدات به چهنده هه زار يك ﴿أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا﴾
 يان به قه ده ر تهو خورا كدانه روزو و بگريت ﴿لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ بو ته وهى به چيزيت توبالى كار كهى
 ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ سَلَفٌ﴾ خوا خوش بو وه له وهى كه تپه رى و به سهر جوو ﴿وَمَنْ عَادَ﴾ به لام هه ر كه سبت
 بگهر تپه وه (بو سهر تهو كرده وه يه) ﴿فَيَذِيقُ اللَّهُ عَذَابَهُ﴾ تهوا خوا تولهى به تپى لى ده سبتيت
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾ وه خوا زاله و خوا وهى تولهى به تپه

﴿أَجَلٌ لَّكَ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ﴾ (راو (ی نیجیر) و خوارده مهئی ده ریایی جه لاکراوه بۆتان ﴿مَتَعًا لَّكَ وَ لَيْسَ بِأَرْثٍ﴾ تا تیره و گه شتیاره کان سوودی لئی وهریگرن ﴿وَحُورٌ عَلَيْكَ صَيْدُ الْبَحْرِ﴾ وراو (نیجیری) کبوی و ووشکایی باساغ کراوه لیسان ﴿مَا ذُكِّرُوا حُرْمًا﴾ تاله نیحرامدا بن ﴿وَأَتُوا اللَّهَ الَّذِي﴾ له (بیفهرمانی) نهو خواجه بترسن که ﴿إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ﴾ هه بۆ لای نهو کۆده کریته وه (له بۆزی دواپی دا) ﴿جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْيَتِيمَ الْحَرَامَ﴾ خوا که عبه که (بیت الحرام) دایناوه تاوه کو (جیگای) ﴿فَمَا لِلنَّاسِ﴾ راوه مستانی کاروباری دین و دنیای خدای بیست ﴿وَالشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقَابِلَةَ﴾ وه ههروه ها مانگه باساغه کان (که جهنگ تیپاندا حه راسه) و قوربانیه دیاری نه کراوه کان و قوربانیه دیاری کراوه کانیشی داناوه ﴿ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ نهوش بۆ نهوی که بزائن به راستی خوا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه زانیت و به ناگایه که چی واله ناسمانه کان و زه ویدا ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه بینگومان خوابه هه موو شنیک زانایه ﴿اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ باش بزائن که به راستی خوا تو لای زور به تینه (بۆ یاخیان) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه به راستی خوا لیسووردهی میهره بانه (بۆ توبه کاران) ﴿مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ نیر دراوه که ی خوا (موحه مهده) هبچی له سهرنی به بیجگه له راگه یانندن نه بیست ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ﴾ وه خوا ده زانیت به وهی ده ری ده خمن به وهش ده یشارنه وه ﴿قُلْ لَا يَسْتَوِي الْغَنِيُّ وَالْفَقِيرُ﴾ (نه ی موحه مهده) بلی بیس و پاک وه که یه ک نین ﴿وَلَوْ أَجَبَكَ﴾ هه جهند سهرسامت بکات ﴿كَثْرَةُ الْحَبِيبِ﴾ زوری پیسه که ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که وانه له خوا بترسن ﴿وَأُولَئِكَ الْأَنْبِيَاءُ﴾ نهی خواوه نانی زیری و هوشمه ندان ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا بزگار بین ﴿يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ نهی نه وانه ی بر و اتان هیناوه ﴿لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ﴾ پر سیار مه که نه له شناتیک ﴿إِنْ تُبْدَ لَكُمْ سَوَافِرُ﴾ نه گهر ناشکرا بکرین بۆتان ناخوش و خراب ده بیت بۆتان ﴿وَإِنْ سَأَلْتُمْ عَنْهَا﴾ وه نه گهر پر سیار بکه نه ده باره یان ﴿جِئْنَا بِنُزُلِ الْقُرْآنِ أَنْ تُبْدَ لَكُمْ﴾ کاتیک قورشان ده نیر درپته خواره وه، بۆتان ناشکرا ده کرین ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْهَا﴾ خوا خوش بووه له و پر سیار انه ی له وه و پینش ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وه خوا زور لیسووردهی له سهر خویه ﴿قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ﴾ بینگومان نهو (جوره) پر سیار انه یان کرد کۆمه لیک ﴿مِنْ قَبْلِكَ﴾ پینش تیره ﴿فَمَا أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ﴾ پاشان بی پروا بوون به هوی نهو پر سیار انه وه ﴿فَمَا جَعَلَ اللَّهُ﴾ خوا دای نه ناوه و پر یاری نه داوه (بۆ بته مرست و هاوه لدا نه ران که حه رامی بکه نه له سهر خویان و جینی به یلن بۆ ته کانیا و سوو دیان لئی وهر نه گرن) ﴿مِنْ نَجْوَى﴾ له به حیره: (ووشتریک بوو پینج سکی بکر دایه و پینجهم نیر بوايه، نهو کاته گونجه که یان له ت ده کرد و پیره لایان ده کرد) ﴿وَلَا سَآئِرُ﴾ و سائیه: (ووشتریک بوو که ده تا دوازه سکی بکر دایه هه موو مینه بوايه) ﴿وَلَا صِلَةٌ﴾ و وه صیله: (ووشتریک بوو که ده و دوهم سکی مینه بوايه) ﴿وَلَا حَالُ﴾ و حام: (ووشتریک نیر بوو که له پستی نهو ده سک په بدا بوايه) ﴿وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به لام نه وانه ی بی باوه ربوون ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ درو به دم خواوه هه لته به ستن ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ و زوره یان زیر نین (نه زانن)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ کاتبیک کہ بووتری پی یان ورن ﴿إِلَى مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ﴾ بؤ لای نہو فور نانہی کہ خوا ناردوبہ تیبہ خواروہ ﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾ و بؤ لای پیغمبر ﷺ ﴿قَالُوا خَسِبْنَا﴾ دلین بہسمانہ ﴿مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِمُ آيَاتًا﴾ نہو (نایہی) کہ باوک و باپیر انمان لہسہری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُكُمْ﴾ ثابا (چاویان لہی دہ کھن) نہ گہر لہ حالیکہ باو باپیر انیشیان ﴿لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَحْشُدُونَ﴾ ہیج ششکیان نہ زانیسی و گومرا بوین ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی پرواتان ہیٹاوه ﴿عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ﴾ ہوشستان بہخو نانہوہ بیت ﴿لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ﴾ زیانتان پی ناگہ بہ نیت نہوہی گومرا بووہ ﴿إِذَا أَفْتَدَيْتُمْ﴾ نہ گہر تیبہ لہسہر رہی راست بن (بہر گری کردن لہ خرابہ بہشیکہ لہ رہنموونی و ہر گرتن) ﴿إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا﴾ ہہر بؤ لای خواہیہ گہرانہوہی ہہموونان بہ گشتی ﴿وَسَيُفَكِّرُ كَمَا أَكْثَرْتُمْ فَعْمَلُونَ﴾ نہمجا ہہوالتان پی نہدا بہہمر کردہوہہک کہ کردوونانہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نہی نہوانہی کہ پرواتان ہیٹاوه ﴿شَهِدُوا بَيْنَكُمْ﴾ شایہتی بدن لہ نیواناندا ﴿إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ﴾ کاتبیک کہ مردنی ہہر کامشان نزیک بوویہوہ ﴿حِينَ الْوَصِيِّ﴾ لہ کانی و ہسیت کردنناندا ﴿أَشْهَانِ ذَا عَدْلٍ بَيْنَكُمْ﴾ دوو کہسی دادپہرورہر لہخوونان (موسولمان بن) ﴿أَوْ إِخْرَانٍ مِّنْ غَيْرِكُمْ﴾ یان دوو کہسی تر جگہ لہخوونان (کافرین) ﴿إِنْ أَنتُمْ حَرُّشْتُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ نہ گہر تیبہ بہسہفہر پوشتبوون بہ وولاتدا ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مَصِيبَةُ الْقَوْمِ﴾ و بہ لای مردنستان تووش ہات ﴿تَحْسِبُونَهُم مِّنْ عَدْلِ الْغُلَاظِ﴾ (دوو شایہتہ کہ) راگرن لہباش نویر (ی عہمر) ﴿فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ دہی سویند بخون بہخوا ﴿إِنْ أَزِيدُوا﴾ نہ گہر گومانان بوو (لہ راستی و پاکی یان) ﴿لَا تَشْفِي بِهِ شَيْئًا﴾ نیمہ (سویند خوار دنمان) بہخوا ناگورینہوہ بہہیج نرختیک ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى﴾ باشایہتی بؤ دراوہ کہ خرم و نزیکیش بیت ﴿وَلَا تَكُنَّ شَهِيدَةً عَلَيْهِمْ﴾ وہ شایہتی (دان بؤ) خواناشارینہوہ ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَعْمَى﴾ بنگومان (نہ گہر شایہتیبہ کہمان شار دہوہ) کہواتہ بہراستی لہ گوناہباران دہین ﴿فَإِنْ غُرِبْتَ﴾ نہمجا نہ گہر زانرا (باش سویند خوار دنیان) بہوہی ﴿أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا﴾ کہ نہو دوو شایہتہ دروین کردوہ و خویان تاوان بار کردوہ ﴿فَلْيَخْرَاجْ بِقَوْمَانِ مَقَامَهُمَا﴾ نہوہ دوو کہسی تر لہ شوینی نہواندا ہلہدہستن (بہسویند خوار دن) ﴿مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَذَلُّ﴾ لہوانہی کہ شیاوو نزیکترین (لہمردوہ کہ) لہو دوواتہ ﴿فَيَقْسِمَانِ بِاللَّهِ﴾ نہمجا ہہر دوو کیان سویند بخون بہخوا ﴿أَشْهَدُ شَأْنًا أَحَقُّ مِن شَهِدَتَيْهِمَا﴾ کہ بہراستی شایہتیبہ کہی نیمہ راسترہ لہ شایہتیبہ کہی نہو دووانہی پینشوو ﴿وَمَا أَغْنَيْنَا﴾ وہ لہ راستی لامان نہداوہ (لہسویند خوار دنہ کہماندا) ﴿إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ بنگومان (نہ گہر لاہدہین) نہو کاتہ نیمہ لہسنہمکاران دہین ﴿ذَلِكَ أَذَلُّ﴾ نہو (جوڑہ شایہتی دانہ) نزیکترہ ﴿أَن يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلَى وَجْهَتِهَا﴾ کہ شایہتہ کان ہلہسن بہ شایہتیبہ کہ یان بہشیتوہ راستہ کہی ﴿أَوْ يَخْلَفُوا أَن تَرَدَّ إِلَيْنَا﴾ باہر سن لہ رہ کردنہوہی سویندہ کان (بؤخزمی نزیکی مردوہ کہ) ﴿بَعْدَ الْإِمْنِ بِمَا﴾ دوی سویند خوار دنی نہمان (واتہ بہ درو بخرنہوہ) ﴿وَأَنفُوا اللَّهَ وَاسْمَعُوا﴾ ہر سن لہ خوا و خوونان پیاریزن و گویراہلی فہرمانی خوا بن ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ خوا رہنموونی کؤمہلی لہسنوور دہر جوو ناکات ﴿

﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ﴾ له روزنیک (بترسن) خوا هه موو پیغه مهران کز ده کاته وه ﴿فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ﴾
 نه و سا پییان ده فدر مویست چ وه لایمکتان در ایده وه؟ ﴿قَالُوا لَا بَعْدَ لَنَا﴾ ده لئین هیچ زانیاری به کمان نبیه
 ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْعَبُوبِ﴾ بینگومان نه نهاتو ناگاداری هه موو نه پییه کانیست ﴿إِذْ قَالَ اللَّهُ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾
 (بیر بکه ره وه) کاتنیک خوا به عیسای کوری مهربه می فدر موو ﴿أَذْكُرُ بِمَنِّي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَادِيكَ﴾
 بیر بکه ره وه له چاکه و به هره می من به سدر خوت و دایکته وه ﴿إِذْ أُنْزِلَتْكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ﴾ کاتنیک که پشتیوانیم
 لی کردیت به گیانی هه ره پیروز (جوبره ئیل) ﴿ثُمَّ كَلَّمَ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَلَّمَكَ﴾ کانی له پیشکه دا
 بوویت و به گه وره پیش قسه له گه له خه لکیدا ده کرد ﴿وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالزُّرْعَةَ
 وَالْإِنجِيلَ﴾ وه کاتنیکش فیسری کتیب (ونووسین) و حکمهت و تهورات و ئینجیلسم کردیت ﴿وَإِذْ
 خَلَقْنَا مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِ فَتَنفُخُ فِيهَا﴾ وه بیر بکه ره وه کاتنیک به فدرمانی من له قور شتینک
 له شینوهی بالنده دروست ده کرد ﴿فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي﴾ دهست به جی به فدرمانی من نه بوو به بالنده
 ﴿وَنُفِثَ فِي الْأَكْمَامِ وَالْأَبْرَصِ بِإِذْنِي﴾ وه به فدرمانی من کویری زکماک و به له کیت چاک ده کرده وه
 ﴿وَإِذْ أَخْرَجْنَا الْمُوتَ بِإِذْنِي﴾ وه کانی به فدرمانی من مردووانت له گور در ده هینا (به زیندوو کراوه بی)
 ﴿وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ﴾ وه بیر بکه ره وه کاتنیک به رگری نه وه کانی نسرانیلم کردیت
 (تکوزن) ﴿إِذْ جَعَلْنَا الْيَمَّ يَمِينًا﴾ کاتنیکش موعجیزه پروونه کانت بو هیتان ﴿فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 مِنْهُمْ﴾ جا نه وانه یان که بی یاوه دیوون ووتیان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ به راستی نه مه هیچ نی به
 جگه له جادوویه کی ناشکرا نه یست ﴿وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّنَ﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتنیک خسته
 دلی هاوه له نایبه نه کانت ﴿أَنْ أَمْسُوا بِرُسُلِي﴾ که بر وایتن به من و به پیغه مهربه کهم (عیسی)
 ﴿قَالُوا أَمَّا أَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ﴾ نه وایش ووتیان: نه و ابر و امان هینا و توش شایهت به که
 بینگومان نیمه موسلمانین ﴿إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ يٰعِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ کاتنیک هه واریه کان ووتیان: نهی
 عیسای کوری مهربه م ﴿هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ﴾ نایا به روه ردگاری تو ده توانیت ﴿أَنْ يُزِيلَ عَلَيْكَ مَا بَدَأَ قَدْ
 السَّمَاءَ﴾ له ناسمانه وه خوانیکمان بو بیتیته خواره وه ﴿قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ (عیسا) ووتی له خوا بترسن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه باوه دردن ﴿قَالُوا رَبُّدَا أَنْ تَأْكُلَ مِنْهَا﴾ (هه واریه کان) ووتیان
 ده مانه ویت لی بخوین ﴿وَنُظْمِمْ قُلُوبَنَا﴾ و دلمان نارام بین و دنیایین (که پیغه مهربه) ﴿وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ
 صَدَقْتَ﴾ وه بزانین که بینگومان راست له گه له کردین (له وهی که پیت راگه یاندین) ﴿وَنَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ
 الشَّاهِدِينَ﴾ نیمه ش بین به شایهت له سهری (بوته وانهی ناماده نین) ﴿﴾

﴿قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ عِيسَى كُورِي مَهْرِيَهْم فَهَرَمُوِي﴾ **اللَّهُمَّ رَبَّ الْأَرْضِ عَلَيَّ مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ** تهی خوای بهر وهر دگار مان له ناسمانه وه خوا تېکمان بؤ بنېره خواره وه **﴿وَكُنْ لَنَا نَصِيرًا﴾** تا بېت به جهن بؤ نېستمان و نه وه کانی داهاتو و شمان **﴿وَأَيُّهَا وَتَكُنْ﴾** وه مو عجيزه و به لگه يهك بيت له لا يه تنووه **﴿وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ﴾** وه رزق و رزيمان بې به خسه چونکه تو با شتر بې هه مو و رزوي ده رانی **﴿قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكَ﴾** خوای گه وره فهر موي به راستی من نه و خوانه ده نير مه خواره وه بؤ نان **﴿فَمَنْ يَكْمُرْ بَعْدَ ذَلِكَ﴾** ته مجا هه کس له نيوه بې پروا و ناسوياس بيت له پاش نه وه **﴿فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا﴾** نه وه بېگومان سزايه کی نه ده **﴿لَا أُعَذِّبُهُ إِلَّا الَّذِينَ الْغَالِبِينَ﴾** که سزاي هيچ که سي بې نادهم له جيهانيان **﴿وَإِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾** وه (بېر بکهر وه) کاتېک خواده فهر موي (له رزوي دواييدا) تهی عيسای کورې مهيهم **﴿وَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ﴾** آيا تو ووتوته به خه لکی **﴿الْحَيِّدُ فِيَّ وَالْفَقِيرُ﴾** **إِلَهُي مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾** که من و دايکم به دوو بهر ستر او دابنېن (وېمانېرستن) له جيايی خوا؟ **﴿قَالَ سُبْحَنَكَ﴾** (عيسای) ووتی: پاک و بېگهر دی بؤ تو تهی خوايه **﴿مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُولِيَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ﴾** ناييت و ناگو نجيت بؤ من شتيک بلېم که به هيچ شيو يهك مافي من ني يه **﴿إِنْ كُنْتُ قُلْتُ﴾** ته گهر من نه وه قه يهه کريديت **﴿فَقَدْ عَلِمْتَهُ﴾** نه وه به راستی تو ناگات لني يه **﴿تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي﴾** چونکه تو نه وهی له نه فسم دايه ده يزانی **﴿وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ﴾** به لام من نازانم و بې ناگام له وهی که له نه فسمي تو دايه **﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمُ الْغُيُوبِ﴾** به راستی ته نها تو زانای ته و او ی به هه مو و نه يتي يهك **﴿مَا قُلْتُ لَهُمْ﴾** هيچم بې نه ووتون **﴿إِلَّا مَا أُمِرْتُ بِهِ﴾** بېجگه له وه نه بيت که تو فهر مانت بې کردووم **﴿أَنْ أُعَذِّبَ اللَّهُ رَجُلًا﴾** که به ندايه تي خوا بکه ن که بهر وهر دگاری من و نيوه يسه **﴿وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ﴾** و من شايهت و چاو دير يووم به سهر يانه وه ناله ناوياندا يووم **﴿فَأَمَّا أَنُفِثِي﴾** ته مجا کاتېک تو منت بر ده وه (و بهر زت کردمه وه بؤ ناسمان) **﴿كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ﴾** هه خوت چاو دير يووی به سهر يانه وه **﴿وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾** وه خوت ناگادار و شايه تي به سهر هه مو و شتيکه وه **﴿إِنْ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبِيدُكَ﴾** ته گهر سزايان بده يتي، نه وه بېگومان به ندهی خوتن **﴿وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ﴾** وه ته گهر لېشيان خوش بېي **﴿وَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾** نه وه بېگومان ته نها خوتی به ده سته لاتی کار دروست **﴿قَالَ اللَّهُ﴾** خوای گه وره فهر موي: **﴿هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ﴾** ته مه رورنکه راستيژان راستيه که يان که لکيان بېده گه به ني **﴿لَهُمْ جَنَّاتُ جَرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾** به هه شتانيکيان بؤ هه يه که روياره کان به ريز ياندا ده رون **﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾** ته مېننه وه تيايدا به هه مېشه يي **﴿رِجْجَى اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾** خوا رازي بووه لېيان و نه وانبش له خوا رازي بوون **﴿ذَلِكَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾** نه وه به سهر که وتی زور گه وره **﴿إِنَّ لِلَّهِ الْمُلْكَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾** هه بؤ خوايه خوا ونداري تي ناسمانه کان و زه وي **﴿وَمَا فِيهِنَّ﴾** و هه چيشيان تي دايه **﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾** وه ته نها نه وه به سهر هه مو و شتيکدا به توانا و ده سه لانداره **﴿﴾**

سورتي (الانعام)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشه ندهی میهره بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ هم مو سو پاس و ستایشی هه ربو ته و خوابی ناسمانه کان و
زهوی دروستکر دووه ﴿وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾ وه تاریکی به کان و پرووناکی داناوہ ﴿ثُمَّ الْإِنْسَانَ كَفَرُوا﴾
پرتهم بقدر لوت ﴿ثم مجا نه وانهی بن باور بوون هاوتا و هاوبهش بقو بهر وهر دگاریان پر یار ددهن
﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ﴾ خوائه و زانهیه که نیوهی له قور دروست کردووه ﴿ثُمَّ فَضَّيْنَا لَكُمْ﴾
باشان کاتیکسی دیاری کردووه (بو مردن) ﴿وَجَعَلْنَا مَسْقًى عَنْدهُ﴾ وه کاتیکسی دیاری کراوبش
لای خوی گه وره دانراوه (بو قیامت) ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا﴾ که چی دوانه و ههش نیوه به گومانن ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَوَاتِ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نهها نه و خوابه (بالادهست و پهرستراوه) له ناسمانه کان
وله زه ویدا ﴿يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَنَجْوَاكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ﴾ نهیتی و ناشکر اتان ده زانی و به هه مو ویه کیس
که ده بکه ن ناگداره ﴿وَمَا نَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾ وه هه ر به لکه و نیشانهیه که له به لکه
و نیشانه کانی بهر وهر دگاریان بقو بیت ﴿إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ نه و ان پرووی لن وهر ده گنیرن ﴿فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به راستی کاتیک قور نانیان بقو هات به در قبان دانا ﴿فَسَوَّيْنَا لِيهِمْ﴾
جا له مه و باش بویان دیت ﴿أَنْتَوُا مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ هه والی نه و شتانهی که نه و ان گالته یان
پنده کرد ﴿أَلَمْ يَرَوْا أَنَّ أَهْلَ الْكَافِرِينَ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ﴾ نایا نه یان دیوه (نه یان زانیوه) له بهش نه وانه ویه چهند
گهل و نه و هه مان له ناو بر دووه ﴿فَكَذَّبُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ده سه لانمان پندا بوون له زه ویدا ﴿مَا الزُّمِكُمْ لَكُمْ﴾
به شنبه ویه که به نیوه مان نه دابوو ﴿وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ فِضْرًا﴾ و بارانی به بیتابه بیتامان به سه ردا باراندن
﴿وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ نَجْوً مِنْ غَيْرِهِمْ﴾ وه جو گه و رو و باره کانمان والی کرد بوو که به بن باخ و کوشکه کانیا ندا
دهر ویشث ﴿فَأَهْلَكْنَاهُمْ يَوْمَهُمْ﴾ له ناو مان بردن به هوی گونا هه کانیا نه ویه ﴿وَأَنشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ وه له دوی
نه و ان دروستمان کرد ﴿قَرْنًا آخَرِينَ﴾ گهل و نه ویه کی شر ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَيْكَ كِتَابًا﴾ وه نه گهر نامه به کی
نوسرا و مان بنار دایه ته خواره ویه بووت ﴿فِي قُرْطَانٍ﴾ له ناو کاغز نکدا بوایه ﴿فَأَمْسُوهُ يَوْمَهُمْ﴾ و ده ستیشیان
لن بدایه ﴿ثُمَّ الْإِنْسَانَ كَفَرُوا﴾ بنگومان نه وانهی بن باور بوون ده یان ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مِثْرُ قَبْلِينَ﴾
ته مه ته نهها جادو ویه کی ناشکرایه ﴿وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ مِثْرًا﴾ وه ده یان ووت: بوچی فریشته به که
نه نینراره ته خواره ویه بوسه ری (بیبینین) ﴿وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ مِثْلًا﴾ نه گهر فریشته به کمان بنار دایه ته خواره ویه
﴿ثُمَّ فَضَّيْنَا الْأُمَمَ﴾ بنگومان کار نه و او ده بوو (له ناو بر دنیان چی به چی ده کرا) ﴿ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ﴾ باشان
مؤلهت نه نه دران ﴿٥﴾

﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا﴾ نه گهر نهو (پتغه مېره) مان بگردايه به فرشته يهك ﴿لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا﴾ بېنگومان ده مانگوزا به وينه ي پياوړك (تابيښ و قسه ي له گهل بكنه) ﴿وَلَلَّاسَاءَ عَلَيْهِمْ مَا يُفْلِسُونَ﴾ و بېنگومان ليمان ده شيواندن وهك چوڼ خويان له خويان ده شيواند ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا بِرُسُلٍ مِن قَبْلِكَ﴾ سويندي بېنگومان گالته كراوه به پتغه مېراني پېش تويش ﴿فَقَالَ الَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ سدر نه نجام بو نه وانه يان گالته يان ده كرد دابه زى و ده وري دان ﴿مَا كُنَّا بِمُسْتَهْزِئَةٍ﴾ توله ي نه وده ي گالته يان پنده كرد (له سزاي سخت) ﴿قُلْ يَسِّرُوا لِي الْأَرْضَ﴾ (ته ي موحه ممد) ﴿بَلَىٰ سَرُوفٌ وَبِگه رېښ به زه ويدا ﴿ثُمَّ أَنْظِرُوا﴾ پاشان سهرنج بدهن ﴿كَيفَ كَانَ عَقِيبُهُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ سدر نه نجامي ته وانه ي به لگه كاني خويان به درو داده نا چوڼ بووه ﴿قُلْ لِمَن مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ته ي موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَايَاهِي كُنْ يه نه وده ي له ناسمانه كان و زه ويدا يه ﴿قُلْ لِلَّهِ كُتِبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ﴾ بلى ته نها بو خوا يه كه به زه يي و مېهره ياني پنويسي كرده له سهر خوي ﴿لَيَجْمَعَنَّ كُفْرًا يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ سويند به خوا بېنگومان كوټان ده كاته وه له روزي دوايي دا ﴿أَلَرَبِّ فِدَىٰ﴾ كه هيچ گومان و دوو دلي تيداني يه ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ ته وانه ي خويان دوزاندووه ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه وده ته وانن كه پروا ناهيښ ﴿وَلَهُمْ مَا سَكَنَ فِي الْأَيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه ههر بو خوا يه نه وده ي نارامي گرتووه له شمو و روزدا ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نهو بيسهري زاتايه ﴿قُلْ أَغَيَّرَ اللَّهُ أَخْوَدَ وَلِيكَ﴾ (ته ي موحه ممد) ﴿بَلَىٰ نَايَاهِي بېتجگه له خوا دوست و بهر ستر او ي تر بو خوم دانيم؟ ﴿فَاطِيرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ كه ته و به ديه يتهري ناسمانه كان و زه وييه ﴿وَهُوَ يُطِيعُهُ وَلَا يُطَعَّرُ﴾ نهو خوا يه روزي ده دات و روزي يي نادري ﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ بلى به پرستي من فهرانم پي دراوه ﴿أَن أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ﴾ كه يه كه م كهس بم مل كه چ كه م (بو فهرمانى خوا) ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه (فهرانم پندر اوه له لايه ن خودا وه) ههر گيز له هاو بهش دانه ران مېه به ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ پنيان بلى: بېنگومان من ده ترسم ته گهر سهر پېنچي له فهرمانى بهر وهر دگارم بكمه ﴿عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ﴾ له سزاي روزيكي گه وره ﴿مَنْ يُضَرْفِ عَلَيْهِ يَوْمَئِذٍ﴾ ههر كهس نهو سزايه ي لى لادري له و روزدها ﴿فَقَدْ رَجَعْتُ﴾ نه وده بېنگومان خوا به زه يي پيدا هاتو ته وه ﴿وَذَلِكَ الْقَوْمُ الْأَمِيْنُ﴾ و نه وده به سهر كه و تنى ناشكراو ته و او ﴿وَإِن يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ﴾ وه نه گهر خوا دوو چاري به لاو زيانتيك بكات ﴿فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ﴾ نه وده جگه نهو (خوا) كهس نى يه به تواني لايبات ﴿وَإِن يَمَسُّكَ إِخْتِيَارٌ﴾ وه نه گهر خيبر و خوشبه كيشت پي بگه به نيت ﴿فَهُوَ عَلَىٰ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ نه وده خودا ده سه لاتداره به سهر هموو شنيكدا ﴿وَهُوَ الْفَاحِشُ فَرَقَ بَيْنَ آدَمَ﴾ وه ههر نه وده ده ست روزيشتو و زاله به سهر به نده كانيدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْحَكِيمُ﴾ ههر ته وده يش كار دروستي ناگاداره ﴿

﴿قُلْ أُنذِرُكُمْ يَوْمَ تَأْتِي سَحَابٌ مِّنْ ذُرِّ السَّمَاءِ صَافٍ مَّنْجُوعٍ مَّهِلِكٍ﴾ (نہی موحہ مصدق ﷺ) بلی: شایدتی دانی کنی له هه موو شایه تی دانیک گه وره تره
 (له سهر پیغه مبه ریتی من) ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی: خوا گه وره ترین ﴿شَهِيدٌ بَيْنَكُمْ﴾ شایه ته له تیوان من و تیوه دا
 ﴿وَأُوحِيَ إِلَىٰ هَٰذَا الْقُرْآنُ﴾ وه شم قورثانه سر ووش (ووحی) کراوه بؤ من ﴿لَا تُذَكِّرُ بَوْمٍ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ﴾ بؤ نه وهی تیوهی
 پی پیترسیتم و ههر که سینی کهش که پی ی ده گات ﴿أَلَمْ تَشْهَدُوا أَن مَّعَ اللَّهِ﴾ ثایا به راستی تیوه شایه تی
 شه ده ن به دنیا پیوه که له گه ان خوا دا ﴿إِنَّمَا تُشْرِكُونَ﴾ چه ند بهر ستر او نیکی تر هه پی؟! ﴿قُلْ لَا أَشْهَدُ﴾ بلی: من
 شایه تی (وا نارهوا) نادم ﴿قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ ذَنْبٌ﴾ بلی: بیگومان هدر نهو بهر ستر او ی تانک و ته نه یه ﴿وَالَّذِي يَرَىٰ عُثْمَانُ
 تُذَكِّرُونَ﴾ وه به راستی من بهریم له وهی که تیوه ده یکه نه هاویهش بؤ خوا ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ نه وانه ی که
 نامه مان پی به خشین (له گا ورو جوله که کان) ﴿يَقُولُونَ﴾ تم پیغه مبه ره ده نامن (که پیغه مبه ری خوا به به وهی
 باسکر دنی نیشانه کانی له ته ورات و نینجیل دا) ﴿كُلًّا نَقُودُهُمْ لِنُؤْتِيَهُمُ الْآيَاتِ﴾ وهك چون کوره کانیان له ناسن ﴿الَّذِينَ خَسِرُوا
 أَنفُسَهُمْ﴾ نه وانه ی خویشان دور اندو خه سار و مهند کرد ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه وه نه وانش بر ووا ناهیتن ﴿وَمَنْ
 ظَلَمَ ظَلَمَ مِمَّنْ قَدَّمْنَا عَلَىٰ آلِهِمُ الْقِتَالَ﴾ کنی ستم کار تره لهو که سدی درو هه لبه سنی به ده م خوا وه ﴿وَأَكْذَبَ بِتِلْكَ﴾ یا پی
 با وه یو پی به نایه نا کانی (به لکه کانی) خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَخْلِقُ الظَّالِمُونَ﴾ به راستی ستم کاران بز گاریان ناییت ﴿وَيَوْمَ
 تَحْشُرُهُمْ جَمْعًا﴾ وه پروری هه موویان کوه که یه نه وه (له قیامه تدا) ﴿تَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ پاشان نه نین به وانه ی
 ها وه لیان بؤ خوا دانابوو ﴿إِنَّ شِرْكَاءَ الَّذِينَ كَفَرُوا ضَلُّوا﴾ کوان نه و ها وه لانه ی که به خه یالی خویشان به ها وه لی
 خوانان دانابوون ﴿تَقُولُ لَكُمْ فَتَعْلَمُوا﴾ پاشان به هانه یان هیچ نه بوو بیتجگه له وهی ﴿أَن قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا
 مُشْرِكِينَ﴾ که ووتیان سویند به خوی بهر و ورد گار مان نیمه به هیچ جزو نیک هاویهش دانه نه بووین بؤ خوا ﴿وَنَظَرُ
 كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ﴾ سهر که چون درو له درو خویشان ده که ن ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ و لیان وون
 بوون نه و بتانه ی خویشان به درو هه لیان به سستبوون ﴿وَمَنْهُمْ مِّنْ شَيْعٍ إِلَيْكَ﴾ وه لهو (کافرانه) که سانی هه یه که
 گویت بؤ ده گرن که قورثان ده خوینی ﴿وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمُ أَكِنَّةً﴾ به لام نیمه (به وهی تاوان گونا وه ها وه لدانانیا نه وه)
 چه ند بهر دویه کمان دا وه به سهر دله کانیاندا ﴿أَن يَقُولُوا﴾ بؤ نه وهی تی ی نه گه ن ﴿وَنَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَقَرَأْ﴾ وه که پی
 و گوی گرانیمان خستنه ناو گونچه که یانه وه ﴿وَأَن يَرْوُوا حُلًّا﴾ نه و لا یومشوا نه و وه نه گهر هه موو به لکه و
 نیشانه یه کی روون بیسن بروای پی ناهیتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ لَحِيظُهُ لُؤْلُؤًا﴾ نا نه و راده یه کانی بین بؤ لات دمه دمه
 و بهر بهر کانیست له گه ن ده که ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی پی با و وون نه نین ﴿إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ﴾ شم
 قورثانه هیچ نی به بیتجگه له ته فسانه ی بیشتیان ﴿وَهُمْ يَتَكَبَّرُونَ عَنْهُ﴾ نه و ان بهر گری (خه لک) ته که ن لهو (قورثانه)
 ﴿وَيَتَّبِعُونَ عَنْهُ﴾ و خویشان لبی دوور ده که نه وه ﴿وَأَن يُهْلِكُونَ إِلَّا الْآفُسُورُ﴾ هیچ که سیش له ناو ناهین
 خویشان نه پی ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ و هه سیش ناکه ن (که له چی خه سار و مهند به کدان) ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَقُولُ عَلَىٰ
 الْآرِ﴾ وه نه گهر بیان بینیت کاتیک که له سهر قهر اغی دوزخ وه سستیر اوون ﴿فَقَالُوا أَتِئْتَنَا نَارٌ﴾ که ده لبین
 خور گه ده گهر پتر اینه وه بؤ دنیا ﴿وَلَا نَكُذِّبُ بِهَا نَارَ رَبِّنَا﴾ و به لکه کانی بهر و ورد گار مان به درو نه ده زانی
 ﴿وَنَكُونُ مِنَ الْظَالِمِينَ﴾ وه له بر واداران نه بووین

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ﴾ (نه خیر بهر استیان نی به) به لکو ته وهی که له وهو پیش ده بانشار دوه ده بزبان دهر که وئووه ﴿وَأُورِدُوا إِلَى اللَّهِ أَهْلَهُمْ﴾ وهه گهر بگه پرتیته وه (بؤ دونیا) بنگومان دووباره ده گه پرتنه وه بؤ تهو کارانهی که لییان قدده غه کر ابوو ﴿وَاللَّهُ لَكُونُ﴾ وهه پرستی ته وانه دروزن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهِمْ وَنُسُلِهِمْ﴾ وهه ووتیان بهر پرستی ههر تهو زیانه (ی دونیا) مانه ﴿وَمَا تَحْنُ يَمْتَعُونَ﴾ و نیمه زیندوو نا کرینه وه ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يُفْقَرُ عَنْ رَيْبِهِمْ﴾ وهه گهر ته وانه ده بیته تهو کاتهی که له حزووری پهروهر دگار یاندا وهه ستیر اوون ﴿قَالَ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ﴾ (پهروهر دگار) ده فهرموی ثایا ته مه پرست نییه؟ ﴿قَالَ بَلَىٰ﴾ ته لیس: به لی پرسته سویند به پهروهر دگار مان ﴿قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ ده فهرموی دهی بچه زن تهو سزایه ﴿يَمَّا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هو ی ته وهی که پرواتان ته هیساوه (تینکاران ده کرد) ﴿فَدَخَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا يَلْقَاءُ اللَّهَ﴾ بهر پرستی ته وانهی که دیداری پهروهر دگاریان به درو ده زانی زهره ریان کرد ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ أَتَانَهُمُ الْمَلَائِكَةُ بِعَذَابٍ﴾ هه تا کاتی له نا کاو پوژی دوا بی یان به سهر دا دیت ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَىٰ مَا فَرَطْنَا مِنْهَا﴾ ته لیس نای داخ و به شیمانی سهخت بؤ نیمه چهند کهم ته رخه میمان کردله دونیادا و له ده ستمان چوو ﴿وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ﴾ له کاتیکدا تا وانه کانیان هه لگرتووه به کولیانه وهیه ﴿أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نای چهند به دو خرابه تهو باره گرانهی هه لی ده گرن ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لُحْيٌ وَلَهْمٌ﴾ وهه زیانی دونیا هیچ نیه بیجگه گالته و سهر قالیی نه بی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ ظَنُنَا لِلْإِنسَانِ﴾ وهه بنگومان مالی دوا پوژ چاکتره بؤ ته وانهی خو یان ده پاریزن و له خوا ده ترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دهی ثایا بؤ زیر ناسن ﴿قَدْ عَلِمْنَا أَنَّهُ لَيَخْتَرِكُ الَّذِي يَقُولُونَ﴾ بهر پرستی نیمه ده زانین که بنگومان ته وهی که شهوان ده یلین غه مبارت ده کات ﴿وَاللَّهُ لَا يَكْفُرُ بِكَ﴾ به لام بنگومان شهوان توبه دروزن دانانین ﴿وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِبَاطِلِ اللَّهِ﴾ به لکو تهو ستم کارانه ثایه ته کاتی خوا ﴿يَتَحَدَّوْنَ﴾ تینکار ده کهن (ویه دروی ده زانن) ﴿وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولًا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا بنگومان پیغه مبه رانی پیش توش (تهی موحه ممه د) ﴿بَاوَدَّ بَنِي نَهْرٍ أَنَّهُمْ قَصَرْنَا﴾ وهه ته زیست و بازار دران نا یار مه تی و سهر خستنی نیمه یان بؤ هات ﴿وَلَا مَبْدَلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ﴾ وهه فهرمانه کانی (به لیته کانی) خوا به هیچ که سینک نا گوردری ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نَبِيُّ الْغُرَافَةِ﴾ سویند بیت بنگومان هه والی هه ندی لهو پیغه مبه رانه ت بؤ هاتووه ﴿وَإِنْ كَانَ كِبْرُكَ عَلَيْكَ﴾ خور هه رچهند پروو وهر گپ رانی ته وانه سهخت و گرانه له سهرت ﴿وَإِنْ أَسْطَقَتْ﴾ جاته گهر توانیت ﴿أَنْ تَتَّبِعَ تَفَقَّافِي الْأَرْضِ﴾ به ناخی زه ویدا تونیلتیک لی دهیت ﴿أَوْ سَلَّمَا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِبَاطِلٍ﴾ یان په پزهیه ک بؤ ناسمان دانیت به هزیه وه به لگه یه کیان بؤ بهیتهی ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَىٰ الْهَدْيِ﴾ وهه ته گهر خوا بیویستایه ته وانهی کزده کردوه له سهر رینموونی و پروا هیتان ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ که وانه ههر گیز له وانه مه به که نه زانن

﴿إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ﴾ ہر اسنی تنہا نہوانہ وہ لامی تو نہ دہنہ وہ کہ (بہ دل) نہ بیسن ﴿وَالَّذِينَ
يَعْتَصِرُونَ﴾ مردوہ کانیش (نہوانہ ہی باوہر ناہین) خوا زیندوویان دہ کاتہ وہ ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ يَرْجَعُونَ﴾
باشان ہر بولای خوی دہ گہرینہ وہ ﴿وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ ووتیان بوجی لہ لایہن
پہرورہ دگاریہ وہ موعجزہ یہ کی بول نہ ماتو تہ خوارہ وہ ﴿قُلْ إِنْ أَلَّهَ قَائِرٌ﴾ بلی بیگومان خوا بہ
توانایہ ﴿عَلَى أَنْ يُزِلَّ آيَةً﴾ کہ بہ لگہ و نیشانہ یہ کہ بہیتہ خوارہ وہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہ لام
زور بہ بیان نازان ﴿وَمَنْ دَابَّتْ فِي الْأَرْضِ﴾ ہیچ گہر و کبکی گیان لہ بہرنی بہ لہزہ ویدا ﴿وَلَا ظَلَمَ يَطِيرُ
بِحَنَاقِهِ﴾ وہ ہیچ بالندہ یہ کی نی بہ کہ دہ فری بہ ہر دوو بالہ کہی ﴿إِلَّا أَلَمُّ أَتَاكُم﴾ مہ گہر نہوانیش وہ کہ
ٹیوہ نومہ تانیکن ﴿مَا قَرَضَانِي الْكِتَابَ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہیچ شتیگمان فراموش نہ کردوہ لہم کتیہ دا (لوح
المحفوظ یا قورنن دا) ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ﴾ باشان نہوانہ (لہ روزی دواہی دا) لای بہرورہ دگاریان
کو دہ کرینہ وہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا﴾ وہ نہوانہ ہی بی باوہر سوون بہ بہ لگہ کانی ٹیمہ ﴿صُفِّرُوا كُرُوفِي
الظُّلُمَاتِ﴾ کہر و لالن لہناو تاریکستاندان ﴿مَنْ يَشِئِ اللَّهُ يَفْضِلْهُ﴾ ہر کہس خوا بیہوی گوہری
دہ کات ﴿وَمَنْ يَشَأْ يُجْعَلْ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ ہر کہسیش خوا بیہوی دہ بخانہ سہر دنگای راست ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ﴾ (نہی مو حہ مہد) بلی ہہوالم ہی بدن نہ گہر سزای خواتان بز
بیت ﴿أَوَأَنْتُمْ أَشْعَافُ﴾ بیان روزی دواہی بہ خدان بگریست ﴿أَعْبَرِ اللَّهُ تَدْعُونَ﴾ نابا ہاوار دہ کہ نہ ہیچ
شتیک بیکگہ لہ خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نہ گہر ٹیوہ راستگون ﴿عَلَىٰ آيَاتِهِ تَدْعُونَ﴾ (نہہ) بہ لکو
تنہا بانگ و ہاوار لہ خوا دہ کہن ﴿فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ﴾ نہمجا نہویش نہ گہر ویستی نہوی
ہاواری (لہ دہست) نہ کہن ناہینلی ﴿وَتَسَوْنَ مَا تَشْكُرُونَ﴾ و نہو شتانہ تان لہ بیر دہ چیتہ وہ کہ دہنانکردن
بہ ہاویہش بول خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند بیت بیگومان ٹیمہ پیغمہ بہر انمان نارد بول
گہ لانی پیش تو (نہی مو حہ مہد) ﴿وَلَقَدْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالظُّلُمَةُ﴾ و نہووشی نہہوونی و ہہزاری
و نہخوشی و نرس و نارہ حہ تیمان کردن ﴿لَعَلَّهُمْ يَنْصَرُّونَ﴾ بول نہوی بگہرینہ وہ و بہ شیمانی
دہر بپرن (لاوازی و کزی بنوینن) ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ تَأْتُوا تَضَرَّعُوا﴾ دہی بول نہہارنہ وہ کاتیک سزای
ٹیمہ بیان بولہات ؟ ﴿وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ بہ لام دلیان رہق بوہ ﴿وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
وہ شہیتان نہو کردوہ خرابانہ ہی بول رازاندیو نہوہ کہدہ بانکرد ﴿فَلَمَّا سَأَلُوا أَهْلَ كُرَافَةٍ﴾ جا
کاتنی لہ بیریان چویہ وہ نہوی کہ ہنی ناموز گاری کران ﴿فَتَحَنَّنَّا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ دہر گای ہہموو
شتیکمان لہ سہر کردنہ وہ ﴿حَقَّقْ إِذَا فِرْحُوا بِمَا آتَوْا﴾ ناکاتنی دلخوش سوون بہوی ہی بیان درابو
﴿أَخَذَ لَهُمْ رِجْقَةً﴾ لہ ناکاودا تولہمان لی سہندن ٹیتر نہوانیش ناٹومید و سہر گہردان
بوون ﴿

﴿فَقُطِعَ دَائِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه مجاثبه و گه‌له‌ی که سته‌میان کرد دوا بر او کران ﴿وَلَنَحْمِذُ لِلْعَالَمِينَ﴾
و هه‌موو سوپاس و ستایشی هه‌ر بؤ خوای به‌روورد گاری جیهانیانه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د
ﷺ) بلسی بنم بلسی ﴿إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَفْعَكَ وَأَصْرَكَ﴾ نه‌گهر خوا هه‌ستی ییستن و بینستان لئی بسه‌نیته‌وه
﴿وَحَفَرْنَا عَلَى قُلُوبِكَ﴾ مؤریش بنی به‌سهر دله‌کانتاندا ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكَ بِهِ﴾ چ به‌رستر اوینک هه‌یه
بینجگه خوا بؤتان به‌نیته‌وه ﴿أَنْظُرْ كَيْفَ صُرِفَ الْأَتَاتُ﴾ ته‌ماشابکه چون به‌لگه‌کان ده‌گورین و
چه‌ند باره‌یان ده‌که‌بنه‌وه ﴿ثُمَّ خُمُ بَصِيرَتُكَ﴾ باشان نه‌وان پشستی ئی ده‌کدن و پروو وهرده‌گیرن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلسی بنم بلسی ﴿إِنْ أَتَاكَ عَذَابُ اللَّهِ بَغْتَةً أَوْ جَهْرَةً﴾ نه‌گهر سزای
خوا له‌ناکاو دایا به‌ناشکرا بیت بؤتان ﴿هَلْ يَمْلِكُ إِلَّا الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ﴾ نایا له‌ناو ده‌بری (به‌سزای
خوایی) بینجگه له‌کومه‌لی ستم کاران نه‌بیت؟ ﴿وَمَا تُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ وه‌نیرواوه‌کامنمان نه‌ناردوه
﴿إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ﴾ مه‌گهر به‌مورده‌ده‌رو ترسینه‌ره‌نه‌بیت ﴿فَمَنْ أَمِنَ وَأَصْلَحَ﴾ جا هه‌ر که‌س بر وای
هیه‌او کرده‌وه‌ی چاکی کرد ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه‌وه هیچ مه‌ترسی به‌کیان له‌سهر نابین
و غه‌مباریش نابین ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ ته‌وانه‌بیش بئ بر وایوون به‌به‌لگه‌کانی نیمه ﴿يَسْأَلُهُ
الْعَذَابُ يَمَّا كَانُوا يَقْسِرُونَ﴾ به‌هوی ده‌رجوونیان له‌سنوور (ی‌فرمانی خوا) سزایان لئی ده‌که‌وی
و ده‌یانگری ﴿قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عَنِّي خَبْرٌ لِّلَّهِ﴾ (ئهی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلسی من بیتان نالیم
خه‌زنده‌کانی خوا لای منه ﴿وَلَا أَتْلُو الْعِتَابَ﴾ وه‌شتی نه‌نیش نازانم ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ﴾ وه
بیتان نالیم ینگومان من فریشتهم ﴿إِنْ أَتَيْتُمُ الْآمِنِينَ إِلَى شَيْءٍ﴾ شوینی هیچ ناکه‌وم نه‌وه‌نه‌بیت که بؤ نیگام
کراوه ﴿قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ﴾ بلسی نایا کویر و بینا به‌کسانن؟ ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی نایا بؤ
بیرناکه‌نه‌وه؟ ﴿وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخْلَفُونَ﴾ به‌م قورئانه‌ترسینه‌ته‌وانه‌ی ده‌ترسن ﴿أَنْ يُخْشَرُوا إِلَى رَبِّهِمْ﴾
(له‌وه‌ی که) کؤبکرینه‌وه‌لای به‌روورد گاریان ﴿يَسْأَلُهُمْ فِي دُونِهِمْ وَلَوْلَا شَفِيعٌ﴾ له‌کاتبکدا بینجگه
له‌خوا هیچ یارمه‌تیده‌رو تسکا کارنکیان نی‌یه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ به‌لکو خوئیان به‌پاریزن و له‌خودا
ترسن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ وه‌ته‌وانه‌ده‌ره‌نه‌که‌یت که به‌روورد گاریان ده‌به‌رستن (وهاواری
لئی ده‌کدن) ﴿وَالْعَذْوَةُ وَالْعَمَى يَبْعَثُ رَبُّهُمْ وَجْهَهُ﴾ به‌به‌یانیان و نیواراندا (به‌زامه‌ندی) خویان ده‌وی
﴿مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابٍ مِّمَّنْ شِئُوا﴾ و لیه‌رسینه‌وه‌ی هیچ شتیکیان له‌سهر تونی‌یه ﴿وَمَا مِنْ حِسَابِكَ عَلَيْهِمْ مِنْ
شَيْءٍ﴾ وه‌لیهرسینه‌وه‌ی هیچ شتیک توش له‌سهر ته‌وان نی‌یه ﴿فَتَقَرَّدَ خَمْرًا﴾ جا نه‌گهر ده‌ریانکه‌یت
(دور یان خه‌یته‌وه) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ نه‌وه له‌سته‌مکاران ده‌بیت ﴿

﴿وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ﴾ وه به وجوره هه ندنکیانمان به هه ندنکی تریان تاقی کرده وه ﴿لِيَقُولُوا
 أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْنِنَا﴾ بؤ شهوی بلین ثایا نه وانه خوا ریزو به هره ی پی به خشوون له ناو
 نیمه دا؟ ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَافِقُهُمْ بِالْثَوَابِ كَرِيمٍ﴾ ثایا خوا له هه موو کهس زانانر نی به به وانه ی شو کرانه
 برنرن؟ ﴿وَإِذْ أَجَلْنَا لَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا﴾ وه کاتی نه وانه ی که بر وایان هه به به ثایه ته کانی نیمه
 هاتن بولات ﴿فَقُلْ سَأُرْعِيكُمْ﴾ نه وه پیمان بلنی سلاوتان لی بیت ﴿كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾
 بهر وره دگارتان به زه بی و میهره بانی له سر خوی پیوست کرده وه ﴿أَنَّهُم مِّنْ عِندِ رَبِّكُمْ سَوَاءٌ
 بِجَهَنَّمَ﴾ بینگومان هه کهس له نیمه کاریکی خراب بکات به نه زانی ﴿لَنُكَاتِبَنَّ عَنْ يَمِينِهِ وَآخِطَارِ﴾
 پاشان بگه ریتد وه نه وه به بکات و خوی چاک بکات ﴿فَأَنَّهُمْ عَفْوَ رَبِّهِمْ﴾ نه وه به راستی خوا لیورده ی
 به به زه بی به ﴿وَكَذَلِكَ فَفَصَّلَ الْآيَاتِ﴾ ثابه و جوره ثایه ته کان روون ده که به نه وه ﴿وَلَنَسْتَبَيِّنَ سَبِيلَ
 الْمُجْرِمِينَ﴾ بؤ شهوی رنگای ناوانباران روون بیتد وه ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُشْبِهَ الَّذِينَ﴾ بلنی: بینگومان من
 قهده غم لیکراوه له وه ی که به نه دایه تی بکه م بؤ نه وانه ی ﴿تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نیمه هاواریان لینده کهن
 و ده یان به رستن بینگکه له خوا ﴿قُلْ لَا أَتَّبِعُ أَهْوَاءَكُمْ﴾ بلنی من شوینی ناره زووه کانی نیمه ناکه وم
 ﴿فَقَدْ ضَلَّكَ إِذْ أَوتِيتَ التَّائِمِينَ الْمُضِلِّينَ﴾ نه گهر وا بکه م بینگومان من گومرا ده بم و له ریزی نه و که سانه دا
 نابم که رینمو و نیان و هر گرتد وه ﴿قُلْ إِنِّي عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي﴾ بلنی بینگومان من له سر به لگه به کی
 ناشکرام که له لایه ن بهر وره دگاره وه به ﴿وَكَذَّبْتُمْ بِهِ﴾ که چی نیمه بر و اتان پی نه هیتا ﴿مَا عِنْدِي مَا
 تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ﴾ نه و (سزای) نیمه به له ی هاتنی ده کهن به ده ست من نی به ﴿إِنْ لَّخُفُّكُمْ إِلَّا لَشَيْءٍ﴾ فهران
 به وایسی نه نها بؤ خوابه ﴿يَقْضُ الْحَقُّ﴾ حق و راستی بامسی ده کات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْفَصْلِينَ﴾ وه نه و
 چاکترینی بر سارده ر و جیا که ره وه به ﴿قُلْ لَّوْأَن عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ﴾ بلنی نه گهر لام بویه نه وه ی
 نیمه به له ده کهن له هاتنی ﴿لَنُفِضَ الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ نه و کاری نیوان من و نیمه کوتایی پی ده هیترا
 ﴿وَأَنَّهُ أَهْلُ الْأَعْلَافِينَ﴾ وه خوا چاک ناگاداره به ستم کاران ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ﴾ وه کللی هه موو
 نه پیتی به کان هه ر لای خوابه ﴿لَا يَسْأَلُهَا إِلَّا هُوَ﴾ کهس نابانزانت جگه له (خودا) ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي
 الْبَرِّ وَالْبَحْرِ﴾ وه (خوا) ده زانی چی له ووشکانی و ده ریا دا هه به ﴿وَمَا شَفَعُونَ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ﴾ وه
 هه ر گه لایه ک بکه ویتد خواره وه خوابی ده زانت ﴿وَلَا حِجْوَى لِّمَنْ أَذِنَ الْأَرْضُ﴾ و هه ر دانه و تله به ک
 له تاریکی به کانی زه ویدا بیت ﴿وَلَا تَطْرُقُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ و هه ر تهر ووشکتیک هه بیت ﴿إِلَّا لِمَنْ يَشَاءُ
 مُبِينٌ﴾ هه ر هه موویان له کتبی ناشکرا له (لوح المحفوظ) دان ﴿﴾

﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ﴾ وە ھەر ئەو خواجەى ھە دەتان خەوتنیت لە ھەودا (لێرەدا خەو بەمانای مردن ھاتووە) ﴿وَيَعْلَمُ مَا جَزَعْتُمْ بِاللَّيْلِ﴾ وە ئەشزانى (لە پۆردا) چ کاریکتان ئەنجام داوە ﴿ثُمَّ يَبْعَثُكُم فِيهِ﴾ پاشان لە پۆردا لە خەوتنیتان دەکاتووە ﴿يُلْقِي فِي آجِلٍ مُّسَمًّى﴾ بۆ ئەوێ تەواو بێ ماوەى دیاریکراو (ی ھەموو کەسێ) ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ﴾ ئەوسا ھەر بۆلای ئەو ھەرانەوستان ﴿ثُمَّ يُبْعَثُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ پاشان ھەواتان بێ دەدات بە ھەر کردووەیەك كە کردوونانە ﴿وَهُوَ الْغَافِرُ الْكَرِيمُ﴾ ئەو (خو) زالا و دەسە لاتدارە بە ھەر بەندەکانیدا ﴿وَيُرْسِلُ عَلَيْكَ حَفِظَةً﴾ و فریشتانیکتان بۆ دەنیریت (کە چاودێر و پارێزەر و نوسەری کردووە کانتان) ﴿حَتَّى إِذَا جَاءَ أَحَدُكَ الْمَوْتُ﴾ تا کاتی مردنی بە کێکتان دیت ﴿تَوَفَّاكَ نَسْنًا﴾ نیراوە کانتان گیانی دەکێشن ﴿وَهُمْ لَا يَعْرِضُونَ﴾ کە ھیچ سستی و کەمتەر خەمی بەك ناکەن (لە کارەکانیدا) ﴿ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْخَالِقُ﴾ پاشان دە ھەرانیرتەووە بۆلای خوا کەسەر و ھەری راستەقینە یانە ﴿أَلَا لَهُ الْخُكْرُ﴾ ئاگادار بن فەرمان پەر وایی و بریار ھەر بۆ ئەووە ﴿وَهُوَ أَسْرِعُ الْبَصِيرِ﴾ ھەر خواشە لێر سێتەوێ خیراترە لە ھەموو کەس ﴿قُلْ مَنْ يُنْجِيكُمْ مِّنْ ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّجْوَى﴾ (ئەمى موحەممەد ﷺ) بلی: تایا کێ ئێو ڕزگار دەکات لە تاریکیەکانی ووشکانی و دەریا ﴿تَدْعُونَهُ فَرِحْتُمْ وَنَحْنُ خَافِيَةٌ﴾ کە ھاوار و نژای لێدەکەن بە ئاشکرا و نەیتى ﴿أَلَيْسَ لَاحِدًا مِّنْ مَّوَدَّةِ﴾ (ئەلین) سویند بە خوا ئە ھەر لەم مەترسی بە ڕزگارمان بکات ﴿لَا تُكْرَهُ مِنَ الشَّكْرِ﴾ ئەو ھەمگومان لە سوپاس کارانی خوا دەبین ﴿قُلْ اللَّهُ يُنْجِيكُمْ مِّنْهَا﴾ بلی: ھەر خوا ئێو ڕزگار دەکات لەو مەترسی بە ﴿وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ و لە ھەموو نارەختی و غەم و پەژارە بەك ﴿ثُمَّ أَشْرَقَتْ كُورٌ﴾ (لە گەل ئەو ھەشدا) پاشان ئێو ھاو بەش بۆ خوا بریار دەدەن ﴿قُلْ هُوَ الْقَادِرُ﴾ بلی: ھەر ئەو خواجە بە توانا و دەستە لاتدارە ﴿عَلَى أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا﴾ کەسزایە کتان بۆ بنیریت ﴿مِنْ قَوْفِكُمْ﴾ لە سەر و تانەووە ﴿أَوْ مِنْ حَتَّىٰ آتِيَكُمْ﴾ یان لە ژێر پێتانەووە ﴿أَوْ تَلْسَكُمْ﴾ یان سەر تان لێ بشیوتینی و بتان کات بە چەند دەستە و تاقمیکەووە ﴿وَيُرِيكَ بَعْضُكَ مَا تَتَّقِي﴾ جا ھەندیکتان بە ھەندیکى تر نان سزاو نازار بدات ﴿أَتُنْظِرُ كَيْفَ تُصْرِفُ الْأَنْبِيَاءَ﴾ سەر ئێج بەدە چۆن ئایەتەکان دەگۆڕین (لە جوړیکەووە بۆ جوړیکى تر) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تا ئەوان تێگەن و بیربەنەووە ﴿وَكَذَّبَ بِوَعْدِ اللَّهِ﴾ گەلە کەت باوەریان بەم قورئانە نەکرد کە ھەر ئەو ھەق و راست ﴿قُلْ لَّسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ﴾ بلی: من پارێزەر و بەرپرستان نیسم ﴿إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ اللَّهِ﴾ بۆ ھەموو ھەواتەك کاتیکى دیاریکراو ھەبە (کە راست و دروێ تبادا پروون دەبێتەووە) ﴿وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ﴾ وە بەزوویی دەزانن ﴿وَلَا زِلْزَالٌ الْيَوْمَ يَخْضِبُونَ فِي الْيَمِينِ﴾ ھەر کاتی ئەوانەت دی قسەى ناشایستە دەکەن دەربارەى ئایەتەکانى ئێمە ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ ئەو ڕوو وەرگیرە لێیان ﴿حَتَّىٰ يَخْضِبُوا فِي حَبِيبٍ غَيْرِهِ﴾ تا دەچنە سەر باستیکی تر ﴿وَأَمَّا يُنِيبُكَ الشَّيْطَانُ﴾ وە ئە ھەر شەیتان لە بیرى بردبەتەووە ﴿فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ ئێر لە پاش بیرکەوتنەووەت لە گەل کۆمەلەى سەتەم کاران دامەنیشە ﴿

﴿وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ (هر چه نده) نه وانهی خویان ده پارتزن هیچ هر سیارو
تاوانی نه وانیان له سهر نی به ﴿وَلَا يَحْزَنُونَ كَثِيرًا تَعْلَمُونَ﴾ به لام بیر خسته و به تا خویان پارتزن
﴿وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لِبَاطِلٍ آلِهَةً﴾ (لهی موحه ممد) واز بیته نه وانهی ثابته که بیان کرد ووه
به گمه و گالته جاری ﴿وَعَرَّفْتُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ و زیانی دنیا هلی خه له تاندون ﴿وَذَكِّرْ بِهِ﴾
و به به فوران ناموز گاریان بکه ﴿أَنْ يُسَلِّقُوا نَفْسًا بِمَا كَسَبَتْ﴾ بؤ نه وهی هیچ کدس تیا نه چی
به هوی نهو (خرابانه) ای کرد و به نی ﴿لَيْسَ لَهُمْ دُونِ اللَّهِ مَا يَشْفَعُونَ﴾ که جگه له خوا هیچ دوست
و تکار نیکی نی به ﴿وَأَنْ تَقُولَ كُلُّ عَبْدٍ لَّا يَأْخُذُ بِهَا﴾ نه گهر هه موو فیدا و بریتی به ک بدات لی
ی ورنه گبری ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أُسْلُوا بِمَا كَسَبُوا﴾ نه وانه که سانیکن به هوی نهو (خرابانه) ای که
کرد و و یانه تیا چوون ﴿لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ﴾ بؤ نه وانه به خوار دنه و به ک له ناوی زور گرم و به کول
﴿وَعَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ بؤ نه وانه به خوار دنه و به ک له ناوی زور گرم و به کول ﴿وَأُولَئِكَ الَّذِينَ
أُتُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بلی نایا بیجگه له خوا هاوار بکه بین (و پهرستین) ﴿مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ شتیک
که نه سو و دمان پی ده گمه نبیث و نه زیان ﴿وَسُئِدَ عَنْ أَصْفَاتِ﴾ و به ره و دوا بگه ربینه ووه (پاشگه زبینه ووه
له ثابته که مان) ﴿بَعْدَ إِذْ هَدَيْنَا اللَّهَ﴾ له پاش نه وهی که خوا ربینمونی کردین (بؤ ربنگای
راست) ؟ ﴿كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ﴾ به وینهی نه و که سهی که شهیتانه کان سریان لی شیواندین
﴿فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ﴾ له زهوی داسهر گهر دان بین ﴿لَهُ وَأَصْحَابُ يَدْعُوهُ إِلَى الْإِلَهِي﴾ و چند ها و پری به کی
هه بی بانگی کهن بؤ ربنگای راست ﴿أَنفِتًا﴾ (بلین) وهره بؤ لای نیمه (که چی به گویان نه کات)
﴿قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهَدَى﴾ بلی به راستی ههر ربینمونی خوا پری نمونی راسته ﴿وَأَمَّا الشَّيْطَانُ﴾
﴿الْمَلِينُ﴾ و فهرانمان پندراوه که مل کهچ و گو تر ایهل بین بؤ پهر و ورد گاری جیهانیان ﴿وَأَنْ
أَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ ووه فهرانمان پندراوه (که به ربکی نویژ به چی بینن و لهو (پهر و ورد گاره)
بترسین ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمْ سُبُوحًا﴾ ووه هه مووتان ههر بؤ لای نهو زاته کؤ ده کرینه ووه (له ربوزی دوا پیدا)
﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ ووه ههر نهو خوابه به که تا سمانه کان و زهوی به دی هیناوه
به حق و راستی ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ كُلُّ نَفْسٍ لِّمَنِ هِيَ﴾ ووه ههر ربوزی به شتیک بفر مووی به هه ویش دهست به چی
دهبی ﴿قُلْ لِلَّهِ الْحَقُّ﴾ فهران و وونهی نهو راسته ﴿وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ الصُّورُ﴾ ههر بؤ نه ووه مولک
و خاوه نیتهی لهو ربوزه دا که فوو ده کریت به (صور) که به نادا ﴿غَيْرِ الْقَبْرِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانا و ناگابه
به هه موو نهیتی و ناشکرایه ک ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ ووه ههر نهو کار دروست و به ناگه

﴿وَلَا قَالَ إِنِّي هِيرَ لَيْلٍ﴾ (وہ بیر بکەر وہ) کاتیک کہ ئیبراہیم ووتی بہ نازہری باوکی ﴿أَتَسْجِدُ لِأَصْنَامٍ﴾
 ﴿الْهَيْئَةِ﴾ ئایا تۆ بتانیک دە کہ بته بہر مستراوی خووت؟ ﴿إِنِّي أَرَىٰ ذُنُوبَكَ فِي صَبَلٍ مُّبِينٍ﴾ بہ راستی من
 تۆر گہلہ کہت لە گو مریی بہ کی تہواو و ئاشکرادا دەبینم ﴿وَكَذَٰلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ﴾ بہ و شتوہ بہ
 نشانئ ئیبراہیم مان دا ﴿مَلَكُوتَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ دەسلالت و خواہنئی (خواہق) ئاسمانہ کان و
 زہوی ﴿وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ تہوہی لەریزی باوہردارہ راستہ قبتہ کانداییت ﴿فَلَمَّا جَزَىٰ
 عَلَيْهِ السَّبِيلَ﴾ کاتی شہوی بہ سہردا ہات ﴿رَاَ الْكُكْبٰتِ﴾ تہ ستیرہ بہ کی بینی ﴿قَالَ هَٰذَا رَبِّي﴾ ووتی تہمہ
 بہر وەردگاری منہ ﴿فَلَمَّا أَقْبَلَ﴾ بہ لام کاتی ئاوابوو ﴿قَالَ لَا أُجِبُ الْآفِلِينَ﴾ ووتی من ہەرچی ئاوا
 بی خوشم ناوی ﴿فَلَمَّا رَاَ النَّجْمَ سَاقِطًا﴾ تہمجا کاتی مانگی بینی ہلہات ﴿قَالَ هَٰذَا رَبِّي﴾ ووتی
 تہمہ بہر وەردگاری منہ ﴿فَلَمَّا أَقْبَلَ﴾ بہ لام کاتی کہ ئاوابوو ﴿قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِي رَبِّي﴾ ووتی سویتد بہ خوا
 تہ گہر بہر وەردگارم پرتموونیم نہ کات ﴿لَأَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ﴾ بینگومان لە کۆمہلی گو مریان
 دەبم ﴿فَلَمَّا رَاَ النَّجْمَ سَاقِطًا﴾ تہمجا کاتی خووری بینی ہلہات ﴿قَالَ هَٰذَا رَبِّيَ الْاَكْبَرُ﴾
 ووتی تہمہ بہر وەردگاری منہ تہمہ گہورہ ترہ (لہوان) ﴿فَلَمَّا أَفْلَحَ﴾ جا کاتی خویش ئاوابوو
 ﴿قَالَ يٰ قَوْمِ إِنِّي بَرِئٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ﴾ ووتی تہی گہلہ کہم بہ راستی من بہریم لە ہەرشتی کہ ئیوہ دەیکەن
 بہ ہاوبہش بۆ خوا ﴿إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي﴾ بہ راستی من بروی خووم وەر تہ گنیم بۆلای زاتیک
 ﴿فَطَرِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ﴾ کہ ئاسمانہ کان و زہوی بەدی ہبتاوہ ﴿حَقِيقًا﴾ جگہ لە خوا بروم لەہیچی
 تر ناکہم ﴿وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وہ بینگومان من لە ہاوبہش بہیدا کہران نیم ﴿وَحَاجَّاهُ قَوْمُهُ﴾
 (بہ لام ئیبراہیم) گہلہ کہی دەمہ قالیسان لە گہلدا کرد ﴿قَالَ اتَّخَذْتُمُونِی فِیْ اٰلٰہِیْکُمْ دُوۡلًا﴾ فہرموی ئایا
 ئیوہ دەمہ دەمنی و موجدہلہم لە گہلدا دەکەن؟ لەبارہی خواوہ کہ بہ راستی پرتموونی منی کردوہ
 ﴿وَلَا اَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِیْ﴾ من ناترسم لەوہی کہ ئیوہ دەیکەن بہ ہاوبہش بۆ خوا (چونکہ زیان
 ناگہ بہنن) ﴿اِلَّا اَنْ يَّشَآءَ رَبِّيْ شَیْئًا﴾ مہ گہر شتیک کہ بہر وەردگارم بیہوی بیکات ﴿وَبِیۡعَ رَبِّيْ کُدَّرَ
 شَیْءٌ عَلٰی﴾ زانست و ناگاداری بہر وەردگارم ہموو شتیککی گرتو تہوہ ﴿اَلَا تَتَذَكَّرُوۡنَ﴾ دەی ئایا
 بۆ بیر ناکہ تہوہ ﴿وَكَيْفَ اَخَافُ مَا اُشْرِكُ بِکُمْ﴾ وہ من چون دەترسم لەو بتانہی کہ ئیوہ کردو تانہ
 بہ ہاوبہش بۆ خوا ﴿وَلَا تَخَافُوۡنَ اَنَّکُمْ اُشْرِکُمْ بِاِلٰہِیۡکُمْ﴾ کہ ئیوہ ناترسم بینگومان بتانیکتان کردو تہ
 ہاوبہش بۆ خوا ﴿مَا لَیۡزِلَ بِوَعْدِکُمْ سَاطِطًا﴾ کہ ہیچ بەلگہ بہک نہ ئیراوہ بۆتان (کہ تہوان بہرستن)
 ﴿فَاقْبَلِ الصِّرَیۡقَیۡنِ اٰحِبَّیۡا لَآمِنٍ﴾ دەی کہواتہ کام لەم دوو دەستہ بہ شایستہ ترہ بہ تہرسان (و ئارامی)
 ﴿اِنْ کُنْتُمْ تَعْلَمُوۡنَ﴾ تہ گہر ئیوہ ہیچ دەزانن ﴿۝﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانهی که پروایان هیناوه ﴿وَلَمْ يَلْمِزُوا أَمْرًا ظَاهِرًا﴾ و پروا که یان تیکه ل به ستم
 (هاوه ل دانان) نه کردووه ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُسْتَدْرُونَ﴾ هینمی و ناسایش تنها بؤ نه وانه یه هدر
 نه وانه ش پرتیمون کرارون ﴿وَنَزَّلْنَا حُجَّتَنَا آتِیَّتَهَا إِتْرَهِیْمَ﴾ نهو (به لگانه) به لگهی نیمه بوون
 که دابوومان به ثیر اهییم ﴿عَلَىٰ قَوْمِهِ﴾ له به راتهر گه له که به ووه ﴿تَرْفَعُ رَحْمَتُ مَنْ ذَكَكَ﴾ هدر که سبتک
 بمانه ویت پله و پایدی به ر زده که یته ووه ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ به راسنی به روه ردگارت کار دروستی
 زانابه ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَیَعْقُوبَ﴾ وه نیسحاق و (له نیسحاقیش) به عقوبمان پنی به خشی
 ﴿كُلًّا هَدَيْنَا﴾ پرتیمونی هه موویانمان کرد ﴿وَوَعَّاهُمَا بَيْنَ قَبْلٍ﴾ وه له ووه پتشی پرتیمونی
 نوو حیسمان کرد ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾ وله نه ووه کانی نوح
 داوود و سوله یمان و نه یووب و یوسف و موسا و هاروونمان (پرتیمونی کرد) ﴿وَعَذَابُكَ عَذَابُ
 الْمُخَسِرِينَ﴾ ثا به و چه شنه پاداشنی چا که کاران دهده یته ووه ﴿وَذَكَرْنَا يُوحْيٰی وَیَحْيٰی وَیُسٰی﴾
 وه زه که ریا و یه حیا و عیسا و یلیاس ﴿كُلٌّ مِّنَ الْفَالِغِينَ﴾ هدر به که له مانه له چا که کاران بوون ﴿وَالْحَمْلُ
 وَاسْتِجْلَاءُ النَّاسِ وَفُوشٌ وَغُوطٌ﴾ وه نیسماعیل و یه سهع و یونس و لوط ﴿وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾
 هدر به که له مانه پرتیمانداون به سهر هه موو خد کیدا ﴿وَمِنَ آتِیَّتِهِمْ دُرِّيَّتُهُمْ وَیَحْزِقُهُمْ﴾ هدر ووه ها
 هندی له باوک و نه ووه و براکتیان ﴿وَأَحْبَبَ إِلَهُهُمُ إِلَٰهٌ صَرِيحٌ مُّسْتَفِیْرٌ﴾ هه لمان بزاردوون و
 پرتیمونیمان کردوون بؤ پرتگیه ی راست ﴿ذَٰلِكَ هُدٰی اللَّهُ یَهْدِی بِهِ مَنْ﴾ نه ووه پرتیمونی خوا به
 پرتیمونی هدر به نه ووه کی پتده کات ﴿بَنَاتٍ مِّنْ عِبَادِهِ﴾ له به نه ووه کانی که خوی به وی ﴿وَلَوَاسْتَرَوْا الْحَبِطَ
 عَنْهُمْ مَلَائِكَةٌ أَوْ تَمَلُّونَ﴾ وه نه گدر هاو به شیان په وابدابه بؤ خوا بینگومان نهو چا کانه ی کردبوویان
 هه مووی بی پاداشت ده رده چوو ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿ءَاتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ
 وَالنَّبُوَّةَ﴾ به یام و زاتین و حو کمرانی و پیغه مبه ریتیمان پنی به خشیوون ﴿فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآءٍ﴾ جا نه گدر
 نه وانه (قوردهش) پروای پنی نه هین ﴿فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّیْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ﴾ نه ووه بینگومان به ده سته به کی
 ترمان سپاردووه (چاو دیری بکه و) بی بر و اش نابن پنی ی ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدٰی اللَّهُ﴾ نه وانه (نهو
 پیغه مبه رانه ی باس کران) که سانیکن بوون خوا پرتیمونی کردن ﴿فَبِهِدَّاهُمْ أَقْبَدَهُ﴾ دهی به پیره وی
 پرتگیه و پرتبازی نه وانه بکه (نه ی موحه مبه د) ﴿قُلْ لَا أَتْلُوهُ عَلَىٰكُمْ أَجْرًا﴾ (نه ی موحه مبه د) ﴿بَلٰی
 دَاوٰی هِیْجَ کَرٰی و پاداشتیکنان لینا که م له سه ری ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِکْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نه م قورخانه تنها
 ناموزگاری به بؤ هه موو جیهانیاں ﴿

﴿إِنَّ اللَّهَ قَالُ لَحَبٍ وَالْقَوَى﴾ به پراستی خوااله تکمیری دانه و نله و ناو که تزوه (کاتیک که دهر پوینت له زه ویدا)
 ﴿يَخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ زیندوو دهر نه هیتنی له مردوو ﴿وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه (خوا) دهر هیتنری
 مردوانه له زیندوو ﴿ذَلِكَ اللَّهُ قَالُ فَوَقُّوْت﴾ ته ویهه خوی تیوه دهی که واته تیوه چون (له پهرستی
 ته و خوابه) لا ده درین؟ ﴿قَالُ الْصَبَاح﴾ (خوا) به دی هیتنری شه به قی و پرووناکی پوز بوونه ویهه
 ﴿وَجَعَلَ لَيْلٍ سَجًّا﴾ و شه وی کردوو به کات و هوی نارامگرتن ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ حَسْبَانَا﴾ و خور و
 مانگی کردو ته هوی حساب دیار یکردن و زانینی کات ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ ته و هشی نه ندازه گرتنی
 خوی به ده سه لاتی زانییه ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ﴾ وه هدر خوابه که ته ستنریه ی داناهه بۆتان
 ﴿لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْنَّجْمِ﴾ بۆ شه وی ریان پیدر کهن له تاریکیه کانی و شکانی و دهر یادا
 ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِهَةَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به پراستی نایه ته کانمان پروون کردو ته وه بۆ کۆمه لنی که بزائن و تی بگهن
 ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُم مِّنْ نَّفْسٍ وَجِدَءٌ﴾ وه شه و خوابه زاتیکه که تیوه ی دروست کردوو له یه که کس
 که (نادهه) ﴿فَسَتَرُوا مَسْجِدَ﴾ ته مجا (له پشنی باو کتانا) نیشته چی کران (دواتریش له مندالدانی
 دایکتاندا) دائران به شینوه ی کاتی ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآلِهَةَ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ به پراستی نایه ته کانمان پروون
 کردو ته وه بۆ که سانی به ووردی بیر بکه نه وه ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه شه و خوابه زاتیکه ﴿أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً﴾ که بارانی له ناسمانه وه باراندوووه ﴿فَأَخْرَجَ بِهِ ثَمَرَاتٍ كُلَّ شَيْءٍ﴾ جا به هوی شه (بارانه وه)
 هه موو جوړه چه که ره به کمان پرواند ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا﴾ ته مجا پرووه کی سه و زمان لی پرواندوووه
 ﴿يَخْرِجُ مِنْهُ جَبَّارًا كَبِيرًا﴾ وه شه (پرووه که سه وزه) دانه و نله ی له سه ره به که که له که بوومان دهر هیتاوه
 (وه که گولی جو و گهنم) ﴿وَمِنَ الْخَلْقِ مَن ظَلَمَ مَا قَنُونَ دَانِيَةً﴾ وه له دار خورما له چهند به لیککی هیتشوی
 شوړه وه بوو دهر ده هیتن ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ أَغْطَابٍ﴾ وه (دهر پوینن به و بارانه) باخاتی زور له تری ی هه مه جوړ
 ﴿وَالْأَنْبُوتَ وَالرِّمَّانَ﴾ و زه بتون و بنه هه ناری ﴿مُشَقَّاهَا وَغَيْرَ مُتَشَبِّهٍ﴾ هاو وینه و له یه کتر جیا جیا (له تامدا)
 ﴿أَنظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ﴾ سه رنجی به ره هه مه که ی بدهن ﴿إِذَا أَثْمَرَ وَرَوَّحَتْ﴾ کاتیک به ره ده گرت و پی ده گات
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَكُم لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بینگومان له م سدر نجانده دا چنده به لگه ی گه وره هه به (له سه ره گه وره ی
 ده سه لاتی خودا) بۆ که سانی که به پروا ده هیتن ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْإِلَهِ﴾ هاو به شانینکیان بریار داوه بۆ
 خوا که جنو کهن ﴿وَجَعَلَهُمْ﴾ له کاتیکدا خودا ته و (جنو کانه ی) دروست کردوووه ﴿وَحَرَّفُوا الْآيَاتِ وَبَنَيْنَ بَعْدَ
 عِلْمٍ﴾ به دهر و بوختان چهند کوپ و کچیان په وادا وه بۆ خوابه بی زانیاری ﴿سُبْحَنَكَ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ﴾
 پاک و بی گهردی بۆ خوا له وه ی که ته و بی بر و ابانه بریاری نه دهن بۆ خوا ﴿بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 (خوا) داهیتنری ناسمانه کان و زه وی به له نه بوون ﴿أَنِّي بَكُونُ لَهُ رَوْدًا وَنَزَعًا لَهُ مَصِيبَةٌ﴾ چون
 مندالی ده بی که ژن و هاو سه ری نه بووه ﴿وَحَقَّقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ خوی هه موو شتیکی دروست کردوووه
 ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و ته و به هه موو شتی زانا و به ناگایه ﴿

﴿ذَٰلِكُم مَّا رَزَقْنٰكُمْ﴾ هه ره نهو خوايه به كه په روه رد گاري ئيو به ﴿لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ﴾ هيچ په رستر او نيكي راسته قينه نى به جگه له نهو ﴿خَلَقَ كُلِّي شَيْءٍ﴾ دروست كه ري هه موو شتيكه ﴿فَاعْبُدُوْهُ﴾ كه وانه نهو په رستن ﴿وَمُرُوْا عَلٰى كُلِّي شَيْءٍ رَّكِيْلٌ﴾ وه نهو خوايه چاوديره به سهر هه موو شتيكه وه ﴿لَا تُذِرْكُمُ الْاَصْفُرُ﴾ چاوه كان بهي پي نابهن و نانوانن بييينن ﴿وَهُوَ ذِي الْاَبْصَرِ﴾ به لام نهو هيزي بييينن و چاوه كان ده بييتن ﴿وَهُوَ الْغَلِيْفُ الْخَبِيْرُ﴾ وه نهو به ناگاي ورد بينه ﴿وَقَدْ جَاءَكُمْ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ به راستي له لايهن په روه رد گار نانه وه چه ندپس به لگهي پرونتان بؤ هاتوه ﴿فَمَنْ اَبْصَرَ فَلْيَنصِرْ﴾ نه مها هه ره كهس بير له راستي ده كانه وه ده بييني نه وه (سوودي) بؤ خويه تي ﴿وَمَنْ غَفِيَ فَلْيَكْتُمْ﴾ هه ره كه سيش بير ناكانه وه و كوئر بووه نه وه (زياني) هه ره بؤ خويه تي ﴿وَمَا اَنَّا عَلَيْكُمْ بِخَفِيْظٍ﴾ وه من چاوديره و پاريزه رنيم به سه رنانه وه (بهس راگه يه نه رم) ﴿وَكَمْ لَكَ نَصْرٌ اَلَيْسَ﴾ ناوا جوړ و شيويه به لگه كان ده گورين ﴿وَلْيَقُولُوْا ذَرْنٰتْ﴾ ده با هه ر بلين خويندو ته و پيتو تراوه ﴿وَلْيَبْتَغُوا يَوْمَ يَصْلُوْتْ﴾ وه بؤ نهوي چاك پروني بكه يه نه وه بؤ كومه ليك كه نيده گهن و شاره زان ﴿اَسْمِعْ مَا اَوْحٰى اِلَيْكَ مِنْ رَّبِّكَ﴾ شوييني نه وه بكه وه كه له لايهن په روه رد گار نه وه وه حيث بؤ كراوه ﴿لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ﴾ هيچ شايسته ي په رستن نيه بييجكه لهو (خوا) ﴿وَاَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِيْنَ﴾ وه پروو وهر گيره له هاو بهش بر ياره ده ران ﴿وَلَوْ شَاءَ اللّٰهُ مَا اَشْرَكُوْا﴾ وه نه گهر خوا بيويستابه هاو ه ليان دانه دنا ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيْظًا﴾ و تومان نه ده كرد به چار ديو و پاريزه به سه ريان نه وه ﴿وَمَا اَنْتَ عَلَيْهِمْ بِرَٰكِيْلٍ﴾ و تو زور دارو دمه لا تدار نيت به سه ريان نه وه ﴿وَلَا تَسْبُوْا الْاَوْثَانَ يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ﴾ (موسلمانان) جنيو و قسه ي ناشرين مه لين به ريت و په رستر او انه ي كه نه وان هاواريان لي ده كه ن و ده يانه رستن بييجكه له خوا ﴿فَسَبُّوْا اللّٰهَ عَدُوًّا يَّخْتَرُ﴾ بهو هويوه نه وانيش قسه ي نه شياو بلين به خوا ﴿كَذٰلِكَ رَزَقْنَا لِكُلِّ اُمَّةٍ مَّا كَفَرُوْا﴾ بهو شيويه رازاندو مانه نه وه بؤ هه موو نوممه تيك كرده وه كه يان ﴿ثُمَّ اِنْ رَّبَّهُمْ مَّرْجَعُهُمْ﴾ پاشان گه رانه و ه يان هه ره بؤ لاي په روه رد گاريانه ﴿فَيَرْجِعُهُمْ يَمَّا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ﴾ نه مها هه و اليان پي ده دات بهو كرده و انه ي نه نجاميان ده دا ﴿وَاَنْقَسُوا بِاللّٰهِ جَهْدَ اَيْدِيهِمْ﴾ وه به هيز ترين سوينديان به خوا ده خوارد ﴿اِنْ جَاءَهُمْ اَيُّهُ الْيَوْمُ مِّنْ رَّبِّكَ﴾ سويند به خوا نه گهر مو عجيزه به كيان بؤ بيت (له وانه ي كه خزيان دا و ايان ده كرد) بيگومان بروا ده هينن پي ي ﴿قُلْ اِنَّمَا اَلَيْتُ عِنْدَ اللّٰهِ﴾ بلني به راستي مو عجيزه كان هه ر لاي خوايه ﴿وَمَا اُبَشِّرُكُمْ﴾ وه ئيوه نازانن شه ي برواداران ﴿اَنَّهُمْ اِذَا جَاءَتْ لَا يُؤْمِنُوْنَ﴾ نه گهر نهو به لگانه ش بيته كايه وه هه ره بروا ناهينن ﴿وَلْيَقُلِبْ اَوْدَاقَهُمْ وَاَبْصُرْهُمْ﴾ وه (كاتي هاتني مو عجيزه كان به هوي پي بروا يانه وه) دل و چاويان وهر ده گيرين و لاده دمين (له باوهر هينان) ﴿كَمَا اَلَمْ يُؤْمِرُوْا بِهٖ اَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هه ره وه كه له سه ره تاوه بروا يان به قورئان نه هيتا ﴿وَعَذَرْتُمْ﴾ وه لبيان ده گه رينن ﴿فِي طَعْنِيْهِمْ﴾ له سه ره كه شي خوياندا بن ﴿يَعْمَلُوْنَ﴾ (ده با) هه ره سه ره گردان بن

﴿وَلَوْلَا أَنَا﴾ وه بنگومان نه گهر ئیمه ﴿فَرِشْتَه‌مان بۆ لای ئەو (بی‌یاوهر) انه بناردایه
 ﴿وَكَلَّمَهُمُ الْمَلَأُ﴾ و مردوووه كان قسه‌یان له گه‌ل بگردنایه ﴿وَحَفَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ﴾ و هه‌موو
 شتی بنگمان بۆ کۆ بگردنایه‌ته‌وه ﴿قُلَّا﴾ روو به‌روو به‌پیش چاریانه‌وه (یان کۆمەل کۆمەل) ﴿مَّا كَانُوا
 بِإِيمَانٍ﴾ بر وایان نه‌ده‌هینا ﴿إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گهر خوا بیویستایه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ﴾ به‌لام
 زۆر به‌یان نازانن و بی‌ئاگان ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ شَيْءٍ عَذَابًا﴾ هه‌ر به‌و شیوه بۆ هه‌موو پهنه‌مه‌ریک
 دوژمنی بنگمان داناوو ﴿سَيُطِئُ الْأُنَاسُ وَالْجِنُّ﴾ له‌شه‌به‌شانه‌کانی مرقوف و جنۆکه ﴿يُوحِي بِتَقْصِيرِهِ إِلَى
 بَعْضٍ﴾ که به‌نه‌هینی به‌یه‌کتری راده‌گه‌یه‌نن ﴿وَنُفِثَ الْقَوْلُ عُرْوَةً﴾ ووتە‌ی رازاوو و بریقه‌دار بۆ فریودانیان
 ﴿وَلَوْ يَشَاءُ رَبُّكَ مَا فَلَکُمْ﴾ وه ته‌گهر به‌روو دگارت بیویستایه نه‌وه‌یان نه‌ده‌کرد ﴿فَذَرَهُمْ مَآ يَفْعَلُونَ﴾
 ده‌لییان گه‌ری به‌خویان و نه‌و دروینانه‌ی که هه‌لی ده‌به‌ستن ﴿وَلْيَصْبِرِ الْإِنْسُ﴾ وه بۆ نه‌وه‌ی
 گوینگری بۆ نه‌و (ووته بریقه‌دارو رازاوو‌ی بۆ به‌کسری ده‌که‌ن) ﴿أَفَتَدْعُوا إِلَيْنَ لَآ يُؤْمِنُونَ﴾ دلی
 نه‌و که‌سه‌نه‌ی پروایان نی به‌به‌روزی دوایی ﴿وَلْيَرْصُدْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی رازی بین بی‌ی ﴿وَلْيَقْرَأُوا مَا لَهُمْ
 مَقْرُورٌ﴾ وه‌نا نه‌نجامی بدن نه‌و گوناها‌نه‌ی نه‌نجامی نه‌ده‌ن ﴿أَفَتَدْعُوا إِلَيْنَ حَكَمًا﴾ جانا‌یا
 جگه‌ له‌خوا دادوهریکی تر بۆ خۆم بریار بده‌م؟ ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ﴾ له‌کاتیکدا (خوا) نه‌و زاته‌یه
 که‌ناردویه‌تیه‌ خوارووه بۆ ئیوه ﴿الْكِتَابَ مُفَصَّلًا﴾ نه‌م قورئانه‌ که‌روون که‌روه‌ی هه‌موو باسیکه
 به‌دریزی ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَتْلُوا الْكِتَابَ﴾ ته‌وانه‌ش که‌ نامه‌مان بی به‌خشین ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنْزَلٌ مِنْ رَبِّكَ
 بِالْحَقِّ﴾ چاک ده‌زانن بنگومان نه‌م قورئانه‌ له‌لایه‌ن به‌روو دگارت‌ه‌وه به‌حەق و راستی نیراوو
 ﴿فَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُتَعَذِّبِينَ﴾ که‌وانه‌ هه‌ر گیز له‌گومانداران مه‌به‌ه ﴿وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ وه فه‌رمان
 و ووتە‌ی به‌روو دگارت ته‌واو به‌وه‌و به‌نه‌نجام گه‌بشت ﴿صِدْقًا وَعَدًا﴾ به‌راستی و دروستی
 ﴿لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَتِهِ﴾ که‌هه‌بچ که‌س ناتوانی بریارو ووتە‌کانی بگوری ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ هه‌ر
 خوا بیسه‌ری زانایه ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا أَصْحَابَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه ته‌گهر تۆ گوپرایه‌لی زۆربه‌ی ته‌وانه‌ بیت
 له‌سه‌ر زه‌ویدان ﴿يُضِلُّوكُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له‌پریگه‌ی خوا گوهرات ده‌که‌ن ﴿إِنْ يَشَاءُونَ إِلَّا الظَّلَمَ﴾ نه‌وان
 هه‌ر شوینی گومان که‌وتوون ﴿وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾ وه هه‌میشه‌ درۆو گو‌تسه‌ر کاری ده‌که‌ن ﴿وَإِنْ
 رَبُّكَ هُوَ أَغْلَى﴾ بنگومان هه‌ر به‌روو دگارت چاک ده‌زانیت ﴿مَنْ يَضِلْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ کس گو‌مرا
 بووه‌ و لای داوه‌ له‌پریگای نه‌و ﴿وَهُوَ أَغْلَى الْمُتَعَذِّبِينَ﴾ وه هه‌ر نه‌و زاناسه‌ به‌وانه‌ی پیتیازی راستیان
 گرتوو ﴿فَكُلُوا مِمَّا دُكِرْتُمْ عَلَيْهِ﴾ ده‌بخۆن له‌و (سه‌ر براو)‌ی که‌ناوی خوا‌ی له‌سه‌ر هه‌تراوو
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ بِآيَاتِنَا مُؤْمِنِينَ﴾ ته‌گهر ئیوه به‌نایه‌ته‌کانی خوا بر وادارن ﴿﴾

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْكُلُوا﴾ بۆچی ئهوه ناخۆن؟ ﴿مِمَّا ذُكِّرَ أَنْسَاءُ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ له (گۆشتی) ئهوه (نازه لان) هی که ناوی خوا ی له سهر هیتراوه (له کاتی سهر برینی دا) ﴿وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ﴾ که بینگومان خوا بۆتانی پروون کردۆتهوه ئهوهی حهرامی کردوه له سهرتان ﴿إِلَّا مَا أَضْطَرُّرْتُمْ إِلَيْهِ﴾ جگه له وهی که ناچار ده بن بۆی (بیخۆن لهو خوار دانهی که حهرام) ﴿وَإِنَّ كَثِيرًا لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ﴾ به راستی زۆر کهس خه لکی گومرا ده کهن به ههوا و تاره زوی خویان ﴿بَغْيَرِ عِلْمٍ﴾ به بن هیچ زانیاری بهك (که لهخواوه وه گیرا بیت) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِالْمُعْتَدِينَ﴾ بینگومان پهروهرد گارت دهست در بۆ کاران و سهر که شان چاک ده ناسی ﴿وَذُرُوا ظُهُرَ الْأَثَرِ وَبَاطِنَهُ﴾ له گوناھی ناشکراو نهیسی واز بیتن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَثَرَ﴾ به راستی نهوانه ی که گوناوه کهن به دهستی نهغهست ﴿سَيُجْزَوْنَ مِمَّا كَانُوا يَقْتَرُونَ﴾ به زوویی تۆله یان لی ده سهریت به هۆی ئهوه تاوانانه ی دهیانکرد ﴿وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا زُكِّرَ أَنْسَاءُ اللَّهِ عَلَيْهِ﴾ لهو (سهر براره) مهخۆن که ناوی خوا ی له سهر نه هیتراوه (له کاتی سهر بریندا) ﴿وَأَنَّهُ لَيْسَ﴾ بینگومان (خوار دنی) نهوه تاوان و له سنوور دهه چوونه ﴿وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لِرَبِّهِمْ﴾ وه بینگومان شهیتانه کان به نهیسی شت به دوستانیان ده لێن ﴿لِيَجْزِيَوكُمْ﴾ بۆ نهوهی موجداده له و ده مه ده میان له گه له بکهن ﴿وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمُ إِنَّكُمْ لَسَرُكُونَ﴾ جائه گهر به گونیان بکهن نهوه بینگومان له هاو بهش دانه ران ده بن ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ مَعَكُمْ فَالْحَيَّةُ﴾ ئایا که سینک که مردوو بیت (واته بی پروا بیت) و ئیمه زیندوو مان کردهوه (هیدایه تماندا) ﴿وَجَعَلْنَا لَهُ فُرَاتَيْنِ يَمُرُّ بَيْنَ الْأَنْبَاسِ﴾ و پرووناکیه کمان بۆ فهراهم هینا (که قورئانه) به هۆی نهوه وه له ناو خه لکیدا ده گهری و ده روات ﴿كُنْ مَثَلَهُ فِي الظُّلُمَاتِ﴾ ئایا وهك نهوه وایه که له ناو تاریکستانی کدا بیت ﴿أَلَيْسَ خَارِجَ مِنْهَا﴾ که به هیچ جووری دهه چوونی نه لی ﴿كَذَلِكَ رُبُّنَ الْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بهو شنبویه رازیتراوه تهوه بۆ بهیر وایان ئهوه کردهوه (خرابانه ی) دهیان کرد ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ قَرْيَةٍ أَكْثَرَ مَخْرَجٍ﴾ بهو شنبویه له هه موو شارێ کدا گه وه ترینی تاوانباریمان کرد (به ده سه لانداری) ﴿لِيُخْرِجُوا مِنْهَا﴾ بۆ شهوه ی پیلان و فیل بکهن لهو شارانه دا ﴿وَمَا يَتَّبَعُونَ إِلَّا بَأْسَهُمْ﴾ وه فیل و پیلان ناکه ن (له کهس) بینجگه له خویان ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ﴾ به لام نهوان هه سنی بی ناکه ن ﴿وَلَا آجَاءَ لَهُمْ إِلَهٌ﴾ وه کاتیک ئایه تیکیان بۆ بیت ﴿قَالُوا لَنْ نَمُوتَ﴾ ده لێن ئیمه هه ر گیز باوه ر نا هینین ﴿حَتَّى نَأْتِيَ بِنُفُسِنَا أَوْ نَكُونَ مِنْكُمْ﴾ هه تا وینه ی ئهوه ی به پیتغه مبه رانی خوا دراوه به ئیمه ش نه دریت ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ﴾ خوا چاک ده زانیت به پیام و پیتغه مبه رایه تی خۆی بۆ کوی ده نیریت (و کی شباو تره بۆ ئهوه کاره) ﴿سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَتَفَرُّوا﴾ به زوویی نهوانه ی تاوانبان کردهوه دوو چاریان ده بیت ﴿صَغَارَ عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سووکی و ریسوایی لای خوا و سزای سهخت ﴿مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به هۆی ئهوه پیلان و فیلانه وهی که دهیانکرد (له پرواداران) ﴿﴾

﴿فَمَنْ يُرِدْ أَنَّهُ بَصِيرٌ﴾ جا هه ركه سينك خوا بيه و نيت پښموونى بكات ﴿يَسْرَحْ صَدْرُهُ﴾
 ﴿إِلَّا سَلَامٌ﴾ سينگى فراوان ده كات بؤ ئيسلام (و پر واهيتان) ﴿وَمَنْ يُرِدْ أَن يُضِلَّهُ﴾ وه هه ركه س خوا بيه و نيت
 گومراي كات (له بهر نه شياويي و سه ركه شى خوى) ﴿يَجْعَلْ صَدْرُهُ رَضِيْقًا حَرِيْقًا﴾ سنگى زور تهنگى
 ده كات ﴿كَأَنَّمَا يَصْعَقُ فِي السَّمَاءِ﴾ وه كه نه وهى (بپه و نيت) بهر ز بپته وه بهر وه ئاسمان (چونكه مرؤف
 تا بهر وه ئاسمان بهر ز بپته وه هه ست به تهنگه نه نه سى ده كات و به ناره حهت هه ناسه ي بؤ ده دريت)
 ﴿كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ﴾ به و جور و خوا بپسى و ناپاكى داده نيت ﴿عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له سه ركه وانه ي
 كه بر واهيتن ﴿وَهَذَا صِرَاطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا﴾ ثم ئيسلامه پښگاي بهر و هرد گار ته كه پښك و راسته
 ﴿قَدْ فَضَّلْنَا الْآيَةَ﴾ بښگومان بهر و ونى ئايه نه كانمان باس كر دووه ﴿لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ﴾ بؤ كۆمه لښك
 كه بپه ركه نه وه ﴿لَهُمْ دَارُ السَّكِينَةِ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بؤ نه وانه يه لاي بهر و هرد گاريان مالى ناشتى كه (به هه شته)
 ﴿وَهُوَ وَلِيُّهُمْ يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ نه نه يا نه وپش دؤستپانه به هوى نه و كرده وه چاكانه ي ده يان كرد ﴿وَلَقَدْ
 بَخَّشْنَا رُحْمًا رَاحِمًا﴾ وه پوژنك (خوا) تېكرا كويان ده كانه وه (ده فهر مويت) ﴿يَتَمَتَّعُونَ بِالْحُجَّهِ﴾ نه ي
 ده سته و كۆمه لى جنو كه. ﴿قَدْ أَشْتَكَّ كُرْهُمُ مِنَ الْإِيمَانِ﴾ بښگومان ئيه وه زور كه سنان له ناده مپه كان
 گومرا كرد ﴿وَقَالَ أَتُوبُ أَوْ لَمْ تَتُوبْ﴾ وه دؤسته كانيان له ناده مى ده لښن ﴿وَبَنَّا أَشْتَمًا يَتَمَتَّعُونَ
 نَه ي بهر و هرد گار مان هه نديكمان سوودو كه لكمان له هه نديكمان و هر گرت. ﴿وَبَنَّا أَجَلَكَ الَّذِي أَجَلْتَ
 لَنَا﴾ وه بهر و كانه و مؤله نه گه يشتين كه بؤت ديارى كرد بووين. ﴿قَالَ أَتَأْمُرُونَا﴾ خوا فهر مووى
 ناگر شوپتانه. ﴿حَايِينَ فِيهَا﴾ به هه مپشه يى و بى برانه ره ده مينته وه تيايدا ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و
 كانه ي كه خوا بپه وى ﴿إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بهر استى بهر و هرد گارت كار دروستى زانابه ﴿وَكَذَلِكَ
 نَقُولُ بَعْضُ الظَّالِمِينَ بَعْضًا﴾ بهر شوپه هه نديك له سته مكاران ده كه ين به دؤست و پشيوانى
 هه نديكى تريان ﴿يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به هوى نه و كرده وانه وهى نه نجاميان ده دا ﴿يَتَمَتَّعُونَ
 بِالْحُجَّهِ وَالْإِيمَانِ﴾ نه ي ده سته و كۆمه لى جنو كه و ناده مى ﴿أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ﴾ نايه
 پيغه مبه رانسان له خوژان بؤ نه هات ﴿يَقْضُونَ عَلَيْكُمْ حُكْمًا﴾ كه نايه ته كانى منتان بؤ بخوينته وه
 ﴿وَيُنذِرُوكُم لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾ وه له گه يشتن و دور چار بوونى ثم پوژه يان نه ترساندن ﴿قَالُوا
 شَهِدْنَا نَحْنُ أَنفُسُنَا﴾ ده لښن (راسته و) شا به تى له سه ر خوژمان ده ده پښ ﴿وَعَمَّرْتَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ به لام
 ژيانى دونيا خه له ناندپنى ﴿وَشَهِدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ و شا به تيان له سه ر خوژيان دا ﴿أَنَّهُمْ كَانُوا
 كَاذِبِينَ﴾ كه بښگومان نه وان بى پروا بوون ﴿

﴿ذَلِكَ أَنْ لَوْ كُنْ رَبُّكَ مُهَيْلًا لَأَلْقَىٰ بِطَأْمِرِ﴾ نهوه ی باسکرا له بهر نهوه به که بهر وهر دگارت
 له ناو بهری (خه لکی) شارو گونده کان نه بووه و زولم و ستمی لی نه کردوون ﴿وَأَهْلَهَا
 عَقِبُوا﴾ له کاتیکدا خه لکی نهو شارو گونده بهی ناگابووبن ﴿وَلَيْكَ دَرَجَتٌ مِّمَّا عَمِلُوا﴾
 بۆ هه بهر به کینک (له جنۆ که و ئاده می) چهند پله و پابه هه به له بهرانه بهر کرده وه کاتیاندا
 ﴿وَمَا رَبُّكَ بِكَفٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ﴾ وه بهر وهر دگارت لهوه ی که ده یکن (نهو ستم کارانه) بی
 ناگانی به ﴿وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ﴾ هه بهر وهر دگاری نۆ بی نیازه و خواوه نی میهره بانی
 به ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْبِكْكُمْ﴾ نه گهر بهریت له ناوتان ده بات ﴿وَيَسْتَخْلِفُ مِنْ بَعْدِكُمْ مَن
 يَشَاءُ﴾ وه کینی بویت دوا ی ئیوه ده بکانه جینشین (ی ئیوه) ﴿كَمَا أَنشَأَكُم مِّن دُرَّةٍ قَدِيمَةٍ
 آخِرَةٍ﴾ وه ک چون ئیوه ی له نهوه ی کۆمه لکی تر به دی هیتا ﴿إِنْ مَّا لَوْ عَلِمْتُمْ لَآتِيَنَّ بَنِيكُمْ
 هه بهر به لیتیکتان بی ده دری هه ر دیت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ و ئیوه له دهس خوا ده ر ناچن ﴿قُلْ يَتَقَرَّبُ
 أَقْبَلُوا عَلَيَّ مَكَّاتِكُمْ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) بلی نه ی گه له که م له سه ر ریتیازی خوتان نهوه ی
 له دهستان دیت بیکه ن ﴿إِنِّي عَمَلٌ﴾ بینگومان منیش کارو کرده وه ی خۆم ده که م ﴿فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
 مَن تَكُونُ لَهُ عَقِبَةُ الدَّارِ﴾ جا له دهو باش ده زانن سه ر نه نجامی نهو دونیا بۆ کئی ده بیت ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ
 الظَّالِمُونَ﴾ بینگومان (بی باوه ران و) ستم کاران رزگاریان نابیت ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ﴾ وه بریار یاندا
 بۆ خوا له وه ی که (خوا) دروستی کردو دای هیتا ﴿مِنَ الْخَبْرِ وَالْأَنْعَامِ نَصِيبًا﴾ به شینک له کشتو کال
 و نازه ل و مالات ﴿فَقَالَ الْوَاهِدُ لِلَّهِ يُرْعَوِيهِمْ﴾ جا به گومانی خوریان ووتیان نه مه بۆ خوا به ﴿وَهَذَا
 إِلَهُكَ أَيُّهَا﴾ وه نهوه ش بۆ هاو به شه کاتمان (به کاتمانه) ﴿فَمَا كَانَ إِلَهُكَ إِلَهُهُ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ﴾
 جانه وه ی بۆ هاو به شه کاتیانه نهوه به خوا ناگات ﴿وَمَا كُنَّا إِلَهُهُ فَهُوَ يَصِلُ إِلَى شُرَكَائِهِمْ﴾ وه نهوه ش بۆ
 خوا به نه وه ده گات به هاو به شه کاتیان (واته: خوا نا به ویت و نه پداته وه به سه ر یاندا) ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾
 نای چ خرابه نهوه ی بریاری ده ده ن ﴿وَكَلَّا لَكَ رَبِّ لَكثيرٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ
 شُرَكَائِهِمْ﴾ نا بهو شنیوه به شه پتانه کان کوشتنی بۆ له کاتیان بۆ زور له هاو له دانه ره کان
 رازانده وه ﴿يُرْذَلُونَ وَيُلْقَوْنَ سُوءًا عَنِّيهِمْ دِينَهُمْ﴾ بۆ نهوه ی له ناویان به رن (به کوشتنی کهسانی
 بی ناوان) وه بۆ نهوه ی ئاینه که بیان لی بشیوتنن ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا﴾ وه نه گهر خوا بیویستایه
 نهوه یان نه ده کرد ﴿فَذَرَهُمْ وَمَا تَعَرَّوْا﴾ که واته لیان گهری با له گه ل نهو درزو ده له سه به ی
 که هه لی ده به ستن (بی ناگا و گومرا بن) ﴿

﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقُرُ لَا فَتَنَ لَكُنَّا بِهَا وَمَا نَكُنْ بِبَارِقِينَ﴾ (به گومانى خویان) ده‌یان ووت نه‌مانه ئازەل و مالات و کشتو کالێکن که‌قه‌ده‌غه کراون ﴿لَا يَنْقُصُهَا إِلَّا مَنْ نَّشَاءُ﴾ نابى لێان بخوات که‌سانێک نه‌بێ خۆمان به‌مانه‌وێت ﴿بِرَّعِيمٍ﴾ به‌گومانى خویان ﴿وَأَلْعَمَّ حُزْنُهَا فَكَرِهَهَا﴾ مالا ئێکێش به‌ستیان قه‌ده‌غه کراو و (نابى باریان لى بشرى یا سواریان بێن) ﴿وَأَلْعَمَّ أَفْئُكُورُوتِ اسْمِ اللَّهِ عَلَيْهَا﴾ هه‌روه‌ها ئازەل و مالات هه‌یه (له‌کاتى سه‌ربرین دا) ناوی خویان له‌سه‌ر نه‌ده‌برد ﴿أَفْتَرَاءَ عَلَيْهِ﴾ به‌درو هه‌لبه‌ستن به‌ده‌م خواوه ﴿سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ﴾ له‌مه‌ولا خواتۆله‌ی نه‌و درو هه‌لبه‌ستن به‌یان لى ده‌سته‌نیت ﴿وَقَالُوا إِنَّمَا بُطِنُوا هَٰذَا الْأَنْعَامِ﴾ وه‌ ده‌یان ووت نه‌وه‌ی له‌سکى ئه‌م ئازەل و مالاته‌ دایه ﴿خَالِصَةً لِّلَّذِينَ كُفِرُوا﴾ تابه‌ته به‌نێرینه‌ کانمانه‌ وه‌ (به‌واوه‌ کانمان) ﴿وَمُحَرَّمَةً عَلَى الرَّحْمَةِ﴾ وه‌ قه‌ده‌غه کراوه له‌سه‌ر ژنه‌ کانمان ﴿وَإِنْ يَكُنْ مِثْقَلُهُمْ خُوصٌ شُرَكَّاءُ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر مرده‌اره‌ به‌و به‌وون نه‌وا هه‌موو تیایدا هاو به‌شو به‌شدان ﴿سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ﴾ به‌زووبى خوا سزای ئه‌م پێشامه (نه‌فامانه‌) یان ده‌داته‌وه ﴿إِنَّهُمْ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بێگومان خوا کار دروستى زانایه ﴿فَدَحَّيْرَ الْوَيْتِ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ﴾ به‌راستى زیانباربوون نه‌وانه‌ی بو‌له‌کانى خویان کوشت ﴿سَفَهَا يَغْزِرَ عَلَيْهِ﴾ به‌نه‌فامى و نه‌زانى ﴿وَحَرَّمَ أُمَامَازَ قَهْرُ اللَّهِ﴾ و نه‌وه‌ی که‌خوا بێ به‌خشبوون له‌خویان قه‌ده‌غه کرد ﴿أَفْتَرَاءَ عَلَى اللَّهِ﴾ به‌ده‌ست هه‌لبه‌ست و درو به‌ده‌م خواوه ﴿فَدَحَّيْرَ أُمَامَازَ قَهْرُ اللَّهِ﴾ به‌راستى نه‌وانه‌ گوهر باربوون و برێتموونى کراو نه‌بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ نه‌نها خوايه که‌به‌دى هه‌تاوه باخانى ﴿مَقَرُّو بَنَاتٍ﴾ که‌پرو هه‌رزاله‌ بو کراو (یا ساق به‌رز) ﴿وَعَلِيمٌ مَّقَرُّو بَنَاتٍ﴾ وه‌ که‌پرو هه‌رزاله بو نه‌کراو (ساق کورت) ﴿وَالْخَلَّ وَالزَّرْعَ﴾ وه‌ دار خورماو کشتو کالى ﴿مُحْتَلِفًا أَلْوَانُهُ﴾ جیاواز له‌خواردن و تامدا (به‌دى هه‌تاوه) ﴿وَالزَّرْتُوتَ وَالزَّيْتُونَ﴾ زه‌یتون و هه‌ناریشى (به‌دى هه‌تاوه) ﴿مُتَشَبِّهَاتٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ مِّنْ دَاوِلَةٍ﴾ وه‌ نه‌ها که‌نه‌چوو (له‌تامدا) ﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ﴾ بخۆن له‌به‌روبووسى کاتێک هاته‌به‌ر ﴿وَأَنزَلْنَا لَهُ زُلْفَةً يَوْمَ فَتْرِهِ﴾ وه‌ له‌پوژى دروینه‌و چێنیدا مافه‌ که‌ی (زه‌ کاته‌ که‌ی) لى بده‌ن ﴿وَلَا تُسْرِفُوا﴾ و زیاده‌ پو‌ی مه‌ که‌ن ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾ بێگومان خوا زیاده‌پو‌یانى خۆش ناوێت ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ حَمَلُوهٗ وَقَرْنُهَا﴾ له‌ئازەل و مالاتیش هه‌ندیکى باره‌هل‌گه‌وه‌ هه‌ندیکى بو کولک و خورى (که‌پاخه‌رو فهرشى لى دروست ده‌کریت) ﴿كُلُوا مِنَّمَا رَزَّكَمُ اللَّهُ﴾ له‌وه‌ی که‌خوا بێ به‌خشبوون بخۆن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وه‌ شوێنى هه‌نگاوه‌کانى شه‌یتان مه‌ که‌ون ﴿إِنَّهُ لَكُمُ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ چونکه‌ بێگومان شه‌یتان دوژمنیکى ئاشکرای ئێوه‌یه. ﴿١٥١﴾

﴿تَمَثَّلَ لَوْحٌ﴾ (خوا) هه‌شت جوز نازەن و مالانی (دروست کردووه) ﴿فِي السَّانِ أَثْنَيْنِ﴾ له‌مه‌ر دووان (مه‌ر و به‌ران) ﴿وَمِنَ الْعَمَزِ أَثْنَيْنِ﴾ و له‌بزن دووان (بزن و سابرین) ﴿قُلْ أَلَمْ يَكُنْ حَرَمٌ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: ئایا خوا ئەو دوو نیره‌ی حه‌رام کردووه؟ ﴿أَمْ أَلْأَثْنَيْنِ﴾ یا ئەو دوو می‌به؟ ﴿أَمْ أَلْأَثْنَيْنِ﴾ یا ئەو بینجوانه‌ی که له‌سکی ئەو دوو (جوزە نازەله) مینه‌دایه ﴿تَبَيَّنَ بِعِلْمٍ أَن كُنْتُ صَادِقٌ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌ راست ده‌که‌ن هه‌والم به‌نی به‌زانیاریه‌ک (له‌خواوه) ﴿وَمِنَ الْإِبِلِ أَثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ أَثْنَيْنِ﴾ وه‌ له‌حوشتر دووان و له‌به‌شه‌ولاخ دووان (نیرو میه‌ک) ﴿قُلْ أَلَمْ يَكُنْ حَرَمٌ أَمْ أَلْأَثْنَيْنِ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: ئایا خوا ئەو دوو نیره‌ی حه‌رام کردووه یا نه‌و دوو می‌به؟ ﴿أَمْ أَلْأَثْنَيْنِ﴾ یا ئەو بینجوانه‌ی که له‌سکی ئەو دوو (جوزە وولاخه) مینه‌دایه ﴿أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَّيْكُمْ اللَّهُ بِهَذَا﴾ یا نه‌و ئیوه‌ ناماده‌و شایه‌ت به‌وون ئەو کاته که خوا فه‌رمانی به‌کردن (به‌م فه‌ده‌غه‌ کردنه) ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که‌واته کی له‌و که‌سه سه‌م کار تره‌ که‌درو به‌ده‌م خواوه هه‌لده‌به‌ستیت ﴿يُضِلُّ النَّاسَ﴾ بۆ ئەوه‌ی خه‌لکی گوهرای بکات ﴿يَعْمُرْ عِلْمٌ﴾ به‌می هیچ زانیاری به‌ک ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ به‌راستی خوا به‌یتموونی کۆمه‌لی سه‌م کاران ناکات ﴿قُلْ لَا أَجِدُ فِي مَا أُوحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ﴾ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: نابینم له‌وه‌ی که‌ (وه‌حی) و سه‌رووشم بۆ کراوه هیچ خۆراکیه‌ک حه‌رام به‌یت بۆ که‌سینک که‌ به‌خوات ﴿إِلَّا أَنْ يَكُونَ مِمَّا قَدْ مَسَّ فَرْجًا﴾ جگه‌ له‌ مرداره‌وه‌ بوو یا نه‌وینیکی به‌زینراوه نه‌ به‌یت ﴿أَوْ لَحْمِ خَيْرٍ فَإِنَّهُ رِجْسٌ﴾ با گۆشتی به‌راز چونکه‌ به‌نگومان نه‌وه‌ش به‌یس (وه‌ه‌رامه) ﴿أَوْ فِسْقًا أَهْلًا لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ﴾ یا نه‌و سه‌ر به‌راوینک (کاتی سه‌ر به‌رین) ناوی غه‌یری خوا‌ی له‌سه‌ر هه‌ترایه‌یت ﴿فَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ بَاعَ﴾ جا هه‌ر که‌س ناچار بوو (که‌ئه‌و حه‌رامانه‌ به‌خوات له‌به‌ر به‌رمیه‌نی و خواردنی حه‌لالی ده‌ست نه‌که‌وت) یا زیاد له‌به‌نیو به‌ست نه‌خوات ﴿وَلَا عَاقِبَ لَهُ﴾ و مه‌به‌ستی سه‌نوو به‌زاندن نه‌به‌یت ﴿فَإِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ رَحِيمٌ﴾ نه‌وه‌ به‌نگومان به‌روه‌ر دگارت لیه‌وره‌ی میه‌ره‌بانه ﴿وَعَلَى الَّذِينَ هَكَذَا وَحَرَيمٌ﴾ ته‌نها له‌سه‌ر نه‌وانه‌ی به‌ونه‌ جووله‌که‌ حه‌راممان کرد ﴿كُلُّ ذِي ظُلْمٍ﴾ هه‌مه‌و به‌ر نوکدارینک (بالدار به‌یت یا نازەل) ﴿وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمْ شُحُومُهُمَا﴾ وه‌ له‌ (گۆشتی) به‌شه‌ولاخ و مه‌رو به‌زینش به‌و و به‌زه‌کانیمان لێ حه‌رام کردن ﴿إِلَّا مَا حَلَلْتَ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ﴾ مه‌گه‌ر نه‌وه‌ی که‌به‌سه‌ر به‌شتیانه‌وه‌ به‌یت ﴿أَوِ الْحَوَايَا﴾ یا ئەوه‌ی به‌ریخۆله‌کانیانه‌وه‌ به‌یت ﴿أَوْ مَا أَخْلَلْتَ بِظِلْمٍ﴾ یا ته‌که‌ل به‌و به‌یت و لکا به‌یت به‌ئیسکه‌وه ﴿ذَلِكَ جَزَاءُ سَافَهَاتِهِمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ به‌هزی سه‌ر که‌شیانه‌وه‌ ئەو تۆله‌ و سه‌زمان دان ﴿وَأَنَّا لَصَادِقُونَ﴾ وه‌ به‌نگومان ئیمه‌ راست گوین ﴿۱۱﴾

﴿فَإِنْ كَذَّبُوكَ﴾ ته مجا نه گهر باوه ریان بێ نه کردی ﴿فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُوْ رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ﴾ نهوا (بیان) بلی
 په روه ردگار تان خواوه نسی میهره بانی فراوانه ﴿وَلَا يُرِيدُ بَأْسُهُ دَعْوَةَ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ وه سزاو تولهی نهو
 (خوا که هات) له هوزی تاوانباران ناگیر دریته وه ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ نهوانه ی که هاویه شیان
 بۆ خوا دانا بوو له مه وه دوا ده لێن: ﴿لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَآ آبَاؤُنَا﴾ ته گهر خوا بیویستایه نيمه وه
 باوو باپیرانمان هاویه شمان (بۆ خوا) دانه ده نا ﴿وَلَا حَرَجَ بَيْنَ شَىْءٍ﴾ وه هیچ شتی کمان حه رام نه ده کرد
 ﴿كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِ﴾ ههر بهو شیوه به نهوانه ی پیش ته مانیش درویمان کرد ﴿سَخَىٰ
 ذَاؤُنَا مَا﴾ هه تا سزاو تولهی نيمه بیان چه شت ﴿قُلْ هَلْ عِندَكُمْ مَعْنٌ﴾ (نه ی موحه ممه د) ﴿إِنْ تَشْعُرُونَ إِلَّا
 الْفَلَنُ﴾ نيمه شوینی هیچ شتی که ناکه ون بيجگه له گومان نه بیت ﴿وَإِنْ أَنتُم إِلَّا فِتْنَةٌ﴾ و نيمه
 ههر له خوتانه وه به گوتره شت ده لێن ﴿قُلْ فَيَسِّرْ لَنَا رَبُّكَ الْيُسْرَىٰ﴾ بلی ده ی که هوانه به لگه ی به هیز
 و (ده سه لات) ههر بۆ خوا به ﴿فَلَوْ شَاءَ لَهَدَّيْكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ جا ته گهر (خوا) بیویستایه ههر هه مووتانی
 ده خسته سه ر ږی راست ﴿قُلْ هَلْ شَهِدَ اللَّهُ كُفْرَ الَّذِينَ﴾ (نه ی موحه ممه د) ﴿بَلَىٰ ثُمَّ شَهِدَ أَنَّهُ تَان
 يَتَشَهِدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَذَا﴾ که شایه تی ده ده ن که خوا نه مه ی حه رام کردوه ﴿فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدُ
 مَعَهُمْ﴾ جا ته گهر (به درو) شایه تیان دانو له گه لیاندا شایه تی مه ده ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا
 بِآيَاتِنَا﴾ وه شوین هه واو هه وهس و ناره زواتی نهوانه مه کدوه که باوه ریان نه هیتا به نایه ته کانی
 نيمه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه شوین نهوانه ش مه کدوه که پر وایان نی به به پر وزی دوا یی
 ﴿وَهُمْ يَرْتَابُونَ عَدُوَّتِ﴾ نهوانه ش که هاویه ش و هاوتا بۆ په روه ردگار یان بریار ده ده ن ﴿قُلْ تَعَالَوْا أَقْلُ
 ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی ورن بابیخو نيمه وه (بوتان) ﴿مَا حَرَّمَ رَبِّي كُفْرُكُمْ﴾
 نه وه ی په روه ردگار تان (حه رام) و یاساغی کردوه له سه ر تان ﴿لَا تَشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ (فه ر مانیداوه
 که وا) هیچ شتی که نه که ن به هاویه ش بوی ﴿وَيَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و له گه ن باوک و دایکدا نا کار چاک
 و په فصار جوانین ﴿وَلَا تَقْسُوا أَنفُسَكُمْ بِإِثْمِي﴾ و منداله کانتان مه کوزن له بهر هه زاری و نه بوونی
 ﴿عَنْ نَّرَفُكُمْ وَلَا بَأْسَ﴾ نيمه پر وزی نيمه نهوانیش ده ده ین ﴿وَلَا تَقْسُوا أَنفُسَكُمْ﴾ وه نزیکه گونا هو
 کرده وه زور به ده کان مه که ونه وه ﴿مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ﴾ نه وه ی که به ناشکر ده کری لهو (خراپانه)
 نه وه ش په نهان ده کری ﴿وَلَا تَقْسُوا أَنفُسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ وه نه وه که سه مه کوزن که خوا
 کوشتنی حه رام کردوه مه گهر هه ی بې (بکوزر ته وه له توله دا) ﴿ذَلِكَ وَصَّيْكُمْ بِهِ﴾ خوا نه مانه ی
 به نيمه و پاسپاردوه ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ نه وه ی نې بگه ن (و ژیری خوتان به کار به یستن) ﴿﴾

﴿وَلَا تَقْرُؤُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ وه نزیکی مالی هه ژیوان مه که ونه وه ﴿إِلَّا بِآلِیِّهِ أَحْسَنَ﴾ مه گهر به و شنبوهی که جوانتر و چاکتر بیت (بوته وان) ﴿حَتَّىٰ یَبْلُغَ أَشُدَّهُ﴾ تا بالغ ده بیت و ده گاته هیزی خوی ﴿وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِزَانَ﴾ و یوازیه و کیشانه بئ زیادو کهم نه نجام بدهن به داد گهری ﴿لَّا تُکَفِّرُ قَسَا إِلَّا وَسْعَتُهَا﴾ داوای هبچ نه رک و فهرمانیک له کهس نا کهس به نه ندازهی توانای خوی نه بیت ﴿وَأَذِّنْ لَهُمْ أَفْئِدَتَهُمْ﴾ وه کاتیک (بوشابه تی دان و شتی تر) قسه تان کرد دادوه و راست بن ﴿وَلَوْ كُنْتَ ذَا غُرْفَةٍ﴾ با (له دزی) خزمی نزیکی خوش تان بیت ﴿وَرَبُّهُمُ اللَّهُ أَوْفَتْ﴾ وه بلین و بهیمانی خوا به چاکی به نه سهر ﴿ذَٰلِكُمْ وَصَّیْکُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانهی به ژیوه راسپاردوه ﴿لَعَلَّکُمْ تَذْکُرُونَ﴾ بوته وهی بیر بکه نه وه ﴿وَأَن مِّنْ ذَا صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ﴾ (فهرمانی داوه که) بینگومان نه مه پرنگای راستی منه که راست و دروسته ﴿فَاتَّبِعُوهُ﴾ که واته شوینی بکه ون ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ﴾ و شوینی کونره پرنگا و پرچکه کانی تر مه که ون ﴿فَتَفَرَّقَ بِکُمْ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ چونکه دوورتان ده خه نه وه و لاتان ده دن له پرنگهی خوا ﴿ذَٰلِكُمْ وَصَّیْکُمْ بِهِ﴾ خوانه و شتانهی به ژیوه راسپاردوه ﴿لَعَلَّکُمْ تَتَّقُونَ﴾ بوته وهی پاریز کار و له خوا ترس بن ﴿ثُمَّ إِنَّمَا أَنَا بَعْدَ ٱلْحَبَشَةِ﴾ له پاش نه وه ته و راتمان به غشی به موسا ﴿سَمَاعًا عَلَی ٱلَّذِی أَحْسَنَ﴾ بوته و او کردنی چاکه و به هرمان به رانهر که سینک که به چاکی بی هه نساهه ﴿وَتَفْصِیلاً لِّکُلِّ شَیْءٍ﴾ وه روون که ره وهی هه موسو شتیک بی ﴿وَهَدِی وَرَحْمَةً﴾ وه پریشاندهر و پرینمونی و میهره بانی بی ﴿لَعَلَّکُمْ یَلْقَیْهِ رَبُّکُمْ﴾ بوته وهی باوه پریش به گیشتیان به حوزوری به روه رد گاریان (له بوژی دوا بیدا) ﴿وَهَٰذَا کِتَابُ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَکٌ﴾ وه نه م قورئانه پیروزه به فهر و پیشه مان ناردوته خواره وه ﴿فَاتَّبِعُوهُ﴾ که واته شهوش شوینی بکه ون ﴿وَأَتُوا ٱلْعَلَکَ کَرْتَجْمُونَ﴾ و خوتان بیاریزن و (پاریز کار بن) تا به حمتان بی بکریست ﴿أَن تَقُولُوا﴾ له به ره وهی نه لین ﴿إِنَّمَا أُنزِلَ ٱلْکِتَابُ عَلَی طَیِّفَتَیْنِ﴾ بینگومان کتیب ته نها بو سهر دوو کرمه لی (گا وورو جو و له که) نیرا و ته خواره وه ﴿مِن قَبْلِنا﴾ له پیش ژیومه دا ﴿وَإِن کُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَفِیْلَیْنِ﴾ که به راستی ژیومه له خوتند نه وه و لیکن ژیومه وهی کتیه کاتیان بی ناگا بوو بن ﴿أَوْتَقُولُوا﴾ وه بوته وهی نه لین ﴿لَو أَنَّا أُنزِلْنَا عَلَیْکُمْ ٱلْکِتَابُ﴾ به راستی نه گهر کتیبی ناسمانی بو ژیومه ش به تابیه ﴿لَعَلَّکُمْ أَهْتَفَیْتُمْ﴾ نه وه ژیومه له وان پرینمونی تر ده بوو بن ﴿فَقَدْ جَاءَکُمْ بَیِّنَةٌ مِّن رَّبِّکُمْ﴾ ژیوه بینگومان به لگه و نیشانه (قورئان) ی رووتان له به روه رد گار تانه وه بو هاتوه ﴿وَهَدِی وَرَحْمَةً﴾ که پرینمونی و میهره بانی کی گهر بهه ﴿مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ کَذَّبَ بِآیَاتِ ٱللَّهِ﴾ که واته کی ستم کار تره له و که سهی بی باوه بیت به ثابته کانی خوا و به دروی بزانتیت ﴿وَصَدَقَ عَقَبُهَا﴾ وه روویان لی وهر گپریست ﴿سَتَجَرِی ٱلَّذِیْنَ یَصْدُقُونَ عَنْ ءَایَاتِنَا﴾ له مه و دوا به زوویی قوله ده سبتین له وانهی سهر پیچی ده کهن له ثابته کانی ژیومه ﴿سُوۡءَ ٱلْعَذَابِ﴾ به سزابه کی به دو سهخت ﴿یَمَّا کَانُوا یَصْدُقُونَ﴾ به هزی نه و لادانه وه که ده یان کرد

﴿عَلَّ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ﴾ ناختو نهوان چاوهروانی چ شستێك ده كەن بېنجگه لهو هی مه لانیكه (ی گیان كیشان) بان بۆ بیت ﴿أَوَلَيْ رَبَّكَ﴾ بان پهروهر دگارت بیت (ئه هی موحه ممه د ﷺ) ﴿أَوَلَيْكَ يَحْضُرُ إِلَهِتُ رَبِّكَ﴾ بان ههندیك له مو عجزه و نیشانه ناشكر اكانی پهروهر دگارت به دی بیت ﴿يَوْمَ يَأْتِي يَحْضُرُ إِلَهِتُ رَبِّكَ﴾ نهو بۆزه ی ههندیك له نیشانه و بهنگه پروونه كانی پهروهر دگارت به دی بیت ﴿لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا﴾ باوهر هیتان مسوود ناگه به نیت به هیچ كەس ﴿لَنْ تَكُونَ فَاةً مِنْ قَبْلِ﴾ كه پینشتر بر وای نه هیتان بیت ﴿أَنْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا﴾ بان هیچ خیر و چاكه به كسی نه كر دینیت له گه ل ئیمانده كیدا ﴿قُلْ أَنْظِرُوا إِنَّا مُنْظَرُونَ﴾ بلی: چاوهروان بن (هه ره شهیه) ئیمهش چاوهروانی ده كه بن ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به راستی نهوانه ی ئاینه كه بان بهش بهش كرد ﴿وَكَانُوا شِرْعًا﴾ و بوون به چهند دهسته و ئاقمێكه وه ﴿لَأَنْتَ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ﴾ نو له هیچ شتێكدا له نهوان نیت ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ﴾ بېگومان كاری نهوان تهنها بۆ لای خوا ده گه رینه وه ﴿لَنْ يَنْفَعَهُمْ يَمَانُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ پاشان خوا هه و البان پێ ده دا به هه ر كرده وه به ك كه كر دوانه ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هه ر كه سینك چاكه بكات ﴿فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا﴾ نه وه (له بۆزی دوا یی دا) ده نه وه نه دی چاكه كه ی پاداشتی بۆ هه به ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وه هه ر كه سینك خرابه بكات ﴿فَلَا يَجْرِي إِلَّا يَمَانُهَا﴾ نه وه تۆله ی لێ ناسیتری تهنها به وینه ی خۆی نه بێ ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ و نه وانه سته میان لێ ناکریت ﴿قُلْ إِنِّي خَشِيتُ رَبِّي﴾ (ئه هی موحه ممه د ﷺ) بلی بېگومان من پهروهر دگارم دیتمو و نیی كر دووم ﴿إِنْ صِرْطُ مُسْقِطٍ﴾ بۆ رینگای راست ﴿دِينًا قِيمًا﴾ ئایینکی زور راست و پاك (كه هیچ لاریه کی تیا نی یه) ﴿فَلَا يَزِيدُهُمْ خِفَافًا﴾ ئایینی نه و ئیر اهیمه به كه له هه موو ئایینه ناراسته كان لا بد وه بۆ په رستی خوا به تهنها ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الْمُسْرِكِينَ﴾ وه به هیچ جورێك له هاو بهش پهیدا كه ران نه بو وه ﴿قُلْ إِنْ صَلَّيْتُ وَشَكَيْتُ﴾ (ئه هی موحه ممه د ﷺ) بلی بېگومان نوێزو (به ندهیه تی) و قوربانی ﴿وَمَحَبَّتِي وَمَمَاتِي﴾ و ژبان و مردنم ﴿يَا رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ هه ر بۆ خوا ی پهروهر دگاری هه موو جیهاتیا نه ﴿لَا تُشْرِكُ اللَّهُ﴾ هیچ هاو به شتێکی نی به ﴿وَيَذَلِكِ أَمْرٌ﴾ و هه ر به وه فەرمانم پێ درا وه ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه من به كه می ناو هه موو موسلمانان و فەرمانبه ر دارنم (بۆ خودا) ﴿قُلْ خَيْرٌ لَكُمْ أَن تَبْذُرُوا﴾ (ئه هی موحه ممه د ﷺ) بلی: ئایا بېنجگه له خوا په رستراوینکی تر بۆ خۆم هه لێزێرم ﴿وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له كاتێكدا نه و پهروهر دگاری هه موو شتێكه ﴿وَلَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ إِلَّا بِمَا كَسَبَتْ﴾ و هه ر كه سینك هه ر گونا هه خرابه به ك بكات تهنها له سه ر خۆیه تی ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ وه هیچ كه سینکی گونا ههكار گونا هه كه سینکی تر هه نا گریت ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ فَتَرَكُوكُمْ﴾ پاشان گه رانه و تان هه ر بۆ لای پهروهر دگارتانه ﴿وَيَسْأَلُكُمْ رَبُّكُمْ فِي شِعْرِ النَّارِ﴾ نه مچا هه و البان پێ ده دا به وه ی كه ئیوه تیا بدا جیاواز بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ حَافِظًا الْأَرْضَ﴾ وه خوا نه و زاته یه كه ئیوه ی كر دو وه به جیشیانی زه وی (كۆمه ل له دوا ی كۆمه ل دین) ﴿وَرَفَعَ بَعْضَكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ﴾ چهند پله هه ندیك تانی به رز كر دۆته وه به سه ر هه ندیكی تر تاندا ﴿لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ﴾ بۆ نه وه ی ئاقبتان بكاته وه له و دا كه پێی به خشیوون ﴿إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعِقَابِ﴾ به راستی پهروهر دگارت تۆله سه ندنی خیرایه (بۆ به دگاران) ﴿وَلِلَّهِ الْقُدْرُورُ حَسْبُ﴾ وه به راستی نه و لیورده ی میهره بانه (بۆ چاكه كاران) ﴿

سوره‌ی (الأعراف)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿التَّصَّ﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم، صاد) ده‌خوێتریتیه‌وه، خوا زانا ئه‌ره به‌ماناو مه‌به‌ست پێی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌هره‌ی سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿كَتَبَ الْوَلَدَ إِلَيْكَ﴾ (ئه‌م قورئانه) نامه‌یه‌که نیراوه‌ته خواره‌وه‌بو ئۆ (ئه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿فَلَا تَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِّنْهُ﴾ که‌واته‌ دل ته‌نگ مه‌به (به‌به‌سه‌وه نه‌که‌رائی) ﴿لَتُنْفِرُوا﴾ بۆ ئه‌وه‌ی (ئه‌وان) به‌م قورئانه به‌تر سی‌تی ﴿وَذَكِّرْ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ و به‌ر خسته‌وه‌وه ئامۆزگاریش بپۆی و به‌ر واداران ﴿أَتَبْعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ به‌به‌سه‌وه‌ی ئه‌وه بکه‌ن که له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگارتانه‌وه دابه‌زیتراوه‌ته خواره‌وه‌بو ئان ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا مَن دُونَهُ أُولَئِكَ﴾ وه‌ بینه‌جگه له‌ئه‌و (خودا) شوێن هیچ په‌رستر و انێکی تر مه‌که‌ون و مه‌یکه‌ن به‌پشێوانی خۆتان ﴿فَلَا تَمَنَّوْا لَكُمْ عُرُونَ﴾ ئێوه زۆر که‌م به‌سه‌ره‌که‌نه‌وه ﴿وَكَم مِّن فَرْسٍ أَفْهَقَ عَنْهَا﴾ وه‌ چه‌نده‌ها شار و گوندمان وێران کرد ﴿فَجَاءَهَا نَسَائِكُهَا﴾ و سه‌زای ئیمه‌یان بۆ هات له‌شه‌ودا ﴿أَوْ هَرَّ قَالِبُونَ﴾ بان ئه‌وان له‌خه‌و و پشووێ نیوه‌پۆدا بوون. ﴿فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ إِلَهُهَا﴾ جا کاتێک سه‌زای ئیمه‌یان بۆ هات هاوار و نزیابان هیچ نه‌بوو ﴿إِلَّا أَن قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بینه‌جگه له‌وه‌ی که‌ده‌یان ووت: به‌پراستی ئیمه‌سته‌م کاربووین. ﴿فَلَمَّا سَأَلْنَا الَّذِينَ أُزِيلُوا إِلَهُهُمْ﴾ سویند به‌خوا به‌پراستی په‌ر سه‌یار ده‌که‌ین له‌وانه‌ی که‌په‌غه‌به‌رائیان بۆ نێردا (که‌چون پشێوازیان لێکردن) ﴿وَلَمَّا سَأَلْنَا الْمُرْسَلِينَ﴾ وه‌ بینگومان په‌ر سه‌یاریش ده‌که‌ین له‌په‌غه‌به‌رائان (که‌چون وه‌لام درانه‌وه). ﴿فَلَمَّا قُضِيَ عَلَيْهِمُ الْعَمَلُ﴾ جا سویند به‌خوا به‌پراستی (ئه‌وه‌ی کرد و ویانه) بۆیان ده‌گیرینه‌وه له‌په‌رووی زانیاریه‌وه ﴿وَمَا كُنَّا عَلَيْهِمْ بِمُحْصِينَ﴾ وه‌ ئیمه‌ هیچ کاتێک بپێ ناگانه‌بووین (لێیان) ﴿وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ﴾ کیشه‌نه‌ی پراستی (بۆ کرده‌وه‌کانتان) له‌و پۆزه‌دا ده‌بێت و گومانی ئێدانی به‌ ﴿فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ جاهه‌ر که‌س کیشه‌راو (ی چاک) ه‌کاتی قورس بیت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ أَتَقَرَّبُونَ﴾ ئه‌وانه‌ نه‌وانه که‌سانێکن که‌خوێانیان دۆرانده‌وه‌وه زه‌هر مه‌ندبوون ﴿بِمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾ به‌هۆی ئه‌وه‌ی که‌سته‌میان کرد به‌رانه‌ر به‌لگه‌و نیشه‌نه‌کانی ئیمه (و به‌دریان دانا) ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّاكَ فِي الْأَرْضِ﴾ سویند به‌خوا بینگومان ئیمه‌ ئێوه‌مان نیشه‌جی و جینگه‌ر کرد له‌زه‌ویدا ﴿وَجَعَلْنَا لَكُم فِيهَا مَعِيشٌ﴾ و جزیره‌ها هۆی ژیا‌مان ئێیدا بۆ په‌خساندن ﴿فَلَمَّا تَمَثَّلْتَ لَهُمْ﴾ (به‌لام) ئێوه زۆر که‌م سوپاس گوزارن ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ نُحُوتًا مُّكْتَرًا﴾ سویند بیت بینگومان ئێوه‌مان به‌دی هێتا و پاشان شیکل و شێوه‌مان کیشه‌ان ﴿ثُمَّ قَنَّ لِلْعَالَمِينَ كَوْنَكُمْ وَأَلَدَكُمْ﴾ پاشان ووتمان به‌فریشه‌کان سوژده‌یه‌ن بۆ ئاده‌م ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ هه‌موویان په‌که‌سه‌ر سوژده‌بان برد بینه‌جگه له‌ئێبلیس (له‌شه‌یتان) ﴿لَرَبِّكَ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ که‌له‌سوژده‌به‌ران نه‌بوو

﴿قَالَ مَا مَنَّكَ اللَّهُ أَنْ تُبْذِرَ أَمْوَالَكَ﴾ (خوا) فەرمووی چی بەرگری کردی کە مسوزدە نەبەیت کاتێک
 فەرمانم پێکردی ﴿قَالَ أَتَخْشَوْنَهُ﴾ (شەبتان) ووتی: من لە (ئادەم) چاکترم ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَ مُدْرِينَ طِينٍ﴾
 چونکە من لە ئاگر دروست کردوو و ئەو لە تور دروست کردوو ﴿قَالَ فَأَظْهَرِ مَنَّهُمَا﴾
 (خوا) فەرمووی: (لە بەهەشت) بپرۆرە خواروو ﴿فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا﴾ چونکە بۆت نی یە لەو
 (بەهەشتە) دا خۆت بە گەورەو زۆر بزانی ﴿فَأَخْرَجَ﴾ بە کسەر دەرچو ﴿إِنَّكَ مِنَ الصَّٰغِرِينَ﴾ بە راستی تو لە بێ
 نرخ و ریسواییانی ﴿قَالَ أَنْظِرْنِي﴾ ووتی مۆلەتم بەدە (مەمەرنە) ﴿إِلَّا يَوْمَ يَنْعَمُونَ﴾ تانە و پرۆزە
 زیندوو دەکەیتەو ﴿قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خواش) فەرمووی: بێگومان تو لە مۆلەت دراوانی
 ﴿قَالَ فِيمَا آتَيْنِي لِأَفْعِدَنَّ لَهُمْ﴾ ووتی ئەو پەرورەدگار بەهۆی ئەووە کە گوهرات کردم بێگومان
 بۆیان (ئادەم و ئەو کانی) دادەنیشم ﴿صِرْطُكَ الشَّافِقِينَ﴾ لەرنگە راستە کە ی تۆدا ﴿قَالَ لَا يَنْفَعُهُمْ فِي يَوْمٍ
 أَيُّهُمْ أَزْوَاجٌ خَلَقْتَنِي﴾ ئەمجا سویندبێ بێگومان بۆیان دەچم لە پێشیانەو و لە دوایانەو ﴿وَمَنْ أَتَسْتَعِينُ﴾
 شەبتانەو ﴿وَهُ لَه لای راستیان و لە لای چەپیانەو ﴿وَلَا تُجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ﴾ ئەوسا نابینی زۆر بەیان
 سوپاس گوزارین ﴿قَالَ أَخْرِجْهُمَا مِنْهَا أَمْ وَمَا يَكُونُ﴾ (خوا) فەرمووی: دەرچو تانە بە لۆمە کراوی و
 دەرکراوی ﴿لَنْ يَنْفَعَكَ مِنْهُمُ﴾ سویندبێ بێگومان هەرکەس شوینی تو کە و تبت لەوان ﴿لَأَقْلَقَنَّ جَهَنَّمَ بِكُمْ
 أَنفُسِينَ﴾ ئەو بێگومان دۆزەخ پەر دەکەم لە ئێو هەمووان ﴿وَقَدْ فَكَّرْنَا عَنْكَ آتُكَ وَرَأَيْنَاكَ مِنَ الْغَاثِ﴾
 وە (ووتمان) ئەو ئادەم تو و هوسەرە کە ت نیشە جێ ی بەهەشت بن ﴿فَكَلَامٍ حَيْثُ شِئْنَا﴾ بخۆن
 لە هەرچی کە ویست و حەزتان لێ بوو ﴿وَلَا تَقْرَأُ هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ﴾ بەلام نزیککی شو درەختە مەکە و ئەو
 ﴿فَكَوْنَا مِنَ الْخٰلِفِينَ﴾ ئەگینا لە سەنەم کاران دەبن ﴿وَسَوَّيْنَاهُمَا نَارًا لِّلشَّيْطَانِ﴾ ئەمجا شەبتان خەیان و
 خەنەرە و وەسوسە سەدی خرابی خستە دلیان ﴿إِنِّي لَأَمْلَأُ جَهَنَّمَ مِنْ سَوَائِهِمَا﴾ بۆ ئەو ی دەرخیات
 بۆیان ئەو عەیب و عەورەتە کە شار دەبوو بەو لیبان (و بەدەرەو و نەبوو) ﴿وَقَالَ مَا تَهَاكُمَا بِكُمَا عَنْ هَٰذِهِ
 الشَّجَرَةِ﴾ وە پینی ووتن: پەرورەدگارتان (لەبەر هیچ هۆیک) بەرگری ئەو درەختە ی لێ نەکردون
 ﴿إِلَّا أَنْ تَكُونَا لَمَكَيْنِ﴾ مەگەر لەبەر ئەو ی کە نەبنە دوو فریشتە ﴿أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخٰلِفِينَ﴾ یان (لەبەهەشتدا)
 بمیشتەو بەهەمیشە یی ﴿وَقَالَتُمَا إِنِّي لَأَمْلَأُ مِنَ النَّارِ﴾ وە سویندبێ بۆ خواردن ووتی بێگومان
 من لە نامۆزگاریکەران ی دلسۆزی ئێو م ﴿قَالَ لَهَا يَبْرُورُ﴾ سەر ئەنجام بەخە لە تانەدانی هانی دان
 ﴿فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ﴾ جا کاتێک (لە بەروبوومی) ئەو درەختە یان چەشت ﴿بَدَتْ لَهُمَا نَارُهُمَا﴾ هەردووکیان
 عەیب و عەورەت یان دەرکەوت ﴿وَوَلَّيْنَا النَّارَ عَنْهُمَا وَرَبُّنَا عَلَّمَ﴾ وە دەستیان کرد بە داپۆشینی خۆیان
 بە گەلای (درەختانی) بەهەشت ﴿وَوَادَّاهُمَا نَارُهُمَا﴾ وە پەرورەدگاریان بانگی هەردووکیانی کرد ﴿أَلَمْ
 أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ﴾ ئایا ئەو درەختەم قە دەخە نە کرد لیبان ﴿وَأَقْرَبُ لَكُمَا﴾ وە ئایا پێم نەووتن ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ
 لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ کە بێگومان شەبتان بۆ ئێو دۆزمنیکی ناشکرایە ﴿

﴿قَالُوا لَئِنْ ظَلَمْتَ أَلْفُتَا﴾ ههردووکیان ووتیان نهی پهروهر دگارمان ئیمه سته ممان له خو مان کرد
 ﴿وَأَنْ لَّمْ تَعْفُورَ لَنَا وَتَرْحَمْنَا﴾ جا نه گهر لیتمان نه پوری و میهره بانیمان له گهل نه که یست ﴿لَنْ كُونَنَّ مِنَ
 الْخَاسِرِينَ﴾ سویند به خوا بینگومان ئیمه له زیانباران ده بین ﴿قَالَ أَهَیْطُوا﴾ (خوا) فهر مووی بر قوه
 خواره وه (له به ده شت) ﴿تَعْصُوا لِعِصْمَةٍ﴾ هه ندیکتان دوز منی هه ندیککی تر تانن ﴿وَلَا تُكْفِرُوا فِي الْأَرْضِ
 مُتَسَفِّرِينَ﴾ وه بۆتان هه به له زه ویدا نیشته چی بوون ﴿وَمَتَّعَ إِلَى الْجَنِّ﴾ وهوی رابواردن و زیان تا ماوه به ک
 ﴿قَالَ فِيهَا تَحْبُورٌ وَفِيهَا تَمُوتُونَ﴾ (خوا) فهر مووی: له زه ووی دا ده ژین و له ویشدا ده مرن ﴿وَمِنْهَا
 تُخْرَجُونَ﴾ و ههر له ویش ده رده هیتین (و زیندوو ده کرینه وه) ﴿يَتَّبِعُهَا أَزْوَاجٌ﴾ نهی نه وهی ئاده م
 ﴿قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِسَانَ﴾ بینگومان بوشاکمان بۆ ناردوون ﴿يُتَوَرَّى سَوَاءً لَكَ وَرِيشًا﴾ که عه یب و عه وره تان
 داده بوشی وه بوشاکی جوان و رازا وهیش (مان بۆ ناردوون) ﴿وَلَيْتَ أَشْتَقَى ذَلِكَ خَيْرٌ﴾ به لām بوشاکی
 تر سان له خوا و پارێزکاری چاکتر و باشتره ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ نه وهی باسکرا هه ندیکه له به لگه و
 نیشانه کانی خوا ﴿لَعَلَّكُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ نه وهی بیر بکه نه وه و نامۆز گاری وهر گرن ﴿يَتَّبِعُهَا أَزْوَاجٌ لَا يُفْقِدُكُمْ
 الشَّيْطَانُ﴾ نهی نه وهی ئاده م با شهیتان فریوتان نه دات و نه تان خه له تینی ﴿كَمَا أَخْرَجَ آبُوتَ مِنْ الْجَنَّةِ﴾
 ههر چۆنی باوک و دایکتانی له به هه شت ده ر کرد ﴿يَتَّبِعُ عَنْهُمَا لَيْسَ لَهُمَا﴾ له حالیکدا بوشاکه که بانی
 لسی دا که ندن ﴿لِيَرْبَهُمَا سَوَاءً لَهُمَا﴾ بۆ نه وهی عه یب و عه وره تیان (ده ریخات و) نیشانیان بدات ﴿إِنَّهُ
 يَرَى كُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ﴾ به راستی شهیتان خوی و ده سته که ی ده تانیسن ﴿مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ﴾ له جینگایه که وه
 که ئیوه نه وان نایسن ﴿إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ﴾ به راستی ئیمه شهیتانه کاتمان گیراوه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
 به دۆست و خو شه و یست بۆ نه وانه ی که بر و نا هیتسن ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ سَبِّحُوا لِلَّهِ﴾ وه کاتیک کرده وه به کی
 زور به دو ناشیرینیان ده کرد (که به پروتی ته و اف کردن نمو و نه به کیه تی) ﴿قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَاتِنَا﴾
 ده بیان ووت: له باوو با پیر اتمان هه بۆ مان ماوه ته وه ﴿وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا﴾ وه خوا فهرمانی نه و (کرده وه) ی پی
 داو وین ﴿قُلْ إِنْ لَمْ يَأْمُرِ اللَّهُ بِالْفَحْشَاءِ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷻ) بلی بینگومان خوا فهرمان ئادا به کرده وه ی
 به دو خراب ﴿أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ ئایا به ده م خوا وه شتیک ده ئین که نایزانن و بی ئاگان لسی ؟ ﴿
 قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ﴾ بلی پهروهر دگارم فهرمانی به داده ر وهر ی داوه ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ﴾ مسجید
 وه له کاتی هه موو نوێزیکدا راست روو بکه نه خوا ﴿وَادْعُوا مَخْلِصِينَ لَهُ الذِّمَّتْ﴾ و دلسوزانه
 هاواری لی بکه ن و بیهرستن ﴿كَتَابًا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ﴾ ههر چۆنی له به که م جار وه (خوا) دروستی
 کردون به و شیوه به ده گهرینه وه (بۆ لای خوا) ﴿فَرِيقًا هَدَى﴾ ده سته به کی رینموونی کرده وه
 ﴿وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ﴾ ده سته به کیش گو مریسی به سه ریاندا چه سپا ﴿إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ﴾
 به راستی نه وانه شهیتانه کانیان کرد ﴿أُولَئِكَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به دۆست و پشتیوانی خویان له جیاتی خوا
 ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُنْتَدَوْنَ﴾ وه وا گومان ده بن که پری نموونی کر اوون ﴿

﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه به هه شتیه کان بانگ ده کهن ﴿أَصْحَابُ النَّارِ﴾ له دۆزه خیه کان ﴿أَنْ قَدْ جِئْنَاكُمْ بِمَا وَعَدْنَاكُمْ﴾ بینگومان ئیمه نه وهی که په روه ردگارمان به ئیتی پیداین راست بوو پیی گه یشتین ﴿فَقِيلَ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا﴾ جا ئایا ئیوه ش نه وهی که په روه ردگارمان به ئیتی پیدان راست بوو پیی گه یشتن ؟ ﴿قَالُوا بَلَىٰ﴾ ده ئین به ئی ﴿قَالَتْ مُؤَذِّنَاتٌ يَّتَذَنَّنَّ﴾ باشان جار چیه ک جاری ده دا له ئیوانیاندا ﴿أَنْ لَّعَنَهُ اللَّهُ عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ که نه فرینی خوا له سهر سته مکاران بیت ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه وانه ی به ره لستی له پیی خوا ده کهن ﴿وَيَعْمَلُونَ مَا عَصَوْا﴾ و ده یان ویست نه و (رینگایه) به خوارو ناریک نشان به دن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ كَافِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان بی بر و بوون به روزی دواپی ﴿وَنَبِّهْتُمْ﴾ جیاب ﴿وَلَهُ نَبَا نِیَاندا په روه و جیا که ره وه به ک هه یه ﴿وَعَلَى الْأَعْرَافِ رِجَالٌ﴾ به سهر ته عرافه وه (که به رزاییه که له ئیوان به هه شت و دۆزه خدا) پیوانتیک هه دن ﴿يَعْرِفُونَ كُلًّا بِسِيمَتِهِمْ﴾ هه ر به که له به هه شتی و دۆزه خیه کان ده ناسته وه به هوی نیشانه (وشیوهی تاییه ت) ی یانه وه ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَنْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ﴾ جا به هه شتیه کان بانگ ده کهن و ده ئین : سه لامتان لسی بیت ﴿لَرَبِّدُّخْلُوا هَٰؤُلَاءِ فَمَا تَقُولُونَ﴾ نه چوونه ته ناویوه به لام ئومیدیان هه یه و به ته مان بچه ناوی ﴿وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ هه ر کاتیک پرویان لادری و وه رگیر دری ﴿يَلْقَا أَصْحَابَ النَّارِ﴾ به ره و لای دۆزه خیه کان ﴿قَالُوا رَبَّنَا﴾ ده ئین نه ی په روه ردگارمان ﴿لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ مه مانه نه په ریزی گه لی سته م کاران ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْأَعْرَافِ بِحَالِهِمْ﴾ وه نه وانه ی وان به سهر ته عرافه وه پیوانتیک بانگ ده کهن ﴿يَعْرِفُونَهُمْ بِسِيمَتِهِمْ﴾ که به نیشانه ی تاییه تی یان دا ده یان ناسن ﴿قَالُوا﴾ ده ئین ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْكُمْ جَمْعُكُمْ﴾ کۆمه له که تان مسودی پیی نه گه یانیدن ﴿وَمَا أَكْثَرُ شَسَكْرَتِهِمْ﴾ هه روه ها خوبه زل زانین و له خوبایی بوونشان به که لکشان نه هات ﴿أَفْخُولَ الَّذِينَ أَفْسَدْتُمْ﴾ ئایا نه وانه (هه ژاره باوه رداره کان) هه ر نه وانه نین که ئیوه (له دوتیادا) سویندتان ده خوارد ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَحْمَدُ﴾ که خوا به ر میهره بانی خوبان ناخات ﴿أَدْخَلُوا الْجَنَّةَ لَا تَحْزَنُوا﴾ (خوا به هه ژاره باوه رداره کان نه لی) بچه به هه شت هیچ مه تر سیه کتان له سهر تی به ﴿وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ﴾ و ئیوه خدم ناخون ﴿وَنَادَىٰ أَصْحَابُ النَّارِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ وه دۆزه خیه کان بانگ و هاوار له به هه شتیه کان ده کهن ﴿أَنْ أَوْفَوْا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ (ده ئین) هه ندی ناومان پیی بیه خشن ﴿أَوْ مَنَّا زَرْقًا كَمَا اللَّهُ﴾ یان هه ندی له ورزی به ی که خوا پیی به خشییون ﴿قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَزَمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (له وه لامیاندا) ده ئین : خوا هه ر دوو کی له سهر پی بر و یان حه رام کړد وه ﴿الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ﴾ نه وانه ی که ئاینه که ی خوبان کړد وه ﴿لَهُمْ أُولَٰئِكَ﴾ سهر قالی پی سوود و گالته جاری ﴿وَعَرَّضْنَاهُمْ لِذُنُوبِهِمْ﴾ وه ژبانی دنیا هه لبخه له تانیدن ﴿قَالُوا مَن نَّسْتَعِزُّ بِغَيْرِ اللَّهِ﴾ بویه نه مرق نه وان له بیر خومان ده به یه وه ﴿كَمَا تَسْأَلُونَ﴾ هه ر چو نیک نه وان دیداری نه م روزه یان له بیر خوبان بر دپوه ﴿وَمَا كُنَّا لَوْلَا إِلَٰهٌ إِلَّا اللَّهُ﴾ وه (له به ر نه وهی) ئایه ته کانی ئیمه یان ئینکار ده کړد (دانیان پندا نه ده هیئا) ﴿

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَاهُمْ رِبَاسًا﴾ سوتند به‌خوا بئگومان ئیمه کتیییکمان بۆ هیتاون ﴿فَصَلَّيْنَاهُ عَلَىٰ عِلِّيِّينَ﴾ له‌پرووی زانسته‌وه به‌پروونی شیمان کردۆنه‌وه ﴿هَٰذِي زُرْحُكَ لَمَّا تَوَلَّوْا بُرْجَكُمْ﴾ که‌پنموونی و میهره‌بانی به‌بۆ که‌سانیک بر واده‌هیتن ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا إِلَٰهَآ إِلَٰهَهُ﴾ ئایا چاره‌پروانی چی ده‌که‌ن بئجگه له‌سه‌ر نه‌نجامی هه‌په‌شه‌کانی نه‌و (فو‌رئانه) ؟ ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ﴾ نه‌وانه‌ی له‌وه‌و پیش له‌بیریان کردبوو ده‌لین ﴿فَدَجَّاتِ رُسُلًا يَأْتِيهِنَّ﴾ به‌راسنی نیراوه‌کانی په‌روه‌ردگارمان به‌راسه‌یه‌وه هانن ﴿فَهَلْ لَّائِيْنٌ شَفَعَةٌ فَيَسْأَلُوهُنَّآ جَا نَابًا﴾ نکا کارائیک بۆ ئیمه هه‌یه نکامان بۆ بکه‌ن ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَّآلِهَتُكَ إِلَٰهٌ مِّمَّا تَدْعُو﴾ یا بگه‌رینر ئیمه‌وه بۆ دنیا تا کردوه‌ی چاک بکه‌مین نه‌ک نه‌وه‌ی ده‌مان کرد ﴿فَدَخَسُوا نَفْسَهُمْ﴾ بئگومان خو‌بانیان دۆراند ﴿وَصَلَّاهُمْ مَّاعَاكَاؤًا يَفْرُقُونَ﴾ نه‌وه‌ی هه‌لبان ده‌به‌ست وون بوو لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ إِلَٰهٌ﴾ به‌راسنی په‌روه‌ردگار تان نه‌و خوا‌یه‌یه ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ که‌ئاسمانه‌کان و زه‌وی له‌شه‌ش پۆژدا دروست کردوه ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان (خوا) به‌رز بووه‌وه سه‌ر عه‌رش و قه‌راری گرت (ئیمه ئیمانمان بۆ یه‌نی به‌لام شه‌یه‌که‌ی نازانین په‌رسیار کرا له‌ ئیمامی مالیک ده‌رباره‌ی (استواء) فه‌رمووی وه‌ستانه‌که‌ حه‌قیقه‌ته‌و چۆنیتیه‌که‌ی نه‌زانراوه‌و په‌رسیار کردن ده‌رباره‌ی بیده‌ته‌و ویاوه‌پوون بۆ ی واجبه) ﴿بُعِثْنَا الْإِنْسَانَ أَنَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا﴾ به‌(ناریکایی) شه‌و (پۆشنایی) پۆژ داده‌پۆشیت (به‌پنچه‌وانه‌شه‌وه) ﴿يَطْلُبُهُ حَبِيبًا﴾ (پۆژ به‌شوین شه‌وه‌یه‌به‌خیرایی) و شه‌وه‌به‌شوین پۆژه‌وه‌یه‌به‌خیرایی ﴿وَالسَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ﴾ خو‌زو مانگ و نه‌سته‌په‌ر کانبش ﴿مُسْحَرَاتٍ بَانٍ﴾ ژیر بار کراوون به‌فه‌رمانی خو‌ی ﴿إِلَٰهَ الْخَلْقِ وَالْأَنْسِ﴾ بیدارین که‌به‌دی هیتان و فه‌رماندان هه‌ر بۆ خوا‌یه ﴿تَبَارَكَ الَّذِي رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ پاک و بئگه‌رده (له‌هه‌موو که‌م و کو‌پی به‌ک) خوا‌ی په‌روه‌ردگاری هه‌موو جیهانیان ﴿أَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ له‌په‌روه‌ردگار تان پیا‌رتسه‌وه به‌زه‌لبلی (و کو‌زانه‌وه) و به‌نه‌یتی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ بئگومان خوا ده‌ست درنۆی کارانی خو‌ش ناوێت ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بِغَدِشٍ لِّجَالِهَا﴾ خرا‌به‌کاری مه‌که‌ن له‌زه‌ویدا پاش شه‌وه‌ی که‌خوا چاکی کردوه ﴿وَأَذِّنْهُ خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ وه‌هاوار و نزا به‌رن بۆ خوا به‌ترس و ئومیده‌وه ﴿إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ﴾ به‌راسنی میهره‌بانی خوا له‌چا که‌کارانه‌وه‌ نزیکه ﴿وَقَوْلَ اللَّهِ يُرْسِلُ الرِّيحَ﴾ وه‌نه‌و (خوا) زاتیکه‌ بایه‌کان ده‌نیریت ﴿بِشْرَآئِينَ بَدَىٰ رَحْمَتِهِ﴾ به‌موز ده‌ده‌پش (بارانی) ده‌حمه‌تی په‌روه‌ردگار ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَفْلَحَ سَاكِبًا فَتَلَآ﴾ هه‌تا کاتی هه‌وری فو‌رس (ی بارانایی) هه‌لده‌گرن ﴿سُكَّاتٍ يَتَخَفَتْنَ﴾ ده‌نیرین بۆ وولاتیکی مردوو (وشکی بۆ گیا) ﴿فَأَنزَلْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ جا به‌و (هه‌وره) باران ده‌بارتین ﴿فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَلْقًا مَّزِينًا﴾ به‌هۆی نه‌وه‌وه هه‌موو په‌روو بو‌میک ده‌رده‌هینین (له‌زه‌ویدا) ﴿كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ السُّوْفَ﴾ هه‌ر به‌و وینه‌یه‌مردوه‌وه‌کان له‌زه‌وی ده‌ره‌هینین (و زیندوویان ده‌که‌ینه‌وه) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ﴾ تا ئیه‌و به‌ر بکه‌نه‌وه ﴿

﴿وَالَّذِي أَنْقَبَ﴾ زهوی و خاکی پاك و بهیست ﴿يَخْرُجُ تَائِبًا بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ روههك و شیناییه که ی به فەرمانی
 بهر وەردگاری دهرویت ﴿وَالَّذِي خَتَّتْ﴾ وه نه وهی بیس و بی خیره ﴿لَا يَخْرُجُ إِلَّا نَكْرًا﴾ درك و دال نه بی
 لئی ی نارویت و دهروایت ﴿كَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْأَلْبَتِ﴾ نابەو جوړه ئایه ته کانی خویمان یاس ده که ی
 ﴿لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾ بۆ گه لیک که سوپاسگوزارین ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا
 بینگومان ئیمه نو و حمان به وانه کرد بۆ لای گه له که ی ﴿فَقَالَ يَتَقُوا اللَّهَ وَاعْبُدُوا اللَّهَ﴾ وونی: ئه ی گه له که ی
 ته نها خوا بهرستن ﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ ئیوه هیچ بهرستر او یتکتان نی به بینجگه له و (خوا) ﴿إِنِّي أَخَافُ
 عَلَيْكُمْ﴾ به راستی من ده ترسم (دوو چاری) ئیوه بی ﴿عَذَابٌ قَدِيمٌ عَظِيمٌ﴾ سزای رۆژنکی گه و ره
 (که رۆژی دواپی به) ﴿قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ﴾ کار به ده ست و ده سه لاتدارانی گه له که ی ووتیان
 ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ فِي صَكْلٍ مُبِينٍ﴾ به راستی ئیمه تۆ له گو مراییه کی ناشکر ادا ده بینین ﴿قَالَ يَتَقُوا اللَّهَ لَيْسَ بِصَلَاةٍ﴾
 فەر مووی: ئه ی گه له که ی هیچ گو مرایی به که له مندانی به ﴿وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به لکو
 من نیراوم له لایه ن بهر وەردگاری جیهانیانه وه ﴿أَتَلْعَلَّكُمْ رَسَلْتُ رَبِّي﴾ به یامه کانی بهر وەردگام
 راده گه به نسیم بیتان ﴿وَأَنْصَبْ لَكُمْ﴾ وه نامۆز گاریشان ده که ی ﴿وَأَقْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ و نه وهی من
 له لایه ن خوا وه ده یز انم ئیوه نابزانن ﴿أَوْ عَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ ئایا سه رتان سو پرما وه
 له هاتنی به یام و یادخه ره وه به که له لایه ن بهر وەردگارتانه وه ﴿عَلَى رَجُلٍ مِنْكُمْ﴾ بۆ بیابونیک له خوتان
 (که نوو حه) ﴿لِيُنذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا﴾ بۆ نه وهی ناگادارتان کاته وه و بتانتر سینیت و خوتان بیاریزن
 (له نا فەرمانی خوا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ نه وهی په حمتان پی بکړیت ﴿فَكَذَّبُوهُ فَالْتَبَتَهُ﴾ دوا ی
 نه وه بر وایان پی نه هیتا ئیمه ش (نوح) مان پر گار کرد ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلِ﴾ هه روه ها ته وانه ش
 له گه لپدا بوون له که شتیبه که دا ﴿وَأَفْرَأْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ پاشان نه وانه ی بر وایان نه بو و به
 ئایه ته کانمان نو قسمان کردن و ختکاند مانن ﴿إِنَّمَا كُنَّا أَقْوَامًا عَمِينَ﴾ به راستی نه وانه کۆمه لی (دل)
 کو بران بوون ﴿وَالَّذِي عَادِلًا لِقَوْمِهِ﴾ وه نار دمان بۆ لای گه لی عاد برا که یان که هوود (هینغه مبه ره)
 ﴿قَالَ يَتَقُوا اللَّهَ وَاعْبُدُوا اللَّهَ﴾ فەر مووی: ئه ی گه له که ی به ته نها خوا بهرستن ﴿مَّا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةٌ﴾ هیچ
 بهرستر او یتکتان نی به بینجگه له و ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ ده ی ئایا ئیوه پاریز کار نابن وله خودا ناترسن ؟ ﴿قَالَ
 الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ نه و کار به ده ست و ده سه لاتدارانی که بی بر وایوون له گه له که ی
 ووتیان ﴿إِنَّا لَنَرُّكَ فِي سَفَاهَةٍ﴾ به راستی ئیمه تۆ له گیلی و نه فامیدا ده بینین ﴿وَأَنَا أَنْظُرُكَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾
 وه به راستی وا گویمان ده بین که تۆ له دروژنان بیت ﴿قَالَ يَتَقُوا اللَّهَ لَيْسَ بِسَفَاهَةٍ﴾ فەر مووی ئه ی
 گه له که ی هیچ گیلی و نه فامی به که له مندانی به ﴿وَلَكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ به لکو من نیرا وینکم
 له لایه ن بهر وەردگاری هه موو جیهانیانه وه ﴿

﴿أَتْلُوهُكُمْ رَسُولًا مِّن رَّبِّكُمْ﴾ په پامه کانی په روږد گارم به ښووه ږاده گه یه نم ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ وه من بو ښووه
ناموژ گاریکه ریکی دهست پاک و نه مېنم ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ نایا سهرتان سوږماوه
له هاتنی (نیگاوه) ناموژ گاری له لایه ن په روږد گار تانه وه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ بو پیاوړتک
له خوتان تا بتانتر سیتیت ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ وه بیري (چا که کانی خوا) بکه نه وه کانی ښووی کرد
﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ به جینشین له پاش گهلی نوح ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ وه لهش
وقه لافته ښووی له وان گه وره تر دروست کرد ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ که واته بیري چا که و به هره کانی
خوا بکه نه وه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ بو نه وهی ږز گارتان بیت ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ ووتیان
نایا بو نه وه هاتووی بو ناومان که به تنهها خوا پهرستین ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ وه وازیتین
له وهی باوک و پایر اتمان ده پاتپهرستن ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ که واته نه و (سزایه) ی که به لیت پی داوین
بو مان پته دی ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ نه گهر راست ده که بیت و له راست گویانی ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾
﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ فهرمووی: بنگومان له لایه ن په روږد گار تانه وه نووشتان بووه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾
و نه و به سزاو خه شتم و توږه یی ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ نایا ده مه قالیم له گه لدا ده که ن دهر باره ی
چند ناوړتک ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ که ښووه و باو و پایر انتان ناو تانه له بتانیتک ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾
﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ که خوا هیچ به لگه یه کی له سهریان نه نار دونه خواره وه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾
جا که واته چاوه وړانی بکه ن منیش له گه لتان له چاوه وړانام ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾
نه و سانه و نه وانه ش له گه لی بوون (و باوه وړیان پی هیتا بوو) به میهره پاتیه ک له لایه ن خو مانه وه ږز گار مان
کردن ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ نه وانه شمان له ریښه هیتا ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ که نایه نه کانی
ښمیدان به درو داده ناو باوه وړان نه بوون ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ وه بو گه لی سه مودیش
صالحی بری انمان نارد ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ فهرمووی: نه ی گه له که م خوا به تنهها پهرستن
﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ جگه له و پهرستراوړتکی تر تان نی به ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ بنگومان
مو عجیزه یه کی ږوونتان له پهر وهر د گار تانه وه بو هاتووه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ نه مه خوشتری
خوا یه که مو عجیزه یه که بو ښووه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ جالی ی گه پرتن با خوا و بله وه پرت
له زه وی خوا دا ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ و نازاری مه دهن و دهستی بو مه به ن به خرابه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾
آیه ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾ (نه گهر و ابکه ن) نووشتی سزایه کی سخت و به نازار دهن ﴿وَأَنَّا لَكُنَّا صَاحِبِ أُمْنٍ﴾

﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ﴾ بىر بىكه نه وه له و كاتهى كه خوا ئىوهى گىرا ﴿خُلِقْتُمْ مِنْ بَعْدِ عَادٍ﴾ به جىتشین له پاش هوزى عاد ﴿وَتَوَّاءَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا دايمه زراندن و نىشته جىي كردن ﴿تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا﴾ له دهشته كاتیدا كۆشكى بهرز دروست ده كهن ﴿وَتَتَّخِذُونَ الْجِبَالَ بُيُوتًا﴾ وه له شاخه كانى دا، مالن و خانوو داته تاشن ﴿فَأَذْكُرُوا آلَاءَ اللَّهِ﴾ ده بىر بىكه نه وه له چاكه گه وه ره كانى خوا (وسو پاسبى بكهن) ﴿وَلَا تَتَّقُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خراپه كارى مه كهن له ولاندا (و مه بن به خراپه كار و گىره شىوین) ﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ ده سه لانداره لووت به رزه كانى گه له كهى و وىيان ﴿الَّذِينَ اسْتَفْضَوْا﴾ به وانهى لاوازو ژىتر ده سته كرا بوون ﴿لِيَمْنَّ أَمْرٌ مِنْهُمْ﴾ نه وانهى پرويان هيتا بوو له ناوياندا ﴿اتَّخِذُوا أَنْصِلًا ثَمَرًا مِنْ رِيشَةٍ﴾ نایا ده زانن كه صالح به وانه كراوه له لایه ن به وه ردگار به وه ﴿قَالَ إِنَّا أَنَا إِلَهُ الْبَشَرِ﴾ و وىيان بىنگومان نىمه پروادارین به وهى كه صالح بىي به وانه كراوه ﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا﴾ نه وانهى خوڤيان به زل ده زانى و وىيان ﴿إِنَّا إِلَهُ الْبَشَرِ﴾ به پراستى نىمه بىي باوه پىن به وهى كه ئىوه پرواتان بىي هيتاوه ﴿فَقَرُّوا الرِّجْلَ﴾ نه مچا حوشتره كه بان سه ربرى ﴿وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ﴾ وه سه ركه شىيان كرد له فهرمانى به روه دگارىيان ﴿وَقَالُوا أَتُصْلِحُ﴾ وه و وىيان: نهى صالح ﴿أَن تَأْتِيَنَا بَعْدَ دَعَانَا﴾ نه و به لىنى (سزا) ى به نىمه ده ده پست بۆمان بىته دى ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الْمُتَرَسِّلِينَ﴾ نه گهر تو له پىغه به رانى ﴿وَأَتَّخِذْتُمْ الرِّجْلَ﴾ به هوزى نه وه وه بومه له رزه به كى به تىن لىنى دان ﴿فَأَصْبَحُوا قَوْمًا يَمُوتُونَ﴾ تىتر هه موویان له مالن و خانوو كاتيان دا بوون به (لاشهى) بىي گىيان و بىي جوله ﴿فَتَوَلَّى عَنْهُمْ﴾ جبا صالح پرووى لىي وه رگىران (و وازى لىي هيتان) ﴿وَقَالَ يَتْلُوا لَكُمْ رَسُولًا ربي﴾ وه فهر مووى نهى گه له كه م سوتىند به خوا به پراستى په پامى به روه ردگارم بىي پراگه يانندن ﴿وَنَصَحْتُ لَكُمْ﴾ وه ناموزگاریم كردن و دلسوز بوم بۆنان ﴿وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحَةَ﴾ به لام تىوه ناموزگار و دلسوزانتان خوشناووت ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وه لو طهان ناردا، كاتىك به گه له كهى ووت ﴿أَأَنْتُمْ الْقَائِمُونَ﴾ چون تىوه نه و كار به زور به دو خراپه ده كهن كه (نېر بازىه) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ هىچ كهس له جىبهاندا پىنستان نه كه و توه له و (كاره پىسه) دا ﴿إِنَّكُمْ لَأَنْتُمْ الرِّجَالُ الشَّاهِقُونَ﴾ به پراستى تىوه به پىاوان ناره زوتان ده شكىتن؟ ﴿مِنْ دُوبِ الْإِنْسَاءِ﴾ له جىيانى نافر هتان؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ﴾ به لكو تىوه ده سته به كى زىاده روفن ﴿

﴿وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ﴾ وه وه لامی گه‌له‌کە‌ی هیچ نه‌بوو ﴿الْآتَ قَالُوا﴾ بێ‌جگه‌ له‌وه‌ی که‌وونان
 ﴿أَخْرِجُوهُمْ مِنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ له‌شار و وولانه‌که‌تان (ل‌ووط و ئیمانداره‌کان) ده‌ربکه‌ن ﴿إِنَّهُمْ
 أَنْتَ أَنْتَ تَطْهَرُونَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ که‌سانێکن که‌خوێان پاک و ته‌میز ڕاده‌گرن ﴿فَأَنجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ﴾ ته‌مجا ئیمه‌ خۆی و شموێنه‌که‌ و نوانیمان ڕزگار کرد ﴿إِلَّا أَمْرًا تَكُنْتُمْ مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ جگه‌
 له‌خیزانه‌کە‌ی که‌ له‌تیاچووان بوو ﴿وَأَنْظُرْنَا عَلَيْهِمْ مَطْرًا﴾ جا بارانی‌که‌مان به‌سه‌را باراندن (به‌رد
 بارانمان کردن) ﴿فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَذَابَ الْمُجْرِمِينَ﴾ جا سه‌یر که‌ سه‌ر ته‌نجامی تاوان باران چۆن بوو
 (وچیان لێ هات) ﴿وَالَّذِي مَذَرْنَا لِقَاهُمْ شُعْبًا﴾ وه‌ بۆ گه‌لی مه‌دیه‌نیش شووعه‌ییبی بریا‌نمان نارد
 ﴿قَالَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ فهرموی نه‌ی گه‌له‌که‌م به‌ته‌نها خوا به‌رستن ﴿مَّا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 به‌ر ستر اوێکتان نی‌یه‌ بێ‌جگه‌ له‌و ﴿فَدَجَّاتُ كُرْبَيْنًا مِنْ رَبِّكُمْ﴾ بێ‌گومان له‌لایه‌ن به‌ر وه‌ردگار تانه‌وه
 به‌لگه‌ و مو‌عجیزه‌یه‌کی ڕوون و ناشکرانان بۆ هاتووه‌ ﴿فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ﴾ که‌واته‌ له‌ پێ‌وانه‌
 و کێشانه‌تان دا‌رێک و ڕاست بن ﴿وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و له‌شت و مه‌کی خه‌لکی
 که‌م مه‌که‌نه‌وه‌ (به‌دزی) ﴿وَلَا تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا﴾ وه‌ له‌زه‌وبدا خراپه‌کاری مه‌که‌ن
 له‌باش چا‌کردنی ﴿ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وه‌ی باس‌کرا چا‌ک‌تره‌ بۆتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 ته‌گه‌ر ئێوه‌ ئیماندارن ﴿وَلَا تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ﴾ وه‌ له‌سه‌ر هه‌موو ڕینگایه‌ک دامه‌نیشن (رینگه‌
 مه‌گرن) ﴿تُوعِدُونَ وَتَصَدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ هه‌ر شه‌ به‌که‌ن و به‌ر هه‌لستی ڕینگه‌ی خوا به‌که‌ن
 ﴿مَنْ أَمَرَ بِهِ﴾ له‌و که‌سه‌ی باوه‌ڕی پی‌ هێناپی ﴿وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا﴾ و بێ‌تانه‌وێت ڕینگای خوا
 به‌لاری و چه‌وتی به‌خه‌نه‌ڕوو ﴿وَأَذْكُرُوا إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا﴾ وه‌ بیری له‌و کاته‌ به‌که‌نه‌وه‌ که‌ ئێوه‌ که‌م بوون
 ﴿فَكَثَرْتُمْ﴾ باشان خوا زو‌ری کردن ﴿وَأَنْظُرُوا﴾ ده‌ی سه‌رنج به‌ده‌ن ﴿كَيْفَ كَانَتْ عَذَابَةُ
 الْمُفْسِدِينَ﴾ سه‌ر ته‌نجامی خراپه‌کاران چۆن بوو (وچیان لێ هات) ﴿وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ
 مِنْكُمْ﴾ وه‌ ته‌گه‌ر کۆمه‌لێک له‌ئێوه‌ ﴿أَتَمْسُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ﴾ باوه‌ڕیان هێنا بێت به‌و به‌یامه‌ی به‌مندا
 نێردراوه‌ ﴿وَوَطَّيْقَةٌ لِّرَبِّهِمْ﴾ وه‌ کۆمه‌لێکی تر تان باوه‌ڕیان نه‌هێنا بێت ﴿فَأَصْبِرُوا﴾ ته‌وه‌ نارام بگرن
 ﴿حَتَّى يَخُصَّكُمْ اللَّهُ بَيْنَتًا﴾ هه‌تا خوا بریار ده‌دات له‌نیوانماندا ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْكَاذِبِينَ﴾ وه‌ نه‌و (خوا)
 باشترینی بریار ده‌رانه‌ ﴿۝۷۱﴾

﴿قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِن قَوْمِهِ﴾ نه‌و کار به‌ده‌ست و ده‌سه‌لا تدارانه‌ی که خویان به‌گه‌وره دانه‌نا له‌ناو
گه‌له‌کدی (شوعه‌یب) دا ووتیان ﴿لَا تَحْزَنْكَ شُعَيْبٌ﴾ نه‌ی شوعه‌یب بینگومان دورت ده‌که‌ین.
﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ﴾ وه نه‌وانه‌ش که بر وایان هیناوه له‌گدل تودا ﴿مِن قَرِينَتَا﴾ له‌شاره که‌مان ﴿أَوَلَمْ نَعُودْ
فِي مِلَّتِنَا﴾ یان ده‌بی بگه‌رینه‌وه سه‌ر ثابنی نیمه ﴿قَالَ﴾ (شوعه‌یب) نه‌رمووی: ﴿أَوَلَمْ نَكُ أَكْرَهَيْنَ﴾ نه‌گه‌ر
حه‌زیش نه‌که‌ین و پشیمان ناخوش بیت ﴿فَلَمَّا أَتَيْنَا عَلَى الْكُفَّةِ﴾ بینگومان درویه‌کی گه‌وره‌مان
بو خوا هله‌سته. ﴿إِن عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ﴾ نه‌گه‌ر بگه‌رینه‌وه ناو ثابینه‌که‌تان (که بت په‌رسی به)
﴿بَعْدَ إِذْ جَعَلْنَا اللَّهُ مِيثَاقًا﴾ پاش نه‌وه‌ی که خوا پرکاری کردین لسی ﴿وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا﴾ په‌وانیه
بومان بگه‌رینه‌وه بو ناو نه‌و (بت په‌رسی به) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ زُبُرًا﴾ مه‌گه‌ر خوی په‌روه‌رد گارمان
بیه‌وت. ﴿وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا﴾ زانست و ناگاداری په‌روه‌رد گارمان هه‌موو شتیکی گر توته‌وه. ﴿عَلَى
اللَّهُ قَوْلُنَا﴾ ته‌نا پشیمان به‌خوا به‌سنوه ﴿رَبَّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا﴾ (ووتیان): نه‌ی په‌روه‌رد گارمان،
له‌تسوان نیمه و گه‌له‌که‌ماندا حو کم و بریار بده ﴿بِالْحَقِّ﴾ به‌هق ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ﴾ تو یاشترینی
بریار ده‌رانی ﴿وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ﴾ ده‌سته و نه‌شرافی هوزه‌کدی که بی بر وایان ووتیان
﴿لَئِنِ اتَّخَذْتُمْ شُعَيْبًا﴾ سونند به‌خوا نه‌گه‌ر نیوه شوین شوعه‌یب بکه‌ون ﴿إِن كَرِهَ الْغَافِلُونَ﴾ به‌راستی
نه‌و کاته زیان لیکه و توان خوتانن ﴿فَلَاخَذَهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ جا به‌هوی نه‌وه وه بومه‌له‌رزه‌یه‌کی توند
لسی دان ﴿فَأَنصَبُوا فِي دَارِهِمْ حَبْلًا﴾ هه‌موویان له‌ماله‌کانیاند له‌ناو چوون (بی گیان و جووله‌که‌وتن)
﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾ نه‌وانه‌ی که شوعه‌یبیان به‌دروزی (باوه‌ریان بی نه‌هینا) ﴿كَانَ لِرَبِّعَمَلًا
فِيهَا﴾ (واتیا چوون) وه‌که‌هه‌ر له‌و مالاً نه‌دا نه‌بوین (وتییدا نه‌زیان) ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا﴾
نه‌وانه‌ی که شوعه‌یبیان به‌دروزی (باوه‌ریان بی نه‌هینا) ﴿كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ﴾ هه‌ر نه‌وان خه‌سار و مه‌ند
بوون ﴿فَقُولْ عَنَّهُمْ﴾ نیر (شوعه‌یب) پروی لسی وه‌ر گیران ﴿وَقَالَ يَتْلُو﴾ فه‌رمووی پشیمان:
نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿لَقَدْ أَتَيْتُكُمْ وَمَنْنَا رَبِّي﴾ سونند به‌خوا به‌راستی من په‌یامی په‌روه‌رد گارم به
نبوه‌گه‌باند ﴿وَنَصَحْتُ لَكُمْ﴾ و ناموز گاریم کردن ﴿فَكَيْفَ أَتَى عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ جا چوون
بو هوزی بی بر و او کافر غم و خه‌فت بخوم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ﴾ نیمه بو هه‌ر گوندو
شاریک پیغه‌مبه‌ر یکمان په‌وانه کردیت ﴿إِلَّا لَخَدَّائَاهُ﴾ دانیشتر انیمان تووش کردوه ﴿يَا أَيُّهَا
النَّاسُ﴾ به‌نه‌بوونی و که‌م ده‌رامه‌تی (به‌زیان و نه‌خوشی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ تاله په‌روه‌رد گار
بیارینه‌وه و په‌شیمان بینوه ﴿ثُمَّ يَدُلُّكُمْ عَلَى الْمَسْجِدِ الْمُبِينِ﴾ له‌دو ابیدا خراپه و ناخوشیه‌که‌مان
گوزی به‌چاکه و خوشی ﴿حَتَّىٰ تَخْشَوْا﴾ هه‌تا زور بوون و گه‌شه‌یان کرد له‌مال و سه‌روه‌ندا. ﴿وَقَالُوا﴾ وه
ووتیان: ﴿فَدَمَّرْنَا مَا كَانَ مِنَ الْمَرْكَةِ وَالْمَرْكَةِ وَالْمَرْكَةِ﴾ بینگومان باو و باپیر انمان تووشی زیان و ناخوشی و نه‌خوشی
بوون ﴿فَلَاخَذَهُمُ بَقْعَةٌ﴾ جا له‌نا کاودا سزمان گرنتی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتیکدا که هه‌ستیان
نه‌ده‌کرد ﴿

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ﴾ وه نه گهر دانیشتونانی شار و گونده کان ﴿ءَامَنُوا وَاتَّقُوا﴾ باوه دریان بهیبتایه و خوریان
 پیار استایه (له قه ده غه کراوه کانی خوا) ﴿لَشَخَّخْنَا عَلَيْهِمُ تَرْسَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ ۖ وَالْأَرْضِ﴾ بهر اسنی دهر گای
 بهر کانی ناسمان و زه ویمان بؤ ده کړ دنه وه ﴿وَلَيْكِن كَذَّبُوا﴾ به لام بر وایان نه هیتا (به پیغه مبه ره که یان)
 ﴿فَأَخَذَتْهُمُ﴾ نه مجائیمه ش نه و انمان گرت و سزمان دان ﴿بِمَا كَانُوا كُفِرُونَ﴾ به هوی نه و خرابانه وهی
 ده یان کرد ﴿أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُمُ بَأْسٌ
 بَیِّنًا﴾ له وهی سزای نیمه یان بؤ بیت له شه ودا ﴿وَهُرَّ قَائِمُونَ﴾ کاتیک نه و ان خه و تسوون ﴿وَأَمِنَ
 أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ وه ثایا خه لکی نه و شار و گونده ترسیان نه بوو ﴿أَن يَأْتِيَهُمُ بَأْسٌ﴾ له وهی
 که سزای نیمه یان بؤ بیت ﴿صُحُفٍ وَهَمَّ يَتَسَوَّتُ﴾ له چیسته نگا ودا له کاتیک دایاری و گالته ده که ن
 ﴿أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ﴾ جا ثایا له پیلانی خوا نه ترسان و بی باک بوون ﴿فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ﴾
 دهی که س له پیلانی خوا دنیا نابیت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾ جگه له که سانی زه ره مه نید نه بیت
 ﴿أَوَلَمْ يَجِدِ لِلزَّيْنِ بَرَكَاتٍ ۖ الْأَرْضِ﴾ ثایا پروون نه بو نه وه بؤ نه وانهی زه ویمان به میرات بؤ ده میتیه وه
 ﴿مِنْ بَعْدِ أَفْسَاهَا﴾ دواي (تیا چوونی) خواونه پینشوه کانیان ﴿أَبَلْ تُؤْثِقُونَ﴾ نه گهر بهمانه و بیت
 ﴿أَصَبْتُمْ يَذُوبُهُمْ﴾ به هوی گوناوه کانیانه وه دوو چاری به لایان ده که یس ﴿وَتَطْمَعُ عَلَىٰ أُلُوبِهِمْ﴾ وه
 مؤر ده نین به سهر دلیان دا ﴿فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ ثیر نه و ان (هیچ په ند و ناموز گاریبه ک) نایستن
 ﴿يُنَالِكُ الْقُرَىٰ﴾ نه و شار و گونده اتانهی (که ویر انمان کردن) ﴿تَقْصُصُ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا﴾ هه نندیک له
 هه واله کانی ده گپرینه وه بؤت ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ سویند به خوا بهر استی پیغه مبه درانیان
 بزوات به به لگمو نیشانهی پروونه وه ﴿فَمَا كَانُوا يَلْزَمُونَ﴾ به لام باوه دریان نه هیتا ﴿بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ﴾
 به وهی که له پیش دا به درویان ده زانی ﴿كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ﴾ ثا به و جزره خوا مؤر ده نیت
 به سهر دلی یی باوه دران دا ﴿وَمَا وَهَدْنَا لَكُمُ الْيَمَّ مِنْ عَهْدٍ﴾ زوری بهی نه و انمان نه دی خواونهی هیچ
 به یمانیک بن ﴿وَإِن وَهَدْنَا لَكُمُ الْيَمَّ مِنْ عَهْدٍ﴾ بهر استی زوری به یمان دی سهر پیچی که ر (و تا و انبار)
 بوون ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ﴾ پاشان دواي نه وانهی (که با سمان کردن) موو سامان نارد ﴿بَنِي إِسْرَءِيلَ
 إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ به به لگمو موعجیزه کانمانه وه بؤ لای فیرعه و ن و دارو ده مسته که ی ﴿فَقَطَّمُوا
 يَهَا﴾ به لام نه و ان به نیشانه کان (بی پروا بوون) و سته میان کرد ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ﴾
 جا پروانه و سهر نچ بده که سهره نجامی له فهران دهر چووان و خرابه کاران چوون بوو ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ يَكْفِرُونَ
 ﴿مُوسَا فِرْعَوْنِ﴾: نهی فیرعه و ن ﴿إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّكَ لَتَبْلِيَن﴾ بهر استی من
 پیغه مبه ریکم له لایه ن بهر و ره دگاری جیهانیانه وه ﴿

﴿حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ﴾ واشیاوه و(سوورم) که هیچ شتیک نه لیم. ﴿عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ﴾ به ناوی خواوه
 جگه له هق و راستی ﴿فَدَجَسْتُكُمْ بَيْنَهُمْ وَمِنَ رَبِّكُمْ﴾ به راستی له لایسن پهروه ردگار تانه وه
 به لگه ی روون و ناشکرام بو هیتاون. ﴿فَأَرْسَلَ مَعَهُ نَحْنُ بِرَبِّهِمْ﴾ که واته به نو نیسرائیل له گهل من بنیره
 (به ره لایان که، له کویله بی و چهوسانه وه) ﴿قَالَ﴾ (فیرعهون) ووتی: ﴿إِنْ كُنْتُ جَنَّاتٍ بِآيَةِ رَبِّي﴾
 په گه به لگه و موعجزه به کت هیتاوه (ندی موسی) نه وه نیشانی بده ﴿إِنْ كُنْتُ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 نه گه رتو له راست بیژانی ﴿قَالَ﴾ (فَأَلْقَى عَصَاهُ) نه مجا موسا گز چانه که ی فرندا. ﴿فَإِذَا هِيَ تَلُجُّ بَيْنَ يَدَيْهِ﴾
 به کسه ر گز چانه که بوو به ماریکی گه وری ناشکرا ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ﴾ دهستی (له باخه له یوه
 یان له بن هدنگل یه وه) دهر هیتا ﴿فَإِذَا هِيَ بِخِصَاءٍ لِلْظُلُمِ﴾ له پر نه و (دهسته) سبی و پر شنگداریو
 بو بینهران ﴿قَالَ الْمَلَأِينَ قَوْمُ فِرْعَوْنَ﴾ هندیك له کار به دهست ودهسه لانداریانی گه له که ی
 فیرعهون ووتیان: ﴿إِنَّ هَذَا سِحْرٌ مُّجَرَّبٌ﴾ به راستی نه م (موسایه) جادوو گهریکی زور زانه ﴿وَرُبُّدَانٍ يُخْرِجُكَ مِنَ مَضْجَعِكَ﴾ ده به ووت له خاك و وولاتی خوتان دهر تان کات ﴿فَتَدَاؤُنْمُرُونَ﴾ جا
 نیوه فهران و راتان چیه (له م باره یه وه) ﴿قَالُوا﴾ نه وانیش ووتیان: ﴿أَرْجِعْهُنَّ﴾ کاری (موسا)
 وبرا که ی دوا بخه ﴿وَأَرْسَلَ فِي السَّمَاءِ خَبِيرٌ﴾ که سانیکی کز که ره وه بنیره بو نه و شارانه (ی جادوو گهری
 لی به) ﴿بِأُتُوكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ﴾ هموو جادوو گهریکی شاره زات بو ده هیتن ﴿وَجَاءَ السَّحَرَةُ﴾
 فِرْعَوْنَ جادوو گهران هاتن بو لای فیرعهون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿إِنْ لَنَا لَأَجْرٌ﴾ بینگومان نیمه پاداشت
 و خه لانی گه ورمه مان ده بیت ﴿إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ﴾ نه گهر نیمه سه ر که ووتین (به سه ر موسا دا)؟
 ﴿قَالَ نَعَمْ﴾ (فیرعهون) ووتی: به لی پاداشتی گه ورمه مان ده بی: ﴿وَأَنَّا كُنَّا لَمِنَ الْمُفْلِسِينَ﴾ و بینگومان
 نیمه له مزیکانی (خوم) ده بن ﴿قَالُوا نَحْنُ نَحْنُ الْمُلُوكُ﴾ (جادوو گهره کان) ووتیان نه ی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ﴾
 شَلِيقٌ یاتو (نه وه ی پیته) فری ی ده ﴿وَأَنَّا أَنْتَ لَكُنَّ الْمُفْلِسِينَ﴾ یان نیمه ده بها ویزین و فری
 ده ده بن ﴿قَالَ الْقَوْمُ﴾ (موسا) ووتی: نیمه به بها ویزن (نه وه ی پیتانه) ﴿فَلَمَّا الْقَوْأُ﴾ نه مجا کانی
 (نه وه ی پیتان بوو له جادوو) فری یان دا ﴿سَحَرُوا أَعْيُنَ النَّاسِ﴾ چاویه سستیان له خه لک کرد
 ﴿وَأَنسَرَهُمْ هُمْ﴾ و ترسیکی گه ورمه مان خسته دلپانه وه ﴿وَجَاءَهُمْ سِحْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه جادوو به کی
 گه ورمه مان نو اند ﴿وَأَرْسَلْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾ وه حیمان کرد بو موسا ﴿أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ﴾ که گز چانه که ت
 فری بده ﴿فَإِذَا هِيَ تَلُجُّ مَاءً مُّكُونٌ﴾ نیر به کسه ر نه و (گز چانه بوو به مارو) هدر چی جادوو ی دروینه بان
 کردبوو هدی لووشی ﴿فَرَفَعَ الْحَقُّ﴾ نیر راستی دهر که وت و روون بوو یه وه ﴿وَوَضَعُوا مَا كَانُوا﴾
 یَعْمَلُونَ نه وانیش هدر چی (سیحر) یان کردبوو بوو چهل بوو یه وه ﴿فَعَلُوا هَذَا الْكَ﴾ هدر له ویتا
 (فیرعهون و شویکه و توانی) زیر خران و دوزان ﴿وَأَنفَلَكُوا سَحَابًا﴾ و به رسوایی گه رانه وه ﴿وَأَلْقَى﴾
 السَّحَرَةُ سِحْرَهُمْ و جادوو گهران هموو یان سوورده یان برد (بو پهروه ردگار یان) ﴿۱۵﴾

﴿قَالُوا﴾ (ساحیره‌کان) ووتیان: ﴿أَمْ أَتَيْنَا مِنَ الْغَائِبِينَ﴾ نیمه بر و امان هیتا به پەر وەرد گاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که پەر وەرد گاری موسا و هارونه ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعه‌ون ووتی: ﴿أَمْ أَتَشْتُم بِمِثْقَلِ ذَرَّةٍ لَّكُمْ﴾ پیش شه‌وه‌ی نیزنان بدهم با وەرقان پی هیتا! ﴿إِنْ هَذَا﴾ به راستی تمه ﴿لَمَكْرٍ مِّنْكُمْ مُّشْوِیٍّ فِي الْمَدِیْنَةِ﴾ قیل و پیلانیکه (ئیوه و موسا) نه‌خشه‌تان بق کیشاوه‌لەم شمارەدا. ﴿لِيُخْرِجُوا مِنهَا أَهْلَهَا﴾ نا دانیشتوانه‌که‌ی لی دەر بکه‌ن. ﴿فَتَوَقَّعَ الْكَافِرُونَ﴾ جالە دوا بیدا ده‌زانن (چیتان لی ده‌که‌م) ﴿لَا قُوَّةَ لَّيْئِيكُمْ وَارْجَاكُمْ﴾ سویند بخت ده‌ست و قاچتان بېرم ﴿مِّنْ خَلْفٍ﴾ به‌پیچه‌وانده‌وه (چه‌پ و راست) ﴿لَّوْلَی لَأَسْبَغَ لَّكُمْ أَنْجُسًا﴾ ته‌مجا سویند بخت گشتان هەلده‌واسم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: (به‌فیرعه‌ون) ﴿إِنَّا إِلَی رَبِّنَا مُنْقَلِبُونَ﴾ نیمه‌ دلنیا بن که بق لای پەر وەرد گارمان ده‌گه‌ر بینه‌وه ﴿وَمَا نُنْفِیْهُم مِّنَّا﴾ تو هیچ ره‌خنه‌یه‌کت له‌نیمه‌نی به ﴿إِلَّا أَن أَمَّا بِنَا بِنَا رَبَّنَا﴾ جگه‌له‌وه‌ی که نیمه‌ با وەردمان به‌به‌لگه و نیشانه‌کانی پەر وەرد گارمان هیتاوه ﴿لَمَّا جَاءَتْهُمْ﴾ کاتی بزمان هات ﴿رَبَّنَا أَوِّجْ عَلَیْنَا صَبْرًا﴾ ته‌ی پەر وەرد گارمان نارامیمان به‌سه‌ردا بریزه ﴿وَتَوَقَّعَ الْمُسْلِمُونَ﴾ و به موسولمانیه‌تی بمان مرینه ﴿وَقَالَ الْمَلَأِیْنِ قَوْمِ فِرْعَوْنَ﴾ هه‌ندیک له‌ده‌سه‌لاتداران و کار به‌ده‌ستانی گه‌لی فیرعه‌ون ووتیان ﴿أَتَدْرَأُ مُوسَى وَفَرَّطَهُ﴾ نایا و از له‌موسا و هوزه‌که‌ی ده‌هیتی ﴿لِیُفْسِدَ رَأِی الْأَرْضِ﴾ بۆ شه‌وه‌ی له‌وولاندا (خاکی میسردا) خرابه‌کاری بکه‌ن ﴿وَبَدَّلَکَ وَآلِهَتَکَ﴾ و ده‌ست له‌خوت و په‌رستراوه‌کانت هه‌لبگرن ﴿قَالَ﴾ (فیرعه‌ون) ووتی: ﴿سَقَطَ قُلُوبُهُمْ﴾ له‌مه‌ودوا کور به‌کانیان ده‌کورین ﴿وَأَسْمَعَتْ بِنِسَاءِ هُمْ﴾ و ئافره‌تانیان ده‌هیلینه‌وه به‌زیندووپی (بق خزمه‌ت کردن). ﴿وَإِنَّا لَوَفِّیْهُم قَهْرًا﴾ و به‌ببگومان نیمه‌ده‌سه‌لاتدارین به‌سه‌ریاندا ﴿قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ﴾ موسا به‌گه‌له‌که‌ی ووت ﴿أَسْمِعُوا بِأَلْوَانِی وَأَصْبِرُوا﴾ داوای یازمه‌تی له‌خوا بکه‌ن و خوراکگر بن. ﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ﴾ ببگومان هه‌موو زه‌وی مولکی خوا به. ﴿يُورِثُهَا مَن یَّشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ ده‌یدا به‌هر که‌س له‌به‌نده (شیاوه) کانی که‌خوی به‌ووت ﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾ و سه‌ره‌نه‌جایی جاک بق خواناسانه ﴿قَالُوا﴾ (گه‌له‌که‌ی) ووتیان: ﴿أَوَدِیْنَا مَن قَبْلَ أَنْ قَائِلَنَا﴾ پیش هاتنی تو بق ناومان سازار دراین ﴿وَمِن یَّعْلَمُ مَا جَنَّتْ﴾ هه‌روه‌ها پاش هاتنی تو بق ناومان (به‌پیغه‌مبه‌رایه‌تی) ﴿قَالَ﴾ (موسا) فه‌رسووی: ﴿عَسَى رَبُّکُمْ أَنْ یُهَیِّجَ عَدُوَّکُمْ﴾ به‌لکو پەر وەرد گارمان دوزمه‌که‌تان له‌ناو به‌ریت ﴿وَسَخَّرَ لَکُمُ الْآرَضِ﴾ و ئیوه بکات به‌جینشین (ی دوزمه‌کانشان) له‌سه‌ر زه‌وی ﴿فَیَنْظُرُ کَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾ جا ته‌ماشا ده‌کات ئیوه چۆن کار ده‌که‌ن ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نیمه‌ دار و ده‌سته‌ی فیرعه‌ونمان سزادا ﴿وَالْیُسُفُی﴾ به‌روشکه‌سالی و قات و قبری ﴿وَنَقِصَ مِنَ الثَّمَرِیِّ﴾ و که‌م بووته‌وه‌ی به‌رو بوومی میوه و کشتوکاله‌کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ یَذَّکَّرُونَ﴾ بۆ شه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه‌و (به‌ند و هه‌لبگرن) ﴿۵۱﴾

﴿وَجُوزًا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَنْ يَدْرُسُوا﴾ نه مجا نه وهی ئیسرا ئیلمان لهو دریا په پرانده وه (فیرعهون و گه له که یمان
 تیدا خنکاند) ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ﴾ نه مجا تووشی خه لکاتیک بوون ﴿يَعْلَمُونَ عَلَى أَخْصَابٍ لَّهُمْ﴾ بهرده وام
 خه ریکی بهرستی بته کانیاں بوون ﴿فَالْوَأْتِئُوسَى﴾ (جووله که کانیش) ووتیان: نهی موسا ﴿أَجْعَلْنَا
 إِلَهًا كَمَا عَمَلْتَ آلِهَةً﴾ ههروهک نهو بهرستراوانه ی نهوان تویش بهرستراوئیکمان یو دابنی ﴿قَالَ﴾
 موسا فهرمووی: ﴿إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ﴾ بهراستی ئیوه هوزیکي نه فاسن ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا بَيِّنَةٌ
 مِّنْ رَبِّكَ فَهَرَجَى﴾ نهو (بت بهرستی بهی) نهوانی له سه ره له ناوده چی ﴿وَنُحِلُّ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ وه هه رچی ده که ن به تان و هه لوه شواوه به ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿أَعْمَرَ اللَّهُ
 أَبْنَاءَكُمْ إِلَهًا﴾ نابا جگه له خوا داوای بهرستراوئیکي تران یو بکه م ؟ ﴿وَهُوَ قَسِدٌ كَرِيمٌ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾
 که (نهو خوابه) ریزی داوون به سه ر جیهانیا نسا ﴿وَإِذْ أَخْبَرْنَا مَرْيَمَ بِأَنَّهَا فَرَعَوْنَ﴾ وه (بیریکه نه وه) لهو
 وه خشی رزگارمان کردن له ده ست و په یوه نده که ی فیرعهون ﴿يَسْمُومُونَ كُرْسُوءَ الْعَذَابِ﴾ که
 نه شکه نجه و نازاری سه ختیاں دهدان ﴿يُقْسِلُونَ أُنْتَاهِكُمْ﴾ کورانی ئیوه یان ده کوشه ﴿وَيَسْتَحْيُونَ
 بَنِيَّكُمْ﴾ و ثافره نانی ئیوه یان ده هیسته وه (بو خزمنی خو یان) ﴿وَفِي ذَلِكَ كُرْسُوءٌ مِّنْ رَبِّكُمْ
 عَظِيمٌ﴾ وه لهو (نازاردانه) تاندا تاقی کردنه وه به کی گموره بوو له لایه ن بهروردگار تانه وه ﴿وَوَعَدْنَا مُوسَىٰ
 إِذْ أَعْيَضَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ قَوْمِهِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ فَرَقٌ مِّنْ رَبِّكَ وَأَنْ يَتَّبِعُوا أَمْرًا مِّنْ رَبِّكَ﴾ وه به لیمان به موسا دا ﴿ثَلَاثِينَ آيَةً﴾ سی شهو ﴿وَأَتَيْنَاهَا بِعَشْرِ﴾ به ده شهوی
 تر ماوه که مان نه و او کرد ﴿فَتَرْمِيكَ رَبُّهُ أَوْ يُعَذِّبُكَ﴾ نهوسا وه ختی دیداری بهروردگاری بوو
 به چل شهوی ته و او ﴿وَقَالَ مُوسَىٰ لِأَخِيهِ هَارُونَ﴾ موسا به هاروونی برای ووت ﴿أَخْلَفْنِي فِي قَوْمٍ﴾ تو
 له ناو گه له که مدا جیشبنم به ﴿وَأَصْلِحْ﴾ و کاری چاک بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ﴾ و شوینی
 ریبازی خرابه کاران مه که وه ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِبِيعَتِهِ﴾ جا کاتی موسا هات بو کات و شوینی
 دیاری کراومان (بو گفتوگو کردن له گه لمان) ﴿وَكَلَّمَ رَبُّهُ﴾ و بهروردگار ووتوویزی له گه لدا
 کرد ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ووتی: نهی بهروردگارم ﴿أَرِيتَ أَنْظُرَ إِلَيْكَ﴾ خوتم نیشان بده تا بت بینم ﴿قَالَ﴾
 لَن تَرَانِي ﴿بهروردگار) فهرمووی: تو (له دنیا دا) من نابینی ﴿وَلَكِنْ أَنْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ﴾ به لام سهیری
 (لای) شاخه که بکه ﴿إِنِ اسْتَفْرَغْتَ مِنْهُ﴾ جا نه گه رهو شاخه له شوینی خوی دا نه جولا ﴿فَسَوْفَ
 تَرَانِي﴾ نه وه دوا ی که مینک نوش ده مبینی ﴿فَلَمَّا أَتَىٰ رَبَّهُ الْجَبَلَ﴾ جا کاتیک بهروردگاری خوی
 ده رخت بو شاخه که ﴿جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾ شاخه که ی وورد و هان کرد (و له گه ل زه ویدا ته ختی کرد)
 ﴿وَحَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا﴾ و موسا ش به یین هوشی کهوت بهرودا ﴿فَلَمَّا أَتَىٰ﴾ جا وه ختی هوشی به خویدا
 هاته وه (چاک بوویه وه) ﴿قَالَ سُبْحَنَكَ﴾ فهرمووی: پاکی و بی گهردی بو تو (نهی بهروردگار)
 ﴿ثَبُتَ إِلَيْكَ﴾ به به شیمانی گه پرا مه وه بو لات ﴿وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه من به که می پروا دارنم ﴿﴾

﴿قَالَ﴾ (په‌روهر دگار) فەر مووی: ﴿يَتَمَوَّعُ﴾ نه‌ی مووسا ﴿إِنِّي أَصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ﴾ بینگومان من قوم هه‌لبزاردوه به‌سهر هه‌موو خه‌لکی دا ﴿بِرِسَالَتِي﴾ به‌په‌یامه‌کانم ﴿وَرَبِّكَ﴾ و‌فسه‌کردنم (له‌گه‌لت راسته‌وخو) ﴿فَخَذَمْنَا قَسَبُكَ﴾ که‌واته نه‌وه‌ی پشم به‌خشییوی توند ده‌ستی پیوه‌بگره ﴿وَكُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ وه‌له‌سوباس گوزاران به ﴿وَكُنْتُ لِلَّهِ فِي الْأَلْوَارِجِ﴾ وه‌له‌وارچه ته‌ختانه‌دا بومان نووسی ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ﴾ له‌هه‌موو جزوه‌باسنک ﴿مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ﴾ په‌ند و ناموزگاری و باسی هه‌موو شتیک به‌روونی (که‌پنویستیان پی‌ی بیت) ﴿فَخَذَّاهِمُوهُ﴾ که‌واته (مووسا) به‌توندی بیانگره و ناگاداریان به ﴿وَأَمْرُؤُكَ﴾ وه‌فرمان به‌گه‌له‌گه‌ت بکه ﴿بِأَخْذُوا بِأَحْسَنِهَا﴾ تا ده‌ست بگرن و ره‌فسار بکه‌ن به‌جوانسر و چاکترینان ﴿سَأُزِيكُ دَارَ النَّاسِيقِينَ﴾ به‌زوویی جی و شوین له‌سنور دهر چووانسان نیشان ده‌دم ﴿سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ﴾ لایان نه‌دهم له‌به‌لگه و نیشانه و نایه‌ته‌کانم ﴿الَّذِينَ يَكْفُرُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌وانه‌ی که‌خویان به‌گه‌وره‌داده‌نین له‌سهر زه‌ویدا ﴿بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ به‌ناهق و ناره‌وا ﴿وَإِنْ يَرَوْا كَلْعَةَ بَعْرٍ﴾ نه‌وانه نه‌گه‌ر هه‌موو نایه‌ت و موعجیزه‌به‌ک بینن ﴿لَا يُؤْمِنُوا بِهَا﴾ باوه‌رپی ناهینن ﴿وَإِنْ يَرَوْا سَمِيلًا كَرُشِدًا﴾ وه‌ته‌گه‌ر نایینی راست و دروست بینن ﴿لَا يَخْجَرُوهُ سَمِيلًا﴾ نایکه‌ن به‌ریازو نایینی خویان ﴿وَإِنْ يَرَوْا سَمِيلًا غَلِيًّا﴾ وه‌ته‌گه‌ر پینگه‌ی گومرایی و نایینی چه‌وت بینن ﴿يَخْجَرُوهُ سَمِيلًا﴾ ده‌یکه‌ن به‌نایین و ریازو خویان ﴿وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِالْآيَاتِ﴾ هه‌موو نه‌مانه له‌بهر نه‌وه‌یه که‌به‌لگه و نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به‌درو دهرانی ﴿وَكُنُوا أَهْلًا لِلْعَذَابِ﴾ وه‌همیشه بی‌ناگابوون لیان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ﴾ وه‌که‌ساننک که‌به‌لگه و نیشانه‌کانی ئیمه‌یان به‌درو زانی ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم دُرَّيْهًا دِیدَارِی رَّوْزِی دَوَابِّی﴾ (به‌درو زانی) ﴿حَبِطَتْ أَشْجَارُهُمْ﴾ کارو کرده‌وه‌ی (چاکیان) به‌هیچ دهر چوو (پوچه‌ن بوویه‌وه) ﴿هَلْ يَخْجَرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ نایا جگه له‌و (خرابانه‌ی) که‌ده‌بان کرد سزا ده‌دین؟ ﴿وَأَخَذُوا قَوْمَهُمْ مِنْ بَعْدِهِ﴾ وه‌هوزی مووسا پاش (رویشتنی) مووسا دروستیان کرد ﴿مِنْ خَلْقٍ عَجَلًا جَسَدًا﴾ له‌خشل و زیره‌کاتیان په‌یکه‌ری گویره‌که‌یه‌ک ﴿لَهُمْ حَوَازُ﴾ که‌قوهری (وه‌ک گویره‌که‌ی) هه‌بوو ﴿الَّذِينَ يَرَوْنَ الْآيَاتِ كَلْعَةً﴾ نایا نه‌وانه نه‌بانبینی که‌بینگومان نه‌و (گویره‌که‌یه) فسه‌یان له‌گه‌لدا ناکات ﴿وَلَا يَهْتَدِيهِمْ سَبِيلًا﴾ و هیچ ریازنیکیشیان نیشان نادات ﴿أَخْذُوهُ﴾ کردیان به‌(په‌ستر او) ﴿وَكُنُوا أَهْلًا لِلْعَذَابِ﴾ و نه‌وانه سته‌مکاربوون ﴿وَلَقَدْ سَقَطُوا فِي آيَاتِهِمْ﴾ وه‌کاتی له‌ده‌ستیان دهر چوو (زور په‌شیمان بوونده‌وه) ﴿وَرَأَوْا آيَاتَهُمْ قَدْ ضَلُّوا﴾ وه‌تنگه‌بشتن و بینان که‌بینگومان گومر ابوون ﴿قَالُوا﴾ ووتیان: ﴿لَئِنْ لَمْ يَرْحَمْنَا رَبُّنَا﴾ سویند به‌خوا نه‌گه‌ر په‌روهر دگارمان به‌زه‌یسی پیماندا نه‌یه‌ته‌وه ﴿وَيَغْفِرَ لَنَا﴾ وه‌له‌گونه‌ه‌کانمان خوش نه‌بیت ﴿لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ نه‌وه‌به‌راستی ئیمه له‌زبان لی‌که‌وتوان

﴿وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ جا کاتی موسا گه پرایه وه ناو هوزه کدی ﴿عَظِيمًا﴾ بهرق و نورده به کی زوره وه ﴿قَالَ﴾ (موسا) وونی (به گویره که به رسته کان) ﴿يَسْمَعُ خَلْفَهُ مِنِّي عَصِيٍّ﴾ له دواى من چ جيتشينيکی بهد فهد و خراب بوون ﴿أَتَجِدَنَّ أَقْرَبَ يَكْرُمًا﴾ نایا به له تان کرد له فرمانی بهر و ردگار تان؟ ﴿وَأَتْلَىٰ الْأَنْوَاعَ﴾ (موسا) نهخته کانی (تهوراتی) فری دا ﴿وَلَذَرَيْنِ أَخِيصَ قَرْهٖ إِلَهُ﴾ وه (قری) سهری (هاروونی) برای گرت و بهر و خوی رایکیتشا ﴿قَالَ﴾ (هارون) وونی: ﴿إِنَّمَا أَنتَ كُورِي دَايِكُمْ﴾ ﴿إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّوكُمُ﴾ بهراستی هم گه له لاوازیان کردم ﴿وَكَاذِبًا يَفْكُلُونَ﴾ نریک بوو بسم کورن ﴿فَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَعْدَاءِ﴾ که واته دوزمنانم پی دلخوش مه که ﴿وَلَا تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ وله گه له هوزی ستم کاراندا دامه نی ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِخِي﴾ ئهی بهر و ردگارم له خوم و براکم خوش به ﴿وَأَذِلَّةً لِّى رَحْمَتِكَ﴾ وه بهمانخه ره ناو به زهیی و میهره بانى خونده وه ﴿وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ﴾ تو میهره بان ترینی هموو میهره بانایت ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ﴾ بهراستی نهو که سانهی که گویره که بهرست بوون ﴿سَيَبْئُتُهُمُ الْعَذَابُ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ له هموو دوا ده که ونه بهر رقی و خه شمی بهر و ردگاریان ﴿وَوَلَّيْنَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ههروه ها رسوایی و زهلیلی له ژبانی دونیادا. ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُفْسِدِينَ﴾ هه بهو جوړه سزای درو هه له بهستان دده یس ﴿وَالَّذِينَ عَمِلُوا الشَّيْئَاتِ﴾ وه نه وانهی گونا هیان کرد ﴿لَمْ نَكُنْ لَكُمْ بَعِيًّا﴾ پاشان دواى نه وه ته و به بیان کرد ﴿وَعَامِنَا﴾ و باوه بیان هیئا ﴿إِنْ رِزْقَكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ بنگومان بهر و ردگار ت پاشی نهو (باوه به بیان و توبه کردنه) ﴿لَتَكْفُرَ الْجَحِيمُ﴾ لیسوردهی میهره بانه ﴿وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضَبُ﴾ جا کاتی موسا توره یی به که ی نیشته وه ﴿أَتْلَىٰ الْأَنْوَاعَ﴾ نهخته کانی (تهوراتی) هه لگرت وه ﴿وَفِي سُحُفِهَا﴾ وله په نووس و نو سراوی نهو (تهختانه) دا ﴿هٰذِي زُرْحُكَ﴾ رینموونی و به زهیی گه وره هه بوو ﴿لِلَّذِينَ هُمْ لِزَهْمِهِمْ قَبِيلُونَ﴾ بو که سانیک که له بهر و ردگاریان دترسن ﴿وَأَخَذَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ﴾ وه موسا له گه له که ی خوی هلی بزارد ﴿سَتَعْبِيبَ رَجُلًا﴾ هه فتا پیاو ﴿لِيُبَيِّنَ﴾ بو کات و شوبنی دیاری کراو له گه له نیمه (بو نه وه ی له کینوی طور ته و به بکه له تاواى گویره که بهرستبه که بیان، جا کاتیک هاتنه ئه و ی وونیان به موسا بروات پی ناهینین ناخوا نه بینین تو خوت قسه ت له گه له کرد با نیمه ش بیسین) ﴿فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ (خوا سزای دان و بومه له رزه ی بو ناردن) جا کاتیک که بومه له رزه که دایگرتن ﴿قَالَ﴾ (موسا) فهرمووی: ﴿رَبِّ تَوَّضَعْتُ﴾ ئهی بهر و ردگارم گهر بتویستایه ﴿أَهْلَكَ كَثْرَتُهُ مِنْ قَبْلِ وَائِي﴾ له هموو پیش نهوان و منیشت له ناو دهر د ﴿أَتَهْلِكُنَا﴾ نایا تو هه موومان له ناو ده بهیت ﴿بِمَا فَعَلَ الشَّقِيُّاءُ مِنَّا﴾ به هوزی نه وه ی که گنجل و نه فامه کانسان نه نجامیان داوه ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا لَافِتَةٌ﴾ هممه ته نهها ناقی کردنه وه به کی خوته ﴿فَصَلِّ بِمَا تَنْشَاءُ﴾ هه که سیکت بویت بهو هوی وه گو مپای ده که بیت ﴿وَيَهْدِي مَنْ تَشَاءُ﴾ وه هه که سیکت بو ی رینموونی ده که بیت ﴿أَنْتَ وَلِيُّنَا﴾ هه تو پشتیوان و (بهرستراومانی) ﴿فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾ که واته لیمان خوش بهو په حمان پی بکه ﴿وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ﴾ چونکه باشترین لی بورده هه تو ی ﴿

﴿وَأَكْثَبْنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ (خواه) لهم دنیادا چاکه مان بؤ بنووسه ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ هه روه‌ها له رورزی دوايشدا ﴿إِنَّا هَذَا إِلَيْنَا﴾ به راستی ٿيمه بؤ لای تو گه راويته ته وه ﴿قَالَ﴾ (په روه‌ردگار) فەر مووی: ﴿عَذَابِي﴾ سزاو سازارم ﴿أَصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ﴾ دوو چاری هه که کسی ده که دم که بهموی ﴿وَرَحْمِي وَبِعَثْتُ كُلَّ شَيْءٍ﴾ وه بهزه‌یی و ره‌حمه ٿيشم هه موو شنيکی گرتوته وه ﴿فَأَكْثَبْنَا لِلَّذِينَ﴾ جا له دوايی دانه و (بهزه‌یی ټهم) ده نووسم بؤ نه وانه‌ی ﴿يَتَّقُونَ﴾ پاريزکار و له خوا ترسن ﴿وَيَتَّقُونَ الزُّكُورَ﴾ و زه کات ده‌دهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ﴾ نه وانه‌ش که بر روا به به لگه و نيشانه کانی ٿيمه دينن ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ﴾ (ټهم ره‌حمه ته‌ی په روه‌ردگار) بؤ نه وانه به که شوين پيغه مبهري ﷺ که وتوون که پيغه مبهريکی نه خوښنده واره و (له لایه‌ن په روه‌ردگار وه هانوه) ﴿الَّذِي يُخَذِّدُ وَتَهُ عَثْرًا يُعِذُّهُمْ﴾ نه و که سه (پيغه مبهريکی نه هلی کتاب سيفه تی ده زانن) چونکه به نوو مسراويی لایانه ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ﴾ له ته ورات و ټينجيل دا ﴿يَأْمُرُهُم بِالْعُرْوَةِ﴾ که فەرمانيان پی ده کات به چاکه ﴿وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ريگر بيان لی ده کات له خرابه ﴿وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ﴾ شته خاوين و پا که کانيان بؤ حه لال ده کات ﴿وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ﴾ وه شته پیسه کانيان لی حه رام (قه‌ده‌غه) ده کات ﴿وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ﴾ و باره فورس و گرانه کانيان له سهر لاده بات و ﴿وَالْأَعْلَالُ﴾ نه و کتوت و زنجيرانه‌ش ﴿الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ﴾ که به سه ريانه وه بوون ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ﴾ نه مجا نه و که سانه‌ی که باوه ريان به و (پيغه مبهريه) هينانيت ﴿وَعَزَّزُوهُ﴾ و ريزو قه دريان بؤ دانانيت ﴿وَوَصَّوهُ﴾ بارمه تيان دانيت و پشتيوانيان لی کردبیت ﴿وَأَنبَغُوا النَّورَ﴾ و په پره‌وی نه و نووره يان کردبیت (که نور نانه) ﴿الَّذِي أُتِرَ مَعَهُ﴾ که له گه لېدا نير راوه ته خواره وه ﴿أَوَلَيْكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه و ان هه موو (که باسکران) له رزگار بوواتن ﴿قُلْ﴾ (ته‌ی مه‌حمه ده ﷺ) بلی: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ ته‌ی خه لکينه ﴿إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جِيْعًا﴾ به راستی من پيغه مبهري خوام بؤ ټيوه هه موو تان ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه و (خواه‌ی) که ته‌نهما بؤ شه وه، مولکی هه موو ناسمانه کان و زه‌وی ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هيچ بهر ستر او نيکی راست نيه جگه له نه و ﴿يُنْزِلُ الْغَيْثَ﴾ ده زينت و ده مرتبت ﴿فَتَأْتُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ که واته بر روا به خواو پيغه مبهري که‌ی بهين ﴿النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ﴾ که نير او نيکی نه خوښنده واره ﴿الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ نه و يش باوه‌ري به خوا ﴿وَكَلِمَاتِهِ﴾ و به ووته کانی هديه ﴿وَالْيَعْقُودَ﴾ ټيوه‌ش شويی بکهون و په پره‌وی بکهون ﴿لَقَدْ كُنتُمْ تَهْتَدُونَ﴾ تا بکه و نه سهر ريگای راست ﴿وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى﴾ وه له هوزه که‌ی مووسا دا ﴿أُمَّةٌ﴾ ناقمينکی گه وړه هه‌ن ﴿يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ﴾ که ريتموونی خه لکی ده کهن به حقه و راستی ﴿وَبِهِ يَهْتَدُونَ﴾ و هه به حه قيش داده‌ری ده کهن ﴿۝﴾

﴿وَقَالَتْ أَتَاكَ مُتَمَنٍّ﴾ کاتی تاقمی لهوان (به تاقمینی تریانی) ووت ﴿لَمْ يَعْطُونَ قَوْمًا﴾ بوجی نامورگاری
 کومه لیک ده کهن ﴿اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ﴾ که خوا له ناویان ده بات ﴿أَوْ مَعَذِرَتُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ یان به سزایه کی
 سه سخت سزایان ده دات ﴿قَالُوا مَعَذِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾ ووتیان: تالای پهر وهر دگارتان به هانه و عوزر بی
 (و تاوانبار نه بین له سهر بی دهنگیمان) ﴿وَلَعَلَّهُمْ يَشْفُونَ﴾ و به لکو نهوان له خوا بترسن ﴿فَلَمَّا
 سَأَلُوا أَهْلَ الْأَرْضِ آيَةً﴾ نه مجا کاتی نه وهی پنی نامورگاری کرابوون له بیریان چوو ﴿أَخْبَتَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
 عَنِّي الْأَنْوَءَ﴾ نه وانهی بهر گریبان ده کرد له خرابه و تاوان رزگارمان کردن ﴿وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ نه وانهش
 که سته میان کرد سزمان دان ﴿بِعَذَابٍ يَّسِيرٍ﴾ به سزایه کی زور خراب ﴿بِعَذَابٍ يَّسِيرٍ﴾ به هوی
 دهر چوونیان له فرمانی خوا ﴿فَلَمَّا عَتَوْا مِن مَّا هُوَ آتِيَةٌ﴾ جاکاتیک یاخی بوون له نه وهی قه دهغه
 کرابوون لی ﴿فَلَمَّا نَهَوْا قِرَدَةً خَاسِئِينَ﴾ نه وسا پیمان ووتن: بینه چند مهیموونینکی دوور خراوهی
 بی نرخ ﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ﴾ وه (ندی موحه محمد ﷺ) بیریکه ره وه) کاتی پهر وهر دگارت رایگه یاندو
 دای به گونچکه یاندا ﴿يَسْتَعْثِنُ عَلَيْهِمْ﴾ سوتندی بنگومان دهینری بویان ﴿إِنَّ يَوْمَ الْفِتْنَةِ﴾ تا
 ریزی دواپی ﴿مَنْ يَّمُوتْهُ سُوْرَةُ الْعَذَابِ﴾ که سانی که سزای توند و به دیان پی بچیزی ﴿إِنْ رَكِبْتَ
 لَسْرِيفَ الْعِقَابِ﴾ به راستی پهر وهر دگارت تولهی خیرابه ﴿وَالَّذِي لَعَنُوا نَجِيًّا﴾ به راستی لی خوش بوو و
 میهره بانیسه ﴿وَقَطَعْنَا هَٰؤُلَاءِ الْأَرْضَ أَمْشًا﴾ وه نهوانسان له سهر زهوی دابه چند کومه لیک دابهش
 کرد ﴿وَمِنْهُمْ أَصْلَافٌ خَيْرٌ﴾ هندیکیان چاکه کارن ﴿وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ﴾ وه هندیکیان وه نهوان
 نه بوون (بی باوهر بوون) ﴿وَبَكَوْهُمْ بِالْأَحْسَنِ﴾ وه تاقیمان کردنه وه به چنده ها چاکه و خوشی
 ﴿وَالْأَسْوَىٰ﴾ و به چنده ها خرابه و ناخوشی ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ به نومیدی نه وهی بگه پینه وه
 (بقولای خوا) ﴿فَخَلَفَ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ خَلْفٌ﴾ دواي نهوان جی نشینانینکی خراب هاتنه چینگه یان
 ﴿وَرِثُوا الْكِتَابَ﴾ که میرانگری تهورات بوون ﴿يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَٰذَا الْأَلْفِ﴾ که هدر بو مال و سامانی
 (حدرامی) نه دونه یایه هولیان نه دانه وه شیان هدر بزارد ﴿وَيَقُولُونَ سَبَقَتْنَا﴾ وه دهیانووت
 بنگومان نیمه عفو ده کرین ﴿وَإِنْ يَأْتِهِمْ﴾ له کاتیکدا ته گهر بویان بیت ﴿عَرَضٌ يَّثَارُ﴾ کالایه کی
 وه نه وهی تر نه گهر چی خرابیش بوايه وهریان ده گرت ﴿أَلَمْ يَخْذَ عَلَيْهِمْ﴾ نایا لیتیان وهر نه گیراوه و
 پیوست نه کراوه له سهریان ﴿يَمِئْتُ الْكِتَابِ﴾ به پیمان له تهوراتدا ﴿أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ﴾ که به ده
 خواوه هیچ نه لسن ﴿إِلَّا الْحَقَّ﴾ بچگه له راستی نه بیت ﴿وَدَرَسُوا مَافِيهِ﴾ نه وهی له تهوراتدا هه بوو
 خویندو بانه وه ﴿وَالَّذِي الْأَكْبَرُ﴾ وه ریزی دواپی و (دهست کهوتی نه و روزه) ﴿خَيْرٌ لِلَّذِينَ﴾ چاکتر
 و باشتهر بو نه وانهی ﴿يَشْفُونَ﴾ که حق پاریزو له خواترسن ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ نایا هیشتا زیر نابن؟ ﴿
 وَالَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ بِالْكِتَابِ﴾ وه نه وانهی به توندی دهست ده گرن به تهورات وه (و پهره ویان ده کرد پیش
 هاتنی ئیسلام) ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزه کانیا به جی دهینن ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾ بنگومان نیمه وونی
 ناکه بین ﴿أَجْرَ الْمُضِلِّينَ﴾ باداشتی چاکه کاران ﴿

﴿وَإِذْ تَفَقَّطْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُ﴾ (بهیسته‌وه بیربان) کاتینک که کینو (ی‌طور) مان به‌رز کرده‌وه به‌سه‌ریاندا
 ﴿كَانَ ظُلَّةً﴾ و ه‌کو ه‌ورنک (سییه‌رنک) سوو ﴿وَقَطُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ﴾ و ه‌لایان و ابو که ده‌که‌ویت
 به‌سه‌ر باندا ﴿خُذُوا مَاءَ آيَاتِكُمْ يَقُومُوا﴾ (پیمان ووتن) نه‌وه‌ی که پیمان داوون به‌توندی بیگرن ﴿وَأَذْكُرُوا
 مَا فِيهِ﴾ و نه‌وه‌ی تیدایه (له‌ناموزگاری و حوکم) به‌رده‌وام له‌بیرتان بیت ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ به‌لکو
 بینه‌بارنکار و له‌خواترس ﴿وَإِذْ أَخَذْنَاكَ﴾ و ه‌کاتی که به‌روه‌ردگارت و ه‌ری گرت (ده‌ری هینا)
 ﴿مِنَ ابْنِ آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ﴾ له‌پشتی ناده‌می به‌کان ﴿دُرِّبَهُمْ﴾ و ه‌چه و نه‌وه‌کانیان ﴿وَأَشْهَدُهُمْ عَلَى أَنفُسِهِمْ﴾
 و ه‌کردنی به‌شایه‌ت به‌سه‌ر خویانه‌وه ﴿الَّتِي يَرْكَبُونَ﴾ (پنی ووتن) نایا من به‌روه‌ردگاری ئیوه‌نیم ؟
 ﴿قَالُوا لَيْسَ شَيْءٌ﴾ (له‌وه‌لامدا) ووتیان: به‌لی شایه‌تیمان دا ﴿أَنْ تَقُولُوا﴾ تا نه‌لین ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له
 ر‌قزی دواپی دا ﴿إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ﴾ به‌راستی نیمه‌بی ناگا بووین له‌مه (که‌خوا به‌روه‌ردگارمانه)
 ﴿أَوْ تَقُولُوا﴾ یا نه‌وه‌کو بلین: ﴿إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا﴾ بیگومان باوو باپیرانمان هاو به‌شیان بریار داوه
 ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌پیش (نیمه‌وه) ﴿وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَدِيدِهِمْ﴾ و ه‌نیمش و ه‌چه و نه‌وه‌ی دواپی نه‌وان بووین
 ﴿أَفْتَهِيَ كُنَّا﴾ ده‌ی نایا له‌ناومان ده‌بیت ﴿يَمَافْعَلُ الْمُبِطُونَ﴾ به‌وه‌ی که بی ف‌رو خرابه‌کاران
 کردوویانه ﴿وَكَذَلِكَ نَقُصُّهُ عَلَيْكَ﴾ نا به‌و جزوه‌نیشانه‌کانی خوا پروون ده‌که‌بنه‌وه ﴿وَلَعَلَّهُمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ به‌لکو (به‌روه‌ه‌ق) بگه‌رنه‌وه ﴿وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ﴾ و ه‌ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بخویننه‌وه
 به‌سه‌ریاندا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ه‌والی ته‌و که‌سه‌ی که نیشانه‌کانی خومان بی به‌خشی ﴿فَأَسْلَخْ
 مِنْهَا﴾ که‌چی خوی لی‌داری (و ده‌رچو له‌فهرمانی خوا) ﴿فَأَتَيْنَا الشَّيَاطِينَ﴾ نه‌مجا‌شه‌یتان دواپی
 که‌وت ﴿فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ﴾ به‌ه‌وی نه‌وه‌وه سو به‌به‌کینک له‌گومرایان ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا﴾
 ته‌گه‌ر بمان و یستایه به‌و نایه‌تانه‌پله‌پیمان به‌رز ده‌کرده‌وه ﴿وَلَكِنَّهُ﴾ به‌لام ته‌و ﴿أَخَذَ إِلَى الْأَرْضِ﴾
 خوی نوساند به‌زه‌وی به‌وه ﴿وَاتَّبَعَهُ وَهُوَ﴾ و دواپی ثاره‌زووی خوی که‌وت ﴿فَتَلَّكَ كَمَثَلِ الْكَلْبِ﴾
 نموونه‌ی ته‌و وه‌که ته‌و سه‌گه‌یه ﴿إِنْ تَحِبَّ عَلَيْهِ يَلْهَثُ﴾ ته‌گه‌ر لی‌ی به‌ه‌یت و ده‌ریکه‌یت (مؤره‌ت لی
 ده‌کات و) زمانت لی‌ده‌ردینی ﴿أَوْ تَرَكَهُ يَلْهَثُ﴾ و ه‌ته‌گه‌ر و ازیشی لی‌به‌یتی ه‌ه‌ر زمان ده‌رده‌هیتی
 ﴿ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ ته‌و (سیفه‌تانه) نموونه‌ی ته‌و که‌سانه‌یه ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه‌کانی
 نیمه‌یان به‌درو دانا ﴿فَأَقْصَى الْقَصَصِ﴾ ده‌ی ته‌و داستان و چیر و کانه‌باس بکه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾
 تا بچنده‌وه به‌خویاندا و بیر بکه‌نه‌وه ﴿سَاءَ﴾ به‌دو خرابه ﴿مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ وینه‌و (چیر و کی) ته‌و
 که‌سانه‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ که نیشانه‌کانی نیمه‌یان به‌درو دانا ﴿وَأَنفُسُهُمْ كَالْوَاقِلِينَ﴾ ته‌وانه‌ه‌میشه
 سه‌میان له‌خویان ده‌کرد ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ه‌ه‌ر که‌س خوا ریتموونی بکات ﴿فَهُوَ الْمُهْتَدِی﴾
 ه‌ه‌ر ته‌و ریتموونی کراوه ﴿وَمَنْ يُضِلِّ﴾ ه‌ه‌ر که‌سیش (خوا به‌ه‌وی کرده‌وه‌کانیه‌وه) گومرای بکات
 ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ه‌ه‌ر ته‌وانه‌زیان لی‌که‌وتو و ره‌نجه‌ردون

﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا﴾ وە سوتند بە خوا بە راستی دروستمان کردووہ ﴿إِبْرٰهٖمَ﴾ بۆ دۆزەخ ﴿كَبِیْرًا مِّنَ لِّجَنِ وَالْإِنْسِ﴾ زۆر ٲك لە جنۆكە و ئادەسی ﴿لَهُمْ قُلُوبٌ لَا یَفْقَهُوْنَ بِهَا﴾ دلبان ھەبە بە لام پیتی ٲیتاگەن (لە راستی) ﴿وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا یُبْصِرُوْنَ بِهَا﴾ و چاویان ھەبە (ھەقی) پی نابین ﴿وَلَهُمْ آذَانٌ لَا یَسْمَعُوْنَ بِهَا﴾ و گوڤیان ھەبە (ھەقی پی) نابستن ﴿أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ﴾ ئەوانە وەك ئازەل (و چوار پی) وان ﴿بَلْ هُمْ خِرَاطِرٌ﴾ و گومراترن (لە ئازەل) ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ ھەر ئەوانەن پی ئاگیان ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنٰی﴾ ھەر بۆ خوا بە جواترین و چاکترین ناوە كان ﴿فَادْعُوْهُ بِهَا﴾ جا ئیوەش بەو ناوانە بانگ و ھاواری لی بکەن ﴿وَذُرُوا آلِبَیْنَ﴾ واز بهێتن و سرخ دامەنن بۆ ئەوانە ی ﴿یَلْبِذُوْنَ فِیْ أَسْمٰیهِمْ﴾ كە لە ناوە كانی (خوا) دا گۆران و لادان دەكەن (دەبکەنە ناو بۆ ٲە كانیان) ﴿سَبِّحُوْهُ مَا كَانُوا یَعْمَلُوْنَ﴾ بەزووی ٲۆلە ی ئەو ی دەیانكرد لبیان دەسە نریت ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا آدَمَ﴾ وە ئەوانە ی كە دروستمان کردووہ كۆمە ٲك ھەبە ﴿یَقْتُلُوْنَ بِالْحَقِّ﴾ ٲرتموونی خەلك دەكەن بە (ئایینی) راست ﴿وَرِیْءٌ یَّقْدُلُوْنَ﴾ و داد وەریشی پی دەكەن ﴿وَالَّذِیْنَ كَذَّبُوا بِآیٰتِنَا﴾ وە ئەوانە ی كە نیشانە كانی نیمەیان بە درو دانا ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ﴾ وورده وورده (ٲلە بە ٲلە) نزیکیان دەكەینە وە لە تیاچوون ﴿فَیَنْ حَیْثُ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ بە جنۆر ٲك كە خۆشیان بەخۆیان نازانن ﴿وَأَمَّا لَهُمْ﴾ ماوہەك مۆلەشیان دەدەم ﴿إِنْ كُودِیْ مَرِیْنٌ﴾ بە راستی ٲیلانی من زۆر ٲتە و بە ھینزە ﴿أَوَلَمْ یَتَفَكَّرُوا﴾ ئایا ئەوان بیریان نە کردۆتە وە ﴿مَّا یَسْأَلُهُمْ فِیْ حَقِّ﴾ كە ھاواری كەیان موحمەد ﷺ ھەر گیز تووشی شی ئی نەبووہ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِیْرٌ مُّبِیْنٌ﴾ ئەو ئەنھا تر سیتەرتکی ئاشكرا بە (بۆ ئیوہ) ﴿أَوَلَمْ یَنْظُرُوا﴾ ئایا ئەوانە ناروانن؟ ﴿فِی مَلَكُوتِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ لەو مۆلكە گەورە و فراوانە ی لە ئاسمانە كان و زەوی دا ھەبە ﴿وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَیْءٍ﴾ وە لەو شتانە ی خوا ی گەورە دروستی کردوون ﴿وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ یَكُوْنَ قَرَارٌ قَرِیْبٌ﴾ وە ئەوانە ٲە نزیک بویتە وە ﴿أَجْلُهُمْ﴾ كۆتایی (ژیان)یان ﴿فَبِأَیِّ حَدِیْثٍ یَّعْذَرُوْنَ﴾ جا بەج قسە ٲەك لە ٲاش قورئان ٲروا دینن ﴿مَنْ یَضْلِلِ اللَّهُ﴾ ھەر كەس خوا گومرای بكات (بە ناوانی كرده وە ی خرابی) ﴿فَلَا هَادِیَ لَدُنْ﴾ ئەو ھێج ٲرتموونی كەرتکی بۆ نیە ﴿وَلَا یُذَرُّهُمْ﴾ (خوا) وازیان لی دٲنیت ﴿فِی ظُلُمٰتٍ یَّعْمَهُوْنَ﴾ لە گومرایی و باخی بوونی خۆیاندا گێژ بخوون ﴿بَسْمَلُوكَ﴾ (ئە ی موحمەد ﷺ) ٲر سیارت لی دەكەن ﴿عَنِ السَّمٰوٰتِ﴾ لە ٲارە ی ٲۆزی دوا ی ٲە وە ﴿إِنْ مَرَسْتُمْ﴾ كە ی دە ٲیت ﴿قُلْ إِنَّمَا یَعْلَمُ عِندَ رَبِّیْ﴾ ٲلی: زانیی ئەو ئەنھا لای ٲەروەردگار مە ﴿لَا یُحِیْطُ بِالْوَقْتِ﴾ ھێج كەس (نانونیت) كاتە كە ی ئاشكرا بكات ﴿إِلَّا هُوَ﴾ جگە لە ٲەروەردگار نە ٲیت ﴿فَقُلْ فِی السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ھاتنی قیامەت) بۆ ئاسمانە كان و زەویش گران و قورسە ﴿لَا قَاتِلَیْكَ الْآخِرَةُ﴾ نایەت بەسەرتاندا (روونادات) لە ناكاودا نە ٲیت ﴿یَتَقَوْلُوكَ كَلْبًا﴾ لە تۆ دە ٲرسن وەك ئەو ی كە تۆ ﴿حَقِیْقَةً﴾ لە (ھاتنی) ٲۆزی دوا ی ئاگاداری ﴿قُلْ﴾ (ئە ی موحمەد ﷺ) ٲلی: ﴿إِنَّمَا یَعْلَمُ﴾ ٲیگومان زانیی (ھاتنی) ئەو ٲۆزە ﴿عِنْدَ اللَّهِ﴾ ئەنھا لای خوا بە ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ بە لام زۆر ٲك لە خەلكی نابزانن

﴿قُلْ﴾ (نهی موحه ممدد ﷺ) بلی: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ يَتَّقِيْكَ فَعَاوِلَاصْرًا﴾ من خاوهنی هیچ سوودو زیانیک نیم بوخوم ﴿إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ مه گهر نهوهی خوا بیهوی ﴿وَلَوْ كُنْتَ أَفْهَمَ الْغَيْبِ﴾ نه گهر من غهیب و شته نادیاره کانم بزانیایه ﴿لَأَسْأَلَنَّكَ مِنْ الْخَيْرِ﴾ خیر و خوشی زورم به ده ست ده هیتا ﴿وَمَا مَسْنِي الشَّوْءُ﴾ وه هیچ خرابه و زیانیکم پی نه ده گه بی ﴿إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَنَذِيرٌ﴾ من تهنها ترسینهرو مرزده دهرم ﴿لَقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بو خه لکانیک که باوه ده هیتن ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ﴾ (خوا) نهو زانهیه که ثبوهی دروست کردوه ﴿فِنْ تَلَيْسَ وَجِدُوهُ﴾ له یه که کس (که ناده مه) ﴿وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ هه ر له خوی هاوسه ری به دی هیتا ﴿يَلْبَسُ كُنْزَ الْيَتَامَى﴾ تاله لای بحه سپته وه (نارام بگری) ﴿فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا﴾ جا کاتیک (پباوه که) له گه ل هاوسه ره کهی جووت بوو (دروست بوو) ﴿جَعَلْتَ حَمْلًا خَفِيًّا﴾ باری سوو کی هه لگرت (سکی پر بوو) ﴿فَمَرَّتْ بِهِ﴾ نه مجا له سه ر نه م (سک پر به) ماوه یه که تپه ری ﴿فَلَمَّا أَتَتْهَا﴾ جا کاتیک (سکه کهی) فورس بوو ﴿دَعَا اللَّهَ رَبَّهَا﴾ (زن و میرده که) هه ردوو له خوا پارانه وه ﴿لَيْسَ أَتَيْنَا صَلَاحًا﴾ سویتد پی نه گهر تو مند الکی چاک و تهو اومان پی بدهیت ﴿لَنَكُونَ مِنَ الشَّاكِرِينَ﴾ ینگومان له سوپاس گوزاران ده بین ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا صَلَاحًا﴾ به لام کاتیک (نهوه کانی ناده م و حه و) پاش خویان) په روه رده گار مند الکی چاکی پیدان ﴿جَعَلَ اللَّهُ شُرَكَاءَ﴾ چهند هاویه شکیان بو خوا دانا (وه که نهوهی بپه رسته کان ده یانکورد) ﴿فِيمَا أَتَاهَا﴾ لهوهی که پنی دابوون ﴿فَعَلَى اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا له وه به رزو بلند تره که هاویه شی بو دابین ﴿أَلَمْ يَكُنْ مَا لَا يَفْقَهُ شَيْئًا﴾ ثایا شتانیک ده کهن به هاویه شی خوا که ناتوان هیچ شتیک دروست بکهن ﴿وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ له کاتیکدا خو شیان دروست کراون ﴿وَلَا يَسْطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا﴾ وه (نهو بت و په رستر اوانه) ناتوانن هیچ یار مه نی به کیان بدهن ﴿وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ هه روه ها ناتوانن یار مه نی خویشیان بدهن ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گهر ثبوه نهوان (بته کان) بانگ بکهن بو پی راست ﴿لَا يَسْمَعُوا﴾ شویتنان نا کهون ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَدْعَوْهُمْ﴾ بو ثبوه به کسانه چ بانگیان بکهن ﴿أَمْ أَنْتُمْ صَالِمُونَ﴾ بان بی دهنگ بن (سوودتان پی نا که یه نن) ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ به راستی نهوانه ی ﴿يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که ثبوه هاوارو داویان لی ده کهن جگه له خوا ﴿عِبَادُ أَئِمَّةٍ أَلَمْ تَكُنْ﴾ تهوانیش چهند به نده یه کن وه که خوتان ﴿فَادْعُوهُمْ﴾ دهی بانگ و هاواربان لی بکهن ﴿فَلْيَسْتَجِيبُوا أَلْعَمَّ﴾ با وه لامتان بدهنه وه (ویسته کانتان به جی بهیتن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر ثبوه راست گون، ﴿أَلَمْ تَرَ أَزْجَلَ يَمْشُونَ رَبَّاهُ﴾ ثایا نهوانه (هیچ نه بی وه که خوتان) قاچیان هه به که پی ی برقن به ریدا ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ يَمْشُونَ رَبَّاهُ﴾ یان ده ستیان هه به که ده سستی پی بوه شیتن ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ يَمْشُونَ رَبَّاهُ﴾ یان چاویان هه به که پی ی بیینن ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ إِذَا نَزَعُوا مِنْ رَبَّاهُ﴾ یان گوئیان هه به که پی ی بیستن ﴿قُلْ﴾ (نهی موحه ممدد ﷺ) بلی: ﴿ادْعُوا شُرَكَاءَ كُمْ﴾ بانگی هاویه شه کانتان بکهن ﴿ثُمَّ كِيدُوا﴾ باشان نه خشه و بیلانم بو دابین ﴿فَلَا تُخْلَوْنَ﴾ و مؤله تیشم مه دهن

﴿إِنْ وَلِيَ اللَّهُ﴾ به راستی پستیوان و دوستی من هر خوايه ﴿الَّذِي تَرَى الْكَسْبَ﴾ شهو (خوايه) که قورناني نارد خوار هوه ﴿وَهُوَ تَوَلَّى الصَّالِحِينَ﴾ وه هدر نه ویش پستیوانی چاکه کاران ده کات ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ وه نه وانه ی تیره جگه له خوا هانایان بو ده بدن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ﴾ ناتوانن یارمندی تان بدن ﴿وَلَا أَنْفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ﴾ ناشتوانن یارمندی خویشان بدن ﴿وَإِنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾ وه نه گهر بانگیان بکن بزرنگای راست ﴿لَا يَسْمَعُوا﴾ نه وانه نایستن ﴿وَتَرْهَقُهُمْ ظُغْرُونَ﴾ وه واده زانی بو تو دهر وانش ﴿وَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وانه هیچ نابینن ﴿خُذِ الْعَقْوَ﴾ ده ست بگره به لیورده یی به وه (چاوو پوشی بکه) ﴿وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ﴾ فدرمانیش بده به چاکه و چاکه کردن ﴿وَأَعْرِضْ عَنِ الْظَالِمِينَ﴾ و پروو وهر گیره له نه قامان و نه زانان (وازیان لی بهیته) ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَتِكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزَّ﴾ وه نه گهر خه تهره و خدیال و وه سوه سه یه کت بو هات له لایه نی شه یثانه وه ﴿فَأَسْتَعِذُّ بِاللَّهِ﴾ به کسر په نا بگره به خوا ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ به راستی هدر نه و یسه ری زانیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَفُوا﴾ به راستی نه وانه ی خواناس و پارتز کار بوون ﴿إِذَا مَشَهُمْ طَبَقٌ مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ کاتیک خه تهره و وس وه سه یه کیان له شه یثانه وه پی بگات ﴿تَذَكَّرُوا﴾ یادی خوا ده کهن و خوایان بیر ده که ویته وه ﴿فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ﴾ جا کنوپر بهر چاویان روشن ده یته وه (راستی ده دوزنه وه) ﴿وَإِخْوَانُهُمْ يَمُدُّوهُمُ مِنَ النَّارِ﴾ وه برا (شه یثانه) کاتیان یارمهیسان ده دن له گومرایی بووندا ﴿ثُمَّ لَا يُفْصِرُونَ﴾ پاشان کوتایی ناهیتن و واز ناهیتن (بو گومرا کردنیان) ﴿وَإِذَا لَوْ تَأْتِيَهُمْ﴾ وه هدر کاتیک (وه حی دوا بکه ویت) نایه تکیان بو نه هینی ﴿يَقُولُوا قَالُوا لَا تَحْبِسْنَاهَا﴾ ده بیان ووت: بوچی له خوته وه ریکی ناخه یث (بو خوت هه لی نابه ستی) ﴿قُلْ إِنَّمَا أُنْذِرُكُمْ﴾ (ته ی موحه ممد ﴿بَلَىٰ﴾ بلی: بیگومان من هر شوننی نه وه ده که وم ﴿مَا يُؤْتِيكَ مِنْ رَبِّ﴾ که له لایه ن پهروه دگار مه وه وه حیم بو ده کریت ﴿هَذَا صَاحِبُكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ شه (قورنانه) بهر چاو روشنی و بدن گپه له لایه ن پهروه دگار تانه وه ﴿وَهَذَى﴾ و رینمونی و نبشاندهره ﴿وَرَحْمَةً﴾ و میهره بانی و بهزه بی خوايه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بو گهل و هوزیک که باوه ر دینن ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ﴾ وه کاتیک که قورنان خویندرا ﴿فَأَسْمِعُوا لَهُ﴾ ده بی گوی ی لی بگرن ﴿وَأَنْصِتُوا﴾ و بی ده نگیش بن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ بو نه وه ی خوا میهره بانیشان له گهلدا بکات ﴿وَإِذَا كُنْزُكَ فِي نَفْسِكَ﴾ وه له (دل و) دهر ووت دابادی پهروه دگارت بکه ﴿تَضَرَّعُوا وَخِيفَةً﴾ به پاران هوه و ترس و بیمه وه ﴿وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ به بی نه وه ی ده نگ بهر بکه بهت هوه ﴿يَا أَعْدُوْا الْأَصْبَالِ﴾ له بهر به یانی و ده ماو ده می تیوار اندا ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه له بی ناگیان مه به ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ﴾ به راستی شه و فریشتانه ی که لای پهروه دگار تن ﴿لَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ خو به زل نازانن ﴿عَنْ عِبَادَتِهِ﴾ له بهر ستنی نه و (خوا) ﴿وَيَسْجُدُونَ﴾ وه همیشه ستایشی ده کهن (کرنووشی بو ده بدن) ﴿وَلَهُ يَسْجُدُونَ﴾ و تنها سوزده بو نه و ده بدن.

سوره قی (الانفال)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواي به خشنده می مېره بان

﴿يَسْأَلُونَكَ﴾ (نهی موچه مه د) پر سیارت لی ده کډن ﴿عَنِ الْأَنْفَالِ﴾ سه بارهت به ده سکه و نه کان (ی جهنگی به در) ﴿قُلْ﴾ قوش بلی: ﴿الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ نو ده ست که و تانه هدر بق خوا و پیغه مېره ن ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که واته خو تان پیاړن زن و له خوا بترسن ﴿وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ﴾ وه په یوه ندی نیوان خو تان چا که نه وه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و گوږ پرا په لی خوا و پیغه مېره که ی بن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه که رتیوه بر وادارن ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بیگو مان بر واداران ته نها که سانیکن ﴿إِذَا دُعِيَ اللَّهُ﴾ کاتیک که باسی خوا کرا و ناوی هیترا ﴿وَجِلَّتْ لُؤْلُؤُهُمْ﴾ دلیان ده ترسیت و ترسی لی ده نیشت ﴿وَلَا أُكِلَتْ عَلَيْهِمْ أَلْوَارٌ﴾ کاتیکش ثایه ته کانی خوا بخو نر ته وه به سه ریاندا ﴿وَأَذْهَبَ أَلْوَارُهَا﴾ بر وایان (پی) زیاده ده بیت ﴿وَعَلَىٰ رِجْلَيْهِمْ رُكُوعٌ﴾ و هر پشت به په روهره د گاری خو یان ده به ستن ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ﴾ نه وانه که به پراسنی نو تره کانیان به جی ده هیتن ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ﴾ وه له و رزق و روزه ی پیمان داوون (له پناوی خوا دا) ده به خشن ﴿وَلَكُمْ هُمْ﴾ هر نه وانه ﴿الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ بر وادارانی راسته قینه ﴿لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ پله ی به رزیان بق هیه لای په روهره د گاریان ﴿وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و لی خوش بوونی (تا وانه کانیان) و روزه ی په سه ندو چا که (یان بق هیه) ﴿كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ﴾ هر چو نیک که په روهره د گارت له ماله که ت (له شاری مه ینه) ده به نیایت (بق جهنگی به در) ﴿بِالْحَقِّ﴾ به هق و راستی ﴿وَإِنْ قَرَيْتَافِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له کاتیکدا بیگو مان ده سته به که له بر واداران ﴿لَا يَخْرُجُونَ﴾ بیزار بوون و پیمان ناخوش بوو ﴿يُحِبُّونَكَ فِي الْحَقِّ﴾ ده مه قانیت له که لدا ده کډن له (شتی) هق و راستدا ﴿بَعْدَ مَا بَيَّنَّ﴾ دواي ته و ه ش که بویان روون بونه وه (که راسته هیتنا جهنگیان لا گرانه) ﴿كَأَنَّمَا يَسْتَأْذِنُ إِلَى الْمَوْتِ﴾ وه که نه وهی به توندی به ره و مردن بیرن ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ و به چاوی خو یان (مردن) ببینن ﴿وَأَذِيعُكُمْ اللَّهُ﴾ (بیری نه و کاته بکه نه وه) که خوا به لیثی به تیوه دا ﴿لَا تَخْذَىٰ الْأَطْلَافُ مِنَّا﴾ ده ست که وتی په کیک له و دوو کومه له (کار وانه بازو گانیبه که یان سه ر که وتن به سه ریاندا) ﴿إِنَّمَا لَكُمْ﴾ به راستی ده بیت هی تیوه ﴿وَتُؤَدُّونَ﴾ وه تیوه ته و ه تان پی خوشه ﴿أَنْ غَرَّدَاتِ الشُّوَكَةِ﴾ که نه وه ده سته که و نه پی چه که، (کار وانه بازو گانیبه که) ﴿لَا تَكُونُ لَكُمْ﴾ بق تیوه بیت ﴿وَرَبُّهُ اللَّهُ أَنْ يُحْيِيَ الْخَلْقَ بِكَ لَيْتَمَّ﴾ به لام خوا ده به ویت و و ته کانی خزی به راست ده رچی (حق سه ر که وی) ﴿وَيَنْقُطُ دَاوِرُ الْكَفِيرَاتِ﴾ و ره گ و ربشه ی پی با و ه ران له بن بیتن ﴿يُحْيِي الْخَلْقَ﴾ تا هق جیگیر بکات ﴿وَيُطِيلُ الْأَبْطُلَ﴾ و ناحه قیش له ناو به ری و پوجه لی بکانه وه ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ﴾ با تا و انبارایش پیمان ناخوش بیت

﴿إِذْ تَسْتَعِينُونَ زَيْكُو﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتیک (لہ بہ در دا) ہانانان بڑ پەرورہ دگارتان دہبرد ﴿فَأَسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ خواش ہات بہ ہانانانہ وہ ﴿أَنِّي مُعَذِّبُكُمْ﴾ ووتی من دہنیرم بڑ یارمہ تہان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ہزار فریشتہ ﴿مُرِيدِينَ﴾ بہ دوا ی بہ کذا (دینہ خواری) ﴿وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ﴾ وہ خوا شہ وہی تہ نہا بڑ شادی و موزدہ نارد ﴿وَلَقَدْ مَنَنَّا بِهِمْ قُلُوبُنَا﴾ نادلہ کانتان ہنی ی نارام بگرتیت ﴿وَمَا أَتَخْضَرُّ الْأَرْضُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وہ سہر کہوتیش تہ نہا لای خواوہ بہ و بہس ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ بہ راستی خوا بہ دہستہ لاتی کار بہ جی بہ ﴿إِذْ يَغْشَىٰ السَّمَاءَ﴾ (بیریکہ نہ وہ) کاتی (خوا) و ہنہ وزی بہ سہر تاندا ہینا ﴿أَمَنَةً مِّنْهُ﴾ (ہوہ ہوی) دلنیا یی نیوہ لہ لایہن (پەرورہ دگار) خویوہ ﴿وَيُنَزِّلُ عَلَيْكُمْ مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانیسی لہ ناسمانہ وہ بڑ باراندن ﴿لِيُطَهِّرَ كُرْبُوه﴾ تا پاکتان بکاتہ وہ ہنی ﴿وَيَذْهَبَ عَنْكُمُ رِجْزُ الشَّيْطَانِ﴾ و ہیسسی شہیتان (دو دلی و گومان) لہ نیوہ دوور بخاتہ وہ ﴿وَلِيُطَهِّرَ عَلَى قُلُوبِكُمْ﴾ و بہ یوہندی دلہ کانتان ہتہ و بکات ﴿وَنَجَّيْتُمُ الْفُكَّارَ﴾ وہ بہو (بارانی) پتکانتان دامہ زراو و جینگیر بکات ﴿إِذْ يُوحِي رَبُّكَ﴾ (بیتہ وہ ہیر) کاتیک کہ پەرورہ دگارت نیگای نارد ﴿إِلَى الَّذِينَ كُفُّوا فَرِيشَتَهُ كَان﴾ (آئی مَعَكُمْ) (کہ بہ پتغہ مہر و باوہ برداران پابگہ پہنن) کہ بینگومان من (خوای گہورہ) لہ گہلناتم ﴿فَتَجِدُوا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ دہی دلی کہ سائیک قایم و دامہ زراو کہن کہ باوہ پریان ہینا وہ ﴿سَأَلْنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ﴾ بہ زووی ترس و بیم دہ خہ مہ دلی تہو کہ سانی کہ ہنی باوہ ہوون ﴿فَأَضْرِبُوا لِقَاءَ الْفِتْنَةِ﴾ جاتئوہش لہ سہر وی گہر دنیان بدن (واتہ سہریان) ﴿وَأَضْرِبُوا مَنَّهُمْ كُلَّ بَنَانٍ﴾ وہ لہ ہمہو سہر پہنجہ کانیان بدن (واتہ لہ ہمہو و لاشہیان بدن لہ سہر وہ تا خواوہ وہ) ﴿ذَلِكَ﴾ تہوہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہ بہر تہوہی کہ بہ راستی تہوانہ دزایہ نی خواو پتغہ مہرہ کہ بیان کرد ﴿وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ہدر کہ سیکیش دزایہ نی خواو پتغہ مہرہ کہی بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ تہوہ بینگومان تولہ و سزای خواو زور سہخت و بہنہنہ ﴿ذَلِكَ قَدْ وُفُوهُ﴾ (حوکم و سزای نیوہ) تہوہ دہی بیچہ ژن ﴿وَأَنَّ لِلَّهِ كَثِيرٌ مِّنْ عَذَابِ النَّارِ﴾ وہ بہ راستی بڑ ہنی پروایان سزای ناگری دوزخ ہدیہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تہی تہو کہ سانی کہ ہنی پرواتان ہینا وہ ﴿إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحَفًا﴾ کاتیک (لہ جہنگ دا) پروہ پروی زوریک لہ ہنی باوہ ران بوونہ وہ ﴿فَلَا تُولَوْهُمْ الْآدْبَارَ﴾ قتہ پشیمان تی مہ کہن و ہلہ مہین ﴿وَمَنْ يُولِهِمْ يُصِيبْهُ دُحْرَةٌ﴾ وہ ہدر کہس لہو پوزہ دا پشیمان تی بکات و ہلہیت ﴿إِلَّا مَنَحَرًا لِّفِتَالٍ﴾ مہ گہر (مہبہ سنی تہوہ بیت) بڑ ہیرش کردن بگہر تہوہ سہریان ﴿أَوْ مَنَحِيرًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ﴾ بان ہروات بڑ لای کز مہ لیکسی تر (ویارمہ تیان بدات) ﴿فَقَدْ بَاءَ بَعْضُكُم مِّنَ اللَّهِ﴾ تہوہ بینگومان بہرق و خہ شمی خواوہ دہ گہر تہوہ ﴿وَمَا أُولَٰئِهِمْ جَهَنَّمَ﴾ وہ جینگای دوزخ دہ بیت ﴿وَيَسَّسَ الصَّيْرُ﴾ کہ جینگایہ کی زور خراپ و ہدہ

﴿فَلَمَّا تَفْتَلُوهُمْ﴾ ده که واته ئیوه نه وانشان نه کوشت ﴿وَلَمَّا كُنِ اللَّيْلُ قَتَلَهُمْ﴾ به لکو خوا نه وانی کوشت
 ﴿وَمَا زَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ﴾ وه کاتی که (مشتی خوّل و زیخت پرو به کافران) هاوینشت به ته نها تو نه تهاوینشت
 ﴿وَلَمَّا كُنِ اللَّيْلُ﴾ به لکو خوا هاوینشتی (و لییدان) ﴿وَلَمَّا كُنِ اللَّيْلُ﴾ بو نه وی خوا پرواداران تاقی
 بکانه وه ﴿وَمِنْ بَلَاءٍ حَسَنًا﴾ له لایه ن خویسه وه به تاقی کردنه وه به کی چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾
 به راستی خوا بیسه ری زانیه ﴿ذَلِكَ﴾ (سهر نه نجامی باوه پرواداران و کافران) نه وه بوو
 (که پرووی دا) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُهِينٌ كَذِبَ الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خوا بیلانی بی پروایان بو چهل ده کانه وه
 ﴿إِنْ تَسْتَفْتِهِمْ﴾ نه گهر ئیوه نه ی (بیباوه پان) داوای یارمندی و سهر که وین ده که ن ﴿فَقَدْ جَاءَكُمْ﴾
 الْقَسْحُ ﴿نَهَوْهُم بِرَأْسِي سَهْرَ كَهْوَتَانِ بَقِ هَاتِ﴾ (گالنه بیان پی ده کات) ﴿وَأَنْ تَنْهَوْا قَهْوَتَهُمْ﴾
 نه گهر کو تابی بهین (له دور منایه تی پیغه مبه ریان کو تابی بهین به بت بهرستی) نه وه چاکتره بو تان
 ﴿وَأَنْ تَعُوذُوا عَنْهُ﴾ وه نه گهر بگهرینه وه (بو سهر درایه تی یان بت بهرستی) نه وه نیمه ش ده گهرینه وه (بو
 سهر خستی باوه پرواداران) ﴿وَلَنْ تُغْنِي عَنْكُمْ قَتْلُكُمْ شَيْئًا﴾ ههر گیز ده سته و کو مه له که نان هیچ سوو دیکتان
 پی ناگه به ن ﴿وَلَوْ كُنْتُمْ﴾ ههر چهند زوریش بن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه بیگومان خوا له که ن
 پرواداران دایه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی پرواتان هیناوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾
 گویر ایه لی خواو پیغه مبه ره که ی بن ﴿وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ﴾ ویشتی نیمه که ن ﴿وَأَسْمِعُوا سَمْعَكُمْ﴾ له کاتیکدا ئیوه
 نیده که ن و ده یستن ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا﴾ وه کو نه وانه مبه ن (به سهر زاره کی) ووتیان
 بیستمان ﴿وَلَمْ يَسْمَعُوا﴾ له کاتیکدا که نه وانه هیچ نابیستن و تینا که ن ﴿إِنْ شَرَّ الْأَوَّانِ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 به راستی خرابترینی هم سوو گیان له به ران له لای خوا ﴿أَلَمْ تَرَ الْكُفْرَ الَّذِينَ لَا يَقُولُونَ﴾ نه وه
 که پروالانن (مه به ست پی بیباوه پانه) که بیرنا که نه وه و زیر نابن ﴿وَلَوْ عَصَى اللَّهُ﴾ وه نه گهر خوا
 بیزانیایه ﴿فِيهِمْ خَيْرٌ﴾ چاکه یه که له وه (بیباوه پانه دا) هه یه ﴿لَأَسْمَعَهُمْ﴾ بیگومان وای لی ده کردن
 بیستن ﴿وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ﴾ نه گهر خوا (فهرمانی خوی) پی بیستمانیه ﴿تَوَلَّوْا﴾ ههر پروویان وهرده گنرا
 ﴿وَهُمْ مُعْرِضُونَ﴾ وه نه وانه ههر گوی پی نه دهرن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه ی نه وه که سانه ی
 پرواتان هیناوه ﴿أَسْمِعُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ وه لاسی خواو پیغه مبه ره بده نه وه ﴿إِذَا عَاكَلْتُمْ إِخْوَكُم﴾
 کاتیک که بانگتان ده که ن بز لای نه و (نایبندی) که زیندووتان ده کانه وه ﴿وَأَعْمَلُوا﴾ بشزانن ﴿أَنَّ
 اللَّهَ﴾ به راستی (ویستی) خوا ﴿بِحَوْلِ بَنِي آدَمَ وَقَلِيلٍ﴾ ده یته بهر به ست له ئیوان ناده می و دلیدا
 (واته نه وه پیری ده سته لائی هه یه به سهر دلی به نده کانیدا) ﴿وَأَنَّهُ إِلَى اللَّهِ تُخْرَجُونَ﴾ وه به راستی ههر
 لای نه و کو ده کرینه وه (له پروزی دواپی دا) ﴿وَأَقْبُوا بَنِيكُمْ﴾ وه خوتان بیارینن له ناشوب و به لایه که
 ﴿لَا تُضَيِّبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَفَاةً﴾ که تووشی سته م کارانتان نایب به نایبته ی (همووتان
 ده گرینه وه) ﴿وَأَعْمَلُوا﴾ وه بشزانن ﴿أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ که به راستی توله و سزای خوا زور

سه خته

﴿وَأَذْكُرُوا﴾ بیر بکه نه وه ﴿إِذْ أَنْتُمْ﴾ کاتیک که ئیوه ﴿قَلِيلٌ مُّسْتَضْعِفُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ کهم و لاواز کراو و ژیر دهسته بوون له زهوی (مه کهکه) دا ﴿عَمَّالُونَ﴾ دهرسان ﴿أَنْ يَتَحَفَّظُ كَرَامَتُهُ﴾ که خه لکی بتان فرینن و بدهن به سهر تاندا ﴿فَقَاتِلْهُمْ﴾ نه مجا خوا به نای دان ﴿وَأَذْكُرُوا﴾ وه به یار مه تی خوی پشیمانی کوردن ﴿وَرَزَقْنَا مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وه رزق و پوزی له شنه پاک (و حه لاله) کان پسی به خشین ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بۆ نه وهی سویاس گوزاری خوا بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی شهو که سانهی باوه رتان هیناوه ﴿لَا تُخَوِّذُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ ناپاکی مه کهن له گه ل خوا و پیغه مبه ر ﴿وَتَحَرَّوْا أَمْثَلَكُمْ﴾ وه ناپاکی مه کهن له سپارده کانی ناو خو تان ﴿وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ له کاتیکدا که ئیوه ده زانن (ناپاکی به) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وه بزائن ﴿أَلَمْ آتَاكُمْ وَأَوْفَوْكُمْ﴾ به راستی مال و مندالتان ﴿فَتَنَّهُ﴾ هوی تاقی کردنه وهی (ئیهون) ﴿وَأَلَّتْ اللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ وه به راستی لای خوا پاداشتی زور گه وره هیهه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی شهو که سانهی که باوه رتان هیناوه ﴿إِنْ تَشَاءُوا﴾ نه گهر ئیوه خواناس بن و خو تان بهارینن ﴿بِجَعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا﴾ هوی جیا که ره وهی (راست و ناراست) تان بۆ فراههم دینیت ﴿فَوَيْلٌ لَّكَ مِنَ الْمُنَافِقِينَ﴾ و له گونا هه کانتان ده بوری ﴿وَيَغْفِرْ لَكُمْ﴾ و لیسان خوش ده بیت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه خوا خاوهن به هره و چاکه ی زور گه وره به ﴿وَأَذْيَعُكَ بِالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه (بیر بکه ره وه) کاتیک نه وانه ی بی باوه ر بوون پیلانیان له دژت ده گیرا ﴿يُؤَيِّسُوكَ﴾ تا به ندو کؤنت بکهن ﴿أَوْ يَفْشَلُوكَ﴾ بان بنکورن ﴿أَوْ يُخْرِجُوكَ﴾ بان (له مه کهکه) دهرت بکهن ﴿وَيَمْكُرُونَ﴾ وه نه وانه (به رده وام) پیلان ده گیرن و فو فیل ده کهن ﴿وَيَتَعَكَّرُ اللَّهُ﴾ وه خوایش له بهرام بهر نه واند پیلان ده گیریت بۆ بوو چهل کردنه وهی پیلان و فو و فیله کانیان ﴿وَاللَّهُ خَيْرُ الْمُنَافِقِينَ﴾ وه خوا چاکترینی پیلان گیرانه (بهرام بهر پیلان گیران) ﴿وَأَذَانُ عَلَى نَفْسِهِمْ﴾ وه کاتیک که نایه ته کانی ئیمه یان به سهر دا ده خو تر یتنه وه ﴿فَالْوَاقدُ سَمِيعًا﴾ ده لنین : بیستمان (واته گرنگ نی به) ﴿لَوْ شَاءَ لَهْلَأْنَا مِنْ هَذَا﴾ نه گهر بمان و یستایه و یتنه ی شهو نایه تانه مان ده ووت ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه هیچ نی به جگه له نه فسانه ی بیستمان ﴿وَقَالُوا اللَّهُمَّ﴾ (بیر بکه ره وه) کاتیک (که بی باوه ره کان) ده یان ووت نهی بهر وهر د گار ﴿إِنْ كَانَ هَذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ﴾ نه گهر شهم نور تانه راسته و له لابه ن توره هاتوره ﴿فَأَمْطَرْنَا عَلَيْكَ حِجَابًا﴾ دهی بهرد به سهر ماندا بهارینه ﴿مِنَ السَّمَاءِ﴾ له فاسمانه وه ﴿أَوْ أَنْتُمْ بَكْرَابٌ أَبْلَسُوا﴾ یان سزای سهختی بهر نازار مان بۆ بنیره ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ وه به راستی خوا سزایان نادات ﴿وَأَنْتَ فِيهِمْ﴾ له کاتیک دا تو (نه ی مو حه ممه د) له ناویاندا بیت ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ ههروه ها خوا تو وشی سزایان ناکات ﴿وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان داوای لیوردن بکهن له خودا ﴿

﴿وَمَا لَكُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ﴾ خوا چون سزایان نادات؟! ﴿وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ له کاتیکدا شهوان بهر گری (موسولمانان) ده کهن له چوون بۆ مزگهوتی بهرینزو بیروزی (که عبه) ﴿وَمَا كَانُوا أُولَئِكَ هُمْ﴾ له کاتیکدا شهوان خوشه ویست و سهر بهرشتیاری شهو (مزگهوتیه) نین ﴿إِنْ أُولَئِكَ هُمْ إِلَّا الْمُشْكُونَ﴾ بهر اسنی سهر بهرشتیار و خوشه ویستی شهو (مزگهوتیه) خوا ناسان و بارنر کارانن ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور به بیان نازانن ﴿وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عَنِ الْبَيْتِ﴾ وه نویزی شهوان (بت بهرسته کان) له مالی خودا هیچ نی به ﴿إِلَّا الْمَكَاةُ﴾ جگه له فیکه کردن ﴿وَتَصَدَّقَ﴾ و چه پله لیدان نه بیت ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ که واته به چوون سزای سهخت (له به دردا) ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ به هوی پروانه هینانته وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بهر اسنی نه وانه ی که بی باوه رن ﴿يُخْفُونَ أَمْوَالَهُمْ﴾ مال و سامانیان خهرج ده کهن ﴿لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بۆ نه وه ی بهر هه لستی رنگه ی خوا بکه ن ﴿فَسَيُفْقَهُنَّ﴾ جاله مه و دوا (مال و سامانیان) بهخت ده کهن و ده بیه خشن ﴿ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةٌ﴾ له پاشان ده بیت به داخ و په زاره بزیان ﴿ثُمَّ يَكُونُ﴾ پاشان زهر ده کهن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بی باوه رن ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْشَرُونَ﴾ هر له دوزخ دا کوه ده کرینه وه ﴿يَسْمِعُ اللَّهُ الْخَفِيَّاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ بۆ نه وه ی خوا دهسته ی ناپاک له دهسته ی پاک جیا بکاته وه ﴿وَيَجْعَلُ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ و ناپاکه کانیش له سهر بهك هه لجنیت ﴿فَيَرْكَبُهُ رَجِيمًا﴾ نه مجا هه مووی پیکه وه کوه بکانه وه ﴿وَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ﴾ و بیخاته دوزخه وه ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ هر نه وانه زیانبار و خه سارو مهندی شهوان ﴿قُلْ﴾ (نه ی موحه ممد ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به نه وانه ی که بی باوه رن بوون ﴿إِنْ يَشَاءُوا﴾ نه گهر کو تایی بهین (به بی پروایی به کیهان) ﴿وَيُعَذِّبُهُمْ مَّا قَدْ سَلَفَ﴾ بهر اسنی (خوا) ده بوریت له ههر چی له وه و پیش کردو بیانه ﴿وَإِنْ يُعَذِّبُوا﴾ به لام نه گهر بگهرینه وه (سهر کرده وه ی پشوو یان) ﴿فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه وه بهر اسنی باوو یاسای پشینه (خرابه) کان چی بوو (بۆ نه مانیش دووباره ده بیته وه) ﴿وَفَقَدْ لَوْهُنَّ﴾ (باوه رداران) جهنگ بکه ن له گهن بی باوه راندا ﴿حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِئَةً﴾ هه تا تا زا وه (بی باوه ری و بت بهرستی) نامینیت ﴿وَيَكُونُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و ثایین و ملکه چی هه مووی بۆ خوا ده بیت ﴿فَإِنَّ آتَاقُوا﴾ جا نه گهر کو تایی یان هینا ﴿فَإِنَّ اللَّهَ﴾ نه وه بهر اسنی خوا ﴿بِمَا يَعْمَلُونَ يُصِيرُ﴾ به هر کرده وه بهك که (بی باوه ران) ده بکه ن بینایه ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه نه گهر پروو یان وهر گیر او پشیمان هه لکرد ﴿فَاتَّعَلَمُوا﴾ نه وه بزانی ﴿أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ﴾ بهر اسنی خوا پشیمان و یار مه تی ده رتانه ﴿يَعْمَرُ الْمُتَوَلَّى﴾ شهو (خوا) باشترین پشیمانانه ﴿وَيَعْمَرُ النَّصِيرُ﴾ وه باشترین یاریده دهر و سهر خه رتانه ﴿

﴿وَأَعْلَمُوا﴾ وەیزانن ﴿أَلَمْ نَعِشْهُمْ قَبْلَ هَذَا﴾ بېنگومان هەر چه کتان له غه نیمه ده (دهسکهوت) وگرت
 ﴿فَأَن يَلَّوْا حُسْرَهُ﴾ نه وه به راستی پیسج به کی نهو (دهسکهوته) بۆ خوا ﴿وَلَا تُرْسُوا﴾ و بۆ پیغه مبهه
 ﴿وَلَا يَذِي الْقُرْبَى﴾ و بۆ خزمانی (پیغه مبهه) ﴿وَلَا يَتَّقِي﴾ و بۆ هه تیوان ﴿وَلَا يَمْنَعُ كَيْدَ﴾ و بۆ هه زاران
 ﴿وَأَن السَّيْلَ﴾ و بۆ رېیوارانه ﴿إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ﴾ ته گهر نپوه باوه رتان هیتاوه به خوا ﴿وَمَا أَرْزَأُ﴾
 وه به وهی نار دوومانه ته خواره وه ﴿عَلَى عِبْدِي﴾ بۆ سهر بهنده کهسان (که مو حه مه ده پیغه مبهه)
 ﴿يَوْمَ الْقُرْآنِ﴾ له رۆزی جیا کردنه وه دا (واته جهنگی بهدر) ﴿يَوْمَ الْقُرْآنِ الْجَمْعَانِ﴾ لهو رۆزی که دوو
 کۆمهال به یهک گه یشتن (دژ به یهک جهنگان) ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به سهر هه موو شتی کدا
 دهسه لانداره ﴿إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا﴾ وه کاتیک نپوه لای خواری (شیوه کهی) نزیک (مه دینه) دا
 بوون ﴿وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى﴾ و نه وانیش له لای سهروی (شیوه کهی) دورتر (له مه دینه) دا بوون
 ﴿وَالرَّكْبَ﴾ کاروانه کهش ﴿أَسْفَلَ مِنْكُمْ﴾ له خوارتری نپوه بوو ﴿وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ﴾ وه ته گهر به لیستان
 به یه کتر بدایه ﴿لَا تَخْلَفْتُمْ﴾ بېنگومان جیاواز ده بوون ﴿فِي الْمِيعَةِ﴾ له به لیته که دا (جهنگان نه ده کرد)
 ﴿وَلَكِنْ﴾ به لام ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ (کوی کردونه ته وه) بۆ نه وهی خوا کاربک به دی بیتیت ﴿كَانَ
 مَقْعُودًا﴾ ههر به دی دیت ﴿لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ﴾ بۆ نه وهی له ناو به جیت نهو که سهی (به لای خواوه)
 له ناو چووه ﴿عَنْ يَمِينِهِ﴾ له بروی به لگه وه ﴿وَلِيَحْجِيَ مَنْ حَيَّ عَنْ بَیْنَتِهِ﴾ وه بۆ نه وهی بۆی نه وهی (به لای
 خواوه) ده زی له بروی به لگه وه ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَسْبِيحٌ عَلَيْهِ﴾ وه به راستی خوا بیسه ری زانابه
 ﴿إِذْ يُرِيدُ كُهُمُ اللَّهُ﴾ (بیر به ره وه) کاتی که خوانه و (بی بروای) اندی نشان ده دایت ﴿فِي مَنَامِكَ قِيلًا﴾
 له خه وندا کهم بوون ﴿وَلَوْ أَنَّهُ كُهُمُ كَيْدًا﴾ خو ته گهر (خوا ژماره ی) نه وانه ی به زور نشان
 بدایتابه ﴿لَفُتِحَتْ﴾ نه وه بېنگومان ده ترسان و ده شکان ﴿وَلَنُفِثَنَّكُمْ﴾ وه جیاواز ده بوون ﴿فِي الْأَمْرِ﴾
 له بریاری جهنگدا ﴿وَلَا يَكُنْ اللَّهُ مَلَمٌ﴾ به لام خوا پاراستنی ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ به راستی نهو (خوا) زانابه
 ﴿بِذَاتِ الْقُدُورِ﴾ به نه وهی له ناو دلاندا به ﴿وَإِذْ يُرِيدُ كُهُمُ اللَّهُ﴾ (بیر به نه وه) کاتیک خوا نه وانی
 نشان دان ﴿إِذْ أَلْقَيْتُمْ﴾ کاتی روو به روو بوونه وه ﴿فِي غَيْبِكُمْ قِيلًا﴾ له بهر چاوتان به کهم ده بیران
 ﴿وَيَقِيلُ كُمْ فِي غَيْبِهِمْ﴾ نپوهشی له بهر چاوی نه وان به کهم نشان دا ﴿لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا﴾ بۆ نه وهی خوا
 کاربک به دی به بیتیت ﴿كَانَ مَقْعُودًا﴾ ههر به دی دیت ﴿وَاللَّهُ يَرْجِعُ الْأُمُورَ﴾ وه هه موو کاره کان
 ههر بۆ لای خوا ده گهر پترینه وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانه ی که باوه رتان هیتاوه ﴿إِذْ أَلْقَيْتُمْ
 فِيهَا﴾ کاتی (له جهنگدا) له گه ل کۆمه لیکدا روو به روو بوونه وه ﴿فَالْيَتْرَأُ﴾ خو گرسن (هه لنه یه ن)
 ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا﴾ و یادی خوا زور به کن ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ بۆ نه وهی سهر که و تووین

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ (نهی باوهر داران) گوئبر ابدلی خواو پیغه مبره که ی بکن ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَلِيلٍ﴾
وه جیاوازمه بن و دوو بهر که می مه که نه به هوی و به شکین و لاوازیب ﴿وَنَذَّبَ بِهِنَّ كُمْ﴾ و هیزتان بر و او
نه میتبت ﴿وَأَصْرُوهَا﴾ و ه خور اگربن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ بهراستی خواله گه ل خور گراندا به ﴿وَلَا تُكُونُوا﴾
﴿كَالَّذِينَ خَرَجُوا﴾ و ه كه نه وانه (بت په رسته کان) مبن دهر چوون ﴿مِنْ دُونِهِمْ﴾ له مال و وولانی خویان
﴿بَطْرًا وَرِثَةً لِلَّذِينَ﴾ به فیز و پرو و پامایی بو خه لك کردن ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و بهر گری (خه لکیان)
ده کرد له رنگه ی خوا ﴿وَاللَّهُ يَمَّا بَقُولُكُمْ مُحِيطٌ﴾ و ه خوا به هه مو و نه و کارانه ی ده یکن ناگاداره ﴿وَقَدْ رَفَعْنَا لَهُمْ الشَّيْطَانَ أَصْحَابَهُمْ﴾ (بیر بکه ره و) کاتیک که شه یثان کرده و کانیا نی (بو بت په رسته کان)
پازاند نه و ه ﴿وَقَالَ﴾ و ه وونی: ﴿لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ﴾ نه مر و هیچ که س به سهر تاندا زالنایی
﴿وَأَيُّ جَانٍ لَكُمْ﴾ و بنگومان من په نادهر (و پاریزه ر) ی نیووم ﴿فَلَمَّا تَرَأَتِ الْفِئَتَانِ﴾ نه مجا کاتیک
ههردو و ده سته که پرو به پرو ی به کتر بو و نه و ه ﴿تَكْصَعْنَ عَلَى عَقِبَيْهِ﴾ (شه یثان) پاشمو پاش به دوای
خوی دا گه راید و ه ﴿وَقَالَ﴾ و وونی: ﴿إِنِّي بَرِئٌ مِمَّا تَكْفُرُونَ﴾ بهراستی من بهریم له ئیوه ﴿إِنِّي أَرَى مَا لَا﴾
تَرَوْنَ ﴿چونکه بهراستی نه و هی من ده بینم ئیوه نایبین﴾ ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ﴾ بهراستی من له خوا ده ترسم
﴿وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و خوا زور توله ی به تین و سه خته ﴿إِذْ يَقُولُ الْمُبْشِرُونَ﴾ (بیر بکه ره و) کاتی
دو و پرو و ه کان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مِرَارٌ﴾ و نه وانه ی نه خوشی له دلیاندا بو و ده یان ووت ﴿عَرَهُمْ قُلُوبُهُمْ﴾
نه وانه (موسولمانه کان) ثابته که یان فریوی داوون ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ ههرد که سی پشت
به خوا بیه سبتت ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ نه و ه بهراستی خوا به ده سه لانی کار دروسته ﴿وَلَوْ﴾
تَرَى ﴿و نه گهر ده تبینی﴾ ﴿إِذْ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَئِنْ كُنَّا إِلَّا فِرْعَوْنُ﴾ کاتیک فریشته کان گیانی بی باوهران
ده کینشن ﴿يَقْتِرُونَ وَجُوهَهُمْ وَأَذْنَهُمْ﴾ له ده مو چاو و پاشیان ده دن ﴿وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ و (پشان
ده لین) به چدن سزای ناگری سوتیتر ﴿ذَلِكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ إِلَيْهِ كُمْ﴾ نه و (نازار و سزایه) به هوی
نه و ه ویه ده سنی خوتان پشی خست و ه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ عُتِيدٍ﴾ و ه بهراستی خوا به هیچ شیوه به ك
سته مکار نی به بو به نده کانی ﴿كَذَّابٌ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ (نعم بی باوهرانه باو و نه ریشان) ههرد و کو باو
و نه ریتی ده سته ی فیرعمون ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نه وانه یه له پیش نه وانه و بوون ﴿كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾
که بی پروا بوون به نیشانه کانی خوا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ ئیتر (سزای) خوایش گرنی به هوی
گونا هه کانیا نه و ه ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بهراستی خوا به توانای توله به تینه ﴿

﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا لِّتَعْمَلُ﴾ نهوه به هوی نهوه وهیه که به راستی خوا هیچ نیعمه تیک ناگزیری
 ﴿أَنَّهُمْ عَلٰی قَوْلِهِمْ﴾ که به خشیستی به همر گهل و هوزتک ﴿حَقًّا يُخَيِّرُ آثْمَانَهُمْ﴾ هه تا نهوهی له خو یاندا به
 نه یگزون (واته یمانه که یان بگزون بزی باوه ری) ﴿وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه به راستی خوا بیسه ری
 زانیه ﴿كَذَٰلِكَ قَالَ فِرْعَوْنُ وَلِلَّذِينَ مِّن قَبْلِهِمْ﴾ (نهم کرد وهی نه مان) وه کور باوو نه ریستی ده سته ی
 فیرعه ون و نه وانه ی له پش نه وان بوون وایه ﴿كَذَٰلِكَ لَئِنْ رَّبُّهُمْ﴾ به لگه کانی پدرو و دگاریان به در و
 زانی ﴿فَأَخَذَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ﴾ نیمش له ناومان بردن به هوی گونا هه کانیانه وه ﴿وَأُفْرِقَ آءَالُ فِرْعَوْنَ﴾ وه
 ده ست و پتو هنده که ی فیرعه و نمان خنکانه ﴿وَكُلٌّ كَالِئِظْمِیْنِ﴾ چونکه هه مو و بان ستم کار بوون ﴿إِنَّ سِرَّ اللَّهِ وَإِبْرَءِیْلَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به راستی به دترینی گیان له به ران (که سانیکن) به لای خوا وه ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 نه وانه بن بی باوه بوون ﴿فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ له به ر نه وهی نه وان باوه ر ناهیتن ﴿الَّذِينَ عٰهَدْتَ مِنْهُمْ﴾
 نه وانه ی که به یمانت له گهلان به ست ﴿ثُمَّ رَفَضُوهٖ عٰهَدَهُمْ﴾ له پاش نه وه به یمانه که یان ده شکانه
 ﴿فِی كُلِّ مَرْجٍ﴾ له هه مو و جاریکدا ﴿وَهُمْ لَا یَسْتَوُونَ﴾ و نه وان خویان نا پار یزن وله خودا نا تر سن
 ﴿فَإِنَّمَا تَقَفُّهُمْ فِی الْحَرْبِ﴾ جا نه گه ر تووشی نه وانه بوویت (زالبوویت به سه ریاندا) له جهنگ دا
 ﴿فَقَتَرَ بِهِمْ مِّنْ خَلْفِهِمْ﴾ (سزاو کوشتن و برینیکیان پی بکه) که بیته هوی ترس له دلی نه و دوزمنانه ی
 له پش نیانه وهن ﴿لَعَنَهُمْ بِذَٰلِكَ﴾ به لکو نه وان بیر بکه نه وه ﴿وَأَمَّا الْخٰفُونَ﴾ و نه وهی که
 به راستی مه ترسیت کرد له نا پاک ی ده سته یه ک (که به یمانه که یان بشکینن) ﴿فَأَنذَرْتُهُمْ عَلَى سَوَءٍ﴾ نه و
 کانه (به یمانه که) فری بد ره وه بویان به رتک و پیک ی تا به رام به ر بن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا یُحِبُّ الْخٰفِیْنَ﴾ به راستی
 خوا نا پاکانی خوش ناویت ﴿وَلَا یُحْسِنُ﴾ وه باگومان نه به ن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا سُبُوٰا۟﴾ نه وانه ی
 بی باوه ر بوون پشکه و توون ﴿إِنَّهُمْ لَا یَعْجِزُونَ﴾ بیگومان نه وانه خوا ده سته پاچه نا که ن (له ده سته ی
 دهر ناچن) ﴿وَأَعِدُّوا لَهُمْ﴾ (نه ی یمانه داران) ناماده ی بکه ن بویان ﴿مَّا أَشْطَرُ لَهُمْ مِّنْ قُوَّةٍ﴾ نه وه ی
 له توانا تاندا هه به له هیز ﴿وَمِن رِّبَاطِ الْخَيْلِ﴾ وه له نه سپی دایه ستراو ﴿ثَرَهُیْنَ بِهٖ﴾ تا بتر سبتن پی
 ﴿عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ﴾ دوزمنی خوا و دوزمنی خوتان ﴿وَعَاثِرِیْنَ مِنْ دُونِهِمْ﴾ وه که سانیکی تریش بیجگه
 له وان ﴿لَا تَعْلَمُوهُمْ﴾ نه وه نایاننا سن ﴿اللَّهُ یَعْلَمُهُمْ﴾ خوا ده یاننا سبت ﴿وَمَّا تُفِیْقُوا مِنْ شَوِّیْ﴾ وه هه رشتیک
 به خشن ﴿فِی سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رپی خوا دا ﴿یُوقَفُ الْيَکُفُّ﴾ (پاداشه که ی) به ته واوی ده در پته وه پیتان
 ﴿وَأَسْرُ لَا تُظَاهَوْنَ﴾ وه نه وه هیچ سته متان لی نا کریت ﴿وَلَمَّا جَنَّ الْأَسْمٰیُ فَأَنجَحَ لَهَا﴾ وه نه گه ر نه وانه مه یلی
 ناشیان هه بوو تووش (نه ی موحه ممد یتل) مه یلی نه وه بکه ﴿وَوُكِّلَ عَلَى اللَّهِ﴾ وه پشت به خوا به سته
 ﴿إِنَّهُمْ هُمُ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ﴾ به راستی هه ر نه و زاته بیسه ری زانیه ﴿

﴿فَإِنْ يُرِيدُوا﴾ و نه گهر ویستیان ﴿أَنْ يَخْرُجُوا﴾ فیلت لی بکن ﴿فَإِنْ حَسِبَكَ اللَّهُ﴾ نه وه به راستی خوات به سه (پشت و بهنات بیت) ﴿هُوَ الَّذِي أَنزَلَكَ بِتَصْرِيحِهِ﴾ خوانده و زانه به که به هیزی کردیت به یار مه تی خوی ﴿وَبِالْمُؤْمِنِينَ﴾ وه به بر واداران ﴿وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ وه هو گری خسته نیوان دله کانیان ﴿وَأَنفَقَتْ﴾ نه گهر بته خشبایه ﴿مَائِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هدر چی له زه ویدا هه به ﴿مَّا أَلْفَتْ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ﴾ هو گریت نه ده خسته نیوان دله کانیه وه ﴿وَلَا كُنَّ اللَّهُ أَلْفَ بَيْنَهُمْ﴾ به لام خوا هو گری خسته نیوانیان ﴿إِنَّهُمْ عَرِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی هدر نه و زالی کار دروسته ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبر ﴿حَسْبَكَ اللَّهُ﴾ خوات به سه ﴿وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ هدر وه ها نه و بر وادارانهش که شوینت که وتوون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه ی پیغمبر ﴿حَرِيزٌ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ﴾ هانی بر واداران بده له سه ر جهنگ کردن (له گه له دوزمناندا) ﴿إِنْ يَكُنْ فِيكُمْ﴾ نه گهر له تنوه دا بیت ﴿عَشْرُونَ صَبْرُونَ﴾ بیست که سی خوراگر ﴿يَقِيلُوا مَا تَتَوَقَّعُونَ﴾ زال ده بن به سه ر دو سه د که سی (بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ فِيكُمْ قَائِمَةٌ﴾ وه نه گهر سه د که س له تنوه هه بیت ﴿يَقِيلُوا أَلْفًا﴾ زال ده بن به سه ر هه زار که س دا ﴿مِنْ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له نه وانه ی بی باوهرن ﴿يَأْتِيَهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هوی نه وه ی به راستی نه وانه کومه لیکن نافامن ﴿أَلَمْ يَكُنْ﴾ نیستا ﴿خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ﴾ خوا فدرمانه که ی سووگ کرد له سه رتان ﴿وَعَلِمَ أَنْ فِيكُمْ ضِعْفًا﴾ وه زانی که لاوازیستان نیدابه ﴿وَإِنْ يَكُنْ فِيكُمْ﴾ جا نه گهر له تنوه دا بیت ﴿يَأْتِي صَابِرَةٌ﴾ سه د که سی خوراگر ﴿يَقِيلُوا مَا تَتَوَقَّعُونَ﴾ زال ده بن به سه ر دو سه د که س (ی بی باوهر) دا ﴿وَإِنْ يَكُنْ فِيكُمْ أَلْفٌ﴾ وه نه گهر هه زار که س له تنوه هه بن ﴿يَقِيلُوا أَلْفَيْنِ﴾ زال ده بن به سه ر دوو هه زار که س دا ﴿يَا أَيُّهَا اللَّهُ﴾ به فدرمانی خوا ﴿وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ وه خوا له گه له خو گر اندابه ﴿مَا كَانَ لِنَبِيٍّ﴾ بق هیچ پیغمبریک ره وانی به ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُ أَتْرَكٌ﴾ که دیلی (له دوزمنان) هه بیت و رابان بگریت ﴿حَتَّى يَفْجُرَ فِي الْأَرْضِ﴾ هه نا کوشتاری زوریان لی نه کات وده سه لانی نه چه سپیت له زه ویدا ﴿ثَرِيدُونَ عَرَصَ الْأَنْبِيَاءِ﴾ نایا تنوه مالی دونباتان ده ویت (به وهر گرتنی فیدیه)؟ ﴿وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ﴾ (له کاتیکدا) خوی گه ووره (باداشتی) ریزی دواپی ده ویت (بق تنوه) ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا به توانا و زالی کار دروسته ﴿وَلَا يَكُنْ﴾ نه گهر نووسراو (و بریار) یک ﴿مَنْ اللَّهُ سَبَقَ﴾ له لایه ن خواوه پیش نه که وتایه (که حه لال بوونی ده سکه وت و غه نیمه تی جهنگه) ﴿لَتَسْكُرَ فِيمَا أُنْذِرُ﴾ بنگومان له به ر نه و (فیدیه) ی که وهرتان گرت (له به رامبر نازاد کردنی دیله کاند) تووشتان ده بوو ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایه کی گه ووره ﴿فَكُنُوا مِمَّا عَزَمْتُمْ﴾ که واته بخون له وه ی که به غه نیمه ت گرتان ﴿حَكَامَةً﴾ حه لال و پا که ﴿وَأَتُوا اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوالی بورده ی میهره بانه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ تهی پیغمبر ﷺ ﴿قُلْ لِمَنْ فِي الْبَيْتِ﴾ بلی به وانهی که له زبر دهستان دان ﴿مِنَ الْأَنْسَرِ﴾ له دبسه کان ﴿إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ﴾ نه گهر خوا بزانیست ﴿فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرٌ﴾ له دلله کانتاندا چاکه به ک هدیہ ﴿بِزُكْرِكُمْ خَيْرٌ﴾ پستان ده به خشیت چاکتر ﴿مِمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ﴾ له و (فیدیہ) ی لیسان وهر گیراوه ﴿وَيَقُولُ لَكُمْ﴾ وه لیسان ده بوریت ﴿وَاللَّهُ عَفْوٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لی بووردهی میهره بانه ﴿وَإِنْ يُرِيدُوا حِثَّاتُكُمْ﴾ وه نه گهر (نه و دیلانہ) بیانه ویت ناپاکیت له گه لدا بکهن ﴿فَقَدْ حَاوُوا اللَّهَ﴾ نه وه بینگومان ناپاکیان له گه ل خوا دا کرد ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له پینش (نه مه دا) ﴿فَأَمَّا كُنْ مِنْهُمْ﴾ خواش (توی) زال کرد به سه ریاندا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای دانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به راستی نه وانهی پروایان هیتا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا﴾ و تیکوشان ﴿يَا مَوْلَانَا﴾ به مالیان ﴿وَالنَّصِيرُ﴾ و به گیانان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رنگای خوا دا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّخَذُوا﴾ وه نه وانهی (کز چهره کانیان) گرتنه خویشان و کومه کیان کردن ﴿أُولَئِكَ بِعَصَاهُمْ أُولِيَ الْبَعْضِ﴾ نه وانه پشٹیوان و دوسنی به کتریس ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَوْ لَا بِهَاجَرُوا﴾ وه نه وانهی که پروایان هیتا وه کز چیان نه کرد وه ﴿مَالِكٌ﴾ بو ثنوه نی به ﴿مِنَ الَّذِينَ هُمْ فِي شَيْءٍ﴾ هیچ جزوره دوستایه تبه کیان بکهن ﴿حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا﴾ هتا کفج نه کهن ﴿وَإِنْ أَسْتَضَرُّوْكُمْ﴾ وه نه گهر داوای یارمه تیان لی کردن ﴿فِي الَّذِينَ قَاتَلَكُمْ الْقَتْلُ﴾ له (باریز گاری) نابین نه وه پنیوسته له سدرتان یارمه تی دانیان ﴿إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ﴾ مه گهر له درزی گه لیک ﴿بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ حَبْلٌ﴾ له نیتوان ثنوه نه وانه پیمان هدیست (نابیت یارمه تیان بدهن) ﴿وَاللَّهُ يَمَازِعُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه خوا بینایه به وهی که ده بکهن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانهی که بی پروان ﴿بِعَصَاهُمْ أُولِيَ الْبَعْضِ﴾ هندیکیان دوسنی هندیکیانسن ﴿إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِشَّةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ﴾ نه گهر نه و (پشٹیوانی به) نه کهن له زه ویدا نازا وه و فساد و به دخویه کسی گه وره به ریاده بیت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه وانهی که پروایان هیتا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تیکوشان له رنگی خوا دا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّخَذُوا﴾ نه وانهش (کز چهره کان) یان گرتنه خویشان و کومه کیان کردن ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا﴾ به راستی هدر نه وانهن پرواداران راسته قینه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ﴾ بو نه وانهی لی بووردن ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و دوزیه کی چاک و به نرخ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ وه نه وانهی له وایبدا پروایان هیتا ﴿وَهَاجَرُوا﴾ و کز چیان کرد ﴿وَجَاهَدُوا مَعَكُمْ﴾ و له گه ل ثنوه دا تیکوشان ﴿فَأُولَئِكَ يَنْفَكُ﴾ نا نه وانه له ثنوهن ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ﴾ وه نه وانهی خزمی به کترن ﴿بِعَصَاهُمْ أُولِيَ الْبَعْضِ﴾ هندیکیان (بو میرات گرتن) شایسته ترن به هندیکی نریان ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له کتینی خوا دا (له قورثان یا له لوح المحفوظ) دا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكُلُّ شَيْءًا عَلِيمٌ﴾ به راستی خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿

سورته (التوبه)

﴿بَرَاءَةٌ﴾ نه مه بهری بوونیکی گه وره و گرنگه ﴿فَرَأَى اللَّهُ رُسُلَهُ﴾ له لایه ن خواو پیغه مبه ره که به وه
 ﴿إِلَى الَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ بقو نه وانهی که به ایمانان له گه ن بهستون ﴿فَرَأَى الْمُشْرِكِينَ﴾ له هاوبهش دانه ران
 ﴿فَبَشَّرُوا الْأَرْضَ﴾ که واته (نه ی بی پروا کان) له زه ویدا بگه رین ﴿أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ﴾ ماوهی چوار مانگ
 ﴿وَأَعْلَمُوا الْكُفْرَ﴾ وه بزائن بنگومان نیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له ده سنی خواو ده رناچن ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي
 الْكَافِرِينَ﴾ وه به راستی خواو اریسو اکه ری بی پروایانه ۱ ﴿وَأَذِّنْ﴾ هه روه ها نه مه راگه یان دنی که
 ﴿فَرَأَى اللَّهُ رُسُلَهُ﴾ له لایه ن خواو پیغه مبه ره که به وه ﴿إِلَى النَّاسِ﴾ بو گشت خه لکی ﴿يَوْمَ تُلْجَأُ الْأَكْبَابُ﴾
 له رورزی چه جی گه وره دا ﴿أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ﴾ به راستی خواو پیغه مبه ره که ی به رین
 له هاوبهش دانه ره کان ﴿فَإِنْ كُنْتُمْ﴾ جا نه گه ر به شیمان بینوه ﴿فَهَوِّجُوا لَكُمْ﴾ نه وه چاکتره بو تان ﴿وَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ وه نه گه ر پشتمی تی بکه ن ﴿فَأَعْلَمُوا الْكُفْرَ﴾ نه وه بزائن بنگومان نیوه ﴿غَيْرَ مُعْجِزِي اللَّهِ﴾ له ده سنی
 خواو ده رناچن ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ مردهش بده به وانهی که بر وایان نه هتیاوه ﴿بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ به سزایه کی
 شازارده ر ۲ ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدُوا﴾ بیتجگه له وانهی که به ایمانان له گه ن بهستون ﴿فَرَأَى الْمُشْرِكِينَ﴾ له
 هاوبهش دانه ره کان ﴿ثُمَّ لَمْ يَفْعَلْ مَعَكُمْ شَيْئًا﴾ پاشان هیچ که م و کور بیان لی نه کردن ﴿وَلَمْ يَنْظُرُوا عَلَيْكُمْ كُنُفًا﴾
 وه پشتیوانی هیچ که سیکیان نه کردوه له در تان ﴿فَأَتَوْا إِلَٰهِيَهُمْ عَهْدَهُمْ﴾ نه وه نیوهش به ایمانه که یان بو
 نه و او بکه ن (له گه لیان دا بیبه نه سهر) ﴿إِلَىٰ مُدْرِكَةٍ﴾ تاماوهی دیاری کراویان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾
 به راستی خواو پاریز کاران وله خواو ترسانی خوش ده ویت ۳ ﴿فَإِذَا اسْتَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرُمُ﴾ نه سجا
 کاتیک مانگه حدرامه کان (ذو القعدة، ذو الحجة، محرم، رجب) ته و او بوون ﴿فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِمْ﴾ نه وه
 هاوبهش دانه ره کان بکوژن ﴿حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ﴾ له هدر شویتیک دهستان که وین ﴿وَسَدُّوهُمْ﴾ وه (به دبل)
 بیان گرن ﴿وَأَخْضَرُوهُمْ﴾ وه بهر گریان بکه ن له ده ر چوون ﴿وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ﴾ وه بو یان دانیشن له
 هه موو جینگایه کی چاوه پروانی دا ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ جا نه گه ر به شیمان بوونه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نو تزیان
 کرد ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیان دا ﴿فَخَلَّوْا سَبِيلَهُمْ﴾ نه وه ریان به ره لا که ن و وازیان لی بهینن ﴿إِنَّ
 اللَّهَ عَفُوٌّ رَحِيمٌ﴾ به راستی خواو لی بوورده ی میهره بانه ۴ ﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ﴾ وه نه گه ر
 که سیک له هاوبهش دانه ره کان داوای هاوسی به تی و پندادانی لی کردیت ﴿وَأَجْرُهُ﴾ نه وه په نای
 بده ﴿حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَتَهُ﴾ بقو نه وهی و و ته ی خوا ی گه وره (فوران) بیستیت ﴿ثُمَّ إِلَيْكَ مَأْمَرُهُ﴾
 له پاشان بیگه یه نه جینگای هیمنی خوی ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه وه له بهر نه وه یه که بنگومان نه وانه
 ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِيكَ عَنْكَ كَثْرَتُهُمْ وَكَثْرَتُهُمْ﴾ ده سته و کومه لیکن هیچ نازائن ۵

﴿كَتَبَ بَكْرًا لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ﴾ چوَن عهده و په پیمان ده بیت بو هاو بهش دانم ره کان ﴿عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ﴾ لای خواو پتغه میده کدی ﴿إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ﴾ بیتجگه له واندی که په پیمانان له گم له سنن ﴿عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ لای مزگدوتی حرام (که که عبهی پیروزه) ﴿فَمَا اسْتَقْتُوا لَكُمْ﴾ جاجه ند نه وانه دیک و راست بوون له گم لتان ﴿فَأَسْتَقِيمُوا لَهُمْ﴾ ثبوهش دیک و راست بن له گم لیان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ به راستی خوا غو باریزه ران و خواناسانی خوش ده ویت ﴿كَتَبَ﴾ چوَن (په پیمان ده به نه سمر) ﴿وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ له کاتیکدا نه گهر زال بین به سه راندا ﴿لَا يَرْفُؤُوا فِيكُمْ﴾ له بهر چار ناگرن دهر باره ی ثبوه ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةً﴾ هیچ خزمایه تی و سویتند و به لیتیک ﴿يَرْضَوْنَ كُم بِأَوْفَاهِهِمْ﴾ به وونه ی دهمیان رازیتان ده که ن ﴿وَقَالُوا قُلُوبُهُمْ﴾ به لام دله کاتیان دزنان و رقیان لیان ده بیته وه ﴿وَأَكْثَرُهُمْ فَاسِقُونَ﴾ ثانه وانه زور به بیان سنووره کانی خودا ده به زیتن ﴿أَشْرَأُ وَإِنَّ ابْنِي اللَّهِ﴾ به لگه و نایه ته کانی خوابان گزوپیه وه ﴿ثُمَّ قَالُوا لَا يَنْفَعُكُمْ﴾ به تر خیکی زور که م ﴿فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ نه مجا بهر گریبان له ریگهی خوا کرد ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی زور خراب بوو شه وه ی نه وان ده بیان کرد ﴿لَا يَرْفَعُونَ فِي مَوْعِنٍ﴾ له بهر چار ناگرن دهر باره ی هیچ پروادار دیک ﴿إِلَّا وَلَا ذِمَّةً﴾ هیچ خزمایه تی و سویتند و به لیتیک ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَعَدُونَ﴾ وه همر نه وانه ده ست دریزی که رن ﴿فَإِنْ تَابُوا﴾ نه مجا نه گهر به شیمان بو و نه وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویزیان به جی هینا ﴿وَأَتَوْا الزَّكَاةَ﴾ و زه کاتیاندا ﴿فَأَسْوَأُ كُفْرًا فِي الْآزِمِينَ﴾ نه وه براتان له تایندا ﴿وَنُقِصِلُ الْآيَاتِ﴾ وه نیمه به لگه کان پروون ده که به نه وه ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بو گم لیک که ده یزاتن ﴿وَإِنْ تَكُونُوا أَيْمَنَهُمْ﴾ به لام نه گهر سویتند و په پیمان که بیان هله وه شانده وه ﴿فَرَضَ بَعْدَ عَهْدِهِمْ﴾ پاش به سستی په پیمان که بیان ﴿وَوَعَدُوا فِي بَيْتِكُمْ﴾ وه ته شهرو تانه یاندا له نایبه که تان ﴿فَقَاتِلُوا أَيْمَنَةَ الْكَافِرِ﴾ نه وه بجهنگن له دزی پیشه وایانی بی باوه ر ﴿إِنَّهُمْ لَا أَيْمَنَ لَهُمْ﴾ به راستی نه وانه هیچ جو ره په پیمان کیان نی به ﴿لَعَلَّهُمْ يَنْفَكُونَ﴾ به لکو کز قایبی بین (به بی باوه ری) ﴿أَلَا تُفَكِّرُونَ قَوْمًا﴾ نایا ثبوه جهنگ ناکه ن له گم له گم لیکدا ﴿تَكُونُوا أَيْمَنَهُمْ﴾ که په پیمان که بیان هله وه شانده وه (په پمانی خوده بیبه) ﴿وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ﴾ و نیازی دهر کردنی پیغمبر ﷺ بیان کرد ﴿وَهُمْ نِدَاءُكُمْ أَوَّلَ مَرْزٍ﴾ همر نه وانش له به که م جاره وه ده سستیان کرد به جهنگ له گم له ثبوه دا ﴿أَتُخْشَوْنَهُمْ﴾ نایا لیان دهر تر سن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَىٰ أَنْ تُخْشَوْهُ﴾ (له کاتیکدا) همر خوا شایسته تره که لنی تر سن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر ثبوه پروادارن ﴿

﴿قَتَلُوهُمْ﴾ (ئەمى باوەرداران) بیان کۆژن ﴿يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَلْبَسِهِمْ﴾ خوا به دەستی ئیوه سزایان دەدات
 ﴿وَيُخْرِجُهُم﴾ و ڕیسوایان دەکات ﴿وَيَضْرِبُهُمْ عَلَى خَدَّيْهِمْ﴾ و سەرتان دەخات بەسەریاندا ﴿وَيَشْفِ صُدُورَهُمْ قَوْمٍ
 مُّؤْمِنِينَ﴾ و (خوا) سینە و دلێ کۆمەلێ ڕووادار خوش دەکات ﴿وَيُذْهِبُ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ﴾ و ڕق
 و خەشمی دلە کانیان دادەمرکێنێ و ناھێلێت ﴿وَيَتُوبُ اللَّهُ﴾ وە خواى گەورە تەوبە وەر دەگرێ ﴿عَلَى
 مَنْ يَشَاءُ﴾ لە ھەر کەسێک کە بێوێت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وە خوازانای دانابە ﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا﴾
 ئایا گومانتان وابوو کە وازتان لێ دەھێنرێت ﴿وَلَمَّا بَلَغَ اللَّهُ﴾ لە کاتێکدا ھێشتا خوا ئاشکرای ئە کردووە
 ﴿الَّذِينَ جَعَلُوا أَمْنَكُمْ﴾ ئەوانەى تێکۆشان لە ئیوہ (لە پێتار خوادا) ﴿وَلَمْ يَخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وە ئەیان
 کردووە و ھەلیان نەبژاردووە جگە لە خوا ﴿وَلَا يَتُوبُونَ إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ﴾ و پێغەمبەرە کەى و موسولمانان
 ﴿وَالْحِكْمَةُ﴾ بە ھاوڕاز و جێى نەبێیان (دلسۆزیان) ﴿وَاللَّهُ جَبَّارٌ مُّعْتَدِلٌ﴾ وە خوا ناگاپە بە ھەر جێ
 کە ئیوہ دەیکەن ﴿مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ﴾ ناییت ھاوبەش دانەران ﴿أَنْ يَتَّبِعُوا مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ مژگە و نە کانی خوا
 ئاوەدان بکەنەوہ (و سەر بەرشتیان بکەن) ﴿يُشْفِ عَنِ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ﴾ لە کاتێکدا خۆیان شاھیدن
 لەسەر خۆیان کە بێباوەردن ﴿أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ ئەوانە کردووە کانیان ھەلەوہ شاوہ تەوہ ﴿وَفِي النَّارِ
 هُمْ خَالِدُونَ﴾ وە ئەوانە لە ناو ئاگر دا ھەمیشە بێن ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ﴾ بە ڕاستی مژگە و نە کانی
 خوا ئاوەدان دەکاتەوہ ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ کەسێک کە ڕوای ھێنایت بە خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و بە ڕۆژى
 دوایی ﴿وَأَقَامَ الصَّلَاةَ﴾ و نوێژە کانی بە جێ ھێنایت ﴿وَأَتَى الزَّكَاةَ﴾ و زە کانی داویت ﴿وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا
 اللَّهَ﴾ و لە کەس نە ترسا بیت بێجگە لە خوا ﴿فَعَسَىٰ أُولَئِكَ﴾ جا بە لکو ئەوانە ﴿أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ﴾
 ئەو کەسانە بن کە ڕێنموونی کران ﴿أَجَعَلْتُمْ سِقَاةَ الْحَاجِّ﴾ (ئەمى بێباوەردان) ئایا پێتان وایە ئاوەدان
 بە حاجیان ﴿وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ و (سەر بەرشتی و) ئاوەدان کردنەوہى مژگە و نە حەرام
 (کە عەبەى پێرۆژ) ﴿كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ﴾ وە کو کەسێکە کە باوەردی ھێنا بیت بە خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾
 و بە ڕۆژى دوایی ﴿وَجَعَلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تێکۆشا بیت لە ڕیى خوادا ؟ ﴿لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ چوون
 بەك نین بە لای خوداوە (و بە کسان نین) ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وە خوا ڕێنموونی کۆمەلێ
 سەمەکاران ناکات ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا﴾ ئەوانەى کە ڕوایان ھێناوە و کۆچیان کردووە
 ﴿وَجَعَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و تێکۆشاون لە ڕینگای خوادا ﴿بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ بە مالیان و بە گیانیان ﴿أَعْظَمُ
 دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ﴾ پلەیان بەرزترە لای خوا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ﴾ وە ھەر ئەوانە سەرکەوتوون (لە دنیا و
 دوا ڕۆژدا) ﴿

﴿يَسِّرْ لَهُمُ رُحْمَهُ﴾ په روږد گاريان موږ ده بیان دداتې ﴿بِرَحْمَتِهِ وَرِضْوَانٍ﴾ به میهره بانی و ږه زامه ندی له لایه نن خویه وه ﴿وَجَعَلَتْ لَهُمْ﴾ هډو وها به هشتا نیکیان بڼه دیه ﴿فِيهَا أَنْصِبَ رَبُّكَ مِنْهُ﴾ ناز و نعيمه تی به رده وام و همیشه یی تېدايه ﴿﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾﴾ ده میننه وه تپايدا به همیشه یی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ﴾ انجور عظیم ﴿به راستی خوا پاداشتی هډه گه وړه ی لایه ﴿﴿بَنَاتُهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾﴾ نه ی نه وانه ی که پړواتان هیتاره ﴿﴿لَا تَحْزَنُوا إِنَّا نَكْفِيكُمْ وَالْجَنَّةَ كُفْرًا﴾﴾ باوک و براکانتان دامه نین (هه لمه پړن) ﴿﴿أُولَئِكَ﴾﴾ به دږوست و خوشه ویست ﴿﴿إِنْ أَنْتُمْ كُفَرْتُمْ عَلَى الْإِيمَانِ﴾﴾ نه گهر بې باوه ږیان له باوه ږ لا خوشه ویسترو چا کړیوو ﴿﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ﴾﴾ وه هډر که س له نینوه نه وانه بکات به دږوستی خوی ﴿﴿قَالُوا لَيْسَ لَهُمُ الظَّالِمُونَ﴾﴾ نه وه هډر نه وانه ستم کارن ﴿﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾﴾ (نه ی موحه ممد ﴿﴿بِالْحَقِّ﴾﴾ بلی: نه گهر باوکانتان ﴿﴿وَأَبْنَاؤُكُمْ﴾﴾ وکوپه کانتان ﴿﴿وَالْأَخَوَاتُ﴾﴾ وبرا کانتان ﴿﴿وَأَزْوَاجُكُمْ﴾﴾ وهاوسه ره کانتان ﴿﴿وَعَشِيرَتُكُمْ﴾﴾ و خرم و عهسره تنان ﴿﴿وَأَمْوَالُ اقْرَبَتُكُمْ﴾﴾ و مال و دارایی به ک (به زحممت) په پیداتان کړدوه ﴿﴿وَيَجَزَىٰ تَحَنُّنًا كَثِيرًا﴾﴾ و بازرگانیه ک که دترسن سره ی نه بیت (بی بازار بیت) ﴿﴿وَمَسْكَنٌ يُرْضَوْنَ﴾﴾ و خانو و به به به ک به پنی پازین ﴿﴿أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾﴾ خوشه ویست تره لاتان له خوا و پینغه مېره که ی ﴿﴿وَجَهَنَّمَ فِي سِيَاطِلِهِ﴾﴾ و نیکو شان له ږنگه که پدا ﴿﴿فَقَرَّبُوا﴾﴾ نه وه چاوه ږوان بکه ن ﴿﴿حَقٌّ يَقُولُ اللَّهُ بِأَمْرِهِ﴾﴾ هډتا خوا فرمان (و قوله) ی خوی دینیت (بوتان) ﴿﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾﴾ وه خوا ږنمونی که سانی تپه ږ له سنوور ناکات ﴿﴿لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾﴾ سویند به خوا به راستی خوا سهری خستن ﴿﴿فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ﴾﴾ له زور جېگاو شویندا ﴿﴿وَلَوْ كُنْتُمْ﴾﴾ و له ږوږی حونه پینشدا (پارمه تی دان) ﴿﴿إِذْ أَنْجَبْتُمْ كَثْرَتَكُمْ﴾﴾ که به زوری خوتاندا ده نازین ﴿﴿فَلَمْ تَقْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا﴾﴾ به لام (نه و زوړه) هیچ سوو دیکي نه بوو بوتان ﴿﴿وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ﴾﴾ و زه ویتان له سهر تنگ بوو په وه ﴿﴿بِمَا زُحِتَ﴾﴾ به و فراوانیه ی که هه یه تی ﴿﴿ثُمَّ وَلَّيْتُمْ مُدْبِرِينَ﴾﴾ پاشان پشان کړده دوزمن و هه لپه اتن ﴿﴿ثُمَّ أَرْسَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾﴾ له پاش نه وه خواتارامی خوی نارد ﴿﴿عَلَى رَسُولِهِ﴾﴾ بڼه سهر پینغه مېره که ی ﴿﴿وَنَقَلَ الْقَوْمَ مِنْهَا﴾﴾ بڼه سهر ږ واداران ﴿﴿وَأَنْزَلَ الْجُنُودَ الْمُؤْمِنِينَ﴾﴾ وه سهر بازانیکي (له تاسمانه وه) نارد خواره وه که نینوه نه تانده پینین ﴿﴿وَعَذَابَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾﴾ وه سزای بې ږ واکانیشی دا (به کوشتن و ږینداری و به دپل گرتن) ﴿﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ﴾﴾ نه وه سزای بې باوه ږانه ﴿﴿﴾

﴿ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ﴾ پاشان خوا خوش ده بیت ﴿مَنْ يَغْدِرْ ذَلِكَ﴾ له پاش نه وه ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ﴾ له همر
 كه سينك كه بيه ویت ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا مني سوردهی میهره بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾
 نهی نه وانهی كه پروانان هیناوه ﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى النَّاسِ﴾ بینگومان هاویهش دانهران پیسن ﴿فَلَا تَقْرُوا
 التَّحِيَّةَ الْخَرَامَ﴾ كه واته با نزیکی مزگهوتی حرام نه كه ونه وه ﴿بَعْدَ عَاهِدِهِ هَذَا﴾ پاش نه م ساله بان
 (نهو ساله ی فته یی مه ككه كرا) ﴿وَأَنْ يَخْفَظَ عَهْدَهُ﴾ وه نه گهر له نه بوونی ترسان ﴿فَسَوْفَ يُعْطِيكَ اللَّهُ﴾
 نه وه له مهو پاش خوا ده وله مه ندتان ده كات ﴿مِنْ فَضْلِهِ إِن شَاءَ﴾ له چاكه و فزول و بههره ی خوی
 نه گهر و یستی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به راستی خوا زانای كار دروسته ﴿فَلْيَتْلُوا الَّذِينَ﴾
 جهنگ بكه نه گهر نه وانه ی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ كه پروا ناهیتن به خوا ﴿وَلَا يَوْمِ الْآخِرِ﴾
 وه به پروزی دواپی ﴿وَلَا يُخَيَّرُونَ﴾ وه به حهرامی دانانین ﴿مَا حَزَمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ نه وه ی كه خوا
 و پیته میهره كه ی حهرامیان كرد وه ﴿وَلَا يُدْرِيونَ دِينَ الْحَقِّ﴾ وه ملكه چ ناكه نه بؤ ناپینی راست
 و دروست (نایبی نیسلام) ﴿مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ له نه وانه ی كتیبیان پی به خشر او (مه به ست
 پینی گاور و جوله كه كانه) ﴿حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ﴾ هه تا باج و سهرانه ده ده ن (به ده وله تی نیسلامی)
 ﴿عَنْ يَمِينٍ﴾ به دهستی خویان و به ملكه چی ﴿وَهُمْ صَافِرُونَ﴾ له كاتيكدا نه وان سهر شور و پیسوان ﴿وَقَالَتِ
 الْيَهُودُ﴾ جوله كه كان ووتیان ﴿عُرِضُوا لِلَّهِ﴾ عوزه پر كوری خوابه ﴿وَقَالَتِ النَّصَارَى﴾
 و گاوره كانیش ووتیان ﴿الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ﴾ مسیح كوری خوابه ﴿ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ﴾
 نه وه ووتنه ی نه وانه به ده می خویان ده بلیتن ﴿يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ﴾ وه ك ووتنه ی نه وانه ده لینه وه
 ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ كه پیشتر بی پروا بوون ﴿فَقَتَلَهُمُ اللَّهُ﴾ خواله ناویان به ریت ﴿أَفَنْ يُؤْفَكُونَ﴾
 چون درق ده كه نه و له هق و راستی لاده ده ن ﴿أَتَأْتُوا أَخْبَارَهُمْ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ زانا و قه شه كانیان
 كرد وه ﴿أَرْبَابًا مِمَّنْ دُونِ اللَّهِ﴾ به پرومردگار له جیانی خوا ﴿وَالْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ﴾ ههروه ها
 مه مسیحی كوری مه ریه میش (بان كرد وه به خوا) ﴿وَمَا أُمِرُوا﴾ له كاتيكدا فهرمانیان پی نه در او
 ﴿إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا﴾ بیجگه له وه ی كه یه ك خوا به رستن ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ كه هیچ
 به رستر او نیکی راست نی به بیجگه له نه و ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاك و بینگه ردی بؤ نه و (خوا) به ی
 ﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ له وه ی ده یكه نه هاویه شی ﴿

﴿يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ﴾ ده بانه ویت پرووناکی (نایینی) خوا بکوزیننه وه ﴿بِأَنفُسِهِمْ﴾ به فووی
 ده میان ﴿وَرَأَى اللَّهُ﴾ وه خوا نایه ویت و ناهیلیت ﴿إِلَّا أَنْ يَتَذَكَّرَ﴾ و هدر پرووناکی خوی (که نایینی
 پیروزی نیسلامه) تهواو ده کات سهری ده خات (به سهر تهواوی بیتاوه پاندا) ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾
 هدر چنده بی باوه پان بی بان ناخوش بیت ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوا زاتیکه
 که پیغه مبره کهی ناردووه ﴿بِالْهُدَىٰ وَرَبِّ الْحَقِّ﴾ به پرینموونی و نایینی راست ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَىٰ الدِّينِ
 كُلِّهِ﴾ بنو تهوی زالی بکات به سهر هه موو نایینه کاندا به گشتی ﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾ هدر
 چنده بت پرستان بیان ناخوش بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی تهوانه ی که پرواتان هیتاوه
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَحِبُّونَ الدِّينَ﴾ به راستی زور له زانار قه شه کانی (جووله کهو گاوور) ﴿لَا تَكُلُوا
 أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْباطِلِ﴾ سامان و مالی خه لکی ده خون به ناهق ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و بهر گری
 (خه لک) ده کهن له پینگه ی خوا ﴿وَالَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ﴾ وه تهوانه ی ثالثون و زیور
 سهریه ک ده تین و کوزه که نه وه ﴿وَلَا يُسْقِطُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و ناییه خشن و زه کانه کهی ده رنا کهن له
 بیتاوه خودا ﴿فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ نه وه موزده بیان بی بده به سزایه کی بازار ده ﴿يَوْمَ يَخْسَىٰ عَلَيْهِمْ
 لَهُمْ رُؤُوسُهُمْ﴾ سوور ده کریته وه ﴿فِي سَارِحَتِهِمْ﴾ له ناگری دوزه خ دا ﴿فَتَكُونُ يَتَاَجِبَ أُهُمُّهُمْ﴾
 ته و سابه و (ثالثون و زیور سوور وه بووه) داخ ده کریت پروویان ﴿وَيَجْثُؤُهُمْ وَيُطْرَقُهُمْ﴾ و نه نیشیان
 و پشتیان ﴿فَإِذَا مَا كُنَزْتُمْ لَا تُجَدُّكُمْ﴾ (بیتان ده و ورنیت) نه مه نه و (سامانه یه) کونان ده کر ده وه بنو خوتان
 ﴿فَقُلُوا مَا كُنَزْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ ده بچیزن (توله ی) نه وه ی کونان ده کر ده وه ﴿إِنَّ عَذَابَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ﴾
 به راستی ژماره ی مانگه کان (ی سال) لای خوا ﴿أَتَأْتُونَ شَهْرًا﴾ دوانزه مانگه ﴿فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾
 له (لوح المحفوظ) و ا دائراوه ﴿يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ له پوزینکه وه (خوا) ناسمانه کان و زهوی
 دروست کر دووه ﴿مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ﴾ چوار له و مانگانه گه وره و به پریزن (شهریان تیدا قه ده غه کراوه)
 ﴿ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ﴾ نه وه نایینی رنک و راسته ﴿فَلَا تَقْلِبُوا فِيهِ تَاتِلَ﴾ کهواته له و چوار
 مانگه دا مستم مه کهن له خوتان (و کوشتاریان تیدا مه کهن) ﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً﴾
 وه بجه نگن له دزی تهواوی بت پرستان به تیکرا ﴿كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً﴾ هه روه ک تهوان دزی
 تیه وه ده جه نگن به تیکرا و (بی جیاوازی) ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ نه وه شش بشارتن ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾
 که بنگومان خوا له گهل پارتز کاران و خواناساندایه (به چاودیری و پاراستن) ﴿

﴿إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به راستی دواخستن و گوریشی (مانگه حه رامه كان) ﴿زِيَادَةً فِي الْكَفْرِ﴾
 دوجوونه له بی باوه رپی دا ﴿يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه رانی پی گو مراده کریت ﴿يُحِلُّونَهُ عَامًا﴾
 (دواخستنه که) سالتیک حه لالی ده کهن ﴿وَيُخْرِجُونَهُ عَامًا﴾ و سالتیک حه رامی ده کهن ﴿يَتَوَاطَّأُوهُ
 عِدَّةٌ مَّا حَزَمَ اللَّهُ﴾ بۆ نه وی ریک بین له گه ان ژماره ی نهو چوار مانگه ی که خوا پرنداری کردوون
 (جهنگی تیاندا حه رام کردووه) ﴿فَيَجْلُوا مَّا حَزَمَ اللَّهُ﴾ سهر نه نجام نه وی خوا حه رامی کردبوو
 حه لالی ده کهن ﴿زُيِّنَ لَهُمْ﴾ جوان کراوه بزبان ﴿مُتَوَاتِرًا لِّهْمُومًا﴾ کرده وه ناشیرینه کانیاں ﴿وَاللَّهُ لَا
 يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ خواش پرتموونی کهسانی بی باوه ر ناکات ﴿يَتَأْتِيهَا الذِّبَرُ﴾ اتموا
 شهی نه وانه ی که باوه رتان هیناوه ﴿مَّا لَكُمْ﴾ نپوه چیتانه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پیتان بوو تریت
 ﴿أَنفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ دهر چن (بۆ جهاد) له برنی خوادا ﴿أَنَّا قُلْنَا لِلَّذِينَ هُمْ لَهَا شُرَكَاءُ﴾ له شسوینی خوتان
 ناجولین (خوتان دوا ده خه ن) ﴿أَرْضِيْعُهُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ﴾ ثایا نپوه رازین بهم ژبانیه ی
 دنیا له بری پاشه پرور ﴿فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ ده ی کامه به خوشی و شادیی شم ژبانیه ی دنیا
 ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ له بهرام به ری خوشی پاشه پرور دا زور کهسه ﴿إِلَّا أَتَيْنُوا﴾ نه گهر نه پرور
 و دهر نه چن (بۆ جهاد کردن) ﴿يُعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزاتان دوا به سزایه کی سه سخت
 و نازار دهر ﴿وَيَسْتَبْدِلُ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وه له بری نپوه گه لبتکی تر ده هیتیت (جیاواز له نپوه) ﴿وَلَا تَصْرُوهُ
 سَبِيلًا﴾ و نپوه هبچ ژبانیک ی پی ناگه به نن ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوا به توانایه به سهر هه موو
 شتیک دا ﴿إِلَّا أَتَيْنَاكُمْ﴾ نه گهر نپوه یار مه تی نهو (پنغه مبه ره) نه ده ن ﴿فَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ﴾ نه وه
 بینگومان خوا یار مه تی داوه ﴿إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کاتیک بی پروایان دهر یان کرد له مه ککه
 ﴿ثَلَاثِينَ﴾ پنغه مبه ره کیک بو و له و دوو کهسه ﴿إِذْ هَمَّ السَّارِقُ﴾ کاتیک نهو دووانه (پنغه مبه ره و نه بر
 به کر) له نه شکه وتی (ثور) دا بوون ﴿إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ﴾ نه و کاته به هاوه له که ی (به نه بو به کری صدیقی)
 ووت ﴿لَا تَخْزَنَ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ خهم مه خور بینگومان خوا له گه لمانه ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ﴾ نه مجا
 خوا نارامی و ناسایشی بۆ ناره خواره وه ﴿وَأَنزَلَ مِنْهُ مَوْجِدًا مِّنْ مَّاءٍ﴾ وه یار مه تی دا به سه ربازانیک
 که نه تانده بینین ﴿وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ووته ی بی باوه رانی گنبرا ﴿السُّقَى﴾ به ژنر که وتوو
 ﴿وَكَلِمَةَ اللَّهِ﴾ و ووته ی خوا ﴿هِيَ الْعُلْيَا﴾ ههر به رز و بلنده ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زالی
 بالادهستی کار دروسته ﴿۱۹۳﴾

﴿أَنْفِرُوا خِفَافًا﴾ برون و دهر چن (بؤ جیهاد) چ سووک بن (لهش ساغ و دهوله مه ند و دهسه لاتدار بن)
 ﴿وَتِقَالًا﴾ چ قورس و گران بن (نه خوښ و هه ژار بن) ﴿وَجَاهِدُوا﴾ و ټیځوښن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ﴿بِمَالٍ وَبِمَالٍ وَبِمَالٍ﴾ له پښه ی خوادا ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ نه وه تان چا کتره بؤ تان
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه گهر ښووه بزانن ﴿لَوْ كُنَّا عَرَضًا قَرِيبًا﴾ نه گهر دهست که و ټیځی نریک
 ﴿وَسَفَرًا قَاصِدًا﴾ و سه فهر ټکی ناسان بوايه ﴿لَا تَتَّبِعُوا﴾ نه و شویتت ده که و تن (دهر ده چوون
 له گه لسا) ﴿وَلَكِنْ يَنْتَهِزُ عَلَيْهِمُ الشُّقَّةُ﴾ به لام (پرینی) پښه ی دوورو دژوار (ی جهنگی ته بووک)
 بؤ نه و ان نار ه حقه ﴿وَسَيَخْلِفُونِ بِاللَّهِ﴾ وه پښگومان (پاش گه رانه و تان له ته بووک) سویتت
 ده خوڼ به خوا ﴿لَوْ اسْتَطَعْنَا﴾ نه گهر بهمانتوانیایه ﴿لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ﴾ له گه لسان دهر ده چوون
 (بؤ جیهاد) ﴿بِهَذَا كُنْ أَنْفُسَهُمْ﴾ نه وانه خوڼان ده و و ټیښن ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ وه خوا ده زانی
 به راستی نه و (دوو پروانه) دروزنن ﴿عَفَا اللَّهُ عَنْكَ﴾ (نه ی موحه ممه د ﷺ) خوا لیت بیوریت
 ﴿لَمْ أَذَنْ لَّهُمْ﴾ له به رچی موله تی نه و (دوو پروانه) دا ﴿حَقٌّ يَكْذِبُكَ لَكَ﴾ هه تا بؤت دهر که و ټیت
 ﴿الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ نه وانه ی که راستیان کرد ﴿وَلَعَلَّ الْكَافِرِينَ﴾ وه دروزنه کان بناسیت ﴿لَا يَسْتَنْزِلُكَ﴾
 (نه ی موحه ممه د ﷺ) موله تی لی و هرنه گرن (بؤ نه و ی خوڼان دوا بخه ن له
 جیهاد کردن) ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ نه وانه ی که پر وایان هیتاوه به خوا ﴿وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ و به پروزی
 دوا یی ﴿أَنْ يَجْهَدُوا﴾ که ټیځوښن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به مال و گیانیان ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ﴾ وه
 خوا ناگا و زانیایه به خو پاریزه ران ﴿إِنَّمَا يَسْتَنْزِلُكَ الَّذِينَ﴾ به راستی نه وانه موله تی لی و هرنه گرن
 (که نه به ن بؤ جیهاد کردن) ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ که پر وایان نی به به خوا و به پروزی
 دوا یی ﴿وَأَرْزَأَتْ قُلُوبَهُمْ﴾ و دله کاتیان له گومان و دوو دلی دایه ﴿فَهُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا كَذَّبُوا﴾
 بزیه نه وانه له گومان و دوو دلی خوڼاندا سره گه ردانن ﴿وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ﴾ نه گهر بیان ویستایه
 دهر بچن (بؤ جیهاد کردن) ﴿لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً﴾ نه و هغو که رهسته ی پښوستان بؤ ناماده ده کرد
 (له جهك و وولاخ و نفاقی جهنگ) ﴿وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ لِيَعْلَمَهُمْ﴾ به لام خوا دهر چوونی نه وانی پښ ناخوښ
 بوو ﴿مَنْ يَنْقُطْ﴾ بویه (خوا) خاوی کر دنه وه (له دهر چوون بؤ جیهاد) ﴿وَقِيلَ أَفَعَذَلُوا﴾ پښان ووترا
 دانیشن ﴿مَعَ الْقَائِدِينَ﴾ له گه لجنی ماواندا ﴿لَوْ خَرَجُوا فِكر﴾ نه گهر له گه لساندا دهر چوونایه
 ﴿فَمَا أَرْزَأَكُمْ إِلَّا جَلَالًا﴾ هیچ شنیکیان بؤ زیاده نه ده کردن بیجگه له ټیځدان و خرابه کاری نه بیت
 ﴿وَلَا وَضَعُوا لَكُمُ﴾ و ښوان ښووه یان ټیځده دا (به دوو زمانی و هاتو هوت) ﴿يَعْمَلُونَ كِمَا ثَمَنًا﴾
 ناژاوه یان بؤ ده نانه وه ﴿وَفِيكُمْ سَمْعُونُ لَهُمْ﴾ وه له تاو ښووه دا خه لکاتیك هه ن چاك گوښان لی
 ده گرن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه خوا به ناگا و زانیایه به ستم کاران ﴿

﴿لَقَدْ أَتَعَا الْفِتْنَةَ﴾ سويند به خوا به راستی دهستیان دابوويه نازاوه (و بشيوي) ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو
پيش ﴿وَقَبِلُوا لَكَ الْأُمُورَ﴾ و جوړه ها فرمان و پيلانيان يو (لاواز کردن) ت به کارهينا ﴿حَقَّقْ جَاءَ
الْحَقُّ﴾ هه تا راستی هات ﴿وَوَهَّبْنَا أَمْرَ اللَّهِ﴾ وه کارو فرمانی خوا سرکهوت ﴿وَبِهِمْ كَرِهُونَ﴾ که
نهوان پتيان ناخوش بوو ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ وه هه ندی کهس له وانه ده لپس ﴿أَفَذَنْ لِي﴾ (تهی
موحه ممد) ﴿رُوْحَهُ تَمَّ بَدَهُ﴾ (با نه يدم يو جهاد کردن) ﴿وَلَا تَقْتَتِي﴾ و تووشی گونا هو خرايدم
مه که ﴿الْأَفِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا﴾ ناگادارین (له نيسته وه) که وتوونه ته ناو گونا هو خرايد وه ﴿وَأَنْتَ جَهَنَّمُ
لَمْ حِطَّةً بِالْكَافِرِينَ﴾ و ینگومان دوزخ ده وری بی باوه رانی داوه ﴿إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ﴾
ته گدر به هره و چاکه و سرکهوتن بيته ريگات ﴿شَوْهُتٌ﴾ ناره حوت و غه مبار ده بن ﴿وَأِنْ تُصِيبَكَ
مُصِيبَةٌ﴾ وه ته گدر ناره حوتی و تيشکانت تووش بیت ﴿يَقُولُوا﴾ (به که شخه وه) ده لپس ﴿قَدْ
أَخَذْنَا أَمْرًا﴾ به راستی نیمه کاری خومان کرد ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له مهو پيش ﴿وَيَقُولُوا هُمْ قَرِجُونَ﴾
جا روو و ورده گيرن به خوشحالی و شادمانی به وه ﴿قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا﴾ (تهی موحه ممد
﴿بَلَى﴾ هلی هیچمان تووش نايست ﴿إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا﴾ جگه له وهی که خوا نوسبو به تی بزمان
﴿هُوَ مَوْلَانَا﴾ خوا پشتیوانی نیمه به ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه بر واداران با ته نها پشت
به خوا بيه سنن ﴿قُلْ هَلْ تَرْضَوْنَ بِنَا﴾ (پتيان) هلی: نایا چاوه روانی چی ده کهن يو نیمه ﴿إِلَّا اخَذَى
الْحَسَنَيْنِ﴾ پنجگله به کیک له دوو شته زور چاکه که (سرکهوتن یان شهيد بوون له پتيان واداران)
﴿وَتَحْنُ تَرْضَى بِنَا﴾ نیمه ش چاوه روانی بو نيوه ﴿أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ﴾ که خوا دوو چارنان بکات
﴿بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ﴾ به سزايه که له لایه ن خویه وه ﴿أَوْ بِأَذْيَاتٍ﴾ یان به دهستی نیمه ﴿قَدْ رَضُوا﴾
که وانه چاوه روانی بکهن ﴿إِنَّمَا عَمَلِكُم مَرْضُوتٌ﴾ ینگومان نیمه له گهل نيوه دا چاوه روانی ﴿وَلَمْ
يَكُنْ مِنْكُمْ مَنْ يَنْفِرُ﴾ (تهی موحه ممد) ﴿بَلَى﴾ ﴿أَنْفِرُوا طَوْعًا﴾ مال بيه خشن به خوشی خوتان ﴿أَوْ كَرْهًا﴾ یان
به زور و ناچاری ﴿أَنْ يَتَقَبَّلَ مِنْكُمْ﴾ هه رگيز لبتان و هه ناگيريت ﴿إِنْ كُنْتُمْ كُفْرًا فَافْهَيْتُمْ﴾
چونکه به راستی نيوه کومه لیکي له ستوور ده رجو و بوون ﴿وَمَا مَنَعَهُمْ﴾ وه هیچ شتيک به رگری
ته وانه ی نه کرد وه ﴿أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ﴾ که گيرا بکريت لی یان ﴿تَقَبَّلْتُمْ﴾ ته وهی که به خشيان
﴿إِلَّا أَنْهُمْ كَفَرُوا﴾ پنجگله له وهی که ینگومان ته وانه بی باوه ر بوون ﴿يَا اللَّهُ وَيَرْسُولَهُ﴾ به خوا
و پتغه مبه ره که ی ﴿وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ﴾ وه نایه ن يو نويز کردن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَسَالٌ﴾ به ته مه لی
نه بیت ﴿وَلَا يُنْفِقُونَ﴾ وه (هیچیک) نابه خشن ﴿إِلَّا وَهُمْ كَرِهُونَ﴾ تیللا پتيان ناخوشه
و ناچارن ﴿﴾

﴿فَلَا تُعْجِبْكَ﴾ جا با سهر نجت راته کیشیت (سهر سامت نه کات) ﴿أَمْ لَمْ يُهَمِّرْ وَلَا أُولَئِكَ هُمْ﴾ (زوری) مال و دارایی و مندالبان ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ﴾ بئگو مان خوا دهیه ویت ﴿لِيُعَذِّبَهُمْ﴾ سزایان بدات ﴿بِهَافِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ بهیوی نمو (مال و مندالهوه) لهم ژبانی دونیا به دا ﴿وَيَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ﴾ وه به سه ختی گیانیان دهر بچیت ﴿وَهُمْ كَفَرُونَ﴾ له کاتیکدا که نه وان بی باوه رن ﴿وَيُخْلِفُونَ بِاللَّهِ﴾ وه سویتند ده خون به خوا ﴿إِنَّهُمْ لَمِنْكُمْ﴾ که به راستی نه وان له نپوهن (له باوه ردارانن) ﴿وَمَا هُمْ بِكُفَّارٍ﴾ که چی له نپوه نین ﴿وَلَيْكَ هَٰذَا قَوْمٌ يَقْتُرُونَ﴾ به لکو نه وانه کومه لیکن زور دهر سن (زراویان جووه) ﴿لَوْ يَخْتَدُونَ مَدْحًا﴾ نه گهر به نایه کیان ده ست که ویت ﴿أَوْ مَعْرِبٍ﴾ یان نه شکوه تانیک ﴿أَوْ مَدْحًا﴾ یان کون و قوشین و نه فحیک ﴿لَوْ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾ به نای بؤ ده بن و (پرووی تیده کهن) ﴿وَهُمْ يَخْشَوْنَ﴾ له کاتیکدا زور به په له راده کهن (یا هیچ شتیک جله ویان ناگرت) ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ يَلْمِزُكَ﴾ وه هندی کس له وانه به خته توانجت لی ده گرن ﴿فِي الصَّدَقَاتِ﴾ له دابهش کردنی خیره کانداه ﴿إِن أَعْطُوا مِنْهَا﴾ خو نه گهر لهو خیر و سه دهه قیانی پی بدریت ﴿رَضُوا﴾ رازی ده بن ﴿وَلَا يُرِيعُوا مِنْهَا﴾ وه نه گهر بیان نه دری لی ﴿إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ﴾ نمو کاته نه وان توو به و نارازی ده بن ﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا﴾ وه به راستی نه گهر نه وانه رازی یوونابه ﴿مَا أَتَاهُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ به وهی خواو پیغه مبه ره که ی پیسی دابوون ﴿وَقَالُوا﴾ وه بیان ووتابه ﴿حَسْبُنَا اللَّهُ﴾ خوامان به سه ﴿سَيُؤْتِينَا اللَّهُ﴾ له مهو بهاش خوا پیمان ده به خشیت ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له فه زن و مبه ره بانی خوی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ هه ره ها پیغه مبه ره که شی (به شمان ده دا) ﴿إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ﴾ به راستی نیمه به سوزو به روشین بؤ لای خوا ﴿إِنَّمَا الصَّدَقَتُ﴾ به راستی (زه کات) دان نه نها (بؤ شم کومه لانه به که خوی گه ورو باسی کردوون) نه وانیش ﴿يُلْفِزُ﴾ بؤ بیتنه وایان ﴿وَالْمُسْكِينِ﴾ وه بؤ هه زاران ﴿وَالْعِیْبَةِ عَلَيْهِ﴾ وه بؤ کریکارانیک که به سه ره به ون (کزی ده که نه وه) ﴿وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ﴾ وه نه وانه ی دلبان دا نه هیت ریت (بؤ خوشویستی نیسلام) ﴿وَفِي الرِّقَابِ﴾ وه بؤ نازاد کردنی به نده و کویله کان ﴿وَالْعِیْرَةِ﴾ وه بؤ قهر زاران ﴿وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه بؤ جه نگاهه رانی رنی خودا ﴿وَأَنْتَ السَّيِّدُ﴾ و بؤ رنیوارانی به که که وته ﴿فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ﴾ نه مه پنیوست کر او و فه رز کر او له لایه ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ﴾ وه لهو ناپا کانه دا که سانیک هیه ﴿يُؤْذُونَ النَّبِيَّ﴾ که نازاری پیغه مبه ره ﴿وَيَقُولُونَ﴾ و ده لبتن ﴿هُوَ أَذُنٌ﴾ نه و خوش باوه رو گوی گره بؤ هه مو و شت ﴿قُلْ﴾ نوش بلنی ﴿أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ گوی گری چاکه به (که قازانجه) بؤ تان ﴿يُؤْمِنُ بِاللَّهِ﴾ باوه ری هیه به خوا ﴿وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ﴾ و باوه ری به نیمانداران هیه ﴿وَيَرْحَمُهُ الَّذِينَ﴾ و مبه ره بانی به بؤ نه وانه ی ﴿إِنَّمَا أُمُوتُ مَعَكُمْ﴾ بروایان هیناوه له نپوه ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ وه نه وانه ی که نازاری پیغه مبه ره خوا ﴿وَهُمْ دَعَوْنَ﴾ له هه عذاب الیم ﴿سِزَاهِ كِي نَازار دهر یان بؤ هیه﴾

﴿يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ﴾ (ناپاکان) به خوا سویتندان بۆ ده حوون ﴿لَا تُضِلُّكُمْ﴾ بۆ شه وهی لیان
 رازی بن ﴿وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه خواو پیغه مبره که ی ﴿أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ﴾ شایسته تره به وهی که رازی بکه
 ﴿إِنْ كَانُوا مُؤْمِرِينَ﴾ نه گهر نه وانه بر وادارن ﴿أَلَمْ يَعْلَمُوا﴾ تایا نه وانه نازانن ﴿أَنَّهُمْ مِنْ مُحَادِدِ
 اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بینگومان هدر که مس دژایه تی خواو پیغه مبره که ی بکات ﴿فَأَنزَلَ اللَّهُ ذَنْبَهُمْ﴾ نه وه
 بینگومان (توله ی) نه و که سه ناگری دوزخه ﴿حَلِيلًا فِيهَا﴾ بۆ هه میشه بی تیایدا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ
 الْخِزْيُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه یه ریسوایی و زه بوونی زور گه وره ﴿يَخْذَرُ الْمُنَافِقُونَ﴾ دوو پرووه کان
 مه ترسی ده که ن ﴿أَنْ تُزَلَّ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ﴾ له وهی که سوره نیک ده رباره یان بنیر ریته خواره وه ﴿ثُمَّ يَنْهَوْنَهُمْ﴾
 که هه والیان له سه ریدات ﴿بِمَا قَالُوا﴾ به وهی که له دلیان دایه ﴿فَلَا تُسْمِعُوا﴾ (نه ی موحه ممه د) ﴿وَلَا
 يُلْقِي: گالته و لاقرنی بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ﴾ به راستی خوا ده رخره و ناشکر اکاری
 شه وه یه که مه ترسی لی ده که ن ﴿وَلَيْتَ سَأَلْتَهُمْ﴾ سویتدین نه گهر پر سیاریان لی بکه یث ﴿لَيَقُولَنَّ﴾
 به راستی ده لین ﴿إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ﴾ دلیابن نیمه هه ر ده مه ته قی و گالته ده که بن ﴿قُلْ﴾ توش
 بلی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تایا به خواو بدل که کانی ﴿وَرَسُولُهُ﴾ و پیغه مبره که ی ﴿كُنْتُمْ تُشَكِّمُون﴾
 شیهه گالته و لاقرنیتان ده که ن؟ ﴿لَا تَعْتَدُوا﴾ به مانه مه هیننه وه ﴿قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ به راستی نیوه یی بر و
 بوونه وه ﴿بَعْدَ الْبَيْعِ﴾ پاش بر و اهیتانان ﴿إِنْ نَعَفَ﴾ نه گهر بیورین و چاو بوشی بکه بن ﴿عَنْ ظَاهِرِ
 بَيْعِكُمْ﴾ له کومه ن و ناقمینکتان (به قوی گهرانه وه تانه وه) ﴿لَعَذَابُ ظَاهِرَةٍ﴾ سزای کومه ن و ناقمینکی تر
 ده ده بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مُجْرِمِينَ﴾ له به ر نه وه ی بینگومان نه وانه تاوانبار بوون ﴿الْمُتَّقُونَ﴾ پیاوانی
 دوو پروو ﴿وَالْمُتَّقِينَ﴾ و ثافر تانی دوو پروو ﴿يَعْصِمُهُمْ عَنْ بَعْضٍ﴾ هه ندیکیان پشتیوانی هه ندیکیان
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ فهران ده که ن به خرابه ﴿وَيَسْتَهْزِئُ بِالْمُتَّقِينَ﴾ و به رگری ده که ن له چاکه
 ﴿وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده سثیان ده قوچن (وخیر نا که ن) ﴿سَأَلَ اللَّهُ﴾ خویان له بیر چۆ نه وه ﴿فَلَيْسَ بِهِمْ
 بَرٌّ﴾ خواهش له بیری کردوون و وازی لی هیناون ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمْ﴾ به راستی دوو پروو کان هه ر نه وانه
 ﴿الْمُتَّقِينَ﴾ که ده ر چوون له سنوور ﴿وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ خوا به لینی داوه به پیاو
 ثافر نه دوو پروو کان ﴿وَالْكُفَّارَ﴾ و به بی باوه رایش ﴿نَارُ جَهَنَّمَ﴾ به ناگری دوزخ ﴿حَلِيلِينَ
 فِيهَا﴾ ده میتنه وه تیایدا به هه میشه بی ﴿يَنْحَسِبُهُمْ﴾ ناگری دوزخ یان به سه ﴿وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ و خوا
 نه فرینی لی کردوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ و سزای هه میشه بیان بۆ هه یه ﴿

﴿كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ (نېوه نهی دووړووه كان) و هك نه وانه نه پېش نېوه دا برون ﴿كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً﴾
 نه وانه زور به هېز تر برون له نېوه ﴿وَأَكْثَرُ أَمْوَالَهُمْ أَزْوَاجًا﴾ و مال و سامان و مندا لېشيان زور تر بوو (له نېوه)
 ﴿فَأَسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾ ته مچا نه وان شادمان برون به شی خویان رایان بوار د ﴿فَأَسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ﴾
 و نه نېوه ش راتان بوار دو شادمان برون به به شه که ی خوتان ﴿كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ هدر چو نیک
 نه وانه ی له پېش نېوه شادمان برون ﴿بِخَلْقِهِمْ﴾ به به شی خویان ﴿وَحُشِّنُ﴾ و نه نېوه پوچوون له ناهه ق
 و به تالدا ﴿كَالَّذِي حَاطُوا﴾ به و نه ی پوچوونی نه وان ﴿أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ﴾ نه وانه کرده و کانیان
 پوچان و بنسود بوو ﴿فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ له دونیاو پوژی دوايشدا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ و
 هدر نه وانه نه زهره مهندو په نجه پوژن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نه هاتووه بویان و پنیان نه گه یشتووه
 ﴿بِالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هدر والی نه وانه ی که له پېش نه مانه و برون ﴿قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ﴾ له گه لی نوح
 و عاد ﴿وَقَوْمِ﴾ و سه موود (هوزی صالح) ﴿وَقَوْمِ إِبْرَاهِيمَ﴾ و ه گه لی ئیبراهیم ﴿وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ﴾
 و خدکی مه دین ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ﴾ و شاره کانی ژیر و زه بهر کراو (هوزی لوط) ﴿الَّتِي هُمُ رُسُلُهُمْ﴾
 پیغمبره کانیان هاتن بو ناویان ﴿بِأَنبِيَائِهِمْ﴾ به به لکه پوونه کانه و ه ﴿فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ﴾ جا خوا
 سته می لی نه کردن ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ الْفُتُورُ﴾ به لکو نه وانه خویان سته میان له خویان کرد
 ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ﴾ پیاوان و نافر هانی ساوه ردار ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ هه ندنکیان پشتوان
 و باره نسی دهر و خوشه ویستی هندیکی تریانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِالْعُرُوفِ﴾ فرمان ده دهن به چاکه
 ﴿وَيَتَّقُوا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و بهر گری ده که نه له خرابه ﴿وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ و بهر نیک و پینکی نو تر جی به جی
 ده که نه ﴿وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات (ی سامانیان) ده دهن ﴿وَيُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و ه گو تر ایه لی
 خواو پیغمبره که ی ده که نه ﴿أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ﴾ نه وانه له داهاتوودا خوا ره حمیان پنده کات
 ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا به ده سه لانی کار دروسته ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به لینی داوه
 ﴿الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ به پیاوان و نافر هانی بر وادار ﴿جَنَّاتٍ﴾ به به هه شتانیکی ﴿تَجْرَىٰ مِنْ تَحْتِهَا
 الْأَنْهَارُ﴾ که د و باره کان دهر و ن بهر تریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا ده میته و به به هه میسه بی ﴿وَمَسْكِينٍ
 طَيِّبَةٍ﴾ و (به لینی پی داوون) به چهند کوشکی چاک و رازاوه ﴿فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ له به هه شتانیکی
 هه میسه بی دا ﴿وَرِضْوَانٍ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ و په زامه ندیش له لایه ن خواوه که گه و ره تره (له هه موو
 شتیک) ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ هدر نه و به سه ر که و تنی زور گه و ره ﴿۝۱۱﴾

﴿اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ﴾ (ئهی موحه ممد) داوای لیور دونیان بۆ بکهیت ﴿اَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَكُمْ﴾ یان داوای لیور دونیان بۆ نه کهیت (یه کسانه) ﴿يَا نَسْتَغْفِرُ لَكُمْ﴾ ته گهر داوای لیور دونیان بۆ بکهیت ﴿سَبْعِينَ مَرَّةً﴾ حهفتا جبار ﴿فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نه وه خوا ههر گیز لیان نابوریت ﴿ذَلِكَ﴾ نه وه ش ﴿يَا أَيُّهَا كُفَرُوا﴾ به هوی نه وه به یتگو مان نه وانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ اللَّهِ﴾ به خواو یتغه مبه ره کهی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه خواو یتنمو ونیی خه لکانی ده رجوو له تاین ناکات ﴿فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ﴾ (نه وه دوو پروانهی) دواکه و تن له جیهاد کردن و (له مه دینه دا ما بو ونه وه) دل خوش بوون ﴿يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ بِأَنَّهُمْ لَا يَدْرُونَ﴾ به دانیشن و به جیمانیان له یتغه مبه ری خوا (له جهنگی نه بوک دا) ﴿وَكَمْ هُوَ أَلَمٌ لِّمَنْ هِيَ﴾ وه یتیان ناخوش بوو که جیهاد بکهن و یتکوشن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به مال و گیانیان ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له رینی خواو ﴿وَقَالُوا﴾ (به یتماندارانیان) ده ووت ﴿لَا تَغْرُبُوا فِي الْحَرْبِ﴾ له م (وهرزه) گهر مایه دا ده ره چن بۆ جیهاد ﴿قُلْ﴾ (ئهی موحه ممد) بلی: ﴿كَانَ حَرَمٌ أَشَدُّ حَرَمًا﴾ ناگری دوزهخ زور گهرم تره (له م گهر مایه) ﴿لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ﴾ ته گهر نه وانه تن بکهن و بزانش ﴿فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا﴾ دهی با که م بی بکهن ﴿وَلْيَسْكُوا كَثِيرًا﴾ و زور بگرین ﴿جَزَاءَ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ (نه وه سزایه) توله و باداشتی نه وه کر ده وانه به که ده بیان کرد ﴿إِنْ تَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ سُلَاطَةً﴾ ته و سا ته گهر خوا تو ی گهر انده وه (ئهی موحه ممد) ﴿لَهُ تَبْرُوكٌ﴾ ﴿إِنْ تَحْلِقُوا قَبْلَ مَنَّهُمْ﴾ بۆ لای کز م لیک له و به جی ما وانه ﴿فَأَسْتَفْذِكُمْ بِالْحُرُوجِ﴾ و داوایان لی کردیت بۆ ده رجوون (بۆ غزایه کی تر) ﴿فَقُلْ﴾ توش بلی: ﴿لَنْ تَخْرُجُوا قَطًّا﴾ ههر گیز یتوه له گه ل مندا ده ر ناچن بۆ جیهاد ﴿وَلَنْ تُقَاتِلُوا قِطًّا﴾ و ههر گیز یتوه له گه ل مندا جهنگ ناکه ن له گه ل هیچ دوز منیکدا ﴿إِنْ تَرْضَيْكُمْ﴾ چونکه یتگو مان یتوه رازی بوون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُلْ مَرَّةً﴾ به دانیشن له به که م جبار دا ﴿فَأَعِدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ﴾ که وانه ههر دانیشن له گه ل به جی ما وانه ﴿وَلَا تَصْلُوا﴾ وه (ئهی موحه ممد) تو نویز مه که ﴿عَلَى أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّتَّ﴾ له سهر هیچ کهس له وانه که مرد ﴿لَا﴾ هه نا هه تابه ﴿وَلَا تَقُمْ عَلَى قَرْعَةٍ﴾ وه رانه وه سته له سهر گز به کهی ﴿يَا أَيُّهَا كُفَرُوا﴾ یتگو مان نه وانه بی باوهر بوون ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ اللَّهِ﴾ به خواو یتغه مبه ره کهی ﴿وَمَا تَأْوَى﴾ و مردن ﴿وَهُمْ قَائِمُونَ﴾ له کاتیکدا نه وانه به ده وام منور رشکین بوون ﴿وَلَا تَجِبْكَ﴾ وه (ئهی موحه ممد) با سهرت سور نه هینیت ﴿أَقُولُ لَكُمْ وَأُولُو دُهُم﴾ مال و مندالی زوریان ﴿إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ﴾ به راستی خوا ده به ویت ﴿أَنْ يَمْدَنَهُم بِمَا﴾ به وه (مال و مندا ل) سزایان بدات ﴿فِي الدُّنْيَا﴾ له دونیادا ﴿وَنَزَهَاقَ أَنْفُسَهُمْ﴾ وه گیانیان ده رجیت ﴿وَهُمْ كَافِرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وانه بی باوهرن ﴿وَأَذَانُكَ سُورَةٌ﴾ و ههر کاتیک سور هتیک بنیر دریته خواره وه ﴿أَنْ أَمِنُوا بِاللَّهِ﴾ به مهی که باوهر به خوا یتن ﴿وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ﴾ و جیهاد و یتکوشان بکهن له گه ل یتغه مبه ره کهیدا ﴿اَسْتَغْفِرُكُمْ﴾ موله تن لی وهر ده گرن ﴿أُولُوا الْقُلُوبِ﴾ نه وانه بیان که خواو ده ده سولات و سامانن ﴿وَقَالُوا أَزْنَآ﴾ و ده لشن لیمان گهر بی و وازمان لی یتنه ﴿لَكُنْ مَعَ الْقَوَائِدِ﴾ با له گه ل دانیشو وه کانه بین (وه ک نافرته و مندا ل و به که مته)

﴿رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ رازی بوون به وهی که له گه له به جی هیلراوان دابن (وهك نافرته و مندال و به ککهوته کسان) ﴿وَطِيعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه مؤر نراوه به سهر دلیاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ بویه نهوان هیچ تنگدن و نازانن ﴿لَئِكَ الرُّسُولُ﴾ به لام پیغمه بهر ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ و نهوانه ی که پروایان هیتاوه له گه لیدا ﴿جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ﴾ تنگوشان به مال و گبیانان ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْحَيَرَاتُ﴾ هه موو خیر و خوشی هه ر بؤ نهوانه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر نهوانه سهر فرازن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ خوا به هه شتانیکی بؤ ناماده کردوون ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پروو باره کان دین و ده چن به رتریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به هه میشه یی تبا ده میتنه وه ﴿ذَلِكَ الْقَرَارُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه یه سهر که و تنی زور گه وره ﴿وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ بیانو گران له عه ره به ده شته کیبه کان هاتن (بؤ لای پیغمه بهر) ﴿لِيُؤْذَنَ لَهُمْ﴾ بؤ نه وه ی ریگه بیان بی بدرنت (نه رۆن بؤ جیهاد) ﴿وَقَعَدَ الَّذِينَ﴾ وه دانیشن نهوانه ی ﴿كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ که درویان کرد له گه له خوا و پیغمه بهر که ی ﴿سَوَّيْبُ بْنُ كَثْرٍ وَأَمْتُهُمْ﴾ بیگومان نهوانه بیان که بی پروا بوون له داها تودا دوو چاریان ده بیت ﴿عَذَابُ أَلِيمٍ﴾ سزابه کی سه ختی تازار دهر ﴿لَيْسَ عَلَى الضَّعَفَاءِ﴾ (گوناهیک) له سهر بی هیز و به ککهوته و نه خوشه کان نی یه ﴿وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يَنْفِقُونَ حَرْجٍ﴾ نهوانه ش که هیه چیان نی یه خهرجی بکهن (بؤ پیوستی جیهاد) هیچ گوناهیکیان له سهر نی یه (که نه رۆشنوون بؤ جیهاد) ﴿إِذَا لَصَخُوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتیک که دلسوز و راست بن بؤ خوا و پیغمه بهر که ی ﴿مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ﴾ هیچ ریگه به ک نی یه بؤ (ناوانبار کردنی) نهو چاکه کارانه ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه خوا لیخوش بووی میهره بانه ﴿وَلَا عَلَى الَّذِينَ﴾ وه تاوان له سهر نهو که سانه ش نی یه ﴿إِذَا مَا أُولَئِكَ يَجْعِلُهُمْ﴾ که هاتنه لات (تهی موحه ممه د) بؤ نه وه ی (وولاخیان بؤ دابن که یه و) سواریان که یه ﴿قُلْ لَا أَجِدُ مَا أُخْبِرُكُمْ عَلَيْهِ﴾ وونت وولاخم ده ست ناکه ویت سواریان بکهم (بؤ جیهاد کردن) ﴿تَوَلَّوْا﴾ نهوانیش گه رانه وه ﴿وَأَنْفُسُهُمْ تَقِظُ مِنَ النَّمِغِ﴾ له کاتیکدا چاویان فرمیسکی دهرشت ﴿حَزَنًا أَلَا يَجِدُوا مَا يَنْفِقُونَ﴾ له داخ و خهفته دا که هیه چیان نه بوو خهرجی بکهن (بؤ پینداویستی جیهاد) ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ﴾ نهنها ریگه (بؤ ناوانبار کردن) ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له سهر نهوانه یه ﴿يَسْتَحْذِرُونَكَ وَهُمْ أَغْنِيَاءُ﴾ داوای مؤله نت لی ده کهن له کاتیکدا دهوله مه ندپشن (و توانای رۆیشتن بؤ جیهادیان هه یه) ﴿رَضُوا﴾ رازی بوون ﴿بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ﴾ به وهی که له گه له به جی ماوه کاندان بن (له جیهاد وهك نافرته و مندال و نه خوش) ﴿وَطِيعَ اللَّهِ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ وه خوا مؤری ناوه به سهر دلیاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به هه یه وه هیچ نازانن ﴿۷۳﴾

﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ﴾ و به پیشکوتووه به که مه کان (نه وانه‌ی له سهره تاوه باوه‌یران هینا) ﴿وَمِنَ الْمُتَجِدِّينَ﴾ له کۆچه‌ران و یاریده‌هران ﴿وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ﴾ نه وانه‌ش زور به چاکی به بره‌وی نه وانیان کردووه و شوئیان که وتوون ﴿وَنُحِيتُ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لیان رازیبه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ نه وانیش له خوا رازین ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه (خوا) به دهشتانیکی بو ناماده کردوون ﴿فَجَنَّتْ عَنْهَا الْأَنْهَارُ﴾ که رووباره کان دین و ده‌چن به ژیریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تئیدا ده‌میننه وه به همیشه‌یی و بی پرانه وه ﴿ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ نه وه به گه‌یشتن به نامانجی گه‌وره ﴿وَمَنْ حَوَّلَ مُكْرِمَتِ الْأَعْرَابِ﴾ و له و عه‌ربه ده‌شته کیانه‌ی که له ده‌ورو به‌رتان دان ﴿مَنْ يَدْرُكْ﴾ ناپاکانیک هه‌ن ﴿وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾ هه‌ندیک له‌خه‌لکی مه‌دینه‌ش ﴿مَرَدُّوا عَلَى الْأَعْقَابِ﴾ له‌سهر ناپاکی راهاتوون و خو‌یان بو‌تەر خان کردووه ﴿لَا تَعْلَمُهُمْ حَتَّىٰ يَأْتِيَهِمْ﴾ تو (نه‌ی موحه‌مه‌د) نایاناسیت ئیمه چاک ده‌یا ناسین ﴿سَعَدَ لَهُمْ مَرَّتَيْنِ﴾ له ناینده‌دا دوو جار سزایان ده‌دین ﴿ثُمَّ يَرْجُونَ إِلَىٰ عَذَابِ عَظِيمٍ﴾ دواتریش ده‌گه‌ریننه وه بو‌ناو سزایه‌کی گه‌وره (دوزه‌خ) ﴿وَالْآخَرُونَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ﴾ وه که‌سانیکی نر هه‌ن دانیان ناوه به‌گونه‌هه کانیاندا ﴿خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا﴾ کرده‌وه‌ی چاکیان تیکه‌ل کردووه ﴿وَعَمَلًا فَاسِقًا﴾ له‌گه‌ل کرده‌وه‌ی تری خرابدا ﴿عَنَىٰ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ﴾ ئومید وایه خوا تو‌به‌یان لی وەر گرت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ به‌راستی خوا لی بورده‌ی میهره‌بانه ﴿خَلَفَ مِنْ أَفْوَاهٍ صِدْقٌ فَظَهَرَ فُجُورُهُمْ﴾ وهر بگه له‌مان و داراییان (زه‌کات و سه‌ده‌قه) تا به‌ه‌ویه وه پاکیان بکه‌ینه وه (له‌گونه و ناوان) ﴿وَنَزَّاهُمْ بِهَا﴾ و (دلیان) پوخت و خاوین ده‌که‌یت به و مان به‌خشینه ﴿وَصَلَّىٰ عَلَيْهِمْ﴾ و دوعا و نزای خیریان بو‌بکه ﴿إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ﴾ به‌راستی دوعای تو نارامی و دل خوشی به بو‌نه‌وان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا بیسه‌ری زانایه ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ ثابا نه‌یان زانیوه ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾ که بینگومان هه‌ر خوا ته‌ویه و به‌شیمانی له به‌نده‌کانی وهرده‌گرت ﴿وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ﴾ وه هه‌ر نه و خیر و به‌خشینه کان وهرده‌گرت ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ وه به‌راستی هه‌ر خوابه وهر گری ته‌ویه به و میهره‌بانه (له‌گه‌ل به‌نده‌کانیدا) ﴿وَقُلْ أَعْمَلُوا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) به‌وانه بلی کار و کرده‌وه بکه‌ن ﴿مَسِيرَىٰ اللَّهِ عَمَلَكُمْ﴾ ورسوله‌و المؤمنون ﴿جا بینگومان خوا و پینه‌میره‌که‌ی و بر واداران کرده‌وه کانتان ده‌بینن ﴿وَسَرُّدُونَ﴾ له‌پاشان ده‌گه‌ریننه وه ﴿إِنَّ عَذَابَ النَّارِ وَالشَّهَادَةِ﴾ بولای (خوا‌ی) زانا به‌ه‌موو نه‌یتی و ناشکراکان ﴿فَبَشِّرْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌مجا هه‌والتان ده‌داتی به‌هرچی که ئنبوه له‌دوینادا ده‌تان کرد ﴿وَالْآخَرُونَ مَرْجُونَ﴾ (له‌به‌جی ماوه‌کان دا) که‌سانیکی تر هه‌بوون که دواخران ﴿لَا أَمْرَ لِلَّهِ﴾ بو‌فه‌رمان و بریاری خوا ﴿إِنَّمَا يُعَذِّبُهُمْ﴾ یان سزایان ده‌دات ﴿وَمَا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾ یان به‌شیمانیان لی وهرده‌گرت ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه خوا زانای کار دروسته ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَسْجِدًا﴾ و (له‌ناباكان) نه‌وانه‌ی مزگه‌و تنکیان دروست کرد ﴿مِزْرًا﴾ بۆ زبان گه‌یاندن (به‌موسلمانان) ﴿وَكُفْرًا﴾ و خوانه‌ناسی ﴿وَتَقْرِيقًا لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ و جیاوازی خسته‌نیتوان نیمانداران ﴿وَأَصْحَابُ الْإِيمَانِ﴾ و بۆ چاوه‌روانی کردنی که‌سانن ﴿حَارِبِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ که‌دزایه‌تی خوا و پیغه‌مبیره‌که‌یان کرده‌ ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌وه‌و پیش ﴿وَلَيَحْلِلُنَّ إِنَّ زَيْنًا إِلَّا الْخُسُوفُ﴾ بینگومان (نه‌و دور و روانه) سویند ده‌خون (ده‌لین) تنها چا که‌مان ویستوه‌ ﴿وَاللَّهُ يَنْهَدُ﴾ به‌لام خوا شایه‌تی ده‌دات ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ که‌به‌راستی نه‌وانه‌ دروزن ﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا﴾ هدرگیز نویژی تیدانه‌که‌ی (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿لَمَسْجِدَ أُسُسٍ عَلَى التَّقْوَى﴾ بینگومان مزگه‌وتیک که‌له‌سه‌ر بناغی نه‌قوا و له‌خواترسان دامه‌زرا بیت ﴿مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ﴾ له‌یه‌که‌م روزه‌وه (به‌که‌م روزه‌هانت بۆ شاری مه‌دینه) ﴿أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ﴾ شایسته‌تره‌ که‌نویژی تیدا بکه‌یت ﴿فِيهِ رِجَالٌ يُحْيُونَ﴾ پیاوانیکی تیدا به‌پیان خوشه‌ ﴿أَنْ يَنْظُرُوا﴾ که‌خوبان خاویس و پاک بکه‌نه‌وه (له‌زه‌نگ و زاری سه‌رده‌می نه‌قامی) ﴿وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهِّرِينَ﴾ خوابش نه‌وانه‌ی خوش ده‌ویت که‌ده‌یانه‌ویت خوبان پاک بکه‌نه‌وه ﴿أَقَمْنِ أُسُسَ بُيُوتِكُمْ﴾ جا‌نابا که‌سینک بناغی مزگه‌وته‌که‌ی دامه‌زراند بیت ﴿عَلَى تَقْوَى مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ﴾ له‌سه‌ر خواناسی و به‌ده‌ست هینانی ره‌زامه‌ندی خوا چاکتره‌ ﴿أَمْ قَنِ أُسُسَ بُيُوتِكُمْ﴾ بان که‌سینک بناغی مزگه‌وته‌که‌ی دامه‌زراند بیت ﴿عَلَى تَفَاجُرٍ فِي هَآرٍ﴾ له‌سه‌ر لنبواری که‌نده‌لانیکی فشه‌ل و پروخه‌ک ﴿فَأَنهَارِيهِ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ﴾ جا به‌خوبه‌وه بر وخینه‌ناو ناگری دوزه‌خه‌وه ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌خوا رینموونی که‌سانی سته‌مکار ناکات ﴿لَا يَزَالُ بُنِيَ لَهُمُ الْآلَى﴾ به‌رده‌وام نه‌و دروست کراوه‌یان ﴿يَتَوَلَّوْا﴾ که‌دروستیان کرد ﴿رِبَّةً فِي قُلُوبِهِمْ﴾ هوی بی‌نارامی و گومانه‌له‌دلپاندا (واته‌ هدرگیز له‌دلپان ده‌رناچیت) ﴿إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ﴾ مه‌گه‌ر دلپان پارچه‌پارچه‌بکرت (و بمرن) ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَصِيمٌ﴾ وه‌خوارانای کار دروسته‌ ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى﴾ به‌راستی خوا کربویه‌تی ﴿مِنْ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌باوه‌رداران ﴿أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ﴾ گیان و مالیان ﴿بِأَنَّهُمُ اتَّجَعْتُ﴾ به‌وه‌ی که‌به‌هشتیان ده‌داتی له‌بریتیدا ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ (نه‌و بر وادارانه) ده‌جه‌نگن له‌پیش خوادا ﴿فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ﴾ نه‌مجا (بی‌باوه‌ران) ده‌کوزن و (خوشیان) ده‌کوزرین (شه‌مید ده‌بن) ﴿وَعَدَا عَلَيْهِمْ حَقًّا﴾ نه‌مه‌به‌لینیکی راسته (و خوابریاری داوه) له‌سه‌رخوی ﴿فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ﴾ له‌ته‌ورات و ئینجیل و قورئاندا ﴿وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ﴾ جا‌کسی به‌به‌لین و به‌یمانی خوی وه‌فادارتره‌ ﴿مِنْ اللَّهِ﴾ وه‌ک‌خوای گه‌وره‌؟ ﴿فَأَسْتَبِشِرُوا بِبَيْعِكُمُ الْآلَى﴾ که‌واته‌ مزده‌به‌خشن و شادمان بن به‌و فروشتنه‌تان ﴿بِأَمْثَلِ بَعْدِهِ﴾ که‌مامه‌له‌تان پنبه‌کرد ﴿وَذَٰلِكَ هُوَ الْقَوْلُ الْعَظِيمُ﴾ (به‌راستی) هدر نه‌وه‌یه‌گه‌یشن به‌نامانجی زور گه‌وره‌ ﴿﴾

﴿التَّائِبُونَ﴾ (موجاهېدانی ښکاري خوا، نه مانه سیغه تیا نه) توبه کارن ﴿الْمُحْسِنُونَ﴾ (خوښه رسن
 ﴿الْحَكِيمُونَ﴾ (سویاسگوزار وگه شیارن) (کوچهرن له پېښاو خوا دا) ﴿الْمُحْسِنُونَ﴾
 ﴿الْمُحْسِنُونَ﴾ (کړنوش و سوزده بهرن) (نوبت خوینن) ﴿الْمُحْسِنُونَ﴾ (فدومان دهرن به چاکه
 و) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ (بهرگسری کهرن له خرابه) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ (پاريسره ران یو
 سنوړه کانی خودا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ (جا (دهی مو حه مده) (مورده بده بهو یاوه دارانهی (دهو
 سیفاتانه یان تېدايه) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ (رهوا وشایسته نی په یو پیغه مېهر ویاوه داران
 ﴿أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِمَنْ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾ (که داواي لیبوردن بکهن یو هاوبهش دانهران) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ﴾
 ﴿قُرْبَى﴾ (با خزمی نریکیشیان بن) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ (له پاش نه وهی که بویان دهرکه وتووه
 ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ (که ښگومان نهو (هاوبهش دانهرانه) هاوېل وپېری دوزخه خن) ﴿وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ الْإِسْرَافِ عَلَيْهِ﴾ (وه داواي لښ خوش بوونی ښیراهیم یو باوکی) ﴿إِلَّا عَنِ مَوَدَّةٍ﴾ (تهنها
 له بهر واده و به لیتیک بوو) ﴿وَعَدَا إِيَّاهُ﴾ (که به باوکی دابوو (که داواي لښ بوردنی یو بکات) ﴿فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُمْ﴾ (جا کاتیک بوی روون بوویه وه) ﴿أَنَّهُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ﴾ (که ښگومان باوکی دوزمنی خوابه) ﴿تَبَيَّنَ
 لَهُمْ﴾ (خوی لښ بهری کرد) ﴿إِنَّ الْإِسْرَافَ عَلَيْهِمْ﴾ (به راستی ښیراهیم زور له خوا ترس و له سهر
 خو بوو) ﴿وَمَا كَانَتْ آلِهَتُهُمْ لِيُضِلُّ قَوْمًا﴾ (وه خودا هیچ گهل وهوزنک گوهر ناکات) ﴿بَعْدَ إِذْ
 هَدَيْتَهُمْ﴾ (دواي نه وهی رښموونی کردوون) ﴿حَتَّىٰ يَبَيَّنَ لَهُمْ مَا يَشْتَكُونَ﴾ (هنا بویان روون نه کانه وه
 نه وهی پښوسته خوینانی لښ پاریزن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكُلُ شَيْءٌ عَلَيْهِمْ﴾ (ښگومان خوا زانا و ښاگداره به هه موو
 شینک) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (ښگومان ههر یو خوابه پادشایه تی و مولکی هه موو
 ښاسمانه کان و زهوی) ﴿يُخَيِّرُ وَيُخَيِّرُ﴾ (خوا) (ده دښتیت و ده شمریتیت) ﴿وَمَا الْكَافِرِينَ دُونَ اللَّهِ﴾
 وه ښجکه له خوا بو ښووه نیه) ﴿مِنْ قَوْلٍ وَلَا نَصِيرٍ﴾ (هیچ دښت و فریاد په س و یارمه تی دهرنک) ﴿وَلَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ﴾ (ښگومان خوا ته و بهی وهرگرت له پیغه مېهر) ﴿وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ﴾
 ﴿الَّذِينَ﴾ (وله کوچهر و یاری دده رانهی) ﴿اتَّبَعُوا فِي سَاعَةِ الْمُسْرَةِ﴾ (که شوینی (پیغه مېهر) (که و تن
 له کانی سه ختی و ناره حه تېدا (مه به ست پنی جهنگی ته بو که) ﴿مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَرِيغُ قُلُوبُ قَوْمٍ مِنْهُمْ﴾
 پاش نه وهی نریک بوو دلی کومه لښکیان له هه ق لابدات) ﴿لَقَدْ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ (پاشان خوا ته و بهی لښ
 وهرگرتن) ﴿إِنَّهُمْ رِيحٌ﴾ (به راستی خوا له گه لیان) ﴿رَوْفٌ رَحِيمٌ﴾ (دلسوز و مېهره بانه) ﴿وَمَا كَانَتْ آلِهَتُهُمْ لِيُضِلُّ قَوْمًا﴾

﴿وَعَلَى الْفَلْسَةِ الَّذِينَ خَلَقُوا﴾ همدروها (خوا تهویه ی وەر گرت) لهو سنی کهسه ش که دواخران (خوا
 دهر باره بان بریاری نه دابوو) ﴿حَقَّ إِذَا ضَافَتْ عَلَيْهِمُ﴾ همدانا تهو کاته ی لیبیان تهسک بوویه وه ﴿الْأَرْضِ
 بِعَارِضَتْ﴾ زهوی به و فراوانیه ی که هه به تهی ﴿وَضَافَتْ عَلَيْهِمُ أَنْفُسُهُمْ﴾ وینزار بوون له گیانی خویشیان
 ﴿وَوَضُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ﴾ و زانیان هیچ به ناگه یه ک نی به ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ له (سزای) خوا ﴿إِلَّا إِلَهُ﴾ مه گهر
 به نایی خو ی نه بیت ﴿ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ﴾ پاشان په شیمانی لی وەر گرتن (به دابه زاندنی چهند نایه تیک)
 ﴿يَسْتُوبُوا﴾ بۆ نه وه ی تویه بکه ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی خوا هه میسه تویه وەر گری میهره بانه
 ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تهی ته وانه ی پرواتان هیشاوه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ خوتان پیاریزن له (توله ی) خوا
 ﴿وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ وه له گه ل راست گویان دابن و له پری نه واندابن ﴿مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ﴾
 نه ده بوو خدکی مدینه ﴿وَمَنْ حَوْلَهُمْ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ و نهو عدره به ده شته کییانه ی به ده وور و به ریان دان
 ﴿أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له پیغه مبهری خوا ﴿بِهِ جُنَّ بِمِثْنٍ وَدَابِكُهُنَّ﴾ (له جیهاد کردن) ﴿وَلَا
 يَرْجِعُوا بِأَنْفُسِهِمْ عَنْ نَفْسِهِ﴾ و گیانی خویان له گیانی پیغه مبهری ﴿خَوْشْتِ بَوَيْتَ﴾ ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه وه
 له بهر تهویه که بیگومان نه وان ﴿لَا يُصِيبُهُمْ﴾ دوو چاریان نایت ﴿عِلْمًا وَلَا نَصَبًا﴾ هیچ تینوویه تهی
 و ماندوو بوون ﴿وَلَا مَخْصَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ و برستی یه ک له برنی خوا دا ﴿وَلَا يَقْطَعُونَ مَوَاطِنَ﴾ همدروها
 پی ناخه نه هیچ شویتیک (له خاکی کافران) ﴿يَغِيظُ الْكُفَّارَ﴾ که رقی کافرانی پی هه لسی و توره یان
 کات ﴿وَلَا يَنْتَهِونَ مِنْ عَدُوِّيَّتِهِ﴾ وه هیچ زیانیک له دوزمن ناده ن (دیل کردن و کوششیان یا گرتنی
 مان و سامانیان) ﴿إِلَّا أَكْتَبَ لَهُمْ بِهِ﴾ ثیلا به م کرده وانه بویان دهنو سرت ﴿عَمَلٌ صَالِحٌ﴾ کرده ویه کی
 چاک ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بیگومان خوی گه وره ﴿لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران وون ناکات
 ﴿وَلَا يُفْقُوتُ نَفَقَةً﴾ وه هیچ شتیک (له پنگه ی خودا) نایه خشن ﴿صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً﴾ به چووک
 بیت یان گه وره (که م بیت یان زور) ﴿وَلَا يَقْطَعُونَ وَادِيًا﴾ و هیچ دۆل و شیونک نابرن ﴿إِلَّا أَكْتَبَ لَهُمْ﴾
 ثیلا بویان دهنو سرت ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ﴾ بۆ نه وه ی خوا پاداشتیان بداته وه ﴿أَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾
 به چاکترین پاداشتی ته وه ی که ده یان کرد ﴿وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ وه نه ده بوو بساوه رداران
 ﴿لِيَتَنَفَّرُوا مِنْهَا﴾ تیکرا هه موو دهر چن و برۆن (بوجیهاد) ﴿قُلُوا لَنْفَر﴾ نه گهر دهر به چوونایه
 ﴿مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ﴾ له هه موو کۆمه لیکیان چهند که سینک ﴿لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ﴾ بۆ نه وه ی
 له نایه که یان تیگه ن و شاره زابن ﴿وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ﴾ بۆ نه وه ی گهل و هوزه که یان (شاره زا بکه ن
 له وه ی که فیری بوون) پیشیان تر سینن (له ناگری دوزخ) ﴿إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ﴾ کاتیک گه رانه وه
 (له جیهاد کردن) بۆلایان ﴿لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾ بۆ نه وه ی ته وانیش (شاره زابین) ویندار بینه وه
 (له نه زانی) ﴿﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که ایمانستان هیناوه ﴿قَتِلُوا الَّذِينَ﴾ بجه‌نگن له‌دری نه‌وانه‌ی ﴿يَكُونُكُمْ﴾ که نریکن لیئانه‌وه ﴿مِنَ الْكُفَّارِ﴾ له‌ی بر وایان ﴿وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً﴾ وه‌بایی باوه‌یران له‌نیوه‌دا توند و تیزی بینن ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ و بزانی ﴿أَنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خودا ﴿مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ له‌گه‌ل پاریز کاران و له‌خواسترساندایه ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه‌کاتیک سورەتیک (له‌قورئان) بنیردریته‌ خواره‌وه ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ﴾ (دوو پروه‌کان) هی وایان هه‌یه‌ ده‌لیت ﴿أَنَّهُمْ لَا تَذَرُهُمْ فَتَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ کام له‌نیوه باوه‌ری بهم (سوره‌ته) زیادی کرد ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ جا نه‌وانه‌ی که باوه‌ریان هیناوه ﴿فَرَادَتْهُمْ﴾ ایمننا ﴿ثُمَّ﴾ نه‌مه‌ ایمانیان زیاد ده‌کات (و به‌یتر ده‌بیت) ﴿وَهُمْ يَسْتَشِيرُونَ﴾ وه‌نه‌وان مرده‌ به‌خشن و خوش حالن ﴿وَإِنَّمَا الَّذِينَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ له‌نیو دلپاندانه‌ خوشی (وناپاکی) هه‌یه (وه‌ک دوو پروه‌کان) ﴿فَرَادَتْهُمْ﴾ نه‌وه‌ سورەته‌ که بویان زیاد ده‌کات ﴿يَرْجِعُونَ إِلَىٰ رُجُوعِهِمْ﴾ سه‌ره‌ای پیسی و ناپاکی خویان پیسی و ناپاکی تر ﴿وَمَا تَأْوِيهِمْ﴾ نه‌و (ناپا‌کانه) ده‌مرن ﴿وَهُمْ كَافِرُونَ﴾ له‌کاتیکدا که بی‌بروان ﴿أَوَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ نایا نه‌وانه‌ نازانی و نابینن ﴿أَنَّهُمْ يُفَكِّرُونَ﴾ بینگومان نه‌وان تا‌قی ده‌کرینه‌وه ﴿فِي كُلِّ عَاثِرٍ﴾ له‌هموو سالتیکدا ﴿مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ﴾ جارنیک یان دوو جار ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ فُتْرٌ﴾ پاشان نه‌وان ناگه‌رینه‌وه و توبه‌ناکه‌ن ﴿وَلَا هُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾ و پهنده‌ وه‌ناگرن ﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ﴾ وه‌کاتیک سورەتیک بنیردریته‌ خواره‌وه ﴿نَظَرًا نَّصُفُّهُمْ أَلَىٰ بَعْضٍ﴾ (نه‌و دوو پروانه) ده‌روانن بویه‌ کتری ﴿هَلْ يَرْتَدَّكُمْ مِنْ أَعْدَائِهِمْ﴾ (ده‌لین) نایا هیچ که‌س ده‌تان بینیت؟ ﴿ثُمَّ أَنْصِرُوا﴾ پاشان (به‌دزیبه‌وه) ده‌گه‌رینه‌وه ﴿صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلپانی وه‌رگیرا (له‌بر واهیتان) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَفْقَهُوْا﴾ چونکه به‌راستی نه‌وانه‌ کومه‌لیکن هیچ تی‌ ناگه‌ن ﴿لَقَدْ جَاءَكُمْ﴾ سوینده‌ به‌خوا به‌راستی بزتان هاتووہ ﴿رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ پیغه‌مبه‌رنیک له‌خوتان ﴿عَزِيزٌ عَلَيْهِ﴾ قورس و گرانه‌ به‌لایه‌وه ﴿مَا عَشَرٌ﴾ نارە‌حتی و ناخوشی نیوه ﴿حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ﴾ زور سووره‌ له‌سه‌ر (باوه‌ر هیتان) تان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَفَرَّحِمٌ﴾ بوی پرواداران زور دلسوز و میهره‌بانه ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ جا نه‌همه‌ پروویان وه‌رگیرا و گویان پی‌ نه‌دایت ﴿فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ نه‌وسا بلی من تهنه‌ا خوام به‌سه‌ ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ که هیچ به‌رستراویکی راست نی‌ به‌جگه‌ له‌نه‌و ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ تهنه‌ا پشت به‌وه‌ ده‌به‌ستم ﴿وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ نه‌ویش به‌روه‌ردگاری عه‌رشی گه‌وره‌یه ﴿۱۱﴾

﴿يٰۤاَيُّهَا الْمَلِكُ ۖ اِنَّا بَعَثْنَا فِيْ هٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۰﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۱﴾ به (تعلیف ، لام ، راو) ده‌خوینترینه‌وه خوا زان‌اتره به‌مانا که‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌تای
سوره‌نی (البقره) بکه ﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُ الْوَحْيَۙ ۝۱۲﴾ نه‌مه نایه‌ته‌کانی ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۳﴾ قورئانی نه‌گۆر‌او‌ی پر‌حبکمه‌ته
﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۴﴾ نایا به‌لای خه‌لکه‌وه سه‌یره ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۵﴾ که نيمه نیکامان کرده ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۶﴾
بۆ بیایونک له‌خویان ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۷﴾ (پیمان ووتووه) که‌ئاده‌می بترسیته ﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُ الْوَحْيَۙ ۝۱۸﴾ وه‌مورده
بده به‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۱۹﴾ که بینگومان بۆیان هیهه ﴿قَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلٰۤیكَۙ ۝۲۰﴾ پله و پایه‌ی به‌رز ﴿عِنْدَ
رَبِّهِۦۙ ۝۲۱﴾ لای په‌روهره‌دگاریان ﴿قَالَ الْمَلٰٓئِكَةُ ۙ ۝۲۲﴾ به‌لام بی باوه‌ریان ووتیان ﴿اِنَّ هٰذَا لَشَيْۤءٌ عَجَبٌۙ ۝۲۳﴾ بینگومان
شم (پیاوه) جادو و یازیکی ناشکرابه ﴿اِنَّ رَبَّکُمْ لَآلَهٌۙ ۝۲۴﴾ به‌راستی په‌روهره‌دگاری تیره‌وه نه‌و زاته‌به
﴿عَلٰی السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِۙ ۝۲۵﴾ که هه‌موو ئاسمانه‌کان و زه‌وی دروست کرده‌وه ﴿فِيۤ سِتْرٍۭ لَّیۤلٍۙ ۝۲۶﴾ له‌شه‌ش بۆرژدا
﴿ثُمَّ اَنۡصَوۡرًا عَلٰی الْغُرُبٰٓ ۝۲۷﴾ پاشان به‌رز بویه‌وه سه‌ره‌عرش و قهراری گرت (باوه‌ریان بیسه‌تی به‌لام چۆنیه‌تیکه‌ی
نازانین) ﴿يٰۤاَيُّهَا الْمَلِكُ ۖ اِنَّا بَعَثْنَا فِيْ هٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۲۸﴾ (خوا) هه‌موو کاروباره‌کان هه‌لده‌سوپریتیت ﴿مِّنۡ شٰیۡعٍۭ ۝۲۹﴾ هیچ نکا کارنک نی
یه (بۆ که‌س) ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۳۰﴾ مه‌گه‌ر له‌پاش رینگه‌دانی ته‌و (خوا) نه‌بیت ﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُ الْوَحْيَۙ ۝۳۱﴾ نه‌وزاته
په‌روهره‌دگاری تیره‌یه ﴿قَالَ تَزِدُّنٰیۙ ۝۳۲﴾ که‌وانه‌هه‌ر ته‌و په‌رستن ﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۳۳﴾ ده‌ی نایا تیره‌و بیرناکه‌نه‌وه ﴿اِنَّ
اِلٰهَکُمْۙ ۝۳۴﴾ گه‌رانه‌وه‌ی هه‌مووتان هه‌ر بۆلای ته‌وه ﴿وَعَدَ اللّٰهُ حَقًّاۙ ۝۳۵﴾ به‌لینی خوا حه‌ق و پرسته
﴿اِنَّ رَبَّکُمْ لَآخِفُّۙ ۝۳۶﴾ بینگومان خوا له‌سه‌ره‌تاوه دروستکر‌او‌ان دروست ده‌کات ﴿لَقَدْ اٰتَيْنٰهُۙ ۝۳۷﴾ دوا‌ی
(مردنیان) دووباره‌ دروستیان ده‌کاته‌وه ﴿لَقَدْ اٰتَيْنٰهُ الْوَحْيَۙ ۝۳۸﴾ بۆ نه‌وه‌ی پاداشتی ته‌وانه‌بداته‌وه ﴿فَاٰتٰوۡهُمۡۙ ۝۳۹﴾
﴿اَلَمْ يَكُنْ لَّيْلًاۙ وَهٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۴۰﴾ که بر‌وایان هیتاوه‌و کرده‌وه‌ی چاکیان کرده‌وه ﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُۙ ۝۴۱﴾ به‌داد گه‌رانه ﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُۙ ۝۴۲﴾
وه ته‌وانه‌ی باوه‌ریان نه‌هیتاوه ﴿لَقَدْ اٰتَيْنٰهُمۡۙ ۝۴۳﴾ نایبه‌ت به‌وانه‌خواردنه‌وه‌ی کول‌او‌ کول‌ی زور گه‌رم
﴿وَعَدَ اللّٰهُ اَلَهُمۡۙ ۝۴۴﴾ وه‌سزای سه‌ختی نازارده‌ر ﴿يٰۤاَيُّهَا الْمَلِكُ ۖ اِنَّا بَعَثْنَا فِيْ هٰذَا نَبِيًّاۙ ۝۴۵﴾ له‌به‌ر ته‌وه‌ی له‌دونیا‌دا بی باوه‌ر بیون ﴿اِنَّ
هُوَ الَّذِیۙ ۝۴۶﴾ خوا زاتیکه‌ که‌خوری گیزاوه ﴿صِبْۤاۙ ۝۴۷﴾ به‌تیشک ﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُۙ ۝۴۸﴾ مانگیشی گیزاوه
به‌رووناکی ﴿وَقَدْ رَمٰنَاۙ ۝۴۹﴾ بۆ (گه‌رانی) مانگ چه‌ند قوناغیکی دیساری کرده‌وه ﴿فَعَلَمُوۡاۙ ۝۵۰﴾
﴿وَلَقَدْ اٰتَيْنٰهُۙ ۝۵۱﴾ بۆ نه‌وه‌ی ژماره‌ی ساله‌کان و حیسایی (مانگ و پوژی) بی بزائن ﴿مَا خَلَقَ اللّٰهُ ذٰلِکَۙ ۝۵۲﴾ خوا
ته‌وانه‌ی دروست نه‌کرده‌وه ﴿اَلَاۤ اِلٰهَۙ ۝۵۳﴾ به‌حقیق و راستی نه‌بیت ﴿بَقِیۡۤتُ الْاٰتِیۡنَ ۝۵۴﴾ نایه‌ته‌کان شی ده‌کانه‌وه
﴿لَقَدْ مَنَّ اللّٰهُ عَلٰۤیكَۙ ۝۵۵﴾ بۆ کۆمه‌لنیک که‌زانان و تیده‌گه‌ن ﴿اِنَّ فِیۤ الْاٰخِرِیۡنَ ۝۵۶﴾ بینگومان له‌جیاوازی
﴿اَلِیۡۤیَّ وَالْاٰخِرِیۡنَ ۝۵۷﴾ شه‌و و پوژدا ﴿وَمَا خَلَقَ اللّٰهُۙ ۝۵۸﴾ وه‌هرچی خوا دروستی کرده‌وه ﴿فِیۤ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِۙ ۝۵۹﴾
له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿لَاۤیۡکُنَّ لِقَوْمٍۭ یَّعْتَدُوۡنَ ۝۶۰﴾ چه‌ند نیشانه‌و به‌لکه‌هه‌به‌ بۆ ته‌وانه‌ی که‌خویان
ده‌باریزن و له‌خوا ده‌ترسن ﴿۝۶۱﴾

﴿إِنَّ الْآيِينَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ به‌هیوای دیداری نیمه‌نبن (له دوار فوردا)
 ﴿وَرَضُوا لَعْنَةَ الدُّنْيَا﴾ ورازی بوون به‌زیانی دنیا ﴿وَأَطَاعُوا أَمْرًا﴾ وذلنیا بوون پنی ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِنَا
 غَافِلُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی بی ناگان له نایه‌ته‌کانی نیمه ﴿أُولَٰئِكَ مَا تُؤَمِّنُ إِلَّا النَّارَ﴾ نه‌وانه‌ی جنگایان دوزه‌خه
 ﴿يَمَّا كَانُوا يُكْسَبُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌و کرده‌وانه‌ی که (له‌دونیا‌دا) ده‌یان کرد ﴿إِنَّ الْآيِينَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی
 به‌راستی نه‌وانه‌ی پروایان هیناوه ﴿وَقِيلُوا الصَّالِحِينَ﴾ و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿يَهْدِيهِمْ
 رَبُّهُمْ﴾ به‌روهر دگاریان رینموونیان ده‌کات ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌هوی باوهره‌که‌یانه‌وه ﴿عَجَزَىٰ مِنْ قُوَّتِهِمُ
 آلَاَهُمْ﴾ روبره‌کان دین و ده‌چن به‌ثریان دا ﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾ له‌باخ و به‌ده‌شتانی پر ناز و نعيمه‌ت
 دا ﴿دَعَوْنَهُمْ فِيهَا سَبَّحُوا لِلَّهِ﴾ دوعایان نییدا (نه‌ویه‌که‌ده‌لین) پاکو بینگه‌ردی بؤتو نه‌ی
 به‌روهر دگاریان ﴿وَنَحْنُ نُسَبِّحُهَا ثَمَنًا﴾ سلاو کردن لینیان له‌و (به‌ده‌شته‌دا) به‌ووشه‌ی سه‌لامه ﴿وَهُوَ أَجْدُ
 دَعَوْنَهُمْ﴾ وه دواهمه‌مین دوعایان (نه‌ویه‌که‌ده‌لین) ﴿أَن لَّحْمَدُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان سوپاس
 و ستایش هر بؤ خوابه‌که به‌روهر دگاری هم‌وو جیهانه ﴿وَلَوْ يُعِزُّ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْرًا﴾ وه‌ته‌گه‌ر
 خوا به‌له‌ی بگردایه (له‌قوبول کردنی دوعای) شمر و خرابه‌دا بؤ خه‌لکی ﴿أَسْتَعِجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ﴾ وه‌ك
 به‌له‌کردنی (له‌قوبول کردنی دوعای) خیر و خوشی ﴿لَقَضَىٰ إِلَيْهِمْ رَاحَهُمْ﴾ نه‌وه‌ماوه‌که‌یان دواپی
 پی‌ده‌هینرا (و‌کاتی مردونیان ده‌هات) ﴿فَذَرِ الْآيِينَ﴾ بویه‌مؤله‌تی نه‌وانه‌ده‌ده‌مین ﴿لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾
 به‌هیوای دیداری نیمه‌نبن (له‌پورزی دواپی دا) ﴿فِي طَلَبِكُمْ يَكْمُلُونَ﴾ له‌نیو گومرایی و سه‌رکه‌شسی
 خویان دا بسورینه‌وه و بتلینه‌وه ﴿وَلَا تَمَسَّ الْإِنْسَانَ الْفُتْرُ﴾ وه‌کاتیک ناده‌می زیانیکی لی بکه‌وینت
 ﴿دَعَانِ الْجَنَّةِ أَتَوْا قَائِمًا﴾ به‌راکشان یان به‌دانیشتن یان به‌پنوه لیمان ده‌پارینه‌وه ﴿فَلَمَّا كَشَفْنَا
 عَنْهُ صُورَهُ﴾ نه‌مجا کاتیک زهره‌رو زیانه‌که‌مان له‌سه‌ر لایر دو نه‌مان هینشت ﴿مَرَّ﴾ ده‌روات (ده‌چپته
 سه‌ر حالی پینسوی و ده‌گه‌پینه‌وه سه‌ر کاری ناپه‌سه‌ندی) ﴿كَأَن لَّيْدَعْنَا﴾ وه‌ك هاوار و دوعای
 نه‌کردینت لیمان نه‌پاراپینه‌وه ﴿إِلَى طَرِيقَتِهِ﴾ بؤ لایردنی زیانیک که‌دوو چاری بوو بوو ﴿كَذَلِكَ رُبِّنَا
 بِهِ جُورَهُ﴾ رازینرا و ته‌وه ﴿لِنُشْرِقَ مَا كَانُوا يَكْمُلُونَ﴾ بؤ زیاده‌ره‌ویان نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یان
 کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌ناومان برد ﴿الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكَ﴾ چهند گه‌ل و نه‌ته‌وه
 له‌پیش نیوه‌دا ﴿لَمَّا ظَلَمُوا﴾ کاتیک ناهدقیان کرد ﴿وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ بِالْهُدَىٰ﴾ له‌کاتیک‌دا که‌پینغه‌مبه‌رانیان
 به‌به‌لگه‌ی روونه‌وه بؤ هات ﴿وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا﴾ هدر باوهریان نه‌هینا ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ﴾
 نا به‌و جوره‌تؤله‌له‌که‌مؤله‌ی تاوانباران ده‌ستپین ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً﴾ له‌پاشان نیوه‌مان کرد
 به‌جینگر و جینشین ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له‌پاش نه‌وان ﴿لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ﴾
 بؤ نه‌وه‌ی سه‌رنج به‌ده‌مین نیوه‌چون ره‌فتار و کرده‌وه ده‌که‌ن

﴿وَإِذْ أَنتَبِثَكَ يَوْسُفَ﴾ وە کاتێک بخوێنرێتەو بەسەریاندا ﴿إِذْ أَتَاكَ نَتْنٌ﴾ نایەتە روونەکانی ئیمە ﴿قَالَ
الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ ئەوانە ی بەتەمای دیداری ئیمە نین ﴿لَهُ دُورُ رُوحَا﴾ دەلێن ﴿أَنْتَ بِمُشْرَةٍ إِنْ عَمِرَ
هَذَا﴾ قورئانیکی تر جگە لەم قورئانە یێتە ﴿أَوْ بَدِّلْهُ﴾ یان بیگۆرە ﴿قُلْ مَا لَكُمْ مِنْ﴾ ئە ی موخەممەد
﴿عَلَيْهِ السَّلَامُ﴾ بێیان بلی بۆ من ی بە ﴿أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَآئِي نَفْسٍ﴾ کە لە لایەن خۆمەو بە بیگۆرم ﴿إِنْ أَتَيْتُ﴾ من شوین
هیچ شتی ناکەوم ﴿إِلَّا مَا نُوحِيَ إِلَيَّ﴾ جگە لەو ی وەحی و سرووش دەکرێت بۆم ﴿إِنِّي أَخَافُ﴾ بەراستی
من دەترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ ئە گەر سەر بپنجی پەر وەرد گارم بکەم ﴿عَذَابُ رَبِّي عَظِيمٌ﴾ لەسزای
رەزنیکی گەورە (کە رۆزی دوا یی بە) ﴿قُلْ نُوَسِّئُكَ﴾ (بێیان) بلی ئە گەر خوا بیویستایە ﴿مَا
تَكُونُ عَلَيْهِمْ﴾ ئەم قورئانەم نە دە خوێندەو بە نۆسان ﴿وَلَا أَذْرُكُمْ بِهِ﴾ وە لەو (قورئان) ناگادارم
نە دە کردن ﴿فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ﴾ چونکە بیگومان من مامەو لە ناوتاندا ﴿عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ﴾ ماوە ی
تەمەنیکی درێژ پیش هاتی ئەم قورئانە ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دە ی ئایا ئێوە بۆ ژیر نابن و بیر ناکەنەو؟ ﴿إِن
فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ جا کێ سستە مکار ترە ﴿مَنْ﴾ لەو کەسە ی ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ درۆ بە دەم خواو
هەڵبەستی ﴿أَزَكِّبُ يَوْمَئِذٍ﴾ یا ئایەتەکانی قورئان بە درۆ دابنیت ﴿إِنَّهُ لَا يَفْصِلُ الْمُجْرِمُونَ﴾ بەراستی
تاوان باران رزگار یان نابیت ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ ئەوانە بپنجگە لە خواشتانێک دە پەرستن
﴿مَا لَا يَضُرُّهُمْ﴾ کە نە زیانیان پێ دە گە یە نین ﴿وَلَا يَنْفَعُهُمْ﴾ نە سوود و قازانج ﴿وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ﴾
وە دەلێن ئەو بتانە ﴿شَفَعُوا عِنْدَ اللَّهِ﴾ نکا کارمان لای خوا ﴿قُلْ أَتُحِبُّونَ اللَّهَ﴾ ئە ی موخەممەد
بە وانه) بلی ئایا ئێوە هەوالت دە دەن بە خوا ﴿يَمَّا لَا تَعْلَمُ﴾ بە شتێک کە بێ ناگایە لێ ی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَفِي
الْأَرْضِ﴾ لە نا سمانەکان و زەویدا ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاک و بێ گەرد و بێ نە دە ی
کە دە ی کە نە هاو بەشی ﴿وَمَا كَانَ النَّاسُ﴾ خەلکی لە رابوردودا ﴿إِلَّا أُمَّةٌ وَجِدَّةٌ﴾ هەریەک ئوممەت
بوون (پروا دار بوون بە خوا) ﴿فَاخْتَلَفُوا﴾ ئەمجا جیاواز بوون ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ﴾ وە ئە گەر پێ یاریت
پیشتر نە درایە ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ لە لایەن پەر وەرد گارتەوە ﴿لَقَضَىٰ رَبِّي﴾ ئەو پێ یار دە درالە ئێوانیاندا
﴿فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ لەو ی کە نیتدا جیاواز بوون ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وە ئەوانە دەلێن ﴿لَوْلَا أَنزِلَ
عَلَيْكَ﴾ با بیهێنرایتە خواو وە بۆی ﴿آيَةً مِّن رَّبِّكَ﴾ بە لگە و نیشانە بە ک لە لایەن پەر وەرد گارتەو
﴿قُلْ إِنَّمَا أَنبِئُكُمْ﴾ نوێش بلی بیگومان (زانینی) نهیبی و پەنهانی ﴿بَلَاءٌ﴾ نایبەت بە خوا ی
﴿فَانظُرُوا﴾ کەواتە چاوەروانی بکەن ﴿إِنِّي مَعَكُمْ﴾ بەراستی منیش لە گەل ئێوە دا ﴿مِنَ
الْمُظْلِمِينَ﴾ بە کێکم لە چاوەروانکەران ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بُو نهوانه‌ی چاکه‌یان کردوه ﴿الْحَسْبُ وَبِئَاذُنَ﴾ پاداشتی چاکتر (به‌هشت) و زیاتریان
 هیه (که‌بینی خواجه) ﴿وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ﴾ دم و چاوایان دایناگریست (لبنی نانیشت) ﴿فَتَرَىٰ﴾
 ﴿وَلَا إِلَهَ﴾ هیچ ره‌شی و نه‌پ و توزو ریسواییه‌ک ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نهوانه ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ هاوړنی به‌هشتن
 ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوانه له‌و (به‌هشته) دان به‌ه‌میشه‌یی ﴿وَالَّذِينَ﴾ نهوانه‌ش ﴿كُتِبَ لَهُمُ الْقِتَالُ﴾
 که کرده‌وی خرابیان کردوه ﴿جَزَاءُ سَيِّئَةٍ﴾ توله‌ی هدر خرابه‌یه‌ک ﴿بِإِثْمِهَا﴾ به‌نه‌ندازه‌ی نه‌و
 (خرابه‌یه توله‌ی لی ده‌سیندری) ﴿وَتَرَهُمْ فِيهَا﴾ وه ریسوایی دایان ده‌گریست ﴿مَّا لَهُمْ﴾ بویان نیه
 ﴿مِنَ اللَّهِ مِنْ غَاصٍ﴾ هیچ په‌نده‌رنیک له‌(سزای) خودا ﴿كَانَ الْأَعْيُنُ وَجُوهَهُمْ﴾ (به‌راده‌یه‌ک پروویان
 ره‌ش بووه) ده‌لنی دم و چاوویان دابو‌شراوه ﴿فَلَمَّا قُتِلَ الْإِثْمُ﴾ به‌چهند به‌شیک له‌شده‌وه زه‌نگ
 ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نهوانه‌ی (که‌باس کران) هاوړنی ناگری دوزخن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ نهوان تییدا
 ده‌مینده‌وه به‌ه‌میشه‌یی ﴿وَلَكُمْ تَحْتَهُمْ جَنَّاتُ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﴿بِئَاذُنَ﴾ باسی بکه بویان) نه‌و دوزه‌ی
 هه‌موویان کۆده‌کینه‌وه ﴿وَنُفُوسُ الَّذِينَ﴾ نه‌مجا ده‌لنین به‌وانه‌ی ﴿أُتْرُكُوا﴾ هاو‌به‌شیان بُو خوا بریار داوه
 ﴿مَكَانًا﴾ له‌شونی خوتاندا نه‌جولنین (راوه‌ستن) ﴿أُتْرُكُوا وَرُكُوا﴾ خوتان و بت و په‌رستراوه کانتان
 ﴿وَنُفُوسُ الَّذِينَ﴾ نه‌مجا لیکیان جیاده‌کینه‌وه ﴿وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ﴾ په‌رستراوه کانیان ده‌لنین ﴿مَّا كُنْتُمْ لَنَا﴾
 ﴿تَعْبُدُونَ﴾ ئیوه ئیمه‌تان نه‌ده‌په‌رست ﴿فَكُنْ يَا اللَّهُ شَهِيدًا﴾ جا خوا به‌سه که شاهید بیت ﴿بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ﴾
 له‌تیوان ئیمه و ئیوه‌دا ﴿إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادِكُمْ مُغْفِرِينَ﴾ بیگومان ئیمه بی ناگابوون له‌به‌ندایه‌تی کردنتان
 بُو ئیمه ﴿هَٰذَا الَّذِي كُنْتُمْ تُبْغُونَ﴾ له‌ویندا دهرده‌که‌وینست ﴿كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ﴾ هه‌موو که‌سینک چی پیش
 خوی خستوه ﴿وَرُدُّنَا إِلَى اللَّهِ﴾ وه هه‌موو ده‌گه‌رنیرینه‌وه بۆلای خوا ﴿مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ﴾ که کۆمه‌کی که‌ر
 و په‌روه‌ردگاری حق و راستیانه ﴿وَصَلَّ عَلَيْهِمْ﴾ وه لییان وون ده‌بیت ﴿مَّا كَانُوا يُفْتَرُونَ﴾ نه‌و (په‌رستراوه
 درو‌بانه‌ی) هه‌لیان به‌ستبوون ﴿قُلْ مَنْ يَرْفُقُكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﴿بِئَاذُنَ﴾ بلی ناباکی رزق و روزیتان
 ده‌دات ﴿مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ئاسمان (به‌باران) و له‌زه‌ویه‌وه (به‌رووه‌ک) ﴿أَمَّنْ يَمْلِكُ﴾ یان کی
 خاوه‌نی (دروسته‌کری) ﴿السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ﴾ گوی و چاوانه ﴿وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ﴾ وه کی زیندوو
 له‌مردوو دهرده‌هینیت ﴿وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ﴾ وه مردوو له‌زیندوو دهرده‌هینیت ﴿وَمَنْ يُدْبِرُ الْأُمْرَ﴾
 هه‌روه‌ها کی کاره‌کان هه‌لده‌سوریننی ﴿فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ﴾ بیگومان به‌کسه‌ر ده‌لبن خوا ﴿فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾
 که‌وانه (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﴿بِئَاذُنَ﴾ بییان بلی ده‌ی بُو خوتان نا‌پاریزن (له‌سزای خوا) ؟ ﴿قَدْ لَكُمْ اللَّهُ﴾
 هدر نه‌و خواجه ﴿رَبُّكُمْ الْحَقُّ﴾ په‌روه‌ردگاری راستی ئیوه‌یه ﴿فَسَاذَ الْعَقْلُ الْحَقُّ﴾ ده‌ی له‌باش راستی هیچ
 هیه ﴿إِلَّا الضَّلَالُ﴾ جگه له‌گومرایی ﴿فَإِنِّي تُصْرِفُونَ﴾ ده‌ی چۆن له‌رینگه‌ی راست لاده‌درین ۱۹ ﴿وَلَا تَكُنْ﴾
 ﴿كَذَٰلِكَ حَقَّتْ﴾ به‌و جزوه‌چه‌سپاوه ﴿كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ بریاری په‌روه‌ردگارت ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر نه‌وانه‌ی
 ﴿فَسَقُوا﴾ له‌سنوور لایان داوه ﴿أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ بیگومان نه‌وانه بر و نا‌هینن ﴿وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ﴾

﴿قَالَ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكَ﴾ (ئدی موحه‌ممه ﷺ) بلی له‌وانه‌ی کردوئانه به‌هاوبه‌شی خوا ﴿مَنْ يَدْعُوا الْغُلَقَ﴾ که سینگ هدیه شسینگ له‌نه‌بو و نه‌وه دروست بکات ﴿ثُمَّ يُعَذِّبُهُ﴾ نه‌مجا (له‌پاش مردنی) دووباره‌ی بکاته‌وه ﴿قَالَ اللَّهُ يَدْعُوا الْغُلَقَ﴾ بلی خوا له‌نه‌بو و شت دروست ده‌کات ﴿ثُمَّ يُعَذِّبُهُ﴾ نه‌مجا (له‌پاش مردنی) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿فَإِنْ تَوَفَّكُنْ﴾ ده‌ی چؤن له‌راستی لا‌ده‌درین ﴿قَالَ هَلْ﴾ بلی نایا ﴿مِنْ شُرَكَائِكَ﴾ له‌ناو به‌رستراوه‌کانتاندا ﴿مَنْ يَدْعُوا إِلَى الْغُلَقِ﴾ که‌سی ده‌یه‌رینمو و نیی بکات بؤرینگای راست ﴿قَالَ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿يَهْدِي إِلَى الْغُلَقِ﴾ رینمو و نیی ده‌کات بؤرینگای راست ﴿أَفَنْ يَهْدِي﴾ جا نایا که‌سینگ که‌رینمو و نیی ده‌کات ﴿إِلَى الْغُلَقِ﴾ بؤراسته‌ی ﴿أَفَنْ أَنْ يَنْتَ﴾ شابان تره به‌وه‌ی به‌یره‌وی بکرت و شوینی بکه‌ویت ﴿أَفَنْ لَا يَهْدِي﴾ بان که‌سینگ رینبازی راست شاره‌زا نایی ﴿إِلَّا أَنْ يَهْدِي﴾ مه‌گدر شاره‌زا بکرت ﴿قَالَ لَكَ﴾ نه‌وه چیتانه ﴿كَيْفَ تَحْكُمُونَ﴾ چؤن نه‌و بریار ده‌دهن؟ ﴿وَمَا يَشْعُرُ أَتَنْتَرَهُ﴾ وه‌زؤر به‌یان شوین هیچ ناکه‌ون ﴿إِلَّا لَأَنَّا﴾ جگه له‌گومان ﴿إِنْ أَلْقَى﴾ به‌راستی گومان ﴿لَا يَخْشَى مِنَ الْوَعْدِ شَيْئًا﴾ له‌ناست خه‌قدا هیچ سوودیک (به‌خواه‌نه‌کی) ناگه‌یه‌تیت ﴿إِنْ أَلْقَى﴾ به‌راستی خوا ﴿عَلَيْمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ زانابه به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ﴾ ره‌وانی یه‌و ناگونجیت نه‌م قورئانه ﴿أَنْ يُنْذِرَ﴾ هه‌له‌به‌سترا بی ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ (له‌لا‌یه‌ن که‌سینگ وه) جگه له‌خوا ﴿وَلَكِنْ نَقِصُّكَ الْآلِی﴾ به‌لکو به‌راست دانهری نه‌و (کتیانه‌ی) ﴿بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ پیش خویه‌نی (پیش ده‌ستکاری کردنیان) ﴿وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ﴾ وه‌روون که‌ره‌وه‌ی کتیبه‌ناسمانه‌کانه ﴿لَا يَنْبَغِي﴾ (نه‌م قورئانه) هیچ گومانی نیدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له‌لا‌یه‌ن به‌ره‌ردگاری جیهانیا نه‌وه‌هاتو وه ﴿أَلَمْ يَقُولْ أَفَرَكُنْ﴾ بان ده‌لین (موحه‌ممه ﷺ) خوی نه‌م قورئانه‌ی هه‌له‌به‌سترو به‌ده‌م خواوه ﴿قَالَ أَتُؤْمِنُ بِسُورَةٍ﴾ به‌وانه بلی سوره‌تیک به‌یتن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ وه‌که نه‌و ﴿وَأَدْعُوا مَنْ أَسْتَفْعَمُ﴾ وه‌ه که‌سینگ که‌ده‌توانن بانگی بکه‌ن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه له‌خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر تیره‌راست ده‌که‌ن ﴿بَلْ﴾ (نه‌وه وازلن بیته) به‌لکو ﴿كَذَّبُوا بِمَا﴾ نه‌وانه بر وایان به‌قورئان نه‌هیتاو به‌درویان دانا ﴿لَا يُخْشَوْنَ اللَّهَ يَئُودًا﴾ که‌هیچ زانبارییان ده‌رباره‌ی نه‌بوو ﴿وَلَمَّا﴾ که‌هیشتا ﴿يَا هَؤُلَاءِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ سه‌ره‌نه‌جایی (سزاو توله‌ی) قورئانیان بؤ نه‌هاتو وه ﴿كَذَّابَتِ كَذَّبَ الْوَقْنَ﴾ به‌هه‌مان شیوه (به‌یامی پیغه‌مه‌برانیان) به‌درو زانی نه‌وانه‌ی ﴿مِنْ قَبْلِهِ﴾ له‌پیش نه‌مانه‌وه بوون ﴿فَانْظُرْ كَيْفَ كَانَ﴾ نه‌مجا سه‌رنج بده‌که چؤن بوو ﴿عَذَابُ الظَّالِمِينَ﴾ دواؤز و ناکامی مستم کاران ﴿وَمَنْ هُمْ مَنْ﴾ له‌وانیشدا که‌سی و اه‌یه ﴿يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که‌به‌روا به‌قورئان ده‌هیتیت ﴿وَمَنْ هُمْ مَنْ﴾ که‌سی و اشیان هه‌یه ﴿لَا يُؤْمِنُ بِهِ﴾ که‌به‌روای پی‌ناهیتیت ﴿وَرَبُّكَ الْغَفُورُ﴾ وه‌به‌ره‌ردگارت له‌هه‌مو و که‌س زاناتره ﴿يَا الْمُقْسِدِينَ﴾ به‌خرابه‌کاران ﴿وَإِنْ كَذَّبُوا﴾ نه‌گهر بر وایان بی نه‌هیتای ﴿فَقُلْ لِي عَسَى﴾ نه‌وه پنیان بلی (پاداشتی) که‌ده‌وه‌ی خؤم بؤ خؤم ﴿وَلَكُمْ عَذَابٌ﴾ و (پاداشتی) که‌ده‌وه‌ی خؤنان بؤ خؤنان ﴿أَنْتُمْ تَرْتَوُونَ﴾ تیره به‌رین (به‌ره‌ر سیارین) ﴿يَمَّا أَتَمَّ﴾ له‌وه‌ی من ده‌یکه‌م ﴿وَأَنْتُمْ تَرْتَوُونَ﴾ منیش به‌ریم (به‌ره‌ر سیاریم) له‌وه‌ی تیره ده‌یکه‌ن ﴿وَمَنْ هُمْ مَنْ﴾ (کافران) که‌سی وایان هه‌یه ﴿يَسْتَعْمِلُونَ إِلَهَ﴾ گویت لی ده‌گرن (که‌قورئان ده‌خویتیت) ﴿أَفَأَنْتُمْ تُشْعِرُ الْغَمَّ﴾ جا نایا تو گو فثارت به‌که‌پان ده‌ژنه‌وتی؟ ﴿وَلَوْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ﴾ نه‌گهر چی نه‌و که‌پانه هیچیش تیته‌گه‌ن

﴿وَأَنذَرْتُ لَكُلِّ نَفْسٍ﴾ نه گهر هی همر که سینک بیت ﴿فَلَمَسَتْ﴾ که سته می کرد و وه (له دونیادا) یان
 بی باوه بر سوو بیت ﴿مَافِي الْأَرْضِ﴾ همر چی له زه ویدایه ﴿لَا تَقْدَرْتُ بِهِ﴾ له برینی خوی دایدات
 (تهنها بقو شهوی رزگاری بیت) ﴿وَأَسْرُوا الْكَدَامَةَ﴾ وه (بی باوه پران) په شیمانی خویان ده شمارنه وه
 (له و روزه‌دا) ﴿لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ کاتیک که له و سزایه ده بینن ﴿وَفُضِّضَ بَيْنَهُم بِالْفُطَيْطِ﴾ جا بریار
 ده دریت له نیوانیاندایه داد و هری ﴿وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ﴾ و نه وانه هیچ سته میان لی ناکریت ﴿وَالَا
 إِنَّا بَلَّغُ﴾ ناگادارین به راستی مولکی خوابه ﴿مَافِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ شهوی له ناسمانه کان
 و زه ویدایه ﴿الْأَيَّانَ وَعَدَ اللَّهُ﴾ ناگادارین به راستی به لیتی (همره شهی) خوا ﴿حَقٌّ﴾ راسته
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوریه میان نازانن ﴿هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ﴾ له و (خوایه) ده زینیت
 و ده مرینیت ﴿وَالْيَوْمُ جَمْعُوتٌ﴾ و همر بولای له و ده گهر تیرینه وه (له پروری دوا پیدا) ﴿يَتْلِيهَا
 النَّاسُ﴾ نهی خه لکینه ﴿فَدَجَّاءٌ نَّكَمٌ﴾ ینگومان بۆتان هاتووه ﴿فَوَقَعَةُ قَيْنَ زَكَاةٍ﴾ ناموزگاری
 (قورئان) له لایین په و ره دگار نانه وه ﴿وَنَبَأَهُ لَمَّا فِي الْأَصْدُورِ﴾ وه شیفه و چاره په بقو شهوی له ناو دل
 و ده ورتان دایه ﴿وَهَذِي وَرَحْمَةٌ﴾ وه برتنموونی و میهره بانیه ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ بر واداران ﴿فَلْيُقْضِلِ
 اللَّهُ﴾ (نهی موحه ممد) ﴿بَلَىٰ هَرَّ بِهْمُؤَىٰ جَاكَمُو﴾ و میهره بانی خواوه به
 ﴿فِيذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا﴾ جا که وانه بابیه وه دلخوش بن ﴿هُوَ حَرٌّ﴾ له وه چاکسره (بۆیان) ﴿فَمَّا يَجْمَعُونَ﴾
 له وهی کوی ده که نه وه (له شستی شه دونیایه) ﴿فَلْيَرْبِشْ﴾ بلی (به و بی بر وایانه) پتم بلین
 ﴿مَّا أُنْزِلَ اللَّهُ﴾ شهوی خوا نارد و یه نیه خواره وه ﴿لَكُم مِّنْ رِّزْقٍ﴾ بۆتان له رزق و پروری
 ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ هه ندیکتان کرد و وه ﴿حَرَامًا وَحَلَالًا﴾ به حهرام و (هه ندیکی) به حلالان ﴿فَلْيَلَّ اللَّهُ﴾ بلی
 نایا خوا ﴿أَنزِلَ لَكُم﴾ مؤلتهی (شهوی) پی داوون (له خوتانه وه شتانیک حلال و شتانیکش
 حهرام بکهن) ﴿أَنزِلَ اللَّهُ تَقَارُوتَ﴾ یان درو ده کهن به ناوی خواوه ﴿وَمَاطُنَ الذِّبْرِ﴾ وه گومانی نه وانه
 چیه ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که درو هه لته به ستن به ناوی خواوه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پروری دوا پیدا
 ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ به راستی خوا ﴿لَذُو فَضْلٍ﴾ خواوه نی چاکه و فزل و به هره په ﴿عَلَى النَّاسِ﴾ به سهر خه لکی یه وه
 ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ﴾ به لام زوریهی خه لکی ﴿لَا يَشْكُرُونَ﴾ سو باسی (له و چاکه و به هرا نه) ناکن ﴿وَمَا تَكُونُ
 فِي شَأْنٍ﴾ وه (نهی موحه ممد) ﴿تَقُولُ هَرَّ مَهْ بَسْتُ﴾ کار نکدایت ﴿وَمَا تَقْلُوبُ مِنْ قَوْلَانٍ﴾
 وه همر چی له قورئان بخوینی ﴿وَلَا تَقْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ﴾ و (تیوه) ههر کرده وه به ک بکهن ﴿إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ﴾
 ینگومان نیمه به سهر نانه وه ﴿شُهُودًا﴾ شایه نین و ناگادارین ﴿إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ﴾ کاتیک ده پر و نه ناویه وه
 و پتو هی خه ریکن ﴿وَمَا يُغْرِبُ﴾ وه وون نایت ﴿عَنْ رَبِّكَ﴾ له په و ره دگار ت ﴿مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ﴾ به نه نلازهی
 گهر دیله به ک ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ نه له زه وی ﴿وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ و نه له ناسماندا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ﴾
 وه نه بچو کتر له و گهر دیله به ﴿وَلَا أَكْبَرُ﴾ و نه گهر و تر له و (گهر دیله به) ﴿إِلَّا كِتَابٌ مُّبِينٌ﴾ مه گهر
 نه و هتا له ناو په راوینکی ناشکرادا (که مه به ست پنی لوح المحفوظ) ه

﴿الْآتِ﴾ ناگادار بن بیگومان ﴿أُولَئِكَ اللَّهُ﴾ دوستانی خوا ﴿لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾ ترسیان له سهر
 نیه ﴿وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ خه فیهش ناخون ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهوانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه ﴿وَكَانُوا
 بِمَقُوتٍ﴾ وهه میشه خویان ده‌پاریزن و له‌خوا ده‌ترسن ﴿لَهُمُ الْبَشَرِ﴾ هدر بق نهوانه
 مزگیتی و مورده ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دونیادا ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ و له‌دوار و ژیشدا ﴿لَا تَبْذُلْ
 كُفْرَانَ نُبِهِ﴾ ایگامتی الله ﴿بِقُوتِهِ﴾ و به‌نیته کانی خوا ﴿ذَلِكَ خُور﴾ هدر نه‌ویه ﴿الْقُورُ الْعَظِيمُ﴾
 سهر که و تنی زور گه‌وره ﴿وَلَا يَحْزَنُكَ﴾ باخه‌مبارت نه‌کات ﴿قَوْلُهُمْ﴾ ووتی نه‌وانه ﴿لَا
 الْعِزَّةُ﴾ چونکه به‌پرستی هیز و ده‌سه‌لات ﴿لِلَّهِ جَمِيعًا﴾ هه‌موری بق‌خوایه ﴿هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾
 خوایش بیسهری زانایه ﴿الْآتِ اللَّهُ﴾ ناگادار بن به‌پرستی هدر بق‌خوایه ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾ هدر
 جی له‌ناسمانه‌کان ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ هدر چیش له‌زه‌وی دایه ﴿وَمَا يَشْعُرُ﴾ به‌پره‌وسان نه‌کردوه
 ﴿الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی پنجگه له‌خوا ده‌پرستن ﴿شُرَكَاءُ﴾ به‌پرستراوانی (هاو به‌شانی
 بق‌خوا) ﴿إِنْ يَشِيعُونَ إِلَّا الظَّنُّ﴾ نه‌وانه‌ی تنها شوین گومان که‌وتوون ﴿وَأَنْ هُمْ إِلَّا خُصُوفٌ﴾
 وه نه‌وانه‌ی تنها در زده‌کمن (به‌گومان و گزیره شت ده‌لین) ﴿هُوَ الَّذِي﴾ نه‌و‌خوایه زانیکه
 ﴿جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ شه‌وی بق‌داناون ﴿لَيْسَ كُتُوبُهُ﴾ ناتییدا به‌سینه‌وه ﴿وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا﴾ روزه‌ی
 داناوه به‌روونا که‌ره‌وه (که‌مایه‌ی زیان و گوزه‌رانتان بیت) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به‌پرستی له‌وه‌دا (که
 یاس کرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِلْعَوَمِ يَسْمَعُونَ﴾ چند به‌لگه و نیشانه‌هیه بق‌که‌سانیک که ده‌بیستن و زیرن ﴿وَلَا
 قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا﴾ نه‌وانه‌ی ده‌لین خوا منداالی بق‌خوی هه‌لیزار دوه!! ﴿سُبْحَنَهُ﴾ پاک‌ی و بیگه‌ردی
 بق‌خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ﴾ نه‌و‌بی نیازه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ تنها نه‌و‌خواه‌نیانه هدر جی و له‌ناسمانه‌کان
 ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و هدر جی و اله‌زه‌ویدا ﴿إِنْ عِنْدَ كُمْ مِنْ سُلْطَانٍ بِهَذَا﴾ هیچ به‌لگه‌یه کتان لایه‌به‌مدی
 که ده‌یلین. ﴿أَتُمْلِكُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ نایا شتیک ده‌لین به‌دهم‌خواوه که نایزان و بی‌ناگان لی ﴿وَلَا
 قُلْ إِنَّ الَّذِينَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿يَكْفُرُونَ﴾ بلی به‌پرستی نه‌وانه‌ی ﴿يَقْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ﴾ که در و هه‌ن
 ده‌بیستن به‌ناوی خواوه ﴿لَا يَقْلِبُونَ﴾ (هه‌ر گیز) رزگار نابین ﴿مَتَّعَ فِي الدُّنْيَا﴾ (چونکه) به‌هره
 و رابوار دنیکی که‌م له‌دونیادا (به‌سهر ده‌بن) ﴿ثُمَّ أَلَيْنَا﴾ پاشان بق‌لای نیمه‌یه ﴿مَرَجِعُهُمْ﴾ گه‌رانه‌و‌ه‌یان
 ﴿ثُمَّ نُذِيقُهُمْ﴾ نه‌مجا بیتان ده‌چیزین ﴿الْعَذَابَ الشَّدِيدَ﴾ سزای زور نوند ﴿بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾
 به‌هوی نه‌وه‌ی که بر وایان نه‌هیتا (نامردن) ﴿وَلَا يَحْزَنُ﴾

﴿وَأَنذِرْ عَلَيْهِمْ تَبَآئُجَ يَوْمِهِ﴾ (نهی موخه ممه د...) دهنگویاس و هه والی نوح (علیه السلام) یان یو بخویند ره وه
 ﴿إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ کاتیک به گهله که ی ووت ﴿يَتَّقُوا﴾ نهی گهله که م ﴿إِنْ كَانَ كِبَارُكُمْ﴾ نه گهر
 به لاتانه وه قورس و گرانه ﴿مَقَالِي﴾ مانه وه له ناواندا ﴿وَتَذَكَّرِي بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ و ناموز گاری کردنم
 (بوتان) به نایه ته کانی خوا ﴿فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ﴾ نه وامن پشتم به خوا به ستووه ﴿فَاتَّخِذُوا أَمْرَكُمْ﴾ یتوه ش
 کارو بریاری خوتان کوه نه وه ﴿وَشُرَكَاءَ﴾ له گهله هاویه شه کانتان دا ﴿ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً﴾
 نه مجا با کارو بریاره کانتان شار او نه بیت به لاتانه وه (به لکو ناشکر ایست) ﴿ثُمَّ انصُرُوا إِلَيَّ﴾ پاشان به لامارم
 بدن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و ماوهم مه دن ﴿إِنْ تَوَلَّيْتُمْ﴾ جا نه گهر سهر پیچیتان کردم (پشتم تی ده گهن)
 ﴿فَمَا آتَاكُمْ﴾ نه وه من داوام نه کردووه لیسان ﴿مِنْ أَجْرٍ﴾ هیچ پاداشتیک ﴿إِنْ أَخْرَىٰ إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی
 من هدر له سهر خوایه ﴿وَأَمَرْتُ﴾ وه فرمانم پی دراوه ﴿أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ که له فرمانبه ردارانی
 خودا و موسولمانان بم ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ نه مجا به درویان زانی ﴿فَتَجَبَّهَهُ وَكَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ﴾ نه وسائیمه ش نه و
 (نوح) و نه وانه ش که له گهلی بوون بزگارمان کردن ﴿فِي الْفُلِّ﴾ له که شنه که دا ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ﴾
 وه کردمان ﴿مَخَلَقًا﴾ به جی نشینانی (نه وان له زه ویدا) ﴿وَأَنزَلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَتَنِينَ﴾ نه وانه شمان ژر ناوخت ﴿كَذَّبُوا﴾
 یقینیتا که بر وایان به نایه ته کانی نیمه نه هینا ﴿فَأَنزَلْنَاكَ﴾ نه مجا سهر نیج بده و بر وانه بزانه چون
 بوو ﴿عَلَيْكَ الْمَذَارِئُ﴾ دواړوژ و ناکامی تر ستر او ان ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْهُمُ نُوحًا﴾ نه مجا له دوازی نوح
 ناردمان ﴿رُسُلًا﴾ پیغه مبه راتیک ﴿إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ یو ناو گهله کانیان ﴿فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ نه وانش هاتن
 یو لایان به به لگه پروونه کانه وه ﴿فَمَا كَانُوا يَلْقَوْنَ﴾ که چی نه وان بر وایان نه هینا ﴿بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ﴾
 به وهی که له رابر دوودا بر وایان پینه هینا بوو ﴿كَذَلِكَ طَعَمُ﴾ به و جوړه مؤر ده نین ﴿عَلَىٰ قُلُوبٍ﴾ به سهر
 دلی ﴿الْمُعْتَرِينَ﴾ دهست دریز کاراندا (تاتیگهن) ﴿ثُمَّ بَعَثْنَا﴾ پاشان ناردمان ﴿مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له پاش
 شهو نیز راوانه ﴿مُوسَىٰ وَهَارُونَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ﴾ موسا و هاروون بولای فیرعهون ﴿وَمَلَأْنَاهُ﴾ وه بولای
 دهسته و تاقمه که ی ﴿يَا قَيْنًا﴾ به به لگه و موعجیزه کانه وه ﴿وَأَنزَلْنَا﴾ به لام نه وان خویان
 به گهره زانی ﴿وَكُنَّا أَوْفُواكَ خَيْرِينَ﴾ و نه وان هوزیکی تاوان بار بوون ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ﴾ جا کاتیک
 یزیان هات ﴿لَقَوْا مِنْ عِنْدِنَا﴾ هه ق و راستی له لایه ن نیمه وه ﴿قَالُوا إِنَّا هَذَا﴾ ووتیان بینگومان نه مه
 ﴿لِسِحْرٍ مُّبِينٍ﴾ جادوویه کی روون و دیاره ا ﴿قَالَ مُوسَىٰ﴾ موسا وونی (بیان) ﴿أَتَقُولُونَ الْحَقَّ﴾ نایا
 یتوه به م هه ق و راستیه ده لین (جادووه) ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ کاتیک بوتان هاتووه ﴿لِسِحْرٍ هَذَا﴾ نایا نه وه جادووه
 ﴿وَلَا يَخْلُجُ السَّحَرُونَ﴾ که جادوویان رزگاریان ناپیت ﴿قَالُوا الْحَقُّ﴾ ووتیان نایا هاتووی بولامان
 ﴿لَا قَيْنًا﴾ یو نه وهی لامان دهی ﴿عَمَّا جَدَّنا عَلَيْنَا إِنَّمَا﴾ له وهی باوو باپیر انمان له سهری بوون ﴿وَنَكُونَ﴾
 لکما تا بوهر دوو کتان (موسا و هاروون) بیت ﴿الْكِرِّيَّاتِ﴾ گهره بی (وسه رز کایه تی به نوئیسرائیل)
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له زه ویدا ﴿وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه نیمه هه گیز باوه رتان پی ناکه یین ﴿﴾

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ﴾ فیرعون ووتی (به کومه له که‌ی) ﴿أَتُوفِي بِكُلِّ﴾ بوم بیتن و (کوی بکه نه‌وه) همدور
 ﴿سَجْرٍ عَلِيٍّ﴾ جادوو گهرتکی زور زانا و لیزان ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ جا کاتیک جادوو گهره کان
 هاتن ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾ موسا پئی ووتن: ﴿الْقَوْمَ اتُّغْمِلُوا فُتُوت﴾ نه‌وه‌ی ده‌تانه‌وی بیهاویرن
 (فرپئی ده‌ن) ﴿فَلَمَّا الْفُؤَا﴾ نه‌مجا کاتیک (جا دووه کانیان) فرپئی دا ﴿قَالَ مُوسَى﴾ موسا ووتی
 ﴿مَا جِئْتُمْ بِهِ السَّحَرُ﴾ هدرچی نیوه هیتاوتانه جادووہ ﴿إِنَّ اللَّهَ سَيُعَذِّبُهُمْ﴾ بیگومان خوا به‌زووی
 پوچه‌لی ده‌کاته‌وه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِلُّ﴾ چونکه به‌راستی خوا چاکسی ناکات ﴿عَمَلُ الْمُتَشَكِّكِينَ﴾
 کرده‌وه‌ی خرابه کاران ﴿وَيُخَيِّئُ اللَّهُ الْحَقَّ﴾ خوا حق و راستی سه‌رده‌خات (ده‌یچه‌سپینت)
 ﴿يَكُونُ لَهُمْ﴾ به‌فرمان و به‌لینه‌کانی ﴿وَتُؤَكِّدُ الْكَيْدَ﴾ با تاوانبارانیش پشان ناخوش بیت
 ﴿فَعَاءَ أَمْرٍ﴾ جا (له‌سه‌ره‌تاوه) بروای نه‌هیتا ﴿لِمُوسَى﴾ به‌موسا ﴿إِلَّا ذَرْبًا﴾ چند که‌سینک
 نه‌بیت ﴿مِنْ قَوْمٍ﴾ له‌گه‌له‌که‌ی ﴿عَلَى خَوَافٍ﴾ به‌هوی ترس و بیمان ﴿مِنْ فِرْعَوْنَ﴾ له‌فیرعون
 ﴿وَمَا لَا يَنْهَمُ﴾ و کار به‌ده‌ست و گدوره کانیان ﴿أَنْ يَقْتُلَهُمْ﴾ نه‌وه‌ک بیانگیرته‌وه بوی دینی ﴿وَأَنْ فِرْعَوْنُ﴾
 به‌راستی فیرعون ﴿لَعَالَى فِي الْأَرْضِ﴾ خویه زل زان و زال بوو له‌زه‌وی (میسر) دا ﴿وَلَهُ لَكُمُ الْمُسْرِفِينَ﴾
 وه به‌راستی له‌سنور به‌زیتان بوو ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ وه موسا ووتی ﴿بِقَوْمٍ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿إِنْ
 كُنْتُمْ﴾ گهر تبه ﴿ءَاتَيْتُمْ بِآيَاتٍ﴾ برواتان به‌خوا هیتاوه ﴿فَعَلَيْكُمْ تَوَكَّلُوا﴾ نه‌وه‌ته‌نها پشت به‌خوا بیه‌ستن
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُشِيرِينَ﴾ نه‌گهر نیوه‌فرمانبر و مل که‌چن ﴿فَقَالُوا﴾ نه‌وانیش (باوه‌رداره‌کان) ووتیان
 ﴿عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا﴾ ته‌نها پشتمان به‌خوا به‌ستوه ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ لَنَا فِتْنَةً﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان مه‌مانگیر به
 جینگه‌ی ته‌شکه‌نجه ونازار ﴿لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ بز گه‌لی سه‌مکاران ﴿وَنَجِّنَا﴾ وه رزگارمان بکه
 ﴿بِرَحْمَتِكَ﴾ به‌به‌زه‌بی خوت ﴿مِنْ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ له‌ده‌ست کومه‌لی بی بروابان ﴿وَأَوْحِنَا﴾
 وه نیگامان کرد ﴿إِلَى مُوسَى﴾ بز موسا ﴿وَأَخِيهِ﴾ وبرا که‌ی (هاروون) ﴿أَنْ تَتَوَكَّلَا﴾ که‌پنکی بیتن و ناماده‌ی
 بکه‌ن ﴿لِقَوْمٍ كُفَّاءٍ﴾ بز گه‌له‌که‌تان ﴿يُضَرِّبُونَكَ﴾ چند خانو و به‌ک له‌میسردا (که‌تیندا به‌ه‌وینه‌وه)
 ﴿وَيَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً﴾ وه خانوه‌کانتان بکه‌ن به‌قیبله (واته بیکه‌ن به‌جینگای به‌رستنی خودا) ﴿وَأَقِيمُوا
 الصَّلَاةَ﴾ و به‌رنکو پنکی نویر به‌جی بیتن ﴿وَتَذَكِّرُوا الْقَوْمَ بِآيَاتِنَا﴾ مژده‌ش بده به‌برواداران (به‌به‌ه‌شت
 و سه‌رکه‌وتن) ﴿وَقَالَ مُوسَى﴾ و موسا ووتی ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان به‌راستی تو
 ﴿ءَاتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَئَهُ﴾ به‌خشوونه به‌فیرعون و کومه‌له‌که‌ی ﴿رَبَّنَا وَأَمَّا﴾ هو کاری رازانه‌وه و
 جوانی و مال و سامانی زور ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دنیادا ﴿رَبَّنَا لَا تُضِلُّوهُ﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان
 بز نه‌وه‌ی خه‌لک گوسرا بکه‌ن ﴿عَنْ سَبِيلِكَ﴾ له‌رنگای تو ﴿رَبَّنَا أَطْلِقْ﴾ نه‌ی به‌روهر دگارمان له
 ناوی به‌ره و مه‌به‌نله ﴿عَلَى أَمْرِهِمْ﴾ مال و سامانیان ﴿وَأَشْدُدْ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ دله‌کانیان ره‌ق و ره‌ش بکه
 ﴿فَلَا يُؤْمِنُوا﴾ چونکه بروا ناهیتن ﴿حَتَّى يَرَوُا﴾ هه‌تا نه‌بیتن (به‌چاوی خویان) ﴿الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ سزای
 سه‌خنی نازارده‌ر ﴿﴾

﴿قَالَ قَدْ﴾ (خواهی گه‌وره) نه‌رمووی بیگومان ﴿أَجِيتَ دَعْوَتَهُ كَمَا﴾ داوای هه‌ردوو کستان وه‌ر گه‌یرا ﴿فَأَسْتَفِيمَا﴾ جا خو‌پاگر و به‌رده‌وام بن (له‌سه‌ر تابینی خوا) ﴿وَلَا تَتَّبِعَنِ سَبِيلَ﴾ وه‌مه‌که‌ونه‌شونین
 ریگای ﴿الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نازانن ﴿وَيَحْزَنُوا بِنِعْمَةِ اللَّهِ﴾ نه‌مجا نه‌وه‌ی ئیسرائیلیمان
 له‌ده‌ریاکه (ده‌ریای سوور) به‌راندووه ﴿فَأَتَتْهُمْ قِرْعَتَانِ وَجُحُودُهُ﴾ نه‌مجا فیرعه‌ون و له‌شکوه‌که‌ی
 شونینان که‌وتن ﴿بَغْيًا وَعَدُوًّا﴾ به‌ستم و ده‌ست درنژی کردن ﴿حَتَّىٰ إِذَا﴾ هه‌تا نه‌و کاته‌ی
 ﴿أُذْرِكُهُ الْغَرَقُ﴾ خه‌ریک بوو (فیرعه‌ون) بخنکی ﴿قَالَ آمَنْتُ﴾ نه‌وسا وونی به‌روام هیتا ﴿أَنَّهُ لَا
 إِلَهَ﴾ که‌هیچ به‌رستراوونکی راست نی‌یه ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾ جگه‌له‌نه‌و (خواهه) نه‌بیست ﴿آمَنْتُ بِهِ﴾ که
 به‌روایان پی‌هیتاوه ﴿بِمَا أَسْرَيْتَ﴾ نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه‌منیش له‌موسلمانانم ﴿وَكُنْتُ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ﴾ وه‌تو له‌خرابه‌کاران و تیکده‌ران بوویت ﴿قَالَ لَوْ﴾ به‌لام نه‌مرو ﴿تُحْيِيكَ بَدْنَكَ﴾
 لاشه‌که‌ت (له‌ده‌ریا) رزگار ده‌که‌بن ﴿لَإِن كُنَّا لَمِن خَلْقِكَ﴾ بو‌نه‌وه‌ی بی‌به‌بند بو‌نه‌وه‌ی
 له‌ده‌وای تو دبت ﴿وَأَنْ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ﴾ وه‌به‌راستی زورتک له‌خه‌لکی ﴿عَنِ الْيَمِينِ الْغَفْلُونَ﴾
 بی‌تاگان له‌به‌لگه و نیشانه‌کانی نیمه ﴿وَلَقَدْ بَوَّأْنَا﴾ سویتند به‌خوا بیگومان نیشه‌جیمان کردن
 ﴿بِمَا أَسْرَيْتَ﴾ نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿مُبَوَّأَصِفًا﴾ له‌شونینکی چاک و شایسته‌دا ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾
 و ریزی چاک و پاکمان پی‌دان ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا﴾ جا‌پاجیاو دووبه‌ره‌ک نه‌بوون ﴿حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ هه‌تا
 زانین و شاره‌زایی (ته‌ورات) یان بو‌هات ﴿إِن رَّزَقَ﴾ به‌راستی به‌روهرده‌گارت ﴿بِقِطْعَىٰ يَتَهَيَّرُ﴾ به‌ریار
 ده‌دات له‌نبوتانیاندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌ریزی دوایدا ﴿فَمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له‌وه‌ی نه‌وان تییدا‌پاجیا‌بوون
 ﴿وَإِنْ كُنْتَ﴾ جائه‌گه‌ر تو ﴿فِي سَكِّ﴾ له‌گوماندا‌ی ﴿مِمَّا أَرْزَأْنَا إِيَّاكَ﴾ له‌وه‌ی که‌ناردومانه‌ته‌خواره‌وه
 بؤت ﴿فَتَكَلَّمْنَا﴾ نه‌وه‌ پرسیار له‌وانه‌بکه ﴿يَقْرَءُونَ الْكِتَابَ﴾ که‌کتبی ناسمانی شاره‌زان
 و ده‌بخویننه‌وه ﴿مِن مَّيِّك﴾ له‌پیش تو ﴿لَقَدْ جَاءَكَ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی بؤت هاتووه ﴿الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ﴾
 هه‌ق و راستی له‌به‌روهرده‌گارتووه ﴿فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُدْرِينَ﴾ که‌واته له‌ده‌سنه‌ی گومانداران مبه‌ه
 ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ﴾ و له‌وانه‌ش مبه‌ه ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌نیشانه‌کانی خوایان به‌دروزانی
 (وباه‌ریان پی‌نه‌هینان) ﴿مَتَّكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ (نه‌گه‌ر وابه‌که‌یت) نه‌وه‌ ده‌چپته‌ریزی زه‌ره‌مه‌ندانه‌وه
 ﴿إِن الَّذِينَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی ﴿حَقَّتْ عَلَيْهِمْ﴾ ده‌رچووه و چه‌سپاوه‌بویان ﴿كَذَّبْتَ رَبَّكَ﴾ به‌ریاری
 به‌روهرده‌گارت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌روا‌ناهیتن ﴿وَلَوْ جَاءَهُمْ﴾ (به‌روا‌ناهیتن) هه‌رچه‌ند بویان بیست
 ﴿كُلُّ آيَةٍ﴾ هه‌موو به‌لگه‌و نیشانه‌یه‌ک ﴿حَتَّىٰ يَرَوْا﴾ هه‌تا نه‌بینن (به‌چاو‌ی خویان) ﴿الْعَذَابَ
 الْأَلِيمَ﴾ سزای سه‌ختی نازارده‌ر

﴿قُلْ لَا كُفْرَةَ أَتَتْ قَوْمًا مَّتَّى﴾ (خهلکی) هیچ شمار و گوندیک (له وانه‌ی که هه‌ره‌شه‌یان لیکرا) و باوه‌ریان
هینا (کاتی بینین و دابه‌زینی سزای په‌روه‌ردگار) ﴿فَنَفَعَهُآيْمُنُهَا﴾ باوه‌ره‌که‌یان هیچ سوودی بی
نه‌گه‌یاندن ﴿إِلَّا قَوْمٌ يُّبْذَلُونَ﴾ جگه‌له‌گه‌لی بونس (علیه‌السلام) نه‌بیت ﴿لَمَّا ءَامَنُوا﴾ کاتیک هه‌موو پر وایان
هینا و تموبه‌یان کرد (که دل‌نیابوون سزای په‌روه‌ردگار دابه‌زیوه‌بو سهریان) ﴿كَشَفْنَا عَنْهُمْ﴾ لامان
برد له‌سهریان ﴿عَذَابَ الْجَنَّةِ﴾ سزای سهرشوری و ریسوایی ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌زیانی دونیادا
﴿وَمَتَّعْنَاهُمُ الْآلَافِينَ﴾ و به‌هره و خوشیمان پیتدان تا ماوه‌یه‌ک (تا کاتی مردنیان) ﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾
وه‌ته‌گه‌ر په‌روه‌ردگار ت بیویستایه ﴿لَأَمَنَّ﴾ بروای ده‌هینا ﴿مَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌و (خهلکه‌ی) واله‌زه‌ویدان
﴿كُلُّهُمْ جِيعًا﴾ هه‌موو به‌تیکرا ﴿أَفَأَنْتَ﴾ ده‌ی ثابا تو (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) ﴿تُكْرِهُ النَّاسَ﴾ زور
له‌خهلکی ده‌که‌یت ﴿حَقِّ يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ﴾ هه‌تا بیته‌پر وادار ﴿وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ﴾ وه‌بو هیچ که‌سیت
نی‌یه ﴿أَنْ تُوَمِّنَ﴾ که‌پر وایینی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌ویستی خوانه‌بیت ﴿وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ﴾ وه‌بیسی
(وبی باوه‌ری) ده‌خانه ﴿عَلَى الَّذِينَ﴾ سهرته‌وانه‌ی ﴿لَا يَحْقِرُونَ﴾ که‌تی ناگه‌ن و بیرناکه‌نه‌وه ﴿فَلْيَنْظُرُوا﴾
(نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: سهرنج بده‌ن ﴿مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ چی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه
﴿وَمَا تَفْنَى أَكْبَرُ وَالْأُتْرُ﴾ که‌چی نیشانه و ترسینه‌ره‌کان هیچ سووود ناگه‌یه‌نن ﴿عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ﴾
به‌که‌سانیک پر وانه‌هینن ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ده‌ی چاوه‌روانی چی ده‌که‌ن ﴿إِلَّا مِثْلَ آبَارِ الَّذِينَ﴾
بینجگه‌له‌پر ووداوینک وه‌ک پر ووداوه‌کاتی نه‌وانه‌ی ﴿خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ که‌له‌پیشپانه‌وه‌پا‌بوردن
﴿قُلْ فَانظُرُوا﴾ بلی ده‌ی چاوه‌روان بکه‌ن ﴿إِلَى مَعْكُم﴾ به‌راستی منیش له‌گه‌ل نیوه‌دا
﴿مَنْ الْمُسْتَظِرِّينَ﴾ له‌چاوه‌روانانم ﴿شَرَّ النَّاسِ﴾ پاشان تبمه‌رزگاری ده‌که‌ین (له‌کاتی نار‌ه‌حه‌تیدا)
﴿رُسُلَنَا﴾ پیغه‌مبه‌رانمان ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ و نه‌وانه‌ی پر وایان هیناوه ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابه‌و شپوه
﴿حَقًّا عَيْنًا﴾ بیویسته له‌سهرمان ﴿شُجَّ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نیمان داران رزگار بکه‌ین ﴿فَلْيَبْأُفْئِهَا النَّاسَ﴾
بلی نه‌ی خهلکینه ﴿إِنْ كُفُّوا فِي سَبِيلِكَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه‌له‌گومان‌دان ﴿مِنْ دِينِي﴾ له‌(راستی) ثابنه‌که‌م
﴿فَلَا أُعْبِدُ الَّذِينَ﴾ نه‌وه‌من ناپه‌رستم نه‌وانه‌ی ﴿تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که‌نیوه‌ده‌ی په‌رستن بینجگه‌له‌خوا
﴿وَلَكِنْ﴾ به‌لکو ﴿أُعْبِدُ اللَّهََ الَّذِي﴾ نه‌و خوا به‌په‌رستم ﴿يَتَوَكَّلُ﴾ که‌نیوه‌ده‌مرتنی ﴿وَأَمُرُ أَنْ أَكُونَ﴾
وه‌من فه‌رمانم بی کراوه‌که‌﴿مِنْ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌پر واداران بسم ﴿وَأَنْ أَفْعَوْجَهَكَ﴾ وه‌پر ووت پرنک
و راست بکه‌﴿لِلَّذِينَ حَبِطَتْ﴾ بو‌ثابینیک که‌راسته ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه‌به‌هیچ جورنیک له‌هاویه‌ش
دانه‌ران مبه‌ه ﴿وَلَا تَدْعُ﴾ هاوارمه‌که‌(مه‌په‌رسته) ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بینجگه‌له‌خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُكَ﴾
شینی نه‌سوودت بی ده‌گه‌یه‌بیت ﴿وَلَا يَضُرُّكَ﴾ و نه‌زیانت لی ده‌دات ﴿إِنْ فَعَلْتَ﴾ جا‌ته‌گه‌ر وات کرد
﴿فَأَنْتَ إِذَا﴾ نه‌وه‌بینگومان نه‌و کاته‌تو ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ له‌سته‌مکارانی

﴿وَإِنْ يَسْأَلُكَ اللَّهُ﴾ و نه گهر خوا به تو بگه به نیست ﴿يُسْأَلُ﴾ زیانتک ﴿فَلَا تَكُنْ لَهُ﴾ هیچ لاده رنک نی به بو نه و
 (زیانه) ﴿الْأَخُو﴾ یتجگه له خوا ﴿وَإِنْ يَرْزُقْكَ يَخْتَارُ﴾ و نه گهر خیر و خوشیه کی بویت بویت ﴿فَلَا رَأْيَ فَتَاوَةٍ﴾ نه و
 هیچ بدر گری که رنک نی به بو چاکه ی خوا ﴿يُضِيبُ يَوْمَ يَكُنَّ﴾ به هر مه ندی ده کات نه و که سیه ی خزی به بویت
 ﴿مِنْ عِبَادِهِ﴾ له به ندی کانی ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الرَّحِيمُ﴾ و نه هر نه و لی سورده ی به به زه یسه ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ﴾ نه ی
 موحه ممد ﴿بَلَىٰ شَيْءٌ خَلَقْتَهُ﴾ قدجا که الحی ﴿بِرَاسِي﴾ نورانی (چه قشان بو هانوه ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾
 له لایه ن به روه ردگار نه و ﴿فَمَنْ أَهْدَىٰ﴾ جا هدر که سبک رینموونی و هر گر تیش ﴿فَلَمَّا يَتَذَكَّرْ﴾ نه و
 یتگومان (قازانجی) رینموونه که ی بو خویه تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هدر که سیش گومر ا بوویت ﴿فَلَمَّا تَخِضَّلْ﴾ نه و
 نه و یتگومان (زیانی) گومر ابوونه که ی بو خویه تی ﴿وَمَا أَنَا بِكَ﴾ و نه من له تیوه ﴿بِوَكِيلٍ﴾ به ر پر سیار نیم ﴿وَأَنبِئْ﴾
 شومین نه و بکه و ﴿مَأْوَىٰ إِلَيْكَ﴾ که سرووش و وحی کراوه بویت ﴿وَأُضِلَّ﴾ و نه به نارام و خوگر به هدتا
 ﴿بِحُكْمِ اللَّهِ﴾ خوا بر یاری ده دات (له نیوانی تو و نه و اندا) ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ﴾ و نه نه و (خوا به) چاکتری نی هه مو و
 دادوهر و بر یار ده رانه ﴿

سوره‌ی ﴿هُود﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الر﴾ به (تلفیف، لام، را) ده خو تر نه و خوا زاناره به مانا که ی، بو زانیاری زیاتر سهیری سه رنه ای سوره‌ی (البقرة)
 بکه ﴿كَتَبَ الْحِكْمَ﴾ نه مه کتیبیکه به و دارنراره ﴿عَالِمَهُ﴾ نایه نه کانی ﴿فَرُفُصِّلَتْ﴾ پاشان پروون کراونه نه و ﴿مِنْ
 لَدُنْ﴾ له لایه ن ﴿حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾ (خوای) کار دروستی زاناره ﴿الْأَنبَاءَ﴾ بو نه و ی هیچ شنیک نه به رستن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾
 یتجگه له خوا ﴿إِنِّي لَكْرِيْمَةٌ﴾ به راسنی من له لایه ن نه و (خوا) و نه بو تیوه ﴿بَرَزْتُ فَأُنَبِّئُ﴾ تر سبتهر و سورده دهر م ﴿وَأَنْ
 تَسْتَغْفِرَ لِي﴾ هدر و هه بو نه و ی داوای لیور دن بکه ن له به روه ردگار نان ﴿وَأُتُوْنِي إِلَيْهِ﴾ پاشان نه به بکه ن و بگه رنه و
 بولای ﴿يَرْجِعْكُمْ مَعَ الْحَسَنِ﴾ ده نان زینی به زیانتکی چاک و خوش ﴿إِنِّي أَنَبِلْتُ مُنَاسَى﴾ ناماوه ی دیاری کراو (بوتان) ﴿وَأُتُوْنِ
 كُلِّ﴾ و نه به عشتیت به هه مو ﴿إِنِّي فَضَّلْتُ الْقُرْآنَ﴾ خاوه ن چاکه و به هر ده ک (پاداشی) چاکه و به هر ی خزی ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾
 و نه گهر پرو و هر گیرن و سه ر یتجی بکه ن ﴿إِنِّي أَنَا﴾ نه و به راسنی من مه ترسی ده که م ﴿عَلَيْكُمْ﴾ به خه نان بگری
 ﴿عَذَابٍ يُمْكِرُ﴾ سزای روزیکی گه و ره (که روزی دوا به) ﴿إِلَى اللَّهِ﴾ هدر بولای خوا به ﴿مَرْجِعُكُمْ﴾ گه رانه و نه نان
 ﴿وَأُتُوْنِي كُلِّ شَيْءٍ وَفَدِيرُ﴾ و نه نه و (خوا به) ده سه لات داره به سه ر هه مو و شنبکدا ﴿الْأَنبَاءَ﴾ ناگادار بن یتگومان نه و ان
 ﴿يَتَوَلَّوْنَهُ وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ﴾ (له سه ر کینه و دزاید تی) ﴿يَسْتَفْضِلُوْنَ﴾ بو نه و ی خزیان بشار نه و نه خوا
 ﴿الْأَجِينَ﴾ به دارین کانیك ﴿يَسْتَفْضِلُونَ بِنَا بَعَثُ﴾ نه و انه خزیان داده بو شن به بو شا که کانیان (بو نه و ی پیلانه کانیان ده رنه که ون)
 ﴿بَعَثُ﴾ (خوا) ده رانیت ﴿مَأْمُورُونَ وَمَا يُعْلِمُونَ﴾ به و ی ده بشار نه و نه و نه و ی ناشکرای ده که ن ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ﴾ یتگومان
 نه و (خوا به) به ناگا و زانایه ﴿بِذَلِكَ الْقُدُورُ﴾ به و (نه یتبانه ی) له سبت و ده کانه دایه ﴿

﴿وَمَآءٍ دَآءِیَ﴾ هیچ گیان لہ بہر نیک نی یہ ﴿فِی الْأَرْضِ﴾ لہ زہوی دا ﴿إِلَّا عَلَی اللَّهِ﴾ ٹیلا لہ سہر خواہیہ
 ﴿رِزْقُہَا﴾ رزق و روزیہ کہی ﴿وَبَعَلُّہُمْ مُسْتَقَرَّہَا﴾ وہ (خوا) دہ زانی شویٹی مانہ وہی ﴿وَوُتِّدَ سَوْدَہَا﴾
 وہ شویٹی لی دہر چوونی ﴿کُلٌّ فِی حِکْمٍ مُّبِینٍ﴾ ہمہ وی نو سراوہ لہ کتیبی پروون کہرہ وہ (لوح
 المحفوظ) دا ﴿وَهُوَ﴾ ٹہو (خواہیہ) زاتیکہ ﴿الَّذِی خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کہہ ٹاسمانہ کان
 وزہوی دروست کردہ ﴿فِی سِتَّةِ أَیَّامٍ﴾ لہ شہش روزدا ﴿وَوَکَلَتْ عَرْشُہُ عَلَی الْمَآءِ﴾ و عہر شہ کہی
 لہ سہر شاو ہوو ﴿لِیَسْبُلَ کُمْ﴾ بڑ ٹہوہی ناقبتان بکاتہ وہ ﴿إِنِّکُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامتان کردہ وہی
 چاکتر (دہ کہن) ﴿وَلَیِّنَ قَلَّتْ﴾ سوئندی ٹہ گہر یلنیت (بہ وانہ) ﴿إِنِّکُمْ مَّبْعُوثُونَ﴾ بہ راستی ٹیوہ زیندور
 دہ کرینہ وہ ﴿مِّنْ بَعْدِ الْمَوْتِ﴾ لہ پاش مردن ﴿لَیَقُولَنَّ الْذِیْنَ کَفَرُوا﴾ ینگومان ٹہ وانہی کہہ بن پروان دہ لئین
 ﴿إِن هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِینٌ﴾ ٹہ مہہ ہیچ نی یہ بیتجگہ لہ جادوویہ کی پروون و دیار نہ بیت ﴿وَلَیِّنَ الْآخِرَآءُ لَعَنَهُمُ
 الْعَذَابُ﴾ وہ سوئند بہ خوا ٹہ گہر ٹہو سزایان دوا بخہ سین ﴿إِلَّا أَنَّمَا مَعَدُّو دَوْ﴾ تاماویہ کی کہمی
 دیاری کراو ﴿لَیَقُولَنَّ مَا یُحِبُّسُهُ﴾ ٹہوہ بہ راستی دہ لئین چی ٹہو سزای پاگر ٹوہ (بوجی بومان
 نایہت) ﴿أَلَا یَوْمَ یَأْتِیہُمْ﴾ بیدار بن روزی ٹہو سزایہ یان بڑ دیت ﴿لَیْسَ مَصْرُوفًا عَنْہُمْ﴾ لئین لا نادری
 ﴿وَحَاقَ بِہُمْ﴾ وہ دہ وریان دہ دات ﴿مَا کَانُوا یَدْعُونَہِمْ وَت﴾ ٹہوہی کہہ ٹہوانہ گالٹہو لاقرتبیان ہی
 دہ کرد ﴿وَلَیِّنَ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سوئند بہ خوا ٹہ گہر ٹیمہ بچیزین بہ نادہ می ﴿مِثْرَ حَمَآءٍ﴾ چاکہ
 و فہزل و بہ ہرہ یہ ک لای خو مانہ وہ ﴿ثُمَّ نَرْجِعْہَا بَیۡنَہُ﴾ پاشان ٹہو (چاکہ و بہ ہرہ یہی) لی بگریہ وہ
 ﴿إِنَّا لَنُحِیۡسُ کَفُورُ﴾ ینگومان ٹہو زور ناٹومند و سپلہ یہ (لہو کاتہ دا کوفری نیعتہ کانی خوا
 دہ کات) ﴿وَلَیِّنَ أَذَقْنَا﴾ سوئند بہ خوا ٹہ گہر ہی بچیزین بیدہ ہی ﴿نَعْمَآةً بَعْدَ صَرَآةٍ مَّسْنُہُ﴾
 بہ ہرہ و چاکہ دوا ٹہو سہختی و نارہ حنیانہی تووشی ہووہ ﴿لَیَقُولَنَّ ذَہَبَ السَّیِّئَاتِ عَلَی﴾ ینگومان
 دہ لئیت گشت سہختی و زیانہ کانم لہ مل ہوویہ وہ (بہر وکی بہردام) ﴿إِنَّا لَنَرٰقُیۡ فُحُورُ﴾ ینگومان
 (لہ و کاتہ دا) زور دلخوش و لوت بہرزو خو بہزل زانہ ﴿إِلَّا الْذِیۡنَ صَبَرُوا﴾ جگہ لہ وانہی
 کہہ بانارام و خو گر ہوون ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردہ وہ چاکہ کانیان بہ جی ہینا ﴿أُولَٰئِکَ لَہُمْ﴾ ٹہوانہ
 بویان ہہ یہ ﴿مَغْفِرَۃٌ وَآخِرُ کَیۡرٍ﴾ لیبوردن و پاداشی گہورہ ﴿فَلَعَلَّکَ تَارِکٌ﴾ نایا سو وازہیتہری
 ﴿بِعَصِّ مَآلُوحٍ اِلَیۡکَ﴾ لہ (پاگہ بیانندی) ہندیک لہوہی نیگات بڑ کراوہ ﴿وَرَضَیۡنَا بِہِمْ صَبْرَکَ﴾ و دل
 تہسگ دہ ہی ہی ﴿اَن یَقُولُوا﴾ لہ بہر ٹہوہی کہہ دہ لئین ﴿لَوْلَا اُنۡزِلَ عَلَیۡہِ کُتُبٌ﴾ بوجی گہنج و خہ زینہی بڑ
 نانیر دریتہ خوارہ وہ ﴿اَوْ جَآءَ مَعَهُ مَلٰکٌ﴾ یان بوجی فریشتہ یہ کی لہ گہلدا ٹہ ہاتوہ ﴿اِنَّمَا اَنتَ نَذِیۡرٌ﴾
 ینگومان ٹہو ٹہا ترسیٹہری ﴿وَاللّٰہُ عَلٰی کُلِّ شَیۡءٍ وَکِیۡلٌ﴾ و خوا بڑ ہموو شتیک سہر بہر شتیکارو
 چاودیرہ

﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ﴾ بیان نه‌وانه ده‌لین پیغمبر ﷺ نهو (قورئانه‌ی) هله‌به‌مستووه ﴿قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ سَوْرَ قِصَاصٍ﴾ بلسی ده‌ی ئیوه‌ش ده‌ سورته‌ی وه‌ کو نهو (قورئانه) بیتن ﴿مَقَرَّتْ رَأْسُهَا﴾ هله‌به‌ستر او بن ﴿وَأَدْعُوا آمَنَ اسْتَطَاعَتْ﴾ وه‌بانگ بکدن (بو بشتیوانیتان) هر که‌س ده‌نوانن ﴿مَنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگه له‌خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر ئیوه راست ده‌کدن ﴿فَأَلْزَمْنَا صَبَاحًا الْكُفْرَ﴾ جا‌ته‌گهر وه‌لامیان نه‌دانه‌وه ﴿فَاعْلَمُوا أَنَّمَا أُنْزِلَ﴾ نه‌وه‌ بزانی که‌بینگومان نه‌م (قورئانه) نیر دراوته خواره‌وه ﴿بِعِلْمِ اللَّهِ﴾ به‌ناگاداری وزانینی خوا ﴿وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هر وه‌ها بزانی هیچ به‌رستر او نیکی راست نی به‌بیتجگه له‌ته‌و ﴿قَهْلَ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾ ده‌ی ثابا ئیوه مل که‌چ و موسلمانن؟ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ﴾ هر که‌س ده‌به‌ویت ﴿الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا﴾ زیانی دنیا و رازاوه و جوانی نه‌و ﴿لَوْ أَنَّ إِلَهُهَ أَفْعَلُ مَا كُنْتُمْ آلَ اللَّهِ﴾ نیمه (به‌ره‌می) کرده‌وه‌ کانیان به‌ته‌واوی بی ده‌ده‌بن تپیدا ﴿وَهَمَّ فِيهَا الْبَاطِلُونَ﴾ وه‌ نه‌وان له‌م زیانه‌دا که‌م و کوپی یان له‌گهل ناگرتن ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ﴾ نه‌وانه که‌سانیکن بزویان نی به‌ ﴿فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ﴾ له‌پوژی دوا پیدا جگه له‌ناگر ﴿وَنَحِيطَ مَا صَغُرَ آلُهَا﴾ وه‌ نه‌وه‌ی کردیان تپیدا بوچ و بی به‌ره‌م بووه ﴿وَنُطِلُّ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ وه‌ هر چبان کرد به‌رده‌وام بوو به‌هیچ ﴿أَفَمَنْ كَانَ﴾ جا‌ثابا که‌سیتک ﴿عَلَى بَيْتِ قَوْصَيْنِ رَبِّهِ﴾ به‌لگه‌به‌کی ناشکرای بی له‌لایه‌ن به‌روهرد گاریه‌وه ﴿وَبَشِّرُوهُ شَهِيدًا﴾ و شایه‌تیک لای نه‌وه‌وه‌ بوی بخوبیتنه‌وه ﴿وَمَنْ فِيهِ يَكْتُمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ وه‌ له‌پیش نه‌م (شایه‌تیه‌ی خویه‌وه) به‌راوی موو ساش (شایه‌ته‌ بوی) ﴿إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ که‌به‌پرو و پیشه‌واو میهره‌بانیه ﴿أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ نه‌وانه بر وایان هه‌به‌ به‌و (شایه‌ته‌ که‌قورئانه) ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ﴾ وه‌ هر که‌س باوه‌ری بی نه‌بیت ﴿مِنَ الْخُرَابِ﴾ له‌و کومدن و نا‌قمانه (نه‌وانه‌ی کویونه‌وه له‌سهر درایه‌نی نیسلام) ﴿فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ﴾ نه‌وه‌ ناگر جینگایه‌نی ﴿فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَقَةٍ﴾ که‌وانه هیچ جزره‌گومان و دوو دلیه‌کت نه‌بیت له‌و (قورئانه) ﴿إِنَّ الْحَقَّ مِنْ رَبِّكَ﴾ به‌راستی نه‌و قورئانه راسته له‌لایه‌ن به‌روهرد گارتووه هاتووه ﴿وَلَكِنْ أَصْحَارُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زوئریک له‌خهلکی بر وانا هیتن ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ﴾ وه‌ثابا کی سته‌مکارتره له‌و که‌سه‌ی ﴿افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ که‌درو هله‌به‌مستی به‌ده‌م خواوه؟ ﴿أُولَئِكَ يَفْرَضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ﴾ نه‌وانه ده‌برینه حوزوری به‌روهرد گاریان (ووته‌کانیان ده‌خرینه‌ پرو) ﴿وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ﴾ وه‌ شایه‌ته‌کان (له‌پیغمبره‌ران و فریسته‌کان) ده‌لین ﴿هَؤُلَاءِ الَّذِينَ﴾ نا نه‌وانه نه‌و که‌سانن ﴿كَذَّبُوا عَنْ رَبِّهِمْ﴾ (له‌دونیا‌دا) درویان هه‌لده‌به‌ست به‌ده‌م به‌روهرد گاریانه‌وه ﴿أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ﴾ بیدارین نه‌فرینی خوا ﴿عَلَى الظَّالِمِينَ﴾ بو سته‌مکارانه ﴿الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی به‌ره‌لستی ریگه‌ی خوا ده‌کدن ﴿وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ﴾ و ده‌یانه‌وی به‌لارو چه‌وتی نیشانده‌ن ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ﴾ له‌کاتیکدا نه‌وان به‌پوژی دوا بی ﴿هُمْ كَفِرُونَ﴾ بی بروان

﴿أُولَئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ﴾ نه‌و (نه‌فرین لی کر او) انه ناتوانن (له‌ده‌ستی خوا) خویان قوتار بکه‌ن
 ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له‌ولات و زه‌ویدا ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ﴾ و نیبانه ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ﴾ بیجگه له‌خوا هیچ
 پشتیوان و دوستیک ﴿فَضَعُفُ لَهُمْ﴾ بزیان دورقات ده‌کریته‌وه ﴿الْعَذَابُ﴾ سزا ﴿مَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِعُقُوبِ
 السَّعَةِ﴾ توانای بیستنی (نه‌و قورخانه) بان نه‌بوو ﴿وَمَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِمَنْعِ رُدِّهِمْ﴾ (هه‌قیشیان) نه‌ده‌بینی ﴿أُولَئِكَ
 لَئِنْ رَأَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا﴾ که‌خویان دوزاند ﴿وَضَلَّ عَنْهُمْ﴾ وه‌لییان
 وون بوو ﴿مَا كَانَ لِأُولَئِكَ بِمَنْعِ رُدِّهِمْ﴾ نه‌و دروو ده‌له‌سانه‌ی له‌دونیا‌دا ده‌بان کرد ﴿لَا جَزَاءَ لَهُمْ﴾ به‌راستی
 و بیگومان نه‌وانه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌روزی دوا پیدا ﴿هُمْ الْأَخْسَرُونَ﴾ زه‌ره‌مه‌ند ترین که‌سی خویانن
 ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی بر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه‌کافیان
 به‌جی هیتاوه ﴿وَأُخْبِرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ﴾ و گهر دن که‌چ و دل نارام بوون بۆ (فه‌رمانه‌کانی) په‌روه‌ردگاریان
 ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نه‌وانه‌هاوه‌لانی به‌هه‌شن ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ تپیدا ده‌مینه‌وه به‌هه‌میشه‌یی ﴿مِثْلَ
 الْقَرِيفَةِ﴾ وینه‌ی نه‌و دوو ده‌سته‌به ﴿كَالْأَعْنَىٰ وَالْأَسْوَدَ وَالْهَمِيرَ وَالشَّيْبَ﴾ وه‌ک کویر و که‌ر و بیسه‌ر
 و بیناوان ﴿هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا﴾ نایا نه‌ودوو ده‌سته‌به به‌کسانن ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌بۆ بیر ناکه‌نه‌وه ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا﴾ سویند به‌خوا بیگومان ناردمان ﴿نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ نوح بۆ لای گدله‌که‌ی ﴿إِنِّي
 لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ (بنی ووتن) دلنیا بن من ترسته‌رنکی ناشکرام بۆتان ﴿أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ﴾ که‌جگه
 له‌خوا نه‌په‌رستن ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ (چونکه) به‌راستی من ده‌رسم به‌خه‌تان بگری ﴿عَذَابُ يَوْمِ
 الدِّينِ﴾ سزای پورژنکی سه‌خت و به‌ئازار ﴿فَقَالَ الْمَلَأُ﴾ جا کار به‌ده‌ست و ده‌سه‌لاتداره‌کان
 ووتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی که‌بر وایان نه‌هینا بوو ﴿مِنْ قَوْمِهِ﴾ له‌گدله‌که‌ی (نوح) ﴿مَا تَزِدُّكَ
 عُتْمَةً تَوْ نَافِئِينَ﴾ (الابترافلتنا) جگه له‌ناه‌می به‌کی وه‌ک خومان ﴿وَمَا تَزِدُّكَ تَوْ نَافِئِينَ﴾ وه‌نابینن تۆ ﴿أَتَيْتَكَ
 هِجْجَ كَهَسْتِكَ شَوْنِتْ كَهَوْتِيتْ﴾ (إِلَّا الَّذِي) جگه له‌وانه‌ی ﴿هُمُ الْأَزْلَكُ﴾ که‌هزار و په‌سته‌کاتمانن
 ﴿بَنَاتِ الرَّأْيِ﴾ بی‌ناوه‌زا و ساویلکه‌ن (پروالت بینن) ﴿وَمَا تَزِدُّكَ عُتْمَةً﴾ وه‌نابینن فیه‌وه ﴿عَلَيْتَانِ
 فَضْلٍ﴾ هیچ شتیکنان له‌نیمه‌زیادی بی ﴿بَلْ تَطْلُبُكَ الْكَذِبُ﴾ به‌لکو به‌دروژنتان ده‌زانین ﴿قَالَ يَقُولُ﴾
 (نوح) ووتی نه‌ی گدله‌که‌م ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ هه‌والم به‌هنی ﴿إِنْ كُنْتُ﴾ نه‌گهر من ﴿عَلَىٰ يَمِينٍ﴾ به‌لگه‌ی
 ناشکرام هه‌پیت ﴿مِنْ رَبِّي﴾ له‌لای په‌روه‌ردگار مه‌وه ﴿وَأَتَيْنِي رَحْمَةً﴾ و په‌حمه‌تیکی بی به‌خشسیم
 ﴿مِنْ عِنْدِهِ﴾ له‌لایه‌ن خویه‌وه ﴿فَعَيَّتْ عَلَيْكُمْ﴾ به‌لام نه‌وه له‌نیه‌وه شار دراپیته‌وه ﴿الَّذِينَ كُفُّوا﴾ نایا به‌زور
 پابه‌ندتان بکه‌بن پینه‌وه ﴿وَأَسْمُرُ لَهُمْ جُحُومًا﴾ له‌کاتیکدا فیه‌وه جه‌زی لی ناکه‌ن و پیتان ناخوشه ﴿

﴿وَيَقُولُ﴾ و نه‌ی گه‌له‌کم ﴿لَا أَتَمْلِكُ عَلَيْكَ مَالًا﴾ له‌سهر تهم (گه‌یاندنی به‌یامه) داوای هیچ مال و سامانیکنان لی‌ناکم ﴿إِنْ أُجِرِي﴾ پاداشنی من ﴿إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ هدر له‌سهر خواجه ﴿وَمَا أَنَا بِظَارِدِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه من نه‌وانه دهرناکم بر وایان هیتاوه ﴿إِنَّهُمْ مُّكْشَرُونَ﴾ به‌راستی نه‌وانه به‌دیداری پهر وهر دگاریان ده‌گهن (له‌روزی دوا پیدا) ﴿وَلَكِنْ أَنْ كُرِّ﴾ به‌لام من ثبوه ده‌بینم ﴿قَوْمًا يَّجْهَلُونَ﴾ که کومه‌لیکی نه‌زانتن ﴿وَيَقُولُ مَنْ يَضُرُّنِي﴾ نه‌ی گه‌له‌کم کی یارمه‌تیم ده‌دات ﴿مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ﴾ له‌به‌رانهر خوادا نه‌گهر نه‌وانه بتاریتم (و دهریان بکه‌م) ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی ثایا بقر بیرناکه‌نه‌وه؟ ﴿وَلَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ من پیمان نالیم ﴿عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ﴾ خه‌زینه‌کائی خوا لای منه ﴿وَلَا أَتَمْلِكُ الْقَيْدَ﴾ و ناشلیم غه‌یب و شته نادیاره‌کان ده‌زانتن ﴿وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ﴾ هه‌روه‌ها نالیم من فریستم ﴿وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ﴾ به‌وانه‌ش نالیم ﴿تَزِدُّونَ آيَاتِي كُفْرًا﴾ که له‌به‌ر چاوی ثبوه سووک و بی‌رینن ﴿لَنْ يُّؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا﴾ خوا هیچ چاکه‌یه‌کیان نادانتی ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ﴾ خوا چاک ده‌زانتی ﴿يَتَأْتِيَ الْفُتَيَّرَ﴾ به‌وه‌ی له‌دهر وونی نه‌واندابه ﴿إِنِّي إِذْ أَلَيْتُ الْفُلَّيْنِ﴾ به‌راستی من نه‌وکاته (نه‌گهر نه‌وه‌ه‌زارانه دهریکه‌م) له‌ستم کاران ده‌بم ﴿قَالُوا لَنُجِّحَ﴾ ووتیان نه‌ی نوح ﴿فَدَجَدْنَا﴾ بنگومان ده‌مه‌قالت کرد له‌گه‌لماندا ﴿فَاكْزَرْتَجَدْنَا﴾ زوریش ده‌مه‌قالت کرد له‌گه‌لماندا ﴿قَالُوا يَمَّا نَعُدُّكَ﴾ ده‌ی نه‌وه‌ی به‌لیمان بی‌ده‌دهیت (له‌سزا) بومان بهینه ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه‌گهر تو له‌راست گویانیت ﴿قَالَ إِنَّمَا يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ﴾ ووتی بنگومان خوا بؤتان ده‌هینیت ﴿إِنْ شَاءَ﴾ نه‌گهر به‌وینت ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ثبوه ناتوان (له‌سزای خوا) خؤنان قوتار بکه‌ن ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْحِي﴾ وه ناموز گاری من سوودتان بی‌ناگه‌به‌نیت ﴿إِنْ أُرِدْتُ﴾ گهر به‌وینت ﴿أَنْ أَصْحَ لَكُمْ﴾ ناموز گاریتان بکه‌م ﴿إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ﴾ نه‌گهر خوا به‌وینت ﴿أَنْ يُغْوِيَكُمْ﴾ گوسراتان بکات ﴿هُوَ يَكُرُّ﴾ نه‌وه‌پهر وهر دگارتانه ﴿وَاللَّهُ شَرُّ خُفُونَ﴾ وه ههر بؤلای نه‌ویش ده‌گهر نه‌وه ﴿أَمْ يَكُولُونَ أَفْئِرَةً﴾ یا نه‌وانه ده‌لین موحه‌مه‌د ﷺ تهم (قورئانه‌ی) به‌ناوی خوا وه‌له‌به‌ستوه ﴿قُلْ إِنْ أَفْئِرْتُمْ﴾ بلی نه‌گهر من هه‌لم به‌ستینت ﴿فَعَلَى إِجْرَائِي﴾ نه‌وه گونا‌هو تاوانه‌که‌ی تنها له‌سهر خومه ﴿وَأَنَا بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه منیش به‌ریم له‌تاوانی ثبوه ﴿وَأُوحِيَ إِلَيَّ نُوحٌ﴾ وه‌حی کرا بؤ نوح (علیه‌السلام) ﴿أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ﴾ که‌وا که‌سی تر بر وانه‌هینیت ﴿مِنَ قَوْمِكَ﴾ له‌گه‌له‌کات ﴿إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ﴾ بچگه له‌وه‌ی پیشتر بر وای هیتاوه ﴿فَلَا تَتَّبِعِشْ يَمَّا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ که‌واته ناره‌ح‌ت و غه‌مبار مه‌به به‌وه‌ی نه‌وان ده‌یکه‌ن ﴿وَأَصْنَعُ الْفُلَّكَ﴾ وه که‌شته‌که‌ش دروست بکه ﴿يَا عِيسَى وَرَحِيمًا﴾ به‌پیش چاو و چاودیری و فهرمان و نیگای ثبمه (لهم‌ثایه‌ته‌دا باسی سیفهنی - چاو، عین - هاتوه بؤ خوای گه‌وره، بر وامن پینهنی به‌بی هیچ لی‌چواندن ولیکنده‌وه‌به‌ک شنبه‌که‌ی نازنین وه‌تنها خوا خوی ده‌زانتی) ﴿وَلَا تُخْطِئُنِي﴾ وه هیچ قسم له‌گه‌لدا مه‌که ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ له‌باره‌ی نه‌وانه‌ی سته‌میان کردوه (وبی‌باوه‌ر بوون) ﴿إِنَّهُمْ مُّغْرَقُونَ﴾ چونکه بنگومان نه‌وانه ده‌خنکترین

﴿وَتَصْنَعُ الْفُلَ﴾ و ده ستمی کرد به دروست کردنی که ششبه که ﴿وَكَلَّمَا نَارَ عَالِي﴾ هدر کاتیک تی به پرنایه به لایدا ﴿مَلَأْنِی قَوْمِی﴾ کومه لی له گه له که ی ﴿سَجِرُوا مِنْهُ﴾ گالته یان پی ده کرد ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْخُرُوا مِنْ﴾ (نوح) ده بیوت نه گهر نیوه نیسته گالته و لاقرتی به نئمده ده کمن ﴿وَلَا أَشْخُرُ مِنْكُمْ﴾ نه وه بیگومان نئمدهش لاقرتی به نئیه ده کمن ﴿كَمَا أَشْخَرْتُمْ﴾ هدر چون نیوه لاقرتی به نئمده ده کمن ﴿فَسَوَّيْتُمُوهُمْ﴾ جاله مه و پاش ده زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کی سزای بو دیت ﴿يُخْذِرُهُ وَيَكُلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّهِمٌّ﴾ سهر شوری ده کات (له دونیاداو له قیامه تیشدا) سزای هه میشه بی به سهر دادیت ﴿حَتَّى إِذَا﴾ (نوح) (که ششبه که ی دروست کرد) هدا کاتیک ﴿جَاءَ أَمْرًا﴾ فرمانی نئمده هات (بو له ناوبردنیان) ﴿وَقَالَ النَّوُوحُ﴾ و ته نوره که ناوی لی هدا قولاً ﴿فَلَمَّا أَخْلَجْنَا فِيهَا﴾ و وتمان (به نوح) له و (که ششبه) دا هلی بگره ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجٍ مِّنْهُنَّ﴾ له هه موو نیرو مینه ک دووان ﴿وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن﴾ زن و منداله کانیشت هه بگره نه وه یان نه بیت ﴿سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ﴾ بریاری خوی له سهر دراوه (به خنکاندن) ﴿وَمَنْ أَمَرَ﴾ هدر نه وانهش (هدا بگره که) بر وایان هینا (له گه له که ت) ﴿وَمَاءَ مَن مَّعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ وه خه لکیکی که م نه بیت بر وایان نه هینا له گه لی دا ﴿وَقَالَ أَزْكُوا فِيهَا﴾ (نوح) وونی هه موو تان سوارین له و (که ششبه) دا ﴿يَسِّرَ اللَّهُ مَجْرَبَهُمْ لَوْفَرَسَتَهُمْ﴾ به ناوی خواوه له کاتی بر ویشتن و وه ستانی دا ﴿إِن رَّبِّي﴾ به راستی به روه رد گارم ﴿لَعَزَّزْتُ جَيْشِي﴾ زور لی بورده ی میهره بانه ﴿وَجِي جَرِي بِهِمْ﴾ که ششبه که ده ببردن ﴿فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ﴾ به ناو شه بولی وه ک کیو و شاخ دا ﴿وَنَادَى نُوحٌ أُمَّتَهُ﴾ نو و حیث علیه السلام کوره که ی بانگ کرد (که ناوی که نعمان بوو) ﴿وَكَانَ فِي مَقَرٍّ﴾ که له شوینیکی که ناردا بوو ﴿يَبْنِي أَرْكَبَ مَعَتَا﴾ (ووتی) نه ی کوری خوشه و یستم له گه لمان دا سواره به ﴿وَلَا تَكُن مَّعَ الْكَافِرِينَ﴾ و له گه لی بر وایان مده به ﴿قَالَ سَتَأْتِي إِلَى جَبَلٍ﴾ (کوره که ی) وونی به نا بو شاخیک ده به م ﴿يَقْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ﴾ که بمپاریزیت له م لافاوه ﴿قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ﴾ (نوح) وونی نه مرق هیچ پاریزه رینک (به ناده رینک) نه به ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ له فرمانی خوا (که خنکاندنه) ﴿إِلَّا مَن رَّجِمَ﴾ مه گهر که سینک خوا ره حمی پی بکات (و باوه پردار بیت) ﴿وَحَالِ يَتَنَحَّمَا الْمَوْجُ﴾ له و کاته دا شه بولی لافاوه که و نه نیوانیان ﴿فَكَانَ مِنَ الْمَقَرَّةِ﴾ جانه و (کوره خنکاو) له خنکاوان بوو ﴿وَقِيلَ يَا أَرْضُ﴾ نه و سا و و تراه ی زهوی ﴿أَتَبْلِي مَاءَ لِي﴾ ناوه که ت هه لمره ﴿وَيَسْمَاءُ أَقْلِي﴾ و نه ی ئاسمان باران مه بارینه ﴿وَيُخْضِ الْمَاءُ﴾ نئیر لافاوه که رو چوو به ناخی زهوی دا ﴿وَقَضَى الْأَمْرُ﴾ کاره که (خنکانیان) ته و او کرا ﴿وَأَسْوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ﴾ و (که ششبه که) وه ستا به سهر (کبزی) جو و دیه وه ﴿وَقِيلَ بَعْدًا﴾ و و ترا دووری له به حمی خوا ﴿يَلْقَوُهَا الظَّالِمِينَ﴾ بو گه لی سته مکاران ﴿وَنَادَى نُوحٌ زَوْجَهُ﴾ نو و ح هاواری کرده به روه رد گاری ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ وونی نه ی به روه رد گارم ﴿إِن أَنبِي﴾ به راستی کوره که م ﴿مِنْ أَهْلِي﴾ له که س و کاری منه ﴿وَأَنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ﴾ و بیگومان به نئینی توش راسته ﴿وَأَنْتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ﴾ وه توش دادوه رترینی هه موو فرمان به وایانی ﴿

﴿قَالَ يَنْحُ إِيَّاهُ﴾ (خوا) فہر مووی نہی نوح بہر اسی نہو (کہ نعمان) ﴿يَأْتِيكَ﴾ کہ کہس و کاری
 تو نی بہ ﴿إِنَّهُ عَمَلٌ﴾ بیگومان نہو (کورہ) کردہ وہی ﴿عَبْرَتٌ﴾ خراب و ناہ سہند بوو ﴿فَلَا تَنْتَفِي﴾
 جہا کہ و اتہ داوای شتیکم لی مہ کہہ ﴿مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ زانیاریت دہر بارہی نی بہ ﴿إِنِّي أُعْطِيكَ﴾
 بہر اسی من ناموزگاریت دہ کہم ﴿أَنْ تَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ تا لہ نہ فامان نہ بیت ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾
 (نوح) وونی بہر و ہر دگارم بہر اسی من ﴿أَعُوذُ بِكَ﴾ بہنات ہنی دہ گرم (لہ وہی) ﴿إِنْ أَنْتَ إِلَّا مَن﴾
 داوای شتیکت لی بہ کہم ﴿يَأْتِيكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ کہ نابز انہم ﴿وَلَا تَقْضُ لِي وَتَرْحَمْنِي﴾ وہ تہ گہر نہ بوریت لیتم
 و ہر حمم ہنی نہ کہی ﴿أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ لہ زیان لینکہ و توان دہ ہم ﴿قَالَ يَنْحُ﴾ ووتر ائی نوح
 ﴿أَقْبِضْ بِالسَّيْرِفَتَا﴾ دابہ زہ (لہ کہ شتہ کہ) بہ ہیمنی و بینوہی لہ لایہن نیمہ وہ ﴿وَتَرْكَبْتَ عِلَّكَ﴾
 وہ بہ بیت و فدہی زور بہ سہر خوتہ وہ ﴿وَعَلَى أَسْرَفَتِكَ مَعَكَ﴾ وہ بہ سہر گہ لایک کہ بہیدا نہ بن لہ و اتہی
 کہ لہ گہل تو دان (یا بہ سہر نہو خہلکانہی لہ گہل تو دان) ﴿وَأَمْرٌ سَسِيعٌ﴾ چہند نہتہ وہو گہل
 دواتر دین خوشی و نازو نیمہ تیان ہنی دہ دہین ﴿تَرْسَسْطُهَا﴾ پاشان لہ لایہن نیمہ وہ دوو چاریان
 دہ بیت ﴿عَذَابُ آلِهِ﴾ سزای سہختی ساز دہر ﴿يُنَالِكُ مِنَ آبَاءِ الْقَبِيلِ﴾ تہ مانہ (ی بامکران)
 لہ ہہ و الہ گر نگہ نادبارہ کانہ ﴿تُوجِّهَهَا إِلَيْكَ﴾ بہ نیگا بوسان ناردی ﴿مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ﴾
 نہ تو و نہ گہل کہت نہ تان دہ زانیہن ﴿مِنْ قَبْلِ هَذَا﴾ نہ پتیش تہم (نیگای نیمہ) ﴿فَأَسْبِرْ﴾ کہ و اتہ
 خور اگر بہ ﴿إِنَّ الْعُقَبَةَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ بہر اسی سہر تہ نجام بو لہ خوا تر سانہ ﴿وَالْإِلَهِ عَادِ الْحَاكِمِ هُودًا﴾
 وہ بولای (گہلی) عاد ہوودی برابانمان نارد ﴿قَالَ يَقُولُ أَغْبُدُوا اللَّهَ﴾ وونی نہی گہل کہم خوا بہرستن
 ﴿مَا الْكُفْرُ إِلَّا عِبْرَةٌ﴾ ہیج بہر ستر اوینکتان نی بہ جگہ لہ نہو ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ﴾ تہوہ تہنہا درو
 ہہ تہ بہستن ﴿يَقُولُ﴾ نہی گہل کہم ﴿لَا أَنْتَ لَكُمُ عِلْمٌ بِأَجْرٍ﴾ لہ سہر تہم (گہیاندنی بہیامہ) داوای
 ہیج پاداشتیکتان لی ناکہم ﴿إِنْ أَجَبَرْتِ الْإِلَهِ﴾ پاداشتی من ہہر لہ سہر نہو (خوا) بہ ﴿فَطَرْفٌ﴾
 کہدروستی کردوم ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دہی ثایا زسر نابہن ﴿وَيَقُولُ﴾ وہ نہی گہل کہم ﴿اسْتَغْفِرُوا﴾
 زبکہم ﴿داوای لینوردن لہ بہر و ہر دگار تان بکہن ﴿لَمْ تُؤْمَرُوا إِلَيْهِ﴾ دواتر بگہر تہنہ وہ بولای نہو
 ﴿يُرْسِلُ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ﴾ (تہ گہر و ابکہن خوا) لہ تاسمانہ وہ (باران) دہ بارینیت بہ سہر تاندا ﴿يَمْذَرَا﴾
 بہ لہیزہ مہ ﴿وَيَرْذَرُ قُوَّةً﴾ و ہیزی تر زیاد دہ کات ﴿إِنِّي قَوْلِيكُمْ﴾ بو ہیزہ کہ تان ﴿وَلَا تَتَوَلَّوْا مَجْرِمِينَ﴾
 و ہر و ہر مہ گیرن (لہ بانگہ وازہ کہم) بہ تاوان باری ﴿قَالَ الْوَاسِعُ﴾ ووتیان نہی ہوود ﴿مَا جِئْتَنَا﴾
 بِسَيِّئَةٍ ﴿تُوْ هِیج بہلگہ بہ کی روونت بو نہ ہیتاویسن ﴿وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَا﴾ بوسہ نیمہش واز
 لہ بہر ستر اوہ کان (خوا کان) مان ناہتین ﴿عَنْ قَوْلِكَ﴾ لہ بہر قسمی تو ﴿وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ نیمہ
 باوہرت ہنی ناکہین ﴿

﴿إِنْ تَقُولُ إِلَّا﴾ نیتہ تہنہا ﴿تہو بہتو﴾ دہ لیسن ﴿أَتَمَرِكَ بَعْضُ الْيَقِينِ﴾ ہہ ندیک لہ پەر ستر اوہ کانمان
 نووشبان کردووی ﴿يَسْأَلُ﴾ بہ شیبی ﴿قَالَ لَا﴾ ووتی بہ راستی من ﴿أَشْهَدُ اللَّهَ﴾ خوا دہ کہم بہ شایہ ت
 ﴿وَأَشْهَدُ رَبِّي﴾ ونبوہش شایہ ت بن ﴿أَنِّي نَرَى﴾ کہ بہ راستی من بہریم و دوورم ﴿وَمِمَّا تَشْكُرُ﴾ لہ وہی
 کہ تہوہ دہیکہ نہ ہاوبہش بؤ خوا ﴿مِنْ دُونِهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿فَيَكِيدُونِي جِمَاعًا﴾ جا ہہ مووتان پیلانم
 لی بگیرن ﴿تَمَّ لَا تُظِلُّونَ﴾ لہ باشان مؤلہ تیشم مہ دہن ﴿وَلَيْتُمْ مەوہ سستن﴾ ﴿إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ﴾
 بہ راستی من پشتم بہ خوا بہ ستوہ ﴿رَبِّي وَرَبُّكَ﴾ کہ پەر وہر دگاری من و پەر وہر دگاری تہوہ پشہ
 ﴿فَإِنْ دَابَّقُوا آلَهُوَ لِحْدَيَّاصِبْهَا﴾ ہبچ گیان لہ ہر یک نیہ لہ ژیر پ کینی خوای گہ وہر دہا نہ بیت (بگری
 پشہ سہ رہنی) ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی پەر وہر دگارم ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ لہ سہر پ رنگہ بہ کسی راستہ
 ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾ تہو سائہ گہر تہوہ پرو وہر گیرن ﴿فَقَدْ أَتَقْتَضَى﴾ تہوہ بینگومان من بینم پراگہ یاندون
 ﴿مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ﴾ تہوہی بہ مندا نیرد اوہ بؤ تان ﴿وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ وہ پەر وہر دگارم
 کؤمہ لیکسی تر لہ شوینی تہوہ دادہ نی ﴿وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا﴾ تہوہش ہبچ زیانیک بہ خوا ناگہ بہن
 ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی پەر وہر دگارم ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ خَبِيرٌ﴾ بہ سہر ہہ موو شتیکدا چاودیر و پاریزہرہ ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾
 وہ کاتیک فرمانی نیتہ ہات (بؤ لہ ناوہر دنیان) ﴿فَجَاءَنَا هُودًا﴾ ہوو دمان پزگار
 کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ تہوانہش باوہر بان ہبتا بوو لہ گہلی ﴿بِرَحْمَتِنَا﴾ بہ میہرہ بانی خو مان
 ﴿وَجَاءَهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ وہ تہوانمان لہ سزایہ کی توندو بہ ہیز پزگار کرد ﴿وَنَزَّلْنَا عَذَابَ﴾ تہوہش
 گہلی عاد بوو ﴿فَجَعَلُوا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُمْ﴾ باوہر بان تہبتا بہ بدلگہو مو عجیزہ کانی پەر وہر دگاریان
 ﴿وَعَصَوْا أَمْرَهُ﴾ و سہر پچی نیر اوہ کانی خوا بیان کرد ﴿وَاتَّبَعُوا أَمْرَهُ﴾ و شوین فرمانی ہہ موو
 ﴿جَاءَ عِيسَى﴾ زور داریکسی سہر کەش کہ و نسن ﴿وَاتَّبَعُوا﴾ بہ شوینباندان تیرا ﴿فِي هَذِهِ الدِّينِ الْعَتَّةُ﴾
 نہ فرین لہم دونیا بہ دا ﴿وَنُفِرَ إِلَيْكُمْ﴾ و لہ پوزی دواپشدا ﴿إِلَّا أَنْ عَادَا﴾ پیدار بن بہ راستی گہلی
 عاد ﴿كَفَرُوا رَبَّهُمْ﴾ بروایان بہ پەر وہر دگاریان تہبتا ﴿أَلَا بَعْدَا﴾ پیدار بن دووری و لہ ناوہر وون
 ﴿لَعَادُوا قَوْمَهُمْ﴾ بؤ عادی گہلی ہوود ﴿وَالَّذِي كُودُ﴾ بؤ گہلی سہ موو دیش نار دمان ﴿أَلَا هُمْ صَالِحًا﴾
 صالح پیغہ مہر علیہ السلام ی برایان ﴿قَالَ يَقُولُ﴾ ووتی تہی گہلہ کہم ﴿أَتَعْبُدُونَ اللَّهَ﴾ خوا پەر سستن
 ﴿مَا لَكُمْ كُفْرًا مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ ہبچ پەر ستر اوہ کتان نیہ بینجگہ لہ تہو ﴿هُوَ أَنشَأَكُمْ﴾ تہوہ دروستی کردوون
 ﴿مِنْ الْأَرْضِ﴾ لہزہ ویدا ﴿وَأَسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا﴾ و کردونی بہ تہاوہ دان کہر وہ تپیدا ﴿فَأَسْتَغِيثُ﴾ کہواتہ
 داوای لیور دنی لی بکمن ﴿مَنْ يُؤْتِي إِلَهَ﴾ باشان بگہر تہوہ بؤ لای ﴿إِنْ رَبِّي﴾ بہ راستی پەر وہر دگارم
 ﴿قَرِيبٌ مُجِيبٌ﴾ زور نریکی دوعا وہر گرہ ﴿قَالَ لِيُصَلِّحْ﴾ ووتیان تہی صالح ﴿فَدَكَّنَتْ فِتْنًا﴾ بہ راستی
 تہو لہ ناوہر دماندا ﴿مَرِيضًا أَفْكَلْ هَذَا﴾ جنی نومید ہووی پیش تہمہ ﴿أَتَهْتَبُ أَنْ تَعْبُدَ﴾ تابا بہر گریمان دہ کہی
 لہ پەر سستی ﴿مَا تَعْبُدُ إِلَّا آؤَانَا﴾ تہوہی کہ باو و باپیر انمان پەر ستوویانہ ﴿وَأَنَا لِنِي شَقِيٌّ﴾ و بہ راستی نیتہ
 لہ گوماندا بن ﴿وَمِمَّا تَدْعُونَ إِلَهَ مُرِيبٌ﴾ لہوہی تہوہ بانگمان دہ کہیت بؤ لای و دوو دلین ﴿

﴿قَالَ يَقَوْمُ﴾ صالح وونی نهی گهله کهم ﴿أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ﴾ پیم بلیسن نه گهر من ﴿عَلَىٰ يَمِينٍ رَّحِمٍ﴾ به لگه یه کی ناشکرام هه بی له لایه ن بهر وهر دگار سه وه ﴿وَأَن تَنْصُرُنِي بِمَن رَّحِمَةً﴾ وه له لایه ن خویه وه پیتغه میده ریتی بی به خشسیم ﴿فَمَنْ يَنْصُرُنِي﴾ جا کی یار مه نیم ده دات ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ له بیدر امیر خوادا ﴿إِنْ عَصَيْتُهُ﴾ نه گهر سه ریچی نه و بکه م ﴿فَأَنزِلْنِي﴾ که واته نیوه هیچ بومن زیاد ناکه ن ﴿غَيْرَ خَسِيرٍ﴾ زهره و زیان نه بیت ﴿وَيَقَوْمُ﴾ نهی گهله کهم ﴿هَٰذَا وَهَبْنَا لَكَ﴾ نه مه ووشتره که ی خوابه ﴿لَكَمَّةً آتَةً﴾ که مو عجزیه که ی روونه بؤ تیوه (له سه ر راستی پیتغه میده ریتبه که م) ﴿فَذَرُوهَا﴾ جا نیوه ش وازی لی بیتن ﴿تَأْكُلُ فِي الْأَرْضِ﴾ باله زهوی خوابخوات (بله وه ریت) ﴿وَلَا تَمْسُوهُ﴾ به خرابه دهستی بؤ مه به ن ﴿فَاتَّخَذُوا عَذَابَ قَوْمٍ﴾ نه گینا سزایه کی به زوویی تووشتان ده بیت ﴿فَمَقَرُّوْهَا﴾ که چی نه وان ووشتره که بیان سه ربری ﴿فَقَالَ﴾ جا (صالح) وونی ﴿تَمْسُوْهُ فِي دَارِكُمْ﴾ رابویرن له مالی خوتاندا ﴿ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ﴾ سی روزه ﴿ذَٰلِكَ وَعَذَابُ﴾ نه مه به لیتیکه ﴿غَيْرَ مَكْدُوبٍ﴾ درو نیه ﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا کاتیک فه رمانمان هات (بؤ له ناو بر دنیان) ﴿فَجِئْنَا صَالِحًا﴾ صالح مان رزگار کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ نه وانه ش بر وایان هتیا بو و له گه لیدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ به به زه یبه که له لایه ن خوامانه وه ﴿وَمِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ له سه رشوری و ریسوایی نه و روزه (به نامان دان) ﴿إِنْ رَبِّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ﴾ به راستی بهر وهر دگارت هه رشوی به تواناو به ده سه لاته ﴿وَاتَّخَذُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ نه وانه ش که سته میان کرد شریخه یه که گرتنی ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دِئْرِهِمْ جَحِشِينَ﴾ لیتر له ناو ماله کانیا نندا که وتن بهر ووداو جو و له بیان لی برا (مردن) ﴿كَأَن لَّمْ يَغْتَبُوا بَيْتًا﴾ وه که نه وه ی له ویدا نه بووین ﴿أَلَا إِنَّ لَكُمْ مَوَدَّةً﴾ بیدارین به راستی گه لی سه موود ﴿كَفَرُوا وَزَنَّهُمْ﴾ بی بر وابوون به بهر وهر دگاریان ﴿أَلَا بَعْدَ السَّاعَةِ﴾ بیدارین دووری و له ناو چوون بؤ گه لی سه موود ﴿وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلًا﴾ سویتند به خوا بینگو مان نیرا وه کانمان هاتن ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا نَسِيَةٌ﴾ بؤ لای نیبراهیم به مژده وه ﴿قَالُوا سَلَامًا﴾ وونیان سه لای خوات لی بیت ﴿قَالَ سَلَامٌ﴾ (نه ویش) وونی سه لای خواله نیوه ش ﴿فَمَا لَيْكَ﴾ نه مجا نه وهنده ی نه بر د ﴿أَنْ جَاءَ بِبَعْضِ خَيْرٍ﴾ (نیبراهیم) خیرا گویره که یه کی بر راوی هتیا بویان ﴿فَلَمَّا رَأَوْا آيَاتَهُمْ﴾ جا کاتیک بینی دهستیان ﴿لَا تَنْصُرُوا إِلَهُ﴾ دریژ ناکه ن بؤی (و لی ی ناخون) ﴿تَكْفُرُ﴾ نااسابی هاتنه بهر چاوی ﴿وَأَرْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ و له ده روونی خویدا مه ترسی لی کردن (که نیازی خرابیان هه بیت) ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ ووتیان مه ترسه ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ به راستی نیبه نیراوین ﴿إِلَى قَوْمِ لُوطٍ﴾ بؤ سه ر گه لی لوط ﴿وَأَمْرَانَهُمَا﴾ له و کاته دا خیرانه که ی وه سستا بو ﴿فَنَجَّيْنَاهُ﴾ و پیکه نی ﴿فَبَشَّرْنَاهَا بِإِسْحَاقَ﴾ نیمدش مژده مان بی دا به نیسحاق ﴿وَمِنْ زَوْجَاتِ إِبْرَاهِيمَ﴾ وه له پاش نیسحاق (مژده مان پیدا) به یه عقوب (که کوری نیسحاق) ﴿

﴿قَالَ يَتْلِيَ﴾ (خیزانی ٹیبراہیم) ووتی وہ پڑو (وای) ﴿وَأَنَا عَجُوزٌ﴾ چوں مندالم دہ بیت کہ من
 پیرہ ژنیکم ﴿وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا﴾ نہ ویش میترہ کہمہ کہ پیر بوہ ﴿إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ﴾ بہہ راستی نہ مہ
 شبتیکی سہ پیرہ ﴿قَالُوا أَلَمْ نَجْعَلْ﴾ (فریشہ کان) ووتیان تو سہرت سورہہ میبتی؟ ﴿مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾
 لہ کار و فرمانی خوا ﴿تَحْسَبُ اللَّهُ وَلِرَكْنَهُ عَلَيْهِ﴾ رہ حمہت و بہرہ کہنی زوری خوانان لہ سہ ربیت
 ﴿أَهْلِي الْبَيْتِ﴾ نہی نال و بہ بنی ٹیبراہیم ﴿إِنَّهُ رَحِيمٌ مَّجِيدٌ﴾ بہہ راستی خوا سوہاس کراوی چاکہ فراوانہ
 ﴿قَالُوا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ﴾ نہ مہجا کاتیک ترس و بیمی ٹیبراہیم لاچوو نہما ﴿وَجَاءَ تِلْكَ الْبَشْرَى﴾
 وہ مژدہ کہشی بڑہات ﴿يُحْيِي لَنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ﴾ لہ بارہی گہلہ کہی لوط گفتوگزی لہ گہلہ دہ کردین ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ﴾ (چونکہ) بہہ راستی ٹیبراہیم ﴿خَلِيلًا مَّوَدَّةَ مَبِيتٍ﴾ لہ سہ رخزو دلہرم و پرو لہ خواہو ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ﴾
 نہی ٹیبراہیم ﴿أَعْرَضَ عَنْ هَذَا﴾ واز بہتہ لہم کارہ ﴿إِنَّهُ قَدْ جَاءَ﴾ بہہ راستی بنگومان
 دہر چوہہ (بڑہو کارہ) ﴿أَمْرُ رَبِّكَ﴾ فرمانی پەر و رد گارت ﴿وَالْإِبْرَاهِيمَ﴾ وہ بہہ راستی بڑہوانہ دیت
 ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی نہ گہراوہ ﴿وَلَمَّا جَاءَتْ﴾ کاتیک کہ ہائن ﴿رُسُلًا لُّوطًا﴾ فریشہ کانمان
 بولای لوط ﴿بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ ہاتنیانی ہی ناخوش بوو ﴿وَصَافِي يَهْدِي﴾ وہ دلگران بوو بییان ﴿وَقَالَ هَذَا
 بَوْمُ عَصِيٍّ﴾ وہ ووتی نہم پڑوہ پڑونکی سہختہ ﴿وَجَاءَ هُورٌ مِّنْهُ﴾ وہ گہلہ کہی ہائن بولای ﴿يَهْدِي
 إِلَيْهِ﴾ بہلہ بیان دہ کرد (لہ ہائن) بولای ﴿وَمِنْ قَبْلُ﴾ لہ کاتیکداندوان لہ وہو ہیش ﴿كَانُوا يَعْمَلُونَ الْفَسَادَ﴾
 ہمیشہ کردہوہ بہدہ کانیمان نہ نہجام دہدا (کہ تیربازی بوو) ﴿قَالَ يَتْلُو﴾ ووتی نہی گہلہ کہم
 ﴿هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ نہوانہ کچہ کانی منن (مہ بہستی کچہ کانی ہوزہ کہی بوو) ﴿هَلْ أَتَاهُمْ لَعْنُ﴾ نہوانہ
 پاک و حہ لالں بوتان ﴿فَالْتَمُوا اللَّهَ﴾ دہی لہ خواہترسن ﴿وَلَا تَخْزُونِ فِي صَبْرٍ﴾ و سہر شؤرم مہ کھن لہ وہی
 دہتانہ ویت بہر امبہر میوانہ کانم بیکہن ﴿الَّذِينَ كَانُوا يَكْفُرُونَ﴾ ناخوہیاونکی ڈیرو تینگہ ہشتووتان
 تیدانی بہ ﴿قَالُوا لَقَدْ﴾ ووتیان سویتندیت بنگومان ﴿عَلِمْتَ﴾ تہ دہ زانیت ﴿مَا لَكَ فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ﴾
 ٹیمہ ہبج ہق (وشارہزو) بنگومان لہ کچہ کاندانہہ ﴿وَأَنَّكَ لَتَعْدِلُنَّ دُونَهُ﴾ وہ بہہ راستی تہ دہ زانی
 ٹیمہ چیمان دہ ویت ﴿قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ﴾ ووتی نای خوزگہ لہ بہرانبہر ٹیوہدا ہیژنیکم بیواہ
 ﴿أَوْ أَوْلَىٰ إِلَىٰ رُكْنٍ شَدِيدٍ﴾ بیان بہنایہ کی قابم بیواہ بہنام ہی بردایہ (بہر گریسم دہ کردن) ﴿قَالُوا
 يَلُوطُ﴾ (فریشہ کان) ووتیان نہی لوط ﴿إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ﴾ بہہ راستی ٹیمہ تیرراوی پەر و رد گاری توین
 ﴿لَنْ يَصِلُوا إِلَيْكَ﴾ ہەر گیز ناگہنہ لای تو ﴿فَأَنْصِرْ أَخِيكَ يَقْطَعُ مِنَ النَّارِ﴾ جاتو ومان و مندالت و نہ وہی
 باوہری ہی ہیناویت لہ بہشینیکی شہودا پرون (وٹہم شمارہ بہ جی بہیلن) ﴿وَلَا يَكُنْ مِنْ كُفَرَاءِ﴾
 وہ ہبج کہس لہ ٹیوہ لانہ کاتہوہ بہدوای خویدا ﴿إِلَّا أَمْرًا﴾ جگہ لہ ژنہ کہت ﴿إِنَّهُ مُصِيبُهَا مَا أَصَابَهُمْ﴾
 بہہ راستی نہو نووشی دہ بیت نہوہی کہنووشی نہوان (گہلہ کہت) دہ بیت (چونکہ ہی باوہر بوو) ﴿إِنَّ
 مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ﴾ بنگومان وہختی لہناو بردنیان بہرہہ بیانہ ﴿الَّذِينَ الصُّبْحُ بِفَرَسٍ﴾ ثایا بہرہہ بیان نزیک
 نیہ

﴿فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ جا که فرمانی نیمه هات ﴿بِقَوْلِهِ نَادِيَانِ﴾ ﴿جَعَلْنَا عَلَيْهِمَا سِوَاهَا﴾ نهو (شوینه) مان
 سهرو ژیر کرد ﴿وَأَنْظَرْنَا عَلَيْهِمَا﴾ و باراندمان به سه ریاندا ﴿جِبَارَةً مِّنْ سِجِّيلٍ﴾ و ورده زیخی گلیین
 ﴿مَنْصُورٍ﴾ به دوا ی به کداوین بچران (ده باری) ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا نَفْسٌ مِّنْ نَّفْسٍ﴾ هه مو نهو (ورده زیخانه) دیاری کرابون
 ﴿عِنْدَ رَبِّكَ﴾ لای پهرو و دگارت هه ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا نَفْسٌ مِّنْ نَّفْسٍ﴾ وه نهو (سزابه) دوورنی به له سته م
 کارانه وه ﴿وَأَلَىٰ مَذْرَبٍ﴾ وه (ناردمان) بو (خه لکی) مه دینه نش ﴿أَخَاهُ شُعَيْبٌ﴾ شوعه بی
 بریان ﴿قَالَ يَنْفُورٌ﴾ وونی نهی گه له کم ﴿أَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ خوا په رستن ﴿وَمَا لَكُمْ مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ﴾ هیچ
 په رستراوینکتان نی به ینجگه نهو ﴿وَلَا تَقْصُوا﴾ وه کم و کوری مه کن ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَرَاءَةُ﴾
 له پتوانه و کیشانه دا ﴿إِنِّي أَرْسَلْتُكُمْ﴾ به راستی من ده تان بینم ﴿بِحَبْرٍ﴾ به مان و سامانی زوره وه ﴿وَأَلَىٰ
 أَخَاهُ شُعَيْبٌ﴾ وه به راستی من ده ترسم لیان ﴿عَذَابٌ يُؤْرَثُ مَحِيطٌ﴾ سزاید که گه ماروتان بدات
 و لئی رزگار نه بن ﴿وَيَنْفُورٌ﴾ جا نهی گه له کم ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْبَرَاءَةُ﴾ پتوانه و کیشانه
 راست و دروست نه انجام بدهن ﴿وَلَا تَحْشُرُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ وه کم و کوری مه کن له شت و مه کی
 خه لکیدا ﴿وَلَا تَقْتُلُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ و خراپه کاری مه کن (یا خراپه بلا و مه کنه وه) له زه ویدا ﴿وَلَا
 تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَبَسَ اللَّهُ خَيْرًا لَّكُمْ﴾ نه وهی خوا ده به پتله وه (له قازانجی حه لال) چاکتره بۆتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ﴾ نه گهر نیوه بر وادارن ﴿وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ﴾ و من پارسره نیم به سه رتانه وه ﴿وَلَا
 تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَبَسَ اللَّهُ خَيْرًا لَّكُمْ﴾ ووتیان نهی شوعه بی ﴿أَصَلُّوا لَكَ تَأْمُرُكَ﴾ نایا نو تزه که ت فرمانت پی ده دات ﴿أَنْ
 تَقْتُلَ﴾ که نیمه و ازیتین ﴿وَمَا تَعْبُدُهُ إِلَّا أَشْوَٰنًا﴾ له وهی باوو باپیرانمان په رسترو یانه ﴿أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا
 نَنْهَىٰ﴾ یان و ازیتین له وهی به ویستی خومان له مان و سامانماندا ده یکن ﴿إِنَّكَ لَأَنْتَ الْخَلِيسُ الرَّشِيدُ﴾
 به راستی توبه له نه کوری لی زان و هوشمه ندیت ﴿قَالَ يَنْفُورٌ﴾ وونی نهی گه له کم ﴿أَرَأَيْتُمْ﴾ هه و الم
 بده نی ﴿إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّنْ رَبِّي﴾ نه گهر من به لگه به کی روونم له لایه ن پهرو و دگارت هه بی بیت
 ﴿وَرَزَقْنِي مِن رَّبِّي فَاسْئَلْهُ﴾ وه روزه کی زورو باشی پیدابم له لایه ن خویه وه (چ مه به سنیکم هه به درو
 بکم) ﴿وَمَا أُرِيدُ إِلَّا الْإِيقَانَ﴾ وه من هه رگیز نامه ویت پیچه وانهی نبوه بکم ﴿إِنِّي أَنَا إِلَهُكُمْ عَزَّ﴾
 لهو (کاری) به رگری نیوهی لی ده کم (خوم بیکم) ﴿إِنْ أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا أَتَىٰ تَقْلَقْتُ﴾ من هیچ
 مه به سنیکم نی به ینجگه له چاک کردن و چاکسازی نه بیت نه و نه دهی بترانم و له توانامدا بیت
 ﴿وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ﴾ سه ر که و تنیشیم تنها به (پشتیوانی) خوا به ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم هه به و به ستو وه
 ﴿وَأَلَىٰ إِلَٰهٍ﴾ هه بولای نه ویش ده گهر نیمه وه ﴿وَلَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

﴿وَيَقُولُ لَا يُحْيِيكُمْ يَقَاتِي﴾ نہی گہلہ کہم دژاہہ تہتان لہ گہلم نہ بیتہ ہوی شہوی ﴿أَنْ يُصِيبَكَ﴾
 ﴿يَقُولُ مَا أَصَابَ﴾ تووشتان بیت ونبہی تہو (سزایہ) ی تووشی ﴿قَوْمُ نُوحٍ﴾ قَوْمُ نُوحٍ لَوْ قَوْمُ هُودٍ لَوْ قَوْمُ صَالِحٍ ﴿گہلی﴾
 نوح بان گہلی ہوو دیان گہلی صالح ہوو ﴿وَمَا قَوْمُ لُوطٍ يَنْتَقِبُونَ﴾ خو گہلہ کہی لوط دوور
 نی بہ لیٹانہوہ (جیان بہ سہر ہات) ﴿وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ﴾ وہ داوای لیور دنیش لہ پەر وەر د گارتان
 بکہن ﴿ثُمَّ تَوَلَّوْا إِلَيْكُمْ﴾ پاشان بگہر تہوہ بولای ﴿إِنَّ رَبَّكُمْ وَدُودٌ﴾ بہراستی پەر وەر د گارم
 میہرہ بانی دلسوزہ ﴿قَالُوا تَشْعَبُ﴾ ووتیان نہی شوہیب ﴿مَا نَفَقْتُمْ كَيْدًا﴾ نیمہ تہتا گہین
 لہ زوریک ﴿يَمَّا قُتِلَ﴾ لہوہی تو دہیلنیت ﴿وَلَا﴾ بہراستی نیمہ ﴿لَتَرْكَبُنَّ صَبْعًا﴾ تو بہ لاواز دہبین
 لہ ناوامندا ﴿وَلَوْلَا رَهْطُكَ﴾ خو تہ گہر (لہ بہر) خرمہ کانت نہ بوایہ ﴿لَتَرْكَبُنَّ﴾ دلیابہ پەر د بارانمان
 دہ کردی ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بَرٍّ﴾ (چونکہ) تو خوٹ ہیچ دہسہ لانیکت نی بہ لہ بہر امیہر نیمہدا ﴿وَلَا تَقُولُ﴾ ووتی نہی گہلہ کہم ﴿أَرَهْطَىٰ أَعْرَضْتُ عَنْكُمْ﴾ ثایا خرمہ کانم بہ دہسہ لات نرن لہ بہر امیہر
 نیمہدا ﴿مِنْ اللَّهِ﴾ لہ خوا ﴿وَأَتَّخَذْتُمُوهُ زُرَّاءَ كُمْ ظَهَرْنَا﴾ لہ کاتیکدا فرمانی تہو (خوا) تان پشت
 گوی خستوہ ﴿إِنَّ رَبَّكُمْ﴾ بہراستی پەر وەر د گارم ﴿يَمَّا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ﴾ ناگادارہ بہ ہرچی نیمہ
 دہیکہن ﴿وَيَقُولُ﴾ نہی گہلہ کہم ﴿اتَّبِعُوا أَمْرًا مَّكَارَ كُمْ﴾ کردہوہ بکہن لہ سہر بارو حالہتی
 خونان ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ بہراستی منیش کارو کردہوہ دہ کہم ﴿تَتَوَقَّعُ كُفْرًا﴾ لہ مہودوا دہزان
 ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ﴾ کئی سزای بو دیت ﴿بُخْرِي﴾ ریسواو سہر شوپی دہ کات ﴿وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ﴾ وہ کیش
 دروزنہ ﴿وَأَتَّبِعُوا أَمْرًا مَّكَارَ كُمْ﴾ جا چاوہروانی بکہن بہراستی منیش لہ گہلٹان چاوہروانم ﴿وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا﴾ کاتیک فرمانی نیمہ ہات (بو لہ ناوہر دنیان) ﴿فَجِئْنَا شَعْبًا﴾ شوہییمان رزگار کرد
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ وٹہوانہش پروایان ہتیا بوو لہ گہلیدا ﴿بِرَحْمَةٍ مِنَّا﴾ بہ بہزہیی لہ لایہن خو مانہوہ
 ﴿وَأَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ﴾ وہ ٹہوانہی ستمیان کرد بوو نالہو شریخہ کہ (نہ عرہ تہ کہ) گرتی
 ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دِغْرِهم جثثهم﴾ نیر ہموویان لہ مال و جینگا کانیاندا دہموہ پروو کہ وٹن و جوو لہ بان
 نہما (مردن) ﴿كَانَ لَرَهْطِهِمْ فِيهَا﴾ (وابان لیہات) وہ ک ہر تپیدا نہ بووین ﴿أَلَا بَعْدَ الْعَذَابِ﴾ بیدارین
 دووری و تیاچوون بو خہلکی مدیدہن ﴿كَمَا بَعَثْنَا نُوحًا﴾ وہ ک چوون گہلی سہموود تیاچوون
 و دوور بوون لہ پەر حمی خوا ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بینگو مان ناردمان ﴿مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا﴾ موسا
 بہ مو عجیزہ کانمانہوہ ﴿وَسُلْطَانٍ مُّبِينٍ﴾ وہ بہر اہرو بہ لگہی پروونہوہ ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ بو لای
 فیرعون و دہست و پیوہندہ کہی ﴿فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ﴾ بہ لام ٹہوان شوین فرمانی فیرعون کہ وٹن
 ﴿وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ﴾ لہ کاتیکدا فرمانی فیرعون راست و رہوانہ بوو ﴿وَلَا يَرْجِعُ﴾

﴿يَقْدُمُ قَوْمَهُ﴾ پیش گه‌له‌که‌ی ده‌کدویت ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌رؤزی دوا پیدا ﴿فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ﴾ نه‌مجا
 هه‌موویان ده‌بانه‌ناو ناگری دؤزه‌خ ﴿وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نای چهند خرابه‌ئو شوینه‌ی نه‌وانی
 بؤ ده‌بریت ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي هَذِهِ لَسَنُكَفِّرُهُمْ﴾ وه‌له‌م (دونیا) دا نه‌فریتیان به‌شویندا نیراوه ﴿وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾
 هه‌روه‌ها له‌رؤزی دوا بیشتدا ﴿بَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نای چهند خرابه‌ئو به‌خشر او‌هی پتیا به‌خشر
 ﴿ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغُرَى﴾ نه‌وه‌ی (باسکرا بؤت چهند هه‌والیکه) له‌هه‌والی شاره‌کانی رابوردو
 ﴿نَقْصُهَا عَلَيْكَ﴾ ده‌یگیرینه‌وه بؤت (له‌م سوره‌ته‌دا) ﴿مِنْهَا قَائِرٌ وَحَصِيدٌ﴾ هه‌ندیکیان مایون
 وه‌ندیکی نریان نه‌مایون (ویران بیون) ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وه‌ئیمه‌سته‌مان لی نه‌کردن
 ﴿وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ به‌لکو خویان سته‌مان کرد له‌خویان ﴿فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ﴾ جا هیچ سوودیکی
 پی نه‌گیانندن ﴿إِلَّا اللَّهُمُّ أَنْتَ﴾ نه‌و په‌رستراوانه‌یان ﴿يَدْعُونَ﴾ که‌ده‌یان په‌رستن و هاواریان لی ده‌کردن
 ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ له‌جیاتی خوا ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ به‌هیچ شئیک (سودیان پی نه‌گیانندن) ﴿لَمَّا جَاءَهُمْ أَمْرٌ كَبِيرٌ﴾
 کاتی فدرمانی په‌روه‌ردگارت هات (بؤ له‌ناو بردنیان) ﴿وَمَّا رَأَوْهُمُ غَيْرَ نَفِيسٍ﴾ نه‌و (بت) انه‌هیچیان
 زیاد نه‌کرد بؤ نه‌وانه‌ی ده‌یان په‌رستن (بیجگه‌زیان و له‌ناو‌چوون نه‌بیست) ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ﴾ نابه‌و
 شیوه‌یه‌سزادانی په‌روه‌ردگارت ﴿إِذَا أَخَذَ الْفَرْقَ﴾ کاتیک خه‌لکی شاره‌کان سزا ده‌دات ﴿وَهُی ظَلِيمَةٌ﴾
 له‌کاتیکدا سته‌مکار بیون ﴿إِنْ أَخَذَ﴾ به‌راستی توله‌سندنی نه‌و ﴿إِلَّا شَرِيبٌ﴾ نازار دهر و به‌ئینه
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ به‌راستی له‌ودا (باسکرا) په‌ندو نامؤزگاری هه‌یه ﴿لَعَنَ خَافٌ﴾ بؤ که‌سینک بترسیت
 ﴿عَذَابِ الْآخِرَةِ﴾ له‌سزای دوا برؤز ﴿ذَلِكَ يَوْمٌ﴾ نه‌و برؤزه‌برؤزیکه ﴿تَجْمُوعُ لَهُ النَّاسُ﴾ که‌ناده‌می بؤ
 کؤده‌کرینه‌وه ﴿وَذَلِكَ يَوْمُ مَقْشُودٍ﴾ وه‌وه‌برؤزیکسی دیار و به‌رچاوه (هه‌موان ناساده‌ن تیدا) ﴿وَمَا تَوْجِهُهُ﴾ وه‌ئیمه‌دوای ناخه‌مین ﴿إِلَّا لِأَجْلِ مَعْدُودٍ﴾ مه‌گه‌ر بؤ کاتیکسی دیار و به‌رچاوه نه‌بیست
 ﴿يَوْمَ يَأْتِ﴾ نه‌و برؤزه‌که‌دیت ﴿لَا تَكْفُرُ نَفْسٌ﴾ هیچ که‌س قسه‌ناکات ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌مؤله‌تی خوا
 ﴿فِيهِمْ شِقَاقٌ وَبَعِيدٌ﴾ نه‌وسا له‌ناو‌باندا هه‌یه‌بی به‌خت (وچاره‌ره‌ش) و هه‌یه‌به‌خته‌وه‌ر (وناسووده)
 ﴿فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا﴾ جا نه‌وانه‌ی پی به‌خت وچاره‌ره‌ش بیون ﴿فَفِي النَّارِ﴾ نه‌وه‌له‌ناو ناگردان
 ﴿لَهُمْ فِيهَا زُفْرٌ وَشَيْطٌ﴾ له‌ناو نه‌و (ناگه‌ره) دا هه‌ر ئاخ وئوف و هه‌نیسکیانه ﴿حَلِيدِينَ فِيهَا﴾ تیا پیدا
 ده‌میتنه‌وه به‌هه‌میشه‌بی ﴿مَا دَامَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمانه‌کان و زه‌وی بمیتیت (مه‌به‌ست پتی
 ناسمان و زه‌ویه‌له‌قیامته‌دا که‌نه‌وانیش هه‌ر ده‌میتن) ﴿إِلَّا مَذَاقَةً زُبْئٍ﴾ مه‌گه‌ر نه‌و که‌سه‌ی
 په‌روه‌ردگارت بیه‌ویت (ورزگاری بکات) ﴿إِنْ زُبْئٌ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارت ﴿فَعَالٌ لِمِائِيرٍ﴾
 نه‌وه‌ی که‌بیه‌ویت ده‌یکات ﴿وَأَمَّا الَّذِينَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی ﴿سُوءُوا﴾ که‌به‌خته‌وه‌ر و ناسووده‌کراون
 ﴿فَفِي الْجَنَّةِ﴾ نه‌وه‌له‌به‌هه‌شت دان ﴿حَلِيدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌بی ده‌میتنه‌وه تیا پیدا ﴿مَا دَامَتِ السَّمُوتُ
 وَالْأَرْضُ﴾ تا ناسمان و زه‌وی بمیتیت ﴿إِلَّا مَذَاقَةً زُبْئٍ﴾ مه‌گه‌ر نه‌و که‌سه‌ی په‌روه‌ردگارت بیه‌ویت
 ﴿عَظَمَةٌ غَيْرُ تَجْدُوزٍ﴾ نه‌وه‌به‌خشینیکه‌بی برانه‌وه

﴿فَلَا تَكُن مِّنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ که واته هیچ جزیره گومان و دودلیه کت نه بیست ﴿مَتَاعِ بُدْ هَؤُلَاءِ﴾ له (ناراستی) نه وهی نه وانه ده پهرستن ﴿مَتَاعِ بُدُونَ﴾ تنها نه وه ده پهرستن ﴿إِلَّا كَمَا تَبْدَأُ آتَاؤُهُمْ﴾ که باوو بایرانیان ده بیان پهرستن ﴿مِن قَبْلُ﴾ له وه و پیش ﴿وَأَنَّا لَمَوْفُقُونَ﴾ به راستی نیمه بییان ده ده بن به ته وای ﴿تَصِيبُهُمْ﴾ به شی خویان (له سزا) ﴿عَذَابٌ مُّقْتَصِفٌ﴾ به یی لی که مکر دنه وه (پراوهر) ﴿وَأَنزَلْنَا الْقُرْآنَ﴾ سویند به خوا به راستی نیمه به خشیمان ﴿مُوسَى الْكَتَبِ﴾ به موسا پراوی (تهورات) ﴿فَأَخْلَفَ بِهٖو﴾ نه مجا جباوازی تبتا کرا ﴿وَلَا يَكْتُمُ سَبَقَت﴾ نه گهر له بهر بر یاریک نه یوا به که پیشتر دراوه ﴿مِن رَّبِّكَ﴾ له لایه نی به روه ردگار نه وه ﴿لَقِضَىٰ بَيْنَهُمْ﴾ دادوهری ده کرا له یتوانیاندا ﴿وَأَنَّهُمْ﴾ و به راستی نه وانه ﴿لَقِيَ شَکْرًا مَّرِيبًا﴾ له گومان و دوو دلبدان لهو (قورخانه) ﴿وَأَن كَلَّا﴾ بینگومان هم موو (نه وانه ی جباوازن) ﴿لَمَّا بَوَيْتُمْ مَّكَّةَ وَنَكَّرْتُمْ﴾ به روه ردگار (پاداشتی) کرده وه کانبان به ته وای پی ده دات ﴿إِنَّمَا يَعْمَلُونَ خَيْرًا﴾ به راستی نه و ناگاداره به ههر کرده وه به که که ده بکهن ﴿فَأَسْتَفْتِرْ كَمَا أَمَرْتَ﴾ که واته راست به بهو شیوهی فدرمانت پیدراوه ﴿وَمَنْ تَابَ مَعَكَ﴾ وه نه وانه ش تویه بان کرده وه له گهل تقودا (و گهر اونه ته وه) ﴿وَلَا تَقْتُلُوا﴾ زیاده بهوی مه کهن ﴿إِنَّمَا يَعْمَلُونَ بِحَسْبِ﴾ به راستی نه و (خوا) بینایه به ههر کرده وه به که که ده بکهن ﴿وَلَا تَرْكُؤُوا﴾ بال مه دهن ﴿إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به وانه وه که سته میان کرده وه ﴿فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ﴾ چونکه دوو جاری ناگری دوزه ده بن ﴿وَمَا الْكَافِرِينَ دُونََ النَّارِ﴾ و بینجکه له خوا هیچ پشتیوانیکتان نابی ﴿ثُمَّ لَا تَمُوتُ﴾ پاشانیش یار مه تی نادرین ﴿وَأَقْبِرَ الصَّلَاةَ﴾ وه نویژ نه نجام بده ﴿طَرَفِ النَّهَارِ﴾ له م سهرو نه و سهری روزدا (له به یانبان و یتواراندا) ﴿وَوَلَقَدْ لَقِيَ الْأَيُّلُ﴾ و له به شیک له شه ودا ﴿إِن الْحَسَنَتِ﴾ چونکه به راستی (کرده وه) چاکه کان ﴿يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ﴾ (کرده وه) خرابه کان لاده بدن و ده یانسر نه وه ﴿ذَلِكَ ذِكْرِي لِلْكَافِرِينَ﴾ نه وه به ند و ناموزگاری به یز په ند و هر گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وه خور اگر به ﴿إِنَّا اللَّهُ﴾ چونکه به راستی خوا ﴿لَا يَجْنِعُ أَخْرَأَ الْخَبِيرِينَ﴾ پاداشتی چاکه کاران وون ناکات ﴿فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ﴾ دهی بابویه له ناو نه و نوممه تانه ی ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ که له پیش نیوه دابوون ﴿أَزْلُوا بَقِيَّةَ﴾ که سانی خواوه نایین و ژیری ﴿يَتَمَوَّنَ عَنِ الْقَسَاوِ فِي الْأَرْضِ﴾ که بهر گریان بکر دایه له خرابه کاری له زه ویدا ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ مه گهر که مینک ﴿وَمَنْ أَحْبَبَ إِلَهُمْ﴾ له وانه ی رزگارمان کردن لهو گه لانه دا ﴿وَأَنبَحَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أَتَوْا بِهِو﴾ وه نه وانه ی که سته میان کرد شوینی ژبان خوشی و پراوردن که وون ﴿وَكَاوُوا مُجْرِمِينَ﴾ و به رده وام بوون له خرابه کاری ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ إِلَهُكَ الْفَرِيقِ يَطْلُو﴾ ههر گیز به روه ردگار به سته م خه لکی شارو گونده کان له ناو نابات (واته خوی گه وره سته مکار نه) ﴿وَأَنَّهُمَا مُصْلِحُونَ﴾ له کاتبکدا دانیشتوانی (نه و شارانه) موصلح و چاکه کار بوون ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ﴾ گھر پروردگار ت بیویستایہ ﴿لَجَعَلَ النَّاسَ﴾ گشت خدایکی دہ کرد ﴿أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 بہ (پہرہوی) یدک نایین ﴿وَلَا يَرِئُونَ مَخِيفِينَ﴾ بہ لام نہوان بہرہوام جیاوازدهین ﴿الْأَمَنَ تَجِزَ﴾
 رَبُّكَ ﴿مَهْ گھر کہ سیک پروردگار مہرہ بانی لہ گدل کردیت ﴿وَلِذَلِكَ خَلَفَهُمُ﴾ وہ ہدر لہ بہر
 نہوشی دروستی کردوون ﴿وَوَعَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ﴾ بریاری پروردگار دہر چوو (کوٹایی ہات)
 ﴿لَا تَمْلِكُنَّ﴾ کہ سویتد بہ خوا دوزخ ہر دہ کم ﴿مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ لہ جنو کہ و لہ نادہمی
 ہموو ہیکہوہ ﴿وَكَلَّا نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ ہمووت بڑ دہ گیریتہوہ ﴿مِنَ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ﴾ لہ ہدوالی ہیتہ مہران
 (علیہم السلام) ﴿مَا تَكُنَّ بِهٖ قُوَادِكُ﴾ بڑ نہوہ کہ دلی قوی ہی دامہ زراو بکہین ﴿وَحَاجَّةً لَّكَ فِي هَذِهِ الْحَقِّ﴾
 وہ لہم (سورہ تہ) دا حق و راستیت بڑ ہاتوہہ ﴿وَمَوْعِظَةً لِّدُكْرِ الْمُتُؤِمِّنِينَ﴾ وہ ناموز گاری و بہندیسی
 تیایہ بڑ پرواداران ﴿وَقُلْ لِلَّذِينَ﴾ وہ بلی بہوانہی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ کہ پروا ناہین ﴿اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانِكُمْ﴾
 تیوہ کار و کردوہ بکہن لہ سہر نہو شیوہی خوتان (کہ نہوہ تان لہ سہری) ﴿إِنَّا عَمِلُنَا﴾ بیگومان
 نیمہش کردوہ دہ کہین (بہ گوترہی نہوہی کہ خودا فرمانی ہی کردوین) ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ﴾
 ﴿إِنَّا مُنْظِرُونَ﴾ نہو سا چاوہروانی بکہن (بڑ بہ سہرہاتی خراب) بہ راستی نیمہش چاوہروانین ﴿وَلِلَّهِ عِثَابُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وہ تہنہا بڑ خواہ (زانینی) نہینی ناسمانہ کان وزہوی و تہنہا ہر
 نہویش ہی ناگادارہ ﴿وَالَّذِينَ يَرْجِعُ﴾ ہمر بقولای نہویش دہ گہر نیریتہوہ ﴿الْأَمْرُ كُلُّهُ﴾ ہموو کار
 و باریک ﴿فَأَعِزُّدُوهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ﴾ کہواتہ نہو بہرستہو ہرہشت بہو بیہستہ ﴿وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾
 وہ بیگومان پروردگار ہی ناگانہ لہ ہمر کردوہ بہک تیوہ دہیکہن.

سورہ فی یوسف

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خواہ بہخشندهی مہرہ بان

﴿الر﴾ بہ (تہلیف، لام، را) دہخوینریتہوہ خوازاناترہ بہ ماناکہی بڑ زانیاری زیاتر سہیری سہرہنای
 سورہ فی (البقرہ) بکہ ﴿تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ نہمانہ نیشانہ کانی کتیبی ناشکران ﴿إِنَّا﴾
 أَنزَلْنَاهُ ﴿بِهِرَاسَتِی نیمہ نار دومانہ نہ خواوہوہ ﴿قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورٹانیک بہ عہرہ ہی ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾
 بڑ نہوہی زہیرین و لئی ی نی بگہن ﴿عَنْ نَّقُصُّ عَلَيْكَ﴾ نیمہ دہ گیریتہوہ بڑ نہو ﴿أَحْسَنَ﴾
 الْقَصَصِ ﴿جوان ترین چیروک و بہ سہرہات ﴿بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذِهِ الْقُرْآنُ﴾ لہ رینگای نہم قورٹانہوہ
 نیگامان کردوہ بڑ ﴿وَأَنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ ہدر چہندہ تو لہ ہیش (ہاتنی) نہم قورٹانہدا ﴿لَعَلَّ الْغَافِلِينَ﴾
 لہم بہ سہرہاتہ ہی ناگا ہویت ﴿إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ﴾ (ہیریان خہرہوہ) کاتیک یوسف بہ باوکی
 ووت ﴿يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ﴾ نہی بابہ گیان بہ راستی من لہ خہو مدادیم ﴿أَحَدَ عَشَرَ كُوكَبًا﴾ یازدہ تہستیرہ
 ﴿وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و مانگ و رور ﴿رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ﴾ دیمن سوزدہ بان بڑ دہبردم ﴿۱﴾

﴿قَالَ يٰٓيُوسُفُ﴾ ووتی نه‌ی کوری شیرینم ﴿لَا تَقْصُصْ رَآءَاكَ﴾ خه‌وه‌ک‌ت مه‌گیره‌وه ﴿عَلٰی اٰخُوْتِكَ﴾
 بز براکانت ﴿وَيَكْبُدْ اِلٰكَ كِبَادًا﴾ نه‌وه‌ک به‌هزیه‌وه قبل و پیلانکت لی بگپرن ﴿اِنَّ الشَّيْطٰنَ﴾ به‌راستی
 شه‌بتان ﴿اِنَّ سَنَیْ عَدُوِّیْنِیْ﴾ دوزمنیکی ناشکرایه بز ناده‌می ﴿وَوَكَّدَ اِلَیْكَ یَحْزَنُ﴾ نابو و شتیه‌به
 هه‌لت ده‌بزیتریت ﴿بِیْزِیغِهِ مَبْرَیْهِی﴾ ﴿رَبُّكَ﴾ به‌روه‌ردگارت ﴿وَعَلِمْتَ مِنْ تَآوِيلِ الْاَحَادِیْثِ﴾
 وه‌فتری لیکدانه‌وه‌ی خه‌ونه‌کانیشته ده‌کات ﴿وَرَبِّیْمُ نِعْمَۃٌ عَلَیْكَ﴾ وه‌نیمه‌ت و به‌هره‌ی خوی
 ته‌واو ده‌کات بزت ﴿وَعَلٰی اِلٰی یَعْقُوْبَ﴾ وه‌بزینه‌ماله‌ی به‌عقوبیش ﴿کَمَا اَتَمَّعَا عَلٰی اٰوٰیكَ﴾ هه‌ر چوینک
 ته‌واوی کرد بز هه‌ردوو باپیره‌ت ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ له‌پیشدا ﴿اِنَّ هِمَّی وَاشْحُوْی﴾ که‌نیبراهیم و نیسحاق
 ﴿اِنَّ رَبَّكَ عَلِیْمٌ حَکِیْمٌ﴾ به‌راستی به‌روه‌ردگارت زانای کار دروسته ﴿اَلَمْ تَرَ کَانَ فِیْ یُوسُفَ وَاٰخُوْتِهِ﴾
 سویند به‌خوا به‌راستی له‌به‌سهر هاتی یوسف و براکانی دا ﴿اِنَّکَ لَلسَّابِقِیْنَ﴾ به‌ندو ناموزگاری هه‌به
 بز پرسبار که‌ران ﴿اِذْ قَالُوْا﴾ کاتیک (براکانی یوسف) ووتیان ﴿یُوسُفُ وَاٰخُوْی﴾ بیگو مان یوسف
 و براکه‌می ﴿اَلْحَبُّ اِلٰی اٰیْمَانِنَا﴾ خوشه‌ویسترن له‌نیمه‌به‌لای باو که‌مانه‌وه ﴿وَنَحْنُ غٰصِبٌۭ﴾ له‌کاتیکدا نیمه
 کومه‌لنکی به‌هیز و توانین ﴿اِنَّ اٰیَاتَا﴾ به‌راستی باو که‌مان ﴿لَیْیَ صَلَّلَیْمُیْنِ﴾ له‌هه‌له‌به‌کی پروون و
 ناشکر ادابه ﴿اَفَقُلُوْا یُوسُفُ﴾ (هه‌ندیکیان ووتیان) یوسف بکوژن ﴿اَوْ اَطْرِحُوْهُ اَرْضًا﴾ یا فربی بده‌نه
 زه‌وی به‌کی دوور ﴿یَخْلُ لَکُمۡ رَیۡجٌۭ اَیُّکُمۡ﴾ (ته‌و کاته) سه‌رنجی باو کتان ته‌نیا بولای نیوه‌ده‌بیت
 ﴿وَتَكُوْنُوْا مِنْۢ بَعْدِهِۦ قَوْمًا صٰلِحِیْنَ﴾ و له‌دوای نه‌وه‌وه‌ده‌بن به‌کومه‌لنکی چاکه‌کار (به‌تزیه‌کردن) ﴿اِنَّکُمْۤ اِلٰیَّ رٰجِعُوْنَ﴾
 به‌لکو فربی بده‌نه بنی بیرنکه‌وه ﴿بَلْکَیۡفَۃٌۭ بَعۡضُ السَّیَّارَةِ﴾ هه‌ندیک له‌کار و اتیه‌کان (ده‌ی دوزنه‌وه)
 و هه‌لی ده‌گرن ﴿اِنْ کُنْتُمْ فٰعِلِیْنَ﴾ ته‌گه‌ر نیوه (کاره‌که) هه‌ر ده‌که‌ن ﴿قَالُوْا اِنَّاۤ اِنَّمَاۤ اٰمَنَّا عَلٰی یُوسُفَ﴾
 (پاش کیشانی نه‌خشه و پیلانه‌که‌یان) ووتیان نه‌ی باو کی به‌ریزمان له‌به‌رجی تو له‌یوسف لیمان
 دلنیانیت و (به‌گومانیت لیمان) ﴿وَلَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ﴾ له‌کاتیکدا که‌نیمه‌دل‌سوزو خه‌مخورین بزوی ﴿اِنَّۤ اٰیٰتِیۡهٖۤ اَمَّا عَدَاۤ اٰیٰتِیۡهٖۤ﴾
 سبه‌ینی له‌گه‌لمان بینیره (بزه‌رو ده‌شت) ﴿یَرْجِعْ وَیَلُتْ﴾ (به‌ناره‌زووی خوی) خواردن
 بیخوات و باری بکات ﴿وَلَاۤ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ﴾ و بیگو مان نیمه‌پاریزگاری ده‌که‌ین ﴿قَالَ اِنِّیْۤ اِنۡتَ خَیۡرٌۭ﴾
 (باو کیان) ووتی به‌راستی دلته‌نگ و خه‌مبار ده‌یم ﴿اَنْ تَذٰهَبَۤ اِیَّیۡهٖۤ﴾ که‌نیوه یوسف به‌رن (له‌گه‌ل خوتان)
 ﴿وَلَخٰۤی اَنْ یَّأْكُلَہُ الذِّیۡنُ وَاَسْرَعَتۡهُ عَیۡنُہٗۤ اَوْیۡتُ﴾ وه‌ده‌ترسم که‌نیوه لینی بی ناگابن و گورگ بیخوات
 ﴿قَالُوْا لَیۡنَ اَکَلَهٗ الذِّیۡنُ﴾ ووتیان چوون گورگ ده‌بیخوات ۱۹ ﴿وَنَحْنُ غٰصِبٌۭ﴾ له‌کاتیکدا نیمه
 کومه‌لنکی به‌هیزین ﴿اِنَّاۤ اِذَا الْخَیۡرُ رَیۡتُ﴾ به‌راستی ته‌و کاته نیمه‌زه‌ره‌ر مه‌ندیسن (پروو زه‌ردی تو
 ده‌بین) ﴿۝﴾

﴿فَلَمَّا ذَهَبُوا بِوَيْهٍ﴾ نه‌مجا کاتیک یوسفیان برد له‌گه‌ل خزیان ﴿وَأَجْمَعُوا أَنْ يَجْعَلُوا فِي عَيْنَيْ آلِ يَاقَانَ﴾
 وه‌هموو بریار یاندا بیخه‌نه بنی بیره‌کده ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ﴾ وه‌نیمه وه‌جی و سرووشمان بۆ (یوسف)
 کرد ﴿لَتَجِدَنَّاهُمْ بِأَمْرِ هَٰذَا﴾ سوئند به‌خواه‌والی نه‌م کاره‌یان پی ده‌ده‌یت (که‌پیان کردی)
 ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتیک‌دا نه‌وان هه‌ست ناکه‌ن ﴿وَجَاءَ وَابِئَاهُم عِشَاءَ يَبْكُونَ﴾ جا ئیواره
 دره‌نگانیک (براکانی یوسف) به‌گریانه‌وه هاتنه‌وه بۆلای باوکیان ﴿قَالُوا يَا بَنَانَا﴾ وونیان نه‌ی
 باوکی نیمه ﴿إِنَّا ذَهَبْنَا لَأَشْيَقَ﴾ به‌راستی نیمه رویشترین پیشبر کیمان ده‌کرد ﴿وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتْعُونَا﴾
 و یوسفمان لای شتومه‌که کانمان به‌جی هیتشت ﴿فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ﴾ بۆیه‌گورگ خواری دی ﴿وَمَا أَنْتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَّنَا﴾ وه‌تۆ قه‌ت باوه‌ر به‌نیمه ناکه‌یت ﴿وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ﴾ هه‌رچه‌ند نیمه راستگوش
 بین ﴿وَجَاءَ وَعَلَى قَوْمِیهِ بِذُرِّ ثَبٍ﴾ (براکانی) کراسه‌که‌ی (یوسف) یان هیتایه‌وه که‌خوینی
 دروینه‌ی پیوه‌بوو ﴿قَالَ يَلِی سَوَکَ لَکُمُ النَّفْسُ امْرَأَتُ﴾ (باوکیان) ووتی به‌لکودل و دروونی خوتان
 نه‌م کاره (ناپه‌سه‌نده‌ی) بۆ ئاسان و جوان کردوون ﴿فَصَبَّرَ جَمِیلًا﴾ (ووتی جا ئارام ده‌گرم) به‌ئارام
 گرتینکی چاک و په‌سه‌ند ﴿وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ﴾ خواش یارمه‌تی ده‌رمه‌له‌سه‌ر نه‌وه‌ی
 یاسی ده‌که‌ن ﴿وَجَاءَتْ سَبَّارَةً﴾ جا کاروانیک هات ﴿فَأَرْسَلُوا وَرَدَهُمُ﴾ و ئاو هیتیره‌که‌یان نارد
 (بۆ ئاو) ﴿فَأَذْنُ دَلْوَةٍ﴾ نه‌ویش دۆلچه‌که‌ی داهیل بۆ ئاو بیره‌که ﴿قَالَ بَشْرِي﴾ (که‌دۆلچه‌که‌ی
 هیتایه‌سه‌ره‌وه) ووتی نه‌ی خه‌لکینه‌مورده‌بی ﴿هَٰذَا غُلَّتْ﴾ نه‌مه‌کوریکه ﴿وَأَسْرَدُ مِصْبَعَةً﴾ وه‌نه‌وان
 (یوسف) یان شارده‌وه کردبانه‌کالای بازرگانی ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خوا زانایه‌به‌وه‌ی
 نه‌وانه‌ده‌یکه‌ن ﴿وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍ بَخِيسٍ﴾ و فروشتیان به‌نرخیکی که‌م ﴿وَدَرَاهِمَ مَقْذُودَةٍ﴾ که‌چه‌ند
 ده‌ره‌مینک بوو ﴿وَوَكَّلْنَا لَهُمُ الْبُیُوتَ﴾ و نه‌وان بی نیاز بوون لیلی (چونکه‌ده‌ترسان رازیان
 ده‌رکه‌وئست) ﴿وَقَالَ الَّذِي اشْتَرَاهُ مِنْ مِصْرَ لَا مَرَاتٍ بِهِ﴾ وه‌نه‌و که‌سه‌ی له‌میسر یوسفی کبری
 ووتی به‌ژنه‌که‌ی ﴿أَعْرِی مَثْوًی﴾ ریزی لی بگه‌ر (شوینی حه‌وانه‌وه‌ی چاک بۆ ئاماده‌بکه)
 ﴿عَسَى أَنْ يَبْعَثَ﴾ به‌لکو سوودمان پی بگه‌به‌نیت ﴿أَوْ يَشْتَرَهُ وَلَدًا﴾ یان بیکه‌ین به‌کورپی خۆمان
 ﴿وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ﴾ نابهم جوړه یوسفمان جی گیر کرد (و پله‌و پابه‌مان پیندا)
 له‌زه‌وی (میسر) دا ﴿وَلِنُعَلِّمَهُمُ تَأْوِيلَ الْأَحَادِيثِ﴾ (نه‌مه‌مان کرد) تا فیری خه‌و لیکدانه‌وه‌ی بکه‌ین
 ﴿وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ﴾ وه‌خوا به‌سه‌ر کاری خویدازان و به‌ده‌سه‌لانه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام
 زوړبه‌ی خه‌لکی نازانن ﴿وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ وه‌کاتیک بوو به‌پیاو و پی گه‌یی ﴿فَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾
 فرمان به‌وایی و زانیارمان پیندا ﴿وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ وه‌نابهم جوړه پاداشتی چاکه‌کاران
 ده‌ده‌ینه‌وه ﴿۱۱﴾

﴿وَرَوَدَتْهُ الْمَلِكُ وَفِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ﴾ ته و نافرته می یوسف له مالیدا بوو ده ست تیکه لای (وخیانه می) له یوسف ویست ﴿وَعَلَّقَتِ الْأَوْتَابُ﴾ و هه موو دهر گاکانی داخست ﴿وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ﴾ ووتی دهی و هره پیشه وه بو ته وهی بۆت نامه کراوه ﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) ووتی من به نا ده گرم به خوا ﴿إِنَّهُ زَيْقُ﴾ به راستی تهو (خوا) بهر و هردگاری منه ﴿أَحْسَنَ مَثْوًى﴾ بهزی لی گرتووم ﴿إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ به راستی ستم کاران بزگاریان نایست ﴿وَلَقَدْ هَمَمْتُ بِهِ وَهَمَّ بِهَا﴾ سویند به خوا بیگرمان تهو ژنه به ته وای نیازی (تیکه لی زن و میردی) یوسفی کرد، یوسفیش نیازی تهو ژنه می ده کرد به خه ته ره می نه فسی به شهر می ﴿لَوْلَا أَن رَّاهُ أَبْرَهَنَ رَبِّهِ﴾ نه گهر تهو به لکه پوونه می بهر و هردگاری نه دیبایه ﴿كَذَلِكَ﴾ نابو جزره (به لکه مان نیشانی یوسف دا) ﴿لِيُصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَةَ﴾ بۆ ته وهی خرابه و داوین پیسی لی دوور به خه پنه وه ﴿إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ﴾ چونکه به راستی تهو (یوسف) له بدنده پاک و هه لیزار ده کانی نیمه به ﴿وَأَسْبَغَ الْأَبَاطُ﴾ (یوسف و نافرته که) ههر دوو کیان بهر اگردن گه شته لای دهر گاکه (یوسف بۆ خور بزگار کردن و ژنه که می (عزیزی میصر) یش بۆ ته وهی بگات به یوسف (بۆ به جیه پتانی مبه سنی خوی) ﴿وَلَقَدْ تَقَبَّلْنَاهُ مِنْ دُبُرِهِ﴾ (نافرته که) کراسه که می (یوسفی) دراند له دواوه ﴿وَالْقِيَامَتُهَا﴾ جا ههردوو کیان تووشی میردی (نافرته که) بوون ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ له بهر دوم دهر گاکه (ی دهر وه) دا ﴿قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا﴾ (نافرته که بۆ ته وهی خوی لهو تاوانه به دوور بگریست و خیانه ته که می دهر ته که ویت) به پهل ووتی: سزای تهو که سه چه که ویست پیستی خرابه (داوین پیسی) له گه ل خیزانه که تدا بکات ﴿إِلَّا أَنْ تُسَمِّنَ أَرْعَابُ الْيَمْرِ﴾ جگه له وهی بهند بگریست یان سزایه کی سه خت بدریت ﴿قَالَ هِيَ رَوَدَّتْنِي عَنْ نَفْسِي﴾ (یوسف) ووتی تهو (ژنه) داوین پیسی له من و ویست ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ أَهْلِهَا﴾ تهو سا شایه تیک له که س و کاری تهو (نافرته) شایه می دا ﴿إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾ (ووتی) نه گهر کراسه که می (یوسف) ﴿فَدَمِنَ فُجْرٍ﴾ له پیشه وه در تشرایت ﴿فَصَدَقَتْ﴾ تهو نافرته که راست ده کات ﴿وَهُوَ مِنَ الْكَذِبِينَ﴾ وه (یوسف) له دروزنان (خرابه کارانه) ﴿وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ﴾ وه نه گهر کراسه که می ﴿فَدَمِنَ دُبُرٍ﴾ له دواوه در تشرایت ﴿فَكَذَّبْتَ وَهُوَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ تهو نافرته که دروزنه کات و (یوسف) له راست گویانه ﴿فَلَمَّا رَأَى قَمِيصُهُ﴾ تهو مجا کاتیک (عزیز) یینی کراسه که می یوسف ﴿فَدَمِنَ دُبُرٍ﴾ له دواوه دراوه ﴿قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَذِبِكُمْ﴾ ووتی به راستی تهو له فرو فیللی تهو می (نافرته) ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ به راستی فرو فیللی تهو زور گه وره به ﴿يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ هَذَا﴾ (عزیز ووتی) یوسف وازیته لهم کاره و باسی مه که ﴿وَأَسْتَغْفِرِي لَذَلِكِ﴾ و (ژنه که) نوش بۆ گونا هه که ت داوای لیوردن بکه ﴿إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الْخَاطِئِينَ﴾ چونکه به راستی تو له پیری تاوانبارانی ﴿وَقَالَ يَسْرَةٌ فِي الْمَدِينَةِ﴾ (ده سته به ک) له ژنانی شار (باش ته وهی هه واله که یان بیست به ته شهر وه) ووتیان ﴿أَمْرًا أَعْرَبَ﴾ ژنه که می عه زیز (ی میصر) ﴿تُرَوِّدُفْنَاهَا عَنْ نَفْسِهِ﴾ ده به ویت (هه و له ده) له گه ل غولامه که می داوین پیسی بکات ﴿فَدَسَّغْنَاهَا حَيًّا﴾ به راستی خوشه ویستی (تهو غولامه) چو وه ته ناو بهر دهی دلی ﴿إِنَّا لَنَرَاهَا﴾ به راستی نیمه تهو (ژنه) ده بینن ﴿فِي صَكِّ لَيْلٍ﴾ له گومرایه کی پروون دایه ﴿

﴿فَمَا تَسْمَعُ مِنْ كَافِرِينَ﴾ جا کاتیک ژنه که (ی عه ریز) تانه و تہ شہری ئەوانی بیست ﴿أَنْتَ الْيَهُودِي﴾ ناردی بہ دواياندا ﴿وَأَنْتَ تَدْعُهُمْ كُفَّارًا﴾ نامادہی کردہ بویان شونینی (خوشی دانیشن و) شان دادان ﴿وَأَنْتَ تَدْعُهُمْ كُفَّارًا﴾ و ہدیہک لہوان چہ قویہ کی پیندان (ہو میوہ لہت کردن) ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ عَلَیْهِ﴾ ئەوسا ووتی (بہ یوسف) وەرہ بۆ ناویان (بابینین) ﴿فَقَالَتْ إِنَّهُ أَكْرَبُ﴾ ہەر کہ ئەو (یوسف) یان بینی حہ پەسان (لہ جوانی ئەودا) ﴿وَقَطَعْنَا أَلْسِنَهُ﴾ و ہەموویان (لہ کاتی میوہ لہتکردندا) دەستی خو بایان بیری ﴿وَقُلْنَا حَسْبُ لَنَا﴾ ووتیان پاکسی وینگہردی بۆ خوا ﴿مَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ﴾ ئەمە تادەمی نییہ ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ﴾ ئەمە تەنہا فریشتە یەکی بەرزو بەرئزہ ﴿قَالَ﴾ (ژنہ کہ) ووتی پینان ﴿فَدَلِّلْ لَنَا الْآيَةَ﴾ ئەمە ئەو کہ سەبە کہ ﴿لَتُنْتَبِئَ بِهِ﴾ ئیوہ سەر زەنشتی متان دە کرد لہ سەری ﴿وَلَقَدْ رَؤِدْنَاهُ عَنْ نَقِيدِهِ﴾ وە سویند بہ خوا بینگومان و بستم دەستم لہ گەل تیکەل کات ﴿فَأَسْتَصْرَفْ﴾ بہ لام ئەو خزی گرتوہ (نەیکرد) ﴿وَلَمَّا لَمْ يَنْجَلْ مَا مَأْمُورٌ﴾ وە سویند بہ خوا ئەگەر ئەوہی فەرمانی پی دە کہم نەیکات ﴿لَتَسْجُتَنَّ وَلِتَكُونَا مِنَ الْخَاشِعِينَ﴾ ئەوہ بینگومان بەند دە کریت و لہ پرسیوایان دە بیست ﴿قَالَ رَبِّ الْيَسْحَنُ أَحَبُّ إِلَيَّ﴾ (یوسف) ووتی ئەی پەر وەر دگاریم بەند کردم لا خوشترہ ﴿مِمَّا يَدْعُونَ إِلَهًا﴾ لہوہی کہ ئەوانہ داوای دە کہن لیم (کہ بیکەم) ﴿وَالْأَفْصَرُ عَنِّي كَيْدُهُنَّ﴾ وە ئەگەر پیلانی ئەو ژنانەم لسی لانەدەہی ﴿أَحَبُّ إِلَيْهِ﴾ لہوانیہ دلم بۆ لایان بپروا (حەزیان لسی بیکەم) ﴿وَأَلْكَ مِنَ الْجَاهِلِينَ﴾ پاشان لہ نەفامان دەبم و دەجمہ پیزیانہوہ ﴿فَأَسْجَبَ لَهُ رَبُّهُ﴾ ئەوسا پەر وەر دگاری دوعاکەہی لسی وەر گرت ﴿فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ﴾ و پیلانہ کەہی ئەو (ژنانہ) ی لسی لادا ﴿إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ بەراستی ہەر خوا بیسەری زانیہ ﴿ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ تَحْتِ مَآزُورِ الْأَيْدِ﴾ ئەمجا بویان دەر کہوت و پینان چاک برو پاش ئەوہی ئەو ہەموو بەلگەیان (لسی) بینی ﴿لَتَسْجُتَنَّ خَشَعًا﴾ تاماوە یەک بەندی بکەن ﴿وَدَخَلَ مَعَهُ الْيَسْحَنُ فَتَيَانٌ﴾ ئەوسا دوو کویری لاو (خزمەتکار) لہ گەلسی چوونہ بەندیخانہ ﴿قَالَ أَخَذْتُهَا﴾ بہ کینکیان ووتی (بہ یوسف) ﴿إِنِّي أُرِيكَ﴾ بەراستی لہخەودا خۆم دی ﴿أَعَصِرُ حَمْزًا﴾ تریم دە گوشی کہ دەپی بہ عەرہق ﴿وَقَالَ الْآخَرُ﴾ وە ئەوی تریان ووتی ﴿إِنِّي أُرِيكَ﴾ بینگومان لہخەودا خۆم دی ﴿أَحْمِلُ قَرْقَرًا﴾ نانم ہەلە گرت بہ سەر سەرمەوہ ﴿تَأْكُلُ الظَّيْرُ مَنَةً﴾ بالندہ لسی دەخوارد ﴿لَتَسْجُتَنَّ أَوْ يَلْبَسَ﴾ لیکدانہوہی ئەو (خەو)ەمان پی بلی ﴿إِنَّا نَرَى كَيْدَ الْمُحْسِنِينَ﴾ بەراستی ئیمہ تۆ لہ چاکہ کاران دە بینن (کہ چاک خەو لہ یەک دەدەیتەوہ و پەر زینی دە کہیت) ﴿قَالَ لَا يَأْتِيَكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ﴾ (یوسف) ووتی : (سبەینی) هیچ خۆراکیکتان پی نادریت کہ بیخۆن ﴿إِلَّا تَأْتِيَا كَمَا يَأْتِيَانِي﴾ بہ ہەر دوو کتان دە لیم چی وچیتان بۆ دە ہینن ﴿قَالَ أَنْ يَأْتِيَا كَمَا﴾ پیتش ئەوہی بگاتە لاتان ﴿ذَلِكَ مَا عَلَّمَنِي رَبِّي﴾ ئەمەش لہو بہ ہرانہ یە کہ پەر وەر دگاریم فیری کردوم ﴿إِنِّي نَرَكُمَا﴾ بەراستی من وازم ہیتاوە ﴿مَلَأَ قَرْقَرًا﴾ لہ ناینی گەلنیک ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ﴾ کہ پراویان بہ خوا نہ ہینا ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ وە ئەوان پی پراوش بوون بہ پۆزی دواپی ﴿۷۷﴾

﴿وَأَنبِئْهُمْ بِآيَاتِنَا﴾ و ده شوینی نایبی باوو باپیرانم که و سووم ﴿إِذْ هَبْنَا قُرَيْشًا وَبَعَثْنَا﴾ که (نایبی) نیر اهیسم و نیسحاق و یه عقوبه ﴿مَا كُنَّا لَنَا﴾ شایسته و شیاونی به بزمان (بؤ شوینکه و توانی نیر اهیسم) ﴿أَن نُّشْرِكَ بِآلِهَتِنَا مِنْ شَيْءٍ﴾ که هیچ شتیک بکهین به ماویهش بؤ خوا ﴿ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا﴾ نه مهش چاکه و به هره ی خوابه به سهر نیمه وه ﴿وَعَلَى النَّاسِ﴾ وه به سهر خه لکیشه وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به لام زوربه ی خه لکی سوپاسی خوا ناکه ن ﴿يَصْلِحْ فِي السَّجَنِ﴾ نه ی دوو هاوړینکه ی به ندینخانه م ﴿إِذْ أَبَاتُ كَوْنُ خَيْرٍ﴾ ثابا چهند خوابه کی جیاجیا باشترن ﴿أَرَأَيْتَ إِذْ أَنزَلْنَا إِلَيْنَا﴾ بان خوابه کی تاکی به ده سه لات ﴿مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ نیوه بینجگه له خوا هیچ شتیک ناپه رستن ﴿إِلَّا الْأَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَتُشْرِكُونَ﴾ جگه له چهند ناوینک نه بیت که نیوه و باوو باپیرانان ناوتان ناوون (خودا) ﴿مَا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ﴾ خوا هیچ به لگه به کی ده ربار دیان نه نار دفته خوار وه (که نه واته به رستن) ﴿إِنْ لَكُمُ الْإِلَٰهَةُ﴾ بیگومان بریار نه نها بؤ خوابه ﴿أَنْتُمْ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا يَٰهُ﴾ فدرمانی داوه بینجگه له و هیچ شتیک نه به رستن ﴿ذَلِكَ الَّذِي فِي السَّجَنِ﴾ نه وه به نایبی راستی دامه زراوی نه گوراو ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زوربه ی خه لکی نازانن ﴿يَصْلِحْ فِي السَّجَنِ﴾ نه ی دوو هاوړینکه ی به ندینخانه م ﴿أَمَّا أَخَذُكَ مَا قَسَمْتَ لَهُ رَبُّهُ حَقًّا﴾ به کینکتان عاره ق ده ر خوار دی گه و ره که ی (پاشا) ده دات ﴿وَأَمَّا الْآخَرُ فَبِضَلِّ﴾ به لام نه وی تر تان (ده کور ریت و) هه لده واسریت ﴿فَتَأْكُلُ التُّرَابَ مِنْ رَأْسِهِ﴾ نه وسا بالنده له سهر (و ده م چاوی ده خوات) ﴿فَبِضَلِّ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ﴾ نه و کاره ی که نیوه ده رباره ی پر سپار ده که ن (له لایه ن خوداوه) بریاری له سهر دراوه (ونا گور ریت) ﴿وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ﴾ و (یوسف) وونی به وه ی که ده یزانی ﴿أَنَّهُ نَاجٍ مِنْهُمَا﴾ رزگاری ده بیت له دوو به ند کراوه که ﴿أَذْكُرْتَنِي بِذُنُوبِكَ﴾ باسم بکه لای گه و ره و پادشاکه ت (که به ناهه قی گیراوم) ﴿فَأَنسَنَاهُ السَّبْطَ﴾ به لام شه بیتان له بیبری برده وه ﴿ذِكْرَ رَبِّهِ﴾ که باسی (یوسف) بکات لای پادشاکه ی ﴿فَلَمَّا فِي السَّجَنِ يَمْنَعُ مَيْمَنًا﴾ بویه ماوه ی چهند سالتیک (یوسف) له به ندیخانه دا مایه وه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ وه پادشا (خه وینکی بیینی) وونی ﴿إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ يَسَوْنَ﴾ بیگومان من له خه و مددا حه و ت مانگای فله و م بیینی ﴿يَأْكُلْنَ سَبْعَ عَجَافٍ﴾ که حه و ت (مانگا) ی له و لاواز ده یخواردن ﴿وَسَبْعَ سُطُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَةٍ﴾ وه حه و ت گوله دانه و نله ی سه و زو حه و نی نری و شکم بیینی ﴿يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ نه ی کار به ده ست و دونه ا دیدان ﴿أَفْتُونِي فِي رُبِّكَ﴾ نه م خه و م بؤ لیک بده نه وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ لِلرُّبِّ يَٰعَزُّوْنَ﴾ نه گهر نیوه مانای خه و ده که ن و ده زانن خه و به ررین بکه ن ﴿۱۷﴾

﴿قَالُوا أَضَلُّنَا آلَیْرَ﴾ ورتیان خهوی تیکه ل و پیکه ل (و پروپوچه) ﴿وَمَا تَحْنُ بِتَأْوِيلِ الْأَحْلَامِ بِعِلْمِهِ﴾
و نیمه ش لیکدانه وهی خهوی تیکه ل و پیکه ل نازنین ﴿وَقَالَ الَّذِي نَجَّاهُم مِّنَ الْمَقَامِرِ أَتَدْعُونَ إِلَهُاتٍ مِّن دُونِ اللَّهِ﴾
نه وسانه وهی بان که پزگاری بوو له دوو (بند کراو) که له پاش چند سالتیک بیری که ونه وه وونی
﴿أَنَا أَنبِئُكَ بِتَأْوِيلِهِ﴾ من بونان لیکده ده مه وه مانای نهو خه وه ﴿فَأَرْسَلُونَا﴾ جا (فرموو) بمنیرن
(به دوا یوسف دا که له به ندینخانه دایه) ﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ (هات ووتی) یوسف نهی
هاورینی راستگو ﴿أَفَتَدْعَانِي سَبْعَ تَفَرِّتَ سَمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ﴾ مانای نهو خه وه مان پی بلی
چی به ؟ خهوت مانگای قه وه که خهوت مانگای لهرو لاوازیانخواست ﴿وَسَبْعٌ مِّثْلَ خَضِيرٍ﴾
﴿وَأَخْرَجَ بَنِي إِسْرَءِيلَ مِثْلَ خَضِرٍ﴾ ههروه ها خهوت گولی دانه ویتلهی سهوزو خهوت گولی ووشك ﴿لَعَلِّي أَرْجِعَ إِلَى
الْأَنْبَاسِ﴾ تا من بگه ریمه وه بولای خه لکی ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ بو نه وهی نهوان نه وه بزائن ﴿وَقَالَ
يَزْعَوْنَ سَبْعَ سِنِينَ ذَاكَ﴾ (یوسف) ووتی خهوت سالن کشتو کال ده که من به دوا ی به کداو
به به رده وای ﴿فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سَبْعَةِ أَسْنَانٍ﴾ جانه وهی که درویننه تان کرد بیپلانه وه له گوله که بیدا
﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا أَكَلْتُمْ﴾ که مینک نه بیت له وهی که ده بخون ﴿فَرُتِیَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعَ شِدَادٍ﴾ نه مجا
له پاش نهو (خهوت ساله) خهوت سالی تردیت که سهخت وقات و قریبه ﴿يَأْكُلْنَ مِمَّا قَدَّمْتُمْ
لَهُمْ﴾ هه رچیتان پاشه کهوت کردووه بو نهو (خهوت ساله سهخته) ده بخون ﴿إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تَخْتِصُونَ﴾
مه گهر که مینک له وهی قایم هه لی ده گرن (بو بنه توو وناشته وهی سالتیکی تر) ﴿فَرُتِیَ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ
عَامٌ﴾ پاشان دوا ی نهو (خهوت ساله سهخته) سالتیک دیت ﴿فِيهِ يَغَافُ الْإِنْسَانُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ﴾ خه لکی تیدا
(پزگار ده کرین) بارانیا بون ده بارینریت و تیدا دوشاو (ی میوه هات) ده گرن ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ پاشا
ووتی ﴿اأَنْتَی یَیْهَ﴾ نهو (پیاوه) م بو بینن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ الرَّسُولُ﴾ جا کاتیک نیر دراوه که (ی پاشا) هاته لای
یوسف ﴿قَالَ أَرْجِعْ إِلَى رَبِّكَ﴾ (یوسف) ووتی بگه ریمه وه بولای گهوره کهوت (پادشاکوت) ﴿فَقَالَ﴾
وهرسیاری لسی بکه ﴿مَا بَالُ الْإِنْسَانِ الَّذِي قَطَعَ أَيْدِيَهُنَّ﴾ هوی چی بوو که نهو ژنانه دهستی خونیانیا
بیری ﴿إِنْ زِدْتُمْ لَهُنَّ عِلْمًا﴾ بینگومان به روره گارم به پیلانی نهو (ژن) انه ناگادارو زانایه ﴿وَقَالَ
مَاحْطَبُكُمْ إِذْ زُرْتُمْ يَیْهَ یُوسُفُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ ووتی (به ژنه کان) مه بهستان چی بوو کاتیک ویستان
یوسف بخه له تینن و کاری خرابی بی بکه ﴿فَلَنْ حَاشَ لِلَّهِ﴾ (نافرته کان) ووتیان پاک و بینگه ردی بو
خوا ﴿مَاعِلِفَاتٍ عَالِيَةٍ مِّنْ سُوْرٍ﴾ نیمه هیچ خرابه به کمان لی نه دیوه ﴿قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ﴾ ژنه که ی عه زیز ووتی
﴿الَّذِي حَصَصَ لِي﴾ نایستنا حق و راستی ده کهوت ﴿أَنْ زُرْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ﴾ من ده مویت (یوسف)
ده ستم له گه ل تیکه ل کات ﴿وَأَنَّهُ لَمِنَ الصِّدِّيقِينَ﴾ و بینگومان نهو له راست گزیانه ﴿ذَلِكَ لِتَعْلَمَ
أَنِّي﴾ (یوسف ووتی) نهو بو نه وهی (پادشا) بزانی به راستی من ﴿لَرَأَيْتُهُ بِالْغَيْبِ﴾ به به نهانی ناپاکی
وخیانه تم نه کردووه لسی ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه به راستی خواش پیلانی ناپاکان ناگه به نیته
نه انجام ﴿۲۱﴾

﴿وَمَا أَرَىٰ نَفْسِي﴾ (یوسف ووتی) من هرگز پا کانه بنو خوم ناکم ﴿إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾ (چونکه) به راستی نفس زور فرمان دهر به خرابه ﴿الْأَمَّارَاتِی﴾ بینجگه نو و نه فسه‌ی پهر و مرد گارم
 به حمی پی کرد بیت ﴿إِنَّ رَبِّيَ غَفُورٌ ذَرِيعٌ﴾ به راستی پهر و مرد گارم لیورده‌ی میهره بانه ﴿وَقَالَ الْمَلِكُ﴾ جا پادشا ووتی (به زنده‌سته کانی) ﴿أَتُنَبِّئُ بِوَدِّهِ﴾ نو یوسف هم بنو بیتن ﴿أَسْتَظْفِئُكَ لِنَفْسِي﴾
 ده بکمه (که سینی) نایب به خوم ﴿فَلَمَّا كَلَّمَهُ﴾ جا کانی که (پادشا) فسه‌ی له گمان کرد ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾
 ووتی به راستی نو ﴿الْبُورُ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ﴾ نه سر و لای نیمه خاوه‌نی پله و پایه و باوه پینکراوی ﴿قَالَ أَجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ﴾ (یوسف) فدر مووی (به پادشا) له سدر خدز نه و دارایی
 زهوی (میسر) دابمنی به راستی من پاریزه‌رنکی شماره‌زام ﴿وَوَكَّلْنَاكَ مَكَّا الْيُوسُفَ﴾ تا به و جزیره
 یوسفمان پایه دارو جینگیر کرد ﴿فِي الْأَرْضِ﴾ له خاک (ی میسر) دا ﴿يَتِمُّونَهَا حَيْثُ يَشَاءُ﴾ له هر
 شویتیک (ی میسر) پویستایه ده‌ریا ﴿نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَن نَّشَاءُ﴾ هر که سمان بوی به میهره بانی
 خومانی ده‌خه‌ین (له دونیادا) ﴿وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ و پاداشتی چاکه کاران وون ناکه‌ین ﴿وَلَا نُجْزِ الْأَجْرَ وَحَيْثُ﴾
 وه به راستی پاداشتی روزی دواپی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بنو نه و که سانه‌ی
 پروایان هیتاوه ﴿وَكَلَّاؤُا يَتَّقُونَ﴾ و به همیشگی خوباریز بوون (له هاویه‌ش بریاردان و ناوان)
 ﴿وَجَعَلْنَا إِخْوَةَ يُوسُفَ﴾ وه (له کانی گرانیدا) برا کانی یوسف هاتن (بنو میسر) ﴿فَدَخَلُوا عَلَيْهِ﴾ نه و سا
 جوونه لای (یوسف) ﴿فَعَرَفُوهُ وَهَمُّوْا لَهُ مُكْرَمَاتٍ﴾ ده ست به جی (یوسف) نه وانی ناسی یه و به لام
 نه وان نه میان نه ناسی یه ووه ﴿وَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَّازِهِمْ﴾ جا کانتیک که ریکی خستن و نه ووه‌ی که ویستیان
 پیی دان ﴿قَالَ أَتُونِي بِأَجْرِ لَكُمْ مِنْ أَيْكُو﴾ ووتی برایه کی باو کیان هه‌یه بوم بیتن ﴿الْأَتْرُونَ أَتِي﴾ نایا نایین
 که من ﴿أَوْفَى الْكَفْلِ﴾ پیوانم نیر و نه واه (بنو کرباره‌کان) ﴿وَأَنَا خَيْرُ الْمَوْلَانِ﴾ وه من خانه خوبی
 چاکم ﴿إِنْ لَرَأَوْنِي يَوْمَ﴾ جا نه گهر نه و (برایه‌تان) م بنو نه هیتن ﴿فَلَا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرُونُ﴾ نه ووه
 پیوانه (ی دانه و تله) تان لای من نه و نریک (هم و ولانه‌ش) مه که و نه ووه ﴿قَالُوا سَوْدَعَةُ قَبِيلَةٍ﴾ ووتیان
 هه‌ول و نه قه‌لا ده‌ده‌ین له گمان باو کی دا ﴿وَأَنَا لَفَاعِلُونَ﴾ و دلنایبه نیمه نه و کاره ده‌که‌ین ﴿وَقَالَ﴾
 لیتینیه وه (یوسف) ووتی به به‌ر ده‌ست و خرمه تکاره کانی ﴿أَجْعَلُوا بَصْنَةً لِّمَن فِي رَحَالِهِمْ﴾ دراهه کانیان که
 داویانه (به دزی یه ووه) بیخه نه ناو باره کانیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَقْرِئُونَهَا﴾ به لکو بیناسنه ووه ﴿إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ﴾
 کانتیک که گه‌رانه ووه بنو ناو مال و مندالیان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (بیته هوی نه ووه‌ی) بگه‌ر نه ووه
 و بیته ووه (جاریکی تر) ﴿فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ﴾ نه مجا کانتیکه‌رانه ووه بنو لای باو کیان ﴿قَالُوا﴾
 یاتینان ووتیان نه‌ی باو کی به‌ر زمان ﴿مُنِجٌ مِّنَ الْكَفْلِ﴾ (بنو سالی داهاتوو) پیوانه‌مان لی قه‌ده‌غه
 کراوه (شتمان پینافر و شن نه گهر بنیامین نه نیریت له گه‌لماندا) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا الْخَاقَ نَكْتَلُ﴾
 جا که واته برا که‌مان له گه‌لماندا بنیره پیوانه‌ش ده‌که‌ین (دانه و تله ده‌کربن) ﴿وَأَنَا لَمُهَاقِظُونَ﴾
 و دلنایبه ناگاداریشی ده‌که‌ین

﴿قَالَ﴾ (به عقوب) ووتی (بیان) ﴿هَلْ آمَنُكُمْ عَلَيْهِ﴾ آیا دلبايم لیسان دهر باره‌ی ﴿الْأَكْمَامِ أَنْتُمْ﴾
 عَلَى أَخِيهِمْ قَبْلُ ﴿هرو و هك پیتستر دنیا بووم لیسان دهر باری (یوسفی) برای ﴿قَالَ هُوَ خَيْرٌ حَفِظًا﴾ که واته
 خوا چاکترین پاریزه‌ره ﴿وَهُوَ أَزْهَرُ الرَّجْمِینِ﴾ وه نهو به‌زه‌یی دارترینی هه موو به‌زه‌یی دارانه ﴿وَلَمَّا
 قَتَلُوا مَتَعَهُمْ﴾ جا کاتیک باره کانیاں کرده‌وه ﴿وَجَدُوا بِضَلْعَهُمْ ذُرِّيَّتَهُ﴾ بینی یان ده‌سمایه که یان بۆ
 گه پتر او نه‌وه ﴿قَالُوا إِنَّا كَانَا﴾ ووتیاں نه‌ی باو کی به‌ریزمان ﴿مَنْ بَنَى﴾ چیمان ده‌ویت ﴿هَذِهِ بَضَلْعُنَا﴾
 نه‌مه دراوه که مانه ﴿رُدَّتْ إِلَيْنَا﴾ بۆمان نیر دراوه نه‌وه ﴿وَتَمِيمُ أَهْلَانَا﴾ بۆنویش بۆ خواو خیر انمان ده‌هیتین
 ﴿وَحَفِظَ أَخَانَا﴾ و برا که شمان ده‌پاریزین ﴿وَنَزَادُكُمْ كَيْلَ بَعِيرٍ﴾ و باری ووشتر نکبش (دانه‌وینله)
 زیاد ده‌هیتین ﴿ذَلِكَ كَيْلُ بَعِيرٍ﴾ نه‌م (باره‌ش) پتوانه به‌کی که مه (و به‌ناسانی ده‌مان ده‌نی) ﴿قَالَ
 لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ﴾ (به عقوب) ووتی هه‌ر گیز ناینیرم له‌گه‌لئان ﴿حَتَّى تَوْتُوا مِنْ مَوْتِكُمْ أَلَمْ تَكُنْ﴾ هه‌تا
 به‌لئینکی بشه‌وم پی نه‌ده‌ن له‌لایه‌ن خواوه (تا مسویندم بۆ نه‌خون به‌خوا) ﴿لَتَأْتِيَ بِهٍ﴾ که بینگومان
 (به‌بنه‌ی) نه‌ی هیننه‌وه بۆم ﴿إِلَّا أَنْ يَخَاطَبَكُمْ﴾ مه‌گه‌ر ده‌ور بدرین و چارسان نه‌مینیت ﴿فَلَمَّا آتَوْهُ
 مَوْتَهُمْ﴾ نه‌مجا کاتیک په‌یمانیاں پئدا (سویندیاں خوارد) ﴿قَالَ اللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ﴾ (به عقوب)
 ووتی خوا تا گادار و چاودیره سه‌باره‌ت به‌وه‌ی که ده‌یلین ﴿وَقَالَ يَسَّى﴾ وه ووتی نه‌ی کوره‌کانم
 ﴿لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابِ رَحْمَةٍ﴾ هه‌مو و نان له‌ده‌ر گایه که وه‌مه‌چنه‌ ژووره‌وه ﴿وَأَدْخُلُوا مِنْ أَيْتَابِ مُتَفَرِّقٍ﴾ به‌لکو
 له‌چه‌ند ده‌ر گایه‌کی جیا جیا وه‌ه‌چنه‌ ژووره‌وه ﴿وَمَا أَغْنَى عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وه‌من هیچ سوودتان
 پی ناگه‌به‌نم له‌به‌رانه‌ر (پیشهانی) خوادا ﴿إِنْ لَكُمْ مِنَ الْأَشْءِ﴾ هه‌موو حوکم و بر بارنک ته‌نها بۆ خوا به
 ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشت هه‌ر به‌و ده‌به‌ستم ﴿وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ و خو سپیرانیش یا خو یان
 هه‌ر به‌و بسپرن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا﴾ جا کاتیک چوونه‌ ژووره‌وه ﴿مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُ أَبُوهُ﴾ له‌و شوینه‌وه‌ی
 که باو کیان فره‌مانی پی دابوون ﴿فَمَا كَانَ بَعْنَى عَنْهُمْ﴾ نه‌و (چوونه‌ به‌و جووره) هیچ سوودی پی نه‌گه‌یانندن
 ﴿مِنْ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ له‌به‌رامبه‌ر (قه‌ده‌ری) خوادا ﴿إِلَّا الْحَاجَّةَ﴾ به‌لکو نه‌وه مه‌به‌ستبه‌ك بوو ﴿فِي نَفْسِ
 يَسْرُورٍ﴾ له‌ده‌روونی به‌عضوبدا بوو ﴿فَقَضَاهَا﴾ (به‌م شنبه) نه‌نجامی دا ﴿وَأَنَّهُ لَذُو عِلْمٍ﴾ وه‌به‌راستی
 به‌عقوب خواوه‌نی زانست و زانیاری بوو ﴿لَمَّا عَلِمَتْهُ﴾ چونکه نیمه‌فیرمان کرد بوو ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام ژور به‌ی خه‌لکی نازانن ﴿وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ﴾ کاتیکبش که چوونه
 ژووره‌وه بۆ لای یوسف ﴿ءَاوَى إِلَيْهِ أَخَاهُ﴾ (یوسف) برا که‌ی برده‌په‌تا خو به‌وه ﴿قَالَ إِنِّي أَنَا خُذْ﴾
 ووتی به‌راستی من برا که‌ی تۆم ﴿فَلَا تَحْزَنْ﴾ که واته هیچ غه‌مبار مه‌به ﴿يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی
 که نه‌وان ده‌یکه‌ن (له‌گه‌لت)

﴿فَلَمَّا جَاهَزَهُمْ بَحْمَا زَهُ﴾ جسا کاتینک که بر یکی خستن و نه‌وه‌ی ویستیان پشی دان ﴿جَعَلَ
 الْيَقَاتِيَّةَ﴾ ناو خوری (پنوا نه‌که‌ی) مه‌لیکی خسته ﴿فِي رَحْلِ أَخِي﴾ ناو باری برا که‌ی ﴿ثُمَّ أَذِنَ مُؤَدِّنُ﴾
 پاشان جابر چی به‌ک جاری دا ﴿إِنَّمَا الْجِيرُ﴾ نه‌ی کاروانه‌که ﴿إِنَّكُمْ لَسَرِقُونَ﴾ به‌راستی
 نیوه دزن ﴿قَالُوا وَاقْبَلُوا عَلَيْهِمْ﴾ پرویان نیکردن و ووتیان ﴿مَاذَا تَقِيدُونَ﴾ چیتان گوم
 کردوه؟ ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿تَقْدُصُوعَ الْمَلِكِ﴾ ناو خوره‌که‌ی (پنوا نه‌که‌ی) پادشامان دیار نه
 ﴿وَلَمَّا جَاءَ بِهِ جَمْلُ بَعِيرٍ﴾ هه‌ر که‌سپک بیهینیه‌وه باری ووشتریک (خوراکی) ده‌دریتی ﴿وَأَتَاهُ
 رَعِيمٌ﴾ وه‌منیش ده‌سنه‌به‌ری نه‌و (باره) ده‌بم ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿نَالَهُ﴾ سوئند به‌خوا ﴿لَقَدْ
 عَلِمْتُمْ﴾ به‌راستی نیوه ده‌زانن ﴿مَا جِئْتُمْ﴾ که‌نیمه نه‌هاتروین ﴿تُقْسِدُ فِي الْأَرْضِ﴾ بو نه‌وه‌ی خراپه
 بکه‌ین له‌و لا‌ندا ﴿وَمَا كُنَّا سَرِقِينَ﴾ وه‌نیمه پیتشر دز نه‌بووین ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿فَمَا جَزَاؤُهُ﴾ ده‌ی
 ثابا توله‌ی نه‌ودزه‌چیه ﴿إِنْ كُنْتُمْ كَاذِبِينَ﴾ نه‌گه‌ر نیوه دروزن سوون ﴿قَالُوا جَزَاؤُهُ﴾ ووتیان
 توله‌ی نه‌وه‌یه ﴿مَنْ وَجَدَ فِي رَحْلِهِ﴾ له‌باری هه‌ر که‌سپکدا دوزرا به‌وه ﴿فَهُوَ جَزَاؤُهُ﴾ هه‌ر نه‌و که‌سه
 خوی توله‌ی بیت (واته : نه‌وه‌ی دزیه‌که‌ی کردوه نه‌بیته‌عبد و کویله‌ی نه‌وه‌ی دزیه‌که‌ی لی کراره)
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ﴾ ثابه و جوره توله له‌سنه‌مکاران ده‌سین ﴿فَتَدَا بِأُخْيَتَيْهِ﴾ نه‌وسا (یوسف)
 ده‌ستی کرد به‌شکیننی جه‌واله‌کانیان (باره‌کانیان) ﴿قَبَّلَ وَعَمَّاءُ أَخِي﴾ له‌پیش بشکیننی جه‌والی
 (بنیامین) برای (دایک و باو کی یوسف) ﴿ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا﴾ له‌پاشان (ناو خور - پنوا نه‌که‌ی) ده‌ری هیتا
 ﴿مِنْ وَعَمَّاءُ أَخِي﴾ له‌جه‌والی برا که‌یدا ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابه و جوره ﴿كَذَلِكَ يُوسُفُ﴾ پیلانمان نیشانی یوسف دا
 ﴿مَا كَانَ لِأَخِي أَخَاهُ﴾ نه‌و نه‌یده‌توانی برا که‌ی یگرتیت ﴿فِي دِينِ الْمَلِكِ﴾ به‌پیتی ثابنی و یاسایی پادشا
 (به‌لکو به‌پیتی نه‌و قسه‌بوو براکانی خویان کردیان) ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر (کاتینک) که‌خوا
 بیه‌وئیت ﴿تَرْفَعُ رَجْعَتٍ مِّنْ شَأْنٍ﴾ هه‌ر که‌سپک بمانه‌وئیت پله‌ی به‌رزه‌که‌ینه‌وه ﴿وَفَوْقَ كُلِّ﴾ وله‌سه‌ر
 هه‌موو ﴿ذِي عِلْمٍ عَلَيْهِ﴾ خاوه‌ن زانستیکه‌وه زاناتر هه‌به‌به‌به‌ست پی خودابه ﴿قَالُوا إِن يَسْرِقْ﴾
 ووتیان نه‌گه‌ر نه‌و (بنیامین) دزیبیتی ﴿فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِنْ قَبْلُ﴾ نه‌وه بیتگومان برا که‌شی پیتشر دزی
 کردوه (واته یوسفیش دز بووه) ﴿فَأَسْرَهَا يُوسُفُ فِي ثَقْبِهِ﴾ به‌لام یوسف (پیتا خوشبوونی خوی)
 به‌م (نومه‌ته) له‌ده‌رونی خویدا شارده‌وه ﴿وَلَمَّا بَيَّنَّاهَا لَهُمْ﴾ ده‌ری نه‌بری بو نه‌وان ﴿قَالَ أَشْتُمْ﴾ (نه‌نها)
 ووتی نیوه ﴿سَرَّكَ إِنَّا﴾ له‌وان خراپترن ﴿وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَصِفُونَ﴾ خواش چاک ده‌زانن به‌وه‌ی
 که‌نیوه ده‌یلین ﴿قَالُوا إِنَّا نَبَأُهَا الْعَرَبُ﴾ ووتیان نه‌ی عه‌ریز (پادشا) ﴿إِنْ لَهُ إِلَّا مَا يَشِئُكَ كَيْدًا﴾ به‌راستی
 نه‌و باو کینکی زور پیری به‌ته‌مه‌نی هه‌به ﴿فَيُحْذِ احْذَا مَكَّةَ اللَّهِ﴾ جایه‌کینک له‌نیمه له‌جباتی نه‌و بگه‌ر
 ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْضِرِينَ﴾ به‌راستی نیمه تو له‌چاکه‌کاران ده‌بینن ﴿﴾

﴿قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ﴾ (یوسف) وونی په‌نا به‌خوا ﴿أَنْ نَّأْخُذَ بِالْأَمْنِ وَجَدْنَا مَتَعَيْنَهُ﴾ له‌وه‌ی که هیچ کدسی بگریمن بینجگه له‌وه‌ی که ئاو خوور (پنوا نه) که مان لا دوزیوه‌ته‌وه (که دزرا بسو) ﴿إِنَّا إِذَا نَظَرْنَا مُوتَ﴾ به‌راستی نه‌گهر وا بکهین نیمه له‌سه‌ثم کاران ده‌بین ﴿فَلَمَّا أَسْتَقْسَمُوا لَهُ﴾ جا کاتیک بی هیوا بسوون له‌وه‌ی (وه‌زیر به‌ره‌لای بکات) ﴿خَلَصُوا نَجِيًّا﴾ چوونه که نارنیک به‌چه راویزیان ده‌کرد ﴿قَالَ كَيْفَ يُعْجِبُكُمْ﴾ برا گه‌وره که بیان ووتی ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نه‌ی نازانن ﴿أَنْ آتَاكُمْ﴾ که بنگومان باو کتان ﴿فَدَّ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ﴾ سویند و په‌بمانیکی به‌ناوی خواوه‌ی لی وه‌ر گرتن ﴿وَمَنْ قَبْلُ مَا فَرَّطُشْتُمْ فِي يُوسُفَ﴾ پیشتیش (له‌و به‌لینه‌ی پیمان دابو) ده‌رباره‌ی یوسف که مته‌رخه‌میتان کرد ﴿فَلَمَّا أَمْسَخَ الْأَرْضُ﴾ که واته من ندم زه‌ویه به‌جی نابه‌لم ﴿حَتَّى يَأْتِيَ الْبُيُوتَ﴾ هه‌تا باو کم مزلتی (گه‌رانه‌وه‌م) پی نه‌دات ﴿أَوْ يَخْذَكُمُ اللَّهُ﴾ یان خوا بر یارم بؤ نه‌دات ﴿وَهُوَ خَيْرُ الْكَافِرِينَ﴾ هه‌ر نه‌ویش باشترینی دادوهرانه ﴿أَرْجِعُوا إِلَى آبَائِكُمْ﴾ ئیوه بگه‌رینه‌وه بؤ لای باو کتان ﴿فَقُولُوا إِنَّا بَنَّا﴾ وپنی بلین نه‌ی باو کی خومان ﴿إِنَّا أَنْتَكَ سَرَقْنَا﴾ به‌راستی کوپه‌ که ت دزی کرد ﴿وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْنَا﴾ و نیمه‌ش بینجگه له‌وه‌ی ده‌مانزانی شایه‌ تیمان نه‌داوه ﴿وَمَا كُنَّا بِالْغَيْبِ حَافِظِينَ﴾ خو نیمه‌ ناگاداری شاروه ونه‌ینی به‌کان نه‌بووین ﴿وَسَقِلَ الْقَرْيَةَ الَّتِي﴾ (خو نه‌گهر بروانا که بیت) له‌خه‌لکی نه‌و شاروش بیرسه ﴿كُنَّا فِيهَا﴾ که نیمه‌ی لی بووین ﴿وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا﴾ وله‌و کار وانه‌ش (بیرسه) له‌گه‌لیدا گه‌رینه‌وه ﴿وَلَمَّا لَصِقُوا﴾ وه‌به‌راستی نیمه‌ راست گویسن ﴿قَالَ بَلْ سَوَّيْتُ لَكُمْ أَنْفُسَكُمْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ (به‌عقوب علیه‌السلام) وونی وانی به‌به‌لکو نه‌فسی خوستان کارنکی بؤ جوان (و ئاسان) کردون ﴿فَصَبَّرْ جَبِيلًا﴾ بویه‌ چارم دان به‌خودا گرته‌ به‌جوانی ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا﴾ به‌و ئومیده‌ی خوا هه‌موویان (یوسف و بونیامینش) م بؤ به‌نیسه‌وه ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ به‌راستی هه‌ر نه‌و زانای کار دروسته ﴿وَوُفِّي عَنْهُمْ﴾ نه‌وسا روی لی وه‌ر گهران ﴿وَقَالَ يَا أَسْفَى عَلَى يُوسُفَ﴾ ووتی ئاخ و داخ بؤ یوسف ﴿وَأَبْيَضَّتْ عَيْنَا مِنَ الْحُزَنِ﴾ وه‌ هه‌ر دوو چاوی سپی (و کویر) بوون له‌داخ و خه‌فه‌تا ﴿فَهُوَ كَظِيمٌ﴾ چونکه هه‌ر داخ و خه‌فه‌تی خوی ده‌خواردوه‌وه ﴿قَالُوا تَاللَّهِ﴾ ووتیان سویند به‌خوا ﴿تَقْتُلُونَا أَذْكُرُ يَوْسُفَ﴾ وازنا هین هه‌ر بیر یوسف ده‌که‌یته‌وه ﴿حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا﴾ هه‌تا په‌کت ده‌که‌وینت به‌نه‌خوشی و خه‌فه‌ت خواردن ﴿أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ﴾ یان ده‌مریت و ده‌چینه‌ی ربزی له‌ناو چوان ﴿قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي وَخُزْنِي إِلَى اللَّهِ﴾ ووتی من سکالا و ده‌ردی دل و خه‌فه‌ت و په‌زاره‌م هه‌ر لای خوا ده‌کم ﴿وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وه‌ من له‌لایه‌ن خواوه‌ شنائیک ده‌زانم که ئیوه‌ نایزانن ﴿

﴿يَسْتَبِيحُوا أَهْلُهَا﴾ (به‌عقوب ووتی) نه‌ی کوره‌کانم بپرون ﴿فَتَحَسَّبُوا مِنْ يُونُسَ وَأَخِيهِ﴾ جا‌بگه‌رتن و هه‌والی یوسف و براهی بزائن ﴿وَلَا تَنْفَسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ نا‌ئومیدیش مه‌بن له‌به‌زه‌یی و میهره‌بانی خوا ﴿إِنَّهُ لَا يَنْفَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ﴾ به‌راستی نا‌ئومید نابیت له‌به‌رحم و میهره‌بانی خوا ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ جگه له‌وانه‌ی که‌بن بپروان ﴿فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا﴾ جا‌کاتینک که‌چوونه لای نه‌و (یوسف) ووتیان ﴿يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ﴾ نه‌ی عه‌زیز (پادشا) ﴿مَسْنَا وَأَهْلْنَا الضُّرُّ﴾ زیان و برسیتی تووشی خو‌مان و مال و مندالمان بووه ﴿وَجِئْنَا بِضَعْفٍ مُنْتَضِلٍ﴾ و دراوینکی که‌ممان هیناوه (بو‌کرینی خوراک) ﴿قَالُوا لَنَا الْكَفِيلُ﴾ توش پنوانه که‌مان به‌نه‌واوی به‌دری ﴿وَوَصَّدَّقَ عَلَيْنَا﴾ خیریشمان پی‌بکه ﴿إِنَّ اللَّهَ يُجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ﴾ به‌راستی خواپاداشتی خیره‌ومه‌ندان ده‌داته‌وه ﴿قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ﴾ ووتی نپوه ده‌زائن چیتان کرد ﴿يُوسُفَ وَأَخِيهِ﴾ به‌یوسف و براهی ﴿إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ﴾ له‌وکاته‌دا که‌ئپوه نه‌زان بوون ﴿قَالُوا أَلَيْكَ لَئْتَ يُونُسَ﴾ ووتیان به‌راست تو یوسفیت؟ ﴿قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَذَا أَخِي﴾ ووتی (پیشان) من یوسفم و نه‌مه‌ش برامه ﴿قَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به‌راستی خوا منه‌نی نابسه‌رماندا ﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ﴾ به‌راستی هدر که‌س خوی بیاریزیت وله‌خوا بترسیت ودان به‌خویدا بگریت ﴿قَالَ اللَّهُ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وسا به‌راستی خوا پاداشتی چاکه‌کاران وون ناکات ﴿قَالُوا تَاللَّهِ﴾ ووتیان (به‌یوسف) سویند به‌خوا ﴿لَقَدْ أَشْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ به‌راستی خوا اتوی هه‌ل بزارد به‌سه‌ر نپمه‌دا ﴿وَإِنْ كُنَّا لَخَطِيئِينَ﴾ وه به‌راستی نپمه له‌خه‌ناکاران بووین ﴿قَالَ لَا تَثِيبَ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ﴾ (یوسف) ووتی نه‌مر و هیچ سه‌رزه‌نشست و ته‌سه‌ریکتان له‌سه‌ر نپه (له‌لایه‌ن منه‌وه) ﴿يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ﴾ خوالیشان خوش بیت ﴿وَهُوَ أَجْمَرُ الرَّحِيمِينَ﴾ وه نه‌و (خوا) له‌هه‌موو میهره‌بانان میهره‌بانتره ﴿أَذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَذَا﴾ نه‌م کراسه‌ی من بیه‌ن ﴿قَالَ قُوْهُ عَلَى وَجْهِ أَبِي﴾ و بیده‌ن به‌سه‌ر ده‌م و چاوی باو‌کم دا ﴿يَأْتِ بِصِدْرٍ﴾ (ده‌ست به‌جی) چاوی چاک ده‌بیته‌وه ﴿وَأَتُونِي بِأَخِيكُمْ أَجْمَعِينَ﴾ نه‌وسا هه‌موو که‌س و کارتان بیشن بو (نه‌م و لاته‌ی) من ﴿وَلَمَّا فَصَلَ الْعِيرُ﴾ جا‌کاتینک کاروانه‌که (له‌میسر) ده‌رچوو ﴿قَالَ أَبُوهُمْ﴾ باو‌کیان ووتی ﴿إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ﴾ به‌راستی من بزنی یوسف هه‌ست پی‌ده‌که‌م ﴿ثُمَّ لَا أَنْ تُفِيدُونِ﴾ نه‌گر به‌خه‌له‌فاو و بی‌عه‌قلم دانه‌نتن ﴿قَالُوا تَاللَّهِ﴾ ووتیان سویند به‌خوا ﴿إِنَّكَ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ تو هه‌ر له‌سه‌ر هه‌له‌که‌ی کونی خو‌نی ﴿﴾

﴿فَلَمَّا آتٰ جَاةَ الْبَشِيرِ﴾ جا کاتیک مژده دهره که هات ﴿الْقَهْلَ عَلٰی وَجْهِهِ﴾ نهو (کرامه)ی دابه‌سهر دم و چاویدا ﴿فَاَرَادَ تَصِيْرًا﴾ به کسه‌ر بینایی گه‌رایه‌وه (که‌پیشتر نابینا بوو بوو) ﴿قَالَ اَرَا اَقْلَ لَكُمْ﴾ (به‌عقوب) ووتی من به‌نیوهم نه‌ووت؟ ﴿اِنِّیْ اَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ﴾ دلتیابن من له‌لایدن خواوه شمتانیک دهرانسم نیوه نایزان ﴿قَالُوْا اَنَّا بَنَاتٌ﴾ ووتیان شه‌ی بابہ ﴿اَسْتَغْفِرُ لَنَا ذُنُوْبًا﴾ داوای لی خوش بوونی گونا‌هه‌کانه‌مان بزو بکه (لای په‌روه‌ردگار) ﴿اِنَّا کُنَّا خٰطِیْنِ﴾ به‌راستی نیمه‌گونا‌هه‌باربووین ﴿قَالَ سَوَیْ﴾ (به‌عقوب) ووتی پییان دواتر ﴿اَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رِجۡیَ﴾ داوای لی‌بور دتتان بژده که‌م له‌په‌روه‌ردگارم ﴿اِنَّهُ هُوَ الْعَزِیْزُ الرَّحِیْمُ﴾ به‌راستی ههر شه‌و لی‌بورده‌ی میهره‌بانه ﴿فَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰی یُوْسُفَ﴾ جا کاتیک چوونه لای یوسف (له‌ولائی میسر) ﴿عَاوَدَ اِلَیْهِ اَبُوْهُ﴾ دایک و باوکی برده نزیک‌ی خوی (و ده‌ستی کرده ملیان) ﴿وَقَالَ اَدْخُلُوْا مِصْرَ﴾ و فهر مووی پییان وهر نه‌میسر ﴿اِنْ شَاءَ اللّٰهُ اٰمِیْنِ﴾ نه‌گهر خوا‌بیه‌وینت نارام ده‌بن (هیچ زیانی‌کشان تووش نایه‌ت) ﴿وَرَفَعَ اَبُوْهُ عَلَی الْعَرْشِ﴾ وه باوک و دایکی له‌سهر ته‌خت (ی حوکمرانی خوی) دانا ﴿وَحَرَّوْا لَهُ سَجَدًا﴾ وه هه‌موو که‌وتن به‌روودا بوی به‌سوژده بردنه‌وه ﴿وَقَالَ یٰۤاَبَتِ﴾ (یوسف) ووتی شه‌ی باوکی خوشه‌ویستم ﴿هٰذَا اَبُوْل رَّحْمٰنِ﴾ نه‌مه‌لیکدانه‌وه‌ی خه‌وه‌که‌م سوو ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ که‌له‌مه‌و پیش (بینیم) ﴿فَدَجَعَلَهَا رِجۡیَ حَقًّا﴾ پیگومان په‌روه‌ردگارم به‌راستی گئیرا ﴿وَقَدْ اَخْسَنَ لِّیْ﴾ وه به‌راستی خوا‌جاکه‌ی له‌گهل کردم ﴿اِذَا اُخْرِجْتِیْ مِنَ السِّجْنِ﴾ کاتنی له‌زیندان دهری هینام ﴿وَجَعَلَ بِکُم مِّنَ النَّارِ﴾ وه نیوه‌شی له‌لادی و بیابانه‌وه هینا (بو ناوشار) ﴿مِّنْ تَقْدِیْرِ رَّحْمٰنِ الشَّیْطٰنِ﴾ دوا‌ی نه‌وه‌ی شه‌یتان ناخوشی و نا‌کوک‌ی خسته ﴿بَیِّنَیْ وَبَیْنَ الْخَوْفِ﴾ نیوان من و براکانم ﴿اِنِّیْ رَیۡیَ﴾ به‌راستی په‌روه‌ردگارم ﴿طَیِّفًا لِّمَا یَشَآءُ﴾ میهره‌بانه به‌رامبه‌ر نه‌وه‌ی بیه‌وینت ﴿اِنَّهُ هُوَ الْعَلِیْمُ الْعَلِیْمُ﴾ به‌راستی ههر شه‌و زانای کار دروسته ﴿رَبِّ قَدۡ اَتٰتٰنِیْ﴾ شه‌ی په‌روه‌ردگارم به‌راستی پیت به‌خش‌یووم ﴿مِّنَ الثَّٰمَنِ﴾ هه‌ندیک له‌ده‌سه‌لات و پاشایه‌تی ﴿وَعَلَّمَنِیْ مِّنۡ تَاْوِیْلِ الْاَحَادِیْثِ﴾ وه هه‌ندیک‌یش له‌لیکدانه‌وه‌ی خه‌وینت فیر کردوم ﴿فَاَطَّرَ السَّمٰوٰتِیْنَ وَالْاَرْضَ﴾ شه‌ی دروست‌کهری ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿اَنْتَ وِیۡیَ فِی الدُّنْیَا وَالْآخِرَةِ﴾ تو پشتیوان و یارمه‌تی دهری منی له‌دونیوا و له‌روزی دوا‌یی دا ﴿تَوَفَّیْ مُسْلِمًا﴾ به‌موسولمانیتی بممرینه ﴿وَ الْحَقِّیۡیَ یَا صَدِّیْقِیۡنِ﴾ و بمخه‌ره‌ریزی پساو چاکانه‌وه (له‌دوا‌ی روژدا) ﴿ذٰلِکَ مِنْ اٰیٰتِ الْعَجِیۡبِ﴾ نه‌وه‌ی (که‌باس کرا) له‌هه‌واله‌نه‌رانراو و په‌نهانه‌کانه ﴿تُوْحِیۡدِیۡکَ﴾ که‌به‌وه‌حی بۆت ده‌نیرین (شه‌ی موحه‌مه‌ده) ﴿وَمَا کُنْتَ لَدُنْیَہٗ﴾ تو لای شه‌وان (براکانی یوسف) نه‌بووینت ﴿اِذَا اَجْمَعُ الْاَمْرَہٗ﴾ کاتنی که‌هه‌موو بریاری خویان دا (به‌نه‌یتی) ﴿وَهُمْ یَسْکُرُوْنَ﴾ و پیلانیان دارشت ﴿وَمَا اَکْثَرَ النَّاسَ وَکُوْحَرَصَ مُؤْمِنِیۡنَ﴾ و زو‌زوبه‌ی خه‌لکی ههر چهند تو سووریت (له‌سهر باوه‌ر هیشانیان) باوه‌ر ناهیتن ﴿

﴿وَمَا تَنْتَهُنَّ عَنْهُ مِنَ الْخَيْرِ﴾ (شهی موحدهمه د... ﴿ثَوْدَاوای هبچ باداشتیک له‌وانه ناکه‌یت له‌سهر (گه‌باندنی) نه‌و (فورئانه) ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ نه‌و فورئانه ههر پند و ناموز گاریه بز جیهانیان ﴿وَكَيْفَ أَنْ يَنْقُو﴾ وه زور به‌لگو و نیشانه هه‌یه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿يَنْزِلُ مِنْ عَلَيْهَا﴾ به‌لایاندا ده‌رون ﴿وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ﴾ به‌لام نه‌وان پرویان لی و ه‌رده‌گیرن ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ﴾ جا زور به‌بیان باوه‌پناهیتن به‌خوا ﴿إِلَّا وَهُمْ مَشْرُكُونَ﴾ مه‌گهر نه‌وان له‌و کانه‌دا هاوبه‌ش بریار ده‌رن بز خوا ﴿أَفَأَمُّوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ﴾ جا ناپا له‌وانه ناتر سن به‌خه‌یان بگرت ﴿غَلِيظَ عَذَابِ اللَّهِ﴾ سزابه‌کی داپوشه‌ری خوا ﴿أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ یان له‌ناکاودا ریزی دوا بیان به‌سهر داییت ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌کاتیکدا نه‌وان هه‌ستی پی نه‌کن ﴿قُلْ هَذِهِ سَبِيلِي﴾ بلی نه‌مه رینگای منه ﴿أَدْعُوا إِلَى اللَّهِ﴾ بانگی (خه‌لکی) ده‌که‌م بز لای خوا ﴿عَلَى بَصِيرَةٍ﴾ له‌سهر به‌لگه‌ی پروون و چاوپروشی ﴿أَنْ أُوْمِنَ أَتَعْبَى﴾ من و نه‌وانه‌ش شویتم که‌وتوون ﴿وَسُبْحَنَ اللَّهِ﴾ و خواش پاک و بنگه‌رده ﴿وَمَا أَتَيْنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه من هبچ کات له‌هاوبه‌ش دانهران نیم ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه نیمه پیش تو (پتغه‌مهرمان) نه‌ناردوه ﴿إِلَّا رِجَالًا﴾ جگه له‌پیاوانیک ﴿نُوحِي إِلَيْهِمْ﴾ که‌نیگامان بز ده‌کردن ﴿مِنْ أَهْلِ الْقُرَى﴾ له‌خه‌لکی شمار و گونده‌کان ﴿أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ده‌ی ناپا نه‌و (بی پروایانه) نه‌گه‌راون به‌سهر زه‌ویدا ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ﴾ ناسه‌رنج بده‌ن چون بروه ﴿عَقِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سهر نه‌نجامی نه‌وانه‌ی که‌له‌پیش نه‌مانه‌وه بوون ﴿وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ﴾ وه بینگومان زبانی ریزی دوابی چاکتره ﴿لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بز نه‌وانه‌ی خویان پاراستوه و له‌خواتر سن بوون (له‌دونیا‌دا) ﴿أَفَلَا يَعْلَمُونَ﴾ ده‌ی تیره زیرنابن و می‌ناگن ﴿حَتَّىٰ إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ﴾ هه‌تا کاتی پیغه‌مهره‌کانیان نا‌نومید بوون (له‌سهر که‌وتن) ﴿وَوَظَنُوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا﴾ وه گه‌له‌که‌یان وایان زانی که‌ (پتغه‌مهران) درویان له‌گه‌لدا کردون ﴿جَاءَهُمْ نَصْرًا﴾ (له‌و کانه‌دا) سهر که‌وتن و یارمه‌تی نیمه‌یان بز هات ﴿فَتَجِيَّ مِنْ شَكَاةٍ﴾ جا نه‌وانه‌ی ده‌مانویست رزگار کران ﴿وَلَا يَرْدُ بَأْسُهُ﴾ سزاشمان ناگه‌رتنریته‌وه ﴿عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ﴾ له‌گه‌ل و هوزی تاوانبار ﴿لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ﴾ سویندبیت بینگومان له‌داستانی (پتغه‌مهراندا علیهم السلام) ﴿عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ﴾ پند و ناموز گاری هه‌یه بز خاوه‌ن بیر وهوشان ﴿مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى﴾ نه‌م (فورئانه) چبروک و قسه‌یه‌کی به‌هله‌به‌ستراییت ﴿وَالَّذِينَ يَصْدُقُوا أَلَدِي يَنْبَغِي﴾ به‌لگو به‌راست دانه‌ر و پشتگیری نه‌و (کتیانه) به‌که‌له‌پیش خویه‌وه (هاتوون پیش ده‌ستکاری کردنیان له‌لایه‌ن جوله‌که‌و گاوره‌کانه‌وه) ﴿وَتَقْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ﴾ هه‌روه‌ها پروون که‌ره‌وه‌ی هه‌موو شتیکه ﴿وَهَذِي وَرَحْمَةٌ﴾ وه پرنموونی و میهره‌بانیه ﴿لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بز نه‌وانه‌ی که‌پروا دیتن ﴿

سورته (الرعد)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿الرَّحْمٰنُ﴾ به (ئەلیف، لام، را) ده خوئتر شه وه خوا زاناره به مانا که ی، بۆ زانیاری زیاتر سهیری
 سه ره تایی سورته ی (البقره) بکه ﴿ذٰلِكَ اَيْتُ الْكِتٰبِ﴾ ئەمانه ئایه ته کانی کتیی (ئاسمانین)
 ﴿وَالَّذِي اٰتٰنَا مِنْ رَّبِّنَا هٰذَا هُوَ بَرُّهُ وَهُوَ قَدْرُ مَا رَزَقْنٰهُ وَهُوَ بَرُّهُ وَهُوَ قَدْرُ مَا رَزَقْنٰهُ وَهُوَ بَرُّهُ وَهُوَ قَدْرُ مَا رَزَقْنٰهُ﴾ وه شه وه ی نیر راوته خواره وه بۆتو ﴿مِنْ رَّبِّكَ الْحَقُّ﴾ له لایه ن پەر وەر دگار ته وه حق
 وراسته ﴿وَلٰكِنْ اَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُوْنَ﴾ به لام زۆر به ی خه لکی باوهر ناهینن ﴿اللّٰهُ الَّذِي﴾ نهو خوا به ی
 ﴿رَفَعَ السَّمٰوٰتِ﴾ ئاسمانه کانی پەر زکر دۆته وه ﴿يَغْيِرُ عَمَدٌ﴾ به یی هیچ پایه و ستونیک ﴿رَزَقْنٰهَا﴾ وه ک ده بیسن
 ﴿ثُمَّ اَنْزَلْنٰهُ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان پەر ز بو وه بۆ سەر عرش و قدراری گرت (بهو شیوه ی شایسته ی خوا بیت
 که ئیمه چون شه که ی نازانین) ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ وه خۆر و مانگی پام هینا وه (بۆ خزمه تکر دنی خه لکی)
 ﴿كُلٌّ يَّجْرٰى لِجَلِّ مَسْنٰى﴾ هه ره به که بیان ده گهر ی تاکاتی دیاری کراو ﴿يَذَرُ الْاَمْرَ﴾ هه موو کار و بار تک
 هه لده سورتنی ﴿يُقْضٰى الْاٰتِیَّ﴾ و ئایه ته کان پروون ده کانه وه (بۆتان) ﴿لَعَلَّكُمْ يَفْقَهُوْنَ رَبِّكُمْ تَوْفٰوْنُ﴾ هه تا
 له (زیندوو بوونه وه و) گه یشتن به خزمهت پەر وەر دگار تان دنیابین ﴿وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْاَرْضَ﴾ (خوا)
 شهو زاته یه که زهوی راخستوه (به پانی و درنژی) ﴿وَجَعَلَ فِيْهَا رِیًّا وَنَهْرًا﴾ و چهندها چیا و پروبار ی
 تیندا دانا وه (دروست کردوه) ﴿وَمِنْ كُلِّ الشَّجَرِ﴾ وه له هه موو جۆره میوه یه ک ﴿جَعَلَ فِيْهَا رِیّٰتٍ مِّنْ اَنْهٰرٍ﴾
 جوتیک نیر و منی تیندا دروست کردوه ﴿وَمِنْ اٰیٰتِ الْاَنْهَارِ﴾ شهو ده دات به سەر پۆژدا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ﴾
 به راستی له وانه دا ﴿لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّتَفَكَّرُوْنَ﴾ به لکه و نیشانه هه به بۆ ئەو که سانه ی که بیر ده که نه وه ﴿وَفِی الْاَرْضِ﴾
 وه له زه ویدا ﴿فَطَعْنَتْ جَوَارِثُ﴾ چهنه بار چه ی له پال یه کتریدا هه ن ﴿وَحَشَّتْ مِّنْ اَشْجِبِ﴾
 هه رو هه باخانی تر ی و ره ز ﴿وَزَرَ﴾ و کشتو کال ﴿وَحَبِلَ﴾ و (باخانی) دار خور مای ﴿صِنَوٰنٌ﴾
 وَغَیْرُ صِنَوٰنٍ ﴿دُو قَه د (ی به ک بنج) و به ک قه د ﴿یُسْقٰی بِمَآءٍ رَّجِزٍ﴾ هه موو یان به یه ک ئاو ئاوده درین
 ﴿وَلِقُضِّلَ بَعْضُهُمْ اَعْلٰی بَعْضٍ﴾ که چی نه زلی هه ند بکیمان داوه به سەر هه ندیکی تر بانددا ﴿فِی الْاَكْلِ﴾
 له خواردندا ﴿اِنَّ فِیْ ذٰلِكَ﴾ به راستی له وانه دا ﴿لَاٰیٰتٍ لِّقَوْمٍ یَّعْقِلُوْنَ﴾ چهنه نیشانه ی پروون هه به بۆ ئەوانه ی
 نی ده گهن و بیر ده که نه وه ﴿وَإِنْ تَعَجَّبْ﴾ جا ته گهر تو سهرت سور به منی ﴿فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ﴾ نه وه
 قسه ی ئەوانه جینی سهر سورمانه که ده لین ﴿اَلَمْ اَكُنْ اَنْزِلًا﴾ ئایا کاتیک (که مر دین و) بوینه وه
 به خاک ﴿اَلَمْ اَتٰلِیْ خَلْقَ جَبْرِیْثٍ﴾ ئایا ئیمه سهر له نوی دروست نه کر بینه وه ﴿اَوَلَمْ يَكُ الْاٰدَمُ﴾ نه وانه
 که سانیکن ﴿كَفَرًا وَّامِرًا﴾ که بی باوهر بوون به پەر وەر دگاریان ﴿وَاَوَلَمْ يَكُ الْاَعْلٰی فِیْ اَعْنَاقِهِمْ﴾
 جا نه وانه کۆت و زنجیر له گهر دنیا ندایه ﴿وَاَوَلَمْ يَكُ اَصْحٰبُ الْاَنْۢبِیَآءِ﴾ وه نه وانه ها وه لانی ناگرن
 ﴿هَمَّ فِیْهَا حٰکِدُوْنَ﴾ که به هه میشه یی ده میتنه وه تیندا

﴿وَنَسْتَعِجِلُكَ بِالسَّيْفَةِ﴾ به به له داوای سزات لى ده كه ن ﴿قَبْلَ الْحَسَنَةِ﴾ پېش چاكه و به زه یی ﴿وَقَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثَلُتُ﴾ كه ینگومان له پېش نه مانه وه زور هه بیون توله یان لى سه نراوه ﴿وَإِنْ رَبَّكَ﴾ و به راستی بهر وهر دگارت ﴿أَلَمْ نَعْفِرْ لِلنَّاسِ﴾ خاوه‌نی لى بور دنه بق خه لكی ﴿عَلَى ظُلْمِهِمْ﴾ گهر چی سته مكاریش بن ﴿وَإِنْ رَبَّكَ﴾ ههروه‌ها به راستی بهر وهر دگارت ﴿لَشَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله سینیکی توند وتیژه ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه‌ی كه بن باوهر بیون ده یان ووت ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ﴾ نه وه بق نه نیر دراو ته خواره وه بقی ﴿إِنَّا إِنَّمَا نَنْزِلُكَ﴾ موعجیزه كه له لایه بن بهر وهر دگاریه وه ﴿إِنَّمَا أَنْزَلْنَاكَ مُبَارَكًا﴾ نه‌ی موحه ممد ﴿تَقْرَأُ﴾ تر سینه‌ری ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ﴾ و بق هه موو گه لېك رېنېشانده رېك هه به ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى﴾ خوا ده زانی هه موو مېینه به كه (له منالدا نېدا) چی هه لگر توه (كور یان كچ) ﴿وَمَا يُخِصُّ الْأَرْحَامَ﴾ وه ههروه‌ها ده زانیت مندالدا نه كان چی لى كه مده پېته وه ﴿وَمَا تَزَادُ﴾ و چی زیاد ده كات ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَ رَبِّكَ بِأَقْدَارٍ﴾ وه هه موو شتېك لای نه و (خوا) نه ندازه‌ی (دباری كراوی خوی) هه به ﴿عَنْ يَمِينِ الْعَرْشِ الْأَعْلَى﴾ (خوا) زانابه به هه موو دبار و نادیارېك ﴿الْكَبِيرُ الْمُتَعَالَى﴾ گه ووره و به رزه و بلنده ﴿سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسْرَأَ الْقَوْلَ﴾ به كسانه (بق خوا) نه و نه تان به نه پتی قسه بكات ﴿وَمَنْ جَهَرَ بِهِ﴾ وه نه و نه تان به ناشكرا (قسه) بكات ﴿وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ﴾ و نه و نه‌ی كه له شه ودا خوی ده شارېته وه ﴿وَسَارِبٍ بِالنَّهَارِ﴾ نه و نه‌ی كه له روردا دهر ده كه ویت ﴿إِنَّ اللَّهَ مُعِجِبٌ﴾ بق نه و (ناده‌می) هه به چه ند فرېشته به كه به دواى به كدا دین ﴿مَنْ يَشَأْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ خَلْقِهِ﴾ له پېش و له دوايه وه ﴿يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ﴾ به فەرمانی خوا ده‌ی بارېزن له زيان ﴿إِنَّ اللَّهَ بِهِ رَاسِى﴾ (بار و حالى) هېچ گه لېك ناگوریت ﴿حَتَّى يَخْضَعُوا لَهَا الْأَفْئِدَةُ﴾ هه نا نه وان خویان (بار و حالى) خویان نه گورن ﴿وَإِنَّا أَرَادْنَا اللَّهُ﴾ وه كاتېك خوا به ویت ﴿يَقُولُ سَوَاءٌ﴾ گه ل و هوزېك توشى به لا و سزا بكات ﴿فَلَا مَرَدَّ لَهُ﴾ هېچ شتېك ناتوانیت رېنگری لى بكات ﴿وَمَا لَهُمْ قُوَّةٌ مِنْ دُونِهِ﴾ و جگه له و (خوا) هېچ بارمه‌تی دهر و پشېوانېكبان نى به ﴿هُوَ الَّذِى﴾ (خوا) نه و زاته به ﴿يُرِيدُكُمْ الْبَرْقَ﴾ بروسكه تان نشان ده دات ﴿خَوْفًا وَطَمَعًا﴾ كه هوی ترساندن و هېوا و نومېدنا نه ﴿وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الْعِثَالَ﴾ ههروه‌ها هه وری قورس (به ناوای باران) به دى ده هېتیت ﴿وَيُسْخِرُ الرُّعْدَ فَجَعَلَهُ﴾ وه هه وره گرمه سوپاس و ستایشى نه و (خوا) ده كات ﴿وَالسَّحَابُ كَكُمُ الْخَفِيفَةِ﴾ ههروه‌ها فرېشته كانېش له هه بېت و ترسى نه و (ستایشى ده كه ن) ﴿وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ﴾ وه (بهروه دگار) هه وره بروسكه كان ده نیریت ﴿فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ﴾ و ده دات له هه ركه سى كه بیه ویت ﴿وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ﴾ له كاتېكدا نه وانه دمه ده‌می (و موجداه له) ده كه ن دهر باره‌ی خوا ﴿وَهُوَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ و نه و (خوا) هېز و توانای زور به تینه ﴿۵﴾

﴿لَهُمْ دَعْوَةُ الْمُنَى﴾ نزاو پاننه وهی هه قیش هه ربؤ (خوایه) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ نه وانه ش ده لایته وه و نزا لای غهیری خوا ده کهن ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ شَيْءٌ﴾ هیچ وه لایکیان ناده نه وه (نایه ن به هاوار پانه وه) ﴿إِلَّا كَيْفَ يَكْفِيهِ إِلَى اللَّهِ﴾ مه گهر وهك كه سبتك (كه تینووی بیت له دووره وه) هه ردو و مشتی خزی بؤ لای ثا و نك دریتز کردی ﴿لِيُنْزِلَ عَلَيْهِمْ دُمُومًا مَّوْبِقَةً﴾ بؤ شه وهی (ثاو) بگاته ده می به لام نایگانی ﴿وَمَذَلَّةً لَّكَرْبٍ﴾ لای قی حنكی ﴿نزاو دو عای بی بروایان (له بته کانیان) هیچ نیه جگه له گو مری و سه ر لی شیوان ﴿وَلِلَّهِ يَسْجُدُ﴾ سوژده بؤ خوا ده بات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه رچی له ناسمانه کان و زه ویدایه ﴿عَرَسًا وَكَوْنًا﴾ بیانه وی و نه بیانه وی ﴿وَعَلَّمَ لَهُمُ الْاَعْدُو وَالْاَصْبَالُ﴾ هه روه ها سیته ره کانیان له به یانبان و ثنوار اندا (سوژده ده به ن) ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ (تهی موحه مه د ﴿بَلَى كَى پهر و هر دگاری ناسمانه کان و زه وی به ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿قُلْ﴾ جا بلی ﴿أَفَأَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ اُولِيَاءَ﴾ دهی ثیوه بینجگه له و (خوا) پشتیوانانیکتان هه لیزاردو وه (بؤ خوتان) ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّوكُمْ﴾ كه خوا وهی هیچ سوود و زیانیک تین بؤ خوشیان ﴿قُلْ﴾ بلی ﴿قُلْ يَسِّرْهُ لَكُمْ وَيُسِّرْ﴾ نایا کویر و چاو ساغ به کسان؟ ﴿أَمْ اَنْزَلَ اِلَهُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالتُّرُ﴾ یان نایا تاریکه کان و پروناکی وهك بهك وان؟ ﴿اَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ﴾ نه خیر نه وانه چند هاویه شیکیان بؤ خوا داناه؟ ﴿خَلَقُوا لَكُمْ﴾ (گوایه) وهك دروستکراوانی خویان دروست کردیت؟ ﴿فَقُلْ لِّمَنْ اَعْبُدُ﴾ نهوسا دروست کراوه كه یان لی شیواوه!! ﴿قُلْ اللَّهُ﴾ بلی خوا ﴿خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروست کاری هه موو مشیکه ﴿وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ و هه ره نه ویشه تاك و نه نیای زاله به سه ره موو شتیکدا ﴿اَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ بارانی له ناسمانه وه باراندو وه ﴿فَسَاكَ اَوْدَةً بِقَدَرِهَا﴾ جا هه شپو و دولبتك به نه ندازهی خوی لافاوی هه له ده سبت ﴿فَاَخْرَجَ النَّبْلُ﴾ نهوسا لافاوه كه هه لی ده گریت ﴿زَيْتًا زَيْبًا﴾ كه فیکسی به رزبووه (به لافاوه كه وه) ﴿زَيْتًا لِيُؤْتُوا عَلَيْهِمُ الْتَّارُ﴾ هه روه ها له و (کانزایانه ش به پیداده بی) كه ناگری بؤ تاوده ده ن (ده پتوتنه وه) ﴿اَنْبَاءً حَسَنَةً﴾ به مه به سستی دروست کردنی خشل (زیر وزبوو) ﴿اَوْصَحَّ﴾ یان شتوومه کی تر (وهك قاپ و قاجاغ) ﴿زَيْدًا يَنْتَلُهُ﴾ كه فیک وه كو شه و (كه فی لافاوه به پیداده بی) ﴿كَذَلِكَ﴾ نا به و جزوره ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْفُلَّ وَالْجِبْلُ﴾ خوا نموونهی حق و به تال دینیتنه وه ﴿فَاَمَّا الْاَزْيَدُ فَيَذَّهَبُ جُفَاءً﴾ جا كه فه كه ده روات و له نار ده چنی ﴿وَلَقَامَا يَنْفَعُ النَّاسَ﴾ به لام نه وهی كه سوود نه گه به نیت به خه لکی ﴿وَتَنَزَّلُ فِي الْاَرْضِ﴾ له زه ویدا ده مینیتنه وه ﴿كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْاَمْثَالَ﴾ ثابه و جزوره خوا نموونه کان ده مینیتنه وه ﴿لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ بؤ نه وانیه وه لامی بانگه وازی پهر و هر دگاریان دایه وه ﴿كُنْتُمْ﴾ (پاداشتی) هه ره چاك (به هه شت) هه به ﴿وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهِ﴾ نه وانیه وه لامی بانگه وازی (پهر و هر دگار) یان نه دایه وه ﴿لَوْ اَنْ لَّهُمْ ثَلَاثُ الْاَرْضِ جَمِيعًا﴾ نه گهر هه رچی و اله زه ویدا هه مووی هی نه وان بی ﴿وَمَثَلُ رَمْعَةٍ﴾ نه وهندهی نریشی له گهن بیت ﴿لَا تَقْدَرُ اَوْفَةً﴾ ده بده ن له بریتی و به ده لی سزای ووزی دواپی ﴿اُولَئِكَ لَهُمْ﴾ نه وانه بویان هه به ﴿سَوْءَ الْحِسَابِ﴾ لپرسینه وه به کی سهخت و خراب ﴿وَمَا اُولَئِكَ يَحْتَمِرُ﴾ و جینگاپان دوزه خه ﴿وَبَشِّرِ الصَّالِحِينَ﴾ نای كه چهند شوتینکی به د و خرابه

﴿أَنْتُمْ يَكْفُرُونَ﴾ جا نایا كه سینك كه بزانیٔ (ژیری بخاته كار) ﴿أَمَّا الْأَرْضُ الْكَنَزُ﴾ به راستی نه‌وی نیراوه‌ته خوار بو تئو ﴿مِنْ رَبِّكَ لَقِيَ﴾ له لایه‌ن په‌روه‌ردگار نه‌وه‌ه حق وراسته ﴿كَرِهَ أَنْ يَكُونَ﴾ وه كه نه‌وه‌ه كه سه‌یه كه كویرینٔ (ژیری خوی نه‌خاته كار و بی باوه‌ر بیت) ﴿إِنَّمَا يَكْفُرُ الْوَلَوُ الْأَنْبِيَاءُ﴾ بینگومان هدر نه‌وانه‌ بیر ده‌كه‌نه‌وه‌ه كه خاوه‌نی ژیرین ﴿الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی كه په‌یمانی خوا ده‌به‌نه‌ه سهر ﴿وَلَا يَفْضَحُونَ السِّرَّ﴾ وه به‌لبن ناشکین و هدلی ناوه‌شینه‌وه ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ وه نه‌وانه‌ی كه په‌یوه‌ندی خرمایه‌تی به‌جی ده‌هین ﴿مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ به‌وه‌ی خوا فرمانی داوه‌ه كه په‌یوه‌ست بکریٔ له‌گه‌لیاندا (وه كه به‌سهر کرده‌وه‌ی خزمان) ﴿وَيَخْشَوْنَ زَيْحَهُ﴾ وه له‌ په‌روه‌ردگاریان ده‌ترسن ﴿وَيَحْكُمُونَ سُوءَ الْحِسَابِ﴾ وه له‌خرابه و سه‌ختی لپه‌ر سینه‌وه‌ه ده‌ترسن ﴿وَالَّذِينَ صَبَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ن كه دانیان په‌خویراندا گرت ﴿أَتَيْتَهُمْ مِنْهُمْ زَيْحَهُ﴾ به‌مه‌به‌ستی په‌زامه‌ندی په‌روه‌ردگاریان ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نویزیان به‌جی هیتاوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقَهُمْ﴾ وه له‌وه‌ر پوزیه‌ی پیمان داوون به‌خشبوویانه ﴿مِنْ بَيْنِ وَعَلَيْنَ﴾ به‌نه‌یتی و به‌ناشکرا ﴿وَيَذَرُونَ بِالْحَسَنَةِ الْيَسَنَةَ﴾ وه به‌چا‌كه په‌گری له‌خرابه ده‌كه‌ن (به‌چا‌كه خرابه‌کانیان ده‌سره‌وه‌ه و لای ده‌به‌ن) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَنِ اللَّهِ﴾ سهر نه‌نجامی چا‌کی نه‌وه‌ه دنیا هدر بو نه‌وانه ﴿جَنَّتْ عَنْهُمْ﴾ به‌ه‌شتانیک جی‌گای مانه‌وه‌ی هم‌میشی به‌﴿يَتَمَتَّعُونَ﴾ كه نه‌وان ده‌چنه ناویه‌وه ﴿وَمِنْ صَلَاحٍ﴾ هدر وه‌ها نه‌وانه‌ش كه چاك بوون ﴿وَمِنْ آتَائِهِمْ﴾ له‌باو و باپیرانیان ﴿وَأَنزَلْنَاهُمْ زَيْحَهُمْ﴾ وهاوسه‌رانیان و وه‌چه و نه‌وه‌ه‌کانیان ﴿وَالْمَلَائِكَةُ﴾ فرشته‌کانیش ﴿يَدْعُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ﴾ ده‌چنه ژوره‌وه‌ه بو لایان له‌هم‌موو ده‌ر‌گایه‌كه‌وه ﴿سَلَامٌ عَلَيْكَ﴾ (پیمان ده‌لبن) سه‌لامتان لی بی ﴿يَا صَبْرُ﴾ چونكه نارامتان گرت (له‌ه‌دنیادا) ﴿فَقَرَعْنَاهُ عَنِ اللَّهِ﴾ جا‌چهند سهر نه‌نجامیکی چا‌کشان بوو ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُوكَ سَوَاءٌ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی كه په‌یمانی خوا هه‌ل ده‌وه‌شینه‌وه ﴿مِنْ بَعْدِ مَيْتَةٍ﴾ له‌پاش به‌ستن و گری دانسی ﴿وَيَقُولُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ نه‌وه‌ه‌یوه‌ندی خرمایه‌تی‌ه‌ی كه خوا فرمانی پی داوه‌ه به‌جی ناهیتن و نه‌ی‌چرینن ﴿وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ و خرابه‌کاری ده‌كه‌ن له‌زه‌ویدا ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا عَنِ اللَّهِ﴾ هدر بو نه‌وانه‌نه‌فرین و دووری له‌به‌زه‌ی خوا ﴿وَلَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ هه‌وه‌ها بو نه‌وانه‌ه سهر نه‌نجامی خراب ﴿إِنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ﴾ خوا رزق و پوزی فراوان ده‌کات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ﴾ بو ههر كه سینك خوی به‌ویت ﴿وَيَقْدِرُ﴾ وه كه‌می ده‌کات (بو ههر كه سینك به‌ویت) ﴿وَفَرَحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ وه نه‌وانه‌ه دل‌خوش بوون به‌ژیانی دنیا ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ له‌کاتیکدا ژبانی دنیا هیچ نه‌ه ﴿فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌چاو پوزی دوایدا ﴿إِلَّا مَتَاعٌ﴾ جگه له‌رابوار دنیکی چهند ساتیکی کم نه‌بیت ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ه‌ی به‌ی پروا بوون ده‌لبن ﴿لَوْلَا أَرْزُلُكُمْ﴾ بو‌چی نه‌نیرا بوی ﴿هَآئِنَ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ مو‌عجیزه‌یه‌ك له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگاریه‌وه ﴿قُلْ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ﴾ (نه‌ی مو‌حه‌مه‌ه) ﴿بَلَىٰ﴾ به‌راستی خوا ﴿يُخِلُّ مَنْ يَشَاءُ﴾ ههر كه‌سی بو‌یت گو‌م‌رای ده‌کات (كه‌شیای گو‌م‌را‌کرده‌ه) ﴿وَيَهْدِي إِلَىٰ مَن آتَابَ﴾ وه رینموونی ههر كه سینك ده‌کات كه بولای خوی گه‌رایسه‌وه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی كه پروایان هیتاوه ﴿وَنَصَبْنَاهُمْ قُلُوبَهُمْ﴾ و دلیان نارام ده‌بیت ﴿يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ به‌یادی خوا ﴿أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ﴾ نا‌گادارین كه ههر به‌یادی خوا ﴿نَعْمَ الْفُلُوكُ﴾ ده‌کان نارام ده‌گرن ﴿١٥﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی پر وایان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿طُوبَى لَهُمْ﴾ خوش به‌خشی بۆ نه‌وانه ﴿وَحَسُنَ مَا ابْرَأَ﴾ له‌گه‌ل سهره‌تجاسی چاک ﴿كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ﴾ ههر به‌شیره‌ی (پیغه‌مهرانی سر) تو‌مان ره‌وانه کرده‌وه ﴿فِي آثَرِ﴾ له‌ناو گه‌ل و نوممه‌تیکدا ﴿فَخَلَّتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ﴾ که له‌پیش نه‌وانه‌وه گه‌ل و نوممه‌تی تر هانوون و چوون ﴿اِسْئَلُوا عَنِّيهِمُ الَّذِي﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیخوینینه‌وه به‌سهریاندا نه‌وه‌ی ﴿اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ﴾ نیگامان کرده‌وه بۆت ﴿وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمٰنِ﴾ له‌کاتیکدا نه‌وانه پر وانا هیتن به‌خوای میهره‌بان ﴿قُلْ هُوَ رَبِّي﴾ بلی نه‌وه‌ی پهره‌دگاری منه ﴿لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ﴾ هیچ پهره‌ستر او نیکی به‌هه‌ق نی‌یه‌ی به‌یجگه له‌نه‌وه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ پشتم ههر به‌وه به‌ستووه ﴿وَإِلَيْهِ مَتَابُ﴾ گه‌رانه‌وه شسم ههر بۆلای نه‌وه ﴿وَلَوْ اَنَّ قَوْمًا﴾ به‌راستی نه‌گهر قورناتیک (به‌خویننده‌وه‌ی) ﴿سُئِرَتْ بِهِ لَيَالٍ﴾ چیاکانی بین برابه (بۆ شوینیکی تر) ﴿اَوْ قُطِعَتْ بِهِ الْاَرْضُ﴾ یان زه‌وی بین له‌ت له‌ت بکرایه ﴿اَوْ كُنْزٌ اَلْمَوْتِ﴾ یان له‌گه‌ل مردوواندا قسه‌ی بکرایه (نه‌مجا باوه‌ر ناهیتن) ﴿بَلْ لَّيْلًا اَلْاَمْرِ جَمِيعًا﴾ به‌لام ههمور کاروباره‌کان به‌ده‌ست خوان ﴿اَلَمْ تَرَ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اَنَّا بَرَأْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ﴾ ده‌ی ثایا بین هیوا نه‌بوون (ونه‌یان زانیوه) ﴿اَلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی که پر وایان هیتاوه ﴿اَن لَّوْ شَاءَ اللّٰهُ﴾ که نه‌گهر خوا بیویستابه ﴿لَهْدَى النَّاسَ جَمِيعًا﴾ ههمور خه‌لکی ده‌خسته سهر ریگه‌ی راست ﴿وَلَا لِمَنْ اِلَّا الَّذِي كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی که بین باوه‌ر بوون ههمیشه ﴿تُصِيبُهُمْ بِمَا صَبَّحُوا فَاِذَا رَعَوْهُ﴾ به‌لای سه‌ختیان تووش ده‌بیت به‌هوی نه‌وه‌ی کرده‌ویانه ﴿اَوْ تَحُلْ قَرِيبًا مِّنْ دَارِهِمْ﴾ یان نه‌وه (به‌لایه) له‌تزیك ماله‌کانیانه‌وه پرووده‌دات ﴿حَتّٰى يَأْتِيَ وَعْدُ اللّٰهِ﴾ هه‌تا به‌لشی خوا دیتسه دی ﴿اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْلِفُ الْوَعْدَ﴾ به‌راستی خوا به‌لشی خوی به‌دی ده‌هیتیت ﴿وَلَقَدْ اَسْتَفْهَرْتُ﴾ سویند به‌خوا بینگومان گالته و سورو کایه‌تی کرا ﴿رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ﴾ به‌پیغه‌مهرانی زور له‌پیش تووه ﴿فَاَمَلَيْتَ لِلَّذِي كَفَرُوا﴾ منیش (ماوه‌یه‌ک) مؤله‌تم دا به‌وانه‌ی بین باوه‌ر بوون ﴿ثُمَّ اَخَذْنَاهُمْ﴾ باشان نه‌وانم گهرت (توله‌م لی سه‌ندن) ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ عِقَابٌ﴾ جا چوون بوو توله‌ی من (ده‌رباره‌یان) ﴿اَقَمْنَ هُوَاقِيَهُمْ﴾ ده‌ی نه‌وه (خوایه‌ی) چاودنیره ﴿عَلٰى كُلِّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ﴾ به‌سهر ههمور که سه‌وه ههرچی کرده‌وه (وه‌ک بتانیکه ناگای له‌هیچ نی‌یه) ﴿وَجَعَلُوا لِلّٰهِ شُرَكَاءَ﴾ نه‌وانه هاو به‌شانیکیان بۆ خوا بریار داوه ﴿قُلْ سُبْحٰنَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) بلی ناوی نه‌وه (بت و هاو به‌شانهم) بۆ بلین ﴿اَلَمْ تَتَّبِعُوهُ﴾ یان نیوه هه‌وال ده‌ده‌ن به‌خوا ﴿بِمَا لَا يَنْفَعُ فِي الْاَرْضِ﴾ به‌وه‌ی که (به‌خه‌یالی نیوه) نایزانیست له‌زه‌ویدا ﴿اَلَمْ يَظْهَرْ لِمَنْ اَلْقَوْهُ﴾ یان قسه‌ی روت و (بی مانا) ده‌که‌ن ﴿بَلْ رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ﴾ (نه‌خیر خوا هاو به‌شی نی‌یه) به‌لکو نه‌وانه‌ی بین باوه‌ر بوون فیل و پیلانی خویان بۆ رازنیرابه‌وه ﴿وَصَدُّوا عَنِ النَّبِیْلِ﴾ وه قه‌ده‌غه‌کران له‌ریگه‌ی راست ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللّٰهُ﴾ ههر که سیش خوا گومرایی بکات ﴿فَمَا لَكُمْ مِّنْ هَادٍ﴾ نه‌وه هیچ ری نیشانده‌ریکی بۆ نی‌یه ﴿لَّهٗمَّ عَذَابُ الْاٰخِرَةِ الَّذِي﴾ نه‌وانه له‌ژیانی دنیادا سزایان بۆ هه‌یه ﴿وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ﴾ وه به‌راستی سزای رۆزی دواپی سه‌خت تر و گران تره ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ اَمٍّ مِّنْ اَمٍّ وَّاقٍ﴾ وه بینگومان هیچ پاریزه‌ریک نی‌یه بۆ نه‌وان له (سزای) خوا

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ وینده‌ی شهو به هه‌شته‌ی که به لَئین در او به پاریز کاران و له‌خواتر سان
 ﴿جَنَّتْرِی مِنْ حَتِّهَا الْأَنْهَارُ﴾ پرو باره کان ده‌رون به‌زیر باخه کانیدا ﴿أَكُلْهَا ذَاتَیْمٍ وَظِلَّهَا﴾ میوه و سینه‌ره کانی
 (به هه‌شت) هه‌میشه بین ﴿تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ شهو (به هه‌شته) ناکامی شه‌وانده‌یه که خویان پاراست
 (له‌دونیا دا) وله‌خواتر سان ﴿وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ﴾ و ناکامی بین باوه‌رانیش هدر ناگره ﴿وَالَّذِينَ
 ءَاتَوْهُمُ الْكِتَابَ﴾ شه‌وانده‌ش کتیبسان بین دابوون ﴿يَقْرَءُونَ بِمَا أُوِّلَ إِلَيْكَ﴾ شاد ده‌بن به‌وه‌ی نیر او به
 خوار وه‌بوت ﴿وَمِنَ الْأَخْزَابِ مَنْ﴾ وه‌ندی له‌گرو و تاقمه کان هه‌ن ﴿يُسْكَرُ بَعْضُهُمْ﴾ هه‌ندیك له‌وه
 نیتکار ده‌که‌ن ﴿قُلْ إِنَّمَا أُنْزِلَ﴾ بلی من ته‌نها فرمانم به‌وه‌ پندراوه ﴿أَنۡ أَعْبُدَ اللَّهَ﴾ که خوا پیرستم
 ﴿وَلَا أُشْرِكُ بِهِ﴾ و هیچ هاو به‌شیک‌ی بو دانه‌نیم ﴿إِلَّا أَنۡ أَدْعُوَ إِلَيْهِ مَتَابَ﴾ هه‌ر بولای خوا (خه‌لکی)
 بانگ شه‌که‌م گه‌ر انه‌وه‌ شم ته‌نها بولای شه‌و (خوا به) ﴿وَكَذَٰلِكَ أُنْزِلَتْ﴾ به‌و شیوه شه‌و (فورنانه‌مان
 نارده‌وته‌خواره‌وه‌) (بو تو) ﴿حُكْمًا عَرَبِيًّا﴾ که فرمانیک‌ی عه‌ره‌بیه ﴿وَلَئِنْ أَتَيْتَ أَخُوهُ هُرَ﴾ سویند به‌خوا
 به‌راستی شه‌گه‌ر تو شونی نارده‌وه‌ کانی شه‌وانه‌ بکه‌وی ﴿بَعْدَ مَا جَاءَ مِنَ الْعِلْمِ﴾ له‌دوای شه‌و و وحی و
 شاره‌زایی که هاتو وه‌بوت ﴿مَّا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنۡ شَيْءٍ وَلَا نَاقٍ﴾ هیچ پاریزه‌ر نکت نابیت له‌ (سزای) خوا ﴿وَلَقَدْ
 أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنۡ قَبْلِكَ﴾ سویند به‌خوا بینگومان پیش تو پیغه‌مه‌ر انیکمان نارده‌وه‌ ﴿وَجَعَلْنَا لَهُمْ﴾
 و پیمان دان ﴿أَزْوَاجًا وَزِينَةً﴾ هاوسه‌ر و نه‌وه‌ و وه‌چه ﴿وَمَا كَانَ لِرُسُولٍ﴾ وه‌ بو هیچ پیغه‌مه‌ر نکت نه‌بو وه
 ﴿أَنۡ يَأْتِيَ بِكَ﴾ (پیش تو) نیشانه‌یه‌ك (موعجیزه‌یه‌ك) بیتی ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه‌گه‌ر به‌شیزی خوا نه‌بیت
 ﴿لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ﴾ بو هه‌موو کارتک وه‌ختیک‌ی تاییه‌تی هه‌یه‌ که نو و سراوه ﴿يَتَخَوَّ اللَّهُ مَا يَسْأَلُ وَيُخِشُّ﴾
 شه‌وه‌ی خوا به‌وه‌ی ده‌سپر شه‌وه‌و (شه‌وه‌ش به‌وه‌ی) ده‌به‌نی شه‌وه‌و ﴿وَعِندَهُ أُمُّ الْكِتَابِ﴾ سه‌ر چاوه‌ی
 کتیبه‌کان لای شه‌و (خوا به که لوح‌المحفوظ) ﴿وَإِنۡ مَّا يُرِيدَنَّ﴾ جا شه‌گه‌ر نیشانت ده‌بن ﴿بَعْضَ
 الَّذِي﴾ هه‌ندیك له‌و ﴿تُوذَّرُ﴾ هه‌ره‌شانه‌ی لیمان کردون ﴿أَوْ تَوَفِّيَنَّكَ﴾ یان (پیش شه‌وه‌) بتم‌رینین
 ﴿فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاءُ﴾ بینگومان تو هه‌ر راگه‌یاندنت له‌سه‌ره ﴿وَعَلَيْكَ الْحِسَابُ﴾ و لپیر مسینه‌وه‌ش له‌سه‌ر
 نتمه‌یه ﴿أَوْ تُرْوَى﴾ نابا (بیباوه‌ران) سه‌ر نجه‌ان نه‌داوه ﴿إِنۡ تَأْتِي الْأَرْضُ نَقْصًا مِّنۡ أَظْفَارِهَا﴾ که نتمه
 زه‌وی که‌م ده‌که‌بشه‌وه‌ له‌هه‌موو لایه‌کانی به‌وه‌ ﴿وَاللَّهُ يَخْتَصِرُ﴾ و خوا (به‌ویستی خزی) بریار
 ده‌دات ﴿لَا تُعَقِّبُ لِحُكْمِهِ﴾ که‌س ناتوانی بریاری شه‌و (خوا) بگوری (با هه‌له‌و شسینه‌وه‌) ﴿وَهُوَ سَرِيعُ
 الْحِسَابِ﴾ و شه‌و (خوا) لپیر مسینه‌وه‌ی خیریه‌ه ﴿وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنۡ قَبْلِهِمْ﴾ وه‌ بینگومان شه‌وانده‌ی پیش
 ته‌مانیش فیل و بیلانیان گه‌را ﴿فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا﴾ به‌لام هه‌موو پیلان و (نه‌خشه‌یه‌کی سدر که‌وتوو) بز
 خوا به (له‌به‌رامبه‌ر نه‌خشه‌و پیلانی شه‌واندا) ﴿يَعْلَمُ مَا تُكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ (خوا) ده‌زانت هه‌موو که‌س چی
 ده‌کات ﴿وَسَيَعْلَمُ الْكَافِرُ﴾ و له‌مه‌و دواش بین باوه‌ران ده‌زانن ﴿لِمَنۡ عُقْبَى الدَّارِ﴾ سه‌ره‌نجه‌امی (هه‌ر
 دوو جبه‌ان) بو کی ده‌بیت ﴿

﴿وَقُولُوا لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ نہوانے ہی بنی باوہر ہوں بیت دلین ﴿لَسْتَ مُرْسَلًا﴾ تو رہوانہ کراو
 (پینغہ مہری خوا) نیت ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ﴾ تو ش (ئی موحہ مہد ﴿بیتان﴾ بلی خوا بہ سہ ﴿شہیداً﴾
 بنی ویتکتر ﴿شاید بیت لہ نبتوان من و نبوہدا ﴿وَمَنْ عِنْدَهُ عِزُّ الْعَرْشِ﴾ ہر وہا نہو کہ سہش
 کہشارہ زایی کتبی (ناسمانی) لایہ ﴿

سورہ قی ﴿ابراہیم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشنده می مہربان

﴿الر﴾ بہ (تلف لام را) دہخو نرتہ وہ خوا زانترہ بہ ماناکہ ی، یوزانباری زیاتر سہیری سہرہنای
 سورہنی (البقرہ) بکہ ﴿كَتَبَ آيَاتُهُ إِلَيْكَ﴾ تہمہ بہ راویکہ نار دو مانہ تہ خوا رہوہ بوقو (ئی موحہ مہد
 ﴿لُخْرِجَ النَّاسُ﴾ بوقوہی خہلکی رزگار بکہ بیت ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ لہ تاریکی بہ کاندہوہ بوقو
 پروناکی (لہ تاریکی بنی باوہریدہوہ بوقو پروناکی باوہر و نیمان) ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ بہ نیزنی پەرورہر دگاریان
 ﴿إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ (رینموونیان بکہ بیت) بوقو رینگای (خواہی) بہ دہسہلات و زالی سوپاس
 کراو ﴿اللَّهُ الَّذِي﴾ نہو خواہی ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ کہ ہرچی لہ ناسمانہ کان
 وزہویدایہ می تہوہ ﴿وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ﴾ و ہاوار و وای بوقو باوہران ﴿مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ﴾ لہ سزایہ کی
 سہخت ﴿الَّذِينَ يَسْتَحْبِبُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ نہوانے ہی کہ زبانی دونبایان لاخو شترہ
 لہ زبانی روقی دواہی ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وقہدہ غہی (خہلکی) دہکەن لہ رینگای خوا
 ﴿وَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ﴾ دہبانہ ویت تہو (رینگای خوا) لارو چہوت نیشان دہن ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ عَمِيقٍ﴾
 نہوانہ لہ گومراییہ کی دوور (لہ راستی) دان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ﴾ وہ ہیچ پینغہ مہرینکمان
 رہوانہ نہ کردوہ ﴿إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ﴾ بہ زمانی گہلہ کہی خوی نہ بیت ﴿لِيُثَبِّتَ لَهُمْ﴾ بوقوہی
 (نایبہ کہیان) بوقو وون بکاتہوہ ﴿فِيضِلُّ اللَّهُ مَنْ يَشَاءُ﴾ نہو ساخوا ہر کہسی ویستبیت گومرای کردوہ
 (بہ ہوی سہر کہشی خویہوہ) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ہر کہ سینکیشی ویستبن رینموونی کردوہ
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ ہر نہویش زان و بہ دہسہلاتی کار دروستہ ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى﴾ سویند
 بہ خوا بہ راستی موسامان نارہ ﴿وَيَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ بہ موعجیزہ کانمانہوہ ﴿إِنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ﴾ (فہرمانمان
 پیندا) کہ گہلہ کہت رزگار بکہ ﴿مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ لہ تاریکیہ کانی (بنی باوہریدہوہ) بوقو پروناکی
 (باوہر و نیمان) ﴿وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ رورہ (پیرورہ) کانی خودایان بہ پیر بہیتہرہوہ (یا فہزلہ کانی
 خوابان پیر بخہرہوہ) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ بہ راستی تہو (پیرخستہوہ) دا پند و بدلگہی زور
 ہدیہ ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بوقو ہموو خور اگرینکی سوپاس گوزار ﴿

﴿قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ﴾ پیغمه به ره کانیاں بینان ووتن ﴿إِنْ تَنْحَرُوا إِلَّا تَنْحَرُوا مِثْلَكُمْ﴾ نیمه هدر ناده میه کین وه کو
 ثبوه ﴿وَلَيْكِنَّ اللَّهَ﴾ به لام خوا ﴿يَسْأَلُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ منعت ده نیت به سهر هدر کام له به ننده کانیدا
 که میه ویت (ده بکانه پیغمه به ره) ﴿وَمَا كَانَ لَنَا﴾ وه نیمه هدر گیز ناتوانین ﴿أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسَاطِنٍ﴾ مو عجیزه
 و به لگه میه کتان بؤ بیتین ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به نیزنی خوا نه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾
 وه بابرو اداران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿وَمَا نَأْتِيكُم بِشَيْءٍ﴾ وه نایا بؤ چی پشت به خوا
 نه بهستین ﴿وَقَدْ هَدَيْنَا سُبُلَنَا﴾ که ییگومان نمو (زاته) ریگای راستی نشان داوین؟ ﴿وَلْيَصْطِرْ﴾ وه به پرستی
 دان به خوماندا ده گرین ﴿عَلَى مَاءٍ أَذْيَمُونَ﴾ له سهر هدر نازارنک که بمان دهن ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ ده با خوسپیران پشت هدر به خوا بیهستن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی پروا کان ورنیان
 ﴿لِرُسُلِهِمْ﴾ به پیغمه به ره کانیاں ﴿لَنْ نَحْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِنَا﴾ به پرستی له خاک و ولاته که مان ده رتان ده که بین
 ﴿أَوْ لَنَعُودَنَّ فِيهَا﴾ یان به پرستی ده بی بگهر پشه وه ناو ثابنه که ی نیمه ﴿فَأَوْحَتْ إِلَيْهِمْ رُسُلُهُمْ﴾ جا
 پهرو ده دگاریان نیگای بؤ (پیغمه به ره) کرد ﴿لَنُخْلِكََنَّ الْأَعْلَیِّیْنَ﴾ که ییگومان سسته مکاران له ناو
 ده به بین ﴿وَلَنَسْخُكَنَّ﴾ و ییگومان ثبوه نیسته چی ده که بین ﴿الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ له و خاکه دا
 باش (تیاچوونی) نهوان ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي﴾ نه وهش بؤ که سانیکه له وه سستانی به ره دم من
 ده تر سن (له قیامه تدا) ﴿وَخَافَ وَعَبَدَ﴾ وه (پیشتر) تر سابیت له هره شه (ی من) ﴿وَأَسْتَفْتَحُوا﴾ وه
 (پیغمه به ره) داوای سهر که ووتن و زال بونیان کرد (له خوا) ﴿وَوَحَّابٌ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِیْءٍ﴾ وه مو و ملهور و
 یاخیسه ک بی هیوا بسوون ﴿وَمِنْ زُرَّاهِهِمْ جَهَنَّمُ﴾ له دوای (تیاچوونی) جینگای) نه و دوزه خه ﴿وَيَسْقَى
 مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ﴾ و له کیم و زو و خوا ناو ده دریت (ده کریت به گهر وویاندا) ﴿يَسْجَرُهُمْ﴾ که قوم قوم
 (زور به قیزه وه) ده بخواته وه ﴿وَلَا يَكَاذِبُ عَنْهُمْ﴾ به لام ناتوانی قومی بدات ﴿وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ﴾ و مردنی
 بؤ دیت ﴿مِنْ كُلِّ مَكَانٍ﴾ له هه مو و لایه که وه ﴿وَمَا هُوَ بِمَعِيٍّ﴾ و که چی ناشمریت ﴿وَمِنْ زُرَّاهِهِمْ﴾
 و له دوای نه وهش ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ مزای سهخت (ده دریت) ﴿مِثْلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرُسُلِهِمْ﴾ نه وانه ی
 بی پروا بسوون به پهرو ده دگاریان نمونه ی ﴿أَعْمَاهُمْ كَرَمَادٌ﴾ کرده وه کانیاں وه ک خو له میشتیک وابه
 ﴿أَشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ﴾ به توندی یا لئی هه لکر دیت ﴿فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ﴾ له رورنکی ره شه بای سهختدا ﴿لَا
 يَقْدِرُونَ مِمَّا كَسَبُوا عَلَى شَيْءٍ﴾ نهوان هیچیان ده ست ناکه ویت له وه ی که له دونیادا کردویانه ﴿ذَٰلِكَ
 هُوَ الصَّلَٰلُ الْبَعِيدُ﴾ نا نه وه به گومر ابوونی دوور له راستی ﴿﴾

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ناپا نہ تان زانیوہ (نہ تانبینیوہ) کہ ینگومان خوا ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾
 ناسمانہ کان و زہوی بہ ہق و راستی دروست کردوہ ﴿إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ﴾ نہ گہر بہہوہست تئوہ لا
 دہبات و ناتان ہیلہست ﴿وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ وہ (لہ جئی ی تئوہ) دروست کر او نیکی تر دہہہہست
 ﴿وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ نہوہش ہن خوا گران و زحمہست نی بہ ﴿وَيَرْزُقُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾
 وہہموہیان (لہ گزورہ کانہیان دینہ دہرہوہ) ہن خوا دہرہ کہون و ناشکرا نہہن ﴿فَقَالَ الصُّعْقُوتُ﴾
 نہمجا (لہ رورزی دواہیدا) ہن دہسہ لائہ کان دہلہن ﴿لَئِنْ أَسْأَلُكُمْ﴾ بہ زور دارو خلق بہزل زانہ کان
 ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ بہ راستی تئمہ لہ دونیادا ﴿لَا كَرْهًا﴾ شوہن کہ و تووی تئوہ ہروہن ﴿فَهَلْ أُنْشِرُ﴾ ناخو
 تئوہ ﴿مُعْتُونَ عَنَّا﴾ بہر گری دہ کہن لہ تئمہ ﴿مِنْ عَذَابِ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ ہہندیک لہ سزای خوا
 ﴿قَالُوا﴾ (نہ وانہش) دہلہن ﴿لَوْ هَدَانَا اللَّهُ لَهْتُمْ كُفَرًا﴾ نہ گہر خوا تئمہ ی رینموونی بکر دایہ تئمہش
 تئوہمان رینموونی دہ کرد ﴿سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ یہ کسانہ ہومان ﴿أَجْرُ عَذَابِ أَنْصَبَرًا﴾ ہاوار و نالہ بکہہن
 یان نارام بگرہن ﴿مَا لَنَا مِنْ مَّجِيصٍ﴾ رزگار ہوونمان نی بہ (لہ سزای خوا) ﴿وَقَالَ الشَّيْطَانُ﴾
 جاشہ ہتان دہلہست ﴿لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾ کاتیک کہ کار نہواو دہہہست (ولہر سہہوہیان کوتابی دہت)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ﴾ ینگومان خوا بہ لہنی ہندان ﴿وَعَدَ الْحَقُّ﴾ بہ بہ لہنیکی ہق و راست ﴿وَوَعَدْتُكُمْ﴾
 ﴿فَأَخْلَفْتُكُمْ﴾ و منہش بہ لہنہم ہندان بہ لام دروم کرد لہ گہلتاندا ﴿وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُمْ﴾ وہمن نہم
 ہووہ سہر تاندا ﴿مَنْ سُلْطَانٍ﴾ ہہچ زور و دہسہ لائیک ﴿إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ﴾ تہنہا تہوہ نہہہست کہ بانگم
 کردن (ہو گوہرابی) ﴿فَأَسْتَجِبْتُ لِي﴾ تہر تئوہش بہ دہنگمہوہ ہاتن (و بہ گوہتان کردم) ﴿فَلَا تَلُمُونِي﴾
 کہوانہ لومہی من مہ کہن ﴿وَلَوْمُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ بہ لکو لومہی خو تان بکہن ﴿مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ﴾
 بہ راستی من ناتوانم ہنم بہ ہاوار ی تئوہوہ ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي﴾ و تئوہش ناتوانن ہنن بہ ہاوار ی منہوہ
 ﴿إِنِّي كَفَرْتُ﴾ بہ راستی من ہروام نہ ہوو ﴿بِمَا أَشْرَكْتُ مِنْ قَبْلُ﴾ بہوہی کہ ہہشتر (لہ دونیادا)
 متان کرد ہوو بہ ہاوبہش ہن خوا ﴿إِنَّ الظَّالِمِينَ﴾ بہ راستی سہم کاران ﴿لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ سزای
 سہختیان ہن ہہہہ ﴿وَأَدْخَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وہ تہوانہی ہاوبہریان ہہساوہ و کردہوہ
 چاکہ کانہیان کردوہ دہخرنہہ ﴿جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ ناوہہہشتانیک کہ روبرہ کان دہن
 و دہچن بہ ژہریاندا ﴿خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ﴾ بہ ہہمیشہ تیابدا دہمہہنہوہ بہ ہیزنی پەرور دگاریان
 ﴿تَجْرِي فِيهَا سُرُرٌ﴾ بہ خہر ہاتیان لہو (بہہہشتہ) دا بہووتہی سہ لامہ ﴿الَّذِينَ﴾ ناپا نہت زانیوہ؟
 ﴿كَيْفَ مَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ خوا چون نمونہی ہہتاوہتہوہ ﴿كَمَثَلِ طَلْحَةَ بْنِ مُطِيعَةَ﴾ کہ ووتہی چاک
 و راست (لا إله إلا الله) وہک درہختیکی چاک و بہسوود وایہ ﴿أَصْلُهَا نَائِبُ﴾ رہ گئی قابم (لہ زہوہیدا)
 دا کوتاہہست ﴿وَفَرَعَهَا فِي السَّمَاءِ﴾ و لن و پزہہ کانیسی (بہرز ہووہہتہوہ) بہ ناسماندا ﴿۱۱﴾

﴿تَوَقَّأَكُنَّهَا﴾ نهو (دره‌خسته) میوه و بهر بگریخت ﴿كُلَّ جَبِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا﴾ هه‌سوو کاتیک به‌ئیزنی
 پدرو و ردگاری ﴿وَضَرَبُ اللَّهِ الْأَمْثَالَ﴾ وه خوا نهو نمو و نانه ده‌هیتیته‌وه ﴿لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾
 بؤ خه‌لکی بؤ نه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه ﴿وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه نمو و نه‌ی و و ته‌ی خراب و پیس
 و (بی باوه‌ری) ﴿كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ﴾ وه کو دره‌ختیکی خراب و پیس وایه ﴿أَجْنُتْكَ مِنْ قَوْقِ الْأَرْضِ﴾
 هه‌لکه‌نرابیت له‌سهر زه‌وی (و په‌گی نه‌بیت) ﴿مَّا لَهَا مِنْ قَرَارٍ﴾ هه‌ر خوی نه‌گریخت ﴿يَسْتَبِثُ اللَّهُ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی که‌پر وایان هیتاوه خوا دامه‌زرا وایان ده‌کات ﴿بِالْقَوْلِ الثَّانِي﴾ به‌و و نه‌ی به‌ری و جن
 (که‌شایه‌تومانه) ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ﴾ له‌زیانی دنیادا و له‌پوزی دوایشدا ﴿وَيُضِلُّ اللَّهُ
 الظَّالِمِينَ﴾ وه خواسته‌م کارانیش گومراده‌کات ﴿وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ وه خوا هه‌ر چی بیه‌ویت ده‌بکات ﴿وَالرَّسُولُ إِلَى الَّذِينَ
 وَجَّاهُ﴾ نایا سه‌بری نه‌وانه‌ت نه‌کرد و وه ﴿يَتَذَكَّرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُوا﴾ له‌جیانی (سو پاسی) به‌هه‌ر
 و چاکه‌ی خوا بئ باوه‌ر و سپله‌بوون ﴿وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْآوَارِ﴾ و گه‌له‌که‌یان به‌ره‌و هه‌لدیر برد ﴿وَجَهَنَّمَ
 يَصْلَوْنَهَا﴾ نه‌ویش دوزه‌خه‌که‌ده‌چنه‌ناوی ﴿وَبَشَّ الْقَرَارِ﴾ که‌جینگایه‌کی زور خرابه ﴿وَجَعَلُوا لِلَّهِ
 أَنْدَادًا﴾ (بی باوه‌ران) چهنده‌ها و تایان بؤ خوا بر باردا ﴿لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بؤ نه‌وه‌ی
 (خه‌لک) گومر ابکه‌ن له‌پریگه‌ی خوا ﴿قُلْ تَتَّبِعُوا﴾ نه‌ی (موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌وانه‌ر ابویرن (له‌دنیادا
 بؤ کوئ ده‌چس؟) ﴿فَإِنْ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ﴾ چونکه‌بینگومان چاره‌نوسان هه‌ر دوزه‌خ ده‌بیت ﴿قُلْ لِيُحَاذِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌ویه‌ندانه‌م که‌پر وایان هیتاوه ﴿يَتَّبِعُوا الصَّبَاةَ﴾ به‌پریکی
 نویزه‌کان بکه‌ن ﴿وَيُفَعِّلُوا مَنَازِقَهُمْ﴾ و له‌وه‌ی پیمان داوون بیه‌خشن ﴿يَسْرَؤْنَ عَلَيْهِ﴾ به‌نه‌یتی
 و ناشکرا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له‌پیش نه‌وه‌ی ﴿أَنْ يَأْتِيَ زَوْجٌ﴾ که‌پوزیک بیت ﴿لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا يَخْلُلُ﴾ نه‌کرین
 و فروشنی تیدایه‌و نه‌دوستایه‌تی ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ خوانه‌و زاته‌یه‌که‌ناسمانه‌کان
 و زه‌وی دروست کرد و وه ﴿وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ و له‌ناسمانه‌وه بارانی بارانده‌وه ﴿فَخَرَجَ بِهِ مِنَ
 النَّخْلِ﴾ و هه‌سوو به‌روبووم (و دانه‌وینله‌یه‌کی بئ روانده‌وه ﴿رِزْقًا لَّكُمْ﴾ که‌رِزق و روزه‌ی بؤ نه‌وه
 ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفَلَاحَ﴾ هه‌روه‌ها که‌شتی بؤ رام هیتاون (و خستویه‌تیه‌خزمه‌تتانه‌وه) ﴿لِيَتَجَرَّعُوا فِي الْآخِرِ
 بِأَمْرِهِ﴾ بؤ نه‌وه‌ی پروات به‌ناو ده‌ریادا به‌فرمانی خوا ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ﴾ و پروباره‌کانی بؤ
 رام هیتاون (وله‌خزمه‌تاندايه) ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ﴾ وه هه‌روه‌ها رامی هیتاوه بؤ تان و (له‌خزمه‌تاندايه)
 ﴿الْشَّمْسَ وَالْقَمَرَ آيَاتٍ﴾ رِزق و مانگ به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وه شه‌و و روزه‌ی
 بؤ رام هیتاون ﴿﴾

﴿وَمَا تَكُفِّرُ عَنْ كُلِّ مَنَّا الذُّنُوبَ﴾ وە لەهەموو ئەو شتانه کە داواتان کردوو، پێی بەخشیوون ﴿وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ﴾ حق ئەگەر بەهره و نېعمەتەکانی خوا بژمێرن ﴿لَا تُحْصَوْهَا﴾ بۆتان نازمێردین ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ﴾ بەراستی نادەمی (بێ پروا) ﴿ظَلُمٌ كَفَّارٌ﴾ زۆر ستم کار و سەلەیه (بەرامبەر نېعمەتەکانی خودا) ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ﴾ (بیربان بخەرەوه) کاتێک ئیبراھیم ووتی ئەمە پەرورەدگارم ﴿اجْعَلْ لِّي الْآيَاتِ﴾ ئەم شارە (مەککە) بکە بەشارێکی شارام و ئاسایش ﴿وَأَجْنِبْنِي وَبَنِيَّ﴾ وە خۆم و کۆرەکانم بپارێزە و دوورخەرەوه ﴿أَنْ تُعْبَدَ الْأَصْنَامَ﴾ لەوێ بێتە کان بپەرستین ﴿رَبِّ إِنَّهُمْ﴾ ئەمە پەرورەدگارم بێگومان ئەو بێتە ﴿أَضَلَّ أَلْسِنَ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ﴾ زۆر لەخەلکیان گومرا کردووە (و لایان دان لەڕێگەدا راست) ﴿فَمَنْ يَّعْبُدْ فَإِنَّمَا يَّعْبُدُ﴾ جا هەر کەسێک (لەرۆڵە کانم) شونین من کەوت ئەو بێگومان لەمنە ﴿وَمَنْ عَصَانِي﴾ هەر کەسێش سەرپنجی کردم ﴿فَإِنَّكَ عَلَىٰ رَجَرٍ﴾ ئەو بێگومان تۆ لیوردهی میهرەبانی ﴿رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ ئەمە پەرورەدگارمان من هەندێک لەرۆڵە کانم نیشەجی کرد ﴿بِوَادِعِزِّي رَبِّ﴾ لەشیونکی بێ کشتوکان دا ﴿عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ﴾ لای ماله پیرۆز و ڕێزگیراوە کەوت ﴿رَبَّنَا يُفِيقُوا الصَّلَاةَ﴾ ئەمە پەرورەدگارمان هەتا بەچاکی نوێژ بەجی بینن و ئەنجامی بدەن ﴿فَاجْعَلْ آيَةً مِّنَ النَّاسِ﴾ بەلکو دلی خەلکانێک وای لێکەوت ﴿تَهْدِي إِلَيْهِمْ﴾ سۆزی و مەیلیان بێت بۆ لایان ﴿وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرِ﴾ و لەهەموو بەر و میوە بەکیش پۆزیان بدە ﴿لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ بەلکو شوکرانە بژمێرن ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ﴾ ئەمە پەرورەدگارمان بەراستی تۆ دەزانی ﴿مَا نَخْفَىٰ وَمَا نُعْلِنُ﴾ بە هەرچی دەبشارێتووە و هەرچی دەری دەبێرن ﴿وَمَا نَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾ وە هیچ شتی لای خواشاراوە نی بە ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ﴾ نە لەزهوی و نە لە ئاسماندا ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ هەموو سوپاس و ستایشێک بۆ ئەو خوا بەی ﴿وَعَبَّادِي عَلَىٰ الْعِزِّ أَسْمِعِلْ وَأَسْمِعْ﴾ کە ئیسماعیل و ئیسماعیلی پێ بەخشیم بە پیری ﴿إِنَّ رَبِّي أَسْمِعُ الدُّعَاءَ﴾ بەراستی پەرورەدگارم بپەری دوعا و پارانەوێه ﴿رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي﴾ ئەمە پەرورەدگارم من و رۆڵەکانم و الییکەمە بەچاکی نوێژەکان بەجی بینن ﴿رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءَ﴾ ئەمە پەرورەدگارمان پارانەوێه و نزاکەم وەرگرە ﴿رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَلَدِي وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ ئەمە پەرورەدگارمان لەمن و باوکم و دایکم و هەموو پرواداران بپورە و خوش بێه ﴿يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ﴾ لە پۆزێکدا کە لێر سینهوێه دەکرێت و بەرپا ئەبێت ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ غَفْلًا﴾ وامەزانە خوا بێ تاگایه ﴿عَمَّا يَعْمَلُ الْفَالِغُونَ﴾ لەو (زولم و ستمەمە) کە ستم کاران دەیکەن ﴿إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِتَزِمَ﴾ بێگومان ئەو دوايان دەخات بۆ پۆزێک ﴿تَنْتَحِصُ فِيهِ الْأَبْصَرُ﴾ کە چاوه کان تێیدا ئەبەلەقی دەبن (و نایوتقین لە ترسا) ﴿

﴿مُطِيعِينَ﴾ به‌خیرایی ده‌رِقون (به‌دهم بانگ که‌ریانه‌وه) ﴿مُقْتَبِعِينَ رُءُوسِهِمْ﴾ سه‌ریان به‌رِزِکِر دَوته‌وه (بِقِ ناسمان) ﴿لَا يَرْجِدُ إِلَيْهِمْ ظَرْفُهُمْ﴾ پیلوی چاویان ناترو کیتن ﴿وَأَفِيدَتْ لَهُمُ الْهَوَاءُ﴾ و دلیان خالی یه (له‌تینگه‌شتن) ﴿وَأَنْذِرِ النَّاسَ﴾ وه (ئه‌ی موحه‌مه‌ده) ﴿خَلْدُكِي نَاگادار بکه و بترسینته﴾ ﴿يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ﴾ له‌وِ رِوزِهی که‌ سزایان بَو دیت ﴿فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئه‌مجا ئه‌وانه‌ی که‌سته‌میان کردووه ده‌لبن ﴿وَرَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا قَرْيَةٍ﴾ ئه‌ی په‌روه‌ردگارمان بَو ماوه‌یه‌کی که‌م دوامان بخه ﴿يُحِبُّ دَعْوَتَكَ﴾ تا وه لامی بانگه‌وازه‌که‌ت به‌دینه‌وه ﴿وَنَسِجَ الرُّسُلِ﴾ و شوتنی پیغه‌مبه‌ران بکه‌وین ﴿أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِنْ قَبْلِ﴾ ئه‌ی ئیوه نه‌بوون پیشتر سویندتان خوارد ﴿مَا لَكُمْ مِنْ زَوَالٍ﴾ که‌ هه‌ر گیز له‌ناوناچن ﴿وَمَسَكْنُمْ فِي مَسْكَانٍ الَّذِينَ﴾ هه‌ر له‌جی و شوتنی ئه‌وانه‌ نیشته‌جی بوون ﴿ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ که‌سته‌میان له‌خویان کرد ﴿وَقَبِيلٍ لَّكُمْ﴾ و به‌روونی بوقان ده‌ر که‌وت ﴿كَفَيْفَ فَكَلْنَا بِهِمْ﴾ که‌ چیمان به‌سه‌ر هینان ﴿وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ﴾ نموونه‌ی زوریشمان بوقان هینابه‌وه ﴿وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ﴾ بینگومان ئه‌و (بِنِ باوه‌رانه) پیلانی گه‌وره‌ی خویانیان گتیرا (دِزِی پیغه‌مبه‌ره‌کانیان) ﴿وَبَعْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ﴾ خوای گه‌وره‌ ناگاداره‌ به‌ پیلانه‌کانیان ﴿وَأَن كَانَ مَكْرُهُمْ﴾ وه هه‌ر چه‌نده پیلانه‌که‌بان ﴿لَقَدْ زُلْزِلَتْ أَلْحِيَالُ﴾ شاخه‌کانی بِنِ بترازیت (و له‌بن بیت) ﴿فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ﴾ جا و اگومان مبه‌ به‌خوا ﴿مُخْلِفًا وَعْدَهُ رُسُلَهُ﴾ ئه‌و به‌لینه‌ی داویه‌تی به‌پیغه‌مبه‌رانی به‌دی ناهینیت و نایه‌پیتسه‌جی ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ﴾ به‌راستی خوا به‌ده‌سه‌لاتی خواهن توله‌یه ﴿يَوْمَ تَبْدُلُ الْأَرْضُ﴾ له‌رِوزِیکدا که‌ ئه‌م ره‌وی یه‌ ده‌گُوریت ﴿غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ به‌زه‌وی یه‌کی تر و ناسمانه‌کانیش (ده‌گُورتن به‌ ناسمانی تر) ﴿وَنُرْزِلُ اللَّهُ الْوَحْدَ الْقَهَّارَ﴾ ئه‌وسا هه‌موو (له‌گُوره‌کانیان دیتسه‌ده‌روه) ده‌رده‌که‌ون بَو خودای ته‌نهای زان و به‌ده‌سه‌لات به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ﴿وَنَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ﴾ و له‌وِ رِوزه‌دا تاوان باران ده‌بینی ﴿مُقْتَرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ﴾ له‌کُوت و زنجیردا بینکه‌وه به‌ستراون ﴿سَرَّابِلُهُمْ مِنْ قِطْرَانٍ﴾ بوشاکیان فه‌ترانی ره‌شه ﴿وَنَقَشَىٰ جُوهَرُهُمُ النَّارَ﴾ و ده‌م و چاویشیان ناگر دایبوشیوه ﴿لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ﴾ بَو ئه‌وه‌ی خوا توله‌و پاداشتی هه‌موو که‌سینک بدات به‌گویره‌ی ئه‌وه‌ی که‌ کردوبه‌تی ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به‌راستی خوا (موخامه‌کردن) و لپه‌رسینه‌وه‌ی خیریه‌ ﴿هَٰذَا بَلَدُ النَّاسِ﴾ ئه‌م (فورقانه) راگه‌باندن و جار بکه‌ بَو هه‌موو خه‌لک ﴿وَأَيُّسَدُّ أَبْوَابَهُ﴾ وه هه‌تا بِنِی بیتدار بکریته‌وه ﴿وَلِيَعْلَمُوا أَنَّ مَا هُوَ اللَّهُ وَجِدٌ﴾ وه بَو ئه‌وه‌ی بزانن بینگومان ئه‌و (خوا) په‌ر ستر اوینکی تانک و ته‌نهایه ﴿وَلِيَذْكُرُوا الْأَلْثَمَ﴾ و تا خواهن ژیریه‌کان بیر بکه‌نه‌وه و به‌ند و ه‌ریگرن ﴿

سورہ فی (الحجر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوائ بہ خشندهی میہربان

﴿الر﴾ بہ (تعلیف، لام، را) دہ خوئترتہ وہ خوا زانائہ بہ ماناکہی، بؤ زانیاری زیاتر سہیری
 سہرہ نای سورہ فی (البقرہ) بکہ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ثمانہ ثابہت و نیشانہ کانی
 قورثانی پرون کەرہوہ وٹاشکران ﴿رَبِّمَا يَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئەوانہی کەبئ باوہر بوون
 (لہ ٹائندہیہ کی نزیکدا) زور جار ٹاوات دہ خوازن ﴿لَوْ كُنَّا مُسْلِمِينَ﴾ کاشکای موسولمان
 بوونایہ. ﴿ذَرَهُمْ يَبْتَغُوا لَوْ اَوْ تَتَمَعُوا﴾ لییان گہری بابخون و رابوئرن ﴿وَيَلْبِسُهُمُ الْاَمَلُ﴾ وٹومند
 وھیوا بی ناگایان بکات ﴿فَسَوْفَ يَكُونُ﴾ جابینگومان لەمہو دوا دہ زانن (چون سزایان دہدہین)
 ﴿وَمَا اَخْلَكْنَا مِنْ قُرْبَةٍ﴾ (خەلکی) هیچ شارنکمان لەناو نہ بردوہ ﴿اَلَا وَلَهَا كِتَابٌ مَّعْلُومٌ﴾
 مہ گەر کاتی دیاری کراو بؤ لەناو چوونیان ہہ بوہ ﴿مَا تَشِيبُ مِنْ اَمَةٍ﴾ وہ ہبج ٹومہ تبتک
 پینش ناکہ وئت ﴿لَهَا وَمَا يَشْتَرُونَ﴾ لہ کاتی لەناو بردنی خوی ہہروہ ہا دواش ناکہ وئ ﴿وَقَالُوا لَئِنْ
 اَتَيْنَا آلَ اٰدَمَ﴾ (ہی باوہران) ووتیان ئەی ئەو کەسہی ﴿زُلْ اَعْلٰیہِ الْاَکْکَرُ﴾ کە قورٹان نیراوہ تہ
 خوار بؤ سہرت ﴿يَا اَيُّهَا الْمَعْجُونُ﴾ بہ راستی تو شیبیت ﴿لَوْ مَا تَلَيْتُنَا يَا اَلْمَلِكُ﴾ دەی بؤ فریشتہ مان
 بؤ ناہینتی (شایہ تی بدات تو پیغہ مہیری) ﴿اِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِیْنَ﴾ ئە گەر تو لە راست گویانیت
 ﴿مَا نَزَّلَ الْمَلٰٓئِكَةُ اِلَّا بِالْحَقِّ﴾ ئیمہ فریشتہ نانیرینہ خواروہ مہ گەر بہ راست و پەوا نہ بیت
 ﴿وَمَا كُنَّا اِذَا مُنْظَرِیْنَ﴾ وہ ئەو کاتہش ئەوانہ مزلت نادرین ﴿اِنَّا نَحْنُ نَزَّلُ الْاَکْکَرُ﴾ بینگومان
 ہہر ئیمہ قورٹانمان ناردو تہ خواروہ ﴿وَاِنَّا لَنَحْكُمُوْنَ﴾ و بہ راستی ہہر ئیمہش دەی پاریزین ﴿وَلَقَدْ
 اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سوئندیت بینگومان ئیمہ پینش تو پیغہ مہر انمان ناردوہ ﴿فِي سَبْعِ الْاَوَّلِیْنَ﴾
 لەناو ہوزو کۆمەلہ پینشوہ کاندہ ﴿وَمَا تَلٰیہُمْ مِنْ رَّسُوْلٍ﴾ هیچ پیغہ مہر یکیان بؤ نہ ہانووہ
 ﴿اِلَّا كَانُوْا بِہِ یَسْتَهْزِءُوْنَ﴾ ٹیلا گالتہ و لاقرتیان ہی کردوہ ﴿كَذٰلِكَ نَسْلُکُ فِی قُلُوْبِ الْمُجْرِمِیْنَ﴾
 ٹاہہ و جزوہ ئیمہ ئەو (قورٹانہ) دہخہینہ ناو دلی ٹاوان بارانہوہ ﴿لَا یُؤْمِنُوْنَ بِہِ﴾ کەچی ئەوان
 باوہری ہی ناہینن ﴿وَقَدْ حَكَمْنَا لَہِ الْاَوَّلِیْنَ﴾ کە بینگومان باوو رینازی پینشوہ کانیش ہہر وایوہ ﴿وَلَوْ
 فَتَحْنَا عَیْہُمْ﴾ ئە گەر بۆمان بکردنایہ تہوہ ﴿بَاِیْمٰنٍ اَسْمٰی﴾ دەر گایہک لەٹاسمانہوہ ﴿فَقُلُوْا فِیہِ
 یَعْرِجُوْنَ﴾ و ئەوان پیایدا پر و شتتایہ تہ سہرہوہ ﴿لَقَالُوْا اِنَّمَا سُحُورٌ اَنْصُرْنَا﴾ ئەوسا دەیان ووت
 بینگومان ئیمہ چاوبہ سستمان لینکراوہ ﴿بَلْ اَحْنُ قَوْمٌ مَّسْحُورُوْنَ﴾ بەلکو ئیمہ کۆمہ لیکمین جادوومان لی
 کراوہ ﴿

﴿وَلَقَدْ جَعَلْنَا﴾ سویند بہ خوا بینگومان ٹیمہ دروستان کر دووہ ﴿فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ چہند بورجینک
 لہ ناسماندا ﴿وَرَبَّيْنَاهَا السَّفِيرَاتِ﴾ و نہو (ناسمانہ) مان رازاندو نہوہ بؤ سہرہنج دہران و تہ ماشاکہ ران
 ﴿وَحَفِظْنَاهَا﴾ و نہو (ناسمانہ) مان پاراستوہ ﴿مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ فَاجٍ﴾ لہ ہہ موو شہیتانیکی دہر کر او
 لہ بہ زہی خوا ﴿إِلَّا مَنِ اسْتَرَقَ السَّمْعَ﴾ مہ گہر ٹہ واندہی کہ بہ دزیوہ گوی دہ گرن ﴿فَاتَّبَعَهُ رِشْقَانِ مُبِينٍ﴾
 بہ کسہر گر و ناگریکی دیار دوی دہ کہ ویت (وپروی دہنی) ﴿وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا﴾ زہ ویشمان پاراستوہ
 ﴿وَالْقِطَافِ بِهَا رُوسٍ﴾ و چہند کبؤو شاخی دامہ زراومان تیدا داتاوہ ﴿وَأَنْبَتْنَا فِيهَا﴾ و پرواندو و مانہ تپیدا
 ﴿مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَتَوْرُوتٍ﴾ لہ ہہ موو رووہک و درہ خنیک بہرینک و پینکی ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ فِئَةٍ مَعْيَشَ﴾
 وہ لہو (زہوہ) دا ہؤ کارہ کانی زیانمان بؤ ٹیوہ بہ خساندوہ ﴿وَمَنْ أَسْرَفْ لَهُ يَرْزُقْ﴾ ہہ روہا ہز
 ٹہ واندہش کہ ٹیوہ بزق و پروزیان نادہن ﴿وَأَنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا أَعَدَدْنَا خِزْيَانَهُ﴾ وہ ہیچ شتیک نیبہ مہ گہر
 خہزٹہ کانی لای ٹیمہ بہ ﴿وَمَا نَزَّلْنَاهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ﴾ و نای تیرین و نایدہ یس بہ ٹہندازہی دیاری
 کر او نہ بیت ﴿وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاحٍ﴾ وہ با (ہہوا) مان نار دووہ کہ پیتبہری دار و درہخت بیت
 ﴿فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ ٹہ مجا لہ ناسمانہ وہ بارانمان باراندوہ ﴿فَأَنْسَقْنَا كُوْهُ﴾ وہ ٹیوہ مان پی تیر او
 کر دووہ ﴿وَمَا أَسْرَفْ لَهُ يَحْكُمُ﴾ لہ کاتیکدا ٹیوہ نہتان دہ توانی ٹہو (ٹاوہ) خہزن بکہن ﴿وَأَلَّا يَلْحَقَنَّ﴾
 و ٹیبت ﴿بِیَنگومان ہہر ٹیمہ دہرینین و دہ شمرینین ﴿وَتَحْنُ الْأَرْفُوتِ﴾ ہہر ٹیمہش مبرانگری ہہ مووانین
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمُ﴾ سویند بہ خوا ٹیمہ ٹاگادارین بہ واندہی لہ پینش ٹیوہہ ہوون
 ﴿وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِرِينَ﴾ و سویند بہ خوا بینگومان ٹہ واندہش دہناسین کہ پاش ٹیوہ دین ﴿وَأَنَّ رَبَّكَ هُوَ﴾
 یخشرہم ﴿بِیَنگومان ہہر بہرہرد گارت ہہ موویان کؤ دہ کاتہوہ ﴿إِنَّهُمْ حَكِيمٌ عَلِيمٌ﴾ بہراستی ہہر
 خوی کار دروستی زانابہ ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ سویند بیت بینگومان ٹیمہ ٹادہ میمان دروست کرد
 ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ لہ قورینکی رہشی ترشاوی رہق ﴿وَلَقَدْ أَنْخَلْنَاهُ مِنْ قَبْلُ﴾ جنو کہ شمان
 پیتشر دروست کرد ﴿مِنْ نَّارِ السَّمُومِ﴾ لہ ناگریکی بہتین ﴿وَأَذَقْنَا لِرَبِّكَ الْيَمْلَكَ﴾ (بیریان بخہرہوہ)
 کاتیک بہرہرد گارت بہ فریشتہ کانی فہر موو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ آدَمَ﴾ بہراستی من بہ شہرینک دروست دہ کہم
 ﴿مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ﴾ لہ قورینکی رہشی ترشاوی رہق ﴿فَإِذَا اسْوَوْتُهُ﴾ ہہر کاتیک رینک و پینکم
 کرد ﴿وَفَقَّحْتُ فِيهِ مِنْ رُّوحٍ﴾ و قوم بہ بہریدا کرد لہ روحینک کہ خؤم دروستم کر دووہ (مہ بہست
 لہ دانہ پالی رُوح بؤ لای خوا پتزو تہ شریفہ) ﴿فَقَعُوا لَهُ سَجْدِينَ﴾ دہی بہ کسہر سوژدہی بؤ بہرن ﴿وَلَقَدْ﴾
 ﴿فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جا فریشتہ کان ہہ موو تیکرا سوژدہیان برد (بؤی) ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ﴾
 ائی ﴿فَبَلَاسَ﴾ (شہیتان) نہ بیت کہ سہر پینچی کرد ﴿أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ﴾ لہوہی کہ لہ گہل سوژدہ بہراند
 بیت ﴿

﴿قَالَ يٰٓإِبْرٰهٖمُ مَا لَكَ﴾ (خو) فرموی نہی ئیلس بوجی تو ﴿اَلَا تَكُوْنُ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ﴾ له گہل سورده
 بہر اندا نہ ہو بیت ۱۹ ﴿قَالَ لَا اَكُنْ لِلسَّٰجِدِيْنَ﴾ (ئیلس) ووتی: من هیچ کائی سورده نابہم بؤ
 بہ شہرئک ﴿خَلَقْتُهُ مِنْ صَلٰوٰتٍ مِنْ حَمٰٓئِمْ مُّسَوٰی﴾ کہ دروست کردوہ له قورئکی رہشی ترشای
 رہق ﴿قَالَ فَاَخْرِجْ مِنْهَا﴾ (خوایی) فرمودہ له وی (بہہشت) برودہ رہوہ ﴿فَاِنَّكَ رَٰحِمٌ﴾ چونکہ
 بہر استی تو له بہرہی من دہر کراوی ﴿وَإِنَّ عَلَیْكَ الْفِتْنَةَ اِلٰی یَوْمِ الْاٰزِمِ﴾ وہ بہر استی نہ فرشت له سہرہ
 تاروڑی دواپی ﴿قَالَ رَبِّ اَنْظِرْنِیْ اِلٰی یَوْمِ یُعٰثُوْنَ﴾ ووتی نہی بہروردگارم دہی مؤلہتم بدہ
 تاروڑی (مردوان) زیندوہ دہ کرئمہوہ ﴿قَالَ فَاِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِیْنَ﴾ (خو) فرموی نہوہ بہر استی
 تو له مؤلہتم دراوانی ﴿اِلٰی یَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُوْمِ﴾ تاروڑی کہ کائی دیاری کراوہ ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا
 اَعُوْذُ بِنَفْسِیْ﴾ ووتی نہی بہروردگارم له بہر نہوہی گومرات کردم ﴿لَا اُرِیْکَ الْاَرْضَ﴾ بینگومان
 خوشی (دونیا) بان له زہویدا بؤ دہرازئمہوہ ﴿وَلَا اَعُوْذُ بِنَفْسِیْ لِحٰمِیْنَ﴾ وہ بہر استی ہہموویان گومرا
 دہ کہم ﴿اِلَّا عِبَادَکَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِیْنَ﴾ بہندہ دلسوزہ کانت نہ بیت ﴿قَالَ هٰذَا صِرَاطٌ عَلٰی مُّسْتَقِیْمٍ﴾
 (خو) فرموی نہمہ رینگای ہہق وراستہ بہرہو من ﴿اِنَّ عِبَادِیْ﴾ بہر استی بہندہ کائی من ﴿لَیْسَ
 لَکَ عَلَیْہُمْ سُلْطٰنٌ﴾ تو هیچ دہسہ لانت نہ بہ سہر باندہ ﴿اِلَّا مَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغٰوِیِّنَ﴾ جگہ لهو گومرا بانہی
 کہشوینت کہ وٹوون ﴿وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْءُوْدٌ اٰخِیْنٌ﴾ وہ بینگومان دوزخ جنگای ہہموویانہ ﴿اِنَّ
 لَهَا سِجَّةً اَوْکِبَ﴾ (دوزخ) حدوت دہر گای ہہ بہ ﴿لَیْسَ لَیْکَ بِاَبٍ وَنَحْنُ بِجُرَّةٍ مُّقْسُوْمٍ﴾ ہہر دہر گایہ کیشیان
 لهوانہ دابہش کراوہ بؤ چہند بہ شئک ﴿اِنَّ الْمُتَّقِیْنَ فِیْ جَنَّٰتٍ وَعِیْنٌ﴾ بہر استی خوپاریزو له
 خواترسان له ناو باخات و کانیادان ﴿اَدْخُلُوْہَا بِسَلٰوٰتٍ اٰمِیْنٍ﴾ (ہنیان دہو و ترنت) بچہ ناویانہوہ
 بہ ہیمنی و فاسوودہپی ﴿وَنَزَعْنَا مَا فِیْ صُدُوْرِہِم مِّنْ عَلٰی﴾ ہہر رہق و کینہیہک له دلیاندا برو بیت
 دہرمان ہیتاوہ ﴿اِحْزٰنًا عَلٰی سُرُوْرٍ مُّتَقَبِّلِیْنَ﴾ برای بہ کٹرن بہر امہر بہ کٹرن له سہر کورسی دانیشٹوون
 ﴿لَا یَمَسُّہُمْ فِیْہَا الْحَرُّ﴾ له وندا ماندوہو بونیان تووش نایت ﴿وَمَا ہُمْ بِمِنْہَا بِمُخْرِجٍ﴾ و ہہر گیز
 لهو (بہہشت) دہرنا کرئن ﴿فَیْحٰی اٰدٰی﴾ ہہوال بدہ بہ بہندہ کانم ﴿اِنَّ اَنَا الْعَفُوْرُ الرَّحِیْمُ﴾ کہ
 بہر استی ہہر من لیور دہی میہرہ بانم ﴿وَاَنْتَ عَذٰبٌ مُّوْءَاۡجِلٌ﴾ وینگومان ہہر سزای منہ
 سزای سہخت ﴿وَلَیْسَ لَہُمْ عَنْ صٰیِفِ اِزْہِیْمَ﴾ وہ ہہوالیان پی بدہ دہربارہی میوانہ کائی ئیراہیم ﴿

﴿إِذْ خَلَّوْا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا﴾ کاتینک چوونہ ژورہوہ بۆلای ووتیان سہلامت لی بیت ﴿قَالَ
 إِنَّا مَنكُم مِّنْ قَوْمٍ﴾ (نیراہیم) ووتی بہ راستی نیمہ لیٹان دہتر سین ﴿قَالُوا لَا تَوَجَّهْ﴾ ووتیان (ہنی)
 مہترسہ ﴿إِنَّا نَبِئُكَ بِغَيْرِ غَيْرٍ﴾ بہ راستی نیمہ مژدہت دہدہنی بہ (لہدایک بوونی) کوپنکی زانا
 ﴿قَالَ أَتَشْرِي بِنِيَّ﴾ ووتی تابا مزگیتیم ہی دہدہن ﴿عَلَىٰ أَنْ مَّسَىٰ الْكِبَرُ﴾ لہ کاتینکدا کہ پیر بووم
 ﴿فَبَشِّرْهُنَّ﴾ نیر چہی مژدہ بہ کم دہدہنی ﴿قَالُوا بَشِّرْكَ بِالْحَقِّ﴾ ووتیان تہو مژدہ ہی داومانہ
 بیت راستہ (و دیتہ دی) ﴿وَلَا تَكُن مِّنَ الْفَاطِنِينَ﴾ جا لہ ناٹو میدان مہبہ ﴿قَالَ وَمَنْ يَقْطَعُ رَحَمَ
 رَبِّي﴾ ووتی جا کی لہ میہرہ بانی بہرہ ردگاری ناٹو مید دہبیت ﴿إِلَّا الضَّالُّونَ﴾ گوہر ایان نہ بیت ﴿
 قَالَ فَاصْطَبِكُمْ أَنَّهُ الْمُرْسَلُونَ﴾ (نیراہیم) فہر سووی تہی بہوانہ کراوان (ی خوا) چ کارنکی
 گرنگتان ہدیہ ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بہ راستی نیمہ نیر دراوین بۆ سہر گہلنکی
 تاوانبار (لہ ناویان بہرین) ﴿إِلَّا آلَ لُوطٍ﴾ (آل لوط) ﴿إِنَّا لَمَجُوعُهُمُ الْغَمِيمُونَ﴾ جگہ لہ مال و مندالی لوط
 کہ بینگومان ہموویان پژگار دہ کہین ﴿إِلَّا أَمْرًا نَّهْ قَدْ رَأَيْنَاهُ الْغَيْرِ﴾ ژنہ کہی نہ بیت
 کہ بینگومان ہر بار ماندادہ تہو لہ ریزی تیاچواندا بیت ﴿فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا کاتینک
 نیر دراوہ کان ہاتن بۆلای خوا خیزانی لوط ﴿قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّسْكِرُونَ﴾ (لوط) ووتی بہ راستی
 تہوہ دہستہ کی نہ نامسراون ﴿قَالُوا لَيْلَ جَنَّاتٍ﴾ ووتیان بہ لکو نیمہ بۆمان ہتاوی ﴿بِمَا كَانُوا فِيهِ
 يَمْتَرُونَ﴾ تہو (سزای) کہ تہوان تیدا دوودل بوون ﴿وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ﴾ وہ نیمہ راستیمان بۆ تو ہتاوہ
 ﴿وَأَنَا الصِّدِّيقُونَ﴾ بینگومان نیمہ راست گوین ﴿فَأَمْسِرْ بِأَهْلِكَ يَقْطَعُ مِنَ الْبَلِّ﴾ جا کہوانہ لہ بہ شینکی
 شہودا شہورہوی بہ (شوینکہ ووتوان و) خوا خیزانت بکہ (لہ شار دہر چو) ﴿وَأَتَيْنَكَ أَذْكَرَ هُمْ﴾ وخت
 دویان بکہوہ ﴿وَلَا تَلْتَمِمْ مَنكُمُ الْفِتْرَةَ﴾ ہیچ کامنان لانہ کہنہوہ ﴿وَأَمْضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ﴾ و ہرون بۆ تہو
 شوینہی کہ فہرمانتان ہندراوہ ﴿وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ﴾ تہم کارہمان بہ تہگا بہ لوط پراگہ باند
 ﴿أَنْ ذَاكَ هُوَ الْوَقْتُ مَقْطُوعٌ مُّصِيبَاتٍ﴾ کہ بینگومان لہ بہرہ بہ باند تہوانہ دوا ہراو دہین (ہموویان لہ ناو
 دہ چن) ﴿وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ جا خہلکی (نیربازی) شارہ کہ ہاتن (بہرہ و مالی
 لوط) و مژدہیان بہ بہ کتری دہدا ﴿قَالَ إِنَّ هَٰذَا لَوَاقِعٌ مِّنْهُ﴾ (لوط) ووتی دلتیابن تہمانہ میوانی منن
 ﴿فَلَا تَقْضُحْنَ﴾ دہی نابروم مہبہن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و لہ خوا ہتر سین و شہر مہزار و پیسوام
 مہ کہن ﴿قَالُوا أَوَلَمْ نَكُنْ مِّنَ الْغَائِبِينَ﴾ ووتیان نیمہ پیمان نہوونیت نابہی بہرگری لہ کہس بکہیت
 (نابہی کہس توخت بکہویت) ﴿

﴿قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي﴾ (الووط) فہر مووی ٹاٹہ وانہ کچانی منن (مارہ یان کہن) ﴿إِنْ كُنْتُمْ قَعِيلِينَ﴾ نہ گہر
 ٹیوہ (نہ وکارہ) نہ نجام دہدن ﴿أَعْمَرَكَ إِلَهُهُمْ﴾ سویند بہتہ من و زبانی تو (نہی موحمہد ﷺ)
 بہر اسنی ٹہوانہ ﴿لَنْ يَكُونَهُمْ يَوْمَهُونَ﴾ لہ سہر خوشی خویاندا سہر گہر دانن ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ
 مُشْرِقِينَ﴾ جا لہ کاسی خور ہلہاتندا شریخہ بہ کی بہ ہینز گرتنی ﴿فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمْ سَائِبِلَهَا﴾ نہ مجا
 ٹہو (شارہ) مان سہر و ژیر کرد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارًا مِنْ سِجِّيلٍ﴾ و گلی بہر دینمان بہ سہر دا باراندن
 ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَنْ يَعْقِلُ﴾ بہر اسنی لہ مہدا بہ لگی زور ہہ بہ ہؤ ٹہوانہ ہی بیردہ کہتہ وہ ﴿وَأَنبَأَ الْيَسِيبِ الْفُجِيرِ﴾ وہ بینگومان ٹہو (شارہ ویران کراوہ) لہ سہر رینگای سہرہ کی (کاروانہ کان)
 دایہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِينَ﴾ بہر اسنی لہ وہدا بہ لگی گرنگ ہہ بہ ہؤ ہر واداران ﴿وَإِنْ
 كَانَ كَانَ أَصْحَابُ الْأَنْكَاظِ الْفٰطِرِينَ﴾ بہر اسنی خواوہن باخانہ زور پرہ کانش (قہومی شو عہیب) لہ سنہم
 کاران ہوون ﴿فَأَنقَضْنَاهُمْ﴾ جا تو لہ مان لی سہندن ﴿وَأَنبَأْنَا الْفٰطِرِينَ﴾ جا بہر اسنی لہم
 دووانہ لہ سہر رینگایہ کی ناشکر ادان ﴿وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْاٰخِرِ الْمُرْسَلِينَ﴾ سویند بہ خوا بینگومان
 خہ لکی حیریش (گد لہ کہی صالح) ہر وایان بہ پیغہ مہرہ کانیان نہ کرد ﴿وَأَنبَأْنَاهُمْ آيَاتِنَا﴾
 بہ لگہ و نیشانہ کانی خوامانمان پیدان ﴿فَكَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ﴾ بہ لہم ٹہوان ہر وایان لی وہر گیرا ﴿وَكَاذِبُوا
 يَتَّبِعُونَ مِنَ الْجِبَالِ﴾ ٹہوانہ لہ شاخہ کاندہ دیانتاشی ﴿يَوْمَآءِ آمِينَ﴾ خانووی زوری (قایمی)
 بی ترس و بیم ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْجِينَ﴾ نہ مجا دہنگ و پباہہ لہ شاخانیکی بہ ہینز گرتنی
 لہ بہر بہ یاندا ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ كَذٰلِكَ كُسُوفُ﴾ جا ہر حیان کردبو (خانو و لہ چیا کاندہ) ہیج سوودی
 پی نہ گہ یاندن ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وہ ٹیمہ ناسمانہ کان و زہویمان دروست نہ کردہ
 ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمُ الْآلِ الْخَلْقِ﴾ ٹہوہش لہ نیتوانیاندہ بہ بہ ہق و راستی نہ بیت ﴿وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ وہ بینگومان
 پروری دواپی دیت ﴿فَأَصْفَحَ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ﴾ توش بہ جوانی چاوپوشی یکہ لیان ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
 الْخَلْقُ الْعَلِيمُ﴾ بہر اسنی ہر بہر وہر دگارت بہ دی ہینہری زانایہ ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَنَاقِبِ﴾
 سویند بہ خوا بہر اسنی حہوت نایدنی دوویارہ کراوہ مان پی بہ خشیت (مہ بہست لہ سورہ فی
 الفاتحہ بہ کہ چہند جارنک لہ نویردا دوویارہ دہیتہ وہ) ﴿وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ﴾ ہر وہا فورانی
 گہورہش ﴿لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْتَهُمْ﴾ (نہی موحمہد ﷺ) چاوت مہرہ ٹہو نازو ناعمہتی
 (دونیا) کہ داوامانہ بہ ﴿وَأَرْوَاهُمْ نَهْرًا﴾ کومہ لیک لہ و بی باوہر انہ ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہ میان ہؤ مہ خو
 ﴿وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمُؤْمِنِينَ﴾ وہ بالی بہ زہبی راخہ ہؤ ہر واداران ﴿وَقُلْ إِنَّا الْكَافِرُونَ﴾ وہ ہلی
 بہر اسنی من ترستہ ریکی روون و ناشکرام (دہتان ترستہ لہ سزایہ ک) ﴿كَمَا أَرْوَاهُمُ الْغَفَّارِينَ﴾
 وینہی ٹہو (مزایہ) ی ناردمان ہؤ دایہش کہران (مہ بہست پی جولہ کہ و گاوہر کانہ کہ باوہر بیان دہ کرد
 بہ ہندیکی فوران و بی باوہریش ہوون بہ ہندیکی نری) ﴿

﴿الَّذِينَ جَعَلُوا الْفِتْرَةَ إِنْ عَصَيْتُمْ﴾ نہ وانی کہ قورثانیان کردہ چند بہ شہ وہ (باوہر دار یوون بہ ہندی کی و کافریش یوون بہ وہی تری) ﴿فَوَيْلٌ لَّكَ لَمَّا تَصْلَاهُمْ تَجْمَعِينَ﴾ جا سویند بہ پدروہر دگارت پر سیار لہہ موویان دہ کہین ﴿عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لہ وہی کہہ دیان کرد (لہ دونیادا) ﴿فَأَصْحَابُ بَيْتِ الْمُؤْمِنِ﴾ جی ہر ہرمانیکت پی دہ دریت بہ ناشکرا برای گہ بہ نہ ﴿وَأَعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ﴾ و گوی بہ ہاوبہش دانہ ران مہدہ ﴿إِنَّا كَفَيْتَكَ الْمُسْتَهِينَ﴾ بہر اسنی تیمہ تو دہ پاریزین لہ شہر و بیلانی نہ و کہ سانہی گالہہ ولا قرتی دہ کہن بہ نایہ کہت ﴿الَّذِينَ يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا لَّخًا﴾ نہ وانی لہ گہل خواہا پدروستراوینکی تر دادہ نین ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ جا دواتر دہ زانن (چون سزایان دہدہ بن) ﴿وَلَقَدْ تَقَلَّوْا﴾ سویند بہ خواہینگومان تیمہ دہ زانین ﴿أَنْتَ يَصِيقُ صِدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ کہ بہر اسنی تو دلت نہنگ دہ بن بہ وہی نہ وانی دہ بلین ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ کہ وانی نہ سیبجانی پدروہر دگارت ہکہ ﴿وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ﴾ و لہ سوزدہ بہر ان بہ ﴿وَأَعْبُدْ رَبَّكَ﴾ وہ پدروہر دگارت بہرستہ ﴿حَتَّىٰ تَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾ ہہ تا مردن بہ خت پی دہ گریت

سورہ قی (النحل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوی بہ خوشیندہی میہرہ بان

﴿إِنِّي أُمِرْتُ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ﴾ نہ و ہرمانی خوا (بہ سزادانیان) ہات بڑہ پلہ مہ کہن (لہ ہانتی) ﴿سُبْحَنَهُ وَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ ہاک وینگہردی بؤ خوا لہ ہر شتیک نہ وانی دہیکہن بہ ہاوبہشی ﴿يُنَزِّلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ﴾ فریشتہ دہ نیریتہ خوارہ وہ بہ وہی بہ ہرمانی خوی ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بؤ ہر کہ سینک لہ بہ نہدہ کانی کہ خوی بہ ویت ﴿أَنْ أُنْذِرَ﴾ بہ وہی کہ خہ لکی ہر سینن ﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ﴾ کہ بہر اسنی بیجگہ لہ من ہیج پدروستراوینکی تر نی بہ کہ وانی ہر لہ من ہر سن ﴿خَالِقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ناسمانہ کان و زہوی بہ ہق دروست کرد ﴿عَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ بہر زو بلندہ لہ ہر چی نہ وانی دہیکہنہ ہاوبہشی ﴿خَالِقَ الْإِنْسَانِ مِنْ نُّطْقٍ﴾ (خوی گہ ورہ) نادہ می دروست کرد لہ دلزہ تاوینک ﴿فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ کہ چی بڑہ دوزمنینکی ناشکرای (بہر نامہ کہی خودا) ﴿وَالْأَنْعَامَ خَلَقَهَا لَكُمْ﴾ نازہ لیشی بؤ نپوہ دروست کرد وہ ﴿فِيهَا دِفْءٌ وَمَنْفَعٌ﴾ کہ (ہوی) گہرمایی و کہ لکیان تیدایہ ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ وہ لہ (گوشنی) نہ وانی دہ خون ﴿وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ﴾ وہ بؤ نپوہ ہہ بہ لہو (نازہ لانیہ دادیمہنی) جوانی و پازاوہ ﴿حِينَ تُرْجَوْنَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ﴾ کانی دہیان ہینہ وہ لہ لہ و ہرگا و کاتیکیش دہیان بہن بؤ لہ و ہرگا

﴿وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَلَدٍ﴾ وہ (ہندی) لہو مالانہ (بارہ کاتان ہلدہ گرن (ودوبہن) بؤ شار
 و جینگاہہ ﴿لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا مِّنَ الْأَنْفُسِ﴾ کہ ٹیوہ پنی تہدہ گہ بشتن مہ گہر زور بہ نارہ حہت نہ بیت
 ﴿إِن رَّيَّكُمْ لَرُءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾ بہ راستی بہر و مرد گارتان زور بہ سوز و بہ زہی بہ (بؤ تادہ می) ﴿وَلَقَدْ
 زَايَلْنَا وَالتَّخْيِيرَ﴾ وہ تہسپ و ماین و ٹیسترو گوی درتڑ (ی بؤ دروست کردون) ﴿لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا مِّنَ
 لَّهَبٍ﴾ لہوہی سواریان بن و ہوی رازانہ و ہش بن بؤ ٹیوہ ﴿وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ وہ (خوا) شنی و
 دروست دہ کات کہ (ٹیستا) ٹیوہ نابزانن ﴿وَعَلَىٰ اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ﴾ رنگای راست نیشانان
 (بہ بندہ کان) تہنہا بؤ خوابہ ﴿وَمِنْهَا جَائِرٌ﴾ وہ ہندیك لہ رنگاکان لارو ناریکہ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
 أَتَمَّ مَعِينٌ﴾ وہ تہ گہر (خوا) بیوستانہ ہمو و تانی پٹیموونی دہ کرد ﴿فَإِنِّي أَنزَلْتُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً
 ثُمَّ وَاتَّيَكُم مِّنْهُ سَآئِبَاتٌ وَجَاءَتْكُمْ غُرُبَاتٌ مِّنْهُ حَمَاقٌ﴾ لہو (خوا) زاتیکہ کہ لہ تاسمانہ و ہ بارانی بؤ باراندون ﴿لَّكُمْ مِّنْهُ شَرَابٌ﴾ لہو خوار دہ و تان لہو
 (بارانہ) بہ ﴿وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ﴾ و ہوی سہ و ز بوونی پڑہ کیشہ کہ مہر و مالاتی لہ دہ لہوہ پٹین
 ﴿يُسَيِّرُكُم بِهِ الرِّيحُ﴾ بہو (لہوہ خوا) بؤ تان دہ پوٹیت کشتوکان ﴿وَالزُّبُرُ وَالْجَمَلُ
 وَالْأَنْعَابُ﴾ و زہ تیوون و دار خورما میو و پڑہ ﴿وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ و ہمو و بہرو میوہ بہک
 ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بہ راستی لہوہ دا (باس کرا) بہ لگہ بہ کی پوون ہدیہ بؤ
 تہ و کہ سانہی بیردہ کہ نہوہ ﴿وَسَحَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ وہ رامی ہیناوہ بؤ تان شہو و پوڑ
 (لہ خرمہ نی ٹیوہ دایہ) ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ و خور و مانگ ﴿وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِي﴾ ہر و ہا
 تہ ستیرہ کانیش رام ہینراوون بہ فہرمانی خوا ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بہ راستی لہوہ دا
 (باس کرا) بہ لگہی زور ہدیہ بؤ تہوانہ کہ ژیرن و تیدہ گہن ﴿وَمَا ذَرَأَّا لَكُمُ فِي الْأَرْضِ﴾ وہ (رامی
 ہیناوہ) بؤ تان تہوہی دروستی کردوہ لہ زہویدا و بلاوی کردوہ تہوہ ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ کہ پڑہنگ
 و جوریان جیاوازہ ﴿إِنَّ فِي ذَٰلِكَ﴾ بہ راستی لہوہ دا باسکرا ﴿لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ نیشانہ بہ کی
 پوون ہدیہ بؤ تہوانہی کہ ناموڑ گاری و ہردہ گرن ﴿وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا﴾
 وہ تہو (خوابہ) زاتیکہ کہ دہریای رام ہیناوہ بؤ تہوہی گوشتی تازہی لہ بخون (مہ بہست ماسی
 و ہاوشیوہ کانیہ تی) ﴿وَتَسَخَّرُ لَكُمْ فِيهِ جُلُودًا تَلْبَسُونَهَا﴾ وہ بؤ تہوہی خشلیشی لہ دہر بہتین کہ دہی
 پووشن (بؤ خو رازاندنہ و ہ و ہ دور و سہ دہف و مرواری) ﴿وَتَرَىٰ الْفُلْكَ مَوَاجٍ فِيهِ﴾ و کہ شتیہ کان
 دہینی ٹاری دہریاکہ لہت دہ کہن ﴿وَلَتَبْتَغُوا مِنْ فَاكِهَةٍ مِّنْهُ وَتَعْلَمُونَ نَسْرَتَهُ﴾ وہ بؤ تہوہی ہندیك
 لہ فہزال و پوڑی خوا بہ دہس بیتن و بؤ تہوہی سوپاسی خواش بکہن ﴿

﴿وَالَّذِي فِي الْأَرْضِ رَاسِي﴾ وہ (خوا) لہ زہ ویدا چند شاخیکی دامہ زراوی داناوہ ﴿أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ﴾ بڑ
 شہوہی ثبوتہ نہ لہ رزینیت وبتوانن لہ سہری بڑین ﴿وَأَنْهَزَا﴾ وہ چہم و پروباری (تیا داناوہ) ﴿وَسَيَلَا
 لَعَالَكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ ہدروہا رنگای زور (ی بہدی ہیناوہ) بڑ شہوہی ثبوتہ پئی ی پی دہر کہن ﴿وَعَلَّكُمُ
 وَبِالْجِبْرِ عَمَّ تَهْتَدُونَ﴾ ہدروہا نشانہی زوری داناوہ و بہتہ سترہش خہلکی پئی دہر کہن
 (لہ شہودا) ﴿أَفَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ﴾ جا ثایا زاتیک (نہ مانہ) دروست دہ کات وہ ک کہ سیک وایہ
 کہ ہیچ دروست نہ کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ تہوہ بڑ بیر ناکہ نہوہ ؟ ﴿وَأَنْ تَعُدُّوا قِسْمَةَ اللَّهِ الْأَحْصِيَاءَ﴾
 وہ تہ گہر (بتانہ ویت) تبعہ کاتی خوا بڑ میرن ناتوانن بیان ز میرن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَلُّوهُ رَجِيمٌ﴾ بہراستی
 خوا البیسور دہی میہرہانہ ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ﴾ وہ خوا دہ زانی چی دہ شار دہوہ ﴿وَمَا تَعْلَمُونَ﴾
 و چی ناشکرادہ کہن ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ تہوانہش ہاواریان لی دہ کہن بنبجگہلہ خوا
 ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ ہیچ شتیک دروست ناکہن بہلکو خویان دروست کراون ﴿أَمْ لَهُمْ
 آلِهَةٌ﴾ مردووی بی گیانن ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَىٰ بِهِنَّ يَوْمًا﴾ (تہوہ بتانہ) ہہست ناکہن کہی (خویان
 و خہلکی) زیندور دہ کر تہوہ ﴿إِنَّ هُمْ إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَجِدْ﴾ خوای ثبوتہ خواہ کی تاک و تہ نیایہ
 ﴿فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ جا تہوانہی کہ پروا ناہیتن بہ پروزی دواپی ﴿فَلَوْلَهُمْ شُكْرٌ وَهُمْ
 مُسْتَكْبِرُونَ﴾ دلہ کانبان بی باوہرہو ہہ میسہ خویان بہزل دہ زانن ﴿لَا جَرَمَ لَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُ﴾ راستہ
 بنگومان خوا دہ زانیت ﴿مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ﴾ بہ تہوہی دہی شار دہوہ و تہوہی ناشکرای دہ کہن
 ﴿إِنَّهُمْ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ﴾ بہراستی خوا خو بہزل زانانی خوش ناویت ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
 مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ﴾ وہ کاتیک بہوانہ بوتربت ثایا پہروہر دگارتان چی ناردوتہ خواوہوہ
 ﴿قَالُوا أَنْصَبُوا الْأَوْثَانَ﴾ دہلین حیکایہت و تہفسانہی پپرو پوچی پٹشووہ کان ﴿لِيُخَمِّلُوا
 أَوْزَارَهُمْ كَمِثْلِهِ﴾ بڑ تہوہی باری گوناہی خویان بہ تہوہی ہہلگیرن ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پروزی دوایدا
 ﴿وَمَنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّوهُمْ﴾ لہ گہن ہہندیک لہ باری گوناہی تہوانہی کہ تہمان گومرایان دہ کردن
 ﴿بِغَيْرِ عِلْمٍ﴾ بہ بی زانیاری ﴿الْأَسَاسَ مَا يَزُرُونَ﴾ بیدارین زور بہدہ تہوہی کہ ہہلبدہ گرن (و دہ بگر نہ
 تہستو) ﴿فَلَمَّا كَرِهَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ بہراستی تہوانہش کہ لہ پیش تہماندہوہ بوون ہیلانیان گپرا
 ﴿فَقَالَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَائِدِ﴾ جا خوا کوشک و خانوہ کاتبانی لہ بن و بناغہوہ دہر ہینا
 ﴿فَحَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ قَوَائِمِهِمْ﴾ تہوسا سہریانہ کاتبان لہ سہریانہوہ روخا بہ سہریاندا ﴿وَأَتَتْهُمْ
 الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لہ لایہ کہوہ سزایان بڑ ہات کہ ہہستیان پی تہدہ کرد ﴿

﴿لَمْ يَوْمَ الْيَوْمِ يُخْرِجُهُمْ﴾ پاشان لہ ر قوی دوا پیدا ریسوا و سدر شوریان دہ کات ﴿وَيَقُولُ ابْنَ شَرْكَائِي
 الَّذِينَ﴾ و (خوا پیان) دہ فرمونت لہ کوین نہ و ہاوبہ شانہی ﴿كُنْتُمْ تُشْفِقُونَ فِيهِمْ﴾ کہ نبوہ لہ بہر
 نہ وان ململائسی (ہیغہ مبرہ کان و پرواداران) تان دہ کرد دہ بارہ بان ﴿قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ نہ وانہی
 زانیاریان ہی درا بوو دہ لین ﴿إِنَّ الْخِزْيَ الْيَوْمَ وَالْشَوَّ﴾ بہرستی ریسوایی و بہدہ خستی نہ مرو ﴿عَلَى
 الْكَافِرِينَ﴾ بوی ہی باوہ رانہ ﴿الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ﴾ نہ وانہی کہ فریشتہ کان گیانیان دہ کینشن
 ﴿ظَالِمِينَ أَنْفُسِهِمْ﴾ لہ کاتیکدا ستم کار بوون لہ خویان ﴿قَالَ قَوْمُ النَّسْرَةِ﴾ جالہ و کاتہ دامل کہ چ دہ بن
 ﴿مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و (نہ لین) نیمہ هیچ خرابہ بہ کمان نہ کردوہ ﴿بَلَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾
 بہ لہی (خرابہ تان کردوہ) بیگومان خوا ناگادارہ بہ و کردہ وانہی کہ نبوہ دہ تانکرد ﴿فَاذْخُلُوا
 أَنْزِلَ بِهِمْ﴾ کہ واتہ لہ دہر گاکانی دوزخہ وہ پر و نہ ژورہ وہ ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیدا بمینتہ وہ بہدہ میشہ ہی
 و (ہتاهہ تابہی) ﴿فَلَيْشَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ﴾ نای جینگہی خوبہ گہ ورہ زانان چہ ند ناخوش و خرابہ ﴿وَقِيلَ
 لِلَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ وہ ووترابہ وانہی کہ خویان ہاراست (لہ ہی بروایی) ﴿مَاذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ قَالَ مُخَيَّرْنَا
 نَبُوہ بہرورہ دگارتان چی ناردوہ خوارہ وہ؟ دہ لین خبر و چاکہ ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا
 حَسَنَةً﴾ بوی نہ وانہی کہ لہم دونیابہ دا چاکہ بان کردوہ چاکہ ہدہیہ ﴿وَلِلَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَخَرَعُوا
 لَهَا جُنُودَهُمْ رُوْنًا﴾ و (لہم دگارتان نامادہیہ) ﴿كَذَلِكَ يُخْرِجُ اللَّهُ الْمُتَّقِينَ﴾ تابہ و جورہ خوا ہاداشتی
 خو پاریزہ ران و خوا انسان دہ داتہ وہ ﴿الَّذِينَ تَوَلَّوْهُمْ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ﴾ نہ وانہی کہ فریشتہ کانی
 (گیان کینشان) گیانیان دہ کینشن بہ پاکی ﴿يَقُولُونَ سَلِّمْ عَلَيْنَا﴾ (فریشتہ کان) دہ لین سہ لامتان لی
 بیت ﴿ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بچہ بہدہ شتہ وہ بہدہی نہ وہی کہ دہ تانکرد (لہ دونیادا) ﴿وَلَا
 تَنْظُرُوا إِلَىٰ شَيْءٍ إِلَّا أَنْ تَأْمُرُوا بِالسَّلَامَةِ﴾ نایا (نہو ہی باوہ رانہ) جاوہ ری ی چی نہ کہن جگہ لہ وہی
 فریشتہ کان بون بون و (گیانیان بکینشن) ﴿أَوْ تَأْمُرُوا بِالْعَدْلِ﴾ بان فرمانی بہرورہ دگارت بیت
 (بوی سزادانیان) ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ نہ وانہی پینش نہ مانیش ہر وہ کو نہ مانیان کرد
 ﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ﴾ و خواستہ می لی نہ کردن ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویان ستم میان
 لہ خویان دہ کرد ﴿فَأَسَابَهُمْ سَبَاتٌ مَّا عَمِلُوا﴾ لہ نا کامدا قولہی نہ و خرابانانہ بان تووش بوو
 کہ کردیویان ﴿وَسَخَّاهُمْ مَّا كَانُوا يَشْتَكُونَ﴾ وہ نہ و (سزای) کہ نہ وان گالنے بان ہی دہ کرد دہوری دان
 و ہاتہ سہریان ﴿۵﴾

﴿وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ وہ نہوانہی ہاویہ شبیان داناوہ بق خوا دلین ﴿تَوْفَاةَ اللَّهِ﴾ نہ گدر خوا بیوستانیہ ﴿مَا عِبَدُوا مِنْ دُونِهِمْ شَيْءٌ﴾ بیجگہ نہو (خوا) هیچ شستیکمان نہدہہرست ﴿تَحْنُ وَلَا آتَابُوا﴾ نہ نیمہ و نہ باو و باہیر انمان ﴿وَلَا حَرَمْنَا﴾ وہ حہر امان نہدہ کرد ﴿مِنْ دُونِهِمْ شَيْءٌ﴾ هیچ شستیک بہین فہرمانی نہو ﴿كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ پیشینانی نہمانیش ہہر بہو جورہیان دہ کرد ﴿فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ نایا پیغہمہران ہیچیان لہ سہرہ بیجگہ لہراگہ یاندینکی ﴿الْبَيِّنُ﴾ فاشکرای (ثانیی یہ کتابہرستی) ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا﴾ سویند بہ خوا لہ ناو ہہموو گہل و نومہہتیکدا پیغہمہر نکمان نارہوہ ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاتَّقُوا اللَّهَ فَعُوتٌ﴾ (کہ فہرمان دہ کہن بہ خہلکی) بہوہی تہنہا خوا بہرستن و دور کہو نہوہ لہ (بہرستنی) ہہر بہرستراوینکی تر ﴿فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ﴾ جا خوا ہہندینکی لہو (نومہہتانہ) ریتنموونی کرد ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ﴾ و ہہندینکیشیان (لہ بہر خراہیان) گوہرایی یہ خہی گرتن ﴿فَقِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا﴾ دہی بہزہویدا بگہرین و تہ ماشاکہن ﴿كَيْفَ كَانَ عَذَابَ الْمَكِيدِينَ﴾ سہر تہنجامی بی باوہران چنوں بوو ﴿إِنْ تَحْرِضْ عَلَى هُدَاهُمْ﴾ ہہر چہند زور سووربی لہ سہر ریتنموونی نہوانہ (بی سوودہ) ﴿قَاتَ اللَّهُ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ﴾ چونکہ بہراستی خوا ریتنموونی کہ سیک ناکات کہ (بہوی) گوہرای بکات ﴿وَمَا لَهُمْ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ ہشتیوانیکیشیان نی بہ ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ﴾ وہ نہوانہ زور توند سویندیان دہخوارد بہ خوا ﴿لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ﴾ (دہیان ووت) ہہر کہس ہمریت خوا زیندووی ناکاتہوہ ﴿بَلَى وَعَذَابُنَا حَقًّا﴾ بہلن (زیندووی دہ کاتہوہ) بہلینکی ہق و راستی خواہہ ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ بہلام زورہی خہلکی نازانن ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ بونہوہی روونی بکاتہوہ بونہلکی نہوہی نیاید اچیاوازن ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ومانہوانہش کہ بی باوہر بوون بزائن ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَاتٌ﴾ کہ بہراستی نہوان دروزن بوون ﴿إِنَّمَا إِلَهُ الْكَافِرِينَ﴾ بہراستی کاتیک (زیندوو کردنہوہ و بہدہیتانی ہہر شستیکمان) ہوت ﴿أَنْ تَقُولَ لَهُمْ رَبُّهُمْ﴾ (نہمہیہ) کہ پی دلین بہہ تہویش بہ کسہر دہہیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا فِي اللَّهِ﴾ وہ نہوانہی لہرینی خوادا کوجیان کرد ﴿مِنْ بَعْدِ مَا ظَنُّوا﴾ دواہی تہوہی ستہمیان لی کرا ﴿لَسَوْفَ يَنْفَعُهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ﴾ ہینگومان لہ دونیادا نیشستہجی یان دہ کہ بین زور بہ چاکہ ﴿وَلَا خَيْرَ الْأَخْزَارِ﴾ کبیر لوکاؤا یعلمون ﴿وہ بہراستی پاداشتی رورزی دواہی گہورہترہ نہ گہر بیان زانیابہ ﴿الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ نہوانہ کہسانیک بوون دانیان بہخویاندا گرت و تہنہا ہشتیان بہ بہرہر دگاریان دہہست ﴿

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا مَا لَمْ يَلْمِزْهُ أَهْلُ الْبَيْتِ﴾ بیچگہ لہ ہیاوانی
 کہ نیگامان بؤ ناردوون ﴿فَتَسَاءَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ﴾ دہی پرسیار بکہن لہ زانایان ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾
 نہ گہر نیوہ نازانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السَّبِيلَ﴾ لہ گہن چہندین بہ لگہو بہ راوی ناسمانی ﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الذِّكْرَ﴾ وقور نانیشمان بؤ تو نارد ﴿لَا تَتَّبِعُوا هَذِهِ السَّبِيلَ﴾ بؤ شوہی دوونی بکہ ہنہوہ بؤ خہ لکی
 شوہی بزیان نیر دراوہ تہ خوارہوہ ﴿وَلَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ﴾ بہ لکو بہر بکہنہوہ وتی بگہن ﴿أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا
 السَّيِّئَاتِ﴾ دہی نایا شوہانہی کہ پیلان و خراہہ یان کردوہ بؤ باکن و ناترسن لہوہی ﴿أَنْ يَخْشِفَ اللَّهُ بِهِمْ
 الْأَرْضَ﴾ کہ خواہیان بات بہ ناخی زہویدا ﴿أَوْ يَنْزِلَهُمْ الْعَذَابُ﴾ یان سزایان بؤ بیت ﴿مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾
 لہ مشوینیکہوہ کہ ہہستی بؤ ناکن ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ فِي تَقْلُيبِهِمْ﴾ یان (سزا) بیان گریت لہ کاتی گہران
 و ہاتوجوڈا ﴿فَأَهْلُهُمْ يَتَعَجَّرُونَ﴾ نیر ناتوانن خویان قوتار کہن ﴿أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّي﴾ یان لہ کاتیکدا
 دہترسن (لہ سزادان) لہ ناویان دہ بات ﴿فَإِنْ رَجَعْتُمْ كَرِهَتْ﴾ بیگومان بہر و ردگار تان زور دلسوز
 و مہرہ بانہ ﴿أَوْ تُرْجَوْا إِلَى مَا لَمْ يَلِكْ اللَّهُ مِنْ فَتْنٍ﴾ نایا شوہانہ نایینن و سہرنج نادہن کہ ہرچی خواہر وستی
 کردوہ ﴿يَتَقَبَّحُوا ظِلْفَهُ﴾ سنیہرہ کانیان دہ گوریت ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ﴾ بہ لای راست و چہ پیاندا
 ﴿سُجَّدًا لِلَّهِ وَهُمْ لَا يَخْرُونَ﴾ بہ مل کہ چہوہہ سورڈہ بؤ خواہہن ﴿وَلَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ﴾ و مافی السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 ہرچی لہ ناسمانہ کان و زہویداہہ ہر بؤ خواہ سورڈہ دہہن ﴿مِنْ دَانٍ وَالْمَلَكِ وَالْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالْطَّاغُوتِ﴾
 لہ گیان لہ ہران و فریشتہ کان لہ ہمان کاتدا خویشیان بہ گہورہ دانانین ﴿يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ﴾
 لہ بہر و ردگار یان دہترسن کہ لہ لای سہر وویانہوہیہ ﴿وَيَتَعَلَّوْنَ مَا يُزْمَرُونَ﴾ و ہر نہرمانیکیان
 بؤ بکرت دہ بکہن ﴿وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّبِعُوا إِلَٰهِيْنَ إِلَّا هِيَ﴾ خواہر مووی دوو بہر ستر او بؤ خوتان
 دامہنن ﴿إِنَّمَا هِيَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ﴾ بیگومان بہر ستر او (ی نیوہ) تہنہا یہ کیکہ (کہ خواہی گہورہ و بالادہ سہنہ)
 ﴿فَإِلَٰهِي فَارْهَبُون﴾ کہواہہ ہر لہ من بترسن ﴿وَلَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ﴾ و تہنہا مولکی خواہہ
 شوہی لہ ناسمانہ کان و لہ زہویداہہ ﴿وَلَعَلَّ الَّذِينَ لَا يَدْرُونَ﴾ وہ گویاہلی بہر دہوام ہر بؤ شوہہ ﴿أَفَغَيْرَ اللَّهِ
 تَتَّقُونَ﴾ دہی نایا لہ غہیری خواہترسن؟ ﴿وَمَا لَكُمْ مَنْ يَتَّقُونَ﴾ وہ ہر چاکہ و بہرہیہ کتان
 ہہ بیت شوہہ مووی لہ خواہہیہ ﴿ثُمَّ إِذَا تَسَاءَلْتُمُ النَّاسَ﴾ پاشان کاتیک دوو چاری زبان و نارہ حہتہک بین
 ﴿فَإِلَٰهِي تَخْرُونَ﴾ شوہہ بہ ناو ہاوار ہر بؤ لای شوہہ دہہن ﴿ثُمَّ إِذَا كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ﴾ لہ پاشان کاتیک
 نارہ حہتہی لہ سہر لہ بردن ﴿إِذَا تَوَلَّيْتُمْ﴾ کتوپر دہستہ بک لہ نیوہ ﴿بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ﴾ ہاوبہش
 بریار دہہن بؤ بہر و ردگار یان (وہ گہر ہنہوہ سہر بؤ باوہری) ﴿۱۱﴾

﴿يَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ﴾ (لینان گه‌ری) یا بیباوهر و سپله بن بهرام‌بهر شه‌وی پیمان به‌خشین
 ﴿فَتَكْفُرُوا مِمَّا قَدْ قَدْ كَفَرْتُمْ﴾ وه (له‌دونیا‌دا) رابوینرن جا له‌مه‌و دوا ده‌زانن (چییان لی ده‌که‌بن) ﴿٥٥﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِمَا لَا يَحْكُمُونَ﴾ وه (بت به‌رستان) بۆ‌ئو (بت) انه‌ی که‌هیچ نازانن داده‌نین ﴿تَصِيْبًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ﴾
 به‌شیک له‌وه‌ی که‌نیمه پیمان به‌خشوون (له‌خواردن و خوارده‌وه) ﴿ثُمَّ لَنَسْأَلَنَّ عَنْ أَكْثَرِكُمْ﴾
 نفترکون ﴿سَوْنِد به‌خوا پرسیارتان لی ده‌کریت له‌سهر ئو درؤو بوختانه‌ی که‌ه‌لثان ده‌به‌ست ﴿٥٦﴾
 ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ﴾ ئو (بت به‌رستانه) که‌جان بۆ‌خوا داده‌نین (وده‌لین فرشته‌کان که‌چی خودان)
 ﴿سَبَّحْنَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ﴾ باک و بیگه‌ردی بۆ‌خوا و بۆ‌خوشیان چییان پی خوشه (دایده‌نین که
 حه‌ریان له‌کوهره) ﴿٥٧﴾ ﴿وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُم بِالْأُنثَىٰ﴾ هه‌ر کاتی به‌کیک له‌وانه مزگینسی که‌چی پی بدریت
 ﴿ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ﴾ روی ره‌ش دانه‌گه‌ریت و بۆ‌خوی پیش ده‌خواته‌وه ﴿٥٨﴾ ﴿يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ﴾
 خوی ده‌شارته‌وه له‌خه‌لکی ﴿مِنْ سَوَاءٍ مَا يُشِيرُ بِهِ﴾ له‌بهر ئو مرده خراپه‌ی پی دراه (به‌گومانی
 خوی) ﴿أَلَيْسَ لَهُ عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ نَبَأٌ﴾ نایا (ئه‌و که‌چه) بی‌هیلته‌وه به‌سهر شوهر (ی به‌خوی بکات) ﴿أَمْ يَدُسُّ رُفُ الْأُفْرَافِ﴾
 یان زینده به‌جالی کات ﴿الْأَسَافَةُ مَا يَخْكُمُونَ﴾ بیدار بن نای چهند خراپه ئو به‌راره‌ی ده‌یده‌ن! ﴿٥٩﴾
 ﴿لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ بۆ‌ئه‌وانه هه‌یه که‌بروایان به‌پوژی دوابی نی به‌ ﴿مَثَلُ السَّوْءِ﴾ نموونه‌ی خراب
 ﴿وَاللَّهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ﴾ نموونه‌ی هه‌ره به‌ریش هه‌ر بۆ‌خوا به‌ ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ وه هه‌ر ئو (خوا)
 زالی به‌ده‌سه‌لاتی کاردروسته ﴿٦٠﴾ ﴿وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَآتَىٰ النَّاسَ﴾ وه ئه‌گه‌ر خوا خه‌لکی سزا بدایه ﴿بِظُلْمِهِمْ﴾
 به‌هزی مستهم (وین بروایی) یانه‌وه ﴿فَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمَ مِنْ ذَاتِ﴾ هیچ گیان له‌به‌ری (مرؤف) یکی له‌سهر
 (زه‌ویدا) نه‌ده‌هینشت ﴿وَلَكِنْ يُؤْخِرُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ به‌لام دوابان ده‌خات تا کانی دیاری کراو (بۆیان)
 ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ جا کانتیک کاتی دیاری کراویان هات (پوژیان ته‌واو بوو) ﴿لَا يَسْتَجِيبُونَ سَأْلَهُ﴾ هیچ
 کات و ساتیک دوانا که‌ون ﴿وَلَا يَسْتَفِيدُونَ﴾ و پیشبش ناکه‌ون ﴿وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ﴾ وه ئه‌وان
 شتی بۆ‌خوا داده‌نین که‌خویان حه‌زی لی ناکه‌ن ﴿وَنَصِفُ أَلْسِنَتَهُمُ الْكَذِبِ﴾ وه زمانیان به‌درؤ ده‌لی
 ﴿أَنَّهُمُ الْخٰسِرُونَ﴾ که‌بینگومان پاداشتی زور چاک هه‌ر بۆ‌ئه‌وانه ﴿لَا جَزَاءَ لَهُمُ الْآثَارُ وَاللَّهُ مُفْرَطُونَ﴾ راسته
 و گومانی قیدانی به‌ (پاداشتی) ئه‌وانه هه‌ر ناگری (دوزه‌خ) و زوو به‌په‌له‌ده‌بین (بۆی) ﴿٦١﴾
 ﴿ثُمَّ لَنَسْأَلَنَّ عَنْ أَكْثَرِكُمْ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی پتغه‌مبه‌رانمان نار دوه‌وه بۆ‌سهر گه‌لانی پیش تو
 ﴿فَرَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَغْنَاهُمْ﴾ جاشه‌یتان کرده‌وه (خرابه‌کان) یانی بۆ‌رازانده‌وه ﴿فَهُوَ يُلْهِمُهُمُ الْيُومَ﴾
 بۆیه نه‌مرؤ (شه‌یتان) پشتیوانبانه ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بۆ‌ئه‌وانه سزای سه‌ختی به‌نازار هه‌یه ﴿٦٢﴾
 ﴿وَمَا أَتَيْنَاكَ بِالْحَقِّ﴾ وه نیمه قورئانمان نه‌ناردو ته‌خوار وه بۆت ﴿إِلَّا الشَّيْطَانُ لَهُمْ﴾ مه‌گه‌ر بۆ‌ئه‌وه‌ی
 پرونی بکه‌یته‌وه بۆ‌خه‌لکی ﴿الَّذِي أَخْلَقُوا فِيهِ﴾ شه‌وه‌ی که‌تیایدا جیاواز بوون ﴿وَهٰذِي رَحْمَةُ رَبِّكَ﴾
 بۆ‌مورت ﴿وه تارینموونی و میهره‌بانیش بیت بۆ‌که‌سانی که‌باوهر دینن ﴿٦٣﴾

﴿وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وہ خواہاں آسمان سے بارانی بار اندوہہ ﴿فَأَخْيَاهُ الْأَرْضُ تَعْمُودُهَا﴾ جاہدو (بارانہ) زہوی زیندو و کردہ وہ دوائی تہ وہی کہ مردبو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ بہراستی لہمہدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي﴾ نیشانہ و بہلگہیہ کی روون ہدیہ بؤ کہسانیک کہ (ہراستی) دہ بیستن ﴿وَإِن لَّكَ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةٌ﴾ وہ بہراستی لہنازل و مالایشدا بؤ نیوہ بہند و ناموزگاری ہدیہ ﴿شَقِيقٌ مِّمَّنْ فِي بَطْنِهِ﴾ لہوہی لہناو سکی دایہ بہ نیوہی دہنوشین ﴿مِنْ بَيْنِ قَرْنٍ وَدَرَبْنٍ خَالِصًا يَلْعَابُ الْغَنَاقِينَ﴾ لہنیوان سروان (ہیسی) و خوتندا شیریکی پاکسی بن خہوشتان ہی دہنوشیت ﴿وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ﴾ وہ لہبہرو بوومہ کانی دار خورما و پرزہ کانشی ﴿تَسْجُدُونَ لَهُ سَجْدًا﴾ (خواردنہوہی) سہر خوشکہری لی دروست دہکن ﴿وَرَزَقًا حَسَنًا﴾ و ہر قزی و بزوی پاک و چاکشی (لی دروست دہکن و مک میوز و دوشاو) ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ لایہ لقوم یعلمون ﴿بہراستی لہوہدا نیشانہ ہدیہ بؤ کہسانیک کہتیدہ گہن ﴿وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ﴾ وہ بہروہر دگارت سرووش (نیلہامی) کرد بؤ ہنگ ﴿أَنِ اخْجِذِي مِنَ الْجِبَالِ يُلُوفًا﴾ کہ لہچیا کاندہ خانو (بؤ خوت) ساز بدہ ﴿وَمِنَ الشَّجَرِ فَرِمًا يَعْرِشُونَ﴾ و لہ (کونی) دارو درختہ کان لہو (شونین) انہی کہ خہلکی دروستی دہکن (بوی) ﴿ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرِ﴾ پاشان لہہموو بہرو بوومیک ہمڑہ ﴿فَأَسْكُنِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا﴾ تہوسا تہو پینگاہانہی بہروہر دگارت بگرہ ہمر بہمل کہچی ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَطْنِهَا﴾ لہسکی تہو (ہہنگانہوہ) دیتہ دہر ﴿ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا أَلْوَنُهُ﴾ خواردنہوہبہک (ہہنگوین) کہ پہنگہ کانی جیاوازہ ﴿فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ﴾ کہ شیفای تیدایہ بؤ خہلکی ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ﴾ لایہ لقوم یفکرون ﴿یٰۤاَیُّهَا الْمُدْمِنُونَ﴾ بیکومان لہوہدا نیشانہی گہورہ ہدیہ بؤ کہسانیک کہبیر دہکنہوہ ﴿وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُرْسِلُكُمْ﴾ بیکومان خوا نیوہی دروست کردوہو پاشان دہتان مرینیت ﴿وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أُولَٰئِكَ الْأَعْمَىٰ﴾ وہ ہہندیک لہ نیوہ (زور پیر دہبن نا) دہ گہر پتربتہوہ بؤ لاواز ترینی تہمہن ﴿لَیْسَ لَیْعَلَهُ قَدْرٌ شَيْءًا﴾ بؤ تہوہی لہپاش زانین ہیچ شتیک نہ زانیت (ہہموو شتیک لہبیر بجیتہوہ) ﴿إِن اللّٰهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ بہراستی خوا زانای بہ توانایہ ﴿وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ﴾ وہ خوا فہزلی ہہندیکتانی داوہ بہسہر ہہندیکتاندہ (ہیدانی) رزق و رزوی دا ﴿فَمَا الْإِنْسَانُ يُقْسِرُ لِرَأْيٍ يَرْفَعُهُ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُ﴾ جائہوانہی کہ فہزلی خودایان بہسہرہوہیہ و رزق و رزویان زورہ ہدشی بہندہ کانی لی نادہن ﴿فَہَیْهَوْا سُبُلَ تَابِہِزٰی تہوہوہ تہوان (بہندہ کان و) تہمان یہ کسان بن تیدا ﴿فَیَنْعَمَ اللّٰهُ بِحَدُوثٍ﴾ دہی نایا تہوانہ نیشکاری چاکہ و نیعمہ تہ کانی خوا دہکن ؟ ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾ وہ خوا لہرہ گہزی خوتان ہاوسہری بؤ بہدی ہیتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ مِّنْ أَنْزَلِكُمْ بَیْنَ وَحَقَّقَةً﴾ وہ لہزن و ہاوسہرہ کانتان کوہو تہوہی بؤ فہراہم ہیتاون ﴿وَرَزَقَكُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ وہ رزق و رزوی پاک و خوشی پیداوون ﴿أَفَیَا لَطِيفٌ بِظُؤْمُرٍ﴾ دہی نابا تہوان ہمر بہ ناہق و بہثال باوہر دینن ﴿وَبَقَعَتِ اللّٰهُ لَهُمْ یُکْفَرُونَ﴾ وہ بہچاکہ و نیعمہ تہ کانی بی باوہر و سہلہن ﴿

﴿وَعِبَادُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا﴾ نهوان له جیاتی خوا شتانی ده بهرستن ﴿لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا﴾ که خواوه نی هیچ
 رزق و پوزیه کی نهوان نین ﴿مِنْ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ شَيْئًا﴾ نهله ناسمانه کان و نه له زه ویدا ﴿وَلَا
 يَسْتَطِيعُونَ﴾ و ناشتوانن (پوزیان بدهن) ﴿فَلَا تَحْزَنْ يَا اللَّهُ الْأَمْكَالُ﴾ که واته وینه بو خوا مه هینته وه
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ وَأَشْرَ لَا تَعْلَمُونَ﴾ بهراستی خوا ده زانیت و نبوه نازانن ﴿صَبَرْتُ اللَّهُ مَثَلًا عَبْدًا مَمْلُوكًا﴾
 خوا نمونه ی هیناوه ته وه به بنده یه کی خواهن دار ﴿لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ که توانای به سهر هیچ شتیکدا نیه
 ﴿وَمِنْ رِزْقِهِ مَثَرًا ضَعِيفًا﴾ له گهل که سیک (باوه ردار) که رزق و پوزی چاکمان پی دایت له لایهن
 خومانه وه ﴿فَهُوَ يَفْقَهُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا﴾ نه ویش لهو (پوزیه) ی به خشیت به نهینی و ناشکرا ﴿هَلْ
 يَسْتَوُونَ﴾ نایا نهو دووانه یه کسانن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سوپاس و ستایش بو خوا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زور به بیان نازانن ﴿وَصَبَرْتُ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا﴾ وه ههروه ها خوا نمونه ی هیناوه ته وه به دوو
 پیار ﴿أَحَدُهُمَا أَكْثَرُ لَا يَقْدِرُ عَلَى شَيْءٍ﴾ یه کینکیان لالی زگماکی یه که توانای به سهر هیچ شتیکدا نیه
 ﴿وَهُوَ كُلٌّ عَلَى مَوْلَاهُ﴾ و نهو (پیار) نه رک و باره به سهر خواونه که به وه ﴿أَتِنَّمَا يُوجِهُهُ لَأَيَّاتٍ بِحَبْرٍ﴾ به ره و
 ههرشونیک بینیری هیچ خیر و چاکه یه ک ناهینته وه ﴿هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ﴾ نایا نهو که سه
 یه کسانه له گهل که سینک فرمان به داد گهری بدات ﴿وَهُوَ عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ و نهو (که سه) له سهر
 رینگه یه کی راست بیت ﴿وَلِلَّهِ عِثَّتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ﴾ وه هه ره بو خوا به نهینی و به نهانیه کانی
 ناسمانه کان و زهوی ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ﴾ وه هاتنی پوزی دواشی (به لای خواوه) ﴿إِلَّا أَكَلَمِجِ
 الْبَصَرِ أَوْ هَوَاقِرٌ﴾ هه ره کو چاو ترو کانتیک وایه بیان نزدیک تر له وهش ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ﴾ بهراستی خوا به سهر هه سوو شتیکدا به توانایه ﴿وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾
 خوا نهو خوا به یه که نبوه ی له سکی دایکتان دهر هیناوه ﴿لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا﴾ که هیچنان نه ده زانی
 ﴿وَجَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وه (خوا) گوی و چاو و دلی پیدان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 بو نه وه ی سوپاسی (خوا) بکهن ﴿الَّذِي رَفَعَنَا إِلَى الظُّلُمِ﴾ نایا نهوان سهرنجی بالنده بیان نه داوه؟
 ﴿مُسَخَّرِينَ فِي حَيَاتِنَا﴾ که چون له هه وای ناسماندا ارام هینراون ﴿مَا تَسْكُرُكُمْ إِلَّا اللَّهُ﴾ بینجگه له خوا
 کی رایان ده گریت (بهو ناسمانه وه) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ بهراستی لهو (پراگیر کردنه) دا
 چند نیشانه و به لگه هه یه بو نه وانه ی باوه ر دینن ﴿

﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا﴾ وہ خواہ مالہ کائناتی کردو وہ بہ جینی دانیشن و حہ واندوہ ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ الْأَنْعَامِ بُيُوتًا﴾ وہ لہ پیستی نازہ لیش دہوارو رہ شمائی بؤ فہراہم ہتاون ﴿تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمًا ظَعْنِكُمْ وَيَوْمًا إِقَامِكُمْ﴾ (ہہ لہہ دریت و دہ گوئز ریتہ وہ) بہ نامائی لہ پوزی کتوج و بار کردن انداو لہ پوزی مانہ وہ و نیستہ جی ہوتاندا ﴿وَمِنْ أَصْوَابِهَا وَأَوْبَارِهَا﴾ وہ (سازاندوہ تی ہوتان) لہ خوری و کولکی (تہو نازہ لانہ) ﴿وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَشَعًا﴾ وہ لہ مووہ کانیاں شسومہ کی ناو مال کہہ لکی لی و ہر دہ گرن ﴿إِلَىٰ حَبِينٍ﴾ نا ماوہ بہ ک ﴿وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَغْلَاقٍ ظِلًّا﴾ وہ خواہ وہی کہہ دروستی کردوہ سیبہ ری زوری رہ خساندوہ ہوتان ﴿وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ الْجِبَالِ أَصْنَانًا﴾ وہ لہ چپا کاندہ پہ ناگا و تہ شکہ و نی بؤ بہ دی ہتاون ﴿وَجَعَلَ لَكُم سُرُوبًا يَّقْبِيْكُمْ بِالْحَرِّ﴾ وہ سازیداوہ ہوتان جل و پو شاکتیک کہہ دہ تان پاریزی لہ گہرما ﴿وَسُرُوبًا يَّقْبِيْكُمْ بِالنَّاسِ﴾ ہہر وہا جل و پو شاکتیک کہہ لہ کانی جہ نگدا دہ تان پاریزی (لہ دور مانان) ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ لَكُمْ بَعَثَ رَبُّكُمْ لَنَا هَٰؤُلَاءِ حُجَّاتٍ لِّعَمَلِكُمْ﴾ خوی تہواو دہ کات بہ سہر تانہ وہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بؤ تہ وہی مل کہہ چ و موسولمان بین ﴿فَإِنْ تَوَلَّوْا فَمَا لَكُمْ عَلَيْكَ﴾ تہو سا تہ گہر تہوان پرویان و ہر گیرا تہوہ بینگومان تہوہی لہ سہر تویہ تہنہا ﴿الْبَلْعُ النَّبِيُّ﴾ راگہ یاندنی ناشکرای (ٹاینہ کہ تہ) ﴿يَعْرِفُونَ بَعَثَ اللّٰهُ تَوَّابًا﴾ تہوہ کانی خواہ دہ ناسن (وہ دہ زانن) ﴿ثُمَّ يَنْصَرُّونَ﴾ پاشان نینکاری دہ کہن ﴿وَأَنصَرُّهُمْ إِلَىٰ ظُهُورِهِمْ﴾ وہ زور بہی تہوانہ ہہر ہی باوہ رن ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ پوزیک دی نیمہ لہ ہہر ٹومہ تیک شایہ تیک (ہینہ مہر تیک) یان بؤ دہ تیرین ﴿ثُمَّ لَا يَرْجِعُونَ﴾ تہوہ سا مؤلہ ت نادریت بہوانہی باوہ ریان تہ ہتاوہ ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ بیانوشیان لی و ہر ناگیریت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وہ کانی تہوانہی ستمیان کردوہ و سزای دوزخ دہ بینن ﴿فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ وِزْرُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ﴾ تہ سزاکہ یان لہ سہر سووک دہ کریت تہ مؤلہ تیش دہ درین ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وہ کاتیک تہوانہی کہہاوبہ شیان داناوہ پہر ستر اوہ کانیاں دہ بینن ﴿قَالُوا﴾ دہ لین ﴿رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا﴾ تہی پہر و ہر دہ گارمان تہوانہ پہر ستر اوہ کانمانن ﴿الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوهُمْ دُونَكَ﴾ کہہ نیمہ ہاوارمان لی تہ کردن لہ جیانی تو ﴿فَالْقَوْلُ إِلَيْهِمُ الْقَوْلُ إِنَّا كُنَّا﴾ تہ مجا تہو (پہر ستر اوہ) و تہ یان ٹاہاستہ دہ کہن (وہ دہ لین) بہ راستی تہوہ ﴿لَا كَذِبُوتُ﴾ دروزنن ﴿وَالْقَوْلُ إِلَىٰ اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّمْعُ﴾ وہ تہو پوزہ داہہ موو گوہر اہہ لی و ملکہ چی تہنوئین بؤ خوا ﴿وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَقْرَأُونَ﴾ وہ وون دہ بیت لیان تہو درویانہی کہہہ لیان دہ بہست (لہ دونیادا) ﴿

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ ثم وانهی کہ بنی باوہر پوون و بہرگری خہ لکشیان کردوہ
 لہرنگہی خوا ﴿يَذُفُّهُمْ عَذَابًا فَوْقَ الْعَذَابِ﴾ جگہ لہ سزا کہی خو یان سزایان بڑ زیاد دہ کہ بن ﴿يَمَّا
 كَانُوا يُفْسِدُونَ﴾ لہ بہر نہ وہی کہ خراہہ کاریان دہ کرد ﴿وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وہ نہو
 رورہی کہ ٹیمہ لہ ہر ٹومہ تیک شایہ تیک (ہینہ مہر نک) دہ تیرین ﴿عَلَيْهِمْ مِنَ أَنْفُسِهِمْ﴾ بوسہ ریان
 لہ خو یان (کہ شایہ تیان لی بدات) ﴿وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَى هَٰؤُلَاءِ﴾ وہ توش دہ ہیتین (نہی مو حہ مہد
 ﴿بِهِ﴾ بہ شایہ ت لہ سہر نہ واتہ ﴿وَلَرَكْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ وہ ٹیمہ فورٹانمان نار دوتہ خوارہ وہ ہوت
 ﴿يَتْلُوهُ كُلُّ نَفْسٍ﴾ کہ ر وون کہرہ وہ یہ بڑ ہموو شتیک ﴿وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ﴾ وہ رینموونی
 ومیہرہ بانی و مرڈہ یہ بڑ موسلمانان ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾ بہ راستی خوا فہرمان دہ دات
 بہ داد گہری و بہ چاکہ ﴿وَالْإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ﴾ وہ بہ بخشین بہ خرم و خویش ﴿وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
 وَالْبَغْيِ﴾ وہ (خوا) بہرگری دہ کات لہ داوین پیسی و خراہہ و دہ ست دریزی ﴿يُعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾
 ٹامور گاریشان دہ کات بڑ نہ وہی بہند و ہر گرن و بیریک نہ وہ ﴿وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ﴾
 وہ بہ لینی خوا بہ جی بینن کاتی کہ بہ لنین دہ دہن ﴿وَلَا تَقْسُوا أَجْلَكُمْ﴾ و بہ لنین و بہیمانہ کانتان مہ شکین
 ﴿بَعْدَ تَوْكِيدِهَا﴾ لہ پاش بہ سستن و دوو بانکر دنہ وہ بیان ﴿وَقَدْ جَعَلَكُمْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ كَيْدًا﴾ لہ کانتیکدا
 خواتان کردوہ بہ شایہ ت و چاودیز بہ سہر خواتانہ وہ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ غَيْبَاتِكُمْ﴾ بہ راستی ہرچی
 دہ کہن خوا دہیزانیت ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَقَصَّتْ عَنْ لَهَا﴾ وہ نہو (ٹافرہ تہ) مہ بن کہر پسہ کہی کردہ وہ
 بہ خوری ﴿مِنْ بَعْدِ قَوْلِ أَنْ كُنَّا﴾ لہ پاش بادان و رستن و شہ تہ ک دانی ﴿تَتَخَدَّوْنَ أَنْفُسَكُمْ دَخَلْنَا بَنِيكُمْ﴾
 سویندو بہیمانہ کانتان دہ کہن بہ ہوی ناپاکی و فر و فیل لہ نیوانساندا ﴿أَنْ تَكُونَ أُمَّةٌ هِيَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ﴾ لہ بہر
 نہ وہی دہ سستہ و کومہ لیک زور تر و بہ ہیز ترہ لہ دہ سستہ و کومہ لیک تر ﴿إِنَّمَا يَلُوكُمُ اللَّهُ يَوْمَ﴾ خوا بہ وہ
 ناقبتان دہ کاتہ وہ ﴿وَالْجِبِينَ لَكُمْ يَوْمَ الْفِتْنَةِ﴾ وہ سویند بہ خوا لہ رورہی دوایدا بوتان پروون دہ کاتہ وہ
 ﴿مَا كُنْتُمْ بِهِ تَخْتَلِفُونَ﴾ نہ وہی کہ ٹیوہ تیایدا جیاواز پوون ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾
 وہ نہ گہر خوا بیویستابہ ٹیوہی دہ کرد بہ یہ ک ٹومہ ت ﴿وَلَكِنْ يُجِيبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ بہ لام (خوا) ہر
 کہ سیکی ہوت گومر ای دہ کات (بہ ہوی سہر کہشی خو یہ وہ) ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ ہر کہ سیکشی
 ہوت رینموونی دہ کات ﴿وَلَا تُشْكِلُكُمْ عَنْ آيَاتِنَا﴾ وہ سویند بہ خوا ہر سیارتان لی دہ کریت لہ وہی
 کہ دہ تانکر د ﴿۝﴾

﴿وَلَا تَجِدُوا أَيْمَنَكُمْ﴾ وہ سویند و پیمانستان مہ کن بہ ہوی ﴿وَحَلَّالَتَيْنِ كُنَّ﴾ غہ درو ناپاکی
 لہ نیوان یہ کتردا ﴿فَقَرَّلَ قَدَمَ بَعْدَ ثُبُوتِهَا﴾ تا پی لہ پاش جیگیر بوونی (لہ سہر باوہر) ہلنہ خلیسکی
 ﴿وَنَادَوْا السُّوءَ﴾ و سزاو نارہ جہنی نہ چہ زن ﴿يَمَاصِدُّ شِرْعَ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ ہوی بہرہ لستی
 کردستان لہ ربازی خوا ﴿وَلَكُودَاتٍ عَظِيمٍ﴾ (تہ گہر و ابن) سزای زور گہورہ تان بؤ دہ بیت ﴿وَإِنَّمَا
 عِنْدَ اللَّهِ مَوْجِبُ لَكُمْ﴾ بہرہ لستی نہ وہی کہ لای خوا ہدیہ چاکترہ بؤ تان ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ تہ گہر
 ثبوتہ بزائن ﴿مَاعِنْدَكُمْ يَفْعُدُ وَمَاعِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ﴾ (چونکہ) ہہرچی لای ثبوتہ تہ واو دہ بیت تہ فہوتیت
 ونامینیت بہ لام نہ وہی لای خوا یہ ہہر دہ میتیت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ﴾ سویند بہ خوا
 تہ وانہی کہ بہ نثارام بوون پاداشتیان دہ دہینہ وہ ﴿يَا خَسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ بہ پاداشتی چاکتر لہ
 کردہ وہ کانیان ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ﴾ ہہر کہ س لہ نیر بیان لہ می کردہ وہی چاکی
 کردیت و بیکات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً﴾ و ہر واداریش ہوو بیت نہ وہ سویند بہ خوا
 بہ ربانیکی خوش دہیان ڈیہ نین ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ﴾ و سویند بی پاداشتیان دہ دہینہ وہ بہ چاکتر
 ﴿مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ لہ وہی کہ نہ وان دہیان کرد ﴿فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْآنَ﴾ (تہی موحہ مہ دہ) ﴿كَانَ
 كَأَنكَ وَبِستت قورنن بخوینی ﴿فَلَنُجْزِيََنَّ اللَّهُ مِنَ الشَّجَرِ الْخَيْرِ﴾ بہ نا بگرہ بہ خوا لہ شہبتانی نہ فرین
 لیکراو و دہر کراو لہ بہ زہی خوا ﴿إِنَّهُ رَأْسُ لِّدَسَاطَنٍ﴾ بہرہ لستی تہ و (شہبتان) دہ سہ لاتی نی
 یہ ﴿عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ سہر تہ وانہی کہ باوہر بیان ہتاوہ ﴿وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ تَوَكَّلُونَ﴾ و تہ نہا پشت
 بہ ہر وہر دگاریان دہ بہ ستن ﴿إِنَّمَا سَاطَنُ لَّهُ عَلَى الَّذِينَ﴾ تہ نہا دہ سہ لاتی بہ سہر تہ وانہ دا ہدیہ
 ﴿يَتَوَكَّلُونَ وَالَّذِينَ هُمْ بِهٖ مُّشْرِكُونَ﴾ کہ تہ و (شہبتان) دہ کہ نہ دؤست پشتیوانی خو بیان و تہ وانہی بہ ہوی
 تہ وہ وہ ہوونہ تہ ہاوہ لدانہر ﴿وَإِذَا يَدُلَّتْ آيَةٌ مِّنْكَ﴾ ہہر کاتیک ثایہ تیک لہ جی ثایہ تیکی
 تر دا دابہ زنیس ﴿وَاللَّهُ أَغْلَمُ بِمَا يَنْزِلُ﴾ وہ خوا چاکتر دہ زانی چی دہ نیریتہ خوارہ وہ ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ
 مُنْقَلَبٌ﴾ دہ لنین تو لہ خو تہ وہ درو ہلہ بہ سنی بہ ناوی خواوہ ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (وانیہ) بہ لکو
 زور بہ بیان ہیچ نازائن ﴿قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ﴾ بلنی جویرہ ٹیل دایہ زاندوہ ﴿مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ﴾ لہ لایمن
 ہر وہر دگارتہ وہ بہرہ لستی ﴿إِنَّمَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تا تہ وانہی باوہر بیان ہتاوہ دامہ زراویان ہکات
 ﴿وَعَدَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ و رینموونی و موزدہش بیت بؤ موسولمانان ﴿

﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ﴾ سویند بہ خوا بینگومان ٹیمہ دہ زائین کہ نہ و (بئی باوہ پرائے) دہ لیس
 ﴿إِنَّمَا يَعْلَمُهُ بَشَرٌ﴾ ہر نادہ می بہ (نہم قورنانهی) فیری (موجہ ممہد) دہ کات (مہ بہ سستیان
 کاہر اہ کی رومی سور) ﴿يَسْأَلُ الَّذِي يُلْحِذُونَ إِلَيْهِ أَتَجِدُ﴾ کہ چی زمانی شو کہ سہی شہوی
 دہ دہ نہ پال عہ جہ می بہ ﴿وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ﴾ و نہم (قورنانه) ش بہ زمانی عہ رہی ہار او و پروون
 (داہہ زسہ) ﴿إِنَّ الَّذِي لَا يُؤْمِنُ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ بہ راستی نہوانہی کہ ہر وایان بہ نایہ تہ کانی خوا
 نی بہ ﴿لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ خوا ی گہ ورہ رہنم و نیان ناکات، و سزای سہختی بز
 نامادہ کرد وون ﴿إِنَّمَا يَقْرَأُ الْكُذِبَ الَّذِي﴾ بینگومان تہ نہا نہوانہ در وہلدہ بہ ستن بہ ناوی
 خواوہ ﴿لَا يُؤْمِنُ بِقَائِلِ اللَّهِ﴾ کہ باوہ پریان بہ نایہ تہ کانی خوا نی بہ ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾
 و ہر خویان در و زنی ﴿مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ﴾ نہ و کہ سہی بی باوہ پری بہ خوا لہ ہاشان
 باوہ پریانی ﴿إِلَّا مَنْ أَضَى﴾ مہ گہر کہ سبت زوری لی کرا بیت ﴿وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ و دلشی
 دامہ زراو نارام بیت بہ باوہ پری ﴿وَلَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا﴾ بہ لام کہ سنی دلی خوش و شادمان
 بیت بہ بی باوہ پری ﴿فَكَانَتْ لَهُمْ خُصْبٌ مِنَ اللَّهِ﴾ نہوہ بہر خہ شسم و قینی خوا کہ و نوون ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ﴾ و سزای گہ ورہ ہیان دہ بی ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نہم (ہمہر شہیہ) لہ بہر نہوہیہ بہ راستی نہوانہ
 ﴿أَسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ﴾ زبانی دونبا یان لا خوشہ و بستر بوو لہ زبانی پوزی دواہی
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ و بہ راستی خوا رہنم وونی کہسانی بی باوہ پری ناکات ﴿وَأُولَئِكَ
 هُمُ الَّذِينَ﴾ نہوانہ کہسانیکن ﴿طَعَنَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ خوا موزی ناوہ بہ سہر دل ﴿وَسَمِعُوهُمْ
 وَأَنْصَرَفَهُمْ﴾ و بہ سہر گوی و چاویاندا ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ﴾ و ہر نہوانہ بی ناگایان ﴿وَلَا جَزَاءَ لَهُمْ فِي
 الْآخِرَةِ﴾ راستہ و بینگومان نہوانہ لہ پوزی دواہیدا ﴿هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ہر نہوان
 زہرہ نہندن ﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ ہاشان بہ راستی بہر و ہر دگارت بز نہوانہی کوچیان
 کردوہ ﴿مِنْ بَعْدِ مَا فَتَرْنَا لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ لہ ہاش نہوی سزا دران ہاشان جیہاد و تی کوشانیان کرد
 ﴿وَصَدْرُوا إِلَيْكَ مِنْ بَعْدِهَا﴾ و بہ نارام بوون بینگومان بہر و ہر دگارت لہ دواہی نہوہ ﴿لَعَنُوا
 رَجِيمٌ﴾ لی بوردہی مہرہ بانہ (بزیان) ﴿

﴿ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ﴾ پاشان بہ راستی بہرورہ دگارت بڑوئہ وانہی ﴿عَمِلُوا الشُّعُوبَ يَجْهَلُونَ﴾ خرابہ بان کردوہ بہ نہ قامی ﴿ثُمَّ تَأْتُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ﴾ پاشان دواى ئدوہ گہراونہ نہ وہو توبہ بان کردوہ ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و کرداری خوئیان چاک کردوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی بہرورہ دگارت ﴿مِنْ بَعْدِهَا﴾ لہ پاش ئدوانہ ﴿لَعَنُورٌ رَجِيمٌ﴾ لیسورہی میہرہ بانہ ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ﴾ بہ راستی ئیراہیم ﴿كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ﴾ (بڑو خوی) ئوممہ تیک بوو گوئراہل وفہرمانبہر دار بڑو خوا ﴿حَقِيقًا أُنْمِيتُكَ مِنَ الشُّجُرِ﴾ لا دہربوو لہ ہہموو ٹاہینکی ناہق و ہدر گیز لہ ہاوبہش دانہران نہبووہ ﴿شَاحِكًا لِتُغْمِيَةٍ﴾ شوکرانہ بڑوری (خوا) بووہ لہ بہر امیہر نازو نہمہ تہ کانیدا ﴿لَتَجَنَّبَنَّهُ وَهَذَّوْنَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ ئدویش ہلی بزارد و رینگہی راستی نیشان دا (کہ ئیسلامہ) ﴿وَبِالْبَيْتَةِ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً﴾ وہ ئیمہ لہ دونیادا نیعمہ ت و بہ ہرہی چاکمان پی بہ خشسی ﴿وَالَّذِينَ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وہ بہ راستی ئدو لہر قوڑی دوایشدا لہ پرستی چاکانداہی ﴿ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْبَنَاتِ﴾ پاشان نیگامان بڑو کردیت ﴿أَنَّا نَتَّبِعُ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ﴾ کہ بہ ہرہی ٹاہینی ئیراہیم بکہ ﴿حَقِيقًا وَمَا كَانَ مِنَ الشُّجُرِ﴾ چونکہ پاک و راست بوو بہ ہیچ جوڑی لہ ہاوبہش دانہران نہبوو ﴿إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ﴾ بنگومان (رہز گرتنی) پروڑانی شہمہ تہنہا لہ سہر ئدوانہ دائرا ﴿لَتَخْلُقُوا﴾ فیدہ کہ جیواوز بوون نیابدا ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ﴾ وہ بہ راستی بہرورہ دگارت ﴿لَيَحْكُمَنَّكُمْ يَتَّبِعْتُمْ﴾ دادوہری دہکات لہ نیو انباندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہر قوڑی دواپیدا ﴿فِي مَا كُنْتُمْ فِي شَكٍّ مِنْهُ﴾ لہوہی کہ ئدوان نیابدا جیواوز بوون ﴿أَنذَرْتُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ (خہلکی) بانگ بکہ بڑو پرستی بہرورہ دگارت ﴿بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ﴾ بہ دانایی وبہ ناموزگاری جوان و چاک و شیرین ﴿وَيَجِدُ لَهُمْ﴾ وہ لہ گہلہ بان بدوی (موجادہ لہ بکہ) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ چاکترین شیوہ ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ﴾ بنگومان بہرورہ دگارت خوی چاک دہزانی ﴿يَمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بہ وانہی گوہرا بوون ولایاندا وہ لہ رینگاکہی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾ وہ ہہر خوشی زانایہ بہ وانہی لہ سہر رینگای راستن ﴿وَإِنْ عَاقَبْتُمْ﴾ وہ ئد گہر تولہ تان سہندہوہ ﴿فَعَفَا بِكُمْ مَا غَوَيْتُمْ بِهِ﴾ ئدوہ بہ ئندازہی ئدو سستہمہی دڑقان کراوہ تولہ بکہنہوہ ﴿وَلَيْتَ صَبَرْتُمْ﴾ وہ ئد گہر نارام بگرن ﴿لَهُمْ خَزَائِرُ الْأَصْنَادِ﴾ ئدوہ باشترہ بڑو نارام گران ﴿وَأَصْبِرْ﴾ وہ (ئدی موحدہمہ د) دان بہخوندا بگرہ ﴿وَمَا صَبَرَ إِلَّا الْيَائِسُونَ﴾ نارام گرئہ کہ شست ہہر بہ (یارمدنی) خواہی ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ و خہفہ نیان بڑو مہخو ﴿وَلَا تَكُ فِي صَبَقٍ مِمَّا يَسْكُرُونَ﴾ و بہو فیل و ہیلانانہش دہیکہن دل تہنگ مہ بہ ﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا﴾ بہ راستی خوا لہ گہل ئدوانہیہ کہ خوئیان پاراستوہ (لہ تاوان) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ يُحْسِنُونَ﴾ ہہرورہا لہ گہل ئدوانہ شداہی کہ خیر خواز و چاکہ کارن

سورہ فی (الاسراء)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خوشنندہی میہربان

﴿سَيَحْنُ الَّذِي أَسْرَى﴾ پاک و بینگہردی بؤ ئہوزاتہی کہ شہورہوی کرد ﴿يَعْبُدُونَ إِلَهًا﴾ بہ بہندہی خوی
 لہ شہوریکدا ﴿فَإِنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ لہ مزگہوتی حہرامہوہ (لہ شاری مہ ککہ) ﴿إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾
 بؤ مزگہوتی (الاقصى) لہ (بيت المقدس) ﴿الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ﴾ کہ دہورو بہریمان پیروز و فہردار
 کردوہ ﴿لِيُرِيَهُمْ مِنْ آيَاتِنَا﴾ بؤ ئہوہی ہیئتیک لہ بہلگہو نیشانہ پروونہ کانی خوامانی نشان بہدین
 ﴿إِنَّهُمْ هُمُ السَّامِعُونَ﴾ بہراستی ہر ئہو یسہری بینایہ ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وہ تہورائشمان
 بہخششی بہ موسا ﴿وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وہ ئہو (تہوراتہ) مان کردہ ہوی رینموونی بؤ ئہوہی
 ئیسرائیل ﴿الَّذِينَ خَلَقْنَا مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ﴾ (بینان روتن) کہ بینجگہ لہ من کہس مہ کدہہ ہشتیوانی
 خوتان ﴿ذُرِّيَّةً مِّنْ خَلْقِنَا مِثْلَ نَوْحٍ﴾ (نہی) نہوہی شہو کہسانہی کہلہ گہل نوح (لہ کہشتیدا)
 ہہلمان گرتن ﴿إِنَّهُ رَكَتَ عَبْدًا مُّكْرًا﴾ بہراستی نوح بندہ بہ کی زور سوباس گوزار ہوو ﴿وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكُتُبِ﴾
 نوہ کانی ئیسرائیلیمان ناگادار کردو ہہوالیمان پیدان لہ نامہ کہباندا
 ﴿لِنَقُصِّدَ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ﴾ کہ سویند بہ خوائیوہ خرابہ کاری دہ کدن لہزہوی دا دووجار ﴿وَلِنَعْلَمَ﴾
 علواکیرا ﴿وَيَنُكِرُوا بَٰرِئِينَ زَالٍ دَٰخِلِينَ﴾ (بہسہر خہلکی دا) بہبہرز ہونہوہیہ کی زور گہورہ
 ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَٰئِهِمَا﴾ جا کاتیک یہ کہمین بہلین (لہو دووانہ) ہات (کہ بہلینشان پندراوہ)
 ﴿بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّا﴾ دہینترنہ سہرتان چہند بہندہیہ کی خومان ﴿أُولَٰئِكَ أَشَدُّ﴾ کہ خواہنی
 دہست وہ شاندنیکی بہتینن لہجہنگ دا ﴿فَجَاسُوا إِلَيْهِ لَلَّذِي﴾ ئہمجا ئہوانہ دہ گہرین بہناو
 وولانہ کہتاندا ﴿وَكَانَ وَعْدُ مَقْعُودٍ﴾ وہ ئہوہ بہلینیکی بہدی ہیتراو ہوو ﴿مُرْزِقًا لِّلْكَوْثِ﴾
 علیہم ﴿لہباشان جاریکی تر ئیوہ بہسہریاندا زال دہ کہینہوہ ﴿وَأَمَّا ذَٰلِكُمُ الْوَيْلُ﴾ وہ دارابی
 وکوبی زورتان ہن دہہخشین ﴿وَيَجْعَلُكُمْ أَفْئِدَةً تِوَّافَةً﴾ وہ لہشکر و کہستان (لہ جاری ہیشوہ)
 زورتہ دہ کہین ﴿إِنْ أَحْسَنُوا لِحُكْمِهِمْ﴾ ئہ گہر ئیوہ چاکہ بکدن ئہوا چاکہ بؤ خوتان دہ کدن
 ﴿وَأَنْ أَسَاطِرُ قَوَامٍ﴾ وہ ئہ گہر خرابہش بکدن ئہوا (سزاکہی) ہر بؤ خوتانہ ﴿فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ﴾
 جا کاتیک بہلینتی (سزا و تولہی) دووہم ہات ﴿لِيَسْتَوُوا أَوْجُوهًا﴾ بؤ ئہوہی بہہزارہ و خہفہت
 بہروخسارناتہوہ دہر کہوینت ﴿وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ﴾ وہ بؤ ئہوہی بہچنہوہ ناو مزگہوتی ئہقضاوہ
 ﴿كَمَا دَخَلُوا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر چوئیک لہ جاری یہ کہمدا چوونہ ناویہوہ ﴿وَلِيُخْرِجُوا أَمَّا عَمَّا تَشِيرُ﴾
 وہ بؤ ئہوہی ویرانی بکدن بہویران کردنیکی گہورہ ﴿

﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَحْمَةً﴾ تو میند وایہ پەرورہ دگار تان رہ حمشان پس بکات (ئہ گہر بگہر پینہ وہ بولای خوا)
 ﴿وَإِنْ عُدُّوْهُ حُدُوْدًا﴾ ئہ گہر بگہر پینہ وہ (بوسہر تاوان) نئمہش دہ گہر پینہ وہ (بؤ سزادان تان) ﴿وَجَعَلْنَا لِكُلِّ مِيقَاتٍ حَافِظًا﴾ وہ دوزہ خصمان کرد بہ بہ ندیخانہ بؤ بی باوہر ان ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قُرْآنٌ يَّهْدِي﴾ بہر اسنی ئم فورناتہ
 رینمونی دہ کات ﴿الَّذِي مِنْ أَمْرِ﴾ بؤ ریبازو بہر نامہ یہ ک کہہ راست تریئہ ﴿وَيُكَفِّرُ الْغُفُورِينَ﴾ و موزدہش
 دہ دات بہر باوہر دارانہی ﴿يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہہ کردہ وہ چاکہ کان دہ کمن ﴿إِنَّ لَهُمْ لَأُجْرًا كَثِيرًا﴾ کہ بہر اسنی
 پاداشنی گہورہ بیان بؤ ہدیہ ﴿وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ وہ بہر اسنی ئہ وانہی کہہ باوہر بیان نیہ ﴿يَا لَأَخْزَىٰ﴾ بہر فوزی
 دواپی ﴿أَلَمْ نَعْلَمْ لَهُمْ عَذَابَ الْيَمِّ﴾ سزایہ کی سہ خنمان بؤ نامادہ کردون ﴿وَنَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالشَّرِّ﴾ وہ نادہمی نزو
 هاوار بؤ شہر و خرابہ دہ کات ﴿وَنَدْعُهُ بِالْخَيْرِ﴾ (ہر وہ کو) داوا و نزا کردنی بؤ خیر و چاکہ ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا﴾
 وہ نادہمی ہمیشہ ہر بہلہ بہتی ﴿وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ﴾ شہو و پوزمان کرد بہدو و نیشانہی (گہورہی
 دہ سہ لانی خودا) ﴿فَعَسَىٰ أَيْتَةُ اللَّيْلِ﴾ ئہ مچا نیشانہی شدومان تاریک کرد (یاسر بیہ وہ) ﴿وَجَعَلْنَا آيَةَ الْفَجْرِ مُبْصِرَةً﴾
 و بہلگہ و نیشانہی پوزمان رووناک کردہ وہ ﴿يَتَّبِعُوا أَفْصَاحًا رَّيُّكُمْ﴾ بؤ ئہ وہی بہدوین پوزی پەرورہ دگار تاندا
 بگہرین ﴿وَلْيَتَلَطَّفُوا عِندَ النِّسِيِّنَ وَالْحُسَبِ﴾ وہ بؤ ئہ وہی ژمارہی سالہ کان و حیسابی (مانگ و شہو و پوزہ کان)
 بزائن ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ قَضَيْنَا تَقْصِيْلًا﴾ وہ نئمہ ہمو و شنیکمان بہر وون و بہوانی باس کردہ وہ (بوتان) ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَلْفًا مِّنْ عَشْرَةٍ﴾
 (چاکہ بشت یا خرابہ) ﴿وَنُخْرِجُ لَهُمْ رِزْقًا رَّيُّكُمْ﴾ وہ لہر فوزی دواپی دہر دہہین ﴿يَكْنُ الْفَقْرُ مَشْهُورًا﴾
 نامہ یہ کہ بہ کراوہی (و ہمو و کردہ وہ کانی تندا نوسراوہ) و دہہینیت ﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ (ہی ی دہو و نریت)
 نامہ کہت بخوینہ رہ وہ ﴿كُلٌّ بِفَضْلِ الْيَوْمِ عَلَيْكَ كَرِيمًا﴾ ئہ مپوز خوت بہسیت کہہ مو حاسہ بہی خوت بکہیت
 ﴿مَنْ أَتَعَذَّلَ فَإِنَّمَا يَتَعَذَّلُ لِنَفْسِهِ﴾ ہر کہ س رینمونی و ہیدایہ تی و ہر گرتیت ئہ وہ بنگومان رینمونی
 و ہیدایہ نہ کہی (سوود و قازانجہ کہی) ہر بؤ خوی دہہیت ﴿وَمَنْ حَصَلَ فَأَمَّا يُعْجِلُ عَلَيْهَا﴾ و ہر کہ سبش گومرا
 برویت ئہ وہ بنگومان (زبان و سزاکہی) ہر بؤ خوی دہہیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ وہ ہیچ کہ سبکی گوناہکار
 گوناہی ہیچ کہ سبکی تر ہلنا گرتیت ﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ﴾ نئمہ ہر گیز سزای (بہندہ کان) نادہہین ﴿حَتَّىٰ يَبْعَثَ﴾
 رُسُولا﴾ ہمتا پیغہ مہر نہترین (بویان) ﴿وَإِذَا رَفَعْنَا﴾ وہ کاتبک ہمانہ ویت ﴿أَنْ تُهْبِطَ قَرْنَهُ﴾ (دانیشنوائی)
 شار و گوندنیک لہناو بہہین ﴿أَمَّا مَرْيَمُ﴾ فہرمان دہدہہین (بہ گویرایہ لی و کردہ وہی چاک) بہ دہولہ مہندہ
 خرابہ کار و زوردارہ کانی ﴿فَقَسَّوْا فِيهَا﴾ کہہ چی ئہ وان یاخی دہہین و لہفہرمان دہر دہہین ﴿حَتَّىٰ عَلِمْنَا الْقَوْلَ﴾
 جا بریاری (سزادان) پنیست دہہیت بؤ (دانیشنوائی) ئہ و شار و گوندانہ ﴿فَدَرَسْنَا نَزْمًا﴾ جا ئہوسا ویرانیان
 دہ کہہ سن بہترین کردنیک نہواو ﴿وَكُنَّا أَهْلًا﴾ وہ زور (گمل و مبللہت) مان لہناو برد ﴿مِنَ الْقُرُونِ﴾ بؤ
 نوج؁ لہ چہرخہ کانی پاش نوح ﴿وَكُنْ بِرَبِّكَ بِذُنُوبٍ عَثْوًا﴾ پەرورہ دگارت بہ سہ بہ گوناہی بہندہ کانی
 ﴿خَيْرًا نَّبِيْرًا﴾ کہہ ناگادار و بینایہ

﴿مَنْ كَانَتْ رِيْدَةُ الْعَاجِلَةِ﴾ ہر کہ سینک تہا زبانی دونیای بویت ﴿عَجَلَتْ لَهَا رِيْدَهَا﴾ لہم (دونیا) دا زووی ہی
ی دہدہ بین ﴿مَا لِنَاسٍ لِّمَنْ رِيْدُ﴾ تہوہی ہمانہ وی بز ہر کہ سینک ﴿لَوْ جَعَلَ اللَّهُ جَهَنَّمَ﴾ لہ ہاشان دوزہ خمان
بز ساز داوہ ﴿يَسْلُبْنَاهَا مَذْمُومًا مَّا ذُخِّرَا﴾ دہ چیتہ ناوی بہ لزومہ کراوی و دہر کراوی لہ مہیرہ ہانی خوا ﴿وَمَا
﴿وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ﴾ ہر کہ سینکیش مہ بہ سستی روزی دواپی ہووینت ﴿وَيَسْئَلُنَهَا لِيَا سَعِيَهَا﴾ وہ ہوہ ولی
بز بدات بہ و جوزہی شایستہی تہوہ ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ و باوہ رداریش بیت ﴿قَالَ لَيْسَ كَذَلِكَ سَعِيْهُمْ
شُكْرًا﴾ نائہ وانہ کردہوہ و تہنکوشانہ کہ بیان و ہر گیراوہ (لای ہر و ہر دگاریان) ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي
دہ بہ خشین بہ ہمہ مووان ﴿مَنْ لَّا يَرْجُ الْآخِرَةَ﴾ تہ وانہ (کہ ہر دونیایان دہوینت) و تہ وانہش (کہ روزی
دواپیان دہوی) ﴿مِنْ عَطَا رَبِّكَ﴾ لہ بہ خششی ہر و ہر دگارت (لہم دونیایہ دا) ﴿وَمَا كَانَ عَطَا رَبِّكَ
مَحْظُورًا﴾ ہنگومان روزی و بہ خشراوی ہر و ہر دگارت ہر گبز قہدہ غہ کراو نہ ہووہ ﴿أَنْظُرْ
كَفَّيْ﴾ (تہی موحمہد ﴿سَهْرَجْ بَدَءَ جُؤنْ﴾ ﴿فَضَلَّ نَقَصَهُ عَنْ بَعْضٍ﴾ (لہ دونیادا) فہزلی
ہندیکہانمان داوہ بہ سہر ہندیکہاندا ﴿وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا﴾ وہ ہنگومان پلہ کان
لہ روزی دواپیدا گہورہ ترہ و فہزلہ کانیش گہورہ ترن ﴿لَا تَحْتَمِلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ (تہی نادہمی)
لہ گہل خوادا ہر ستر اوینکی تر مہ پرستہ ﴿فَتَقَعَّدَ مَذْمُومًا مَّا ذُخِّرَا﴾ تہ گینا دہ بیتہ لزومہ کراوینکی
سووک و رسوا ﴿وَقَطَّنْ رَبُّكَ﴾ وہ ہر و ہر دگارت ہر پاری داوہ ﴿أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا يَٰهٗ﴾ کہ ہیج
شتیک نہ ہرستن ہنجگہ لہ تہوہ ﴿وَبِالْآخِرَةِ أَحْسَنُ﴾ وہ لہ گہل دایک و باوکتان چاکہ بکن ﴿إِنَّمَا
يَكُنْ بِعِنْدِكَ الْكِتَابُ بِرُحْمَتِكُمْ أَوْ يَكْلَاهُمَا﴾ تہ گہر بہ کیکیان (باوکت و دایکت) بیان ہر دہوکیان لای تو
ہر ہوون ﴿فَلَا تَقْلُ لَّهُمَا أَلْفٍ﴾ قسہی ناخوشیان ہی مہلنی تہ نانہت توفیش ﴿وَلَا تَهْزُهُمَا﴾ وہ تہیان
مہ خورہ و ہیناندا ہلہ شاخنی ﴿وَقُلْ لَّهُمَا قَوْلَا كَرِيْمًا﴾ (بہ لکو) ووتہی تہرم و شیرینیان (لہ گہلدا)
بہ کار بیتہ ﴿وَأَخْفِضْ لَّهُمَا جَنَاحَ الذَّلٰلِ مِنَ الرَّحْمَةِ﴾ بالی حق بہ کم زانین و مہیرہ ہانیتیان بز رابخہ
﴿وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾ بلی تہی ہر و ہر دگارت ہر حیمان ہی یکہ ﴿كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا﴾ ہر چو نیک
تہ وان منیان ہر و ہر دہ کرد بہ مندالی ﴿ذِكْرُكَ أَفْكَرِي بِمَا فِي ثَقْوِيكَ﴾ ہر و ہر دگارتان چاک دہ زانیت
بہ ہر چی لہ دل و دہرونتاندا ہہ بہ ﴿إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ﴾ تہ گہر تہوہ چاک بن و نیازی چاکہ تان
بیت ﴿قَالَ لَهُ كَانَ لِلْأَوَّلِينَ عَذُوبًا﴾ تہوا ہنگومان تہوہ (خواہ) لی ہور دہ بہ بز تہوہ کاران ﴿وَأَمَّا
ذَٰلِكَ الْفَرَقِ سَعْدًا﴾ وہ مافی خزمانت بدہ ﴿وَالْمُسْكِينِ وَآلِ السَّبِيلِ﴾ (ہر و ہر ہا مافی) ہہ زارو
ہر ہواریش ﴿وَلَا تَجِدُ زُنْدِيرًا﴾ زیادہ ہر ویش مہ کن ﴿إِنَّ الْمُبْدِيْنَ﴾ بہ راستی زیادہ ہر ووان
﴿كَانُوا لِحُكْمِ الشَّيْطٰنِ﴾ دوسٹ و ہر ای شہ ہنانہ کائن ﴿وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِرَبِّهٖ كَفُورًا﴾ شہ ہتانیش بہر تہر
(ناز و نیعمہ تہ کانی) ہر و ہر دگاری ہمیشہ سپلہ بہ ﴿۷﴾

﴿وَمَا تَطْرَعُ عَلَيْهِمْ﴾ وہ نہ گھر پروت و ہر گھرا لہ وائے (لہ ہر نہ داری) ﴿الْبَيْتَ الَّذِي رَمَوْا فِيهِ رَجُوحًا﴾
 چاؤ پروائی بہ خششی و روزیہ ک بویت لہ لایہن پەر و ہر دگارتہ و ہ ﴿فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مِّنْ سِوَاهِ﴾ تہ و ہ قسہ ی
 جوان و نہ میان لہ گہ لدا بکہ ﴿وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولًا إِلَىٰ عُنُقِكَ﴾ وہ دہستت مہ کہ کتوت بہ گہر دنتدا
 (واتہ دہست قو و چاؤ مہ بہ لہ خیر کردندا) ﴿وَلَا تَبْسُطْ كُلَّ الَّتِي لَدَيْكَ﴾ و کراوہ و ہرہ لاشی مہ کہ
 بدتہ وای (ہر چیت مہ بہ بیدہ ی بہ خہ لکی) ﴿فَتَعَذِّبْهُمْ لَمَّا هُمْ خُسُوفًا﴾ تا نہ بیتہ کہ سبکی لزمہ کراوی
 ہیچ بہ دہستہ و نہ ماو ﴿إِنَّ رَبَّكَ﴾ بہ راستی پەر و ہر دگارت ﴿يَسْطُرُ الزُّلْزِلَ﴾ بزق و روزی فراوان
 دہ کات ﴿لَمَّا يَنْفَكُ وَيَقْدِرُ﴾ بؤ ہر کہ سبک کہ بہ بیت و و تہ نگہ دہ کات بؤ ہر کہ سبکی بہ بیت
 ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعَيْنَيْهِ خَيْرٌ نَّصِيرًا﴾ بہ راستی تہ و ہر ہمیشہ ناگا و بیناہ بہ بہ بندہ کانی ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ﴾
 وہ بؤلہ کانتان مہ کوزن ﴿خَشِيَةَ اتِّلَافٍ﴾ لہ ترسی ہڈاری و نہ داری ﴿عَلَّيْكُمْ تُرْفَهُمْ وَقَاتِلُكُمْ﴾ نیمہ روزی
 تہ وائیش و نیوش دہ دہ بن ﴿إِنَّ قَتْلَهُمْ كَاتِبٌ عَلَيْكُمْ﴾ بہ راستی کوشتنی تہ وائے (تہ و مندالانہ فان)
 ہلہ و تاوائیکی گہ و رہہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا الزُّرْقَ﴾ و نزیکہ زیناش مہ کہ و نہ و ہ ﴿إِنَّهُ كَانَ فَحِشَةً﴾
 بہ راستی تہ و ہر و ہرہ کی زور ناشیرن ﴿وَسَاءَ سَبِيلًا﴾ و بزگہ بہ کی پیس و خرابہ ﴿وَلَا
 تَقْتُلُوا النَّفْسَ﴾ وہ کہ سبک مہ کوزن ﴿الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ کہ خوا کوشتنی تہ و ی حرام کردہ
 مہ گہ بہ (ہزیہ کی) راست و پەر و نہ بیت (وہ ک تہ گہر ہاتو و کہ سبکی کوشتبو و، یان لہ ناپن
 پاشگہز بہ و ہ و، یان شووی کردبو و یان زنی ہتا بو و زینایان کرد) ﴿وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا﴾ جا ہر کہ سبک
 بہ نا ہق و ستم لہ کراوی کوزرا ﴿فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلَاهُ سُلْطَانًا﴾ تہ و ہ دہسہ لاتمان داوہ بہ خوا و نہ کہ ی
 (بہ سہر بکوزہ کہ دا) ﴿فَلَا تُسْرِفُوا فِي الْقَتْلِ﴾ جا با خوا و نہ کہ ی زیادہ روزی نہ کات لہ تؤلہ سہندندہ و ہ دا
 (تہ گہر عہ فوی کرد پاش تہ و ہ نہ چیت تؤلہ ی لہ بسہ بیتہ و ہ و تہ گہر کوششہ و ہ بہ جوانترین
 شتوہ بیکوزتہ و ہ و رازی بیت بہ بریاری خودا ہر چوتیک بیت) ﴿إِنَّهُ كَانَ مَنصُورًا﴾ چونکہ
 بہ راستی تہ و (خوا و نہ) یار مہ نی دراوہ ﴿وَلَا تَقْرَأُوا آيَاتِ الْكِتَابِ﴾ وہ نزیکہ مالی ہتہ و مہ کہ و نہ و ہ
 ﴿إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ﴾ مہ گہ بہ چاکترین شتوہ نہ بیت (کہ بری ی بہ لہ پاراستن و پەر ہم ہتانی) ﴿حَتَّىٰ يَبْلُغَ
 أَشَدَّهُ﴾ ہتا (ہتہ و کہ) دہ گانہ کہ مالی ژسری و لیزانی ﴿وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ و ہا بکہن بہ بہ لہ بن
 و بہیمانہ کانتان ﴿إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا﴾ بہ راستی (خوا و نہ) بہ لہ بن و بہیمان لہر سراوہ بہر مہر بہ لہتہ کانی
 ﴿وَأَوْفُوا بِالْكَيْلِ إِذَا كِلْتُمْ﴾ وہ کاتیک کہ پتوانہ دہ کہن (بؤ خہ لکی) بہ ربک و ہیکی پتوانہ بکہن
 ﴿وَزِنُوا بِالْقِسْطِ أَلْسِنَتَيْكُمْ﴾ و کیشانہش بکہن بہ تہ رازی راست و دروست ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ قَوْلًا﴾ تہ مہ
 (بؤ تہ و) چاکترو نا کامیشی باشترہ (لہ دنیا و قیامہ تیشدا) ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ شونین
 شتیک مہ کہ و ہ کہ زانیارست دہر بارہ ی نی بہ ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ﴾ بہ راستی گوئی و چاؤ و دل
 ﴿كُلٌّ أُولَٰئِكَ مَتَىٰ مَسْئُولًا﴾ ہم و ہ و تہ وائے (خوا و نہ کانیان) بہر ہر سیارن لہان ﴿وَلَا تَقْلِبْ فِي الْأَرْضِ
 مَرَجًا﴾ وہ مہر و ہر مہیدا بہ فیز زلی و شانازہ و ہ ﴿إِنَّكَ لَن تَخْرِقَ الْأَرْضَ﴾ (چونکہ) بہ راستی تؤلہ دہتوانی
 زہوی کون کہ بیت ﴿وَلَن تَبْلُغَ لُجْجَ الْغُلُوكَ﴾ وہ تہ دہ گہینہ شاخہ کان لہ در تہیدا ﴿كُلٌّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ﴾
 ہم و ہ و تہ و ی باسکرا خرابہ کانی ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا﴾ لای پەر و ہر دگارت نابہ جی و بیزراوہ ﴿

﴿ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ﴾ ﴿ثَمُوهَ﴾ (ی کہ باس کرا) ہندیکہ لہو دانایی و حکمتہ ہی کہ
 بہرہ دگارت نیگای کردوہہ بڑت ﴿وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ﴾ وہ هیچ بہر ستر اوینکی تر لہ گہل
 خوادا مہ بہرستہ ﴿فَتَلَقَّ فِي جَهَنَّمَ﴾ لہ گینا فیری دہ دریتہ ناو دوزہ خموہ ﴿مَلُومًا مَّدْحُورًا﴾ بہ لڑمہ کراوی
 ودوور خراوہی لہ بہ زہبی خوا ﴿فَأَنصَقْنَا رُكُومًا بِالْيَمِينِ﴾ نابا بہرہ دگارتان بہ گہزی کورپی
 نایہ تی کردوہہ بہ ثبوہہ ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ الْمَلَأِكِ الْإِسْمَ﴾ لہ فریشہ کانیشی دا کچانی بڑخوی ہلزار دوہہ
 ﴿إِنَّا نَسْفُونَ فَلَاعَظِيمًا﴾ بہ راستی ثبوہ ووتہ بہ کی زور گہورہ (ونابہ جی) دہ لہین ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا
 الْقُرْآنِ﴾ وہ سویند بہ خوا بیگومان (مہ بہستہ کانمان) بہ چہند جور ہیناوہ لہم فورانانہ دا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾
 بڑ ثبوہی بیرکہ نہوہ و ناموز گاری وەر گرن ﴿وَمَا يَذْكُرُوا لَأَنفُسِهِمْ﴾ بہ لام (خوانہ ناسان) ہەر
 دوور کہ ووتہ وہ بان زباتر دہ بیت (بہو باسکردنہ) ﴿قُلْ لَّوْكَانَ مَعَهُ إِلَٰهٌ﴾ (نہی موحہ مہد ﴿سُورَةُ﴾
 بلہی نہ گہر لہ گہل خوادا بہر ستر اوینکی تر بہوایہ ﴿كَايَقُولُونَ﴾ وہك ثبوہ (بت بہرستان) دہ لہین
 ﴿إِنَّا لَنُفَوِّسُ﴾ ثبوہ کاتہ دہ گہران بہ دواي ﴿إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا﴾ رینگاہہ کدا بڑلای خواہنی عہرش
 (کہ خواہیہ) ﴿سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ پاک و بی گہرد و بہر زو بلندہ ثبوہ (خواہیہ) ﴿عَمَّا يَقُولُونَ﴾ لہوہی
 ثبوہ (بت بہرستانہ) دہ لہین (دہ بارہی خوا) ﴿عَلَّوْكَ كِيرًا﴾ زور بہر زو بلندہ ترہ ﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ
 السَّبْعُ﴾ ہەر جہوت نامسانہ کان نہ سیاحتی خودا دہ کمن ﴿وَالْأَرْضُ وَمَن فِيهَا﴾ و زہوی و ہەرچی
 لہ ناویاندا بہ ﴿وَمَن مِّنْ شَيْءٍ﴾ وہ هیچ شتیک نیہ ﴿إِلَّا يَسْبُحُ بِحَمْدِهِ﴾ کہ نہ سیاحت و سوپاس
 و ستایشی ثبوہ نہ کات ﴿وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ﴾ بہ لام ثبوہ نی ناگہن لہ نہ سیاحتہ کہ بیان
 ﴿إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا﴾ بہ راستی خوا ہمیشہ بہ نارام ولہ سہر خو و لہ نور دہ بہ ﴿وَلَا فَتْرَتِ الْقُرْآنُ﴾
 وہ (نہی موحہ مہد ﴿سُورَةُ﴾ کاتیک فوران دہ خورنیت (بہ سہر باندا) ﴿جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ﴾ دادہ نیتین
 لہ نیتوان توو نہواندہ دا ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ کہ باوہریان بہر قوزی دواپی نیہ ﴿جَعَلْنَا مَثُورًا﴾ بہر دہ بہ کی
 نادیار (دہ پوشہر) ﴿وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ وہ دہ بدہین بہ سہر دل باندا ﴿اَكَّةَ﴾ چہند بہر دہ بہ کی
 زور نہستوور ﴿أَن يَفْقَهُوهُ﴾ بڑ ثبوہی لہ فوران نی نہ گہن ﴿وَقِيصًا فَانْفِرُوا﴾ و گوتشیان کہر دہ کہین
 (تانبہ یستن) ﴿وَأَذَاكَرْتَ رَبِّكَ﴾ وہ ہەر کاتیک ناوی بہرہ دگارت دہ بہت (لای ثبوہ بی باوہر اندہا)
 ﴿فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ﴾ لہ فورانانہا بہناک و نہ نیایی ﴿وَوَاقِعًا لِّدُرِّ النَّفُورِ﴾ بہ بیزاری پشت نی دہ کمن
 ﴿تَحْنُ أَعْلَمَ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ﴾ نیمہ چاک دہ زانین بڑچی ثبوہان گوی دہ گرن ﴿إِنِّي سَمِعُوكَ إِلَٰهَ﴾
 کاتیک گوی دہ گرن لہ توو (نہی موحہ مہد ﴿سُورَةُ﴾ ﴿وَأَذَاكَرْتَ رَبِّكَ﴾ ہەر وہا کاتیک پیکوہہ چہ دہ کمن
 ﴿إِنِّي سَمِعُوكَ إِلَٰهَ﴾ کاتی ستم کارہ کان دہ لہین ﴿إِنِّي سَمِعُوكَ إِلَٰهَ﴾ ثبوہ تہنا شوینی پیاوینکی
 جادو لیکراو دہ کہون ﴿أَنظُرْ كَيْفَ﴾ سہرنج بدہ چوون ﴿حَسْرَتًا لِّكَ الْأَمْتَالِ﴾ نمرونہی جورا و جورت
 بڑ دہننہ وہ ﴿فَضْلًا﴾ سہر نہ نجام گومرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا﴾ نیتر ناتوانن رینگای راست
 بدوزنہ وہ ﴿وَقَالُوا لَا كَافَّةً لَّنَا وَرَفَاتًا﴾ دہ شلہن نایا کاتی بووینہ نیتسک پرومکیکی رزیو و پتور کاو
 ﴿لَا لَآلِمِعُونُ خَلْقًا جَدِيدًا﴾ نایا (جاریکی تر) زیندو دہ کریبہ وہ و دہ بیتہ وہ بہر دوسکراوینکی نوی ﴿سُورَةُ﴾

﴿قُلْ﴾ (تہی موحہ ممہد ﷺ) پنیان بلی ﴿كُلُوا حَبًّا أَوْ حَبِيدًا﴾ نپوہ بپن بہ ہرد یا بہ ناسن ﴿وَأَوْ حَلَقًا أَوْ حَبًّا﴾ یان ہر درست کراونکی ترلہ وہی ﴿يَكْفُرُ فِي صُدُورِكُمْ﴾ لہ میتسک و دلناتا گہورہ بہ ﴿مَسْفُورُونَ﴾ جاپنگومان نہوانہ دلین ﴿مَنْ يُعِيدُنَا﴾ کن زیندوومان دہ کاتہوہ ﴿قُلْ أَلَدَى﴾ بلی نہو زاتہ (زیندووتان دہ کاتہوہ) ﴿فَطَرَكُوا أُولَئِكَ﴾ کہ یہ کہم جار دروستی کردوون ﴿مَسْفُورُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ﴾ جا (بہ لافرتیہوہ) سدرت بزو دہ لہ قینس ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ﴾ و دہ لپن نہوہ کہی دہ بیت ﴿قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا﴾ بلی لہوانہ بہ نہو (پورہ ہانتی) نزیک بیت ﴿يَوْمَ يَدْعُوكُمْ﴾ نہو پورہی کہ بانگتان دہ کہن (لہ گورہ کانتانہوہ) ﴿فَتَسْتَجِيبُونَ يَحْتَدِيهِ﴾ جانیوہش دہست بہ جی دین بہ دہم بانگ کردنہ کہوہ بہ سوپاس و سہنا کردنہوہ ﴿وَنُفُورًا إِنْ لَيْسَ﴾ و وا دہ زانن نہماونہتہوہ (لہ دونیادا) ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ ماوہ بہ کی کہم نہ بیت ﴿وَقُلْ لِعِبَادِي﴾ وہ (تہی موحہ ممہد ﷺ) بلی بہ ہندہ کانم ﴿يَقُولُوا أَلَيْسَ لَنَا﴾ قسہ یہ کہن کہ جوائتر و باشترینی قسہ بیت ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ﴾ بہ راستی شہیتان ﴿يَتَّبِعُ بَيْنَهُمَا﴾ ناکوکی و نازاوہ دہ خاتہ نیوانیان ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ﴾ بہ راستی شہیتان ہمیشہ بونادہمی ﴿عَدُوًّا مُبِينًا﴾ دوورمنیکی پون و ناشکرایہ ﴿رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ﴾ بہرورہ دگارتان زاناترہ بہ نپوہ ﴿إِنْ يَشَأْ يُرْسِلْكُمْ﴾ نہ گہر بہوی پرحمتان ہی دہ کات ﴿أَوْ إِنْ يَشَأْ يُعَذِّبْكُمْ﴾ یان نہ گہر بہوی سزاتان دہدات ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وہ نپمہ تومان نہناردوہوہ ﴿عَلَيْهِمْ وَحِيلًا﴾ بہ چاودیر و ہاریزہر بہ سہریانہوہ ﴿وَرَبُّكَ أَعْلَمُ﴾ وہ بہرورہ دگارت زاناترہ ﴿يَسِّرْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہ ہر چی لہ ناسمانہ کان ولہ زہوی دایہ ﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ﴾ وہ سونپن بہ خواہنگومان فہزلی ہہندی لہ پنیغہ مہرانمان داوہ ﴿عَلَى بَعْضٍ﴾ بہ سہر ہہندیکی تریاندا ﴿وَهُنَّ أَتَيْنَا دَاوُودَ زُورًا﴾ وزہبورمان بہ خشی بہ داوود ﴿قُلْ أَذْعُوا الَّذِينَ﴾ (تہی موحہ ممہد ﷺ) بلی (ہن باوہران) ہاوار بہکن لہ نہوانہی ﴿رَعَضُكُمْ مِنْ ذُنُوبِهِ﴾ کہ نپوہ بہ خواتان دہ زانین پینجگہ لہ خوا ﴿فَلَا تَمْلِكُونَ﴾ جا نہوانہ دہ سہ لاتیان نیہ ﴿كُفَّ الصِّرَاطَ عَنْكُمْ﴾ بہ لاو زیانتان لہ سہر لاہن ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ وہ (دہ سہ لاتی) گورہ انیشیان نی بہ ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ﴾ نہوانہی کہ نہو (نہ قامانہ) ہاواریان لی دہ کہن ﴿يَتَّبِعُونَ إِلَى رَبِّهِمُ أَوْسِيَّةً﴾ نہوانہ بہدوای ہو کاریکدا دہ گہرین کہ نزیکیان کاتہوہ لہ بہرورہ دگاریان ﴿أَلَيْسَ أَقْرَبُ﴾ کامیان نزیک ترہ (لہ خواوہ و ہلوہ پایہی بہرترہ) ﴿وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ﴾ وہ بہہیوا و ٹومیندو بہ حمی ٹہون ﴿وَيَحْتَفُونَ عَلَيْكَ﴾ ولہ سزایشی دہترسن ﴿إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ﴾ بہ راستی سزای بہرورہ دگارت ﴿كَانَ مَحْذُورًا﴾ ہمیشہ مہترسی لیکراوہ و خولپیاریزراوہ ﴿وَإِنْ يَنْزِقْ بِهِ﴾ وہ (خہلکی) ہیچ شارو گوندیکمان ﴿إِلَّا لَخَمَّ مِنْهُمْ لُحْمًا﴾ کہ نپمہ لہ ناویان بہہین ﴿قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ پیش (ہانتی) پورہی دواہی ﴿أَوْ مَعِزُّوهُمَا عَذَابًا أَلِيمًا﴾ یان سزایان بہہین بہ سزایہ کی سہخت ﴿كَانَ ذَلِكَ﴾ ٹیللا نہو (سزادانہ یان لہناو بردنہ) ﴿فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ لہ (لوح المحفوظ) دانوسراوہ ﴿

﴿وَمَا مَنَعَنَا﴾ وہ هیچ شے تک بہر گری نئمہ ہی نہ کردو وہ ﴿أَنْ تُرْسِلَ بِالْآيَاتِ﴾ کہ نہ ہو موعجزانہ بنیرین ﴿إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ﴾ جگہ لہوہی کہ پینشہ کان بہ درویان دہزانی ﴿وَأَتَيْنَا الْمُرُودَ أَشَاقَّةَ﴾ ناردمان بڑ (ہوڑی) سہموود لہو حوشترہی ﴿مُنِيرَةً﴾ کہ (موعجزہ بہ کی) ناشکرا ہو ﴿فَقُتِلُوا بِهَا﴾ کہ چی (باوہریان نہ ہینا و) سہ میان لیکرد و (سہریان ہری) ﴿وَمَا تُرْسِلُ بِالْآيَاتِ﴾ وہ نئمہ موعجزہ کان نانیرین ﴿إِلَّا الْخَوَافِ﴾ مد گہر بڑ ترساندنہی (نہو گہلہ نہ بیت) ﴿وَأَذِّنْ لَكَ﴾ (بیریکرہوہ) کاتی پیمان ووتی ﴿إِنْ رَبُّكَ﴾ بہراستی بہرورہد گارت ﴿أَحَاطَ بِالنَّاسِ﴾ دہوری ہہموو خہلکی داوہ (دہسہ لاتی ہد بہ سہریاندا) ﴿وَمَا جَعَلْنَا آلِهَةَ يَا أَلَهِيَّ رَبُّكَ﴾ وہ نہو خہو پینہی کہ پیشانی تو ماندا (لہو شہو بہو ہدا) ﴿إِلَّا أَنْتَ وَاللَّهُ﴾ ہہرلہ بہر تاقی کردنہوہی خہلکی ہو ﴿وَالشَّجَرَةَ الْمَكُورَةَ﴾ ہہر وہا نہو درہخنہ نہفرین لی کراوہش ﴿فِي الْفُرَاتِ﴾ کہ لہفورئاندا باسماں کردوہ ﴿وَنُحُوتُهُمْ﴾ وہ نئمہ (بہو جوڑہ بہلگانہ) نہوانہ دہتر سینین ﴿فَمَا يَرِيدُهُمْ إِلَّا طَعْنًا كَبِيرًا﴾ کہ چی نہو (ترساندنہ) ہیچیان بڑ زیاد ناکات جگہ لہ یاخی ہوون و سہر کہشی نہ بیت ﴿وَأَذِّنْ لِلْمَلَائِكَةِ﴾ وہ باسی نہو کاتہبکہ کہ نئمہ بہ فریشہ کانمان ووت ﴿أَسْجُدُوا لِلْآدَمِ﴾ سورہ بہرن بڑ ناہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ نہوانیش بہ کسہر ہہموویان سورہ دیان برد پینجگہ لہ ئیلین (شہیتان نہ بیت) ﴿قَالَ اسْجُدْ﴾ ووتی ئایامن سورہ بہرم ﴿لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا﴾ بڑ کہ سینک کہ لہفور دروست کردوہ ﴿قَالَ أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ (ئیلین) ووتی پینم بلی و ہہوالم بہری ﴿هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ﴾ لہ بارہی نہسہوہ کہ بریزی نہوت داوہ بہ سہر مند ۱۹ ﴿لَئِنْ أَخَّرْتَنِ﴾ سویند بہ خوا نہ گہر دوام بخہیت ﴿إِلَّا بِقَوْلِ الْغِيَمَةِ﴾ نام وڑی دواپی (نہرم) ﴿لَأَخْلِكََنَّ دُرِّيَّتَهُ﴾ بہراستی زال نہ ہم بہ سہر نہوہ کائیدا (بہ گومرا کردن) ﴿إِلَّا قَلِيلًا﴾ کہ مینک لہوان نہ بیت (کہ بہندہ تاییہ تہ کانی خوان) ﴿قَالَ أَهَبْ﴾ (خواہ شہیتانی) فہر مووبر و ﴿فَمَنْ يَمْلِكُ مِنْهُمْ﴾ ساہر کہس لہوان شوینی تو کہوت ﴿فَإِنْ جَعَلَ جَزَاءُكَ﴾ نہوہ بہراستی تولہی ہہمووتان دوزخہ ﴿جَزَاءَ مَنْ قُورَا﴾ کہ تولہ بہ کی پربہ پربہ ﴿وَأَسْتَغْفِرُ مَنْ أَسْطَغَفْتَ مِنْهُمْ﴾ وہ ہہر کہس لہوانہ کہ دہوانی گومراپی بکہ ﴿بَصَوْتِكَ﴾ بہدہنگت و سہدای (ناہدقت) ﴿وَأَجَلَبَ عَلَيْهِمْ﴾ و بدہ بہ سہریاندا و تی یان خوڑہ ﴿بِحَبْلِكَ وَجِجِكَ﴾ بہسوار و پیادہی لہشکرہ کہتہوہ ﴿وَنُشَارِكُكُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ وہ ہاوبہشیان بکہ لہمال و سامان و مندالیاندا ﴿وَعِدُّهُمْ﴾ بہلینیشیان پی بدہ ﴿وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ﴾ بہلام شہیتان بہلینیان پی نادات ﴿إِلَّا غُرُورًا﴾ بہخہلہ تاندن نہ بیت ﴿إِنْ عَادَى﴾ بینگومان بہندہ کانی من ﴿لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ﴾ دہسہ لانت بہ سہریاندا نی بہ (و ناتوانی گومراپان بکہیت) ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ وَكِيلًا﴾ وہ بہرورہد گارت بہ سہ پاریزہرو چاودنر بیت ﴿رَبُّكَ الَّذِي﴾ بہرورہد گارتان نہو زانہ بہ ﴿يُنْجِي لَكَ فِي الْبَحْرِ﴾ کہ کہشتی لہ دہر سادا ہاتوچو پندہ کات بڑ ئیوہ ﴿يَتَّبِعُونَ قُضَايَا﴾ بڑ نہوہی بگہرین بہدوای ہہندیکہ ہرہ و وڑی نہودا ﴿إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ بہراستی نہو (خواہ) ہہمیشہ پی مہرہبان وہ بہزہمی بہ بہرامہر بہ ئیوہ ﴿

﴿وَإِذْ أَمْسَرَ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ﴾ جا کاتیک لہ دہریا دا توو شی بہ لاو زیان بین ﴿صَلَّيْ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِلَٰهَ﴾ ہمہ مو
 ثہو (بہر ستر اوانہ) ہی ہاواریان لی دہ کہن وون دہین بینجگہ لہ خوا ﴿فَلَمَّا جَعَلْنَا إِلَى الْفُلِ﴾ کہ چی کاتیک
 کہ (خوا) رزگار تان دہ کات و دہ گہنہ ووشکانی ﴿أَفَرَضْتُ﴾ روو وہر دہ گہرن (لہ خودا) ﴿وَوَكَانَ الْإِنْسَانُ
 كَفُورًا﴾ (چونکہ) نادہ می ہمہ میسہ سہلہ و ناسو پاسہ ﴿أَفَأَمْسَرَ﴾ جا نابا ثبوتہ ناتر سن و بینا کن
 ﴿أَنْ يَخْشِفَ بِكَرْهَاتِ الْفُلِ﴾ لہ وہی کہ لہ ووشکابی دا (بوو مہ لہ رزہ) بتانیات بہ ناخی زہ ویدا؟ ﴿أَوْ يُرْسِلَ
 عَلَيْهِمْ حَاصِبًا﴾ یا (ناتر سن لہ وہی) بای توندشان بنیریتہ سہر بہ ووردہ زیخہ وہ ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا الْفُلَ
 وَكَيْلًا﴾ پاشان ہاریزہ ریکبستان دہ ست نہ کہ ویت ﴿أَفَأَمْسَرَ﴾ نہ ہی نابا دلنیا و بینا کن ﴿أَنْ
 يُعِيدَ كُرْهِيهٖ﴾ لہ وہی بتان گہرن تہ وہ ناو دہریا ﴿تَارَةً أُخْرٰی﴾ جارنکی تر ﴿فَيُرْسِلَ عَلَيْهِمْ﴾ تہ مجا بینیریتہ
 سہر نان ﴿فَاصْفَا بَيْنَ الرِّيحِ﴾ پایہ کی توندو تیزی ویران کہر ﴿فَيَغْرَقْكُمْ يَمًا كَثْرًا﴾ تہ و سالہ دہریا کہ دانقومتان
 بکات لہ ہر تہو بی باوہر و سہلہ بوونہ تان ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُوا﴾ پاشان دہ ستان ناکہ ویت ﴿لَكُمْ عَلَيْكُمْ نَائِبٌ
 نَبِيًّا﴾ ہیچ کہ سینک کہ داوای تولدی ثبوتہ لہ نیمہ بکات ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ سویند بہ خوا
 بینگومان ریزمان لہ نہ وہی نادہم گرت ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْفُلِ الْبَاقِيَ﴾ و لہ ووشکانی و لہ دہریا دا ہلہمان
 گرتن (بہ سواری و گہر اتمانن) ﴿وَوَرَّاهُمْ مَتَ الْطَبَقَاتِ﴾ و روزی پاک و خاوتنمان بی داون
 ﴿وَفَضَّلْنَاكُمْ عَلَى كَثِيرٍ﴾ و ہ فہر لمان داون بہ سہر زفوریک ﴿فَمَنْ خَلَقْنَا تَفْصِيلاً﴾ لہ وشتانہی کہ دروستان
 کردون بہ فہر لیکسی گہورہ ﴿يَوْمَ تَدْعُوا كُلُّ اُنْثٰی﴾ (بیریان بخنہ وہ) تہو روزہی کہ نیمہ ہمہ مو
 نادہ میسہ ک بانگ دہ کہ بن ﴿يٰۤاُمِّیۡمُھٖ﴾ بہ ناوی پیغہ مہرہ کہ بانہ وہ (بہ ناوی بہ یامہ کہ بانہ وہ) ﴿فَمَنْ اُوۡیٰ
 كِبٰیہٗ وَیَمِیۡنِہٖ﴾ جا ہر کہ سینک نامہی کردہ وہ کہی بدرت بہ دہستی راستیہ وہ ﴿فَاُولٰٓئِكَ یَقْرَءُوۡنَ
 كِتٰبَہٗمُ﴾ ناہ وانہ نامہ کہ بان دہ خویننہ وہ ﴿وَلَا یُظْلَمُوۡنَ﴾ و ہ ستہ میان لی تا کریت ﴿فَیَسْأَلُ﴾ بہ تہ ندازہی
 تہو تالہ ہاریکہی بہ دہوری ناو کی خور مادایہ ﴿وَمَنْ كَانَ فِیْ ہٰذِیۡہٗ اَعْمٰی﴾ بہ لام ہر کہ سینک لہم
 (دونیا بہ) دا کوئر بوو بیت (ورنگہی راستی نہ بینایت) ﴿فَہُوۡیۡ فِی الْاٰخِرَةِ اَعْمٰی﴾ تہو تہو کہ سہ لہ روزی
 دواشدا کوئرہ ﴿وَأَسْأَلُ سِیۡلًا﴾ بگرہ لہ کوئریش گومر اتہ ﴿وَإِنْ كَذٰوَابٌ فَعَتُوۡنَکَ﴾ و ہ بہ راستی
 نزیک ہوو تہ وانہ لات دہن ﴿عَنِ الَّذِیۡ اَوْحٰیۡۤاۤ اِلَیۡکَ﴾ لہ وہی کہ نیگامان کرد ہوت ﴿لِنَقْرَیۡ عَلَیۡہِۤا عٰیۡرَہٗ﴾
 بز تہ وہی جگہ لہ فوران شبتیک بہ دہم تبمہ وہ ہلہب ستیت ﴿وَإِذَا لَا تَجِدُوۡکَ حٰیِلًا﴾ (تہ گہر گوئر ایدلیان
 بوونیاہ) تہو لہو کاتہ دا دہیان کردیت بہ دوسٹ و خوشہ وستی خویان و (گومر ایان دہ کردیت) ﴿
 وَوَلَا اَنْ تَمٰنَکَ﴾ خضو تہ گہر نیمہ تو مان دامہ زراونہ کردایہ ﴿لَتَذَکَّرَنَّ﴾ بہ راستی نزیک ہوو تو
 ﴿تَرْکٰۤیۡلِیۡہِمُ شَیۡءًا اٰلِیۡلًا﴾ کہ سینک بہ لایاندا بجی ﴿وَإِنۡ لَّا تَذَکَّرَنَّ﴾ جا بینگومان تہو کاتہ ہیمان دہ چہ شتی
 ﴿ضَعُفَ الْحَبْوۃُ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) زیان ﴿وَضَعُفَ الصَّمَاتِ﴾ دوو بہرانبہر (سزای) مردن
 ﴿ثُمَّ لَا تَجِدُکَ﴾ پاشان دہ ست نہ کہ ویت ﴿عَلٰیۤا تَصِیۡرًا﴾ یار مہنی دہر نیک بہرانبہر بہ نیمہ (کہ بہر گری
 تہو سزایت لی بکات) ﴿

﴿إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ﴾ مہ گہر میہرہ ہانیہک لہ لایہن پەر و رد گار تہ و نہ بیت ﴿إِن فَضَّلْنَاكَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾
 بہ راستی فہزل و چاکہی تہ و بہ سہر تہ و ہ گہ و رہیہ ﴿قُلْ لِّمَنِ ابْتَغَيْتَ الْإِلَاحَ إِلَّا لِنَفْسٍ وَمِنَ الْإِلَاحِ مَوَاحِشُهُد
 ﴿بَلَىٰ سَوِّدَتْ بَخْوَالُهُ گہر ئادہ می و جنو کہ ہہ مو و کو بیہ و ہ ﴿عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذِهِ الْقُرْآنِ﴾ بؤ تہ و ہ ی
 و تہ ی تہ م قور ئانہ بیتن ﴿لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ﴾ ناتوانن و تہ ی تہ و بیتن ﴿وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾
 ہہر چہ نہ دہ پشتیوانی یہ کتریش بن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ﴾ و ہ سوئند بہ خوا ئیمہ ہینا و مانہ تہ و ہ بؤ
 خہ لکی ﴿فِي هَذِهِ الْقُرْآنِ﴾ لہ م قور ئانہ دہ ﴿مِن كَلِمَتٍ﴾ لہ مہ مو و جو ر ہ نمو و نہ یہ ک ﴿وَلَا يَكْذُرُ النَّاسُ﴾
 کہ چہ ی زور بہ ی خہ لکی نایانہ ویت ﴿إِلَّا كُفُورًا﴾ جگہ لہ سہلہ یی و بی باوہ یری نہ بیت ﴿وَقَالُوا لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ﴾
 ووتیان ہہر گیز باوہ یرت ہی ناہیتین ﴿حَتَّىٰ تَقْضُرَكُمَا مِنَ الْأَرْضِ يَتَّبِعَا﴾ ہہ تا
 لہ م زہ و ہ دہ کانیا و نکمان بؤ ہہ لہ نہ قولتی ﴿أَوَلَمْ تَكُونُوا لَدَىٰ حُجَّةٍ مِّنْ عِندِ رَبِّكَ﴾ یان باخیت
 بیت لہ دار خورما و تری ﴿فَتَقْضِرَ الْأَنْهَارَ جَلَدًا خَالٍ﴾ و چہ نہ ر و بارنک ہہ لقولیتیت لہ نتوان
 درہ ختہ کانیدا بہ خوہ یروات ﴿أَوَلَمْ يَخْلُقْنَاكَ﴾ یان ئاسمان یر و خیتی ﴿كَمَا زَعَّمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا﴾
 بہ سہر ماندا ہہر چؤن لاف لیداوہ کہ بہ پارچہ پارچہ دہ کریت ﴿أَوَلَمْ يَأْتِ بِاللَّهِ وَالْعَلَّامِ الْغُيُوبِ﴾ یان خوا و
 فریشتہ کان بیتی ﴿قَبِيلًا﴾ ر و و بہ ر و و (بیان بینین) ﴿أَوَلَمْ تَكُنْ لَدَىٰ بَيْتٍ﴾ یان کوشک و مالتیکت بیت
 ﴿مِّنْ خُرُوفٍ﴾ رازاوہ بہ نہ خش و نیگار ﴿أَوَلَمْ تَرَفْ فِي السَّمَاءِ﴾ یان بہر ز بیہ و ہ بؤ ئاسمان ﴿وَلَنُؤْمِنَنَّ بِكَ﴾
 و ہ ہہر گیز باوہ یر ناہیتین بہ بہر ز بونہ و ہ کہ شت ﴿حَتَّىٰ نُنَزِّلَ عَلَيْكَ مَائِدًا تَقْرِئُ بِهَا﴾ ہہ تا بہ یامیکمان
 بؤ نہ ہیتیتہ خوارہ و ہ خو مان بیخوئینہ و ہ ﴿قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ﴾ (تہ ی مو حہ مہ د ﴿بَلَىٰ يَٰكُفَىٰ
 وینگہ ردی بؤ پەر و رد گارم ﴿هَلْ كُنْتُ﴾ ثایا من (شتیکی ترم) ﴿إِلَّا بَشَرًا مِّثْلُكُمْ﴾ جگہ لہ ئادہ میہ کی
 نیراو و پیغہ مہر (واتہ من دہ سہ لاتی تہ و شتانہ م نیہ بہ لکو من تہ نہا مرقو فیکم و خودا کرد وومی بہ
 پیغہ مہر) ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ﴾ ہیچ شتیک بہر گری خہ لکی نہ کرد ﴿أَن يُؤْمِنُوا﴾ لہ و ہ ی کہ باوہ یر بیتن
 ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ﴾ کاتیک کہ یرتموونی و ثانی حہ قیان بؤ ہات ﴿إِلَّا أَن قَالُوا﴾ پیجگہ لہ و ہ ی دہ یان
 ووت ﴿أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا﴾ چؤن خوا ئادہ میہک بہ پیغہ مہر دہ نیریت ﴿قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ
 مَلَائِكَةٌ مَُّتَابِعِينَ﴾ بلی تہ گہر لہ زہ و ی دا فریشتہ ہہ بوایہ و یہ دلنایہ و ہ (نیایدا) بگہر انا یہ
 (بہ و تہ ی ئادہ می) ﴿لَنَزَّلْنَاهُ مِن السَّمَاءِ﴾ بیگو مان لہ ئاسمانہ و ہ دہ مان ناردہ خوارہ و ہ بؤ یان ﴿مَلَكًا
 رَسُولًا﴾ فریشتہ یہ کی پیغہ مہر ﴿قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ بلی بیتان خوا بہ سہ کہ شاہید بیت ﴿بِتَبِيِّ
 وَبَيْنَ كُرٍّ﴾ لہ نتوان من و ئوہ دہ ﴿إِنَّهُ كَانَ بِعَدْوِيٍّ حَسِيرًا بَصِيرًا﴾ بہ راستی خوا ہہ میسہ بہ نا گادار و بیتایہ
 بہ بہ نہ دہ کانی ﴿

﴿رَمَنَ يَهْدِي اللَّهُ﴾ ہر کہس خوار یتیموونی بکات ﴿فَبُذِّلَ لَهُمْ﴾ ہر نہو کہسہ پر یتیموونی کراوہ (بہراستی)
 ﴿وَمَنْ يُضِلَّ﴾ و ہر کہسپش خوا گوسر ای بکات ﴿فَلَنْ يَجِدَ لَهُمْ﴾ نہوہ ہر گیز دہ سنت ناکہ و سنت بویان
 ﴿أُولَئِكَ مِنْ دُونِهِ﴾ بیجگہ لہ خوا دوست و پارمہ تی دہر اتیک ﴿وَنَحْنُ نَعْلَمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ وہ لہہ رژی دوا پیدا
 حہ شربان دہ کہین ﴿عَلَى رُجُوعِهِمْ﴾ بہسہر برومہت و دہم و چاویاندا ﴿عُقُوبًا لِّكُمَا وَظَعْمًا﴾ کہ کویرو لان
 و کہرن ﴿مَّا أُولَئِكَ جَهَنَّمَ﴾ شوینی نبشتہ جیان دوزخہ ﴿كَلَّمَا حَبَّتْ﴾ ہر جارینک (دوزخ) بلنہی
 بنیشتہوہ (دامریتہوہ) ﴿رَدُّهُمَا سَعِيرًا﴾ بلنہی ناگرہ کہیان بز زیاد دہ کہین ﴿وَالَّذِي جَزَأَ فَرًّا﴾ نہوہ تو لہی
 نہوانہیہ ﴿يَا لَهُمْ كُفْرًا بِلَايَتِنَا﴾ چونکہ بیگومان باوہریان نہ ہیتا بہ نایہ نہ کانی نیمہ ﴿وَقَالُوا لَا كُنَّا﴾ و دہیان ووت
 نایا نہ گہر نیمہ بووینہ ﴿عِظْمًا وَّرُفَاتًا﴾ نیسک و پرومکی پارہ پارہی رزیو ﴿أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ نایا
 نیمہ جارینکی نر زیندوہ دہ کرینہوہ بہدروست کردنکی تازہ ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي﴾ نایا نہوانہ نہیانز انہوہ
 بیگومان نہو خوایدی ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کہ ناسمانہ کان و زہوی دروست کردوہ ﴿فَإِذْ رَعَىٰ أَن يَخْلُقَ﴾
 یث لہم ﴿دَسَمَ لَاتِ﴾ دارو بہ نوانیہ کہوینہی نہوانہ دروست بکاتہوہ ﴿وَجَعَلَ لَهُمْ أَمَانًا﴾ وہ کات و ماوہ بہ کی
 دیاری کردوہ بویان ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ کہ گومانی تیدانہیہ ﴿فَأَنَّى الظَّالِمُونَ الْكَافِرُونَ﴾ بہ لام سستہ مکاران ہیچیان
 ناویت بی باوہری نہ بیت ﴿فَلَا تُؤْنَسُ﴾ بلنی نہ گہر نیمہ ﴿تَتَذَكَّرُ الَّذِينَ نَسُوا﴾ خواہی خہ زینہ کانی
 چاکہ و نیمہ تہ کانی بہرورہد گارم بن ﴿إِنَّا لَأَمْسِكُمْ﴾ نہو کاتہ دہ نانگرتہوہ (لہ بہ خشین) ﴿خَشِيَةَ﴾
 الیقاب ﴿لہ ترسی خہرج بوون و تہواو بوون ﴿وَكَاثِبُ الْإِسْنِ قُتُورًا﴾ وہ نادمی ہمیشہ رزده و چروکہ ﴿
 ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى﴾ وہ سویند بہ خوا بہراستی بہ خشیمان بہ مووسا ﴿رَبِّعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ﴾ نو موہجیزہی بوون
 وناشکرا ﴿فَتَقَبَّلْنَاهُ بِتَرْتِيلٍ﴾ (نہی موہ محمد ﷺ) دہی پر سبار لہ نہوہی ئیسرا ئیل بکہ (سہبارت بہروداوی
 مووسا و فیرعہون) ﴿إِذْ جَاءَهُمْ﴾ کاتنی (مووسا) ہانہ لایان ﴿فَقَالَ لَهُمْ فِرْعَوْنُ﴾ تہ مجا فیرعہون پنی ووت
 ﴿إِنِّي لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا﴾ بہراستی تہی مووسا من و اگومان دہبدم کہ تو جادو لی کراو بیت ﴿
 ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ﴾ (مووسا علیہ السلام) فہر مووی سویند بہ خوا بیگومان تو دہ زانی ﴿مَّا أَرْزَلْهُنَّ لَاءَ﴾ ہیچ کہس
 نہم موہجیزانہی نہ نار دوتہ خواوہوہ ﴿إِلَّا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَصَائِرَ﴾ جگہ لہ بہرورہد گاری ناسمانہ کان
 وزہوی نہ بیت کہ بوونکہرہوہن (بو خہلکی) ﴿وَأَنِّي لَأَظُنُّكَ﴾ وہ بہراستی من دنیام کہ تو ﴿يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا﴾
 تہی فیرعہون لہ ناو دہ بیت ﴿فَإِذَا دَانَ يَسْخَرُهُمْ مِنَ الْأَرْضِ﴾ جا فیرعہون ویستی کدوا (مووسا
 و کزہلہ کہی) دہر کات لہ زہوی (میسر) دا ﴿فَأَعْرَفْنَاهُ وَمِنْ مَعَهُ جِيعًا﴾ ئیتر نیمہش فیرعہون و نہوانہی لہ گہلی
 بوون ہہ موویانمان خنکاند لہ دہربادا ﴿وَقُلْنَا مِنْ دُونِهِ﴾ تہوسا لہ ہاش خنکاندنیان ووتمان ﴿لِيُنْزِلَ إِلَيْكَ﴾
 بہ نہوہی ئیسرا ئیل ﴿أَتَسْكُو الْأَرْضَ﴾ نبشتہ جی بن لہو زہویہی (کہ فیرعہون ویستی دہر تان کات لی ی)
 ﴿فَإِذْ جَاءَهُ وَفْدُ الْآخِرَةِ﴾ جا کاتیک بہ لیتی رژی دواپی ہات ﴿جَنَّتَا بِكَرْفِيفًا﴾ تہوسا ہہ مووتان پیکہوہ
 (بو داد گای خوا) دہنبن ﴿

﴿وَالْحَقُّ أَنزَلْنَاهُ﴾ وہ ٹہم (قورثانہ) مان بہہ حق نار دوتہ خوار ہوہ ﴿وَالْحَقُّ نَزَّلَهُ﴾ وہ بہہ حق و راستیش ہاتوہ نہ
 خوار ہوہ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ وہ تو مان رہوانہ نہ کردوہہ ﴿الْمُبَشِّرَ وَالنَّذِيرَ﴾ بہموزدہ دہرو ترسیتہ نہ بیت ﴿﴿﴾
 ﴿وَقُلْ إِنَّا قَوْمٌ﴾ وہ قورثانمان بہش بہش بؤت نار دوہہ ﴿يَتَّقُونَ عَلَى الْغَابِ﴾ بؤتہوی بیخوینتہوہ بہسہر
 خدکیدا ﴿عَلَىٰ مَكِّي﴾ بہ لہسہر خویسی و ہیواشی ﴿وَنَزَّلْنَاهُ نَزِيلًا﴾ وہ ٹہم (قورثانہ) مان بہو شبتوہ دابہزاند
 ﴿﴿﴾ قُلْ تِلْكَ آيَاتُ﴾ (ٹہی موحمہد ﷺ) پیان) بلی باوہر بیتن بہم (قورثانہ) ﴿أَوَلَا تَتَّقُونَ﴾ یان باوہری
 پی نہ ہیئن ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ بہراستی ٹہوانہی کہ زانیاریان پی بہخسراوہ ﴿مِن مَّكَّةَ﴾ لہپیش ٹہم
 (قورثانہ) دا ﴿إِنَّا إِنَّمَا عَلَّمْنَا﴾ کاتیک (قورثان) بخوینرتہوہ بہسہریاندا ﴿يَخِزُّونَ لِلْأَذْقَانِ﴾ بہچہسپانی
 دہکہون بہرودا بہسوزدہ بردن ﴿﴿﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَنَ رَبِّنَا﴾ وہ دلش پساک و بیگہردی بؤ بہروردگارمان
 ﴿﴿﴾ إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا﴾ بہراستی ہمیشہ بہلشی بہروردگارمان بہدی دیت ﴿﴿﴾ وَيَخِزُّونَ لِلْأَذْقَانِ﴾
 بیکون ﴿وہ دہکہون بہسہر پرودا و دہگرین ﴿وَيَزِيدُ كُرْهُوْعًا﴾ و (قورثان) ہمیشہ ملکہ چیان بؤ زیاد دہکات
 ﴿﴿﴾ قُلْ أَكْفَرُوا بِاللَّهِ﴾ بلی نزا و ہاوار لہخوا بکدن ﴿أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ﴾ یان ہاوار لہر حمان بکدن (بہکسانہ)
 ﴿﴿﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ﴾ بہسہر کامیان نزا و ہاوار داوای لی بکدن ﴿فَلَا تَسْمَعُ الْخُسُفَ﴾ چونکہ ہر بؤ خواہی ہموو
 ناوہ زور جوانہ کان ﴿وَلَا تَجْمَعُ صَلَائِكَ﴾ لہنوئز کردنتدا دہنگ بہرزمہ کسہروہہ ﴿وَلَا تَخْلُقُ بِهَا﴾ و بہنہیش
 مہیکہ ﴿وَأَتَّبِعْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ لہو نیوانہ دارینگاہک ہلیرتہہ (بہشبتوہ بہک خوت گوت لہخوت بیت) ﴿﴿﴾
 ﴿وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وہ (ٹہی موحمہد ﷺ) بلی ہموو سوپاس و ستایش ہر بؤ خواہی ﴿الَّذِي لَمْ يَخْلُودْ﴾
 زاتیک کہ ہیچ مندالنکی بؤ خوی بریار نہداوہہ ﴿وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ﴾ و ہیچ ہاوبہشینی نہبووہہ ﴿فِي الْمَلِكِ﴾ لہ
 مولک و بادشاہیتدا ﴿وَلَمْ يَكُن لَّهُ وِثْرٌ﴾ ہیچ دؤست و یارمہتی دہرتکی نہبووہہ ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ لہبہر بی دہسہلانی
 ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفْرًا﴾ (کہوانہ) خوا زور بہگہورہ بگرہہ ﴿﴿﴾

سورہ فی (النکھت)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہناوی خوای بہخشدہی مہربان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ ہموو سوپاس و ستایش بؤ ٹہو خواہی ﴿أَنزَلَ﴾ کہ نار دووہیتہ خوار ہوہ ﴿﴿﴾ عَلٰی عَبْدٍ﴾
 الیکت ﴿﴿﴾ قورثان بؤ سہر بہتدکہی خوی (موحمہد ﷺ) ﴿وَلَمْ يَجْعَلْ لَّهُ جِثًّا﴾ و ہیچ جورہ لاریہ کی تہدا
 دانہناوہہ ﴿﴿﴾ قِيمًا﴾ (کتیبکی) راست و پایہدارہ ﴿يُنْزِلُ بِأَسْمَائِهِدَا﴾ بؤ ٹہوی بہسزایہ کی زور بہتین
 بترسیتیت (ٹہوانہی کہ باوہری پی ناہیئن) ﴿مِنَ اللَّهِ﴾ لہلایہن خویہوہہ ﴿وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و مژدہش بدات
 بہو باوہر دارانہی ﴿الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ﴾ کہ کردوہہ چاکہ کان ٹہنجام دہدن ﴿أَنَّا لَهَبْرَ الْجَنَّةِ﴾
 بہمہی کہ باداشتیکی چاکیان بؤ ہدیہہ ﴿﴿﴾ تَبْكِيْنَ فِيهِ أَبَدًا﴾ لہو (بہہشتہ) دا پی براندوہہ دہمیتنہوہہ ﴿﴿﴾ وَيُنْزِلُ﴾
 الکت ﴿وہ (بؤ ٹہوی) کہ سائیک بترسیتیت ﴿﴿﴾ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَكِنَّا﴾ کہ دہبان ووت خوا پڑلہی بؤ خوی بریار
 داوہہ ﴿﴿﴾

﴿تَالَهُمْ فِيهِ مِنْ عَذَابٍ﴾ نہ خویان زانا برون پی ﴿وَلَا يَلْبِثُهُمْ﴾ نہ باو واپیر انیان ﴿كَثِيرَتِ كَلِمَةٍ﴾ ج قسمہ کی
 (بوختان کی) گہ ورہ یہ ﴿تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ﴾ کہ لہ دہ میان دہ ردہ چیت ﴿إِنْ يَقُولُوا إِلَّا كَذِبًا﴾ جگہ
 لہ درو ہیج شستکی تر نالین ﴿فَلَعَلَّكَ بَمِغْصَتِكَ﴾ جا لہ وائہ یہ خوت لہ ناوہ ری ﴿عَلَى الثَّرِيدِ﴾
 لہ بدر کردہ وہی نہ وان ﴿إِنْ لَمْ يَرْجِعُوا﴾ نہ گہر نیمان نہ ہیسن ﴿بِهَذَا الْحَدِيثِ أَنتَبِّهُهُمُ﴾ بہم تورثانہ
 لہ داخ و خہ فہ تدا (بمریت) ﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ﴾ بہ راستی نیمہ ہرچی واپہ سہر زہوی یہ وہ
 کر دو ومانہ ﴿زِينَةً لَهُمْ﴾ بہ زینت و جوانی بوزہوی ﴿لِيَبْلُغُوا﴾ بوزہوی خہ لکی ناقی بکہینہ وہ
 ﴿إِنَّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾ کامیان کردہ وہی جوانتر و چاکترہ ؟ ﴿وَلَا يَحِطُّونَ بِمَا وَلَّيْنَا﴾ وہ بہ راستی نہ وہی
 واپہ سہر زہوی یہ وہ نیمہ ہر مووی دہ کہین ﴿صَعِيدًا جُرًى﴾ بہ زہویہ کی نہختی ووشک و برنگ
 ﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ ثابا وات زانی ﴿أَنْ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيِّ﴾ کہ ماوہ لانی نہ شکہوت و نابلس
 (نہو بہرہی ناویانی تیا نو سرا بوو) ﴿كَأُولَئِكَ نَبْشَتِمْغِبًا﴾ نہ وان لہ ناو نیشانہ کانی نیمہ دا شستکی
 سہر سورہیتہر بوو ؟ ﴿إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ﴾ کاتی کومہ لہ گہنجیک بہ نایان بردہ بہر
 نہ شکہوتہ کہ ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَمِينٌ لِّذَلِكَ رَحْمَةً﴾ ووتیان نہی بہرہ ردگارمان لہ لایہن خوتہ وہ
 دہ حمہ تیکمان پی بیہ خشہ ﴿وَهَبْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَحْمَةً﴾ وہ فہراہم بیتہ بزمان لہم کارہی کہ واین نیاید
 پی راست و پژگاری ﴿فَضَرَبْنَا عَلَى آذَانِهِمْ﴾ جا نیمہ ش (دو عاکہ پانمان گیرا کردو) بہرہ دمان
 ہیتا بہ سہر گویاندا ﴿فِي الْكَهْفِ مِائَتِينَ عَشْرًا﴾ لہو نہ شکہوتہ دا چند سال (خہ ومان لی خستن) ﴿وَلَمْ
 يَتَغَيَّرْ﴾ لہ پاشان خہ بہرمان کردنہ وہ ﴿لِيَعْلَمَ﴾ بوزہوی دہر بخہین ﴿أَيُّ الْحِزْبَيْنِ﴾ لہو دوو
 ناقمہ کامیان ﴿أَخَصَّ لِمَا أَلْسُوا أَمَدًا﴾ چاکتر ماوہی خہوی خویان دہ زمبرن (لہ نہ شکہوتہ کہ دا) ﴿وَلَمْ
 يَخَفْ﴾ نیمہ بوز دہ گپینہ وہ ﴿بِأَمْرِ الْحَقِّ﴾ ہہ والی نہ وان بہر نک و راستی ﴿إِنَّهُمْ فَتْيَةٌ﴾
 بہ راستی نہ وانہ کومہ لہ لاوینک بوون ﴿عَامِسُوا بِرَبِّهِمْ﴾ باوہریان ہیتا بوو بہرہ ردگاربان ﴿وَرَزَقْنَاهُمْ
 مِنْهُ﴾ نیمہ ش رستمونیمان زیاد کردن ﴿وَوَرِثْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ و دلیانمان بہہیز کرد (لہ سہر
 نہو باوہرہ) ﴿إِذْ قَامُوا﴾ لہ کاتیکدا ہستان واپہ رین ﴿فَقَالُوا رَبَّنَا﴾ ووتیان بہرہ ردگاری نیمہ
 ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بہرہ ردگاری ناسمانہ کان و زہوی یہ ﴿لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا﴾ نیمہ ہر گیز
 بیجگہ لہو بہر ستر اوینکی تر ناہرستین ﴿لَقَدْ قُلْنَا إِذْ شَطَطًا﴾ (نہ گہر جگہ لہ خواشتی تر بہرستین)
 سویند بہ خوا نہو کاتہ درومان ووتوہ ﴿هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا﴾ ناوہ وانہ گہ لہ کی نیمہن ﴿أَتُخَذُوا مِنْ
 دُونِهِ إِلَهًا﴾ بیجگہ لہ خوا بہر ستر اوی تریان بوزخویان بریار داوہ ﴿لَوْلَا نُتُوْنُ عَلَيْهِمْ﴾ دہی با بویان
 بیہینہ وہ ﴿بِسُلْطَانٍ بَيْنَ﴾ بدلگہ و نیشانہی دوون و ناشکرا ﴿فَمَنْ أَظْلَمُ مِنْ﴾ دہی کئی ستم کارترہ لہو
 کہ سہی ﴿أَفَرَأَيْتَ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ کہ درو ہلہ سستی بہدہم خودا وہ ﴿

﴿وَإِذْ أَنْتُمْ مُخْرَجُونَ مِنْ دُونِ الْكَهْفِ﴾ (نہی ہا وہ لانی نہ شکہوت) کاتینک تئوہ دورہ ہر یزیتان گرت لہوان (لہو بی باوہ رانہ) ﴿وَمَا يُعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ و لہو (ہر ستر او) انہش بیجگہ لہ خودا دہیان ہر ستن ﴿فَأَوَّاهٍ إِلَى الْكَهْفِ﴾ دہی کہوایہ بہنا بہرنہ نہ شکہوتہ کہ ﴿يَنْشُرُ لَكُمْ رُزْقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ ہر و ہر دگارتان بلاوی دہ کاتہوہ بؤتان بہرہی و ہر حمہتی خوی ﴿وَيُخَوِّضُ لَكُمْ﴾ و بؤتان فہراہم دہ ہیئت ﴿مِنْ أَمْرِكُمْ يَرْفَعُ﴾ لہم کارہ تاندا ہوی گوزہ ران و زیانتان ﴿وَيَرَى الشَّمْسُ إِذَا طَلَعَتْ﴾ خور دہ بیسی کاتینک کہہ لہ دیت ﴿تَرْوُ عَنْ كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ﴾ لہ لای راستی نہ شکہوتہ کہیان دہ دات ﴿وَإِذَا غَرَّتْ وَقْرُهُمْ﴾ کاتینکیش ناوا دہ بیت لای دہا لییان ﴿ذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای چہ ہدا ﴿وَهُمْ فِي قَعْرِ وَادٍ﴾ لہ کاتینکدا نہوان لہ ناو بؤشایی فراوانی نہ شکہوتہ کہدان ﴿ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ تہوہ ہہندیکہ لہ بدلگہ و نیشانہ کانی خوا ﴿مَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ ہر کہسی خوا ریتنموونی بکات ﴿فَهُوَ الْهَاشِيءُ﴾ تہنہا تہو کہسہ ریتنموونی کراوہ ﴿وَمَنْ يُضِلِلْ﴾ و ہر کہسیش گوسرا بکات ﴿فَلَنْ يَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُرْسِدًا﴾ تہوہ دہست ناکہوی بوی ہیچ ہشویان و ری نیشانہ رینک ﴿وَيَحْسَبُهُمْ آتِقَاتُ﴾ (تہ گہر بیان بیست) وا دہزانت بہ خہ بہرن ﴿وَهُمْ رُؤُودٌ﴾ کہ چی خہوتوون ﴿وَتَقْلِبُهُمْ﴾ وہ تہو (خہوتوون) انہ تہم دیو و دیویان پی دہ کہین (بؤ تہوہی لاشہ بان تینک نہ چیت) ﴿ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ﴾ بہ لای راست و بہ لای چہ ہدا ﴿وَلَكَّهُمْ بَاسِطٌ يَرْزُقُهُ﴾ و سہ گہ کہیان ہر دوو دہستی دریز کرد بوو ﴿بِأَلْوَصِيَّةٍ﴾ لہ بہر دہر گای نہ شکہوتہ کہدا ﴿لَوْ أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ﴾ تہ گہر سہیر نکت بکر دناہہ ﴿لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا﴾ بیگومان بہ راکردن بہرہو دوا دہ گہراپتہوہ ﴿وَلَمَّا لَمَسْتُمْ مِنْهُمْ رُغْبًا﴾ و ہر بہ دل لییان دہترسایت ﴿وَوَكَّدَ لَكَ بَعْثُهُمْ﴾ نابہو شتوہ (لہ خہو) خہ بہر مانکر دتہوہ ﴿لِنِسَاءِ لَوَائِيْنَهُمْ﴾ بؤ تہوہی ہر مسیار لہ یہ کتری بکہن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ﴾ یہ کیکیان وونی ﴿كَفَرْتُمْ﴾ چہ ندہ ماوندہ تہوہ (بہ خہوتووسی) ﴿قَالُوا﴾ (ہہندیکیان) ووتیان ﴿لَيْسَ أَتَيْنَاكُمْ مِنْ غَيْرِ يَوْمٍ﴾ رورینک یا کہ متر لہ رورینک ماوینہ تہوہ ﴿قَالُوا أَزْنَكُمْ أَفْطَمَ بِمَا لَيْسَ لَكُمْ﴾ (ہہندیکی تریان) ووتیان ہر و ہر دگارتان زانترہ بہ ماوہی مانہوہ نان ﴿فَانْهَضُوا أَخَذَ بَؤْرُقُكُمْ هَذِهِ﴾ دہ یہ کینکتان ہم دراوہ (زیرہ) نان بنیرن ﴿إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ بؤ ناو شار ﴿فَلْيَنْظُرْ أَهْلُ الْمَدِينَةِ﴾ با سہیر کات کنی (لہ خہلکی شار) خوراکہ پاکترہ ﴿فَلْيَنْظُرْ بَؤْرُقُكُمْ﴾ تہوہ بالہوہ خوراکتان بؤ بہیتیت ﴿وَلْيَسْأَلْهُمْ﴾ با نہرم و نیان و لہ سہر خؤ بیت لہ ہہلسو کہوتیدا (نا نہ تاسریتہوہ) ﴿وَلَا يُشِيرَنَّ بِكُمُ أَحَدٌ﴾ و کہس لہ تئوہ ناگادار نہ کات ﴿إِنَّهُمْ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ﴾ چونکہ بیگومان تہ گہر تہوان ہشان بزائن ﴿يَرْجَحُوكُمْ﴾ بہر د بارانسان دہ کہن ﴿أَتُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ﴾ یان دہتان گیر تہوہ بؤ ناو نایستہ کہی خویان ﴿وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذَا أَبَدًا﴾ تہو کاتہ تئوہ ہر گیز رزگارتان نابیت ﴿

﴿وَعَذَابُكَ أَشَدُّ مِنْكَ لَظْمًا﴾ (پاش سہدان سالن) ثا بہو شیوہ خہلکمان ناگادار کرد بہ سہریاندا
 ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ بڑو تہوہی ہزانسن کہہ بنگومان بہ لیتی خواہ استہ ﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾
 وہ دلباسن کہہ بڑوی دواہی گومانہی تیدانیہ ﴿إِذْ يَتَنَزَّلُ الْمُتَنَزِّلُ﴾ (خہلکی مان ناگادار کرد
 بہ سہریاندا) لہ کاتیکدا تہو خہلکہ کیشہیان بوہ لہ نتوان خویاندا ﴿أَمَرَهُمْ﴾ دہربارہیان
 ﴿فَقَالَ الْإِنشَاءُ عَلَيْهِمْ نَبِيًّا﴾ جا (ہہندیکیان) ووتیان چہند خانوویہ کیان بہ سہرہوہ دروست بکہن
 ﴿رَبُّهُمْ أَكْبَرُ مِنْهُمْ﴾ پەرورہد گاریان ناگادارنرہ پی یان ﴿قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ﴾ تہوانہی کہہ زان
 بوون بہ سہر کار و باری تہو کومہ لہدا ووتیان ﴿لَسْتَ بِذِي قُوَّةٍ عَلَيْهِمْ فَسَاجِدًا﴾ بنگومان مزگہ ووتیکیان
 بہ سہرہوہ دروست دہ کہین ﴿سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّاغِبَةٌ فَلَهُمْ كَلْبُكُمْ﴾ تہوسا ہہندیکیان دہلین (تہو لاوانہ)
 سنی کہہ سن و چوارہ میان سہ گہ کہہ یانہ ﴿وَيَقُولُونَ حَتَّٰهُنَا سَاعِدُهُمْ فَكَلْبُهُمْ﴾ وہ ہہندیکی تریان
 دہلین پیتچ کہہ سن و شہشہ میان سہ گہ کہہ یانہ ﴿رَجَعْنَا بِالْحَبِيبِ﴾ تہمانہ قسہی پی بہ لگہن (تفہنگ
 بہ تاریکہ شہوہ دہلین) ﴿وَيَقُولُونَ مَسْعَاةً وَرَأَيْنَاهُمْ كَلْبُهُمْ﴾ ہہندیکی تریان دہلین تہوانہ جہوت
 کہہ سن ہشتہمہ کہہ یان سہ گہ کہہ یانہ ﴿قُلْ رَبِّيَ أَعْلَمُ بِعَذَابِهِمْ﴾ (تہی موحمہمہد) بلی پەرورہد گارم
 زانترہ بہ زمارہیان ﴿مَّا لَكُمْ بِهِمْ إِلَّا قَلِيلٌ﴾ کہہ مہک نہ بیت لہ خہلکی کہہ س زمارہیان نازانیت
 ﴿فَلَا تَعَارَ فِيهِمْ﴾ کہہ وانہ (تہی موحمہمہد) لہ بارہیانہوہ دہمہ قالی مہ کہہ ﴿إِلَّا مِرَّةً ظَهَرَ﴾ جگہ لہ
 دہمہ قالیہ کی ناشکرا و ناسان (تہنہا تہوہ بلی کہہ لہ فوراندا بڑو ہاتوہ) ﴿وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا﴾
 وہ لہ بارہیانہوہ ہر سیار لہ کہہ سیان (خواہن نامہ کان) مہ کہہ ﴿وَلَا تَقُولُ لِنِسَائِي﴾ بڑو (کردنی) ہبچ
 شتیک مہلی ﴿إِنِّي قَاعِلٌ ذَٰلِكَ عَذَابًا﴾ بنگومان من سبہینی تہو شتہ دہ کہہ ﴿إِلَّا أَنْ يَنْصَأَ اللَّهُ﴾ مہ گہر
 (لہ گہلی دا بلینیت) تہ گہر خواہیہ ویت ﴿وَأَذْكُرُ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ﴾ ہہر کاتی (ان شاء اللہ) ت لہ بیر چوہ
 کہہ ی بیرت ہاتہوہ بلی ﴿وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِّي رَبِّي﴾ بلی تہو میندہ وارم پەرورہد گارم پرنموونیم بکات
 ﴿لَا أَقْرَبُ مِنْ هَٰذَا رَسَدًا﴾ بڑو پنگاہہ کی نزیکتر (لہ راستی) لہمہ ﴿وَلَيْسَ أَلْفٌ بِكَفِيفَةٍ﴾ (تہو کومہ لہ
 لاوہ) مانہوہ لہ ناو تہشکہ و تہ کہہ یاندا (بہ خہوتووی) ﴿تِلْكَ مَائِدَتِي مِنْ رَبِّي﴾ ماوہی سنی سہد سال
 (بہ سالی ہدتاوی) ﴿وَأَزْدًا دُونَ ذَٰلِكَ﴾ تہ سالی تریشیان زیاد کرد (تہ گہر بہ سالی مانگی عہرہی حساب
 بکرت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيُحْمَلُوا﴾ بلی خوا زانترہ بہ ماوہی مانہوہیان ﴿لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾
 تہنہا بڑو خواہ زانی نہینی ناسمانہ کان و زہوی ﴿أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ﴾ نای (خودا) ج بیا و بيسہرہ
 ﴿مَّا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ﴾ بنبجگہ لہ (خوا) ہبچ ہشتیوانیکیان بڑوہی ﴿وَلَا بُشْرَا فِي حُكْمِهِ﴾ لہ خدا
 کہہ سیش ناکات بہ ہاویہ شنی خوی لہ فہرمانی دا ﴿وَأَقْبَلْ مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ﴾ بخویندہرہوہ تہوہی کہہ
 وہ حیت بڑو کراوہ ﴿مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ﴾ لہ فورانسی پەرورہد گارت ﴿لَا مَبْدُولَ لِحُكْمِيَّتِهِ﴾ کہہ س نیہ
 بتوانیت و تہ کانی تہو بگوریت ﴿وَلَنْ نَجْعَدَ مِنْ دُونِهِ مِثْلَهُ﴾ ہہر گیز بہ نایہ کت دہست ناکہ ویت
 بنبجگہ لہ خوا بہ نای بڑو ہریت ﴿

﴿وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ﴾ خُوت را گرہ لہ گھان نہ وانہی ﴿يَدْعُونَ رَبَّهُمْ﴾ لہ پەر وەر د گاریان دہ پارتنہ وہ
ویادی نہ و دہ کمن ﴿وَدَّيْبِرْسْتَن﴾ ﴿يَا لَعَذْرَةَ الْأَعْبَسِي﴾ بہ بانیان و نیواران ﴿يُرِيدُونَ وَجْهَكَ﴾ کہ مہ بہ سنیان
دہ زامہندی خوابہ ﴿وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ﴾ چا وہ کانت لہ وان لامہ دہ و وەر مہ گیرہ ﴿بِقَوْلِ سَانِي بِي﴾
با و ہری دہ ولہ مہند ﴿ثُمَّ يَدْرِيَنَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ کہ جوانی و رازا و ہسی زبانی نہم دونیای دہ ویت
﴿وَلَا تَطْلُعْ مِنْ﴾ و بہ گونی کہ سینک مہ کہ ﴿أَعْيُنَكَ أَفْبَهُ عَنْ ذِكْرِكَ﴾ کہ دلیمان لہ یادی خومان بِن ناگا کردہ
﴿وَأَتَّعِ هَوَاكَ﴾ و شوینی ہہ و او نارہ زووی خوی کہ و تو وہ ﴿وَكَانَ أَمْرُهُ رُطْبًا﴾ ہہ مو و کارہ کانی خراب و
لہ سنو و دہر چو وہ ﴿وَقُلِ الْحَقُّ﴾ بلی حق (نہم قورناتہ) ﴿مِنْ رَبِّكَ﴾ لہ لایہن پەر وەر د گارناتہ وہ
ہاتو وہ ﴿فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ﴾ جا ہہر کہ سنی دہ ویت با با و ہرینتی ﴿وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ﴾ و ہہر کہ سیش
دہ ویت با بِن با و ہرینت (نہم ش جوری کہ لہ ہہر شہ و سہر زہشت) ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ﴾
بہ راستی نیمہ نامادہ مان کردو وہ بؤ سستہ مکاران (بِن با و ہر ان) ﴿كَانَ الْأَعْلَىٰ بِهَرْمِ سِرِّهَا﴾ ناگریک کہ
بلنسہ کہی (وہ کو رہ شمال) دہ وریان دہ دات ﴿وَإِنْ يَسْتَعْجِلْ﴾ وہ نہ گہر (لہ تینوانا) ہا واری ناو
یکہن ﴿يُعَاثِرُوا بِأَكْوَابِ الْغَيْبِ﴾ ناوکیان بؤ دہ ہتری و ہک مسی تو وہ (یا و ہک چلک و چہ پہلی رن و
زہیت واہ) ﴿يَشْرَبُونَ الْخَافِرَ﴾ رو و دہم و چا وہ کان دہ برینتی ﴿يَشْرَبُونَ الشَّرَابَ﴾ نای چ خوار دہ و ہہ کی
پیس و خرابہ ﴿وَمَسَاءَتٌ مَّرْقَفًا﴾ و نای چ شوین و جینگایہ کی خرابہ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾
بہ راستی نہ وانہی کہ با و ہریان ہتا وہ ﴿وَتَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کردو ہی چاکہ بیان کردو وہ ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ﴾
﴿أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾ بنگومان نیمہ پاداشتی نہ وانہ و ون ناکہین کہ کردو ہی چاکیان کردو وہ ﴿إِنْ﴾
﴿أُولَئِكَ لَهُمْ﴾ بؤ نہ وانہ ہدیہ ﴿جَنَّاتٌ عَدْنٍ﴾ بہ ہشتائیکی ہہ مہشہیی ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ کہ
دو بارہ کان بہ زیر باندا دین و دہ جن ﴿يَجْنُونَ فِيهَا﴾ دہ ازینرینہ وہ لہو (بہ ہشتانہ) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ﴾
بہ بازنی زوری ثالثون ﴿وَيَلْبَسُونَ فِيهَا أَخْضَرَ﴾ وہ پوشاکی سہوز دہ پوشن ﴿مِنْ سُفْرٍ وَاسْتَرْقَوْا﴾ لہ
ناوریشمی تہنک و نہ ستور ﴿مُتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ﴾ پال دہ دہنہ وہ لہو (بہ ہشتہ) دا بہ سہر کورسی
و بہ ہشتہ کاتہ وہ ﴿يَتِمُّ الْوَسْوَ وَالْحَسَنَاتُ مَرْقَفًا﴾ نای چہند پاداشتیکی چاکہ و جینگایہ کی خوشہ ﴿و﴾
﴿وَأَصْبِرْ لَهُمْ مَثَلًا﴾ (نہی مو حہ مہد ﴿بِ﴾ بویان بگیریہ رہ وہ نمو ونہی ﴿رَحْمَانٍ﴾ نہ و دوو پیاوہ ﴿جَعَلْنَا﴾
﴿لَاخِذِيهَا﴾ دابو ومان بہ بہ کیکیان (کہ بِن با و ہر بؤو) ﴿جَعَلْنَا مِنْ أَعْيُنِكَ﴾ دوو باخ لہ ہہ مو و جو وہ
نریبہ ک ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا بَخْلًا﴾ بہ دار خورما دہ وری ہہر دوو باخہ کہ مان دابو و ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُجْجًا﴾
لہ تیان نہ و دوو باخہ دا کشتو کالمان فہرا ہم ہتا بو و (بوی) ﴿يَكْنُ الْأَجْنَيْنَ﴾ نانت اکتلیا ہہر دوو
باخہ کہ ہری چاکیان گرتبو و ﴿وَلَمْ تَقْطِرْ مِنْهُ شَيْئًا﴾ ہیچیان لی خہ سار نہ بو و بو ﴿وَقَدْ قَرَّبْنَا بَيْنَهُمَا نَهْرًا﴾
و لہ تیان نہ و دوو باخہ دا کانیو یکمان ہہلقولاندبو و (بؤ ناو دانیان) ﴿وَكَانَ لَهُ نَهْرٌ﴾ ہہر و ہا
(خا و ہنی نہ و دوو باخہ) مان و سامانی زوری ہہ بو و (لہ ثالثون و زیو و شتی تر) ﴿فَقَالَ لَصَاحِبُهُ﴾ و ہو و ہو و ہو و ہو
جا بہ ہا وری (نیماندارہ ہہزارہ) کہی ووت لہ کاتیکدا کہ قسہی لہ گہ لدا دہ کرہ ﴿إِنَّا أَعْلَمُ﴾
﴿مِنْكَ مَا لَا﴾ من مال و سامانم لہ تو زور ترہ ﴿وَأَعْرَفْنَا﴾ کو و کال و خزمہ تکاریشم زیاترہ ﴿

﴿وَتَحَلَّ جَنَّتُهُ﴾ (ہی باوہرہ کہ بیان) چو وہ ناو باخہ کہ یہ وہ ﴿وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ﴾ لہ کاتیکدا کہ مستہم کاربوو لہ خوی ﴿قَالَ مَا أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَذِهِ أَهْلًا﴾ ووتی باوہرہ ناکہم ہر گیز نہم باخہم لہ ناو بچیت ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ باوہریش ناکہم پروزی دواپی بیت و پرو بدات ﴿وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَى رَبِّي﴾ سویند بی خو نہ گہر (ہاش مردن) بمگیر نہ وہ بولای پەرورہ دگارم ﴿لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا﴾ بینگومان باشتر لہم باخہم دہست دہ کوی ﴿قَالَ لَهُ صَاحِبُهَا﴾ ہاوری (نیماندارہ) کہی پتی ووت ﴿وَهُوَ يُخَاوِرُهُ﴾ لہ کاتیکدا کہ گفتوگوی لہ گہ لدا دہ کرد ﴿أَكْفَرْتَ بِاللَّهِ خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ﴾ نایا تو بی باوہریت بہو زاتمہی کہ توی لہ خاک دروست کردوہ ﴿تُرَابٍ مِّنْ تُطْفَأُ﴾ باشان لہ دلوپہ ناوینک ﴿ثُمَّ سَوَّيْكَ رَجُلًا﴾ باشان کردویتی بہ پیانو ﴿لَا كُنَّا أَهْلًا لِلَّهِ رَبِّي﴾ بہ لام من ہر (دہ لیم) نہو خوا پەرورہ دگارم ﴿وَلَا أَشْرَافُ عَلَى أَحَدٍ﴾ و ہیج کہ سیش ناکہم بہ ہاوبہشی پەرورہ دگارم ﴿وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ﴾ وہ باکاتی چوینہ ناو باخہ کہ تہوہ ﴿قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ﴾ بنو تایہ ہرچی خوابیہوی (ہر تہوہ دہ بیت) ﴿لَا تُقِرُّ إِلَّا بِأَنَّهُ﴾ ہموو توانایہ کیش ہر بہ دہس خواہ ﴿إِن تَرَىٰ أَنَا أَعْلَمُ مِنْكَ﴾ نہ گہر تو من دہینی لہ تو کہ متریش ﴿مَا لَا وَرَاقَ﴾ مال و دارایی و مندالم ہدیہ ﴿فَعَسَىٰ رَبِّي﴾ ٹومیدم وایہ کہ پەرورہ دگارم ﴿أَن يُزَيِّنَ خَيْرًا لِّمَن جَنَّتِكَ﴾ چاکسر لہ باخہ کہی قوم پی بدات ﴿وَيُرْسِلْ عَلَيْهَا حُمْحُمًا مِّنَ السَّمَاءِ﴾ و بہ لا و برو سکہ یہ کیش لہ ناسمانہ وہ بنیریت بولایہ کہی تو ﴿فَتَصْبِحُ صَوِيدًا أَلْقَا﴾ جا (باخہ کہت) بیت بہ زہویہ کی ووشکی ساف و خلیسک ﴿أَوْ تَصْبِحُ مَاوًا غَوْرًا﴾ یان تاوہ کہی پو بچی بہ ناخی زہویدا ﴿فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ مَطْلَبًا﴾ نیر ہر گیز نہ توانی بیدوزینہ وہ ﴿وَأَلْحِظْ يَسْرِي﴾ سامان و ہر و ہو وہ کہی لہ ناویرا (بہ ہورہ برو سکہ سوتا و نہما) ﴿فَأَصْبَحَ يَفْلِكُ كَفْتِهِ﴾ نہمجا کابرش لہ داخا دہسہ کانی دہپرواند و دہیدان بہ یہ کدا ﴿عَلَىٰ مَا أَلْفَىٰ فِيهَا﴾ لہ سہر نہو مالہی کہ خہرجی کردبوو (لہ باخہ کہیدا) ﴿وَمِنْ حَارَّةٍ عَلَىٰ غُرُوشِهَا﴾ لہ کاتیکدا (کہ پری) باخہ کہی ہموو کہو توون بہ سہر بہ کدا ﴿وَيَقُولُ يَٰأَيُّهَا﴾ (جا لہ ہاشہ پروڑدا) دہ لیت : خوزگہ ﴿لَا أَشْرَافُ عَلَى أَحَدٍ﴾ کہ سم نہ کردایہ بہ ہاوہلی پەرورہ دگارم ﴿وَلَوْلَا أَنَّهُ فَتَصْرُوهَ﴾ کہ ساتیک نہبوو یارمہتی بدن و بین بہ ہانایہ وہ ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ بیتجگہ لہ خوا ﴿وَمَا كَانَ مُنْتَصِرًا﴾ خویشی سہر کہو توو نہبوو ﴿هَٰذَاكَ أَوْلَىٰ لِلَّهِ لَخَقِيَ﴾ لہو شوینانہدا پشتیوانی تاییہتی خوی راست و حہقہ ﴿هُوَ خَيْرُ نَوَابَا﴾ ہر تہویش چاکترین باداشت تہداتہ وہ ﴿وَحَيْرُ حَقْبَا﴾ و سہر تہنجامی باشیش (بہ نیمانداران) دہ دات ﴿وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلَ الْخَيْرِ الدُّنْيَا﴾ (تہی مو حہ محمد ﷺ) بہتہرہ وہ بولہو (بی باوہر) اتہ نموونہی ژیاپی دونبا ﴿حُكْمًا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ و ہک بارانیک وایہ لہ ناسمانہ وہ دہبیارنیں ﴿فَلَن نَّظْلِيَنَّكَ الْأَرْضَ﴾ نہو سا جورہ ہا روای زہوی (بی دہرویت و) دہرون بہ ناو بہ کدا ﴿فَأَصْبَحَ حَشِيمًا تَذُرُّهُ الْأَرْبَعُ﴾ نہمجا دہیتہ پوش و بہ لاش و با پرش و بلاوی دہ کانہ وہ ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا﴾ وہ خوا ہمیشہ بہ توانا و دہسہ لات دارہ بہ سہر ہموو شیتیکدا ﴿

﴿الْمَالُ وَالْأَنْسُونَ رِيشَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ مال و کور و کال جوانی و زینہ ہی زبانی دونیان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کرموہ چاکہ کان کہ (پاداشتیان) دہمیتوہہ ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ پاداشتیان چاکترہ لای پەرورہ دگارت ﴿وَحَيْرٌ أَمَلًا﴾ و زیاتر جینگہ ی نومیدن (لہ مالی دونیا) ﴿وَيَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْجَارُ﴾ وہ (یادیان خەرہوہ) رورزی کہ شاخہ کان دہخہبنہ ری ﴿وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً﴾ و پرووی زہوی بہ پرووی و تہختی دہبینی ﴿وَحَشَرْنَاهُمْ﴾ و ہموو (خہلکی) کز دہ کدینہوہ ﴿فَلَمْ تَجِدْ لَهُمْ لِقَاءَ رَبِّهِمْ﴾ و ہیچ کہ سیان بہجی ناہیلین ﴿وَعَرَّضُوا ظُهُورَهُمْ لِلْعَذَابِ﴾ و ہموو (نادہمی) لہ بہر دہم پەرورہ دگارتدا ریز دہ کرین ﴿لَقَدْ جِئْتُمُونَا﴾ سویند بہ خوا دینہوہ بۆ لامان ﴿كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ہر بہو شیوہی کہ یہ کہم جار دروستمان کردن (بہ پرووی و بی بہرگی) ﴿بَلْ رَعَيْنَاهُمْ﴾ بہ لام ئیوہ گومانان و ابو ﴿أَلَنْ جَعَلْنَا لَكَ مَوَدَّةً﴾ کہ نیمہ کاتیک دانانین بۆ (لیر سینہوہ) تان ﴿وَوَضِعَ الْكِتَابَ﴾ نامہی کرموہ کان دابہش دہ کریت (دہدرتہ دہستی راسٹ چاکان و دہستی چہپی تاوانباران) ﴿فَعَزَّيْنَا الْمَلَجِينَ﴾ تہمجانا و انباران دہبینت ﴿مُسْتَفِيقِينَ﴾ زور دہترسن لہو (ہموو تاوان و خرابہ) ی کہ تنیدایہ ﴿وَيَقُولُونَ قَتَلْتَنَا﴾ و دہلین نای ہاوار بۆ نیمہ ﴿مَالِ هَذَا الْكِتَابِ﴾ تہم نامہ و دہفترہ جیہ ؟ ﴿لَا يَذَّكَّرُ بِهِ أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ ہیچ کرموہیہ کی بچووک و گہورہی بہجی نہ ہشتوہ و قواری کردوہ ﴿وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا خَيْرًا﴾ ہر کرموہیہ کیان کردیت (تیایدا) نامادہیہ ﴿وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَنَّكَ﴾ و پەرورہ دگارت مستہم لہ کہس ناکات ﴿وَلَا فُلَانًا﴾ اَلْمَلَأْتُمْكُمْ اسْجُدُوا لِآدَمَ ﴿بیریان بہتہرہوہ) کاتیک بہ فریشہ کانمان ووت سورژدہ بہرن بۆ نامدہم ﴿فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ تہوانیش ہموو سورژدہیان برد جگہ لہ ئیلپس (شہیتان) تہبیت ﴿كَانَ مِنَ الْجِنِّ﴾ کہ لہ پیری جنو کہ کان بوو ﴿فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ﴾ بۆیہ لہ فرمانی پەرورہ دگاری دہرچوو ﴿أَفَتَسْتَكْبِرُونَ﴾ و دُرِيتُہ دہی ثابا ئیوہ (تہی نامدہ میزادہ کان) تہوو تہوہی دہ کہنہ ﴿أُولَئِكَ مِنْ دُونِ﴾ دُوسٹ و پشتیوانی خوتان لہ جباتی من ﴿وَهُمْ لَكُمُ عَدُوٌّ﴾ لہ کاتیکدا کہ تہوان دورمنی ئیوہن ﴿بَشَرًا لِّلْفَلِیْقِیْنِ بَدَلًا﴾ نای ج گورینہوہیہ کی خرابہ بۆ ستہمکاران ﴿مَّا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ من تہوان (شہیتان و تہوہی) م نامادہی دروست کردنی ئاسمانہ کان و زہوی نہ کردوہ ﴿وَلَا خَلْقَ النَّاسِ﴾ ہرہوہا لہ (کائی) دروست کردنی خوشباندہ (نامادہم نہ کردوون) ﴿وَمَا أَكُنْتُ مَسْجُودًا لِلْمُضِلِّیْنَ عَصَا﴾ وہ من ہر گیز گومراکہر انہم نہ کردوہ بہ یارمہتی دہری خنوم ﴿وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءَی الَّذِیْنَ رَعَّمْتُمْ﴾ رورزیک دہبیت کہ خوا دہفرموی بانگی تہو بتانہ بکہن کہ لاتان و ابو و ہاویہشی منن (با یارمہتیتان بدہن) ﴿فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِیْبُوا لَهُمْ﴾ تہوانیش بانگیان دہ کہن بہ لام وہ لامبان نامدہنہوہ (و نایہن بہ ہاواربانہوہ) ﴿وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوَدَّةً﴾ وہ نیمہ لہ ئیوانیاندا شیونکی پیر نازارمان داناوہ ﴿وَرَدَّ الْمُمَجِّرُونَ النَّارَ﴾ وہ تاوانباران ناگری دوزخ دہبینن ﴿نَظَرُوا النَّارَ مُوقِعُوهَا﴾ و ہموو دہزانن و دلنیان کہ دہچنہ ناوی و تہی دہ کہون ﴿وَلَمْ یَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا﴾ و رینگایہ کیان دہست ناکہوی بۆ گہرانہوہ لہو (ناگرہ)

﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند بہ خواہہ راستی نیمہ لہم قورثانہ داہینا ومانہ تہ وہ ﴿لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾
ہم موو جزورہ نموونہ یہ کہ بڑ خہ لکی ﴿وَكَانَ الْإِنْسَانُ﴾ بہ لام ہمہ میسہ نادہ می ﴿أَكْفَرُ شَيْئًا وَجَدَلًا﴾
لہ ہم موو شتی زیاتر موجدہ لہ و دہ ماقالی دہ کات ﴿وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَى﴾
ہیج شتیگ کہ رینگری لہ خہ لک نہ کردوہ کہ باوہ ربہینن کاتیک ہیدایہ ت و رینموونیان بڑہات
﴿وَيَسْتَعِزُّوْنَ أَنْزَلْنَاهُ﴾ و داوی لی سوردن بکہن لہ پەروردگار یان ﴿إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ﴾ جگہ
لہ وہی و ہک نومہ تانی پینسینانیاں لی بیت و (سزای خود لہ ناویان بیات) ﴿أَوَلَا يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ فَبُلَا﴾
یان سزا رو بہ روویان بیتہ وہ (بہ چاوی خویان بیینن) ﴿وَمَا تَرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ﴾ نیمہ پینغہ مہر انعمان
ناردوہ ﴿إِلَّا الْمُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ﴾ تہنہا مورڈہ دہر و ترستہر بن ﴿وَنَجْدِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ﴾
نہوانہی کہ بیباوہرن بہ ناہدی و بہ تال دہمہ قالی دہ کهن ﴿لِنُجْضُوا بِهِ الْحَقَّ﴾ بڑ نہ وہی (ثابینی) راستی
پی لہ ناو بہرن ﴿وَأَنذَرُوا آلَ لُوطٍ﴾ نایہ تہ کانی من (کہ قورثانہ) و نہو ہرہ شانہی پنی
ترستہرون بہ گالتہ یان دہ زانین ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ کی ستہ مکارترہ لہو کہ سہی کہ
نامور گاری کرا بیت بہ نایہ تہ کانی پەرورد گاری ﴿فَأَعْرَضَ عَنْهَا﴾ بہ لام نہو گوی ی پی نہ داو ﴿وَلَوْ أَنَّ
مَا فَدَمَتْ بِذُنُوبِهِمْ﴾ و نہو تاوانانہی کہ کردوہ تی لہ بیری خوی بیاتہ وہ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً﴾ بہ راستی
نیمہ چہند پەر دہ یہ کی نہ مستور مان داوہ بہ سہر دلپاندا ﴿أَنْ يَفْقَهُوْهُ﴾ تا تیتہ گہن (لہ نایہ تہ کانی نیمہ)
﴿وَلَوْ أَنَّ إِلَهُهْمُ وَقُرْآنُ﴾ وہ قورسی و کہر یمان خستو تہ گویانہ وہ (تا راستی نہ بیستن) ﴿وَأَنْ نَّذَعُ عَنْهُمْ إِلَى الْهُدَى﴾
جا نہ گہر یانگیان بکہیت بڑ سہر رینگای راست ﴿فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذْ أَبَدْنَا﴾ نہوانہ ہر گیز ہیدایہ ت و ہر ناگرن
﴿وَرَبُّكَ الْعَزِيزُ ذُو الرِّحْمَةِ﴾ پەرورد گارت لی سوور دہی خواوہن ہزہ یسہ ﴿لَوْ أَنَّا جَعَلْنَاهُمْ حُكَّامًا﴾
تہ گہر تولہ یان لی ہسہ تی بہ ہزی نہو (ناوانانہ وہ) ی کہہ کردوویانہ ﴿لَعَجَلُنَا لَهُمُ الْعَذَابَ﴾ بنگومان بہ
پہلہ سزای سہختی بڑ دہناردن ﴿بَلْ لَّهُمْ مَوْعِدٌ﴾ بہ لام بڑ (سزادانی) نہوان کاتیکی دیاری کراوہ یہ
﴿أَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْيِدًا﴾ بیتجگہ لہو (خواہیہ) ہیج پەنایہ کیان دہست ناکہ وئی (لہو سزایہ) ﴿وَلَوْ أَنَّ الْقُرْآنَ أَهْلَكَ عَنْهُمْ﴾
(دانیشتوانیان) ستہ میان کرد ﴿وَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرْ مَوْعِدًا﴾ و بڑ لہ ناو برد نیشیان کاتیکی دیاری کراومان
دانا ہوو ﴿وَلَوْ أَنَّ قُلُوبُنَا لَفُتِمَا﴾ (باسی نہو کاتہ بکہ) کہ مووسا بہ لاوہ ہر دہستہ کہی خوی ووت
﴿لَا تَبْرَحُ حَتَّىٰ تَبْلُغَ﴾ من ہر دہر دم ہدنا دہ گمہ ﴿مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ﴾ شوینی بہ یہ کہ گہیشتی دوو دہریاکہ
﴿أَوْ أَقْصَىٰ حَقْبًا﴾ یان ماوہ یہ کی دوور و دربڑ دہر دم ﴿فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ بَيْنَهُمَا﴾ جا کاتی گہیشتی نہو
شوینتی دوو دہریاکہ بہ یہ کہ دہ گہن ﴿فَلَمَّا جَاؤُنِيَا﴾ ماسی بہ کہ یان لہ بیر چوو (کہ و ہک تو بشوو بڑ
سہ فہرہ کہ یان پینان ہوو) ﴿فَأَخَذَ سَيِّدُ الْيَمِينِ سَرَّيَا﴾ جا (ماسیہ کہ خوی فری داو) رینگہی خوی
گرتہ پەر لہ ناو دہریاکہ داو (ناوہ کہ) لہ ت دہ ہوو و ہک خوی لی نہ دہ ہاتہ وہ ﴿

﴿فَلَمَّا جَاوَزَا﴾ جا کائی تپہ پر سن ﴿لَهُمْ شَوْنَتُهُ﴾ ﴿قَالَ لِقَتُهُ إِتَاغِدَا نَا﴾ (موسا) نہر مسووی بہ لاولہ
 بہر دہستہ کہی خوار دنہ کہ مان ہو بیتہ ﴿لَقَدْ لَقِيتُمَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا﴾ سویتند بہ خوا بہر راستی لہم
 سہ فہرہ ماندا دوو چاری ماندووی و زہ حمہت بووین ﴿قَالَ ارْجِعْ﴾ (لاوہ کہ) ووتی لہ بیر نہ
 ﴿إِذْ أَوْنَأَ إِلَى الصُّخْرِي﴾ کائی چو وینہ بہنا بہر دہ گہ ورہ کہ (ہو پشوودان) ﴿فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ﴾ جا بہر راستی
 من (لہوی) ماسیہ کہم لہ بیر چوو ﴿وَمَا السَّبِيلُ﴾ ہیچ شئی نہو (ماسیہ کہ ای لہ بیر نہر دہوہ) ﴿إِلَّا
 السَّبِيلُ أَنْ أَكُوْرُ﴾ کہ باسی بکہم ہوت ینجگہ لہ شہیٹان ﴿وَأَتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا﴾ (ماسیہ کہ زیندو
 بوہوہ و) بہ شہوہیہ کی سہر رنگای خوی لہ دہریاکہ گر تہہر ﴿قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَمْنَعُ﴾ (موسا) ووتی
 ٹیمہش نہوہ مان دہوہست ﴿فَارْتَدَّ عَنَّا إِذَا رِهَمًا﴾ نہمجا بہ شوینی خویاندا گہراندہوہ ﴿فَقَصَصْنَا﴾ بہ سہرنج
 دان ﴿فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا﴾ جا بہندہیہ کہ لہ بہندہ کائی ٹیمہیان دی ﴿عَاقِبَةً رَحِيمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ کہ لہ لاپہن
 خؤمانہوہ رہ حمہتسان ہندابوو ﴿وَوَعَلَّمْنَاهُ﴾ شمارہ زاشمان کردبوو ﴿مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا﴾ لہ زانیاری نایہنی
 خؤمان ﴿قَالَ اللَّهُ مُوسَى﴾ موسا بہو (بہندہ صالحہ) ہی ووت ﴿خَلِّ أَتَيْكَ﴾ نایا (ہاوہیہتیت بکہم و)
 شوینت بکہوم ﴿عَلَى أَنْ تَعْلَمَ﴾ ہو نہوہی فیرم بکہبت ﴿فَمَا أَتَيْتُ رُشْدًا﴾ لہو زانیاریہ راستہی فیری
 بووت ﴿قَالَ إِنَّكَ﴾ ووتی (بہ موسا) بہ راستی تو ﴿لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ ہدر گیز ناتوانی لہ گہن
 مندا خوت بگری ﴿وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَى﴾ تو چؤن خوت دہ گری لہ سہر ﴿مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خَبْرًا﴾ شئی کہ لہ
 رازو نہینسی نہو ناگادار نیت ﴿قَالَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا﴾ (موسا) ووتی نہ گہر خواہیہوی
 بہ خؤراگر دہمیینی ﴿وَلَا أَفْصِي لَكَ أَمْرًا﴾ و سہر پینچی لہ ہیچ نہر مانینکت ناکہم ﴿قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي﴾
 ووتی (بہ موسا) جا نہ گہر شوینتم کہ ووتی ﴿فَلَا تَقْلُبْنِي عَنْ شَيْءٍ﴾ نہوہ ہر مسیاری ہیچ شستیکم لی مہ کہ
 ﴿حَتَّىٰ أُخْبِرَ لَكَ بِشَيْءٍ ذِكْرًا﴾ ہہتا خؤم دہبارہی قسہت ہو دہ کہم (لہ نہہننیہ کہی ناگادارت دہ کہم) ﴿فَإِنْظَرْنَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ﴾ نہمجا پینکہوہ ہر دوو کیان رویشتن ہہتا سواری کہ شہنیہ کہ بوون
 ﴿حَرَقْنَاهَا﴾ (ہیاو چاکہ کہ) کہ شتیکہی کون کرد ﴿قَالَ لَحَرَقْنَاهَا﴾ (موسا) ووتی کہ شتیکہت کون نی کرد
 ﴿لِيُغْرِقَ أَهْلَهَا﴾ ہو نہوہی سہر نشینہ کائی (لہ دہریادا) نوتم بکہبت ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا﴾ سویند بہ خوا
 بہر راستی کارنکی زؤر خراب و ناشایستہت کرد ﴿قَالَ أَلَمْ أَقُلْ﴾ (بہندہ چاکہ کہ) ووتی نایا من نہم ووت
 ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ تو ہدر گیز ناتوانی خوت بگری لہ گہن مندا ﴿قَالَ لَا تُؤْخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ﴾
 (موسا) ووتی لینم پیورہ لہہر شہوہی (نہو مہرجہی داسان نابوو) نہہیرم چوو ﴿وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي﴾
 عسرا نہم زانیاری فیربوونہم لہ سہر قورس مہ کہ ﴿فَإِنْظَرْنَا﴾ نہمجا پینکہوہ ہر دوو کیان رویشتن
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا لَبِيتُمَا نَارَ لَاوِيكَ﴾ ہہتا گہشن بہ نازہ لاویک ﴿فَقُلْنَا﴾ بہ کسہر (ہیاو چاکہ کہ) نہو (نازہ لاوہی) کوشت
 ﴿قَالَ أَفَتَكُنَّ نَفْسًا رَكِيَّةً﴾ (موسا) ووتی کہ سبکی پاکسی ہی گوناہت ہروا کوشت ﴿يَغْيِرُ نَفْسِي﴾ ہی
 نہوہی کہ سبکی کوشنی ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا﴾ سویند بہ خوا بہر راستی کارنکی زؤر خراب و ناپہوات
 کرد ﴿﴾

﴿قَالَ أَمْ أُلْقِيَ لَدُنْكَ﴾ (بهنده چاکه که) وونی (به موسا) پېنم نه ووتیت ﴿إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا﴾ بېنگومان
نر همر گېز ناتوانی خوت بگری له گدل مندا ﴿قَالَ إِنْ سَأَلْتَهُ عَنِ شَيْءٍ بَعْدَهَا﴾ (موسا) ووتی نه گهر
دوای نه م جاره پر سیاری همر شیتکم لی کردی (به ختم لی گرتیت) ﴿فَلَا تَصْبِرْ عَلَيْهِ﴾ نېسر هاوړ بیه نېم مه که
﴿فَدَبَقْتَ مِنَ لُزْجِ عُدَاكَ﴾ چونکه به راستی له لایه من منوه بیانوت هیه (له وهی وازم لی بیتیت) ﴿وَإِذْ
قُلْنَا لَكَ﴾ نه مجا پیکه وه همر دوو کیان رقیشتن ﴿حَتَّىٰ إِذَا آتَىٰ الْأَهْلَ قَرْبَهُ﴾ هتا گه شته لای خه لکی شاریک
(له و کاته دا برسیان بوو) ﴿أَسْتَطَعْنَا أَهْلَهَا﴾ داوای خور اکیان کرد له خه لکی شاره که ﴿فَأَنذَرْنَا أَنْ يُفْسِدُوا هُمْ
وَأَنْفُسَ﴾ (خه لکی شاره که) میوان داریان لی نه کردن ﴿فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا﴾ نه مجا بېنیا دپواریک له ودا (له و شاره دا)
﴿يُرِيدُ أَنْ يَمُوتَ﴾ نر یسک بوو بکه ویت ﴿فَأَقَامَهُ﴾ (بهنده چاکه که) دیواره که ی راستی کرده وه و هبلچینه وه
﴿قَالَ لَوْ شِئْتَ﴾ (موسا) ووتی نه گهر بتو یستایه ﴿لَتَوَضَّعْتَ عَلَيْهِ خَرًّا﴾ کر بیه کت له سهری وهرده گرت ﴿وَإِذْ
قَالَ هَذَا قِرَافَتِي وَمِنْ بَيْنِكَ﴾ ووتی نا لیره دا کاتی جیا بوو نه وهی من و تویه ﴿سَأُتْبِقُونَكَ أُبُلًا﴾ نا گادارت ده که م
له حکم منی ﴿مَا أَتَىٰ تَطْلُعَ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ نه و شتانه ی که تو نه نتوانی خوت بگری له سهر (روودان) بان ﴿أَمَّا
السَّيْفَةُ﴾ هوی (کوون کردنی) که شتیه که (نه و بوو) ﴿فَكَانَتْ لِمَسْكُونٍ﴾ (نه و که شتیه) می چهند که سینکی
هزار بوو ﴿يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ﴾ نیشیان ده کرد (به و که شتیه) له و دریا به دا ﴿فَأَنذَرْتُ أَنْ آتِيَهَا﴾ بویه و یستم
(به کون کردنی) عهیب داری بکه م (تا پاشا دوستی به سهر دا نه گرتیت) ﴿وَكَانَ وَرَاءَ حُرْمَتِكَ﴾ چونکه له پیشبانه وه
پاشایه که هبوو ﴿يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا﴾ دهستی ده گرت به سهر هه موو که شتیه کی (چاک) دا ﴿وَأَمَّا الْكَلْبُ
وَهُ تَارَهُ لَا وَه كَش﴾ (که کوشتم) ﴿فَكَانَ أَبُوهُ فَؤُوسَتَيْنِ﴾ نه و باوک و دایکی نیماندار بوون ﴿فَخَشِيْتَا أَنْ يَرَهُ هُمَا﴾
جا نیمه ش ترساین (خوشه و یستی نه و لاوه) پالیان پتوه بنیت ﴿طَخَيْنَا وَكُفْرًا﴾ بقو سدر که شی و بی باوه و ی ﴿وَإِذْ
قَالَ قَاتِلْ يُدَاهِمَا رُحْمَا﴾ جا (به و کاره) و یستم پهر و رد گاریان (له بری نه و) بویان بگوریت ﴿حَتَّىٰ
فَتَنَّهُ زُكُودًا﴾ (به مندا لیکسی) چاکتر له و پاکتر له گونا م ﴿وَأَقْرَبَ رُحْمًا﴾ به سوزو به زه یی تر بی بویان ﴿وَإِذْ
قَالَ الْجَدَارُ فَمَا كَانَ لِعِلْمَيْنِ يَتِيمَيْنِ﴾ وه هوی (چاک کرده وهی) دیواره که ش چونکه می دوو مندالی هه تیو
بوو ﴿فِي الْمَدِينَةِ﴾ له شاره که دا ﴿وَكَانَ عَمَلُهُمَا كَبْرًا لَّهُمَا﴾ له نریدا گه نجینه به که هه بوو که می نه و دوو
منداله بوو ﴿وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا﴾ وه باوکسی نه و دوو منداله چاک و خواناس بوو ﴿فَأَنذَرْتُكَ﴾ له بهر نه وه
پهر و رد گارت و یستی ﴿أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا﴾ همر دوو کیان گهر و به هیز بین ﴿وَلَمَّا خَرَّ جَاكُزُهُمَا﴾ پاشان
گه نجینه که بیان دهر بیتن ﴿وَرَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ﴾ نه م به رحمتیک بوو له لایه من پهر و رد گارت نه وه (له بهر باو کیان)
﴿وَمَا فَعَلَهُ عَنْ أَمْرِي﴾ نه و (شتانه ی) کردم له خومه وه نه بوو ﴿ذَلِكَ تَأْوِيلُ﴾ نه و نهیتی و هوی نه و کرده وانه
بوو ﴿مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا﴾ که تو توانای خو گرتت نه بوو له سهر (کردن) بان ﴿وَلَمَّا كُنْتُ مِنَ الْقُرُونِ﴾
ههر و هه پر سبارت لی ده که ن دهر باره ی (ذو القرنین) ﴿قُلْ سَأَلْتُوْا عَن كُرْمَتِهِ ذِكْرًا﴾ (له و له میاندا) بلی له
باره به وه همدنیک یاس ده که م بۆتان ﴿

﴿إِنَّمَا تَنصَحُ لَكَ فِي الْأَرْضِ﴾ بہر اسی نیمہ ہیز و دہسہ لانمان پی دالہ زہویدا ﴿وَوَالَّذِينَ كَفَرُوا سَيُجْزَوْنَ﴾ وہ حق کاری ہمہو
 شنیگمان پی دابو (کہ پاشاہی پیو سنی بو) ﴿فَاتَّبَعُوا سَبِيلَ﴾ نموش کہلکی لہ ہزارہ کان و مردہ گرت (ہو
 گشتن بہ مدہست) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَقْرِبَ السَّمِیْمِ﴾ (خوی و لہ شکرہ کہ پویشست) تا شدو کائہی گہ پشستہ شریپی
 شاوا برونی خور ﴿وَبَدَّهَا نُورًا﴾ (لہو شویتہدا) وادبار بوو خورشاوا دہسے ﴿فِي عَيْنِ حَکْمَةٍ﴾ لہ کابواونکدا کہ نورہ
 رہشہی بہ دور دایہ ﴿وَبَدَّهَا نُورًا﴾ جالہو جینگادا پیتی کہوت لہ گہلکی (پی باوہ) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ پیمان
 ووت نہی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا أَنْتَ مُرْسِلٌ﴾ یا سزایان بدہ (بہ کوشستن گہر باوہ بیان نہ ہینا) ﴿وَلَمَّا أَنْ تَجِدَ فِيهِ مِثْرَ حُكْمٍ﴾ بان
 چاکہ بیان لہ گہلدا بکہ (گہر باوہ بیان ہینا) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ (ذو القرنین) ووتی نہوہی مستہم بکات (باوہ
 نہ ہینا) ﴿فَتَوَقَّعَ الْوَعْدَ﴾ نہوہ بیگومان نیمہ سزای نہدہسین (بہ کوشستن) ﴿فَتَرَىٰ فِي رِجْلَيْهِ﴾ پاشان دہ گہ پتریتہوہ
 بولای پوروہر دگاری ﴿وَمَعَهُ مِثْرُ حُكْمٍ﴾ نموش سزای دہدات بہ سزایہ کی سہخت کہ وینہی نمیشراوہ ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ بہ لام نہوہی باوہ پیتی و کردہوہی چاکیش بکات ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ نہوہ پاداشی ہدرہ چاک
 (لہ دوار وژدا) بول نہوہ ﴿وَسَمِعُوا لَهْرًا مِّنَ الْأَرْضِ﴾ و کارو فہرمانی حقمانی بول سووک و ٹاسان دہ کہ بن ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 پاشان گہرایہوہ بول وژدہ لات، وندہو حق کاراندہی گرتہ بہر کہ خوی گہورہ پنی دابو ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ السَّمِیْمِ﴾ ہدنا
 کائی گہ پشستہ شویپی ہہ لاتنی خور ﴿وَبَدَّهَا نُورًا﴾ بینی خور ہہلدیت لہ سہر گہل و نہتہوہدک ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 دہنایہترہ کہ ہبچ پمردہو پمناہ کمان بول دانہ نابوون (لہ خور بیانشاریتہوہ) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ہمر بہو شیتہوہ بوو
 (بہ سہرہائی ذو القرنین) ﴿وَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ بیگومان نیمہ بہوہی ہمیوو (لہ بیریدا بوو) ٹاگادار بووین ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 اتبع سبیل پاشان (ذو القرنین) پویشست، وہ نہوہو کار وریگایانہی گرتہ بہر کہ (خوی گہورہ پنی دابو) ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ السَّمِیْمِ﴾
 بین السَّمِیْمِ ہدنا گہ پشستہ نیوانی دوو بہر بہست (نیوان دوو چیا) ﴿وَبَدَّهَا نُورًا﴾ لہ نزیک نہوہوہر بہستہدا گہلکی دی
 ﴿لَا يَنْبَغُ لَهُمْ أَنْ يَكُونَ قَوْلًا﴾ نہ ہبچ ووتہ بہک تی نہدہ گہ پشستن (بہرمانی خویان نہ ہینا) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ووتیان
 نہی (ذو القرنین) ﴿إِنَّمَا تَنصَحُ لَكَ فِي الْأَرْضِ﴾ بہر اسی (یاجوج و ماجوج) ﴿فَقُضِيَ دِينُ الْأَرْضِ﴾ لہم خاکہدا خرابہ کارن
 ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ناخو خہر چیکت پی بدہسین ﴿عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَهُم مَّوَدًّا﴾ بول نہوہی بہر بہستنی لہ نیوان نیمہو
 نہواندا دروست بکہست ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ووتی نہوہ سامان و دہسہ لانہی پمردہر دگاری پنی داوم
 چاکشرہ (لہوہی نیوہ پاسی دہ کہن) ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ جانتہوہ بہ ہیز و بازو و بارمہ تسم بدہن ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 لہ نیوان نیوہوہ نہواندا بہر بہستیک دروست نہ کہم ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ پارچہ ٹاسنم بول پشستن (لہ سہر بہک دابینن)
 ﴿حَتَّىٰ إِذَا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ہدنا نیوانی ہدر دوو کتہوہ کی پر کردو پنیکی یدک بوون ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ووتی: (بہ موشہ دہمہ)
 فرو بہکن (لہو ٹاگرہی لہ زہریدا کرا برویہوہ) ﴿حَتَّىٰ إِذَا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ہدنا کائی نہوہ (پارچہ ٹاسنمانہ) ہی کردہ ناگر
 ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ ووتی ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ مسی تواوہم بول پشستن بیکہم بہ سہریدا ﴿فَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾ نہمجا
 (یاجوج و ماجوج) نہ بیان دہوانی سہر کہون بہ سہریدا (بہ ہوی بہرزی و مساف و لوسی پوہ) ﴿وَلَمَّا زَاغَتِ الْعُرْوُ﴾
 وہ نہیان دہوانی کولی ٹیکہن (لہ بہر پوہی و نہستوری) ﴿

﴿قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبِّي﴾ (ذو القرنین) ووتی شہم (دروست کردہ) یہ حمہ تیکہ لہ لایہن پەرورہ دگار مہوہ
 ﴿فَاَلْجَا وَتَعَذَّرَ﴾ جا ہد کات ہلئسی پەرورہ دگار مہات (بہدەر چوونی یا جوج و ماجوج) ﴿جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾ دہ بکاتہ
 زہوہ کی تلخت ﴿وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا﴾ وہ بنگومان ہلئسی پەرورہ دگار مہدق و راستہ ﴿وَتَرَكَا﴾ واز (لہخہ لکی)
 دینس ﴿فَصَبَّحَهُمُ زَمْزَمُ فِي بَيْعِنَ﴾ لہو پورہ دہ دین و دہ چن بہا و بہ کسردا (وہ کو شہ بولی دہریا) ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 و فو و دہ کری بہ شہ پپور دا ﴿فَجَمَعَهُمُ حَقًّا﴾ تہوسا ہموویان کز دہ کہ پتہوہ سہراہا (کہ سہان لئ جئ نامہیت)
 ﴿وَنَرَحْنَا جَهَنَّمَ وَنَبِذَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ لہو پورہ دہ دوزخ نیشانی کافران دہوہین ﴿وَنَرَحْنَا﴾ بہنشان دانہکی تہو او
 ﴿الَّذِينَ كَانَتْ أَقْبَابُ﴾ تہوانہی کہ (لہم دونیابہدا) چاویان ﴿فِي عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ پہردہی بہسہردا ہاتیو و لہبادی من
 ﴿وَكَاذِبًا لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ وہ تہوانہ نہیان دہتوانی (فورشان) بیسٹن ﴿الَّذِينَ كَانُوا﴾ تابا تہوانہی
 بی باوہرن وا گومان دہین (سوودی ہہین بویان) ﴿أَن يَخْشَوْا وَعْثًا﴾ کہ بہندہ کاتم (وہ ک فریشتہ و عیسا) بکمن
 ﴿مِن دُونِ ثُلُوتٍ﴾ بہ بار و پاوہر و پہر ستر او جگہ لہ من ﴿إِنَّا أَتَيْنَا جَهَنَّمَ﴾ بہراستی تہمہ دوزخ صمان تاسادہ
 کردوہ ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بہجنگا و شوقن (مہوانداری) بویان باوہران ﴿فَلَمَّا عَلِمُوا﴾ بلن تابا ہدوالتان بہہین
 ﴿وَالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا﴾ بہ خہسارہ تہہندہترین (کہس) لہکار و کردہوہ کانیاندا ﴿الَّذِينَ صَلَّوْا﴾ (تہوانہ) تہو
 کہسانہن کہ کردوہو کز ششیان بہفہر و چوہ ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ لہزانی دونیادا ﴿وَنَرَحْنَا﴾ واشیان گومان دہبرد
 بہراستی تہوان ﴿يُحْسِنُونَ﴾ کاریکی زور چاک دہکمن ﴿الَّذِينَ كَانُوا﴾ تہوانہ کہسانیکن یں باوہر بیون
 ﴿يَتْلُونَ زَيْتُونًا﴾ بہنیشانہ کانی پەرورہ دگاریان و گہیشٹن بہخزمہتی (لہدوار زودا) ﴿فَلَمَّا عَلِمُوا﴾ لہبہر
 تہوہ کردوہ کانیان پوچہن و یں یاداشت دہر چوہ ﴿فَلَمَّا عَلِمُوا﴾ تہوہ تولہ و سزایان دوزخہ ﴿فَمَا كَانُوا﴾ لہبہر تہوہ بی باوہر بیون
 و پزرنکیان یں دانائین ﴿وَالَّذِينَ كَانُوا﴾ و کالتہیان دہکرد بہنیشانہ کان و پتہمہہرانی تہمہ ﴿إِنَّا كُنَّا﴾ بہراستی
 تہوانہ کہنیمان و باوریان ہیناوہ ﴿وَنَرَحْنَا﴾ وہ کردوہی چاکیان کردوہ ﴿كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ﴾
 بہہشتہ کانی فیردوس جینگای (مہوانداری) تہوانہ ﴿الَّذِينَ كَانُوا﴾ بہہردہوامی تہیدا دہمہنہوہ
 ﴿لَا يَتَّقُونَ عَنْهَا جَوْلًا﴾ داوای گواستہوہ تاکہن لہو (بہہشتہ) دا ﴿فَلَمَّا كَانُوا﴾ (تہی موحمہدہ) بلن
 تہگہر (شاوی) دہریاکان پیواہہ ﴿بِمَا كَانُوا﴾ بہمرہ کہب بؤ (نوسینی) زانیاری پەرورہ دگار مہ ﴿لَمَّا كَانُوا﴾
 بنگومان (شاوی) دہریاکان تہو او دہبیون ﴿فَلَمَّا كَانُوا﴾ پینش تہوہی زانیاری پەرورہ دگار مہ تہو او پینٹ
 ﴿وَنَرَحْنَا﴾ تہگہر جہند تہوہندہی دہریاکانیش پینس (بیکہین بہ مرہ کہب زانیاری خوا تہو او نایینٹ)
 ﴿فَلَمَّا كَانُوا﴾ بلن (بہوین باوہرانی) بنگومان منیش تہنہا نادہ میرادیکم وک تہوہ ﴿فَلَمَّا كَانُوا﴾ بہلام و ہجیم
 یز دہٹ ﴿الَّذِينَ كَانُوا﴾ بہراستی پەرورہ دگاری تہوہ پەرورہ دگاریکی تاک و تہیایہ ﴿فَلَمَّا كَانُوا﴾ جا
 ہہر کہس بہتہمایہ بہخزمہت پەرورہ دگاری بگات (لہقیامہندا) ﴿فَلَمَّا كَانُوا﴾ تہوہ ہا کردوہی چاک بکات
 ﴿وَلَا يَتَّقُونَ﴾ وہ لہپہرستنی پەرورہ دگاری دا کہس تہکات بہہاوہہشی

سورہ قی ﴿مَرْيَمَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿كَهَيِّضَ﴾ به (کاف، ها، یا، عهین، صاد) ده‌خوینریته‌وه خوا زاناتره به ماناکه‌ی: بوزانباری
 زیاتر سه‌بری سه‌ره‌نای سورہ قی (البقرہ) بکه ﴿ذِكْرُ رَحْمَتِ رَبِّكَ﴾ (نه‌سه‌ی ده‌خوینریته‌وه
 به‌سه‌رتدا) پاس ویدای به‌زه‌سی به‌روردگار نه ﴿عَبْدَهُ رَكَبْتَ﴾ به به‌نده‌ی خوی که‌زه که‌ریابه ﴿إِنَّا نَدْنُو رَبَّهُ﴾ له‌کاتینکدا پارابه‌وه له‌به‌روردگاری ﴿يَذَّابْحُنَا﴾ به‌پارانه‌وه به‌کی نه‌یتی و به‌نامه‌کی
 ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي﴾ ووتی نه‌ی به‌روردگارم به‌راستی من ﴿وَهَبْ لِي عِصْمًا﴾ ئیسکم لاواز به‌وه
 ﴿وَأَسْأَلُكَ الرَّأْسَ شَيْئًا﴾ له‌بدر پیری سه‌رم (به‌مووی سه‌ی) گری گرتووه (نه‌مه‌ جوړیکه له‌پروانه‌بیزی
 زمانی عه‌ره‌بی به‌کار دیت به‌مه‌به‌ستی نه‌وه‌ی که مووی سه‌ی له‌کاتی پیریدا گری به‌رداوه له‌مو
 په‌شه‌کاتی سه‌رده‌می گه‌نجیتی) ﴿وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا﴾ به‌روردگارم هدر گیز له‌پارانه‌وه من لیت
 بی هیوانه‌بووم ﴿وَإِنِّي خِفْتُ الْغَوَاةَ﴾ به‌راستی من ده‌ترسم که‌س و کاره‌که‌م (له‌نایینی خوا لاده‌ن)
 ﴿مِنْ وَرَأَى﴾ له‌پاش (مردنی) خووم (چونکه که‌سبکیان قیدانیه‌جینگری من بیت) ﴿وَكَانَتْ أُمْرَاتِي﴾
 عافرا ﴿وَحِيزَانَهُ كَشِمَ نَهْزُوكَ﴾ (مندالی نایت) ﴿فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا﴾ سا تو له‌لایه‌ن خو نه‌وه
 منالیکسی چاکم بی به‌خشه ﴿يَرْفَعُنِي وَيَرْبِّئُنِي إِلَىٰ عَالٍ يَفْقُوبُ﴾ میرانگری (بینه‌مه‌بریتی) من
 وینه‌ماله‌ی به‌عقوب بی ﴿وَأَجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا﴾ نه‌ی به‌روردگارم واشی لی بکه که‌خوت لی
 رازی بیت ﴿تَرْكَرَبْتُ إِنَّا لَنَبِيرُكَ﴾ (خوای گه‌وره‌فهرمووی) نه‌ی زه که‌ریا به‌راستی موژده‌ت
 ده‌ده‌بنی ﴿يُعَلِّمُ اسْمَهُ رَجُلًا﴾ به‌مندالی که‌ناوی به‌حبایه ﴿لَمْ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَيِّئًا﴾ پینشتر که‌سمان
 به‌و ناوه‌ناو نه‌ناوه ﴿قَالَ رَبِّ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ﴾ ووتی نه‌ی به‌روردگارم چون مندا لم ده‌بی
 ﴿وَكَانَتْ أُمْرَاتِي عَافِرًا﴾ له‌کاتینکدا خیزانسم نه‌زوکه ﴿وَقَدْ بَلَغْتَ مِنَ الْكِسْرِ عِتًّا﴾ بینگومان
 خوشم له‌پیریدا گه‌یشتو و مه‌ته‌نه‌و به‌ری پیری ﴿قَالَ كَذَلِكَ﴾ ووتی (بریار) به‌و جوړه‌به
 ﴿قَالَ رَبُّكَ﴾ به‌روردگار بشت فهرموویته ﴿هُوَ عَلَىٰ هَيْئٍ﴾ نه‌و (کاره) به‌لای منه‌وه زور ئاسانه
 ﴿وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ﴾ بینگومان پینشتریش تو دروست کردوه ﴿وَلَمْ تَكُنْ شَيْئًا﴾ که‌شتیک نه‌بویت
 (پیش نه‌و دروست کردنه) ﴿قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً﴾ (زه که‌ریا) ووتی نه‌ی به‌روردگارم
 نیشانه‌به‌کم بوز دابنی (کاتی نه‌و مزده‌هاته‌دی) ﴿قَالَ آيَتُكَ﴾ (خوای گه‌وره) فهرمووی نیشانه‌ی
 تو نه‌وه‌به (له‌سه‌ر بوونی نه‌و کوپه) ﴿أَلَا تَرَ أَنَّ الْكَوْكَبَ السَّامِيَ﴾ ناتوانیت گفنو گو له‌گه‌ل خه‌لکدا بکه‌یت
 ﴿فَلَا تَسْأَلُ سَوِيًّا﴾ سی شه‌و له‌سه‌ر به‌ک (به‌روژه‌کانیه‌وه هدر چه‌نده) ساغیت و لال نیت ﴿فَتَخْرِجُ﴾
 عَلَيَّ قَوْمًا مِنَ الْأَخْرَابِ پاشان زه که‌ریا له‌به‌رستگا که‌ی هاته‌ده‌ر بوز ناو گه‌له‌که‌ی ﴿فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ﴾ جا
 به‌نیشاره‌ت بی ووتن ﴿أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا﴾ که به‌یانیان و ئیواران ته‌سببجانی خوا بکه‌ن

﴿ذَکٰلِیْ وَآخِرِیْ﴾ نہ مجھا (لہو خورما) بخو و (لہو غاوش) بخورہوہ ﴿وَقَرِیْ عِیْنًا﴾ چاوو دن پڑوشنبہ ﴿فَإِنَّمَا تَنفَرُ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا﴾ جا تہ گھر ہر کہ سینکت بینی (ہر سیاری تہم مندالہی لی کردی) ﴿فَقُلْ إِنِّیْ نَذَرْتُ لِلرَّحْمٰنِ صَوْمًا﴾ بہ (نیشارہت) ہنی بلی بہر استی من قسہ نہ کردنم لہسہ خوّم نہ زر کردوہ ﴿بِقٰی (خوای) میہرہبان ﴿فَلَنْ أَكْیَرُ إِلَیْهِمْ﴾ لہبہر نہوہ تہ مرقو قسہ لہ گہل ہیچ کہ سینکتا ناکہم ﴿فَأَنفَتِ بِهِ قَوْمَهَا﴾ جا بہو (مندالہوہ) ہانہوہ بقو لای کہس و کارہ کہی ﴿تَحْمِلُهُ﴾ تہو (مندالہی) گرتبو بہ باوہ شبہوہ ﴿قَالُوا تَمَرُّیْمُ﴾ (خرمہ کانی) ووتیان تہی مہریمہ ﴿لَقَدْ جِئْتَ شَيْفَافَرِیًّا﴾ بہر استی شبتیکی زور خراب و نابرو بہرت کردوہ ﴿بِتَأْتِیَ خَیْرُونَ﴾ تہی نہوہی وک خوشکی ہاروون وایت (لہ تہ قوا و خواناسیدا) ﴿مَا كَانَ الْوَلَدُ أَمْرًا سَوَیًّا﴾ نہ باو کت پیاوینکی خراب و داوین پیس بووہ ﴿وَمَا كَانَتْ أُمُّیْ یَتَیْمًا﴾ نہ دایکت داوین پیس و زیناکار بووہ ﴿فَأَمَّا رَافِیُّ إِلَیْهِ﴾ جا (مہریمہ) نیشارہتی بقو تہو (مندالہ) کرد ﴿قَالُوا كَيْفَ نَکْفُرُ﴾ (خرمہ کانی) ووتیان چون قسہ بکہین ﴿مَنْ كَانَ فِی الْهَدَیْ صَیْبًا﴾ لہ گہل منالینکتا کہ لہ پیشکہ دایہ ﴿قَالَ إِنِّیْ عَبْدُ اللَّهِ﴾ (مندالہ کہ ہانہ قسہو) ووتی بہر استی من بہندہی خواہ ﴿فَإِنِّیْ الْکَتَبُ﴾ بہر اوی نینجیلیم پی دہدات ﴿وَجَعَلَنِیْ یَتَیْمًا﴾ و دہمکات بہ پیغہ مہرہ ﴿وَجَعَلَنِیْ مِمَّا رَكَّیْنَ اِنْ مَّا کُنْتُ﴾ وہ پیروز و فہرداری کردووم لہ ہر جینگاہ کدایم ﴿وَأَوْصَنِیْ بِالصَّلٰوةِ وَالزَّكٰوةِ﴾ و فہرمانی پندایم بہ نویر کردن و بہ زہکات دان ﴿مَا دُمْتُ حَیًّا﴾ ہدالہ زیاندام و زیندووم ﴿وَوَسَّرَ بَوْلَیْیَ﴾ و (کردومی) بہ بولہ بہکی چاکہ کارو گونرایہل بقو دایکم ﴿وَلَمْ یَجْعَلْنِیْ جَبَّارًا شَقِیًّا﴾ نہی کردووم بہ ملہورپنکی بہدہفتار ﴿وَالسَّلٰوُ عَلَیْ﴾ سلایوی خواہ لہ سہر بیت ﴿یَوْمَ وُلِدْتُ وَیَوْمَ أُمُوتُ﴾ تہو پڑوہی کہ لہ دایک بووم وہ تہو پڑوہی کہ دہمرم ﴿وَوَقَرُ اُبْعَثُ حَیًّا﴾ وہ تہو پڑوہی کہ زیندو دہ کریمہوہ ﴿ذَٰلِکَ عِیْسٰی ابْنُ مَرْیَمَ﴾ تہوہ (کہ باس کرا) عیسای کوری مہریمہ ﴿قَوْلَ الْحَقِّ﴾ کہ ووتہ بہکی راستہ (دہر بارہی عیسا) ﴿الَّذِی فِیْهِ یَتَمَرُّونَ﴾ کہ تہوان (گاوور و جوولہ کہ کان) تپیدا دوو دلن ﴿مَا كَانَ لِلَّهِ اَنْ یَّخْذِمَیْنَ وَلَیْمٌ﴾ ناگونجی و شبایہ نی یہ بقو خوا مندالی ہدبیت ﴿سُبْحٰنَہٗ﴾ ہاک و بینگردی بقو خوا ﴿إِذْ أَقْبَضَ اَمْرًا﴾ ہر کانی یہوی کارینک ببی ﴿فَإِنَّمَا یَقُولُ لَهُ﴾ تہوہ بینگومان تہنہا ہنی دہلی ﴿کُنْ فِیْکُنْ﴾ یہ، یہ کہہر دہبیت ﴿وَإِنَّا لَنَعْلَمُ رَہْمٰی وَنَکْرِیْ﴾ بینگومان خوا بہر و ہر دگاری من و نپوہشہ ﴿فَأَقْبَضُوْهُ﴾ کہواتہ ہر تہو بہرستن ﴿هٰذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِیْمٌ﴾ تہمہ یہ رنگا و رنہازی راست و دروست ﴿فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَیْنِهِمْ﴾ بہ لام دہستہ و ناقمی (گاوور و جوولہ کہ) کان لہ نپو خویاندا رایان جیاواز بوو (لہ بارہی عیساوہ) ﴿قَوْلِیْ لِلَّذِیْنَ کَفَرُوا﴾ جا سزاو لہ ناو جوون بقو تہوانہی کہ بی باوہر بوون ﴿مِنْ شَہِدٍ قَوْمٍ عَظِیْمٍ﴾ لہ بینینی پڑوہ زور گہورہ کہ (کہ پڑوی دواپی بہ) ﴿أَسْمِعْ یٰہُورَ اَنْحِیْرُ﴾ نای کہ چہندہ پیسہر و بینہرن (تہو بی باوہر انہ) ﴿یَوْمَ یَأْتُوْنَنَا﴾ لہ پڑوینکتا کہ دپتہوہ بقو لامان (لہ قیامہندا) ﴿لَکِی الظَّالِمُوْنَ اِلَیْیَوْمَ﴾ بہ لام ستہ مکاران تہمرو (لہ دنیاا) ﴿فِی صَلٰلٍ مُّبِیْنٍ﴾ لہ گومراییہ کی ناشکرادان ﴿

﴿وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ﴾ (نہی موحہ مسمہ) ﴿ثُمَّ﴾ (نہو) (ستمکار) انہ لہ پروری داخ و خدہت بترستہ ﴿إِذْ قُضِيَ
 الْأَمْرُ﴾ کانی کارو باری (خدا کی) کوتابی پی دہیتری ﴿وَلَحِزْنٍ عَفَلَمُ﴾ لہ کاتیکدا نہوانہ غافلن ﴿وَلَحِزْنٍ
 يُؤْمِنُونَ﴾ و باوریش ناعینن (بہ پروری دواپی) ﴿إِنَّا نَحْنُ﴾ بہ راستی ہر نیمہ ﴿ثَرَا الْأَرْضِ وَمَنْ عَلَيْهَا﴾
 دہینہ میرانگری زہوی و نہوی لہ سہ ربہنی ﴿وَالْأَنْبِیَاءُ﴾ وہ ہر بڑی لای نیمہ دہ گہ ربہ وہ ﴿وَأَنذِرْ
 فِي الْكِتَابِ الْبَاقِينَ﴾ وہ (نہی موحہ مسمہ) لہ فوراندا باسی ٹیراہیم بکہ ﴿إِنَّكَ كَانَتْ بِقَائِلًا﴾ بہ راستی
 نہو (ٹیراہیم) زور راستگو و پتہ مہر ہوو ﴿إِنَّا قَالِ لَیْسَ﴾ کاتی بہ باوکی ووت ﴿بِقَائِلٍ﴾ نہی باوکی
 خوشہ ویستم ﴿لَا تَعْبُدْ﴾ بڑ دہرستی ﴿مَا لَا تَسْمَعُ وَلَا تَبْصُرُ﴾ شتی کہ نایستی و نابینی ﴿وَلَا تَعْبُدْ عَنَّا شَيْئًا﴾
 وہ هیچ سو و دیکت پی ناگہینی ﴿بِقَائِلٍ إِنِّي فَذَّاحٍ مِّنَ الْوَبْرِ﴾ نہی باوکی خوشہ ویستم بہ راستی دنیا بہ
 زانست و زانیارنکم بڑ ہاتوہ ﴿مَا تَرَىٰ إِلَکَ﴾ کہ بڑ تو نہ ہاتوہ (وہیت نہ دراوہ) ﴿فَأَنذِرْ﴾ کہوانہ شویتیم
 کہوہ و عورتاہ لیم بکہ ﴿أَهْلَکَ صِرَاطًا سَوِیًّا﴾ ریتو ویت دہ کہم بڑ ریزاری راست ﴿بِقَائِلٍ لَا تَعْبُدِ
 الشَّیْطَانَ﴾ نہی باوکی خوشہ ویستم شہیتان مہ پرستہ ﴿إِنَّ الشَّیْطَانَ﴾ بہ راستی شہیتان ﴿كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِیًّا﴾ ہمیشہ سہرینچی کہر و باخی بہ لہ خوائ میہربان ﴿بِقَائِلٍ إِنِّي أَخَافُ﴾ نہی باوکی
 خوشہ ویستم بہ راستی دہرسم (گہر بہ کافری ہمری) ﴿أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ﴾ تووشی سزایہ کی پی ﴿مِنَ
 الرَّحْمَنِ﴾ لہ لابن خوائ میہربانہ وہ ﴿فَتَكُونَ لِلشَّیْطَانِ وَلِیًّا﴾ ٹیر بیٹہ ہاوری و ہاودہمی شہیتان (لہ دوزخدا)
 ﴿قَالَ أَرَأِیْتَ أَنْتَ عَرَفْتَ إِلَهَی﴾ (باوکی) ووتی تو واز لہ ہر ستر اوہ کانی من دینی (ونابا پہرستی) ؟
 ﴿بِقَائِلٍ هَیْمُ﴾ نہی ٹیراہیم ﴿لَیْسَ لَّکُمْ لَّا رَحْمَکَ﴾ سویندین ٹہ گہر واز نہ ہینی (لہ قسہ ووتن بہ
 ہر ستر اوہ کانم) دنیا بہ ہر د بارانت دہ کہم ﴿وَأَهْجَرْتَنِي﴾ (دہی) ہر د ماوہ کی زور دور کہوہ وہ
 لیم ﴿قَالَ سَلِّمْ عَلَیْکَ﴾ (ٹیراہیم) فہر مووی سہلامت لی بیت ﴿سَأَسْتَغْفِرَ لَکَ رَبِّی﴾ لہ مہود وادوائ لی
 بور دنت بڑ دہ کہم لہ ہر وورد گارم ﴿إِنَّکَ کَانَ یَحْفَی﴾ (چونکہ) بہ راستی نہو (ہر وورد گار) لہ گہ لمد
 میہربانہ (و دوعام گیرا دہ کات) ﴿وَأَنذِرْ لَکَ وَمَا تَدْعُونَ﴾ وہ دورہ ہر ریز دہیم لہ ٹیوہ و ٹہو شتانہ ش
 دہ ہرستن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگہ لہ خوا ﴿وَأَذْغَارَی﴾ تہنہا ہر وورد گارم دہ ہرستم ﴿عَسَى﴾ ٹو میدہ وارم
 ﴿أَلَّا أَکُونَ بِدُعَاءِ رَبِّی سَفِیًّا﴾ لہ ہرستن و نزای ہر وورد گارم دابنی ہیوا و ناٹو میدہ ہم (وہ کو ٹیوہ) ﴿
 فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ﴾ جا کاتی (ٹیراہیم) دور کہوہ وہ لیان (لہ گہ لہ بت ہرستہ کہی) ﴿وَمَا یَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾
 ولہو شتانہ ش نہوان دہیان ہرست جگہ لہ خوائ گہورہ ﴿وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَیَعْقُوبَ﴾ نیمہ ٹیسحاق
 و (لہ ٹیسحاقیش) یہ عقوبمان پی بہ خوشی ﴿وَمَا جَعَلْنَا نِیًّا﴾ و ہریدہ لہ وانیشمان کرد بہ پتہ مہر ﴿
 وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا﴾ لہ راحمہنی خومان نہوانمان بہر مہند کرد ﴿وَجَعَلْنَا لَهُم لِسَانَ صِدْقٍ عَلَیَّا﴾ باسی
 چاکہی نہوانمان خستہ سہر زمانی (تادہ میزادہ کان) ﴿وَأَذْغَارَی الْکِکْبَی مَوْسَى﴾ لہ فوراندا باسی موسا
 بکہ ﴿إِنَّکَ کَانَ مَخْلُصًا﴾ بہ راستی نہو (کہ سیکی) ہر لیزاردہ ہوو (پی گہر دیو لہ ناٹہ واوی) ﴿وَکَانَ رَسُولًا نَّبِیًّا﴾
 و ٹیراو و پتہ مہر ہوو (بڑ خہلکی) ﴿

﴿وَقَبَّلَ﴾ و نه نیمه نهمان بانگ کرد ﴿مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ﴾ له‌لای راستی کتوی طوره وه ﴿وَقَرَّبَهُ﴾
 یحییٰ ﴿و نه وه (مووسا) مان نریک کرده وه تا قسمی له گهل بکهین ﴿وَوَهَّبَ اللَّهُ مِنْ تَحْتِهَا﴾ و نه له به زه‌بی
 و به خشنده بی خومان به خشیمان به و (مووسا) ﴿أَخَاهُ هَارُونَ بِئْتَا﴾ هاروونی برای که پیغه مبه‌ر بوو ﴿وَوَهَّبَ اللَّهُ مِنْ تَحْتِهَا﴾
 ﴿وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ إِسْمَاعِيلَ﴾ و نه له قورئاندا بامسی ئیسماعیل بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ﴾ ییگومان نه وه له به یمان
 و به لینه کانیدا راست گز بوو ﴿وَوَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا﴾ و نه وه نیرراو و پیغه مبه‌ری خوا بوو ﴿وَوَكَانَ بِأُمِّهِمْ﴾
 و نه همیشه فرمانی ده‌دا به خیزان و کس و کاری ﴿يَا صَالِحُ وَاتَّقِ اللَّهَ﴾ به نویژ کردن و زه کات دان
 ﴿وَوَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِمْ مَرْصِدًا﴾ و نه همیشه لای به‌رو و دگاری جیگه‌ی به‌زانه‌ندی بوو ﴿وَأَذْكُرِي الْكِتَابَ إِبْرَاهِيمَ﴾
 و نه بامسی ئیدریس بکه له قورئاندا ﴿إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا﴾ به راستی نه وه زور راست گز و پیغه مبه‌ر بوو
 ﴿وَوَقَعَتْ مِكْشَافُكَ﴾ و پایه و به یمان بلند و به‌رز کرده وه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ نه وه‌انی
 (که باس کران) که سانیکن که خوا تبعمه‌ت و چاکه‌ی خوی رشت به‌سهر یاندا ﴿فَمَنْ الشَّيْءِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ﴾
 له وه پیغه مبه‌رانه‌ی که له نه وه‌ی ئاده‌من (وه‌ک ئیدریس) ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا نوح﴾ و نه له (نه وه‌ی) نه وه‌انی
 (که له که شقیه که‌دا) له گهل نوح دا هلمان گرتن (وه‌ک ئیبراهیم) ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِ إِبْرَاهِيمَ وَاسْتَبْرَأَ﴾ و نه له نه وه‌ی
 ئیبراهیم و به‌عقوب (وه‌ک ئیسماعیل و یوسف) ﴿وَمِمَّنْ خَلَقْنَا وَآلِ عِمْرَانَ﴾ و نه وه‌انی هیدایه‌تمان داون هلمان
 یزار دوون ﴿إِنَّا نَحْنُ عَلَيْهِمْ إِلَهٌ الرَّحْمَنُ﴾ نا نه وه‌انه هدر کاتی ئایه‌نه‌کانی خوی به به‌زه‌بیان یق بخوئیرته وه
 ﴿حَزُونًا شَدِيدًا لِقَائِهِ﴾ ده‌ست به جی ده‌که‌ون به پرودا به‌سوزده و گریانده وه ﴿وَنَخْلَعُ مِنْ ثِيَابِهِ﴾
 نه‌مجاله پاش نه‌وان که سانیک (له نه وه‌کانیان) بوونه جیش‌شپیان ﴿أَضَاعُوا الصَّلَاةَ﴾ که نویژمان ده‌فه‌وتانه
 ﴿وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَةَ﴾ و شوئن هه‌واو نارو و و که‌وتن ﴿فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا﴾ جا نه‌وانه له داهاتو و دا تووشی
 (سزای) گومراییان ده‌بن ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ جگه له وه‌ی که تزیه‌ی کردبیت و باوه‌ری هینابیت
 ﴿وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و کارو کرده وه‌ی چاکس کردبیت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نا نه‌وانه ده‌چنه به‌ده‌شته وه
 ﴿وَلَا يُلَاقُونَ فِيهَا﴾ و هیچ سه‌مینکیان لی ناکریت (له پاداشی کرده وه‌ی چاکه‌کانیان که‌م ناکریته وه) ﴿وَلَا يَلْمِزُونَ﴾
 ﴿بِحُثِّ غَدَنٍ﴾ به‌ده‌شانی جی مانه وه‌ی هه‌میشه‌یی به ﴿أَلَيْسَ وَعَدُ الرَّحْمَنِ﴾ که‌خوای میهره‌بان به‌لینی داوه ﴿بِعِبَادِهِ﴾
 ﴿بِالْغَيْبِ﴾ به به‌نده‌کاتی که نادبار و به‌نه‌انه و به‌چاونه‌بانییوه ﴿إِنَّهُ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا﴾ به راستی خوا به‌لینی به‌دی دیت
 ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا﴾ (به‌هه‌شینه‌کان) له به‌هه‌شتدا هیچ ووت و قسه‌یه‌کی یی سوود نابیسن ﴿إِلَّا سَلَامًا﴾
 نه‌نها سه‌لام کردن ده‌بیسن ﴿وَلَهُمْ فِيهَا مَرْجُوا﴾ له‌ویدا رزق و روزی ناماده‌یه بویان ﴿مُكْرَمَاتٍ وَتَجْنِبُ﴾ به به‌بیان
 و نیوارندا ﴿بِذَلِكَ الْجَنَّةُ﴾ نه وه به‌هه‌شته‌ی بامسی کرا ﴿أَلَيْسَ تَوْرُثُ﴾ نه وه‌یه که‌ده‌یه خشین ﴿مِنْ عِبَادِنَا﴾
 ﴿نَبِيًّا﴾ به وه که‌سه‌انه‌ی که (له دونیادا) پاریز کار و له‌خوا ترس بوون له به‌نده‌کانمان ﴿وَمَا تَكُنُّ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ﴾
 نیمه (فرشته‌کان) له ناسمانه وه دانا به‌زین به فرمانی به‌رو و دگارت نه‌بی ﴿لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ﴾ نه‌نها
 یق خوا به (و خوا ده‌زانی) هه‌موو کار و باری داهاتو و رابو و دوو ﴿وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ﴾ و نیستمان ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ﴾
 ﴿نَبِيًّا﴾ و نه به‌رو و دگارت (کرده وه‌ی به‌نده‌کانی) له به‌ر نه‌کرده وه

﴿زَيْتُ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ که په روه ردگاری ناسمانه کان و زهوی و هرچی له نیوانیاندایه
 ﴿فَاتَّبَعَهُ وَاصْطَفَىٰ بَنِيكَ﴾ که واته بیه رسته و زور خوگر به له په رستیدا ﴿هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا﴾
 نایا ناگاداریت ونه ی تهو (خواهه کی تر) هه بیت ﴿وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ﴾ ناده می (بی بر و) ده لی
 ﴿أَلَمْ يَلْمِزْهُمْ﴾ نایا که مردم ﴿لَسَوْفَ أَخْرِجُهُمْ﴾ له داهاتو ودا به زیندووی (له گور) دهرده هیریم ﴿وَلَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ﴾ نهو ناده مزاد بو بیر ناکانه وه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن قَبْلُ﴾ که ینگومان نیمه له سه رتاه وه
 نهومان دروست کردوه ﴿وَلَمْ يَكُ شَيْئًا﴾ که نهو شینک نه بوو ﴿وَرَبَّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ﴾ نه مجا سویند
 به په روه ردگارت نهو (بی بر وایانه) کتو ده که یه وه (له روزی دوا پیدا) ﴿وَالشَّيْطَانُ﴾ (له گمل)
 نهو شه یثانانه ی (که گو مرایان کردن) ﴿وَلَنُخْضِرَّنَّهُمْ﴾ پاشان به راستی هه موویان ناماده ده که یین
 ﴿سَوَّلَ جَهَنَّمَ جَنَّاتٍ﴾ به ده وری دوزه خدا به سه ر نه رتویاندا که وتوون (له بهر تر سناکی نهو روزه) ﴿وَلَنُخْضِرَّنَّ﴾
 پاشان ینگومان ده ری دینسن (و ده بخه یه دوزه خه وه) ﴿مِن كُنٍّ شِجَعٍ﴾ له هه پیر و
 ده سته یه ک ﴿إِنَّمَا أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِيقًا﴾ کامه یان تاوانبار تر (یاخی تر) یوه له به رانبر خوی میهره باندا
 ﴿وَلَنُخْضِرَّنَّ أَفْئِدَةً﴾ نه مجا ینگومان نیمه زانتر یین ﴿بِالَّذِينَ هُمْ أُولَىٰ بِهَا صِلَةً﴾ به وانه ی که شباهو ترن
 بخیرنه دوزه خ و بسوتین پی ﴿فَإِنْ مِّنْكُمْ﴾ کهس نیه له نیوه ﴿إِلَّا وَارِدُهَا﴾ نه روات و تینه په ریت
 به سه ر دوزه خدا ﴿كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ حَتْمًا مَّقْضِيًّا﴾ (نهو تیبه رینه) بریارینکی بر او به له په روه ردگارت وه ﴿وَلَنُخْضِرَّنَّ﴾
 ﴿لَنُخْضِرَّنَّ الْأَرْضَ أَفْئِدَةً﴾ دواتر نه وانه رزگار ده که یین که پاریز کار وله خواترس بوون ﴿وَلَنُخْضِرَّنَّ الْأَرْضَ أَفْئِدَةً﴾
 چینی و ستم کاران له سه رچوک له ناو (دوزه خ) دا ده هیلینه وه ﴿وَإِذَا نَسِيتَ﴾
 هه ر کاتی نایه ته روون و ناشکرا کانی نیمه به سه ریاندا بخوینر ایه ته وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه وانه ی
 بی بر و بوون ده یان ووت ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به وانه ی یمانیان هیا بوو ﴿أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا﴾
 کام له م دوو کتو له جی و شوینی (خانوو به رهی) خو شتره ﴿وَأَحْسَنُ نَدِيًّا﴾ و کور و
 مه جلیسی چاکتره ﴿وَكَرَّاهُ لَكُمْ قَبْلَهُمْ﴾ وه پینش نه مان جه ندرینمان له ناو برد ﴿مِن قَرْنٍ﴾ له گه له
 (بی باوه ره کان) ﴿هَمْ أَحْسَنُ أَتْنًا وَرَدِيًّا﴾ کهل و به لی ناو مال و لاشه وقیافه تیشیان له مان جواتر بوو ﴿وَلَنُخْضِرَّنَّ﴾
 ﴿قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ﴾ (نه ی موحه ممه د) بلی نه وه ی له گو مرایی دایه ﴿فَلْيَسُدَّ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدًّا﴾
 باخوای میهره بان موله تی پی بدات و ته مهنی دریز بکات (تازیاتر تاوان بکه ن) ﴿سَخَّيْنَا لَهُمُ الْأَمْوَالَ وَالْأَنْفُسَ﴾
 هه تا کاتی نهو هه ره شاننه ی کراوه لیبان ده یینسن (دیته دی) ﴿إِنَّا الْعَذَابُ قَامًا السَّاعَةَ﴾ (نه وه ش) بان
 سزایه (له دنیا دا) بان (هاتی) روزی دوا یه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ﴾ جباله داهاتو ودا ده زانن ﴿مَنْ هُوَ أَشَرُّ مَكَانًا﴾
 کی جیگا و شوینی (خانوو به رهی) خراب و ناخوشه ﴿وَأَضَعُفُ جُنْدًا﴾ وه کی سه رباز و له شکری
 بی هیزتره (کافران یان باوه رداران) ﴿وَيَزِيدُ اللَّهُ الَّذِينَ أَحْسَدُوا هُدًى﴾ نه وانه ی له سه ر ریبازی
 هیدایه ت بوون خوا هیدایه تیان بو زیاد ده کات ﴿وَالْيَقِينُكَ الصَّلَاحُ﴾ نهو کرده وه چاکانه ی له
 (روزی دوا پیدا) ده مینه وه ﴿خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا﴾ لای په روه ردگارت باداشتنی چاکتره ﴿وَجَزَاءُ مَرَدًّا﴾
 و نا کامیشی باشتره ﴿

﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي﴾ ثابا ئو کدست دیوہ ﴿كَفَرَ بِآيَاتِنَا﴾ بی باوہر سوو بہ نیشانہ و ثابہ تہ کانی ئیمہ ﴿وَقَالَ﴾ وونی ﴿لَا أُوتِيتُ مَا لَوْ وَلَدْتُ﴾ (لہ روزی دوا بیشدا) مال و کوہم ہی دہدری ﴿أَطْلَعَ الْعَلَمَاتِ﴾ ثابا بہ نہیثہ کان ناگادارہ ﴿أَرَأَيْتَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ یا بہ لیتی لہ خواہ میہرہ بان و ہر گرتوہ ﴿كَذَّٰلَ﴾ نہ خیر (وانیہ) ﴿سَتَكْتُبُ مَا يَقُولُ﴾ لہمہ و پاش شوہی دہیلی دہینوسین (لہ سہری) ﴿وَتَمُدُّ لَهُ مِنَ الْعَذَابِ مَدًّا﴾ ماوہی سزای بؤ دریز دہ کہینہوہ ﴿وَرَفَعَهُ مَقْعُودًا﴾ شوہی ئو دہیلی (لہ مال و مندا) بہ میرات لی و ہر دہ گریٹوہ ﴿وَيَأْتِيَنَا قُرْدًا﴾ (لہ روزی دوا بیشدا) بہ تہ نہا دیتہوہ لامان ﴿وَأَنفَخُوا فِي سُبُلِ اللَّهِ﴾ ئووانہ بیتجگہ لہ خواہر یاریان داوہ بؤ خویان ﴿إِلَٰهَةً﴾ چہند ہر ستر اوٹک ﴿لِيَكُونُوا لَهُمْ عِزًّا﴾ بؤ شوہی شوہر ستر اووانہ بیتہ یارمہ تی دہر (وٹکا کار) بویان ﴿كَلَّا﴾ نہ خیر (وانیہ) ﴿سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ﴾ بہ لکوہر ستر اوہ کان (لہ قیامت دا) ئینکاری ہر ستنہ کہی شووان دہ کہن ﴿وَيَكُونُونَ عَلَيْهِمْ صِدًّا﴾ وہ دہبتہ دژیان و ہر ہر چیان دہدہنہوہ ﴿الزَّيْرُ﴾ ثابا نہ تدیوہ (سہر نجت نہ داوہ) ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ﴾ کہ بیتگو مان ئیمہ شہ پتانہ کانمان زال کردوہ ﴿عَلَى الْكَاذِبِينَ﴾ بہ سہر ہی باوہران دا ﴿تَوْرَهُمْ أَزًّا﴾ چاک ہانیان دہدہن (بؤ کوہر و تاوان) ﴿فَلَا تَحْجَلْ عَلَيْهِمْ﴾ جا (ئی مو حہ مہد) ﴿بِأَلَمِ الْيَمَانِ﴾ بہ لہ بیان لی مہ کہ ﴿إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا﴾ بیتگو مان ئیمہ بہر مار دینکی ورد (بؤرانی تہ مہ نیان) دہر مہرین ﴿يَوْمَ نَخْسِفُ الْمُنَافِقِينَ﴾ باسی شوہر پورہ بکہ کہ ہاریز کاران ولہ خوا ترسان کز دہ کہینہوہ ﴿إِلَى الرَّحْمَنِ وَفَدًا﴾ دہستہ دہستہ و کومہل کومہل بہر پز و حورمہ تہوہ دہیان بہن بؤ لای خواہ میہرہ بان ﴿وَسُوفَ الْمُجْرِمِينَ﴾ ناوانباریش دہدہبتہ ہر ﴿إِلَٰهَهُمْ وَزَدًا﴾ بؤ دوزخ بہ تینوہ تی (بہوینہی گہ لہ ئازہل) ﴿لَا يَتْلُونَ الشَّفْعَةَ﴾ دہسہ لاتی تکاو لالہ بیان نی یہ ﴿إِلَٰهِي﴾ جگہ لہو کہ سہی ﴿أَنفَخَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا﴾ بہ لیتی لہ خواہ میہرہ بان و ہر گرتوہ (وہک بیتہ میہران و شہ ہیدان) ﴿وَقَالُوا أَأَنفَخَ الرَّحْمَنُ وَفَدًا﴾ (گاوور و جوولہ کہ کان) دہیان ووت خوا مندا لی بؤ خوی داناوہ ﴿أَلَقَدْ جِئْتُمُ شَيْئًا إِذَا﴾ سویند بہ خوا بہر استی شستیکی زور نابہ جی و سہر دہلین ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ﴾ نزیکہ ئاسمانہ کان ﴿تَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ﴾ لہت لہت و پارہ پارہ بین لہ ہر ئو (قسہ یہ) ﴿وَتَنشَقُّ الْأَرْضُ﴾ و (نزیکہ) زہویش شہق بہرئت و بقلیشی ﴿وَنُحِرُ الْجِبَالُ هُدًى﴾ و (نزیکہ) چیاکان بہ ہک جار ہر و خین ﴿أَن دَعَا لِلرَّحْمَنِ وَفَدًا﴾ لہ ہر شوہی (بی باوہران) مندا لہ دہدہنہ ہال خواہ میہرہ بان ﴿وَمَا يَتَّبِعِ الرَّحْمَنُ﴾ بؤ خواہ میہرہ بان شیاو نیہ ﴿أَن يَخْذَ وَفَدًا﴾ کہ مندا لی ہہی ﴿إِن كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ہہموو ئووانہی لہ ئاسمانہ کان و زہویدان ﴿إِلَّا إِلَى الرَّحْمَنِ عِبَادًا﴾ بہ ہندہی دیتہ لای خواہ میہرہ بان (ہیچ کہسی لہوانہ نیہ ہندہی خواہ میہرہ بان نہی) ﴿أَلَقَدْ أَحْصَيْنَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا﴾ سویند بہ خوا بہر استی ہہموویانی سہر زمیری کردوہ بہر مار دن ﴿وَكُلُّهُمْ إِلَيْهِ يَوْمَ الْفِتْنَةِ قُرْدًا﴾ ہہر ہہموویان بہ ٹاک و تہ نہا دیتہوہ بؤ لای (خوا) لہ روزی قیامتدا ﴿

﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ آمَنَوا﴾ به راستی نه‌وانه‌ی که باور پرسان هیتاوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه کانیشیان کرده‌وه ﴿سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ ینگومان خوای میهره‌بان خورشه‌و‌یستیان ده‌کات (له‌دلی باوره‌داراندا) ﴿فَأَنصَرَفَتْ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ جا به راستی نیمه فورثانمان له‌سهر زمانی تو ناسان کرده‌وه ﴿إِنِّي أَنزَلْنَاهُ الْفُتُورَ﴾ تا مرده‌ی پی بدیهیت به‌باریز کاران و له‌خواترمان ﴿وَنُفِذْنَاهُ فِي مَعْمَدٍ﴾ نه‌و که‌سانه‌شی پی بتر سینیت که به مسه‌ختی دزایه‌نیت ده‌کمن ﴿وَكُرَّاهِلَهُمْ فَجَاءَبَهُمْ مِنْ قُرُونٍ﴾ گدل و کومه‌لی زورمان پیش نه‌مان (له‌به‌ر خرابیان) له‌ناوبرد ﴿فَلْيُحْمَلْ فِيهَا مَثَرُ خَيْرٍ﴾ نایا هه‌ست نه‌کدیت به‌هیچ که‌سبک له‌وانه ماییت؟ ﴿وَلْيَسْمَعْ أَهْلُهَا الضُّعْفَ﴾ بان هیچ وورنه و سر نه‌به‌کیان ده‌یسنیت ﴿

سوره‌ی ﴿طه﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿طه﴾ به (ط، ها) ده‌خوینرته‌وه، خوا زانتره به‌ماناکه‌ی بوزانباری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌تای (البقرة) بکه ﴿عَمَّا أَنزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ فورثانمان نه‌ناردوته خواره‌وه بؤ سه‌ر تو ﴿إِنَّا نَقُودُهُ﴾ بؤ ته‌وه‌ی دوو چاری ناره‌جه‌تی غم و به‌زاره بیت ﴿إِنَّا نَكْنِزُكَ إِن شَاءَ رَبِّي﴾ نه‌نبا نامورگاری و بیر خسته‌وه‌یه بؤ نه‌و که‌سه‌ی (له‌خوا) ده‌ترسی ﴿تَزِيدُكَ قُوَّةً﴾ (نه‌م فورثانه) به‌به‌ش به‌ش نیردراوه‌ته خواره‌وه له‌لایه‌ن زانیکه‌وه ﴿عَلَى الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتِ﴾ که‌زه‌وی و ناسمانه به‌رزو بلنده‌کانی دروست کرده‌وه ﴿إِنَّا نَزَّلْنَاهُ﴾ که (خوای) میهره‌بان ﴿عَلَى الْقُرْآنِ الْأَمِينِ﴾ که به‌رزو به‌سه‌ر عدرش و قهراری گرت (به‌و شیه‌ی شیاوی بیت نیمه چو‌نیه‌تیه‌ی که‌ی نازانین) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌نبا مولکی خوا به‌ته‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و ته‌وه‌ی له‌زه‌ویدایه ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمَا تَخْتَ الْأَرْضِ﴾ وه‌ته‌وه‌ی له‌نیوانیانه‌به‌و ته‌وه‌ی له‌زیر خاکدایه ﴿وَإِنْ تَحْمِلْهُمُ الْفُلُ﴾ نه‌گهر تو به‌ناشکرا قسه بکه‌یت ﴿فَاللَّهُ يَعْطُرُهُنَّ الْمُنَّ وَالْحَمْدُ﴾ ته‌وه به‌راستی ته‌و (خوا) نه‌پنی و له‌نه‌پنی شاروه‌تریش ده‌زانن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا (ته‌و زانه‌به) که هیچ به‌رستراونکی نری به‌هق و راستی نی به‌جگه له‌ته‌و ﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾ نه‌نبا بؤ ته‌و ناوه هه‌ره جوانه‌کان ﴿وَهَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَى﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) نایا هه‌وال و ده‌نگویاسی موسا پیغه‌به‌رت پی گه‌بشتوه ﴿إِذْ رَأَاهُ﴾ کاتی ناگرنکی بینی (له‌گه‌پانه‌وه‌یدا بؤ میصر له‌شه‌ونکی ساردا) ﴿فَقَالَ لَهُ لِي آمْكُوا﴾ جا (موسا) وونی به‌خیزانه‌که‌ی لیله به‌پننه‌وه ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به‌راستی من ناگرنکم به‌دی کرده‌وه ﴿لَقَدْ أَنَا بِكَ لُبِّي﴾ (نه‌روم بؤ لای) به‌لکو له‌و ناگره چلو سکینکتان بؤ بستم (خوتانی پی گهرم بکه‌نه‌وه) ﴿لَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْلَهُ﴾ بان لای ته‌و ناگره ینگانیشان ده‌رنکم ده‌ست که‌وی ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا﴾ جا که‌گه‌شته لای (ناگره‌که) ﴿فَوَدَىٰ بُنُورٌ﴾ بانگی لی کرا: ته‌ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا رَبُّكَ﴾ به‌راستی من به‌روه‌ردگاری تو ﴿فَأَخْلَعَ ثِيَابَكَ﴾ ده‌ی پیلاره‌کانت داکمه (له‌به‌ر ریزی شوینه‌که) ﴿إِنَّكَ أَنتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ﴾ چونکه ینگومان تو له‌شیوی پیروزو به‌فه‌ری (طووا) دایت ﴿

﴿وَأَنذَرْتُكَ﴾ من توّم هه‌لېژاردووه (بۆ پېنغه‌مېراییه‌ی) ﴿فَأَسْتَجِبْ لِمَا يُوحَى﴾ که‌وانه گوی بگره
 بۆ نه‌وه‌ی نېگا ده‌کړی (بۆت) ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ﴾ به‌راستی هه‌ر من خوام ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ هېچ
 به‌رستراوینکی راست نییه جگه له من ﴿فَأَعِذْنِي﴾ که‌وانه من به‌رسته ﴿وَأَقِرْ الصَّلَاةَ لِلْكَرِيِّ﴾
 به چاکي نوښر به‌جی بېته تامنن بېته‌وه یاد ﴿إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ﴾ بېگومان رۆزی دوايي دیت
 ﴿أَكَاذُ أَخْيَبَهَا﴾ نزیک بوو (کاتی هاتنی له‌خویشم) بشار مه‌وه، (چا جای له‌فریشته وپېنغه‌مېراند، که‌وانه
 زانیی کاتی هاتنی رۆزی دوايي ته‌نھا به‌روره‌ر دگاره‌یزانیت) ﴿يُخْرِجُنِي﴾ بۆ نه‌وه‌ی پاداشت بدریته‌وه ﴿كُلُّ
 نَفْسٍ﴾ هه‌موو که‌سېک ﴿بِمَا تَعْمَلُ﴾ به‌گوڼه‌ی نه‌و کرده‌وه‌ی که‌ده‌یکات ﴿فَلَا تُصِيبُكَ عَنْهَا﴾
 جا بارنگری نه‌کات لڼی ﴿مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا﴾ نه‌و که‌سه‌ی باوه‌ری نی به‌وه (قیامته) ﴿وَأَسْبَحَ حَمْدُهُ﴾
 و شوین هه‌وا و ئاره‌زووی خوی که‌وتووه ﴿فَقَرَرْتُ﴾ نه‌وسا تیا ده‌چیت ﴿وَمَا لَكَ بِمِثْلِكَ
 يَكُونُ﴾ (خوا فهرمووی) نه‌ی مووسا نه‌وه چبه به‌ده‌ستی راسته‌وه ﴿قَالَ هِيَ عَصَايَ﴾ (مووسا)
 فهرمووی نه‌وه گۆچانه‌که‌مه ﴿أَتَوَكَّلُ عَلَيْهَا﴾ خۆم ده‌ده‌م به‌سهریدا (کاتی روښتن) ﴿وَأَهْلُهَا
 عَلَى عَنِينٍ﴾ که‌لای دره‌ختی پی ده‌وه‌رېنم بۆ مه‌ره‌کانم ﴿وَلِي فِيهَا مَقَارِبُ أُخْرَى﴾ وه چمند کارو پڼوبستی
 نری پی ده‌که‌م ﴿قَالَ اللَّهُ يَكُونُ﴾ (خوا) فهرمووی نه‌ی مووسا گۆچانه‌که‌ت فری بده ﴿قَالَ
 اللَّهُ﴾ جا نه‌وېش فری دا ﴿فَإِذَا هِيَ خَيْبَةٌ تُسْتَفَى﴾ ده‌ست به‌جی گۆچانه‌که‌ت به‌ووه به‌مارېک
 به‌خېزایی ده‌رېشت (مووسا ترسا) ﴿قَالَ﴾ (خوای گه‌وره) فهرمووی ﴿خُذْهَا وَلَا تَحْطَفْ﴾ بېگره‌وه
 مه‌ترسه ﴿سَتَجِدُهَا سَبِيلًا لِّأُولَى﴾ دل‌تیا به‌ده‌ی گیرېته‌وه بۆ شېوه‌که‌ی به‌که‌م جاری (ده‌یکه‌ینه‌وه
 به‌گۆچان) ﴿وَأَسْمُكُمْ يَذَكُّ إِلَى جَنَائِكَ﴾ ده‌ستت بخه‌ره بن بالّت (پاشان ده‌ری بیته) ﴿وَتَخْرُجُ بِضَاةٍ﴾
 که‌ده‌ر دیت سپیه (وه‌ک کافور ده‌ره‌وشېته‌وه) ﴿مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ بی نه‌وه‌ی به‌له‌کی و نه‌خوښی بیت
 ﴿إِنَّهُ أُخْرَى﴾ (نه‌مه‌ش) مو‌عجیزه‌به‌کی تره (جگه له‌گۆچانه‌که‌ت) ﴿لَئِنْ يَكُ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾ بۆ
 نه‌وه‌ی هه‌ندی له‌مو‌عجیزه‌و به‌لکه‌گه‌وره‌کانی خۆمانت پېشان بده‌پن ﴿أَذْهَبَ إِلَى فِرْعَوْنَ﴾ برۆ بۆ
 لای فیرعون ﴿إِنَّهُ صَقَى﴾ چونکه به‌راستی له‌سنوور ده‌رچووه ویاخی بووه ﴿قَالَ رَبِّ أَسْرِ لِي
 صَدْرِي﴾ (مووسا) ووتی به‌روره‌دگارم سنگم (دل و ده‌رونم) فراوان بکه ﴿وَلِيَتْرَلِي أُمْرِي﴾
 وه‌ئیش و کارم بۆ ئاسان بکه ﴿وَأَتَحَلَّلَ عُقْدَتَهُ مِّنَ لِّسَانِي﴾ و گړی زمانیشم به‌ره‌لا بکه ﴿يَقْفُوهَا أَقْوَلِي﴾
 بۆ نه‌وه‌ی له‌قسه‌کانم نینگن ﴿وَأَتَجَلَّلِي وَزَيَّارَتِي أَهْلِي﴾ وه له‌خزم و که‌سی خۆم که‌سېک بکه‌ره
 پشتمانم ﴿فَرُونَ أَخِي﴾ که‌ه‌اروونی برامه ﴿أَشْدُّ بِهِ أَمْرِي﴾ پشتمی پی قایم و به‌هېز بکه
 ﴿وَأَشْرِكُ فِي أَمْرِي﴾ بېکه‌ره هاوېه‌شم له‌کاره‌که‌مدا (گه‌یاندنی به‌یامی خوا) ﴿كَأَنَّكَ شَيْخَمَكَ
 كِبِيرًا﴾ بۆ نه‌وه‌ی زۆر ستایش بکه‌پن ﴿وَلَدُّكَ كِبِيرًا﴾ وه یاد و زیکری زۆرت بکه‌پن ﴿إِنَّكَ
 كُنْتَ بِنَاصِيحَتِي﴾ به‌راستی تو بینای به‌(هه‌موو شتیکي) ئېمه ﴿قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَكُونُ﴾ (خوای
 گه‌وره) فهرمووی به‌راستی نه‌وه‌ی داوات کرد بیت درانه‌ی مووسا ﴿وَلَقَدْ مَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً
 أُخْرَى﴾ مویند به‌خوا به‌راستی ئېمه جارېکی تر منه‌تمان ناوّه ته‌سدرت

﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ﴾ کاتنی نیمه ناگاداری دایکتمان کرد ﴿مَنْ أَوْحَىٰ﴾ نهوه‌ی پیویست بسو ناگادار بکریست ﴿أَنِ اقْرَبِيهِ أَتَانُوبُ﴾ که نهو (موسای شیرخوره) بخوره ناو سندوقیکه وه ﴿فَأَقْرِبِيهِ آتَانُوبُ﴾ نهجا فرینی دهره دهریساوه ﴿فَلْيَقْضِ الْيَمُّ بِالنَّاصِلِ﴾ جا باده ریاش بیانه کهساری ناره که ﴿وَأَخَذَ عَذْرَاءُ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ (له ناگامدا) دوزمنی من و دوزمنی نهو (که فیرعه ونه) بگرینه وه ﴿وَأَلْقَيْنَا عَلَيْكَ جَحَاشَ قَبِي﴾ نه لایه ن خومه وه جوره خوشه ویستیبه کم پیداست ﴿وَنُفِثَ عَلَىٰ عَذْرَاءِ﴾ بؤ نهوه‌ی پهره وه بکریست له پیش چاوی خوم (به چاودنری و پاریزگاری خوم) ﴿إِنَّمَا تُشِیُّ لَخْلَكُ﴾ (له بیست بی) کاتنی که خوشکه که ت دهریشت ﴿فَقُولُ﴾ و دهیوت (به فیرعه ون و دهسته کی که موسا ده گریا و شیریه هیچ ناره نیکی نه ده خوارد) ﴿قُلْ أَتُكْفَرُونَ﴾ که سبکتان نیشان بدهم که به خوی کات و بیگریته نه ستو ﴿وَرَجَعْنَا إِلَىٰ آلِ إِبْرَاهِيمَ﴾ بدو خویده و تویمان گزیده وه بؤ لای دایکت ﴿فَنَقَرْنَاهُمْ فِي الْأُفُوقِ﴾ تا چاو ودلی گمش پینه وه و خفته نه خوات ﴿وَقَتَلْنَا نَقْسًا﴾ وه که سبکت کوشت (له ناقمی فیرعه ون) ﴿فَرَجَعْنَاكَ مِنَ الْأُمْرِ﴾ به لام نیمه پرگارمان کردی لهو غم و به زاره به ﴿وَقَتَلْنَا كُتُوبًا﴾ وه دوو چاری چندده ها تاقی کردنه و مان کردی ﴿فَلَمَّا بَيَّنَّنَا﴾ نهجا چند سالیک مایته وه ﴿فِي أَهْلِ مَدْيَنَ﴾ له ناو خدکی مده بندا ﴿وَوَجَّهْنَا عَلَىٰ قَدَرٍ مَّشُورَىٰ﴾ پاشان نهی موسا له کانی دباری کراودا (بؤ پینه مبرایه تی) هانو و پته نیره ﴿وَأَصْلَحْنَاكَ يَا نَقِی﴾ وه تویم مه لبارد بؤ خوم (تا کو پینه مبریت و به یامی من راگه یه نیست) ﴿أَدْعَبْتَ أَتَىٰ وَأَخُولَیْنِی﴾ برؤ خوت و براهکت به به لکه و موعجزه کانه وه ﴿وَلَا تَنَافَىٰ فِي دَعْوَى﴾ مستی نه کن له زیکر و یادی مندا ﴿أَلَمْ يَأْتِ الْفِرْعَوْنَ﴾ هردو و کسان برون بؤ لای فیرعه ون ﴿إِنَّمَا رُفِی﴾ چونکه به راستی له ستور دهر جوه و یاغی بووه ﴿فَقُولَا لِلَّهِ قَوْلَا إِنَّا﴾ جا قسه‌ی له گه ل بکن به نهرم و نیانی ﴿أَلَمْ یَرْسُدْکُمَا فَمَا یُبْقِی﴾ به لکو بیریکانه وه یا بترسی (له سزای خوا) ﴿وَلَا رِیثًا﴾ هردو و کیان و و نیشان نهی پهره و دگارمان ﴿إِنَّمَا عَافَ﴾ به راستی نیمه دهر سین ﴿أَن تَقْرَظَ عَلَیْنَا﴾ دهس درنری بکانه سهرمان پیش نهوه‌ی نیمه هیچ بلین ﴿وَأَوَّیْنِی﴾ بان زیائر یاغی و سهر کهش بینت ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (خوا) فهرمووی مهرسن ﴿إِنِّی مَعْکُمَا﴾ به راستی من له گه لثانام ﴿أَسْمَعُ وَآزِی﴾ دهیستم و دهیتم ﴿وَأَنیُّ أَفْقُولَا﴾ که وایسو بچنه لای و (بی) بلین ﴿إِنَّمَا رَسُولَا رَبِّکَ﴾ بنگومان نیمه هردو و ک نیراوی پهره و دگاری توین (بؤ سهرتو) ﴿فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِی إِسْرَءِیْلَ﴾ جا واز له به نیی ئیسرائیل بهینه (با بین) له گه ل نیمه دا ﴿وَلَا تُخْذِلْهُمْ﴾ وه نازار و سزایان مده ﴿فَدَجَّحْنَا بَنِی إِسْرَءِیْلَ مِنْ رَبِّکَ﴾ به راستی نیمه له لایه ن پهره و دگارته وه به لکه و موعجزه مان بؤ هتاوی ﴿وَأَسْلَمْنَا عَلَىٰ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَىٰ﴾ سلاویش له سهر که سبکت پیت که شوین رینگای راستی ده کوی ﴿إِنَّمَا أَزْجِی إِلَیْنَا﴾ به راستی نیمه نیگامان بؤ کراوه ﴿أَن الْعَذَابَ﴾ که بنگومان سزا ﴿عَلَىٰ مَن کَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ بؤ که سبکه (پینه مبران) به درؤ دهرانی و پرو و هرده گیریت (وباو و ناھینی) ﴿قَالَ مَن رَّبُّکُمَا یُوسَىٰ﴾ (فیرعه ون) وونی باشه موسا پهره و دگاری هردو و کتان کنی به ؟ ﴿قَالَ رَبُّنَا الَّذِی أَعْطَىٰ کُلَّ شَیْءٍ خَلْقَهُ﴾ (موسا) فهرمووی پهره و دگاری نیمه نه و زاته به که هه موو شینکی به شینویه کی ربت و ربک و جوان درو شکر دووه ﴿وَنُحَدِّثُ﴾ پاشان رنیمو و نیشی کردووه (بؤ کاری خوی) ﴿قَالَ فَاتِلْ الْقُرْآنِ الْأَوَّلَ﴾ (فیرعه ون) وونی نهی خد لکاتی سهرده م پینسو وه کان حالبان چیه و چونه (له پاشی

مردنیان) ﴿

﴿قَالَ عَلَّمَهَا بِعَذْرَتِي﴾ (موسا) فرموی زانیاری نہ وہ لای پدروہ دگارمہ ﴿فِي كِتَابٍ﴾ لہ پدراو یکدایہ
 ﴿لَا يَصِلُ رَبِّي وَلَا يَسِي﴾ پدروہ دگارم ہیچی لی وون نابن و ہیچی لہ بیر ناچن ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾
 (پدروہ دگارم) زاتیکہ کہ زہوی بڑ کردونہ نہ شوینی حسانہ وہ (وہ کو پیشکہ) ﴿وَسَاكُ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا﴾
 وہ لہ ناو پیدا چہ ندہ ہا رنگای بڑ فراہم ہیتاون ﴿وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وہ لہ ناسمانہ وہ باران دہ ہارتی
 (بوسان) ﴿وَأَخْرَجَ نَبَاتٍ﴾ جا بہ و بارانہ ہی رواندومانہ ﴿أَزْوَاجًا مِّنْ ثَمَرَاتٍ شَتَّى﴾ زور جوتی جوزاو جوز لہ و و و و و
 (کہ جیاوازن لہ تام و بزن و رنگ و شیوہا) ﴿كُلُوا وَارْعَوْا أَنْفُسَكُمْ﴾ (تہی مرقوہ کان) بخون و ناژول
 ومالاتہ کانیشان بلہ وہ ریتن ﴿إِن فِي ذَلِكَ﴾ ہر استی لہ وہدا (کہ باسکرا) ﴿لَا يَنْبَغِي لِأُولِي الْأَلْبَانِ﴾ بدلگہ و نیشانہ ہی
 زور ہدیہ بڑ نہ وائہ ہی خواہنی ڈیرین ﴿وَمِنْهَا خَلَقَكُمْ﴾ لہم زہویہ دروسنمان کردون ﴿وَفِيهَا يُعِيدُكُمْ﴾
 دووبارہ دہ تانگیر پتہ وہ ناو زہوی (بہ مرد و ویسی) ﴿وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى﴾ جاریکی تر لہ و زہویہ دہ رتان
 دہنہ وہ (بہ ریند و ویسی بڑ لپیر سینہ وہ) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا نَارًا كَلِيمًا﴾ سویتند بہ خواہ ہر استی نیمہ ہموو
 بہ لگہ و نیشانہ کانی خزمان نیشان فیر عہون دا ﴿فَكَذَّبَ وَقَالَ﴾ کہ چی باوہ ری نہ ہیتا و سہر پتچی کرد ﴿
 قَالَ أَجِئْتُكُمْ بِشَيْءٍ عَجَبٍ﴾ (فیر عہون) ووتی ہاتر ویت بڑ ناومان بڑ نہوی دہ رمان کہیت ﴿مِنْ أَرْضٍ أَيْسَرُ لِكَيْ تَعْلَمُوا﴾
 لہ خاکہ کہ مان بہ جادوو گہر بہ کہت تہی موسا ﴿فَلَمَّا أَيْتَنَاكَ بِسَخِرٍ﴾ سویتندی جادویہ کت بڑ (بہ کار)
 بینین ﴿فَقِيلَ لَهُ﴾ وک شہو (جادوہی خوت) ﴿فَأَخْلَعَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا﴾ جا شوتین و کانینک لہ نتوان نیمہ
 و خوتدا دابنی ﴿لَا تَخْلِفْهُ غَدًا وَلَا آتًا﴾ نہ نیمہ و نہ تو خومانی لی نہ بویرین ﴿مَكَانًا سَوًى﴾ (با) جینگاہہ کی
 نہخت بی ﴿قَالَ مَوْعِدُكُمْ يُؤَمَّرُ الْآيَةَ﴾ (موسا) فرموی کاتی دیار کراوتان پڑوی خورازاندہ وہ
 (پڑوی چہ زن) بیت ﴿وَأَن يُخْرِجُكَ إِلَى مَلِكٍ﴾ بہ مہرجی لہ کاتی چہنہ نگاودا خہ لکی کڑیکر پتہ وہ ﴿
 فَتَوَلَّى قَرْعُونَ﴾ تہ مجا فیر عہون پڑیشٹ لہ و جینگاہہ ﴿فَجَمَعَ كَيْدَهُ﴾ و ہموو جادوو گہرہ کانی کڑ کردہ وہ
 ﴿فَتَرَأَى﴾ ہاشان ہات (بڑ شوتنی دیاری کراو) ﴿قَالَ لَهُمْ مُوسَى﴾ موسا بہ جادوو گہرانی ووت
 ﴿وَلَكُمْ لَا تَفْعَلُوا عَلَى اللَّهِ كِبًا﴾ ہاوار بڑ تہوہ درو بہ دہم خواوہ نہ کہن ﴿فَسَجَّكَ بِعَذَابٍ﴾ تہ گینا بہ سزایہ ک
 لہ ناوٹان دہ بات ﴿وَقَدْ خَابَ مِن آفَتِكُمْ﴾ بہر استی ہر کہ سنی درو ہلہ سنی بہ دہم خواوہ پڑجہ پڑ دہ بیت
 ﴿فَتَنَزَّلُوا أَمْرُهُمْ يَنْهَهُمْ﴾ تہ مجا (جادوو گہرہ کان) سہ بارہ ت بہ کارہ کہیان لہ نتوانیان دا جیاوازی بہدا
 برو ﴿وَأَسْرَأَ النَّجْوَى﴾ و بہ نہینی چہرہ بیان دہ کرد ﴿قَالُوا إِن هَذَا إِلَّا لَسَجْرٌ﴾ وونیان بہر استی تہ مانہ دوو
 جادوو گہرن ﴿لِرَبِّدَانٍ أَن يُخْرِجَاكُمْ﴾ دہ پانہوی دہ رتان بہرین ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسَخِرِهِمَا﴾ لہ خاک و وولاتہ کہتان
 بہ جادووہ کہیان ﴿وَيَذْهَبَا بِطَرَفَيْكُمْ الْعُمَى﴾ وہ پریاز و نہ ریتہ ہرہ باشہ کہتان لہ ناوہرن ﴿فَاتَّخِذُوا كَيْدَكُمْ﴾
 جا کہواتہ ہموو جادوو و پیلانیکشان کڑیکہ ندہ ﴿فَرَأَوْهُمُ اصْفَاءً﴾ ہاشان بہ ہک پریز پتہ (گورہ پانہ وہ)
 ﴿وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مِن أَسْعَى﴾ بہر استی ہر کہ سنی تہ مرق سہر کہوی پڑگاری دہی و سہر فرازہ ﴿

﴿قَالُوا لِمُوسَى﴾ (ساحیرہ کان) ووتیان تھی موسا ﴿إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ﴾ یاتو (جادوہ کھت) فری بدہ ﴿وَأَمَّا
 أَنْ تَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَى﴾ یا نیمہ لہ سہرہ تاوہ فری ی دہ دہین ﴿قَالَ بَلْ أَتَىكَ الْفُلُ﴾ (موسا) فدرموی نہ خیر
 نیوہ (لہ پیشہ وہ) فری ی بدہن ﴿فَلَا تَجِبْ لَهُمْ وَلَهُمْ عِصْيَا﴾ (نہ وانش فریباندا) جالہ سا کاودا گوریس و دار
 دہ ستہ کانبان ﴿يَحْتَكِلُ الزُّهْرِيُّ بِسِحْرِ هِمِّهَا﴾ وہا ہاتہ پش چاوی (موسا) بہ ہزی جادوہ کہ یانہ وہ
 کہ بہ راستی دہ جولین و دہ رن ﴿فَأَرْحَسَ فِي نَفْسِهِ خِيفَةً مُّؤْتِي﴾ جا موسا لہ دلی خویدا کہ می ترسا ﴿فَلَمَّا
 لَاقَاهُ﴾ ووتمان پنی مدترسہ و بن باک بہ ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْغَافِلُ﴾ بنگومان ہر تو سہر کہ و تو دہ بی ﴿وَأَلْقَى
 مَائِي تَيْمِيْنًا﴾ تہوہ ی لہ دہ سنی راستدایہ (کہ گوجانہ کہتہ) فری بدہ ﴿عَلَّقَ مَصْتَعًا﴾ ہر چہ
 (جادو) تہوہ ان کردوویانہ قونی دہ دات (ہلی دلو شنی) ﴿إِنَّمَا تَصْعَقُ الْبَشَرُ﴾ بنگومان تہوہ ی تہوہ
 کردوویانہ تہنہا فری و نیلی جادو و بازہ ﴿وَلَا يَفْلَحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَنْ﴾ جادو و بازیش سہر کہ و تو و نابی لہ ہر
 کوئی و ہا تہی (ہر چہ بکات) ﴿قَالَ السَّحَرَاءُ مَبْهُوتًا﴾ تہوہ موسا جادو و گہرہ کان خران بہ پرودا بہ سوزدہ
 بردنہ وہ (بق خوا) ﴿قَالُوا لِمَ تَنْتَهِرُ عَنْ زَيْنِ هَارُونَ﴾ ووتیان پرومان ہینا بہ ہر و ہر دگاری ہارون و موسا ﴿فَلَمَّا
 قَالَ﴾ (فرعہ ون) ووتی ہیان ﴿فَأَنصَرَفْ لِرَبِّكَ أَنْ تَدْنَى لَكَ﴾ نایا نیوہ پرومان ہینا پیش تہوہ ی مؤلہ تان بدہم
 ﴿إِنَّكَ لَكَبِيرٌ لِلَّذِي﴾ بنگومان تہوہ موسا گہرہ تانہ ﴿عَلَّمَكَ السَّحَرُ﴾ کہ فیری جادووی کردون
 ﴿فَلَا قِطْعَ﴾ جا سونند ہیت دہ بیرم (دہ بقر تسم) ﴿أَيُّدِيكَ وَأَرْجُلُكَ مِنْ خِلْفٍ﴾ دہ ست و قاجشان بہ ہینچہ وانہ وہ
 (راست و چہب) ﴿وَلَا تُصَلِّتْكَ فِي جُدُوعِ الْخَلِّ﴾ وہ بنگومان بہ قہدی دار خورمادا ہلٹان دہ واسم (دہ تانکہم
 بہ دارا) ﴿وَلَتَعْلَمَنَّ﴾ (تہوہ موسا) بہ راستی دہ زانن ﴿إِنَّمَا أَنتَ عَبْدٌ مُّؤْتِي﴾ کاممان (من بان خوا کہ ی موسا)
 سزمان سہ خترو بہر دہ وام ترہ ﴿قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَكَ﴾ (ساحیرہ کان) ووتیان نیمہ ہر گیر نز ہلٹان ہرین
 ﴿عَلَى مَا جَاءَ تَائِبِينَ إِلَيْكَ﴾ بہ سہر تہوہ نیشانہ و مو عجیزانہ دا کہ ہزمان ہانوہ ﴿وَالَّذِي فَطَرَ﴾ (وہ تو ہلٹان ہرین
 بہ سہر) تہوہ خوابہ ی کہ لہ تہوہ ہون نیمہ ی دروست کردوہ ﴿فَأَقِمْ وَانْتِظِرْ﴾ جا ہر چیت لہ دہ ست
 دہت بیکہ ﴿إِنَّمَا تَقِيضُ هَذِهِ السَّوْمَةَ الدُّنْيَا﴾ بنگومان تو تہنہا لہم زبانی دنیا دہ ست دہ پروا و ہر یار دہ دہیت ﴿فَلَمَّا
 لَاقَاهُمَا﴾ بہ راستی نیمہ ہا و ہرمان ہینا بہ ہر و ہر دگاریمان ﴿لِيُخْبِرَكَ أَخْلَافَنَا﴾ بق تہوہ ی لہ تاوانہ کانمان
 خوش ہینت ﴿وَمَا أَكْرَهْتَنَا عَلَيْهِنَّ مِنَ السَّحَرِ﴾ ہر و ہا لہ و جادو و ہش کہ بہ زور ہیت دہ کردین ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِزُؤُنِي﴾
 وہ خوی گہورہ (ہا داشتی) چاکترہ و بہر دہ وامترہ ﴿إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ﴾ بہ راستی ہر کہ سنی بگہر ہنہ وہ لای
 بہر و ہر دگاری ﴿فُجِّرْنَا﴾ بہا و انباری ﴿فَلَنْ لَّنُجْهَنَّهُ﴾ تہوہ بنگومان دوزخ جینگاہنی ﴿لَا يَسْكُنُ فِيهَا وَلَا يَخْبِي﴾
 تہوہ مری تیندا تہوہ ی (بہ تاسو دہ بی) ﴿وَمَنْ يَأْتِيَهُ مُّؤْتِيًا﴾ وہ تہوہ کہ سہی بہ ہا و ہر داری بگہر ہنہ وہ
 لای (خوی گہورہ) ﴿فَلَعَلَّ الصَّالِحِينَ﴾ بہ راستی کردہ وہ ی چاکیشی کردین ﴿قَالُوا لَكَ لَهْمُ الدَّرَجَاتِ الْعُلَى﴾
 تانہ وانہ بلہ و پایہ ی بہر زو ہلٹان ہدہ ﴿جَنَّاتٍ عَدْنٍ﴾ کہ بہ ہشتانیکہ جینگای مانہ وہ ی ہمہ می شہ ییہ
 ﴿يَخْرُجُ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروبارہ کان دہ رن بہ زیر باندا ﴿يَخْلِدُونَ فِيهَا﴾ ہن برانہ وہ دہ مینتہ وہ تیندا ﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ
 مَنْ كَفَرَ﴾ تہوہ ہا داشتی کہ سبکہ خوی ہاک و خاوتن رابگری (لہ کو فر و تاوان) ﴿

﴿وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ به‌راستی نیکامان نارد بؤ موسا ﴿أَنۢ أَتِىَٰ رَبَّیَّ﴾ که به‌نده کانم به شه و
 بیه (و له میصر ده رجن) ﴿فَأَضَرَبَ لَهُنَّ فَرَیْقَیَ الْيَمِّ مَخَالٍ﴾ رینگه به کی ووشکیان له ده‌ریای (سور)
 دابؤ بکه ره وه ﴿لَا تَخَفْ دُرَّکَا﴾ مه‌ترسه (فیرعه‌ون) بیت بگات ﴿وَلَا تَخَفْ﴾ وه مه‌ترسه (له‌خنکان
 له‌ده‌ریادا) ﴿فَإِنۢ تَعْمُرْ خَوَافُکُمْ یَٰمُوسَىٰ﴾ نه‌مجا فیرعه‌ون به سه‌ربازه کانیه وه شوینبیان که‌ون
 ﴿فَتَشِیْءُ لَهُمۡ فِی السَّیِّئَاتِ مَا عَشِیْتُمْ﴾ جا له ناکاو ده‌ریا نه‌وانی (له‌ناو شه‌بؤلی خویدا) دابؤشی چ
 دابؤشینیك ﴿وَأَنۢ تَلْزَمُوا فِی غَمِّکُمْ قَوْمَهُ﴾ فیرعه‌ون گه‌له‌که‌ی خوی گومرا کرد ﴿وَمَا تَفَعَّلُوا﴾ و ریشموونی
 نه‌کردن ﴿یٰۤیۤسٰرَیۤل﴾ نه‌ی نه‌وه‌ی نیسرائیل ﴿فَدَاخِلَکُم مِّنۢ عَدُوِّکُمْ﴾ به‌راستی رزگارمان کردن
 له‌دورمه‌که‌تان ﴿وَوَضَعْنَاکُم﴾ وه به‌لیمان پیدان ﴿فَلِیۤتَمَنَّ الْکَافِرُ﴾ (به‌هاتی موسا بؤ) لای‌راستی
 کیوی طور ﴿وَرَزَقْنَاکُم﴾ و بؤمان ناردن ﴿الْمَنۢ وَالنَّاسُ﴾ گه‌زو و شیلاقه (بالنده‌یه که‌گوشنی له
 هه‌موو بالنده‌یه که‌خوشره) ﴿کُلُوا مِنۢ طَیِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاکُم﴾ به‌خون له‌و پوزیه پاکانه‌ی پیمان داون
 ﴿وَلَا تَطْغَوْا فِیۤهِ﴾ و زیاده‌پوی تیدا مه‌که‌ن ﴿فَیَجْلَ عَلَیۤکُمۡ عَذَابُیَّ﴾ نه‌گینا خه‌شم و قاری من ده‌تانگرینه‌وه
 ﴿وَمَنۢ یَّحِلَّ عَلَیۤهِ عَذَابُیَّ﴾ جا‌هر که‌سینک قار و خه‌شمی من دایگری ﴿فَقَدْ هَوَّیۤ﴾ نه‌وه‌ی بنگومان تیاچو وه
 هه‌لدیراوه ﴿وَإِیۤلَیَّ لَنفَارَنَّ لَکُمۡ نَارُیۤ﴾ وه به‌راستی من زور لیور دوم له‌و که‌سه‌ی نه‌وبه‌ی کردی
 ﴿وَوَآءِیۤمَنۡ رَّعِیۤلَ صَالِحًا﴾ و باوه‌ری هینایی و کرده‌وه‌ی چاکی کردیت ﴿ثُمَّ أَهۤلَکَیۤ﴾ پاشان به‌رده‌وام
 بویی له‌سهر شه‌و ریزازه ﴿وَمَا أَعۤجَلۤکَ عَنْ قَوْمِکَ یٰمُوسَىٰ﴾ (خوا فهرمووی) نه‌ی موسا بؤ چی
 پیش گه‌له‌که‌ت که‌ونی (بؤ گه‌یشتن به‌کیوی طور) ﴿قَالَ هُمۡ أُوۤلَآءِ عَلَیَّ نَارِیۤ﴾ (موسا) فهرمووی
 گه‌له‌که‌م نه‌وانه‌ن به‌دوامه‌ون ﴿وَعَجَلۤتَ إِلَیۤکَ رَبِّیۤ﴾ بؤیه به‌په‌له‌هاتم بؤ لات نه‌ی به‌روه‌رد گارم
 ﴿لَیۤسَ بَیۤنَیۤ﴾ بؤ نه‌وه‌ی لیم رازی بیت ﴿قَالَ﴾ (خوای گه‌وره) فهرمووی ﴿فَإِنَّا قَدۡفَتَنَّا قَوْمَکَ﴾
 جا به‌راستی نیمه‌قه‌ومه که‌تمان تاقی کرده‌وه ﴿مِنۢ بَعۤدِکَ﴾ له‌پاش (هاتنی) تو ﴿وَأَصۤلَٰهُمُ السَّامِرِیۤ﴾
 وه سامیری گومرای کردن ﴿فَرَجَعۤنَا مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ﴾ نه‌مجا (پاش وهرگر تنی نه‌ورات) موسا گه‌پایه‌وه
 بؤ لای گه‌له‌که‌ی ﴿عَصَبۤکَۤنَۤیۤسَۤفَا﴾ به‌تورپه‌یی و قار و خه‌شمه‌وه ﴿قَالَ یَقۤوۤمُ﴾ وونی نه‌ی گه‌له‌که‌م
 ﴿الَّذِیۤعِدۤکُمۡ رَبُّکُمۡ﴾ نایا به‌روه‌رد گارتان به‌لینی بی‌نه‌دان ﴿وَعَدۤلۤحَسَنًا﴾ به‌به‌لینی چاک ﴿أَفَطَالَ عَلَیۤکُمُ الْعَهۤدُ﴾
 بؤچی من زورم بی‌چوو ﴿أَلَّا رَدَّدۤتُمْ﴾ یان هه‌ر ویستان ﴿أَنۢ یَّحِلَّ عَلَیۤکُمۡ عَذَابُیَّ مِمَّنۡ رَّبِّکُمۡ﴾ تورپه‌یی
 و خه‌شم له‌لایه‌ن به‌روه‌رد گارتان ده‌یه‌خه‌تان بگریت ﴿فَأَخۤلَقۤنَا مَوۡجِیۤدِیۤ﴾ بؤیه به‌لینی منتان شکاند
 ﴿قَالُواۤ إِنَّمَا أَخۤلَقۤنَا مَوۡجِیۤدَکَ﴾ ووتیان نیمه‌به‌لینه‌که‌ی تۆمان نه‌شکاند ﴿یٰمَلِکَا﴾ به‌ویست و ده‌سه‌لانی
 خۆمان ﴿وَلِکُمۡ لَحِیۤلَتَاۤ اۡوۡرَاۡکَا﴾ به‌لکو نیمه‌چهند کۆن و باری درابو به‌کۆلماندا ﴿مِنۢ رِّبۤکُمۡ الْقَوۡمُ﴾
 له‌خسلی قبیبه‌کان ﴿فَقَدَفۤتُمَا فِکۡرَکُمَاۤ اِلَیَّ السَّامِرِیۤ﴾ جا فیریماندایه (ناو ناگره‌وه) هه‌روه‌ها سامیریش
 فرینی دا ﴿۝﴾

﴿فَأَخْرَجَ لَهُمْ جَنَّاتٍ﴾ لَیتر (سامیری لهو خشله تواوانه) په بیکه‌ری گویره که به کی بو دروست کردن
 ﴿لَهُمْ خُورٌ﴾ بۆره به کی هه بوو (وهك بۆره‌ی گویره که) ﴿فَقَالُوا﴾ نه مجا ووتیان ﴿هَذَا إِلَهُكُمْ وَإِنَّهٗ
 مُوسَى﴾ نه مه خوای ئیوه و خوای مووساشه ﴿فَنَسِيَ﴾ نه وه (مووسا) له بیرى چووه (ده گه‌پى به شونین
 خودا) ﴿أَفَلَا يَرْجِعُ﴾ نایا نه وان نازانن (نایینن) ﴿أَلَا يَرْجِعُ إِلَیْهِمْ قَوْلًا﴾ (نه و گویره که به) وه لامی
 هیچ ووتیه کیان نادانه وه ﴿وَلَا یَعْلَمُکُمْ لَهُمْ ضَرَّ وَلَا نَفْعًا﴾ وه خواوه‌نی هیچ زیان و قازانجیلت نییه بۆیان
 ﴿وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونُ﴾ سویتند به خوا به راستی هاروون پنی ووتن ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له وه و پینش
 ﴿بِقَوْلٍ﴾ نه‌ی گه له که م ﴿إِنَّمَا أَنتُم بَنُوهُ﴾ بینگومان ئیوه بدم (گویره که به) تاقی کرانه وه (گو مرا بوون)
 ﴿وَأَنَّ رَبَّکُمُ الرَّحْمٰنُ﴾ به راستی په روه‌دگاری ئیوه خوای میهره‌بانه ﴿فَأَتَّبَعْنِی﴾ که واته شونینی من
 بکه‌ون ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرِی﴾ گویره‌ی فەرمانی من بن ﴿قَالُوا لَیْ نَبْرَحَ عَلَیْکَ عَذَابُنَا﴾ ووتیان هه‌ر گیز واز
 ناهیتین و به‌ده‌وریدا دیسن و ده‌بهرستین ﴿حَتَّىٰ یَرْجِعَ إِلَیْنَا مُوسَى﴾ هه‌تا مووسا ده‌گه‌پته وه بۆ لامان
 ﴿قَالَ يٰهٰرُونَ﴾ (مووسا) ووتی نه‌ی هارون ﴿مَا مَنَعَكَ﴾ چ شتینک به‌رگری کردیت ﴿إِذْ رَأَيْتَهُمْ
 صٰلُوا﴾ کاتن ببنیت نه‌مانه گو مرا بوون ﴿أَلَا تَتَّبِعُنِی﴾ (له وه‌ی) که شونین من بکه‌وی ﴿أَفَعَصَيْتَ
 أَمْرِی﴾ نایا سه‌ره‌بنچی فەرمانی منت کرد؟ ﴿قَالَ یٰهٰرُونَ﴾ (هاروون) فەر مووی نه‌ی کوری دایکم
 ﴿لَا تَأْخُذْ بِلِحْیَتِی وَلَا بِرَأْسِی﴾ موی ریش و سه‌رم مه‌گره و رابمه‌کیشه ﴿إِنِّی خَشِیتُ أَنْ تَقُولَ﴾ به راستی تر سام
 که (هاتینه وه پیم) بلیت ﴿فَرَّقَ بَیْنِی وَبَیْنَکُمْ﴾ تو جیاوازیت خسته‌نیوان به‌نی ئیسرائیلیه‌کانه وه ﴿وَلَمْ
 تَرْجُبْ قَوْلِی﴾ و چاوه‌روانی فەرمانی منت نه‌کرد ﴿قَالَ﴾ (مووسا) ووتی ﴿فَمَا خَطْبُکَ یٰسْمِیْ﴾
 نه‌ی سامری تو نه‌م کاره ترستا که چی بوو کردت؟ ﴿قَالَ بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِوَهٗ﴾ (سامیری)
 ووتی من شتینکم زانی نه‌وان نه‌یانزانی (یامن شتینکم بینی نه‌وان نه‌یان بینی) ﴿فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَشْرِ
 الرَّسُولِ﴾ نه‌مجا من شتینکم له‌شونین پنی (و ولاخه‌که‌ی) جویره‌نیل هه‌لگرت ﴿فَقَبَضْتُهَا﴾ وه
 پرژاندم (به‌خشله تواوه که‌دا) ﴿وَمَكَدَ لَکَ سَوْءَ لِي نَفْسِی﴾ به‌و جوړه نه‌فسم شه‌و کاره‌ی بۆ جوان و
 شیرین کردم ﴿قَالَ فَادْهَبْ﴾ (مووسا) ووتی ده‌برو ﴿فَإِنَّ لَکَ فِی الْحَیٰوةِ أَنْ تَقُولَ﴾ نه‌وسا بینگومان
 تاماوی له‌م ژبانه‌دا (هه‌ر که‌س لیت نزیک بویه وه) ده‌بی بلیت: ﴿لَا مَسَاسَ﴾ نزیکم مه‌که‌وه وه وه،
 وده‌ستم لی مده‌ده ﴿وَأَنَّ لَکَ مَوَدَّاتٍ تُخْلَفُکَ﴾ وه‌بینگومان به‌لینیکیشته هه‌به (له‌روژی دوا پیدا) هه‌ر گیز
 پرژگار ناییت لی ﴿وَأَنْظُرْ إِلَى إِلَهِکَ﴾ وه‌سه‌یری په‌رستراوه که‌شت که ﴿الَّذِی ظَلَمْتَ عَلَیْهِ عَٰلَمِیًّا﴾
 که‌به‌رده‌وام ده‌ته‌رست ﴿لَعَنَکُمُ اللَّهُ﴾ دنیابه‌چاک ده‌یسوتینین ﴿شَرَّ لِّنِیْفَةٍ فِی الْبَیْرِ﴾ پاشان بینگومان
 (خو له‌میشه که‌ش) پرژو بلا و ده‌که‌پته وه به‌ده‌ریادا ﴿شَرًّا﴾ به‌پرژو بلا و نیکی وه‌ها (که شونینه واریشی
 نه‌میتنیت) ﴿إِنَّمَا إِلَٰهُکُمُ اللَّهُ﴾ په‌رستراوی (پراسته‌قینه‌ی) ئیوه نه‌نها خوابه ﴿الَّذِی لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ﴾
 که هیچ په‌رستراو نیکی راست نی په‌نه‌و نه‌بیت ﴿وَبِیْعْ کُلُّ مَنٍّ عِلْمًا﴾ زانیاری نه‌و هه‌موو شتینکی
 گر تو نه‌وه

﴿كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ﴾ (نه‌ی موحه‌مهده) ﴿ثَابِتٌ وَجُورٌ دِهِ يَكْبَرُ بَنُوهُ بَنُو ت﴾ ﴿مِنْ أُمَّةٍ قَادِمَةٍ﴾ همدنك له به سهرهات و هه‌والی نه‌و (گه‌لانه‌ی) رابوردون ﴿وَقَدْ أَتَيْنَاكَ﴾ بینگومان پیمان داویت ﴿مِنْ لَدُنَّا﴾ ﴿ذِكْرًا﴾ له‌لایه‌ن خومانه‌وه تورنات ﴿مَنْ أَعْرَضَ عَنْهُ﴾ هه‌ر که‌سی پشستی تن بکات ﴿وَإِنَّهُ لَخَبِيرٌ﴾ نه‌وه به‌راستی هه‌لیده‌گری ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له‌پورزی دوا پیدا ﴿وَرَدًا﴾ بارینکی قورس (له‌تاوان) ﴿خَلِّدِينَ فِيهِ﴾ بئ برانه‌وه نییدا ده‌میتنه‌وه ﴿وَسَاءَ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حِمْلًا﴾ چ بارینکی خراب و پشته‌ریان به‌کوله‌وه به له‌پورزی دوا پیدا ﴿يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ نه‌و پورزی که‌ فووه ده‌کری به‌شه‌پوردا (بئ جاری دووه‌م) ﴿وَنُفِثُ السَّجِرِينَ﴾ نه‌و ساتاوان باران کوزه‌که‌پنه‌وه ﴿يَوْمَ يُهْبِذُ زُرْقًا﴾ له‌و پورزه‌دالاش و چاویان شین هه‌لگه‌پراوه ﴿وَيَتَخَفَتُونَ بَيْنَهُمْ﴾ به‌چر به‌وه له‌نیوان خویانداده‌لین ﴿إِنْ لَيْسَ إِلَّا عَشْرٌ﴾ نپوه ته‌نها ده (شهوور پورز له‌دو نیادا) ماونه‌نه‌وه ﴿عَنْ أَعْلَمَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ نپسه چاک ده‌زاتین به‌وه‌ی نه‌وان ده‌بلین ﴿إِذْ يَقُولُ أَفَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ﴾ کاتی (نه‌وه‌یان) که‌ زیر تریانه و نزیک تریانه له‌راستییه‌وه ده‌لن ﴿إِنْ لَيْسَ إِلَّا يَوْمًا﴾ نپوه ته‌نها یسه‌ک روز ماونه‌نه‌وه ﴿وَنُفِثُ لَوْكَ عَنْ لَيْلٍ﴾ (نه‌ی موحه‌مهده) پرسپارت لن ده‌کدن سه‌باره‌ت به‌شاخه‌کان ﴿فَقُلْ يَنْسِفُهَا رَبِّي نَسْفًا﴾ قوش بلن به‌روردگار له‌بیخیان دینی و وردو خاشیان ده‌کات نه‌مجا باپروو بلاویان ده‌کاته‌وه ﴿فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا﴾ نه‌مجا رینک و مساف بئ ناوو گزو گیاو ده‌به‌لپشه‌وه ﴿لَا تَرَىٰ فِيهَا﴾ نابینی تیدا ﴿عِوَجًا وَلَا أَمْتًا﴾ هیچ جوره لاری و به‌رزی و نرمیه‌ک ﴿يَوْمَ يُهْبِذُ﴾ له‌و پورزه‌دا ﴿يَتَّبِعُونَ الذَّالِقَ﴾ هه‌موو ده‌که‌ونه شوین چارده‌ری (کوکرده‌وه) ﴿لَا يَجِدُ لَهُمْ﴾ لاره‌جله‌وی ناکن له‌ده‌رمانی ﴿وَنُفِثُ الْأَشْوَابَ لِلرَّحْمَنِ﴾ له‌ترسی خوای میهره‌بان هه‌موو ده‌نگه‌کان نرم ده‌بن ﴿فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا﴾ چه‌چپ نه‌بی شستیک نابیستی ﴿يَوْمَ يُهْبِذُ﴾ نا له‌و پورزه‌دا ﴿لَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا﴾ تکا کردن سوودی نه‌ ﴿إِلَّا مَنْ أَدْرَكَ أَذُنًا﴾ مدگه‌ر که‌سی خوای میهره‌بان رینگای بدات ﴿وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا﴾ و له‌ووته‌که‌شی رازی بئ ﴿يَعْلَمُ﴾ (خوا) ده‌زاتی و ناگاداره ﴿مَا بَقِيَ إِلَّا يَوْمًا﴾ به‌هه‌موو ته‌و شتانه‌ی له‌پیشانیانه‌وه‌به (له‌قیامته‌دا چاوه‌رپیاننه‌) ﴿وَمَا خَلَقَهُمْ﴾ وه‌به‌هه‌موو ته‌و شتانه له‌پاشیانه‌وه‌به (له‌دو نیادا کردوویانه‌) ﴿وَلَا يَحِيطُونَ بِهِ عِلْمًا﴾ به‌لام نه‌وان ده‌رباره‌ی خوا هه‌موو شتیک نازاتن ﴿وَعَنْتِ الْأَوْجُوهُ﴾ هه‌موو دهم و چاوه‌کان (له‌پورزی قیامته‌دا) مل که‌چ و نه‌رمانبه‌ردارن ﴿إِلَّا نَجَى الْقِيُومَ﴾ بئ (خوای) هه‌میشه‌زیندوو و راگری بوونه‌وره ﴿وَقَدْ حَاطَ﴾ بینگومان زهره‌رمه‌ند بووه ﴿مَنْ حَتَلَ ظُلُمًا﴾ نه‌وه‌ی که‌باری سته‌می هه‌لگرتی ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ نه‌وه‌ش کرده‌وه چاکه‌کانی کر دینت ﴿وَهُمْ مُؤْمِنٌ﴾ باوه‌ر داریش بوو بیت ﴿فَلَا يَخَافُ ظُلُمًا﴾ نه‌وه‌نه‌له‌ سته‌م ده‌ترسی (لنی بکری) ﴿وَلَا هَضْمًا﴾ نه‌له‌ که‌م کرده‌وه‌ی پاداشتی (ده‌ترسی) ﴿وَكَذَٰلِكَ﴾ ثابو جوره ﴿أَرْزَلَهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا﴾ قورناینکی عه‌ره‌بیمان دابه‌زاندوو ﴿وَصَرَّفَتْ فِيهِ مِنَ الْوَعْدِ﴾ به‌چه‌ند جور و شپواز هه‌ره‌شه‌مان له‌ودا باسکر دووه ﴿أَعْلَاهُ يَتَفُوتُ﴾ بئ نه‌وه‌ی له‌خوا بترسن و خویان به‌اریزن (له‌تاوان) ﴿أَوْ يُخَذِّبُ لَهُمْ ذِكْرًا﴾ بان بیت به‌هوی بیدار کرده‌وه‌بان له‌غه‌فله‌ت وین ناگایی (به‌هوی قورنانه‌وه) ﴿

﴿فَتَعَالَى اللَّهُ﴾ نه‌مجا به‌رزو بلنده نه‌و خواجه ﴿أَمَّا الْكُفَّاءُ﴾ کده‌سه‌لآت دارنکی (پادشایه‌کی) حق و راسته
 ﴿وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ﴾ به‌له‌مه‌که‌له (خویندنسی) قور ناندا ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ له‌پیش نه‌وهی ﴿أَنْ يَخُصَّصَ إِلَيْكَ وَحْيَهُ﴾
 وه‌خی کرده‌نه‌کی بۆت نه‌واو بیت ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾ وه‌بلن نه‌ی به‌روهر دگرم زانست و زانیاریم زیاد
 بکه ﴿وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نیمه‌پیشتر به‌یمان و به‌لینمان له‌ئادهم وه‌رگرت
 (له‌دره‌ختی قده‌غه‌کراو نه‌خوات) ﴿فَنَسِيَ﴾ به‌لام کاری پی‌نه‌کرد (له‌بیری چوو) ﴿وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا﴾ وه‌نیمه
 له‌ودا لپه‌راتمان نه‌دی (که‌به‌ویت پی‌فرمانی خودا یکات) ﴿وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ﴾ (باسی) نه‌و کاته بکه
 به‌فریشته‌کامان ووت: ﴿اسْجُدُوا لِآدَمَ﴾ سوژده به‌رن بۆ ئادهم ﴿فَسَجَدُوا﴾ نه‌وانیش هه‌موو سوژده‌یان برد
 ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ﴾ جگه‌له‌شه‌یتان که‌مه‌ر پیچی کرد (و سوژده‌ی نه‌برد) ﴿فَقُلْنَا يَا آدَمُ﴾ نه‌مجا و نتمان نه‌ی ئادهم
 ﴿إِنَّ هَذَا﴾ به‌راستی هم (ئیبلیسه) ﴿عَدُوٌّ لَكَ وَلِزَوْجِكَ﴾ دوزمنی توو هاوسه‌ره‌که‌ته ﴿فَلَا يَخْرُجَا مِنْ الْجَنَّةِ﴾
 که‌واته (ناگادارین) له‌به‌هه‌شت ده‌رتان نه‌کات ﴿فَنَسَفَقَ﴾ چونکه‌دوو چاری ناخو‌شی و زه‌حمت ده‌بیت
 ﴿إِنَّ لَكَ الْأَجْنَاعَ فِيهَا﴾ بینگومان تو له‌و (به‌هه‌شته) دا برسیت نابی ﴿وَلَا تَقْرَأُ﴾ و پرووت و قوت
 نابی ﴿وَأَنَّكَ لَا تَظْمَنُ فِيهَا﴾ و بینگومان له‌ویدا تپووت نابیت ﴿وَلَا تَضْحَكُ﴾ وه‌هه‌تاوی (خو‌ر) لیت
 نادات (نازارت پی‌ناگه‌یه‌نی) ﴿فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ﴾ نه‌مجا شه‌یتان نیازی خرابی خسته‌دلیه‌وه
 ﴿قَالَ﴾ وونی ﴿يَا آدَمُ﴾ نه‌ی ئادهم ﴿هَلْ أَدْرَاكَ﴾ نایا نیشان‌ت بده‌م ﴿فَإِنِّي شَجَرُ الْجَنَّةِ﴾ ده‌ره‌ختی نه‌میری
 (هه‌ر کدس لی‌ی بخوات هه‌ر گیز نامیری) ﴿وَمَوْلَاكَ لَا يَبْقَى﴾ و مولک و ده‌سه‌لانی هه‌ر دوایی نه‌بیت ﴿فَإِذْ
 فَكَلاَمُهَا﴾ نه‌مجا هه‌ر دوو کیان له‌و (به‌روبوومی دره‌خته) یان خوارد ﴿فَبَدَأَ﴾ به‌و هۆبه‌وه (جل
 و به‌ر گیان دامال‌دراو) ده‌ر که‌موت ﴿لَهُمَا سَمْوَةٌ تُهْمَا﴾ عه‌بب و عه‌وره‌تبان ﴿وَوُفَّيْقَا﴾ وه‌ده‌ستیان کرد
 ﴿يَخُصِمَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ﴾ به‌دابوشینی له‌شیان به‌گه‌لای (دره‌خته‌کانی) به‌هه‌شت ﴿وَنُحِصَّيْ آدَمَ وَنَهَرُ﴾
 وه‌ئادهم سه‌ر پیچی فرمانی به‌روهر دگاری کرد ﴿فَقَوَّيْ﴾ پهر له‌په‌نگای راست لای دا ﴿ثُمَّ اجْنَبْهُ رَبُّهُ﴾
 پاشان به‌روهر دگاری هه‌لپه‌ژارد (بۆ پیغه‌مه‌ریتی) ﴿فَكَتَبَ عَلَيْهِ وَطَعَدَى﴾ و ته‌وبه‌ی لی‌قبوون کردو
 ریتموونی کرد ﴿قَالَ اقْطِطْ مِنْهَا﴾ (خو‌ا) فرمووی هه‌ر دوو کتان برؤنه‌ خو‌اره‌وه له‌وئی (له‌به‌هه‌شت)
 ﴿فَجِيعًا﴾ به‌به‌کده‌وه ﴿بَعْضُكُم لِبَعْضٍ عَدُوٌّ﴾ (نه‌وه‌کانتان) ده‌به‌نه‌ دوزمنی به‌کتری ﴿فَلَمَّا يَأْتِيََنَّكَ مِنَ هُنَا﴾
 جانه‌گه‌ر (به‌په‌غه‌مه‌راند) به‌یامتان بۆ هات له‌لابه‌ن منه‌وه ﴿فَمَنْ أَتَّبَعَ هُدَايَ﴾ نه‌وسا نه‌وه‌ی شروینی
 ریتموونی من بکه‌موئی ﴿فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾ نه‌وه (له‌دونبادا) گوهر نابی و (له‌پوژی دوايشدا) تووشی
 ناخو‌شی و زه‌حمت نابی ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ﴾ وه‌هه‌ر که‌س پی‌وو وه‌ر گیزی ﴿عَنْ ذِكْرِي﴾ له‌په‌نازو یادی
 من ﴿إِن لَّامْرِئٍ مَّيْسَةٌ صَبَا﴾ نه‌وه بینگومان نه‌و که‌سه‌گوزه‌ر انتکی سه‌خت و نه‌نگی ده‌بیت (له‌گو‌ردا)
 ﴿وَنَحْشُرُكُمْ إِلَيْكُمْ﴾ و له‌پوژی دوايشدا هه‌شتری ده‌که‌بین ﴿أَتَمَنَّى﴾ به‌کوئیری ﴿قَالَ رَبِّ﴾ ده‌لی نه‌ی
 به‌روهر دگرم ﴿يُرْخَشِرُنِي أَتَمَنَّى﴾ بۆچی به‌کوئیری هه‌شرت کردم ﴿وَقَدْ كُنتَ تَقِیرًا﴾ خو‌من (له‌دونبادا)
 چاو ساغ و بی‌نا بووم ﴿

﴿قَالَ كَذَابًا﴾ (خو) دهقر موی هدر بهو شنبوهی ﴿أَتَشْكُرُنَا فَتُعِظِبَنَّا﴾ نایه کانی نیمدت بۆ هسات و له بیرى خوت برده وه (و کوتر بووئ له تاسئیدا) ﴿وَكَذَابًا يُوعِظُونَ﴾ به هه مان شنبوه توش نه مرقو گوئت بی نادرئست و له بیر ده کرئیت ﴿وَكَذَابًا يُعْزِي مَنْ أَسْرَفَ﴾ وه هدر بهو جوړه توله ده مستیئن له وهی زیاده برقی کرئیت ﴿وَلَوْ تَوَصَّلْتُمْ بِهِ﴾ و باوه بری نه هئتابی به نایه ته کانی بهرورد گاری ﴿وَلَذَابُ الْعَذَابِ﴾ وه سسزای برۆی دوا یی ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ به نین سرو بهر ده وام ترو (له سسزای دونیا) ﴿أَلَمْ تَرَ يَهْدِي لَهُمُ﴾ دهی نایا (خو) بۆی روون نه کردوونه ته وه ﴿كَرَاهِيَةً﴾ چه ندمان له ناو برده ﴿فَلْيَهْدِيهِمُ اللَّهُ﴾ له گهل و نه وهی چه رخد کانی پیش نه مان ﴿يَتَشَوَّخُونَ فِي مَسْكِنَتِهِمْ﴾ كه (هم بی باوه پانه) ده گدرئس و هسات و چۆ ده کهن به جی و شوئنه کانیاندا ﴿إِنِّي ذِكْرٌ﴾ به پراسنی له وهدا (که باسکرا) ﴿لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ﴾ چه نه به لگه و نیشانهی هده به بۆ نه و کسه نهی کد زئرن ﴿وَلَوْ لَا كَلِمَةٌ﴾ نه گهر له بدر به لئین و بهر بارئک نه یوا یه ﴿سَقَطَ مِنْ رِيكٍ﴾ له بهر وهرد گارت وه پئشتر دراوه (بۆ له ناو بر دنیان) ﴿لَكَانَ رِجَامًا﴾ بئگو مان (له ناو بر دنی بی باوه پان) پئوئست ده بوو ﴿وَلَقَدْ مَسَّنِيَ﴾ نه گهر ماوهی دباری کر اوئش نه یوا یه (که قیامه نه) ﴿فَأَصْبَحَ رَعِيًّا﴾ بهواته (نهی موحه مبه د) نارام بگره له سهر نه وهی نه واته ده لئین ﴿وَسَبَّحَ بِحَمْدِ رَبِّكَ﴾ به خمد و سوپاس و سنایشی بهر وهرد گارت ته سبب حانی خودا بکه ﴿فَلَمْ يَلْمُوعْ أَلْسِنًا﴾ له پیش هه لائنی خور ﴿وَلَقَدْ عَرُوفًا﴾ و له پیش ناوا بووئیدا ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْبَنِي فَصِيحًا﴾ و له هه ندی کات و ساته کانی شهودا خوا بهرسته و نوئز بکه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْكُهَّانَ﴾ وهله سهر ناو کوتایسی رۆژدا ﴿لَعَلَّكَ تَرْهَقَ﴾ بۆ نه وهی (پاداشتی بدر نیشه وه) که بیسی رازی بیست ﴿وَلَا تَمَنَّكَ عَيْنُكَ﴾ تۆ چاوه کانت مدبره ﴿إِلَّا مَمْنَعًا بَدًّا﴾ نهو نازو نیمه تانهی داومانه ﴿أَلَمْ تَرَ يَهْدِيهِمُ﴾ به تاقم و دهسته به ک له وان (له بیباوه پان) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا الْكُهَّانَ﴾ (چونکه ته وه) زینهت و جوانی نه م زبانی دونیایه ﴿لَقَدْ عَرُوفًا﴾ بۆ نه وه به تاقیبان بکه پشه وه تیایدا ﴿وَرَزَقْنَا رَبَّنَا﴾ دلبایه رزق و رۆزی بهر وهرد گارت (له دوا رۆژدا) ﴿خَيْرَ رِزْقٍ﴾ چاکسرو بهر ده و امتره ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ﴾ (نهی موحه مبه د) فرمان بده به نه ندمانی خیرانه کت ﴿وَالصَّلَاةَ وَالْزَكَاةَ﴾ به نوئز کردن وه غوئشت خور اگر و بهر ده وام به له سهر به جی هئانی ﴿لَا تَشْكُرُ رِزْقًا﴾ نیمه داوای رۆزئست لی ناکه بین ﴿عَجَزَ تَرَاكُمُ﴾ به لکو نیمه رزق و رۆزی تۆ ده دین ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا لِقَتْلِهِ﴾ وسهر نه جامی چاک بۆ بارئز کاران و خوانامانه ﴿وَقَالُوا﴾ (بی باوه پان) ووتیان ﴿لَوْ لَا آيَاتُنَا﴾ (نه گهر راسته پیغه مبه ره) دهی بۆ یوسان نا هئینی ﴿يَقَاتِلُ مِنْ رَبِّدِهِ﴾ به لگه و موه جیزه به ک له لایه ن بهر وهرد گار به وه ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ بَشَرٌ﴾ نایا نه وان به لگه ی ناشکران بۆ نه هاتو وه ﴿مَتَّى الصُّخْرِ الْأَوَّلَى﴾ که له به راوه پئشو وه کانداهه بوو (وهک نه ورات و نئجیل) ﴿وَلَوْ لَا أَفْلَحَ الْكُفْرُ﴾ نه گهر نیمه نه و اتمان له ناو بیر دایه ﴿وَلَقَدْ لَبِثَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ به سسزایه ک پیش (ناردنی پیغه مبه ره) ﴿لَقَدْ لَوَّازِنًا﴾ بئگو مان (له دوا رۆژدا) ده بیان ووت نهی بهر وهرد گار مان ﴿لَوْ لَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً﴾ بۆچی (له دونیادا) پیغه مبه ریکت بۆ نه ناردین ﴿فَتَتَّبِعْ آيَاتِكَ﴾ تاشوئنی بهر نامه و نایه ته کانی تۆ بکه و تئبابه ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَنْزِلَ الْوَحْيُ﴾ پیش نه وهی سهر شوو و ریسوا بیین ﴿قُلْ كُلٌّ مَرْغَبٌ﴾ (نهی موحه مبه د) بلی: هه موو چاوه و واتین (چ لایه کمان سهر ده که وین) ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ﴾ ده شهوش چاوه و وان بن ﴿فَسَتَعْلَمُونَ﴾ نه و سالا نه ناینده دا ده زانن ﴿مَنْ أَشْكَبَ الْخَبْرَ السَّيِّئَ﴾ چ که سینک خاوهنی رینگای راسته ﴿وَمَنْ أَفْتَدَى﴾ وه چ که سینک هیدایه تی خوا ی وهر گرتو وه

سورەتی (الانبیاء)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواى بەخشندەى مەهربان

﴿أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ﴾ لێرسینەوهی خەلکی نزیك بۆتەوه ﴿وَهُمْ فِي عَقَابٍ﴾ بەلام ئەوان
 له بى ناگایى و غەفلەتدا ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تێكەر و ڕوو وەرگیرن (له ئایینی خوا) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ﴾ هەر بەیامێکی تازهیان له بەروەرد گاریانەوه بۆبێت (كه قورئانە)
 ﴿إِلَّا أَتَسْتَعْمِلُوهُ وَهُمْ يَنْصَبُونَ﴾ ئەوان دەبێستن و گالتهی پى دەكەن ﴿لَا حِجَةَ قُلُوبُهُمْ﴾ دلەكانیان
 بى ناگایە ﴿وَأَسْرَأُ النَّجْوَى﴾ زۆر بە نهێنی چەیان دەکرد ﴿الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ئەوانەى كه سەمیان كرد
 ﴿هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ (دەلێن) ئایا ئەم (پێغه مەهر) ش هەربەشەرێك نییه وەك ئێوه ﴿أَفَتَأْتُونَ
 السَّحَرَ﴾ دەى ئایا ئێوه دەروێن بە دواى جادوو دا ﴿وَأَنْتُمْ تَصُرُّونَ﴾ له كاتیكدانێوه دەبین (دەزانن ئەوهى
 موحەممەد ﷺ دەبێت سحرە) ﴿قَالَ﴾ (پێغه مەهر ﷺ) فەرمووی ﴿زَيْدٌ يَبْعُثُ الْقَوْلَ﴾ بەروەرد گەرم
 بە هەموو قسەیهك (چرپە یەك) دەزانیت ﴿فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له ئاسمان یست یا له زەوى
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ ئەو زاتە بێسەرى زانایە ﴿يَقُولُ الْغَايِبُ﴾ ئەوانە ووتیان : نەخێر (ئەوهى موحەممەد
 هێتایەتى نێگانییه) بەلكو ﴿أَضَعْتَ أُخُنَّيْ﴾ چەند خەو پێنێكی تێكەڵ و پێكەلى (موحەممەد
 خۆیهنى) ﴿بَلْ أَفْتَرْتَهُ﴾ نا بەلكو موحەممەد خۆى ئەم (قورئانە)ى هەلبەسنووه ﴿بَلْ هُوَ شَاعِرٌ﴾
 نابەلكو ئەو (موحەممەد) شاعیرە ﴿فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ﴾ دەبانیشانه و موعجیزەیه كەمان بۆبێت ﴿كَمَا أَرْسَلْ
 الْأَوَّلُونَ﴾ وەك (ئەو موعجیزانەى) پێغه مەهرانى پێشوو پى نێردا بۆن ﴿مَاءً لَمَسْتَ﴾ بڕوایان
 نەهیتا ﴿فَتَأْتُهُمْ مِنَ الْقُرْآنِ أَقْلَاطٌ﴾ (خەلكى) هیچ شار و گوندێك پێش ئەمان كەله ناومان بڕوون
 ﴿أَفَهُمْ يُرْمُونَ﴾ دەى ئایا ئەمان باوەر دێنن ؟ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ ئەمان ناردووه ﴿فَتَأْتِ﴾ پێش تو (ئەى
 موحەممەد ﷺ) ﴿إِلَّا رَجَالًا﴾ جگە له پیاوانێك ﴿نُوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ﴾ كه نېگا و سرووشمان بۆ كردوون
 ﴿فَتَأْتُوا أَهْلَ الْمَدِينِ﴾ دەى پر سيار بكە له خاوهنى كتيبه كانی (پێشوو له زانایانى گاوور و جووله كه)
 ﴿إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئێوه نازانن ﴿وَمَا جَعَلْنَاكَ حَسَدًا﴾ ئێمه ئەو پێغه مەهرانەمان نەكردووه
 بەيكەرىك ﴿لَا يَأْتِكُنَّ الْفُتَنُ﴾ كه خواردن تەخۆن ﴿وَمَا كُنَّا مُخْلِدِينَ﴾ وە ئەوان هەمیشە پى و نەمر
 نەبوون ﴿ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ الْوَعْدَ﴾ پاشان بەلێنێك كه پیمان داوون بە جېمان هیتا ﴿فَأَلْبَسْنَاهُمْ مِنْ تَشَاءِ﴾
 جەتەوانە و هەر كه سێكمان دەوێست (له باوەرداران) بزرگارمان كردن ﴿وَأَخَذْنَا الْمُنَافِقِينَ﴾
 وه زیاده بۆیانمان له ناو برد ﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا﴾ سوێند بەخوا ناردومانەتە خواوهوه ﴿إِلَّا كَذِبًا﴾
 كتيبيك بۆ ئێوه ﴿فَبِمَا دُرِّكُمُ﴾ كه سەربەرزى و ناوبانگى ئێوهى تێدايه ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دەى ئایا بۆ
 بێر ناكەنەوه ﴿﴾

﴿وَرَفَعْنَا مِنْ قُلُوبِنَا﴾ چہ تہہ ما شارو گو تہمان نیک شکاند (ولہ ناومان بردن) ﴿سَكَاتَ فَلْيَلْهُ﴾ کہ (خہ لکہ کہی) سہہ مکار ہوون ﴿وَأَنفَأْتَابَعْدَ هَاقُمًا لِّعْرَبٍ﴾ وہباش نہوان گہل و تاقمی ترمان (لہ جہیان) بہدی ہینا ﴿فَلَمَّا أَحْسَرُوا﴾ ہا کاتیک (بی باوہران) ہہستیان کرد بہسزاو تولہی نیمہ ﴿إِذَا هُمْ﴾ دہست بہجی نہوان ﴿فَمِنَّا لِرَكُضَتٍ﴾ لہو شارانہ بہخیرایی رایان دہکرد ﴿لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا﴾ (فرہستہ کان بہ گالہوہہ پیشان دہلین) ہامہ کہن و بگہرینہوہ ﴿إِنَّا نَأْتِيهِمْ﴾ بزلای لہو نازو نیمہ تانہی کہ وچوہو ہوون تیبدا ﴿وَنَسِيكَرٍ﴾ وہ (بگہرینہوہ) بزو سہر خانو و مالہ کانتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ بہلکو ہر سیارتان لی بکریٹ (لہوہی بہ سہر تان ہاتوہوہ) ﴿قَالُوا﴾ یونینا ﴿لہ گہل ہہ لہانتہدا) دہیان ووت: ہاوار بزو نیمہ ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بینگومان نیمہ سہہ مکار ہوون ﴿فَمَنَّا لَكُ﴾ نیشر بہردہوام ﴿فَبَلَّغْ دَعْوَانَا﴾ تہمہ ہاوار یان ہوو (ہاوار بزو نیمہ) ﴿حَتَّىٰ جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خِلِيفَتَيْنِ﴾ ہینا ہہموویانمان دروینتہ و خاموش کرد (ولہ ناومان بردن) ﴿وَمَا خَلَقْنَا﴾ نیمہ دروستمان نہ کردہوہ ﴿السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِعِبَادِنَا﴾ ٹاسمان و زہوی و تہوہی لہ تہوہانیا تہیہ بہ گالہوہہ بی ہودہ ﴿وَأَرْزُقَا﴾ تہ گہر ہمان وویستایہ ﴿أَن تَشْجِدَ لَهُمَا﴾ سہر قالی بزو خومان ہہ لہیزترین (وہک ہاوسہرو مندال) ﴿لَا تَخْذَكُ مِنْ دِينِنَا﴾ لہ لایہن خومانہوہ ہہ لہمان دہبزارد ﴿بَلْ تَقْذُفْ بِالْحَقِّ عَلَىٰ الْبَاطِلِ﴾ (واز لہوہہ پینتہ) بہلکو حق دہدہن بہ سہر بہ تان و ناحہ تدا ﴿فَيَذَرُوهٗ﴾ بہ ہوہوہہ (بہ تان) مینسکی دہبزو و تہکدہ شکی ﴿وَإِذَا خُورَ أَحَدُهُمْ﴾ تہمجا دہست بہجی بہ تان دہفوتی و لہ ناو دہجنت ﴿وَلَا تَرْوُفْ﴾ ہاوار (وسزای بہ تین) بزو تہوہ ﴿وَمَا تَقْصُرُونَ﴾ لہ بہر تہوہی کہ دہیلین و ہریاری دہدن بزو خوا (لہ ہاوسہرو مندال) ﴿وَلَقَدْ مَنَّا فِي السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ﴾ تہما بزو خواہ تہوہی لہ ٹاسمانہ کان وزہ ویدایہ ﴿وَمَن يَنْدُرْ﴾ وہ تہوہ (فرہستانہ) ی کہ لای خوان ﴿لَا يَشْكُرُونَ عَنِ عَذَابِنَا﴾ ہہر گیز لہ بہرستی لہو خویان بہزل نازانن ﴿وَلَا يَشْكُرُونَ﴾ ہہر گیزش ماندو و ناہن ﴿لَسَيُجَنَّبُكَ الْأُتَلَّ وَالتَّهَانُ﴾ شہو و پوز تہسیحات و ستایشی (خودا دہ کہن) ﴿لَا يَذْكُرُونَ﴾ ماندو و ناہن و سارد تاپہوہہ ﴿أَوَلَمْ تَحْذَرُوا﴾ ٹایا تہوانہ ہہ لیان ہزاردوہہ (وہر یاریان داوہ) ﴿إِنَّمَا كُنَّا فِي الْأَرْضِ﴾ چہ تہد ہر ستر او و (خواہہک) لہ زہوی دا (بزو خویان) ﴿فَرُيْتُمْ﴾ کہ دہسہ لاتی تہوہیان نیہ مردو و زہندو و بکہنہوہ) و خویان کوزہ کرینہوہ و زہندو و دہ کرینہوہہ ﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلُ الْاٰدَمِ﴾ تہ گہر لہ ہہر دو و کیاندا (لہ ٹاسمان و زہویدا) چہ تہد ہر ستر او تہک ہہوایہ ﴿إِنَّمَا﴾ جگہ لہ خوا ﴿لَقَدْ كُنَّا﴾ بینگومان (ٹاسمان و زہوی) ہہر دو و کاو و ویران دہبوون ﴿فَسَبَّحْنِ اللّٰهَ رَبَّ الْعَرْشِ﴾ دہی ہاک و بینگہردی بزو خوی ہر و ہر دہگاری عہرش ﴿عَمَّا تَصِفُونَ﴾ لہوہی بی باوہران پہوای دہدن (بزو خوا) ﴿لَا يَشْكُرُ﴾ (خوا) ہر سیاری لی ناکریٹ (پہختہی لی ناگیریت) ﴿عَمَّا يَفْعَلُ﴾ لہ ہہر کاریک کہ دہیکات ﴿وَهُمْ يَشْكُرُونَ﴾ بہلکو تہوان (نادہمیزاد) ہر سیاریان لی دہکریٹ ﴿أَوَلَمْ تَحْذَرُوا﴾ ٹایا تہوانہ ہہ لیان ہزاردوہہ (وہر یاریان داوہ) ﴿مِن دُنُوہِ الْاٰلِهَةِ﴾ چہ تہد ہر ستر او تہک جگہ لہ خوا ﴿فَلَمَّا أَتَوْا رَهْمٰنَكَ﴾ (پیشان) بلی یہ لگہ تان بیتن (لہ سہر تہوہی ہر یارتان داوہ) ﴿فَكَذَّبَرْتُمْ﴾ تہمہ قسہی تہم فور تانہ بہ (خوا ناردوہی تہی) بزو من ﴿وَذَكَّرْتُمْ قَتْلًا﴾ وہ قسہی تہوہ (پہ یام و ہہر اوانہ شہ) لہ پیش منہوہ ہاتوون (وہک تہورات و تہجیل لہ ہہجیاندا ہوونی چہ تہد ہر ستر او تہک ہر یار تہ دراوہ) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ﴾ بہ لام زورہی زوریان ﴿لَا يَشْكُرُونَ أَحَدًا﴾ حق و راستی نازانن ﴿فَمَهْدُكُمْ حُورًا﴾ لہ بہر تہوہہ پیشی تیدہ کہن و پرووی لی و ہر دہ گہرین

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا﴾ وە ئیمە ئەمان ناردووہ ﴿مِن قَبْلِكَ﴾ پێش تۆ ﴿مِن رَّسُولٍ﴾ هیچ پێغەمبەرێک ﴿إِلَّا لَوْحٍ إِيَّاهُ﴾
 مەگەر نینگامان بۆ ناردووہ ﴿إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (بەوێی کە) بینگومان جگە لە من هیچ بەرستراوێکی راست
 نییە ﴿فَأَعْبُدُونِ﴾ کەواتە ئەنھا من بەرستن ﴿قُلْ أُو۟لُوا۟﴾ (وەبێ باوەوان) ووبیان ﴿لَعَلَّكَ تَرْجِعُونَ﴾ وە
 خواى مېهرەبان منداڵى بۆ خۆى پر بار داوہ (کە فریشتەکانن) ﴿سُبْحَنَكَ﴾ بەک و بینگەر دە خوا (لەم شێتانە)
 ﴿تَبَارَكَ الَّذِي مَخْرِجُكَ مَوْتَ﴾ بەلکو ئەوانە (ئەو فریشتانە) بەندەى پێز گېراو (ی خوا) ن ﴿لَا يَسْقُوتُ﴾ لە خوا
 پێش ناکەون ﴿يَا قَوْلُ﴾ بەقسە و ووتەیان ﴿وَلَمْ يَأْتِرْهُ﴾ وە ئەوان بەفەرمانى خوا ﴿يَسْمَلُونَ﴾ کار دەکەن ﴿يَسْمَلُونَ﴾
 (خوا) دەزانیت و ناگادارە ﴿مَتَابِعَتِ أَبْدِيَّتُهُ﴾ بە ئەوێ لەدوینا لەبەر دەستیاندایە ﴿وَمَا خَلَقَهُ﴾ وە
 بە ئەوێ لە پوژی دواییدا بۆیان نامادە کراوہ ﴿وَلَا يَشْفَعُونَ﴾ وە (فریشتەکان) تەکا ناکەن ﴿إِلَّا لِمَنِ ارْتَضَى﴾
 ئەنھا بۆ ئەو کەسە ئەبێت (خوا) رازی بێت (تەکای بۆ بکەیت) ﴿وَلَمْ يَنْحَسِبْهُ﴾ وە ئەوان (فریشتەکان)
 لە ترس و خەبیەنى خوا ﴿شَقِيقُونَ﴾ زۆر دەرستن ﴿وَمَنْ يَقُلْ مِنْهُمْ﴾ وە هەر کام لەوانە (لەو فریشتانە) بلى
 ﴿إِلَّا إِلَهُ يَوْمِئِذٍ﴾ بینگومان منیش بەرستراوم جگە لە خوا ﴿وَمَا لَكَ حِجْرٌ لَّيَجْهَنَّ﴾ ئەو بە (ئاگرى) دوزەخ
 تۆلەى لى دەسەنن ﴿كَذَلِكَ﴾ هەریە و جۆرە ﴿يَجْزَى اللَّهُ الْيَتِيمَ﴾ پاداشنى سەمکاران دەدەینەوہ (تۆلەیان
 لى دەکەینەوہ) ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ئایا ئەیان دى (ئەیان زانیوہ) ﴿أَلَمْ يَكْفُرُوا﴾ ئەوانە بى پر وایوون
 ﴿إِنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کە ئاسمانەکان و زەوى ﴿كَانَتَا رَتْقًا﴾ هەردووکیان پێکەوہ لکابوون (وەک
 پارچە بوون) ﴿فَفَتَقْنَاهُمَا﴾ ئەمجا لەبەر کترمان جیا کردنەوہ ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ﴾ وە فەراھەمان هێشا لە ئاو
 و دروستمان کردووہ ﴿كُلُّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾ هەموو شتێکی زیندوو ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ دەى ئایا ئەوانە هەر باوەر ناھێتن؟
 ﴿وَجَعَلْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وە دروستمان کردووہ (ودامان ناوہ) لە زەویدا ﴿زَوَاجٍ﴾ چەند شاخی دامەزاراو
 ﴿أَنْ تَبْتَغِيَهُنَّ﴾ بۆ ئەو جوولە جولە ئەکات بەوانەى (بەسەر پشتیوون) ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا﴾ وە سازاندومانە لە زەوى
 (یان لە شاخەکان) دا ﴿فِي جَانِبِ غَيْبٍ﴾ دۆل و رینگاو بانی زۆر ﴿أَلَمْ تَرَ يَتَذَكَّرُونَ﴾ نا ئەوان شارەزاین و پێوێنى
 خویان داوین پکەن ﴿وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ﴾ وە ئاسمانمان کردووہ ﴿سَفْفًا مَّخْفُوفًا﴾ بەسە قەفێکی (سەرێکی)
 پارێزراو ﴿وَلَمْ نَعْنِ إِلَيْهَا﴾ بەلام ئەوانە سەبارەت بە ئایە ئەکانى ئاسمان ﴿مُعْرِضُونَ﴾ پشت تێکەر و پر و
 وەرگیر بوون ﴿وَلَهُ الْوَالِدُ﴾ وە هەر ئەو (خوا) یە ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کە شەو و پوژی دروست کردووہ
 ﴿وَالْقَمَرَ وَالْقَمَرَ﴾ وە خۆر و مانگیش (ی دروست کردووہ) ﴿كُلٌّ﴾ هەریەک لەوان ﴿فِي فَلَكٍ يَنْسَبُونَ﴾
 لە خولگەى کەدا دەسوڕێنەوہ ﴿وَمَا جَعَلْنَا﴾ پر بارمان ئەداوہ ﴿لِشَرِّفٍ قَبِيلٍ﴾ بۆ هیچ کەسێک لە پێش
 نزوہ ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ مانەوێی هەمیشەى (نەمرى) ﴿أَفَأَنْ يَمُوتَ﴾ ئەمجا ئەگەر تۆ بمى ﴿فَهُمُ الْكَافِرُونَ﴾
 (دوا مردنى تۆ) ئایا ئەوان زبانیان بەردەوام دەبێ و نامرن؟ (نەخیر) ﴿كُلٌّ قَبِيلٌ﴾ هەموو کەسێک
 ﴿ذَاتُ نَفْسٍ أَمَّوِيَّةٍ﴾ مردن دەچێزێت (ودەمرێت) ﴿وَتَبَارَكَ﴾ وە ئیمە تاقیتان دەکەینەوہ ﴿يَا قَوْمِ وَالْأَخِيرُ﴾ بە خراپە
 و ناخۆشى وە بە چاکە و خۆشى ﴿وَقَدْ﴾ تادەر کەوت (چاک و خراپ) ﴿وَالْآخِرُ خَيْرٌ﴾ وە هەر بۆ لای ئیمە
 دەگەرێنەوہ

﴿وَإِذْ آتَيْنَا آلَ إِبْرَٰهِيمَ الْإِسْلَامَ﴾ (نہی مو حہ مہد ۱۱۱) کاتے تو دہ بینن ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ (نہ وانہی کہ بی باوہ رن ۱۱۲) ﴿بَنَدُوا لَكَ الْآخِرُونَ﴾ جگہ لہ گالته و لاقرتی کردن بہ تو ہیچی تر نا کہن ﴿أَهَذَا الَّذِي﴾ (بہ سہر سامیہ کہ وہ دہ لین) نا تمہ لہ و کہ سہیہ ﴿يَذْكُرُوا إِلَٰهَتَكُمْ﴾ (بہ خرابی) باسی بہ کائنات دہ کات ﴿وَهُمْ يَذْكُرُ الْرَّحْمٰنَ﴾ لہ کاتیکدا خویان بہ باسکردنی (فورمان) وزیکری خوی میہرہ بان ﴿هُمْ كَفَرُونَ﴾ بی پروان ﴿خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ﴾ (سرووشنی) نیسان وایہ لہ سہر بہ لہ کردن بہدی ہیتر اوہ ﴿سَأُورِيكَ كُتُبًا﴾ بہ زووی تو لہی خومتان نشان دہدہم ﴿وَلَا تَسْتَعْجِلْ لُنَا﴾ کہ واتہ بہ لہ مہ کہن ﴿وَيَقُولُونَ﴾ وہ (بت ہرستان بہ گالته وہ) دہ لین ﴿مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ﴾ تم بہ لیتی (تو لہیہ) کہی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ تہ گہر نیوہ راستگون ﴿لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تہ گہر تہ وانہی کہ کافرن بیانزانیایہ (ج سزایہ کی سہخت لہ بہر دہ میانداہیہ) ﴿جِيءَ لَا يَكْفُرُونَ﴾ کاتی ناتوانن دووری بخہ نہ وہ ﴿عَنْ وَجْهِهِ الْكَارِ وَلاَعَنَ ظُهُورِهِمْ﴾ بلنہی ناگر لہدہم وچاو و پشیمان ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وہ تہ وان یار مہتی نادرین ﴿بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً﴾ بہ لکو لہ نا کاودا تو وشیان دیت ﴿فَتَنبَهُنَّهُمْ﴾ و سہر سامیان دہ کات (بہ شپوہ یہ ک) ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ نہ دہ توانن ﴿رَدَّهَا﴾ بیگہر نہ وہ (بہر گری بکہن) ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ وہ نہ مؤلہ تیشیان دہ دربت (تہ وہ بکہن) ﴿وَلَقَدْ اسْتَهْزَيْتُمْ﴾ سویند بہ خوا بیتگومان گالته و لاقرتی کراوہ ﴿يُرْسِلُ مِنْ قَبْلِكَ﴾ بہ پتغہ مہد رانی پیش تو ش ﴿فَحَالَىٰ الَّذِينَ﴾ تہ مجا دہ وری تہ وانہی دا ﴿سَخِرُوا مِنْهُمْ﴾ لہ وان کہ گالته بیان دہ کرد (بہ پتغہ مہد ران) ﴿مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ تہ و سزایہی تہ وان گالته بیان ہی دہ کرد ﴿قُلْ﴾ بلنی (بہ گالته کہ ران) ﴿مَنْ يَكْلُوْكُمْ﴾ کسی (دہ توانیت) نیوہ پیارتزیت ﴿بِالنَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ بہ شہ و و بہر و ز ﴿مِنَ الرَّحْمٰنِ﴾ لہ (سزای) خوی میہرہ بان ﴿بَلْ هُمْ﴾ بہ لکو تہ وانہ ﴿عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُّعْرِضُونَ﴾ بہر دہ وام پشت ہلہ کہن لہ یاد وزیکری بہر و ہر د گاریان ﴿أَتِلْهُمُ إِلَٰهَةً﴾ ناخو (تہ و بی باوہ پرانہ) چہند بہر ستر او نیکیان ہہیہ ﴿تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا﴾ جگہ لہ نیمہ ریگری (سزا) بان لی بکات ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ﴾ (تہ و بہر ستر اوانہ) ناتوانن ﴿تَضَرَّأْنِيهِمْ﴾ یار مہتی خویان بدہن ﴿وَلَا هُمْ مَنَّا بِصَحْبٍ﴾ وہ لہ لایہن نیمہ شہ وہ بہ نا نادرین ﴿بَلْ مَنَعْنَا هَٰؤُلَاءِ وَآلَآءَهُمْ﴾ بہ لکو نیمہ تہ وان و باو و باہیرانیانمان زیاندوہ بہ خوشی (ناز و نیعمہتی دونیامان بیتداسوون) ﴿حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ﴾ تاتہ مہتی زوریان بہ سہر ہر د ﴿أَفَلَا يَرَوْنَ﴾ دہی ثایا تہ وانہ (فورہیشیہ کان) سہر نیج نادہن ﴿أَأَنْتَ أَتَى الْأَرْضَ﴾ کہ بیتگومان نیمہ (ورده و رده) دینہ خاک و ولاتی (تہ وان) ﴿تَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا﴾ لہ ہم سوو لایہ کی یہ وہ کہ می دہ کہینہ وہ (بہر زگار کردن لہ لایہن موسلمانانہ وہ) ﴿أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ دہی ثایا تہ وان زال و سہر کہ و توون (یائیمہ) ؟ ﴿۱۱۱﴾

﴿قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ﴾ (ئەو موخەممەد ﷺ) بۆ: بێگومان من تەنھا ئێوە پێدار دەکەمەو (دەتان ترستێم) ﴿يَا لَوِيحُ﴾ بەنیگا و دەحی ﴿وَلَا تَسْمَعْ الصُّمُ الدُّعَاءَ﴾ وە کەڕەکان بانگەوازی (حەق) نایستن ﴿إِذَا مَا يَنْذُرُوتَ﴾ کاتێک کە دەترسێنن ﴿وَلَمَّا مَسَّهُنَّ﴾ سوێند بەخوا ئەگەر دوو چاریان بێت ﴿تَفْحَةً﴾ کەمێک ﴿مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ﴾ لە سزای پەرورەدگارت ﴿يَقُولُونَ﴾ بێگومان ئەوان دەلێن ﴿يَقُولُونَ﴾ هاوار و تیاچوون بۆ ئێمە ﴿إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ بەراستی ئێمە (هەموومان) ستمکار بووین ﴿وَنَصْنَعُ﴾ وە ئێمە دادەنێن ﴿الْمُتَّزِينَ الْقِسْطَ﴾ تەرازووێ کانی دادپەرورەری (کە کردەوێ پێ دەکێشێت) ﴿لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ لە ڕۆژی قیامەتدا ﴿فَلَا تَقْظَمُ نَفْسٌ شَيْئًا﴾ ئەمجا هیچ کەس کەمترین ستمی لێ ناکرێت ﴿وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ﴾ بەقەدەر تووی خەرتەلە یە کێش بێت ﴿أَنَّتَابَتِهَا﴾ ئێمە دەبەینن ﴿وَكُنَّا بِأَحْسَنِ﴾ وە بەسە کە ئێمە ژمێرباری (کردەوێ بەندەکان) بین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ﴾ سوێند بەخوا بەراستی تەورات (کە جیا کردەوێ حەق و بەتالە) بەخشیمانە موسا و هاروون، ﴿وَصَيَّةَ وَصَرَّ﴾ وە ڕوون کردەوێ و یاد خەرهوێشە ﴿لِلْمُتَّقِينَ﴾ بۆ پارێزکاران و لە خوا ترسان ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ﴾ ئەوانەوێ کە دەترسن ﴿رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ لە پەرورەدگاریان بە نادباری و پەنھانی ﴿وَهَرَّ﴾ وە ئەوان (کە سانیکن) ﴿مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ﴾ لە ڕۆژی دواوێ زۆر دەترسن ﴿وَهَذَا﴾ وە ئەم (فورتانە) ﴿وَصَرَّ قَبْرُكَ﴾ یاد خەرهوێ کە بەقەر و پێرۆزە ﴿أَنزَلْنَاهُ﴾ ناردومانەتە خوارەوێ ﴿أَفَأَنْتُمْ﴾ دەو ئایا ئێوە ﴿لَهُ مُنْكَرُونَ﴾ دانێ پێدا نانێن (باوهری پێ ناکەن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ سوێند بەخوا بەراستی بەخشیمان ﴿إِبْرَاهِيمَ إِزْدَادًا﴾ بە ئیبراھیم ڕێنموونی و شارەزاوێ ﴿مِنْ قَبْلِ﴾ لە پێشدا ﴿وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ﴾ وە ئێمە لە (شیاوێ) ئەو ئاگادار بووین ﴿إِذْ قَالَ﴾ کاتێک وونی ﴿لَأَبْرَأَهُنَّ﴾ بە باوکی و گەلە کەوێ ﴿مَا هَذِهِ الشَّيْءُ الَّذِي﴾ ئاتەم بەبکەر و بتانە چێن ﴿أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ﴾ کە ئێوە دەیان پەرستن (بەلایانەوێ ماوەتەوێ) ؟ ﴿قَالُوا﴾ (گەلە کەوێ) ووتیان ﴿وَجَدْنَاهَا آيَاتَنَا﴾ باوو باپیرانمان دیوێ ﴿لَهَا عَالِمِينَ﴾ ئەمانەیان پەرستوێ ﴿قَالَ﴾ (ئیبراھیم) وونی ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ﴾ بەراستی ئێوە ﴿أَنْتُمْ وَآبَاؤُكُمْ﴾ خۆتان و باوو باپیرانتان ﴿فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ لە گومراییەکی ناشکرادان ﴿قَالُوا﴾ (لە وەلامدا) ووتیان ﴿أَحِبُّنَا بِالْحَقِّ﴾ ئایا راستی و حەقت بۆ هێناوین ﴿أَمْ أَنْتُمْ مِنَ اللَّاعِينَ﴾ یا تو گالانەمان پێ دەکەیت ﴿قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ﴾ (ئیبراھیم) وونی (حەقەم هێناوێ) بەلکو پەرورەدگاری ئێوە ﴿رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پەرورەدگاری ئاسمانەکان و زەوێیە ﴿الَّذِي فَطَرَهُنَّ﴾ هەر ئەویش بەدی هێناوین ﴿وَلَا أَغْنَىٰ ذَٰلِكُمْ﴾ وە بێگومان من لەسەر ئەوانە (کە باسەم کرد) ﴿مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾ لە شاھید و بە ناگایانم ﴿وَقَالَ اللَّهُ﴾ سوێند بەخوا ﴿لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ﴾ پیلان دادەنێم بۆ (لەناو بردنی) بتەکانتان ﴿تَعْدُونَ قَوْلًا﴾ مەنێرێت ﴿دَوَّاهٍ﴾ ئەوێ پشتان نیککردن (بەجێتان هێشتن) ﴿

﴿فَجَعَلْنَاهُ جَدًّا﴾ ثم مجا ئیر اہیم ہم موو بنہ کانی وورد کرد ﴿إِلَّا كَبِيرًا﴾ جگہ لہ بتہ زلہ کہیان نہ بیت ﴿لَعَلَّكُمْ﴾ بہ ٹومندی تہ وہی ﴿إِلَّا تَرَجِعُونَ﴾ بگہ پرتنہ وہ بولای تہو (بولای ئیر اہیم تہ ویش پراستیان پی بلی، بدلکو باوہ پیتن) ﴿قَالُوا﴾ (بت پەرستان) ووتیان ﴿مَنْ فَعَلَ هَذَا﴾ کی تہ مہی کردوہ ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ بہ خواکانمان (بہ بتہ کانمان) ﴿إِنَّهُ﴾ بہ پراستی تہو کہ سہ ﴿لَمِنَ الظَّالِمِينَ﴾ لہ ستہ مکارانہ (دہ پی سزا بدریت) ﴿قَالُوا﴾ (چہند کہ سینک) ووتیان ﴿سَمِعْنَا قَوْلَ﴾ گوئمان لہ لاوٹک بوو ﴿يَذْكُرُهُمْ﴾ باسی تہ وانی (بتہ کانی بہ خرابہ) دہ کرد ﴿يَقَالُ لَهُمْ﴾ پنی دہ لٹن ئیر اہیم ﴿قَالُوا﴾ (کو مہ لی لہ گہ لہ کہی) ووتیان ﴿قَالُوا بِهِ﴾ کہ وائہ بیہیتن ﴿عَلَى أَفْوَانٍ﴾ لہ پینش چاوی خہ لک (بیوہ ستین) ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْهَدُونَ﴾ بہ لکو (تہ وائہی دہینا ستہ وہ) شایہ تی لہ سہر بدن ﴿قَالُوا﴾ ووتیان ﴿أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا﴾ نایا تو تہ مہ ت کردوہ ﴿يَا إِلَهِنَا﴾ بہ خواکانمان (بہ بتہ کانمان) ﴿يَا إِزْهِي﴾ تہی ئیر اہیم ﴿قَالَ﴾ (ئیر اہیم) ووتی ﴿بَلْ فَعَلَهُ رَكَبٌ مِّنْ هَذَا﴾ تہ خیر بہ لکو تہم بتہ گہ وریان تہ وہی کردوہ ﴿فَتَنُوهُمْ﴾ دہ پیر سیار لہ وائہ (بتہ شکا وہ کان) بکہن ﴿إِنْ كَانُوا يَنْشُؤُونَ﴾ تہ گہر تہ وائہ قسہ دہ کہن ﴿فَرَجَعُوا إِلَى أَنْفُسِهِمْ﴾ تہ مجا گہ پرا تہ وہ بولای بہ کتری (سہریان کرد بہ بہ کدا) ﴿فَقَالُوا﴾ جا (لہ تاو خو یاندا ہہ نڈیکیان) ووتیان ﴿إِنْ كُمْ﴾ بہ پراستی ئیوہ ﴿أَنْتُمْ الظَّالِمُونَ﴾ ہہر خوتان ستہ مکارن ﴿ثُمَّ لِيُكَوِّنَ﴾ پاشان سہر بہرہ و خوار کرانہ وہ (گہ پرا تہ وہ بولای سہر سہ خنی و تہ فامیہ کہیان) ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ بہ پراستی تو دہ تزانہی ﴿مَا هَذَا بَشَرًا فَنشُدُّكَ﴾ تہ وبتانہ قسہ نا کہن (تہی ئیر اہیم) ﴿قَالَ﴾ (ئیر اہیم) ووتی ﴿أَفَتَعْبُدُونَ﴾ دہی ئیوہ دہ پەرستن؟ ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگہ لہ خواشتانیک ﴿لَا يَفْعَلُكُمْ شَيْئًا﴾ کہ ہیچ قازانج و سووڈیکتان پی ناگہ یہ نن ﴿وَلَا يَضُرُّكُمْ﴾ وہ ہیچ زیاتنکیشتان لی نادہن ﴿أَفَلَا تَكْذِبُونَ﴾ ٹوف ہو ئیوہ ﴿وَلَمَّا تَعْبُدُونَ﴾ بو تہ وبتانہش کہ دہ پەرستن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیاتی خوا ﴿فَلَا تَعْبُدُونَ﴾ دہی نایا زیر نابن (بیر و ہوشتان ناخہ نہ کار) ﴿قَالُوا﴾ (ہہندی لہ بت پەرستان) ووتیان ﴿حَرِّوْهُ﴾ (ئیر اہیم) چاک بسوئیتن ﴿وَأَنْصُرُوا إِلَهَكُمْ﴾ وبار مہ تی خواکانتان (بتہ کانتان) بدن و سہریان بخہن ﴿إِنْ كُنْتُمْ فَعَلِينَ﴾ تہ گہر ئیوہ تہو کارہ دہ کہن ﴿قَالَ﴾ (کہ ئیر اہیمیان خستہ ناگرہ وہ) ووتیمان ﴿يَسْتَأْذِنُ﴾ تہی ناگر ﴿كُونُوا بَشَرًا﴾ سارد بہرہ وہ و پی زبانہ ﴿عَلَى إِزْهِي﴾ لہ سہر ئیر اہیم ﴿وَأَزَادُوا بِهِمْ كُذْرًا﴾ نہوان وینیان پیلان بگپن لہ ئیر اہیم (بہ سووتان لہ ناوی بہرن) ﴿فَجَعَلْنَاهُ﴾ بہ لام ئیمہ تہ وائمان کردہ ﴿الْأَخْسَرِينَ﴾ زہرہ مہ نڈترین (دور اوترین) کہ س ﴿وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا﴾ وہ ئیر اہیم ولوو طمان پڑگار کرد ﴿إِلَى الْأَرْضِ الْآفَى﴾ و (نار دمانن) بو تہ و زہ وہ (بولاتی شام) ﴿يَرْكَبُ فِيهَا اللَّعْلَيْنِ﴾ کہ پیت و فرمان تی خستبوو ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ﴾ وہ بہ خشیمان بہ ئیر اہیم ﴿إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً﴾ ئیسحاق و (بہ ئیسحاقیش) بہ عقوب، بہ زیاد (لہ داوا کہی ئیر اہیم کہ داوا ی مندا ئیکی کرد) ﴿وَكُنَّا لَجَعَلْنَاهُ﴾ وہ ہم موو یائمان کرد ﴿صَلِّحِينَ﴾ بہ پیای چاک

﴿وَجَعَلْنَاهُمْ آيَةً﴾ وە ئەوانمان کرد بە پێشەوا ﴿يَهْدُونَ بِالْبَاطِلِ﴾ بە فەرمانی ئێمە رێنموونی (خەلکیان) دە کرد ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ﴾ وە نیکامان کرد بۆیان ﴿فَقُلْ أَطِيعُوا﴾ بە ئەنجامدانی کاری چاک ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ وە بە نوێژ کردن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زەكات دان ﴿وَكُنُوا لِلنَّاسِ﴾ وە ئەوان هەر بۆ ئێمە ﴿عَذِيبِينَ﴾ عیبادهتیان دە کرد ﴿وَلَوْ طَاءَ آتِيتُكُمْ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ بەخشیمان بە لووط پێغه مەهری و زانیاری ﴿وَنَحْنُ﴾ وە بزگارمان کرد ﴿مِنَ الْقُرْآنِ﴾ لە (دەست خەلکی) ئەو شارەى (سەدوم) ﴿الَّتِي كُنْتَ تَعْمَلُ الْفَحِشَةَ﴾ کە (خەلکە کەى) کردەوى پێس و دزنیان دە کرد (نێریان زیان دە کرد) ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا﴾ بەراستی ئەوانە ﴿قَوْمٌ سَوْفَ يُسْأَلُونَ﴾ گەلێکی خراپی لە فەرمان دەرجوو بوون ﴿وَأَمَلْنَا فِي بَحْمِنَا﴾ وە لووطمان خستە ناوڕەحمەت و مېهرەبانی خۆمانەوه ﴿إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ بەراستی لووط لە چاکە کاران بوو ﴿وَلَوْحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ وە پێشتر لوح پێغه مېهر ﷺ هاواری (لە ئێمە) کرد ﴿فَأَسْمَعْنَا لَهُ﴾ ئەمجا ئێمەش وە لاماندايەوه و بە دەنگیەوه هانین ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ﴾ خۆی و (ئیماندارانی) خێزانە کە یمان بزگار کرد ﴿مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ﴾ لە تەنگانە زۆر گەورە کە (لە لافاو و خنکان) ﴿وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوَى الْكُبَرَى﴾ وە یارمەتیمان دالە دزی ئەو گەلەى ﴿كَذُوبَاتٍ﴾ کە بەلگەو ئابەتەکانی ئێمەیان بە درۆ دەزانی ﴿إِنَّهُمْ﴾ بەراستی ئەوانە ﴿كَانُوا قَوْمًا سَوْفَ﴾ گەلێك بوون بۆ چوون لە خراپەدا ﴿فَأَعْرَفْنَاهُمْ تَحْوِيَتَ﴾ لەبەر ئەوه هەموو یانمان خنکان (لە تۆفانە کەدا) ﴿وَدَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ﴾ (باسی) داوود و سولهیمان بکە ﴿إِذْ يَخْضَغَانِ﴾ کاتی بریاریان دە کرد ﴿فِي النَّارِ﴾ دەربارەى ئەو کشتو کالهى ﴿إِذْ نَفَخْنَا فِيهِ سَخَّرَ الْقَوْمَ﴾ کە بە شەو نازەلى کەسانێك تێدا لەو برابوون (زیانیان لى دا بوو) ﴿وَكُنَّا إِلَٰهَكُمْ﴾ وە ئێمە بۆ دادوەرى بریارە کە یان ﴿شَهِيدِينَ﴾ ئاماده (ناگادار) بووین ﴿فَقَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ﴾ ئەو سا ئێمە ئەوه مان فێرى سولهیمان کرد (سولهیمان وونى: نازەله زیان خۆره کە بدرێتە دەست خاوەن کشتو کاله کە، کەلك لە شیر و بەر هەمیان وەر بگرێت، وە کشتو کاله کەش بدرێتە دەست خاوەن نازەله کە بەر و بوومە کەى بخۆن و خزمەتى بکەن تا وەك پێش زیان لێکەوتنە کەى لى دێتەوه، پاشان هەریك لە نازەل و کشتو کاله کە بگەڕێنێنەوه بۆ خاوەنەکانیان) ﴿وَكُنَّا آتِيتُكُمْ حُكْمًا وَعِلْمًا﴾ وە بە هەر بەك لەو دووانە (داوود و سولهیمان) پێغه مېهری (دادوەرى) و زانستمان پێدان ﴿وَسَخَّرْنَا﴾ وە پامان هێنا ﴿مَعَ دَاوُدَ﴾ لە گەل داوودا ﴿الَّذِي آتَيْنَاهُ الْفُضْیْنَ وَالطَّيْرَ﴾ چیاکان و بالندە کە نەسیبى حاتی خوايان دە کرد ﴿وَكُنَّا قَاعِلِينَ﴾ وە هەر ئێمە ئەو مان کرد (بۆ داوود) ﴿وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَّكَرٍ﴾ وە داوودمان فێرى دروستکردنى بۆشاکى زڕینى (جەنگى) کرد بۆ ئێوه ﴿يُخَصِّصُكُمْ مِنْ بَالِسِكُمْ﴾ تابان پارێزیت لە کاتى شەرو کوشنار تاندا ﴿فَمَا أَشْرَفُ﴾ دەى ئابا ئێوه ﴿شَكَرُونَ﴾ سوپاس گوزارن (بۆ خوا لەسەر ئەم نېعمەتانه) ﴿وَأَسْلَمْنَا﴾ وە (پامان هێنا) بۆ سولهیمان ﴿أَلَيْسَ عَلَیْهِ﴾ بای توند (پەشەبا) ﴿تَجَرَّ بِأَمْرِهِ﴾ بە فەرمانی سولهیمان دەروشت ﴿إِلَى الْأَرْضِ﴾ بۆ ئەو وولات و زەویەى ﴿الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا﴾ کە پر پست و بەره کەتمان کرد بۆو ﴿وَكُنَّا﴾ وە ئێمە ﴿يَكْلِي تَعَى﴾ بە هەموو شتیك ﴿عَالِمِينَ﴾ ناگادار بووین ﴿

﴿وَمِنَ الشَّكِطِينَ مَنْ﴾ وہ ہندی لہ شہ پٹانہ کان (مان رام ہینابو) ﴿يَكُونُونَ لَهُ﴾ دہ جو نہ ژہری دہریا یو
 سولہ بمان (تا گہ و ہر و مرواری یو دہرہ پینن) ﴿وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ﴾ وہ جگہ لہ وہ کاری تریشبان دہ کرد
 (یو وہ کڑ شک در و سکر دن) ﴿وَكُنَّا لَهُمْ حَفِظِينَ﴾ بہ راستی نیمہ ش چاودہر (وہاریزہر) ی تہ وان
 یوین ﴿وَأَيُّوبَ﴾ وہ (باسی) تہ یووب (بکہ) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کاتیک ہاوار ی لہ پەر و ہر د گاری کرد
 (لہ دوا ی ناسا غی ماوہ بہ کی زور) ﴿أَنِّي﴾ بہ راستی من ﴿مَسِيءٌ ضَلُّوا﴾ زیان و نازار و نہ خوشی دو و چارم
 یوہ ﴿وَأَنْتَ أَزْهَرُ الرَّاحِمِينَ﴾ و توش مہرہ بانترینی مہرہ بانانی ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ جا نیمہ ش ہاوار
 و نراکہ بمان گیرا کرد ﴿فَكَشَفْنَا﴾ و لامان برد ﴿مَائِدًا مِنْ طَيْرٍ﴾ تہ و زیان و نازار و نہ خوشی بہی کہ ہدیو
 ﴿وَأَتَيْنَاهُ أَهْلَهُ﴾ وہ ہمو و مال و مندا ایمان پی بہ خشبہ وہ (کہ پیشتر مرد یوون) ﴿وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ﴾ و تہ و ہندی
 نریش لہ گہ لیاندا ﴿رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا﴾ تہ و ہر ہخمہ تیکی تابیت یو و لہ نیمہ وہ ﴿وَذَكَرْنَا الْعِلْدِينَ﴾ وہ بیر خمر وہ
 و ناموز گاری یو و یو خوا بہرستان ﴿وَأَسْمَاعِيلَ وَآدِرِيسَ وَذَا الْكِفْلِ﴾ وہ (باسی) ئسماعیل و ئیدریس
 و ذہل کفیل (بکہ) ﴿كُلٌّ مِنَ الضَّالِّينَ﴾ ہموویان لہ نارام گران یوون ﴿وَأَذْكُرْنَاهُمْ﴾ وہ نیمہ تہ وانمان خستہ
 ﴿فِي رَحْمَتِنَا﴾ ناو بہ حمہنی خومان (کہ بہ ہشتہ) ﴿إِنَّمَا﴾ بینگومان تہ وانہ ﴿مِنَ الضَّالِّينَ﴾
 لہ چاکہ کہ کاران یوون ﴿وَذَا النُّونِ﴾ وہ (باسی) زہننون (یونس) بکہ کہ پتغہ مہری خہ لکی تہ پتہ وا
 یو) ﴿إِذْ ذَهَبَ﴾ کاتیک رزیشٹ ﴿مُغْتَضِبًا﴾ بہ نورہی (گہ لہ کدی بہ جی ہیشٹ) ﴿نَظَرَ﴾ وای دوزانی
 ﴿أَن لَّنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ﴾ نیمہ تہ نگانہی بہ سہر دا ناہیتین و ہروا وازی لی دہ ہیتین ﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ﴾ (خوای
 گہورہ تا قیکر دہ و فریدنرایہ ناو دہریا و نہ ہہ تگیک قوتی دا) جا لہ تاریکیہ کاندہ (تاریکی شدہ و دہریا و ناو
 سکی تہ ہہنگ) ہاوار ی کرد ﴿أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنَا﴾ (تہی خواہ) بہ راستی ہیچ بہرستراونکی بہ ہدی و راستی
 نیہ جگہ لہ تو ﴿سُبْحَانَكَ﴾ پاک ی و بنگہ ردی یو تویہ ﴿إِنِّي كُنْتُ﴾ بینگومان من ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ﴾
 لہ ستمہ کاران یووم (لہ بہر تہ وہی نارام نہ گرت و وازم لہ گہ لہ کہم ہیتا) ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ نیمہ ش
 نزا و ہاوار ی تہ ومان گیرا کرد ﴿وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْغَمِّ﴾ و لہ و غم و خہ فہتہ رزگارمان کرد ﴿وَكَذَلِكَ﴾
 ہر بہ و شہوہیہ ﴿فُتِحِيَ الْقَوْمَينِ﴾ نیمہ اندارانیش رزگار دہ کہین ﴿وَرَزَّيْنَاهُ﴾ وہ (باسی) زہ کہریا
 (بکہ) ﴿إِذْ نَادَى رَبَّهُ﴾ کاتیک ہاوار ی لہ پەر و ہر د گاری کرد ﴿رَبِّ﴾ تہی پەر و ہر د گارم ﴿لَا تَذَرْنِي فَرْدًا﴾
 بہ تہ نہا مہ مہیلہ رہ وہ (مندا البکم پی بہ خشہ) ﴿وَأَنْتَ﴾ وہ تو ﴿خَيْرُ الْوَارِثِينَ﴾ چاکترین میرا تگرانی ﴿فَأَسْتَجِبْنَا لَهُ﴾ نیمہ ش
 دوعای تہ ومان وہ لام دایہ وہ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ﴾ و یہ حیا مان پی بہ خشی
 ﴿وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ﴾ و خیزانہ کہ شیمان یو چاک کردہ وہ (لہ نہ زوکی) ﴿إِنَّمَا كُنَّا﴾ بینگومان تہ وانہی
 (باسکران لہ پتغہ مہران) ﴿يُسْرًا﴾ پتیش پر کتیان دہ کرد ﴿فِي الْخَيْرَاتِ﴾ لہ (تہ ناجمانی) ہمو و
 خیر و چاکہ بہ کدا ﴿وَيَذْكُرْنَا﴾ و ہاواریان لہ نیمہ دہ کرد ﴿رَعْبًا وَرَهَبًا﴾ بہ تہ مہدی (بہ ہشت) و لہ نرسی
 (دوزخ) ﴿وَكُنَّا﴾ وہ تہ وان ﴿أَنَّا خَشِيعِينَ﴾ ملکہ چ یوون یو نیمہ (وہ نرسن لیمان) ﴿

﴿وَالَّذِينَ﴾ وه (باسى) ئەو ئافەرەتە (مەرىمى كەچى عىمران بىكە) ﴿أَخَصَبَتْ قَرْحَهَا﴾ كەداوینی خۆى پاراست ﴿فَتَفَحَّطْنَا فِيهَا﴾ ئەمجا فوومان پىدا کرد (بەهۆى جویره ئىله وه) ﴿مِنْ رُّوحِنَا﴾ لەو رۆحەى كەهسى خۆمان بوو ﴿وَجَعَلْنَاهَا أَتُنَ﴾ وه ئەو (مەرىم) و كۆرە كەيمان کرد ﴿إِنَّا إِنَّمَا لَلْعَالَمِينَ﴾ بە موعجیزە بەك بۆ جیهانیان ﴿إِن هَذِهِ﴾ بەراستى ئا ئەمەیه ﴿أَمْ تَكُنَّ﴾ ئایینی ئىنوه ﴿أَنفُسَ وَجَدَةٍ﴾ كەیدەك ئایینه (ئایینی هەموو پىنە مەرانە) ﴿وَأَن تَارِبُكُمْ﴾ و مینش بەروەرد گارتانم ﴿فَأَتَّبَعُوا﴾ كەوانە تەنها من پەرستىن ﴿وَنَقَطَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ﴾ بەلام خەلكى جیاوازیان كەوتە نیوان و سەرپىچى پىنە مەره كانیان کرد، زۆر بەیان بوون بەچەند كۆمەل گروھىكە وه (هەستان دەستیان کرد بە پەرستنى بت و هەواو ئارزوى خویان) ﴿كُلُّ﴾ (بەلام) هەموویان ﴿إِنَّمَا تَرْجِعُونَ﴾ تەنها بۆ لای ئىمە دەگەرتنە وه ﴿فَتَن﴾ ئەمجا هەر كەس ﴿يَعْمَلُ مِنَ الصَّالِحَاتِ﴾ (هەر چەند) لە كەردە وه چاكە كان بكات ﴿وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ (بەو مەرجەى) باوەردارىش بىت ﴿فَلَا تَكْفُرْ أَنْ تَكْفُرَ﴾ ئەو (پاداشتى) كۆششە كەى وون نایىت و بەفیر فو ئاروات ﴿وَإِن لَّكَ كُتُبٌ﴾ بەراستى ئىمە بۆ (كەردەو كانی) ئەو نووسەرىن ﴿وَحَكْمٌ عَلَى قَرْيَةٍ﴾ وه حەرامە قەدەغەیه و ناشىت بۆ خەلكى ئەو گوند و شارانەى ﴿أَهْلَ كَنْتَا﴾ كە كاو لمان كردن و لەناومان بىردن ﴿إِنَّمَا تَرْجِعُونَ﴾ كە جارىكى سەر بگەرتنە وه (بۆ دونیا) ﴿حَقٌّ إِذَا﴾ (زبان درىزەى دەبىت) تائەو كاتەى ﴿فِي حَتَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ﴾ (بەربەستە كەى) یەئجوج و مەئجوج دەكەرتنە وه ﴿وَهُمْ﴾ ئەوانىش ﴿مِنْ كُلِّ خَلْقٍ﴾ لە هەموو بەرزاییە كە وه ﴿يَسْأَلُونَ﴾ بەبەلە (وبەخیرایى) دىنە خوارە وه ﴿وَاقْتَرَبَ﴾ وەزىك بۆتە وه ﴿أَلَوْعْدُ الْحَقِّ﴾ بەلئىنى راست (هاتنى قیامت) ﴿فَإِذَا﴾ جالەناكاودا ﴿هِيَ شَجْصَةٌ﴾ ئەبەلق و زەق دەبى ﴿أَنْصُرُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ چاوى ئەوانەى بى بىروا بوون ﴿يَكُونَنَّ﴾ (دەلئىن) هاوارو مەرگ بۆ ئىمە ﴿فَذَكَّا﴾ بىگومان ئىمە لە دونیادا ﴿فِي عَقْلٍ مِّنْ هَذَا﴾ لەبى ناگایەك (ى ئەواو) دا بووین لە ئەمە ﴿بَلْ كُنَّا ظَالِمِينَ﴾ تەخیر بەلكو ئىمە سەمكار بووین ﴿إِنَّكُمْ﴾ بەراستى ئىنوه ﴿وَمَا تَعْبُدُونَ﴾ و ئەوانەش دەتاپەرستىن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگە لەخوا ﴿خَصَبُ جَهَنَّمَ﴾ (دەبنە) سووتە مەنى (وهەلگىر سىنەرى) دۆزەخ ﴿أَنَّهُ لَهَا وَرْدُونَ﴾ ئىنوه (و ئەوان) دەچەنە ناوییه وه ﴿لَوْ كَانَتْ هَتُولَا﴾ ئەگەر ئا ئەوانە (بەكان) ﴿إِلَهِةً﴾ خوا بوونایە ﴿مَا وَرَدُوهَا﴾ نەدەچوونە ئا ئەو (ئاگرى دۆزەخ) وه ﴿وَكُلُّ﴾ وه هەموو (بت و بت پەرستان) ﴿فِيهَا سَكِينٌ﴾ بەهەمیشە بى تىپدا دەمىننە وه ﴿لَهُمْ﴾ بۆ ئەو (دۆزەخپانە) هەیه ﴿فِيهَا﴾ لە دۆزەخ دا ﴿زَقِيرٌ﴾ هەناسەى ساردەل كىشان ﴿وَهُمْ فِيهَا﴾ و ئەوان لەویدا (لە دۆزەخدا) ﴿لَا يَسْمَعُونَ﴾ هېچ نایستىن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بىگومان ئەوانەى ﴿سَبَقَتْ لَهُمْ عَنَّا﴾ لە لایەن ئىمە وه پىشەر بریار درا وه بۆیان ﴿الْحَسْبُ﴾ كە بەختە وەرسى (وچاكە بھێرئە رىیان) ﴿أُولَئِكَ﴾ ئەوانە ﴿عَنْهَا مَتَعَدُونَ﴾ لە دۆزەخ دوور دەخەرتنە وه

﴿لَا تَسْمَعُونَ﴾ (ئەوان) نایبستن ﴿حَیْثُمَا﴾ دەنگی (بەنەسە و قەرچەى) ناگرى دۆزەخ ﴿وَهُنَّ﴾
 وەئەوان ﴿فِي مَا أَشْتَهَتْ أَنْفُسُهُنَّ﴾ لەناو ئەو (نازو نەعمەتە) ى دلبان حەزى لێبەتى ﴿حَلَالُونَ﴾
 بەدەمبەشەبى و بى پرانەو دەمێنەو ﴿لَا يَخْزُهُنَّ﴾ غەمباربان ناکات ﴿الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ﴾ ترسە
 ھەرە گەورەکە (لەقیامەتدا) ﴿وَتَتَلَقَّيْنَهُمُ الْعَلَمُكَّةُ﴾ و فریشەکانیش پێشوازیان لى دەکەن (لەبەر
 دەرگاكانى بەدەشتدا) ﴿هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي﴾ (پێشان دەلێن) ئەمە ئەو رۆژىە ﴿كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾
 کە بەلێتان پێ درابوو ﴿يَوْمَ﴾ (پێشەو پیریان) ئەو رۆژى ﴿تَطْوِي السَّمَاءُ﴾ کە ئاسمانەکان دەپێچینەو
 ﴿كُطَيِّئُ الْجِلِّ لِكُتُبٍ﴾ وەك پێچانەو لول کردنى نوامارى کتیب و پەترو کێك ﴿كَمَا بَدَأْنَا﴾
 ﴿أَوَّلَ خَلْقٍ﴾ وەك یەكەم جار چۆن دروستمان کرد (بەرپوت و قووتى) ﴿تُعِيدُهُ﴾ (پاش مردنیش) ئەو
 (دروست کردنە) دووبارە دەکەینەو ﴿وَعَدًا عَيْنًا﴾ ئەو بەلێتیکە (جى بەجى کردنى) لەسەر ئێمە یە
 ﴿إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ﴾ بێگومان ئێمە (ئەو بەلێتە) بەدى دەهێنین ﴿وَلَقَدْ كَتَبْنَا﴾ سوێند بەخوا
 بێگومان ئێمە نووسیومانە ﴿فِي الزُّبُورِ﴾ لەزەبووردا ﴿مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ﴾ لەدواى نووسینی (لوح
 المحفوظ) دا ﴿أَنَّ الْأَرْضَ﴾ بەراستى سەر زەوى (بەهەشت) ﴿تَرْتُهَا﴾ دەبەتە خواوەنى و بەمیرانى
 دەبێن ﴿عِبَادِيَ الصَّالِحِينَ﴾ بەندە چاک و پاکەکانم ﴿إِن فِي هَذَا لَآيَاتٍ﴾ بێگومان لەمەدا
 (لەوہى لەم سورەتەدا یاسکرا) بەسە کە پەند و ئاموزگارى بێت ﴿لِقَوْمٍ عَلِيمِينَ﴾ بۆ گەلى خوا
 بەرستان ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾ وە (ئەمى موحەممەد ﷺ) توومان ئەنھا بۆ ئەو
 ناردوو کە پرەحمەت بێت بۆ جیهانیان ﴿قُلْ﴾ بلى ﴿إِنَّمَا أَوْحَى إِلَيَّ﴾ بێگومان ئەنھا شتێك کە نێگا
 کراو بۆ من ﴿أَنَّمَا أَنُكِّرُ إِلَهُ وَجْدًا﴾ (ئەمەیدە) کە بەراستى پەرستراوى ئیوہ خواى تەك و تەنھایە
 ﴿فَقُلْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ﴾ دەمى نابا ئیوہ ملکەج دەبن؟ ﴿فَإِنْ قُلْتُمْ﴾ جەنەگەر پروویان وەرگیرا
 ﴿فَقُلْ أَذُنْكُمْ﴾ ئەو بەلى ھەمووانم ناگادار کرد ﴿عَلَى سَوَاءٍ﴾ بە یەكسانى ﴿وَإِنْ أَدْرَيْتُمْ﴾ و ناشزانم
 ﴿أَقْرَبُ أَمْ يَبِيدُ﴾ نزیکە یادووورە (ھاتنى) ﴿مَّا تُوعَدُونَ﴾ ئەو ھەرەشەى لێتان دەکەیت ﴿إِنَّهُ﴾
 بەلێ ﴿بەرپاستى خوا دەزانى﴾ ﴿الْجَهَنَّمَ الْقَوْلُ﴾ بە ووتە و قسەى ئاشکرا ﴿وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ﴾ وە
 دەشزانیت بەو قسەى دەپشارنەو ﴿وَإِنْ أَدْرَى﴾ وەمن نازانم (مۆلەت داننان) ﴿لَعَدَّةُ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَفَرِ﴾
 لەواندە بە تاقیکردنەو بێت بۆ ئیوہ ﴿وَمَتَّعُ إِلَىٰ جَحِيمٍ﴾ (بەوێت) تاماوە بەك (وازتان لى بەهێتیت) کە پرابوێرن
 ﴿قُلْ﴾ (پێغەمبەر ﷺ) فەرمووی ﴿رَبِّ أَحْكُم بِالْحَقِّ﴾ ئەمى پەروردگارم بە دادگەرانیە پریاریدە (لە
 نێوان من و ئەم بى باوەراندەدا) ﴿وَرَبُّكَ﴾ وە پەروردگارى ئێمە ﴿الْخَيْرُ الْمُسْتَعَانُ﴾ مێھربانى بارمەتى
 لى داواکراوہ ﴿عَلَىٰ مَا تَقْسِفُونَ﴾ لە بەرانبەر (ئەو قسە نابە جیانیەى) ئیوہ دەلێن و ھەلیدەبەستن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشندهی میہربان

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نہی خہلکینہ ﴿اتَّقُوا رَبَّكُمُ﴾ بترسن لہ (سزای) بہرہ وردگار نان ﴿إِنَّ زُلْفَةَ السَّاعَةِ﴾ چونکہ بہراستی یومہ لہرزہی قیامت ہہستان ﴿ثَوْنٌ عَظِيمٌ﴾ شستکی زور گہورہ بہ، کارہ ساتینکی ساماناکہ ﴿يَوْمَ تَرْوُكُهُا﴾ لہو پڑوہ دا تہوہ نہو (ہوومہ لہرزہ) دہینن ﴿وَذَهَبَ﴾ بے ناگا دہی (لہ ترسی نہو پڑوہ) ﴿كُلُّ مُرْتَضَعٍ﴾ ہہموو ٹافرہ تینکی شیر دہر (کانن کمہ مکی لہدہ می مندالہ کہیدایہ) ﴿عَمَّا أَرْضَعَتْ﴾ لہ نہو (مندالہ) ی شیر ی ہی داوہ ﴿وَنَضَعُ﴾ وہ فری دہدات ولہ باری دہچیت ﴿كُلُّ ذَاتٍ﴾ ہہموو دور گیانیک (مینہ بہ کی سک پر) ﴿حَتَّىٰ يَخْلِكُا﴾ سکہ کہی (کڑبہ کہی) ﴿وَتَقْرَىٰ النَّاسُ﴾ خہلکی دہینی ﴿سُكْرًا﴾ (وہک) سہر خوشن ﴿وَمَأْمُرٌ يُسْكِرُ﴾ بہ لام سہر خوشیش نین ﴿وَلَا يَكُنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدًا﴾ بہلکو سزای سہخت و بہتینی خوا (وای لی کردون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن﴾ لہم روفہ کاندہ کہسی وا ہدیہ (نہضری کوری حارث) ﴿يُجَادِلُ فِي آلِهَةٍ﴾ موجدہ لہ دہکات دہبارہی خوا (و سیفہ نہ کانن) ﴿يَخْتَرِعُ﴾ بہی ہچ زانیاری و زانستیک ﴿وَيَسْتَعْجِلُ﴾ شیطن مریڈ وہ شوننی ہہموو شہیتانیک سہر کہش دہ کہوت ﴿كُتِبَ عَلَيْهِ﴾ لہ سہری نوسراوہ (ہر بار دروہ) ﴿أَنَّهُ مَن تَوَلَّاهُ﴾ کہ پنگومان ہد کہ سیک خوشی ہویت (وشوننی بکہوت) ﴿قَالَ لَهُ يُصَلِّ﴾ نہوہ بہراستی گوہرای دہکات ﴿وَيَهْدِيهِ﴾ وہ پشموونی دہکات ﴿إِلَىٰ عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ بڑ سزای ناگری ہد لگیر ساوی دوزخ ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نہی خہلکینہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ﴾ نہ گہر تہوہ ﴿فِي رَيْبٍ مِّنَ الْآيَةِ﴾ لہ گوماندان دہبارہی زیندو ہوونہوہ ﴿فَمَا خَلَقْتُمْ﴾ نہوسا (ہزانن) بہراستی نیمہ تہوہ مان دروست کردوہ ﴿مِن شُرَآئِبٍ﴾ لہ خاک (خول) ﴿لَّيْسَ مِن تَطْفَرٍ﴾ پاشان (نہوہ کان) لہ نوتفہ بہک (دروست دہن) ﴿لَّيْسَ مِن عَلَقَةٍ﴾ دواتر (دہیتہ) پارچہ خونینکی مہیو ﴿لَّيْسَ مِن قُضَعَةٍ﴾ دواہی نہوہ (دہیتہ) پارچہ گوشتیک ﴿مُخْلَقَةٍ وَظَرِمْهُ خَلَقًا﴾ شکل و شہوہ کیشراو و شکل و شہوہ نہ کیشراو ﴿لَّيْسَ مِن لَّكَةٍ﴾ بڑ نہوہی پرونی بکہینہوہ بڑ تہوہ ﴿وَيَقْرَأُ فِي الْأَرْحَامِ﴾ وہ لہ مندالہ اندا دہبہتانیہوہ (پایدہ گرین) ﴿مَا تَشَاءُ﴾ نہو (بیجوہی ہمانہوت (لہ بار نہچیت) ﴿إِلَّا أَجَلَ مَسْئَةٍ﴾ تاکاتینکی دیاری کراو ﴿لَّيْسَ مِن جُحْرٍ يُفَالَكُ﴾ پاشان (لہسکی دایکتان) دہرتان دہہتین بہساوایی ﴿لَّيْسَ مِن تَبَعٍ أَسْدَكُ﴾ پاشان گہورہ دہن تادہ گہنہ نہوای ہیزو نواتان ﴿وَمِن كَرَمٍ مُّتَقٍ﴾ وہ (لہم نہمہ نہدا) ہندیکتان دہمریتن ﴿وَمِن كَرَمٍ مُّتَرَدٍّ﴾ وہ ہندیکتان دہگہ بہریتہ ﴿إِلَّا أَزْدِلُ الْأُمُصِ﴾ نہو بہری پیری، بے کہ لکترینی تہمہن ﴿لَا يَكُنَّ يَتَقَرُّ﴾ بڑ نہوہی نہزانی و لہیری نہ میتیت ﴿مِن يَتَقَدِّعُ لِمِ شَيْئًا﴾ ہرچی کہ دہیزانی ﴿وَتَقْرَىٰ الْأَرْضُ﴾ و ہزہوی دہینی (لہزستاندا) ﴿وَمَا يَدَّ﴾ خاموشہ ووشک و بے گیابہ ﴿فَإِذَا أُنزِلَتْ عَلَيْهَا الْمَاءُ﴾ جا کاتیک بارانمان بہسہردا باراند ﴿أَهْرَزَّتْ﴾ زہوی (پروہ کی لی دہرویت و) دہجولیت ﴿وَرَبَّتْ﴾ زہوی ہل دہدات (بہرز دہیت) ﴿وَأَنْشَبَتْ﴾ و (زہوی) دہروینی ﴿مِن كُلِّ نَوْحٍ يَّهْبِجُ﴾ لہہموو جزوہ (گیا و گولیک) جوان ﴿

﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُ تَوَهَّيَ (باس كرا) لەبەر ئەوەیە دلباشین ﴿اللَّهُ هُوَ الْحَقُّ﴾ كە خوا حەق و راستە ﴿وَأَنَّهُ يُخَيِّئُ الْمَوْتَ﴾
 وە ینگومان مردوووە کان زیندوو دەکاتەووە ﴿وَأَنَّهُ رَءُوفٌ عَلَى الَّذِينَ هُمْ فِي قَبْرِ﴾ و ینگومان ئەو (خواوە) توانای بەسەر
 هەموو شتێکدا هەیە ﴿وَإِنَّ السَّاعَةَ﴾ وە بە راستی قیامەت ﴿بَآيَاتٍ﴾ دیت (وە بە یادەیت) ﴿لَا يَسْتَفِيدُهَا﴾ گومانی
 نێدانی بە ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ و دلباش بن خوا ﴿يَعْلَمُ﴾ زیندوو وی دەکاتەووە ﴿مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ هەموو ئەو کە سەنەى لەناو
 گۆڕەکاندا (مردوون) ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ﴾ وە لەنا و خەلکدا کەسى واهەیه ﴿يُحَادِّثُ فِي اللَّهِ﴾ مەرجاوە لە دەکات
 دەربارەى خوا ﴿يَعْتَرِ عَلَيْهِمْ وَلَا هُدًى﴾ بەین هیچ زانیاری و شارەزاییەك (بەلگەیهك) ﴿وَلَا يَكْتَسِبُ ثَمَرًا﴾ وە بەین
 کتیبىکی ڕوونکەرەووە (لە لایەن خواوە) ﴿وَإِنَّ عَذَابَهُ﴾ (کە سبکە) ڕوو وەردەگیریت (وحەق وەرنەگیریت)
 ﴿لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بۆ ئەوەى خەلک لە ڕینگەى خوا لادا ﴿لَهُ فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ﴾ ئەو کەسە لە دنیادا سەر شۆڕ
 دەبێت ﴿وَلْيُدْفَعُ رُؤُوسَ الَّذِينَ﴾ وە لە قیامەتیشدا پێى دەچێزین ﴿عَذَابُ الْآخِرَةِ﴾ سزای سونیتەر ﴿ذَلِكَ﴾ (پێى
 دەووتریت) ئەو سزایە (کە باس کرا) ﴿بِمَا فَكَّرْتُ يَدًا﴾ بەهۆى ئەو (گوناھانەووە) کە بە دەستى خۆت پشت
 خستوووە ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وە ینگومان خوا ﴿إِنَّمَا يَنْظُرُ﴾ سەم کارى یە ﴿يَلْعَنُ﴾ بەبەندەکانى ﴿وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ﴾ وە لەناو خەلکدا کەسى واهەیه ﴿يَعْبُدُ اللَّهَ﴾ خوا دەبەرستى ﴿عَلَى حَرْفٍ﴾ لە قەرەغدا، (لە نێوانێکدا)
 ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ﴾ جانه گەر تووشى خێر و خوشى بوو ﴿أَضْمَأَنَ بِهِ﴾ دلخۆش دەبێت (بەردەوام دەبێت
 لە خواوەرستى دا) ﴿فَإِنْ أَصَابَهُ شَرٌّ﴾ وە ئەگەر تووشى نایبکەردنەووە بەلا بوو ﴿أَنفَلَبَ عَلَى وَجْهِهِ﴾ بەردەووا
 هەلە، گەڕێتەووە پاش گەز دەبێتەووە لە تاین ﴿خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ زەرەر مەندى دنیا و قیامەت بوووە ﴿ذَلِكَ
 خَيْرٌ﴾ تەنها ئەوەیە ﴿الْخُسْرَانِ الْمُبِينِ﴾ زانیاری و خەسارەت مەندى ڕوون و ناشکرا ﴿يَدْعُوا﴾ ئەو دەپارێتەووە
 (ودەبەرستى) ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگە لە خوا ﴿مَا لَا يَنْفَعُهُمْ﴾ شتێك نەزانی پێدەگەیه نیت ﴿وَمَا لَا يَنْفَعُهُمْ﴾
 وە نە سوود و قازانجیشی پێدەگەیه نیت ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ﴾ تەنها ئەوەیە ﴿الضَّلَالِ الْبَعِيدِ﴾ لە ڕى لادانى (گومراى)
 زۆر دوور لە راستى ﴿يَدْعُوا﴾ ئەو هاوار دەکات، و دەبەرستێت ﴿لَمَنْ ضَرُّهُ﴾ (لە) کە سبک کە زانی
 ﴿أَقْرَبُ مِنْ نَفْعِهِ﴾ لە سوودی نزیکترە ﴿إِنَّمَا الْمَوْتُ﴾ ئایى چ پشێوانێكى خراپە ﴿وَلَيْشَ الْغَيْبُ﴾ وە چ هاوێرى
 و هاو دەمێكى خراپە ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بە راستى خوا ﴿يُدْخِلُ الْآيَاتِ﴾ ئەموا و عیماوا الصلحەى ئەو ئەوانەى کە باوەربان
 هێناو و کردەووە چاکە کانیان کردووە دەیانخاتە ﴿بَحْرٍ﴾ باخەکانى بە هەشتەووە ﴿عَجْرٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾
 کە ڕووبارەکان دەڕۆن بە ژێر یاندا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ینگومان خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ﴾ ئەوەى بیدوست دەبکات ﴿مَنْ
 كَانَ ظَنُّهُ﴾ هەر کەس و اگومان دەبات (لە بى ڕوایان) ﴿أَن لَّنْ بَصِيرَةٌ اللَّهُ﴾ کە هەر گێز خواتەو (پێتە مەبرە) ﴿وَلَا
 يَارْمَتِى نَادَاتٍ وَسَهْرَى نَخَاتٍ﴾ (بە لایەن ئێمە) ئەو دایا و دوا و ژدا ﴿فَلْيَسُدَّ سَبَبَ إِلَى السَّمَاءِ﴾ دەبا بە نیک
 بە سەرەووە (بە بەرزبەووە) هەلواسیت (وملى پێدا بکات) ﴿فَلْيَطَّطَعْ﴾ پاشان هەناسەى بېرى (نادەخنکیت)
 ﴿فَلْيَنْظُرْ﴾ ئەو ساییبى (سەرنج بدەو بەر کاتەووە) ﴿هَلْ يُدْهِنُ كَعْنَهُ مَا يَطْلُ﴾ ئایا بەم کارە ئەو ڕق و نورەبەیهى
 (لە دلبایە) لایە بات (ونایه نیت) ﴿

﴿وَكَذَلِكَ أُنزِلَتْ﴾ ثابہم شینوہ تہو (قورئانہ) مان ناردوتہ خواروہ ﴿عَلَيْكَ يَتَنَبَّأُ﴾ کہ تاہہ تہ کانہ یون
 وناشکران ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا ﴿يَهْدِي مَنْ يُرِيدُ﴾ ہەر کہ سبتک خوی بیہوت ہیدایہ تی
 دہات ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بہ راستی کہ سبتک کہ بر وایان ہتاوہ ﴿وَالَّذِينَ هَادُوا﴾ و کہ سبتک کہ یون
 بہ جوولہ کہ ﴿وَالضَّالِّينَ﴾ و تہ سترہ (یا فرشتہ) پەرستہ کان ﴿وَالْقَصَصِ﴾ و گاوورہ کان (تہ سرائہ کان)
 ﴿وَالْمُجْرِمِينَ﴾ و ناگر پەرستہ کان (زہر دہشتی بہ کان) ﴿وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا﴾ و تہوانہی ہاوبہشیان یو
 خوا دانہا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يَفْصِلُ بَيْنَهُمُ﴾ ہر بار دہا لہ نیوانیاندا (جیایان دہ کاتہوہ لہ بہ کتر
 کتر مہ لبتک یو بہ ہشت و کتر مہ لبتکی نریان یو دوزخ) ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ لہ پوزی دوا پیدا ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾
 بہ راستی خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ بہ سہر ہہ موو شبتکدا ناگا دارہ ﴿أَلَمْ تَرَ﴾ نایا تہندی
 ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْجُدُ لَهٗ﴾ کہ بہ راستی سوژدہ یو خوا دہ بات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ تہوہی
 لہ ناسمانہ کان و تہوہی لہ زہویدایہ ﴿وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ ہہروہ ہا پوز و مانگ و تہ سترہ کان
 ﴿وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْأَنْبَاءُ﴾ و چیاکان و درخت و گیان لہ بہران ﴿وَكَيْفَ مِنَ النَّاسِ﴾ زور نکیش
 لہ خہ لکی (ہہ موو تہمانہی باسکران یو خوا سوژدہ دہ بن) ﴿وَكَيْفَ رَحَىٰ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ وہ زور نکیش
 سزای یو ہر بار درا (لہ سہری چہ سہا) ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ﴾ وہ ہەر کہ سبتک خوا بی پیز و پيسوای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مَّكَرٍ﴾ تہوہ کہس رہزی لی ناگریت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ ہەر
 شبتکی ہوت دہ بکات ﴿هَٰذَا كَانَ خَصَمَانِ﴾ تہمانہ دوو کتر مہ لی دژ بہدہ کن ﴿لَا تَخْصِمُوا فِي رَيْبِهِ﴾
 دہہ قالہی و کتہہ یانہ دہ بارہی پەرور دگاویان ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ جا تہوانہی کہ بی باوہ یوون
 ﴿قُطِعَتْ لَهُمْ رِجَابٌ مِنْ قَارٍ﴾ لہ (پوزی دوا پیدا) پو شاکیان یو دہ پرتیت (ہر بہ ہریان) لہ ناگر ﴿يُصِيبُ
 مِنْ قَوْفٍ رُءُوسَهُمْ﴾ بہ سہریاندا دہ پرتیت ﴿الْحَيْمَرُ﴾ ناوی زور گہرم ﴿يَضَعُهُمْ﴾ دہو پرتیتہوہ
 بہو (ناوہ گہرمہ) ﴿مَتَاقٍ بَطُونِهِمْ وَأَجْلُوهُمْ﴾ تہوہی لہ ناو سک و پستہ کاندایہ ﴿وَلَهُمْ مَقْلَعٌ مِنْ حَرِيرٍ﴾
 بزیان نامادہ بہ گورزی ناسنی ﴿كَلَّمَآ أَرَادُوا﴾ ہەر کاتبتک بیانہ ویت ﴿أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا﴾ کہ بیتہ دہرہوہ
 لہو (دوزخ) ﴿مِنْ عَمِيرٍ﴾ لہ بہر زور نارہ جہتی ﴿أَعْبُدُوا فِيهَا﴾ دہ گپرتیتہوہ یو ناوی ﴿وَوَدُّوا عَذَابَ
 الْحَرِيقِ﴾ وہ (ہبیان دہو پرتیت) بجیزن سزای سوتیتہر ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿يَدْخُلُ الَّذِينَ
 آمَنُوا وَاعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ تہوانہی کہ باوہریان ہتاوہ و کردہوہ چاکہ کانسان کردوہ دہیانخانہ
 ﴿جَنَّاتٍ﴾ بہہ شتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پرو بارہ کان بہ پرتیتہر دہوون ﴿يُحَلَّلُونَ فِيهَا﴾
 (تہوان) دہ پرتیتہوہ لہو (بہہ شتانہ) دا ﴿مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا﴾ بہ بازنی نالتون و مرواری
 ﴿وَلِبَاسًا مَهْمَرًا فِيهَا خَيْرٌ﴾ وہ پو شاکیان لہ بہہ شتدا ناو ریشمہ ﴿

﴿وَهَذُوا﴾ ئەو (بەهەشتیانە) پێنموونی کراون ﴿إِلَى الظُّلُمِ مِنَ الْقَوْلِ﴾ بۆ ئەو ووتەى کە راست و جوانە (ووتەى لا اله الا الله) ﴿وَهَذُوا﴾ هەروەها پێنموونی کراون ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ پێنگای (خواى) سوباس کراو ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بێگومان ئەوانەى بى باوەربوون ﴿وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه پێگى (موسلمانان) دەکەن لە رینگای خوا ﴿وَالسَّجِدَ الْخَاصِرَ﴾ وه لە (ڕۆشتن بۆ) مزگەوتى حەرام (بۆ کەعبە) ﴿الَّذِي جَعَلْنَاهُ﴾ کە ئەو ئیمان داناوە (بۆ خوا پەرستى) ﴿لِلْعَالَمِينَ سَوَاءً﴾ بۆ هەموو خەلکى بە کسانە ﴿التَّكْفُفِ وَالْإِبَادِ﴾ چ ئەوانەى لە وێدان یان لە دورەوه بۆى دین ﴿وَمَنْ يُؤْذِ فِيهِ﴾ وه هەر کەس بێدەوت لەوێ (لە مزگەوتى حەرام) ﴿بِإِلْحَادٍ مُطْلَمٍ﴾ مەیلی لە هەق لادان زولم و ستم بکات ﴿يُؤْذِ﴾ پێى دەچێزێن ﴿مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ سزای نازاردەر ﴿وَأَذِّنْ لِلْعَالَمِينَ﴾ (بیریان بخەروە) کاتێک دیاریمان کرد بۆ ئیبراھیم (علیه السلام) ﴿مَكَانَ الْبَيْتِ﴾ جینگای کەعبە ﴿أَنْ لَّشَرِكِي﴾ شەفە (پیمان ووت) هیچ شەتێک مەکەرە هاوبەشەم ﴿وَطَهِّرْ بَيْتِي﴾ و ماله کەم (مزگەوتى حەرام) پاک بکەرەوه ﴿لِلْعَالَمِينَ﴾ بۆ تەواف کەران ﴿وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعَ السُّجُودَ﴾ و بۆ نوێزگەران (بەپێوە) و کوڕنوش و سوژدە بەران ﴿وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ﴾ وه جارێدە بەناو خەلکیدا ﴿بِالْحَجِّ﴾ بۆ حەج کردن ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ دین بۆ لات (بۆ حەج) بە پیادە. ﴿وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ﴾ و بەسوار هەموو ووشترێکی لاواز (لەبەر ئەوەى) ﴿يَأْتِيهِمْ مِنْ كُلِّ فُجٍّ غَمِيضٍ﴾ کە لە هەموو رینگایەکی دورەوه دین ﴿لِيَشْهَدُوا مَنَافِعَ لَهُمْ﴾ تا ئامادەى جوړەها سوود و قازانجى خویان ببن ﴿وَيَذْكُرُوا أَنَّمَا اللَّهُ﴾ وه ناوی خوا بێن (کاتێک قوریانی سەر دەبرن) ﴿فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ﴾ لە ڕۆژانێکی دیاری کراودا ﴿عَلَى مَا رَزَقَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ آلَا تَعْلَمُ﴾ لە سەر ئەو ئازە لانەى خوا پێى داوون ﴿فَكُلُوا مِنْهَا﴾ جا لەو (گوشتى قوریانیانە) بخۆن ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرَ الْفَقِيرِ﴾ وه بێدەن بە ئەداران و هەزاران ﴿ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ﴾ دواى (سەر برینی قوریانی) چلک و پیسی (موو و نینۆک) لابەن بە خویانەوه ﴿وَلِيُوفُوا نُدُورَهُمْ﴾ وه نەزەرە کانیان جێبەجێ بکەن ﴿وَلِيُطَوَّفُوا﴾ و تەواف (ی ئیفاضە) بکەن ﴿يَا أَيُّهَا الْعَاقِبَةُ﴾ بە دەوری مالی دێرین و بە پێژدا (بە دەوری کەعبەدا) ﴿ذَلِكَ﴾ ئەمەى (پێشوو) یاسى حەج بوو ﴿وَمَنْ يُعْظَمَ﴾ جا هەر کەس پیاڕێزێت و بە گەورەى بگرنێت ﴿حُرُمَتِ اللَّهِ﴾ سنوورەکانى خوا ﴿فَهُوَ حَرِّمٌ لَهُ﴾ ئەوه بۆ خۆى چاکشە ﴿عِنْدَ رَبِّهِ﴾ لای پەرورەگارى ﴿وَأُحِلَّتْ لَكُمُ الْبُهَاجُ﴾ وه گوشتى ئازەن (مەر، بزن، مانگا، وشتر) بۆ ئێوە حەلەل کراوه ﴿إِلَّا مَا شَتَّى عَلَيْهِ كُتْمٌ﴾ جگە لەوانەى بۆتان باس دەکرنێت (وەک مردارەوه بوو، یان بۆغەبرى خودا سەرپرراو) ﴿فَاجْتَنِبُوا﴾ کەوانە خۆتان دور بخەنەوه ﴿الرَّيْحَ مِنَ الْأَرْثِ﴾ لەو پیسیبە کە بته کانه ﴿وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ﴾ هەروەها خۆتان پیاڕێزن لە قسەى درۆ و نارەوا ﴿

﴿حُدَّتْ لَهُ﴾ گہردن کہ چ بن بن خوا (خوتان لہ ہمہ موو پیرو باوہ ریکی لار دور بگرن) ﴿عِزُّ مَشْرِكَ﴾
 ﴿ہوہ﴾ ہاوبہش بریاردہر مہ بن بن خوا ﴿وَمِنْ بَشَرِكِ﴾ جا ہد کہس ہاوبہش بن خوا دابنیت
 ﴿فَكَانَ﴾ شوہ وہك شوہ وایہ ﴿خَرَيْنَ السَّمَاءِ﴾ لہ فاسمان کہ وتبیتہ خواروہ وہ ﴿فَخَطَفَهُ الْقَطْرُ﴾ تہمجا بالندہ
 (لہ ہمہ وادا) بہ بہلہ بیفرینیت (وبارچہ بارچہ ی سکات) ﴿وَأَتَتْهُمُ الْيَوْمَ﴾ با باہہ کی توند بیات
 ﴿فِي مَكَانٍ سَجِيٍّ﴾ بن جینگاہہ کی زور دور (چولہ وانی) ﴿وَاللَّهُ﴾ تہمہ (کہ باسکرا نمووونہی ہاوبہش
 دانان ہو بن خوا) ﴿وَمِنْ بَعِثَةِ شَعْبِ آلِهَةٍ﴾ وہ ہد کہس دروشمہ کانی (نایینی) خوا بہ گہورہ راگریت
 ﴿فَانْهَآ﴾ جا بہ راستی شو کارہ ﴿مِنْ قَوَى الْقُلُوبِ﴾ لہ خوا ترسی دلہ کانیانہ وہیہ (وتقوا کارن) ﴿وَلَا
 تَكْرِفُوا مَسْئَلَهُمْ﴾ بن ثیوہ لہو (نازہ لانہ) دا چند سوود وەر گرتنیک ہمہہ (وہك سوار ہوون،
 خواردن شیربان) ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ (جگہ لہ مانہش دہتوانن سوودیان لی ببینن بہشتیوہدك زبانیان ہی
 نگات) تاکاتی دیاری کراو (بن سہر برینیان) ﴿وَلَا يَحِلُّ لَهَا﴾ کہ شوینی (سہر برینی) تہوانہ ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾
 کاتیکہ دہ گہنہ مالی دیرینی (کہ عہہ) ﴿وَلَا يَحِلُّ لَهَا﴾ وہ بن ہموو تومہدینیک ﴿جَعَلْنَا سَكَّاءَ﴾
 قوربانی کردنمان داناوہ ﴿لَا تَذْكُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾ بن شوہی ناوی خوا بہن ﴿عَلَىٰ مَا رَزَقْتَهُمْ مِنْ بَهِيمَةٍ أَوْ نَعِيمٍ﴾
 (کاتی سہر برین) لہ سہر شو نازہ لانہی خوا ہی داون ﴿وَاللَّهُ كُفُّوا إِلَهُ وَجِدْ﴾ جا خوا ی ثیوہ بہر ستر اوکی
 تہنہایہ ﴿فَلَا تَزِلُّوا﴾ کہ واتہ تہنہا ملکہچی شو بن ﴿وَأَنذِرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ مژدہ بدہ بہ ملکہچان و خو
 بہ کہم زانان ﴿الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَةٍ﴾ تہوانہی ہد کاتیک ناوی خوا برا ﴿وَجِلَّتْ لَهُمْ﴾ دلہ کانیان
 دہترسی (دہلہ رزیت) ﴿وَالَّذِينَ عَلَىٰ مَا أُصَابَهُمْ﴾ وہ نارام گرن لہ سہر شوہی تووشیان دہی (لہناخوشی)
 ﴿وَالْمُقْسِي الصَّالِفِ﴾ وہ بہجی ہیتہرانی نوژہ کانیانن ﴿وَمَقَارَ زَقَّتْهُمْ يَفْعُلُونَ﴾ وہ لہو رزق روزیمہی
 پیمان داون دہ بہخشن ﴿وَالَّذِينَ﴾ شو ووشرہ گہورہ و قہلہ واتہ (دہرین لہ بیت الحرام سہر دہرین)
 ﴿جَعَلْنَا لَكُمُ شَعْبًا﴾ تہمہ کردومانہشہ دروشمی خوا بن ثیوہ ﴿لَا تَكْرِفُوا خَيْرَ﴾ بن ثیوہ لہواندہ خیر
 وچاکہ ہدیہ ﴿فَلَا تَذْكُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾ کہ واتہ (کاتی کردنیان بہ قوربانی) ناوی خوا یان لہ سہر بہیتن ﴿صَوَافٍ﴾
 لہ کاتیکدا لہ سہر سی پدل و ستاون و دہشی چہ بیان بہ سراوہ شوہ (لہ بہر شوہی وشر بہ پئوہ سہر دہر دریت)
 ﴿وَلَا تَزِلُّوا جُوفَهَا﴾ جا کاتیک کہوتہ سہر زوی بہ تہنیشدا (کاتیک گیانیان دہر چو) ﴿فَلَا تَزِلُّوا﴾ شوہ
 لہ گوشہ کہیان بخون ﴿وَأَطِيعُوا أَمْرًا﴾ وہ بیدہن بہ ہزاران و سوالکہران ﴿كَذَلِكَ سَخَّرْنَا لَكُمُ﴾ تا بہو
 جؤرہ شوہ مالانانہمان بن ثیوہ رامہتاوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ تا سویاس گوزار بن بن خوا ﴿لَا تَزِلُّوا﴾
 ہہ گیز ناگات بہ خوا ﴿لَا تَزِلُّوا﴾ تہ گوشہی شو (قوربانیانہ) تہخوتیان ﴿وَلَكِنْ يَتَالَهُ الْقَوْلُ﴾
 بہ لام شوہی بہ خوا دہ گات تہقوا و پارتز کاری ثیوہیہ ﴿كَذَلِكَ سَخَّرْنَا لَكُمُ﴾ تا بہو جؤرہ شوہ مالانانہی
 بن ثیوہ رامہتاوہ ﴿لَا تَذْكُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾ بن شوہی خوا بہ گہورہ بگرن (یادی بکرن) ﴿عَلَىٰ مَا هَدَيْنَاكُمْ﴾ لہ سہر
 شوہی رنموونی کردون (بن سہر ثانی پیروزی نیسلام) ﴿وَأَنذِرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وہ مژدہ بدہ بہچاکہ کاران
 ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكْفِي﴾ بہ راستی خوا بہر گری ویشیوانی دہکات ﴿عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ لہوانہی کہ پروایان ہتاوہ
 ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَخِفُّ﴾ بنگومان خوا خوشی ناوی ﴿كُلَّ حَرْزٍ كُفُّورٍ﴾ ہموو خیانہنکار و بنی باوہر
 و کافرنک

﴿أُولَئِكَ رِجَالٌ﴾ (ہر جہنگ و جہاد کردن) ﴿الَّذِينَ يَقْتُلُونَ﴾ بہ نو (موسلمانانہی) شہریان لہ گہ لدا
 دہ کریت ﴿يَأْتِيَهُمْ قُلُوبُهُمْ﴾ لہ ہر نہ وہی کہ بہ راستی ستہ میان لی کر اوہ ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وہ بینگومان خوا
 ﴿عَلَىٰ قَصْرِ لَقْدِيرٍ﴾ بڑ سہر خستہ بیان بہ تواناہ ﴿الَّذِينَ أُخْرِجُوا﴾ نہ وانہی کہ دہر کران ﴿مِنْ دِكْرِهِمْ﴾
 بے حقی لہ مال و ولایتیان بہ ناہق ﴿إِلَّا آتَ يَقُولُوا﴾ تہنہا (گونہا بیان نہ وہ بسو) کہ دہ بیان ووت
 ﴿رَبَّنَا اللَّهُ﴾ ہر و ہر دگار مان خواہہ ﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ﴾ وہ نہ گہر خوا خہ لکی لہ ناو نہ ہر داہہ
 ﴿بَعْضُهُمْ بِبَعْضٍ﴾ ہندیکیان بہ ہندیکسی تریان ﴿الَّذِينَ مَتَّ﴾ بینگومان دہر و خیرا (ویران دہ کرا)
 ﴿صَوْنَهُمْ﴾ دہر (خہ لوہنگہ) ﴿وَبَيْعٍ﴾ و کلیسا ﴿وَصَلَوْتٍ﴾ و کہنہسہ ﴿وَمَسْجِدٍ﴾ مزگہ و تہ کان
 ﴿يُنْذِرُ فِيهَا نَسْرَ اللَّهِ كَثِيرًا﴾ کہ بادی خوا لو (ہر ستگاہانہ) دا زور دہ کرا ﴿وَلِيَنْصُرَنَّ اللَّهُ مَنْ﴾ وہ
 بینگومان خوا یار مہتی کہ سانتیک نہ دات (وسہریان دہ خات) ﴿يَنْصُرُهُ﴾ کہ یار مہتی (دینی) خوا
 دہدن ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہ راستی خوا ﴿لَقَوِيَ عَزِيزٌ﴾ بہ ہیز و بالادہست و بہ تواناہ ﴿الَّذِينَ﴾
 ﴿تَكْنَهُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ نہ وانہی نہ گہر دہسہ لانمان پندان لہ زہ و ہدا ﴿أَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ بہ چاکی نویر
 بہ جی دہ ہیتن ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ وہ زہ کات دہدن ﴿وَأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ﴾ و فہرمان دہدن بہ چاکہ
 ﴿وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ و ہر گری دہ کھن لہ خرابہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْأُمُورِ﴾ و سہر تہنجامی ہموو کارہ کان
 تہنہا بہ دہست خواہہ ﴿وَأَن يُكْذِبُوكَ﴾ وہ نہ گہر (بی باورہان) توبہ دروزن دہزانن و باورہت ہی نا کہن
 ﴿فَقَدْ كَذَّبْتَ قَائِلَهُ﴾ نہ وہ بینگومان پیش نہ وانہش (گہ لانی تر) باورہیان نہ کرد (بہ پیغہ مہرہ کانیان)
 ﴿قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودٌ﴾ (وہک) گہ لی نوح و عاد و سہموود ﴿وَقَوْمُ إِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ﴾ وہ گہ لی
 ئیراہیم و گہ لی لوط ﴿وَأَصْحَابُ مَدْيَنَ﴾ ہر و ہا یارانی مہدیہن (ہوزی شوعہیب) ﴿وَكَذَّبَ﴾
 موسیٰ ﴿وہ موساش بہ دروزن دانرا ﴿فَأَنذَرْتُ الْكَافِرِينَ﴾ تہمجا (بق ماوہیہک) مزلہتی بی باورہانمدا
 ﴿ثُمَّ أَخَذْنَاهُمْ﴾ دواتر تولہم لی سہندن و گرتمن ﴿فَكَيْفَ كَانَتْ تَكْبِيرُ﴾ جا چون بسو بہ گڑا چوونی
 نیمہ (لہ وان) ﴿فَكَانَ مِنَ قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا﴾ تہمجا چہندہا شار و دیہاتمان ویران کرد ﴿وَهِيَ﴾
 ظالمہ ﴿کہ (خہ لکہ کھی) ستہ مکار بوون ﴿وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا﴾ نہو (شارانہ دیواری خانوہ کانی)
 کہ و تبوون بہ سہر سہر بانہ کانیا ندا ﴿وَيَذَرُ مَعْلَقَةً﴾ وہ چہندہا ہیر بی خاوہن بوون (لہ کار کہ و تبوون)
 ﴿وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ﴾ وہ چہندہا کوشکی ہرز و بلند (بی خاوہن بوون) ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ دہی
 نایا نہ وانہ بہ زہوی دانہ گہراون ﴿فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ﴾ تا دلیان ہہیت ﴿يَعْقِلُونَ﴾ ہیری ہی بکہ نہ وہ
 (لہ و ویران بوونہ) ﴿أَوَلَا إِذْ يَسْمَعُونَ بَهَا﴾ یان گوئیان ہہیت گوئی ہی بگرن (بق راستی) ﴿فَأَنذَرْنَا﴾
 لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ لہ راستی دا چاوہ کان کویر تابن ﴿وَلَكِنَّ تَعْمَى الْقُلُوبُ﴾ بہ لکو نہو دلانہ کویر دہبن
 ﴿الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ کہ لہ سینہ کاندان ﴿

﴿وَمَسْجِدُكَ بِالْعَدَابِ﴾ وە شەوان (قورەيش بە گالتمەو) بە بەلە داواى سزات لى دەكەن ﴿وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ لە كاتىكدا ھەر گىز خوا پىنچە واتەى بە لىتى خوى ناكات ﴿وَأَنْتَ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ﴾ و بىنگومان رۆزىك لای ھەر وەرد گارت ﴿كَأَنَّكَ سَتَرٌ﴾ وەك ھەزار سالان واىە ﴿يَمَّا تَقُولُ﴾ لەو سالانەى ئىو دەبۆمىرەن ﴿وَكَايُنْ مِنْ قَرْيَةٍ أَنتَ لَهَا﴾ وە (خەلكى) چەندەھا شار و گوند (ھەبوون) مۆلەتم دان ﴿وَهِيَ ظِلَالَةٌ﴾ كە سەمەكار بوون ﴿لَتَرْكُذُنَهَا﴾ لە پاشان تۆلەم لى سەندن (ولە ناوم بردن) ﴿وَأَلَى الْمَعِيرِ﴾ وە ھەر بۆلای مەن دەگەرىتەوە ﴿قُلْ يَأَيُّهَا النَّاسُ﴾ بلى ئەى خەلكىنە ﴿إِنَّمَا أَنَا كَارٌ﴾ بىنگومان مەن بۆ ئىو تەنھا ﴿نَذِيرٌ مُبِينٌ﴾ تر سىتەرىكى ناشكرام ﴿قَالَتِ ابْنَتَا مُوسَى﴾ تەمجانە و كەسانەى بر و ايان ھىتاو ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وە كەردەوە چاكە كانيان كەرد ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ لىخوشبوون و رۆزىبە كسى بە نەرخ و فراوانيان بۆ نامادەىە ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا﴾ وە ئەوانەى ھەوليان داوہ بۆ (درايەتى) ئايەتە كانى ئىمە ﴿مُعْجِزِينَ﴾ ناتوانا و دەستە پاچەن ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْحَجَرِ﴾ ئەوانە ھاوہ لى دۆزەخن ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ وە ئىمە لە پىش تۆ ئەمان ناردووە ﴿مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ﴾ ھىچ پەوانە كراو پشان پىنچە مەبرىك ﴿إِلَّا إِذَا تَمَتَّيْتُ﴾ مەگەر ھەر كاتىك (بەراوى خوداى) خوێندىتەوە بۆ گەلە كەى ﴿أَلَمْ يَكُنْ فِي أُمْنِيَّتِهِ﴾ شەيتان گومان و وەسەسەى دەخستە ناو خوێنراوہ كەبەوہ (تا خەلك باوہ پى پى نە ھىتن) ﴿فَنَسَخَ اللَّهُ﴾ تەمجانە خوا لايدەبات (پوچەلى دەكاتەوہ) ﴿مَا يَلْقَى السَّيِّئُ﴾ ئەوہى شەيتان داویتی بە گوتى خەلكدا (لە وەسەسە و دلە پراو كى و دوودلى) ﴿فَنُحِمْرَ اللَّهِ﴾ پاشان خوا ئايەتە كانى خوى دەچەسپىتى ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَكِيمٌ﴾ وە خوا زاناى كار دروستە ﴿لِيَجْعَلَ مَا يَلْقَى السَّيِّئُ﴾ لەبەر ئەوہى ئەو گومانانەى شەيتان دەپخاتە (دلە كان خوا) دەبكاتە ﴿يَوْمَ تَكُونُ﴾ (ھۆى) تاقىكرەنەوہ بۆ ئەوانەى ﴿فِي قُلُوبِهِمْ قَرْصٌ وَالْقَاسِيَةُ قُلُوبُهُمْ﴾ تەخوشى لە دلياندايە و (ئەوانەى) دليان پەقە ﴿وَأَنْ أَظْلَمُ لِمَنْ﴾ وە بەراستى سەمەكاران ﴿أَلَمْ يَشْفَاقِي بَعْسٌ﴾ لە درايەتى بە كسى زور دوور (لە راستى) دان ﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ﴾ وە بۆ ئەوہ بزانن ئەو كەسانەى ﴿أَوْتُوا الْعَمَلِ﴾ كە زانباريان پى دراوہ ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ بىنگومان ئەم (قورئان) پراستى كە لە لاىەن ھەر وەرد گارتەوہ ﴿فَيُؤْمِنُوا بِهِ﴾ تا باوہ پى پى پىتن (بەردەوام مەن لە سەرى) ﴿فَتُحْيَتُ لَهُ قُلُوبُهُمْ﴾ وە دلە كانيان ملكەچ و بە ئارام پى بۆ ئەو (خوا) ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادٍ﴾ وە بىنگومان خوا ھىدايەت دەرى ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئەو كەسانەى كە باوہريان ھىتاوہ ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ سەر پىنگاى راست ﴿وَلَا يَرْزُقُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بەردەوام ئەو كەسانەى پى باوہرن ﴿فِي مِرْيَقَتِهِ﴾ لە گوماندان دەربارەى قورئان ﴿حَتَّى تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً﴾ ھەتا لەناكاو دا رۆزى دواى بەخەيان دەگرىت ﴿أَوْ يَأْتِيَهُمْ﴾ يا بەخەيان دەگرىت (ودىت بۆيان) ﴿عَذَابٌ يُؤْمِرُ عَقِيبٌ﴾ سزای رۆزىكى نەزوك و پى خىر (كە رۆزى قىامەتە) ﴿

﴿الْمَلِكُ يُوسِيِرُ اللّٰهَ﴾ دہ سہلات و پاشاہی تی لہو رُوزہ داتہ نہا بق خواہ ﴿يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ لہ نیتوانیاندا دادوہری دہ کات ﴿قَالَ لَئِنْ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ تہمجا تہو کہ سمانہی بارہ دیران ہینا وہ کردوہ چاکہ کانیاں کردوہ ﴿فِي جَنَّاتٍ النَّعِيمِ﴾ لہ بہ ہہ شستانی ہر نازو نیعمت دان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ تہو کہ سمانہی ہن بارہ ہر یون ﴿وَصَدُّوا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ وہ تابہ تہ کانی ٹیمہ بیان بہ درو دہ زانی ﴿قَالَ لَئِنْ لَّمْ يَهْتَدِ بِرُوحِي هَدِيْهُ﴾ عذاب مُہمّت ﴿سَزَاى بِسِوَاكَرِ﴾ ﴿وَالَّذِينَ هَاجَرُوا﴾ وہ تہو کہ سمانہی کُزچیان کردوہ ﴿فِي سَبِيلِ اللّٰهِ﴾ لہ رنگای خواہا ﴿ثُمَّ قِيلَ اُولَٰئِكَ﴾ پاشان کوزران (شہید یون) یان مردن ﴿لَئِنْ رَزَقْنَاهُمْ لَفَنُوحًا مِّنْ دُونِ الَّذِي رَزَقْنَاهُمْ﴾ بینگومان خواہ رُزق و پُوزیہ کی چاکیان دہ داتی ﴿وَإِنَّ اللّٰهَ﴾ وہ بینگومان خواہ ﴿لَهُوَ خَيْرُ الرَّزَاقِيْنَ﴾ چاکترینی پُوزی دہ رانہ ﴿لَئِنْ جَعَلْنَاهُمْ مِّنْ دَحَلٍ لَّيَّزِيْنَ صَوْنَهُ﴾ سویتد بہ خواہ، خواہ وانہ دہ خاتہ جینگاہہ کہ ہینی رازی دہ بن ﴿وَإِنَّ اللّٰهَ لَعَلِيْمٌ خَبِيْرٌ﴾ وہ بینگومان خواہ زانای لہ سہر خویہ ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہمہی (باسمان کرد ہوت) ﴿وَمَنْ عَاقَبَ﴾ وہ ہہر کہ سینک تُولہی خوی ہسینیت (لہ دہس دریزی کەر) ﴿يَعْمَلُ مَا شَاءَ بِدُوْنِ﴾ بہ وینہی تہو سنہمہی لنی کراوہ ﴿ثُمَّ يُعْطِ عَلَيْهِ﴾ لہ دواى تہوہ جاریکی تر دہست دریزی بکریتہ سہر ﴿لَئِنْ خَضَرْتُمْ لَفَنُوحًا مِّنْ دُونِ الَّذِي خَضَرْتُمْ﴾ تہوہ بینگومان خواہ بارمہتی دہ دات (سہری دہ خات) ﴿إِنَّ اللّٰهَ لَعَفُوْ غَفُوْرٌ﴾ بہ راستی خواہ چا و ہوشی کہری لیور دہ بہہ ﴿ذَٰلِكَ يَأْتِ اللّٰهَ﴾ تہم (سہر خستہی خواہ) لہ بہر تہوہ بہ بہ راستی خواہ ﴿يُؤَلِّجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ﴾ (تہوہ نندہ بہ دہ سہ لاندہ) شہو دہ باتہ ناو رُوزہوہ (کاتیک شہو دریز تریت لہ رُوز) ﴿وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ وہ رُوز دہ باتہ ناو شہوہوہ ﴿وَإِنَّ اللّٰهَ سَمِيْعٌ بَصِيْرٌ﴾ وہ بینگومان خواہ بیسہری بیناہہ ﴿ذَٰلِكَ﴾ تہمہہ ﴿يَأْتِ اللّٰهَ هُوَ الْحَقُّ﴾ لہ بہر تہوہ بہ بہ راستی ہہر خواہ ہق و راستہ ﴿وَإِنَّ مَا يَدْعُوْنَ مِنْ دُونِهِ﴾ وہ بینگومان تہوہی جگہ لہ خواہا واری لنی دہ کەن (وہ بہرستن) ﴿هُوَ الْبَاطِلُ﴾ ہہر تہو بہ تال و نا راستہ ﴿وَإِنَّ اللّٰهَ﴾ وہ بہ راستی خواہ ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيْرُ﴾ ہہر خوی بہ رزو ہلندو گہورہ بہہ ﴿الَّذِي تَرَىٰ﴾ نابا نابینی ﴿إِنَّ اللّٰهَ اَنْزَلَ﴾ کہ بہ راستی خواہ باراندو بہ تی ﴿مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ لہ ٹاسمانہوہ باران ﴿فَنُصِيعُ الْأَرْضَ مُخْضَرَّةً﴾ (بہ ہوی تہو بارانہوہ) زہوی سہوز دہ بیت (بہر وہک) ﴿إِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ﴾ بینگومان خواہ ووردیننی ٹاگاہہ (بہ ہہموو شستیک) ﴿لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ﴾ ہہر یو خواہہ تہوہی لہ ٹاسمانہ کانہ ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ و تہوہ ہشی لہ زہویدایہ ﴿وَإِنَّ اللّٰهَ﴾ وہ بہ راستی خواہ ﴿لَهُوَ الْغَفُوْرُ الْخَبِيْرُ﴾ ہہر خوی ہن نیاز و دہو لہ مہ تہدہ و شایستہی سوپاسہ ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا نایینی (نازانی) بہرستی خوا ﴿تَحْتَ لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ﴾ رامی ہیناوه بڑتان
 وختوہ تہہ خزمہ تہانہوہ ہمہو و شو شتانہی لہ زہ ویدایہ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وہ کہشتی (ہام
 ہیناوه بڑتان) و دہرواٹ ﴿فِي الْبَحْرِ يَأْمُرُ﴾ بہناو دہریادا بہ فہرمانی شو (بہ فہرمانی خوا)
 ﴿وَبِئْسَ الْأَوَّلُ﴾ وہ گہر بہ فہرمانی شو نہ بیت ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بہرستی خوا ﴿بِالْأَمْرِ لَظَهِيرٌ﴾
 دلسوز و میہرہ بانہ بہرانبہر بہ خہلکی ﴿وَهُوَ الَّذِي أَخْرَجَكَ﴾ وہ شو (خوا) زاتیکہ کہ زبانی
 ہی بہ خشیوون (لہ سہرہ تہای دروسکر دنتانہوہ) ﴿لَتُرِيَنَّكَ لَتُرِيَنَّكَ﴾ دواتر دہ تانہرینیت
 پاشان زیندووتان دہ کاتہوہ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُورٌ﴾ بنگومان خہلکی زور ناسوپاس و سپہن ﴿لَئِنْ
 لَّمْ يَأْمُرْ﴾ بڑ ہمہو و نوسہ تیک ﴿جَعَلْنَا مَنَاسِكَ﴾ شہریعت و بہرنامہ بہ کمان دانہوہ
 ﴿هُمْ تَابِعُوا﴾ شو ان کاریان ہی کردوہ ﴿فَلَا تَسْأَلْكَ فِي الْأُمُورِ﴾ کہواتہ ناییت (خاوم
 نایینہ کانی تر) لہ کاری ناییندا کیشہ و نازاوت لہ گہلدا دروست کھن ﴿وَأَدْعُ إِلَىٰ ذِكْرِكَ﴾ وہ تو خہلک
 بانگ بکہ بڑ لای پەرورہ دگارت ﴿إِنَّكَ لَعَلَّيْ هُدًى مُّسْتَقِيمٌ﴾ بنگومان تو لہ سہر نایینکی راستی ﴿وَأَن
 جَعَلُوا﴾ جاتہ گہر دہہ قالی و موجدہ لہ یان لہ گہلدا کردیت ﴿فَقُلِ اللَّهُ أَكْبَرُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ تو ش
 بلی خوا خوی چاک دہزانی بہو کردہ وانہی کہ تیوہ دہیکہن ﴿اللَّهُ يَخْتَرُ بَيْنَ كُمْ﴾ خوا دادوہری
 دہکات لہ تیواناندا ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ لہ پڑی دوایدا ﴿فِيمَا كُنْتُمْ﴾ لہو شتانہی کہ تیوہ ﴿فِيهِ تَخْتَلِفُونَ﴾
 تپیدا جیواوزن ﴿أَلَمْ تَعْلَمُوا﴾ نایا نازانی ﴿أَنَّ اللَّهَ يَخْتَرُ﴾ بہرستی خوا دہزانی ﴿مَّا فِي السَّمَا
 وَالْأَرْضِ﴾ بہہمہو و شو شتانہی لہ ناسمان و زہ ویدایہ ﴿إِنَّ ذَٰلِكَ فِي كِتَابٍ﴾ بنگومان شوہی
 باسکرا لہ کتیب لہ (لوح المحفوظ) دایہ ﴿إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بہرستی ہم (زانباریہی باسکرا)
 بہ لای خواوہ ناسانہ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ شو ان جگہ لہ خوا شتیک دہہرستن ﴿لَمْ يُزَلْ بِهِ
 سُلْطَانًا﴾ (خوا) ہیچ بہلگہ بہ کی نہ نار دوتہ خواوہ لہ سہری ﴿وَمَا لَيْسَ لَهُمْ بِهِ عِلْمٌ﴾ وہ بنگومان
 خو شیان ہیچ زانباریان دہر بارہی شو (بہر ستر اوہ) نیہ ﴿وَمَا لِلظَّالِمِينَ﴾ وہ بڑ ستم کاران نیہ
 ﴿مِن نِّصِيرٍ﴾ ہیچ یارمہ تی دہر تیک ﴿وَلَا تَسْأَلْ عَلَيْهِمْ﴾ وہ کاتی بخوینریتہوہ بڑیان ﴿ءَاِئْتَا
 بَنِيَّ﴾ نبشانہ پروونہ کانی تبہہ ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ لہ دہم و چاوی شو کہ سانہی بن باوہرن
 دہہینی ﴿الْمُشْكِرَ﴾ پروو گزری و تورہی ﴿يَكَاذِبُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ﴾ نزیکہ بہ لامار (وہنرش) بہرن بڑ
 شو کہ سانہی ﴿يَسْأَلُونَ عَلَيْهِمْ﴾ کہ نایہ تہ کانی تبہہ یان بہ سہر دا دہ خوینریتہوہ ﴿قُلِ أَفَأُنَبِّئُكُمْ﴾ (نہی
 موحمہ مد ﴿بِئْسَ مَا يَفْعَلُ الْإِنْسَانُ﴾ بلی نایا ہدوالتان بدہمی ﴿يَسْأَلُونَ ذَٰلِكَ﴾ بہ خراپتر شو (پرو گزری و تورہیہی)
 تبہہ چی یہ ﴿الَّذِينَ﴾ ناگری دوزخہ ﴿وَعَذَّبَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ کہ خواہی گہورہ بہ لینی داوہ بہو
 کہ سانہی کہ بن باوہرن ﴿وَبِئْسَ النَّصِيرُ﴾ چ جینگہ و ناکامیکی خراپہ (کہ ہی دہ گہن) ﴿

﴿يَتَأْتِيَ النَّاسُ﴾ تہی خہ لکینہ ﴿صُرِبَ مَثَلٌ فَاَسْمِعُوا اللَّهَ﴾ نمو ونہ بک ہینراوہ تہ وہ جا گوئی بؤ یگرن
 ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ﴾ ییگو مان تہ وانہی ہاوارسان لی دہ کمن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیانی خوا ﴿لَنْ
 يَخْلُقُوا ذُبَابًا﴾ ہەر گیز ناتوانن مینشیک دروست بکمن ﴿وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ﴾ ہەر چہ ند ہہ مووشیان بؤی
 کوینہ وہ ﴿وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ شَيْئًا﴾ وہ تہ گہر مینشیش شینکیان لی بفرینی ﴿لَا يَشْتَفِدُوهُ مِنْهُ﴾
 ناتوانن لینی بیستہ وہ ﴿ضَعَفَ الظَّلَالِ وَالْمَظْلُومِ﴾ داواکار و داوالی کراو لاواز و بی دہ سہ لائن ﴿لَنْ
 يَمَاقِدُوا اللَّهَ حَتَّىٰ قَدَرَهُ﴾ تہ وانہ بہ و شیوہ پیویستہ خوا بتاسن نہیان ناسیوہ ﴿إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾
 ییگو مان خوا بہ توانای بہ دہ سہ لاتہ ﴿اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَكُوتِ كَرُوسًا﴾ خوا لہ فریشتہ کاندہ
 نیر دراو ہلہدہ بڑ تربت ﴿وَمِنَ النَّاسِ﴾ ہەر وہ ہا لہ خہ لکیش دا ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ بہ راستی
 خوا بیسہری بینایہ ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ خوا ناگادارہ بہ وہی لہ بہر دہ میاندا بہ
 (رووی داوہ) و بہ وہی لہ دوا بانہ وہ بہ (دواتر پروودہ دات) ﴿وَاللَّهُ شَرِّحُ الْأُمُورِ﴾ و ہہ موو کارہ کان
 ہەر بؤ لای خوا دہ گہریتہ وہ ﴿يَتَأْتِيَ الَّذِينَ يَزِيهُوا﴾ تہی تہ وانہی کہ باوہرتان ہیناوہ ﴿أَرْكَعُوا
 وَأَسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ﴾ کورنوش و سوژدہ بہرن و بہر و ہر دگارتان بہرستن ﴿وَأَفْعَلُوا الْخَيْرَ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ وہ کاری چاک بکمن بؤ تہ وہی بزگاربن ﴿وَيَجِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ﴾ جیہاد
 و تیکوشان بکمن لہ پیناوی خوا دا بہ و شیوہ بہی شایستہ و سیاویہی ﴿هُوَ اخْتَبَكُمْ﴾ تہ و (خوا)
 تہ وہی ہہ لبرارد وہ (بؤ ہہ لگرتی تہم نایتہ) ﴿وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ﴾ وہ لہ نایندا ہیچ
 کارنکی قورس و گرانی لہ سہر دانہ ناون ﴿فَلِلَّهِ أَكْبَرُ بِرَحْمَتِهِ﴾ تہ مہ ناینی ٹیبراہیمی باوہ گہورہ تانہ
 ﴿هُوَ سَمَّكُمْ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا﴾ تہ و (خوا) پیشتہ تہ وہی بہ موسلمان ناوناوہ وہ لہم قورناتہ شدا
 ﴿يَكُونُ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ﴾ نا پیغہ مہر بیت بہ شاہید لہ سہر تہ وہ ﴿وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ﴾ وہ تہ وہش
 بینہ شاہید لہ سہر خہ لکی ﴿فَأَقِمْ وَ الصَّلَاةَ وَآتِ الزَّكَاةَ﴾ کہواتہ بہ چاکسی نوپڑہ کانتان بکمن
 وزہ کات بدہن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وہ تہ نہا پشت بہ خوا بیہستن ﴿هُوَ وَلَكُمْ﴾ چونکہ ہەر تہ و پشتیوانانہ
 ﴿وَيَغْفِرَ التَّوْبَةَ وَيَعْمَلِ الصَّالِحَاتِ﴾ نای چہ ند پشتیوان و یارمہتی دہرنکی چاکہ ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خواهی به خشندهی میهره بان

﴿وَقَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ﴾ به پرستی باوه داران پرگار دهین (سه ده کهون) ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ﴾
 ئەو که سانهی که له نوێزه کانیاندا ﴿خَشِعُونَ﴾ له خوا تر سن (کهردن که چن بو خوا) ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾
 وه ئەوانه ی ﴿عَنِ الْغَوِّمْ قُتُّوا﴾ له شتی بی هووده خویان دوور ده گرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه ئەوانه ی
 ﴿لِلزَّكَاةِ قِيلُونَ﴾ که زه کاتی (سامانیان) ده ده کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ﴾ وه ئەوانه ی ﴿لِلْغُرُوحِ هُمْ﴾
 حَقْلُوت ﴿که پارتزهری داوینیان (له شهروال پیسی) ﴿إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَحِهِمْ﴾ مه گهر بو خیزانی
 خویان ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ﴾ یابو که نیزه کیک که بووین به خواوه نیان ﴿فَالْتَمَعْتُمْ مَعَهُم مِّنْ﴾ ئەوه به پرستی
 ئەوانه سه رزه نشست ناکرتین ﴿فَمَنْ أَمَّكُوا وَآلَهُ ذَٰلِكَ﴾ ئەمجا هه که سنی نیازی جگه لهو (دوو جزره
 نافرته) بکات (و ناره زووی خوی تیر بکات) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ﴾ ئەوسا ئەوانه ده ست دریزی
 کهرن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لَا يُخَالِفُهمْ وَعَنَّا بِهِنَّ غُوتٌ﴾ وه ئەوانه ی که پارتزهری سپاردهو په یمانه کانیان
 ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ﴾ وه ئەوانه ی که بهر ده وامن له سه ر نوێزه کانیان ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ﴾
 هه ره ئەوانه میرات گران ﴿الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ﴾ ئەوانه ی که ده بته خواوه نی فیر ده وس و میراتگری
 (به هه شت) ﴿هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ ئەوان له به هه شتدا ده مپته وه به هه میشه یی ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ﴾
 سویند به خوا به پرستی مرو فمان دروست کرد ﴿مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ طِينٍ﴾ له خو لاسه و پالفتیه له قور ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْقًا﴾
 له پاشان ئەومان کرد به نو تفه به ک ﴿فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾ له ئارامگابه کی قایم (منالدانی
 دایک) دا ﴿ثُمَّ خَلَقْنَا النَّفْلَةَ عَاقَةً﴾ دواتر نو تفه که مان کرد به خوینی مه یی ﴿فَخَلَقْنَا الْعَاقَةَ مُطْغَةً﴾
 ئەمجا خوینه مه ییوه که شمان کرد به پارچه گوشتیکی جووا و ﴿فَخَلَقْنَا الْمُغْطَةَ عَظْمًا﴾ ئەمجا پارچه
 گوشته که شمان کرد به نیسکان ﴿فَكَسَّرْنَا الْعَظْمَ لَحْمًا﴾ ئەمجا به گوشت (په یکه ره) ئیسکه که مان
 داپوشی ﴿ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ﴾ پاشان ئەومان کرد به دروست کراوینکی تر ﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ﴾ جا گه و ره
 و پیرۆزه ئەو خوا به یی ﴿أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾ که چاکترینی به دی هینه رانه ﴿ثُمَّ إِنَّا كَرَّمْنَا ذَٰلِكَ لِمِيسُونٍ﴾
 پاشان به پرستی ئیوه له دوا ی ئەوه هه موونان ده مرن ﴿ثُمَّ إِنَّا كَرَّمْنَا الْقَيْمَةَ تُبْعَثُونَ﴾ له پاشان
 بیگو مان ئیوه له پورزی دوا ییدا زیندوو ده کرتنه وه ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ﴾ سویند به خوا به پرستی
 له سه ری ئیوه وه دروستمان کردوه ﴿سَبْعَ طَرَائِقَ﴾ جهوت نهۆم ئاسمان ﴿وَمَا كُنَّا مِنَ الْخَالِقِ غَافِلِينَ﴾
 وه ئینه له دروست کراوه کان بی ناگانین ﴿﴾

﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ﴾ وه له ئاسمانه وه به نه ندازه (ی پئویست) بارانمان باراند ﴿فَأَنشَأْنَا فِي الْأَرْضِ﴾
 نه مچا نهو (ئاوه) مان له زهوی دا هینا یه وه (راگرت) ﴿وَأَنزَلْنَا فِيهَا مَاءً﴾ وه بینگومان ئیمه به سه ر له ناوهر دنی
 نهو (ئاوه) دا. ﴿فَلَقَدْ رَوْن﴾ به تواناین ﴿فَأَنشَأْنَا لَكُم بُيُوتًا﴾ نه مچا به هوی نهو (بارانه) وه به دیمان هینا وه
 (رواندومانه) بۆتان ﴿جَعَلْنَا مِنْ خَلِيلٍ وَأَعْنَبٍ﴾ چه ند باخی خورما و تری ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاوَكُهُ كَثِيرَةٌ﴾ بۆ نیوه ههیه
 لهو باخانه دا میوه ی زور ﴿وَمِنْهَا أَكْكُلُونَ﴾ وه له هه ند بکیان ده خون (به شنبه ی بزیوی وهك میوز و خورما)
 ﴿وَفَجَّرْنَا خُرْجًا مِنْ ظُلُومٍ﴾ ههروه ها (رواندومانه) جوره دارنك (زه پتون) كه له طوری سپنا ده ویت
 ﴿تَبَيَّنْتُ بِالْأُفْقِ وَصَبَّحَ الْكَلْبُ﴾ كه رۆن و پینخو رنك ده گرت بۆ نه وانه ی ده یخون ﴿وَأَن لَّكُم فِي الْأَنْعَامِ لَعِبَرَةٌ﴾
 وه به راستی بۆ نیوه له مالات و نازه لدا به ند ههیه ﴿تَشْفِيكُمْ بِمَا فِي بُطُونِهَا﴾ بیتان ده نوشین نهو (شیر) هی
 له ناو مسکیاندا به ﴿وَلَكُمْ فِيهَا مَتَاعٌ كَثِيرٌ﴾ وه بۆ نیوه لهو (نازه لانه دا) سوود و كه لكیکی زور ههیه ﴿وَمِنْهَا
 تَأْكُلُونَ﴾ و لبشیان ده خون ﴿وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِجِ عَاقِبَتُنَّ﴾ وه له سه ر (پشی هندی له) نهوان و له سه ر
 (پشی) كه شنبه کاتبش سوار ده کرین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه
 نوحمان نارد بۆ لای هوزه که ی ﴿فَقَالَ يَتْلُوا آيَاتِ اللَّهِ﴾ جا پنی ووتن نه ی هوزه که م خوا به رستن
 ﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ عِزَّةً﴾ نیوه جگه لهو به ر ستر و نیکی تر تان نی به ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ ده ی ئایا خوتان ناها ریزن
 ﴿فَقَالَ﴾ جا ووتیان ﴿الْمَلَأُوا الْأَرْضَ كُفْرًا مِنْ قَوْمِهِ﴾ نهو ده سه لاتدار و ناو دارانه ی كه بی باوه ر بوون له
 هوزه که ی (نوح) ﴿مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ نه م (نوح) نه نها كه مسیكه وهك نیوه ﴿لِيُرِيدَ أَنْ يَمْلِكَ عَلَيْكُمْ
 دَهَبَ وَنِصْفَ خَرَىٰ بَكَاتِهْ گهوره به سه ر تانه وه ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمُنْجَاةَ﴾ ته گهر خوا بیوستانه (پتعه مه رنك
 بنیری) فریشته ی ده نارد خواره وه ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَذَا﴾ ئیمه شنی و امان نه یستوه وه ﴿فِي آيَاتِنَا الْآلَاءِ﴾ له
 باوه ر باپیره پشسو وه كانمانه وه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ﴾ نه م (نوح) هه ر پیاوینكه ﴿يَهْدِيكُمْ﴾ شیبی له گه لدا به
 ﴿فَرَفَضُوا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ جا تاما وهك چاوه ر وانی بکه ن (به لكو چاك بیته وه) ﴿قَالَ رَبِّ انصُرْنِي﴾ (نوح) ووتی
 نه ی به ر وهر د گارم یارمه تیم بده (سه رم بخه) ﴿يَمَّا كَذَبُونَ﴾ له به ر نه وه ی باوه ر م بی نا هین ﴿فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ
 نه مچا ئیمه نیگامان بۆ کرد ﴿أَن اصْنَعْ الْفُلَ﴾ كه كه شنبه كه دروست بکه ﴿بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا﴾ به پش چاو و
 چاودیری و فه رمان و نیگای ئیمه (له م ئایه ته دا باسی سیفه نی - چاو، عین - هاتوه بۆ خوا ی گهوره، بر و امان
 پنبه نی به بی هیچ لیجواندن و لبكده انه وهیهك : شیوه که ی نازاین وه نه نها خوا خوی ده زانیت) ﴿فَالْجَاءَ
 أَمْرًا﴾ نه مچا کاتی فه رمانی ئیمه (بۆ له ناوهر دنی نهوان) هات ﴿وَقَارَ الْشُّوْرُ﴾ و ئاو له ته نوره وه هه لقولا
 (نیشانه ی ده سپتکردنی توفانه که به) ﴿فَأَسْلَفَ فِيهَا﴾ توش بیخه ره ئاو که شتی به که وه (سواری که)
 ﴿مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَئِزٍّ﴾ له هه سوو جوره (نازه لیک) جوتیک (نیر و می یهك) ﴿وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ
 الْقَوْلُ مِنْهُمْ﴾ ههروه ها (سوار بکه ته ند امانی) خبزه که ت جگه له وانه بیان که بریاری له ناو چوونیان دراوه
 (که کوره که ی و هاو سه ره که ی بوون) ﴿وَلَا تَقُولُنَّ﴾ و سه شم له گه لدا مه که ﴿فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ له باره ی
 نه وانه ی که سه مه بان کرده وه (و باوه ر بیان نه هینا) ﴿إِنَّهُمْ مُّعَذَّرُونَ﴾ چونکه بینگومان نه وانه ده خنکترین ﴿

﴿فَإِذَا انشَرَّتْ أَبْصَارُهُمْ مَعَهُمْ عَلَى النَّارِ﴾ ثم مجا کاتی تو تو کہ سانهی له گه لت دان سوارى که شتى به که بوون
 ﴿فَقَالِ احْمَدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ (ئەى نوح) بلى سو پاس بؤ خوابه کى ئەو تو ﴿يَحْتَمِلُ الْقُرْآنَ الْكَلِيمَ﴾ که نیمه ی بڑگار کرد
 له دەست گه لى زالممان ﴿وَقَالَ رَبِّ ارْزُقْنِي كَرَامًا﴾ وه بلى ئەى پەر وەرد گارم دامه زینه (له که شتى به که) له
 جینگابه کى پیر و ز و به فەردا (که کینى جو و دى به له کور دستانى نور کيا) ﴿وَأَنْتَ سَيِّدُ الْمَلَكِينَ﴾ وه تو (خواهه)
 چاکتر بى دامه زینه رانى ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَنِّي﴾ به راستى له م (به سەر هانهى نوح دا) به ند و نيشانهى زور هه به
 (بؤ که سانی ژبر و هوشمه ند) ﴿فَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَلِينَ﴾ وه به راستى نیمه تاقیکه ره وه بین (بؤ هه مو و خه لک) ﴿وَأَنْتَ نَارِي
 بَعْدَهُ﴾ پاشان له دواى ئەوان به دیمان هینا ﴿فَرَأَاهُ لَمَّيْنًا﴾ گه ل و نه وه به کسى تر ﴿وَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ﴾
 ئەمجا له ناو ئەواندا پیغه مبه ریکمان له خو یان نارد ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (پنى ووشن) تهنها خوا به رستن ﴿مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ
 غَيْرُهُ﴾ جگه له و (خواهه) به رستر او تکی تر نان نی به ﴿إِنَّا نَعْتَقُونَ﴾ دهی ثایا خو نان نا پار یزن (له خوا نا تر سن)
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ﴾ دهسه لانداران و ناودارانى (هوود علیه السلام) و وتیان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةِ﴾
 ئەوانه ی که بر وایان نه هینا و بى باوه ر بوون به دیدارى پور ی دوا یى ﴿وَأَرْسَلْنَا فِي الْحَبْرِ الرُّسُلَ﴾
 وه له زیانى دنیادا ناز و نیعمه تمن بى دابوون ﴿مَّا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ (ووتیان) نیمه هه مر و فیکه وه کى تیوه
 ﴿يَأْكُلُ مِمَّا كَسَبَتْ يَدَايُهُمْ﴾ له وه ی تیوه ده یخون (نه ویش) ده خوات ﴿وَنَشْرَبُ مِمَّا شَرَبُوا﴾ وه له وه ی تیوه
 ده یخو نه وه (نه ویش) ده خواته وه ﴿وَلَيْسَ أَطْعَمُهُمْ نَشْرَبُهُمْ﴾ مسویند به خوا نه گه ر تیوه گو تر اید لى به شهر تکی
 وه کى خو تان بکه ن ﴿إِنْ كُنَّا إِلَّا خَيْرٌ مِنْكُمْ﴾ بى گومان نه کاته تیوه له زیان باران ده بین ﴿لَعَلَّكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مَسَّ
 ثَابِتًا﴾ (هوود علیه السلام) به لى ن به تیوه ده ذات که به راستى کاتى مردن ﴿وَكُنْتُمْ ثَابِتًا وَعَقْلًا﴾ وه بوون
 به خا ک و تیسک (ی رزیو) ﴿أَنْتُمْ تَخْتَرُونَ﴾ بى گومان تیوه (له گو ر) ده ر ده هین تر (زیندوو ده کرى نه وه) ﴿وَلَا
 تَهْتَفَتُمْ إِلَيْهَا﴾ زور دووره، نه سنده ﴿لَمَّا تَوَعَّدْتُمْ﴾ نه وه به لى نه ی به تیوه درا وه (گوایه زیندوو ده کرى نه وه)
 ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْبَاطُ السَّيِّئَاتِ﴾ زیان (تکی تر) نی به تهنها زیانى ئەم دونه یاهه مان نه بى ﴿لَسَوْتُمْ وَنَحْنُ﴾ ده مرین
 و ده زین (نه وه له دواى نه وه) ﴿وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ﴾ وه نیمه زیندوو نا کرى نه وه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا زَجَلٌ﴾ نه وه (که
 ده لى پیغه مبه رم) تهنها بیاو تکه ﴿أَفَرَأَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ در و ده کات به دم خوا وه ﴿وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ﴾ وه نیمه
 هه ر گیز باوه ر ی بى نا که بین ﴿قَالَ رَبِّ اصْطَفِ﴾ (هوود علیه السلام) و وتى ئەى پەر وەرد گارم یار مبه تيم بده
 (و تو له یان لى بسنه) ﴿بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ به هوى نه وه ی که باوه ر م بى ناهیتن ﴿قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ﴾ (خوا) فەر مووی
 له ما وه به کى زور که مدها ﴿أَيُسَبِّحُنَّ تِلْكَ مِثْلَ نَبَا دَهْنٍ﴾ بى گومان به شیمان ده بنه وه ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ﴾ ئەمجا
 شر بخره و ده نگینى زو به هیز (دای به سەر یاندا) هه مو و یانى گرت که هه قبان بوو ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ عَنَاءَ﴾ و نه وانمان
 کرد به (وینه ی) پوش و که لى (سەر لافاو) ﴿فَعَسَى الْقَوْمُ الْقَلِيلِينَ﴾ جا دوورى (له به حمه نى خوا) بؤ گه لى
 سته مکاران ﴿لَمَّا أَتَيْنَا أَهْلَ بَعْدِهِمْ﴾ دواتر له پاش ئەوان به دیمان هینا ﴿فَرَأَاهُ لَمَّيْنًا﴾ چهند گه ل
 و نه مبه تیکى تر ﴿

﴿مَنْشِئُوا مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا﴾ ھىچ ئوممەتى لى ھاوۋى دىيارى كىراۋ (بىۋەردىن) پىان نە پىش دەگەن ﴿وَمَا يَسْتَجِزُونَ﴾ نە دىۋاش دەگەن ﴿﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا﴾﴾ لى پاشان پىتە مېرەنى خۇمان بەك لى دىۋاى بەك ئارد ﴿كُلِّ مَلَايَئِكَةٍ رُّسُلَهَا﴾ ھەر كاتى ئوممەتتەك لى خۇيان پىتە مېرەكىيان بىۋەھانابە ﴿كَذَّبُوهُ﴾ باۋە پىيان پى نە دەھىشا ﴿فَاتَّبَعَتْنَا بَعْضُهُمْ فَبَعْضًا﴾ جا ئىمەش ئەم ئوممەتە (پى باۋە رانەمان) بەك بە دىۋاى بەكدا (لەناۋەرد) ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ أَجَادِثَ﴾ ۋە (باسى) ئەۋانمان كىرە پروداۋ ۋەچەندە سەرھانىك (كەخەلكى لەنتوان خۇيان باسى بىكەن) ﴿فَجَعَلْنَا الْقَوْمَ الْآفِينَ﴾ ئەمجا دوۋرى (لەپەھمى خوا) بىۋەگەلى باۋە رانەھىن ﴿﴿ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ وَأَخَاهُ هَارُونَ﴾﴾ لى پاشان مووسا ۋە ھارۋونى برايمان ئارد ﴿﴿بِقَاتِلَتَا مِصْرَ﴾﴾ بەتېشەنە كانمان ۋە بەگەمى ئاشكر ۋە ﴿﴿إِلَىٰ رَمْحٍ وَمِلْءٍ﴾﴾ بىۋەلەى فېرەدون ۋە دارو دەستەگەمى ﴿﴿فَأَسْكَنُوا﴾﴾ بەلام خۇيان بەگەۋرە دانا (باۋە پىيان نەھىتا) ﴿﴿وَكَاؤُا قَوْمًا عَالِينَ﴾﴾ ۋە ئەۋان گەلىكى دەسەلەندار بوۋن بەسەر خەلكىدا ﴿﴿فَقَالُوا الْيَوْمَ لَئِنْ لَمْ يَنْتَهِ يَشْرِكُوا﴾﴾ ئەمجا ۋەئىيان ئايا ئىمە بەدوۋ كەسى ۋەك خۇمان باۋە رىتېن. ﴿﴿وَقَوْمُهُمْ لَتَأْعَبِدُون﴾﴾ لى كاتېكدا گەلەكە پىان (بەنى ئىسرائىل) ئىمە دەپەرسىن (گەردن كەچىن بىۋەتېمە) ﴿﴿فَكَذَّبُوهُمْ﴾﴾ لەبەر شەۋە باۋە پىيان پى نەھىتان ﴿﴿فَكَالُوا مِنَ الْمُجْرِمِينَ﴾﴾ ئەمانىش (ۋەك گەلانى تر) لەناۋەران ﴿﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ﴾﴾ سۆتەند بەخۋا پىنگومان ئىمە تەۋراتمان بەخشى بەمووسا ﴿﴿لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ﴾﴾ نا (بەنى ئىسرائىل) رېتېمۋون بىن ﴿﴿وَجَعَلْنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ رُسُلًا﴾﴾ ھەرۋەھە عىسائى كۆپى مەرىمە ۋە دايكىمان كىرە بەگەۋ موعجىزە بەك ﴿﴿وَوَهَبْنَا لَهُمَا إِبْرَاهِيمَ﴾﴾ ۋەھەر دوۋكىيان (عيسا ۋە دابكى) مان دانا لەشۋىتىكى پەند (بىت المقدس) ﴿﴿ذَانِ قُرْبَىٰ وَمَعِينٍ﴾﴾ كەخاۋەنى (ھەموۋ ھۆپەكى) ھەسەنەۋەۋە كاتباۋە ﴿﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ﴾﴾ ئەى نىر راۋانى خودا ﴿﴿كُلُّ أُمَّةٍ آتَيْنَاهُمُ﴾﴾ لەخۇراكى پاك (خەلال) بەخۇن ﴿﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾﴾ ۋە كىرەۋەى چاك بىكەن ﴿﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾﴾ (چونكە) بەراستى من بەۋەى ئىۋە دەپكەن ئاگادارم ﴿﴿وَلَقَدْ هَمَمْتُ أَنَكْفُرَ﴾﴾ ۋە پىنگومان ھەر ئەمەپە ئابىن ۋە دىنى ئىۋە (ئەى پىتە مېرەن دەسنى پىۋە بىگرن) ﴿﴿أَنكَرِيحَةً﴾﴾ كەپەك ئاپىن ۋە بەرنامەپە ﴿﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا﴾﴾ ۋە مەنىش پەروردگار تانم كەۋانە خۇتان پىارىزن (لەتولەم) ﴿﴿فَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا﴾﴾ (شۋىنكە ۋە ئوبان) ئابەنە كىيان (كەپەك ئاپىن بوۋ) پارچە پارچە كىرە لەنتوان خۇياندا بەچەندە پارچەپەك ﴿﴿كُلِّ جَزَاءٍ يَنْصِبُ إِلَيْهِمْ رُسُلًا﴾﴾ جا ھەر كۆمەل ۋە دەستەپەكىيان دىخۇشەن بەدو (بەشە ئاپىنەى) كەھەپانە ﴿﴿فَكَذَّبُوهُمْ﴾﴾ كەۋا بوۋ ۋە زىيان لى پىتە لەۋ بىن ئاگابى ۋە گومراپى بەى داپىۋىشۋون ﴿﴿خَتَّىٰ جِئَ﴾﴾ (بازىن) ئامماۋەپەك ﴿﴿أَلَيْسَ لَكُمْ﴾﴾ ئايا ئەۋانە ۋە ھەزەنن ﴿﴿أَلَا يَذْكُرُ يَهُ﴾﴾ ئەۋەى پىيان دەپەخشىن ﴿﴿مِنْ قَالٍ وَيُنِينَ﴾﴾ لەسامان ۋە مەلەلان ﴿﴿نَسَاجُ الْهَافِي الْخَيْرِ﴾﴾ (بەھۋى شىۋاۋانەۋە) پەلەمان كىرەۋە پىيان لەخىنر ۋە خۇشەپە كاندا ﴿﴿إِن لَّا يَشْكُرُوا﴾﴾ (نەخىر ۋانى پە) بەلكو ئەۋانە ھەست ناكەن (كە بىۋە ناقى كىرەنەۋەپانە) ﴿﴿إِنَّا لَأَنزِلُكُمْ مِنْ خَلْقٍ رَّحِيمٍ﴾﴾ بەراستى ئەۋ كەسانەى لەترسى (سزى) پەروەردگارىيان ھەمىشە دەترسىن ﴿﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَرْجُونَ﴾﴾ ۋە ئەۋ كەسانەش كە بەئابەنە كاتى پەروەردگارىيان باۋە رىتېن ﴿﴿وَالَّذِينَ هُمْ يَرْجُونَ﴾﴾ ۋە ئەۋ كەسانەش كە ھاۋەپەش بىۋە پەروەردگارىيان دانانن

﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَالَهُمْ﴾ وه نمو که سانهی که ده بیه خشن شه وهی (لهزه کات و خیر دهین) بیه خشن ﴿وَقُلُوبُهُمْ
وَسَّاءُ﴾ له کاتیکدا دلیان ده ترسی (ده له رزی) ﴿أَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ بَنُونَ﴾ له بهر شه وهی دلیان بۆ لای په روه رد گاریان
ده که پښه وه ﴿وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ﴾ شانه وانه (که خوا وهی نمو سیقه تانه بوون باسکران) په له ده کهن
له نه نجامدانی چاکه کاندای ﴿وَهُمْ لَهَا سَاقُونَ﴾ وه نموان بۆ چاکه کردن له پښن ﴿وَلَا يَكْنُفُ قُتُلَ الْأَوْسَعَاءُ﴾
وه نیمه ندرک ناخهینه سهر هیچ کهس به قه دهه توانای حقوی نه بی ﴿وَلَدَيَا أَكْتَفَ بَطْلُ الْحَقِّ﴾ وه کنیپیکمان
له لایه (کرده وهی هه موو بنده کانی تیدایه) که به راست و دروسنی ده دوی ﴿وَهُمْ لَا يَنْظُرُونَ﴾ وه هیچ سته مینک
له وان ناگری ﴿بَلْ قُلُوبُهُمْ﴾ به لام (بین پروایان) دله کانیان ﴿فِي غَمَرٍ مِّنْ حَدَا﴾ له بین ناگایی و نه زانی دایه له م
(کتیپ و نامه ی کرده وه) ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ دُونِ ذَلِكَ﴾ وه نموان چهند کرده وهی خرابی نریان هه به جیا وازه
له کرده وهی باوه و داران ﴿وَهُمْ لَهَا عَمِلُونَ﴾ که نموان هه همیشه نه نجام دهر یانن ﴿حَقِّ إِذَا﴾ هه تا نمو کاته ی
﴿أَعْدَانَهُمْ مِنْهُمْ بِالْعَدَابِ﴾ که سزا به سهر گه و ره خوش گوزه رانه کانیاندا دینن (له دویادا) ﴿إِذَا هُمْ يَخْشَوْنَ﴾
له نا کاودا نموان دهس ده کهن به هاوار و پارانه وه ﴿لَا يَخْشَوْنَ الْيَوْمَ﴾ (بین یان ده وتری) نه مرق هاوار مه کهن
﴿إِنْ كُنَّا إِلَّا نُصْرُونَ﴾ به راستی یتوه له لایه ن نیمه وه یار مه تی نادرین ﴿فَدَاكَتْ عَائِشَةُ شَيْءًا عَالِيًا﴾ بینگومان
(پښتر) نایه ته کانی من ده خوینترابه وه به سهر تاندا ﴿فَكُنْتُ عَلَى أَعْقَلِكُمْ تَكْفِيضُونَ﴾ به لام یتوه به دوی
خوتاندا پاشه و پاش ده گه رانه وه ﴿فَكُنْتُ كَبِيرِينَ بِهِ﴾ له بهر امبه ر نمو (قورخانه) دا خوتان به گه و ره ده زانی
﴿سَيُؤْتِيهِمْ جُزْءٌ﴾ شه و گارتان ده پرده سهر به گالته کردن و قسه ی ناشرین و وتن (به نایه ته کانی نیمه) ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ إِلَى الْقَوْلِ﴾ دهی نایا نموان (قور ه بشل) بیر یان له م قورخانه نه کرد و ته وه ﴿أَمْ جَاءَهُمْ﴾ یاشتنیکیان
بۆ هه نسووه ﴿فَالْوَالِيَاتُ إِلَى اللَّهِ وَالْأَوْلَىٰ﴾ که بۆ باو و باپیره پښینه کانیان نه هه نسووه ﴿أَمْ تَنْتَظِرُونَ أَوْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ
يَا بَيْتَهُ مَبْرَهُ كَهِيان نه ناسیووه ﴿فَهُمْ لَهُ مُدِيرُونَ﴾ بهو هوی به وه نموان دان به پیغه مبه رایه تیه که یدا ناتین ﴿وَأَنْتُمْ
تَقُولُونَ بِهِ جَحْدٌ﴾ باده لښن نمو (پیغه مبه ره) شپته ﴿بَلْ جَاءَهُمُ الْحَقُّ﴾ (نه خیر وانی به) به لکو حق
و دراستی بۆ هیتاون ﴿وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ﴾ به لام زۆره بان بوغزینه ری حق و راستین (رقیان لیه تی)
﴿وَلَوْ أَنَّمِ الْإِنْسَانُ أَفْقَهُ هُدًى﴾ وه نه گهر حق و راستی شوین هه و ا ناره زوی نموان بکه و تابه ﴿لَفَسَدَتِ
السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ﴾ ناسمانه کان و زهوی و هه موو نه وانه ی تیاباندا به ده شیوان و تیک ده چوون
به سهر یه کدا ﴿بَلْ أَتَيْنَاهُم بِذِكْرِهِمْ﴾ به لکو نیمه قورثانیکمان بۆ هیتاون که هوی باد خسته وه (و سهر به رزی)
یه بۆ شه وان ﴿فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ﴾ به لام نموان له بیر خسته وه (و سهر به رزی) خویان بشتیکه رن ﴿وَأَنْتُمْ
تَنْتَظِرُونَ حَرَجًا﴾ یا داوای پاره و خهرج له وان ده که بیت (له بهر انبه ر بانگه وازه که ت دا بقیه باوه ر
ناهیسن) ﴿فَخَرَجَ مِنْكُمْ خَيْرٌ﴾ نمو به خشش و ریزی په روه رد گارت چاکتره (بۆ تو شهی موحه ممه د ﴿وَالَّذِينَ
يَخْشَوْنَ اللَّهَ﴾ وه خوا چاکترینی ریزی دهرانه ﴿وَالَّذِينَ لَا يَخْشَوْنَ﴾ وه به راستی تو نموان بانگ ده که بیت
﴿إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رینگای راست ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ وه بینگومان که سانی که باوه ر بان
نیبه به ریزی دوی ﴿عَنِ الصِّرَاطِ لَشَتَاكُونَ﴾ له م رینگا راسته لاده رن ﴿

﴿وَلَوْ جِئْتَهُمْ﴾ وە ئەگەر رەحم بەوان (بەت پەرستانى تۆرەيش) بىكەين ﴿وَكَشَفْنَا عَنْهُمْ غُصَّتَهُمْ﴾ وە ئەو ناخوشى و بەلايەى لەسەريان بوو لايەين و ھەلىگريى (كەبرىتى بوو لەبرسىتى بۆماوھى ھەوت سالى) ﴿لَلْجَوَابِ لِقَائِهِمْ يَوْمَئِذٍ﴾ (ئەك بېر ناكەنەو) بېگومان لەسەر كەشى خۇيان دا پۆدەچن و بەسەر گەردانى دەمىنەو ﴿وَلَقَدْ أَخَذْنَاهُم بِالْعَذَابِ﴾ سۆيىند بەخوا بەراستى ئىمە ئەوانمان توشى مسرا و ئازار كرد (ناھوش يكەنەو) ﴿فَمَا أَتَتْكَ لَوَائِيهِمْ﴾ بەلام ئەوان (لەبەرانبەر) پەرورەدگار ياندا نەخۇيان بەكەم زانى (مەكەچ بوون بۆى) ﴿وَمَا تَنْقُصُونَ﴾ وە نەھانا و نزايمان (بۆخوا) دەبەن لەكاتى ناپەھەتى دا ﴿حَتَّىٰ إِذَا فَتَخْنَا ظَهْرَهُمُ بَابًا﴾ (بەر دەوام بوون لەسەر ھالى خۇيان) ناكاتى دەرگابە كمان بۆ كۆرەنەو ﴿فَأَعْدَابُ شَيْدٍ﴾ كەمسزايەكى زۆر سەختى ھەبوو ﴿إِذَا هُمْ فِي مَقِلِّسُونَ﴾ ئىسر كۆپەر لەویندا بى ئومىد بوون ﴿وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾ وە ئەو (خوا) زاتىكە دروستى كردووە بۆ ئىو گۆى و چاودەك ﴿فَلْيَا تَنْتَكِرُونَ﴾ سوپاسى ئەو ناكەن زۆر كەم نەبى ﴿وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ﴾ وە ئەو (خوا) زاتىكە ئىوھى (دروست كردووە) بەلاوى كۆرەنەو بەزەویدا ﴿فَالْيَا تَنْتَكِرُونَ﴾ وە ھەر لای ئەویش كۆدە كۆرەنەو (لەپۆزى دوايیدا) ﴿وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ وە ئەو (خوا) زاتىكە دەزىنى و دەمرىنى ﴿وَلَهُ الْخِطَابُ الْأَلْوَنُ وَاللَّهَارُ﴾ وە جىاوازی شەو و پۆزىش ھەربەدەست ئەو ﴿أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ دەى ئایا ئىوھ بېر ناكەنەو؟ ﴿بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ﴾ (نەخېر بېر ناكەنەو) بەلكو ئەوان ھەر ئەوھيان دەووت كە پېشوو كانیان دەیان ووت ﴿قَالُوا لَهُ دَاسِنًا﴾ دەیان ووت ئایا كاتى كەمر دىين ﴿وَكُنَّا شُرَكَاءَ عِظَمًا﴾ و بووین بەخۆل و ئىسكى (پزىو) ﴿إِنَّا لَنَعْبُدُكُمُ﴾ ئایا ئىمە (چارىكى تر) زىندو دە كۆرەنەو ﴿لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَآبَاؤُنَا هَٰذَا﴾ سۆيىند بەخوا بېگومان ئەم بەلینە بە ئىمە و باو و باپەر انمان درابو ﴿مِنْ قَبْلُ﴾ لەمەو پېش ﴿إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسْطِيزُ الْأَوَّلِينَ﴾ ئەم (بەلینانە) ھىچ نە جگە لە ئەفسانەى (قەسەى پەر و پوچى) پېشوو كەن ﴿قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا﴾ (ئەى موحەمەد ﷺ) بلى زەوى و ئەوھى لەناویدا بە ھى كى بە؟ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئىوھ شت دەزانن ﴿سَيَقُولُونَ بَلَىٰ﴾ بېگومان دەلین (ھەمووى) ھى خوا بە ﴿قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ بلى دەى ئایا بېر ناكەنەو ﴿قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ﴾ بلى ئەى كى پەرورەدگارى ھەوت ناسمان ﴿وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ و پەرورەدگارى ھەرشى گورە بە ﴿سَيَقُولُونَ بَلَىٰ﴾ بېگومان دەلین (ھەمووى) ھى خوا بە ﴿قُلْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ بلى دەى ئایا خۆتان ناپاريزن (لەخوا ناترسن) ﴿قُلْ مَنْ يَمْلِكُكُمْ كَيْفَ تُحْيِي﴾ بلى كى فەرمان بەواپى ھەموو شتىكى بەدەستە ﴿وَهُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ وە پەناى (ھەموو لایەك) دەدات و كەس لەو پەنا نادریت ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ ئەگەر ئىوھ شت دەزانن ﴿سَيَقُولُونَ بَلَىٰ﴾ بېگومان دەلین (ھەموو ئەوانە) ھى خوان ﴿قُلْ فَأَنِّي تُسْخَرُونَ﴾ بلى كەواتە ئىوھ چۆن سېحەر و جادوونان لى كراوہ (كە ئاینى خوا بەناحەق دەزانن لەگەل دان ناتان بە ھەموو راستى بە كانیدا) ﴿

﴿بَلْ أَتَيْنَاهُم بِالْحَقِّ﴾ (نه خیر وانی یه) به لکو نیمه راستیمان بۇ هیتاون ﴿وَأَنفَعَكُمُ الَّذِي نُفُوت﴾ وه ینگومان نه وان دروزنس ﴿مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلِيٍّ﴾ خوا هیچ بۆله یه کی بۇ خوی بریار نه داوه ﴿وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنَ إِلَهِ﴾ وه هیچ پرستراونکی تری له گه لدا نه بیووه ﴿إِذَا الدُّعَاءُ كُلُّهُ بِمَا خَلَقَ﴾ (نه گهر پرستراوی تری له گه لدا بیوایه) نه و کانه هدر پرستراونک چی دروست کردووه (بۇ خوی) ده برده ﴿وَلَعَلَّا يَعْطِفُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ وه هندیکیان زال ده بیون به سهر هندیکی تریاندا ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ﴾ خوا پاک وینگهرده له وهی نه وان ده یلین ﴿غَيْرِ الْعُتْبَىٰ وَالشَّهَادَةِ﴾ (خوا) زانای هه موو نه بی و ناشکر اکانه ﴿فَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ وه به رزو یلنده له وهی که نه وان (بت پرستان) ده بکه نه هاو به شی ﴿قُلْ رَبِّ إِنِّي نَبِيٌّ﴾ (لهی موحه ممد ﴿رَبِّی﴾) بلی نهی پرورده دگارم نه گهر هرنیشانم ده ده بیت ﴿مَالِيَعَدُونَ﴾ نه و سزایدهی که به وان ده یلین دراوه ﴿رَبِّی فَلَا تَجْعَلْنِي﴾ نهی پرورده دگارم مه مخدره ﴿فِي الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾ ریزی گه لی سته مکارانده وه ﴿وَلَا عَلَىٰ أَنْ تُرِكَ مَا عَذَّبْنَاهُمْ لَقَدْ زُنُّوا﴾ وه به راستی نیمه به تواناین نه و ده یلینهی (سزای) به وانیمان داوه نیشانته به یس ﴿أَذَقْنَا لِنِّیْ مِنْ أَحْسَنِ السَّيِّئَةِ﴾ به جوانترین و چاکترین شیوه به رگری بکه له خرابه ﴿حَتَّىٰ أَعْلَمَ بِمَا يَصِفُونَ﴾ نیمه ناگادارترین به وهی نه وان ده یلین (به خوت و نایه کهت) ﴿وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ﴾ وه بلی نهی پرورده دگارم به نا ده گرم به تو ﴿مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ﴾ له خه نه وه (بالته رو) وه سه سهی شه به تانه کان ﴿وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ﴾ وه به ناته پنی ده گرم له وهی (شهیتانه کان) ناماده بین لام (سهرم لی بشیونین) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ (بین پروایان وهك خویان ده میشته وه) هه نا کاتی مردن دیت بۇ هدر کامیان ﴿قَالَ رَبِّ ارْحَمْنِي﴾ نه و ساهه لی نهی پرورده دگارم به مگیره مرده (به دونه) ﴿لَعَلِّي أَصِلُّ صِلًا فِيمَا تَرَكْتُ﴾ به لکو کرده وهی چاک بکه م (له بری نه وهی نه مکر دوه) له و نه مه نهی له ده ستم جوو ﴿كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا﴾ نه خیر ینگومان نه مهی (که ده یلینته) نه نهی قسه یه که نه و ده یلین (نه گهر بگهر ته وه بۇ دونه هه وهك جارن ده ییت) ﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ﴾ و له پیشیانه وه به رزه خیت (به ره مستیک) هه یه ﴿إِنْ تَوَلَّوْا يَنْعَمُونَ﴾ تاهو بۆزهی زیندوو ده کرتنه وه ﴿فَإِذَا نَفَخَ فِي الصُّبُورِ﴾ نه مجا کانی فوو ده کری به شه بیوردا ﴿فَلَا أُنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ﴾ له و بۆزه دا هیچ خزما به تبهك نامینی له نبوانبندا ﴿وَلَا يَنْسَأُونَ﴾ وه پر سباری به کتری ناکه ن ﴿فَمَنْ نَفَخْتَ مَوْزِيَهُمْ﴾ نه مجا هدر که سنی کیشراوه (چاکه) کانی قورس بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ نه وه نه وانه بزگارو سهر که وتوون ﴿وَمَنْ حَقَّ مَوْزِيَهُ﴾ وه که سنی کیشراوه (چاکه) کانی سووک بیت ﴿فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه وانه که سانیکن ﴿خَيْرٌ وَأَفْضَلُ﴾ زیانیان له خویان داوه، خویان دۆراندووه ﴿فِي جَهَنَّمَ﴾ خیلدون له دۆزهخ دان بی برانده وه ﴿فَلَقَّحُوا فِيهِمُ النَّارَ﴾ (ناگری دۆزهخ) دم و چاویان ده سونیتی ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا كَلِيلًا﴾ و هه موویان له ناگری دۆزهخ دا لئویان هه لقر چاره و دانه کانیان ده رکه وتووه ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بهناوی خوای بهخشندهی میهربان

﴿سُورَةُ النُّورِ﴾ ئەمە سورەتێکە نێمە ناردومانەتە خوارەوه ﴿وَقُرْآنُهَا﴾ و فەرزمان کردووه (گوێزایەلی
پیراوەکانی) ﴿وَأَنزَلْنَاهَا﴾ وه لهو (سورەتە) دا هێناومانەتە خوارەوه ﴿هَاتِيكَ يَتَّى﴾ تايەتە پروونهکان
﴿لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ بۆ ئەوهی ئێوه بیر بکەنەوه ﴿الرَّائِيَةِ وَالرَّائِي﴾ ژن و پیاوی زیناکەر ﴿وَأَلْبَسُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا يَافَّةً
جِلْدًا﴾ هەریەکیکیان سەدە دار (شەلاق) یان لێ بدەن ﴿وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ﴾ وه بەزەیی هانەوه نان پێناندا (ژن
و پیاوی زیناکەر) نەتان گری ﴿بِئِنَّ اللَّهَ﴾ له (جێ به جێ کردنی) فەرمانی خوا ﴿إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ ئە گەر ئێوه
باوەتان هەبە ﴿يَا اللَّهُ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ به خوا و بەرپۆزی دواپی ﴿وَلْيَسْهَلْ عَلَيْكُمُ الْبَقَا﴾ وه با ئامادهی پێنهی سەزادانی ئەو
دوانە بن ﴿خَالِفَةً مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ کۆمەلێک لەباوەرداران ﴿وَالرَّائِيَةِ لَابْنِكَ﴾ (الرَّائِيَةِ) لایەکێکە پیاوی زیناکەر ماره
ناکات تەنها ئافەرەتی زیناکەر و ئافەرەتی موشریک نەبن ﴿وَالرَّائِيَةِ لَابْنِكَ﴾ (الرَّائِيَةِ) لایەکێکە لایان ئافەرەتی زیناکەر
مارەتی ناکات پیاوی زیناکەر یا پیاوی موشریک نەبن ﴿وَحَرِّمْنَا عَلَيْكَ الْفَوَاحِشَ﴾ ئەو (مارەکردن و شۆکردن
بە زیناکەر) یا ماساغ کراوه لەسەر ئیمانداران ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْفَرْصَةَ﴾ وه ئەوانە ی کەبۆهتانی (زینا) دەکەن
بۆ ئافەرەتانی دواپێن پاك ﴿وَلَا تَقْرَأُوا فِيهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ لەباشان چوار شایەت ناهێتن (لەسەر راستی بوختانە کەیان)
﴿وَلَا تَقْرَأُوا فِيهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ ئەوه هەشتا دار (شەلاق) یان لێ بدەن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا فِيهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ ئێرەر هەر گێز شایەتێان
لێ وەر مەگرن ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ وه ئەوانە لەسنوور دەر چوون ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن تَعْدِ ذَلِكَ﴾ جگە
لەوانە ی کە دوا ی ئەوه تەوبە دەکەن ﴿وَأَصْلَحُوا﴾ و کردەوه بیان چاک دەکەن ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ ئەوسا
بەراستی خوا لێخۆش بووی بەبەزەیی به ﴿وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْفَرْصَةَ﴾ ئەو (پیاوانە ی) بوختان بۆ خێزانەکانیان
دەکەن ﴿وَلَا تَقْرَأُوا فِيهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ وه بێجگە لەخۆیان هیچ شایەتێکیان نی یە ﴿فَتِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ ئەوه
شایەتی دانی هەریەک لەوانە (بەم جۆرە یە) ﴿أَن تَقْرَأُوا فِيهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ کە چوار سۆنێد بەخوا بخوات
کەبێگومان ئەو لەراستگۆیانە (کە دەتێت خێزانە کەم بێنۆه زینای کردووه) ﴿وَلْيَسْهَلْ عَلَيْكُمُ الْبَقَا﴾
وه لەپێتجەم جار دا بلی نەفرینی خوا لەسەر ئەوین ﴿إِنْ كَانِ مِنَ الْكَذِبِ﴾ ئە گەر درۆزن بێ ﴿وَيَذَرُهَا الْعَذَابُ﴾
ئەو ئافەرەتەش (کە ناوان بار کراوه لەلایەن مێردە کە یەوه) سزای (زینای) لەسەر لادەبات ﴿أَن تَقْرَأُوا فِيهَا
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ بەمە ی کە چوار جار سۆنێد بەخوا بخوات کەبێگومان مێردە کە ی لەدرۆزانە (درۆ
دەکات) ﴿وَلْيَسْهَلْ عَلَيْكُمُ الْبَقَا﴾ وه لەپێتجەم جار دا (بلیت) خەشمی خوای لەسەر بێ
ئە گەر مێردە کە ی لەراست گۆیان بێت ﴿وَلَا تَقْرَأُوا فِيهَا مِثْقَالَ ذَرَّةٍ﴾ وه ئە گەر بەهره و بەزەیی خوا نەبوا یە
بەسەر تانەوه (هەر کام لهو پیاو و ئافەرەتی باسکران درۆزن بێن خوا دەری دەخست و سزای دەدا لەدو نیا دا)
﴿وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ﴾ وه بێگومان خوا گیراکەری بەشیمانی و کار دروستە ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ﴾ بینگومان که سانی که نه و بوھتانه یان (بنو عائشہ ی خیزانی پیغمبر ﷺ) ھلہ بست ﴿عَصَبَةُ نَكْرٍ﴾ دہستہ بک بوون لہ خیزتان (ومونا فقیشبان نیدا بوو) ﴿لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم﴾ واما مزانی نہ و (بوھتانه) شہر و خرابہ یزان ﴿قُلْ هُوَ خَبَرٌ لَّكُم﴾ (وانی یہ) بہ لکو خیر و چاکہ یہ یزان ﴿لَکُمُ اشْرَی فَمَنْ بَدَّ لَهُ وَاَنَّهُ هَدًیہ﴾ ﴿مَا اَکْثَبَ مِنَ الْاَثَرِ﴾ لہ تاوان بہ و نہ اندازہ ی ھولی داوہ (لہ و بوھتانه دا) ﴿وَالَّذِی تَوَلَّى کِبْرَهُ مِنْهُمْ﴾ وہ نہ و کہ سہ یان کہ بہ شی گہ ورہ ی بوھتانه کہ ی گرتہ نہ سستہ (کہ عہدول لای کوری ثوبہ ی بوو) ﴿لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (لہ ریزی دوا پیدا) بؤ نہ وہ سزای ھدرہ گہ ورہ ﴿قُلْ لَا اَسْیَعُ شُمْؤُہ﴾ دہوا کانی نہ و بوھتانه تان بیستہ ﴿عَلَّ الْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ الْاُنْثٰیہ خَبَرًا﴾ پیساوان و تافرہ تانی نیماندار گومانی چاکبان بہ خویان بیردایہ ﴿وَقَالُوا کَذٰبًا کُبْرًا﴾ وھیان ووتایہ نہ وہ بوھتانیکی تاشکرا و پروونہ ﴿قُلْ لَا جَآءَ عَلَیْہِ اَرْسَلٌ شَہَدَہ﴾ دہ یوچی نہ و بوھتانه کہ رانہ چوار شایہ تیان لہ سہری نہ ہیٹا ﴿فَاذْکُرْ اَوَّلَ الْاَشْہَادِ﴾ نہ مجا نہ گہر شایہ تہ کانیان نہ ہیٹا ﴿قَالُوْا لَیْکَ عِنْدَ اللّٰہِ اَلْکِیۡتُوْنَ﴾ کہ وائہ ھر نہ وائہ ن لای خوا دروزن ﴿وَقُلْ اَفْضَلُ اللّٰہِ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَہُ﴾ وہ نہ گہر بہ ھرہ ورہ حمہ تی خوا نہ بویاہ بہ سہر تانہ وہ ﴿فِی الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ﴾ لہ دونیا و ریزی دوا بی دا ﴿لَمَسَّکُمْ فِی مَا اَفْضَرُ﴾ دوو چارتان دہ بوو لہ بہر رنچوون تان لہ و بوھتانه دا (بنو عائشہ) ﴿فِیہ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزایہ کی گہ ورہ ﴿اِذْ تَلَقَّوْا نَبْرًا اِلَیْکُمْ﴾ کانی نہ و بوھتانه تان بہ دہ ماو دہم لہ یہ کترہ وہ وہ ردہ گرت ﴿وَقُلُوْا بِاَقْوَابِکُمْ﴾ وہ بہ زمان تان شتیکی دہ لسن ﴿مَا لَیْسَ لَکُمْ بِہِمْ عَمَلٌ﴾ کہ زانیار تان دہربارہ ی نہ بوو ﴿وَتَحْسَبُوْهُ هِنًا﴾ وائان دہ زانی شتیکی سووک و ناسانہ ﴿وَمَنْ عِنْدَ اللّٰہِ عَظِیْمٌ﴾ لہ کاتبکی دای خوا زور گہ ورہ بہ ﴿وَقُلْ لَا اَسْیَعُ شُمْؤُہ فَلَہُ﴾ یوچی کانی نہ و تان بیست نہ تان ووت ﴿مَا تَكُوْنُ لَنَا﴾ بؤ نیمہ شیوانی یہ ﴿اَنْ تَنْکَرِبَہُنَّ﴾ قسہ (و بوھتانی) ی واکہ مین ﴿سَبَّحْتَکَ ہٰذَا اَنْہٰی عَظِیْمٌ﴾ ہاک و بینگہردی بؤ تو خوا یہ، نہ وہ بوھتانیکی زور گہ ورہ بہ ﴿یَعِظُکُمُ اللّٰہُ﴾ خوا تاموزگار تان دہ کات ﴿اَنْ تَعُوْذُوا بِالْمِثْلِہِ اِنَّا﴾ کہ ھر گیز نہ گہرینہ وہ بؤ وینہ ی نہ وہ ی رووی دا ﴿اِنْ کُمْ مُّؤْمِنٰتٌ﴾ نہ گہر نیوہ پروادارن ﴿وَتَیِّقَنَّ اللّٰہُ لَکُمُ الْاٰیٰتِ﴾ وہ خوا نایہ تہ کانی خوی بؤ نیوہ پروون دہ کاتہ وہ ﴿وَاللّٰہُ عَلِیْمٌ خَبِیْرٌ﴾ وہ خوا زانی کار دروستہ ﴿اِنَّ الَّذِیْنَ یُحِبُّوْنَ﴾ بہ راستی نہ وائہ ی پیان خوشہ ﴿اَنْ تَشِیْعَ الْاَفْجَسَہُ﴾ زینا (کرداری ناشیرین) بلاویتہ وہ ﴿فِی الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا﴾ لہ تاو خدکی نیماندار دا ﴿لَہُمُ عَذَابٌ اَلِیْمٌ﴾ سزای سہ خیان بؤ ھدیہ ﴿فِی الدُّنْیَا وَالْاٰخِرَةِ﴾ لہ دونیا و ریزی دوا بی دا ﴿وَاللّٰہُ یَعْلَمُ وَاَنَّهُ لَا تَعْمُوْتُ﴾ وہ خوا دہ زانی و نیوہ نازانن ﴿وَقُلْ اَفْضَلُ اللّٰہِ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَہُ﴾ نہ گہر بہ ھرہ وہ بہ زہ بی خوا نہ بویاہ بہ سہر تانہ وہ (دو و جاری سزا دہ بوون بہ ھوی نہ و بوھتانه وہ کہ کرا بؤ عائشہ) ﴿وَاَنَّ اللّٰہَ رَءُوْفٌ رَّحِیْمٌ﴾ وہ بینگومان خوا بہ سوزی میہرہ بانہ ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهي نهوانهی باوہر تان ھیناوه ﴿لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ بہدوای ھدنگاوه کانی
 شہیتان دا مہر قون ﴿وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ﴾ وہ ھەر کہس شوین ھدنگاوه کانی شہیتان بکہوی
 ﴿فَإِنَّهُ رَاغِبٌ إِلَىٰ الْفِتْنَةِ وَالْمَنْكَرِ﴾ چونکہ بہر اسی شہیتان فرمان دہ کات بہ کاری زور ناشیرین
 (زینا) و خرابہ ﴿وَلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَتَحْتَهُ﴾ نہ گہر بہرہ و مہرہانی خوا نہ ہواہ بہ سہر تانہ وہ
 ﴿مَا زَكَّيْكُمْ مِنْ أَحَدًا﴾ ھەر گیز کہسی لہئیوہ پوخت و پاک نہدہ ہو وہ ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ﴾ بہ لام
 خوا ھەر کہسی ہوی (شیابوین) پاکی دہ کاتہ وہ ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وہ خوا بیسہری زانایہ ﴿وَلَا
 يَأْتِي﴾ باسویند نہ حقون ﴿أُولَٰئِكَ الْفَضْلُ مِنْكُمْ وَالتَّعَذُّبُ﴾ نہواند تان کہ خواہنی چاکہ و سہر و ہت و سامان
 ﴿أَن يَأْتُوا﴾ کہ ہار مہتی نہدن ﴿أُولَٰئِكَ الْفَرِيقَ وَالْمُسْلِمِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بہ خزمان و ھہزاران و کز چہران
 لہ پیناوی خوا دا ﴿وَلْيَعْلَمُوا وَيَتَفَقَّهُوا﴾ دہ بالی بور دہ بن و چاوپوشی بکہن ﴿أَلَا يُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ﴾
 ثایا پیتان خوش نیہ خوا پیتان خوش بیی ﴿وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ وہ خوا لیخوش ہوو و مہرہ بانہ ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ﴾ بیگومان نہوانہی ﴿يَزُمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْفَاحِشَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ بوہتانی زینا دہ کہن بو نافرہ تانی داوین
 پاکی بی ناگای نیماندار ﴿لَا تُؤْتُوايَ الدِّينَ وَالْآخِرَةَ﴾ نہ فرینان لیکراوہ لہ دونیا و ناخیرہت دا ﴿وَلَهُنَّ
 عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وہ ہویان ھدیہ سزای زور گہورہ ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِنَّ﴾ پوزیک (دی) شایہتی تہدات
 لہ سہریان ﴿أَلَيْسَ لَهُنَّ وَلَدٌ يَرْجُلُهُنَّ وَزُجُلُهُنَّ﴾ زمانیان و دہست و قاچہ کانیان ﴿يَمَّا كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ بہو کردہ وانہی
 کہ کردہ و بانہ ﴿يَوْمَ يَدْعُ﴾ لہ و روزہ دا ﴿يَوْمَ يَشْهَدُ اللَّهُ بِشَهَادَتِهِ لَكُمْ﴾ خواپاداشتی تہواوی کار و کردہ وہ بان
 بہر اسی و داد گہرانہ وہ دہداتہ وہ ﴿يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ﴾ وہ نہو کاتہ دہ زانن بہر اسی ھەر خوا ھقی
 ناشکر او دیارہ (بو خوی و سفہات و کرداری) ﴿أَلَا حَسِبْتُمُ اللَّحْيَبِيِّنَ﴾ (واراستہ) نافرہ تانی ناپاک بز
 بیوانی ناپاک ﴿وَالْحَبِيبُونَ لِلْحَبِيبَاتِ﴾ وہ ہیاوہ پیسہ کان بو نافرہ تہ پیسہ کان ﴿وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ﴾
 وہ نافرہ تہ پاکہ کان بو ہیاوہ پاکہ کان ﴿وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ﴾ وہ ہیاوہ پاکہ کان بو نافرہ تہ پاکہ کان
 ﴿أُولَٰئِكَ مَبَرَّاتٌ مِّمَّا يَقُولُونَ﴾ نہو پاکانہ بہری کر اون لہو (تو مہ تانہ) ی ناپاکان دہیلین ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾
 بو نہو پاک و چاکانہ پیہ لیسووردن و پوزی چاک و پیروز (بہ ہشت) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نھی
 نہو کہسانہی پرواتان ھیناوه ﴿لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ﴾ مہ چنہ ہیچ مالیک جگہ لہ مالہ کانی خوتان ﴿حَتَّىٰ
 تَسْتَأْذِنُوا﴾ ھہتا پرس دہ کہن (بہ خواہنہ کانیان) ﴿وَتَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا﴾ وہ (دوای تہوہی مولہت دران)
 سہلام بکہن لہ خواہن مالہ کہ ﴿وَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْكُمْ﴾ نہوہ چاکترہ بوتان ﴿لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ﴾ بو تہوہی پندو
 ناموز گاری و ہر گرن ﴿۷۷﴾

﴿فَإِنْ لَّمْ يَجِدُوا إِلَيْهَا أَحَدًا﴾ نه مجانه گهر که شان نه دی تیايدا ﴿فَلَا تَدْخُلُوهَا﴾ نه وه مه چته ژوره وه بۆ نه و ماله
 ﴿حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ﴾ هه تا مؤلەت نه درین ﴿وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ﴾ وه نه گهر پيسان و و ترا ﴿أَجْعَلُوا أَفْجَعُوا﴾
 بگه پرته وه نه بی بگه پرته وه ﴿هُوَ أَزْكَى لَكُمْ﴾ نه وه چاکتر و پاکتره بۆتان ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾
 وه خوا زانایه به هه سوو نه و کرده وانهی ده بکهن ﴿إِنِّسْ عَلَیْكُمْ جُنَاحٌ﴾ هیچ گونا هه بکشان له سه بر نییه
 (گونا هه بار نابن) ﴿أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا﴾ که به چته نه و مالا نهی ﴿عَبْرَ مَنْسُكٍ مِّنْهُمَا مَتَعَ لَكُمْ﴾ که سی تیدا
 نیشه جی نی به و کهل و به لی خو تانی تیا بیت (وهك ثوبیل) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وه خوا ده زانی ﴿مَا تَكْتُمُونَ﴾
 به وهی ناشکرای ده کهن و به وهی دهیشار نه وه ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ (تهی موحه ممه
 ﴿بَلَىٰ﴾ به بیوانی ئیماندار ﴿يَعْضُونَ أَيْصُرَهُ﴾ چاوی خو بیان (له سه بر کردنی نامه حرمه) داخه ن
 و بیاریزن ﴿وَيَحْفَظُونَ أَرْوَاحَهُنَّ﴾ وه عه و ره تیان (له داوین پیسی) بیاریزن ﴿ذَلِكَ أَزْكَى لَكُمْ﴾ نه وه چاکتر
 و پاکتره بۆ شه وان ﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَصْنَعُونَ﴾ بیتگو مان خوا نا گایه به هه سوو کرده وه بهك که ده بکهن
 ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه به لی به ئا فره تانی ئیمانداریش ﴿يَعْضُنَّ مِنْ أَيْصُرِهِنَّ﴾ چاویان داخه ن
 و بیاریزن (له سه بر کردنی نامه حرمه) ﴿وَيَحْفَظْنَ أَرْوَاحَهُنَّ﴾ وه عه و ره تیان بیاریزن (له داوین پیسی)
 ﴿وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانی خو بیان ده ر نه خه ن ﴿إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا﴾ جگه له وهی به ده ره وه به و دباره
 له جوانی (وهك دم و چاویان و ده سشیان) ﴿وَلَيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ﴾ وه با سه بر پۆشه کانیا ن بده ن
 به سینگ و به رۆکیاندا ﴿وَلَا يَبْدِينَ زِينَتَهُنَّ﴾ وه جوانی خو بیان ده ر نه خه ن (زیاد له وهی ده ره که ویت)
 ﴿إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ﴾ بق میرده کانیا ن نه بیت یا باوکیان ﴿أَوْ أَبْنَاءَهُنَّ﴾ یا باوکی میرده کانیا ن
 ﴿أَوْ أَبْنَاءَهُنَّ أَوْ إِثْنَاءَهُنَّ﴾ یا کوره کانیا ن یا کورپی میرده کانیا ن ﴿أَوْ أَخَوْنَهُنَّ﴾ یا براکانیا ن
 یا کورپی براکانیا ن ﴿أَوْ نِسَائِهِنَّ﴾ یا کورپی خوشکه کانیا ن ﴿أَوْ سَائِرَهُنَّ﴾ یا ئا فره تانی (ئیماندار)
 ﴿أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ یا که نه ره که کانیا ن ﴿أَوِ الشَّيْبَعِينَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَابِ مِنَ الرِّجَالِ﴾ یا نه و شوین که و ته و
 بیوانه ی که بی نیازن له ئا فره ت (وهك خزمه ت کار و پیر و نه خوش که ئاره زووی ژن و میرده یه تیان نییه)
 ﴿أَوِ الْغُلَّامِ الَّذِينَ لَمْ يَطْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ﴾ یا نه و منداله کورپانه ی که ئا گایان له له ش و (عه و ره تی)
 ئا فره تان نه بیت (بالغ نه بووین) ﴿وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ﴾ (ئا فره تان له کاتی رۆشتن دا) قاجیان نه ده ن
 به ره وه ی دا ﴿لِيُخْفِيَْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ﴾ (نا دهنگی خه ر خال و پاوانه کانیا ن بیت و) بزانریت به و
 جوانیبه ی پشیان که شار دویانه نه وه ﴿وَنُفُوزًا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا﴾ هه مو و تان نه وه به بکهن و بگه پرته وه بۆ لای خوا
 ﴿أَيُّهُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ ته ی ئیمان داره کان ﴿لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ﴾ تا بزگار و سه ر که و ته و بن ﴿﴾

﴿يَعَالُ لَأَتْلِيَهُمْ خَيْرَ بَيْتٍ يَخْلُقُونَ﴾ بپاوانتیک که بازار گانی و کڕین و فرۆشتن بئێ ناگایان ناکات ﴿عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَاقْلِهِ أَتْلُوهُ﴾ له یادی خواو نوێژ کردن و زه کات دان ﴿يَخْلُقُونَ قَوْمًا﴾ له پوژنتیک ده ترسن (پوژی قیامت) ﴿يَخْلُقُ فِيهِ قُلُوبًا وَآلُفًا﴾ دل و چاوه کان تبابدا (ده گۆڕین و) شاهه ژوو ده بن ﴿لِيَجْزِيَهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا﴾ تا خوا پاداشتیان بدانه وه به پاداشتی چاکترینی شه وهی کڕ دویانه ﴿وَيُزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾ وه (ببجگه له پاداشته که بان) له بههره ی خۆیه وه زیاده شبان ده دانی ﴿وَاللَّهُ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه خوا برزق و رۆزی (پاداشت) ده دا به ههر کهس بیهوی ﴿يَغْفِرُ سَيِّئَاتِ﴾ به بئێ ژمار، بئێ سنوور ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه وانه ی که بئێ پروان ﴿أَعْمَلُوا كَسْرًا﴾ کړه وه (چاکه) کانیان وه ک سهرابنیک وایه (سهراب نیشکینکه کانی زور گهرما له بیاباندا وه ک شاه دینه پش چاو) ﴿يَقْبَعُونَ﴾ له بیابانیکدا (بریسکه بدانه وه) ﴿يَحْتَبِئُ الظَّالِمُونَ مَأْتًا﴾ (که سینکی) زور تینوو به شاوی ده زانی (له ده وره وه) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ﴾ (به پهلده ده روات بوی) کانی ده گانه لای ﴿لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا﴾ هبچ به دی ناکات ﴿وَرَوَّحَهُ اللَّهُ عِنْدَهُ﴾ (له قیامت کافر) ده بئێ خوا ناماده به له لایدا ﴿فَوَيْلٌ لِلْجِبَالِ﴾ نه مجا خوا به شه وای پاداشتی (کړه وه کانی) ده دانی ﴿وَاللَّهُ سَرِيعٌ لِّجِسَابِ﴾ وه خوا به پهلده چه سپانه له لپیر سینده وه دا ﴿أَوَكُلَّمَا نَزَّلْنَا فِي تَحْرِيٍّ﴾ یا (کړه وه ی بئې پروان) وه که چهند تاریکیه ک وایه له شاه ده ریا به کی قولدا ﴿بَقَسْنَا مِنْ فَوْقِهِ مَوْجًا﴾ که شه پؤل له سهر شه پؤل دایو شاینت ﴿مِنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ﴾ له سهر شه (شه پؤل) یشده وه هورنکی ره شی (بارا وای) بیت ﴿فَلَمَّا نَزَّتْ عَنْهَا فَوْقَ بَيْتِ﴾ تاریکیه کان نیشته به سهر به کتری ﴿إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَنَزِيلٍ﴾ نه گهر دهستی ده رینتی نزدیکه دهستی خوی نه بینیت (له بهر تاریکی) ﴿وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا﴾ جا ههر کهس خوا نووری (نیمانی) بئې نه به خوشیی ﴿فَاللَّهُ يَنْزِلُ فِيهِ رُوحٌ﴾ شه وهی پروانکی بیت نیته ﴿الْزُّكْرُ﴾ نایا نابینی (نازانی) ﴿أَنَّ اللَّهَ يَسْمِعُ لَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بئېگومان هه مو نه وانه ی له ناسمانه کان و زهوی دان ته سیبحاتی خوا ده کهن ﴿وَالظَّالِمُ ضَلَّيْتُ﴾ ههر وه ها بالنده کان کانی بالیان کړدو ته وه (به ناسماندان ته سیبحاتی خوا ده کهن) ﴿كُلٌّ عَلَىٰ فَخْرٍ مِّنْهُ وَشَيْبَةٌ﴾ ههر به که له مانه نوێژ (دوعا) و ته سیبحاتی خوی ده زانی ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به وهی ده کهن زانا و ناگاداره ﴿وَاللَّهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ته نها بۆ خوا به خاوه نیته ناسمانه کان و زهوی ﴿قَالَ اللَّهُ أَتَمْبَرُ﴾ و گه رانه وهش ههر بۆ لای خوا به ﴿الزُّكْرُ﴾ نایا نازانی (نابینی) ﴿أَنَّ اللَّهَ يُنْزِلُ سَحَابًا﴾ که خوا به له هه وه ره کان ده بات (به ناسماندا) به هینواشی ﴿فَرَزَقْنَاكَ يَتَنَزَّلُ﴾ پاشان شه (به له هه وه) انه به یوه ست ده کات به به که وه ﴿فَرَزَقْنَاكَ رِزْقًا﴾ دواتر ده بان خاته سهر به کتری ﴿فَرَزَقْنَاكَ رِزْقًا﴾ نه مجا ده بئینی دلۆپه باران ﴿يَخْرُجُ مِنْ جُلُودِهِ﴾ له تنو هه وه که وه ده باری ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مِزْجًا لِّمَنْ يَشَاءُ﴾ وه له ناسمانه وه له هه وه ره کان که وه ک کتون ته ره ده باریتی ﴿فَضَلَّيْتُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ نه مجا تووشی زیان ده بئې بهم (ته ره وه) ههر که سنی خوا بیه ویت ﴿وَضَلَّيْتُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه لای ده دات له ههر که سنی که خوی بیهوی ﴿يَكَاذِبُونَ سَاءَ لِمَنْ يَكْفُرُ بِالْآيَاتِ﴾ نزدیکه پروانکی و شه وقی چه خماخه (ی هه وه) که (بئنی) چاوه کان بیات ﴿

﴿يَقِظَ اللَّهُ الْبَلَّ وَالْهَارَ﴾ خواشه وو رۆژ ده گۆریت (به کورت و درێژ کردنیان یا به رۆژ بوونه و به شهو داهائن) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ﴾ به راستی له مه دا ﴿لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ﴾ به ندیک هه به بۆ خواهن ژیری به کان ﴿وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَّاءٍ﴾ وه خوا هه وو زینه وه ریکی له ئاو دروست کردوه ﴿فِيهِمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى بَطْنِهِ﴾ نه مجا هه ندی له وانه له سه ر سکی ده روات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى رِجْلَيْنِ﴾ وه هه ندیک تریان له سه ر دو و قاچ ده روات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَى أَرْبَعٍ﴾ وه هه شبانه له سه ر چوار پی ده روات ﴿يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه رچی بوی دروستی ده کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بنگومان خوا ده سه لاتی به سه ر هه وو شتی کدا هه به ﴿لَقَدْ أَنْزَلْنَا﴾ سویند به خوا به راستی ئیمه نار دو مانه ته خوا ره وه ﴿إِنِّي أَنزِلْتُ فِيهِ﴾ چه ند ئایه تیکی روون که ره وه ﴿وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ وخواش هه ر که سی بوی ریتموونی ده کات ﴿إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ بۆ رنگای راست ﴿وَيَقُولُونَ آمَنَّا﴾ وه ئه وانه ده ئین بر وامن هه تا وه ﴿يَا أَيُّهَا رَسُولُ اللَّهِ اطعْنَا﴾ به خوا وه پیغه مبه رو گویرایه ئیمان کردوه ﴿لَنُؤْتِيَكَ بِقِيٍّ مِنْهُمْ﴾ پاشان کۆمه ئیک له وان پستی نی ده کهن ﴿مَنْ يَتَّبِعْ ذَلِكَ﴾ له پاش ئه وه ی (ووتیان بر وامن هه تا وه) ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا بِالْحَقِّينِ﴾ وه ئه وانه (له راستیدا) ئیماندار نین ﴿وَإِذَا دُعُوا﴾ وه کاتی بانگ بکری ن ﴿إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بۆ لای (سه ر بعه نی) خوا و پیغه مبه ر ﷺ ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بۆ ئه وه ی حو کم بکات له ئیوانیدا ﴿إِذَا قِيلَ لَهُمْ مَقُورُونَ﴾ به کسه ر کۆمه ئیک له وانه روو و مرده گیرن ﴿وَأَنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ﴾ به لām ئه گه ر (له حو کم دانه کدا) حه قه که بۆ ئه وان بیت ﴿وَأَنْتُمْ مُذْعَبُونَ﴾ دین بۆ لای (حو کمه که) به و به ری ملکه چی به وه ﴿أَنْ يَقُولُوا مَرْغُوسٌ﴾ ئایا دله کانیا ن نه خو شی ئیدایه ﴿أَمْ أَرْسَلْنَا﴾ یا له گو ماندا بوون ﴿أَمْ يَحْفَوْنَ أَنْ يَخْبِفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ﴾ بان ده تر سن خوا و پیغه مبه ره که ی ﷺ سته میان لی بکه ن ﴿بَلْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ (نه خیر هیچ له وانه نی به) به لکو ئه وانه هه ر خویان سته مکارن ﴿إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ قسه ی ئیمانداران ته نها ئه مه به ﴿إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کاتی بانگ بکری ن بۆ لای (به رنامه ی) خوا و پیغه مبه ره که ی ﷺ ﴿لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ﴾ بۆ ئه وه ی بر یاری دات له ئیوانیدا ﴿أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا﴾ که ده ئین بیستمان و گویرایه ئین ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه ر ئه وانه ن پر گار بووان ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ جا هه ر که س گویرایه لی خوا و پیغه مبه ره که ی بکات ﴿وَيَخْشِ اللَّهَ﴾ ویتقو وه له خوا بترسی و خزی له (سه ر بیچی) خوا به ریزی ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ ئه وه به راستی هه ر ئه وانه سه ر که و توون ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ﴾ (دوو رووه کان) سویند بان ده خوار ده خوا ﴿جَهْدَ انْتِهَازٍ﴾ به ئه و به ری سویند خوار دنیا ن ﴿لَنْ أَمْرَهُمْ لِيَخْرُجُنَّ﴾ که نه گه ر فدر مانیا ن پی بده بیت (به ده ر چوون بۆ غه زا) بنگومان ده ره چن ﴿قُلْ لَا تَقْسِمُوا﴾ بلی: سویند مه خو ن ﴿طَاعَةٌ مَقْرُوفَةٌ﴾ ملکه چی و گویرایه لی ئیوه زانرا وه (قسه تان پیچه وانه ی کردار تانه) ﴿إِنِ اللَّهُ﴾ به راستی خوا ﴿خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ ناگاداره به و کرده وانه ی ده یکه ن ﴿

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ بلی فەرمانبەر داری خواو فەرمانبەر داری پێغه مبهەر ﷺ بن ﴿إِنْ تَوَلَّوْا﴾
 ته مجا ته گهر پشتیان هه لکرد ﴿فَاللَّعْنَةُ عَلَى مَآخِذٍ﴾ ته وه نهو (پێغه مبهەر ﷺ) ته نها بهر پر سياره له وهی
 دراوه به سه ریدا (که گه یاندنی به یامی خوا به) ﴿وَعَلَى كُفْرٍ مَّا خُمِّلَتْ﴾ وه ئیوه ش بهر پر سن له وهی
 دراوه به سه رتا ندا (که باوه هینانه) ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا تَهْتَدُوا﴾ وه ته گهر گو پرا به لسی پێغه مبهەر ﷺ بکه ن،
 ته وه هیدایه ت وه رده گرن ﴿وَمَا عَلَى الرَّسُولِ﴾ وه پێغه مبهەر هیه چی له سه ر نی به ﴿إِلَّا أَنْبَأَ الْمُنِيبِ﴾ بیه جگه
 له گه یاندنی روون و ناشکرا (ی به یامی خوا) ﴿وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خوا به لینی داوه به و
 که سهانه تان که باوه ڕیان هیناوه ﴿وَنَحْمِلُوا الصَّلَاةَ﴾ وه کرده وهی چاکه کانیان کردووه ﴿لَنَسْتَخْلِفَنَّكُمْ
 فِي الْأَرْضِ﴾ که بیه گومان ده یان کاته جی نیشینی (خه لکی تر) له زه ویدا ﴿كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾
 ههروه که نهوانی (ئیماندارانی) پێش ته مانی کرده جی نشین ﴿وَلَنَسْخُفَنَّ عَنْ أَفْئِدَتِهِمْ﴾ وه ئاینه که یان
 بز ده چه سپینی ﴿الَّذِي أَرْضَىٰ لَهُمْ﴾ تهو (ئاینه) ی که خوا پی رازی بووه بز یان ﴿وَلَنَسْخُفَنَّ عَنْ أَفْئِدَتِهِمْ﴾
 آمنا و ته ترس و بیمان بو ده گو پری به ئاسایش و ئارامی ﴿بَعْدَ ذَلِكَ﴾ (له و کاته دا ئیتر) هه ر من
 ده بهر ستن و ﴿لَا يَشْرُونَ فِي شَيْءٍ﴾ هیه هه وه به شه کم بو پریار نادهن ﴿وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ وه هه ر که س
 بی بهر وای دوانه وه (به دی هاتنی به لته کان) ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾ ته وه بهر آسنی هه ر ته وانه ن
 ده ر چوو له ر یگه ی خوا ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ﴾ وه نوێز به جی پێش ﴿وَأَتُوا الزَّكَاةَ﴾ و زه کات به دن
 ﴿وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ و گو پرا به لسی پێغه مبهەر ﷺ بکه ن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تا خوا به حمتان پی بکات
 ﴿لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ تهو که سهانه ی بی باوه ڕن وانه زانن ﴿مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾ له توله ی خوا
 بز گاریان ده بی له زه ویدا ﴿وَمَا يُهْمُهُمُ النَّارُ﴾ و تهوان جیه گایان ئاگه ره ﴿وَلَيْشَ الْمَصِيرُ﴾ ئای ج
 سه ره نه جیامیکی به دو خرا به ﴿وَنَالِهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ته ی تهو که سهانه ی باوه ڕتان هیناوه ﴿لَنَسْخُفَنَّكُمْ﴾
 ده بی مؤ له تان لسی وه ر گرن ﴿الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ﴾ تهو که سهانه ی به نده ی ئیوه ن (به نده کانتان)
 ﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الْفُرُشَ﴾ ههروه ها مندا له کانتان که هینستا با لبع نه بوون ﴿فَلَنْ مَرَّيْ﴾ له سنی کاتدا
 (بو چوونه ژوری نوستنی ژن و مێرد) ﴿مِنْ قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ﴾ له پێش نوێزی به یانی ﴿وَحِينَ
 تَقُومُونَ مِنْ الظُّهْرِ﴾ وه کاتی پو شاکتان داده نین (لاده بن له بهر تان دا) له کاتی نیوه ڕواندا ﴿وَحِينَ
 تَقُومُونَ مِنَ اللَّيْلِ﴾ و له باش نوێزی عیشا (خه و تنان) ﴿فَلَنْ مَرَّيْ لَكُمْ﴾ ته م سنی کاته کاتی خو ده ر خسته
 بز تان دروسته ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَ ذَلِكَ﴾ دوا ته م سنی کاته (بی موله ت وه ر گرن) نه بو ئیوه
 نه بو تهوان هیه ج گونا هبه تکی به (موله ت وه رنه گرن) ﴿مَلَوْفُونَ عَلَيْكُمْ﴾ (چو نه که) تهوان زو ر به ده ورو
 به رتا ندا دین (بو خزمه ت کردنتان) ﴿بَعْضُكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ ئیوه له گه ل به کتر دا تیه که ن ﴿كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾
 ئابه و جو ره خوا روونی ده کاته وه ﴿لَكُمْ الْأَرْضُ﴾ ئایه نه کانی بو ئیوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ وه خوا زانای
 کار دروسته ﴿۵۵﴾

﴿وَلَا تَبْلُغْ إِلَى أَطْفَالٍ مِنْكُمْ لَكُمْ﴾ وە كاتى كە مندا ھە كاتتان بالغ بوون ﴿فَلْيَسْتَفْذُوا﴾ ئەوسا دەبى
 مۆلەت وەر بگرن ﴿كَمَا اسْتَفْذَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وە كەو چۆن كەسانى پىش ئەمان مۆلەت
 وەر دە گرت (لە ھەمە موو كاتى كەدا) ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ ئابەم جۆرە خوا پرونى دە كاتەوہ ﴿لَكُمْ
 ءَايَاتُهُ﴾ ئابە تە كاتى بۆ ئىوہ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَكِيمٌ﴾ وە خوا زانای دانابە ﴿وَالْقَوْلُ عَدِيدٌ﴾
 وە ئافرە تانى پىرو لە كار كەوتوو ﴿الَّتِي لَا تَرْجُوْنَ بِهَا﴾ ئەو ئافرە تانەى ئومىدى شو كر دىيان
 نە ساوہ ﴿فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ﴾ ھىچ گوناھى كيان لەسەر نى يە ﴿أَنْ يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ﴾ كە (ھەندىك لە)
 پۆشاكە كاتيان لەبەرن ﴿غَيْرَ مُتَّبِعِينَ بَرَأَهُ﴾ بە لام زىنەت و جوانيان دەر نەخەن ﴿وَأَنْ يَسْتَعْفِفْنَ﴾
 خو ئە گەر لاىنە بەن و پۆشە بن ﴿حَوْرَاءَهُنَّ﴾ ئەوہ چاكرە بۆيان ﴿وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ وە خوا پىسەرى
 زانابە ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ كۆر گوناھى لەسەر نى يە ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ وە شەل گوناھى
 لەسەر نى يە ﴿وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ﴾ ھەروە ھانە خوش گوناھى لەسەر نى يە (ئەم جۆرە كەسانە
 گوناھە نى يە بۆيان نان خواردن لە گەل كەسانى ساغدا) ﴿وَلَا عَلَى النَّفْسِ﴾ وە بۆ ئىوہ ش گوناھ نىيە
 ﴿أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ أَيْدِيكُمْ﴾ كە لە مالا كاتى خوتان نان بخۆن (مالى مندا و غىزانە كاتتان ھەر بەمالى
 خوتان دادە نرى) ﴿أَوْ يُوْتِىَ آبَاكُمْ﴾ يا (نان بخۆن لە) مالى باو كاتتان ﴿أَوْ يُوْتِىَ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ يا مالى
 داياك كاتتان ﴿أَوْ يُوْتِىَ إِخْوَانَكُمْ﴾ يا مالى برا كاتتان ﴿أَوْ يُوْتِىَ أَخَوَاتِكُمْ﴾ يا مالى خوشكە كاتتان
 ﴿أَوْ يُوْتِىَ أَعْمَامِكُمْ﴾ يا مالى مامە كاتتان ﴿أَوْ يُوْتِىَ عَمَّتِكُمْ﴾ يا مالە پورە كاتتان (خوشكە
 باوك) ﴿أَوْ يُوْتِىَ أَخَوَاتِكُمْ﴾ يا مالى خالە كاتتان ﴿أَوْ يُوْتِىَ خَالَاتِكُمْ﴾ يا مالى پورە كاتتان
 (خوشكە دايك) ﴿أَوْ مِمَّا مَلَكَتُمْ مَقَاتِلَهُ﴾ يا ئەو مالا نەى كە كلىلە كاتيان بە ئىوہ يە
 ﴿أَوْ صَدِيقِكُمْ﴾ يا مالى برادەرو ھاو پىتان ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ﴾ ھىچ گوناھە تان لەسەر نىيە
 ﴿أَنْ تَأْكُلُوا جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا﴾ بە كۆمەلە يا بە تەنیا نان بخۆن ﴿فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا﴾ جا كاتى چوونە
 (ھەر مالىك لە) مالا ن ﴿فَسَلُّوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ﴾ ئەوہ سەلام لە يە كتر بگەن (لەوانەى كەوہەك خوتان وان)
 ﴿فَحَيَّاهُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ بە سەلام كر دىك لە لاىن خواوہ (ھانووہ) ﴿مُبَرَكَهُ طَيْبَةً﴾ سەلامىكى جوان
 وچاك و باك ﴿كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ﴾ ئابەو شىوہ خوا پرونى دە كاتەوہ ﴿لَكُمْ ءَايَاتٍ﴾ ئابە تە كاتى بۆ
 ئىوہ ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بەلكو ژىر تان بخەنە كار و پىر بگەنەوہ ﴿

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بهر استی نیمانداران تنہا نہوانہن ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ کہ بر وایان بہ خواو
 پیغمبر ھمہرہ کہی ھیناوه ﴿وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ﴾ وہ ھمہر کاتیک لہ گدل نہو ﴿بِغَمٍّ مِّمَّهِرٍ﴾ دابن ﴿عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ﴾
 لہ کاریکسی گرنگدا کہ قریان دہ کاتہوہ (وہ ک غدزاو جو مہمہو جہڑن) ﴿لَمَّا يَدْعُبُوا حَتَّىٰ تَسْتَوْدُوهُ﴾ ناپون
 بہ ھیچ لایہ کدا ھتہ تا مؤلہت لہ پیغمبر ھمہر ﴿وہ نہ گرن﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَوْدُونَكَ﴾ ینگومان نہوانہی
 مؤلہت لی وہر دہر گرن ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نہوانہ کہ سانیکن کہ بر وایان ھہ بہ
 بہ خواو پیغمبر ھمہرہ کہی ﴿وَإِذَا أَسْتَدْعَاكَ﴾ جا ھمہر کاتسی نہوانہ داوا ی مؤلہت یان لی کردیت ﴿لِيَقْبِضَ﴾
 شایہز ﴿بُنُوْهُنَّ دِيْ نِش و کاری تابہنی خویان﴾ ﴿فَأَذِّنْ لِّمَنِ شَيْتٌ مِّنْهُمْ﴾ نہوہ ھمہر کامیان خوت
 ویستت مؤلہتی بدہ ﴿وَأَسْتَفِيزْ لَهُمُ اللَّهُ﴾ وہ داوا ی لیووردنیان بۆ بکہ لہ خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُوٌّ رَّحِيمٌ﴾
 بہر استی خوا لیووردہی میہرہ بانہ ﴿لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ﴾ بانگ کردنی پیغمبر ھمہر ﴿وَلَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ﴾
 لہ ناو خوتاندا دامہنن (نابن) ﴿كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا﴾ وہ ک بانگ کردنی خوتان لہ بہ کتری (دہ بیت
 بہر نہوہ بانگ بکرت وہ ک نہی پیغمبر یار رسول اللہ ﴿فَقَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ﴾ بہر استی خوا
 دہزانی و ناگادارہ بہوانہی ﴿يَتَسَلَّلُونَ مِنْكُمْ لِوَاذٍ﴾ لہ نیوہ (بہی مؤلہت) لہ بہ نہای خہلکی ترہوہ
 دہرہ چن بہدزیہوہ ﴿فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ﴾ جا بابترسن نہوانہی ﴿بِحُكْمِ الْغُوتِ عَنْ أَمْرِ﴾ کہ پیچہوہ نہی
 فہرمانسی پیغمبر ھمہر ﴿دہ کمن﴾ ﴿أَنْ تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ﴾ کہ (لہ دونیادا) بہ لاو نا قیکردنہوہ کیان نوروش بیت
 ﴿أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ یا سزایہ کی مسہختیان نوروش بیی (لہ دوا پوردا) ﴿الْأَلَانِ مَعَهُ﴾ پندارنہوہ
 بہر استی تنہا بۆ خواہی ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہوہی کہ لہ ناسمانہ کان و زہویدایہ ﴿فَقَدْ يَعْلَمُ مَا أُنْتَرِ﴾
 عَلَیْہِ ﴿یَنگومان خوا ناگادارہ بہتہ داوی تہو شتانہی ثیوہی لہ سہرن، وہ بہو (کارانہیشی کہ دہیکہن)
 ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُونَ إِلَیْہِ﴾ نہو پوروش کہ دہ گہر پتریشہوہ لای خوا ﴿فَيُنْفِثُهُمْ فِيمَا أُغِیْلُوا﴾ نہو سا ناگاداریان
 دہ کاتہوہ بہو کردہوہ نہی کردوویانہ ﴿وَاللَّهُ يَكِلُ شَیْءًا عَلَیْہِ﴾ وہ خوا بہ ھمہو شتیک ناگادارہ ﴿﴾

سورہ قی ﴿الْقُرْآنِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوا ی بہخشندهی میہرہ بان

﴿بَارَكَ الَّذِي﴾ گہورہو پیروزہ نہو زانہی ﴿نَزَلَ الْقُرْآنَ عَلَیْہِ﴾ کہفورقان (قورقان) ہی بۆ سہر
 بہندہی خوی ناردوتہ خوارہوہ ﴿لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا﴾ تا ترسیتہر بیت بۆ ھمہو جہانیان ﴿وَالَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نہو زانہی کہدہ سہلات و مولکی ناسمانہ کان و زہوی ھی نہوہ
 ﴿وَلَمْ يَخْزَ وَلَی﴾ و ھیچ مندالی بۆ خوی بریارنہ داوہ ﴿وَلَوْ لَمْ يَلَمْ يَلَمْ يَلَمْ يَلَمْ﴾ و کہس ھاوہیشی
 نییہ لہ فہرمانہ وایسی و مولک وداریدا ﴿وَلَمْ يَلَمْ يَلَمْ يَلَمْ يَلَمْ﴾ وہ ھمہو شتیک دروست کردوہ
 ﴿فَقَدْ رَہ تَقْدِيرًا﴾ وہ نہدازہی بۆ دیاری کرد (لہ ھمہو پوویہ کہوہ) بہچاکی ﴿﴾

﴿وَاتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً﴾ پنجگہ لہ خوا چند پیر ستر او بکیان بؤ خویان بر بار داوہ ﴿لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا﴾ کہ هیچ شئیک دروست ناکہن ﴿وَهُمْ يُخْلَقُونَ﴾ بدلکو خوشیان دروست کر اون ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ﴾ دہسہ لاتیان نی بہ بؤ خویان ﴿حَرًّا وَلَا نَفَٰثًا﴾ نہ زیان نہ سوودو قبا زاج (بگہ بہنن) ﴿وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا وَلَا حَيٰوةً وَلَا نُشُورًا﴾ ہدروہا مردن و زیان و زیندو و بوونہ وہی خویان بہ دہس نیہ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نہوانہی کہہی پروا بوون دہیان ووت ﴿إِنْ هٰذَا إِلَّا إِلٰهٌ أَفَرَنٰهُ﴾ بنگومان تہم (قورنانه) هیچ نیہ جگہ لہ درویہ کی گہورہ کہ موحمہد ﷺ ہدی بہ ستوہوہ ﴿وَأَعَانَهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ﴾ وہ کہسانی تر بؤ تہو (ہدلبہستہ) یارمہ تیبان داوہ ﴿فَقَدْ جَاءَهُمْ طُلُوعُ ذُرُورًا﴾ تہوہ بہ راستی نہوانہ ستم و بوہتانبکی گہورہ بیان کردوہ ﴿وَقَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ وہ (بی پروایان) دہیان ووت (تہم قورنانه) بہ سدرہات و داستانی پیشوہ کانه ﴿أَكْثَبَهَا﴾ (موحمہد ﷺ) داوای کردوہ بؤی بنوسن ﴿فَبَقِيَ ثَمَنٌ عَلَيْهِ﴾ تہمجا دہ خوتندریتہوہ بہ سہریدا ﴿بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ بہ بہ بیانیان و نیواراندا ﴿قُلْ أَذَرَهُ الَّذِي﴾ (تہی موحمہد ﷺ) بلی زانی نار دویہ تی بہ خواروہ ﴿يَعْلَمُ الْإِثْرَ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ﴾ کہ ہموو نہیسی ناسمانہ کان و زہوی دہ زانیت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا﴾ بہ راستی تہو (خوا) لیووردہی میہرہ بانہ ﴿وَقَالُوا مَالِ هٰذَا الرَّسُولِ﴾ (بی پروایان) دہیان ووت تہمہ چون بیتغہ مہرینکہ ﴿يَأْكُلُ الطَّعَامَ﴾ خواردن دہ خوات ﴿وَيَتَّبِعِي فِي الْأَسْوَاقِ﴾ وہ بہ بازاردا دہ روات ﴿لَوْلَا أَنْزَلْنَا إِلَيْهِ مَلَكًا﴾ بؤچی فریشستہ یہ کہ نہ تیر راوہ تہ خواروہ بؤ لای ﴿فَيَكُونُ مَعَهُ زَيْلًا﴾ بؤ تہوہی لہ گہ لیدا تر سیتہرین ﴿لَوْلَا تَلَقَّيْنَاهُ كَرًّا﴾ یا گہ نجینہ یہ کی (لہ ناسمانہوہ) بؤ فری بدرایہ ﴿أَوْ كَوْنُ لَّهُ رِجْلًا يَأْكُلُ مِنْهَا﴾ یا باخیکی ببوایہ لینی بخواردا یہ ﴿وَقَالَ الظَّالِمُونَ﴾ وہ ستہمکاران (بی پروایان) دہیان ووت (بہ ایمانداران) ﴿إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مُّشْهُورًا﴾ نیوہ تہنہا شونین پیارنکی جادو و لیکراو کہوونون ﴿أَنْظَرَكُمْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلَ﴾ سہیر کہ چون نمونہی (بوج) بؤ تہو دینتہوہ ﴿فَضَلُّوا﴾ بہو ہویہوہ گو مہرا بوون ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا﴾ نیتہر ناتوانن رنگای حق و راستی بدوزنہوہ ﴿تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ﴾ گہورہ و پیروزہ تہو زانہی تہ گہر بیہوی (لہ دونبادا) ﴿جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذٰلِكَ﴾ چاکتر لہوہ (ی بی پروایان دہ لین) بؤت ساز دہ دات ﴿يَخْتَلِفُ حُجْرِي مِنْ حُجْرَةِ الْأَنْهَارِ﴾ باخاتینک کہ روبرہ کان بہر تر بیاندا دہ روات ﴿وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا﴾ وہ چند کوشکت بؤ فہراہم دیننی ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِآلِسَاعَ﴾ (راست ناکہن وانہ) بدلکو نہوانہ باوہریان بہر وژی دواپی نیہ ﴿وَاتَّخَذُوا لِمَنْ كَذَّبَ بِآلِسَاعَ﴾ وہ نیمہ نامادہ مان کردوہ بؤ کہسی باوہری بہر وژی دواپی نہی ﴿سَعِيرًا﴾ ناگری ہد لگیر ساو ﴿

﴿إِذَا أَنَّهُم مِّن مَّكَانٍ يَّعِيبٍ﴾ کاتنی (ندم ناگرہ) لہ دورہ وہ نہوان دہ بینیت ﴿سَبِّحُوا لِلَّهِ نِجَاطًا وَرَقِيبًا﴾ نہ کہ
ونالہی گہر و بلیسہی دہ بیسن (کہ نیشانہی رِق و قینی زور دہ تی لیان) ﴿وَلَا الْقُرْآنُ يَنفَعُكَ إِنَّا صَيْقِلًا﴾
وہ کاتنی فری دہ درنہ جینگاہہ کسی تہنگ لہ دورہ خدا ﴿مُفَرِّقِينَ﴾ بہ جہوت کراوی دہ ست و قاج
و ملیان لہ کُوت و زنجیر دا (یا لہ شیان بہ کُوت و زنجیر پتکہ و بہ سراوہ) ﴿دَعْوَاهُ أَتَقْبَلُ﴾ لہ ویندا
داوای تیاچوون و مردن دہ کھن ﴿لَٰنَ دَعْوَاهُ الْيَوْمَ يُرْوَدُ أَجْدًا﴾ تہ سرو داوای تہ نیا مردنیک مہ کھن
﴿وَدَعْوَاهُ يُرْوَدُ كَثِيرًا﴾ بہ لکو داوای مردنی زور پکھن ﴿قُلْ أَذَلُّكُمْ حَبِيرًا﴾ بلی ثایا تہ مہ چاکترہ ﴿أَمْرٌ
جَنَّةُ الْجَنَّةِ الَّتِي رُوعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ با تہ و بہ ہشتہ ہہ میشہ بیہی کہ بہ لین دراوہ بہ پاریز کاران و لہ خوا ترسان
﴿كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءً وَصِيرًا﴾ کہ پاداشت و سہر تہ نجام و نا کامیانیہ ﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ﴾ لہ و (بہ ہشتہ)
دا ہر چیان بوی ہدیہ ﴿كَثِيرًا﴾ بہ ہہ میشہ بی و بی برانہ وہ ﴿كَانَ عَلَى رَبِّكَ وَعْدًا مُّسْتَوْلاً﴾ تہ وہ
بہ لیتیکہ لہ لایہن پەر و ہر دگار تہ وہ تہ و لی بہ ہر سیارہ ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ الشُّرُورُ﴾ وہ لہ و پورہ دا خوا تہ و
(بت بہرست) انہ کُودہ کاتہ وہ ﴿وَمَا يُعِيدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ گہن تہ و بہرستراوانہی کہ بہرسترونیان
جگہ لہ خوا ﴿قِيُولُ أَنتُمْ﴾ تہ مچا خوا (بہ بہرستراوہ کان) دہ لی ثایا تئوہ ﴿أَسْأَلُكُمْ عِبَادِي عَنْ آلِهَةٍ﴾
تہ و بہندانہی متان گوہر کرد ﴿أَمْرُهُمْ مَّا أَتَى السَّبِيلَ﴾ یا خویان رینگای (راستیان) و نہ کرد و گوہر ابوون
﴿قَالُوا سُبْحَانَكَ﴾ (بہرستراوہ کان) دہ لین پاک و بینگہ ردی بُو تو ﴿مَا كَانَ يَدْعَىٰ لِلآلِهَةِ﴾ بُو نیمہ شایستہ
نہ بوہ ﴿أَن تَخْجِدَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أُولِيَاءٍ﴾ کہ بینگہ لہ تو بہرستراوینک بُو خومان دا بنین ﴿وَلَيْكِن مَّتَّعْتَهُمْ
وَأَبَاءَهُمْ﴾ بہ لام ناز و نیمہ تہ دا بہ تہوان و باو و باہیرانیان ﴿حَتَّىٰ نَسُوا اللَّهَ فَنَسُوا﴾ ہدنا (وایسان
لنیہات) یادی تویمان لہ بیر چوہ ﴿وَكَاوُوا قَوْمًا يُؤْكِرُونَ﴾ وہ تہوانہ کُومہ لیکنی تیاچووی بی خیر بوون ﴿فَقَدْ
كَذَّبُواكُمْ بِمِثْلِ قَوْلِكُمْ﴾ (خوا بہ بت بہرستہ کان دہ لی) جا بینگومان بہرستراوہ کانتان تئوہ یان
بہ درق خستہ وہ لہ و قسانہی کہ دہ تان کرد ﴿فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا نَصْرًا﴾ تہ مچا نہ دہ توانن (سزای
خوا) لہ خوتان لادہن نہ دہ توانن یار مہ تی (خوا) بہ دہس بینن ﴿وَمَنْ يَظْلِمِ مَسْكُوفًا﴾ وہ ہہر کہس
لہ تئوہ ستہم بکات (ہاوہل بُو خوا داہنی) ﴿يُدْفَعُ عَذَابًا كَثِيرًا﴾ سزایہ کی گہورہی بی دہ چہرین ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾ نیمہ پیش تو ہہر کام لہ پیغہ مہر انمان نارد بیت ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
الطَّلَامَ﴾ بینگومان تہوان خوار دنیان خوار دوہ ﴿وَيَسْتَلُوفُونَ فِي الْأَسْوَاقِ﴾ و بہ بازار دا رُوشستوون
﴿وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ لِبَعْضٍ فِتْنَةً﴾ وہ نیمہ ہہندیک لہ تئوہ مان کردہ ہوی تاقیکردنہ وہی ہہندیکی
ترتان ﴿أَفَصِيرُوتُ﴾ ثایا خُودہ گرن ﴿وَكَاوَا رَبُّكَ يَصِيرًا﴾ وہ پەر و ہر دگارت بینایہ (بہ ہہ مور
شیتیک) ﴿

﴿وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا﴾ وه نه‌وانه‌ی که به‌هیوای دیداری نیمه‌نسن (له‌پوژئی دوابی دا) ده‌لین
 ﴿لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابُ﴾ نه‌وه بؤ فرشته نائیردریته خواره‌وه بؤ سه‌رمان ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ یاخود
 په‌روه‌ردگارمان نابین ﴿لَقَدْ أَسْتَكْبَرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نه‌وانه له‌ده‌رونی خویاندا
 خویان به‌گه‌وره ده‌زانی ﴿وَعَتَوْهُنَّ عُنُوقًا كَعِبْرًا﴾ وه سه‌رکه‌شیه‌کی گه‌وره‌یان کرد. ﴿يَوْمَ يَرَوْنَ الْكَوَكِبَ﴾
 نه‌وره‌وژهی فرشته‌کان ده‌بین (کاتی مردن یا قیامت) ﴿لَا يَشْعُرُونَ يَوْمَئِذٍ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له‌و پوژدها هیچ
 مزده‌به‌ك بؤ تاوانباران نی به ﴿وَيَقُولُونَ حَبْرَاءَ مَا نَحْنُ حَقِيقَةٌ﴾ وه ده‌لین (به‌نامان بدهن) به‌په‌نادانی پاریزراو ﴿وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّاسِ إِذْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ هاتین هه‌ر کرده‌وه به‌کیانکرد بوو ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ نَسِئًا﴾ هه‌موو بسمان وه کو
 توزی پرش ویلاولنی کرد ﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ﴾ به‌هه‌شتی به‌کان له‌و پوژدها ﴿حَبْرًا مُّشْتَقَرًّا﴾
 له‌چاکترین جینگادان ﴿وَأَحْسَنُ مَقِيلًا﴾ وه له‌باشترین شوینی حه‌سانه‌وه (ی نیوه‌پروان) دان ﴿وَيَوْمَ
 تَشَقَّقُ السَّمَاءُ وَالْغُيُومُ﴾ وه پوژئی ئاسمان له‌ت ده‌بی له‌گه‌ل هه‌ورنکی سبی (هه‌موو ئاسمان ده‌گریته‌وه)
 ﴿وَيُرْزَلُ عَلَيْكَ التَّوِيلَ﴾ وه فرشته‌کان ده‌نیردریته خواره‌وه کومه‌ل کومه‌ل. ﴿الَّذِينَ يَوْمِئِذٍ لَّنُقَى
 إِلَىٰ رَحْمَتٍ﴾ له‌و پوژدها فه‌رمانه‌وه‌ایه‌تی نه‌نها بؤ خوای میهره‌بانه ﴿وَكُنَّا بِمَا عَمِلْتُمْ غَافِلِينَ﴾ نه‌وه
 پوژده‌وژنکی زور سه‌خته له‌سه‌ر بئ باوه‌پان ﴿وَيَوْمَ يَعْصِي الْأَمْرُ الْغَلِيظَ﴾ وه پوژنکه که‌سته‌مکار
 قه‌پ ده‌کات به‌هه‌ر دوو ده‌ستی خویدا ﴿يَقُولُ بَلِّغْ﴾ و ده‌لی خوزگه ﴿أَتَخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾
 له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ردا رینگای راستم بگرتابه‌ته‌به‌ر ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نای نیاچوون بؤ من ﴿أَتَتَّبِعُ لِمَا يُحَدِّثُ فَلَا يُخَالِفُ
 بِمَا يَأْمُرُكَ﴾ خوزگه فلان که‌سم نه‌کردایه به‌هاوه‌ل و خۆشه‌ویستی خۆم. ﴿لَقَدْ أَضَلَّتْ عَنَّا الذِّكْرَ﴾
 به‌راستی نه‌وه (که‌سه‌ی کردم به‌هاوه‌ل) منی له‌قورئان وینل کرد ﴿بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي﴾ دوا نه‌وه‌ی قورئانم بئ
 گه‌بشت (و باوه‌پم بئ هینا) ﴿وَكُنَّا الشَّيْطَانِ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا﴾ وه شه‌پتان هه‌میشه‌بشت تیکه‌رو بشت
 به‌رده‌ره بؤ ناده‌میزاد ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يُذَبِّحُ﴾ وه پیغه‌مبه‌ر ﴿وَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَدْعُونَ﴾ ووتی نه‌ی په‌روه‌ردگارم ﴿إِنْ قَوَّيْ
 بِه‌راستی قه‌ومه‌که‌م (قوره‌بش) ﴿أَتَخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ نه‌م قورئانه‌یان واز لیته‌پتاوه‌و گویی بئ
 ناده‌ن ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ ثَابِتًا وَجُورًا﴾ (موحه‌مه‌د ﷺ) که‌ده‌زایه‌تی تو ده‌گری (دامان
 ناوه بؤ هه‌موو پیغه‌مبه‌رئک ﴿عَذَابُ الْغَافِلِينَ﴾ دوزمنئک له‌تاوانباران ﴿وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا وَنَصِيرًا﴾
 به‌سه‌ په‌روه‌ردگارت پرتهموونی که‌رو یارمنی ده‌رت بئ ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بئ پروا
 بوون ده‌یان ووت ﴿لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْكَ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً﴾ بؤچی (موحه‌مه‌د ﷺ) هه‌موو قورئانی به‌یه‌ك
 جار بؤ دانه‌به‌زئتراوه ﴿كَذَلِكَ﴾ ثابه‌و جؤره (دامان به‌زاندوه‌وه) ﴿يُنْفِثُ بِهِ فُؤَادَكَ﴾ بؤ نه‌وه‌ی دلی تو
 (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) به‌و قورئانه‌ دامه‌زراو به‌هیز بکه‌پن ﴿وَرَزَّلْنَا مُزِيلًا﴾ وه (به‌و بؤ ته‌به‌وه)
 ثابه‌تانی خۆم بؤ ناردن به‌ره‌به‌ره ﴿

﴿وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ﴾ هدر نموند و مسمه لیکت بقیتن (له په خنده و پښتیاره نابہ جیکانیان) ﴿إِلَّا جُنُودَ
 بِالْحَقِّ وَالْحَسَنَ تَقْصِيرًا﴾ نیمه وه لآمه که یمان بقو هیتاوه به راستی و جواترین پروون کردنوه ﴿وَالَّذِينَ
 يُخَسِّرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ﴾ نهو که سانه‌ی که به سهر پروخسار یاندا ده برتن (پراده کیشترین)
 بقو دوزخ ﴿أُولَٰئِكَ شَرٌّ مَّكَانًا﴾ نهوانه خرابترین جیگایان بقو هدیه ﴿وَأَضَلُّ سَبِيلًا﴾ وه پښگاشیان وون
 کردوه (گومرا ترن) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به راستی ته ورا تمان دا به موسا
 ﴿وَجَعَلْنَا مَعَهُ آخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا﴾ وه هاروونی برایش یمان کرده یاریده ده ری ﴿فَقُلْنَا أَهْبَا
 ثُمَّ جَا وَتَمَان هَر دُو و کتان برقون ﴿إِلَى الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِنَا﴾ بقو سهر نهو گه له‌ی که باوهریان
 به نابہ ته کانی نیمه نی به وه درقوی دوزانن ﴿فَدَمَّرْنَاهُمْ تَدْمِيرًا﴾ نهوسا لهناومان بردن به لهناو بردنکی
 زور خراب ﴿وَقَوْمُ نُوحٍ إِذْ أَكْذَبُوا رُسُلَ﴾ گه‌لی نووحیش کانی پتغه به رانیان به درقزانی
 ﴿أَعْرَضْنَا﴾ (لهناوی لافاودا) نوقیمان کردن ﴿وَجَعَلْنَا لُوطَ النَّاسِ آيَةً﴾ وه کردنمانن به په ندو عبیره ت بقو
 خه‌لک ﴿وَأَنشَأْنَا لِقُلُوبِهِمْ﴾ وه ناماده مان کردوه بقو سته مکاران ﴿عَذَابًا أَلِيمًا﴾ سزای سه سخت ﴿وَعَادًا
 وَنَعْمًا وَنَعْمًا وَأَوْصَحَبَ الرِّسْلِ﴾ و گه‌لی عادر سه موود و خاوه‌نی چال و بیره کان ﴿وَنُفِرُوا بَيْنَ ذَلِكَ كَيْبَرًا﴾
 وه زور گه‌لی تر که له نیتوانیان دا بوون (لهناومان بردن) ﴿وَكُلًّا نَحْنُ مُخْلِطُونَ﴾ وه بقو هدموویان
 چه ندین نموندنمان هیتا به وه (به لآم بیریان نه کرده وه) ﴿وَكُلًّا نَحْنُ مُخْلِطُونَ﴾ وه هدموویانمان لهناو برد
 به لهناو بردنکی خراب ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا آلَ فِرْعَوْنَ﴾ سویند به خوا به راستی نهوان (قور بهیش) تیبه پروون
 به نهو شماره‌دا (سه دوم) ﴿إِلَّا أَنْ مَطَرَتْ مَطَرُ السَّيِّئِ﴾ که بارانی شهر (به ردی) به سهر دا بار تر ابو و ﴿أَفَلَا
 يَكُونُوا يَرَوْفَةً﴾ نابا نهوان نهو (شماره به رد باران کراوه) بیان نه بینوه ﴿بَلْ كَانُوا لَا يَتَنَبَّهُونَ شُورًا﴾
 (وانی به بینوویانه) به لکو نهوان به ته‌مای زیندو و بوونه وه نین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا﴾ وه (ته‌ی موحه ممد
 ﴿كَانُوا يَنْبَغُونَ﴾ بیدارن (بیدارن) به س گالنت پی ده کهن ﴿أَفَلَا يَدْعُونَ إِلَهُاتَهُمْ﴾ کانی سزای (خوا) ده بین
 و (ده لنین) نانه به به خوانار دویه تی به پتغه به مر ﴿إِنْ كُنَّا لَنُضِلُّنَّ عَنْ آلِهَتِنَا﴾ (وه ده لنین) نزیک
 بوو له به رستراوه کانمان لآمان بدات ﴿قُلْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ نه گهر له سهر (به رستنی) بیان خوگر
 نه بووینایه ﴿وَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾ له داهاتوودا دوزانن ﴿حِينَ يَرْجُونَ الْعَذَابَ﴾ کانی سزای (خوا) ده بین
 ﴿مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ کنی (گومرا نه) پښگای وون کردوه ﴿أَرَأَيْتَ﴾ نابا دیت ﴿مَنْ أَخَذَ إِلَهُهُ هَوًى﴾
 نهو که سه‌ی ههواو نار هزووی خوی کردو ته به رستراوی خوی ﴿أَفَأَنْتَ﴾ نابا تو ﴿تَكُونُ عَلَيْهِ سَكِينًا﴾
 نه بیته بار نیزه بقو نهو (که شوینی نار هزووی نه که ویت) ؟ ﴿﴾

﴿أَمْ حَسِبْتَ﴾ ئايا ۋا دەزانى ﴿أَنْ أَكْثَرُهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَتَّقُونَ﴾ زۆربەى ئەوانە دەيىستىن يا ئېندە گەن
 ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ﴾ ئەوانە ھەر ۋەك ئازەلەن ﴿بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ بەلگە ئەوان گومرا تىرىشەن ﴿۱۵﴾
 ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ﴾ ئايا ئايىنى پەرۋەردىگارت ﴿كَيْفَ مَدَّ الظِّلَّ﴾ چۈن سىيەرى دىرئز كىر دۈتەۋە (لەبانگى
 بەيانانە ۋا خۇر ھەلاتىن) ﴿زُوشَاةً لَّجَعَلَهُ سَاكِنًا﴾ ئەگەر بىۋىستايە پاي دە گىرت بەۋەستايى
 (سىيەرە كە بەردەۋام دەۋو) ﴿فَجَعَلْنَا الشَّمْسُ﴾ لەپاشان خۇرمان كىردە ﴿عَلَيْهِ ذِيلاً﴾ بەلگە لەسەر
 ئەو (سىيەرە چۈنكە ئەگەر خۇر نەبىت سىيەر نانا سىرىت) ﴿۱۶﴾ ﴿فَنُفِضْنَا الْيَمَّ﴾ پاشان ئەو سىيەرە
 بۇلاى خۇمان دەبەينەۋە ﴿فَيَضْأَيْسِرًا﴾ بەشپەينى ۋ كەمە كەمە ئايىھىلەن ﴿۱۷﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ ئەو (خۇا)
 زاتىكە ﴿جَعَلَ لَكُمُ الْيَمَّ لِيَسِيرَ﴾ كەشەۋى بۇ كىردون بەدەۋشەر (بۇشاك) ﴿وَالنَّوْمَ سُبَاتًا﴾ ۋە خەۋتىنى
 بۇ كىردون بەھۋى مەت بىۋون ﴿وَجَعَلَ النَّهَارَ نَشُورًا﴾ ۋە بۇزى بۇ ھەستەن (لەخەۋ بۇ كارو پىسقى
 پەيدا كىردن) دانائە ﴿۱۸﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ ۋە ئەو (خۇا) زاتىكە ﴿أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ باكان دەنئىرى ﴿بِأَسْرَابٍ مِّنْ
 بَدَنٍ رَّحْمَةٍ﴾ بەمۇدەدەر پىش پەھمەتى خۇى (باران بارىن) ﴿وَالرَّيْثَانِ السَّمَاءَ﴾ ۋە لەئاسمانەۋە
 باراندومانە ﴿مَاءً ظَهُورًا﴾ ئاۋىكى پاكۇكەر (پاك ۋ خاۋىن) ﴿۱۹﴾ ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ بَلَدَةً قَدِيمًا﴾ تازەۋى
 مردوۋى پى دەۋۇتەينەۋە ﴿وَنُفِثْنَا رِمَاحَهُنَّ﴾ ۋە ئاۋى دەدەن بەۋ (بارانە) لەۋانەى دروستمان
 كىردوۋن ﴿أَلَمْ نَأْتِ بِكُفْرًا﴾ ئازەل ۋ خەلكانىكى زۇر ﴿۲۰﴾ ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِيهِ لَكُم مِّنْ ذُنُوبِكُمْ مَّا تَدْرِكُونَ﴾ سۈيىند بەخۇا
 بەپراستى نىمە بەچەند جۇر ئەم (ئىشائە) مان گۇپى لەنىۋا ئىبائدا ﴿لِيَذْكُرُوا﴾ تا بىرىكەنەۋە ﴿فَأَنبَأَ
 أَكْثَرَ النَّاسِ إِلَّا كُفْرًا﴾ بەلام زۆربەى خەلەك جگەلە سەلەپى (پى باۋەرى) ھىچچان ئاۋىت
 ﴿۲۱﴾ ﴿وَلَوْ شَاءَ لَنَبْعَثُنَّ﴾ ئەگەر بىمان ۋىستايە بىنگومان دەمان ئازد ﴿فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَّذِيرًا﴾ لەھەمور
 شارو شارۋچكەيە كدا ترسىتەرىك ﴿۲۲﴾ ﴿فَلَا طُغْيَانٌ لَّكُم فِيهِ﴾ كەۋاتە تۇ بەگۈنى بىباۋەران مەكە
 ﴿وَيَجْهَدُ لَهُمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ بە (بەلگە كانى) ئەم قورئانە بەر بەرە كانى يەكى گەۋرەيان لەگەلدا بەكە
 ﴿۲۳﴾ ﴿وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ﴾ ئەو (خۇا) زاتىكە دوو دەريا (ئاۋ) ى بەرەلا كىردوۋە لەپان يەكدا ﴿هَذَا
 عَذَابٌ مُّزْتَنٌ﴾ ئەمەيان شىرىن ۋ سازگارە (ئاۋى پۇبارو كانىاۋە) ﴿وَهَذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ﴾ ئەۋى تىريان زۇر
 سۈيۈرۈ ئال ۋ تفتە (ئاۋى دەرياكانە) ﴿وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْخًا﴾ ۋە لەنىۋان ئەو دوو (ئاۋ) ەدا بەر بەستىكى
 دانائە ﴿وَيَجْعَلُ الْوَقْرَ حُجْرًا﴾ ۋ بەرگىرى كەرىكى ئەستور (ئائەۋ دوو ئاۋە تىكەل بەيەك نەبىن) ﴿۲۴﴾
 ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا﴾ ئەو (خۇا) زاتىكە لەئاۋ (ى مەرۋف) ئادەمىزادى دروست كىردوۋە ﴿فَجَعَلَهُ
 نَسَبًا وَصِهْرًا﴾ ئەمجا ئەو (ئاۋە) ى كىردۈتە ھۋى پەچەلەك (پىشت كە بەرىنگەى نىزىنە دەگەن بەمەرۋف
 ۋەك كوپ) ۋ خىزم (كە بەرىنگەى ئافرەت دەگەنەۋە بەمەرۋف ۋەك كچە زاۋ خوشكەزا) ﴿وَكُنَّا زُنُورًا
 قَدِيرًا﴾ ۋە پەرۋەردىگارت ھەمىشە بە دەسەلات ۋ توانايە ﴿۲۵﴾ ﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا﴾ ئەۋانە جگە لەخۇا
 شتاتىك دەپەرستىن ﴿لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ﴾ كە نەسۋود نەزىبان بەۋان ناگەبەنن ﴿وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَى رَبِّهِ
 ظَهِيرًا﴾ ۋە پى پروايان بەردەۋام دۇى پەرۋەردىگارىان پىشتىۋانى يەكتىرىن (بۇ ئاۋان ۋ خىراپە) ﴿۲۶﴾

﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نیمه تومان نه‌نهار بؤ نه‌وه ناردووه ﴿الْأُمِّيَّاتِ وَتَنبِيْهَا﴾ که سؤزده ده‌رو ترسیته‌ری بی
 ﴿قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی من لدسه‌ر گه‌بانندی نیسلام هیچ
 کری و پاداشتیک له‌نیوه داوا ناکهم ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا﴾ به‌لام هدر که‌س ویستی
 ریگه‌ی به‌روردگاری بگری (با بگری) ﴿وَوَكَّلْ عَلَىٰ الْخَمْرِ﴾ پشت بیهسته به‌(خوای) زیندوو
 ﴿إِلَّيْهِ لَا تَمُوتُ﴾ که‌زاتیکه هدرگیز نامریت ﴿وَسَيُخْرِجُكُمُوهُمْ﴾ نه‌سییحات بکه به‌ستایشی
 شهو ﴿وَصَلَّىٰ بِهِمْ بِلُؤْلُؤٍ عَبَّادٍ وَخَبِيرًا﴾ به‌سه (بؤ تئ) که‌خوا ناگاداره به‌گونا‌ه‌ی به‌نده‌کانی ﴿وَالَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نه‌و (خوایه‌ی) که‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردووه ﴿وَمَا بَيْنَهُمَا﴾
 وه‌نه‌وه‌ش له‌نیوانیان دایه ﴿فِي بَيْتَةِ إِبْرَاهِيمَ﴾ له‌شه‌ش رؤزدا ﴿ثُمَّ أَسْمَوْنِي عَلَى الْغَرْثِ﴾ له‌پاشانیش به‌رز
 بو‌یه‌وه بؤ سه‌ر عه‌رش و قدراری گرت (باوه‌رمان پنبه‌تی به‌ی نه‌وه‌ی شنبه‌که‌ی بزاتین) ﴿الْزَيْتُونِ﴾
 قسقل به‌خبریا ﴿ثُمَّ خَوَّاهُ مِثْرَبَانَهُ﴾ که‌واته پرسیار له‌زاتی بکه که‌به‌ه‌موو شت زانو ناگایه ﴿وَالَّذِي قَبِلَ لَهُمُ﴾ وه‌کاتی به‌وان بو‌تری ﴿أَسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ﴾ سوژده بیدن بؤ خوای میهره‌بان ﴿قَالُوا﴾
 ﴿وَمَا الرَّحْمَنُ﴾ ده‌لین ره‌حمان کبیه (نیمه نایناسین) ﴿أَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا﴾ نابا سوژده به‌یدن بؤ نه‌و (زانه‌ی)
 که‌تو فهر ماتمان پی ده‌ده‌یت ﴿وَرَادَّاهُمْ نُنُورًا﴾ وه‌(به‌م داوای سوژده بردنه) دور که‌وته‌وه‌یان (له‌رنگای
 راست) زیاتر ده‌بیت ﴿بَكَرًا لِلَّهِ﴾ باك وینگه‌رد و پیروزه‌نه‌و (خوایه‌ی) ﴿جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا﴾ که
 له‌ناسماندا چه‌ند خولگه (بورج‌ی) دروست کردووه ﴿وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا﴾ و دایناوه له‌ناسماندا خورینکی
 پر شنگدار ﴿وَقَرَّأْنَهُمْ نُورًا﴾ و مانگینکی رووناك که‌ره‌وه (بؤزه‌وی) ﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ وه‌نه‌و (خوایه‌ی) زاتیکه
 ﴿جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً﴾ که‌شه‌وو رؤزی له‌جیتی به‌کسر داناو (به‌دوای به‌کتر دین و شوینی
 به‌کتر ده‌گر نه‌وه) ﴿لَئِنْ أَرَادَ أَنْ يَنْزِلَ﴾ بؤ نه‌و که‌سه‌ی به‌وی بیریکانه‌وه (له‌دروسکراوه‌کانی خوا)
 ﴿أَرَادَ سُكُورًا﴾ یا به‌وی شوکرانه بؤتری خوا بکات ﴿وَعَبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ﴾ به‌نده تایبه‌تی به‌کانی
 خوای میهره‌بان که‌سانیکن ﴿يَتَشَوَّنَ عَلَى الْأَرْضِ هَرُونَ﴾ به‌یقارو نه‌رمی ده‌رؤن به‌سه‌ر زه‌وی دا (بی
 لوت به‌رزی و که‌شخه‌و فیز کردن) ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادُكُمْ عَنْ سَمْعِهِ﴾ وه‌کاتی نه‌زان و نه‌غامه‌کان (به‌ووته‌ی
 ناشیرن) له‌گه‌لیان بدوین ﴿قَالَ أَسْلَمْتُ﴾ ووته‌به‌ک ده‌لین بیان گونه‌نه‌بیت ﴿وَالَّذِينَ يَبْسُوتُ رَبُّهُمْ﴾
 وه‌که‌سانیکن له‌شه‌ودا بؤ به‌روردگاریان ﴿سُجَّدًا وَقِيَمًا﴾ سوژده به‌رن و شه‌و نویژ ده‌که‌ن ﴿وَالَّذِينَ﴾
 ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا﴾ وه‌که‌سانیکن که‌ده‌لین نه‌ی به‌روردگارسان ﴿أَضْرِقْ عُتَابَ جَهَنَّمَ﴾
 سزای دؤزه‌خمان لی لاده ﴿إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا﴾ به‌راستی سزای شه‌و (دؤزه‌خه) لانه‌چووی
 به‌رده‌وامه ﴿إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ به‌راستی دؤزه‌خ جینگه‌و شوین مانه‌وه‌یه‌کی زور خرابه
 ﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَفْقُوا﴾ وه‌که‌سانیکن کاتی مال و سامان خه‌رج ده‌که‌ن (بؤ خو‌یان و خیزانیان)
 ﴿لَمْ يَسْرِعُوا وَكَيْفَ تَرَوْا﴾ نه‌زیا‌ده‌ی و نه‌ره‌زیلی و ده‌ست نوقاوی (تیدا) ناکه‌ن ﴿وَكَيْفَ تَبْتَغُوا﴾ (به‌لکو) مام ناوه‌ندی به‌لوتوانه‌دا

﴿وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ﴾ و ه كه سانينكن كه له گهل خوا دا نا په رستن ﴿إِلَهُاءَ آخَرَ﴾ هيچ په رستر او يكي تر ﴿وَلَا يَقْنُتُوا﴾ و نا كوژن ﴿النَّفْسَ الَّتِي حَزَمَ اللَّهُ﴾ هيچ كه سني كه خوا كوشتني نه وي ياساغ (حرام) كړد و وه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ به هق و په وانه يي ﴿وَلَا يَزْنُونَ﴾ و ه زينا و داوین پيسي ناكهن ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ و ه هه ر كه س نه و تا و انا نه بكات (كه باسكران) ﴿يَتْلُقْ أَثَمًا﴾ تووشی توله كه ي ديت ﴿يُضَعَفْ لَهُ الْعَذَابُ﴾ سزای بؤ چند باره ده كړي ته وه ﴿يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له پوژي قيامه ندا ﴿وَيَحْلُلْ فِيهِ مَثَقًا﴾ و ه يي پرانه و ه به يي ريز و ريسوايي له دوزخ داده ميتي ته وه ﴿إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ﴾ بيجگه له كه سني ته و به يي كړد يي و با و ه پي هيتايي ﴿وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا﴾ كار و كړد و ه يي چاكيشي كړد ييت ﴿فَأُولَٰئِكَ﴾ نا نه وانه ﴿يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾ خوا خراپه و نا وانه كانيان ده گور ييت به چاكه ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ و ه خوا هه ميشه ليس و ورده يي به به زه يي به ﴿وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا﴾ و ه هه ر كه س ته و به يي كړد و كړد و ه يي چاكی كړد ﴿قَالَ يُتْرُكُ إِلَى اللَّهِ﴾ نه و به راستي نه و كه سه ده گه پري ته وه بؤ لای خوا ﴿مَتَابًا﴾ به گه پرانه و ه يي كي ته و او ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ﴾ و ه (په نده كاني خوا) كه سانينكن كه شايه تي در و نادهن ﴿وَلَا مَرْوَا لِلْغُرِّ﴾ و كاتي تي پر بن به لای شتي يي مسوودا (نه نجام يدريت له لايه نه فامانه وه) ﴿مَرْوَا كَرَامًا﴾ تي پر ده كهن به ريزه وه (پسي گویندانه نه فامان) ﴿وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا﴾ و ه كه سانينكن كاتي ناموز گاري بكرين ﴿بِكَلِمَةٍ رَّحِمَةٍ﴾ به ثابته كاتي په ر و ه رد گاريان ﴿لَرَّ يَحْزُرُوا أَعْيَاهَا﴾ ناكه ون به سه ر ياندا ﴿صَبًا وَعَمِيًّا﴾ به كه پي و كوئري ﴿وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا﴾ و ه كه سانينكن كه ده لين نه يي په ر و ه رد گار مان به خسه پيمان ﴿مِنْ أَرْوَحِنَا وَدُرِّيَّتِنَا﴾ له هاو سه ران و نه و ه كانمان (مندا له كانمان) ﴿قُرَّةَ أَعْيُنٍ﴾ نه و ه يي چاواني پسي گهش يي هوی دلخوشي ييت ﴿وَأَجْعَلْ لِمُسْتَقِيمٍ إِمَامًا﴾ و ه بمانكه به پيشه وای باريز كاران و له خوا ترسان ﴿أُولَٰئِكَ﴾ نه وانه (كه نه و سيمه تانه يان تيايه) ﴿يُحْزَرُونَ الْعَرْصَةَ بِمَاصِرِهَا﴾ پاداشت ده در ته وه به پله و كوشكي به رز له به هه شندا به هوی ئارام گرنيان ﴿وَيُلْقُونَ فِيهَا كِجَّةً وَرِسَالًا﴾ و ه له و شوينه دا سلاويان لي ده كړي (له لايه نه فريشته كانه وه زور به گهر مي) ﴿حَلِيدِينَ فِيهَا﴾ يي پرانه و ه تيايدا ده ميتنه وه ﴿حَسَنَاتٍ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا﴾ چهن جيگا و شوين و مانه و ه يي كي جوان و خوشه ﴿قُلْ مَا يَعْبَثُوا بِكُمْ رَبِّي﴾ (نه يي موحه مده ﷻ) بلي خه لكينه په ر و ه رد گار گوشتان يي نادات و هيچ بابه خيكتان ني به لای ﴿قُلْ لَا دُعَاءَ لَكُمْ﴾ نه گهر دوعا و نزانان نه يي (له كاتي نهنگي و نا په حه تيدا) ﴿فَقَدْ كَذَّبْتُمْ﴾ كه چي (زور به تان) تابيني خوانتان به در و ده زاني (پرو اتان نه هيتا) ﴿فَسَوْفَ يَكُونُ لِزِمَامًا﴾ جاد لنيان توله كه يي به خه تان ده گري و ليتان جيا نايته وه ﴿

﴿قَالَ قُلْتُمْ﴾ (موسا) ووتی تہو کارہم کرد (تہو پیاوہم کوشت) ﴿إِذَا وَأَمِنَ الضَّالِّينَ﴾ کاتی کہ من
 لہ ریزی نہ زاناندا ہوم ﴿فَقَرَّرْتُ مِنْكُمْ﴾ تہمجا رام کردو ہلہاتم لہ نیوہ ﴿لَمَّا خِفَّكُمْ﴾ کاتیک
 تر سام لیٹان (تولہم لی بسہ نن) ﴿فَوَقَّبَ لِي الْهُكْمَ﴾ تہوسا ہرورہد گارم حیکمہ تی (ہیغہ مہریدہ تی)
 ہی بہ خشیم ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الرُّسُلِ﴾ منی خستہ ریزی ہیغہ مہراندہوہ (کردمی بہ ہیغہ مہر) ﴿وَفَلَّكَ
 يَغْمَةً تَشْمُتُ﴾ وہ تہو (ہہ خیسو کردنہ) کہ تہو دہیکہ پست بہ منہت بہ سہر مہوہ ﴿أَنْ عَدَّتْ رَبِّي اسْرِدَيلَ﴾
 بہ ہوی تہوہوہ ہووہ کہ تہو تہوہی ٹیسرا ئیلٹ کر دیوہہ کویلہ و ژیردہستہی خوت (لہ ترسا دایکی
 موسا موسای بہ خیو نہ کرد) ﴿قَالَ رَءُوفٌ الرَّحِيمِ﴾ (تہمجا) فیرعہون ووتی ہرورہد گاری
 جیہانیان کی یہ ﴿قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی ہرورہد گاری ٹاسمانہ کان
 وزہوی و ہرچی لہ نیوانیان دایہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ﴾ تہ گہر نیوہ دلنیان ﴿قَالَ لَنْ حَوْلَهُ﴾ (فیرعہون)
 ووتی بہوانہی بہدہوری دا ہون (لہ شوینکہ و توانی) ﴿أَلَا تَسْمَعُونَ﴾ ٹایا گویتان لینیہ (چی دہلی)
 ﴿قَالَ رَبُّكُمْ رَبُّ الْاَوَّلِينَ﴾ (موسا) ووتی ہرورہد گاری نیوہ ہرورہد گاری باوک و باہیرہ
 پیتشوہ کانتانہ ﴿قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ﴾ (فیرعہون) ووتی بہراستی تہو ہیغہ مہرہ
 کہ تیرراوہ بؤ نیوہ ﴿لَتَجِئُنَّ﴾ شبہہ ﴿قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ (موسا) ووتی
 ہرورہد گاری رورہلات و رورٹاویہو تہوہی لہ نیوانیادایہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تہ گہر نیوہ بیرکہنہوہ
 و ژیرین ﴿قَالَ لَئِنْ أَخَذْتُ بِالْعَدِيِّ﴾ (فیرعہون) ووتی مسویندہی تہ گہر ہرسترای نر جگہ لہ من
 دابنیست ﴿لَأَجْعَلَكَ مِنَ السَّجُودِينَ﴾ بنگومان دہتخہمہ ریزی ہندکر اوہ کانہوہوہ زیندانیت دہ کہم ﴿قَالَ
 أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ﴾ (موسا) ووتی ٹایا ہر زیندانیم دہ کہیت تہ گہر شتیکی (موجہیزہ کی)
 رپون و ناشکرات بؤ یتیم (کہراستہ ہیغہ مہرم) ﴿قَالَ فَأَيْنَ يَكُونُ﴾ (فیرعہون) ووتی دہی تہو شتہ
 بیتہ (ہیوینہ) ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ تہ گہر تہو لہراست گویانی ﴿قَالَ لَقَدْ عَلِمْتُمْ﴾ تہمجا
 موسا گزچانہ کی فریڈا ﴿فَإِذَا هِيَ تُعَيَّنُ﴾ دہست بہ جی ہووہ تہوہیہ کی دیار و ناشکرا
 ﴿وَنَزَّاعَتُكَ﴾ وہ دہستی دہرہٹا (لہسن بالیدا) ﴿فَإِذَا هِيَ بِفَصَاةِ الْفَلْطَرِينَ﴾ یہ کسہر دہستی سہی
 و ہرشنگدار ہووہ بؤ بینہران ﴿قَالَ لِمَ لَا تَقُولُ﴾ (فیرعہون) ووتی ہووہ پیاوہ گہورانہی لہدہورہی
 ہوون ﴿إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلِيمٌ﴾ بنگومان تہمہ جادوو گہرینکی زور زانیہ ﴿يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ﴾
 دہسہوی دہرٹان سکات ﴿مِنْ أَرْضِكُمْ بِسَحَرِهِ﴾ لہوولات و خاکسی خوتان بہ جادووہ کہی ﴿فَإِذَا
 تَأْمُرُونَ﴾ جافہرمانی چی دہدہن (لہدڑی بیکہم) ﴿قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ﴾ ووتیان جاری موسا و ہراکہی وازی
 لی بیتہ (دوایانخہ) ﴿وَأَمَّا فِي الْمَدَائِنِ خَيْرِينَ﴾ سہربازہ کانت کویکہرہوہ و بیانیرہ بؤ ہمہوہ شمارہ کان ﴿قَالَ
 يَا لَوْلَا بَيْتُكَ سَخِرَ عَلِيمٌ﴾ تاہہموو جادوو گہرینکی زور زانت بؤ بہیتن ﴿فَتَجَمَّعَ السَّحَرَةُ﴾ تہمجا
 تہو جادوو گہرانہ کز کرانہوہ ﴿لَمِيقَاتِ يَوْمِ مَعْلُومٍ﴾ لہکات و رورزی دیاری کر اوڈا ﴿وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ
 أَنْتُمْ تَجْتَمِعُونَ﴾ و بہخہ لکیش و ترا نیوہش کز دہنہوہ؟ ﴿

﴿لَقَدْ أَنبِغَ السَّحَرَةُ﴾ تا شوبن جادو و گدوان بکه وین ﴿إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ﴾ نه گدر نه وان زال و سدر که وتوو بوون
 ﴿فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ﴾ نه مجا کاتی جادو و گدوه کان هاتن ﴿قَالُوا لِمَ نَحْنُ﴾ ووتیان به فیرعهون ﴿أَيْنَ لَنَا الْآخِرُ﴾ تابا
 به راستی پاداشتمان هیهه ﴿إِنْ كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ﴾ نه گدر نیمه زال و سدر که وتوو بین ﴿قَالَ نَحْنُ﴾ (فیرعهون)
 وونی به لی ﴿وَأَنكِرُوا إِلَٰهَ الْفَرِیْقَیْنِ﴾ وه بینگومان نبوه نهو کاته نه نریکانی خوم ده بن ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾
 موسا به ساحیره کانی ووت ﴿أَلَا أُنَبِّئُكُم بِبِهَاوِیْتُنْ تَهْوِی ثَنُوه هَاوِیْزَه رِیَاسِن (له جادوو) ﴿وَقَالَ لِرَٰجِلِیْهِمَا الَّذِیْ هُوَ عَصِیٌّ﴾ نه وانش گوریس و حبل و دار ده سنه کانبان فریدا ﴿وَقَالَ الْآخَرُ فِرْعَوْنُ﴾ وه ووتیان
 سویتند به گهره یی فیرعهون ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْغَالِبُونَ﴾ به راستی ههر نیمه زال و سدر که وتوو بین ﴿قَالَ لَهُمُ مُوسَى﴾
 عَصَا ﴿نه مجا موسا داره سنه که ی فریدا (و بوو به ماریکی گهره) ﴿فَإِذَا هِیَ تَلْقَى مَآیَاقَ کُرْدَ﴾ جا کورت
 و سپر نهو (ماره گهره) ههر چی جادو و بیان کرد بوو هلی لوشی ﴿قَالَ لَهُمُ السَّحَرَةُ سَکْجِیْن﴾ نه مجا جادوو
 گهره کان خیران (کهوتن) به پرودا به سوژده بر دنه وه (بو خوا) ﴿قَالَ لَهُمَا تَبَرَّتْ الْعِلْمِیَّتْ﴾ ووتیان نهوا
 باوه پرمان هیتا به پهروه رد گاری جیهانیان ﴿رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ﴾ که پهروه رد گاری موسا و هاروونه ﴿قَالَ
 لَهُمَا فَاسْتَشْرَعَا﴾ (فیرعهون) ووتی تابا باوه پرمان پی هیتا ﴿قَالَ أَنَا لَکُم﴾ پیش نهوه ی مؤله تیان بدهم
 ﴿إِنَّهُ لَکُم بِکَرٌ الَّذِیْ عَلَّمَکُمُ الْیَسْخَرَ﴾ به راستی نهو (موسا) جادوو گهره گهره که تانه که فیری جادووی کردون
 ﴿فَلَسَوْقٌ لَّکُم مِّنْ جَا بَیْگُومَان لَه مودوا ده زانن (چیتان لی ده کدم) ﴿لَا أَقْضِیْکُمُ الْوَعْدَ إِن کُم مِّنْ جَا بَیْگُومَان﴾ به راستی
 ده ست و قاجتان راست و چهپ ده برم ﴿وَلَا أَصْلَحُ لَکُمُ الْخَبْرَیْنِ﴾ وه بینگومان هه مووتان هه ل ده واسم (به دارا)
 ﴿قَالَ لَوْ لَا صَبْرٌ﴾ (جادوو گهره کان) ووتیان هیچ زیانی نی به (بو نیمه نهوه ی تو نه نهوه ی بیکه ی) ﴿إِنَّا
 إِلَٰهٌ رَّحِیْمٌ مُّقْبِلُونَ﴾ (چونکه) به راستی نیمه گهره نهوه مان بزلای پهروه رد گارمانه ﴿إِنَّا نَقْطَعُ﴾ به راستی
 نیمه به ته مابن و تومند ده که بن ﴿أَن یَغْفِرَ لَکُم ذُنُوبَکُم﴾ که پهروه رد گارمان له گوناگو تاوانه کانمان بیوری
 ﴿أَن کُنَّا أَوَّلَ الْمُؤْمِنِیْنَ﴾ چونکه نیمه به که می باوه پر داران بووین (له گهره که مانندا) ﴿وَأَوْحِیْنَا إِلَىٰ مُوسَى﴾
 وه حیمان نارد بزو موسا ﴿أَن أَشْرِیْقَآذِی﴾ که به شهو به نده (باوه پر داره) کانم یبه (و مبصر به جی بیتن)
 ﴿إِن کُمْ مُّقْبِلُونَ﴾ بینگومان (فیرعهون و کومده که می) دو اتان ده کهون ﴿فَإَرْسَلْ فِرْعَوْنَ فِی الدَّنَآئِیْنِ خَشِیْرَیْنِ﴾
 نه موسا فیرعهون بیوانی کوهه وه ی نارد به شماره کاند (بو کوه کردنه وه ی له شکرو هینز) ﴿إِن هَٰؤُلَاءِ
 لَیْسَ زَمَةٌ لِّیْکُم﴾ (فیرعهون وونی) به راستی نهوانه (موسا و شوبن کهوتانی) کومه لیکمی که می بی ترخن ﴿وَأَنفَعُ لَکُمُ الْغَآیْطُونَ﴾ وه به راستی نهوانه رقی نیمه هه لده سینن (به ووتارو کرداریان) ﴿وَأَنَّا لَنَبْیِغُ حَزْرُونَ﴾
 وه بینگومان نیمه کومه لیکین بیدار و ناگاداریس (به پیلا نه کانبان) ﴿فَآخَرُیْنِ تَخْرُجُنَّ حَتَّىٰ وَیْجُوزُنَّ﴾ نه مجا
 نهوان (فیرعهون و کومده که می) مان دهر کرد له باخات و کانیاوه کان ﴿وَلَکُمُزْ وَمَقَاوِیْکُمْ﴾ وه (دهر مان
 کردن) له وه موو گهنج و غه زنه و کوشکه زور جوان و چاکاته ﴿کَذَٰلِکَ﴾ تابو جزوه (له ناومان بردن)
 ﴿وَأَوْرَثْنَا بَنِی إِسْرَٰئِیْلَ﴾ نهوه کانی به عقوب (جووله که) مان له جیگیایان دانا ﴿فَأَنشَأُوْهُم مَّشْرِیْقَیْنِ﴾ نه مجا
 (فیرعهون و له شکره که می) کانی خور هه لهان شوبیان کهوتن ﴿

﴿فَلَمَّا نَزَّتْ السَّمَاءُ فَتُكْوَنُ﴾ **۱** *همچا کانی دوو کؤمه‌له که چاویان به‌یه کتر کهوت* ﴿قَالَ أَصْحَابُ مُوسَىٰ﴾ **۲** *هاو‌ه‌له کانی موسا ووتیان* ﴿إِنَّا لَمَذْكُورُونَ﴾ **۳** *بینگومان یتیمه گیراویسن؛ (پیمان ده‌گه‌ن)* ﴿قَالَ كَلَّا﴾ **۴** *(موسا) ووتی نه‌خیر پیتان ناگه‌ن* ﴿إِنَّمَعَىٰ رَبِّي سَتَهْدِيَنِي﴾ **۵** *بینگومان من به‌رورد گارم له‌گه‌له دنیابن رینگای (رزگار بوونم) نشان ده‌دات* ﴿فَأَنزَلْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ﴾ **۶** *همچا سرووشمان کرد بق موسا* ﴿أَن أَمْتَرِبَ بِقَصَاكَ الْبَحْرِ﴾ **۷** *که به‌گؤچانه کهت بده له‌ده‌ریاکه* ﴿فَأَنفَلَقَ﴾ **۸** *(نه‌ویش لیداو) جاده‌ریاکه له‌ت بوو* ﴿فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَالضَّفَادِ الْخَالِيَةِ﴾ **۹** *که ههر له‌تیکی وه‌ک شاخیکی زؤر گه‌وره وابوو* ﴿وَأَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ آلِهِ﴾ **۱۰** *وه نه‌وانی تر (فیرعه‌ون و له‌شکره‌که‌ی) مان نزیك کرده‌وه له‌وئی (له‌ده‌ریاکه)* ﴿وَأَنبِئْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ بِقَعَّةِ الْأَحْيَاءِ﴾ **۱۱** *جا موسا و هه‌موو نه‌وانه‌ی له‌گه‌لی بوون رزگارمان کردن* ﴿وَأَنبِئْنَا هَارُونَ أَن يُقَرِّبْ إِلَىٰ آلِهِ النَّارَ﴾ **۱۲** *پاشان نه‌وانی ترمان نوقم کرد (له‌ده‌ریادا)* ﴿وَإِنَّمَا فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ **۱۳** *به‌راستی له‌وه‌دا (که‌بامسکرا) به‌لگه‌به‌کی گه‌وره هه‌یه (له‌سهر ده‌سه‌لانی خوا)* ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُ مُؤْمِنِينَ﴾ **۱۴** *به‌لام زؤره‌بیان باوه‌ریان نه‌هیتا* ﴿وَإِنَّمَا لَكَ لِقَاءُ رَبِّكَ لَهَوَّ الْغَيْرِ الْمُرْجِيءِ﴾ **۱۵** *به‌راستی به‌روه‌رد گارت زال و به‌به‌زه‌یی به* ﴿وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ نَارَ الْفِثْرِ﴾ **۱۶** *(ته‌ی موحه‌مه‌د)* ﴿بِخَوْنَتِهِ رَهَوَّ بِسَهْرِ يَانْدَا هه‌والی *ثیرا هیم* ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ **۱۷** *کانی ووتی به‌باوکی و گه‌له‌که‌ی* ﴿مَا تَعْبُدُونَ﴾ **۱۸** *چی ده‌به‌رستن* ﴿قَالُوا تَعْبُدُ أَصْنَامًا﴾ **۱۹** *ووتیان بتانیک ده‌به‌رستن* ﴿فَنُفِّلْنَاهَا مِنْ كَلْبِئِینَ﴾ **۲۰** *همچا به‌رده‌وام به‌ندایه‌تیاں ده‌که‌ین* ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكَ﴾ **۲۱** *(ثیرا هیم) ووتی ثابا نه‌وانه گویان لیثانه* ﴿إِذْ تَعْبُونَ﴾ **۲۲** *کانیک هاوار و نزیان لی ده‌که‌ن* ﴿أَوْ تَفْعَلُونَكَ أَوْ تَصُرُّونَ﴾ **۲۳** *یا ثابا نه‌وان سوود یازیانتان بی ده‌گه‌به‌نن* ﴿قَالُوا بَلْ وَجَدْنَا آبَاءَنَا﴾ **۲۴** *ووتیان (نه‌خیر هه‌چیان بی ناگری) به‌لکو یتیمه باوو بابیرانمان دیوه* ﴿كَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ **۲۵** *ثابه‌و شیوه (ی یتیمه) یان کردوه* ﴿قَالَ أَوَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ تَعْبُدُونَ﴾ **۲۶** *ووتی ثابا یتیمه ده‌زانن چی ده‌به‌رستن* ﴿أَنشُرُوا آبَاؤُكُمْ أَفْئِدَتَهُنَّ﴾ **۲۷** *نیوه و باوو بابیره پیتشووه کانتان* ﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ﴾ **۲۸** *جا به‌راستی هه‌موو نه‌وانه دوزمنی منن* ﴿إِلَّا رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ **۲۹** *جگه له‌به‌روه‌رد گاری جیهاتیاں* ﴿الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِیَّ وَالْأَرْضَ﴾ **۳۰** *که ته‌و منی دروست کردوه پاشان ههر نه‌ویش رینموونیم ده‌کات* ﴿وَالَّذِي هُوَ يُطْعِمُنِي وَيَسْقِينِ﴾ **۳۱** *وه ههر ته‌و زاته خؤراکم پنده‌دات و تیراوم ده‌کات* ﴿وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ﴾ **۳۲** *وه کانی نه‌خؤش بکه‌وم ههر ته‌و شیفام ده‌دات (چاکم ده‌کاته‌وه)* ﴿وَالَّذِي يُمِيتُنِي ثُمَّ يُحْيِيَنِي﴾ **۳۳** *وه زاتیکه که‌من ده‌مریتی و پاشان زیندووم ده‌کاته‌وه* ﴿وَالَّذِي أَطْمَعُ﴾ **۳۴** *وه (به‌روه‌رد گارم) زاتیکه به‌ته‌مام و نومید ده‌که‌م* ﴿أَن يَغْفِرَ لِي خَطِيئَتِي يَوْمَ الدِّينِ﴾ **۳۵** *له‌رؤزی پاداشت دا (قیامه‌تدا) بیوری له‌ه‌له‌کانم و بیانسریته‌وه* ﴿رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا﴾ **۳۶** *ته‌ی به‌روه‌رد گارم دانایم بی بیه‌خشه* ﴿وَالْحَقِّي بِالطَّبَعِیْنِ﴾ **۳۷** *بمبه‌ره ریزی پیاوچا‌کانه‌وه*

﴿وَلَتَجِدَنِي فِي الْأَخْيَرِينَ﴾ وہ باس کردنم بہ چاکہ لہ ناو گہ لہ داہاتو وہ کاندہ ہی بہ خشہ ﴿وَلَتَجِدَنِي مِنْ وَرَقَةِ جَنَّةِ النَّبِيِّ﴾ وہ ہم گنہری لہ و ہر گرائی بہ ہشتی ہر نازو نیمہ ست ﴿وَلَتَجِدَنِي فِي﴾ وہ لہ باو کم خوش ہبہ ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الصَّالِينَ﴾ بہ راستی لہ و لہ گومر ابا نہ ﴿وَلَا تُخْزِي يَوْمَ يُنْعَمُونَ﴾ وہ شہرہ زارو پریسوام مہ کہ لہ روز نکدا کہ (خدا کی) زیندو وہ کریمہ وہ ﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ﴾ روزی کہ مال و سامان و مندا ل و نہ وہ سو وہ ناگہ بہ نین ﴿إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ بیجگہ لہ کہ سنی بیتہ خرمہ تی خوا بہ دلیکی ساغ و پاک و خاوی نہ وہ ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ وہ (لہ روزی دوا پیدا) بہ ہشت نریک دہ خرمہ وہ ہر پاریز کاران و لہ خوا نر سان ﴿وَلَيُزَيِّنَنَّ الْجَحِيمُ لِلْغَايِينَ﴾ دوزہ خیش دہرہ خرمہ (و نا شکر دہ کری) ہر گومر ابا ن ﴿وَقِيلَ لَهُمْ﴾ وہ پیمان دہ و تریت ﴿إِنَّ مَا كُنْتُمْ تُبْذَرُونَ﴾ کوان تہ و تہ کی کہ تہ وہ دہ تان ہرستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لہ جیانی خوا ﴿هَلْ يَصْطَرُونَكَ أَوْ يُنْصِرُونَ﴾ نایا بارمہ تیشان دہ دہن یا بارمہ تی خویان دہ دہن ﴿فَتَكُونُ فِيهَا حُمْرُ النَّارِ﴾ تہ مجا ہم وہ تہ و تہ (ہرستر اوان) و گومر ابا ن سہر بہر و خوا فری دہر تہ دوزہ خہ وہ ﴿وَيُخَوِّدُ الْيَتِيمَ أَجْعُونَ﴾ ہم وہ ہا ہم وہ سہر بارانی شہیتان ﴿قَالُوا وَهَمَّ فِيهَا بِالْجَحِيمِ﴾ (بت ہرستان) لہ کاتیکدا لہ دوزہ دا شہرہ قسہ و نازا وہ بانیہ (لہ گہ لہ ہرستر اوہ کانیاں دا) دہ لہن ﴿قَالَ اللَّهُ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ سو بندہ خوا تہ لہ گومر ابا ہی بہ کی نا شکر ادا ہو وین ﴿إِذْ تُنْفِرُ الْكَافِرِينَ﴾ کاتیک تہ وہ مان دہر دہریزی بہر وہ رد گاری جیہانیانہ وہ ﴿وَمَا أَسْأَلُ الْأَلْمِجُرُونَ﴾ کہ س تہ مہ کی گومر ابا نہ کرد تا و انباران تہ بیت ﴿فَالَّذِينَ شَفَعُوا﴾ وہ ہیچ نکا کاری ہر تہ مہ کی بہ ﴿وَلَا صَبْرَ الْجَبْرِ﴾ وہ ہیچ ہاوریہ کی دلسوزمان تہ ﴿قَالُوا لَا تَكُونُوا﴾ خورگہ جاریکی نر بگہر ابا نہ تہ وہ (ہر دونا) ﴿فَتَكُونُ مِنَ الْخَائِبِينَ﴾ تہ و سا لہ باو ہر داران دہو وین ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكِنَّ﴾ بہ راستی لہ وہ دا (باسکرا) ہندو بہ لگہ ہہ بہ ﴿وَمَا كُنْتُ أَكْفَرُهُمْ يُفْسِدُونَ﴾ بہ لام زور بہ یان باو ہر دار نہ ہو وین ﴿قَالَ رَبُّكَ لَقَدْ أَخَذَ الْأَرْضَ﴾ بہ راستی ہم بہر وہ رد گارت زال و میہرہ بانہ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گہ لی نوح بیتہ مہرہ رانیان بہر وزن دانا (ہر ابا ن ہی نہ کردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ ابْنُ الْوَحْيِ﴾ کاتی کہ نوحی ہر ابا ن ہی و وین ﴿الْأَتَقْلَقُونَ﴾ نایا نا تر سن لہ خوا (خوتان ناہارین) ﴿إِنِّي أَكُفِّرُ سُوءَ الْأَمِينِ﴾ بیگومان من بیتہ مہرہ کی تہ میثم ہر تہ وہ ﴿قَالَ اللَّهُ وَأَطِيعُوا﴾ کہ و تہ لہ خوا ہر سن و گوی رایہ لی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ وہ من داوای ہیچ کریہ کتان لی نا کہم لہ سہر تہ و (ہرینمو و نی کردنہ تان) ﴿إِنْ أَخْبَرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (چونکہ) ہا داشتی من تہ نہا لہ سہر بہر وہ رد گاری جیہانیانہ ﴿قَالَ اللَّهُ وَأَطِيعُوا﴾ کہ و تہ لہ خوا ہر سن و گوی رایہ لی من بکن ﴿قَالُوا الْاُؤْمِنُ لَكَ﴾ و و تیان نایا (چون) باو ہر بہ تو بیتن ﴿وَأَجْعَلَكَ الْاُؤْمِنُ﴾ لہ کاتیکدا تہ و تہ کی شو بیت کہ و تون بہ سترین کہ سن (ہم زارو دانا و و تہ فامن)

﴿قَالَ وَمَا عَلِمَ بِمَآكِلِكُمْ أَن تَعْمَلُونَ﴾ (نوح عليه السلام) ووتى من چوزاتم ئەوانەجى كرده وەيەك دەكەن
 ﴿إِنْ جِئْتَهُمْ إِلَّا عَذَابَ رَبِّ﴾ پەرسىنە وەيان تەنھا لەسەر پەرورەدگارمە ﴿وَلَا تَشْعُرُونَ﴾ ئەگەر ئېتو ھەست
 بىكەن (بزانن) ﴿وَمَا أَتَاكُمُ الظُّلُمَاتُ﴾ و من دەر كەرى باوەرداران نىم ﴿إِنَّا إِنَّا لَا نَبْرِئُكُمْ﴾
 من تەنیا ترسىتەرىكى پوون كەرەووم ﴿قَالُوا لَيْسَ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ ووتیان ئەى نوح ئەگەر كۆنایى
 نەھىتى (لەم كارى بانگەوازەت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ﴾ بىنگومان لەبەرداران كراوان دەبى ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قَوْمِي كَذَّبُونِ﴾ (نوح) ووتى: ئەى پەرورەدگارم بىنگومان گەلەكەم پر وایان پى نەكردم
 ﴿فَأَفْتَحَ يَنبِيَّ وَنَزَّلَ مُرْقَاسًا﴾ كەواتە لەنێوان من و ئەواندا خوكم بدە بەخوكم دانىكى بەكجارى
 ﴿وَيَخِجِّي وَنَمُنُّ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و من و ئەو باوەردارانەى لەگەلمدان پرزگار بکە ﴿فَأَنجَيْنَاهُ وَأَمَّا قَوْمُهُ﴾
 ئېمەش نوح و ئەو كەسانەى لەگەلى بوو پرزگارمان كردن (لەخسكان) ﴿فِي الْفُلِّ الْفَاسِقِينَ﴾ لەو
 كەشنى بەى كەپر كراو بوو (لەمرووف و ھەموو جوړە گیاندارىك) ﴿ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدَ الْبَاقِينَ﴾ لەپاشان
 لەدەوا (پرزگار كردنى ئیمانداران) ئەوانەى كەمانەو نو قەسمان كردن (لە ئاوى توفانە كەدا) ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبٍ﴾ بەراستى لەدەوا (باسكرا) بەلگە بەكى گەورەىە ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَرْهَقُكُمْ قَوْمٌ﴾ بەلام
 زۆر بەپان باوەردار نەبوون ﴿قَالَ رَبِّكُمُ الْغَرِيبُ الرَّحِيمُ﴾ وە بەراستى ھەر پەرورەدگارت زالى
 بەبەزەبىيە ﴿كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گەلى عەاد پىغەمبەرانى (خو)يان بە درۆزن دانە (باوەرداران پى
 نەكردن) ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ﴾ كاتى ھوود (عليه السلام) ى برايان پى ووتن ﴿الَاسْتَفْتُونَ﴾ ئايا
 خوتان ناباريزن (لەسزای خو) ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بىنگومان من پىغەمبەرىكى ئەمىنم بۆ ئېو ﴿فَاقْبَلُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ﴾ كەواتە لەخو بترسن و گوى رابەلى من بگەن ﴿وَمَا اسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وە من ھىچ كەرنەك لەئېو داوا ناكەم لەسەر ئەم (گەياندى بانگەوازە) ﴿إِنِّي أَخْشَى الْإِلَاحَ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾
 پاداشتى من تەنھا لای پەرورەدگارى جىھانپانە ﴿أَتَقْبَلُونَ مِنِّي عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ﴾ ئايا ئېو لەھەموو
 شوپىنىكى بەرزى (سەرەرىگا) پورچىك دوست دەكەن بەپى ھوودە ﴿وَتَتَّخِذُونَ مَصَابِعَ﴾ وە چەند
 كۆشك و قەلای بەھىز (كارگە) دروست دەكەن ﴿لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ﴾ بەو ئومىدەى ھەر بىمىنەو
 نەمرن ﴿وَإِذَا بَلَغْتُهُمُ﴾ وە ھەر كاتى دەست بوە شىتن ﴿بَطَشْتُمْ جَبَائِلَهُمْ﴾ سىتەمكارانە دەس دەو
 شىتن ﴿فَاقْبَلُوا اللَّهَ وَاطِيعُونَ﴾ كەواتە (لەسزای خو) خوتان پباريزن و گوى رابەلى من بگەن ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ نازەل و مالات و مندال و ﴿وَنَحَبٍ وَعَبُورٍ﴾ باخ و كاتباوى
 زۆرى پى داون ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ بەراستى من دەرسم دوو چارنان پى ﴿عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ سزای
 پرزىكى زۆر گەورە (ى دژوارو پر لەسزا) ﴿قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا﴾ ووتیان (بەھوود عليه السلام) لای
 ئېمە بەكسانە ﴿أَوْعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ﴾ ناموزگارى بکەيت يا ناموزگارى نەكەيت

﴿إِنْ هَذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه مه (ی تو هیتاوتنه) تنهها در قو ده له سه ی پیشینه ﴿وَمَا لَكُمْ بِمُعَذِّبِينَ﴾
 وه نیمه سزا نادرین ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَهْلَكْنَاهُ﴾ نیشر باوه بیان پی نه هیتا یز به نیمه ش له ناومان بردن
 ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ﴾ ینگومان له وه دا (باسکرا) نیشانه ی گه وه هیده ﴿وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾
 به لام زور به بیان باوه بردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به راستی هر به روه رد گارت
 به ده سه لات و به به زه بی به ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ﴾ گه لی سه موود پیغه مبه رانیان به در وزن زانی ﴿إِذْ قَالَ لَهُمُ الْحَوَارِثُ﴾
 خوتان نا پارین ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ به راستی من پیغه مبه رنکی ته مینم بوزان ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾
 ده ی له خوا بترسن و گوی رایه لی من بکن ﴿وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ﴾ و من هیچ کری و پاداشنیک
 له سه ر نه م (پیغه مبه رینی به) له نیوه داوا ناکه م ﴿إِنَّا نَعْلَمُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ کری و پاداشتی من تنهها
 لای به روه رد گاری جیهانیانه ﴿أَنْتُمْ كُنْتُمْ فِي مَا هَلَكْتُمْ أَوْثِينَ﴾ (واده زانن) و ازتان لی ده هیتری له دونیا دا
 به هیتنی (ده رین) ﴿فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ﴾ له ناو باخات و کانیاوی زور دا ﴿وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا﴾
 قریه یں وه له چیاکان دا خانو و داده ناشن زور به لیز انانه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ که واته له (سزای) خوا
 بترسن و گوی رایه لی من بکن ﴿وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُشْرِكِينَ﴾ وه گوی رایه لی زیاده به وان مه کن ﴿الَّذِينَ يَفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ﴾
 نه وانه ی خرابه کاری ده کن له زه وی دا ﴿وَلَا يُصْلِحُونَ﴾ وه کرده وه ی چاک
 ناکه م ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ﴾ ووتیان (به صالح علیه السلام) تو تنهها به کینکی له جادور
 لیکراوان ﴿مَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنا﴾ تو تنهها مرفیقکی وه نیمه ﴿قَالُوا بَقَايَةُ إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 ده ی نایه ت و موعجزه به کسان بو بیته نه گمر له راست گویانی ﴿قَالَ هَذِهِ ذِيقَةُ﴾ (صالح علیه
 السلام) ووتی نه م و شتره مینه (موعجزه) به ﴿لَهَا شَرٌّ وَلَكِنْ شَرٌّ يَوْمَ الْقَوْلِ﴾ ناو خوار دنه وه پوزیک بو
 نه وه و پوزیکش بو نیوه به ﴿وَلَا تَسْهَوْنَ يَوْمَ الْقَوْلِ﴾ دهستی بو مه بدن به خرابه ﴿فِي لَحْدٍ مُرْعَبٍ يَوْمَ عَطِيفٍ﴾
 ته گینا سزای توله ی پوزیک گه وه نو و شتان دیت ﴿فَعَقَرُوا وَكَافَرُوا قَاتِلِينَ﴾ که چی نه وان
 سه ریان پری نه وسا به شیمان بو ونه وه (له ترسی توله ی خوا) ﴿فَلَا تَحْذَرُوا الْعَذَابَ﴾ نه مجا سزای
 (خرابه که بیان) نه وانی گرت ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ به راستی له مه دا (باسکرا)
 نیشانه به کی گه وه هیده به لام زور به بیان باوه بردار نه بوون ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُو الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ ینگومان
 به روه رد گارت زان و به ده سه لات و به به زه بی به

﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ﴾ گہلی لوط پینغمہبر انبان بہ دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُ لُوطُ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتی لوطی برابان (علیہ السلام) ووتی پیان نایا ئیوہ لہخوا ناترسن خونا باریزن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾ بہر استی من پینغمہبر یکی ئەمینم بۆ ئیوہ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ کدواتہ
 لہخوا بترسن و گوی رایہلی من بکەن ﴿وَمَا أَمْتَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ آخِرٍ﴾ وہ من هیچ پاداشتیک لہسەر
 (پینغمہبر یتیکەم) لہئیوہ داوا ناکەم ﴿إِنَّ آخِرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تەنہا لای پەرورەدگای
 جیہانبانہ ﴿أَتَأْتُونَ الذِّكْرَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ نایا لہناو (ہموو خەلکی) جیہانباندا ئیوہ تیر بازی دەکەن
 ﴿وَتَذَرُونَ﴾ وہ وازدینس ﴿مَا خَلَقْنَاكُمْ زُبْجًا مِنْ أَرْوَاحِكُمْ﴾ لہو ھاوسەر انەتان کە پەرورەدگار تان بۆی
 دروست کردون ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ﴾ نہخیر بەلکو ئیوہ کۆمەلێکن دەرچوو لہسنوری نارەزوو ﴿قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يٰ لُوطُ﴾ ووتیان: بہر استی ئەو لوط ئەگەر واز نہهیتی (لەم کارەت) ﴿لَتَكُونَنَّ مِنَ
 الْمُخْرَجِينَ﴾ بینگومان لہدەر کراوان دەبیت (لەم خاکە) ﴿قَالَ إِنِّي لَعَلَّكُمْ مِنَ الْفَالِغِينَ﴾ (لوط)
 ووتی بینگومان من زور قەلس و بیزارم لہو کردەوہتان (تیربازی) ﴿رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ﴾
 ئەو پەرورەدگارم خۆم و مال و خیزانم رزگار بکە لہ (تۆلەو) ئەو کردەوہی ئەوان دەیکەن ﴿فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَتَجِدُ فِي
 الْعَالَمِينَ﴾ بێجگە لہ پسرە ژنی (خیزانی لوط) کە لہ جیماوان و (تیاچوان) بوو ﴿قَدْ مَرَّ بِالْآخِرِينَ﴾
 پاشان ئەوانی ترمان لہناو برد ﴿وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا﴾ وہ بارانیکمان (لەبەرد) بەسەر باندا باراند
 ﴿فَسَاءَ الْمُنْذَرِينَ﴾ ئەمجا ئای چ خراب بوو بارانی ترسیتراوہ کان ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَكَايَةٌ﴾ بہر استی
 لہمەدا (باسکرا) پەندیکی گەورە ھەبە ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَرْوِيحٌ﴾ بەلام زۆر بہیان باوہ بردار نہبوون
 ﴿وَأَنَّ زَيْلَهُ لَهُوَ الْعَذَابُ الرَّجِيمُ﴾ بینگومان پەرورەدگارت زان و مېھرەبانە ﴿كَذَّبَتْ أَهْلُكَ أَتَيْكَ
 الْمُرْسَلِينَ﴾ خواوہنی باخاتە چرو پرەکانیش پینغمہبر انبان بہ دروزن دانا ﴿إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ﴾
 کاتی شوەبب علیہ السلام بئی ووتن: نایا خوتان ناہاریزن و لہخوا ناترسن ﴿إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ﴾
 بہر استی من پینغمہبر یکی ئەمینم بۆ ئیوہ ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا﴾ کەوابوو لہخوا بترسن و گوئرایہلی
 من بکەن ﴿وَمَا أَمْتَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ آخِرٍ﴾ وہ من هیچ کرئ و پاداشتی لہئیوہ داوا ناکەم لہسەر
 پینغمہبر ایہتہ کەم ﴿إِنَّ آخِرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ پاداشتی من تەنہا لای پەرورەدگای جیہانبانہ ﴿أَتُوبُوا
 الْكَيْدَ﴾ رینک و راست پێوانە بکەن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ﴾ وہ لەزیان دەران مەبن (لەپێوانەدا)
 ناتەواو ببینون ﴿وَرَبُّوهُمُ الشُّطْرَانُ الْمُسْتَقِيمُ﴾ وہ بەتەر ازوو بەکی راست و رینک کێشانە بکەن ﴿وَلَا تَحْسُرُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ﴾ و کەم و کوری مەکەن لہ شەتەکانی خەلکیدا (ھیچ مافیکیان ژیر پی
 مەخەن) ﴿وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ﴾ وہ پۆمەچن لہزەویدا بەخراپە کاریشان

﴿وَأَنفُوا الَّذِي﴾ وه بئرسن له و زاتەى ﴿خَلَقَكُمْ وَالْحَيَاةَ الْأُولَى﴾ كه ئىتو و خەلکانى پىشوویشى دروست کردو و ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسْحَرِينَ﴾ ووتیان تۆ تەنھا لە جادوو لى کر وانى ﴿وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا﴾ وه تۆ تەنھا مەرقىكى وەك ئىمەى ﴿وَإِنْ تَظُنُّكَ لَئِن الْكَافِرِينَ﴾ و بەراستى ئىمە واگو مانت پى دەبەین لە درۆزان بىست ﴿فَأَنقِطِعْ عَنْكَ الْفَرَجُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ دەى چەند پارچە بەك لە ئاسمان بىخەرە خواری وە بەسەرماندا ﴿إِنْ كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِينَ﴾ ئەگەر تۆ لەراست گویانى ﴿قَالَ رَبِّ إِنَّمَا بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (شوعەیب) ووتى پەرورەدگارم چاك دەزانى بەهەر کردو وە بەك كەدەيكەن ﴿فَكَذَّبُوهُ﴾ ئەمجا شوو بىیان بە درۆزن زانى ﴿فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ يَّوْمَ الظَّلَمَةِ﴾ بەو هۆرە وە سزای پۆزى سىبەر (ى هەور) گرتنى ﴿إِنَّهُ كَانَ عَذَابٌ يَّوْمٍ عَظِيمٍ﴾ بەراستى ئەو سزایە سزای درۆنكى زۆر گەورە بوو ﴿إِنِّي ذَلِكُ لَا يَكُنْ﴾ بىنگومان لەمەدا (باسكرا) بەلگە بەكى بەهینز هەبە ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ تَرْكُهُمْ مُّؤْمِنِينَ﴾ بەلام زۆرە بىیان باوەردار نەبوون ﴿وَأَنَّ ذَٰلِكَ لَهُوَ الْعَذَابُ الرَّجِيمُ﴾ وە بەراستى پەرورەدگارت هەر ئەو زال و بەبەزەبى ﴿وَأَنَّهُ رَكِيزٌ لِّرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و بەراستى ئەم (قورئان) دابەز ئىراوى پەرورەدگارى جىهانىانە ﴿يُنَزَّلُ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ﴾ جوهرە ئىلى ئەمىن هینایە خواری وە ﴿عَلَى قَلْبِكَ لَئِن كُنَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بۆ سەردلى تۆ بۆ ئەو دەى لە ترسىنەرەن بى ﴿يَلَسَّانَ عَرَفِينَ﴾ بەزمانىكى عەرەبى روون و پاراو ﴿وَأَنَّهُ لَنَزَّلُ الذِّكْرَ الْأَوَّلِينَ﴾ وە بەراستى (باسى قورئان) لە كىبى پىنەمبەرە پىشوو وە كەندا هەبە ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنَّا بَارَأْنَاهُ مِن مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ ئابا ئەمە بەلگە بەكى روون نەبوو بۆيان (بۆ كافرانى قورەيش) ﴿أَن يَتَكَلَّمُوا عِلْمَ النَّبِيِّ إِسْرَافِيلَ﴾ كەزانايانى بەنى ئىسرائىل ئەو (دەنگ و باسى قورئان) دەزانن ﴿وَنُوحِيزُهُ عَلَى غَيْضِ الْأَعْجَمِينَ﴾ ئەگەر ئىمە ئەو (قورئان) مان بناردایە ئە خواری وە بۆ سەر كەسىكى عەجەمى ﴿فَقَرَأَهُ عَلَيْهِمْ﴾ ئەمجا پىخوئىندا ئەو بەسەرماندا (بەسەر بى باوەرانى مەككەدا) ﴿وَمَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ﴾ باوەر بىان پى ئەدە هەبە ﴿كَذَٰلِكَ سَنَكُنْهُ فِي قُلُوبِ الْمُتَجَرِّمِينَ﴾ ئا بەو جۆرە ئەو (قورئان) مان خستۆ تە ناو دلى تاوانبارانە وە ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ كەجى هەر باوەرى پى ناھىتن ﴿عَنِّي يَرَوِ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ هەتا سزای سەخت بەچاوى خزیان دەبىتن (جا باوەر دىتن) ﴿فَيَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ ئەویش لە ناكاودا دىت بۆيان كە ئەوان هەستى پى ناكەن ﴿فَيَقُولُوا هَلْ نَحْنُ مُنْظَرُونَ﴾ ئەوسا ئەنەن ئاخو مۆلە تمان پى دەدرەت ﴿أَفَعَذَابُنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دەى ئابا ئەوان پەلەى سزای ئىمە بىانە ﴿أَفَرَأَيْتَ إِنْ مَتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ﴾ تۆ پىم بلى ئەگەر چەند سالى بەخوشى بىان دىنەن ﴿فَنُحِيزَهُمْ مَا كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ ئە پاشان ئەو سزایەى كەلى ترسىرا بوون بىت بۆيان

﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سُدُودِيَانِ بَيْنَ نَاقَةِ يَدْنِي﴾ ﴿مَا كَانُوا يَمْنَعُونَ﴾ ﴿ثُمَّ هُمْ هُمُوهُ خَوْشَىٰ وَرَابِوَارِ دَنَىٰ بِهَوَانِ
 دَرَابُوهُ﴾ ﴿وَمَا أَفْلَحَ كَانِ قَرِيْبُ﴾ ﴿هَيْجُ شَارُوْ گُونْدِيَكَمَانِ لَهْ نَاوْ نَهْ بِرْ دَوُوْهُ﴾ ﴿إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ﴾ ﴿دَلْنِيَابَهْ
 تَرَسِيْتَهْ رَانِيَكِي هَهْ بِوُوْهُ﴾ ﴿ذِكْرِيْ وَمَا كُنَّا ظَالِيْنِ﴾ ﴿بُوْ نَهْ وَهِيْ بِرْ بِكَهْ نَهْ وَهْ وَهْ نِيْمَهْ سَهْ مَكَارِ نَهْ بِوُوِيْنِ
 (لَهْ سَزَادَانِيَا نَدَا)﴾ ﴿وَمَا تَرَكْتُ بِهٖ الشَّيْطٰنِ﴾ ﴿شَهْ يَتَانَهْ كَانِ نَهْ وَهْ (قُورْ نَانَهْ) يَانِ نَهْ هِيْتَاوَهْ تَهْ خَوَارَهْ وَهْ﴾ ﴿وَمَا يَنْبَغِيْ لَهُمْ وَمَا يَنْبَغِيْطِفُونَ﴾ ﴿نَهْ شِيَاوِيْ نَهْ وَهْنِ وَ نَهْ دَهْ شَتَوَانِ﴾ ﴿إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمْعَرُوْلُونَ﴾ ﴿بِهْرَاسْتِي
 شَهْ يَتَانَهْ كَانِ لَهْ گُوِيْ گَرْتَنِ (يْ هَهْ وَآلِيْ نَاسْمَانِ) بِهْرْ گَرِيْ كَرَاوْنِ﴾ ﴿فَلَا تَتَّبِعْ مَعَ اللّٰهِ اِلَهًا اٰخَرَ﴾ ﴿كَدُوَاتَهْ
 هَيْجُ بِهْرْ سَتَرَاوِيَكِي تَرْ نَهْ بِهْرْ سَتِيْ لَهْ گَهْ نِ خَوَادَا﴾ ﴿فَتَكُوْنُ مِنَ الْمُعَذَّبِيْنَ﴾ ﴿تَهْ گِيْنَا لَهْ سَزَادَاوَانِ دَهِيْ
 ﴿وَالَّذِيْ رَعَيْتُكَ اَلْاَقْرَبِيْنَ﴾ ﴿خَرْمُ وَ كَهْ سَهْ زُوْرُ نَزِيَكَهْ كَانِتْ بِتَرَسِيْتَهْ﴾ ﴿وَلَا تُخْفِضْ جَنَاحَكَ﴾ ﴿وَآلِيْ
 بِهْ زَهِيْ وَ نَهْرَمِ وَ نِيَانِيْتِ رَاخَهْ﴾ ﴿لَمَنِ اُنْبَغَتْ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ﴾ ﴿بُوْ نَهْ وَهْ بِاُوْهْ دَارَاتَهِيْ كَهْ شَوِيْتَتْ كَهْ وَتُوْوْنِ
 ﴿وَإِنْ عَصَوْكَ﴾ ﴿تَهْ مَجَا نَهْ گَهْرْ سَهْرْ بِنَجِيَانِ كَرْدِيْ﴾ ﴿فَقُلْ اِنِّيْ بَرِيْءٌ مِّمَّا تَعْمَلُوْنَ﴾ ﴿تَهْ وَسَا بِنِيَانِ بَلِيْ:
 بِهْرَاسْتِيْ مِنْ بِهْرِيْسَمِ لَهْ وَهِيْ نِيُوْهْ دَهْ يَكَهْنِ﴾ ﴿وَتَوَكَّلْ عَلٰى الْغَفُوْرِ الرَّحِيْمِ﴾ ﴿وَهْ پَشْتْ بِهْ وَ خَوَايَهْ بِهْ سَهْ
 كَهْ زَالِ وَ بِهْ زَهِيْ يَهْ﴾ ﴿الَّذِيْ يَرٰكَ مِنْ تَحْتِمْ﴾ ﴿ثُمَّ (خَوَايَهْ) كَهْ دَهْ تَبِيْنِيْ كَاتِيْ بِهْ تَهْ نِيَا نُوِيْزْ دَهْ كَهِيْ﴾ ﴿وَقُلْ لِّكَ فِي السَّجْدِيْنَ﴾ ﴿وَهْ (دَهْ يِنِيْ) نُوِيْزْ كَرْدَنْتْ لَهْ نَاوْ نُوِيْزْ گَهْ رَا نَدَا (كَهْ پِيْشْ نُوِيْزْ بِيَانِ بُوْ دَهْ كَهِيْتْ)﴾ ﴿
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ﴾ ﴿بِهْرَاسْتِيْ تَهْ نَهَا تَهْ وَهْ بِيسَهْرِيْ نَاگَادَارِ﴾ ﴿هَلْ اُنْبَغَتْكَ عَلٰى مَنْ تَنْزَلَ الشَّيْطٰنُ﴾ ﴿هَهْ وَآلَتَانِ
 بِدَهْمِيْ شَهْ يَتَانَهْ كَانِ دَا دَهْ بِهْ زَهْ سَهْرْ كِيْ؟﴾ ﴿تَنْزَلَ عَلٰى كُلِّ اُنْثٰى اَسِيْرُ﴾ ﴿دَا دَهْ بِهْ زَهْ سَهْرْ هَهْ مُوْ (كَهْ سِيَكِيْ)
 زُوْرُ دُوْرُزْنِيْ زُوْرُ تَاوَانِبَارِ﴾ ﴿يُلْقُوْنَ السَّمْعَ وَ اَنْعٰى رُكْرُكَرْ كَرْدُوْنِ﴾ ﴿بَاشْ گُوِيْ دَهْ گَرْنِ (بُوْ شَهْ يَتَانَهْ كَانِ)
 وَهْ زُوْرُ بِهْ بِيَانِ دُوْرُزْنِ (لَهْ وَهْ وَآلَتَهْ دَا دَهْ يَدَهْنِ بِهْ خَهْ لَكِيْ)﴾ ﴿وَالشُّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُوْنَ﴾ ﴿بِيْتَهْ مَهْرِ
 ﴿شَاعِيْرِيْ يَهْ) شَاعِيْرَهْ كَانِ تَهْ نَهَا گُوْ مَهْرِ اَكَانِ شَوِيْتِيَانِ دَهْ كَهْمُوْنِ﴾ ﴿الرُّسُلُ اَنْتَهُمْ﴾ ﴿ثَايَا نَايِيْنِيْ
 كَهْ تَهْ وَانَهْ﴾ ﴿فِيْ كُلِّ وَاوِيْ يَهِيْمُوْنَ﴾ ﴿بَهْ هَهْ مُوْ دُوْلُ وَ شِيُوْ نَكْدَا بِهْ سَهْرِ لِيْشِيُوَاوِيْ دَهْ رُوْنِ (شَاعِيْرْ دَهْ لِيْنِ)﴾ ﴿وَاَنْتَهُمْ يَقُوْلُوْنَ مَا لَا يَفْعَلُوْنَ﴾ ﴿وَهْ بِهْرَاسْتِيْ تَهْ وَانَهْ شَتِيْ دَهْ لِيْنِ كَهْ خُوِيَا نَايَكَهْنِ﴾ ﴿إِلَّا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 وَ عَمِلُوا الصَّٰلِحٰتِ﴾ ﴿جَهْ لَهْ وَانَهْ بِيَانِ بِرْ وَايَانِ هِيْتَاوَهْ كَرْدَهْ وَهْ چَاكَهْ كَانِيَا نِ كَرْدَوُوْهُ﴾ ﴿وَذَكُّرُوا اللّٰهَ كِبَرًا﴾ ﴿وَهْ يَادُوْ زِيَكِرِيْ خَوَايَا نِ زُوْرُ كَرْدَوُوْهُ﴾ ﴿وَاَنْتَصِرُوا مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمْتُمْ﴾ ﴿وَهْ تُوْلَهْ بِيَانِ سَهْ تَدُوْهْ لَهْ بِاشْ تَهْ وَهْ
 سَهْ مِيَا نِ لِيْ كَرَاوَهْ﴾ ﴿وَسَيَعْلٰمُ الَّذِيْنَ ظَلَمْتُمْ﴾ ﴿وَهْ تَهْ وَانَهْ يِ سَهْ مِيَا نِ كَرْدَوُوْهُ لَهْ مَهْ وَدُوَا دَهْ زَانِ﴾ ﴿اِنِّيْ مُنْقَلِبٌ
 يَنْقَلِبُونَ﴾ ﴿كَهْ چُوْنِ گَهْ رَا نَهْ وَهْ بِهْ كَهْ دَهْ گَهْ رِيْتَهْ وَهْ (بُوْ لَآيِ خَوَا دَوَايِ مَرْدَنِ)﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به خشنده می مهربان

﴿طس﴾ به (ط، سین) ده خوینته وه خوا زاناره به مانا که می بوزانیاری زیاتر سهیری سه رهنای
سوره می (البقرة) بکه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَاكُمْ بِالْبَقَرَةِ﴾ ندهه نایه ته کانی قورئان و کتیبی ناشکرایه ﴿
﴿هَذِي وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (هوی) رینمونی و مرده دانه بو بر واداران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ﴾ ندهه می که نویر به جی دین و زه کات ددهن ﴿وَهُرِّي الْأَخْيَرُ هُرِّيُونَ﴾ وه ندهه می بر وای
بتهویان به بر وری دوا می هبه ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به راستی ندهه می با ویر ناهیتن به بر وری
دوا می ﴿رَبَّنَا آتِنَا ثَمَرَهُ﴾ کرده وه (خرابه) کانیانمان رازاند و وه ته وه بویان ﴿فَهُمْ يَخْطَوْنَ﴾ بویه ندهه
به سه رگه ردانی ده سورینه وه ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ لَهُمْ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ ندهه می که سانپکن سزای به دبان بو هبه
﴿وَهُرِّي الْأَخْيَرُ هُرِّي الْأَخْسَرُونَ﴾ وه ندهه می به بر وری دوا می دا زه رهمه ندرین که سن ﴿وَأَنَّكَ لَمِنَ
الْقَرْنِ﴾ به راستی تو (تهی موحه مبهده) قورئان پنده دری (فیر ده کری ی) ﴿مِنَ الَّذِينَ خَلَقُوا عَلَيْكَ﴾
له لایه ن خوای کار دروستی زانوه ﴿إِنَّا قَالُوا لَمُوسَى لَا تَلْمِزْ﴾ (بیریان خه ره وه) کانی موسا به خیرانه که می
ووت ﴿إِنَّا آتَيْنَاكَ نَارًا﴾ بنگومان من ناگری به دیده که م ﴿مَسَائِكَرَ فَتَهَاخَبَرِ﴾ (ثیوه لیره دابن) من ده پوم بو
لای نهو ناگره به زووی هه و الیکنان بو دینم ﴿أَوَلَيْسَ لَكُمْ بِشَيْءٍ قَبَسٌ لَكُمُورٌ﴾ یا گرو بزوسکی (لهو ناگره)
تان بو دینم تا ثیوه ﴿فَتَقَطَّلُوا﴾ خونانی پی گهرم بکه نه وه ﴿فَلَا تَلْمِزُوا نَارِي﴾ نه مجا کانی (موسا علیه
السلام) که یشته لای ناگره که بانگی لی کرا ﴿أَنْ تُولَدَ مِنْ فِي النَّارِ وَمَنْ حَوْلَهَا﴾ که پیروز بووه نهو که سهی
له ناو ناگره که (رووناکی که) دایه و نه وهش به ده وری دایه ﴿وَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ وه پاک و پیگه ره
خوای به ویر دگاری جبهانیان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ أَعْلَمُ الْغُيُوبِ﴾ تهی موسا به راستی ته وهی (بانگی
کردی) منم خوای به ده سه لانی کار دروست ﴿وَأَلَيْ غَصَاكَ﴾ ده گو چانه که ت فیری ده (ته ویش
فیری دا) ﴿فَلَمَّا رَأَوْا كَثُوبًا﴾ نه مجا کانی بینی وه ک تیره مار ده جولنی ﴿وَلَمَّا رَأَوْا رُفُوبًا﴾ (موسا)
هه لیهات و ناوری نه دایه وه. ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (خودا فیر مووی) تهی موسا به ترسه ﴿إِنِّي لَأَتَّقُكَ يَا
الْمُرْسَلُونَ﴾ بنگومان پیغه مبه ران لای من نا ترسن ﴿إِنَّا لَمِنَ ظُلُمٍ﴾ بیجکه له که سنی که سته می کردی
﴿وَلَمَّا جَاءَا نَارًا﴾ پاشان خرابه که می گور بی به چاکه ﴿إِنِّي نَارُورٌ رَحِيمٌ﴾ نه وه به راستی من لیوردهی
به به زهیم ﴿وَلَمَّا جَاءَا نَارًا﴾ وه ده ست بکه به باخه لندا ﴿فَخَرَجَ بِصَلَاةٍ مِنْ غَيْرِ سَوْءٍ﴾ (که دهرت هینا)
به میستی و بر شنگداری دینه ده وه به بی به له کی ﴿فِي تِسْعَةِ آيَاتٍ إِلَى فِرْعَوْنَ وَقَوْمِهِ﴾ (نهمه دوو موعجیزه به)
له نو موعجیزه بو فیرعه ون و گله که می ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا قِصَيقِينَ﴾ به راستی ندهه می که لیکنی له سنور
دهر چوون ﴿فَلَمَّا جَاءَا نَارًا﴾ نه مجا کانی موعجیزه ناشکرا و روو ته کانی نیمه یان بو هات
﴿قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ﴾ ووتیان نهمه جادوویه کی ناشکرایه ﴿

﴿إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَقْلِكُمْ﴾ بهراستی من دیم نافرتهك پادشای نهوانه (بهناوی بهلقیس) ﴿وَأَوْحَيْتُ مِنْ كُلِّ نَحْوٍ﴾ که همدو شتیکی (پادشاهی) پی دراوه ﴿وَلَهَا عَرْشٌ عَظِيمٌ﴾ و نهختیکی (پادشاهی) زور گورهی هیه ۵ ﴿وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا﴾ خوی و گله کهیم دی ﴿يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ لهجیاتی خوا سوزده بقروردهبن ﴿وَرَبُّنَا لَهُمُ السَّبِيحُ أَتَمَّ لَهُمْ﴾ و شهیتان کردهوه (خرابه) کانیانی بز ازاندبوندهوه ﴿فَصَدَّ عَنْهُ السَّبِيلُ﴾ بهو هویه وه بهرگری کردون له رنگهی راست ﴿فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ﴾ بویه نهوان رنگای راست نادورنهوه ۱۱ ﴿الَّذِينَ سَجَدُوا لِلَّهِ الَّذِي﴾ بق نهوهی سوزده نهبن بق نهو خوابهی ﴿يَخْرُجُ الْخَبَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ که نهوهی شاروه بیت له ناسمانه کان و زه ویدا دهی دهخات (دهردینی) ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ﴾ نهوهش دهی شارنهوهو نهوهی دهی دهخن دهی زانی ۱۲ ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوابه که هیچ بهرستر او یکی راست نی به جگه له نهو ﴿رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ﴾ بهرور دگاری عمرشی هره گورهیه ۱۳ ﴿قَالَ سَتَرْتُ﴾ (سوله یمان به پروهه کی) ووت نیمه لی کولنه وه ده کین (سیر ده کین) ﴿أَصَدَقْتُ أَرْكَتُ مِنَ الْكَذِبِ﴾ (تا بزاین) راست ده کهیت (له وه واله دا) یا له دروزنایت ۱۴ ﴿أَذْهَبَ بِكَ كَيْفَ هَذَا﴾ نهم نامهیهی میان بق بهره ﴿فَالْقَهْفُ إِلَيْهِمْ فَرَّوْا عَنْهُمْ﴾ و فیری ده بویان پاشان دور که و هره لیان ﴿فَانْظُرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ﴾ نه مجا سه رنج بده چ وه لامینک ده گهرینه وه ۱۵ ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ (بهلقیس) ووتی نهی پیار ماقول و سهروکه کان ﴿إِنِّي أَلْقِي إِلَى كِتَابٍ كَرِيمٍ﴾ بهراستی من نامهیه کی گرنگم بق هاویراوه ۱۶ ﴿إِنَّ هَذَا مِنْ سُلَيْمَانَ﴾ که بیگومان له سوله یمانه وه (هاتوره) ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ الْخَفِيرَ﴾ بهراستی نهو (نامه دهست پی ده کات): بهناوی خوای به خشندهی میهر بیان ۱۷ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ خوتان به گوره مهزانن به سه رمداو به موسلمانن (گهردن که چی) ورن بق لام ۱۸ ﴿قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَلَأَ﴾ (بهلقیس) ووتی نهی سهروک و نه شرافه کان ﴿أَفَتُؤْتِي أُتْرَى﴾ ده بارهی نهم کاره رای خوتانم پی بلین ﴿مَا كُنْتُمْ عَلَيْهِمْ﴾ چونکه من هیچ بریارنک نادهم ﴿حَتَّى تَتَّخِذُوا﴾ هه تا ثنوه ناماده نهبن (و براترزان پی نه کهم) ۱۹ ﴿قَالُوا نَحْنُ أَزْوَاجٌ﴾ ووتیان: نیمه خاوهنی هیزین (چهك و سه ربار) ﴿وَأَزْوَاجٌ شَدِيدُونَ﴾ وه (له جهنگدا) خاوهنی نازایه تیه کی زورین ﴿وَالْأَمْرُ إِلَيْكِ﴾ وه فرمان و بریارش به دهستی تویه ﴿فَانْظُرِي مَاذَا يَأْمُرِينَ﴾ که واته سه رنج بده (بیر بکده وه) چ فرمانتیک ده دهیت ۲۰ ﴿قَالَ إِنَّ الْمَلَأَ﴾ ووتی بهراستی پادشایان ﴿إِذَا خَلَا أَرْوَاهُ أَفْسَدُوهَا﴾ هدر کاتی (بهزور) چوونه شارنیکه وه خراب و ویرانی ده کهن ﴿وَجَعَلُوا أَمْرَهُمْ أَهْلِيهَا أَذِلَّةً﴾ وه ده سولات داره کانی نهو (شاره) ریسواو سه رشور ده کهن ﴿وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ﴾ وه (کاتی زان بوون) هه ربه و جوره ده کهن ۲۱ ﴿وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ﴾ جامن دیار بهیه کی به نرخ و گوره یان بق ده نیرم ﴿فَتَاطَرَعُ بِمَرْجِعِ الْمُرْسَلِينَ﴾ نه مجا چاوه روان ده کهم که نیر دراوه کان به چی به وه ده گهرینه وه ۲۲

﴿فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَانُ﴾ ئەمجا كاتىنك (ئىزاوۋەكە) ھاتە لای سولەيمان ﴿قَالَ أَتَيْدُونِي بِمَا﴾ (سولەيمان) ووتى: ئىتوۋە مال و سامان بە مەن دەدەن ۱؟ ﴿فَلَمَّا أَتَتْهُ آلَتُهُ﴾ دەى ئەوۋى خوا بە مەنى داۋە ﴿حَتَّىٰ مَقَاءَ أَتَتْكَ﴾ چاكىرە لەوۋى داۋە تى بە ئىتوۋە ﴿بَلْ أَنتُمْ بِهَدْيِكُمْ كُفَّارُونَ﴾ بەلكو ئىتوۋە بە ديارىيە كەتەن دلخۇش دەپىن ﴿أَتَجِجُ إِلَيْكُمْ فَلَا أَتِيكُمْ﴾ (بە ديارىيە كەۋە) بگە پىرەۋە بۇلابان سوتىند بە خوا بۇيان دىين ﴿يُخَوِّدُونَ لَكُمْ لَقْلَ لَهُمْ﴾ بە لەشكىرىكەۋە كەتەنای پرو بە پرو بوۋەنە دىيان نى بە لە گەلبدا ﴿وَالْخَرِجَتُهُمْ مِنْهَا آذَانُ﴾ ۋە سوتىند بە خوا بەزە لىلى و ژېر دەسنى لە ۋولانە كەپان دەريان دە كەپىن ﴿وَالْخَرِجَتُهُمْ مِنْهَا آذَانُ﴾ لە كاتىكدا ئەوان پىسواۋ سەرسۇرپىن ﴿قَالَ يَأَيُّهَا الْمَلَأُ﴾ (سولەيمان) ووتى ئەى دەستەى پىاۋماقۇل و ئەشرافە كان ﴿أَلَيْسَ لِي بِعَرْشٍهَا﴾ كامشان تەختە (پادشايىيە) كەپىم بۇ دىينىن ﴿قِيلَ إِنَّ يَأْتِيكَ مِنْهُ لَخَبِيرَاتٌ﴾ پىش ئەۋەى بە ملكەچى پىش بۇلام ﴿قَالَ عَمِّي يَتَوَقَّعُ لِي﴾ جنۇكە بەكى گەۋرەى بە ھېز لە جنۇكە كان ووتى ﴿أَتَأْتِيكَ بِهِ﴾ مەن ئەۋە (تەختەيت) بۇ دىينىم ﴿قِيلَ إِنَّ تَقُومُ مِنْ مَّقَامِكِ﴾ پىش ئەۋەى لە جىگەى خۇت ھەسنىت ﴿يَأْتِيكَ عَلَيْهِ لِقَاؤُ آيَمٍ﴾ ۋە بىنگومان مەن بەتەنام بەسەر ئەۋە (ھىئانەدا) ۋە دەسپاكىشم ﴿قَالَ الَّذِي عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ﴾ ئەۋەى زانستى لە كىنىي (ئاسمانى) لا بوو ووتى ﴿أَتَأْتِيكَ بِهِ قَبْلَ أَنْ يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرَفُكَ﴾ مەن بۇت دىينىم پىش ئەۋەى چاۋت پىرو كىنىت ﴿فَلَمَّا زَاغَ أَفْعَادُ الْمُنتَفِرِينَ﴾ (تەختە كەى ھىتا) جا كاتىك سولەيمان تەختەتە كەى (بەلقىس) لای خۇيدا پىش ﴿قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي﴾ ووتى ئەمە لە فەزلى پەروەردگار مەۋەيە ﴿يَا لَوْ كُنْتَ تَشْكُرُ أَفَ كُنْتَ تُفَكِّرُ﴾ بۇ ئەۋەى تاقىم پىكانە ۋە فایا شو كرى (ئەم نىعمەتە) دەكەم يان پى نەزان و سېلە دەپىم ﴿وَمَنْ شَكَرْنَا أَنشُرْهُ لِقَائِهِ﴾ ۋە ھەر كەسنى سوپاسى خوا بىكات ئەۋە بىنگومان سوپاس بۇ خۇى دەكات (چونكە سوپا كرىنى خواى گەۋرە نىعمەتە كانى پى زیاد دەپىت) ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَيْبَ عَمِّي كَبِيرٌ﴾ ۋە ھەر كەسپىش ئاسوپاسى بىكات (زىيانى بۇ خۇيدەتى) چونكە بىنگومان پەروەردگارم دەۋلە مەند و پى نىيازە ﴿قَالَ نَسْعُرُهَا وَآلَهَا فَتَقْتُلَ﴾ (سولەيمان) ووتى تەختە كەى بىگورپى ﴿تَنْظُرُ أَتَقْتُلِينَ﴾ سەرنىچ دەپىن (بزانىن) دەپناسىتەۋە (كە تەختە كەى خۇيدەتى) ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنَ الْآيِمِينَ لَا يَهْتَدُونَ﴾ يان نايىناسىتەۋە ﴿فَلَمَّا جَاءَ قِيلَ أَهَكَذَا نَقَرُكَ﴾ ئەمجا كاتىك (بەلقىس) ھات پىش ووترا تەختە كەى تۇ ۋەك ئەمە وابوو ﴿قَالَ كَلَّاهُ هُوَ﴾ (بەلقىس) ووتى ۋەك ئەۋە ۋايە (ئەلىنى ئەۋە) ﴿وَأُولَئِكَ الْأَعْلَمِينَ قِيلَ﴾ (سولەيمان) ووتى: پىش ئەم (بەلقىسە) زانستمان پى درابوو ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ﴾ ۋە ئىمە ملكەچ موسلمان بوۋىن ﴿وَصَدَّ هَامَانَ كَلَّتْ نَفْسُهُ مِنْ دُونِ آلِهِ﴾ ۋە ئەۋەى پىجگە لە خوا دەى پەرسەت پەرگىرى كرد (لە باۋەر ھىشان بە خوا) ﴿إِنَّمَا كُنْتُمْ مِنْ قَوْمٍ كَافِرِينَ﴾ بىنگومان ئەۋە (بەلقىس) لە گەلى كافران بوو ﴿قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ﴾ ووترا بە (بەلقىس) بىجۆرە ناۋ كۆشكە كەۋە ﴿فَلَمَّا زَاغَتْ حَسْبَتُهُ لُجَّةٌ﴾ ئەمجا كاتىك كەپىنى بە دەرباى زانى ﴿وَكُفِّتْ عَنْ سَاقِيهَا﴾ ۋە ھەر دوو قاجى ھەلكرد (بۇ ئەۋەى تەز نەپىت) ﴿قَالَ إِنَّهُ صَرَخَ مُرَدِّدِينَ قَوَارِيرَ﴾ (سولەيمان) پىش ووت ئەۋە (تۆ بە دەرباى دەزانى) كۆشكىكە لە شوشە ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾ (بەلقىس) ووتى ئەى پەروەردگارم بەراستى مەن سەنەم لە خۇم كرىدو ﴿وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَانَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ لە گەل سولەيمان دا مپىش ملكەچ بووم بۇ پەروەردگارى جىھانپان ﴿

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَى ثَمُودَ أَخَاهُ صَالِحًا﴾ سويتىد بەخوا نارەمان بۇ گەلى سەموود صالح پىغەمبەرى بىر يان (عليه السلام) ﴿أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (بىنى ووتىن) كەخوا بىيە رستىن ﴿فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ﴾ كەچى ئەوان بوونە دوو كۆمەلى دژ بە يەك ﴿قَالَ يَاقَوْمِ لِمَ تَعْبُدُونَ﴾ ووتى ئەى گەلە كەم بۇ چى بەلە دەكەن ﴿بِالشَّيْئَةِ قَبْلِ الْحَسَنَةِ﴾ (بەھاتنى) سزاو تۆلە پىش (ھاتنى) رەھمەت و چاكە ﴿تَوَلَّيْتُمْ فَأَنْتُمْ تَكْفُرُونَ﴾ (ئالەككە تۇرچىمۇت) ئا رەھمتان بى بىكرىت ﴿قَالُوا أَكَلْنَا مِنَّا مِنَّا وَبِئْسَ مَا كُنَّا يَفْعِلُونَ﴾ ووتىيان ئىمە تووشى شومى و نەگبەنى بووین بەھوى تۆو ئەوانەى لەگەل تۆدان (باوەرداران) ﴿قَالَ طَعِمْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (صالح) ووتى ھوى ئەو نەگبەنى بەى ئىئو لەلای خوايە (كەبى باوەرىتانه) ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْكِرُونَ﴾ نەخىر بەلكو ئىئو گەلىكەن ئاقى دەكرىتەوہ ﴿وَكُنَّا فِي الْمَدِينَةِ﴾ لەو شارە (ى صالح) دا ﴿فُتِحَتْ رَحْمَتُ رَبِّكَ فِي الْأَرْضِ وَلَا تَفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ تۆكەس ھەبوون لەزە ویدا خراپە كاریان دەكرد بەھىچ جۆر چاكەيان نەدەكرد ﴿قَالُوا نَقَاسُوا بِأَنفُسِكُمْ﴾ ووتىيان (بەبەكرى) سويتىد بخون بەخوا ﴿الشَّيْئَةِ وَأَخْلَسُوا﴾ كەبەشەودا ھىرش دەكەيتە سەر مال و خىزانى (صالح) و ھەموویان لەناو دەبەین ﴿قُلْ لَنْفُوتَنَّ لَوْ لِي﴾ لەپاشان دەلەین بەكەس و كاری (صالح) ﴿مَا شَهِدْنَا مَعَكُمْ شَيْئًا﴾ ئىمە ناگامان لەكوشش و تیاچوونى خىزانى ئەونى بە ﴿وَأَنَّا الصَّادِقُونَ﴾ وىنگومان راستىش دەكەین ﴿وَمَكْرًا مَكْرًا﴾ ئەوان پىلانى نەخشەيان دارشت بەپىلاندا ئىككى خراب (بۆ كوشتنى صالح) ﴿وَمَكْرًا مَكْرًا﴾ ئىمەش (لەبەرانبەر پىلانى ئەواندا) پىلانمان گىرا (بۆ لەناو بردن) بە پىلانگىرانىكى بەھىز ﴿وَلَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ لەكاتىكدا ئەوان ھەستىيان نەدەكرد ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْرِمِينَ﴾ ئەمجا سەدرنج بدە سەر نەنجامى پىلانى ئەوان چى لىھات ﴿أَنَّا دَمَّرْنَا ثَمُودَ وَلِقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ چۆن ئىمە ئەوان و گەلە كەيانمان ھەموو پىكەوہ لەشاو برد ﴿فَبِئْسَ الْيُوسُفُ﴾ ئەمجا ئەوہ (جى) خانووە گانيانە ﴿خَاوِبَةٍ يَتَنَافَلُونَ﴾ چۆل و خالى بە لەبەر ئەوہى ستەمیان كرد ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ بەراستى لەو بەسەر ھاتەدا بەندو ئامۆزگارى وبەلگە ھەبە ﴿يَقُولُ يَعْزُمُونَ﴾ بۆ كۆمەلىك كە دەزانن (چىمان بەسەر ئەوانە ھىتاوہ) ﴿وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ وە ئەو كەسانەمان رزگار كرد كە پروايان ھىتاو و لەخوا دەترسان ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ وە باسى لووط بكە كاتى ووتى بەگەلە كەى ﴿أَتَأْتُونَ الْفَجْشَةَ﴾ ئايا ئىئو ئەو كارە زۆر خراب و ناشىرىنە دەكەن ﴿وَأَنَّهُمْ يُخَيَّرُونَ﴾ كە ئىئو دەبىنن و دەزانن (چەند پىس و ناشىرىنە) ﴿أَيَسْخَرُونَ أَيْحَالَهُمْ فَوَيْلٌ لِلنَّاسِ﴾ چۆن!! ئايا بەراستى ئىئو دەچنە لای پىساوان لەجىانى ئافرەتان بۆ بەجى ھىتاتى ئارەزوو (ەكاشان)؟ ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّجْهَلُونَ﴾ دبارە ئىئو گەل و كۆمەلىكى نەنام و نەزانن ﴿

﴿مَا كَانَ خَوَافٌ قَوْمِهِ﴾ نہ مجا وہ لامی گہلہ کدی هیچ نہ بوو ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ جگہ لدوہی کدوونیان
 ﴿أَخْرِجُوا آلَ لُوطٍ مِّنْ قَرْيَتِكُمْ﴾ لوط و کدسوکار و (شونین کہوتوانی) لہ شاره کہتان دہر کہن
 ﴿إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ﴾ بہ راستی ئەوان کہسانیکن خویمان پاک رادہ گرن (لہم کردوہی نیمہ) ﴿وَمَا
 نَحْنُ بِمُخْلِطِينَ﴾ نہ مجا نیمہ لوط و خیزانہ کہیمان پژگار کرد جگہ لہ ہاوسہرہ کدی
 ﴿فَقَدْ زَكَّاهُمْ﴾ کہہ پر یارمان دا ئەو (ہاوسہرہ کدی) لہ جینماوان بیت لہ سزادا ﴿وَمَا نَحْنُ
 بِمُؤْتَسِلِينَ﴾ وہ بارانیکمان (لہ بہرہر) بہ سہریان دا باراند ﴿فَسَاءَ مَقَرٌّ وَمَنْذِرٌ﴾ نای چ خراب
 بوو بارانی تر سبتراوہ کان ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ (نہی موحہ ممہد ﷺ) بلی ہموو سرباس و ستایش
 بو خوا ﴿وَسَلِّمْ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ أَصْطَفَىٰ﴾ وہ سہ لام و درود لہ سہر ئەو بہندانہی خوا ہلہبزار دون
 (بو پیغہ مہرایہنی) ﴿إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ مِّمَّا يُشْرِكُونَ﴾ نایا خوا باشترہ یا ئەو بتانہی دہیکہنہ ہاوبہشی خوا ﴿إِنَّمَا
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ نایا زاتیک کہناسمانہ کان و زموی دروست کردوہ ﴿وَأَنزَلَ الْغَمَرَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾
 لہ ناسمانہوہ بارانی بو باراندون ﴿فَأَنبَتْنَا بِهِ خُلُقًا نَبَاتٍ ذَاتَ بَهْجَةٍ﴾ نہ مجا بہو (بارانہ) چہند باخچہیہ کی
 خواہن جوانیمان رواند ﴿مَا كَانَ لَكُمُ أَنْ تُدْبِرُوا أَشْجَرَهَا﴾ کہ نیوہ نہنان دہتوانی درخت و پروای
 ئەو (باخچہ) پروینن ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ بہر سترای تر لہ گہل خوادا ہدیہ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعِدُونَ﴾
 (نہ خیر نی بہ) بہ لام ئەوانہ گہلینکن لادہدہن لہرنگای راست ﴿أَمَّنْ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ نایا زاتی
 کہ زہوی کردوہتہ جینگای نارامی و نیستہجی بوون ﴿وَجَعَلَ خُلُقًا نَبَاتًا﴾ وہ لہ ناو (زہوی) دا چہند
 پروباری بہدی ہبتاوہ ﴿وَجَعَلَ لَهَا رَوَاقًا﴾ وہ چہند چبای گہورہی بو زہوی داناوہ ﴿وَجَعَلَ بَيْنَ
 الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا﴾ وہ لہ نیوان دوو ناودا (شیرین و سوتر) بہرہبستی داناوہ (بو ئەوہی تیکہل نہبن)
 ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ بہر سترای تر ہدیہ لہ گہل خوادا ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ نہ خیر نی بہ
 بہ لام زور بہیان نازانن ﴿أَمَّنْ يَحِيطُ الْمُبِطَاتِ إِذَا دَعَا﴾ نایا زاتی کہدیت بہ ہاواری ناچار و داماوہوہ
 کاتیک ہاواری لی دہکات ﴿وَنَكَيْفَ الشَّوْءَ﴾ وہ ناخوشی و بہ لاکان لادہبات ﴿وَيَجْعَلُ الْغُرُفَاتِ
 الْأَرْضِ﴾ وہ دہتان کاتہ جینشہبی گہلانی تری سہر زہوی ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا بہر سترایکی تر ہدیہ
 لہ گہل خوادا (نہ خیر نیہ) ﴿قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ﴾ بہ لام زور کدہم بیر دہ کہندوہ ﴿أَن تَقْدِرَ
 ظُلُمَاتُ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ﴾ نایا زاتی کہ رہنموونی نیوہ دہکات (بہ ئەستیرہ و شتی تر) لہ تاریکی بہ کانی
 ووشکانی و دہریادا (لہ شہودا) ﴿وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بِشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ﴾ و زاتیک کہ (با) دہنیریت
 بہ موزدہدہر بیش بارانی پڑحمہتی ﴿إِنَّ لَهُ مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ بہر سترایکی تر ہدیہ لہ گہل خوادا
 ﴿تَعْلَىٰ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا بہرز و بلندترہ لہوہی بت بہرستان دہیکہنہ ہاوبہشی ﴿

﴿أَنْ يَبْدَأَ الْخَلْقَ مُرِيدًا﴾ نایا زاتی که له‌سهره‌تاوه بونه‌وه به‌دی دینیت پاشان (دوای مردنی) جاریکی
 تر دروستی ده‌کاته‌وه ﴿وَمَنْ يَرْزُقْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌زاتی که له‌ناسمان و زه‌وی یه‌وه یرزق و یرزیتان
 ده‌دات ﴿إِلَّا مَعَ اللَّهِ﴾ نایا هیچ به‌رستراوی تر هه‌یه له‌گه‌ل خوا‌دا (نه‌خیر نی یه) ﴿قُلْ هَآؤُلَآئِکُمْ
 أَنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی به‌لگه‌تان بیئن نه‌گه‌ر ئیوه‌ راست ده‌کهن ﴿قُلْ
 لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ﴾ بلی که‌سانی که له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دان غه‌یب نازانن ﴿إِلَّا اللَّهُ﴾
 بینجگه له‌خوا (ته‌نھا نه‌و ده‌یزانی) ﴿وَمَا يَشْعُرُونَ أَتَىٰ أَنْ يَضَعُوا﴾ و نه‌وان هه‌ست ناکه‌ن چ کاتی زیندوو
 ده‌کرنه‌وه ﴿وَلَا أَتَىٰ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ به‌لکو زانیاری نه‌وان ده‌رباره‌ی یرزوی دوایی گورته‌وهر
 ناکات (زانیاریه‌کی وایان نی یه) ﴿وَلَا يَشْعُرُونَ فِي شَيْءٍ مِنْهَا﴾ به‌لکو له‌باره‌ی (یرزوی دوای) یه‌وه نه‌وان
 له‌گومان و دوودلیدان ﴿بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِنْهَا﴾ به‌لکو نه‌وان له‌و باره‌یه‌وه کوئرن ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ده‌یان ووت ﴿أَلَمْ نَكُنْ أَكْثَرُ نَافَاةٍ أَتَىٰ أَنْ يَضَعُوا﴾ نایا کاتی ئیمه‌و باوو باهیرانمان بووین
 به‌خاک ﴿أَلَمْ نَخْرُجْهُمْ﴾ نایا ئیمه‌وهر ده‌ره‌یترنن (له‌گورته‌کانمان و زیندوو ده‌بینه‌وه) ﴿لَقَدْ
 وَجَدْنَا لَهُمُ الْقُلُوبَ وَآبَاءَهُمْ قَبْلَ﴾ سوئند به‌خوا به‌راسنی ئیمه‌و باوو باهیرانمان له‌مه‌و پیش به‌لینی ئهم
 (زیندوو کردنه‌وه) مان پی درابوو ﴿إِنْ هَٰذَا إِلَّا أَسْطُورُ الْأَوَّلِ﴾ ئهم (هه‌ره‌شه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿لِيَمَّانَ
 لِيَمَّانَ دَهْكَاتٍ﴾ ته‌نھا درؤ و ده‌له‌سه‌ی گه‌له‌پشوووه‌کانه (که‌نوسراوه‌ته‌وه) ﴿قُلْ يَبْرَأُفِي الْأَرْضِ﴾
 (ته‌ی موحه‌مه‌د) (پیشان) بلی برؤن بگه‌رین به‌زه‌وی و ولاتان دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ
 الْمُجْرِمِينَ﴾ ته‌مجا سه‌رنج به‌دن بزائن سه‌رله‌نجامی تاوانیاران چؤن سووه (چیان به‌سه‌ر هاتوووه)
 ﴿وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ﴾ خه‌فت مه‌خو بو نه‌وانه (که‌بروا ناهینن) ﴿وَلَا تَكُنْ فِي شَيْءٍ مِّنْهُمْ كُفْرًا﴾
 و سینگ و دلت ته‌نگ نه‌بی له‌و پیلان و خرابانه‌ی ده‌یکه‌ن (دره‌تو) ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ﴾
 ده‌لین ئهم به‌لینه‌ی (سزای پیمان ده‌ده‌ن) که‌ی دیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌ راست ده‌کهن ﴿قُلْ
 عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ رَدِفٌ لِّكُم﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د) بلی له‌وانه‌یه زؤر لیئانه‌وه نزیک بوو بیته‌وه
 ﴿بَعْضَ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ﴾ هه‌ندی له‌و سزای به‌په‌له‌داوای هاتنی ده‌کهن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾
 وه‌به‌رآستی په‌روه‌ردگارت خواوه‌ن فه‌زل و چاکه‌یه به‌سه‌رخه‌لکه‌وه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾
 به‌لام زؤر به‌یان سوپاس (ی په‌روه‌ردگار) ناکه‌ن ﴿وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَعْلَمُ﴾ وه‌به‌رآستی په‌روه‌ردگارت
 ناگاداره‌و ده‌زانیت ﴿مَا تَكُنْ صَدُورُهُمْ وَمَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌و (دورمنابه‌تی و کینه‌ی) له‌ده‌رونیاندا ده‌بشارنه‌وه
 و به‌ده‌ش ده‌ری ده‌برن (نابشارنه‌وه) ﴿وَمَا يَمِيزُ غَايِبُهُ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ وه‌هیچ شتینکی نادیار نییه
 له‌ناسمان و زه‌وی دا ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ مه‌گه‌ر له‌کتابی روون (الوح المحفوظ) دابه‌ ﴿إِنْ هَٰذَا
 إِلَّا نَذْرٌ﴾ به‌رآستی ئهم قورئانه ﴿يَقُصُّ عَلَىٰ نَبِيِّ إِسْرَآئِيلَ﴾ ده‌یگه‌رته‌وه بو نه‌وه‌ی ئیسرائیل ﴿أَكْثَرَ الَّذِي هُمْ
 فِيهِ يَحْتَلِفُونَ﴾ زؤریه‌ی نه‌و مه‌سه‌لانه‌ی که‌نه‌وان تییدا جیاوازن

﴿وَالَّذِي لَهُمْ فِيهَا رِزْقٌ مِّنْ ثَمَرِهَا يُنْفَخُ﴾ و ده به راستی نهم (قورنانه) رینمونی میهره بانی یه یو نیانداران
 ﴿إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمٍ﴾ به راستی بهروردگارت دادوهری دهکات له نیوانیان دا به بر باری خوی
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ و ده خوا به ده سه لانی زانابه ﴿فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ که و با سوو پشت هدر به خوا به سه
 ﴿إِنَّكَ عَلَى الْخُبْرِ الْخَبِيرُ﴾ به راستی تو له سه و نایینکی راست و پروونی ﴿إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْقَوْلَ﴾ به راستی تو
 ناتوانی (بانگه وازت) به مردووه کان بیستینیت ﴿وَلَا تَسْمَعُ الْكَلِمَةَ﴾ و ده ناتوانی بانگه وازت به وانه ی
 کهرن یونه ویتی ﴿إِذَا قُلُوا مُؤْمِنِينَ﴾ کاتی پشت هلد هلد کهن و ده وون ﴿وَمَا أَنْتَ بِهَدَى الْعَنَى عَنْ صَلَاتِهِمْ﴾
 و ده تو ناتوانی کورن برزگار که بت له گو مرابه کعبان (رینموو نیان بکه بت) ﴿إِنْ تُشِيعُ إِلَّا مَن يُوْفِي بَدَانَتَا﴾
 تو ته نها (رینمونی) به که سی ده زنه ویتی که بر و ابه نایه و نیشانه کانی نیمه دینی ﴿فَهُمْ مُّسْلِمُونَ﴾ چونکه
 نه وانه ده همیشه ملکه چن (بو هق) ﴿فَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ﴾ و ده کاتی نه و به نیتی (سزایه ی بیان دراوه)
 به سه ریانه هات ﴿فَخَرَجَ الْمَوَدَّاءُ مِنَ الْأَرْضِ﴾ (که مینک پیش و ودانی قیامت) گیان له به رینک له زه وی
 ده ده هیتین بزیان ﴿فَكَفَّهُمْ﴾ قسه بیان له گلد ده کات ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ كَأَنَّ بَيْنَهُ لَأُفْقُونَ﴾ (ده لی) به راستی
 نهم خه که باوه ری راسته قینه بیان نه هیتا به نایه ته کانی نیمه ﴿وَيَوْمَ تَحْشُرُهُمْ فِي الْأُفْقِ﴾ (ته ی موحه ممد
 ﴿بَاسٍ﴾ باسی) نه و روزه بکه له هه موو میلله نینک بولیکی زور کوزه که یسه و ده ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِنَا﴾ له وانه ی
 نایه ته کانی نیمه بیان به درو ده زانی ﴿فَهُمْ يُرْجَوْنَ﴾ نه مجا نه وان (له پیش و دوا که وون) به رگری ده کرین (به ریز
 ده وون) ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ هتا کاتی دین (بو شونی کز کردنه و بیان) ﴿قَالَ أَكُنْتُ نَسِيتُكَ يَا بَنِي إِدْرِيسَ﴾
 (خوا) نه فهرموی نایا نیوه نایه ته کانی منتان به درو ده زانی (باوه رتان بی نه هیتا) له کاتیکدا هیچ زانیاره کتان
 ده باره بیان نه بوو ﴿أَمَّا أَكْثَرُ النَّاسِ﴾ بیان نیوه چیتان ده کرد (له دنیا) ﴿وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا﴾
 و ده بر باری (سزادانیان) به سه را ده سه بی به هوی سته مکاری بانه و ده ﴿فَهُمْ لَا يَخْلُفُونَ﴾ نه مجا نه وان هیچ
 قسه ناکدن ﴿أَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا (بی بر وایان) نه بیان زانیوه نایین ﴿أَلَمْ يَجْعَلْنَا أَلْبَنًا يَسْكُنُوا فِيهِ﴾ نیمه شه ومان
 سازاندووه بو شه و ی نه وان نارامی نیا بگرن ﴿وَاللَّهُمَّ إِنَّا نَعْلَمُ﴾ و ده رورمان رووناک کردووه (نیش و کاری
 نیاده کهن) ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ به راستی له مده دا چهند به لگمو نیشانه هیه بو که ساتن باوه ر دینن
 (به خوا) ﴿وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ﴾ (ته ی موحه ممد ﴿بَاسٍ﴾ باسی) نه و روزه بکه فو و ده کری به شه بیوردا
 ﴿فَقَرَعَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ﴾ جا هه رچی که س له تاسمانه کان و زه وی دایه ده ترسی و راده چله کن
 (هه موو ده مرن) ﴿إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ﴾ جگه له و که مانه ی خوا به و ی (به نارام بن و نه مرن) ﴿وَكُلُّ أُنْقُورٍ﴾
 و ده هه موو به ملکه چی و سه ر شوری دینه و ده لای خوا ﴿وَقَرَىٰ لِحْمَالِهِمْ حَتَّىٰ حَبَابَهُ﴾ و ده کینو و چیه ده بینی
 و ده زانی دانه زراون (له شونی خویان دا) ﴿وَمِنْ تَمَرٍ مَّرْكُومٍ﴾ (کاتی فو و کرا به شه بیوردا) چیا کان و ده کو
 روستنی هه ور ده وون ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أُنْزِلَتْ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾ نه مده دروست کراوی نه و خوا به که هه موو شینیکی به و
 به ری رینک و پینی دروست کردووه ﴿إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ به راستی خوا ناگاداره به هه ر کردووه به که نیوه
 ده بکه ن

﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ﴾ هەر کەس کردووەی چاکێ کردیت ﴿فَلَهُ سَعِيرٌ مِّمَّهَا﴾ (لەپۆزی دوایدا) پاداشتی چاکتری
 لەو (کردووە)ی بۆ هەبە ﴿وَهُرْمِنْ فَرَجٍ يَوْمَئِذٍ لَّهُمْ﴾ وە ئەوانە دلێان لەترس و داچلەکانی گەورەیی ئەو پۆزە ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾ وە هەر کەس خراپەیی کردیت ﴿فَكَتَّ وَجْهُهُ فِي النَّارِ﴾ (لەو پۆزەدا) بەسەر بوومەت و دەم
 و چاوباندادەخەرتە ناو ناگر (ی دۆزەخ) ﴿هَلْ تُحِزُّونَ إِلَّا مَا تُكْثِرُونَ﴾ ئایا سزادەدرێن جگە لەوەی دەتانکرد
 ﴿إِنَّا أَمَرْتُ﴾ (ئەمێ موحمەد ﷺ) بێگومان من فەرمانم پێ دراوە ﴿أَنْ أَغْدِرَ رَبِّ هَذِهِ الْبَلَاءُ﴾
 کە ئەنەها پەرورەدگاری ئەم شارە (مەککە) پەرستم ﴿الَّذِي حَرَمَهَا﴾ ئەو (خواپە)ی (پێز شکاندی) ئەم
 شارەیی حەرام کردووە ﴿وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ﴾ و هەموو شتێک ئەنەها مێ ئەو (خواپە) ﴿وَأَمَرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُنْذِرِينَ﴾
 وە فەرمانم پێ دراوە لە موسلمانان بێ ﴿وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ﴾ وە (فەرمانم پێ دراوە کە) قورتان بخوێنم (بەسەر
 خەڵکی دا) ﴿فَمَنْ أَهْدَىٰ إِلَّائِيهِمْ يُضِلُّوا﴾ جا هەر کەس هیدایەتی وەرگرت ئەو بێگومان ئەنەها بۆ خۆی
 هیدایەت وەرەگری (قازانجە کە ی بۆ خۆیەتی) ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هەر کەسیش گومرا بیت (زیانی بۆ خۆیەتی)
 ﴿فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ﴾ وە بێ: بە پراستی من ئەنەها یە کێکم لەترسێتەران ﴿وَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ وە بێ
 هەموو سوپاس بۆ خواپە ﴿سُبُّكَ يَا رَبِّهِ فَعَرِضَ عَنْهَا﴾ ئەو (خواپە) بەزوویی نایەت و نیشانەکانی نیشانی تێوە
 دادەت ئێوەش دەیانناسن (کە تاییەتی خوان) ﴿وَمَا رَبُّكَ بِمَكِينٍ لِّمَنِاعَتِهِمْ﴾ وە پەرورەدگارت بێ ناگانی ئەو
 کە ئێوە دەیکەن ﴿

سوره‌ی ﴿القصص﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوا ی بەخشندە ی میهرەبان

﴿طه﴾ بە (طا، سین، میم) دەخوێرتەوێ خوازانترە بە ماناکە ی بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرتای سوره‌ی
 (البقرة) بکە ﴿فَإِنَّكَ أَنتَ الْكَذَّابُ الْمُنِيرُ﴾ ئەم (تایەتانه) تاییەتەکانی قورتایی روون و ناشکران ﴿وَتَقَالُوبًا﴾
 دەبخوێتێتەوێ بەسەر نا ئەمێ موحمەد ﷺ ﴿وَمِنْ نِّبَا مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ﴾ هەندێ لە هەوالی
 موسا و فیرعون بە پراستی و دروستی ﴿لَقَوْمٍ كَذَّبُوا﴾ بۆ ئەوانە ی پێوا دیتن ﴿إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي
 الْأَرْضِ﴾ بە پراستی فیرعون زال و (ملهور و باخی) بوو لە زەوی (میسر) دا ﴿وَجَعَلَ أَهْلًا لِّبَيْتِهِ﴾ وە خەڵکە کە ی
 (میسری) کرد بە چەند بەش و کۆمەڵێک ﴿إِسْتَعْجِلْ طَافِقَةً وَتَهْتَرُ﴾ کۆمەڵکیانی لاواز و ژێر دەستە دەکرد
 ﴿يَدْعُهُمْ آتَاءَهُمْ وَيَسْتَنِي مِيسَاتَهُمْ﴾ کوردانی ئەوانی سەر دەبیری و ناخەتانیانی بەزیندویی دەهێشتەوێ (دەیکردنە
 خزمەتکار و کەنیزە ک) ﴿إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُقْسِدِينَ﴾ بە پراستی ئەو (فیرعون) لە خراپە کاران بوو ﴿وَوَرِيدُ
 أَنْ لَّمْ﴾ وە ئێمە دەمانەوی (بەچاکە ی خۆمان) مەت بێن ﴿عَلَى الَّذِينَ أَتَوْا مُصِوْعًا فِي الْأَرْضِ﴾ بەسەر ئەوانە ی
 کە لاواز و ژێر دەست کرابوون لە وولاتی (میسر) دا ﴿وَجَعَلَهُمْ آيَةً وَجَعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾ وە بیان کە بێنە
 پێشەواو بیان کە بێنە میرات بەران (ی کە لە پوری فیرعون و و شوبن کە و نوانی) ﴿

﴿وَسُمِّكَ لَهْرًا فِي الْأَرْضِ﴾ و ده سه لات داریان بکه بن له و زه و به دا ﴿وَنُرِي قِرْعَتَهُ وَهَمَّ أَنْ يُخْرِجَهَا﴾
 و نه نشانی فیرعهون و هامان و له شکری هه ردو و کیان بده بن ﴿مِنْهُمْ مَا كَانَ الْإِنْسَانُ أَنْ يَمْلِكُ﴾ له (به نو یسرانیلی
 به کانه وه) له وهی خویان لی ده بار است ﴿وَإِنْ جِئْتَهُ إِلَى الْأَرْضِ فَأَنْزِلْنَاهُ﴾ به دایکی مووسا مان را گه باند
 (نیلها مان بؤ کرد) ﴿أَنْ أَنْزِلْنَاهُ﴾ که شیر بده به مووسا ﴿فَإِذَا نَفَخْتَ فِيهِ﴾ نه مجا هه رکاتی ترست لی
 هه بوو ﴿فَالْقِرْعَةُ فِي الْأَرْضِ﴾ نه و کانه بیخه ره رو بار (ی نیله وه) ﴿وَلَا تَخَافُ وَلَا تَحْزَنُ﴾ مه ترسه (لی ی)
 و خه فیتش مه خو (بوی) ﴿إِنَّا آتَيْنَاهُ الْكِتَابَ﴾ به راستی نیمه ده یگترینه وه بؤ لات ﴿وَجَاءَهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾
 وه ده یکه بن به یه کن له پیغه به ران ﴿فَالْقِرْعَةُ فِي الْأَرْضِ﴾ (دایکی مووسای خسته ناوی نیله وه)
 نه مجا دارو ده سته ی فیرعهون (پیان زانی و) هه لبان گر ته وه ﴿لِيَكُونَ لَهُمْ عَذَابٌ وَخَرْنَا﴾ بؤ نه وهی
 بی بی به دور من و هو ی خه فته بویان ﴿إِنْ قِرْعَتَهُ وَهَمَّ أَنْ يُخْرِجَهَا﴾ به راستی فیرعهون و هامان
 و له شکری و سه باره کانیاں ﴿كَانُوا أَكْثَرِينَ﴾ تاوانیارو هه له بوون ﴿وَقَالَ أَمْرَأَتُ قِرْعَتٍ﴾
 (ویستیان مووسا بکوژن ناسیه ی) زنی فیرعهون و وتی ﴿فَرَأَتْ عَيْنًا لَهَا لَمْ تَلِكْ لَا تَقُولُ﴾ مایه ی چار
 و دل پر و شنی به بؤ من و بؤ توش (فیرعهون) مه یکوژن ﴿عَسَى أَنْ يَفْعَلَ﴾ به لکو سوودو که لکمان پی
 بگه یه نی ﴿أَوْ تَجِدَهُ رَوْدًا﴾ یا بیکه بن به کوری خومان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان هه سنیان
 نه ده کرد (هم منداله نه بیته هزی تیاچوونیان) ﴿وَأَصْبَحَ فَاذًا لِرَبِّهِمْ قِرْعًا﴾ جا دلی دایکی مووسا
 خالی سوو (له هه موو شت جگه له منداله که ی) ﴿إِنْ كَانَتْ لَشَيْءٍ بِهٍ﴾ نزیک سوو (نه یی) نه و
 منداله ناشکریاکات ﴿أُولَئِكَ أَنْ رَئَيْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ نه گمر دلیمان نه به سته یه وه (وه به هیزمان نه کردایه)
 ﴿لِيَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ بؤ نه وهی له بهر و اداران بی ﴿وَقَالَتِ الْأَخْتَةُ قُصِيَّةً﴾ (دایکی مووسا)
 و وتی به خوشکه که ی (مووسا) به شونیدا برؤ ﴿فَصُرَّتْ بِهٍ عَنْ جُوبٍ﴾ نه مجا له دور وه مووسای
 بی بی و بی زانی ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له کاتیکدا نه وان (فیرعهون و کؤمه له که ی) هه سنیان نه ده کرد ﴿
 وَخَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْفَرَاحَةَ مِنْ قَبْلِ﴾ وه نیمه پیشتر (شیری) شیر دهره کانمان حه رام کرد له مووسا (مه می
 که سیانی نه ده مزی) ﴿فَقَالَ هَلْ أَتَاكُمْ عَلَىٰ أَهْلِ بَيْتٍ﴾ نه مجا خوشکه که ی (مووسا) و وتی پیان تایا
 مالیکتان نشان دم ﴿يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ﴾ که نه و منداله بؤ ثنوه به خنوب بکه بن (و شیر ی بده نی) ﴿وَهُمْ
 لَهُ رِجْسٌ كُتِبَ عَلَيْهِمُ﴾ و دلسوز بن بوی ﴿فَرَدَدْنَاهُ إِلَىٰ أُمِّهِ﴾ نه مجا مووسا مان گترینه وه بؤ لای دایکی
 ﴿كَانَ تَحَرُّبُهَا وَلَا تَحْزَنُ﴾ بؤ نه وهی چاوی پی روون بیته وه و خه فته نه خوات ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ أَنَّ اللَّهَ
 حَقٌّ﴾ وه بؤ نه وهی بزانت که به لی خوار است و هه فته ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به لام زور
 به بیان نازان ﴿

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَوَعَدْنَا مَن لَّمْ يَلْحَظْ يَمِينَهُ جَنَّاتٍ يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ﴾ همدرد و شنونده‌ی پاداشتی چاکه کاران ده‌دهینه‌وه ﴿وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا﴾ وه (موسا) رفته‌ی ناو شار بین نه‌وه‌ی خدایکی شار ناگیان لی بین ﴿فَوَجَدَهَا جُنُودًا يُحَارِبُونَ﴾ جالو شارده‌ا دوو پیایوی دی له‌گه‌ل به‌کتر شه‌ریان ده‌کرد ﴿هَٰذِهِم مِّنْ شِيعَتِهِ ۚ وَهَٰذِهِم مِّنْ عَدُوِّهِ﴾ نه‌مه‌یان له‌تایغه‌ی خوی بوو نه‌وه‌ی تریشیان له‌دورمنانی بوو ﴿فَأَسْعَفَتْهُ الْأَذَى مِنْ شِيعَتِهِ﴾ نه‌مجا نه‌وه‌یان که له‌تایغه‌ی خوی بوو داوای یارمه‌تی لی کرد ﴿عَلَى الْأَذَى مِنْ عَدُوِّهِ﴾ له‌دزی نه‌وه‌ی که له (تاقمی) دورمنه‌که‌ی بوو ﴿فَوَكَّرَ مَوْسَىٰ فَقَطَّعَ عَلَيْهِ﴾ نه‌مجا موساش بؤگزینکی لیدا و نه‌وه‌ی (قیی‌یه) ی کوشت ﴿قَالَ هَٰذِهِم مِّنْ عَمَلِ الشَّقِيَّةِ﴾ (موسا) ووتی نه‌م (کوشته) له‌کرده‌وه‌ی شه‌یتانه ﴿إِنَّهُ عَذَابٌ مُّضِلٌّ شَبِيحٌ﴾ به‌راسنی نه‌وه‌ (شه‌یتان) دورمنیکی گومراکه‌ری پروون و ناشکرایه ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ۖ وَوَتَيْتُ نَفْسِي بِهَرِيرَةٍ ۖ وَرَدَّيْتُهَا فِي بَيْتِي ۖ وَنَفْسِي فَغْفِرْ لَّهِ ۖ﴾ ده‌ی لیم خوشبه‌جا نه‌ویش (خودا) لی ی خوش بوو ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَوُّورُ الرَّحِيمُ﴾ بینگومان تنه‌ها نه‌وه‌ لیورده‌ی به‌به‌زه‌یی به ﴿قَالَ رَبِّ بِمَا أَتَمَمْتُ﴾ (موسا) ووتی نه‌ی به‌رورد گارم به‌هه‌قی چاکه ونیعمه‌ت له‌سهرم (نه‌وه‌ هیزو توانایه‌به‌که‌ پتداوم) ﴿فَإِنْ أَكُونُ ظَاهِرًا لِلْمُخْرِمِينَ﴾ به‌یار بین هه‌ر گیز نه‌بم به‌پشتیوانی تاوانباران ﴿فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ به‌هوی نه‌وه (کوشته) وه له‌شاردا به‌ترسه‌وه چاوه‌روانی ده‌کر (فیرعه‌ونیه‌کانی چ هه‌لوئستیکیان ده‌بنی) ﴿فَإِذَا الْأَذَىٰ انْتَصَرَهُ ۖ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِجُهُ﴾ له‌ناکاودا نه‌وه (به‌نی ئیسرائیلی به‌ی) دوتینی داوای یارمه‌تی کرد له‌وه (موسا) له‌گه‌ل به‌کینکی تردا شه‌ریه‌تی) هانای بؤ موسا هینا فریاری که‌ویت ﴿قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَنَوَيْ مُبِينٌ﴾ موسا به‌وه (به‌نو ئیسرائیلی به‌ی) ووت به‌راسنی تو که‌سینکی گومرای ناشکرای ﴿فَلَمَّا أَن أَرَادَ﴾ نه‌مجا کاتنی که (موسا) ویستی ﴿أَن يَّطْلُبَ بِالَّذِي وَعَدُوا لَهُمَهَا﴾ به‌تونندی بدات له‌وه‌ پیایوه‌ی دورمنی هه‌ردووکیانه ﴿قَالَ يَمْوَسَّىٰ أَتُرِيدُ أَنْ نَقْتُلَکَ﴾ ووتی نه‌ی موسا نابا ده‌نه‌وئی بم کوژی ﴿کَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ﴾ هه‌روه‌کو دوتینی که‌سینکت کوشت ﴿إِنْ تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ﴾ تو هه‌ر ده‌نه‌وئی زور دارو مله‌ور بیت له‌زه‌وی دا ﴿وَمَا تُرِيدُ إِلَّا أَنْ تَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ﴾ وه ناته‌وئی له‌پیایو چاکان (پنکه‌خهران) بیت ﴿وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ﴾ نه‌مجا پیایونک له‌وه‌ به‌ری شارده‌وه به‌بدله‌هات (بؤ لای موسا) ﴿قَالَ يُوسُفُ إِنِّي الْمَلَأُ﴾ ووتی نه‌ی موسا (ناگاداربه) کاربه‌ده‌ست و سه‌رگه‌وره‌کان ﴿بِأَنْفُسِهِمْ﴾ کزبوونه‌ته‌وه له‌باره‌ی تووه (قسه‌ده‌که‌ن) بؤ نه‌وه‌ی بتکوژن ﴿فَخَرَجَ إِلَىٰ لَدُنْكَ مِنَ النَّصِيحِينَ﴾ که‌واته‌ده‌رجو له‌شار (بانده‌ت گرن) بینگومان من دلسوزتم ﴿فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ﴾ نه‌ویش له‌شار ده‌رجوو به‌ترسه‌وه چاوه‌روانی ده‌کرد (به‌نی بزائن و بیگرن) ﴿قَالَ رَبِّ اجْنُبْنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ (موسا) ووتی نه‌ی به‌رورد گارم بزگارم بکه‌ له‌م کومه‌له‌سته‌مکاره ﴿

﴿وَلَمَّا تَوَجَّهَ بِلِقَاءِ رَبِّهِ﴾ له کاتینکدا به ره و شاری مه دین ده و رشت ﴿قَالَ عَسَىٰ أَن يَهْدِيَنِي﴾ ووتی
 نومند ده کهم به ره و دگرم رینمونیم بکات ﴿سَوَاءَ السَّبِيلِ﴾ بۆ رینگای راست و حق ﴿وَلَمَّا
 وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ﴾ وکاتی گه پشته سهر ناوه که ی مه دین ﴿وَجَدَ عَلَيْهِ﴾ بیی له سهر شو ناوه ﴿أَمْسَةً
 مِنَ النَّاسِ يَشْفُوتُ﴾ کۆمه لیک له خه لکی (نازل و مالات) ناو ده دن ﴿وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا امْرَأَتَيْنِ﴾
 وه له نریک شو (خه لک) انه وه دوو نافرته ی بیی ﴿نَذْرًا﴾ بهرگری ده کهن له ناژه له که یان (له وه ی
 بیته سهر ناوه که) ﴿قَالَ مَا خَطْبُكُمَا﴾ (موسا) ووتی تیوه مه بهستان چی به؟ (ناهیکن ناژه له که تان
 ناو بخوات) ﴿قَالَتَا لَا شَيْءَ﴾ ووتیان تیته (ناژه له که مان) ناو ناده یس ﴿حَتَّىٰ يُصْدِرَ الرِّجْلَ﴾ هه نا
 شوانه کان (وناژه له کانیان له سهر ناوه که) نه گه ریشه وه ﴿وَأَوَّلَ شَيْخٍ كَبِيرٍ﴾ وه باو کمان پیرکی
 گه وه به ته مه نه ﴿فَسَقَىٰ لَهُمَا﴾ نه مجا (موسا) مه ره کانی بۆ ناودان ﴿فَنَزَعْنَاهُ إِلَى الْوَيْلِ﴾ له پاشان
 (موسا) چو بۆ ریز سینه ریک ﴿فَقَالَ رَبِّ﴾ جا ووتی ته ی بهر وه دگرم ﴿إِنِّي لَمَّا أَتَيْتُكَ إِلَىٰ مِنْ حَتَّىٰ فَقِيرٌ﴾
 به راستی من هه زارم (پنیو یستم هه به) به هر خیر و روزه ی بۆم بنیری ﴿فَإِنِّي أَخَذْتُهُمَا﴾ نه مجا
 به کینک له دوو کچه که هات بۆ لای موسا ﴿تَشِي عَلَىٰ نَفْسِي﴾ به سهر مه وه ده و رشت له رینگادا
 ﴿قَالَتِ ابْنُ يَدْعُوكَ﴾ ووتی به راستی باو کم (شوعه یب) بانگت ده کات ﴿لِيَخْرِجَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا﴾
 بۆ نه وه ی پاداشنی نه وه ت بداته وه که مه ره کانت بۆ تیته ناودا (موسا) له گه لی رشت
 ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَفَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ﴾ نه مجا کاتی موسا هات بۆ لای (باو کی کچه که) او به سهر هاته که ی بۆ
 گیرایه وه ﴿قَالَ لَا تَحْزَنْ﴾ (شوعه یب علیه السلام) ووتی مه ترسه ﴿تَجُوزُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ رزگارت
 بروه له و گه له سته مکاره ﴿قَالَ أَخَذْتُهُمَا إِنِّي أَسْتَحْجِرُ﴾ به کی له و دوو (کچه به باو کی) ووت ته ی
 باوه گیان به کری ی بگره (بۆ شوانی) ﴿إِنِّي خَيْرٌ مِنَ اسْتَحْجَرْتَ﴾ چونکه به راستی چاکترین که سه که
 به کری ی بگری ﴿الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ به هیز و نه مینه (دهس و داوین پاکه) ﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ﴾ (شوعه یب)
 ووتی به راستی من ده مه وی ﴿أَن أُنْكِحَكَ إِخْدَى ابْنَتِي هَاتَيْنِ﴾ که به کینک له م دوو کچم له تو ماره کهم
 ﴿عَلَىٰ أَن تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَّجَ﴾ به و مهرجه ی هه شست سال ره نه جهریم بۆ بکه یب ﴿فَإِن أَتَمَمْتَ عَشْرًا﴾
 نه مجا نه گه ده سالت نه و او کرد ﴿فَمِنْ عِنْدِكَ﴾ ته وه له (پیاو ته ی) خو ته وه به ﴿وَمَا أُرِيدُ أَن أَسْأَلَكَ﴾
 و من نامه وی فورسی بکه م له سهرت ﴿سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ﴾ ته گه ر خوا بیسه وی ییگومان ده مینی
 ﴿مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ له پیاو چاکان ده بم ﴿قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ﴾ (موسا) ووتی نه وه ی ووتت
 یم (بریار بیت) له نیوان من و تو دا ﴿إِنَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضِيَّتْ﴾ هر کام له و دوو ماوه (۸ یا ۱۰ سال) یم
 نه و او کرد ﴿فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ﴾ نابن سته م لئ بگری ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ مَا نَعُولُ وَكِيلٌ﴾ وه خوا له سهر نه وه ی
 که ده یلین شایه ت و چاودیره ﴿

﴿فَلَمَّا أَفْضَىٰ نُوحَىٰ الْأَجَلَ﴾ نه مجا کاتیک موسا ماوهی شوانی په کهی ته و او کرد ﴿وَسَارَ بِأَهْلِيهِ﴾ له گهل خیزانه کهی بد شه و روشتن (له مدهیه نه وه بز میصر) ﴿وَأَنشَرْنَا مِنْ جَانِبِ الظُّلُمَاتِ﴾ له دوره وه لای راستی کیوی طور ناگرو پروناکی په کی بینی ﴿قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا﴾ (موسا) وونی بد خیزانه کهی نیوه (لیره ده) بمیته وه ﴿إِنِّي أَنشَأْتُ نَارًا﴾ به راستی من ناگرنکم به دی کرد (بینی) ﴿أَلَيْسَ لَكُمْ مِنْهَا بَحِيرٌ﴾ به لکو هه والیکسی (پنگاتان) بز بینم لای نه و (ناگروه) ﴿أَوْ جَذَوْفَرٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ﴾ یان چلو سکیکی ناگرتان بز بینم به لکو خو تانی پی گهرم که نه وه ﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ﴾ نه مجا کاتی هاته نریکی نه و (ناگروه) بانگی لی کرا ﴿مِنْ سُلَيْمٍ الْوَادِ الْأَيْمَنِ﴾ له که ناری لای راستی شیوه که وه ﴿فِي الْأَفْجَاءِ الْمُبَرَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ﴾ له و پارچه زهوی په به فهر و پیر قوزهی نریک دره خته که وه ﴿أَن يَنْمُوتَ﴾ (بانگی لی کرا) که نه ی موسا ﴿إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ به راستی من خوا به کم به روره دگاری جیهانیانم ﴿وَأَن آتِيَ عَصَاكَ﴾ (وه بانگی کرا) که گو چانه که ت فریده ﴿فَلَمَّا رَأَاهَا ظَنَنَّا أَنهَآ جَانٌّ﴾ نه مجا کاتی موسا نه و (گو چانه) ی بینی وه تیره مار ده جو ولی به به له ﴿وَأَنَّ مُذِكرًا وَكَمْ تَعَقَّبْتِ﴾ پشی تی کرد و رایکرد و نه گه رایده وه سه ری ﴿يَكْمُوتُ أَقْبَلُ وَلَا تَخَفْ﴾ (خوا فهر مووی) نه ی موسا وه ره پیش و مده ترسه ﴿إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ﴾ به راستی تو له و که سانه ی پی باک و پی ترسن ﴿أَسْأَلُكَ بِذَلِكَ فِي حَبْرِكَ﴾ ده ست بخهره ناو باخهل (و ژیر بالث) ﴿تَخْرُجُ بَعْضُهُ مِنْ غَيْرِهِمْ﴾ (کاتی ده ری دینی) دینه ده ر وه به سپیتی و تیشک ده دانه وه پی نه وه ی بد له کی و نه خو شی بیت ﴿وَأَضْمَمْتُم إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ﴾ ده ست بلکیته بد خو ته وه (و بیخهره سهر دلت) بز (نه هیشنی) ترس و بیم ﴿فَلَمَّا ذُكِّرْتُم بَرَهْمَانٍ مِنْ رَبِّكَ﴾ نا نه م دو وانه (گو چانه که ت و ده ست) دور مو عجیزه ن له لایه ن به روره دگار ته وه ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ﴾ (نیر راه) بز فیرعه ون و دارو ده ست که ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَمًا قَاسِيَةً﴾ به راستی نه وانه کومه لیکلی له سنور دره چون ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا﴾ (موسا) وونی نه ی به روره دگارم بینگومان من به کینکم له وان کوشتو وه ﴿فَأَخَافُ أَن يَقْتُلُونِ﴾ له به ر نه وه ده ترسم که بیم کورن (له جیانی نه و کور راه) ﴿وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْضَلُ مِنِّي لِسَانًا﴾ وه هاروونی برام له من زمانی پارا و تره ﴿فَأَرْسَلَهُ رَبِّي وَآفَصَا فِينِي﴾ جا نه وم له گه لدا بنیره پشتیانم بیت و وته کانم به لمیتی ﴿إِنِّي أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ﴾ به راستی من ده ترسم که به دروزنم دابین (با وهرم پی نه هیتن) ﴿قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ﴾ (خوا) فهر مووی بینگومان نیمه به بر ا که ت تو به هیزت ده که یمن ﴿وَنَجْعَلُ لَكَ كَامِلًا﴾ وه ده سه لاتیك به هه ر دوو کتان ده ده یمن ﴿فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِأَيِّتِنَا﴾ نه موسا به هوی ثایه ته کانی نیمه وه ده ستیان به نیوه ناگات ﴿أَسْمَاوَتِي أَبْجَعُكُمْ بِالْأَعْيُنِ﴾ ته نه ی نیوه (موسا و هاروون) و نه وه ی شویتان ده که وی سهر ده که وون ﴿

﴿قَالُوا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ﴾ ئەمجا كاتىك كەمووسا موعجيزە پۈۈنەكانى ئىمەى بۆ ھېتان
 ﴿قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُفْتَرَى﴾ ئەوان ووتيان ئەمە (تۆ ھېتاوتە مووسا) ئەنھا جادوۋىيەكى دەست ھەلبەستە
 ﴿وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ﴾ ئىمە ئەمەمان ئەبىستۈۈ لەباۋو باپىرە پىشۈۈ كانمان ﴿وَقَالَ مُوسَى رَبِّیْ أَغْلَمُ﴾ مووسا ووتى پەرۋەردگارم زاناقرە ﴿يَمَنْ جَاءَهُ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِیْ﴾ بەو كەسەى
 كەرىنمورنى لای ئەۋەۋە ھېتاۋە ﴿وَمَنْ تَكْفُرْ لَهُ عَقِیْبَةُ الدَّارِ﴾ ۋە (زاناقرە) بەو كەسەى سەرنجام
 ووداۋرۋى چاكى دەبىت ﴿إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ﴾ بەراسنى ئەو (خوا) ستەمكاران پزگار ناكات ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَأْتِيهَا الْمَلَأُ﴾ فیرەدون ووتى: ئەى كار بە دەست و دەسە لانداران ﴿مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرِیْ﴾ ۋا نازانم جگە لەخۆم ھىچ پەرستراۋىكى ترسان ھەبى ﴿فَأَرْفَدْنَاهُ عَلَى الْطَّيْلِ﴾ جا
 (بۆ زیاتر دلتیابون) ئەى ھامان كورەى ناگر تاۋدەو خىشى سورەۋە كراۋى لى دروست بکە بۆم
 ﴿فَأَجْعَلْ لِّمِصْرَ﴾ ئەمجا (لەوخىشە) كۆشكىكى بەرزەم بۆ دروست بکە ﴿أَلَيْسَ أَطْلُغُ إِلَيْكَ مُوسَى﴾
 (بەگالتەۋە ووتى) بەلكو سەبرى خواكەى مووسا بکەم و ببینم ﴿وَلَا يَأْتِيهِمْ مِنَ الْكَاذِبِينَ﴾
 ۋەپراستى ۋادەزانم ئەو (مووسا) لەدرۋزنانە ﴿وَأَتَتْكُمْ قُرُوءُكُمْ﴾ ئەو (فیرەدون) ۋە لەشكرو
 سەربازەكانى خۆيان بەزل زانى ﴿فِي الْأَرْضِ يَغْيِرُ لَحْيٌ﴾ لەۋولات و زەۋى (مبصر) دا بەنارەۋا
 ﴿وَقُلُوا لَهُمْ إِنَّا لَا نُرْجِعُكُمْ﴾ ۋە گومانیان ۋابوۋ كەزىندوۋ ناكرىنەۋەۋ ناگەرىنرینەۋە بۆلای ئىمە ﴿وَأَحْذَرُوا﴾
 ﴿وَأَحْذَرُوا وَرَقَبَتَهُمْ فِي الْيَمِّ﴾ جا تۆلەمان لەئەۋ (فیرەدون) ۋە لەشكرو سەربازەكانى سەندو
 تورمان دانه ناۋ دەريای سوورەۋە ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كُنَّا عَاقِبَةُ الظَّالِمِينَ﴾ ئەمجا سەرنج بدە (ئەى
 موحەممەد ﷺ) سەرنەجامى ستەمكاران چۆن بوو ﴿وَجَعَلْنَاهُمْ رُجُلًا يَدْعُونَ إِلَى الْكِبَرِ﴾
 ئەوانمان كرده پىشە ۋاپاتىك كە (خەلك) بانگ دەكەن بۆ ناگرى دۈزەخ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
 لَا يُنصَرُونَ﴾ ۋە لەپزۋى دوايشدا يارمەتى نادىن ﴿وَأَتَيْنَاهُم فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً﴾ لەم
 دۇنيایەدا نەفرىمان نارد بەدۋايان دا ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْبُوحِينَ﴾ ۋە لەپزۋى قیامەتیشدا
 ئەوانە لەبىزراۋ و دورخراۋە كانن ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند بەخوا بىگومان تەۋراتمان
 بەخىشى بەمووسا ﴿مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ﴾ لەباش ئەۋەى خەلكى چەرخە پىشۈۈ كانمان
 لەناۋىرد ﴿بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً﴾ تا بەرچاۋ پۈۈنى و رىنمورنى و پەحمەت بى بۆ خەلكى
 ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەۋەى ئەو خەلكە بىر كەنەۋەۋ ئامۇزگارى ۋە رگرن ﴿

﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ﴾ نُو (نهی موحه ممد ﷺ) له لای خور شاوای (شاخی طور) نه بوویت
 ﴿إِذْ قُضِيَٰتِ إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرُ﴾ کاتیک که فمرمانی پیغمبر ایه تمان دا به موسا ﴿وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ﴾
 وه تو له ناماده بووانی (نهو پرووداوه) نه بوویت ﴿وَلَمَّا كُنَّا أَتَيْنَا قُورَٰثَانَ﴾ به لام نیمه چهند چین و
 سهرده ممان دروست کرد (له پاش موسا) ﴿فَقَالُوا لَوْلَا عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ﴾ نه مجا ماوه به کی دوورو در نژیان
 به سهردها تپه‌ری ﴿وَمَا كُنْتَ تَأْوِيٰتُ أَهْلَ مَدْيَنَ﴾ وه تو له ناو خه لکی مه‌دیه‌ندا نیشته‌جی نه بوویت
 ﴿تَسْلُوا عَلَيْهِمْ أَيْنَ﴾ که نایه‌ته کانی نیمه‌یان به سهردها بخوینیتته وه ﴿وَلَمَّا كُنَّا مَرَّ سِيلَ﴾ به لام هدر
 نیمه بووین پیغمبر مان نارد ﴿وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا﴾ وه تو لای کینوی طور نه بوویت
 کانی بانگ (ی موسا) مان کرد ﴿وَلَمَّا كُنَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ﴾ به لام شهوه به زه‌بیه که له بهر وهر دگار نه وه
 (به توی داوه) ﴿لَنُنَزِّلَ لَكُمْ مَاءً مِّنْ لَّدُنْهُ سُرَّةً مِّنْ قَبْلِكَ﴾ بو شهوهی گه لیک بتر سینی که پیش تو هیچ
 تر سینه‌رنکیان بو نه هاتوه وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَزْكُرُونَ﴾ به لکو بیر که نه وه و پهنند و هر گرن ﴿وَلَوْلَا أَن
 تُصِيبَهُمْ﴾ وه نه گهر (پیش ناردنی پیغمبر) تووشیان بیوايه ﴿مُصِيبَةٌ يَّمَاقُذَّتْ أَبْصَارُهُمْ﴾ به لایه‌ک
 به هوی شهو (خرابانه وهی) که کردوویانه ﴿فَيَقُولُوا زُرْنَا وَلَا أَرْسَلْنَا إِلَيْنَا رَسُولًا﴾ جا ده‌یان ووت نهی
 بهر وهر دگاری نیمه بوجی پیغمبر نکت بو نه نار دین ﴿فَتَجَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَهُمْ شُورَىٰ تَابِعَتْ كَانَتْ
 بکه و تینایه ﴿وَنَكَّرْتَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ وه له بر واداران بووینایه ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا﴾ نه مجا
 کانی راستبان بوهات له لایه‌ن نیمه وه ﴿قَالُوا لَوْلَا آتَاكَ﴾ وونیان بوجی بهو (موحه ممد ﷺ) نه دراوه
 ﴿وَمِمَّا آتَاكَ مُوسَىٰ﴾ ونه‌ی شهوهی به موسا دراوه ﴿أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا آتَاكَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ﴾ نایا نه وان
 پیشتر بی بر وانه بوون به وهی در ابو به موسا ﴿قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا﴾ ده‌یان ووت (قورئان و تهورات)
 دوو سیحر و جادوون پشتگیری به کتر ده‌کهن ﴿وَقَالُوا إِنَّا بِكُمْ لَكَافِرُونَ﴾ وه ده‌یان ووت بیگومان نیمه
 بی باوه‌رین به هه‌موویان (به قورئان و تهورات) ﴿قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ﴾ (نهی موحه ممد
 ﷺ) بلی دهی تیهو کتیبیک له لایه‌ن خواوه‌یتن ﴿مَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعُهُ﴾ که نهو (کتیبه) راست تر بیت
 لهو دووانه (قورئان و تهورات) من شوینی ده‌کهوم ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر تیهو راستگون ﴿وَإِنْ لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ﴾ نه مجا نه گهر به گوئیان نه کردی (و وه لامیان نه دابته وه) ﴿فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُشِيعُونَ
 أَهْوَاءَهُمْ﴾ شهوه بزانه که ته‌نھا شوین هه‌واو ناره‌زوی خوئیان ده‌کهون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ اتَّبَعَ هَوَاهُ﴾
 وه کی لهو که سه‌گومر اتره که شوین ناره‌زوی خوی بکه‌ویت ﴿يَعْتَرِ هُدًى مِّنَ اللَّهِ﴾ بی رینموونی
 له لایه‌ن خواوه ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بیگومان خوا رینموونی گه‌لی سته‌مکار

ناکات ﴿

﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ سوئند بہ خوا (ثاہہ تہ کانی) قورئانمان بہ شوئین یہ کدا بق ناردن ﴿لَعَلَّہُمْ یَتَذَكَّرُونَ﴾ نا بہند و ہر گرن و بیر بکہ نہ وہ ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نہ و کہ سمانہی لہ پشدا کتبی ناسمانیمان بن دابوون ﴿ہُمْ بِہِ یُؤْمِنُونَ﴾ نہ وانہ بر و ادینن بہ قورئان ﴿وَلَقَدْ اِشْتَرٰی عَلَیْہِمْ وَہ کاتئ (قورئان) بخوئینر یتہ وہ بہ سہریان دا ﴿فَالْوَأَنَامَا بِہِ﴾ دہ لئین باوہرمان بن ہیناوہ ﴿اِنَّہُ الْمَقْبُورُ﴾ ینگومان نہم (قورئانہ) راستہ ولہ لایہن بہر و ہر دگار مانہ وہ ہاتوہ ﴿اِنَّا کُنَّا مِنْ قَبْلِہِ مُسْلِمِیْنَ﴾ بہ راستی نیمہ لہ پش (ہاتئ) قورئان دا موسلمان بووین ﴿اَوَلَمْ یَرَ کَیْفَ اَخْرَجْنٰہُ مِنْ اَرْضِہٖ﴾ نہ وانہ دوو جار باداشتیان بن دہ دری ﴿بِمَا صَبَّوْا﴾ لہ بہر نہ وہی خویان گرت و بہ نارام بوون ﴿وَبَدَّوْا بِالْحَسَنَةِ السَّیِّئَةِ﴾ بہ چاکہ بہر گری خرابہ دہ کھن ﴿وَمِمَّا زَكَّیْنٰہُمْ یُفْقَرُوْنَ﴾ وہ لہ و رزق و روزی یہی پیمان داوون دہ بہ خشن ﴿وَاِذَا سَمِعُوا اللّٰہَ اَعْرَضُوْا عَنْہُ﴾ وہ کاتئ قسہی ناہ سہند و ہیج و پوچ بیستن پشٹی نی دہ کھن ﴿وَقَالُوا لَآ اَعْمَلْنَا وَکُمْ اَعْمَلُکُمْ﴾ وہ دہ لئین (بہ نہ فامان نہ نجامی) کردہ وہ کانمان بن خومانہ و (نہ نجامی) کردہ وہ کانی ثبہ ش بن خوتانہ ﴿سَلَّمْنَا عَلَیْکُمْ لَا تَلْمِزْنِیْ الْجَہِلِیْنَ﴾ سہ لامتان لی بن نیمہ ہاورپیہ تی نہ فامانمان ناوی ﴿اِنَّکَ لَا تَقْدِرُ مِنْ اَحْسَنِ﴾ بہ راستی (نہی موحدہ مہد) تو ناتوانی نہ و کہ سہی خوششت بوی رینموونی بکہیت ﴿وَالْحٰکِمُ اللّٰہُ لَا یَهْدِیْ مَنْ یَّشَآءُ﴾ بہ لام خوا ہر کہ سہی بوی ہدایہ تی دہ دات ﴿وَلَوْ اَعْلَمَ بِالْمُفْسِدِیْنَ﴾ و نہ و (خواہ) زانترہ بہ وانہی رینموونی و ہر گرن ﴿وَقَالُوا اِنْ نَّبِیِّ عَلَیْہِ السَّلَاطِیْنُ مَعَّکَ﴾ وہ (بن باوہر ان) دہ لئین نہ گہر نیمہ شوئی رینموونی (نہ و نایبہ) بکہ وین کہ بہ تزیہ ﴿تَنْخَفِظُ مِنْ اَرْضِنَا﴾ دہ فریندرین لہ خاک و وولاتماندا (ودہرہ کرین و مال و سامانمان بہ تالانی دہ بریت) ﴿اَوَلَمْ یَمْلِکْ لَہُمْ خَرَابًا لَمَّا﴾ (جا خوائ گہورہ وہ لامیان دہ داتہ وہ و دہ فرموت) ثایا نیمہ نہ وانمان جیگیر نہ کردوہ لہ شاریکی پر نہ من و ناسایشی (وہ شاری مہ ککہ کہ ہموو کوشٹ و ہر و خرابہ کاری کی تیدا قہ دہ غہ و حہر امکراوہ) ﴿یَحْجِیْ اِلَیْہِ ثُمَّ رُکَّضَ کُلٌّ فِیْہِ﴾ کزودہ کرتہ وہ و دہ بری بن نہ وئ (شاری مہ ککہ) ہموو جوڑہ بہر و بوومیک ﴿زُرْقًا مِّنْ لَّدُنَّ﴾ بہر روزی دان لہ لایہن نیمہ وہ ﴿وَلٰکِنْ اَکْثَرُھُمْ لَا یَعْلَمُوْنَ﴾ بہ لام زورہ بیان نازان و تی ناگہن ﴿وَزَكَرَ اٰخِلَکُمْ تَمِیْنٌ قَرِیْبٌ﴾ وہ (خہ لکی) زور شار و دینہاتمان لہ ناو برد ﴿یَطْرُقُ مِیْسِرَتَہَا﴾ لہ بہر خوشگوزانیان یاخی بوون (و سوپاسی چاکہ کانی خوابان نہ کرد) ﴿فَیَلْکَ مَسْرِکُھُمْ﴾ جا نہ وہ جی و شوینہ کانپانہ (وہر ان کراوہ) ﴿اَلَمْ یَسْکَنْ مِنْ قَبْلِہِ الْاَقْلَیْکَ﴾ لہ باش (یا چوونی) نہ وان بن ماوہیہ کی کہم نہ بنی (لہ لایہن رپیوارانہ وہ) کہ سہی نیا نیشہ جی نہ بووہ ﴿وَصَلَّیْنَا عَلَی الْوَرِیْثِیْنَ﴾ وہ نیمہ بووینہ میرانگریان ﴿وَمَا کَانَ رَبُّکَ مُہْلِکَ الْاَفْرَیْ﴾ وہ بہر و ہر دگارت ہیج شار و گوندیکی ویران نہ کردوہ ﴿حَتّٰی یَبْعَثَ فِیْہِ اٰمَہَارِ سُلَکَ﴾ ہہ تا لہ شارہ گہورہ کہ یاندا پتہ مہرکی نہ ناو دینت ﴿یَتَلَوْا عَلَیْہِہٖ اٰیَاتِنَا﴾ کہ ثاہہ تہ کانی نیمہ بیان بہ سہر دا بخوئینتہ وہ ﴿وَمَا کُنَّا مُہْلِکِی الْاَفْرَیْ﴾ وہ نیمہ ویران کہری ہیج گوند و شاریک نہ بووین ﴿اِلَّا وَاٰخِلَہَا ظَلِیْمُوْنَ﴾ مہ گہر کاتئ خہ لکہ کی ستمکار بووین

﴿وَمَا أُولَئِكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ وہ ہرچی بہ نپوہ دراوہ ﴿فَسَمِعَ الْحَبِیْبُ الذِّیْئَارِیْنِ﴾ تہوہ ہوی خوشی و رابوار دنی
 زبانی تہم دنیا و جوانیہنی ﴿وَمَا عِنْدَ اللّٰهِ خِزْرٌ وَآثِقٌ﴾ وہ تہوہ (پاداشتہ) ی لای خواہہ ہاشتر و نہ ہراوہ بہ
 ﴿اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ﴾ دہی نابا زیر نابن ﴿اَفَنْ وَعَدْتُهُ وَعْدًا حَسَنًا﴾ آیا کہ سنی کہ بہ لیتمان ہن داوہ بہ بہ لیتی
 جاک ﴿فَقَوْلَیْهِ﴾ تہوہ کہ سہ دہ گات بہوہ (بہ لیتہ کہ بہ ہشتہ) ﴿کَنْ مَّعْنٰہُ﴾ وہ کو کہ سیک وایہ
 خوشی و رابوار دنیمان ہنداوہ ﴿مَتَّعَ الْحَبِیْبُ الذِّیْئَارِی﴾ بہ خوشی و لہ زہتی زبانی دنیا ﴿لَمْ یُفَوِّزْهُمُ الْغَیْبُ مِنْ
 اَلْمُخْضَرِّیْنَ﴾ لہ پاشان لہ پوزی دواہی دالہ نامادہ کراوان دہہن (ہو سزادان) ﴿وَقَوْمٌ یَّتَدِیْہِمُ فِیْ قَوْلِ﴾
 (تہی موحد مہد) باسی تہوہ پوزہ بکہ کہ (خوا) بانگی تہوہ (بت ہرست) انہ دہ کات و (ہیان)
 دہ ہرموی ﴿اِنَّ شُرَکَآئِی الْاِیْمِ کُفْرًا یُّرْمُوْنَ﴾ لہ کوہن تہوہ ہاویہ شانہی کہ تپوہ بہ خہ بالی خزان
 بہ ہاویہ شی متان دہ زانہن ﴿قَالَ الَّذِیْنَ حَقَّ عَلَیْہِمُ الْقَوْلُ﴾ تہوانہی (سہر و کہ کانی گومرایی) کہ
 ہریاری سزادان بہ سہریان داجہ سپا دہ لہن ﴿رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِیْنَ اٰخَرْنَا﴾ تہی ہر و ہر دگار مان نا تہوانہن کہ
 تہمہ گومرمان کردن ﴿اَعُوْذُ بِکُمْ مِّنْ اٰثَرِہُمْ﴾ گومرمان کردن ہر و ہر کو خومان گومرایی ہوہن ﴿فَرَاْنَا
 اِلَیْکَ﴾ تہمہ ہری ہوہن (لہوانہ ہری ہوہن کہ مان) لای تو دہ کہہن ﴿مَا کُنَّا اِلَّا نَاجِدُوْنَ﴾ تہوانہ
 تہمہ ہان تہدہ ہرست ﴿وَقَالَ اَدْعُوا شُرَکَآئَکُمْ﴾ وہ (ہیان) دہ و تری ہاوار بکہن لہ و بتانہی کہ داتان نابو
 بہ ہاویہ شی خوا ﴿فَدَعَوْہُمْ فَکَرَّیْسَتْ جِبُوْا اِلَیْہُمْ﴾ تہوانہش ہاوار ہان لی دہ کہن بہ لام وہ لامیان نادہن وہ
 ﴿وَرَاَوْا الْعَذَابَ﴾ لہو کاتہ دا سزا (ی دوزخ) دہ ہنہن ﴿لَوْ اَنَّهُمْ کَانُوْا یَعْقِلُوْنَ﴾ (شاوات دہ خوازن کہ)
 خوزگہ تہنہا رتگیای راسنیان ہدایہ تہ ہر ﴿وَقَوْمٌ یَّتَدِیْہِمُ فِیْ قَوْلِ﴾ وہ پوزی کہ (خوا) بانگیان دہ کات
 و (ہیان) دہ ہرموی ﴿فَاِذَا اَجْبَسْتُ الْمُرْسِلَاتِ﴾ چیتان وہ لامی پتہ مہر ان دایہ وہ؟ ﴿فَتَنَبَّیْتُ عَلَیْہُمْ
 الْاَلْبَابَ یَوْمَہِزْ﴾ تہمجا لہو پوزہ دا ہدوالہ کانہان (ہدنگہ کانہان) لہ ہیر دہ چیتہ وہ ﴿فَقِیْرٌ لَا یَسْأَلُ لَوْنَ﴾
 تہوہ سا ہر سیاریش لہ بہ کتری نا کہن ﴿فَاَمَّا مَنْ قَابَ نَاقًا وَفَعَلَ صَیْحًا﴾ بہ لام تہوہ کہ سہی گہ ہراوہ تہوہ
 (لہہنی ہاویہی) و ہاویہی ہینا و ہر دہوہی چاکہی کردوہ ﴿فَعَسٰی اَنْ یَّکُوْنَ مِنَ الْغٰلِبِیْنَ﴾ تہوہ ہینگومان
 لہ ہر گار ہوان دہہن ﴿وَرَبُّکَ یَخْلُقُ مَا یَشَآءُ وَیَخْتَارُ﴾ وہ ہر و ہر دگارت (تہی موحد مہد) تہوہی
 ہہوہی دہوہنی دہ کات و ہدلی دہ ہر تری ﴿مَا کَانَ لَہُمْ الْخِیْرَةُ﴾ (خہ لکی) ہہ لہ ہر دنیان ہو نہ (لہ کاری
 خوادا) ﴿مُبْتَکِنَ اللّٰہِ وَتَعَالٰی عَمَّا یُشْرِکُوْنَ﴾ خوا پاک و ہنگہرد و ہرز و ہلندہ لہوہی دہیکہنہ ہاویہ شی
 ﴿وَرَبُّکَ یَعْلَمُ﴾ وہ ہر و ہر دگارت دہ زانہن ﴿مَا تَأْتِیْکُمْ مِنْ شِدُوْہِہُمْ وَمَا یُنْصِرُوْنَ﴾ بہنہوہی لہ سہنگیان
 (دلہان) دا دہ ہشارنہوہ بہ تہوہ شی ناشکرای دہ کہن ﴿وَهُوَ اللّٰہُ لَا اِلَہَ اِلَّا ہُوَ﴾ وہ تہوہ خواہہ کہ ہہچ
 ہر ستراییکی راست نہ جگہ لہوہ ﴿لَہُ الْحَمْدُ فِی الْاَوَّلِیْنَ وَالْاٰخِرِیْنَ﴾ ہہموو سو پاس تہنہا ہر خوا لہ دنیاو
 لہ پوزی دواہی ہدا ﴿وَلَہُ الْکُفْرُ وَالْیَوْسُفُ وَرُجُوْتُ﴾ وہ ہریار و حوکم ہر ہر تہوہ و ہہموو تان تہنہا ہر لای
 تہوہ دہ گہر تہر تہوہ (لہ پوزی دواہیدا) ﴿

﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (شدهی موحه ممد ﷺ بیان) بلیٰ هه وایم بدهنی ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا شه و تان بو درنز بکانه وه (هه ر شه و بیت) ﴿إِلَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ تا پورزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ﴾
 الله چ بهر ستر او نیکی تر جگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُم بِضْيَا﴾ پروناکی (پورز) تان بو دینی ﴿أَفَلَا تَسْمَعُونَ﴾
 دهی نایا تیوه نابستن ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (بیان) بلیٰ ینم بلین ﴿إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا﴾
 نه گهر خوا پورز بکانه هه میسه بی بوتان ﴿إِلَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ تا پورزی قیامت ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ﴾ کیسه
 بهر ستر او یی تر بیت جگه له خوا ﴿يَأْتِيَكُم بِاللَّيْلِ تَنْكَرٌ فَيُؤْتِي﴾ که شه و تان بو دینی نارامی نیا بگرن
 ﴿أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾ دهی نایا تیوه نابستن ﴿وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ﴾ له به زه بی نه و
 (خوا به) که شه و پورزی بو دروست کردون ﴿لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ﴾ بو شه و نارام بگرن
 له (شه و) داو بو شه و بگه رین به دوی پورزی و بهر هی خوا دا (له پورزا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾
 وه بو شه و ی سوپاسی خوا بکه ن (له سهر نه و نیعمه تانه ی) ﴿وَيَوْمَ تَنَادَىٰ إِلَهُهُمُ قُفُّوا﴾ وه پورزی که (خوا)
 بانگیان ده کات نه مجا (بیان) ده فرموی ﴿إِنَّ شُرَاكِي الَّذِينَ﴾ له کوین هاویه شه کانی من نه وانه ی
 ﴿كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ﴾ که تیوه به هاویه شی متان داده نان ﴿وَتَرَفَعَتِ امْنِ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا﴾ وه له ناو هه مور
 نوممه تیکدا شایه تیک دهیتین ﴿فَقُلْ أَهْلَاؤُا بُرْهَتَكُمْ﴾ نه مجا (به بیت بهرستان) ده لنین به لگه تان یتین
 ﴿فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ﴾ نه و سا ده زانن ینگومان هه ق و راستی تابیه تی خوا به ﴿وَوَصَّلَ عَنْتُهُمُ مَا كَانُوا
 يَفْتَرُونَ﴾ شه و ی به درو هه لیان به سستیو و (کر دبو ویان به بهر ستر او جگه له خوا) لیان گوم ده بی
 ﴿إِنْ قُرُونٌ كَانَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ﴾ ینگومان قاروون له گه له که ی مووسا بوو (جووله که بوو) ﴿فَتَنَىٰ
 عَلَيْهِمْ﴾ به لام ده ست درتوی و ستمی لی ده کردن ﴿وَرَأَيْنَاهُ مِنْ الْعُتُورِ﴾ نه و منده مان گهنج
 (تالون و زیو) پیدا بوو ﴿مَا إِنْ مَقَالَتُهُ﴾ که ینگومان (هه لگرتی) کلله کانی (نه و گهنج و قاسانه)
 ﴿لَتَأْتِيَ بِالْعَصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ﴾ به زه حمدت هه لده گیرا بو کومه لیک ی به هیز ﴿إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ﴾ کانی
 (نیمانداری) گه له که ی بیان ووت دلخوش مبه (به و سامانه) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ﴾ ینگومان
 خوا نه و که سانه ی خوش ناوی دلخوشن (و له خویابی بوون به سهر ووت و سامانه وه) ﴿وَأَنْتَبِعْ
 بِإِمْاءٍ إِنَّكَ اللَّهُ الَّذِي لَا تُخْزَى﴾ وه له و (گهنج و سامان) هی خوا پنی داوی نه و دنیای پنی به ده س یتنه
 ﴿وَلَا تَنْتَشِ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا﴾ وه به شی خویشت لدم دنیابه له بیس نه چی ﴿وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾
 وه چاکه بکه (له گه له خه لکدا) هه ر چونی خوا چاکه ی له گه له تودا کردوه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ﴾
 وه له سهر زه و ی دا به شونین خرابه دا مه گهری ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ﴾ به راستی خوا خرابه کارانی
 خوش ناویت ﴿﴾

﴿قَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ مَوَدَّةَ بَنِي آدَمَ بَاطِلًا مَّكِينًا﴾ (قاروون) ووتی بینگومان ئەم سامانەم پێدراوە بەهۆی زانیاری یەكەوێ
 كە هەمە ﴿أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَنَّانُ﴾ ئایا (قاروون) نەبێزانسێوە كە بەپاستی خوا ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَن قَتَلَهُ مِنَ الَّذِينَ﴾
 ئەچەر خەكانی پێش ئەمدا ئەناوی بردووە ﴿مَنْ هُوَ الَّذِي يُؤْتِيهِ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا﴾ كەسانی وا كە لەو
 (قاروون) بەهێزتر بوون كۆر و كۆمەڵیشیان لەو زۆر ترسووە ﴿وَلَا يَسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ﴾
 (كاتێك سزای خوا هات) پرسیار ناكړی لەتاوانەكانی ئەم تاوانبارانە ﴿فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ﴾
 ئەمجا (قاروون) بەخۆ رازاندنەو هاتەدەر بۆ ناو گەله كەي ﴿قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ئەوانەي
 زینانی دونهیان دەویست ووتیان ﴿بَكَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا الْوَرَىٰ قَرُونُ﴾ ئای خۆزگە ئەوەندەي بەقاروون دراوە
 ئێمەش بمان هوابە ﴿إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ﴾ بەپاستی ئەو (قاروون) خواوەنی بەش و بەختێکی گەورەيە
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ﴾ بەلام ئەو كەسانەي (بەو پدارسوون) و زانستیان پێ دراو و ووتیان
 ﴿وَتِلْكَ نِعْمَتُ رَبِّكَ الَّتِي تُحَذِّرُ﴾ هاوار بۆ ئێوە پاداشتی خوا (لەپۆزی دوایدا) لەو چاكترە ﴿لَمَن ءَامَنَ وَعَمِلَ﴾
 صَالِحًا ﴿بِزْنِهِ﴾ كەسانەي برۆیان هیناوە كرده‌و‌ه‌ي چاكیان كردووە ﴿وَلَا يُلْقِيهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ﴾
 وە كەس ئەو (ووتەي زانیانە) وەر ناگړی جگە لەخۆراگران ﴿فَخَسَفْنَا بِهٖ وَبِآرِهِ الْأَرْضَ﴾ ئەمجا
 ئەو (قاروون) و كۆشكە كە بمان برد بەناخی زه‌و‌ي دا ﴿فَمَا كَانَ لَهُ مِّنْ فِتْوٰی يُصْهِرُهُ لِمَن دُونِ اللَّهِ﴾ هیچ
 دەستەيەكیشی نەبوو لەبەرانبەري (سزای) خوادا یارمەتی بدات ﴿وَمَا كَانَ مِنَ الْمُتَشَبِّهِينَ﴾ وە ئەو
 كەسانەش نەبوو بتوانن خۆی رزگار بكات ﴿وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّعُوا بِمَالِكُمُ مِنَ الْآفَامِ﴾ وە ئەوانەي دوینی
 ئاواتیان دەخواست لەشون و پلەي ئەو (قاروون) دابن وایان لێ هات ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّ اللَّهَ﴾ دەیان
 ووت وای وا دیارە خوا ﴿يَسْطُرُ السَّحَابَ مِثْلَ بَسْمَلٍ مِّنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ﴾ پۆزی زۆر دەكات بۆ هەر كەس خۆی
 بیهوی لە بەندەكانی كەمیش دەكاتەو (بۆ هەر كەس خۆی بیهوی) ﴿أَوَلَا أَن مَّنَ اللَّهُ عَلَيْنَا﴾ ئەگەر خوا
 منەتی نە كردایە بەسەرمان دا ﴿لَخَشَفْتَنَّا﴾ ئێمەشی دەبرد بەناخی زه‌و‌ي دا ﴿وَمَا كُنَّا لَنُفْلِحَ الْكَافِرُونَ﴾
 ئای لەم بەسەر هاتە سەر سوڕ هینەرە، بینگومان رزگار نابن ئەوانەي شوكرانە بژیری چاكەي خوا نین
 (كافرن) ﴿تِلْكَ الْأَمْثَالُ لَأَكْثَرَ حُجَّةً لِّلَّذِينَ﴾ ئەو مالی دوا پۆزە (بەهەشت) دەیدەین بەو كەسانەي
 ﴿لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا﴾ نەبەرزێ و خۆ بەزل زانی یان دەوێت لەزه‌و‌ي دانەدەست دربژی
 و خرابە کاری ﴿وَالْمُؤْمِنَةُ الشَّافِقِينَ﴾ وە سەرئەنجامی چاك بۆ خۆپارێزانە ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ﴾
 مِمَّا ﴿هەر كەس كارێکی چاك بكات ئەو (پاداشتی) چاكتر لەو‌ه‌ي بۆ هەيە ﴿وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ﴾
 هەر كەسێش خرابە بكات ﴿فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ﴾ ئەو تۆلە ناسەنرێ لەوانەي خرابەكانیان
 كردووە ﴿إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ تەنها بە ئەندازەي ئەو كردەوانە نەبێت كە كردویانە ﴿﴾

﴿إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ﴾ بینگومان نهو (خواه‌ی) که تورثانی بؤ تو ناردوه (پیوست کردوه) ﴿لَرَأَاكَ إِلَى مَكَارِ﴾ ده‌نگیرینه‌وه بؤ مد‌ککه ﴿قُلْ رَبِّيَ أَظَاهَرَ مِنْ جَاءَ بِالْهُدَى﴾ (نه‌ی موحده‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾
 په‌روه‌دگارم زاناره بهو که‌سه‌ی رینموونی (ثابینی راستی) هیتاوه ﴿وَمَنْ هُوَ ضَلُّوا﴾ وه بهو
 که‌سه‌ی له‌گومرایی به‌کی روون و ناشکرادابه ﴿وَمَا كُنْتَ تَرْجُو﴾ وه نو (نه‌ی موحده‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾
 به‌هسوانه‌بویت ﴿أَنْ يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَابُ﴾ که‌هم (تورثانه) ت بؤ بنیردری ﴿الْأَرْحَمَ مِنْ رَبِّكَ﴾ به‌لام
 په‌حمه‌تیک بوو له‌لایه‌ن په‌روه‌دگاته‌وه (بؤت نیردرا) ﴿فَلَا تَكُونَنَّ ظَهْرًا لِلْكَافِرِينَ﴾ که‌واته هه‌ر‌گیز
 مه‌به به‌پشتیوان بؤ بی پروایان ﴿وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ﴾ وه با (بی پروایان) به‌ر‌گیت نه‌که‌ن
 له‌(گه‌یاندنی) ثابنه‌کانی خوا ﴿بَعْدَ إِذْ أُنْزِلَتْ إِلَيْكَ﴾ دوا‌ته‌وه‌ی دابه‌زینسراوه بؤت ﴿وَأَذِّنْ إِلَىٰ رَبِّكَ﴾
 بانگی (خه‌لک) بکه بؤ‌لای په‌روه‌دگارت ﴿وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُتَرَكِينَ﴾ وه له‌هاو‌به‌ش دانهران مه‌به
 ﴿وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له‌گه‌ل خوا‌دا هیچ په‌رستراوینکی تر مه‌پرسته ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ
 په‌رستراوینکی راست و به‌هق نی به‌جگه له‌خوا ﴿كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ﴾ هه‌موو شتیک له‌ناو
 ده‌چی جگه له‌رووی پیروزی نه‌و نه‌یت (له‌م ثابته‌په‌روزه‌دا جینگیر کردنی سیفه‌تی (وجه - روو)
 بؤ‌خوا‌ی گه‌وره‌هاتووه، به‌لام به‌شبه‌ویه‌ک که‌شایسته‌ی گه‌وره‌ی و ته‌وا‌ی زانی خوا‌یت، به‌بی هیچ
 لینچواندن ولینکدانه‌وه‌یه‌ک، پروامان پیه‌تی و چۆنه‌تیه‌که‌ی نازانین ﴿لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ بر‌بارو
 حو‌کم تاییه‌تی خوا‌یه و ته‌نھا بؤ‌لای ته‌ویش ده‌گه‌رینینه‌وه ﴿

سوره‌ی ﴿الْعنكبوت﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا‌ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَنَافِ﴾ به (نه‌لیف، لام، میم) ده‌خو‌ترینه‌وه خوا‌زاناره به‌مانا‌که‌ی بؤ زانیاری زیاتر سه‌بری
 سه‌ره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا﴾ نایا خه‌لک واده‌زان که‌وازیان لی
 ده‌هیتری ﴿أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا﴾ نه‌گه‌ر بلین پروامان هیتاوه ﴿وَلَمْ لَا يَقْتُولُوا﴾ ثیر ته‌وان تاقی ناکرینه‌وه ﴿وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سویند به‌خوا‌ینگومان که‌سانی پیش ته‌وانمان تاقی کرده‌وه (نه‌مانیش تاقی
 ده‌که‌ینه‌وه) ﴿فَلْيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا﴾ ته‌مجا‌ینگومان خوا‌ته‌و که‌سانه‌ی راستیان کرد دیاری ده‌کات
 ﴿وَلْيَعْلَمَنَّ الْكَافِرِينَ﴾ دروزه‌کانیش دیاری ده‌کات (ده‌ناسرین) ﴿أَمْ خَشِيبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الْآسِفَاتِ﴾
 یا نه‌وانه‌ی خرابه‌کان ده‌که‌ن وایان زانیووه ﴿أَنْ يَسْقُونَا﴾ که‌له ده‌ستمان ده‌رده‌چن ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾
 زور خرابه‌ی ده‌پاره‌ی ده‌یدن ﴿مَنْ كَانَتْ يَدَاكَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ﴾ هه‌ر که‌س ئومیدی وایه بگات به‌دیداری
 خوا‌ (با به‌ندابه‌تی خوا‌بکات) ﴿إِنْ أَجَلَ اللَّهِ آتٍ﴾ چونکه به‌راستی کاتی دیاری کراوی خوا
 هه‌ر دیت ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ته‌نھا خوا‌یه بیسه‌ری زاناو ناگادار ﴿وَمَنْ جَهْدُ فَإِنَّ آيَاتِ الْقُسُوفِ﴾
 وه هه‌ر که‌س جیهاد بکاوتن بکوشی ته‌وه ته‌نھا بؤ‌خوی نی ده‌کوشی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ غَلِيمٌ﴾
 به‌راستی خوا‌له هه‌موو جیهان‌بان بی نیاز و ده‌وله‌مه‌تله ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 عَنْهُمْ سِقَاتِيهِمْ ﴿بِئْسَ مَا لَكُمُ الْيَوْمَ يَا مَعْشَرَ الَّذِينَ هَلَكَ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 لَه‌وه‌ی که کردوبانه پاداشتیان ده‌ده‌پنه‌وه ﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 به‌ناده‌می که چاکه له‌گه‌ل دایک و باوکی دا بکات ﴿وَإِنْ جَهَنَّمَ لَإَشْرِقَنِي﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 هه‌ولیان له‌گه‌ل دای بؤ نه‌وه‌ی که هاو به‌شم بؤ بریار بده‌ی ﴿مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ که هیچ زانیار به‌کت
 نی به‌ده‌رباره‌ی ﴿فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ نه‌وه به‌گویان مه‌که ﴿إِلَّا مَرْجِعُكُمْ﴾ ته‌نها بؤ لای منه‌گه‌رانه‌وه‌تان
 (له‌دوا و رزدا) ﴿فَالْيُنُوكَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ نه‌وسا هه‌والتان ده‌ده‌می به‌و کرده‌وه‌انه‌ی ده‌تان کرد ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 ﴿لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مِنْ ذَلِكَ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 هه‌ندی له‌خه‌لکی ده‌لین باوهرمان به‌خوا هیتاوه ﴿فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ﴾ نه‌مجا کاتی سزا بدری له‌پیتاوی
 خوا‌دا (له‌لایمن کافران‌وه) ﴿جَعَلَ فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نازارو سزای خه‌لکی و نه‌کو نازارو سزای
 خوا‌داده‌نی ﴿وَلَنْ جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ﴿وَلَنْ جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِنْ رَبِّكَ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 زاناو ناگادار تر نه‌ی ﴿بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی له‌دل و ده‌رونی هه‌موو که‌س دایه ﴿وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ﴾
 الَّذِينَ آمَنُوا ﴿سَوِّدَتْ بَنُو إِسْرَءِيلَ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وه چاکه کانپان کردوهه ﴿الْكَافِرِينَ﴾
 و نه‌چاک ده‌زانی دوور و انیش کین ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی بی بر و ابوون و ونیان
 به‌وانه‌ی نیمان دار بوون ﴿أَتَسْمِعُوا سَبِيلَنَا﴾ شوین رینگ و رنبازی نیمه‌بکه‌ون ﴿وَلَنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ﴾
 و تاوانه‌کانسان به‌نه‌ستوی نیمه ﴿وَمَا هُمْ بِخَافِينَ مِنْ خَطِيئَتِهِمْ﴾ نه‌وانه (بی بر و ایان) هیه‌چیک
 له‌تاوان و گونا‌هی نه‌وان (باوهرداران) هه‌لناگرن ﴿إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ به‌پراستی نه‌وانه دروون ﴿وَلَنَحْمِلَ آثَرُ الْهُمِّ﴾ سویند به‌خوا (بیباوه‌ران) باری گرانی (کو فرو تاوانی) خو‌یان هه‌لده‌گرن
 ﴿وَأَتَقَالَمَ أَتَقَالَمُ﴾ و نه‌باری گرانی (خه‌لکانی) تریش له‌گه‌ل باری گرانی خو‌یان دا (هه‌لده‌گرن)
 ﴿وَلَيْسَ لَكَ بِهِمْ عِلْمٌ﴾ و نه‌پراستی له‌پو‌زی قیامت دا پر سیاریان لی ده‌کری ﴿عَمَّا كَانُوا يَقُولُونَ﴾
 له‌و درو و ده‌له‌سانه‌ی له‌دونیا‌دا هه‌لیان ده‌به‌ست ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ﴾ سویند به‌خوا
 نو و حمان نارد بؤ لای گه‌له‌که‌ی (به‌پیغه‌مبه‌ری) ﴿فَلَيْتَ فِيهِمُ أَلْفٌ سَمْعًا إِلَّا حُسْبًا﴾ نه‌مجا ته‌ویش
 مایه‌وه له‌ناویان دا نو‌سه‌د و به‌نجا سال (هزار سال به‌نجا که‌م) ﴿فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ﴾
 له‌ناگامدا لافا و زریان له‌ناوی بردن له‌کاتیک‌دا نه‌وان سته‌مکار بوون ﴿

﴿فَأُخْبِنَهُ وَأَصْحَابُ السُّفِينَةِ﴾ ته مجا نه و (نوح) و که سانیک له که شتیبه که دا بوون پرزگار مان کردن
 ﴿وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ﴾ وه نه و (که شتی به) مان کرد به نیشایه که یو جیهانیان ﴿وَإِذْ هَمَّ أَذْهَبَ
 لِقَوْمِهِ﴾ وه (نه ی موحدهمه د ﷺ) باسی) ثیرا هیم بکه کاتی به گله که ی ووت ﴿اعْبُدُوا اللَّهَ وَانْقَرُوا﴾
 خوا به رستن ولنی ی تر من ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه وه چاکتره یو ټیوه ته گهر
 ټیوه بزائن ﴿إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَؤُنَا﴾ به راستی ټیوه له جیانی خوا بتانیک ده به رستن
 ﴿وَتَخْلُقُونَ أَفْكَاءَ﴾ وه ټیوه درو یه کی گوره هله به منن ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ به راستی
 نه وانه ی که ټیوه ده یان به رستن بیجگه له خوا ﴿لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا﴾ ناتوانن رزق و رزوی ټیوه
 بدنه ﴿فَاتَّبَعُوا عِدَّ اللَّهِ الرَّزْقَ﴾ که وانه داوای رزق و رزوی له خوا بکه من ﴿وَاعْبُدُوا وَاسْأَلُوا اللَّهَ﴾
 وه نه و به رستن و هدر سو باسی نه ویش بکه ﴿إِلَّا تَتَرَفَعُونَ﴾ ته نها بولای نه و ده گهر ترینه وه
 (له قیامه تدا) ﴿وَإِنْ تَكْفُرُوا﴾ وه ته گهر ټیوه باوهر نه هیتن ﴿فَمَذَّ كَذَبَ أُمَمٌ مِّن قَبْلِكَ﴾ نه وه
 ثوممه تانی پتش ټیوه ش باوهر یان (به پیغمه مېره کانیان) نه هیتا ﴿وَمَا عَلَى الرُّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾
 وه پیغمه مېر ته نها پراگه باندی ناشکراو پرونی له سهره ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا نه وانه سهر نجیان نه داوهر
 ﴿كَفَيْتَ بِرَبِّكَ اللَّهُ الْخَلْقَ﴾ که چوڼ خوا دروستکراوان به دی ده هیتنیت ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُ﴾ له پاش
 (نه مان) ده به هیتنیت وه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ بیگومان نه و (زیندو و کردنه وه) یو خوا ناسانه ﴿قُلْ
 يَسِّرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ (نه ی موحدهمه د ﷺ) بلنی برقن بگهر ټن به زه وی دا ﴿فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ﴾
 و سهرنج بدنه که چوڼ دروستکراوهر کانی له سهره تاوهر به دی هیتاوه ﴿ثُمَّ اللَّهُ يَبْدَأُ النِّسَاءَ الْآخِرَةَ﴾ له پاشان
 هدر خوا به دی هیتانی دوا روریش به دی دینن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَفِيرٌ﴾ به راستی خوا به توانایه
 به سهر هه موو شتیکدا ﴿يَعَذِّبُ مَن يَشَاءُ﴾ (خوا) سزای ههر که سینک ده دانت که بیهوی ﴿وَيَرْحَمُ
 مَن يَشَاءُ﴾ وه په حمیش ده کات به هدر که سی که بیهوی ﴿وَالَّذِينَ تَقُولُونَ﴾ وه ته نها بولای خوا
 ده گهر ترینه وه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ﴾ وه ټیوه ناتوانن له ده هست خوا ده رازین ﴿فِي الْأَرْضِ وَالْآفِ
 السَّمَاءِ﴾ نه له زه وی دا و نه له ناسماندا ﴿وَمَا لَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ﴾ وه یو ټیوه نی به جگه له خوا ﴿مِن
 وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ﴾ هیچ دوست و یار مه تی ده رتک ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَآيَاتِهِ﴾ وه نه وانه ی که
 به نیشانه کانی خواو دیداری باوهر یان نی به ﴿أُولَئِكَ يَسْأَلُونَ رَحْمَتِي﴾ نانه وانه له به زه یی من (خوا)
 ناو میند ده بن ﴿وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه نه وانه سزای به سو و سه ختیان یو هه به ﴿۷۷﴾

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ ثم مجا وہ لامی گہلہ کہی تہو (ئیراہیم) تہنہا تہوہ ہوو کہو و تیان
 ﴿أَفَلَوْلَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ (ئیراہیم) بکوژن یا بیسوتین ﴿فَأَنجَيْنَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ﴾ خواش تہوی پژگار
 کرد لہو ناگرہ ﴿إِنْ فِي ذَلِكَ﴾ بنگومان تہو (پژگار کردنی ئیراہیم) دا ﴿لَآيَكُنْ لِّلْقَوْمِ بُرْهَانٌ﴾ چہند
 نیشانہو بہلگہ ہدیہ بڑ کہسانی باوہر دہیتن ﴿وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُم مِّن دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا﴾ وہ (ئیراہیم)
 ووتی بنگومان تہوہی تہوہ ہلٹان بڑاردوہ لہجیاتی خوا بتانیکن ﴿فَمَوَدَّةٌ بَيْنَكُمْ فِي الْآخِرَةِ الَّذِينَ﴾
 لہبہر خوشہو یستی نیوانتان لہژیانی دنیا (دہیانہرستن) ﴿ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ﴾
 لہپاشان لہپژوی دواپی دا ہہندیکتان بیزاری دہرہہرین لہہندیکتی ترٹان (دان نانین بہیہکتری دا)
 ﴿وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا﴾ وہ نہفرین لہیہکتری دہکہن ﴿وَمَا أَوْنَعُ النَّارَ﴾ جیگاشتان ناگری
 دوزخہ ﴿وَمَا لَكُم مِّنْ نَّصِيرٍ﴾ وہ ہیچ بارہتی دہرہکیشتان نی بہ ﴿فَقَامَتِ الْوُطُنُ﴾
 تہمجا لووط باوہری بہو (ئیراہیم) ہینا ﴿وَقَالَ إِنِّي مُبَاجِرٌ إِلَى رَبِّي﴾ وہ (ئیراہیم) وونی بنگومان
 مں کوچ دہکہم بولای ہرورہدگارم (لہ بابلہوہ بوشام) ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ بہراستی
 تہنہا تہو زالی بہدہسہلاتی کار دروستہ ﴿وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ﴾ وہ بہخشیمان بہ تہو
 (ئیراہیم) ئیسحاق (ی کوپی) و بہعقوب (ی کوہزای) ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾
 وہ پتہمہریتسی و کتیمان بریاردا لہنہوہ کانی (ئیراہیم) دا ﴿وَرَأَيْنَاهُ أَجْرُهُ فِي الْآخِرَةِ﴾ وہ لہدونیا دا
 باداشتمان دایہوہ ﴿وَلَنَهَبْنَاهُ فِي الْآخِرَةِ لِمَنِ الصَّالِحَاتُ﴾ وہ بہراستی تہو لہپژوی دواپشدا لہپیوا چاکانہ
 ﴿وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ﴾ (باسی) لووطیش بکہ کانی بہگہلہ کہی ووت ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنُوتُ الْفَاحِشَةَ﴾
 بنگومان تہوہ کارنکی ناشیرین و قیزہون دہکہن (کہ نیربازیہ) ﴿مَا سَبَقَكُمْ بِمَا مِنْ أَخِي مِنَ الْعَالَمِينَ﴾
 لہجہاندا کہس پیش تہوہ تہو کارہی نہ کردوہ ﴿إِنِّي كُنْتُ أَنُوتُ الْبِجَاةَ﴾ تہوہ نیربازی دہکہن
 ﴿وَتَقَطَّعُوا السَّبِيلَ﴾ وہ بڑگادہ گرن (لہ ریبواران) ﴿وَمَا أَنُوتُ فِي نَادِيكُمْ الْمُنْكَرَ﴾ وہ لہنادی و شوینی
 کوہونہوہ تاندا ہموو خرابہیہک دہکہن ﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا﴾ کہچی وہ لامی گہلہ کہی تہنہا
 تہوہ ہوو کہو و تیان (بہ لووط) ﴿أَتَيْنَا بِعَذَابِ اللَّهِ﴾ سزای خوامان بڑ بیتہ ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾
 تہگہر تو لہراست گویانی ﴿قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي﴾ (لووط) وونی تہی ہرورہدگارم بارہتیم بدہ
 (وزالم بکہ) ﴿عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ﴾ بہسہر تہو گہلہ خرابہ کارہدا ﴿

﴿وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَىٰ﴾ وه کاتیک نیراوه کانی نیمه مرده‌ی (به‌خشینی ئیسماعیل) یان دا به‌ئبراهیم ﴿قَالُوا إِنَّمَا هُمْ كُفَّارٌ هَٰذَا أَهْلُ الْقُرَىٰ﴾ ووتیان ینگومان نیمه له‌ناوبه‌ری دانیشتوانی ثم شماره‌ین (سه‌دوم) ﴿إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ﴾ به‌راستی دانیشتوانه‌ک‌ی سته‌مکار بوون ﴿قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا﴾ (ئبراهیم) ووتی ینگومان لوط له و (شاره) دایه ﴿قَالُوا لَنْ نَقْنَمَ بِسَنَ فِيهَا﴾ ووتیان نیمه چاک ده‌زاین ک‌ی لیه ﴿لَنْ نَجْزِيَنَّهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا نَّهْوً﴾ سویند به‌خوا نیمه لوط و نه‌ندامانی خیزانه‌ک‌ی رزگار ده‌که‌بن جگه‌ژنه‌ک‌ی ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَرِيبِينَ﴾ که‌له‌جیم‌او‌ان (تیاچو‌وان) ده‌بیت ﴿وَلَمَّا أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا﴾ کانی نیراوه‌ک‌انمان هاتن بۆ لای لوط ﴿بِسَ عَیَّةٍ بِهِمْ وَصَاقٍ بِهِمْ ذُرًّا﴾ پیان تیکچوو و زور دن ته‌نگ و ناره‌حت بوو ﴿وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ﴾ ووتیان مه‌تر سه‌خدم مه‌خو (چونکه) ﴿إِنَّمَا تُجْرُوكَ وَآهْلُكَ إِلَّا آمْرًا نَّهْوً﴾ ینگومان نیمه تو و خیزانه‌ک‌ت رزگار ده‌که‌بین جگه‌له‌ژنه‌ک‌ت نه‌بیت ﴿كَانَتْ مِنَ الْقَرِيبِينَ﴾ که‌له‌له‌جیم‌او‌ان (تیاچو‌وان) ده‌بیت ﴿إِنَّمَا يُرِيدُ عَلَىٰ أَهْلِ هَٰذِهِ الْقُرَىٰ﴾ به‌راستی نیمه ده‌بارینن به‌سه‌ر دانیشتوانی ثم شماره‌دا ﴿بِخَيْرَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ﴾ سزایه‌ک‌له‌ناسمانه‌وه ﴿بِمَا كَانُوا فَسُقُونَ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی له‌سنوو و فدرمانی (خوا) ده‌رچوون ﴿وَلَقَدْ ذَرَكْنَا مِثْقَالَ عِلَّةٍ بِئِنَّةً﴾ سویند به‌خوا ینگومان له و (شاره) (ویران کر‌اوه‌دا) نی‌شانه و په‌ندیکی دیارمان به‌جی هیشت ﴿لَقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾ بۆ گهل و کومه‌لسی که‌زیرین ﴿وَالَّذِينَ مَدَّوْا أَيْدِيَهُمْ شُعَبًا﴾ وه بۆ خهلکی مه‌دیه‌نیش شوعه‌یی برابانمان (نارد) ﴿فَقَالَ يَتْلُو تَقْوَرًا أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ ووتی نه‌ی گهل که‌م خوا به‌رستن ﴿وَأَنْجُوا الْيَوْمَ الْأَخِيرَ﴾ و به‌هی‌او‌و نمیندی رۆزی دواپی بن ﴿وَلَا تَعْتَوُوا الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ﴾ وه خرابه‌کاری رۆچوو مه‌بن له‌زه‌وی دا ﴿فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّحْفَةُ﴾ به‌لام نه‌وان باوه‌ریان پی نه‌هبتا نه‌وسا بوومه‌له‌رزه به‌تینه‌که‌گرتی (لیسی دان) ﴿فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَنِينَ﴾ به‌هوی نه‌وه‌وه له‌خانووه‌ک‌انی خویاندا نه‌ر‌تو‌یان دا دابوو مردن ﴿وَعَادَ آوَسُودًا﴾ وه گه‌لی عاد و مه‌موودیشمان (له‌ناو برد) ﴿وَقَدْ تَكَبَّرَ لَكُمْ مِنْ مَّسْكٍ كِبِيرٌ﴾ به‌راستی (نه‌وله‌ناو بردنه) بوون بووه‌ته‌وه‌بو‌تان له‌شوینه‌واره (ویرانه) کانیا نه‌وه ﴿وَزَكَّتْ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ﴾ شه‌یتان کرده‌وه خرابه‌کانیانی بۆ رازاند بوونه‌وه ﴿فَصَدَّ عَنْ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُنْصَبِرِينَ﴾ به‌هوی نه‌وه‌وه به‌رگری کردن له‌ر‌نگای راست له‌کاتیکدا نه‌وان توانای بیر کردنه‌وه‌یان هه‌بوو (زیر

﴿وَقَدْ رَوَوْا نَدَارًا وَفُتِحَتْ وَهْلًا﴾ ہر وہا قارون و فیرعون و ہامان شمان (لہناو برد) ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ نُورٌ
 يَّالَيْتَنِي﴾ سویتند بہ خوا بہ راستی موسا ہات یز ناویان بہ چند مو عجیز بہ کہ وہ ﴿فَأَسْتَكْبَرُوا فِي
 الْأَرْضِ﴾ بہ لام نہوان خویان بہ گہورہ زانی لہ زہ ویدا ﴿وَمَا كَانُوا سَاقِيَةً﴾ نہ شیان توانی لہ دہ ستمان
 دہر چن ﴿فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ﴾ نہوسا نتمہ ہر یہک لہ وانمان بہ تاوانی خوی سزادا (لہناومان
 بردن) ﴿فَبِئْسَ مَا أَزْمَنَّا عَلَيْهِ غَافِلِينَ﴾ جا ہندیکیان بایہ کی بہ ہیژمان نارہہ سہریان بہوردہ بہردہ وہ
 ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ﴾ وہ ہندیک کی تریان پباہہ لشاخانیک و دہنگیکی گہورہ لہناوی بردن
 ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ حَسَفْنَا بِوَالِدَيْهِ الْأَرْضِ﴾ وہ ہندیک شیانمان بہ ناخی زہوی دا بردہ خوارہ وہ ﴿وَمِنْهُمْ مَّنْ أَعْرَفْنَا﴾
 وہ ہندیک کی ترمان لہوان لہ دہر یادا نو قم کرد ﴿وَمَا كَانُوا يَنْظُرُونَ﴾ خواستہ می لہ نہ کردن
 ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ بہ لکو خویان ستہ میان لہ خویان کرد ﴿مَثَلُ الَّذِينَ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ آلِهَةً﴾ ویتہی کہسانی کہ بیجگہ لہ خوا بہر ستر او انیک یز خویان دادہ نین
 ﴿كَمَثَلِ الْعَنكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا﴾ وہ کو جالجالو کہ وایہ کہ مالیکی (بوز خوی) بہ خساند وہ
 ﴿وَإِنْ أُوْهِنَ الْكِبُوتُ لَبَيْتُ الْعَنكَبُوتِ﴾ کہ بہ راستی لاوازترین مال مالی جالجالو کہ بہ ﴿لَوْ كَانُوا
 يَعْلَمُونَ﴾ نہ گہر بزائن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ بیگومان خوا دہ زانی ﴿مَا يَتَعَوَّلُ مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 نہوان لہ جیانی خواچی دہہرستن و ہاوار لہ دہ کمن ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و ہر نہ و (خوا بہ) زانی
 بہ دہسہ لانی کار دروست ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ لِقَابِهَا لِلنَّاسِ﴾ نہ و ویتہ و نمو و نانہ بوز خہ لکی دینہ وہ
 ﴿وَمَا يَتَّقِيهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾ تہنہا زانابان لہوانہ تیدہ گہن ﴿سَخَّيْنَا اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْحَقَّ﴾
 خوا ناسمانہ کان و زہوی بہ حق و راستی دروست کرد وہ ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّمُؤْمِنِينَ﴾
 بہ راستی لہ وہ دا بہ لگہ ہبہ بوز بر واداران ﴿أَنْتُمْ أَرْجَى إِلَيْكَ مِنَ الْكَتَبِ﴾ بیخوینہر وہ نہ و
 قورثانہی کہ وہ حی کراوہ بوز ﴿وَأَقِمِ الصَّلَاةَ﴾ وہ نویژ بکہ ﴿إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ
 وَالْمُنْكَرِ﴾ بیگومان نویژ بہر گری (نویژ گہر) دہ کات لہ کاری ناشیرین و ناہسہ نہند (خرا بہ)
 ﴿وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ﴾ وہ زیکر و یادی خوا گہورہ ترہ (لہ ہموو شتیک) ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ﴾ خواش
 دہ زانیت بہ ہر کاریک کہ نپوہ دہ بکمن

﴿وَلَا تُجِدُوا آخِلَ الْكِتَابِ﴾ ده‌م‌قالی و موجداه‌له‌مه‌که‌ن له‌گه‌ل خاوه‌سی کتبیبه‌ ناسمانیبه‌کاندا
 ﴿إِلَّا بِالَّذِي هُوَ أَحْسَنُ﴾ به‌جوانترین شنبوه‌ نه‌ینت ﴿إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ﴾ جگه‌ له‌وانه‌یان که
 ستمیان کرد (له‌نبوه) ﴿وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا﴾ وه‌ (به‌خاوه‌ن کتبیبه‌کان) بلین باوه‌رمان هیناوه
 به‌وه‌ی نیز دراوه‌ته‌ خواروه‌ه‌ بؤ نیمه‌ ﴿وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ﴾ و (به‌وه‌ش) نیز دراوه‌ته‌ خواروه‌ه‌ بؤ نبوه
 ﴿وَاللَّهُ تَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ وه‌ خوای نیمه‌ و خوای نبوه‌ به‌کیکه‌ ﴿وَنَحْنُ لَكُمْ مُسْلِمُونَ﴾ وه‌ نیمه‌ بؤ نبوه
 (خوا) گهردن که‌چین ﴿وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ هه‌روه‌ک (بنیغه‌مبه‌رانی پیتشو) قورئانمان
 بؤ تو (نهی موحه‌مه‌د ﷺ) ناره‌ده‌خواروه‌ه‌ ﴿فَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْكِتَابِ﴾ جائه‌وه‌ که‌سانه‌ی که
 کتیبمان پیداون ﴿يُؤْمِنُونَ بِهِ﴾ (هه‌ندیکیان) باوه‌ر به‌و (قورئانه‌) ده‌هینن ﴿وَمِنْ غُلَامٍ مِّنْ يُّؤْتِي
 وَه‌ له‌مانه‌ش (بت به‌رسته‌کانی عه‌ره‌ب) که‌سانی بروای پی ده‌هینت ﴿وَمَا يَخْدُ بِكَ إِنَّمَا إِلَّا الْكَافِرُونَ﴾
 ته‌نها پی باوه‌رانی (رؤچوو) دان نانتین به‌ثایه‌ته‌کانی نیمه‌دا ﴿وَمَا كُنْتَ تَسْأَلُ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه‌ تو (نهی موحه‌مه‌د ﷺ) پیتش نه‌م (قورئانه‌) هیچ کتیبیکت نه‌ده‌خوینده‌وه‌ ﴿وَلَا تَخْطُءُ بِتَسْمِيكَ﴾
 وه‌ به‌ده‌ستی راست نه‌توسبووه‌ ﴿إِذَا لَكَ رَأْيَ الْمِثْلِ لَوْ﴾ (نه‌گهر و ابوايه‌) شه‌و کاته‌ ناراسته‌کان
 (بی بروایان) ده‌که‌وتنه‌ گومانه‌وه‌ ﴿بَلْ هُوَ آتٍ بِنُجْتٍ﴾ (نه‌خیر وانیبه‌ گومان ده‌بن) به‌لکو قورئان
 نیشانه‌کانی ناشکران ﴿فِي صُورِ الْذِّبِ أَوْثَرُ الْعِلْمِ﴾ له‌دن و ده‌رونی که‌سانیکدایه‌ که‌ زانستیان پی
 دراوه‌ (له‌لایه‌ن خواوه‌) ﴿وَمَا يَخْدُ بِكَ إِنَّمَا إِلَّا الظَّالِمُونَ﴾ ته‌نیا سته‌مکاران دان نانتین به‌نیشانه‌کانی
 نیمه‌دا ﴿وَقَالُوا لَا أَنْزِلَ عَلَيْهِ إِلَهٌ مِّنْ رَبِّهِ﴾ وه‌ ووتیان شه‌وه‌ بؤ چهند موعجیزه‌ و به‌لگه‌به‌ک
 دانا به‌زینری بؤ سه‌ری (موحه‌مه‌د ﷺ) له‌لایه‌ن به‌روه‌ردگاریه‌وه‌ ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلْكَتُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلین
 (بیان هینانه‌ خواروه‌ی) موعجیزه‌کان ته‌نیا له‌لایه‌ن خواوه‌یه‌ ﴿وَأِنَّمَا أَنْزِلُ مُبَارَكٌ﴾ وه‌ به‌راستی
 من نه‌ها ترسینه‌ریکی ناشکرام ﴿أَوْفَرَكُنْهُمْ﴾ نایا بؤ شه‌وان به‌س نیبه‌ ﴿أَنَا أَنْزَلْتُ عَلَيْكَ
 الْكِتَابَ يُقَالُ عَلَيْهِمْ﴾ که‌ نیمه‌ قورئانمان ناردفته‌ خواروه‌ه‌ بؤ سه‌ر تو، ده‌خوینریته‌وه‌ به‌سه‌ریاندا
 ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَكَرْهُنَ يُقْرَأُ يُؤْمِنُونَ﴾ به‌راستی له‌م قورئانه‌دا به‌زیسی و په‌ند و نامورگاری
 هه‌یه‌ بؤ باوه‌رداران ﴿قُلْ كَفَى بِاللَّهِ﴾ بلین (بیان) خوا به‌سه‌ ﴿بَنِي وَبَنَاتُكُمْ شَهِيدًا﴾ بؤ شایه‌نی
 دان له‌نیوان من و نبوه‌دا ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ شه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ ده‌یزانی
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَيْتِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ﴾ وه‌ که‌سانی که‌ باوه‌ریان هیناوه‌ به‌به‌تال و پی باوه‌ربوون به‌خوا
 ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ ته‌نها شه‌وانه‌ن زه‌ره‌رمه‌ندان ﴿﴾

﴿وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ﴾ به پدله داوای (هیتانی) سزات لی ده کهن ﴿وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَهُمُ الْعَذَابُ﴾
 ته گدر ماوهی دیاری کراو نه بوايه (بۆ سزادانی ته واته) بینگومان سزاکه بیان بۆ ده هات ﴿وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْزَةٌ
 وَهَزَلًا لَّيْسُورًا﴾ وه به راستی له ناکاودا ته و سزایه بیان بۆ دی که ته وان ههستی پی ناکهن ﴿يَسْتَعْجِلُونَكَ
 بِالْعَذَابِ﴾ به پدله له تۆ داوای (هیتانی) سزا ده کهن ﴿وَأَن جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ﴾ که به راستی دۆزه خ
 ده وری کافرانی داوه ﴿يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ﴾ له پورژیکدا سزا دایان ده پوشتی ﴿مِن قَوْفِهِمْ وَمِن
 خَلْفِهِمْ أَرْجُلُهُمْ﴾ له لای سه ریانه وه و له ژیر پیانه وه ﴿وَيَقُولُ دُوْنَا مَا كُنْتُمْ تَعْتَلُونَ﴾ وه (خوا) ده فهر موی
 بچیزن تۆ له ی نه و کر ده وانه ی که له دونیادا ده تان کرد ﴿يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی به نده کانم که
 باوه رتان هیتاوه ﴿إِن أَرِضِي وَسِعَةٌ﴾ بینگومان زهوی من پان و فراوانه ﴿فَإِنِّي فَاعٍ لَّيُون﴾ که واته ههر
 من به رستن ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ﴾ هه موو کهس مردن ده چیژی و ده مری
 پاشان بۆ لای نیمه ده گهرنرینه وه ﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه کهسانی که باوه ریان
 هیتاوه و کر ده وه چاکه کانیان کر ده وه ﴿الَّذِينَ هُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا﴾ سویند به خوا له کۆشکه به رزه کانی
 به هه شتدا نیشته چییان ده که یس ﴿عَن يَمِينٍ وَخَلْفَةٍ لَا نَتَرُهُمْ﴾ که رووباره کان به ژیریاندا دین و ده چن
 ﴿خَلِيلِينَ فِيهَا أُولَآئِكَ لَمْ يَصِلُوا إِلَى الْآخِرَةِ﴾ بی برانه وه تیابدا ده میتنه وه ئای چهند چاکه پاداشتی چاکه کاران ﴿وَالَّذِينَ
 صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ ته وانه ی دانیان به خویاندا گرت و ته نها پشتیان به په روه رد گاریان
 به ست ﴿وَكُلُّ أُنثَىٰ ذَآئِقَةُ إِحْمِلٍ رَّحْمَتًا﴾ زور گیان له بهر (زینده وه) هدی به پوزی خوی هه لئا گری
 و کۆی ناکانه وه (بۆ داهاتوو) ﴿اللَّهُ يَرْزُقُهَا إِنَّا كَرُ﴾ خوا پوزی ته و (گیان له بهر رانه و) و ئیوه یش ده دات
 ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ﴾ وه ههر نه وه بیسه ری زانا ﴿وَلَيَن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ سویند
 به خوا ته گهر په رسیار له و (بی باوه رانه) بکه یت کی ئاسمانه کان و زهوی دروست کر ده وه
 ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و پوز و مانگی رامه هیتاوه و خستویه تیه خزمه تیانه وه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَإِن يُّوفَّكَوْنَ﴾
 بینگومان ده لئین خوا ده ی که واته چن (له په رستن خوا) لادراون ﴿اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ مِنْ
 عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ﴾ خوا پوزی فراوان ده کات بۆ ههر کهس له به نده کان که پیه وی با بزی کهم ده کات
 ﴿إِن اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ بینگومان خوا به هه موو شتیک زانایه ﴿وَلَيَن سَأَلْتَهُمْ﴾ وه ته گدر په رسیاریان لی
 بکه یت ﴿مَن نُّزِّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءٌ﴾ کی له ئاسمانه وه باران ده بارینی ﴿فَالْحَيَاةُ مِنَ الْآرَضِ مِمَّا نَعْدُوْنَ﴾ ته مجا
 به و بارانه زهوی مردووی پی زیندوو ده کاته وه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ﴾ بینگومان ده لئین خوا ﴿قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾
 (ته ی موحه ممه د) بلی هه موو سوپاس ههر بۆ خوا به ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ به لام زور به بیان
 ژیریان به کار ناهیتن ﴿

﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ﴾ و ده ژبانی ثم دونیایه تنها رابوار دنیکی بی هوده و یاری (منالانته) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ و ده به راستی مالی قیامت هه رته ویه ژبانی (راسته قینه) ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نه گهر نه وان بیانز انیایه ﴿فَإِنَّا نَكْبُوْا فِي الْغُلَاظِ﴾ نه مچا کاتی نهو (بی باوه رانه) سوار کشتی ده بن ﴿وَدَعَوْا اِلٰهَهُمْ مُّخْلِصِيْنَ لَهُمُ الْاِلٰهَ﴾ (و ترسان له نو قم بوون) تنها هاوار له خوا ده کهن به دلسوزی و گهر دن که چیه وه ﴿فَلَمَّا كَانَتْ هُمْ اِلَى الْاَرْضِ﴾ که چی کاتی خوا رز گاریان ده کات و ده گه نه وه ووشکانی ﴿اِذَا هُمْ يَنْشُرُوْنَ﴾ کتوپر نه وان هاویه ش بو خوا داده نین ﴿لِيَكْفُرُوا بِمَا اٰتٰىكَ هُمْ وَلِيَسْمَعُوْا﴾ (وازیان لی بهینه) با دان نه نین به وهی نیمه پیمانندان، وه له زهت بهن له زیان ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُوْنَ﴾ جا له مه ولا ده زانن (نه نجامی نهو کرده و خرابانه یان چی ده بن) ﴿اَوْ لَمْ يَنْتَبِهَوْا﴾ ثابا نه یان زانیوه و سه رنجیان نه داوه ﴿اَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا مَّوَدًّا﴾ که نیمه (شاری مه ککه) مان کردو ته چنگایه کی ریز گیرای بی ترس وپر ناسا شیش ﴿وَبَشِّرِ خَشَفَ النَّاسِ مِنْ حَوْلِهِمْ﴾ له کاتیکدا له دور و بهری نه و اندا خه لک ده فریتریت ﴿اَفَیْ الْاِنۡطِلَاقِ یُؤْمِنُوْنَ﴾ دهی ثابا باوه به به تال ده هینن ﴿وَبَشِّرِ الصَّابِرِ الَّذِیْنَ کَفَرُوْا﴾ وه سیله وپی نه زانن به رامهر نیمه ته کاتی خوای گه و ره ﴿وَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰی عَلٰی اللّٰهِ کَذِبًا﴾ کنی لهو که سه سته مکار تره که درق به ده م خوا وه نه ده به سنی ﴿اَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُ﴾ یا باوه به نه هینن به ثابینی راست کاتی بوی هات ﴿اَلِیْسَ فِی جَهَنَّمَ مَثْوٰی لِّلْكَافِرِیْنَ﴾ ثابا جینگای مانه وه بو بی بر و ابان له دوزه خدا نیه ﴿وَالَّذِیْنَ جَعَلُوْا اٰیٰتِنَا وِیْدًا﴾ وه که سانی که له بیتاو به زامه ندی نیمه دا تیکوشانیان کردوه ﴿لَنَهْدِیْهُمْ سُبُلًا﴾ به راستی رینمو و نیان ده که بن بو رنگا چاکه کانی خومان ﴿وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِیْنَ﴾ وه بنگومان خوا له گدل چاکه کار اندایه ﴿

سوره‌ی ﴿الزُّمَرُ﴾

﴿بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿الزُّمَرُ﴾ به (تعلیف، لام، میسم) ده خویتریته وه خوا زانانتره به ماناکه ی بو زانیاری زیانتر سهیری سهره نای سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿عَلٰی الزُّمَرِ﴾ رقوم شکیتران و زیر که و تن (فارس زال بوو به سه ریاندا) ﴿فِیۤ اَذْفٰی الْاَرْضِ﴾ له نزیک ترین خاکیان (له مه ککه وه یا له و لاتی فارسه وه) ﴿وَهُمْ مِنْۢ بَعْدِ عَلَیْهِمْ﴾ وه رقومه کان دولی تیشکانیان ﴿سَبِّحُوْا لِلّٰهِ﴾ له داهاتوودا سهر ده که ون (به سهر فارسه کاندا) ﴿فِیۤ بَضْعِ سِنِّیۡنٍ﴾ له ماوهی چند سالیکدا (له نیوان ۳ تا ۹ سالدا) ﴿یَقُوْلُ الْاَمْرُ مِنْ قَبْلِ وَاٰیۡتٍۭ مِّنۡۢ بَعْدِ﴾ هه موو کاروبار نهها به ده ست خویبه له پیش (سهر که و تن) وله دوا (سهر که و تیش) ﴿وَلَوْ مِّنۢ بَعْدِ نَفۡخِ الْمُؤْمِنُوْتِ﴾ وه لهو رقومه ی (رقومه کان سهر ده که ون) نیمه انداران دلخوش ده بن (چونکه رقومه کان خاوهن نامه ی ناسمانی بوون) ﴿یَبۡتَغِیۡرُ اللّٰهُ﴾ به سهر خستی خوا (بو رقومه کان) ﴿تَصۡرُفُۡنَ اٰیٰتِنَا﴾ خوا هه ر که سی بویت سهریده خات ﴿وَهُوَ الْعَلِیُّمُ الرَّحِیْمُ﴾ وه هه رته وزالی بالاده سنی میهره بانه ﴿

﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يُلْخِيفُ اللَّهُ وَعْدَهُ﴾ نه‌وه به‌لئیی خواجه (که پرومه‌کان سهریخات) خوایش پنجه‌وانه‌ی به‌لئیی
 خوی ناکات ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی خه‌لک نازانن ﴿يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا﴾ تنه‌ها رواله‌تی نه‌م زیانی دونیا ده‌زانن ﴿وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ﴾ به‌لام بی‌ناگان له‌پرۆزی
 دوابی ﴿أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ﴾ ئایا نه‌وانه له‌ده‌روونی خویندا بیرسان نه‌کردۆته‌وه ﴿فَخَلَقَ اللَّهُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ که خواتاسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له‌نیوانیاندا به‌دروستی نه‌کردوه
 ﴿إِلَّا الْإِنْسَانَ وَاحِدًا قَدْ فَسَدَ﴾ به‌دهق و راسنی نه‌ییت، وه‌بۆ ماوه‌یه‌کی دیاری کراو ﴿وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ
 يَبْغُوا زُورًا﴾ له‌خه‌لک ﴿يَلْقَآيَ رِبِّهِمْ لَكْفُورًا﴾ باوه‌ریان نه‌به‌خزمت په‌روه‌دگاربان بگه‌ن
 (له‌دوا پرۆدا) ﴿أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾ ئایا نه‌وان به‌سهر زه‌ویدانه‌گه‌راون ﴿فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ
 مِن قَبْلِهِمْ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیین سهر نه‌نجام نه‌و (گه‌لانه‌ی کافر بوون) له‌پیش نه‌مان چون بووه ﴿كَانُوا
 أَشَدَّ مِمَّنْ قُوَّةً﴾ که زور به‌هیزتر بوون له‌نه‌مان (له‌خه‌لکی مه‌ککه) ﴿وَأَنزَلْنَا الْأَرْضَ﴾ و زه‌ویبان
 کینلا (بۆ کشت و کال) ﴿وَعَمَّرُوهُمَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَّرُوهُمَا﴾ و ناوه‌دانبان کسره‌وه‌ زیاتر له‌مان ﴿وَبَدَّلْنَاهُمْ
 ذُلَّهُمْ بِالْإِسْلَامِ﴾ وه‌په‌غه‌مبه‌رانبان بۆ هات به‌مو عجیزه‌روونه‌کاته‌وه ﴿فَمَا كَانَتِ اللَّهُ يُظْلِمَهُمْ﴾
 بۆیه‌خواسته‌می لئ نه‌کردوون (که له‌تاوی بر دوون) ﴿وَلَكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ به‌لام خویبان
 سته‌میان له‌خویبان کرد ﴿ثُمَّ كَانَتِ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَتَوْا الشُّرَاقَى﴾ باشان چاره‌نووسی نه‌وانه‌ی که‌تاوان
 و خراپه‌یان کرد سه‌خترین سزایه (که‌دۆزه‌خه) ﴿أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی باوربان نه‌هیتا
 به‌نایه‌ته‌کانی خوا ﴿وَكَانُوا بِآيَاتِهِمْ مُّشْكِرِينَ﴾ وه‌همیشه‌گالته‌یان پی ده‌کرد ﴿اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ خوا
 له‌سهره‌تاوه (ناده‌می) دروستکرد ﴿فَيُعِيدُهُ﴾ وه‌له‌پاش (مردنیش) دروستی ده‌کاته‌وه ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾
 پاشان بۆ لای نه‌و (خوا) ده‌گه‌رینه‌وه ﴿وَنَزِمَ نَفْثُومُ السَّاعَةِ﴾ وه‌نه‌و پرۆزی قیامت هه‌لده‌سی
 ﴿يَبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ﴾ تاوانباران غه‌مبار و ناو می‌ده‌بن ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ شَرَّكَآ بِهِمْ شُفَعَةً﴾ بنگومان له
 ناو په‌رستراوه‌کاناندا تکا کارانیک نه‌بۆ نه‌وان ﴿وَكَانُوا يَشْرِكُوا بِهِمْ كُفْرًا﴾ و نه‌وان بی‌باوه‌پر
 ده‌بن به‌په‌رستراوه‌کانیان (که کردبوونیان به‌هاوبه‌شی خوا) ﴿وَنَزِمَ نَفْثُومُ السَّاعَةِ﴾ نه‌و پرۆزی
 که قیامت هه‌لده‌سی ﴿يَوْمَئِذٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ (خه‌لک) له‌و پرۆده‌دا جیاده‌بنه‌وه له‌یه‌کتر ﴿فَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نه‌مجا که‌مسانی که‌باوه‌ریان هیتاوه‌و کسره‌وه‌ چاکه‌کانیان کردوه ﴿فَهُمْ فِي
 رَوْحٍ مُّخْتَرُونَ﴾ نه‌وان له‌به‌هه‌شتدا دلخۆش ده‌کرین ﴿۱۰۵﴾

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ و به نیشانه‌ی کانی نه‌وه ﴿أَنْ تَقُومَ السَّعَةُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ﴾ که ناسمان و زه‌وی بدنه‌ی مانی نه‌وه و استاون ﴿ثُمَّ إِذَا دَعَا لِكُلِّ دَعْوَةٍ مِنَ الْأَرْضِ﴾ پاشان کانی (له‌پوژی دوا پیدا) له‌زه‌وی به‌وه بانگشان ده‌که‌ن ﴿إِذَا أَنْشَرْتَ عَنْهُمْ﴾ به‌کسر ثبوه (له‌گوره‌کاشان) دینه‌ده‌روه ﴿وَلَهُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌تنها‌هی خواهی ﴿كُلُّ لَّهُ قَنِينٌ﴾ هم‌مویان هه‌ر بۆ نه‌وه (خوا) گه‌ردن که‌چن ﴿وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ﴾ نه‌وه (خوا) زاتیکه‌به‌دی هینانی ده‌س پیکردوه ﴿ثُمَّ يُعِيدُهُمْ﴾ له‌پاشان (دوا‌مردنی) دووباره‌دروستی ده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ أَقْوَمُ عَلَيْهِمْ﴾ نه‌وه (دروست کردنه‌وه‌ی دووه‌م) لای‌خوا ناسان‌تره ﴿وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ و هه‌ر بۆ نه‌وه (هم‌موی) سیف‌تیک‌ی به‌رزو بلند له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و هه‌ر نه‌وه زالی‌کار دروست ﴿صَرَبَ لَهُمْ مَثَلًا مِّنْ أَنْفُسِكُمْ﴾ (خوا) نموونه‌به‌کشان له‌خودی‌خو‌ناندا بۆ ده‌هیتیه‌وه ﴿هَلْ لَّكُمْ مِّنْ مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّنْ شُرَكَاءَ﴾ نایا له‌به‌نده‌کاشان دا‌هاویه‌شانیک هه‌یه بۆ ثبوه ﴿فِي مَا رَزَقْتُمْ كُمْ فَاتَّخِذُوهُ سَوَاءً﴾ له‌پوژی و سامانه‌ی به‌ثبوه‌مان دا‌بسو به‌جوری ثبوه نه‌وه به‌ندانه‌تایدا به‌کشان بن ﴿تَخْلُقُوهُمْ كَيْفَ تَشَاءُ﴾ و له‌وان ده‌ترسن (حسابیان بۆ بکه‌ن) و ه‌کو ترستان له‌که‌سانی و ه‌ک خو‌نان ﴿كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ﴾ نابه‌و‌جوره‌نیشانه‌کان پوون ده‌که‌ینه‌وه (به‌دریزی باسی ده‌که‌ین) ﴿لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ﴾ بۆ که‌سانی زبیران به‌کار ده‌هیتن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ﴾ (وازیان لی بیته) به‌لکو نه‌وانه‌ی سته‌میان کردشون ناره‌زووی‌خویان که‌وتن ﴿يَغْتَرَبُونَ﴾ بی‌شاره‌زایی و نه‌زاتانه ﴿فَمَنْ يَهْدِي عَنِ أَهْلِ اللَّهِ﴾ نه‌مجا‌کی (ده‌توانی) ریتنمونی که‌سنی بکات که‌خوا‌گومرای کردنی ﴿وَمَا لَهُمْ مِّنْ نَّاصِرٍ﴾ له‌کاتیکدا بۆ نه‌وان هیچ یارمندی ده‌ریک نیه ﴿فَأَقْزَوَاجَهُمْ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ که‌واته‌پووی‌خوت رتک بکه‌ره‌نابنی ئیسلام و پاک و راست بۆ خوا ﴿فَطَرَتِ اللَّهُ النَّاسَ عَلَيْنَا﴾ (شوین نابنی) به‌کتابه‌رستی بکه‌وه، نه‌وه‌نابنه‌ی که‌خوا‌ی گه‌وره (له‌سه‌ره‌تاوه) فتره‌تی پاک‌ی مرفقی له‌سه‌ر دروست کردوه ﴿لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ﴾ نابن و دروست‌کراوه‌کانی خوا هیچ‌جور گودانی بۆ نی‌یه ﴿ذَٰلِكَ الَّذِي يُقَيِّمُ﴾ نه‌وه (نابینه‌ی باسکرا) هه‌ر نه‌وه‌نابینی رتک و راسته ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی‌ناده‌می نازانن ﴿مُتَّبِعِينَ آيَاتِهِ وَاتَّقُوهُ وَاسْمَعُوا الصَّلَاةَ﴾ به‌توبه‌کاربه‌وه‌شوین نابن بکه‌ون، و به‌بۆلای خوا بگه‌رینه‌وه و هه‌ر له‌ویش بترسن، و به‌چاک‌ی نو‌یزه‌کاشان نه‌نجام بده‌ن ﴿وَلَا تَكُونُوا مِمَّنْ الشَّكِرِينَ﴾ و له‌هاویه‌ش دانه‌ران مه‌بن ﴿مِنَ الَّذِينَ قَرَأُوا كِتَابَهُمْ﴾ له‌وانه‌ی که‌نابینه‌که‌یان به‌ش به‌ش کرد ﴿وَكَاذِبِينَ﴾ و پوون به‌چند کۆمه‌ل و ده‌سته‌به‌که‌وه ﴿كُلُّ جُزْءٍ مِّمَّا الذَّنْبُهُمْ فَرِحُونَ﴾ هه‌ر کۆمه‌ل‌کیان به‌وه (نابینه‌ی) خو‌یان دل‌خوشن ﴿

﴿قُلْ يَسْرُوفِي الْأَرْضِ﴾ (نهی موحدهمهه) ﴿بَلَسِي بِمَزْهٍ وِيدَا بَگَهَرِنِ﴾ ﴿فَافْطَرَّ وَاجْهًا كَانَ عَلَيْهِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ﴾
 نه مجا سدرنج یده سهر نه نجامی نه وانه‌ی له پیش (نیوههه) بوون چون بوو ﴿كَانَ أَكْثَرُ فَرْمَشِرِكِينَ﴾
 كه زور به بیان هاو بهش دانه ر بوون بو خوا ﴿فَافْطَرَّ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ الْقَبِيرِ﴾ كه واته پرووی خوت بکهره
 ثابینی رینك و راست ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ نَوْمُ﴾ له پیش نهوه رزوی بینت ﴿لَا مَرَدُّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه
 خواوه كه گپزانه وهی بو نیبه ﴿يَوْمَ يَذْهَبُ عَنَّا أَصْوَانُ﴾ له و رزوه دا خه لکی جیانه بنه وه له یه كتر ﴿مَنْ كَفَرَ
 فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ﴾ ههر كهس بی باوه ر بووبن نهوه (توله‌ی) بی باوه ر بی یه كه‌ی له سهره ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا
 هدر كه سیش كرده وهی چاکی كر دینت ﴿فَلَا تُفْسِدُوا فَعْلَهُمْ﴾ نهوه شوین بو خویان (له به هه شتدا)
 ناماده ده كه ن ﴿يَتَجَرَّي الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بو نه وهی كهسانی كه باور یان هیناوه و كرده وهی
 چاکیان كرده وه پاداشتیان بدانه وه ﴿مِنْ فَضْلِهِ﴾ له میهره بانی و چا كه‌ی خوی ﴿إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ﴾
 به راستی نهو (خوا) بی باوه رانی خوش ناوی ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ﴾ وه له نیشانه كانی نهو (خواه)
 ﴿أَنْ يُرْسِلَ الرِّيحَ مُبَشِّرَاتٍ﴾ كه چه ند بایه کی مژده دهر (به بارینی باران) ده تیری ﴿وَلِيَذِيقَكُمْ مِنْ رَحْمَتِهِ﴾ بو نه وه
 هندی له (بارانی) به زه بی خویتان بی بچه رزی ﴿وَلِيَجْزِيَ الَّذِينَ يَأْتِيَهُ﴾ و بو نه وهی كه شنبیه كان به فهرمانی
 خوا (به و بایه) برزون و بگهرین ﴿وَلِيَتَنَوَّعَ فِيهِ﴾ و بو نه وهی به دوا ی رزوی نهو (خوا) دا بگهرین
 (له دهر بادا) ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ ناشو کرانه بزیری خوا بن ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ﴾ سویند به خوا
 به راستی پیش تو (نهی موحدهمهه) نار دومانه ﴿رُسُلًا أَنْ يَوْمَهُ﴾ پیغه به رانینك بو لای گه له كانیان
 ﴿فِي الْأَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ نه مجا موعجزه و به لگه پروونه كانیان بو هینان (به لام باوه ریان نه هینا)
 ﴿فَلَنَنْفِخَنَّ مِنَ الْبُخَارِ﴾ نه مجا تو له مان سه ند له وانه یان تاوانیان كرد ﴿وَكَانَ حَقًّا عَلَيْهِ أَنْصُرَ الْمُؤْمِنِينَ﴾
 وه یارمه تیدانی باوه ر داران و سهر خستنیان هه ق و مافینكه له سهر مان ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي يُرْسِلَ الرِّيحَ﴾ خوا
 زاتیکه نهو بایانه ده تیریت ﴿فَتُبْرِسَ سَكَابًا﴾ بو نه وهی هه وره كان بجولیتن (بگهرینن) ﴿فَتَبْطُلُهُ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ﴾ نه مجا نهو (هه وره خوا) چون بیهوی بلاوی ده كانه وه به تا سماندا ﴿وَنَجْعَلُ السَّحَابَ﴾ وه
 نهو (هه وره) ده كاته پارچه بهك (و كویان ده كانه وه له سهر به كتر) ﴿وَنَزَي الْأَوْقَى يَخْرُجُ مِنْ جِلْدِهِ﴾ نه مجا
 ده بینی قهتره قهتره ی باران له نیوانی هه وره كه وه ده بارتیت ﴿فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مِنْ يَسَاءٍ مِنْ عِبَادَةٍ﴾ نه مجا
 كانی (خوا) نهو بارانه بیارینی بو (وولات وزه وی) ههر كام له بهنده كانی كه بیهوی ﴿وَإِذَا هُرِّيَتْ شُرُونُ﴾
 كتوپر دلخوش و شادمان ده بن (به و بارانه) ﴿وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ﴾ نه گهر چی پیش
 نه وهی باران به سهر یاندا بیاری ﴿لَمْ يَلْسِتْ﴾ بی هیوا و ناو میتد بوون ﴿فَافْطَرَّ إِلَهُ الْأَرْضِ رَحْمَتِ اللَّهِ﴾
 نه مجا سهیری ناسه واری بارانی خوابكه (وهك كشتو كال و گزو گیا و درخت) ﴿كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ
 مَوْتِهَا﴾ چون زه وی زیندوو ده كانه وه دوا ی مردن و ووشك بوونی ﴿إِنْ ذَلِكَ لَمَعْجَى الْمُؤْتَى﴾ به راستی
 ههر نهو خوا به زیندوو كه ره وهی مردوو انبشه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ و ههره نهو پیش به ده سه لاته
 به سهر هه موو شینكدا

﴿وَلَيْنَ أُرْسِلُنَا نَحْنَا﴾ سویند به خوا نه گهر بایه کی توندی (زهره‌مند) بنیرین ﴿فَرَأَوْهُ مُصْفًى﴾ جا نه و
 (هه‌وره با کشتو کاله که یان) ده‌یین به زهره دبووبی ﴿أَلَمْ نَأْمِنْ بِتَعْدِيهِ يَكْفُرُونَ﴾ له‌پاش نه‌و (زیانه)
 هه‌ر نا شوکری ده‌کهن ﴿وَقَالَ لَا تُشْمِعُ الْمَثَوَى﴾ چونکه به‌راستی تو (نه‌ی موحه‌مه‌د) ناتوانی
 به‌مردووان (کافران) بیستیت ﴿وَلَا تُشْمِعُ الضُّعْفَ الذُّعْفَ﴾ و ناتوانی بانگه‌وازت به‌که‌ران (کافران)
 بیستیتی ﴿إِذَا قُلُّوا أَمْدِيرِينَ﴾ کاتی روو وهرده‌گیرن لیت به‌بشت تیکردنه‌و ﴿وَمَا أَنْتَ بِمُعْذِرٍ عَنِ
 ضَلَالِكَ﴾ وه‌تو ریتموونیی که‌ری نابینایان نیت (رژگاریان که‌یت) له‌گو مبرایی یان ﴿إِنْ تُشْمِعُ إِلَّا
 مَن يُؤْمِنُ بِفَاتِنَا﴾ تو ته‌نها به‌که‌سانی ده‌شنه‌ویتی که به‌نیشانه‌کافی نیمه‌باوهر ده‌هیتن ﴿فَهُمْ مُسْلِمُونَ﴾
 چونکه نه‌وانه‌گهردن که‌چن (بو بانگ و فهرمانی تو) ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ﴾ خوا زانیکه
 نبوه‌ی دروست کردوه له‌لاوازی (لاوازی نوتفه و بیجو و مندالی شیره‌خو) ﴿ثُمَّ جَعَلَ مِنْ تَعْدٍ
 ضَعْفٍ قُوَّةً﴾ پاشان دوا‌ی لاو‌زی به‌هیزی کردون (بوون به‌لاو) ﴿ثُمَّ جَعَلَ مِنْ تَعْدٍ قُوَّةً ضَعْفًا وَشَيْئَةً﴾
 له‌دوا‌ی به‌هیز کردن‌ان لاواز و پیرتان ده‌کات ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ خوا هه‌رچی بویت دروستی ده‌کات
 ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾ وه‌هه‌ر نه‌وه‌زانای به‌ده‌سه‌لات ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ﴾ وه‌روزی قیامت
 هه‌لده‌سی ﴿يُنْفِيسُ الْمُعْرِضُونَ﴾ تاوانباران سویند ده‌خون (له‌دونبادا یا له‌به‌رزه‌خ‌دا) ﴿مَالِئُونَ أَغْزَرَ
 سَاعَةً﴾ ته‌نها ساتنک ماونه‌ته‌وه (له‌دونبادا) ﴿كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ﴾ هه‌ر به‌و وینه‌ته‌وان له‌دونبادا
 لادران له‌راستی ﴿وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ﴾ وه‌که‌سانی که‌زانیاری و ایمانیان بی‌دراوه‌ووتیان
 ﴿لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی نبوه‌له (به‌رزه‌خ‌دا به‌پنی بریاری) نوسراوی
 خوا هه‌تا روزه‌ی زیندو و بوونه‌وه‌ماونه‌ته‌وه ﴿فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ﴾ ته‌مجا ته‌مه‌روزی زیندو و بوونه‌وه‌به
 ﴿وَلَا يَكُنْ كَمَنِ لَمْ يَظْهَرْ لَهُ قُلُوبُهُ﴾ به‌لام نبوه‌نه‌تان ده‌زانی (راسته و دیته‌دی) ﴿فَيَوْمَ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
 مَعْذِرَتُهُمْ﴾ جاله‌وروزه‌دا که‌سانیک که‌سته‌میان کردوه، به‌هانه‌و بیانو و هیتانه‌وه‌سو و دیان بی‌ناگه‌به‌نیت
 ﴿وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ﴾ وه‌ته‌وان داوایان لی‌ناکری خوا له‌خوین‌رازی بکه‌ن ﴿وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ
 سُوْنِدَ بَه‌خِوَا به‌راستی هیتا و مانه‌ته‌وه‌بو‌خه‌لکی ﴿فِي هَذَا الْفُرْقَانِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ﴾ له‌م قورنانه‌دا له
 هه‌مو و جوهره‌نموونه و باسینک ﴿وَلَيْنَ جَهَنَّمَ بِقَاتِرَةٍ﴾ ته‌مجا به‌راستی نه‌گهر نیشانه‌به‌کیان بو‌بیتی
 ﴿لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ دلنابن نه‌و بی‌بروایانه‌ده‌لین ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ﴾ نبوه‌هه‌ر ناراست
 و به‌تالن (ته‌مه‌سیحره) ﴿كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ﴾ تا به‌و جوهره‌خوا مور ده‌نیت ﴿عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به‌سه‌ر دلی ته‌وانه‌ی که‌بی‌ناگه‌و ته‌زانن ﴿فَأَصْبَحَ رَأً وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ جا‌دان به‌خودا بگه‌ر بی‌گومان
 به‌لینی خوا راسته ﴿وَلَا يَسْخَفَنَّكَ الَّذِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ تاوه‌کو نه‌وانه‌ی بی‌باوهرن له‌(نایینی) راست لات
 نه‌ده‌ن و بی‌زارت نه‌کهن

سورته‌ی (لقمان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَرَبُ﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم)، ده‌خوینریته‌وه خوا زاناتره به ماناکه‌ی بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری
 سه‌ره‌تای سورته‌ی (البقرة) بکه ﴿فَإِنَّكَ أَنتَ الْكَاتِبُ الْكَبِيرُ﴾ نهم نایه‌تانه له‌نایه‌ته‌کانی
 قورئانی پرله‌حیکمه‌ت و دانایی به ﴿هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ﴾ (هوی) رینموونی و به‌زه‌یین بۆ
 چاکه‌کاران ﴿الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نوینر به‌جی دینن و زه‌کات ده‌ده‌ن ﴿وَهُمْ
 عَلَى الْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ﴾ هه‌روه‌ها باوه‌ری پتەویان به‌پۆزی دواپی هه‌یه ﴿أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ﴾ نه‌وانه
 له‌سه‌ر رینموونیین له‌لایه‌ن په‌روه‌ردگار به‌انه‌وه ﴿وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ وه هه‌ر نه‌وان بزگارن ﴿وَمِنَ
 النَّاسِ مَن يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ﴾ هه‌ندی له‌خه‌لکی هه‌یه قسه و باسی بیهوده ده‌کری (وه‌ک نه‌فسانه
 و گۆرائی و موسیقا) ﴿يُبَيِّضُ لِعَنِّی اللّٰهُ وَغَرَضِیْهُ﴾ بۆ نه‌وه‌ی به‌ته‌زانی خه‌لک له‌رینگای خوا گومر ابات
 ﴿وَيَسْخَرُهُمُ الزُّلُمُ﴾ وه رینگای خوا ده‌کاته جینگای گالته‌و لاقرنی ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ﴾ نه‌وانه سزای
 ریسواکه‌ریان بۆ هه‌یه ﴿وَإِذَا نَادَىٰ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمُ﴾ وه هه‌ر کانی نایه‌ته‌کانی نهمه‌ی به‌سه‌ردا بخوینریته‌وه
 ﴿وَأَن لَّی سَمِعْتُمْ﴾ پروو وهرده‌گیریت به‌خۆ به‌گه‌وره زانییکه‌وه ﴿كَأَن لَّمْ تَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِي أُذُنَيْهِ وَقْرًا﴾
 هه‌روه‌ک نه‌ییسنب، یا هه‌روه‌ک له‌هه‌ردوو گوینچه‌یدا که‌ری بیی ﴿فَنَسِیْرُهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ده‌ی
 (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) مژده‌ی به‌ده‌ری به‌سزایه‌کی سه‌خت ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ لَشَاوُوا عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 بینگومان نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و کرده‌وه چاکه‌کانیان نه‌نجام داوه ﴿لَهُمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ﴾ بۆ نه‌وانه
 به‌هه‌شتانی پرناز و نیعمه‌ت هه‌یه ﴿حَدِّیْرٍ فِیْهَا وَغَدَاةٌ أَلْفٌ حَقًّا﴾ هه‌تا هه‌تایه ده‌میتنه‌وه تیی‌دا نه‌وه
 به‌لێتیکێ راسته‌ له‌خواوه ﴿وَهُوَ أَفْرُزٌ الْكَبِيرُ﴾ وه هه‌ر نه‌و زالی بالاده‌ستی کار به‌جی به ﴿حَلَقَ
 السَّمَوَاتِ بِغَرَضٍ مِّن رُّوْنِهَا﴾ (خوا) ئاسمانه‌کانی دروست کردووه به‌ی هه‌ج کۆله‌که‌وه نه‌ستوونیک که‌ ئیوه
 بیینن ﴿وَالَّذِیْ فِی الْأَرْضِ رَوْنًا﴾ وه له‌زه‌ویدا چه‌ندان شاخی له‌نگه‌ر دا‌کو‌تاوی داناوه ﴿أَن لَّیْذِکُمْ﴾ بۆ
 نه‌وه‌ی نه‌تانله‌رزقنی و نه‌جولنی له‌زیر تاندا ﴿وَنَسَّیْرُهُمَا مِّنْ كُلِّ دَاوَبٍّ﴾ له‌هه‌موو جو‌ره‌ی زینده‌وه‌ریکی تیندا
 بلاو کردوته‌وه ﴿وَأَنزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ وه له‌ئاسمانه‌وه بارانمان باراندوه ﴿فَنَاسَخْنَا فِیْهَا مِّنْ كُلِّ ثَوْبٍ مَّرَّةً﴾
 به‌هوی نه‌و (بارانه‌وه) له‌زه‌ویدا هه‌موو جو‌ره‌ی پووه‌کیکی به‌که‌لک و جوانمان رواندووه ﴿هَٰذَا خَلْقُ اللّٰهِ﴾
 ته‌مه (باسکرا) دروست کراوی خوا به ﴿فَارَوْنِی مَاذَا خَلَقَ الْاَبْرَارُ مِنْ دُونِیْهِ﴾ ده‌ی نیشانم
 بده‌ن نه‌و (بت و په‌رستر اوانه‌ی بینجگه‌ له‌خودان چیان دروست کردووه ﴿بَلِ الْاَفْلَاكُ مَوْتٌ فِی مَّوَلٰی مُبِیْنٍ﴾
 (هه‌یچیان دروست نه‌کردووه) به‌لکو سه‌ته‌مکاران له‌گومرایی به‌کی ناشکرانان ﴿

﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ﴾ سویند به خوا به‌راستی دانای و حیکمه‌ثماندا به لقمان ﴿أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ﴾ (وینمان ووت) سوپاسی خوا بکه ﴿وَمَنْ يَشْكُرْ لَنَا تَشْكُرْ لِنَفْسِهِ﴾ جا هدر که س شوکرانه بزیری خوا بکات نه‌وه بینگومان شوکرانه بزیری (بوقازانچ و سوودی) خوی ده‌کات ﴿وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَنِيدٌ﴾ هدر که سیش ناسوپاسی کردین (زیانی به‌خوا نه‌گه‌یاندوه) نه‌وه بینگومان خوا بین نیازی سوپاس کراوه ﴿وَلَقَدْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يُعْطِيهِ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د) پاسی نه‌وکانه بکه که لقمان به‌کوره‌که‌ی ووت که نامورژگاری ده‌کرد ﴿يَبْنِي لَنَا بُيُوتًا يَأْتُوا﴾ (ووتی) نه‌ی کوره شیرینه‌که‌م هاوبه‌ش بز خوا دامه‌نی ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ﴾ چونکه به‌راستی هاوبه‌ش دانان بز خوا سته‌مینکی زور گه‌وره‌یه ﴿وَوَحَّيْنَا إِلَى ابْنِهِ أَنْ يَنْصَرِّحْ﴾ وه‌فهرمانمان داوه به‌ئاده‌می (به‌چاکی هه‌لس و کدوت کردن له‌گه‌ن) دایک و باو‌کیدا ﴿حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَتْ عَنِ الْوَحْيِ﴾ دایکی هه‌لی نه‌گری به‌دو‌و‌گیانی (پینی لاواز ده‌بین) لاوازی له‌دوای لاوازی ﴿وَفَضَّلَهُ فِي عَالَمِينَ﴾ و‌پرینه‌وه‌ی له‌شیر له‌ (دوا ته‌مه‌نی) دو‌وسالیه‌وه ﴿أَنِ اشْكُرْ لِلَّهِ﴾ (وه‌فهرمانمان به‌ئاده‌می دا) که سوپاس‌گوزاری من (خوا) و باوک و دایکت بکه ﴿إِلَى الْغَيْبِ﴾ ته‌نها بز لای منه گه‌رانه‌وه‌تان ﴿وَأَنْ يَكْفُرَ بِاللَّهِ عَلَى أَنْ تُفْرِقَ بَيْنَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر (باوک و دایکت) نه‌وه‌پیری هه‌ولیان دا له‌گه‌لت بز نه‌وه‌ی شنی بکه‌یت به‌هاوبه‌شی من ﴿تَالَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا﴾ که‌هیچ زانیاری به‌کت پینی نی به‌نه‌وه‌ گویرابه‌لیبان مه‌که ﴿وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مُتَوَرِّقًا﴾ به‌لام له‌دونیا دا زور به‌چاکی هاوپرینه‌تی وه‌لسوکه‌وتیان له‌گه‌لدا بکه ﴿وَأَتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ﴾ وشوین رینازی که‌سینک بکه‌وه‌ که‌به‌دلسوزی گه‌راوه‌نه‌وه‌ بز لای من ﴿ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ﴾ (له‌دوا رورژدا) گه‌رانه‌وه‌تان ته‌نها بز لای منه ﴿فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ ته‌مجا هه‌والشان ده‌ده‌می به‌و کرده‌وانه‌ی که‌کردوتانه ﴿يَبْنِي﴾ (لقمان ووتی) نه‌ی کوره شیرینه‌که‌م ﴿إِنَّهَا إِن تَكُلُوا مِمَّا آتَاكُم مِّنْ حَرَدٍ﴾ به‌راستی نه‌و (چاکه و تاوانه) نه‌گه‌ر کیشی تو وه‌خه‌رت له‌به‌کیش بیت ﴿فَتَكُنْ فِي صَحْرَةٍ أَوْ فِي السَّمَكِ أَوْ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌ناو به‌ردیکدا بان له‌ناو ئاسمانه‌کان بان له‌زه‌وی دا بیت ﴿يَأْتِيهَا اللَّهُ﴾ خوا (له‌قیامت دا) ده‌یه‌ینی ﴿إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا ووردبین و ئاگاداره ﴿يَعْلَمُ أَعْيُنَ النَّاسِ﴾ نه‌ی کوره شیرینه‌که‌م نویر به‌جی بیتنه ﴿وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ وه‌فرمان بکه به‌چاکه و رینگری بکه له‌خراپه ﴿وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ﴾ هوگر و به‌ئارام به‌له‌سه‌ر هه‌ر به‌لاو ناخوشی به‌ک تو وشت دی ﴿إِنَّ ذَلِكَ مِّنْ عَزْمِ الْأُمُورِ﴾ بینگومان نه‌وه له‌و‌کاره گه‌ورانه‌یه که خوا پینوسی کرده‌وه ﴿وَلَا تُصَوِّرْ لَهُ الْفَنَاءَ﴾ روو له‌خه‌لک وه‌رمه‌گیره ﴿وَلَا تَنفِسْ فِي الْأَرْضِ مَرَجًا﴾ و به‌که‌شخه و فیزه‌وه‌مه‌ر به‌زه‌ویدا ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ چونکه به‌راستی خوا هیچ خوبه‌زل زانینکی شانازی که‌ریخوش ناوی ﴿وَأَقِصْ فِي شَيْءٍ﴾ وه‌له‌ر وشتندا مام ناوه‌ندی به‌ (نه‌هینواش به‌نه‌په‌له) ﴿وَأَغْضُضْ مِن صَوْتِكَ﴾ (له‌قسه‌کردندا) ده‌نگت نرم بکه‌روهه ﴿إِنَّ أَكْرَأَ أَصْوَاتٍ لَّصَوْتُ الْخَيْبِ﴾ به‌راستی ناخوش ترین ده‌نگه‌کان ده‌نگی (سه‌ره‌ی) گویند رتزه

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ سَخَّرَ لَهُمْ﴾ ناپا نه تان زانیوه که به راستی خوا برامی هیتاوه بزنان ﴿فَإِنِّي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 نه وهی له ناسمانه کان و نه وهی له زهوی دایه ﴿وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ﴾ وه نبعمه نه کانی پرشتووه به سه رتاند
 ﴿فَلْيَهْرَءَ وَأَبْلَسَ﴾ چ دیار و ناشکرا و چ په نهان و نادیاره ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ﴾ هه ندی له ناده می
 موجوده له و دمه قالی ده کات له باره ی خواوه ﴿يَتَّبِعُهُمُ الْوَلَدِيُّ وَالْهَدَى وَلَا يَكُفُّ خَيْرٌ﴾ به بی هیچ زانیاریه ک بان
 پریمو ونه ک بان کتینیکی روون و ناشکرا ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ﴾ وه کانی پشان بوتری ﴿أَسْمِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾
 شوین نهو (ثابینه) بکهون خوا نار دوویه تی به خوا ره وه ﴿قَالُوا لَوْلَا نُنْجِ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتَهُ﴾ ده لنین نه خیر
 به لکو نیمه شوین نهو (ثابینه) ده کهوین که باو باپر انمان له سه ری بوون ﴿أَوَلَوْ كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ﴾
 نه گهر چی شه پتان بانگیان بکات ﴿إِلَّا عَذَابَ الشَّعِيرِ﴾ بز سزای ناگری هه لگیر ساوی دوزخ ﴿وَمَن يُشِيرْ وَيُخْفِ إِلَى اللَّهِ﴾
 هه که سبتک به راستی روویکانه خوا (ملکه چی فرمانه کانی نهو بیت) ﴿وَهُوَ خَيْرٌ﴾ و چا که کار بیت (له گو فتار و کرداریدا) ﴿فَقَدْ أَشْتَمَسَكَ بِالْقُرْآنِ الْوَلِيُّ﴾ نه وه بنگومان
 دهستی گرنووه به به هیزترین دهسته گیره وه (که به کخوا به رستی و نایبی پیروزی ئیسلامه)
 ﴿وَاللَّهُ عَزِيزٌ أَلْمُورِ﴾ وه سه رته نجامی هه سوو کار سبک ته نها بولای خوابه ﴿وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ﴾
 کفره ﴿وَه هه که س بی پروا سوو بابی بروایی به که ی خه فقه بارت نه کات ﴿إِنَّمَا تَرْجِعُهُمْ﴾
 گه رانه وه بیان ته نها بولای نیمه به ﴿فَتَنَسَّهْ بِمَا تَعْمَلُ﴾ نه مچا هه و الیان ده ده بی به وهی کردوویانه
 ﴿إِنَّا اللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به راستی خوا به وهی له ناو دله کاندایه ناگاداره ﴿نَسْفَعُهُمْ قَلِيلًا﴾ که می ناز
 و نبعمه تیان بی ده ده بین (له دونیادا) ﴿ثُمَّ لَنَضْطَرَّهُمْ إِلَى عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ له پاشان ناچار یان ده که بین که
 برونه ناو سزای سه خته وه ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ سویند به خوا نه گهر بر سیاریان
 لی بکه بیت کن ناسمانه کان و زهوی دروست کردووه ﴿لَيَقُولَنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ بنگومان ده لنین خوا
 (نه ی موحده ممد) بلی: سو یاس بز خوا (که دان به و راستی به دا ده نین) ﴿بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زو ریه بیان نازانن ﴿فَتَوَمَّانِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی خوابه نه وهی له ناسمانه کان و زهوی
 دایه ﴿إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَمِيدُ﴾ به راستی هه ر خوابه بی نیازی ستایش کراو ﴿وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ﴾
 مین شجره اقلند بنگومان نه گهر هه ر چی درخت له زهوی دایه قه لعم و پینووس بیت ﴿وَالْبَحْرُ مَجْمُوعُهُ﴾
 هه سوو در سای زهوی بیت به مره که ب ﴿مِنَ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ﴾ حموت در سای تر دوی نه وهی
 (باسکرا) بیت به مره که ب ﴿فَاتَّقِ اللَّهَ كَمَا تَقِيتُ اللَّهَ﴾ و ته و زانرا وه کانی خوا دوابی نایه و ته و او نایه
 ﴿إِنَّا اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ به راستی خوا زالی بالادهستی کار دروسته ﴿فَتَخَلَّفَكُمْ وَلَا تَقْشِرْ﴾ دروست
 کردنی هه مو تان (له سه ره ناوه) و زیندو و کردنه وه تان ﴿إِلَّا كَتِفَيْسَ وَجَدَهُ﴾ وه ک (دروست کردن و
 زیندو کردنه وهی) ته نها که سبتک وایه ﴿إِنَّا اللَّهُ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿

﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ فِي النَّهَارِ﴾ نایا نه‌ترانیوه که به‌راستی خوا شه و ده‌کات به‌ناو رږوژدا ﴿يَوْمَئِذٍ فِي النَّهَارِ﴾
 ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ فِي النَّهَارِ﴾ وه رږوژ ده‌کات به‌ناو شه و دا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ يَوْمَئِذٍ فِي النَّهَارِ﴾ وه خورو مانگی رام هیتاوه و خستویه‌یه
 خزمه‌تیا نه‌وه ﴿كُلُّ يَوْمٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ هدر به‌که بیان نائمه‌وماوه‌یه‌ی (بویان) دیاری کراوه،
 ده‌گه‌رین و ده‌سورینه‌وه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه به‌راستی خوا به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن خه‌به‌رداره ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ نهمه له‌به‌ر نه‌وه‌یه‌که ینگومان ته‌نها خوا راسته و حقه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾
 من دونه‌ی البطل ﴿و به‌راستی شه‌وه‌ی هاواری لی ده‌که‌ن و ده‌به‌رستنن ینجگه له‌وه‌(خوا) به‌تال
 و نا راسته ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه ینگومان هدر خوا بلند و گه‌وره‌یه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ نایا نه‌ترانیوه
 (نه‌ت دیوه) ﴿أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ که که‌شتیه‌کان به‌چاکه و فزلی خوا ده‌رږون له‌ده‌ریادا
 ﴿لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ﴾ بۆ شه‌وه‌ی همدنی له‌نیشانه‌کانی خویشان نیشان بدات ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ﴾ چونکه
 به‌راستی له‌مه‌دا (که‌باسکرا) چهند به‌لگه‌یه‌یه‌یه ﴿لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾ بۆ هه‌موو شارام گرینکی
 شوکرانه‌ بزر ﴿وَلَا تَعْصِيَهُمْ فَتَرْجَاكَ الظُّلُمُ﴾ وه هدر کاتنی (له‌ده‌ریادا) شه‌پولینکی وه‌ک هه‌وره‌کان
 دایان پوشتی ﴿دَعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ (ترسی خنکان و نوقم بوونیان بییت) هاوار له‌خوا ده‌که‌ن،
 دلسوزانه هدر بۆ شه‌وه‌ی ملکه‌ج ده‌بن ﴿فَلَمَّا تَخَذْتُمُ اللَّيْلَ﴾ نه‌مجا کاتی (خوا) رږگاری کردن بۆ ووشتکانی
 ﴿فَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ﴾ نه‌وسا هه‌ندیکیان مام ناوه‌ندی یه (هه‌ندیکی تریان کافره، وه‌دان نانن به‌چاکه‌ی
 خوا) ﴿وَمَا يَتَخَذُوا مِنَ الْأَنْكُلِ حَتَّىٰ يَأْتِيَ الْبُحْرُ﴾ که‌س نیشانه‌کانی نهمه‌ی نیکار ناکات جگه له‌په‌یمان
 شکیتانی ناشوکر و (سه‌له) نه‌بیست ﴿وَمَا يَأْتِي النَّاسُ إِلَّا قَوَارِيرُهُمْ﴾ نه‌ی ناده‌می خوپاریزن له‌(توله‌ی)
 به‌روه‌ر گارتان ﴿وَأَخْشَوْا يَوْمَ﴾ له‌وه‌رږوژش برسن ﴿لَا يَخْزِي وَاللَّهُ عَنِ الْوَيْدِ﴾ هیچ باوکی تاوانی
 روله‌که‌ی هه‌لناگری ﴿وَلَا تَقُولُوا فَوَاحِشَ عَنِ الْوَيْدِ﴾ و هیچ روله‌یه‌کیش شتیک له‌تاوانی باوکی
 هه‌لناگریست ﴿إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ ینگومان به‌لینسی خوا حقه و راسته ﴿فَلَا تَعْتَرِكُمْ أَعْيُنُكُمْ أَلَيْسَ﴾
 که‌واته با ژبانی دنیا هه‌لتان نه‌خه‌له‌تینی ﴿وَلَا يَخْزِيَكُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ﴾ وه با شه‌بتانی غریوده‌ر به‌(بیانوی
 به‌زه‌یی و لی بوردنی) خوا نه‌تان خه‌له‌تینی ﴿إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ به‌راستی ته‌نها لای خوا به
 زانیاری (کاتی هانتی) رږوژی دواپی ﴿وَمُزِيلُ الْعُنَيْنِ﴾ وه هدر خوا باران ده‌بارینی ﴿وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ﴾
 ته‌نها خوا ده‌زانی به‌وه‌ی له‌مندالدانی (دایکان) دابه ﴿وَمَا تَذَرِي نَفْسٌ مَّا ذَاكَ تُكِيدُ عَذَابٌ﴾ وه هیچ که‌س
 نازانی سبه‌ینی (له‌داهاتوودا) چی ده‌کات ﴿وَمَا تَذَرِي نَفْسٌ مَّا ذَاكَ تُكِيدُ عَذَابٌ﴾ وه هیچ که‌س نازانیت له
 چ شوین و زه‌وی به‌کدا ده‌مریت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ به‌راستی خوا زانا و ناگاداره ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوائ به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْعَلَّ﴾ به (ئه‌لیف، لام، میم) ده‌خوینترینه‌وه خوا زاناته به ماناکه‌ی بوزانیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌نای
سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ لَأَنْبِئَ بِهِ﴾ هیتانه خواره‌وه‌ی نهم قورئانه هیچ گومانی
تبدانی به ﴿مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ له لایه‌ن په‌روه‌ردگاری جیهانیانه‌وه‌به ﴿أَمْ يَكْفُرُونَ أَفَتَزِيدُ﴾ نایا
(بیباوه‌ره‌کان) ده‌لین: موحه‌مه‌د ﴿خَوَىٰ نَهْم﴾ (قورئانه‌ی) هه‌له‌ستوه ﴿بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ﴾ (نه‌خیر
هه‌لی نه‌به‌ستوه) به‌لکو نه‌و (قورئانه) راسته له لایه‌ن په‌روه‌ردگار نه‌وه (هاتوه) ﴿لِيُذَكِّرَ﴾ بوز
نه‌وه‌ی به‌و (قورئانه) بترسینی خه‌لکی ﴿مَا أَنْتُمْ مِنْ نَذِيرٍ قَبْلِكَ﴾ که له پیش تو هیچ ترسینه‌ریکیان
بوز نه‌هاتوه ﴿أَلَمْ تَرَ يَتَذَكَّرُونَ﴾ به‌لکو پرتموونی وهرگرن ﴿اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
بَيْنَهُمَا﴾ خوا زاتیکه ئاسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له نیوانیاندایه به‌دی هیتاوه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له
شه‌ش روزه‌دا ﴿تُزَادُ عَلَى الْعَرْشِ﴾ پاشان به‌رز بوویه‌وه بوز سه‌ر عه‌رش و قهراری گرت (ئیمانمان
پیشه‌تی و چۆنیه‌تیه‌که‌ی نازانین) ﴿مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ﴾ بیجگه له‌و (خوا) هیچ پشنیوان و تکا
کارنکشان نیه ﴿أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بوز بیرناکه‌نه‌وه و په‌ند وهرناگرن ﴿بَلِّغُوا الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ﴾
خوا هه‌مو و کاروباره‌کان به‌رپوه‌ده‌بات له ئاسمانه‌وه تا زه‌وی (هه‌تا پورزی دوا‌ی) ﴿فَرُجِّعْ إِلَيْهِ﴾ له پاشان
هه‌مو و نه‌و کاروباره به‌رز ده‌بسته‌وه بوزای خوی ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ بِمَقَادِيرِ الْوَقُوتِ﴾ له پورزینکدا
(له‌قیامه‌تدا) که‌نه‌ندازه‌که‌ی هه‌زار ساله له‌و سالانه‌ی نیوه ده‌یژمین ﴿ذَٰلِكَ عَذَابُ الْعَذِيبِ وَالشَّهَادَةُ﴾ نه‌و
(خوا) زانایه به هه‌مو و نه‌پنی و ئاشکرایه‌ک ﴿الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ به ده‌سه‌لات و میهره‌بانه ﴿الَّذِي أَحْسَنَ
كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ﴾ زاتیکه هه‌مو و شتیکی به‌جوانترین شتیوه دروست کردوه ﴿وَمَا خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ
طِينٍ﴾ جامرؤفی له سه‌ره‌تاوه له قور دروست کرد ﴿ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ﴾ له پاشان
نه‌وه‌ی مرقؤفی له پوخته‌به له ناوی بنی‌نرخ و قیزه‌ون دروست کردوه ﴿وَسَوَّلَهُ نَفَسٌ فَدَمِينٌ
رَّوِيَّةٌ﴾ له پاشان رینک و پینکی کرد (به‌شتیوه‌ی ئاده‌می) و فوی کرد به به‌ریدا له‌رؤحینک که خوی
دروستی کرد (دانه‌بالی رۆح بوزای خوا بوز ریزو نه‌شریفه) ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ﴾
گوی و چاو و دلی بییه‌خشیوون ﴿قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زور که‌م سوپاسی خوا ده‌که‌ن ﴿وَإِلَّا لَوَآءَهُ دَاخِلُ اللَّيْلِ فِي الْأَرْضِ﴾ (بنی‌برواکان) ده‌لین: نایا کاتبک (مردین و له‌شمان رزوا) له ناو زه‌ویدا
وون بووین ﴿أَيُّهَا النَّاسُ خُذُوا حَيَاتِكُمْ﴾ نایا سه‌ر له‌نوی جاریکی تر دروست ده‌کریینه‌وه (وزیندوو ده‌بینه‌وه)
﴿بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَفُورُونَ﴾ (وانیه) به‌لکو نه‌وان باوه‌ریان نیبه به‌خرمه‌ت په‌روه‌ردگاریان بگه‌ن
(بوزدادگایی قیامه‌ت) ﴿قُلْ يَتُوبُ إِلَيْكُمْ إِلَهُ الْغُيُوبِ الَّذِي يُمْسِكُ الْبُكَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ فَرِيشَتِي﴾
گیان کیشان که گیان کیشانی نیوه‌ی بن سپیره‌وه ده‌تان مرینی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ له پاشان بوزای
په‌روه‌ردگارتان ده‌گه‌رینترینه‌وه

497

﴿وَلْيَذِيقْنَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأُولَى﴾ و به برآستی نیمه سزای دونیا بان بی ده چیزین ﴿ذُنُوبَ الْعَذَابِ الْآخِرَةِ﴾
 جگه له سزای هره گه هره (ی دوزخ) ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تابگه پینه وه (بؤ لای خوا) ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ﴾ وه کنی سته مکارتره لهو که سه ی به نایه ته کانی په روه رد گاری ناموز گاری
 بکریست ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهَا﴾ دوا نه وه روه وهر گپرت وپشتی نی بکات ﴿إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ﴾
 به برآستی نیمه توله سینه رین له ناوانباران ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سویند به خوا به برآستی
 نیمه ته ورا تمان دا به موسا ﴿فَلَا تَكُنْ فِي مِرْيَقٍ مِنْ لِقَائِهِ﴾ نه مجا گومانت نه بیت (ته ی موحه ممد) ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ﴾
 وه نیمه ته و (ته ورا ته) مان کرد به رینمو ونیی که ری به نو نیسرا ئیل ﴿وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ آيَةً﴾ وه
 له ناو نه واند پینشه وایا نیکمان دانا ﴿يَهْدُونَ بِآيَاتِنَا﴾ رینمو ونیی (خه لک) بان ده کرد به قدرمانی نیمه
 ﴿لَمَّا صَبَّوْا وَكُنَّا بُرْجًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ کانی خو بان گرت و به نایه ته کانی نیمه دلنیا بوون (باوه ری
 به ویان هینا) ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ﴾ بینگومان په روه رد گارت بریار ددات له نیتوان (به نده کانی
 دا) ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ له روزی قیامه تدا ﴿فَيُحَاكُّ أُولَئِهِ يَخْلُتُونَ﴾ له وه ی نه واند قیامه تدا جیوا از بوون
 ﴿أُولَئِكَ يَنْهَوْنَ﴾ نایا (رینگای راست) بوون نه بو ته وه بویان ﴿كَمْ أَعْلَمُ كُنَّا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْقُرُونِ﴾
 که نیمه پیش نه مان زور گهل و نه ته وه مان له ناو برده وه ﴿يَتَشَوَّرُونَ فِي مَسَدِكِهِمْ﴾ نه مان (بی باوه برانی
 مه که که) به شوین و خانو وه (ویران کراوه) کانی نه واند هاتو و چو ده کهن ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾
 به برآستی له (تیا چو ونی) نه واند چمند به لگهی گه هره هه به ﴿أَفَلَا يَسْمَعُونَ﴾ ده ی نایا نه وانه (ته و
 راستبانه) نایستن ﴿أُولَئِكَ يَرْجِعُونَ﴾ نایا نابین و نازان ﴿أَنَّا نَسُوقُ الْعَذَابَ إِلَى الْأَرْضِ الْخَرَى﴾ که نیمه ناو
 ده نیرین بؤ زه وی ووشکی بی روه وک ﴿فَنُخْرِجُ بَعْضَهُمْ رَحْمَةً﴾ نه مجا به هوی ته و (ناوه وه) کشتو کال و
 گزو گیا ده رینین ﴿قَالَ كُلْ مِنْ ثَمَرِهِمْ وَلَا تَقْنَطُوا﴾ که ناره لیان لینی ده له وه ری و خوشیان لینی ده خوون
 ﴿أَفَلَا يَصْبِرُونَ﴾ ده ی نایا نه وانه نابین ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْفَتْحُ﴾ وه (بی باوه برانی مه که که به موسلمانان)
 ده لنین ته م حوکم و بریار دانی قیامه ته، که ی ده بی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر نیه و راستگوون ﴿قُلْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ﴾ (ته ی موحه ممد) بلی روزی بریار دانی قیامه ت
 باوه بر هینان سوود ناگه به نیت به وانه ی بی باوه بر بوون له دونیادا ﴿وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ﴾ و مؤله تیشیان
 بی نادر ی ﴿فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ﴾ جا (ته ی موحه ممد) روه ویان لی وهر گپره و گویان مه ده ری
 ﴿وَأَنْتَظِرُ أَيْمَهُمْ فَسَيَحْشُرُونَ﴾ وه تو چاوه برانی بکه بینگومان نه وانش چاوه بران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَيَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ﴾ نه‌ی پیغمبر ﷺ (بهرده‌وام) له خوا بترسه ﴿وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ به گوی کافران و دوپرویه‌کان مه‌که ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ بینگومان خوازانای کار به‌جنبه ﴿وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ﴾ وه شوین نه‌وه بکه‌وه که له به‌روه‌ردگار ته‌وه وه‌حیت بو‌کراوه ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ به‌راستی خوا به‌وه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ پشت هدر به‌خوا به‌ست ﴿وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وه خوا به‌سه‌پاریزه‌ر بیت ﴿وَمَا جَعَلَ اللَّهُ لِرِجَالٍ خُوا دَای نه‌ناوه بو‌هیچ پیاونیک (ناده‌مییه‌ک) ﴿مِن قَلْبَيْنِ فِي جَوَافِهِ﴾ دوو دل له ناوسنگیدا ﴿وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي﴾ وه (خوا) نه‌وه هاوسه‌رانه‌تانی نه‌کردوته ﴿تُظَاهَرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ دایکتان که (ظهار) یان له‌گه‌ل ده‌که‌ن (بیان ده‌لین تیه‌وه وه‌ک پستی دایکمان وان بو‌تیمه) ﴿وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ﴾ وه‌خوا به‌کور کراوه کانتانی نه‌کردوته کورئان ﴿ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَتُوهَكُمْ﴾ نه‌وه قسه‌ی سه‌ر زاره‌کی تانه ﴿وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ﴾ خواش وونه‌ی راست ده‌لی ﴿وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ﴾ هدر نه‌ویش دینمونی (خه‌لک) ده‌کات بو‌رینگای راست ﴿أَدْعَوْهُمْ لِآبَائِهِمْ﴾ (نه‌وه به‌کور کراوانه) به‌ناوی باوکیانه‌وه بانگیان بکه‌ن ﴿هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ نه‌وه راستره به‌لای خواوه ﴿إِن لَّمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ﴾ نه‌مجا نه‌گهر باوکیان نه‌ناسن (تابه‌ناویانه‌وه بانگیان بکه‌ن) ﴿فَلْيَحْزَنْكُمُ فِي الدِّينِ وَفِي الْوِلَايَةِ﴾ نه‌وانه برای ثانینی و دؤست و خوشه‌ویستنان ﴿وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ﴾ هیچ گونا‌هیکتان له‌سه‌ر نی به‌له‌و (بانگ کرده‌دا) که به‌نه‌زائین گوتیبتان (پیش هاتی نه‌م نایه‌ته) ﴿وَلَا يَكُن مِّنَ الْمُعَصِدَاتِ قُلُوبُكُمْ﴾ به‌لام (گونا‌ه‌بار ده‌بن) نه‌گهر به‌دل و به‌ده‌س نه‌نقه‌ست بیکه‌ن ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا﴾ وه‌خوا لیسورده‌ی میهره‌باننه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾ پیغمبر ﷺ له‌خودی بر‌واداران بو‌خویان له‌پیشتره ﴿وَأَزْوَاجَهُ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ خیزانه‌کانیشی دایکی باوه‌رداران ﴿وَأَزْوَاجُ الْأَحْزَابِ﴾ و نه‌وانه‌ی (به‌نه‌سه‌ب) خزمی به‌کترن (نه‌گهر موسلمان بن) ﴿بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾ له‌قورئانی خودا بویه‌کتری له‌پیشترن (میرات له‌به‌کتر به‌رن) ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ﴾ له‌نیمانداران و کوچه‌ران (که‌خزم نین) ﴿إِلَّا أَن تَقْعَلُوا فِي أَوْلِيَاءِكُمْ مَّعْرُوفًا﴾ مه‌گهر خوئان چاکه‌به‌ک (به‌خشین یا وه‌مسیتی) بو‌دؤست و خوشه‌ویستانتان بکه‌ن ﴿كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا﴾ نه‌وه پرپاره له‌قورئان (یان له‌لوح المحفوظ دا) نوسراوه ﴿

﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ﴾ (تھی موحہ مہد ﷺ پیران بخمرہ وہ) کاتنی کہ پیمانمان وەر گرت له پیغمبران ﴿وَمِنْ تَوْحٍ وَأَنزِهِرْ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ﴾ هدر وها له تۆ وله نوح و له عیسی و له موسا و له عیسی کوری مریهم ﴿وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمُ مِيثَاقَهُمْ﴾ وه له همو ویران پیمانی به هیز و بته و مان وەر گرت ﴿يَسْتَقِيلُ الصَّادِقِينَ عَنْ حَيْدَرِهِمْ﴾ بۆ نه وهی (خوا) هر سبار له راست گویان بکات دهر بارهی راستییان ﴿وَأَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ و سزای هر نیش و نازاریشی ناماده کرد وه بۆ بی باوهران ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تھی نه و کهسانه‌ی که باوهران هیتاوه ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بیر له چاکه و نیعمه‌ی خوا بکه نه وه به سهر تانه وه ﴿إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ﴾ کاتنی له شکرینکی زورتان بۆ هات (له جهنگی خنده قدا) ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ رِيحًا﴾ نه مجا نیمه بابه کی به هیزمان بۆ ناردن ﴿وَنُحِيزَ الرِّجْلَ﴾ و له شکری (فرشته ش) که نیه نه تان بینین ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَتَنَبَّهُونَ بَصِيرًا﴾ وه خوا به وهی نیه ده بکه بینایه ﴿إِذْ جَاءَتْكُمْ جُنُودٌ﴾ قن فو قکرومن استقل منکم ﴿کاتنی (بی باوهران) هیز شبان بۆ هیتان له سهر ووتانه وه و له خوار تانه وه (جوار دهوری مه دینه بیان گرت) ﴿وَإِذْ رَأَيْتُمُ الْفَصْرَ﴾ وه چاوه کان نه بلهق بوون ﴿وَلَقَدْ غَشِيَ الْقُلُوبُ أَحْجَارًا﴾ و دله کان (له ترسا) که بشتیوونه گهروو ﴿وَنَظَّيْنُوا بِاللَّهِ الظُّنُونًا﴾ و گومانی جوره جور تان به خوا ده برد ﴿هَٰذَا إِلَهُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ له ویدا نیمانداران تانی کرانه وه ﴿وَوَلَّيْنَا رَأْسَ الْأَشْيِدَا﴾ وه راوه شپتران به راوه شان دینکی توند ﴿وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ﴾ (بیر بکه نه وه) کاتنی دوو پرووه کان و نه وانه‌ی له دلیاندا نه خزشی هه بوو ووتیان ﴿مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ إِلَّا غُرُورًا﴾ خواو پیغمبره که‌ی بیجگه له نه فهدان هیچ به لیبیکیان بی نه داین ﴿وَإِذْ قَالَتْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ﴾ وه کاتنی دهسته به له و (دوور پروانه) ووتیان: ﴿يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَانْجِعُوا﴾ تھی دانیش توانی مه دینه نیره جینی مانده ووتان نی به ده‌ی بگه رینه وه ﴿وَيَسْتَفْتِيْنُ فِرْعَوْنُ مَنَّهُمُ النَّبِيَّ﴾ وه کز مه لئ تر له وان مؤلمتی گه رانه وه له پیغمبر ﷺ ده خوازن ﴿يَقُولُونَ إِنِّي نَرَىٰ آيَاتَهُ﴾ ده بیان ووت: خانووه کاتمان بی بار نزه و پرووت و که لیتاویه ﴿وَمَا هِيَ بِآيَةٍ﴾ له کاتیکدا واش نه بوو (که ده بیان ووت) ﴿إِن يَرِيدُونَ إِلَّا فِرَارًا﴾ نه وان ته نها مه به سبتیان هه لهاتن بوو (له جهیهاد کردن) ﴿وَلَوْ دَخَلَتْ عَلَيْهِمْ قُنُوطَارِيهَا﴾ وه نه گهر هیزش بهیترایه ته سهریان له همو و لایه کی (مه دینه) وه ﴿ثُمَّ سَوَّاهُ قِنْدَ لَاقِيهَا﴾ نه مجا داوای کافر بوون و جهنگ کردنیان لی بکرایه (دژ به تۆ تھی موحه مہد ﷺ) داوا که بیان به جی ده هیتا (و به گویان ده کردن) ﴿وَمَا تَنْبَغُ إِلَّا لِأَيُّسَرًا﴾ وه نه م داوایان دوانه ده خست ماو به کی کهم نه بیت ﴿وَلَقَدْ كَانُوا عَاهِدُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ﴾ بیگومان نه وانه له پیتش نه م (رو داوه) پیمانیان به خوا داوو ﴿لَا يُؤْلُونَ الْأَدْبَرَ﴾ که (له غه زادا) پشت هه لناکه و رانا کهن ﴿وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْغُولًا﴾ وه پیمانی درابه خوا (خواه نه که‌ی) لپهر سر او ده بی ﴿۱۵﴾

﴿قُلْ لَنْ يَفْعَلَكَ الْفَرُّ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ به‌دو وروه‌كان) بلی هه‌له‌هان سوودتان بئ ناگه‌به‌نی ﴿لَنْ
 قَرَّرْتُمْ مَتَ الْمَوْتِ أَوْ الْقَتْلِ﴾ نه‌گه‌ر له‌مردن یا کوشستن هه‌لبین (خوتان بدزنده‌ه) ﴿وَلَا لَأَتُمَتِّعُنَّ إِلَّا قَلِيلًا﴾
 جا له‌و کاته‌دا به‌ه‌ره‌و خو‌شی ژبانتان بئ نادری ماوه‌یه‌کی که‌م نه‌بئ ﴿قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي يَعْصِيكُمْ مِنْ اللَّهِ﴾
 بلی کییه‌ شه‌و که‌سه‌ی ئبوه‌ له‌خوا ده‌بار نزی؟ ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ سُوءًا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ رَحْمَةً﴾ نه‌گه‌ر خوا زیان
 و خراپه‌ بیان به‌زه‌یی و ره‌حمه‌تی بؤ ئبوه‌ بویست ﴿وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بیجگه‌ له‌خوا بؤ نه‌وان
 نییه‌ ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ﴾ هیچ پش‌تیوان و بارمه‌تی ده‌رنک ﴿قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الْمُعَذِّبِينَ مِنْكُمْ﴾ بیگو مان خوا
 ده‌زانی به‌و که‌سه‌انه‌تان که‌ناسته‌نگ دروست ده‌کات له‌ریگه‌ی (موسلمانان بؤ جیهاد کردن)
 ﴿وَالْقَائِلِينَ لِإِخْوَانِهِمْ هَلُمَّ إِلَيْنَا﴾ که‌ به‌براده‌ره‌کانیان ده‌لین: وهرن بؤلای ئیمه‌ (وخویان ده‌دزیبه‌وه
 له‌جیهاد) ﴿وَلَا يَأْتُونَ الْبَاسَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ نه‌وانه‌ نایه‌ن بؤ جه‌نگ و غه‌را زور به‌که‌می نه‌بیت ﴿أَلَيْسَ
 عَلَيْكُمْ﴾ له‌ناستی ئبوه‌دا (نه‌ی موسلمانان نه‌وانه‌) چرو و کن ﴿فَإِنَّمَا أَنتُم مِّنْكُمْ﴾ نه‌مجا کاتیک (به‌ه‌زی
 جه‌نگه‌وه) ترس و بیم په‌یدا بیت ﴿وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ ده‌یان بیی به‌جوری سه‌برت ده‌که‌ن (له‌ترسی
 جه‌نگ) ﴿قَدْ زُرَّ أَغْبَسُكُمْ﴾ چاویان به‌م لا‌ولادا ده‌سوری ﴿كَأَلَيْ يَغْشَىٰ عَلَيْهِمُ الْمَوْتُ﴾ به‌وینه‌ی
 که‌سیتک له‌سه‌ره‌ مهر گدا بینه‌وشی به‌سه‌ردا بیت ﴿فَإِنَّمَا أَهْبَ الْخَوْفُ﴾ به‌لام کاتی ترسه‌که‌ ر‌وش‌ت
 ونه‌ما ﴿مَتَلَقُّكُمْ بِالْحَيْلِ﴾ به‌زمانی تیر زمانتان لی در‌یژ ده‌که‌ن (وه‌ داوای غه‌نیمه‌تتان لی ده‌که‌ن)
 ﴿أَلَيْسَ عَلَى الْخَيْرِ﴾ که‌چی چرو و و بژدن له‌سه‌ر مان و غه‌نیمه‌ت ﴿أَوَلَيْكُمْ لَمْ يُمْسِكُوا﴾ ئانه‌وانه‌ پاوه‌ریان
 نه‌هیتا بوو ﴿فَأَخْبِطَ اللَّهُ أَعْمَانَهُمْ﴾ بؤیه‌ خوا کرده‌وه‌یانی پوچه‌ل کرده‌وه‌ ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾
 وه‌نه‌مه‌ به‌لای خواوه‌ (کاریکی) ئاسانه‌ ﴿يَخْشَوْنَ الْأَحْزَابَ لَمْ يَذْهَبُوا﴾ وایان ده‌زانی کؤمه‌له‌کان
 (له‌شکریان هیتا بوو) نه‌ر‌وش‌توون ﴿وَإِن يَأْتِ الْأَحْزَابُ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر شه‌و کؤمه‌لانه‌ بگه‌رینه‌وه‌ (بؤسه‌ر
 مه‌دینه‌) ﴿يُؤْذُوا أَوْ أَنْهَرُوا دُونَ فِي الْأَحْزَابِ﴾ ئاواتیان ده‌خواست که‌ له‌ناو (مه‌دینه‌) عه‌ره‌به‌ ده‌شته‌کییه‌کان
 به‌دوور بوونایه‌ (له‌ترسی جه‌نگ) ﴿يَسْتَلُونُ عَنْ أَيْدِيكُمْ﴾ له‌دوور وه‌ پرسیاریان له‌هه‌والی ئبوه‌
 بکر دایه‌ ﴿وَلَوْ كُنَّا أَوْ أَيْدِيكُمْ﴾ وه‌ نه‌گه‌ر له‌ناو ئبوه‌دا بوونایه‌ ﴿مَفَاقَتَلُوا إِلَّا قَلِيلًا﴾ جه‌نگیان نه‌ده‌کرد
 زور به‌که‌می نه‌بئ ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ﴾ سویند به‌خوا به‌راس‌تی له‌پنغه‌مبه‌ری خوا‌دا ﷺ بؤ
 ئبوه‌ ه‌دیہ‌ ﴿أَشْرَءَ حَسَنَةً﴾ سه‌ر مه‌شقی و بیشه‌ و ابه‌تی چاک ﴿لَمَنْ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بؤ که‌سیتک
 به‌ه‌یوای خواو (باداشتی) ر‌وژی دوابی یه‌ ﴿وَذَكَرَ اللَّهُ كَثِيرًا﴾ وه‌ زور یادی خوا ده‌کات ﴿وَلَمَّا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ الْأَحْزَابَ﴾ وه‌ کاتئ ئیمانداران شه‌و کؤمه‌لانه‌بان دی (له‌شکریان هیتا بوو بؤ سه‌ر
 مه‌دینه‌) ﴿قَالُوا هَذَا مَا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ ووتیان شه‌مه‌ شه‌و به‌لینه‌یه‌ خوا و پ‌نغه‌مبه‌ره‌ که‌ی به‌ ئیمه‌یان دا‌بوو
 ﴿وَصَدَّقَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ﴾ خوا و پ‌نغه‌مبه‌ره‌ که‌ی راستیان ف‌رموو ﴿وَمَا زَادَهُمْ إِلَّا إِيمَانًا وَتَسْلِيمًا﴾ (هاتنی
 شه‌و هه‌موو ه‌یژه‌ی کوفر) پاوه‌رداران ته‌نها ئیمان و ملکه‌چیان بیی زیادی کرد ﴿

﴿وَمَنْ يَفْعَلْ يَنْكَرْ لَكَ وَرَسُولُهُ﴾ (ته‌ی خیزانه‌کانی پیغه‌مبدر ﷺ) هدر کام له‌تیوه له‌سدر گوئرایه‌لی
 خواو پیغه‌مبدره‌که‌ی به‌رده‌وام بیت ﴿وَتَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه کرده‌وی چاکیش بکات ﴿وَأَنْتُمْ أَجْرًا
 مَرْكَبِينَ﴾ دووچار پاداشتی پی دده‌بین ﴿وَأَعَدَّ لِلظَّالِمِينَ﴾ وه پروریه‌کی چاک و خوشمان بق ناماده
 کردووه (له‌به‌هشت دا) ﴿وَالْغَنَاءَ النَّبِيِّ﴾ ته‌ی ژنانی پیغه‌مبدر ﷺ ﴿لَسْتُ أَكْفُرُ مِنَ الْإِنْسَانِ﴾ تیوه
 وهك هیچ یهك له‌نافره‌تانی دیکه‌نین ﴿إِنْ أَتَيْتُمْ﴾ ته‌گمر خوتان بیارین و له‌خوا بترسن ﴿فَلَا تَخْضَعْنَ
 بِالْقَوْلِ﴾ که‌واته به‌خه‌مز و نازوه‌قه‌مه‌که‌ن (وهك نافرته‌تانی ره‌وشت نزم) ﴿فَيَقْلَعَنَّ الَّذِي فِي قُلُوبِهِ مَرَضٌ﴾
 نه‌وه‌کو شه‌وی که‌دلی نه‌خوشه (ده‌رون نزمه) نیازی خراب بکات ﴿وَقُلْنَ قَوْلًا مَعْرُوفًا﴾
 (که‌واته) قسه‌ی چاک و به‌جی بکه‌ن ﴿وَقُرْآنَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه له‌ماله‌کانی خوتاندا بمیئنه‌وه
 ﴿وَلَا تَبْرَحْنَ فَرْجَ الْبَيْتِ وَالْأُولَى﴾ وه زینت و جوانی خوتان ده‌رمه‌خه‌ن (له‌ناو خه‌لکی نامه‌حره‌مدا)
 وه‌کو خۆ‌ده‌ر خستنی ثافره‌تانی سه‌رده‌می نه‌قامی به‌که‌م (پیش نیسلام) ﴿وَأَقِمْنَ الصَّلَاةَ وَآتِينَ الزَّكَاةَ﴾
 نویژ بکه‌ن و زه‌کات بده‌ن ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گوئرایه‌لی خواو پیغه‌مبدره‌که‌ی بکه‌ن ﴿إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ﴾ به‌راستی خوا ده‌یه‌ویت ﴿لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ﴾ ته‌ی نال و به‌یشی (پیغه‌مبدر
 ﷺ) هدر جوړه‌پیس و گونا‌هینك له‌تیوه دووربخاته‌وه ﴿وَيُظْهِرَ كُظْمَهُمْ﴾ و پاک و خاویشتان
 بکاته‌وه به‌ته‌واوی ﴿وَأَذْكُرْتَ مَا بَيْنَكَ فِي بُيُوتِكُنَّ﴾ وه بیر بکه‌نه‌وه له‌وه‌ی ده‌خوینرت
 له‌ماله‌کانتاندا ﴿مِنْ أَيْمَنِ اللَّهِ وَالْأَيْمَنِ﴾ له‌تابه‌ته‌کانی خواو دانایی (قه‌رموده‌کانی پیغه‌مبدر ﷺ)
 ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا﴾ به‌راستی خوا ووردبینی ناگاداره ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾
 به‌راستی پیاوه‌موسلماننه‌کان و نافرته‌موسلماننه‌کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه پیاوه‌باوه‌رداره‌کان و
 نافرته‌باوه‌رداره‌کان ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ و پیاوانی هم‌میشه‌گوئرایه‌ن و نافرته‌تانی هم‌میشه‌گوئرایه‌ن
 ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾ و پیاوه‌راست گؤکان و نافرته‌راست گؤکان ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾
 و پیاوان و نافرته‌تانی خوگر و به‌نارام ﴿وَالْحَشِيصِينَ وَالْحَشِصَاتِ﴾ وه پیاوانی له‌خوا ترس و ژنانی
 له‌خوا ترس ﴿وَالْمُصْطَفِينَ وَالْمُصْطَفَاتِ﴾ و پیاوان و نافرته‌تانی به‌خشنده ﴿وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ﴾
 و پیاوان و نافرته‌تانی رزوه‌وان ﴿وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمُ وَالْحَافِظَاتِ﴾ پیاوان و نافرته‌تانی داوینس پاک
 ﴿وَالَّذِينَ كَرِهَتْ اللَّهُ كَثِيرًا وَالَّذِينَ كَرِهَتْ﴾ پیاوانی که‌زور یادی خوا ده‌که‌ن و نافرته‌تانی که‌زور یادی
 خوا ده‌که‌ن ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ﴾ خوا ناماده‌ی کردووه بق هه‌موویان ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ لیخوشه‌بون
 و پاداشتی گه‌وره ﴿﴾

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ﴾ بۆ هیچ پساوو ئافره‌تینکی باوه‌ردار نیبه ﴿إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا﴾ کاتی خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بریاری هه‌ر کارنکیان دا ﴿أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْجَبَرُ مِنْ أَمرِهِ﴾ (بویان نی به) که‌سه‌ر پشک بن له‌کاره‌که‌یانداندا ﴿وَمَنْ يَقِضِ اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ وه‌هه‌ر که‌س سه‌ر پیچی خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بکات ﴿فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا﴾ نه‌وه‌به‌راستی گو‌مرابووه‌به‌گو‌مرابونینکی ئاشکرا ﴿وَإِذَا تَقُولُ لِمَنْ أَلْفَعْنَا اللَّهُ عَلَيْهِ وَاعْتَمَتَ عَلَيْهِ﴾ (بیریکه‌ره‌وه) کاتیک ده‌تووت به‌که‌سینک (زه‌یدی کوری حاریشه) که‌خواو نیعمه‌تی به‌سه‌ردا رشتبوو، تویش چاکه‌ت له‌گه‌لدا کردبوو (به‌نازاد کردنی و په‌روه‌رده‌کردنی) ﴿أَمْسِكَ عَلَيْكَ رَقَبَتَكَ﴾ خیزانت (زه‌ینه‌ب) لای خو‌ت را‌گه‌رو به‌یله‌وه ﴿وَأَقْبَلِ اللَّهَ﴾ وه‌له‌خواو بترمه ﴿وَتَخَفَى فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ﴾ له‌دلی خو‌ندا شتیک ده‌شاریته‌وه که‌خواو ئاشکرای ده‌کات ﴿وَتَخَفَى النَّاسُ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ﴾ وه‌له‌(قسه‌ی) خه‌لک ده‌ترسی له‌کاتیکدا خواو شیاوتره‌که‌لنی بترسی ﴿فَلَمَّا قَضَىٰ زَيْدٌ مِّنْهَا وَطَرًا﴾ نه‌مجا کاتی زه‌ید پیوستی به‌ (زه‌ینه‌ب) نه‌ما و نه‌لا‌قیدا ﴿وَوَجَّهْتَهَا﴾ نیمه (زه‌ینه‌ب) مان لی‌ماره‌کردیت ﴿لَنْ يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ﴾ بۆ نه‌وه‌ی هیچ نا‌ره‌حه‌تی (وناوانی) نه‌بیت له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿فِي أَزْوَاجٍ أَذِيعَآبِهِمْ﴾ له‌(ماره‌کردنی) ژنانی به‌کوپ کراره‌کانیانداندا ﴿إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا﴾ کاتی پیوستیان بیان نه‌ماو ته‌لا‌قیان دان ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَعْمُولًا﴾ وه‌فه‌رمانی خواو (به‌ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب بو‌ت) دراره‌و براره‌به ﴿مَّا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ﴾ هیچ نا‌ره‌حه‌تی (تاوان) یك له‌سه‌ر پیغه‌مبه‌ر ﷺ نیه ﴿فِي مَآرَضٍ مِنَ اللَّهِ﴾ له‌(ماره‌کردنی زه‌ینه‌ب) که‌خواو بریاری داوه‌بوی ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ باوو سونه‌ت و رنگای (دانراوی) خوا‌به ﴿فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له‌ناو پیغه‌مبه‌رانی له‌مه‌دو‌پیشدا ﴿وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَّقْدُورًا﴾ وه‌فه‌رمانی خواش بریاریکی براره‌به (وده‌بیت جی به‌جی بکرت) ﴿الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که‌سانی که‌به‌یامه‌کاتی خواو ده‌گه‌یه‌نن ﴿وَتَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ وه‌له‌(خوا) ده‌ترسن و بیجگه‌له‌خوا له‌که‌سی تر نا‌ترسن ﴿وَلَقَدْ يَلْقَىٰ اللَّهُ حَسْبًا﴾ خوا به‌سه‌که‌چاودیر و لیه‌رسره‌وه بیت ﴿مَّا كَانَ مُحَدِّثًا أَحَدًا مِنْ رِجَالِكُمْ﴾ مو‌حه‌مه‌د ﷺ باوکی هیچ به‌ك له‌پاوه‌کاتان نیه (نه‌زه‌یدی کوری حاریشه و نه‌هیچ که‌سینک تر) ﴿وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخِافَةَ اللَّهِ يُخِشُّ﴾ به‌لکو نه‌و نیرداری خواو کونا هه‌مین پیغه‌مبه‌رانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَكْفِي عَنْ عَالِمًا﴾ وه‌خوا به‌هه‌موو شتیک زانایه ﴿وَيَأْتِيَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌ردان هه‌ناوه ﴿أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا﴾ زور یادی خواو بکه‌ن ﴿وَسَيُخَوِّذُكُمْ بِكُرَّةٍ وَأَصِيلًا﴾ به‌پاکی یادی خواو بکه‌ن به‌به‌یانیان و ئیوارانداندا ﴿هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ﴾ نه‌و زاتیکه به‌زه‌بی خو‌ی ده‌رژیننی به‌سه‌رتانداندا ﴿وَمَلَّتْ كُهُؤُهُ﴾ و فریشته‌کانی داوای لی‌وردن‌شان بۆ ده‌که‌ن ﴿لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾ به‌وه‌یه‌وه (خوا) له‌نا‌ریکی به‌کانه‌وه‌ده‌ر‌نان دینی به‌ره‌و نو‌رو و پوناکی (ئیمان و ئیسلام) ﴿وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا﴾ وه‌خوا به‌به‌زه‌یه‌به‌ئیمانداران ﴿

﴿يَجْتَنِبُهُ قَوْمٌ يُلْقُونَكَ سُلَاطَةً﴾ رَوُزُكَ باوهر داران ده گه نه خرمه‌ت نمو (خوا) به‌خیر هاتنیان به (ووشه‌ی) سه‌لامه ﴿وَأَعَدُّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا﴾ وه خوا پاداشنی چاکی بؤ ناماده کردوون ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ﴾ نه‌ی پیغمه‌بر ﷺ بینگومان نیمه تومان نار دووه (بؤ خه‌لکی) ﴿شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ به‌شایه‌ت و مزده‌دهر و ترسینه‌ر ﴿وَذَايَعًا إِلَى اللَّهِ بِآيَاتِهِ﴾ و به‌بانگ‌خواز بؤ (رینگه‌ی) خوا به‌فهرمانی نمو ﴿وَيَسِّرَ لَكَ أُمُورَكَ﴾ و چرایه‌کی پروناک کهره‌وه ﴿وَيُبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ أَنَّ لَهُمْ﴾ وه مزده‌بده به‌ئیمانداران که بینگومان بؤ نه‌وان هه‌به ﴿مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا﴾ به‌هره‌و به‌خششینی گه‌وره له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَلَا تُطِيعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ گویرایه‌لی کافران و دوو پروان مه‌که ﴿وَرِجَالَهُمْ﴾ گوی مه‌ده به‌نازار دانی نه‌وان (بؤ تو) ﴿وَوَقَعَلَ عَلَى اللَّهِ﴾ و پشت هدر به‌خوا بیه‌سته ﴿وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا﴾ وه خوا به‌سه که بشتیوان بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که باوهر تان هبتاوه ﴿إِذَا نَكَحْتُمُ الْمُؤْمِنَاتِ﴾ کاتی ئافره‌تانی ئیماندار تان ماره‌کرد ﴿فَلَمْ تَلْقَوْهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ﴾ له‌پاشان له‌بیش نه‌وه‌ی بچه‌ن لایان ته‌لافتان دان ﴿فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عَدُوٍّ تَقْتَدُوهُنَّ﴾ نه‌وه له‌سه‌ریان نبیه بؤ نیوه هیچ عبیده‌یه‌ک هه‌لزمیرن ﴿فَتَتَّبِعُوهُنَّ وَسِرْخُوهُنَّ﴾ که‌وانه موته‌ه‌یان (بؤ شاك و نوین بؤ دلخوشییان) بده‌نی و ته‌لاقیان بده‌ن ﴿سَرَّاحًا حَیْثُ لَا يَكُنَّ﴾ به‌ته‌لاقدانیکی جوان و ریتک و بیتک ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَعْلَمْتُ أَنَّكَ﴾ نه‌ی پیغمه‌بر ﷺ بینگومان نیمه حه‌لالمان کرد بؤ تو ﴿أَنْزَلَكَ اللَّهُ بِأَنْتَ أَجْمَرُوهُنَّ﴾ نه‌و هاوسه‌راندت که ماره‌بیت بی داوون ﴿وَمَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ مِمَّا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَيْكَ﴾ هه‌روه‌ه‌انه‌و که‌نیزه‌کانه‌ی که خوا ده‌ستی توی خستن (به‌هوی زال بوونت به‌سه‌ر کافراندا) ﴿وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ﴾ و (بؤمان حه‌لال کردویت) که‌چانی مامت و که‌چانی پورت (خوشکی باوکت) ﴿وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ وَبَنَاتِ خَالَاتِكَ﴾ و که‌چانی خالت و که‌چانی پورت (خوشکی دایکت) ﴿الَّتِي هَاجَرَ مَعَكَ﴾ نه‌وانه‌ی که کز چیان کرد له‌گه‌لت ﴿وَأَمْرًا مُؤْتَمَرًا﴾ و هه‌ت ئافره‌تانیکی ئیماندار نه‌گه‌ر خوی بیه‌خشنی به‌پیغمه‌بر (به‌بی ماره‌بی) ﴿إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَنْتَحِكَهَا﴾ نه‌گه‌ر پیغمه‌بر ﷺ و ویستی ماره‌ی بکات ﴿عَالِيَةَ لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (نه‌مه‌یان) ته‌نیا بؤ تو دروسته به‌جیا له‌ئیماندارانی تر ﴿وَقَدْ عَلِمْتَ مَا فَرَضْنَا عَلَيْهِنَّ﴾ به‌راستی نیمه ده‌زانیان چیمان پئویست کردووه له‌سه‌ر ئیمانداران ﴿فَتِ أَرْوِجِهِنَّ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ﴾ ده‌رباره‌ی هاوسه‌رکانیان و که‌نیزه‌که‌کانیان ﴿لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی هیچ له‌لات زه‌حمه‌ت و گران نه‌بی (که‌شتانیکت به‌جیا له‌موسلمانان بؤ دروسته) ﴿وَكُنَّ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا لیبوره‌ی میهره‌بانه

﴿ثُمَّ جَاءَ مِنْ نِسَاءِ يَثْرِبَ﴾ (ته‌ی موحه محمد ﷺ) سهره‌ی) ههریه کینک له‌خیزانه کانت وویست دوا‌ی بخه
 ﴿وَقُوِيْ اِلَيْكَ مِنْ نِّسَاءِ﴾ و ههریه کنی له‌وانت وویست (پیشی بخه) بیهیته بۆ لای خۆت ﴿وَمِنْ اَتْبَعَتْ
 وَمَنْ عَزَلَتْ﴾ وه ههر کامت بویت (پیشه لات) له‌وانه‌ی بهر که نارت کردوون له‌وه وپیش ﴿فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ﴾
 هیچ گونا هینکت له‌سهر نیه ﴿ذَلِكَ اَدْنٰى اَنْ تَقْرَءَ آيٰتِنَا﴾ نه‌و (سهر پشک کردنه) نزیک‌تره که چاوو
 دلیانی پی گه‌ش پیشه‌وه ﴿وَلَا يَحْزَنَ﴾ و خه‌فه‌ت نه‌خون ﴿وَيَرْجِعْنَ بِمَا عَاقَبْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ﴾ وه هموویان
 رازی بن به‌وه‌ی که پیست داوون ﴿وَاللّٰهُ يَفْصِلُ مَا فِيْ قُلُوْبِكُمْ﴾ وه خوا ده‌زانی به‌وه‌ی که له‌دل‌تاندا‌یه
 ﴿وَكَاثَ اللّٰهُ عَظِيْمًا﴾ وه خوا زانای له‌سهر خویه ﴿لَا يَحِلُّ لَكَ النِّسَاءُ مِنْ بَعْدُ﴾ دوا‌ی نه‌مانه
 (که هاوسه‌رتن) هیچ نافرته‌تکت بۆ حه‌ل‌ان نیه ﴿وَلَا اَنْ تَبْدَلَ بِهِنَّ مِنْ اَزْوَاجٍ﴾ و ناشتوانی بیان
 گو‌ری به‌هاوسه‌رانی تر ﴿وَلَوْ اَخْبَاكَ حُسْنُهُنَّ﴾ ههر چه‌نده به‌ جوانیان سهر سام بیت (پنک و پنیکیان
 سهر نجت رابکیشی) ﴿اِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِيْنُكَ﴾ مه‌گه‌ر وه که نیزه‌ک بیته‌خواه‌نی ﴿وَكَاثَ اللّٰهُ عَظِيْمًا﴾
 شی و رفیعاً) وه خوا به‌سهر هموو شستینکدا چاو دیره ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ ته‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان
 هیتاوه ﴿لَا تَدْخُلُوْا اِلَيْهِ﴾ مه‌چنه ژووره‌وه بۆ ماله‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿اِلَّا اَنْ يُّؤْذَنَ لَكُمْ اِنْ عَلِمَ
 مه‌گه‌ر رینگه‌تان پی بد‌ری بۆ نان خوار دینک ﴿فَظِلُّوْا اِلَيْهِ﴾ پی نه‌وه‌ی چاوو‌روانی پینگه‌یشتنی
 بکه‌ن ﴿وَلَكِنْ اِذَا عِبْتُمْ فَادْخُلُوْا﴾ به‌لام ته‌گه‌ر بانگ کران (بۆ نان خوار دن) ته‌وسا بر فونه ژووره‌وه
 ﴿فَاِذَا طَعِمْتُمْ فَانْتَبِرُوْا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر خوار دنه‌که‌نان خوار د بلا‌وه‌ی لی بکه‌ن ﴿وَلَا تُسْخِطُوْا اِلٰهِيْكُمْ﴾
 وه مه‌میته‌وه بۆ قسه‌کردن ﴿اِنْ ذٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِيْ الْاَلْحٰی﴾ چونکه به‌پراسنی نه‌و (مانه‌وه‌تان) تازاری پیغه‌مبه‌ر
 ﴿﴾ ده‌دات ﴿تَسْتَخِيْ مِنْهُمْ﴾ نه‌ویش شهرم ده‌کات لی‌تان (که پی ده‌نگه) ﴿وَاللّٰهُ لَا يَسْتَخِيْ مِنْ اَحَدٍ﴾
 به‌لام خوا له (ووتی) هه‌ق شهرم ناکات ﴿وَلَا اَسْأَلُكُمْ عَنْ مَّتَاعٍ﴾ وه ههر کانی داوا‌ی شتیکی ناو مال‌تان
 کرد له (هاوسه‌ره‌کانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ) ﴿فَسَلُوْهُمْ عَنْ رِّزَاۤءِ حِجَابٍ﴾ نه‌وه له‌پیشی به‌رده‌وه لی‌تان داوا‌که‌ن
 ﴿ذٰلِكُمْ اَطْلَقَهُمُ الْمُؤْمِنُوْنَ وَقُلُوْهُمْ﴾ نه‌و (شیوه‌ داوا کردنه) تان خاوی‌تن تره بۆ دلی ئینه‌وه نه‌وانیش
 ﴿وَمَا كَانَ لَكُمْ اَنْ تُؤْذُوْا رَسُوْلَ اللّٰهِ﴾ به‌هیچ شیوه‌به بۆ ئیوه دروست نی به‌تازاری (دلی) پیغه‌مبه‌ری
 خوا بده‌ن ﴿وَلَا اَنْ تَكُوْنُوْا رُجُوْعًا مِنْ بَعْدِهِۦ اَبَدًا﴾ وه ههر گیسز نابیی خیزانه‌کانی پاش خوی ماره‌بکه‌ن
 ﴿اِنْ ذٰلِكُمْ﴾ به‌پراسنی نه‌و (تازاردانی دن و ماره‌کردنه) تان ﴿كَانَ عِنْدَ اللّٰهِ عَظِيْمًا﴾ به‌لای خواوه
 (گونا‌هینکی) ژور گه‌وره‌یه ﴿اِنْ تَدُوْا شِقَاقَ﴾ ته‌گه‌ر ههر شتیکی تاشکرا بکه‌ن (بی‌لین) ﴿اَوْ تَخْفَوْا﴾
 یا بیشارنه‌وه (له‌دل‌تاندا) ﴿فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْۤءٍ عَلِيْمًا﴾ نه‌وه به‌پراسنی خوا زانایه به‌هموو شتیکی ﴿﴾

﴿لَا جُنَاحَ عَلَيْهِمْ﴾ (هاوسه‌رانی پیغه‌مبه‌ر ﷺ) هیچ گونا‌هینکیان له‌سه‌ر نیه ﴿فِيءِ اَبَائِهِمْ وَلَا اُنْتَابِهِمْ وَلَا اِخْوَانِهِمْ﴾ (نه‌گه‌ربی حیجاب‌بن) لای باوکیان و کوپانیان و برکانیان ﴿وَلَا اُنْتَابَ اِخْوَانِهِمْ وَلَا اُنْتَابَ اَخَوَاتِهِمْ﴾ ویرازا‌کانیان و خوشکه‌زاکانیان ﴿وَلَا يَسْتَأْذِنُ وَلَا مَمْلَكَتُ اَمْنُهُمْ﴾ و لای نافرته‌نانی هاودینیان و لای غولام و که‌نیزانی خو‌یان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه له‌خوا بترسن ﴿اِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا﴾ به‌راستی خوا چاودیسرو ناگاداره به‌سه‌ر هم‌ووشتی‌کدا ﴿اِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ﴾ به‌راستی خوا و فریشته‌کانی سه‌لاوات ده‌دهن له‌سه‌ر پیغه‌مبه‌ر ﷺ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیتاوه ﴿صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ ئیوه‌ش سه‌لاوات و سه‌لامی زوری له‌سه‌ر بدهن ﴿اِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به‌راستی که‌سانی که‌نازاری خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ده‌دهن ﴿لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾ خوا نه‌فرینی لی کردوون له‌دونبا و له‌دوار و ژدا ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُّهِينًا﴾ وه سزای پیسوا‌که‌ری بۆ ناماده‌کردون ﴿وَالَّذِينَ يُؤْذِرُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه که‌سانی که‌نازاری پساوان و نافرته‌نانی ئیماندار نه‌دهن ﴿يَغْتَرِبُوا أَكْثَرُ السَّنَةِ﴾ بی نه‌وه‌ی هیچ تاوانینکیان کردیت ﴿فَقَدْ أَحْضَرُوا إِلَهُكُمْ وَأَلْمَمُوا إِلَهُكُمْ﴾ نه‌وه به‌راستی نه‌وانه بوه‌تان و تاوانینکی ناشکریان گرتوته نه‌ستو ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكَ﴾ نه‌ی پیغه‌مبه‌ر (ﷺ) بلی به‌هاوسه‌رانت ﴿وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ و به‌که‌چانت و به‌نافرته‌نانی پرواداران ﴿يُذَرِّبُ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَدٍ مِّمَّنْ﴾ با عابا و بالاپوشه‌کانیان بدهن به‌سه‌ر خو‌یاندا (خو‌یان و جوانیانی بی داپوشن) ﴿وَكُلٌّ أَذَقْنَاهُ أَنْ يَغْفِرَ﴾ نه‌وه نزدیک‌تره بناسرتن (به‌داوین پاک) ﴿فَلَا يُؤْذِنُ﴾ تا به‌هویه‌وه نازار نه‌درین ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه خوا لیخوش‌بوی میهره‌بانه ﴿لَئِنْ لَّمْ يَنْتَهِ الْمُفِيقُونَ﴾ به‌راستی نه‌گه‌ر کوتایی نه‌هین دوو پروان ﴿وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وه که‌سانیک له‌دلیاندا نه‌خوشی هیهه ﴿وَالْمُرْجِفُونَ فِي الْمَدِينَةِ﴾ و پروبا‌گه‌نده‌چییه‌کان له‌مه‌دینه‌دا ﴿لَنُفَرِّقَنَّ بَيْنَهُ﴾ ئیمه تۆ هان ده‌ده‌بن (به‌جه‌نگ کردن) له‌دزیان ﴿ثُمَّ لَا يَجَاوِزُونَكَ فِيهَا إِلَّا قَلِيلًا﴾ پاشان ماوه‌به‌که‌ی که‌م نه‌بی (له‌مه‌دینه‌دا) در اوسیت نابن (ده‌ده‌گرتن) ﴿مُلَاعِنِينَ لِّمَتَاعِ الْفُلُورِ﴾ (نه‌وانه) نه‌فرین لیکراون له‌هه‌ر کوی به‌ر ده‌ستت که‌وتن ﴿اَلْجُدُّارُ وَفُتُّوا فَرِّقِيكَ﴾ به‌دیل ده‌گیرن و به‌کوشتن ده‌کوژرتن ﴿سُئِلَ اللَّهُ﴾ خوا (نه‌وه‌ی کردووه) به‌سوننه‌ت و باو ﴿فِي الَّذِي خَلَّوْا مِنْ قَبْلُ﴾ له‌ناو که‌سانیک که‌پیشتر بوون ﴿وَلَنْ يَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا﴾ هه‌ر گیز باوو سوننه‌تی خوا گو‌رانی بۆ نیه ﴿

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) خه‌لك پر‌سیارت لی ده‌کهن ده‌رباره‌ی (به‌ربابوونی) پوژی دوا‌یی ﴿قُلْ إِنَّمَا عَمَلِي عِنْدَ اللَّهِ﴾ بلی زانینی (به‌ربابوونی) نه‌و پوژه‌ته‌نها لای خوا‌یه ﴿وَمَا بَدْرِيكَ﴾ نو‌چوزا‌یت ﴿لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا﴾ له‌وانه‌یه پوژی دوا‌یی نزیک بیت (به‌لام خه‌لك نازانن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكُفْرِينَ﴾ به‌راستی خوا‌نه‌فرینی له‌بی باوه‌ران ک‌ردووه ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ سَعِيرًا﴾ و ناگری هه‌لگیرساوی بؤ‌ناماده ک‌ردوون ﴿حَٰكِمِينَ فِيهَا أَلَدًا﴾ به‌هه‌میشه‌بی تئیدا ده‌میتته‌وه ﴿لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا﴾ هیچ به‌شتیوان و یاری ده‌دهریکیان نیه ﴿يَوْمَ تَقُفُّ أَرْجُلُهُمْ فِي النَّارِ﴾ پوژی که‌دهم و چاویان له‌ناگری دۆزه‌خدا نهم دیوو نه‌و دیو ده‌ک‌ریت ﴿يَقُولُونَ يَكَلِّمُنَا﴾ ده‌لین: خوز‌گه و کاشکای ﴿أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ﴾ گو‌یرایه‌لی خواو گو‌یرایه‌لی بیتعه‌مه‌رمان بک‌ردایه ﴿وَقَالُوا رَبَّنَا﴾ و ده‌ده‌لی: نه‌ی به‌رو‌رد گارمان ﴿إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا﴾ به‌راستی ئیمه‌به‌گو‌نی مه‌ران و گه‌وره‌کانمان ک‌رد ﴿فَأَسْأَلُوكَ النَّبِيْلَا﴾ ئیتر له‌پ‌نگای راست گو‌م‌رایان ک‌ردین ﴿رَبَّنَا إِنَّا أَهْلُ ضَعْفٍ مِّنَ الْأَعْدَابِ﴾ نه‌ی به‌رو‌رد گارمان دوو به‌رابه‌ر سزایان بده ﴿وَاللَّهُمَّ لَعْنَا كُفْرًا﴾ و به‌ر نه‌فرینی گه‌وره‌ی خوتیان بخه‌بت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه ﴿لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ ءَادُوا مُوسَى﴾ وه‌ك نه‌و که‌سه‌انه‌مه‌بن که‌مووسایان نازاردا (تۆمه‌تبان بؤ‌ک‌رد) ﴿فَبَرَأَ اللَّهُ مِنَّا الْقَٰلِيْنَ﴾ جا‌خوا مووسای پاك ک‌رده‌وه له‌وه‌ی ده‌بان ووت ﴿وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهاً﴾ (مووسا) لای خوا پ‌نزو پله و بایه‌ی هه‌بوو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه ﴿اتَّقُوا اللَّهَ﴾ له‌خوا بترسن و باریزکار بن ﴿وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيكًا﴾ و قسه‌ی راست و دروست بکه‌ن ﴿يُصْلِحْ لَكُمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ ک‌رده‌وه‌کانتان چاك ده‌کات ﴿وَيَقْبِضْ لَكُمْ ذُرِّيَّتَكُمْ﴾ وله‌ناوانه‌کانتان خوش ده‌بی ﴿وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ و هه‌ر که‌س گو‌یرایه‌لی خواو پ‌تعه‌مه‌ره‌کدی بکات ﴿فَقَدْ قَرَّبْنَا كَثِيرًا مِّنْ دُونِهَا إِلَى الْفِتْنَةِ﴾ نه‌وه به‌راستی مه‌رکه‌وتنیکی گه‌وره‌ی به‌ده‌ست هیتاوه ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ﴾ بینگومان ئیمه‌سپاره‌ده‌مان نیشانی ﴿عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ﴾ ئاسمانه‌کان و زه‌وی و چیاکان دا (هه‌لگرتنی نه‌مانه‌تی دینداریمان پ‌ش‌نبار ک‌رد بویان) ﴿فَأَبَيْنَ أَن يَّحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا﴾ به‌لام هه‌چیان پازی نه‌بوون که‌هه‌لیگرن و ترسان له‌و (نه‌مانه‌ته) ﴿وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ﴾ که‌چی ئاده‌می له‌و (سپاره‌ده‌ی) هه‌لگرت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا جَاهِلًا﴾ به‌راستی نه‌و (ئاده‌می) زورسته‌مکار و نه‌زانه ﴿لَعَنَ اللَّهُ الْكٰفِرِيْنَ وَالْمُشٰفِقِيْنَ﴾ بؤ‌نه‌وه‌ی خوا سزای پیاوان و ئافره‌تانی دوو بروو بدات ﴿وَالْمُشْرِكِيْنَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ وه (سزای) پیاوان و ئافره‌تانی هاوه‌ل دانه‌ریش (بدات) ﴿وَيَكُوبُ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه له‌پیاوان و ئافره‌تانی ئیماندار نه‌ویه وه‌رگ‌ریت ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَٰلِمًا رَّحِيْمًا﴾ وه‌خوا لیئورده‌ی مه‌ره‌بانه ﴿

سوره‌قی ﴿سَبَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ همه‌وو سوپاس و ستایش بۆ خواجه ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ که‌هه‌رجی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه‌ته‌نیا مولکی نه‌وه ﴿وَلَهُ الْحَمْدُ فِي الْأَخِرَةِ﴾ وه‌له‌ دواپوژیشدا ستایش هه‌ر بۆ نه‌وه ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ﴾ وه‌ نه‌وه (خوا) دروست کاری ووردینه ﴿يَقْدِرُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ﴾ (خوا) ده‌زانی چی ده‌چی به‌ناو زه‌ویدا ﴿وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا﴾ و چی لسی ده‌رده‌چی ﴿وَمَا يَزِيلُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌ چی دیتسه‌ خواره‌وه له‌ئاسمان ﴿وَمَا تَعْرُجُ فِيهَا﴾ و چی بۆ سه‌ر ده‌که‌وی ﴿وَهُوَ الرَّحِيمُ الْغَفُورُ﴾ وه‌ خوا میهره‌بانی لیبوره‌یه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بی باوه‌ران ووتیان: ﴿لَا تَأْتِيَنَا السَّاعَةُ﴾ پوژی دواپیمان (به‌سه‌ردا) نایه‌ت ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتِيَتْكُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾ وانیه سویند به‌په‌روه‌ردگارم نه‌وه (قیامه‌ته‌) تان بۆ دی ﴿عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ﴾ (خوا) زانای همه‌وو په‌نه‌انه‌کانه ﴿لَا يَبْرَأُونَ﴾ له‌خوا گوم نایی ﴿يَقُولُ الَّذِينَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ قورسایی گه‌ردیله‌یه‌که له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا ﴿وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ﴾ وه‌ به‌چو‌کسرو گه‌وره‌تر له‌وه‌ نییه ﴿إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ﴾ نیلا له‌کتیبنیکی ناشکراو پروندایه ﴿يُنْزِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی پاداشتی نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیتاوه‌و کر ده‌وه‌ی چاکیان کر دوه‌و به‌دانه‌وه ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ ثَغِيرَةٌ﴾ بۆ نه‌وانه‌ هه‌یه لیبوردنی (په‌روه‌ردگار) ﴿وَرِزْقٌ كَرِيمٌ﴾ و پاداشت و پوژی به‌کی چاک ﴿وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي الْبَيْنَاتِ﴾ وه‌ که‌سانیک که‌هه‌ول ده‌ده‌ن باوه‌ر به‌نیشانه‌کانی ئیمه‌ نه‌کری ﴿مُعْجِزَاتٍ﴾ ده‌سته‌ پاچه‌ن وه‌یچیان بی نا‌کریت ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾ بۆ نه‌وانه‌یه‌ سزای زور خراب و سه‌خت ﴿وَنَارُ الَّذِينَ أُوتُوا الْإِيمَانَ﴾ نه‌وانه‌ زانیاریان بی دراوه‌ ده‌زانی ﴿الَّذِي أُوتِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ﴾ نه‌وه‌ی له‌ په‌روه‌ردگار نه‌وه‌ بۆت هاتووه ﴿هُوَ الْحَقُّ﴾ ته‌نه‌ا نه‌وه‌ راسته ﴿وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُبِينٍ الْحَمِيدُ﴾ و پرنموونی (خه‌لک) ده‌کات بۆ رنگای خوای زالی ستایش کراو ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه‌ نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر سوون ده‌یانووت ﴿هَلْ نُنَادِئُكَ عَلَىٰ رَجُلٍ﴾ ئایا پیاو‌نکتنان نیشان بده‌ین ﴿بَلَيْتُمْ كَذِبًا مُضْمَرًا﴾ که‌هه‌والشان بی ده‌دات کاتیک (مردن و) به‌ته‌واوی پزین و پاره‌ پاره‌ بوون ﴿إِنَّكُمْ لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ به‌راستی ئیوه‌ سه‌ر له‌نوی دروست ده‌کرینه‌وه ﴿

﴿أَنزَلْنَاهُ عَلَىٰ نَارٍ مَّوَدًّا﴾ (بینه‌مبه‌ر ﷺ) به‌دهم خواوه درو ده کات ﴿أَمْ يَوْمَ جُنَّةٍ﴾ با شبنه ﴿بَلِ الْآخِرِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (نه‌خیر وائیه) به‌لکو نه‌وانه‌ی بن باوه‌رن به‌دوا پروژ ﴿فِي الْعَذَابِ وَالْعُقُوبِ الْأَعِيدِ﴾ له‌ناو سزاو گومراییه کی دوور (له‌راستی) دان ﴿أَفَلَمْ يَرَوْا﴾ ده‌ی نایا سه‌رنج ناده‌ن ﴿إِلَّا مَا يَتَّبِعُونَ آبَاءَهُمْ وَمَا يَتْلَفُهُمْ﴾ بزو نه‌وه‌ی له‌به‌ر ده‌م و له‌پشتیانه‌وه‌یه ﴿مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌ناسمان و زه‌ویدا ﴿إِن تَشْتَغِفْ يَهُودُ الْأَرْضِ﴾ نه‌گمر بمانه‌وی ده‌بان به‌بن به‌ناخی زه‌ویدا ﴿أَوْ شَقِطَ عَلَيْهِمْ﴾ یان ده‌یخه‌ینه‌خوار به‌سه‌ریاندا ﴿كَسَمَاءِ السَّمَاءِ﴾ جه‌ند بارچه‌یه‌ك له‌ناسمان ﴿إِن فِي ذَلِكَ لَآيَةً﴾ به‌راستی له‌وه‌دا به‌لگه‌و به‌ند هه‌یه ﴿لِكُلِّ عَدُوٍّ مُّبِينٍ﴾ بزو هه‌ر به‌نده‌یه‌ك پروو له‌خوا بیست ﴿وَلَقَدْ أَتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا مَقْصُودًا﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌لابه‌ن خومانه‌وه‌فه‌زل و به‌هه‌یه‌کی گه‌وره‌مان به‌داوود به‌خشیبوو ﴿يَجْعَلُ أُولَئِكَ مَتَعًا وَالظَّالِمِينَ﴾ نه‌ی چیا ویا‌نده‌کان له‌گه‌ن داوود زیکرو ته‌سییحانی خوا بکه‌ن ﴿وَأَنَّا لَهُ الْخَبِيرَةُ﴾ وه‌ناسمان بزو نه‌رم کر دیوو ﴿أَن أَعْمَلَ سَبْعِينَ﴾ (فه‌رمانمان بن کرد) قه‌لغان وزرینی جه‌نگیان لی دروست بکه ﴿وَقَدَرْنَا فِي السَّمَاءِ﴾ و له‌چینی زریندا بائه‌ندازه‌یی ته‌لقه‌کان وه‌ك به‌ك بن ﴿وَأَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ و کر ده‌وه‌ی چاك بکه‌ن ﴿إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ به‌راستی من به‌وه‌ی که‌ده‌یه‌کن بینام ﴿وَأَسْلَمْنَا مِنَ الْآرِيحِ﴾ وه‌بنو سوله‌یمان (با، هه‌وا) مان رام هینتا ﴿عُدُّوا شَهْرًا﴾ به‌یاتیان تانیوه‌رو (با) به‌نده‌ازه‌ی مانگیك رینگای ده‌بری ﴿وَرَوَّاهَا شَهْرًا﴾ وه‌ (نیوه‌روان تا) تیوار انیش به‌نده‌ازه‌ی مانگیك رینگای ده‌بری ﴿وَأَسْأَلُ اللَّهَ عَنِ الْفِطْرِ﴾ وه‌مسمان بزو تونده‌وه‌وه‌ك کاتبا و (ده‌رویی) ﴿وَمِنَ الْيَمِينِ مَن يَقْتُلُ بَنِي يَدْيِهِ﴾ وه‌ه‌ندی له‌جئو که‌کانمان رام هینتا بوو له‌به‌ر ده‌ستی دا کاریان ده‌کرد ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِ﴾ به‌فه‌رمانی په‌روه‌ردگاری ﴿وَمِنَ بَنِي إِسْرَءِيلَ يَمْنَهُ عَنْ أَمْرِنَا﴾ وه‌ته‌گه‌ر هه‌ر کام له‌وان له‌فه‌رمانی نیمه‌لا‌بدا ﴿لَنُذِقَهُ مِنَ عَذَابِ الشَّعِيرِ﴾ سزای ناگری هه‌لگه‌رویی بن ده‌چیزین ﴿يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ﴾ (سوله‌یمان) هه‌رچی بوو یستایه‌ بزیان دروست ده‌کرد ﴿مِن مَّحْزَبٍ وَمَنْ يَشَاءُ﴾ له‌به‌ر سئگا و به‌یکه‌رو ﴿وَجَعَلْنَا الْخَوَاصِّ﴾ جه‌ند بن قاهی (نان خوار دن) وه‌ك جه‌وزی گه‌وره‌و ﴿وَقَدَّرْنَا لِيَكُونَ﴾ جه‌ند قازان و مه‌نجه‌لی دامه‌زراو (نه‌ده‌جولان له‌به‌ر گه‌وره‌بیان) ﴿أَعْمَلُوا أَلْ دَاوُدَ شُكْرًا﴾ نه‌ی نالی داوود شوکرانه‌ بزیری خوا بکه‌ن ﴿وَوَكَّلْنَا مِنْ عِبَادِنَا الشُّكْرَ﴾ به‌لام که‌می له‌به‌نده‌کانم (بو خوا) سوپاسگوزارن ﴿فَلَمَّا فَصَّيْنَا عَلَيْهِ السُّورَ﴾ ته‌مجا کاتیک سوله‌یمانمان مراند ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ عَلَىٰ مَن تَوَّهَّ﴾ هیچ شتیک مردنی سوله‌یمانی نیشان (جئو که‌کان) نه‌دا ﴿إِلَّا آدَابَ الْأَرْضِ﴾ بینجگه‌ له‌خوره‌و مؤریانه‌ی زه‌وی ﴿تَأْكُلُ مِنْ شَأْنِهِ﴾ که‌دارده‌سته‌که‌ی (سوله‌یمان) یان ده‌خوارد (که‌سوله‌یمان خوی دابو و به‌سه‌ریدا) ﴿فَلَمَّا خَسَرَ﴾ ته‌مجا کاتی (سوله‌یمان) که‌وت ﴿تَبَيَّنَتِ الْآيَاتُ﴾ بزو جئو که‌کان پروون بویه‌وه ﴿أَن لَّوْكَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَقِيبَ﴾ که‌ته‌گه‌ر غه‌بیان بزانیایه ﴿مَا يَسْأَلُونَ فِي الْعَذَابِ﴾ آله‌یمن له‌و سزاو ریسا که‌ره‌دا نه‌ده‌مانه‌وه ﴿

﴿وَلَا تَقْعَبُوا السَّعْيَةَ عِبَادَهُ﴾ و نه تکا کردن لای خوا سوودی نییه ﴿إِلَّا لِمَنْ أُذِنَ لَهُ﴾ مه گهر بز که سئی نهو
 (خوا) رینگه بدات ﴿حَقِّقْ إِذَا فَتَحَ عَنْ قُلُوبِهِمْ﴾ هه تا کاتی ترس و بیم له دلی (تکا کاران) لاده بری (به هوی
 رینگه پیدانی شه فاعلت) ﴿قَالُوا مَا قَالَ رَجُلٌ﴾ (به به کتر) ده لئین: بهر وهر دگارتان چی بر یاریکی فرموو
 ﴿قَالُوا الْحَقُّ﴾ ده لئین: ووته راسته که ی فرموو (که رینگه دانه به تکا کردن) ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ﴾ و نه تنها
 (خوا) بهر زو بلندو گه و ره به ﴿قُلْ مَنْ يَرْفَعُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ بلی کی روزیتان ده دات
 له ناسمانه کان و زه ویدا ﴿قُلِ اللَّهُ﴾ بلی خوا (پوزیمان ده دات) ﴿وَأَنَا أَنَا كَرُ﴾ ینگومان نیمه یا نیمه
 (به کیکمان) ﴿لَعَلَّ هَذِي أَوْفَ صَلَاتِ مُبِيرٍ﴾ له سه ر پشموونین یان له گومراییه کی ناشکر اداین ﴿قُلْ
 لَا تَسْتَكْبِرُوا عَمَّا أَعْرَضْنَا﴾ (بلی) پر سیار تان لی تا کری له تاوانی که نیمه کردو و مانه ﴿وَلَا تَسْتَلْ عَمَّا
 نَعْمَلُونَ﴾ نیمه ش پر سیار مان لی تا کری له و هی نیمه ده بکه ن ﴿قُلْ يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا﴾ بلی بهر وهر دگارتان
 نیمه و نیمه کوده کاته و ه ﴿ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ﴾ له پاشان بر یار ده دات له نیمه تاوانماندا به هدی و راستی
 ﴿وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ﴾ و نه هر نه و ده داد و هری زانا ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا شُرَكَاءَ﴾ بلی ناده ی
 نیشانم ده ن نه و ها و به شانیه ی بر دو و و تانه پیزی خوا و ه ﴿كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ﴾ و انبیه به لکو زانی خوا به
 ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زانی دروست کاره ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ و نه نیمه
 تو مان نه نار دوه بز هه موو ناده می به مرده دهر و ترسینه ر نه بیت ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾
 به لام زور به ی ناده می نازانن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ﴾ و نه ده لئین نه م به لئینی (پوزی دوا بی) ه
 که ی دی ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر نیمه راست گون ﴿قُلْ لَكُمْ مِيعَاتُ يَوْمٍ﴾ بلی به لئینی نیمه
 روزنکه ﴿لَا تَسْتَعْجِلُوا عَهْدَ سَاعَةٍ وَلَا تَسْتَفْهِمُوا﴾ نه ساتیک دوا ده که ون لئی و نه پشیش ده که ون ﴿قُلْ
 أَتَعْلَمُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نه وانه ی بن با و ه پ سوون و وتیان ﴿لَنْ نُؤْمِنَ بِهَذَا الْقُرْآنِ﴾ نیمه هر گیز
 با و ه پ ناهیتین به م قورئانه ﴿وَلَا بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ و به و کتبیانه ش پیش نه م (قورئانه) هاتوون
 ﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْقُلُوبُ نَاغٍ﴾ خوزگه ده دت دی کاتی نه و سه مکارانه ﴿مَوْفُوقُونَ عِندَ رَبِّهِمْ﴾ راده گیرین
 له بهر ده م (داد گای) بهر وهر دگاریاندا ﴿يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ﴾ سه و تاوان تا راسته ی به کتر
 ده که ن ﴿يَقُولُ الَّذِينَ اسْتَعْجِلُوا﴾ لا وازو زتر ده سه مته کرا و ان ده لئین ﴿لِلَّذِينَ اسْتَعْجِلُوا﴾ به وانه ی خویان
 به گه و ره ده زانی (ده سه لانه ره کان) ﴿أَوَلَا أَنْتُمْ لَكُمْ مُؤْمِنَاتٌ﴾ نه گهر نیمه نه بو و نایه ینگومان نیمه
 با و ه پ دار ده بو وین ﴿

﴿وَنَوْمٌ يَنْخَسِرُ هَوَّاهٍ﴾ وه پوژتیک (خوا) هه‌موویان کۆ ده‌کاته‌وه ﴿ثُمَّ يَقُولُ لِّلْمَلَائِكَةِ﴾ پاشان به‌فرشته‌کان ده‌فهرموی ﴿أَهْلُوا لَهُ إِنَّا كَرِهْنَا لَكُمْ أَن تَدْعُونَا﴾ ئابا نه‌وانه (له‌دونیا) ئیوه‌یان ده‌پهرست ﴿قَالُوا سُبْحَنَكَ﴾ (فرشته‌کان) ده‌لین پاک و بیگه‌ردی بۆ ئۆ ﴿أَنْتَ وَلِئَامِنٌ دُونَهُ﴾ ته‌نیا تۆ گه‌وره و پششیوانی ئیمه‌ی نه‌ک نه‌وان ﴿بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ آيَاتَ﴾ به‌لکۆ نه‌وان جنۆکه‌یان ده‌پهرست ﴿أَكْفَرُ لَهُمْ مِّن مَّنْ يُؤْمِنُونَ﴾ زۆربه‌یان باوه‌ریان به‌وان (جنۆکه) هه‌بوو ﴿قَالُوا لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُم مِّنْعُنَآ وَلَا تَضُرُّنَا﴾ نه‌مجا نه‌مپوژ ناتوانن هیچ سوودو زیانته‌ک به‌یه‌کتری بیگه‌به‌نن ﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ وه به‌سته‌مکاران ده‌لین: ﴿ذُقُوا عَذَابَ النَّارِ﴾ سزای ئاگری دۆزه‌خ به‌جه‌زن ﴿الَّذِي كُنتُمْ بِهَا تُكْفِرُونَ﴾ نه‌وه‌ی ئیوه باوه‌ریان پشی نه‌بوو ﴿وَلَا أَتَيْنَا عَلَيْهِمْ﴾ کاتی بخوینترته‌وه به‌سه‌ریاندا ﴿إِنَّا بَشَرٌ لِّئَمَّا نَبِئَتْ﴾ نیشانه پروونه‌کانی ئیمه ﴿قَالُوا مَا أَفْعَدْنَا إِلَّا لِنَفْسٍ﴾ ده‌لین: نه‌مه (پیتغه‌مبه‌ر ﷺ) هیچ نییه جگه له‌بیاوتیک ﴿يُرِيدُ أَنْ يَمْسُوكَ﴾ ده‌به‌وی ریتگریشان بکات ﴿عَمَّا كَانُ يَقُولُ آبَاؤُهُ﴾ له‌وه‌ی که‌باوو باپیرانتان ده‌یان پهرست ﴿وَقَالُوا مَا أَفْعَدْنَا﴾ وه ده‌لین: نه‌مه (قورئان) شتیک نییه ﴿إِلَّا أَفَّاكٌ مُّقَرَّرٌ﴾ بیتجگه له‌درویه‌کی هه‌له‌به‌ستراو به‌ناوی خواوه ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوِ كُنَّا نَمْلًا﴾ وه بیساوه‌ران به‌راستی به (قورئان) یان ده‌ووت که‌بۆیان هاتبوو ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرُؤُنَا﴾ نه‌مه ته‌نها جادوویه‌کی ئاشکرایه ﴿وَمَا أَتَيْنَهُمْ مِنْ كُتُبٍ يَدْرُسُونَهَا﴾ (خو ئیمه) پیتستر جه‌ند کتیبیکمان پشی نه‌دابووون که‌بیانخوینته‌وه ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ﴾ و بزمان نه‌ناردبوون ﴿فَبَلَكَ مِنْ لَّدُنِّي﴾ پشش تۆ هیچ پیتغه‌مبه‌رینکی تر سیتهر ﴿وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ وه که‌سانی پشش ته‌مان (قوربه‌شیه‌کان) باوه‌ریان به‌پیتغه‌مبه‌رانیان نه‌هیتا ﴿وَمَا يَلْعَنُوا مَعَنَا مَاءَ آتَيْنَاهُمْ﴾ ته‌مان (قوربه‌شش) نه‌گه‌پششبوونه ده‌یه‌کی نه‌وه‌ی به‌وانمان دابوو ﴿فَكَذَّبُوا رَسُولِي﴾ نه‌مجا نه‌وان باوه‌ریان به‌پیتغه‌مبه‌رانی من نه‌هیتا ﴿فَكَفَّكَ كَانْ تَكْبِيرٌ﴾ جا چۆن بوو تۆله سه‌ندنی ئیمه (له‌وان) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَعْدِ﴾ بلی من ته‌نیا به‌یه‌ک شت نامۆژگارینان ده‌که‌م ﴿أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلَ خُفٍّ﴾ که‌دوو دوو، یه‌ک یه‌ک، له‌به‌ر خوا هه‌لسن (وگوێرایه‌لی فرمانه‌کانی بن) ﴿ثُمَّ تَتَمَنَّوْا مَا يَفُوقُ حُمُومَ النَّارِ﴾ پاشان بیر بکه‌نه‌وه هاوړیکه‌تان (پیتغه‌مبه‌ر ﷺ) شیت نییه ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُمْ﴾ نه‌وه (پیتغه‌مبه‌ر ﷺ) ته‌نیا ترسیتهره بز ئیوه ﴿يَنْ يَذَّاقُ عَذَابَ شَدِيدٍ﴾ له‌پشش هاتنی سزای سه‌ختی (قیامت) ﴿قُلْ مَا أَتَاكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ﴾ بلی هه‌ر کۆ و پاداشتیکم لێ داوا کردوون نه‌وه بۆ خوستان ﴿إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ﴾ پاداشتی من ته‌نها له‌سه‌ر خوایه ﴿وَرَوْعَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَشَهِيدٌ﴾ وه نه‌وه (خوا) به‌سه‌ر هه‌موو شتیکدا ئاگاداره ﴿قُلْ إِنْ رَّبِّي يَعْزُبُ عَنِّي﴾ بلی به‌راستی به‌روهردگارم به‌تونیدی هه‌ق ده‌دات به‌سه‌ر (به‌تالدا) ﴿عَمَّا أَتُوبُ﴾ (خوا) زاتایه به‌نه‌یتی و شاراوه‌کان ﴿﴾

﴿قُلْ جَاءَ الْحَقُّ﴾ (ئە‌ی موحەممەد ﷺ) بلی (تایینی) راست هات ﴿وَمَا يَدْرِي الْبَاطِلُ وَمَا يُعِيدُ﴾ و بە‌تان (نە‌ما) و دروست نایبته و دوباره ناگەریتە‌وه ﴿قُلْ إِنْ صَلَّيْتَ﴾ بلی ئە‌گەر من گومرایم ﴿فَإِنَّمَا أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِي﴾ ئە‌وه زیانە‌کە‌ی ئە‌نیا بۆ خۆمه ﴿وَإِنْ أَهْتَدَيْتُ﴾ وە ئە‌گەر ڕێنموونبم ﴿فِيمَا أُوحِيَ إِلَيَّ﴾ ئە‌وه بە‌هۆی ئە‌و (قورئانە) وە‌یه کە‌ بە‌روەرد گارم بۆی ناردووم ﴿إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ﴾ بە‌راستی خوا بێ‌سەر و نزیکه ﴿وَلَوْ تَرَكْتُ أَفْرَعًا﴾ (ئە‌ی موحەممەد ﷺ) ئە‌گەر دە‌بینی کاتی (بێ باوە‌پان) زۆر دە‌ترسن ﴿فَلَا فَرْقَ﴾ ئە‌مجا بە‌هیچ جوزی ڕزگار بوونیان نییه ﴿وَتُخَذُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ وە لە‌شونتیکی نزیک (دۆزه‌خه‌وه) دە‌برن بۆ ناوی ﴿وَقَالُوا أَمَّا بَعْدُ﴾ لە‌و کاتە‌دا دە‌لێن باوە‌پمان هێنا بە‌و (قورئانە) ﴿وَأَنَّا لَهُمُ الشَّاوِرُونَ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ چون (باوە‌پان) دە‌ست دە‌کە‌وی لە‌شونتیکی دووره‌وه ﴿وَمَذَكَّرُوا بِهٖ مِنْ قَبْلُ﴾ کە‌ بە‌راستی ئە‌وان لە‌دوینادا بێ باوە‌پ بوون بێی ﴿وَيَقْدِرُ الْغَيْبُ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ﴾ وە بە‌ ئە‌زانی قە‌سیان لە‌پە‌نه‌انیە‌کان دە‌کرد لە‌شونتیکی دووره‌وه (کە‌دونیایه‌). ﴿وَيَجِبُ يَتَهَمَرُ وَيَتَمَرَّ مَا يَشْتَهُونَ﴾ بە‌ر بە‌ست دە‌خ‌ریته‌ نێوان ئە‌وان و ئە‌وه‌ی ئاڕە‌زووی دە‌کە‌ن (کە‌س‌روا هێنان و تە‌وبە‌ کردنه‌) ﴿كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِنْ قَبْلُ﴾ هەر وە‌کو بە‌هاوشیوه‌ کانیان کرا لە‌پێش ئە‌ماندا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ﴾ بە‌راستی ئە‌وان لە‌گومانێکی دوو دڵ کە‌ردان ﴿

سوره‌ی ﴿قَاطِرٌ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە‌ناوی خ‌وای بە‌خ‌شنده‌ی میهرەبان

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ قَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هە‌موو ستایش بۆ خ‌وا به‌کە‌به‌دی هێنە‌ری ئاسمانە‌کان و زه‌ویه‌ ﴿جَاعِلِ الْمَلَكِ كَرُسَلًا﴾ فریشتە‌کانی کردووه‌ بە‌نێراوانێک ﴿أَوَّلُ الْخَيْلِ مَقْنًى وَتِلْكَ وَرَاحٌ﴾ خ‌اوه‌نی (چە‌ند جورە) بالن : دووان و سێبان و چ‌وار ﴿يَرْبُدُنِي الْخَالِقُ مَا يَشَاءُ﴾ (خ‌وا) هەر چی‌ بێ‌ه‌وی لە‌دروست کردندا زیادی ده‌کات ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَدِيرٌ﴾ بە‌راستی خوا بە‌سەر هە‌موو شتێکدا بە‌توانایه ﴿مَا يَفْجَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ﴾ خوا هەر بە‌حمەت و چاکه‌یه‌ک بۆ خە‌لک بە‌رە‌ لا بکات و بیکاته‌وه ﴿فَلَا تَمْسِكْ لَهَا﴾ نێ‌ر شتێک نیه‌ ڕینگری لێ بکات و بێ‌گ‌ریته‌وه ﴿وَمَا يَمْسِكُ﴾ وە‌خوا هەر بە‌هره‌یه‌ک بگ‌ریته‌وه ﴿فَلَا تُرْمِلْ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ﴾ نێ‌ر لە‌پاش گ‌رتنه‌وه‌ی خوا بە‌رە‌ لا کەر و نێ‌ره‌ی بۆ نییه‌ ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وە‌ خوا زالی بالاده‌ستی کار دروسته‌ ﴿يَتَنَبَّأُ النَّاسُ﴾ ئە‌ی خە‌لکێ‌نه‌ ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ﴾ بێ‌رکە‌وه‌ لە‌به‌هره‌ی خوا به‌سەرئانە‌وه‌ ﴿هَلْ مِنْ خَلْقٍ عِندَ اللَّهِ﴾ نایا بیتجگه‌ لە‌خوا دروست کە‌ریکی تر ه‌به‌ ﴿يَرْزُقُكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ کە‌ ڕزقێ‌تان بە‌دات لە‌ئاسمان و زه‌ویدا ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هێچ بە‌رستراوێکی راست نییه‌ بیتجگه‌ لە‌خوا ﴿فَأَنَّا نَوْفِکُونَ﴾ دە‌ی چون و ا‌روو وەرده‌ گ‌یرن (لە‌یه‌ ک‌خوا به‌رستی) ﴿

﴿وَإِنْ يَكْفُرْكَ﴾ نه‌گهر باوه‌پریان بی نه‌هینایت (دلگران مه‌به) ﴿فَقَدْ كَذَبْتَ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِكَ﴾ چونکه به‌پراستی
 پیغه‌مبه‌رانی پیش توش باوه‌پریان بی نه‌هینا ﴿وَالَّذِي أَلَّا اللَّهُ تُرْجَعُ الْأُمُورُ﴾ همه‌وو کار و باره‌کان ته‌نھا بۆ لای
 خوا ده‌گهر یتسه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ﴾ ته‌ی خه‌لکبه بیگومان به‌لینی خوا راسته ﴿فَلَا تَعْزَلْكُمْ
 الْخَبْرَةُ الدُّنْيَا﴾ ده‌ی که‌واته با زیانی دنیا فریوتان نه‌دات ﴿وَلَا تَعْزَلْكُمْ بِاللَّهِ الْعَزُورُ﴾ وه‌باشه‌یتان به‌(به‌زه‌یی
 و لیسورده‌ی) خوا فریوتان نه‌دات ﴿إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ﴾ به‌پراستی شه‌یتان دوزمنی یتسه‌وه ﴿فَاتَّخِذُوا
 عَدُوَّ﴾ ده‌ی که‌واته یتسه‌وش به‌دوزمنی خوتانی دابنیش ﴿إِنَّمَا اتَّخَذُوا جَنًّا﴾ بیگومان ته‌و (شه‌یتان) تاقم
 و کومه‌له‌که‌ی بانگ ده‌کات ﴿لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ بۆ ته‌وه‌ی بیه‌نه‌هاوه‌لانی ناگری هه‌لگیر ساوی
 (دوزخ) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِاللَّهِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ نه‌واته‌ی بی باوه‌پریون سزای به‌تینان بۆ هه‌یه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وه‌ته‌واته‌ی باوه‌پریان هیناوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کرده‌وه ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لیبوردن
 و پاداشتی گه‌وره‌بان بۆ هه‌یه ﴿أَفَمَن رَّبَّنَا لَمْ يَشَأْ عَذَابُهُ﴾ ده‌ی نایا که‌سی که‌کرده‌وه‌ی خرابی خوی
 بۆ جوان کراوه ﴿فَرَأَاهُ حَسْبًا﴾ و به‌چاک و جوانی ده‌بینی ﴿وَهُكَاهُ سَبْكُهُ﴾ هه‌سبکه‌پنوره‌ی چاکه‌و خرابه‌ی ثابین
 بیت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ يُجِزِلُ مَنْ يَشَاءُ﴾ وه‌به‌پراستی خوا هه‌ر که‌سیکی بوی گومرای ده‌کات ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾
 وه‌هه‌ر که‌سیکی بوی رینمونی ده‌کات ﴿فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍ﴾ ده‌ی که‌واته به‌خه‌فت خواردن
 له‌به‌ر (ثیمان نه‌هینانی) ته‌وان خوت مه‌فه‌وتیه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعَوَتُ﴾ به‌پراستی خوا به‌وه‌ی که‌له‌وان
 ده‌یکه‌ن ناگاداره ﴿وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيحَ﴾ خوا زاتیکه (با، هه‌وا) کانی ناردوه‌وه ﴿فَتُبْرِرُ سَعَابًا﴾ بۆ
 ته‌وه‌ی هه‌وره‌کان بگه‌ریننی (بلاویان بکه‌نه‌وه) ﴿فَسُقْنَاهُ إِلَى بَلَاحٍ مُّتَيَّنٍ﴾ نه‌مجا ته‌و (هه‌ورانه) ده‌نیزین
 بۆ سه‌ر و لاتیکی مردور ﴿فَلَاخِيَّتَاهُمَا الْأَرْضُ بِدَرْمَتَيْنِ﴾ جا (بارانی لی ده‌باری و) زه‌وی پیتی زیندور
 ده‌که‌پنه‌وه له‌پاش و وشک بوون و مردنی ﴿كَذَلِكَ النُّجُورُ﴾ زیندور کرده‌وه‌ی (مردو و انیش له‌قیامته‌دا)
 هه‌ر به‌و شینوه‌یه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْغَزَا﴾ هه‌ر که‌سی گه‌وره‌یی و سه‌ره‌ره‌زی ده‌وی (له‌خوای بوی)
 ﴿فَلِلَّهِ الْغَنَاءُ جَمِيعًا﴾ چونکه به‌پراستی هه‌موو گه‌وره‌یی و ده‌سه‌لات هه‌ر بۆ خوایه ﴿إِلَيْهِ يُصْعَدُ الْكَبِيرُ الْمُظْهِرُ﴾
 ووته‌ی پاک و چاک ته‌نھا بۆ لای ته‌و (خوا) سه‌ره‌ده‌که‌وی ﴿وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ بَرَقَعُهُ﴾ وه‌(ووته‌ی پاکو)
 کرده‌وه‌ی چاک به‌رز ده‌کانه‌وه (بۆ لای خوی) ﴿وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الشَّيَاطِينَ﴾ وه‌ته‌واته‌ی که‌پیلانه‌خرابه‌کان
 ده‌گیرن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ سزابه‌کی توندو به‌تینان بۆ هه‌یه ﴿وَمَكَرُوا إِلَيْكَ هُتُورٌ﴾ و فیل و پیلانی ته‌وانه
 له‌ناو ده‌چی ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ﴾ خوا (باوکی) یتسه‌وه له‌خاک دروست کرده‌وه ﴿ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ﴾
 له‌پاشان (ته‌وه‌کانی دروست کرد) له‌نوتفه‌یه‌ک ﴿ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا﴾ نه‌مجا (خوا) کرده‌ونی به‌چهند
 جیوت (نیر و می) ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ﴾ وه‌هیچ مینه‌یه‌ک (نافره‌تیک) دوو گیان نابین و
 سکه‌که‌ی دانانی (نابینت) مه‌گهر به‌ناگاداری خوا نه‌بینت ﴿وَمَا يَعْلَمُ مِنْ مُّعْتَمِرٍ﴾ وه‌هیچ ته‌مه‌ن درنژ کراوی
 ته‌مه‌نی درنژ ناگری ﴿وَلَا يُفْقِصُ مِنْ عُمَرِهِ إِلَّا فَيُكَتِّبُ﴾ وه‌له‌ته‌مه‌نی که‌م ناگری مه‌گهر له‌کتبیتک (لوح
 المحفوظ) دانوسراوه ﴿إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ﴾ به‌پراستی ته‌م کاره بۆ خوا ناسانه ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ﴾ نه و دوو (جوزره) ده‌ریا وهك يهك نین ﴿هَذَا عَذَبٌ مُّزَاتٌ﴾ نه‌مه‌یان سازگار و شیرینه ﴿سَالِحٌ شَرَّابُهُ﴾ و خوارنده‌وه‌ی ناسانه و خوشه ﴿وَهَذَا بَطْلٌ لِّجَاحٍ﴾ نه‌وی تریان سویر و تال و تفته ﴿وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيفًا﴾ و له‌مه‌ردووکیان گۆشتی نه‌رو نازه ده‌خون ﴿وَلَسْتَ تَخْفَىٰ مِنْ حَيْثُ تَلْبَسُونَ﴾ و خشلی (مرواری و سه‌ده‌ف و دور له‌ده‌ریا) ده‌ر نه‌هیتن و ده‌پوشن، و خوتانی بی ده‌پازینه‌وه ﴿وَتَرَى الْفُلَ فِي مَوْجٍ﴾ و که‌شتی یه‌کان ده‌بینی ناوه که له‌ت ده‌که‌ن (کاتی به‌ناویدا ده‌رون) ﴿لَيَسْتَفْزَيْنَ فُضْلَهُ﴾ بۆ نه‌وه‌ی هه‌ندی بزی و روزی خوا په‌یدا بکه‌ن ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ﴾ وه تا ستایشی خوا بکه‌ن (له‌سه‌ر به‌هره‌کانی) ﴿يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ﴾ (خوا) شه‌و ده‌کات به‌ناو روزدا ﴿وَيُولِجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ﴾ و روز ده‌کات به‌ناو شه‌ودا ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ وه خورو مانگی رام هیتاوه ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَدَّدٍ﴾ هه‌ریه که‌یان (له‌خولگی خوریدا) تائه‌و ماوه‌یه‌ی بۆ دیاری کراوه ده‌گه‌ریت و ده‌سوپته‌وه ﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾ نه‌وه‌یه‌ی خوی په‌روهره‌دگاری ئیوه ﴿لَهُ الشُّمُوكُ﴾ بادشایه‌تی ته‌نها بۆ نه‌وه ﴿وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ و نه‌وانه‌ی ئیوه هاواریان لی ده‌که‌ن ببنجگه له‌خوا ﴿مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ﴾ خاوه‌نی تو بکله سپنکه‌ی ناوکی خورمایش نین ﴿إِنْ تَدْعُوهُمْ﴾ (به‌که‌ن) نه‌گه‌ر نزاو هاواریان لی بکه‌ن ﴿لَا يَسْمَعُونَ دَعْوَهُمْ﴾ هاواره که‌تان نابینن ﴿وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَهُمْ﴾ و نه‌گه‌ر بیشی بیسن وه لامتان ناده‌نه‌وه ﴿وَنُورَ الْقَبْرِ يَبْتَغُونَ فِيهِمْ كُمْ﴾ و له‌روزی قیامه‌تیشدا بی باوه‌ر ده‌بن به‌هاوبه‌ش دانانه که‌تان (وبه‌دروتان ده‌خه‌نه‌وه) ﴿وَلَا يَنبَغُكَ مِنْ حَيْثُ﴾ وه دلنابه که‌س وهك (خوای) ناگادار ناگادارت ناکات (له‌سه‌ر نه‌نجامتان) ﴿يَتَأْتِيَ النَّاسُ أَشْتَرُ الْفُقَرَاءِ إِلَى اللَّهِ﴾ نه‌ی خه‌لکینه هه‌ر ئیوه هه‌زاری لای خوان ﴿وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِّي الْخَصِيدُ﴾ وه ته‌نیا خوابه بی نیازی ستایش کراو ﴿إِنْ يَشَاءُ يَهْدِكُمْ﴾ نه‌گه‌ر (خوا) بیه‌وی له‌ناوتان ده‌بات ﴿وَيَأْتِي بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾ وه خه‌لکینکی تری تازه ده‌هیتیت ﴿وَمَا ذَاكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾ وه نه‌مه‌ش بۆ خوا کارینکی گران نییه ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾ هیچ گوناها باریک گوناها‌ی که‌سینکی تر هه‌لناگریست ﴿وَلَنْ تَدْعُ مُمْتِلَةً إِلَىٰ حِمْلِهَا﴾ وه نه‌گه‌ر بارگرانی (گوناها‌ی) بانگی که‌سی تر بکات بۆ هه‌لگرتنی (باره گوناها که‌ی) ﴿لَا يَحْتَمِلُ مِنْهُ شَيْءٌ﴾ هیچ له‌و (باره گوناها) هه‌لناگری ﴿وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ﴾ هه‌ر چه‌نده (داوالی کراوه که) خزمیشی بیت ﴿إِنَّمَا تُذَرُّ الْأَزِيمُ﴾ به‌راستی تو (نه‌ی موحه‌مه‌د) ته‌نها نه‌وانه ببندار ده‌که‌یته‌وه ﴿يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ که‌به‌په‌نه‌هانی له‌په‌روهره‌دگاریان ده‌ترسن ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و نویژه‌کانیان به‌ریکی به‌جی ده‌هیتن ﴿وَمَنْ تَزَكَّ فَإِنَّا تَزَكَّيْنَا لِنُقَرِّبَهُ﴾ وه هه‌ر که‌س خۆی پاک راگری (له‌تاوان) نه‌وه به‌راستی (سوودی) خۆ پاک راگرته‌که‌ی هه‌ر بۆ خۆیه‌تی ﴿وَأَلَّفَ اللَّهُ التَّصْوِيرَ﴾ و گه‌رانه‌وه‌ش ته‌نها بۆ لای خوابه ﴿

﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ﴾ نه‌کو‌ترو بینا به‌کسانن ﴿وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ﴾ و نه‌نار و یکه‌ستان و پرووناکی (وه‌ک به‌کن) ﴿وَلَا الظُّلُّ وَلَا النُّورُ﴾ و نه‌سییه‌رو خوره‌تاو (وه‌ک به‌کن) ﴿وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ﴾ نه‌زیندوووان و مردوووان به‌رانبه‌رن ﴿إِنَّ اللَّهَ يَسْمِعُ مَن يَشَاءُ﴾ به‌راستی خوا (بانگی خوی) ده‌بیستی‌تی به‌هر که‌س که‌بییه‌ویت ﴿وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ﴾ به‌لام تو ناتوانی (ته‌ی موحده‌مهد ﷻ) به‌یامه‌که‌ت) بیستی‌تی به‌وانه‌ی له‌غوره‌کاندان (مردوون) ﴿إِنَّ أَنتَ الْآخِرُ﴾ تو‌ته‌نها ترسیته‌ری ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ ینگومان نیمه‌تومان به‌(نایی) راسته‌وه نارده‌وه مرده‌ده‌ر و ترسیته‌ری بیت ﴿وَإِن مِّنْ أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ﴾ هدر گهل و ئوممه‌تیک (پینگه‌مبه‌رنکی) ترسیته‌ری تیندا هاتووه ﴿وَإِن يُكَذِّبُوكَ﴾ وه‌نه‌گهر باوه‌رت پی نه‌هیشن ﴿فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ ته‌وه ینگومان له‌پیش ته‌وانیشه‌وه که‌ساتیک باوه‌ریان ته‌هیتا (به‌پینگه‌مبه‌ره‌کانیان) ﴿جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالنَّبِيِّنَ﴾ پینگه‌مبه‌ره‌کانیان هائنه‌لا بیان به‌موعجیزه‌کان ﴿وَالرُّسُلُ وَبِالْكِتَابِ الْأُمْنِينِ﴾ و به‌راوو کتنبه‌ پروون که‌ره‌وه‌کانه‌وه ﴿ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ پاشان ته‌وانه‌بیان بی باوه‌ر بوون قارم لی گرنن ﴿فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ﴾ جا چون بوو توله‌سه‌ندن‌ی نیمه‌(له‌وان) ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نایا نه‌ندی ﴿أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ﴾ که‌به‌راستی خوا له‌ناسمانه‌وه بارانی یاراندوووه، ته‌مجا به‌و بارانه‌ هه‌موو جوړه‌میوه‌به‌کمان رواند ﴿مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا﴾ که‌شینه‌و و ره‌نگه‌کانیان جیواوازه ﴿وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بَحْرٌ وَجُدَدٌ حُمْرٌ وَمُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا﴾ که‌ره‌نگیان سه‌ی و سوره‌(سه‌ی و سوره‌کانیش) جیواوازن ﴿وَعَزَّازِيبٌ شَدِيدٌ﴾ و هه‌شپانه‌ره‌شپکی توخه ﴿وَمِنَ النَّارِ وَالْذُّوَابِ وَالْآتَعِيرِ﴾ وه‌له‌ئاده‌می و زینده‌وه‌رو نازله‌ن و مالایشدا ﴿مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ وَكَذَٰلِكَ﴾ ره‌نگی جوړاو جوړ هه‌یه‌به‌وینه‌ی جیواوازی میوه‌هات ﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ﴾ به‌راستی له‌ناو به‌نده‌کانی خود، ته‌نها زانایان (وه‌ک پیوست) له‌خوا ده‌ترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ ینگومان خوا زالی بالاده‌ستی لیبوره‌یه. ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَقُولُونَ كَسَبَ اللَّهُ﴾ به‌راستی ته‌وانه‌ی که‌کتنبی خوا ده‌خویننه‌وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ و به‌چاکی نو‌نرسان به‌جی هیتاوه ﴿وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً﴾ وه‌له‌وه‌ی که‌پیمان داون به‌نه‌ینی و ناشکرا ده‌به‌خشن ﴿يَرْجُونَ جَزَاءَ كَن تَبُورٍ﴾ چاوه‌روانی بازار گانیبه‌کن ههر گیز زهره‌ر ناکات ﴿لَوْ فِئْتُمْ أَجُورَهُمْ﴾ بۆ ته‌وه‌ی (خوا) به‌تیر و ته‌واوی پاداشیان بداته‌وه ﴿وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ﴾ وه‌له‌فه‌زل و به‌هره‌ی خوی زیاتریشیان پی بدات ﴿إِنَّهُمْ غَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به‌راستی خوا لیبوره‌ی سوپاس و هر گره

﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ وه نه‌وه‌ی له‌فورئاندا نیگامان کردوه بۆ ئۆ ﴿هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ هه‌ر نه‌وه‌ی راسته‌و پشتیوانی کتییبه‌کانی پێش خۆیه‌تی ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ دَوْرَ الْخَيْرِ يَصِيرُ﴾ بینگومان خوا به‌بهنده‌کانی ناگادارو بینابه ﴿قُلْ أَوْفُوا بِالْعَهْدِ﴾ له‌باشان ئهم فورئانه‌مان به‌خشی به‌که‌سانیک ﴿أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا﴾ که له‌ناو به‌نده‌کانماندا هه‌لمان بژاردن ﴿فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّلْغَنِيِّمْ﴾ ئه‌مجا هه‌ندیکیان سه‌مکارن له‌خودی خویان ﴿وَمِنْهُمْ مُّقْتَصِدٌ﴾ وه‌ه‌ندیکیان مام ناوه‌ندین ﴿وَمِنْهُمْ سَائِقٌ بِالْخِطْبِ بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ وه‌ه‌ندیکی تریان به‌فه‌رمانی خواپێشکه‌و توون به‌هزی چاکه‌کانیانده‌وه ﴿ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾ ئهم (فورئان پێدانه) له‌خۆیدا به‌هره‌یه‌کی گه‌وره‌یه ﴿جَعَلْتَ عَذْرَ بْنَدْلُونَهَا﴾ ئه‌وانه ده‌چنه‌ناو به‌هه‌شتانیک که جینگای مانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی به ﴿يُحْكَمُونَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَزُلُفًا﴾ له‌ویدا به‌بازنی ئالتونی و مرواری ده‌پازینه‌وه ﴿وَلِبَاسُهَا مِنْهَا خَيْرٌ﴾ وه‌شاکیشیان تیدا ناو‌ریشه ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي﴾ وه‌نه‌وان ده‌لێن: هه‌موو سوپاس بۆ ئه‌و خوابه ﴿أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ﴾ که‌خه‌فه‌تی لا‌بردین و نه‌یه‌شت ﴿إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ شَكُورٌ﴾ به‌راستی به‌روهردگارمان لێبوردی شایسته‌ی سوپاسه ﴿الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَأْوِ مِنْ فَضْلِهِ﴾ ئه‌و (خوابه) که به‌چاکه‌و به‌هره‌ی خۆی نیسته‌جێ کردین له‌مالی هه‌میشه‌یی (به‌هه‌شت دا) ﴿لَا تَمْسَسُ فِيهَا غَمٌّ﴾ له‌ویدا نه‌هیچ ماندوو یوونیکمان تووش ده‌بی ﴿وَلَا تَمْسَسُ فِيهَا غُوبٌ﴾ وه‌هیچ نه‌رك و زه‌حمه‌تیکمان دووچار ده‌بی ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ﴾ ناگری دۆزه‌خ بۆ ئه‌وانه‌یه‌ی باوه‌ر بون ﴿لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا﴾ بریاری مردن نادری به‌سه‌ردایاندا تا بمرن ﴿وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِنَا﴾ هه‌روه‌ها هه‌ندی له‌سزای (دۆزه‌خ) یان لی سووک ناگری ﴿كَذَلِكَ نُجْزِي كُلَّ الْأُمَمِ﴾ ئا به‌و جو‌ره‌ تۆله‌نه‌سه‌نین له‌هه‌موو بی باوه‌ریك ﴿وَهُمْ يَقْضِرُونَ فِيهَا﴾ وه‌نه‌وانه له‌دۆزه‌خدا هاوار ده‌کهن ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذَا﴾ (ده‌لێن) ئه‌ی به‌روهردگارمان (له‌دۆزه‌خ) ده‌رمان به‌یه‌نه‌ تا کرده‌وه‌ی چاک بکه‌ین ﴿غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ﴾ جیاواز له‌وه‌ی ده‌مان کرد (له‌دو‌نیادا) ﴿أَنْتَ تَعْلَمُ غُوبُهَا﴾ (وه‌لام ده‌درینه‌وه) ئایا ته‌مه‌نمان درێژ نه‌کردن ﴿مَا يَنْدَكُرُ فِيهِ مِنْ ذِكْرٍ﴾ نه‌وه‌نده‌ی ئه‌وه‌ی ده‌یه‌وی بیر بکاته‌وه‌ تیايدا بیر بکاته‌وه ﴿وَمَا كُنَّا نَدَّبُهُمْ﴾ وه‌ ترسیته‌رتان بۆ نه‌هات ﴿فَذُوقُوا الْعَذَابَ لِمِمْتٍ مِنْ نَصِيرٍ﴾ ده‌ی (ئه‌و سزا) به‌چه‌ژن چونکه‌هیچ یاریده‌ده‌ریك بۆ (بی باوه‌ره) سه‌مکاره‌کان نییه ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌راستی خوا به‌نه‌تی ئاسمانه‌کان و زه‌وی زانایه ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ بینگومان خوا به‌نه‌تی دلان ناگاداره ﴿

﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ فِي الْأَرْضِ﴾ هەر نه‌و زاته نه‌وه‌ی کرده جیتشین (ی پیتشوان) له‌زه‌ویدا ﴿فَنَ كَرَفَعْنَاهُ لَكَوْبَرٍ﴾ نه‌وسا هەر که‌س بی باوه‌ری بی نه‌وه (تو له‌ی) بی باوه‌ری به‌ی هەر بو خویه‌نی ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا عَذَابًا﴾ و بی باوه‌ری کافران هیچیان بو زیاد ناکات لای په‌روه‌رد گاریان ﴿إِلَّا مَقْتًا﴾ جگه له‌خه‌شم و رقی زور ﴿وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا﴾ وه بی باوه‌ری کافران هیچیان بو زیاد ناکات بئجگه له‌زه‌ره‌رمه‌ندی ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (ده‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلسی هه‌والم به‌ده‌نی ﴿شُرَكَاءُ كُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌و هاو به‌شانه‌ی له‌جیانی خوا ده‌تانه‌پرستن (هاوارتان لی ده‌کردن) ﴿أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ نیشانم به‌ده‌ن له‌زه‌ویدا چیان دروست کر دووه؟ ﴿أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ﴾ یان له‌به‌دی هیتانی ئاسمانه‌کاندا به‌شداری (خوا) یان کر دووه؟ ﴿أَمْ أَنَاءَ بَنَاتِهِ﴾ یا کتیبیکمان بی داوون ﴿فَقُلْ عَنِّي يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ﴾ جا به‌لگه‌یان له‌و کتیه‌دا هدی (که‌به‌کان هاو به‌شی خوان) ﴿بَلْ إِنْ بَعَدَ الظُّلُمُوتُ بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو سته‌مکاران هیچ به‌لینیک به‌یه‌کری ناده‌ن جگه له‌فریودان و (هه‌له‌خه‌له‌ناندن) نه‌بیست ﴿إِنَّ اللَّهَ بِسْمِكِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌پراستی خوا ئاسمانه‌کان و زه‌وی راگیر ده‌کات ﴿أَنْ تَرَوْا﴾ بو نه‌وه‌ی له‌پیره‌وی خزیان لانه‌ده‌ن ﴿وَلَيْنَ ذَالِكَا﴾ به‌پراستی ته‌گه‌ر له‌پیره‌وی (خزیان) لا به‌ده‌ن ﴿إِنْ أَنَسْكَهَمَا مِنْ تَحْتِ مِثْرَةٍ﴾ کن هه‌یه‌جگه خوا رایان بگریت ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا غَنُورًا﴾ بئگومان نه‌و (خوا) له‌سه‌ر خو و لیورده‌یه ﴿وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ تَاجِدَتِ الْبَكْرَةِ﴾ (بت په‌رستان) به‌سوئندی هه‌ره‌گه‌وره‌یان سوئندیان ده‌خوارد به‌خوا ﴿لَئِنْ جَاءَ نَذِيرٌ﴾ (ده‌بان ووت) ته‌گه‌ر پئغه‌مبه‌ریکی تر سینه‌ریان بو بیست ﴿لَئِنْ كُنَّا أَهْدَىٰ مِنْ الْإِنْدَىٰ الْأُمَمِ﴾ به‌پراستی نه‌وان له‌هه‌ر یه‌ك له‌نومه‌نانی تر پئتموون تر ده‌بن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ نَذِيرٌ﴾ نه‌مجا کاتی پئغه‌مبه‌ری تر سینه‌ریان بو هات ﴿فَمَا زَادَهُمْ إِلَّا تُغُورًا﴾ زیاتر دوور که‌وته‌وه‌ (له‌رنگه‌ی راست) ﴿أَسْبَغَ فِي الْأَرْضِ﴾ له‌به‌ر خو به‌زل زانی له‌زه‌ویدا ﴿وَمَكَرَ النَّاسُ﴾ و فیل و بیلانی خراب کردن ﴿وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا أَجْرًا﴾ وه فیل و بیلانی خراب ته‌نیا زیان به‌خواوه‌نه‌که‌ی ده‌گه‌به‌نی ﴿فَقُلْ يَحْذَرُونَ إِلَّا إِلَهَكَ الْأَوَّلِينَ﴾ ده‌ی که‌واته نه‌وان جگه له‌چاره‌نووسی پیتشینان چاوه‌روانی شتیکی تر ده‌که‌ن؟ ﴿فَلَنْ يَحْذَرُنِيَ اللَّهُ بُكْرَةً﴾ چونکه باوی خوا هه‌ر گیز گورانی بو نیسه ﴿وَلَنْ يَحْذَرُنِيَ اللَّهُ بُكْرَةً﴾ و باوی خوا لادانی بو نیسه ﴿وَلَنْ يَحْذَرُنِيَ إِلَّا فِي الْأَرْضِ﴾ نایا نه‌وان به‌زه‌ویدا نه‌گه‌راون ﴿وَيَحْذَرُوا كَيْفَ كَانَ عَقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ تا سه‌یر بکه‌ن سه‌ر ته‌نجام گه‌لانی پیتش خزیان چون سووه ﴿وَكَانُوا أَشْدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ که نه‌وان له‌مان به‌هیز تر بوون ﴿وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیکی ناتوانی له‌ده‌ستی خوا ده‌رچی ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌له‌ناسمانه‌کان و نه‌له‌زه‌ویدا ﴿إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا﴾ به‌پراستی خوا زانا و به‌ده‌مه‌لات و به‌توانایه

﴿وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ﴾ وە ئەگەر خەلق ئار بىگىرى لەخەلگى (تۆلەيان لىن بىسەنى) ﴿بِمَا كَسَبُوا﴾
لەبەر ئەو (خەراپەنەى) کردوایانە ﴿مَّا نَزَّلَ عَلَى ظَهْرِهِمَا مِنْ ذَا بَقَرَةٍ﴾ هیچ گياندارىكى بەسەر زەویدەو
ئەدە ھېشت ﴿وَلَا يَكُنْ يُؤْخِرُهُمُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ بەلام (خەو) مۆلەنى ئەوان دەدات تاماوەى ديارى
کىراو ﴿فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ﴾ ئەمجا کانى ماوە کەيان (کۆتایى) ھات (دەیان مەرتىنى) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ﴾
بىسادو ھەبىر ﴿جَا بىنگومان خەو بە ئەندە کانى ناگادارو بىنايە﴾

سورہ النبی ﴿۱﴾

(بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) به ناوی خدای به‌خشنده‌ی مهربان

﴿يَسْ﴾ به (یا، سین) ده خویشترته وه خوا زانانسه به مانا که ی بۆ زانیاری زیاتر سه پیری سه ره تای
سوره تی (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنَ الْكَبِيرَ﴾ سویند به قورنانی پر له دانایی ﴿إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ﴾
به راستی تو (تهی موحده مد) له پیغه مبه رانی خوای ﴿عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ له سه ره ریبازی
راستی ﴿نَزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ﴾ (قورنات) دابه زینراوه له لایهن خوای زالی بالادهستی میهره بانه وه.
﴿لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَلْذَنُوا لَا يَفْقَهُوا﴾ بۆ نه وهی گه لی پتر سیتی (له سزا) که باوو با پیرانیان نه تر سیر ابوون
﴿فَلْيَعْرِضْهُمْ﴾ بۆیه نه وان بئی ناگا بوون ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ عَلَى الْآخِرَةِ﴾ سویند به خوا به راستی
به پستی خوا چه سپاو هاته دی له سه ره زۆر به بیان ﴿لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ چونکه نه وان باوه ره ناهیتن ﴿وَإِنَّا جَعَلْنَا فِي الْأَنفُسِ﴾
﴿إِنَّا جَعَلْنَا فِي الْأَنفُسِ﴾ (وهك کهسانی وان که) ته و قمان کرد بیته گهر دنیان ﴿فَوَيْلٌ لِلْآذْقَانِ﴾
جا نه وه (ته و قانه) تا چه نا که بیان هاتین (گهر دنیانی به ته و او ی گر تیبته وه) ﴿فَلْيَعْرِضْهُمْ﴾ ته مجا سه ریان
به ره ز کرایته وه (نه توانن بۆ خوارو نه م لا و لا بیجولیتن) ﴿وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا﴾
وه به ره به سستمان له به ره ده م و پشتیانته وه داناو ﴿فَلْيَعْرِضْهُمْ﴾ به ره ده شمان داوه به سه ره
چاویان دا بۆیه نه وان (راستی) ناپینن ﴿وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَا تُنذِرُهُمْ﴾ وه بۆ نه وان به کسانه
چ بیان تر سیتیت یان نه یان تر سیتیت ﴿لَا يُؤْمِنُونَ﴾ باوه ره ناهیتن ﴿إِنَّمَا تُنذِرُ مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ﴾
تۆ نه نه ها که سینک ده تر سیتی که شوین قورنات ده که ویت ﴿وَحِجَّتِي الرَّحْمَنِ إِلَيْنِ﴾ له په نه نایشدا له
خوای میهره بیان ده تر سن ﴿فَيُفْضِرُهُمْ بِمَقَرِّهِمْ وَأَجْرِهِمْ﴾ به هوی (ته و شوین که و تن و تر سانه وه)
مژده ی به ره ی به لیخو شبوونی (گونا نه کانی) و پاداشنی چاکی (به هه شت) ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْحَقُّ الْمُبِينُ﴾
به راستی هه ره تبمه مر دووان زیندوو ده که ی نه وه ﴿وَنَكُتُ مَا فَعَلُوا وَأَنزَلْنَاهُمْ﴾ و هه ره چی پینستر
کردویانه و شوینه واری پاش خورشیان ده نو سین ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ﴾ وه هه مور
شینکمان له به راوینکی روون و نا شکر ادا زمار دووه و نوو سیپوه که (لوح المحفوظ) ه

﴿وَأَخْبِرْنَاهُمْ مَثَلًا أَصْحَابَ الْقَرْيَةِ﴾ (شهی موحد مسمد ﷺ) نمودن بیان بنو بیت‌ره‌وه به‌خه‌لکی شاری
 (انطاکیه) ﴿إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ﴾ کاتی که پیغمبران بیان بنو هات ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا﴾
 کاتی دوو (پیغمبر) مان نارد بنو ناویان باوهر بیان پینه‌کردن ﴿فَعَزَّزْنَاهُمْ بِثُلَّةٍ﴾ نه‌مجا به (ناردنی
 پیغمبری) سییه‌م به‌هیزمان کردن (و پشتمان گرتن) ﴿فَقَالُوا إِنَّا إِلَهُكُمُ الْمُرْسَلُونَ﴾ جا (هموویان)
 ووتیان بنگومان نیمه‌نیر دراوین بنو سدر نبوه ﴿قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا﴾ (خه‌لکه‌که) ووتیان نبوه
 هدر ناده‌میه‌کی وه‌ک نیمه‌ن ﴿وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ شَيْءٍ﴾ و خوای میهره‌بان هیچ شتبیکی (له‌نیگا) نه‌ناردوته
 خواره‌وه ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا كَذِبُونَ﴾ نبوه نه‌نهما دروزن و درقه‌که‌ن ﴿قَالُوا إِنَّمَا أَنْتُمُ الْمُرْسَلُونَ﴾
 (پیغمبره‌کان) ووتیان به‌روهر دگارمان ده‌زانی به‌راستی نیمه (به‌پیغمبری) نیر دراوین بنو سدر
 نبوه ﴿وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ و نیمه نه‌نهما گه‌یاندنی (نابنه‌که) مان له‌سدره به‌روونی ﴿قَالُوا إِنَّا فَتْنَنَا بِلَاكُمُ﴾
 (خه‌لکه‌که) ووتیان بنگومان نیمه به‌هزی نبوه‌وه دووچاری شوومی و به‌دبختی
 یووین ﴿لَئِنْ لَمْ تَنْتَهُوا لَنَرْجُمَنَّكُمْ﴾ سویند به‌خواته گمر واز نه‌هینن (له‌و کاره‌تان) به‌رد بارانتان ده‌که‌ین
 ﴿وَلَنَسْتَأْذِنَنَّ أَهْلَهُمُ﴾ و به‌راستی له‌لایه‌ن نیمه‌وه دووچاری سزابه‌کی پر نیش و نازار دهن ﴿قَالُوا طَعْنُكُمْ مَعْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ عَنْ دِينِكُمْ﴾ (پیغمبره‌کان) ووتیان شوومی نبوه به‌خوتانه‌وه‌یه‌ه چونکه نبوه
 نه‌گمر ناموزگاری بکرین (هه‌ست به‌شوومی ده‌که‌ن) ﴿بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّشْرِقُونَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به‌لکو نبوه
 گه‌لکی له‌سنوور ده‌رچوون ﴿وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ نَجْلٌ يَنْسَى﴾ وه‌له‌و به‌ری شاره‌که‌وه پیاوینک
 به‌به‌له‌هات ﴿قَالَ يَوْمَئِذٍ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ﴾ ووتی نه‌ی گه‌له‌که‌م شوین نه‌م پیغمبرانه‌که‌هون ﴿اتَّبِعُوا مَنْ لَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُفْسِدُوا أَمْوَالَكُمْ﴾ شوین که‌سانی بکه‌هون داوای هیچ کری وپاداشنیکتان لی‌ناکه‌ن ﴿وَهُمْ
 مُّتَّبِعُونَ﴾ که‌خوشتان رینموونی کراون ﴿وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدَ الَّذِي فَطَرَنِي﴾ وه‌من بزچی زاتی نه‌به‌رستم
 که‌منی به‌دی هیتاوه ﴿وَالَّذِي يُرْجَعُونَ﴾ وه‌هدر بنو لای نه‌وه ده‌گه‌رینه‌وه ﴿أَفَتُؤْتُونَ دُونَهُ الْهَيْهَةَ﴾ تایا
 بینجگه‌له‌و (خوا) به‌رستر اوینک بنو خوم بریار بده‌م ﴿إِنْ يُرِيدِ الرَّحْمَنُ يَصْرِفْ﴾ نه‌گمر خوای میهره‌بان
 زبانی بنو من سوی ﴿لَأَتَّعِيَنَّ عَنِّي شِفَعَتُهُمْ شَيْئًا﴾ تکای نه‌وان هیچ سوودنک به‌من ناگه‌یه‌نی ﴿وَلَا
 يُقْدُونَ﴾ و (له‌سزای خوا) بزگارمان ناکه‌ن ﴿إِنِّي إِذْ أَتَيْتُ صَلَاتِي مُبِينٌ﴾ بنگومان من (نه‌گمر هاوبه‌ش
 دابنیم) نه‌و کاته‌له‌گو مرایه‌کی زور ناشکرادام ﴿إِنِّي أَمْسْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمَعُونَ﴾ به‌راستی من باوهرم
 هیتا به‌به‌روهر دگارتان و ده‌نبوه‌ش گوینان لبی ﴿قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ﴾ (نه‌م پیاوه‌بان شه‌هید کرد) پنی
 ووتر: برزوره به‌هه‌شته‌وه ﴿قَالَ بَلَّغْتُ قَوْمِي يَحْمِلُونَ﴾ (نه‌و پیاوه‌ش) ووتی خوژگه‌گه‌له‌که‌م بیانزانیابه
 ﴿يَمَّا غَفَرَ لِي رَبِّي﴾ به‌نه‌وه‌ی که‌به‌روهر دگارمان لبیم خوشبووه ﴿وَجَعَلَنِي مِنَ الْمَكْرُمِينَ﴾ وه‌بردمیه
 بریزی ریز گیراوانه‌وه ﴿

﴿وَمَا أَرْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ﴾ و ه ل ه د و ای ت ه و ن ه م ا ن ن ا ر د ه خ و ا ر ه و ه ب و س ه ر گ د ل ه ک ه ی ﴿مِنْ خُنُوزٍ
 السَّمَاءِ﴾ ه ی چ ل ه ش ک ر ت ک ل ه ت ا س م ا ن ه و ه ﴿وَمَا كُنَّا مِنْهُمْ﴾ و ت ی م ه د ا ب ه ز ی ت ه ر ن ه ب و ی ن ﴿إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صِحَاحٌ
 وَحِيدَةٌ﴾ (ه ز ی ت ی ا چ و ن ی ا ن) ت ه ن ب ا ش س ر ی خ د ی ه ک ی ب ه ه ی ز ی و ﴿فَإِذَا أَخْرَجْنَا دُونَ﴾ ج ا ک ت و پ ر ت ه و ا ن ه ه م و و
 ج و ل ه ی ا ن ن ه م ا و م ر د ن ﴿بِحَصْرَةٍ عَلَى أَعْيُنٍ﴾ ن ا ی ب ه ش ی م ا ن ی و د ا خ ی س ه خ ت ب و ت ه و ب ه ن د ا ن ه ی
 (ک ه ی ی ا و ه ر ن) ﴿مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ه ه ر ب ی غ ه م ب ه ر ن ک ی ا ن ب و ب ه ا ن ا ی ه ت ه ن ا گ ا ل ت ه ی ا ن
 ی ی د ه ک ر د (و ه ی چ ت ر) ﴿الزُّبُرِ﴾ ن ا ی ا ن ه ی ا ن ز ا ن ی و ه ﴿كَمْ أَفْجَكُنَا قَبْلَهُمْ مِنَ الْقُرُونِ﴾ ل ه پ یش ت ه و ا ن د ا
 چ ه ن د گ د ل ی (ت ا و ا ن ب ا ر) م ا ن ل ه ن ا و ب ر د و و ه ﴿الَّتِي لَهَا يُتْرَكُونَ﴾ ک ه ی ی گ و م ا ن ن ا گ ه ر ی ت ه و ه ب و ل ا ی ت ه م ا ن
 ﴿وَإِنْ كُلُّ لَمَّا جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ ه ه ر ه م و و (ل ه ن ا و ب ر ا و ا ن) ک و د ه ک ر ی ت ه و ه ل ا ی ت ی م ه (و ل ه ق ی ا م ه ت
 د ا) ن ا م ا د ه د ه ک ر ی ن ﴿وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ﴾ و ه ن ی ش ا ن ه و ب ه ل گ ه ی ه ک ب و ت ه و ا ن، ت ه م ز ه و ی ب ه م ر د و و ی ه
 ﴿أَخْيَيْنَاهَا﴾ ک ه ز ی ن د و و م ا ن ک ر د ه و ه ﴿وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا قِيمَةً يَأْكُلُونَ﴾ و د ا ن ه و ی ل ه م ا ن ل ی د ه ر ه ی ت ا
 (ل ی پ و ا ن د) ک ه ل ی ن ی د ه خ و ن ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَأَعْنَابٍ﴾ و ه ل ه و (ز ه و ی ب ه) د ا چ ه ن د
 ب ا خ ل ه خ و ر م ا و ت ر ی م ا ن ب ه د ی ه ی ت ا ﴿وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ﴾ و چ ه ن د ک ا ن ی ا و م a ن ت ی ا د ا ه ل ق و ل ا ن د و ه
 ﴿لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ﴾ ب و ت ه و ی ل ه ب د ر و ب و و م ه ک ا ن ی ب خ و ن ک ه د ه س ت ی ت ه و ا ن ب ه ر ه م ی
 ن ه ه ی ت ا و ه ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ د ه ی ن ا ی ا س و ی ا س ی خ و ا ن ا ک ه ن ﴿سُبْحَنَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا﴾ پ ا ک
 و ی ی گ ه ر د ه ز ا ت ی ک ک ه ه م و و ج و و ت ه ک ا ن ی (ن ی ر و م ی) د ر و س ت ک ر د و و ه ﴿وَمِمَّا شَاءْتِ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ﴾
 ل ه و ی ک ه ز ه و ی د ه پ ر و ی ن ی و ل ه (ت ا د ه م ی) خ و ی ا ن ﴿وَمِمَّا لَا يَتَذَكَّرُونَ﴾ و ل ه و ش ت ا ن ه ش ک ه ن ا ی ز ا ن ن ﴿
 وَأَيُّ آيَةٍ لَهُمْ أَلِيلٌ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ﴾ ش ه و ی ش ب ه ل گ ه و ن ی ش ا ن ه ی ب و ت ه و ا ن ک ه ت ی م ه ر ق و ز ی ل ی د ه ر د ه ه ی ت ی ن
 ﴿فَإِذَا هُمْ مُقْلَبُونَ﴾ ت ه م ج ا ل ه ن ا ک ا و د ا ت ا ر ی ک ی ه م و و ی a ن د ه گ ر ی ت ه و ه ﴿وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا﴾
 خ و ر ی ش ب ه ر ه و ب ن ک ه ی خ و ی (ل ه گ ه ر ا ن د ا ی ه و) د ه ر و ا ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ ت ه و ه پ ر ی ا ر د ر ا و ی
 (خ و ا ی) ز ا ل ی ب a ل ا د ه س ت ی ز a ن ا ی ه ﴿وَالْقَمَرُ قَدَرًا مَتَّارٌ﴾ و ه ب و م a ن گ ی ش چ ه ن د ق و ن ا غ ی ک م a ن د a ن a و ه ﴿حَتَّى
 عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيرِ﴾ (د و ا ی ت ه و a و ک ر د ن ی ق و ن a غ ه ک a ن ی) ه ه ت a و ه ک و ب ه ل ی د ا ر خ و ر م a ی ک و ن ی (و ش ک
 ب و و ی) ل ی د ی س ت ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ﴾ خ و ر ب و ی ن ی ه (ن a ت a و ا ن ی) ب گ ا ت ب ه م a ن گ
 ﴿وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ﴾ و ش ه و ی ش ن a ت a و ا ن ی پ یش ک ه و ی ل ه ر و ز ﴿وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ و ه ه ر ی ه ک ه ی a ن
 (خ و ر و م a ن گ) ل ه خ و ل گ ه ی ه ک د a م ه ل ه د ه ک ه ن و د ه س و ر ی ت ه و ه ﴿

﴿وَأَنذِرْهُمْ﴾ و به لگه به کی ناشکرای تر بو نه وان نه مه به ﴿أَلَا حَسْرَتُهُمْ فِي الْمَلَأِ الْمَشْهُونِ﴾ که بیگومان
 نیمه نه وه کانی نه وانمان له که شستی پر کراو (له خزیان و کدل و به لیان) دا مه لگرتووه ﴿وَمَلَأْنَا لَهُمْ
 مِنْ مِّثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ﴾ وه به وینهی که شستی شتانیکی تریشمان بو دروست کردوون که سواری بن ﴿وَأَن
 تَنفِثْنَا نَنفِثْهُمْ﴾ وه نه گهر بمانه وی نو قیمان ده که بن ﴿فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُعْذَرُونَ﴾ جا هیچ که س نایه ت
 به هاوار یانه وه و پر گاریش ناکرین (له نو قم بوون) ﴿إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حَبِيبٍ﴾ مه گهر به زه بی
 نیمه (پر گاریان بکات) و تا کانی دیار کراو بیان زینین ﴿وَلَا أَقِيلَ لَهُمْ﴾ وه کاتیک پتیا بوتریت
 ﴿أَفْعُوا مَا فِي الْأَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ﴾ خوتان پاریزن (له و سزای که) له به رده متان دایه و له و دیش له پشستانه وه به
 (له پروری دوا بی) ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْجَعُونَ﴾ تاره حمتان پی بکری ﴿وَمَا نَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ﴾
 وه هدر به لگه و تابه تنکیان له تابه ته کانی به روه رد گاریان بو بیت ﴿إِلَّا كِتَابًا وَعِلْمًا مِّمَّا يَرْضَوْنَ﴾ نه وان هدر
 پرو و هدره گیرن له و (تایه تانه) ﴿وَلَا أَقِيلَ لَهُمْ أَنْفُسًا وَمَنْ أَرْزَقَهُ اللَّهُ﴾ وه هدر کانی پتیا بوتری له وه ی
 خوا پی داون به خشن ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه وانه ی بی باوه پر بوون ده لین به وانه ی نیمانیان
 هینا بو ﴿أَفَلَمْ يَنْزِلْ إِلَهُكُمْ﴾ نایا خواردن بده بن به که سی نه گهر خوا پیو بیستایه خواردنی
 پی ده دا ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ تنوه نه نها له گومر ایبه کی ناشکر ادا ن ﴿وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ﴾ وه ده لین نه مه به لینه که ی دیت نه گهر نیوه راست گون ﴿مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ﴾
 نه مانه چاوه پروانی هیچ ناکه ن مه گهر شریخه و ده نگینکی به هیز (قوو کردن به که پر نادا) بیانگریت
 ﴿وَهُمْ يَخِصِّصُونَ﴾ له کاتیکدا له نیو خزیاندا ده مه قالی ده که ن ﴿فَلَا يَسْمَعُونَ قَوْلَ اللَّهِ وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ
 يَرْجِعُونَ﴾ نه و سا ناتوانن هیچ وه سینیک بکدن بان بگه پرینه وه لای که س و کاریان ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾
 وه (جاری تر) فوو ده کری به که پر نادا ﴿فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ نه مجا نه وان کنوپر له گوره کان
 دینه ده روه و ﴿إِلَّا رَبُّهُمْ يَنْزِيلُ﴾ به به له ده رون بو لای به روه رد گاریان ﴿فَالْوَيْلُ لَكُمْ مِمَّا كُنْتُمْ
 تَفْرَقُونَ﴾ ده لین نه ی هاوار بو نیمه کی زیندووی کردینه وه له گوره کانمان دا ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ
 الْمُرْسَلُونَ﴾ نه مه نه و به لینه به خوا ی میهره بان پی ی داین و پیغه مبه ره کان راستیان کرد ﴿إِنْ كُنْتُمْ
 إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً﴾ نه نها شریخه و ده نگینکی گه و ره دیت ﴿فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ نیر کنوپر
 هموویان (به کومه ل) لای نیمه ناماده کراون ﴿فَالْيَوْمَ لَا نُظَلِّمُ نَفْسًا شَيْئًا﴾ نه مپروش هیچ جو ره
 ستمه نیک له که س ناکری ﴿وَلَا تُخْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ وه جگه له وه ی که ده تان کرد پاداشت
 و سزا نادرینه وه ﴿﴾

﴿إِنْ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ﴾ به‌راستی به‌هه‌شتی به‌کان نه‌میر و ﴿فِي شُغْلٍ فَكُحْنٌ﴾ له‌خوشی و شادیدا
 سه‌رقالن ﴿هُرُوا وَزُجُجُوا فِي ظُلُلٍ عَلَى الْآرَائِكِ مَتَكُونُ﴾ خویان و هاوسه‌ره‌کانیان له‌سینه‌ره‌کاندا
 له‌سه‌ره‌ته‌خت (ی‌رازوه) بالیان داوه‌ته‌وه ﴿لَهُمْ فِيهَا قُلُوبُهُمْ وَلَهُمْ فِيهَا يَدَايُهُمْ﴾ له‌و (به‌هه‌شته) دا
 بویان ناماده‌یه‌میوه‌هات و هه‌رچی داوا بکه‌ن ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾ سه‌لام (یان لی ده‌کریت)
 به‌و ته‌یدک له‌لایه‌ن به‌روه‌دگاری میهره‌بانه‌وه ﴿وَأَمْتَرُوا الْيَوْمَ أَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾ نیوه‌ش نه‌ی تاوانباران
 نه‌میر و جیا بینه‌وه (له‌نیمانداران) ﴿أَلَمْ نَعْبُدْكَ إِلَّا كَعِبَادَةِ الْأَمِّ﴾ نه‌ی نه‌وه‌کانی ناده‌م نایا و هه‌سپیم
 بۆ نه‌کردن ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ که‌شه‌یتان نه‌به‌رستن ﴿إِنَّهُ لَكُرْءُ الْقَوْمِ بَیِّنٌ﴾ چونکه‌به‌راستی
 شه‌یتان دورنی ناشکرای نیوه‌یه ﴿وَأَنْ أَعْبُدُوا هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ وه (نایا و هه‌سپیم بۆ نه‌کردن)
 که‌من به‌رستن نه‌مه‌رنگای راسته ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا كَثْرًا مِنْ جُلَاكِيَةٍ﴾ سویتند به‌خوا بینگومان
 (شه‌یتان) خه‌لکینکی زوری له‌نیوه‌گومرا کرد ﴿أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ﴾ ده‌ی نایا بۆ زیر نه‌بوون ﴿وَلَقَدْ
 هَدَيْنَاكُمْ نَهْجًا قَدِيمًا﴾ نه‌مه‌نه‌و دۆزه‌خه‌یه که‌به‌لیستان بی درابوو ﴿أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَكْفُرُونَ﴾ نه‌میر و برونه‌ناوی به‌وه‌به‌هوی بی باوه‌ر بوونانه‌وه ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَى أَفْوَاهِهِمْ﴾ نه‌میر و
 مۆر ده‌نیین به‌سه‌ره‌میاندا ﴿وَنُكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ﴾ و ده‌ستیان قسه‌مان له‌گه‌لدا ده‌که‌ن ﴿وَنَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ
 بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ و قاجیان شایه‌تی ده‌ده‌ن به‌وه‌ی که‌کردویه‌نه ﴿وَلَوْ شَاءَ لَطَمَسْنَا عَلَى أَعْيُنِهِمْ﴾
 وه‌نه‌گه‌ر بمانه‌وی پرووناکی چاویان ناهیلین (کویریان ده‌که‌ین) ﴿فَأَسْتَبِقُوا الْيَصْرَ ط فَأَنْ يَصِيرُونَ﴾ نه‌وسا
 ده‌بانه‌وی به‌روه‌رنگای راست پینشیر کی بکه‌ن جا چون ده‌بین ﴿وَلَوْ شَاءَ لَمَسَخْنَاهُمْ عَلَى مَكَائِهِمْ﴾
 خو نه‌گه‌ر بمانه‌وی له‌شونی خویاندا شیوه‌ی ناده‌میان ده‌گورین (ده‌یان که‌ین به‌شتیکی خراب)
 ﴿فَمَا اسْتَطَعُوا مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ﴾ به‌هوی نه‌و (گورینه‌وه) نه‌یان ده‌توانی نه‌برق و نه‌بگه‌رینه‌وه ﴿وَمَنْ
 تُعَذِّبْهُ مُتَعَفِّفٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَلَا يَظْلُمُونَ﴾ وه‌نه‌مه‌نی هه‌ر که‌س دریز که‌ین لاشه‌ی لاواز و نانه‌وان
 ده‌که‌ین ده‌ی نایا زیر نابن ﴿وَمَا عَمَلُهُمْ إِلَّا يَلْفَعُونَ﴾ نیمه‌نه‌و (موحه‌مه‌د ﴿﴾ مان فیری
 شیعر نه‌کردوه، و شیعر و وتن شیاوی نه‌ونی به‌ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُبِينٌ﴾ و نه‌وه‌ی (موحه‌مه‌د ﴿﴾)
 ده‌یلی به‌ند و نامۆزگاری و قورنانی روکه‌ره‌وه‌ی (راستی به‌) ﴿يُسَبِّحُكُمْ كَمَا كَانَ حَيًّا﴾ بۆ نه‌وه‌ی
 نه‌واته‌ی (دل) زیندوون بیان ترسیتی ﴿وَيُحْيِي الْقَوْلَ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ و به‌لیتی (سزا) سه‌ه‌پینت به‌سه‌ره
 بی باوه‌راند ﴿﴾

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ ثابا نه‌بان دی (نه‌بان زانیوه) ﴿أَنَّا خَلَقْنَا الْهَرَمَ مَعَا عِمَلَتْ أَيْدِيَنَا أَلْعَمَاءُ﴾ که بینگومان نیمه
 نازده‌لیمان بزئوه‌ان دروست کردووه ﴿فَهَمَّ لَهَا مَلِكُونَ﴾ نه‌مجانده‌وان خواوه‌نیانن ﴿وَرَدَّ اللَّهُ الْهَمَّ﴾
 وه‌راممان هیتاون بزئان ﴿فَنَهَاكَوْهُنَّ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ﴾ نه‌مجانده‌وانی هندنکیان ده‌بن و (گوشتی)
 هندنکیشیان ده‌خون ﴿وَلَهُنَّ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ﴾ وه‌زور سوودیان لی ده‌بنن و شتی خوارده‌وه‌شیان
 لی وه‌رده‌گرن ﴿أَفَلَا يَشْكُرُونَ﴾ ده‌ی ثابا سوپاسی خواناکهن ﴿وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً﴾ وه
 بینجگه‌له‌خوا چهند پهرسنراونکیان بزئوخیان داناهه ﴿لَعَلَّهُمْ يُنْصَرُونَ﴾ به‌وه‌هیوایی یارمه‌تی
 بدرنن ﴿لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ﴾ (نه‌وه‌پهرسنراوانه) ناتوانن یارمه‌تیان بدن ﴿وَهُرَّ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ﴾
 به‌لام‌همان سهریازی ناماده‌ن، له‌خزمه‌تیاندان (وملکه‌چی نه‌وه‌بنانمن) ﴿فَلَا يَخْرُجُكَ قَوْلُهُمْ﴾ جا
 قسه‌کانیان خه‌مبارت نه‌کات ﴿إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُبْسِرُونَ وَمَا يَأْتِيهِمْ﴾ چونکه‌به‌راستی نه‌وه‌ی ده‌ی شارنده‌وه
 نه‌وه‌ی ناشکرای ده‌که‌ن ده‌بزائین ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُفُّ﴾ ثابا ناده‌می نه‌بزانیوه ﴿أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْقَةٍ﴾
 که‌نه‌ومان له‌نوفه‌به‌که‌ دروست کردووه ﴿إِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ﴾ که‌چی به‌کسهر ده‌بیتسه‌دوزمنیکی
 سهرسه‌ختی دیار (ده‌مقالی که‌رنیکی ناشکرایه) ﴿وَضَرَبَ لَنَا مَقَالًا وَلَيْسَ خَلْقُهُ﴾ وه‌نموونده‌مان بزئ
 دینیتسه‌وه‌به‌دیهیتانی خوی له‌بیر چوته‌وه ﴿قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ﴾ (نه‌وه‌بی پروایه) ده‌لی کنی
 تیسکه‌کان زیندووه‌ده‌کاته‌وه‌له‌کاتیکدا که‌رزبون ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ (نه‌ی موحده‌ممه‌د
 ﴿بَلَىٰ﴾ نه‌وزاته‌زیندوویان ده‌کاته‌وه‌که‌له‌به‌که‌م جاروه‌به‌دی هیتاون ﴿وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ و
 نه‌وه‌به‌هموو دروست کراونک زانا و ناگاداره ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا﴾ زاتی که
 له‌دره‌ختی سه‌وز ناگری بزئ دروست کردون ﴿فَإِذَا أَنشَرْنَاهُ فَوقَدُونَ﴾ نیر نیه‌وه‌ ناگری بی ده‌که‌نده‌وه
 ﴿أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَكَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ ثابا زاتی که‌ناسمانه‌کان و زه‌وی به‌دی هیتاوه ﴿يَقْدِرُ عَلَىٰ أَنْ
 يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ﴾ ناتوانن وینه‌یان دروست بکات؟ ﴿بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ﴾ به‌لی ده‌توانن و ههر‌ته‌ویش
 دروست که‌ری زانابه ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا﴾ به‌راستی کاری نه‌وه‌(خوا) نه‌مه‌به‌ههر کاتی بیه‌وی
 شتیک به‌دی به‌یست ﴿أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ بنی ده‌لی: بیه، ده‌ست به‌جی (نه‌وه‌شته) ده‌بیت ﴿وَلَهُ
 فَسْخَنَ الَّذِي يَدُّهُ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ﴾ جا پاک و بینگهرده‌نه‌وه‌خواهی که‌مولکایه‌تی هموو شتیک
 به‌ده‌ست نه‌وه‌﴿وَالَّذِي يُرْجِعُهُنَّ﴾ و بزئای نه‌ویش ده‌گهرتیرنه‌وه‌

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشندی می‌پره‌بان

﴿وَالصَّافَّاتِ﴾ سویند به‌و فریشتانه ریز برون (له کانی عیاده‌ندا) ﴿وَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا﴾ وه سویند به‌وانه که ده‌خوین به‌سهر هوره‌کاندا ﴿وَالْقَائِلَاتِ قِيلًا﴾ وه سویند به‌خوینته‌رانی قورئان ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ﴾ به‌راستی به‌رسترای نبوه ناک و نه‌نهاییه ﴿زُبُّ الشَّجَرِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ به‌رورد گاری ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وی له نبواتباندایه ﴿زُبُّ الشَّجَرِ﴾ و به‌رورد گاری خوړ هه‌لانه‌کان ﴿إِنَّا زَيْنَا السَّمَاءِ الْقُنْيَا يُرْوَقُ الْوُكُوبُ﴾ بینگومان نیمه ناسمانی دویامان به‌جوانی نه‌ستیره‌کان رازاندوته‌وه ﴿وَيَحْفَظُنَّ أَكْثَرُ شَيْءٍ مِّنْ مَّا يَدَّبَّحُوْنَ﴾ وه له‌هه‌موو شه‌بنایتکی سهر کدش پاراستو ومانه ﴿لَا يَسْتَعْتُونَ إِلَى اللَّهِ إِلَّا الْخُفْيَ﴾ ناتوانن گوی بگرن بونه و فریشتانه‌ی له به‌ر زفرین پله‌دان ﴿وَقَدْ فُؤِنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ﴾ وه (نه‌گهر به‌جن گوی بگرن) له‌هه‌موو لایه‌کی (ناسمانه‌وه) ناگر یاران ده‌کریس ﴿ذُخْرًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ راو ده‌فرین زور به‌توندی و (له‌قیامه‌ندا) سزایان به‌رده‌وامه و سه‌خته ﴿إِلَّا مَنْ خَلِفَ لَّخُفَّةً﴾ (شه‌یثانه‌کان ناتوانن گوی بگرن) مه‌گهر به‌کینکیان به‌دزیه‌وه هه‌والیک (له‌فریشته‌به‌ک بیستی و) به‌پله بیفرینی ﴿وَأَتَّبَعُوا مِثْلَ مَا أُوتُوا﴾ بزیسکی گودار و سونیت‌ری شوین ده‌که‌وینت (وده‌ی سویتتی) ﴿وَأَتَّبَعُوا مِثْلَ مَا أُوتُوا﴾ ته‌مجا (ته‌ی موحه‌ممه‌د) بیر سه‌له‌واندی (که بیناوهرن) نایا نه‌وان دروستکراوینکی گه‌وره‌تر و گرن‌گتر و به‌هیز ترن ؟ ﴿أَمْ مِّنْ خَلْقٍ آخَرَ﴾ یان ته‌و شتانه‌ی تر که دروستمان کردووه (له‌ناسمان و خوړ و زه‌وی و ...) ﴿إِنَّا خَلَقْنَا مِثْلَ لَآئِبٍ﴾ به‌راستی نیمه نه‌وان (ناده‌می) مان دروست کرد له‌قورینکی لینجی جیر ﴿لَا يَخْفَىٰ مِنِّي الْغَيْبُ وَتُجَاهُ الْغُيُوبِ﴾ به‌لام (سه‌یره) تو سدرت سورماوه (چون باوهر ناهینن) که‌چی نه‌وان گالته ده‌که‌ن (به‌تو که ده‌لینت زیندوو بوونه‌وه هه‌یه) ﴿وَلَا تَدْرِكُوا لَآبِدًا تَدْرُونَ﴾ وه کاتی ناموز گاری بکرین ناموز گاری وهر ناگرن ﴿وَلَا تَدْرِكُوا لَآبِدًا تَسْتَشْخِرُونَ﴾ وه کاتی مو عجزیه‌به‌ک بینن ده‌یکه‌نه گالته‌جار ﴿وَقَالُوا إِن هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُ بَشَرٍ﴾ وه ده‌لینن ته‌م (قورئانه) هیچ نییه جگه له‌جادوویه‌کی ناشکرا ﴿لَا دَابَّةٌ مِّنْ دُونِ الْإِنسَانِ يَخْشَوْنَ غَايَةً﴾ (ده‌لینن) نایا نیمه که‌مردین و بووین به‌خول و نینسکی رزیو ﴿لَا تَأْتِبَعُوا لَآبِدًا تَدْرُونَ﴾ نایا نیمه زیندوو ده‌کریته‌وه ۱۹ ﴿أَوَلَمْ يَأْتِ الْآلُوفَ﴾ له‌گه‌ل باوو باپیرانی پیشینانمان ﴿فَلَا تَعْبُرُوا لَآبِدًا تَدْرُونَ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د) بلنی: بلنی (هه‌مووتان زیندوو ده‌کریته‌وه) و له‌و کانه‌دا نبوه زه‌لیل و سهر شوین ﴿وَالنَّاهِي زَجْرًا وَتَجِدَهُمْ إِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ﴾ چونکه ته‌مو (زیندوو بوونه‌وه‌یه) هه‌ر به‌ک ده‌نگه‌یتر ده‌ست به‌جی زیندووون و ده‌روانن ﴿وَقَالُوا إِنَّا كُنَّا هَٰذَا الْيَوْمَ الْأَوَّلِ﴾ وه ده‌لینن: وای بؤ خو‌مان ته‌مه پو‌زی تو له‌سه‌ندن وپاداشته ﴿هَٰذَا يَوْمُ الْقِيَامِ الَّذِي كُنتُمْ بِهٖ تُكْفِرُونَ﴾ (پیشان ده‌وتری) ته‌مه ته‌و پو‌زی بریار دانه‌یه که باوهرتان پنی نه‌بوو ﴿أَخْشَرُوا الْيَوْمَ أَكْثَرًا مِّنْ أَوَّلِهِ﴾ (خوا به‌فریشته‌کان ده‌فر موی) نه‌واندی سته‌میان کرد کزبان بکه‌نه‌وه له‌گه‌ل هاوهرت‌کانیان (هاوهرته‌کانیان) ﴿وَمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ش ده‌بان به‌رستن ﴿مِن دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا ﴿فَلَقَدْ رَمَوْهُ لِمَ صَرْطٍ لِّجَبْرِ﴾ ته‌مجا رتگای دوزخ‌بان نشان دن ﴿وَفَوْقَهُمْ لَٰهٖمْ مَقُورُونَ﴾ وه نه‌وانه راوه‌ستین بینگومان پر سیاریان لی ده‌کری

﴿مَالِكٌ لَا تَاصِرُونَ﴾ (بیان دهوتری) نه‌وه چیتانه یارمه‌تی به کتر نادهن ﴿بَلْ هُوَ الْيَوْمَ مُسْتَشْفَعُونَ﴾ (نه‌خیر یارمه‌تی به کتر نادهن) به لکو نه‌وان هه‌موو (به‌نده‌و په‌رستر اووه کانیان) له‌و روزه‌دا گهردن که‌چن بۆ خوا ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ و (له‌و روزه‌دا) روو ده‌که‌نه به کتر و په‌ر سیار له به کتر ده‌کدن ﴿قَالُوا إِنَّ كُتُوبَنَا تُنَادِي بِالنَّارِ﴾ (گومر اکراوه کان به گومر اکره‌کان) ده‌لین به‌راستی ئیوه بوون له‌لای راسته‌وه هاتنه لاما (نه‌تان هیتشت شویتی که‌وین) ﴿قَالُوا لَيْلَى لَوْ كُنَّا مُؤْمِنِينَ﴾ (گومر اکره‌کان) ده‌لین (نه‌خیر راست ناکه‌ن) به لکو ئیوه خوتان ئیمان دار نه‌بوون ﴿وَمَا كَانَ لِنَاصِلَةٍ كُفْرٍ سَلْطَنٌ﴾ وه نیمه هیچ ده‌سه لاتی‌کمان به‌سهر ئیوه‌دا نه‌بوو ﴿بَلْ كُتُوبُهُمْ طَائِفِينَ﴾ به لکو خوتان گه‌لبنکی له‌خوا یاخی بوون ﴿وَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِذَا لَدَّ الْقَوْمُ﴾ نه‌وته بریاری په‌روه‌ردگارمان (به‌سزا دانمان) سه‌پا به‌سهر ماندا، که به‌راستی ده‌بی بیچه‌ژبن ﴿فَأَعْوَجَّتْ لَهَا الْكَاغِبُ﴾ به‌لئی نیمه ئیوه‌مان گومر اکره‌کرد چونکه به‌راستی خوشمان گومر اکره‌بوون ﴿فَالْتَمَزُوا فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ﴾ جا به‌راستی هه‌موویان (گومر اکراو و گومر اکرا) له‌و روزه‌دا له‌سزادا هاو به‌شش ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَقَعَالِ الْيَمِينِ﴾ بیتگومان نیمه تاوانباران به‌و جوړه لئی ده‌که‌ین ﴿إِنَّمَا كُنَّا إِذَا فِيلَ لَهْمُ﴾ به‌راستی هه‌ر کاتی به‌وانه بوترابه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾ هیچ په‌رستراوینکی راست نییه بیتجگه له‌خوا، خویان به‌گه‌وره ده‌زانی (و ملکه‌چی نه‌ده‌بوون) ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَارُكَوَاءُ الْهَيْبَةِ﴾ وه ده‌بان ووت: نایا نیمه په‌رستراوه کانمان وازلئی به‌هین؟ ﴿إِنَّا لَنَرِيكَوَاءُ الْهَيْبَةِ﴾ له به‌ر شاعیرینکی شیت ﴿بَلْ جَاءَهُمُ الْبَاطِلُ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ﴾ (نه‌خیر وانیه) به لکو نه‌و (بیتغه‌مبه‌ره) هه‌قی هیتاوه‌و باوه‌ری به‌ بیتغه‌مبه‌رانی بیتشو و هیهه ﴿إِنَّا كُذَّبْنَا فِي الْعَذَابِ الْأَلِيمِ﴾ به‌راستی ئیوه سزای سه‌خت ده‌چهن ﴿وَمَا نَحْنُ إِلَّا كَمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ و ئیوه نه‌ها توله‌ی نه‌و (خراپانه) تان لئی نه‌سه‌نری که‌کردوتانه ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ به‌لام به‌نده پاک و هه‌لېزاره‌کانی خوا ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَعْلُومٌ﴾ نه‌وانه‌ن رزق و روزه‌ی دیار کراویان بۆ هیهه ﴿فَوَكَّدَ وَهْوَ مُكْرَمُونَ﴾ که‌میه‌وه هاتی جوړا و جوړه، وه نه‌وان رتیز لینگیراون ﴿فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ﴾ له‌به‌هشتانی پر ناز و نیعمه‌تدا ﴿عَلَى سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ﴾ له‌سهر ته‌خت و کورسی به‌رازاوه‌کان به‌رامبه‌ر به‌کتر دانیشتوون ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ﴾ به‌سهر یا‌ندا ده‌سورینه‌وه به‌په‌رداخی پر له‌شه‌رابی پاک و خاوین له‌روویاره‌پوخته‌وه‌کانی به‌هه‌شت ﴿يُطَبَّاءُ لَذَّةٍ لِلشَّيْبِ﴾ سپیه له‌په‌نگدا، زور به‌له‌زه‌ته بۆ نه‌وانه‌ی ده‌بخونه‌وه (که‌هیچ زیانیک به‌لاشه‌و زیری مرؤف ناگه‌یه‌نیت) ﴿لَا فِيهَا عَوْلٌ وَلَا هَرَعٌ إِلَّا عَلَى الْعَرْشِ﴾ (نه‌و شه‌رابه) نه‌میشکیان تیک ده‌دات نه‌سهر خوشیان ده‌کات ﴿وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ عِينٌ﴾ وه نافرته‌انی چاو جوان و گه‌وره‌بان لایه، که‌جگه له‌میره‌ده‌کانیان سه‌یری که‌س ناکه‌ن ﴿كَأَنَّهُمْ يَبِصُّونَ﴾ وه‌کو هیلکه‌ی ناو هیلانه‌ن (بان نه‌لئی مرواری ناو سه‌ده‌فن) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه‌مجا روو ده‌که‌نه به‌ک و په‌ر سیار له به کتر ده‌کدن ﴿قَالَ قَائِلٌ مِنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَدِيرٌ﴾ به‌کئی له‌وان ده‌لئی: من (له‌دونیا) هاوه‌لینکم هه‌بوو

﴿يَقُولُ أَتَأْتُمُونَا بِهَؤُلَاءِ الْمَصِيدِينَ﴾ دهی ووت: ثایا به‌راستی تو له وانه‌ی باوهرت همه‌یه (به‌زیندوو بوونه‌وه ۱۹)
 ﴿أَلَمْ نَأْتِ الْوُكُورَ بِالْبَيِّنَاتِ وَجَاءَنَا بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ثایا کاتی مردین و بووین به خاک و یتسقانی پزبوو ﴿أَلَمْ نَأْتِ الْوُكُورَ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ ثایا
 به‌راستی نیمه (زیندوو ده‌کریینه‌وه) سزاده‌درین ﴿قَالَ هَلْ أُتِيَ الْوُكُورَ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ (هباوه به‌هه‌شتیه‌یه که) ووتی
 ثایا نیمه‌ته‌ماشما (ی دوزه‌خ) ناکهن ﴿قَالَ هَلْ أُتِيَ الْوُكُورَ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ له‌مجا خوی سه‌یری کرد کتوبر
 له‌ناوه‌راستی دوزه‌خدا‌ئه‌و (هاویری) بینی ﴿قَالَ نَأْتِيكَ بِهَؤُلَاءِ الْمَصِيدِينَ﴾ پی ووت سوئند به‌خوا نریک
 بوو منیش هه‌لدیری ﴿وَلَوْلَا إِقْرَءُ رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ وه‌ته‌گهر میهره‌بانی په‌روهره‌گهر
 فرسام ته‌که‌وتایه، منیش له‌ثاماده‌کراوان (ی ناو دوزه‌خ) ده‌بووم ﴿أَفَتَأْتِيكَ بِهَؤُلَاءِ الْمَصِيدِينَ﴾ دهی ثایا نیمه
 نامرین ۱۹ ﴿إِلَّا مَوْتًا أَوَّلَى﴾ جگه له‌مردنه‌که‌ی یه‌که‌م (ی دونیا) مان ﴿وَمَا تَأْتِيكَ بِهَؤُلَاءِ الْمَصِيدِينَ﴾
 وه‌نیمه سزا نادرین ۱۹ ﴿إِنَّ هَؤُلَاءِ لَهَؤُلَاءِ الْعَظِيمِ﴾ به‌راستی له‌مه‌یه سه‌رکه‌وتنی گه‌وره ﴿لَيْسَ هَؤُلَاءِ أَهْلَ الْعَمَلِ﴾
 باتیکو شهران بو‌باشه‌پوژی پوژنکی واتیکوشن ﴿أَذَلِكَ خَيْرٌ لِّمَا أَشْجَرُ الْزَّوْقِ﴾ ثایا نه‌و (نیمه‌تانه‌ی باسکرا) ریزگرتن و میوان داریه‌باشه، یان (به‌ری) دره‌ختی زه‌قنه‌مووت
 ۲ ﴿إِنَّا جَعَلْنَا قِتْنَةً لِّلْطَّالِبِينَ﴾ بینگومان نیمه‌ئه‌و (داره) مان کرده‌هوی تا‌قی کرده‌هوی سته‌مکاران
 (که له‌دونیا دا گالته‌یان پی ده‌کرد) ﴿إِنَّا أَشْجَرُ قِتْنَةٍ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ﴾ به‌راستی نه‌و (زه‌قنه‌مووت) دره‌ختیکه
 له‌بختی دوزه‌خ داده‌پوشت ﴿طَلَعْنَا كَاغَاةً رُّوْثَ الشَّيْطَانِ﴾ به‌روبوومه‌که‌ی هه‌روه‌ک سه‌ری شه‌یتانه‌کانه
 (ناشیرین و چل چلاوی یه) ﴿فَاتَّخَذُوا مِنْهَا بَعْدَ الْمَوْتِ﴾ جی بینگومان له‌و (دوزه‌خیانه) له‌و دره‌خته‌ده‌خون
 ﴿فَاتَّخَذُوا مِنْهَا الْبَطُونَ﴾ و سکیان له‌(به‌ری) نه‌و دره‌خته‌پر ده‌که‌ن ﴿ثُمَّ إِنَّا رَجَعْنَاهَا إِلَى الْوُكُورِ﴾ له‌باشان به‌راستی تاوینکی لیلی زور گهرمی به‌سه‌ردا ده‌خونه‌وه
 ﴿ثُمَّ إِنَّا رَجَعْنَاهَا إِلَى الْوُكُورِ﴾ بینگومان دواتر گه‌رانه‌وه‌یان بق دوزه‌خه ﴿إِنَّا أَهْلُ الْقَوَاتِ﴾
 صایین به‌راستی نه‌وان باو و باپیرانی خویانیان به‌گومرایی بینی ﴿فَهْمُ عَلَى الْوُكُورِ﴾ له‌مجا نه‌وان هانده‌دران
 بو‌شوین که‌وتیان (له‌گومرایی) ﴿وَلَقَدْ ضَلَّ بَلَهْمُ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ﴾ سوئند به‌خوا بینگومان پیش نه‌و
 (گومراییانه‌ی قورپه‌یش) زوربه‌ی گه‌له‌پیشینه‌کان گومرایی بوون ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُّذَرِّينَ﴾ سوئند به‌خوا بینگومان نیمه له‌ناو خویاندا (پتفه‌مبه‌رانی) ترسینه‌رمان بو‌ناردن
 ﴿فَأَنْظَرَكُمْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُذَرِّينَ﴾ له‌مجا (نه‌ی موحه‌مه‌د) سه‌رنج بده سه‌رنه‌نجامی ترسینه‌راوه‌کان
 چوون بوو ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْخَالِصِينَ﴾ بیجگه له‌به‌نده هه‌لیتراره‌کانی خوا ﴿وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحَ فَلْيَعْمِرْ الْمُجِيبُونَ﴾ سوئند به‌خوا به‌راستی نروح (علیه‌السلام) هاواری لی کردین
 له‌مجا نیمه‌ش زور چاک وه‌لامی (هاواره‌که‌ی) نه‌ومان دایه‌وه ﴿وَنَحْنُ نَهْزِلُهُمْ وَأَهْلُكُمْ مِنَ الْكُفْرِ الْعَظِيمِ﴾
 خوی و که‌س و کاری (باوه‌رداری) مان له‌ته‌نگانه گه‌وره که‌پزگار کرد

﴿وَجَعَلْنَا زُجُجَهُمُ الْيَتَامَى﴾ و ده تنها نه‌وه کانی ثمومان (له‌سهر زه‌وی) هیشته‌وه ﴿وَتَرَكْنَاهُمْ فِي الْآخِرِينَ﴾ و ده یاس و ناو بانگی (باشی) ثمومان له‌ناو گه‌له پاشینه کانداه‌یشته‌وه (که نه‌مه‌به) ﴿سَلَّمْ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ﴾ سه‌لام و دروود له‌سهر نوح له‌لایدن هم‌سو و جیهانیانه‌وه ﴿إِنَّا كَرَّمْنَا نَحْجَرِي الْمُسْتَسِينَ﴾ به‌راستی نیمه‌نا به‌و شنبه‌و پاداشنی چاکه کاران ده‌دهینه‌وه ﴿إِنَّهُم مِّنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان نه‌و له‌به‌نده‌باوهر داره‌کانی نیمه‌بوو ﴿ثُمَّ أَعْرَفْنَا الْأَخْيَرِينَ﴾ له‌پاشان نه‌وانی تر (دورمانان) مان نو‌قم کرد ﴿وَأَن مِّنْ شَيْعَةٍ إِلَّا جَزَعْنَا﴾ به‌راستی ئیبراهیم له‌په‌سره‌وان و شورینه‌که و توانی نوح بوو (له‌به‌ما کانی نابیندا) ﴿إِذْ جَاءَ رَبُّهُ وَفَقَّبَ سَلِيمٌ﴾ کانی به‌دلنکی ساغه‌وه به‌روه‌و په‌روه‌و دگاری هات ﴿إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ﴾ کانی که به‌باوکی و گه‌له‌که‌ی ووت چی ده‌په‌رسن ﴿أَفَبِكُمْ أَلِهَةٌ دُونَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ﴾ ثایا بیتجگه له‌خوا په‌رستر او تنکی درو و هه‌له‌ستر او تن ده‌وی (په‌رسن) ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ ناخو گومانان چونه به‌رانهر به‌په‌روه‌و دگاری جیهانیان؟ ﴿فَأَنظَرْنَا لَهُمُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ نه‌مجا سه‌پرنکی نه‌ستیره‌کانی کرد ﴿فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ﴾ جا ووتی من نه‌خوشم (نایم بو جه‌ژنه‌که‌تان له‌ده‌روه‌ی شار) ﴿فَقَوْلُوا أَتَعْذِرُونَ﴾ نه‌وانیش پشتیان نی کرد و روشتن (بو ده‌روه‌ی شار بو جه‌ژنه‌که‌یان) ﴿فَرَأَى إِلَهَ الْوَعْدِ فَقَالَ أَلَا تَأْتُونَ﴾ جا (ئیبراهیم) به‌نه‌ی روشتن بو لای په‌رستراوه‌کانیان (به‌گالته‌وه) پی ووتن نه‌وه بو شت ناخو ﴿مَا لَكُمْ لَا تَعْبُدُونَ﴾ نه‌وه چیتانه‌قسه‌ناکه‌ن ﴿فَرَأَى عَلَيْهِمْ حُزْنًا يَّابَسِينَ﴾ نه‌مجا به‌ده‌ستی راستی (به‌نه‌ور) ده‌ستی کرد به‌لیدانیان (ورد وردی کردن جگه‌به‌گه‌وره‌که‌یان) ﴿فَأَقُولُوا لَهٗ يَرْفُؤُنَا﴾ (گه‌له‌که‌ی زانیان) په‌کسه‌ر به‌په‌له‌به‌روه‌و ئیبراهیم هاتن ﴿قَالَ تَعْبُدُونَ مَا تَشْتَعِبُونَ﴾ (ئیبراهیم) ووتی ثایا ئیوه‌بنائیک ده‌په‌رسن که خو‌تان ده‌بناشن و دروستی ده‌که‌ن؟ ﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾ له‌کانتیکدا خوا به‌دیبه‌نه‌ری خو‌تان و نه‌و بتانه‌شه‌دروستان کردون ﴿قَالُوا أَبْنَاءُ اللَّهِ نَحْنُ الْفُؤَادُ فِي الْخَيْرِ﴾ ووتیان بینایه‌کی به‌رزی بو دروست بکه‌ن (په‌ری که‌ن له‌ناگه‌ر) و فره‌ی بدنه‌ناو ناگه‌ر که‌وه ﴿فَأَرَادُوا أَنَّهُ كَذِبٌ فَجَعَلْنَاهُمْ الْأَسْفَلِينَ﴾ وویستیان (بیکوژن) به‌پیلان به‌لام نیمه‌نه‌وانمان زیر خست ﴿وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَى رَبِّي سَعِيدٌ﴾ (ئیبراهیم) ووتی من ده‌روم بو لای په‌روه‌و دگرم، دلنایم په‌نمونیم ده‌کات ﴿وَرَبِّيَ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ نه‌ی په‌روه‌و دگرم منالکی چاکم پی به‌خشه ﴿فَنَشَرْنَاهُ بِغُلَامٍ خَلِيلٍ﴾ نیمه‌ش مرده‌ی کورنکی له‌سهر خو‌مان پیدا ﴿فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ﴾ جا کانی نه‌و (کوربه‌گه‌وره‌بو‌نا) گه‌شته‌نه‌وه‌ی ئیش و کار بکات له‌گه‌ل (ئیبراهیم) دا ﴿قَالَ يٰأَيُّهَا الَّذِي فِي الْفِتْنَةِ إِنِّي آتِيكَ﴾ (ئیبراهیم) ووتی نه‌ی کوربه‌خو‌شه‌ویسته‌که‌م به‌راستی من له‌خو‌دا بینیم که‌سهرت ده‌پرم ﴿فَأَنظَرْنَا مَا أَكْرَمَ﴾ جا سه‌رنج به‌ده‌لنیت چی و رات چی په‌؟ ﴿قَالَ يٰأَيُّهَا أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ﴾ (کوربه‌که‌ = ئیسماعیل) ووتی بابه‌گیان نه‌وه‌ی فرمانت پی دراوه‌بیکه ﴿سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ دلنایه‌ده‌بینی به‌وویستی خو‌اله‌خو‌گران ده‌بم

﴿فَلَمَّا أَسْلَمُوا وَلَهُ لُجُجٌ﴾ نه مجا کاتی همر دوو کیان ملکه چ بوون (بو فدرمانی خوا) و ئیبراهیم
 ئیسماعیلی به پروودا خسته سهر زهوی ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُ﴾ ئیمهش بانگمان کردئی ئیبراهیم
 ﴿قَدْ صَدَّقْتَ الرُّيَا﴾ بینگومان خه وه کهت به جی هینا ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی ئیمه
 نابو و شیوه پاداشتی چاکه کاران ددهینه وه ﴿إِنَّا هَذَا آلَهُ الْبَلَاءِ﴾ بینگومان نه مه تاقی کردنه وهی
 ناشکرا بوو ﴿وَوَدَّيْنَاهُ بِذَنْجٍ عَظِيمٍ﴾ وه بهرانیکی گه وره مان کرده قوربانی نهو (ئیسماعیل) ﴿وَوَدَّيْنَاهُ فِي الْآخِرِينَ﴾ وه باسکردن به چاکه ی ئیبراهیمان له ناو گه لانی داهاتوودا هیسته وه ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُ﴾ دروود و سه لام له سهر ئیبراهیم ﴿كَذَلِكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ نابو و شیوه
 پاداشتی چاکه کاران ددهینه وه ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ به راستی نهو له بهنده ئیمان داره کاتی
 ئیمه یه ﴿وَوَدَّيْنَاهُ بِاسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ مژده ی ئیسیحاقمان پیندا (که ده بیته) پیغه مبه ربک
 له چاکه کاران ﴿وَوَدَّيْنَاهُ عَلَىٰ اِسْحَاقَ﴾ جافهرو به ره که تمان رشت به سهر ئیبراهیم و ئیسیحاق
 دا ﴿وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِنَفْسِهِ مُفِينٌ﴾ وله نه وه ی همر دوو کیان کارچاک و سته مکار له دهر ورونی
 خوی به ناشکرا هه بوو ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُ﴾ سویتند به خوا بینگومان منه تمان نابو و سهر
 موسا و هاروون دا ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ همر دوو کیان و گه له که یانمان له تنگانه
 گه وره که بزگار کرد ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ وه بارمه تیمان دان، بویه همر نهو ان سهر که و تن
 (به سهر فیرعدون و کومه له کهیدا) ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ وه کتیبی پروونکره وه مان دا
 به همر دوو کیان (به موسا و هاروون) ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ﴾ وه ریتموونی همر دوو کیانمان
 کرد بوزینگای راست ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ وه ناوبانگی چاکه ی همر دوو کیانمان له ناو
 گه له پاشینه کاندایه هیسته وه ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ سه لام له سهر موسا و هاروون بیت
 ﴿إِنَّا كَذَّبُكَ نَجْرَى الْمُحْسِنِينَ﴾ به راستی ئیمه نابو و جوړه پاداشتی کارچاکان ددهینه وه ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾
 ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بینگومان همر دوو کیان له بهنده ئیمانداره کانی ئیمه ن ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾
 ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ به راستی ئیلیاس (پیغه مبه ربک بوو) له پیغه مبه ربان ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ کاتی
 به گه له که ی ووت نه وه له خوانا تر من (خوتان ناباریزن) ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ ئایا (بنی)
 به عمل ده بهرستن و واز دینن له (بهرستی) چاکترینی دروستکه و به دیهینه ران (که خوای گه وره یه) ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾
 ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾ که خوای بهر و ردگاری ئیوه و باوو باپیره پیتشینه کاشانه ﴿وَوَدَّيْنَاهُ أَنْ يَأْتِ رَبَّهُمَا فِي الْآخِرِينَ﴾

﴿فَكَذَّبُوهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ﴾ که چنی باوہ دریان نہ ہیٹنا بہ ئیلیاس کہہ و ابو و بنگومان نہ وان ٹامادہ دہ کرنن (لہ دوزخ دا) ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ جگہ بہ ندہ ہلہ بر اثر اوہ کانی خوا ﴿وَرَكَّاعًا عَلَيَّ فِي الْآخِرِينَ﴾ وہ باسی چاکی نہو (ئیلیاس) مان لہ ناو گہ لہ پاشینہ کان دا ہیٹتہ وہ ﴿سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ﴾ سہ لام لہ سہر ئیلیاس بیت (ئیلیاسین و ئیلیاس ہر بہ ک کہ سہ) ﴿إِنَّا كَذَّلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾ بہ راستی ٹیمہ نا بہو شتوہ پاداشتی چاکہ کاران دہ دہینہ وہ ﴿إِنَّهُمْ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ﴾ بنگومان نہو (ئیلیاس) لہ بہ ندہ باوہ پردارہ کانی ٹیمہ بہ ﴿وَإِنْ لَوْ كُنَّا لَيِّنَ الْمُرْسِينَ﴾ بہ راستی لوط (پتغہ مہر نک بو) لہ پتغہ مہران ﴿إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَتَجْعَلِينَ﴾ کاتیک خوی و ہموو کہ سہ کانی و شونن کہ و نووانیمان پر زگار کرد ﴿الْأَعْرَافِ الْغَابِرِينَ﴾ بیجگہ لہ پیرہ رتیک (خیزانی لوط) کہ لہ تیاچوہ کان بو ﴿ثُمَّ دَرَأْنَاهُ أَتَجْعَلِينَ﴾ پاشان نہوانی ترمان لہ ناو برد ﴿وَإِنَّا لَنُحْشِرُنَّ عَلَيْهِمُ مَّضْجِيحِينَ﴾ بہ راستی ٹیوہ (نہی قورہیشیہ کان) بہ بہ یانیاندا (بہ روز) دہ رن بہ سہر (شوتہ وارہ کانیاندا) ﴿وَوَلَّيْنَا أَقْلًا نَّعْتَلُونَ﴾ و بہ شدہ و دا نایا نیر زیر نابن ﴿وَإِنْ يَرَوْا يُسُلِّمِينَ﴾ وہ بہ راستی یونس (پتغہ مہر نک بو) لہ پتغہ مہران ﴿إِذْ أُلْقِيَ إِلَى الْغُلَّكِ الْمَشْحُونُ﴾ کانی رای کرد بو لای کہ شتیہ کی پر (لہ خہ لک) ﴿فَتَنَاهَا فَمَكَانٍ مِنَ الْمُدْحَضِينَ﴾ تہ مجا (نہو کہ شتیہ لہ بہر تہوہی باری قوورس بو، لہ ترسی نو قم نہ بوونی، خہ لکہ کہی کہ لہ ناویدا بوون، قورعہ کیشیان کرد بو تہوہی نہو کہ سہی دہر چوہ بیخہ نہ ناو دہریا کہوہ و باری کہ شتیہ کہ سوو کتر بیت) قورعہ یان کرد (یونس) نہو کہ سہ بو لہ قورعہ کہ سہر نہ کہوت ﴿فَالْتَمَسَهُ لُحُوتٌ وَهُوَ مُبَسِّرٌ﴾ (خرابہ دہریا کہو) تہ مجا تہ ہنگیک قوونی دا تہویش شاپانی سہر نہ نشست بوو ﴿فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسْتَجِيبِينَ﴾ خو تہ گہر بہ راستی نہو لہ یاد کارانی (خوا) نہ بوایہ ﴿لَلَّيْتُ فِي ظُلْمَةٍ إِلَى يَوْمٍ يُخْرَجُونَ﴾ ہتا پروری زیندو بوونہ وہ لہ ناو سکی تہو (نہ ہنگہ دا) دہمایہ وہ ﴿فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ﴾ بہ ہوی تہوہوہ فریمان دایہ زہویہ کی پروت (بی دار و درخت) و نہ خو شیش بوو ﴿وَأَنْهَضْنَاهُ عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقْطِينٍ﴾ وہ پروہ کینکی کولہ کہ مان بہ سہریدا پرواند ﴿وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مَادَّةٍ آلِفٍ أَوْ يَرْبُدُونُ﴾ تہوسا بہ پتغہ مہریتی ناردمان بو لای سہد ہزار کہس یا زیاتر ﴿فَتَأْمُرُوهُمْ فَشَعَّبْنَاهُمَا إِلَى جِبِیْ﴾ گہ لہ کہش باوہ دریان ہیٹنا و بہو ہویہ وہ بہ ہر ہمدمان کردن لہ ریمان تا ماوہ بہ ک ﴿فَأَسْتَفْتِيهِمَا فَرِيقًا الْبَنَاتِ وَلَهُمَا الْيُسْرَى﴾ تہ مجا (نہی مو حہ مہد) پر سیاریان لی بکہ نایا کچان بو پەر وہ رد گاری تزیہ و کورایش ہی تہوانہ؟ ﴿أَمْ خَلْقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَنَحْنُ نَهْدُونَ﴾ یان نہوان بہ دیارہ وہ بوون کہ ٹیمہ فریشتہ کانمان بہ مینہ دروست کرد ﴿أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ إِفْكِهِمْ لَيَقُولُونَ﴾ بیدار بن بہ راستی نہوان لہ دہس ہلہ سسی خو یانہ وہ دہ لٹن ﴿وَلَوْلَا اللَّهُ لَفَعَلَتَ لَكَ يَدُونَ﴾ خوا مندانی بووہ و بنگومان تہوانہ دروزنن ﴿أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ﴾ نایا (خوا) کچانی ہلہ براردوہ (بو خوی) بہ سہر کوران دا

﴿مَالِكٌ كَيْفَ تُحْكُمُونَ﴾ چنانچه چون بریاری واده‌دهن ﴿فَلَا تَكْذِبُونَ﴾ دهی نایا بیر ناکه‌نه‌وه؟ ﴿أَرَأَيْتَ لَكَ سُلْطٰنٌ مُّبِیْنٌ﴾ یان به‌لگه‌به‌کی پرووتشان (لهم باره‌به‌وه) هه‌به ﴿فَأَنذَرْتُكَ بَیِّنَاتٍ كَثُرَ ۖ بَدِیْنٌ﴾ دهی کتیه‌به‌تان (به‌لگه‌به‌تان) بیئن نه‌گه‌ر راست ده‌که‌ن ﴿وَجَعَلُوا بَیْنَهُ وَبَیْنَ الْجَنَّةِ سَبْأً﴾ وه‌نه‌و (بی باوه‌رانه) له‌نیوان خواو جنو که‌دا خزما‌به‌تی یان بریار داوه ﴿وَلَقَدْ عَلِمْتِ الْجِنَّ أَنَّهُمْ مُخْتَصِرُونَ﴾ سویند به‌خواو بیگومان جنو که‌کان ده‌یسان زانی که‌به‌راستی نه‌وان ناماده‌ده‌کرتن (له‌روژی دوا‌ییدا) ﴿سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا یَصِفُونَ﴾ پاك و بیگه‌رده‌خوا له‌وه‌ی نه‌و (بی باوه‌رانه) ده‌بلین ﴿إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ﴾ (هه‌مو‌ریان سزا‌ده‌درین) بیجگه‌به‌نده‌خواوین کراوه‌کاتی خوا ﴿فَالْكَافِرُ مَوْتًا یُعْبَدُونَ﴾ نه‌مجا به‌راستی ثیوه و نه‌و (بنانه) یش که‌ده‌به‌رستن ﴿مَا أَنزَلْنَاهُ فِی تَبِیْنٍ﴾ فیوه‌ناوانن له‌به‌راته‌ری خوا‌دا گو‌مراکه‌ری (که‌س) بن ﴿إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَبَرِ﴾ بیجگه‌نه‌و که‌سه‌ی (خوا‌ده‌زانی) ده‌چیته‌دوزه‌خه‌وه ﴿وَمَا یَمْنَأُ إِلَّا لَهُمُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ﴾ (فریسته‌کان ده‌لین) هیچ کام له‌نیمه‌نیبه‌مه‌گه‌ر پله‌و شو‌تینیکی دیاری کراوی خوی هه‌به ﴿وَاللَّهُ الَّذِیْ أَنزَلَهُ أَتَىٰ ۖ وَهٖ هَدًی ۖ وَهُوَ بِهَدًی ۖ وَهُوَ عِبَادَتٌ وَبِهَدًی ۖ هِیَئَاتِی فَرْمٰنِی ۖ خَوَا﴾ وه‌بیگومان نیمه‌هه‌مو‌ریان به‌ریز وه‌ستاوین (بو عبادت و به‌جی ده‌که‌بن) ﴿وَأَن كَانُوا یَعْلَمُونَ﴾ بیگومان هه‌ر چه‌نده‌بت په‌رستان ده‌بانووت ﴿وَأَن عِندَنَا ذِکْرُ ۖ فِی الْأَوَّلِیْنَ﴾ به‌راستی نه‌گه‌ر کینیك (ی ناسمانی وه‌ك کینی) پشبانمان هه‌بو‌ایه ﴿لَكِنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِیْنَ﴾ به‌راستی نیمه‌له‌به‌نده‌پاك و خاوتنه‌کاتی خوا‌ده‌بو‌وین ﴿هَکْکَرُوا بِهٖ ۖ فَسَوْفَ یَعْلَمُونَ﴾ نه‌مجا (که‌کتییان بو‌هات) باوه‌ریان بی نه‌هیتا، جابه‌زو‌ویی ده‌زانن (سه‌ر نه‌نجامی بی پر‌وایه‌که‌یان چون ده‌بی) ﴿وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِجَاوَنَّا ۖ أَلَمْ نَسْلُبْ ۖ سَوْنَدَ ۖ بَه‌خواو بیگومان پشتر بریارمان داوه‌بو‌به‌نده‌نیر‌دراوه‌کاتمان ﴿إِنَّمَا لَهُمْ الْمُتَصَوُّرُونَ﴾ که‌بیگومان هه‌ر نه‌وان سه‌ر ده‌خرین ﴿وَأَن جُنْدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ دیاریشه‌هه‌ر سه‌ربازانی نیمه‌سه‌رده‌که‌وون ﴿فَقَوْلُ ۖ عَنْهُمْ ۖ حَتَّىٰ یُجِی ۖ تَوْش وازیان لی به‌ینه‌تا‌نه‌و ماوه‌ی (دیاری کراوه‌بو‌له‌ناوبر‌دنیا) ﴿وَأَنصُرُهُمْ ۖ فَسَوْفَ یُصِی ۖ وَه‌بیان بیته (سه‌رنجامیان چون ده‌بیت) له‌مه‌ولا نه‌وانیش ده‌بین (جیان به‌سه‌ر دیت) ﴿وَأَعْدَابُنَا یَسْتَعْجِلُونَ﴾ جا‌نایا به‌پله‌داوای سزای نیمه‌ده‌که‌ن ﴿فَإِنَّا نَزَّلْنَا ۖ بِسَاحِی ۖ هه‌ر کاتی سزای نیمه‌هاته‌خواره‌وه‌بو‌ناو ماله‌کانیان ﴿فَسَلٰ ۖ صَبَاحُ الْمُنْذِرِ ۖ نه‌وسا تر‌سپتر‌اوان چ‌روژنیکی خراب و ته‌نگیان ده‌بی ﴿وَقَوْلُ ۖ عَنْهُمْ ۖ حَتَّىٰ یُجِی ۖ وه‌وازیان لی به‌ینه‌هه‌تا‌نه‌و ماوه‌ی (دیاری کراوه‌بو‌یان) ﴿وَأَنصُرُهُمْ ۖ فَسَوْفَ یُصِی ۖ وه‌بیننه‌نه‌مجا له‌مه‌ولا نه‌وانیش ده‌بین ﴿سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ ۖ عَمَّا یَصِفُونَ﴾ په‌رو‌رد‌گارت پاك و بیگه‌رده، په‌رو‌رد‌گاری بالا‌ده‌ست له‌وه‌ی بی باوه‌ریان ده‌بلین (ده‌ریاره‌ی) ﴿وَسَلَّمَ عَلَی الْمُرْسَلِیْنَ﴾ سلاو و درو‌دیش بو‌گشت پیغه‌مه‌ران ﴿وَالْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ سو‌پاس و ستایش بو‌خوای ﴿رَبِّ الْعَالَمِیْنَ﴾ په‌رو‌رد‌گاری هه‌موو جیهانبان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿ص﴾ به (صاد) ده‌خوینتریشه‌وه خوازاناشره به ماناگه‌ی بق زانیاری زیاتر سدید سهره‌نای سورته‌ی (البقرة) بکه
 ﴿وَالْقُرْآنِ ذِي الْذِكْرِ﴾ سویند به قورنانی خاوهن ریز و پند و ناموزگاری ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنِّي بَعَزْتُ بِمَا فِي بَيْتِ اللَّهِ مِنْكُمْ﴾ به لام نه‌وانه‌ی
 بی باوه‌رن ریزو چون، له خویه گه‌وره زاتین و درایه‌نیدا (بهراتیر نیسلام و شسوتن که‌وتوانی) ﴿وَأَعْلَنَ لِكُلِّ فِتْنَةٍ مَقْصَدْ بَرِّئَ﴾
 قرن) چنده‌ها گهلماں پیش شه‌وان (کافرانی مه‌ککسه) له‌ناو برده ﴿فَأَذَانًا لِّمَنْ يَخَافُ﴾ نه‌مجا هاوارسان کرد له
 حالیکدا کاتی بزگار برون نه‌مابو ﴿وَعَجِبُوا أَنْ يَجَاءَهُمْ نُذُورُهُمْ﴾ سهریان سورده‌ماکه ترسیته‌ریکیان له خویان بز
 هانوسه ﴿وَقَالَ الْكَاذِبُونَ هَذَا سِحْرٌ مُّجْتَمِعٌ﴾ وه بی باوه‌ران ده‌یان روت هم (پینگه‌میره) جادوو گهریکی زور دروزته ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ﴿أَجْعَلِ الْأَعْلِيَّةَ الْهَٰؤُلَاءِ﴾ ثابا شه (پینگه‌میره) هدموو خواکانی کردو ته پدک خوا ﴿إِنَّ هَٰذَا النَّاسَ كَذِبٌ﴾ به‌راستی نه‌مه
 (که‌به‌ک خوا بی) شستکی زور سهرسور هیتره ﴿وَأَنطَلَقْنَا لَعْنَهُمْ﴾ وه گه‌وره‌کانی (قورده‌بش له‌گهل پینگه‌میره
 قسه‌یان کرد و ههلان) به‌پدله دهرچوون ﴿إِنِّي أَنشَأُوا ضِرَارًا وَاعْلَٰفًا لِّلْكَافِرِ﴾ (بدخلکیان ووت) برؤن و خوق گرین
 له‌سهر (به‌رستنی) خواکانتان ﴿إِنَّ هَٰذَا النَّاسَ كَذِبٌ﴾ به‌راستی نه‌مه (ی موحه‌ممد ﷺ) ده‌یلن) شستکه له‌نبوه داوا کراوه
 (هتا بیته گه‌وره‌ی هدموو عهره‌ب) ﴿مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي الْأَيَّامِ الْأَلْفِ﴾ نه‌مه‌مان نه‌بیستووه له‌کژنا ناییندا (که‌نه‌سرائی به)
 ﴿إِنَّ هَٰذَا إِلَّا تَمَنَّا﴾ نه‌مه تنه‌ها شستکی هله‌به‌ستراوه ﴿لَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ ثابا چون وه‌حی له‌ناو هدموو مان
 دابز شه (موحه‌ممد ﷺ) دابه‌ز سراوه ﴿بِكُلِّ هَٰؤُلَاءِ شَيْءٍ مِّنْ ذِكْرٍ﴾ (نه‌خیر راست ناکه‌ن) بدلکو نه‌وانه له‌گومانندان له
 قورنانه‌که‌ی من ﴿بِكُلِّ لَعْنَةٍ وَأَنطَلَقْنَا﴾ (نه‌خیر وایه) بدلکو نه‌وانه هیشتا سزای متیان نه‌چه‌ششوو (بویه باوه‌ر ناهیتن) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ﴿لَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ﴾ یاخه‌زیتنه‌کانی به‌زه‌بی په‌روهردگاری زالی بالاده‌ستی به‌خشنده‌ت لای نه‌وانه؟ ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ﴿لَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ﴾ باده‌سه‌لات و پاشایی ناسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له‌تتواناندا به‌هی نه‌وانه
 ﴿فَلَا تَقُولُوا إِنِّي لَا أَعْلَمُ﴾ (نه‌گهر وایه) ده‌با به‌رز بیته‌وه له‌ناو هوقاره‌کانی به‌رز بوونه‌وه‌دا (تاده‌گه‌نه عهرش نه‌مجا
 وه‌حی دابه‌زیتن بز ههر که‌سی خویان ده‌پانه‌وینت) ﴿لَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ﴾ (بی بر وایانی قورده‌بش)
 له‌شکر و کومه‌لیکی بی ترخن له‌وه کومه‌لانه‌ی (دژی پینگه‌میره‌ران به‌زووی) ده‌شکیتترین و سهر شسور ده‌بن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 ﴿لَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ الْكِتَابَ﴾ پش شه‌وان گه‌لی نوح و عباد و فیرعه‌ونی خاوه‌ن میخه‌کان باوه‌ریان
 (به‌پینگه‌میره‌کانیان) نه‌هینا ﴿وَنُفِخَ فِي سُورَةٍ لَّوْطٍ وَنُفِخَ فِي لُقُوطٍ﴾ وه (گه‌لی) سه‌موود و گه‌لی لووط و خاوه‌ن یاخه‌چرو
 بره‌کان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه ناقم و کومه‌لانیک بوون ﴿إِنَّ كُلَّ الْأَكْثَرِ الْأَكْثَرِ﴾ ههر هدموو یان
 باوه‌ریان به‌پینگه‌میره‌ران نه‌هینا بویه سزای متیان به‌سهره‌چه‌سیا (و له‌ناو چوون) ﴿وَمَا يَنْظُرُونَ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَجَدَهُ﴾
 نه‌مانه نه‌نها چاوه‌روانی ده‌نگیکی زور گه‌وره ده‌که‌ن ﴿مَّا هَٰؤُلَاءِ إِلَّا كَلْبٌ مِّنْ كَلْبِ الْفِئَةِ﴾ نه‌وه‌نگه (فور کردن به‌کده‌نادا) که‌مترین ماوه
 دوا خستنی نیبه ﴿وَقَالُوا أَرْثَا جَلَّ لَنَا قَدْرُكُمْ قَبْلَ هَٰذَا﴾ (به‌گالته پیکردنیکه‌وه) وه ووتیان: شه‌ی په‌روهردگارمان
 پیش روزی لن پرسته‌وه به‌شه‌که‌مان (له‌سرایان پاداشت) بن بده

﴿أَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾ (نهی موحده ص ۱۱۱) دان به خوئندا بگره له‌سهر نهو قسانه‌ی که ده‌یکمن ﴿وَأَذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ إِذْ آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا وَأَبْ﴾ بیری به‌نده‌مان (داوود) ی خواوهن هیز و توانا بکهره‌وه بنگومان نهو ده‌میشه گه‌پراوه سوو بولای خوا ﴿إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ﴾ به‌راستی نیمه چیاکاتمان رام هیتا سوو ته‌سیبحانی خوابان ده‌کرد له‌گه‌ل نهو (داوود) ﴿يَا لَيْتَنِي وَإِلَّا شَرَفٌ﴾ به‌نیواران و به‌یاناندا ﴿وَالظُّبُرُ مَخْشُورَةٌ كُلُّهَا وَأَبْ﴾ وه بالنده‌کان که له‌ده‌وری نهو (داوود) کۆده‌کرانه‌وه هه‌موو (سو ته‌سیبحات) بولای نهو ده‌گه‌پراوه (تا له‌گه‌ل داوود یادی خوا بکهن) ﴿وَيَسْجُدُ لِلْكَوْكَبِ﴾ وه پاشایه‌نیه‌که‌ی نه‌ومان به‌هیز کرد ﴿وَالْأَيْنَةُ الْحَكْمَةُ وَقَضَىٰ لِيَطَّابِ﴾ دانایی و گوفناری چیاکهره‌وه‌مان بین به‌خشسی ﴿وَهَلْ أَتَاكَ نَبْوُ الْخَصْرِ إِذْ تُسَوِّرُوا إِلَيْخَرَابِ﴾ وه نایا هه‌والسی داوا چیه‌کانت بین گه‌یشتووه کاتی به‌دیواری خه‌لوه‌تگا‌که‌دا سه‌ر که‌وتن ﴿إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ﴾ له‌ناکاودا چوونه ژووره‌وه بولای داوود نه‌ویش داخله‌کا و ترسان بیان ﴿قَالُوا لَا تَحْتَفِظْ خَصَمَانِ﴾ وونان: مه‌ترسه (نیمه) دوو داوا چین ﴿بَلَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ به‌کینکمان ستمی لدوی تر کردووه ﴿فَأَحْكُم بَيْنَنَا بَلَىٰ وَلَا تَشْطِطْ﴾ جاله‌نیوانماندا به‌هه‌ق و‌راستی بریار بده‌وله‌راستی لامه‌ده (له‌بریاره‌که‌ندا) ﴿وَأَقِمْ دِينَكَ إِلَىٰ سَوَاءِ الْغَيْبِ﴾ وه رینمو و نیمان بکه بولای رینگای راست ﴿إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْونَ حَیَّةٍ﴾ (به‌کیان و وتی) بنگومان نه‌مه‌برامه، نه‌وه‌دو نو سه‌ر مه‌ری هه‌یه ﴿وَلِي نَجْهٌ وَاحِدٌ﴾ و منیش به‌که‌مه‌رم هه‌یه ﴿نَقَالَ أَهْلِيهَا وَغَرَّبِي فِي لِيَطَّابِ﴾ که‌چی ده‌لایت نه‌و مه‌په‌ش بده‌یه‌من (بیسپهره‌به‌من) و له‌کاتی قسه‌کردندا زاله‌به‌سه‌رمدا ﴿قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَجَّتِكَ إِلَىٰ بَعْلِي﴾ (نه‌مجا داوود علیه‌السلام به‌بین نه‌وه‌ی گوی له‌براکه‌ی تریان بگریت و به‌په‌له‌نم حو‌کمه‌ی دا) و وتی: سویندیه‌خوا به‌راستی ستمی لیکردوی که‌داوات لیده‌کات ناقه‌مه‌ره‌که‌ت بخانه‌ناو مه‌ره‌کانسی خویه‌وه ﴿فَإِنْ كُنَّ مِنْ لِحَافَةٍ لَّيْسِي بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ و بنگومان زور له‌شدریک و هاو به‌شان ستم له‌یه‌کتری ده‌کهن ﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ﴾ بینجگه له‌وانه‌ی باوه‌ربان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکبان کردووه، نه‌وانه‌ش زور که‌من ﴿وَقُلْ دَاوُدُ إِنَّمَا فَتَنَّا﴾ داوود زانی که‌نیمه ته‌نها ناقیمان کردووه نه‌وه ﴿فَأَسْتَعْفِفْ رَبَّنَا وَسِعْتَ أَرْوَاحَنَا وَأَبْ﴾ بویه‌داوای لیبور دنی کرد له‌په‌روهر دگاری و که‌وت به‌پروودا به‌سورژه‌بردنه‌وه و تویه‌ی کرد (له‌وه‌ی نه‌ده‌وو به‌بین گونگرتن له‌که‌سی به‌رامه‌رحو‌کم بدات و په‌له‌ش بکات له‌بریار داندا) ﴿فَقَفَّزْنَا لَهُدْذَكَ﴾ نیمه‌ش له‌وه‌له‌ی نه‌و خوش بووین ﴿وَأَنَّ لَهُدْذَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنُ مَقَابِ﴾ به‌راستی نه‌و (داوود) پله و پایه‌ی به‌رزه‌و نزیکه له‌نیمه‌وه و دو‌ا‌پ‌ور زینکی چاکیشی هه‌یه ﴿يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌ی داوود بنگومان نیمه‌تزمان کرد به‌جینشینی (پیغه‌مه‌رانی پیش خوت) له‌زه‌بیدا ﴿فَأَحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ﴾ که‌واوو و توش له‌نیوان خه‌ل‌کدا به‌راستی فه‌رمانه‌وایی بکه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ شونن هه‌وا و تاره‌زوو مه‌که‌وه‌باله‌رینگای خوالات نه‌دات ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْضِبُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی له‌رینگای خوا لاده‌ده‌ن و گو‌مرا ده‌بن ﴿لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ يَمَّا شُؤُوا يَوْمَ الْحِسَابِ﴾ سزای سه‌ختیمان بو هه‌یه چونکه روژی لیهر سپنه‌وه‌یان له‌بیر کردوو ﴿

﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَآئِلًا﴾ نیمه نامسمان و زهوی و نه‌وهی له نتوانندابه به‌بیهوده دروسنمان
نه کردوهه ﴿ذَٰلِكَ عَلَى الَّذِينَ كُتِبَ﴾ نه‌وه همزمانی نه‌وه که‌سانه‌به که بن باوه‌ر بوون ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ سا‌هاوار
بۆ نه‌وانه‌ی که بن باوه‌ر بوون به‌ناگری دوزخ ﴿أَلَمْ جَعَلْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نایا نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه‌و
کرده‌وه چاکه کاتبان کردوهه ﴿كَانُوا قَبِيلًا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌گه‌ن خرابه‌کاران له زه‌وبدا وه‌که به‌کیان دانین (له‌دوا
روژده، نه‌خیر وانی به) ﴿أَلَمْ جَعَلْنَا الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾ بان پاریزکاران وله‌خواترسان وه‌که به‌کرداران لی ده‌که‌بن ﴿
﴿كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَا إِلَآكَ مُبَشِّرًا﴾ (هم فورقانه) کتیبکی پیروژه ناردوومانه‌ته‌خواره‌وه بۆ تو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
الَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه له‌نایه‌ته‌کانی، وه‌خواه‌وانی بیر و زسری په‌ندی لی وه‌ر بگرن ﴿
﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ نیمه سوله‌یمان به‌خشی به‌داوود (علیهما السلام) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
(سوله‌یمان) به‌نده‌به‌کی چاک بوو، بنگومان نه‌وه زور روو له‌خوا بوو ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا
سهر له‌نیواره کاتیک نه‌سپانی ره‌سمن و خیرا نیشانی سوله‌یمان درا ﴿فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ خُبْرَ الْقَارِ﴾ (که‌نویزی عه‌سر بوو)
جا (سوله‌یمان) وونی خوشه‌ویستی هم نه‌سپانه‌م باو‌ده‌سهر یاد و عیباده‌تی په‌روهر دگرم دا (که‌نویزی عه‌سر بوو)
﴿خُبْرُ الْقَارِ﴾ (سه‌یری نه‌سپانه‌ی ده‌کرد) هه‌نا له‌جاو و گوم بوون ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ (وونی) جارنکی تر
نه‌وه نه‌سپانه‌م بۆ بگیز نه‌وه ﴿فَقَالَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْيُنِ﴾ نه‌مجا ده‌ستی هینا به‌ده‌ست و قاچ و گهردن و یالی (نه‌وه
نه‌سپانه‌دا) ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ سویتد به‌خوا به‌راستی سوله‌یمان تاقی کرده‌وه ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾
و لاشدی (له‌ته‌کور) کمان فریدا به‌سهر ته‌خته‌که‌یدا (چونکه پیشتر سویتدی خوار دبوو، که به‌سهر ته‌واوی
خیزانه‌کانیدا نه‌سورته‌وه و کو نه‌بسته‌وه له‌گه‌لیاندا، وه‌دیه‌که‌شیان کورنکی بیت وله‌بیتا و خوا‌دا جهاد بکه‌ن
به‌بن نه‌وه‌ی (ان شاء الله) پکات له‌دواییدا له‌ههر هه‌مو و خیزانه‌کانی ته‌نھا کورنکی نوقسانی ناته‌واوی بوو، خوا‌ی
گه‌وره‌ش به‌مه‌تاقبکرده‌وه) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الْقَارِ﴾ باشان ته‌وبه‌ی کرد و گه‌رایه‌وه بۆ لای خوا ﴿فَقَالَ رَبِّ اغْنِنِي فِي مَالِكَ﴾
(سوله‌یمان) وونی نه‌ی په‌روهر دگرم لیم خوشه‌و ده‌سه‌لات و پاشایه‌تیکم بن بیه‌خشه ﴿لَا تَتَّبِعُوا الْقَارِ﴾ (که‌نویزی عه‌سر بوو)
که‌دوای من ده‌س نه‌دا بۆ که‌سی تر ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الْقَارِ﴾ بنگومان ته‌نھا توی به‌خشنده‌ی (هه‌مو و شتیک) ﴿
﴿فَقَالَ رَبِّ اغْنِنِي فِي مَالِكَ﴾ (دوای نزاکه‌ی) (با) مان بۆ رام هینا و خستمانه‌ خزمه‌تیه‌وه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الْقَارِ﴾
به‌فهرمانی نه‌وه به‌نرمی ده‌رویی بۆ ههر جیگایه‌ک بیوستایه ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ وه‌هه‌مو و (جنو‌که‌و)
شه‌یتانه‌کامان بۆ رام هینا بوو که‌بیتا ساز و مه‌له‌وانی ژنر ده‌ر با بوون ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ وه‌هه‌ندیک
نریان (که‌سه‌رینچی سوله‌یمانان کردبوو رامان هینان بۆ) به‌بیکه‌وه به‌سه‌راوی له‌کوژ زنجیر دا ﴿هَٰذَا
عَذَابُ الْقَارِ﴾ (که‌باسکرا) به‌خششی نیمه‌به (بۆ تو)، نه‌مجا به‌ویستی خوژ بیه‌خشه، بان
بیگره‌وه و مه‌به‌خشه به‌بن پرسته‌وه (لینت) ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ وه‌به‌راستی نه‌وه (سوله‌یمان) به‌ی
به‌رزی هه‌یه لای نیمه‌وه سهر نه‌نجامی چاک هه‌یه ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارُ﴾ وه‌هه‌مو و (که‌نویزی عه‌سر بوو)
باسی به‌نده‌ی نیمه‌وه به‌ک کاتیک هاواری له‌په‌روهر دگاری کرد ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا الْقَارِ﴾ (وونی)
به‌راستی شه‌یتان تووشی زه‌حمه‌ت و نار‌ه‌متی و تازاری کردووم ﴿وَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كُتِبَ لَهُمُ الْقَارِ﴾ (بن‌ی
وترا) بیت به‌ده‌وه‌ی باو‌ده‌وه‌ی کاتیک سارده‌ی خوژستن و خوار دنه‌وه (بن‌ی دا به‌زه‌وبدا و ناو هه‌لقولی وله‌و
ناو هه‌قوی شت و ناوی خوار ده‌وه وله‌نه‌خشیه‌که‌بشی چاک بوویه‌وه) ﴿

﴿وَهَذَا لَهُ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ مَعْفُورٌ﴾ و ده ژن و عنالہ کانی و نه و نه دهی تریشمان له گه لیان دا به (نه بوب) به خشی
 ﴿رَحْمَةً مِنَّا وَكَرَّمَ لِأُولَىٰ الْأَنْبِیَ﴾ بهر هم و مبهربانی له لایه ن خورمانه وه (بو نه بوب) وه بو بهند و ناموزگاری بو
 خاوه نانی ژبری و بیر و هوش ﴿وَإِذْ يَبْدَأُ فَتَحْتَ الْفَصِّ بِرَبِّهِ وَلَا تَحْنُتُ﴾ (پیمان ووت) چه بکی شول (داری زور
 باریک) به ده سته وه بگره و پی بده (له خیزانت به ک جار) و سوتنده کت مه شکسته (که له خیزانت خوارد بوو
 سه د داری لی بدهی) ﴿إِنَّا وَجَدْنَاهُ صَابِرًا﴾ بهر استی نیمه نهو (نه بوب) مان به خوگری بینی ﴿يَعْنِي الْعَبْدُ أَنَّهُ وَأَوَّلُ﴾
 چ بهنده به کسی چاک بوو بهر استی نهو زور گو تر ابدن و پروو له خوا بوو ﴿وَإِذْ يَنْفَخُ فِي الْفِثْرِ وَنَحْنُ وَنَحْنُ﴾
 وه باسی بهنده کانی نیمه بکه نیراهیم و نسیحاق و به عقوب ﴿أُولَىٰ الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ﴾ که خاوه نی هیزو توانا
 و بینایی بوون ﴿إِنَّا نُلْقِيَ الْحَصَىٰ فِي كَرِي الْأَرْضِ﴾ بهر استی له بهر نه وهی همیشه پوزی دوا بیان له بهر دابوو
 نیمه (به بهندهی تایه نی خورمان) هه لمان بزاردن ﴿وَإِذْ يَنْفَخُ فِي الْأُذُنِ الْمُصْطَفَىٰ الْأَخْيَارِ﴾ وه بهر استی نه وانه
 (هه ر میانان) لای نیمه له بهند هه لبر تر دراوه چاکه کائن ﴿وَإِذْ يَنْفَخُ فِي الْأُذُنِ الْمُصْطَفَىٰ وَالْأَخْيَارِ﴾ وه باسی
 (بهنده کانی نیمه) نسیماعیل و نه لیه سوع و ذو لکفل بکه ﴿وَكُلٌّ مِنَ الْأَخْيَارِ﴾ که هه موویان له چاکه کارانن
 ﴿هَذَا يَذْكُرُونَ لِمَنْ يَشَاءُ لِحُسنِ عَقَابٍ﴾ شم (باسی پیغه بهر انه) باس و ناویانگی چاکیه له دنیادا و پیگومان
 پاریز کاران سه ر نه نجامیکی چاکیان هه به ﴿جَنَّ عَذَابُ مَفْجَعَةٍ لِّهَذَا الْأَوَّلِ﴾ (که برینی به له) به هه شتانی
 جنگای مانه وهی همیشه بی، که ده ر گا کانی کرا وه ته وه بویان ﴿مَنْ يَكُنْ فِيهَا﴾ له ونیدا (له سه ر کورسی
 رازاوه) پالیان دا وه ته وه ﴿يَذْكُرُونَ فِيهَا كَذِبًا كَثِيرًا وَكَثِيرًا﴾ تیندا داوای میوه هاتی زور و جورده ها خوار دنه وه
 ده کدن ﴿وَمِنْ عَذَابٍ قَاسٍ أَتَتْهُ الْأَرْضُ﴾ و حوریانی هاو ته مه نیان لایه (خیزانیان) که چاویان بریوه ته
 میرده کانیان ﴿هَذَا مَا أَوْعَدُونَ لِمَنْ لَّيْسَ﴾ نه مه شهو (نازو نیمه تانه) به که به لیستان پی درابوو بو پوزی
 لیر سینه وه (ی قیامت) ﴿إِن هَذَا إِلَّا فِتْنَةٌ لِلنَّاسِ﴾ بهر استی نه مه رزق و پوزی نیمه به هه ر گیز ته و او
 بوونی بو نیمه ﴿هَذَا أُولَىٰ الْقُلُوبِ لِمَنْ لَّيْسَ﴾ تا نه مه (پاداشتی پاریز کارانه) و پیگومان سه ر که شانیش
 خرابترین باشه پوزیان هه به ﴿جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَ فِيهَا فَيُشْفَىٰ الْأَيْهَادُ﴾ دوزه خه که ده چته ناویه وه، نای چ جنگابه کی
 به دو خرابه ﴿هَذَا فَلْيَذوقُوا حَرِيمَةً وَنَسَايَ﴾ نه مه و ناوی له کول و کنیم وزوو خواو، ده با بیچه ژن ﴿وَأَخْرَجَ مِنْهَا شَعْبًا أَزْوَاجًا﴾ وه چه ند جوری تر سزبان هه به لهو شیوه ﴿هَذَا قَوْلُ مَفْجَعَةٍ مَعَكُمْ﴾
 (به گو مر اکره کان دهوتری) نه مه کومه لیکه له گه تئیه دا دینه دوزه خ ﴿لَا تَرْجَبُوهُمْ﴾ (گو مر اکره کانیش
 ده لیس) به خیر نه یه ن ﴿إِنَّمَا تَصَالُوا النَّارَ﴾ پیگومان نه وانه ده چته ناو ناگری دوزه خ ﴿قَالُوا لَنْ نَنْتَهِيَ لِمَنْ تَرْجَبُوهُمْ﴾
 نه وان (به گو مر اکره کان) ده لیس به لکو تئیه به خیر نه یه ن ﴿أَنْتُمْ قَدْ مَسَّوْهُ لَنَا﴾ تئیه (له دونیا گو مر انان کر دین)
 و نه م سزتان پیش هتا بزمان ﴿فَيُشْفَىٰ الْقُرْآنُ﴾ نای چ جنگاو مه نزلکی خرابه ﴿قَالُوا رَبَّنَا قَدْ مَسَّ لَنَا هَذَا﴾
 ده لیس: نهی بهر و ده ر دگار مان هه ر که س (هزی) پیش هتانی نه م سزابه بوو بو نیمه ﴿فَرَدُّوا عَذَابًا ضِعْفًا لِّلنَّارِ﴾
 نه وه سزای نهو که سه له دوزه خدا چه ند قات بکه ره وه ﴿

﴿وَقَالُوا أَنَا لَا نَرَىٰ رَجَاءَ﴾ و (گویم اکره کان) ده‌لین نه‌وه چیمانه بوج بی‌او انیک نابین ﴿كَأَنَّهُمْ كُمُوتٌ
 الْأَنْثَرِ﴾ که تبسمه له خراپه رکار انمان ده‌ژساردن ﴿لَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِسِحْرِنَا﴾ نایا نه‌واندن که گالته‌مان بی
 ده‌کردن؟ ﴿أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ﴾ یا (لیره‌ن به‌لام) چاوه‌کان لیبان که لا‌بویه (و نایان بینن) ﴿إِنَّا
 ذَٰلِكَ لَحَقُّ تَخَاصُّمِ أَهْلِ النَّارِ﴾ بینگومان نه‌وه (که باسکرا) تازاوه و شدره قسه‌ی دوزخه‌خیانه، و راسته (و دینه‌دی)
 ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی من نه‌نهار تر سینه‌رنکم ﴿وَمَا يَنْبَغِي إِلَّا اللَّهُ الْوَهْدُ الْقَهَّارُ﴾
 و هیچ په‌ر ستر اوینکی راست نیبه بینجگه له خوای نه‌نهای به‌ده‌سه‌لات ﴿زُبُّ السَّمَكَيْنِ وَالْأَرْضِ
 وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ په‌روهر دگاری تاسمانه‌کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له نیوانیاندایه ﴿الْعَزِيزُ الْفَقِيرُ﴾ زالی بالاده‌ستی
 لیورده‌یه ﴿قُلْ هُوَ تَبَرُّوا عَظِيمٌ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی نه‌وه هه‌والینکی زور گه‌وره‌یه ﴿أَلَمْ تَرَ
 أَنَّهُمْ كُفِرُوا بِي بَنِي نَادَةَ﴾ ما‌کان بی من علم یالما‌لا‌الاعلیٰ ﴿بلی نه‌گه‌روه‌حیم بونه‌هاتایه﴾
 من هیچ ناگام له کومه‌لی هه‌ره‌بلند (فرشته‌کان) نه‌بویه ﴿إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾ کانی ده‌مه‌قالیان ده‌کرد
 (ده‌باره‌ی نادم) ﴿إِنْ رُوحِي إِلَىٰ نِيكَا بَوْ مِنْ نَاكِرَتٍ﴾ (إِلَّا أَنَا أَنَا تَزِيرُ مُبِيرٌ) جگه له‌وه نه‌بیت که من
 نه‌نهار تر سینه‌رنکی پروونکهره‌وه‌م ﴿إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكِ﴾ نه‌و کانه‌ی (ده‌مه‌قالی یان بوو) په‌روهر دگارت
 به‌فرشته‌کانی فهرموو ﴿إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ﴾ به‌راستی من مرق‌فینک له قنور دروست ده‌که‌م ﴿وَإِذَا
 مَوْتُوكُمْ وَفُتِحَتْ فِيهِمِ رُوحِي﴾ نه‌مجا کانی شیره‌که‌یم رنک‌خست و فوم پیدا کرد و گیانم کرد به‌په‌ریده‌اله
 گیانیک که خوم دروستم کردوه ﴿فَقُولُوا لَهُمْ سَلَامٌ﴾ نه‌وسا هه‌موو به‌سورده‌بردن بوی بکه‌ون په‌روودا ﴿فَسَجَدَ
 الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ﴾ جافرشته‌کان هه‌ر هه‌موویان سورده‌یان برد ﴿إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ﴾
 بینجگه له شه‌بتان که خوی به‌گه‌وره‌دانا ﴿وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ﴾ و له‌بی باوه‌ران بوو ﴿قَالَ تَبٰئِيسَ﴾
 (خوا) فهرمووی نه‌ی لیلیس ﴿مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِإِيدِي﴾ چی شتیک رینگری کردی (له‌وه‌ی) که
 سورده‌بیه‌بیت بو که‌سی که به‌هه‌ردوو ده‌ستی خوم دروستم کردوه ﴿أَسْكَرْتِ أَفْكَتَ مِنَ الْعَالَمِينَ﴾ نایا‌خوت
 به‌گه‌وره‌زانی، یاخو له‌به‌رزو بلندکانی ﴿قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ﴾ (شه‌بتان) ووتی من له (نادم) چاکترم
 ﴿خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ﴾ چونکه منت له‌ناگر دروست کردوه، به‌لام نه‌وت له‌قنور دره‌ستکردوه ﴿قَالَ
 فَاصْرُخْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ﴾ (خوا) فهرمووی که‌وانه له‌و (به‌هه‌شته) ده‌رچو و پرفو، چونکه بینگومان تو
 ده‌رکراوی له‌ره‌حمه‌تی من ﴿وَلَا تَعْلِكُ لَعْنِي إِلَىٰ يَوْمِ الدِّينِ﴾ وه به‌راستی نه‌فرینی منت له‌سهر بی تاروژی
 (پاداشت و توله) ﴿قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾ (شه‌بتان) ووتی نه‌ی په‌روهر دگارم ده‌ی مؤله‌تم
 بده (نه‌مرم) تاروژی (مردوان) زیندوو ده‌کرینه‌وه ﴿قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ﴾ (خوا) فهرمووی:
 ده‌ی به‌راستی تو له مؤله‌ت دراونی ﴿إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ﴾ تاروژی کانی دیاری کراو ﴿قَالَ
 فَبِعِزَّتِكَ لَا تُخَيِّرُنِي آمْنًا وَلَا كَافِرًا﴾ (شه‌بتان) ووتی نه‌مجا سویند به‌عیزه‌نت هه‌ر هه‌موویان گویم
 ده‌که‌م ﴿إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ﴾ نه‌وانه‌یان نه‌بی که‌به‌نده‌ی پاک و هه‌لیرا ده‌ی تون

[illegible]

سورہ قی ﴿البقرہ﴾

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ به ناوی خورای به خشنده‌ی میهره‌بان

﴿ذُرِّيَّةَ الْكَافِرِ﴾ ثم قورئانه هيتراوته خواروه ﴿مِنْ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لا يهن خواى بالاده سنى
كار به جى وه ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ﴾ بنگومان نيمه به حق و راستى قورئانمان بؤ تو
هيتراوته خواروه ﴿وَأَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ كه واتنه خوا پيه رسته و به تنها هدر بؤ نه و ملكه ج
به ﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ بيدار به نايينى (گه ردن كه چى) پاك و خاوين هدر بؤ خوا به
﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أُولِيَاءَ﴾ وه كه ساني جگه له و (خوا) چهند پهر ستر او يكيان بؤ خويان داناوه
﴿مَا تَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُوا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾ (ده نين) نه نها له بهر نه وه ده يان پهر مستين نزيكمان بكنه وه له
خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ﴾ بنگومان خوا بر يار ده دات له نيو اناندا ﴿فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له و
شنانده كه شه وان نيايا جباواز بوون ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ﴾ به راستى خوا رينمو و نبي
كه سنى ناكات كه در فوزى زور بى باوره ﴿تَوَارَاةَ اللَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا﴾ نه گهر خوا بيويستايه
مندالينك بؤ خوى بر يار بدات ﴿لَا ضَرَرَ لِي بِمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ نه وه له ناو دروست كراوه كانيدا كامه ي
بيويستايه هه لى ده بزار د ﴿سُبْحَنَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ پاك و بينگهرده هدر نه وه خواى تنها ي
زال و به ده سه لات ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ (خوا) ناسمانه كان و زهوى به هق دروست
كرد وه ﴿يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ﴾ شه و ده هيتى به سهر روزدا ﴿وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ﴾ و روز ده هيتى
به سهر شه ودا ﴿وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ﴾ و خور و مانگى رام هيتاوه ﴿كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُسَمًّى﴾
ههر به كه يان (له خولگه ي خويدا) تانه و ماوه ي بؤى ديارى كراوه ده گه ريت و ده سور يته وه
﴿أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ﴾ بيدار به هدر نه و (خوا) زالى لى بورده به ﴿

﴿خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ (خوا) نبوه‌ی له‌ناکه که سینک (ثادهم) دروست کردووه ﴿ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا﴾ پاشان له‌و (که‌سه) هاوسه‌ره‌ده‌ی (جه‌و‌و‌ای) به‌دی هیتاوه ﴿وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ الْأَشْجَارِ ثَمَرَاتٍ﴾ وه‌بو
 ثبوه‌ه‌ه‌شت جووتی (نیز و‌می) له‌نازل به‌دی هیتاوه ﴿يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ ثبوه‌ دروست
 ده‌کات له‌ناو سکی دایکتاندا ﴿خَلَقَانِ بِعِذَّتِي﴾ به‌به‌دی هیتانی به‌ک له‌دوای به‌ک ﴿فِي طَلْحَيْنِ فَثَلَّثَ﴾
 له‌ناو سنی تاریکی (ناو سک، مندا‌لدان، په‌رده‌ی کوربه‌له‌) دا ﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ﴾ تانه‌وه
 په‌روه‌ردگاری ثبوه‌به‌که ده‌سه‌لات و پاشایی هدرمولکی نه‌وه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ هیچ
 په‌رستراوینکی راست جگه له‌زاتی نه‌و‌نیه، که‌واته ثبوه‌چون له‌ثابینی راست لاده‌درین ﴿إِنْ تَكْفُرُوا﴾ نه‌گهر ثبوه‌بی باوه‌پرسن ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ غَنِيٌّ﴾ نه‌وه بینگومان خوا‌بی نیازه له‌ثبوه
 ﴿وَلَا يَرْضَى لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ﴾ و‌پازی نیسه به‌بی باوه‌پری بو‌به‌نده‌کانی ﴿وَأَنْ تَشْكُرُوا بِرِضَاكُمْ﴾ وه‌نه‌گهر
 سوپاسی خوا‌بکه‌ن (و‌گهردن که‌چ بن) به‌وه لیسان پازی ده‌بیت ﴿وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى﴾ هیچ
 گونا‌هبارنک گونا‌هی که‌سینکی تره‌لنا‌گرنیت ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان گه‌پانه‌وه‌تان
 هدربو‌لای په‌روه‌ردگار تانه ﴿فَلْيَسْكُرْ بِنِعْمَتِ اللَّهِ﴾ نه‌وسا هه‌والشان ده‌داتی به‌وه‌ی که ده‌تان
 کرد ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ به‌پراسنی خوا‌نا‌گاداره به‌نه‌ی دلان ﴿وَلَا تَأْمَسُ الْإِنْسَانُ مِرَّةً﴾
 وه‌کاتی ناده‌می زیانیکی لی بکه‌وی ﴿وَعَارِزَةٌ مُّنبِئَاتُهُ﴾ ده‌گه‌پشته‌وه بو‌لای په‌روه‌ردگاری
 و‌هاواری لی ده‌کات ﴿ثُمَّ إِذَا سَوَّاهُ وَنَعَّمَهُ مِنَّةً﴾ پاشان نه‌گهر له‌لایمن خو‌یه‌وه به‌ه‌ره و‌نیعمه‌تیک دایه
 ﴿ثُمَّ مَّا كَانَ بِدَعْوِ اللَّهِ مِنْ قَبْلِ﴾ نه‌وه‌ی له‌بیر ده‌چیت که له‌پیش‌ترا‌هاواری له‌په‌روه‌ردگاری ده‌کرد
 ﴿وَجَعَلَ لَهَا آيَاتًا﴾ و‌هاو‌نایانی بو‌خوا‌داده‌نی ﴿لِيُفَصِّلَ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ بو‌نه‌وه‌ی (خه‌لک) له‌پینگای نه‌و
 گومراکات ﴿فَلْيَسْجُدْ بِكُرْبٍ وَبِلَا﴾ (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ به‌ه‌ره‌په‌شده‌وه) بلی : به‌بی باوه‌پنکته که‌مینک
 له‌زه‌ت و‌ه‌رگه له‌ژیان ﴿إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ﴾ چونکه به‌پراسنی تو له‌هاوه‌لانی نا‌گری دوزه‌خی ﴿إِنْ
 أَقْبَلْتُمْ هَؤُلَاءِ﴾ (هاو‌به‌ش دانه‌ران چاک‌تون) یان که‌سینک ملک‌چ و‌خوا‌به‌رست بیت ؟ ﴿إِنَّ آتَانَ إِلَيْنِ سَاجِدًا﴾
 و‌قائما ﴿له‌کاته‌کانی شه‌ودا به‌سوزده‌بردن و‌پاوه‌ستان (له‌شه‌و‌نو‌نیزدا)﴾ ﴿يَحْذَرُ الْأَخْبَرَةَ وَكَرَّ وَجْهَهُ رَبِّهِ﴾
 که له‌(سزای) دوا‌پور دهرسیت و‌به‌هیوای به‌زه‌بی په‌روه‌ردگار به‌تی ﴿فَلْيَسْجُدْ لِلَّذِينَ يَعْلمُونَ﴾
 (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) بلی ثابا نه‌وانه‌ی ده‌زانن به‌کسانن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی که
 نازانن ﴿إِنَّمَا يَنْتَظِرُ أَوَّلُ الْآلِ﴾ به‌پراسنی نه‌ها‌خواه‌نانی ژیری ثاموز‌گاری و‌ه‌رده‌گرن ﴿فَلْيَعْبُدُوا
 الَّذِينَ آمَنُوا﴾ (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د ﷺ) بلی به‌و‌به‌ندانه‌م که باوه‌پیان هیتاوه ﴿أَتَقُولُونَ﴾ له‌(سزای)
 په‌روه‌ردگار تان خو‌پیارین ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدِّينِ حَسَنَةً﴾ که‌سانی له‌م دونیا به‌دا‌چاکه‌بان
 کردووه، پاداشتی چاکیان بو‌ه‌ده‌به ﴿وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ﴾ وه‌زه‌وی خوا‌فراوانه ﴿إِنَّمَا لَوْفِي الصَّابِرُونَ أَجْرُهُمْ
 بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ به‌پراسنی نه‌ها‌نارامگران به‌بی حیساب و‌ژماردن پاداشتیان ده‌دریته‌وه ﴿

﴿قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ﴾ (نهی موحده محمد ﷺ) بلی به راستی من فرمانم پی در اوه ﴿أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ که خوا بهرستم به دلسوزی بوی ملکه چ بم ﴿وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه فرمانم پی در اوه که به کم که سی موسلمانان (ی نوممتم) بم ﴿قُلْ إِنِّي أَخَافُ﴾ (نهی موحده محمد ﷺ) بلی به راستی من ده ترسم ﴿إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي﴾ نه گهر سهر پیچی بهر و رد گارم بکم ﴿عَذَابٌ قَرِيعٌ﴾ له سزای پوزنی گه و ره (قیامت) ﴿قُلْ اللَّهُ أَعْبَدُ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ بلی من ههر خوا ده بهرستم به پاکسی و تهنیا ههر بوی نه و ملکه چم ﴿وَأَعْبُدُوا أَمَّا شِئْنَكُمْ دُونَهُ﴾ (به بی باوه ران بلی) نیهوش جگه له خوا چیتان و ویست بی بهرستن ﴿قُلْ إِنِّي أَخْشَى الدِّينَ﴾ بلی ینگومان زهره رهنندان که سانیکن ﴿خَشِيَ الرَّؤُفَ الْعَلِيَّيْنَ﴾ که خویان و که سی و کاریان له ده ست داوه ﴿يَوْمَ الْيَقِينِ﴾ له پوزنی قیامتدا ﴿أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾ بیدار بن، ههر نه وه زهره رهنندی ناشکرا و دیار ﴿لَهُمْ مِنْ قَبْلِهِ ظُلُمٌ لِّلنَّارِ﴾ بوی نه وان هدی له لای سهریانه وه چند ته به قی (وهك هه وری رهش) له ناگر ﴿وَمِنْ تَحْتِهِ ظُلُمٌ﴾ و له زیریشیانه وه چند ته به قی هدی ﴿ذَلِكَ يُخَوِّتُ اللَّهَ بِهِ عِبَادُهُ﴾ نه و (سزایه) خوا بهنده کانی خوی پی ده ترستی ﴿يَتَّبِعُوا فَالْآخِرُونَ﴾ نهی بهنده کانم خونان بیارزن (له سزای من) ﴿وَالَّذِينَ اخْتَلَفُوا الظُّلُمَاتِ أَنْ يَكْبُدُوا﴾ وه که سانی که له بهرستی بت (و هه موو بهرستراوینکی تر) خویان پاراستووه ﴿وَأَنبَأْنِي اللَّهُ﴾ وه گه راونه ته وه بوی لای خوا ﴿لَهُمُ الشَّرُّ فَيَنْشَرِبَادٍ﴾ مزدهی گه و ره تهنیا بوی نه وانیه، که واته مزده بده به بهنده کانم ﴿الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ﴾ نه وانیه گوی ده گرن بوی قسه و گوشتار ﴿فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾ نه مجا شوین چاکترینی نه و (قسانه) ده که مون ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ﴾ نه وانیه که سانیکن خودا رینموونی کردوون ﴿وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ ههر نه وانیه خاوه نانی زسری و هوش ﴿أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ﴾ جا نایا که سیك به لیتی سزای به سهر دا چه سپا ببت (بوی بریار درایت) ﴿أَفَأَنْتَ تُبْقِئُ مَنْ فِي النَّارِ﴾ دهی نایا تو (ده توانی) که سی رزگار بکه بت که له ناو ناگری دوزه خدایه؟ ﴿لَكِنَّ الَّذِينَ أَتَوْا مُكَرًّا﴾ به لام که سانی که له بهر و رد گاریان ترساون و خویان (له سزای) پاراستووه ﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ قَبْلِ هَذَا وَلَهُمْ عَذَابٌ قَرِيعٌ﴾ (له به هه شتدا) بوی نه وانیه کوشك و نه لاری چند نهوم هبه ﴿خَرَجَ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پروباری ناو به زیریانه ده روات ﴿وَعَدَ اللَّهُ لَا يَخْلِفُ اللَّهُ عَهْدَهُ﴾ (نه مه) به لیتی خوابه و خواش به لیتی خوی ده باته سهر ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ﴾ نایا ته تبینی که خوا ﴿أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً﴾ له ناسمانه وه بارانی ده باریتی (بوی سهر زهوی) ﴿فَسَلَكَهُ يَنْبُوعٌ فِي الْأَرْضِ﴾ نه مجا نه و بارانه ده بات به ناو زه ویدا کانیاه کانی لی ده ریتی ﴿فَخَرَجَ بِهِ رِجَالًا يَنْحَلِجُونَ﴾ له پاشان کشتو کال و گزو گیا و گولی پی ده ریتی که رهنگه کانیان جیا و ازه ﴿ثُمَّ يَهْبِجُ بَيْنَهُمْ فَيَذَرُكَمْ قُحُوفًا﴾ پاشان ده بیینی و ووشك ده بی و زهره هه لده گهری ﴿فَيَرْجِعُهُمْ فِي سُلْطَانٍ مُتَبَدِّلٍ﴾ دواتر ده بکات به پووشی ورد و خاش ﴿إِنِّي ذَالِكَ لِتُكَذِّبُوا لَأُولَى الْأَلْبَابِ﴾ به راستی له مه دا (که باسکرا) ناموزگاری و بهنده هدی بوی نه وانیه خاوه زیرین ﴿

﴿أَمَّنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ﴾ دهی نابا که سنی خوا سینه‌ی گوشاد کردووه بؤ نیسلام ﴿فَهُو عَلَى نُورٍ مِّن رَّبِّهِ﴾ و نه و له سهر ربیازی رووناکی پهرورد گاریه‌تی (وهك كه سینکه دلی رهق بووینت له ناست نیسلام) ﴿قَوْلَ الْغَنِيِّ فَلَوْ لَّهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ﴾ جاسزا و له ناوچوون بؤ نه وانه‌ی دلیان ره‌قه له ناست (قورئان و) یادی خوادا ﴿أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ ئانه وانه له گومراییه کی ناشکرادان ﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ﴾ خوا جوانترین فرمایشنی ناردوته خواره‌وه ﴿كِتَابَ مُّشْتَدِّهَا مَنَافِي﴾ قورئانیکه (که نایه‌ته کانی) له یه کهچووی دوو بات کراوه‌ن ﴿تَنْشِيرُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ﴾ نه و که سانه‌ی له پهرورد گاریان دهرسن پیستیان ته‌زووی پیادی (به بیستنی قورئان) ﴿ثُمَّ نَزَّلَ جُلُودَهُمْ وَقُلُوبَهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ باشان پیستیان و دلیان نهرم ده‌بی به یادی (قورئانی) خودا ﴿ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ﴾ نه و (قورئانه) رینمونی خواجه ﴿يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ﴾ به و (قورئانه) رینمونی هر که سنی ده‌کات که بیه‌وی ﴿وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ هر که سیش خوا گومرایی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِن حَافٍ﴾ نه و رینمونی که رینک بؤ نه و نیبه ﴿أَمَّنْ يَنْتَظِرُ يَوْمَ يَخْرُجُ سِوَىٰ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ دهی نابا که سینک به‌دهم و چاوی خوی بیاریزیت له سزای سه‌ختی رۆزی دواپی (وهك كه سینک وایه که له به‌ه‌شت داینت) ﴿وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ﴾ به‌سته‌مکاران ده‌گوتری ﴿ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ﴾ بچه‌ژن سزای نه و (کرده وانه‌ی) له دنیا ده‌تان کرد ﴿كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ﴾ نه وانه‌ی پیش نه‌مان (پیش قوریشیه‌کان) بوون باوه‌ریان نه‌هیتا به پیغمبره‌کانیان ﴿فَأَنذَرُوهُمُ الْعَذَابَ﴾ به و هویه‌وه سزا (ی خوا) یان بؤ هات ﴿مِن حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له لایه‌کده که هه‌ستیان پی نه‌کرد ﴿فَأَنذَرُوهُمُ اللَّهَ﴾ نه‌مجا خوا پیی چه‌شتن ﴿الْخِزْيَ فِي الْخِزْيِ الْأَلْبَانِ﴾ ریسوایی له زیانی دنیا‌دا ﴿وَالْعَذَابُ الْآخِرُ أَكْبَرُ﴾ وه بینگومان سزای رۆزی دواپی گه‌ورتر ﴿لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ نه‌گهر نه‌وانه بزائن ﴿وَالْقَدَرُ مَا لَيْسَ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ سویند به‌خوا به‌راستی له‌م قورئانه‌دا هیتا ومانه‌ته‌وه بؤ خه‌لکی ﴿مِن كُلِّ مَثَلٍ﴾ هه‌موو جوړه نمونه‌یه‌ك ﴿لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ﴾ ناپه‌ندو نامۆز گاری وهر گرن ﴿فَرَأَاهُم مِّن بَعْدِ غَيْرِ ذَٰلِكَ عِوَجَ﴾ (نه و قورئانه) قورئانیکی عهره‌بی به هیچ خواری و لاری به‌کی نیا نیبه ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ بؤ نه‌وه‌ی (له‌سزا) خو بیاریزن وینه له خواترس ﴿ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رِّجُلًا﴾ خوا نمونوی هیتا و نه‌وه به‌پاویکی (به‌نده) ﴿فِيهِ شُرَكَاءُ مُّشْتَرِكُونَ﴾ هی چهند که سینکه نازا و هیانه له‌سهر نه و (به‌نده) ﴿وَرَجُلًا سَلَمًا أَلِزَّ جُلً﴾ وه بیاونکیش که ته‌نیا به‌نده‌ی بیاونیکه ﴿هَلْ يَسْتَوِيَان مَثَلًا﴾ نایا نه‌م دوو که سه‌وه‌ك به‌کن ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ هه‌موو سوپاس ته‌نها بؤ خواجه به‌لام زور به‌یان نازائن ﴿إِنَّكَ مِثْتُ وَآلِهِمْ مَقْتُونٌ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) به‌راستی تو ده‌مری و نه‌وانیش ده‌مرن ﴿ثُمَّ أَنَا إِلَهُكُم يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ له‌پاشان بینگومان تبه‌وه له رۆزی دواپی‌دا ﴿عِنْدَ رَبِّكَ فَخْتَصِمُونَ﴾ لای پهرورد گارتان داواچی ده‌بن دزی به‌کتری ﴿

﴿فَمَنْ أَظْلَمُ﴾ نه مجا کی ستم کار تره ﴿يَمَنَ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ﴾ لهو که سه‌ی که درو به‌ناوی خواوه ده کات
 ﴿وَكَذَبَ بِالْصِّدْقِ﴾ وه باوه‌ری به‌راستی قورئان نی به ﴿إِذْ جَاءَهُ﴾ که بوی هاتووه ﴿الَّذِينَ فِي جَهَنَّمَ
 مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ﴾ نایا له دوزهخ دا جیگه به‌ک نی به بوی بر وایان ﴿وَالَّذِينَ جَاءَهُ بِالْصِّدْقِ﴾ وه نهو
 که سه‌ی قورئانی هبتاوه (واته پیغه مبر) ﴿وَصَدَّقَ بِهِ﴾ باوه‌ری بی به‌تی ﴿وَأَلْبَسَهُمُ الشُّكَّ﴾ هه
 هه‌ر نه‌وانن له‌خواتر سان و باریز کاران ﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ بویان هه‌یه (له‌به‌هشت
 دا) نه‌وه‌ی بیانه ویت لای به‌رورد گاریان ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ﴾ نه‌وه‌یه پاداشتی چاکه کاران ﴿لِ
 الْكَافِرِ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ تاخوالییان بسپرنه‌وه ﴿أَسْوَ الَّذِي عَمِلُوا﴾ خراپترین (کرده‌وه‌یه‌ک) که کردوویانه
 ﴿وَيُخْرِجُهُمُ آخِرُهُم﴾ وه پاداشتیان بداته‌وه ﴿بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به (پاداشتی) چاکترین
 نه‌و کرده‌وانه‌ی کردوویانه ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَكْفِي عَبْدَهُ﴾ نایا خوا بوی به‌نده‌ی خوی (پیغه مبر) ﴿وَيُخْرِجُهُمُ
 مِنْ دُونِهِ﴾ به‌وانه‌ی جگه له‌خوان (واته ده‌تر سیستن به‌خو اکاتیان که زیانت بی ده‌گه‌یه‌نن)
 ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه‌ر که‌س که خوا گومرای بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ حَافٍ﴾ لیر هیچ که‌س ناتوانیت
 بیت به‌رینموونیکه‌ری و هیدایه‌نی بدات ﴿وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ﴾ وه هه‌ر که‌س که خوا رینموونی بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ﴾ نه‌وه هیچ گومرا که‌رنکی بونی به ﴿الَّذِينَ اللَّهُ يَعْلَمُ زُيُوتَ بَعْثَتْنَاهُمْ﴾ نایا خوا زالی
 بالاده‌ستی توله‌سین نیه؟ ﴿وَأَلَيْنَا أَنُنَبِّئَهُمُ﴾ سویند به‌خوا نه‌گه‌ر پرسباریان لی بکه‌یت ﴿مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ کی ناسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردووه ﴿يَقُولُ اللَّهُ﴾ بیگومان ده‌لین: خوا
 ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ﴾ بلنی: ده‌ی بینم بلین ﴿مَّا تَدْعُونَ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌یان به‌رستن ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ جگه له‌خوا
 ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِطَرٍّ﴾ نه‌گه‌ر خوا وویستی زیانیکم بی بگه‌یه‌نیت ﴿هَلْ هُنَّ لَكَ شِفَاءٌ صُرِدَتْ﴾ نایا نه‌و
 (به‌ر ستر اواته) ده‌توانن نازارو زیانی نه‌وم لی لاده‌ن؟ ﴿أَوَأَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ﴾ یا نه‌گه‌ر وویستی نیعمه‌ت
 و به‌هره‌یه‌کم بی بدات ﴿هَلْ هُنَّ لَكَ رَحْمَةٌ﴾ نایا نه‌وانه‌ی ده‌توانن به‌هره‌و میهره‌بانی نه‌وم لی
 بگرنه‌وه ﴿قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ﴾ بلنی: من هه‌ر خوام به‌سه ﴿عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾ خو سپران ته‌نها پشت
 به‌وده‌به‌ستن ﴿قُلْ يَتَوَكَّلْ﴾ بلنی نه‌ی گه‌له‌که‌م ﴿أَتَمَلُّوا عَالِي مَكَانِكُمْ﴾ نیوه له‌سه‌ر ریبازو شینوازی
 خوئان کار بکه‌ن ﴿إِنِّي عَمِلٌ﴾ منیش (له‌سه‌ر ریبازی خووم) کارده‌که‌م ﴿مَتَوَقِّفْ تَعَلَّمُونَ﴾ نه‌مجا به‌م
 زووانه ده‌زانن ﴿مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ﴾ کی (له‌م دونیادا) سزایه‌کی بوی دیت که‌ریسوا‌ی ده‌کات
 ﴿وَيُخْلِلْ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ﴾ وه سزایه‌کی بی براته‌وه‌ی به‌سهر دا دی

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ﴾ به راستی ثم قورئانه مان بؤ سهر تو ناردوته خواره وه ﴿يُلَاقِيَنَّاسٍ بِالْحَقِّ﴾ بؤ هه موو خه لکی به هه ق و راستی ﴿فَمَنْ أَهْتَدَى﴾ جا هه ره که سی هیدایه ت وه ره گریت ﴿فَلَنْفَسِيَهُ﴾ نه وه قازانجی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَنْ ضَلَّ﴾ هه ره که سبش لاری و گومرا بیت ﴿فَإِنَّمَا نَحْمِلُ عَلَيْهِمَا﴾ نه وه به راستی زیانی گومرا بوونه که ی هه ر بؤ خویه تی ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَوْكِيْلٌ﴾ وه نه ی پیغه مبر ﴿تَوَكَّلْ﴾ تو کار سپنر او و چاودیر نیت به سهر یانه وه (تا بروا بهیسن) ﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ﴾ خوا گیانه کان ده کیشی ﴿حِينَ مَوْتِهَا﴾ له کانی مردنیان دا ﴿وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ﴾ وه نه وه ی نه مرد بیت ﴿فِي مَنَامِهَا﴾ له کانی خه و تیدا ﴿فَتُمِصُّكَ إِلَيْهِ﴾ ته مچا نه و (گیانانه) راده گری ﴿فَضَلَّ عَنْهَا الْمَوْتُ﴾ بریاری مردنی دا وه ﴿وَيُرْسِلُ الْآخَرَى﴾ وه نه وانی تر به ره لا ده کات (که ده بی زیندوو بمیتن) ﴿إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى﴾ تاما وه به کی دیاری کراو ﴿إِنِّي فِي ذَلِكَ لَآبِتٌ﴾ به راستی له مه دا چهند به لکه هه به ﴿لَقَدْ يَنْقُرُونَ﴾ بؤ نه و که سانه ی بیر ده که نه وه ﴿أَلَمْ تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ﴾ ناخو جگه له خوا نکا کارانیکیان بؤ خویان دانا وه ﴿قُلْ أُولَئِكَ أُولَا بَلَىٰ كَمْ رَجَىٰ﴾ بلی که رچی نه وانه ﴿لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا﴾ نه هیچ شتیکیان به ده سته ﴿وَلَا يَعْلَمُونَ﴾ وه نه تیش ده گهن ﴿قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا﴾ بلی: نکا هه مووی هه ر بؤ خوا به ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ مولکی ناسمانه کان و زهوی هه ر بؤ نه وه ﴿ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ پاشان هه ر بؤ لای نه و ده گهر نرنه وه ﴿وَإِذَا دُكِرَ اللَّهُ وَجِدْهُ﴾ وه کاتیک یادی خوا بکری به تانک و نه نیا ﴿أَسْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ﴾ تیکده چیت وه بیزار ده بی دلی که سانی ﴿لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ که با وه ریان نیبه به رژی دوا بی ﴿وَإِذَا دُكِرَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ﴾ که چی کاتیک ناوی به ر ستر اوانی بیجگه له خوا بیریت ﴿إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ﴾ به کسه ر شادو روو خوش ده بن ﴿قُلِ اللَّهُمَّ﴾ بلی: نه ی خوا به ﴿فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ به دیه به ری ناسمانه کان و زهوی ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ زانای نه یسی و ناشکراکان ﴿أَنْتَ تَخْتَرُ مَنَ بَيْنَ عِبَادِكَ﴾ هه ر تو دادوهری ده که یت له یتوان به نده کانتدا ﴿فِي مَا كُنَّا أُولَئِهِ﴾ له وه ی نه و ان نیاید ﴿يَحْتَفِلُونَ﴾ جیاوازیوون ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نه گهر هی نه و که سانه یوا به سته میان کرد ﴿مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا﴾ هه موو نه وه ی له سهر زه ویدایه ﴿وَمَا لَهُمْ مَعَهُ﴾ نه وه نه وه ی تریشی له گه لدا بیت ﴿لَا فَتَدْرِيهِ﴾ له بریتی خویان دا ده یاندا ﴿مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ﴾ بؤ رزگار بوونیان له سزای خرابی ﴿يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ رژی قیامت ﴿وَمِنَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه له لایه ن خوا وه بویان ده ر که وت ﴿مَا لَكُمْ كُتُوبًا تَحْسِبُونَ﴾ شتی وا که نه و ان بیریان لی نه کردوه نه وه و گومانیان بؤی نه چو وه ﴿

﴿وَبَدَّاهُمْ سَيْفَاتٍ مَّا كَسَبُوا﴾ و ده بوشیان دهر کهوت چی خرابه‌یان کردووه ﴿وَحَاقَ بِهِمْ﴾ و ده دوری گرتن ﴿مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ﴾ نهو سزای شهوان گالته‌بان پی ده کرد ﴿فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ﴾ نه‌مجا کاتنی ناده‌می زیانیکی لی کهوت ﴿وَحَاقَ﴾ هاوارمان بؤ دیننی ﴿ثُمَّ إِذَا حَوَّلَتْهُ يَفْعَةً يَمِينًا﴾ له‌پاشان ههر کاتنی به‌هره ونیعمه‌تیکمان پیدا ﴿قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ﴾ ده‌لی: به‌راستی نه‌م به‌هره ونیعمه‌نه‌م پیندراوه ﴿عَلَىٰ عِلْرٍ﴾ به‌هوی لیزانی وزانستی خومه‌وه ﴿بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ﴾ (وانی به) به‌لکو نه‌وه نه‌زمون و تاقی کردنه‌وه‌یه ﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌بان نازانن ﴿فَدَقَّاهُمُ الَّذِينَ مِنَ قِبَلِهِمْ﴾ پیگومان نه‌م قسه‌یه کهسانی پیش نه‌مانیش کردیان ﴿فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سِوْدَىٰ بَنِي نَهْجٍ﴾ نه‌گه‌باندن ﴿مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ نه‌وه‌ی شهوان کردیان ﴿فَأَصَابَهُمْ سَيْفَاتٌ مَّا كَسَبُوا﴾ نه‌مجا دوو چاریان بوو (توله‌ی) نه‌و خرابانه‌ی کردبوویان ﴿وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ قَوْمِكَ﴾ نه‌و که‌سانه‌یان سته‌میان کرد (پیناوه‌رانی مه‌که‌که) ﴿سَيُصِيبُهُمْ سَيْفَاتٌ مَّا كَسَبُوا﴾ له‌مه‌و پاش دوو چاری (توله‌ی) کرده‌وه خرابه‌کانیان ده‌بن ﴿وَمَا هُمْ بِمُفْعِزِينَ﴾ و ده نه‌مانه (له‌ده‌ستی خوا) دهر باز نابن ﴿أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ ثایا نه‌یانزانبوه که‌پیگومان خوا ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَعْدِي﴾ رۆزی فراوان ده‌کات و ده‌پشگیریتوه له‌هر که‌سینک که‌به‌ویت ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ﴾ پیگومان له‌وه‌دا به‌لگه ونیسانه‌ی زور هه‌ن بؤ نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌ر دینن ﴿فَلْيَعْبَادُوا الَّذِينَ أَنشَرُوا عَنِّي أَنفُسَهُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) بلی: نه‌ی به‌نده‌کانم نه‌ی شهوانه‌ی که‌خوتان زور گونا‌هبار کردووه ﴿لَا تَقْصُوْا مِنْ رَّحْمَةِ اللَّهِ﴾ نا‌تومند مه‌بن له‌میهره‌بانی و به‌زه‌بی خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾ چونکه پیگومان خوا له‌هم‌وو گونا‌ه‌کان خوش ده‌بیت ﴿إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی ههر نه‌وه لی بورده‌ی به‌به‌زه‌بی به ﴿وَأَنبِئُوا إِنِّي رَبُّكُمْ﴾ (به‌و مدرجه‌ی که) بگه‌ریتوه بؤلای په‌روه‌دگار تان ﴿وَأَسْمُوا اللَّهَ﴾ و ده‌گردن که‌چی نه‌وبن ﴿مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ﴾ به‌ر له‌وه‌ی سزاتان بؤ بیت ﴿ثُمَّ لَا تَصْرُوهَ﴾ پاشان یارمه‌نی نادرتن (له‌لایه‌ن هیچ که‌سینکه‌وه) ﴿وَالْيَعْمُرُوا الْخُسُوفَ﴾ و ده‌شوین چاکترین شتی بکه‌ون که‌نیر دراوه‌ته خواره‌وه بؤ تان ﴿مِن رَّبِّكُمْ﴾ له‌په‌روه‌دگار نه‌وه ﴿مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ بَغْتَةً﴾ به‌ر له‌وه‌ی له‌ناکاودا سزاتان بؤ بیت ﴿وَأَنشُرُوا لَكُمْ نُفُوسَكُمْ﴾ که‌نیوه ههر ده‌ستی پی نه‌که‌ن ﴿أَن تَقُولَ نَفْسٌ﴾ نه‌کا له‌وسا که‌سی بلی ﴿يَحْشُرَنِي عَلَىٰ مَا قُرْطُ﴾ نه‌ی مه‌خابن له‌سه‌ر شه‌وه‌ی که‌منه‌رخه‌میم کرد ﴿فِي جَنْبِ اللَّهِ﴾ له‌کار کردن به‌وه‌ی خودا فه‌رمانی پیکردبوو ﴿وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّخِرِينَ﴾ و به‌راستی من له‌و گالته‌چیه‌انه بووم (که‌گالته‌بان به‌نایه‌که‌ی ده‌کرد)

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ کاتیک فووکرا به‌که‌ره‌نادا (به‌شه‌پوردا) ﴿فَصَبَقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ به‌کسر هه‌مو و نه‌وانه‌ی له‌تاسمانه‌کان و زه‌ویدان ده‌مرن ﴿إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر که‌سانه‌ی خوا بیه‌ویت (نه‌مرن) ﴿ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى﴾ باشان جاریکی تر فوو ده‌کری به‌که‌ره‌نادا ﴿إِذَا هُمْ بِهَا﴾ جاله‌پر هه‌مو و راست ده‌بنه‌وه ﴿يَنْظُرُونَ﴾ چاو‌ه‌پوان ده‌کهن ﴿وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا﴾ وه‌زه‌وی له‌و روزه‌دا به‌نوری به‌روه‌ردگاری پرووناک ده‌بیته‌وه ﴿وَوُضِعَ الْكِتَابُ﴾ وه‌نامه‌ی کرده‌وه له‌به‌رده‌میان داده‌نریث ﴿وَجَاءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءُ﴾ و پینغه‌مبه‌ران و شاهیدی (سه‌ر گه‌له‌کان) ده‌هیرین ﴿وَوُضِعَ يَتِيمُهُمْ بِالْحَقِّ﴾ وه‌له‌نیوانی‌اندا به‌هه‌قی دادوه‌ری ده‌کری ﴿وَهُمْ لَا يُلَاقُونَ﴾ وه‌نه‌وان سته‌میان له‌ی ناکری ﴿وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ﴾ وه‌(له‌و روزه‌دا) هه‌مو و که‌سینک چی کردوه به‌تیر و ته‌واوی پاداشت ده‌دریته‌وه ﴿وَهُمْ أَظْلَمُ﴾ وه‌خوا خو‌وشی ناگاداره (به‌ی شایه‌ت و نامه‌ی کرده‌وه‌کان) ﴿بِمَا كَفَرُوا﴾ به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یکهن ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ته‌وسا نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌ر بوون رابینچ ده‌کرین ﴿إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا﴾ بۆ دوزه‌خ کومه‌ل کومه‌ل ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ ناکانی دینه (نزیکی) ﴿فَوُضِعَتْ آتُونُهَا﴾ ده‌رگاگانی ده‌کریته‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذْنَهَا﴾ وه‌ده‌رگاوانه‌کانی دوزه‌خ (به‌لومه‌کردنیکه‌وه) به‌وان ده‌لین ﴿الَّذِينَ كُفَرُوا بِرُسُلِهِمْ﴾ نایا پینغه‌مبه‌رانتان له‌خوتان بۆ نه‌هات ﴿بِخُلُوفٍ عَلَيْهِمْ كُفٌ أَبَدِيٌّ﴾ که‌نایه‌ته‌کانی به‌روه‌ردگارتان به‌سه‌ردا بخوینته‌وه ﴿وَيُنَادُوا نُوحًا﴾ وه‌بشترسینن ﴿إِنَّا نَرَاكَ مِنْهُمْ﴾ له‌گه‌شتتان به‌م روزه ﴿قَالَ أَيْ﴾ ده‌لین: به‌لن (هاتن ناگاداریان کردین) ﴿وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ﴾ به‌لام برپاری سزادراوه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ به‌سه‌ر (نبه‌ی) بی‌باوه‌ران دا ﴿قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ﴾ پینان ده‌وتری: له‌ده‌رگاگانی دوزه‌خ‌وه بچه‌روره‌وه ﴿حَافِيِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی له‌ویدا به‌مینه‌وه ﴿فَبَشِّرْهُم بِأَلَمِ الْكَافِرِينَ﴾ نای چ خرابه جینگه‌و مه‌نزلگای خو‌به‌زل زانان ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَىٰ الْجَنَّةِ زُمَرًا﴾ وه‌که‌سانه‌ی (که‌خو‌اناس بوون) وه‌له‌به‌روه‌ردگاریان ده‌ترسان بۆل بۆل ده‌برین بۆ به‌هه‌شت ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ﴾ ناکانی دینه (نزیکی) به‌هه‌شت ﴿فَوُضِعَتْ آتُونُهَا﴾ وه‌ده‌رگاگانی ده‌کریته‌وه ﴿وَقَالَ لَهُمْ خُذْنَهَا﴾ وه‌ده‌رگاوانه‌کانی به‌وان ده‌لین ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ﴾ سه‌لامتان له‌ی بیت ﴿طِبْتُمْ﴾ تپوه‌پاک و خاوین بوون (له‌تاوان له‌دونیا‌دا) ﴿فَادْخُلُوا الْحَافِيِينَ﴾ که‌واته‌برونه‌ناو به‌هه‌شت به‌هه‌میشه‌یی ﴿وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ (ته‌وانیش) ده‌لین: سوپاس بۆ ته‌و خوابه‌ی ﴿صَدَقْنَا وَعَدُور﴾ هه‌ر به‌لینکی به‌نبه‌دا راست بوو ﴿وَأُورِثْنَا الْأَرْضَ﴾ وه‌زه‌وی (به‌هه‌شتی) به‌میرات پی داین ﴿فَتَبَوَّأُوا مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ شَاءُوا﴾ له‌هه‌ر شویننکی به‌هه‌شت‌دا بمانه‌ویت نیشته‌جی ده‌یین ﴿فَوَنِعَمَ أَجْرُ الْعَمِلِينَ﴾ نای چهند چاکه‌پاداشتی چاکه‌کاران ﴿﴾

﴿وَنَرَى الْمَلَائِكَةَ﴾ و ه فریشته‌کان ده‌بینی ﴿حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ﴾ چوار ده‌وری عرشیان داوه
 ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ ته‌سبیحات ده‌کن به‌ستایشی په‌روه‌ردگاریان ﴿وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ﴾ و ه
 له‌نیواناندا به‌حق دادوهری کرا ﴿وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ﴾ و ه (له‌کوتایی دا) ده‌وثریت هم‌و سوپاس هه‌ر
 بز خواجه ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ که‌په‌روه‌ردگاری جیهانیا نه

سوره‌ی ﴿شکافیر﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (ح، میم) ده‌خوثریت‌ه‌و خوا به‌واتای ئەم پیتانه زاناته‌ه، سه‌رنجی سه‌ره‌تای
 سوره‌ی (البقرة) بده‌ه‌باری واناکیان ﴿١﴾ ﴿تَنْزِيلَ الْكِتَابِ﴾ ئەم فورثانه هیتراوه‌ته خواره‌وه ﴿مِنْ
 اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ له‌لایه‌ن خوای بالاده‌ستی داناه ﴿غَافِرِ الذَّنْبِ﴾ لیبوره‌ی تاوان و ﴿وَقَابِلِ الْتَوْبِ﴾
 وهرگری توبه‌ی (گوناه‌باران و توبه‌کارانه) ﴿شَدِيدِ الْعِقَابِ﴾ (ئه‌و خودایه) توله‌ی سه‌خت و به‌تینه
 ﴿ذِي الْقُوَّةِ﴾ و ه خاوه‌ن فه‌زل و به‌هره و چاکه‌یه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بیجگه‌له‌و هیچ په‌رستراوینکی به‌ه‌ق
 و راست نی به ﴿إِلَهِ الْغَيْبِ﴾ گه‌رانه‌وه‌ی هم‌موان هه‌ر بولای ئەوه ﴿٢﴾ ﴿مَا يَجْعَلُ فِي عَاقِبَةِ النَّاسِ﴾ ده‌مه
 قالی و کیشمه‌کیش ناکات له‌نیشانه‌کانی خوادا ﴿إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بیپاوه‌پان نه‌بیت ﴿فَلَا يَغْنَصُكَ﴾ که‌وا
 بوو فریوت نه‌دات ﴿تَقْلُبُهُمْ فِي الْيَدِ﴾ هاتوچو و گه‌پانیان به‌وولاندا (بو بازارگانی و سامان ده‌س
 خستن) ﴿٣﴾ ﴿كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ﴾ پیتش ته‌وان گه‌لی نوح باوه‌ریان نه‌هیتا (به‌نوح) ﴿وَالْأَخْرَافِ مِنْ
 بَعْدِهِمْ﴾ و ه ده‌سته و ناقمه‌کانی دواي ئەوانیش (باوه‌ریان نه‌هیتا) ﴿وَوَقَّعَتْ كُلُّ سَفِينٍ﴾ و ه‌موو گه‌لیک
 وریستویه‌نی (نیازی کردووه) ﴿يَرْسُولَهُمْ رَبِّ أَخَذُوهُ﴾ که‌ پیغه‌مبه‌ره‌که‌بان بکوژن (یا بیگرن و
 نازاری بده‌ن) ﴿وَيَكْدُلُوا بِالْبَطْلِ﴾ و ه ده‌مه‌قالبیان (له‌گه‌ل) ده‌کرد به‌ناپه‌وا ﴿يَذْجَبُوا بِهِ الْحَقَّ﴾ بز نه‌وه‌ی
 راستی بی لاه‌رن و نه‌یه‌یلن ﴿وَإِخْذُكُمُ﴾ تیر (قار و توو‌په‌ی) من گرتنی ﴿فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ﴾ جا چون
 بوو توله‌سه‌ندنی من له‌وان ﴿٤﴾ ﴿وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ﴾ و ه ثابه‌و جو‌ره‌ه‌ریاری په‌روه‌ردگارت
 به‌دی هات ﴿عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ له‌سه‌ر ئەوانه‌ی بی باوه‌ر بوون ﴿أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ که‌بینگومان ئەوان
 دوزه‌خین ﴿٥﴾ ﴿الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ﴾ ئەو فریشتانه‌ی هه‌لگری عدرشن و ﴿وَمَنْ حَوْلَهُ﴾ ئەوانه‌ش
 به‌ده‌وری دان ﴿يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ به‌ستایشی په‌روه‌ردگاریان ته‌سبیحات ده‌کن ﴿وَيُؤْمِنُونَ بِهِ﴾
 و ه باوه‌ریان به‌و هه‌یه ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ه داوای لیبوردن ده‌کن بز ئەوانه‌ی ئیماندارن ﴿رَبَّنَا
 وَسِعَتْ كُلُّ شَيْءٍ وَرَحْمَتُكَ وَاعْلَمْنَا﴾ (ده‌لین:) ئەی په‌روه‌ردگارمان میهره‌بانی و زانیاریت هه‌موو شتیکی
 گرتوته‌وه ﴿فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا﴾ ده‌ی خوش بیه له‌وانه‌ی توبه‌یان کردووه ﴿وَاتَّبِعُوا سَبِيلَكَ﴾ و شوینی
 ږینگای تو که‌وتوون ﴿وَقَهْرُ عَذَابِ الْحَرِيرِ﴾ و ه بیان‌په‌ریزه له‌سزای دوزه‌خ ﴿٦﴾

﴿رَبَّنَا وَادْخُلْهُنَّ جَنَّاتٍ عَذْنٍ﴾ نهی پروردگارمان بیشان خدر به هشتانیکی همیشمی ﴿الَّتِي وَعَدَ نَحْنُ﴾ که به لیت بین دابوون ﴿وَمَنْ صَاحَ﴾ نهو که سانهش چاکه کار بوون ﴿وَمِنْ آتَابِهِنَّ وَآزَوَجِهِنَّ وَزَوَّجْنَهُنَّ﴾ له باوو باهیران و هاوسهران و رزوله کانیان (نهو کانیان) ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ به راستی هدر تو زالی کار دروستی ﴿وَقِيَهُمُ الشَّيَاطَانَ﴾ وه بیانپاریزه له (تولهی) تاوانه کان ﴿وَمَنْ فِي الشَّيَاطَانِ يَرْمِيهِ﴾ چونکه هدر که سینگ له (تولهی) خراپه و تاوان پاریزی له و رزودها ﴿فَقَدْ رَجَعْتُمْ﴾ نهو ینگومان به حمت بین کردووه ﴿وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمُ﴾ وه هدر نهو به سهر که موتی زور گهوره ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَلْدُودُونَ﴾ به راستی که سانی بین باوهر بوون (له باشه رزودا) بانگ ده کرنن ﴿لَمَقْتُ اللَّهِ أَكْبَرَ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسَكُمْ﴾ که به راستی تور بهی و خه شمی خوا (له دونبادا) گهوره تر بوو له برق و تور بهیتان له خوتان (له قیامه تدا) ﴿إِذْ نَدَعَوْكَ إِلَى الْإِيمَانِ فَكَفَرْتُمْ﴾ کاتیک ده کران بو باوهر هیتان به لام باوهر تان نه ده هینا ﴿فَالْوَارِثَةُ أَتَتْكَ الْأَتَقِينَ﴾ ده لئن نهی پروردگارمان تو دوو جارت مراندوونین ﴿وَأَخِيصَتَا الْأَتَقِينَ﴾ وه دوو جاریش زیانت به بهردا کردوون ﴿فَأَعْتَفْنَا بِهَذَا الْيَمِينِ﴾ جا دانمان نا به تاوانه کاتمان دا ﴿فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ﴾ دهی نایا پرنگایه که هده به بو دهر باز بوون ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ﴾ نهو سزایه تان له بهر نهو به که به راستی هدر کانی خوا به تانک و تمنای بی بهر سترایه نئوه بین باوهر دهبوون ﴿وَإِنْ يُشْرَكَ بِهِ قُومُوكُمْ﴾ وه نه گهر هاو به شمی بو دابترایه باوهر تان ده هینا (بهو هاو به ش دانانه) ﴿فَالْحُكْمُ لِلَّهِ الْعَلِيِّ الْكَبِيرِ﴾ بهر ساردان هدر بو خوا بیلند و بهر زو گهوره به ﴿هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ﴾ نهو زاتیکه نیشانه کانی خوتان نیشان ده دات ﴿وَيُرِى الْكُفْرَ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا﴾ وه له تاسمانه وه رزق و رزوتان بو ده نیرینه خواره وه ﴿وَمَا يَبْدَكُ﴾ که مس بیرنا کاتمه (بهند و مرنا گری) ﴿إِلَّا أَنْ يُبَيِّنَ﴾ مه گهر که سینگ پروو له خوا بین ﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ که واته له خوا بهارینه وه به پاکیی و دل سوژی و بو ی گهر دن که چ بن ﴿وَتَوَكَّرَ الْكَافِرُونَ﴾ هدر چه نده بین باوهر انیش پتبان ناخوش بین ﴿زَفِيعَ الدَّرَكَةِ ذُو الْعَرْشِ﴾ (خوا) پله و پایه زور بهرزی خاوهن عدرشی مه زنه ﴿يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِ﴾ به فدرمانی خوی وه حی ده نیری ﴿عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ﴾ بو هدر که مس له به نده کان که بهه وی ﴿لِيُنذِرَ يَوْمَ الْفَلَاكِ﴾ تا (خه لک) بهر سینی له رزوی به به کتر گه پشتن ﴿يَوْمَ هُمْ كَبِيرُونَ﴾ رزوی که هه موو (له گزوه کانیان دینه دهر و) ناشکرا دهن ﴿لَا يَخْلُقُ عَلَى الْوَعْدِ نَفْسًا﴾ هیچ شستکیان له خوا به نهان ناییت ﴿لَيْسَ إِلَهُكَ الْيَوْمَ﴾ (خوا ده فدرمووی) نهو ر بادشایه تی و ده سه لات بو کتیه (وه لام نادرینه وه) ﴿لِلَّهِ الْوَحِيدِ الْقَهَّارِ﴾ (خوی وه لام ده دانه وه و ده فدرموویت) هدر بو خوا ی تانک و تمنایه که به سهر هه موو شتدا زاله ﴿

﴿الْيَوْمَ نُخَيِّرُ كُلَّ نَفْسٍ﴾ نه‌مرفو هه‌موو که‌س با‌داشت یان سزا ده‌درینه‌وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به‌گویره‌ی
 نه‌وه‌ی کردووبه‌تی ﴿لَا ظُلْمَ الْيَوْمَ﴾ نه‌مرفو سته‌م کردن‌نی به‌ (له‌که‌س) ﴿إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ﴾ به‌راستی
 لیبر‌سینه‌وه‌ی خوا به‌به‌له‌و خیر‌ایه ﴿وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ الْأَذْقَانِ﴾ (نه‌ی مو‌حه‌مه‌د) نه‌وان له‌پور‌ه
 نزیکه‌که (قیامت) بتر‌سینه ﴿إِنَّ الْقُلُوبَ لَدَى الْغَاسِقِ﴾ له‌وکاته‌ی دل‌ه‌کان (له‌تر‌سا) گه‌شتو‌نده‌ته‌گه‌روو
 ﴿كُذِّبُوا﴾ هه‌موو پیش ده‌خونده‌وه ﴿مَا الظَّالِمِينَ مِنْ حَسِيرٍ﴾ سته‌مکاران نه‌هیچ دوستیکیان هه‌یه ﴿وَلَا
 شَفِيعَ بَطَإٍ﴾ وه‌نه‌تکارینک به‌گوینی بکرت ﴿بِمَا كَسَبَتْ الْآفَاقِينَ﴾ (خوا) ده‌زانی به‌خیانه‌تی چاوان
 و ﴿وَمَا تُخَفِي الصُّدُورُ﴾ هه‌رچی دل‌ان ده‌بشارنه‌وه ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي بِالْحَقِّ﴾ وه‌خوا به‌هق و‌راستی دادوهری
 ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی جگه‌له‌خوا هاواریان لی ده‌که‌ن (ده‌یانپه‌رستن)
 ﴿لَا يَقْضُونَ شَيْئًا﴾ ناتوانن بریاری هیچ شتینک بدن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ به‌راستی هه‌رخوا
 بیسه‌ری بینایه ﴿أَوَلَمْ يَسِرُّوا فِي الْأَرْضِ﴾ ثابا به‌زه‌ویدا نه‌گه‌راون ﴿فَنَسْطُرُوا﴾ تا‌بینن (بزانن)
 ﴿كَفَ كَانَ عَذِيبُهُ الَّذِينَ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ سه‌ره‌نجامی نه‌وانه‌ی که‌پیش نه‌مان بوون چوون بوو ﴿كَانُوا
 هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً﴾ نه‌وانه‌له‌مان به‌هیت‌تر بوون ﴿وَأَنذَرْنَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌شوینه‌واریان له‌زه‌ویدا
 زیاتر بوو ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ﴾ به‌لام خوا به‌هو‌ی تا‌وانه‌کانیان‌وه‌گرتنی و‌توله‌ی لی سه‌ندن
 ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَاقٍ﴾ وه‌که‌س پاریزه‌ریان نه‌بوو له‌ (سزای) خوا ﴿وَلَاكَ بِاللَّهِ كَانَتْ﴾ نه‌مه
 له‌به‌ر نه‌وه‌بوو که‌بینگومان نه‌وان ﴿ثُمَّ أَنبَتْنَا لَهُمْ﴾ پینه‌مه‌ره‌کانیان بو‌ده‌هات ﴿بِالْبَيْتَيْنِ﴾ به‌نیشانه
 ناشکراکانه‌وه ﴿فَنَكَّرُوا﴾ که‌چی با‌وه‌ریان نه‌هینا ﴿فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ﴾ نه‌مجا خوا قاری لی گرتن و‌سزای
 دان ﴿إِنَّهُ قَوِيٌّ﴾ به‌راستی خوا به‌هیت‌ری ﴿شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ توله‌سیتی به‌تینه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا
 بِآيَاتِنَا﴾ سویند به‌خوا بینگومان مووسامان نارد به‌چند مو‌عجیزه ﴿وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ﴾ و‌به‌لگه‌ی
 پروونه‌وه‌(به‌ته‌ورانه‌وه) ﴿إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَارُونَ﴾ بۆ‌لای فرعه‌ون و‌هامان و‌قاروون
 ﴿فَقَالُوا سِحْرٌ كَذَابٌ﴾ هه‌موو ووتیان: جادوو‌گه‌رینکی دروزه‌ن ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا﴾
 نه‌مجا کاتی مووسا (ثابینی) را‌ستی له‌لایه‌ن نیمه‌وه‌بۆ‌هینان ﴿قَالُوا اقْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾
 ووتیان کورانی نه‌وانه‌ی له‌گه‌ل نه‌و (مووسا) با‌وه‌ریان هینا‌وه‌بکوزن ﴿وَأَسْتَحْيُوا نِسَاءَهُمْ﴾
 وه‌ژنه‌کانیان به‌زیندوویی به‌هیلنه‌وه (بۆ‌کاره‌که‌ری) ﴿وَمَا كَيْدُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ﴾ به‌لام فیلی
 بی با‌وه‌ران هه‌ر مابه‌ی سه‌ر لی شتوانه (هه‌ر‌گیز سه‌رنا‌گرتن) ﴿

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذُرُونِي﴾ و فرعون ووتی: لیم گهرین ﴿أَفْتَلُ مُوسَى﴾ بامووسا بکوزم ﴿وَأَيُّدُخُ رَبَّنَا﴾ نهوسا
 بانه و هانا بقره و ورد گاری بدری (رزگاری بکات) ﴿إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ﴾ بهراستی من ده ترسم
 که ثابنه که شان بگوریت ﴿أَوَأَنْ تُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ﴾ یان لهزه ویدا سازاوه و خرابه کاری بنیته وه ﴿وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ﴾ وه مووسا ووتی: بهراستی من په ناده گرم ﴿بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ﴾ به بهر و ورد گاری خوم
 و بهر و ورد گاری نیهوش ﴿مَنْ كُلُّ مُتَكَبِّرٍ﴾ لهه موو خویهزل زانیک ﴿لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ که باوه‌ری
 به‌ر وری لی پرسینه وه نی به ﴿وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ﴾ وه پیاوینکی باوه‌ردار ووتی: ﴿مَنْ إِلَهٌ إِلَّا فِرْعَوْنُ﴾
 له کهس و کاری فرعون بوو ﴿يَكْتُمُ آيَاتِنَا﴾ که باوه‌ره که‌ی شارده وه وه ﴿أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا﴾ نایا
 (چون) پباوینک ده کوزن؟ ﴿أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ﴾ له بهر نه وه‌ی ده‌لی: خوا بهر و ورد گارمه ﴿وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ که بهراستی چهند به‌لگه و موعجیزه‌ی پرونی له بهر و ورد گار تانه وه
 بق هیتاون ﴿وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ كَذِبُهُ﴾ خو نه گهر دروزن بین (که ده‌لی پیغه بهرم) نه وه (تاوانی)
 درو که‌ی به نه‌ستوی خویه‌تی ﴿وَإِنْ يَكُ صَادِقًا﴾ خو نه گهر راستگو بین ﴿يُضِلُّكُمْ بَعْضُ الَّذِي يَعْبُدُكُمْ﴾
 هندی له و (سزایه‌ی) به‌لیتی بین داوون تووشتان ده بین ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ﴾ بنگومان
 خوا رینموونی که‌سی ناکات که زیاده‌رو و دروزن بیت ﴿يَنْقُومُ لَكُمْ الشَّكُّ الْيَوْمَ﴾ (مووسا ووتی)
 : نه‌ی گه‌له که‌م فرمان به‌وایی نه‌مرو هی نیه‌یه ﴿عَلَيْهِمْ فِي الْأَرْضِ﴾ و به‌ده‌سه‌لات و زالن له‌سهر
 زه ویدا ﴿فَمَنْ يُضِلُّ فَايُنْجِئُ اللَّهُ إِن جَاءَنَا﴾ ده‌ی کی یارمه تیمان ده‌دات نه‌گهر سزای خوامان بو بیت
 ﴿قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى﴾ فرعون ووتی: چی خوم به‌چاکی ده‌بینم هدر نه‌ه‌تان نیشانه ده‌دهم
 ﴿وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّجْسِ﴾ وه نه‌یابو پنگای راست رینموو نیشان ده‌که‌م ﴿وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَكُونُ﴾ وه
 نه‌و (پیاوه‌ی) باوه‌ری هیتا بوو ووتی: نه‌ی گه‌له که‌م ﴿إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ﴾ بهراستی من له‌وه ده‌ترسم
 به‌سهرتان بین ﴿مِثْلَ نَوْمِ الْحَاقِرِ﴾ وینه‌ی (سزای) نه‌و پورزه‌ی به‌سهر کومه‌لان و گهلانی پیتشو هات
 ﴿مِثْلَ دَابِّ قَوْسٍ قَرِيرٍ﴾ وه‌ک نه‌و (سزایه‌ی) هات به‌سهر گه‌لی نوح و عاد و سه‌موود و
 ﴿وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ﴾ نه‌وانه‌ش له‌دوای نه‌وان بوون ﴿وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعَالَمِينَ﴾ وه خوازولم و سته‌می ناوی
 بو به‌نده‌کانی ﴿وَلَقَوْمٌ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ﴾ وه نه‌ی گه‌له که‌م بهراستی من ترسی پورزی هاوار و
 بانگ له‌یه‌کتری کردنم هیه‌لیتان (نه‌و پورزه‌ی که‌ه‌موو که‌س هاوار و داوای یارم‌تی له‌یه‌کتری
 ده‌که‌ن) ﴿يَوْمَ تُولَوْنَ مُذْبَحِينَ﴾ نه‌و پورزه‌ی پشت هه‌لده‌که‌ن و هه‌لدین ﴿مَا لَكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِرٍ﴾
 هیچ په‌نا گه‌یه‌ک بو نیه‌نی به‌له (سزای) خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هدر که‌سی خوا گوهرای بکات
 ﴿فَمَا لَهُ مِنْ قَادٍ﴾ نه‌وه هیچ رینموونی که‌رینکی بونی به ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾

﴿وَلَقَدْ جَاءَكَ نُوحٌ نُوحًا مِنْ قَبْلُ يَأْتِيَنَّكَ﴾ سویند به‌خوا بینگومان پیتشتیر بوسف پیتغه‌مبه‌رئان بزهات
 به‌به‌لگه‌ر وونه‌کانه‌وه ﴿فَكَارِهُنَّ فِي شَأْنِكِ﴾ که‌چی ئتوه‌هه‌ر له‌گوماندا بسوون ﴿وَمَجَاءَكَ كُتُبٌ﴾
 له‌و به‌لگانه‌ی بسوی هیتا‌سوون ﴿خَتَّى إِذَا هَلَكَ﴾ نا‌کاتئ (بوسف) وه‌فاتئی کرد ﴿فَلْيُسْرُنَّ يَتَعَتَّ اللَّهُ
 مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا﴾ ووتسان ئیتر دوا‌ی نه‌و خوا هیج پیتغه‌مبه‌رئکی تر نانئیری ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ
 مَا يَشَاءُ وَجُورُهُ﴾ خوا گومر‌ای ده‌کات ﴿مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ مُزَابٌ﴾ نه‌و که‌سه‌ی زیاده‌پوی دوو‌دله ﴿الَّذِينَ
 يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌ی ده‌رباره‌ی ئیشانه‌کانئی خواده‌مه‌قالتئ ده‌کهن ﴿يَغْتَرِ سُلْطَانُكُمْ هُتْرًا﴾
 به‌بن نه‌وی به‌لگه‌به‌کیان بزهاتئی ﴿كَذَلِكَ يَقَعِدُ اللَّهُ﴾ (نه‌و ده‌مه‌قاله‌یان) هوی تور‌ی به‌لای خوا‌ی
 گه‌وره ﴿وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌لای نه‌وانه‌ش باوه‌ریان هیتا‌وه ﴿كَذَلِكَ يَقْطَعُ اللَّهُ﴾ نابو‌و جور‌ه‌خوا‌مور‌ده‌ئئ
 ﴿عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٌ﴾ به‌سه‌ر دلی هه‌موو‌و‌خوبه‌زل زانئکی زور‌داردا ﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَكْفُرُ﴾
 فیرعه‌ون ووتئی نه‌ی هامان ﴿أَنْ لِي صَرْحًا﴾ کوشکئکی به‌رزم بۆ دروست بکه ﴿أَلَعَلِّي آتٍ مِنَ الْمَلِئِكِ﴾
 به‌لکو‌بگه‌مه‌نه‌و پینگایانه ﴿أَسْبَبَ السَّمَوَاتِ﴾ که‌پینگاکانئی (به‌رز بو‌ونه‌ون بۆ) ناسمانه‌کان
 ﴿فَأَنقَضَ إِلَى اللَّهِ مُوسَى﴾ بۆ نه‌وی (له‌وی‌وه) سه‌بیری خوا‌که‌ی مووسا بکه‌م ﴿وَأَنِّي لَأَظُنُّكَ كَافِرًا﴾ وه
 به‌راستی من وا‌گومان ده‌به‌م نه‌و (مووسا) دروزنه ﴿وَكَذَلِكَ يُفَرِّغُونَ﴾ نابو‌و جور‌ه‌رازئیرابه‌وه
 بۆ فیرعه‌ون ﴿سُوءَ عَمَلٍ﴾ کرده‌وه‌ی خرابئی ﴿وَصُدَّ عَنْ السَّبِيلِ﴾ وه‌(به‌هوی‌وه) پینگری کرا
 له‌رنگای راست ﴿وَمَا كُنْتُمْ بِمُؤْمِنِينَ إِلَّا فِي نَجَابٍ﴾ وه‌هه‌ر فیل و‌بلانئکی فیرعه‌ون هه‌بو‌و‌به‌فیر‌و‌چو‌ر
 ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه‌نه‌و (پیا‌وه‌ی) باوه‌ری (به‌مووسا) هیتا‌بو‌و‌وتئی ﴿يَنْقُورُ أَتَيْتُكُمْ﴾ نه‌ی
 گه‌له‌که‌م شوئین من بکه‌ون ﴿أَتَدْعُونَ سَيْدًا﴾ پینگای راستان ئیشان ده‌ده‌م ﴿يَنْقُورُ
 إِنَّمَا هَؤُلَاءِ الْحَيَوَةُ الدُّنْيَا مَتَّعٌ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م به‌راستی ژبانئئ نه‌م دونیایه‌را‌بو‌اردئئکی که‌مه ﴿وَأَنْتَ
 الْآخِرَةُ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ﴾ وه‌به‌راستی هه‌ر باشه‌ر‌و‌ز جئئ حه‌سانه‌وه‌ی هه‌میشه‌یی به‌ ﴿مَنْ عَمِلَ
 سَيِّئَةً﴾ هه‌ر که‌سئک کاری خرابه‌ی کردبئی ﴿فَلَا يَخْرُجُ إِلَّا لَهَا﴾ هه‌ر به‌ئنده‌ازه‌ی خرابه‌که‌ی
 سزا‌ده‌درئی ﴿وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا﴾ هه‌ر که‌سئش چاکه‌ی کردبئت ﴿مِنْ دَكِّرٍ أَوَّلَتْهُ وَهُوَ مُؤْمِنٌ﴾ ئافره‌ت
 بئت بیان پیا‌و (به‌و‌مه‌رجه‌ی) باوه‌ر‌داربئت ﴿فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ﴾ نا‌نه‌وانه‌ده‌چته‌به‌هه‌شته‌وه
 ﴿يُزْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ له‌وئندا به‌بن ژماره‌و‌حساب‌پزق‌و‌پوز‌بان پئئ ده‌درئت ﴿

﴿وَتَقُولُ مَا لِيَ أَذْعُوكُم إِلَى الْبَحْرِ﴾ و نهی گه‌له‌که‌م نه‌وه چی به من بانگستان ده‌که‌م بؤرذگار بوون
 ﴿وَتَذْعُونَنِي إِلَى النَّارِ﴾ که‌چی نپوه من بانگ ده‌که‌ن بؤرناگری دؤزه‌خ ﴿تَذْعُونَنِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ﴾ بانگم
 ده‌که‌ن بؤر نه‌وه‌ی بن باوه‌ریم به‌خوا ﴿وَأَشْرِكُ بِهِ مَا لِلَّهِ لِي بِهِ عِلْمٌ﴾ وه شتی بکه‌مه هاو به‌شی خوا که‌هیچ
 زانیاری به‌کم لنی نیه ﴿وَأَنَا أَذْعُوكُم إِلَى الْعَرْشِ الْعَقْبَرِ﴾ له‌کانتیکدا من بانگستان ده‌که‌م بؤلای خوای
 به‌ده‌سه‌لانی لیورده ﴿لَا حَرَمَ لَنَا تَذْعُونَنِي إِلَيْهِ﴾ پراسته و گومانی تیدانی به‌نه‌وه‌ی نپوه منی بؤر بانگ
 ده‌که‌ن ﴿لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ﴾ شیاوی بانگ کردن نییه نه‌له‌دو نیا و نه‌له‌دوا روردا
 ﴿وَأَنْ مَرَدَّنَا إِلَى اللَّهِ﴾ وه به‌راستی گه‌رانه‌وه‌مان همر بؤلای خوایه ﴿وَأَنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ﴾
 و بینگومان زیاده‌رؤیان هاوه‌لانی ناگری دؤزه‌خن ﴿فَسَدَّكُرُوتَ مَا أَقُولُ لَكُمْ﴾ جاله‌مه‌ودوا
 نه‌وه‌ی من پیتان ده‌لیم بیرنان ده‌که‌وینه‌وه ﴿وَأَلْفَوْضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ﴾ وه من کاری خوم به‌خوا ده‌سپیرم
 ﴿إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ﴾ به‌راستی خوا بیثایه به‌بنده‌کانی ﴿وَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ سَيِّئَاتِ مَا كُفَرُوا﴾ جا خواه‌وه
 (بیپاوه نیمانداره) ی پراسته له‌زیانی نه‌و فرو فیلانه‌ی ده‌یان کرد ﴿وَحَاقَ بِقَالٍ فِرْعَوْنُ سَوْءَ الْعَذَابِ﴾
 وه سزای مسخت هات و داروده‌سته‌ی فیرعه‌ونی گرتنه‌وه ﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا﴾
 به‌یانیان و ئیواران (فیرعه‌ون و ده‌ست و پپوه‌نده‌که‌ی) ده‌برینه‌دیاری ناگری دؤزه‌خ ﴿وَيَوْمَ تَقُومُ
 السَّاعَةُ﴾ رورزیکیش قیامت هه‌لده‌سیت ﴿أَذِخْلُوهُمْ أَلْ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾ (فرمان ده‌دری)
 داروده‌سته‌ی فیرعه‌ون بخه‌نه‌ه‌سخرین سزاوه ﴿وَيَذِخْلُوكَ الْجَحِيمَ فِي النَّارِ﴾ وه‌کانتیک
 (دؤزه‌خیه‌کان) له‌ناو ناگره‌که‌دا ده‌مه‌قالی ده‌که‌ن ﴿فَقِيلَ لَهُمُ اطَّعُوا أَمْرًا لَّيْسَ بِكُلِّكُمْ﴾ لاوازه‌کان
 به‌وانه‌ی خو به‌زل زان بوون ده‌لین ﴿إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا﴾ به‌راستی نیمه‌شون که‌وتووی نپوه بووین
 ﴿فَقِيلَ لَهُمْ مَقُوتَ عَنَّا﴾ ده‌ی نایا نپوه له‌جیاتی نیمه‌له‌سته‌و ده‌گرن ﴿تَصِيْبًا مِّنَ النَّارِ﴾ به‌شبتک له‌م
 ناگره ﴿قَالَ الَّذِينَ أَتَيْنَاكَ بِهَا﴾ نه‌وانه‌ی خو به‌زل زان و زوردار بوون ده‌لین: ﴿إِنَّا كُنَّا فِيهَا﴾
 به‌راستی هه‌موومان له‌ناگر داین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَدْ حَكَمَ بَيْنَ الْعِبَادِ﴾ بینگومان خوا له‌نینوان به‌نده‌کانتیدا
 دادوه‌ری کردوو (وحوکمی نه‌واو بوو) ﴿وَقَالَ الَّذِينَ فِي النَّارِ لِخَازِنَةِ جَهَنَّمَ﴾ وه نه‌وانه‌ی
 له‌ناگری دؤزه‌خ‌دان به‌ده‌رگاوانه‌کانی دؤزه‌خ ده‌لین ﴿أَدْعُوا رَبَّنَا﴾ داوا له‌په‌روه‌ر دگارنان بکه‌ن
 ﴿يُخَفِّفَ عَنْهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾ ته‌نهایک رورز سزایمان له‌سه‌ر سووک بکات ﴿

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ﴾ به‌راستی روزی دوازی دبت ﴿لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ هیچ گومانی تیدانی به ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ به‌لام زوریه‌ی خهلکی باور ناکدن ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي﴾ وه پەر و رد گارتان فەر موو یه تی: لیم بپارینه وه ﴿أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ وه لامتان ده‌ده مه وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ عِبَادِي﴾ به‌راستی ئەوانه‌ی خو به‌گه‌وره ده‌زانی که بمپه‌رستن ﴿سَيَذَلُّونَ جَهَنَّمَ ذَاخِرِينَ﴾ بینگومان به‌سه‌ر شو‌ری ده‌چنه دۆره‌خه وه ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ﴾ خواهه‌و زاته‌به شه‌وی داناه وه بۆ ئیوه ﴿لَيْسَ كُنُوفِي﴾ تانارامی تیدا بگرن ﴿وَاللَّهُ أَزْهَرُ نَصْرًا﴾ وه پوزیشی روناك كردوته وه (بۆ زیان په‌یدا كردن) ﴿إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ﴾ به‌راستی خوا‌خواه‌ن چاکه‌و مپه‌ره‌بانی به‌به‌سه‌ر خهلکه‌وه ﴿وَلَكِنْ كَفَرُوا النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾ به‌لام زوریه‌ی ناده‌می سوپاس گوزار نین ﴿ذَلِكَ كُفْرُكُمْ﴾ ئەمه‌به‌ه‌وای پەر و رد گاری ئیوه ﴿خَلَقْتُ كُلَّ شَيْءٍ﴾ دروست‌کەر و داهینه‌ری هه‌موو شتی که ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ هیچ په‌رستراوینکی به‌هه‌ق و راست نییه جگه له‌ئەو ﴿فَأَنقُصْ لَكُمُ الْوَيْلَ﴾ چون لاهه‌دن له‌راستی ﴿كَذَلِكَ يُؤَذِّنُ﴾ نابهم جو‌ره لاهه‌درین ﴿الَّذِينَ كَانُوا يُفَكِّكُونَ اللَّهُ يَجْحَدُونَ﴾ ئەوانه‌ی که دان نایین به‌به‌لگه‌و نیشانه‌کانی خوا‌دا ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا﴾ خوا‌زاتیکه که‌زه‌وی بۆ کردونه‌ته‌نیشنه‌جی (و‌ئارامگا) ﴿وَالسَّمَاءَ بَنَاءً﴾ وه ئاسمانیشی بۆ کردوون به‌سه‌ر بان ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ و به‌جوانترین شیوه‌ ئیوه‌ی دروست کردوه ﴿وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾ له‌و‌شانه‌یش که‌ه‌لال و پاک‌ن روزی داوون ﴿ذَلِكَ كُفْرُكُمْ﴾ ئەمه‌به‌ه‌وای پەر و رد گاری ئیوه ﴿فَسَيَرَى اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ به‌رزی و په‌ر‌وزی بۆ خوا‌ی پەر و رد گاری جیهانیان ﴿هُوَ أَعْلَى الْأَلْهَةِ﴾ هه‌ر زیندووه‌و هیچ په‌رستراوینکی به‌هه‌ق و راست نییه جگه له‌ئەو ﴿فَادْعُوا مُخْلِصِينَ مِنَ اللَّهِ﴾ که‌واهه‌ خوا‌په‌رستن به‌دلس‌وزی و ته‌نها بۆ ئەو ملکه‌ج بن ﴿الْحَقْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ سوپاس و ستایش بۆ خوا‌ی پەر و رد گاری جیهانیان ﴿قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَنْ أُعْبَدَ﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: به‌راستی من پ‌نگری کراوم له‌په‌رستنی ﴿الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ ئەوانه‌ی ئیوه‌ ده‌بان په‌رستن جگه له‌خوا ﴿لَتَأْتِيَ الْبَيْتُكَ مِنْ رَبِّي﴾ دوا‌ی ئەوه‌ی به‌لگه‌ی پروونم بۆ هاتووه‌ له‌په‌ر و رد گار مه‌وه ﴿وَأَمْرُكَ أَنْ أَسْلِمَ﴾ وه فەرمانم پی کراوه که‌گه‌ردن که‌ج بم ﴿يَرْبِّ الْعَالَمِينَ﴾ بۆ پەر و رد گاری جیهانیان

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ﴾ ئەو خۆایە بە کەئێوەی لەخاک دروست کردووە ﴿ثُمَّ يَمُنْ تَطْفَؤُ﴾ لەپاشان
 لەدلوپتیک ئاو ﴿ثُمَّ يَمِنْ عَقْفَرٍ﴾ پاشان لەپارچە خۆتیتیک ﴿ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلاً﴾ لەپاشان بەمنداڵی
 (ساواپی) دەتان هێنێتە دەر (لەسکی دایک) ﴿ثُمَّ لَتَبَلَّغُوا أَشْدَ كُفْرٍ﴾ لەپاشان تادەگەنە ئینی هیزو
 لاویبتان ﴿ثُمَّ لَتَكُونُوا شُيُوعًا﴾ لەپاشان ناپیر دەبن ﴿وَمَنْ كَرِهَ مِنْ نَفْسِي مِنْ قَبْلُ﴾ وە هەندیکتان پێش پیربوون
 دەمریتن ﴿وَلَتَبَلَّغُوا أَجْلاً مُسَمًّى﴾ هەتا دەگەنە ئەو کاتەی کەبۆتان دیاری کراوە ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾
 بۆ ئەوەی بیربکەنەوه ﴿هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ئەو خۆایە بە کەدەریتنی و دەمریتنی ﴿فَإِذَا قُضِيَ الْأَمْرُ﴾
 جا هەرکاتیک (بەوێت) پیریارێک بدات ﴿فَلَنَسْأَلَنَّ أَقْرَبَهُ مِمَّنْ كُنْ فِيهِ كُفْرٌ﴾ ئەنھا پێی دەفرمووێت
 بێ: دەست بەجێ دەبن ﴿الَّذِينَ إِلَى اللَّهِ يَرْجِعُونَ﴾ ئابا سەرنجی ئەوانەت ئەداوە سەبارەت
 بە بەلگە و نیشانەکانی خۆادەمه قالی و موجدەله دەکەن (بەبێ هیچ زانیاریەک) ﴿أَنِّي يُضَرُّونَ﴾
 چون لەپێی (راست) لادەدرێن ﴿الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ﴾ ئەوانە ی باوەڕیان بە قورئان نەهێشا
 ﴿وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا﴾ وە بەو (پەرەوانە) بە پێغەمبەرەکانماندا ناردومانە ﴿فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ﴾
 ئەو لەمەو پاش (سەرئەنجامی خۆیان) دەزانن ﴿إِذْ الْأَعْقَابُ فِي أَغْشَاهِمُ وَالسَّائِلُ﴾ کاتی زنجیرو
 تەوقیان لەگەردندا بە ﴿يُسْحَبُونَ﴾ بێ ی رادە کێشترین ﴿فِي الْحَبِيمِ﴾ لەناو ئاوی زوور گەرمدا
 ﴿ثُمَّ فِي الْبَارِ يُسْحَبُونَ﴾ پاشان لەدۆزەخدا دەسووتنترین ﴿ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ﴾ لەپاشان پێیان دەوتریت:
 ﴿أَلَيْسَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ﴾ ئەکوین ئەو هاوێشانە ی بۆ خواتان دادەنان ﴿مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ بێجگە لەخو
 ﴿قَالُوا صَدَقَ عَنَّا﴾ دەئێن: وون بوون لیمان ﴿بَلْ لَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ﴾ (وانی بە) بەلکو ئێمە لەدوینا
 (بێجگە لەخو) شتیکمان نەدەپەرست ﴿كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ﴾ ئابەم جوورە خوا بێ باوەڕان
 لەرێگە لادەدات ﴿ذَلِكَ بِمَا كُنْتُمْ﴾ ئەمەتان لەبەر ئەوە بە کەئێوە ﴿تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾
 بەنارەوا شادی و کەبفتان دەکرد لەزەویدا ﴿وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ﴾ وە لەبەر ئەوەی کەئێوە فیزو کەشخەتان
 دەکرد لەزەویدا ﴿أَدْخُلُوا الْآبَاقُ جَهَنَّمَ حُلَاكِينَ فِيهَا﴾ دە ی لەدەرگا کانی دۆزەخەو بەرۆنە زوورەو تیا
 دەمێننەو بە هەمیشەیی و ئیجگاری ﴿فَإِنَّ مَتَوَى الْمُتَكَبِّرِينَ﴾ ئای چەند خراپە شوێنی خۆ بەزل زانان
 ﴿فَاضْمِرْ لَكَ وَغَدَ اللَّهُ حَقٌّ﴾ دە ی کەواتە (ئە ی موحەممەد ﷺ) خۆراگر بە بێگومان بەلێنی خوا
 راستە ﴿فَإِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ﴾ جا بیان هەندیک لەو بەلێنە ی پێیان دەدەین نیشانت دەدەین
 ﴿أَوْ نَوَفِّقَنَّكَ﴾ یان تەو دەمریتن (بەلێنەکان ناپینی) ﴿فَلَنَسْأَلَنَّ أَقْرَبَهُ مِمَّنْ كُنْ فِيهِ كُفْرٌ﴾ ئەوسا هەمووتان هەر بۆلای
 ئێمە دەگەڕێنەوه ﴿۷۷﴾

سوره‌ی ﴿فَصَلِّ لِنَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (ح، میم) ده‌خوینرنه‌وه خوا زاناتره به‌واتای، مسه‌یری سه‌ره‌تای سوره‌ی (البقرة) ش بکه
 ﴿تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ قورشان له لایه‌ن خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بانسه‌وه نیزه‌راوه‌ته خواره‌وه ﴿١﴾
 ﴿كَتَبَ فَصَّلَتْ، بَشَّرَ﴾ به‌راونیکه به‌لگه‌کانی پروون کراوه‌نه‌وه (لینک جیا کراوه‌نه‌وه) ﴿قُرْآنًا غَرِيبًا يَنْتُومِرُ
 بِعِلْمُونَ﴾ قورشانیکه به‌زمانسی عه‌ره‌سی بۆ گه‌لینک که‌شاره‌زان و ده‌زاسن ﴿٢﴾ ﴿بَشِيرًا وَنَذِيرًا﴾ مرّده‌ده‌رو
 ترسیته‌ره ﴿فَأَنْقَضَ أَنْعَمُهُمْ فَلَا يَسْتَعْمُونَ﴾ که‌چی زوربه‌یان گوی ی بی‌ناده‌ن و بۆیه (قورشان) نابیس‌تن
 ﴿٣﴾ ﴿وَقَالُوا فَلَوْلَا فِيْ أَصْنَفٍ﴾ ده‌لینن دله‌کانمان له‌ناو چه‌ند په‌رده‌یه‌ کدایه (نی ناگه‌بن) ﴿فَمَا لَنَدْعُوْنَ إِلَيْهِ﴾
 له‌ئه‌وه‌ی تو ئیمه‌ی بۆ بانگ ده‌که‌یست ﴿وَفِيْ ذَٰلِكَ آيَاتٌ لِّمَنْ هَدَىٰ﴾ وه له‌گویه‌ کانماندا گرانى و که‌پری هه‌یه
 ﴿وَمِنَ الْبَيِّنَاتِ آيَاتُكَ جَهَنَّمَ﴾ وه له‌تیبوان ئیمه‌و تو‌دا په‌رده‌به‌ک هه‌یه ﴿فَاعْمَلْ إِنَّا عَمِلُونُ﴾ که‌واته تو کاری
 خوت بکه و بینگومان ئیمه‌یش کاری خو‌مان ده‌که‌بن ﴿٤﴾ ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنْشَرْتُكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ﴾ بلی: به‌راستی
 من مروتیکم وه‌ک نیوه ﴿يُخْرِجُ إِلَيْ﴾ به‌لام (هه‌نده هه‌یه من) نیگام بۆ ده‌کریت ﴿إِنَّمَا إِلَهُكُمُ اللَّهُ وَحْدَهُ﴾
 که به‌راستی په‌رستراوی نیوه خواجه‌کی تاك و ته‌نیایه ﴿فَأَسْتَغْفِرُوا لَهُ وَاسْتَغْفِرُوا لَهُ﴾ که‌واته بار ووتان
 هه‌ر به‌ره‌و خوا بیست (له‌په‌رسته‌کانماندا) و داوای لی‌بور دنی لی بکه‌ن ﴿وَوَقِّلْ لِلشَّيْطَانِ﴾
 وه سزاو له‌ناو‌چوون بۆ هاویه‌ش دانه‌رانه ﴿٥﴾ ﴿الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ﴾ ته‌وانه‌ی که‌زه‌کات ناده‌ن و
 ﴿وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ﴾ باوه‌ریشیان به‌پوژی دوا‌بی نی‌یه ﴿٦﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 به‌راستی ته‌وانه‌ی باوه‌ریشان هیتاوه‌و کرده‌وه چاکه‌کانیان کردووه ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ باداشتی بی
 پرانه‌وه‌یان بۆ هه‌یه ﴿٧﴾ ﴿قُلْ أَهْلُكُمْ كَفَرُونَ بِالَّذِي﴾ بلی: ناخو به‌راستی نیوه باوه‌رتان به‌و زاته‌نی به؟
 ﴿خَلَقَ الْأَرْضَ فِيْ يَوْمَئِذٍ﴾ که‌زه‌وی له‌دوو پوژدا دروست کردووه ﴿وَجَعَلُونَ لَهَا أَنْهًا﴾ وه هاویه‌شانی بۆ
 داده‌ننن ﴿ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ هه‌ر ته‌وه په‌روه‌ردگاری جیه‌انیان ﴿٨﴾ ﴿وَجَعَلَ فِيْهَا رُكُوسًا مِنْ فَوْقِهَا﴾ وه
 له‌سه‌ر زه‌ویدا شاخی زوری داناوه ﴿وَنَزَّلْنَا فِيْهَا﴾ وه فەر و به‌ره‌که‌تی تی خستووه ﴿وَوَقَّعْنَا فِيْهَا أَنْهًا﴾
 وه بۆی (هه‌موو گیانداریکى) له‌زه‌ویدا دیاری کرد ﴿وَقَدْ أَنْعَمْنَا إِلَيْكُمْ﴾ له‌ماوه‌ی چوار پوژدا ﴿سَوَاءٌ
 إِلَيْنَا يَأْتِي﴾ به‌یه‌کسانی بۆ گشت داواکه‌ران ﴿٩﴾ ﴿ثُمَّ أَسْرَجْنَا فِيْ السَّمَاءِ رُجُومًا﴾ پاش دروستکردنی
 زه‌وی تیراده‌ی دروستکردنی ناسمانی کرد که‌پیشتر دو که‌لینک بوو ﴿فَقَالَ لَهُمَا الْاَرْضُ أَتَيْنَا﴾ ته‌مجا
 به‌ناسمان و به‌زه‌وی فەر موو: وهرن ﴿طَوَّعَا أَنْ يَكْفُرَا﴾ به‌دوویستی خو‌تان یان به‌ناچاری (بیته‌زیر فەرمانم)
 ﴿قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ﴾ هه‌ر دوو کیان ووتیان به‌دوویستی خو‌مان هاتین ﴿١٠﴾

﴿فَقَضَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ﴾ نه‌وسا جهوت ناسمانی له‌دوو رۆژدا دروست کرد (که‌واته‌ خوای گه‌وره‌ زه‌وی و ناسمانه‌کانی به‌شەش رۆژ دروست‌کرد) ﴿وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا﴾ وه‌ هەر ناسمانه‌ی فەرمان (کار) ی خزی بۆ نارد ﴿وَرَبَّانَا السَّمَاءَ الَّتِي يُصَوِّغُ بِحِفْظٍ﴾ وه‌ ناسمانی دونیامان به‌ئەستیره‌ دره‌وشاوه‌کان رازانده‌وه‌، وپاریزراوه‌ (له‌گویی گرتنی شه‌پتانه‌کان) ﴿ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ﴾ نه‌وه‌ برپاری خوای زالی به‌ده‌سه‌لانه‌ ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ﴾ جاتە گەر رۆویان وه‌ر گنبراً ﴿فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً﴾ نه‌وه‌ بۆی به‌هه‌وره‌ تریشقه‌یه‌ک (بروسکه‌یه‌ک) ده‌ناترسیتیم ﴿فَيَقُلْ صَاعِقَةُ عَارٍ وَشُمُودَ﴾ وه‌ک هه‌وره‌ تریشقه‌ی (گه‌لی) عادو سه‌موود ﴿إِذْ جَاءَهُمُ الرُّسُلُ﴾ کاتی پتەمبه‌ره‌کانیان هاتنه‌ لایان ﴿مِنْ بَنِي إِدْرِيسَ وَمِنْ خَالِفِهِمْ﴾ له‌به‌رده‌میان و له‌ پشتبانه‌وه‌ (له‌هه‌موو لایه‌که‌وه‌) ﴿الَّذِينَ عَادُوا إِلَى اللَّهِ﴾ (پێیان ووتن) که‌جگه‌ له‌خوا نه‌به‌رستن ﴿قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مِنْ سَمَاءٍ مَاءً﴾ ووتیان: ئە گەر به‌ر وه‌رد گارمان بیو‌ستایه‌ فریشتە‌یه‌کی ده‌نارده‌ خواره‌وه‌ (بۆمان) ﴿إِنَّا بَعَثْنَا فِي هَذِهِ رُسُلًا﴾ بۆیه‌ به‌راستی ئیمه‌ به‌وه‌ی ئیوه‌ی پێ نبراون باوه‌ر ناکه‌ین ﴿قَالُوا عَادُوا فَاسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ نه‌مجا (گه‌لی) عاد به‌ناره‌وا خویان به‌گه‌وره‌ زانی له‌زه‌ویدا ﴿وَقَالُوا إِنَّمَا هُمْ زُفُرٌ مَقْفُودٌ﴾ وه‌ ووتیان: کێ له‌ئیمه‌ به‌هیز تره‌ ﴿أَوَلَمْ نَرْسُلْ فِي نَارِ هَٰؤُلَاءِ رَسُولًا بِرُءُوسِهِمْ قُلْ إِنَّمَا هُمْ زُفُرٌ مَقْفُودٌ﴾ بێگومان نه‌و خوایه‌ی که‌ئه‌وانی دروست کردوه‌ له‌ئه‌وان به‌هیز تره‌ ﴿وَكُلُّهُمْ جُفْرٌ مَقْفُودٌ﴾ وه‌ نه‌وان دانبان نه‌ده‌نا به‌به‌لگه‌کانی ئیمه‌دا وئینکاریان ده‌کرد ﴿فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا﴾ نه‌وسا ئیمه‌ بایه‌کی زور به‌هیزی ساردمان بۆ ناردن ﴿فِي الْأَنْجَارِ وَالْأَنْجَارِ﴾ له‌رۆژاتیکی به‌رده‌وام (وشوم) دا ﴿لِيَذِيقَهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی سزای نابرو به‌ریان پێ بچه‌ژین ﴿فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ له‌ژیانی دنیا دا ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ﴾ بێگومان سزای پاشه‌ رۆژیان نابرو به‌ر (ورپسواکه‌ر) تره‌ ﴿وَهُمْ لَا يَصْزُرُونَ﴾ وه‌ نه‌وان یارمه‌تی نادرین ﴿قَالُوا لَنُؤْتِيَهُمْ فَيْدًا مِّنْهُمُ﴾ وه‌ (هۆزی) سه‌موودمان پێنموونی کرد ﴿فَأَسْتَجَبُوا عَلَى الْهَدْيِ﴾ به‌لام نه‌وان زیاتر چه‌زیان له‌کویری وگومرایی کرد تا‌شاره‌زایی و پێنموونی ﴿فَأَنذَرْتَهُمْ صَاعِقَةَ الْعَذَابِ الْهُونِ﴾ جاتۆیه‌ هه‌وره‌ بروسکه‌ی سزای رپسواکه‌ر لێی دان ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ به‌هۆی نه‌و (خرابانه‌وه‌) که‌ده‌یانکرد ﴿وَنَحْنُ الَّذِينَ﴾ «أَمْشُوا وَكُلُوا يَتَتَّبِعُونَ» وه‌ نه‌و که‌سانه‌شمان رزگار کرد که‌باوه‌ردار و پارێزگار و له‌خواترسی بوون ﴿وَنُورٌ يَخْتَرِقُ الْعَذَابَ النَّارَ﴾ وه‌ رۆژێک هه‌موو دوزمنانی خوا به‌ره‌و ناگری دۆزه‌خ کۆده‌کریته‌وه‌ ﴿فَهُمْ يُرْجَوْنَ﴾ جاتنه‌وان (له‌ پێش که‌وتن و دواکه‌وتن) به‌رگری ده‌کرین (تا هه‌موو پێکه‌وه‌ به‌رپز برون) ﴿حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ﴾ تا کاتی ده‌گه‌نه‌ لای ناگری دۆزه‌خ ﴿سُهِدَ عَلَيْهِمْ﴾ شایه‌تی ده‌دات له‌ دژیان ﴿سَمِعْتَهُمْ وَأَبْصَرْتَهُمْ وَجَلَدْتُهُمْ﴾ گویی و چاو و پێستی له‌شیان ﴿يَمَّا كَانُوا يَكْمَلُونَ﴾ به‌و کرده‌وانه‌ی که‌ کردویانه‌ (له‌دو‌نیادا) ﴿

﴿وَقَالُوا لَجُودٌ هَٰذَا﴾ و به پیسته کانیاں ده‌لین: ﴿لَوْ شَهِدْتَ عَلَيْنَا﴾ بوجی شایه‌تیتان دا له‌دزمان
 ﴿قَالُوا أَنْظِقْنَا اللَّهَ الَّذِي﴾ ده‌لین: نه‌و خوابه نیمه‌ی هیناوه‌نه زمان ﴿أَنْطِقَ كُلُّ شَيْءٍ﴾ که همدو و شستکی
 هیناوه‌نه زمان (وقسه کردن) ﴿وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ هدر نه‌ویش به‌که‌م جار نیوه‌ی دروست کرده
 ﴿وَالَّذِي يُزْجِيكُمُ﴾ و هدر بزلای نه‌ویش ده‌گه‌ر بنزرنه‌وه ﴿وَمَا كُنْتُمْ تَشْتَرُونَ﴾ و نه‌ویش خو‌زان
 نه‌ده‌شارده‌وه (نه‌ده‌پاراست له‌گونه‌ه) ﴿أَنْ شَهِدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا جُلُودُكُمْ﴾ له‌شایه‌تی دانی گوی
 و چاو و پیستی له‌شتان له‌دزمان ﴿وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ﴾ به‌لکو و اگو مانتان ده‌برد ﴿أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كِبَارَ مَا تَقْتُمُونَ﴾
 که‌خوا نازانی به‌زور تک له‌و کارانه‌ی که‌ده‌یکه‌ن ﴿وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ﴾ نانه‌وه گومانان
 بوو که‌ده‌تان برد به‌په‌روهر دگارتان ﴿أَزْدَنْكُمْ﴾ نیوه‌ی هه‌لدیرا (له‌ناوی بردن) ﴿فَأَصْبَحْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾
 و چوونه‌ریزی زیانباران و خه‌سار قومه‌ندانده‌وه ﴿فَإِنْ يَصْبِرُوا﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر تارام بگرن ﴿فَالَّذِينَ مَتَّوْا
 لَهُمْ﴾ نه‌وانه‌ تاگر شوینی مانه‌وه‌یانه ﴿فَإِنْ يَشْفَعُوا﴾ و نه‌گه‌ر داوای لیسوردن و بازی بوونی خوا
 بکه‌ن ﴿فَدَلَّاهُم مِّنَ الْمَغْشَى﴾ نه‌وه‌ خوا هدر گیز رازی نایی (خوش نایی لیبان) ﴿وَقَبَضَتِ الْهَمَةُ قُرْآنَهُ﴾
 و هچند دوست (و هاو‌ده‌م) مان له‌دونیا بو دانان ﴿فَرَبَّوْا لَهُم مَّا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾ که‌خرابه‌کردنی
 دونیاو (بی‌بروایی) ریزی دواپی بو‌رازانده‌وه ﴿وَحَقَّى عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ و به‌لستی (سزادانیان) به‌سهر دا‌دا
 ﴿فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِمُ﴾ له‌(ریزی) نه‌و گه‌لانه‌ی رابوردن پیش نه‌مان ﴿مِنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنو که
 و ناده‌می ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾ به‌راستی زهره‌ر مه‌ند بوون ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ﴾ و
 بی‌باوه‌ران (به‌یه‌کریان) ده‌ووت گوی مه‌گرن بو‌نه‌م فورثانه ﴿وَالْعَوَافِي لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ﴾ و نه‌سه‌ی
 پر و بوجی تیکه‌ل بکه‌ن به‌لکو سهر که‌ون (به‌سهریدا) ﴿فَلَذِيقُوا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ده‌ی سویتند به‌خوا
 بینگومان نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌ر بوون پیشان ده‌چیژین ﴿عَذَابًا شَدِيدًا﴾ سزایه‌کی سه‌خت ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرَ الَّذِي كَانُوا
 يَعْمَلُونَ﴾ و نه‌توله‌بان لی ده‌سه‌نین (به‌توله‌ی) خرابترینی تاوانی که‌ده‌یان کرد ﴿ذَٰلِكَ جَزَاءُ الَّذِينَ أَعْدَاهُ اللَّهُ
 الْبَاطِلُ﴾ نه‌وه‌ی (باسکرا) سزای دوژمنانی خوابه که‌ناگری دوزه‌خه ﴿لَهُمْ فِيهَا أَنْزَالٌ﴾ مالی هه‌میشه‌ی
 شه‌وان له‌و تاگره‌دایه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ﴾ نه‌و سزایه (ده‌درین) چونکه‌دانیان نه‌ده‌نا
 به‌نیشانه‌کانی نیمه‌دا ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و نه‌وانه‌ی بی‌باوه‌رن ده‌لین ﴿رَبَّنَا أَرِ الْاَلَّذِينَ أَهْلَكْنَا﴾
 نه‌ی په‌روهر دگارمان نه‌و دوانه‌مان نیشان بده‌ن که‌گو مریان کردین ﴿مِنَ الْجَنِّ وَالْإِنْسِ﴾ له‌جنو که
 و ناده‌می ﴿تَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَفْدَانَا﴾ تا بیانخه‌ینه زیر پیمان ﴿لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ﴾ تاله‌زیری زهره‌وه‌ی
 دوزه‌خ بن ﴿۱۵﴾

﴿وَمِنَ الْإِنبِيَاءِ أَنْتَ نَبِيُّ الْأَرْضِ حَبِشَةً﴾ له‌نیشانه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوابه‌که زه‌وی ده‌بینی ووشک و ماته
 ﴿فَإِنَّ أَرْضَنَا مَغْلِبٌ عَلَيْهَا النَّارُ﴾ که‌چی کاتیک بارانمان باراند به‌سهریدا ﴿أَعَزَّتْ وَرَبَّتْ﴾ (به‌رواندنی روه‌ک)
 ده‌که‌وینته‌جوله‌و ده‌بورژینه‌وه (به‌رز ده‌بینته‌وه) ﴿إِنَّ الَّذِي أَحْيَاهَا لَمُحْيِ الْمَوْتِ﴾ بنگومان شه‌وه‌ی (زه‌وی
 ووشک) ده‌بورژینه‌وه زیندوو که‌روه‌ی مردوو که‌نیشه ﴿إِنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی نه‌و (خوا) به‌سهر
 هه‌موو شتیکدا به‌توانایه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي آيَاتِنَا﴾ بنگومان نه‌وانه‌ی له‌نایه‌نه‌کانی نیمه‌لا‌ده‌ده‌ن
 ﴿لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْهَا﴾ له‌نیمه‌شاراوه‌نن ﴿أَفَمَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ خَبْرٌ﴾ ده‌ی نایا که‌سی ده‌خریته‌ناو نا‌گروه‌ه‌چاکتره
 ﴿أَمْ مَنْ يَأْتِي آمِنًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ بان نه‌و که‌سه‌ی له‌پورژی قیامت دا‌بین ترس دیت ﴿أَتَغْلِبُوا أَتِيشْتُرُ﴾ هدر‌چیتان
 وویست (حه‌رتان لی‌کرد) بیکه‌ن ﴿إِنَّهُمْ يَصْتَوِعُونَ بَعِيزٌ﴾ بنگومان خوا‌به‌وه‌ی ده‌یکه‌ن بینایه ﴿إِنَّ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْآيَاتِ لَأَجْمَعُونَ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که‌فورئانیان بز‌هات و‌باوه‌ریان پی‌نه‌هینا (م‌زایان ده‌ده‌ین)
 ﴿وَأَنَّهُ لَكُمْ غِيبٌ﴾ که‌به‌راستی کتیبکی زور‌به‌رزو جینگه‌ی بیزه ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبُطْلُ﴾ به‌تان و‌نا‌راستی روی
 فی‌ناکات ﴿مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾ نه‌له‌نیستا و نه‌له‌دووا پر‌ژدا (نه‌به‌لی که‌مکردن نه‌به‌لی زیاد‌کردن)
 ﴿تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ﴾ چونکه‌نیز در‌اوه‌ته‌خوا‌روه‌ه‌له‌لایه‌ن (خوا‌ی) کار‌دروستی ستایش کر‌اوه‌وه ﴿وَهُوَ
 مَا يُفَالِقُ كُلَّ﴾ هیچ‌شتیک به‌تو‌ناو‌ترینست ﴿إِلَّا مَا قَدَرُوا لَكُمُ الْيُسْرَى﴾ مه‌گه‌ر شه‌وه‌ی به‌پینگه‌مبه‌رانی
 به‌رله‌تو ووت‌راوه ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرٍ﴾ به‌راستی به‌روه‌رد‌گارت خوا‌هن‌لینور‌دنه (بو‌نیمان‌داران)
 ﴿وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ﴾ وه‌خوا‌هن‌توله‌ی سه‌خته (بو‌ی باوه‌ران) ﴿وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا فَتَرَاهُ أَتَعْتَمِدُ﴾ نه‌گه‌ر نه‌م
 فورئانه‌مان به‌زمانیکی نر‌جگه‌له‌عه‌ره‌بی بنار‌دایه ﴿لَقَالُوا لَوْلَا نُفَصِّلُ الْآيَاتُ﴾ پی‌باوه‌ران ده‌یان ووت‌بز‌چی
 نایه‌نه‌کانی به‌روونی شپنه‌کر‌اونه‌ته‌وه ﴿أَتَعْجَبُونَ وَعُرْيُ﴾ (چون‌ده‌ین) فورئانی عه‌جه‌می و‌پینگه‌مبه‌ری
 عه‌ره‌بی ﴿قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَ الْوَحْدَ وَشَقَّ﴾ (ته‌ی مو‌حه‌مه‌د) بلی: فورئان بز‌که‌سانی باوه‌ریان پی‌هیناوه
 پر‌نیشانده‌رو شیفایه ﴿وَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ فِي آيَاتِنَا يَوْمَ قُرْءَانِهِمْ وَقُرْءَانِهِمْ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی باوه‌ری پی‌نایه‌ن له‌گو‌ییاندا‌گرانی و
 که‌ری هه‌یه (له‌یستی حه‌ق) ﴿وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَنِّي أُولَئِكَ يُتْلَى مِنْ ثَكَنٍ بَعِيدٍ﴾ هه‌روه‌ها له‌ناست نه‌و
 فورئانه‌دا کو‌یرن، نه‌وانه‌له‌شویتنیکی زور‌دوره‌وه‌بانگ ده‌کر‌ین ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ﴾ سو‌یند
 به‌خوا به‌راستی ته‌ور‌اتمان دا‌به‌مو‌وسا ﴿فَأَخْلَفَ فِيهِ﴾ به‌لام‌جیاوازی تبدا‌کرا (له‌لایه‌ن جو‌وله‌که‌کانه‌وه)
 ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌نه‌گه‌ر پیشتر بر‌سار نه‌در‌ایه له‌لایه‌ن به‌روه‌رد‌گارت‌ته‌وه (که‌س‌زایان
 دوا‌بخ‌ریت) ﴿لَقَضَىٰ رَبُّهُمْ﴾ له‌نیوانیاندا‌داده‌ری ده‌کرا (به‌س‌زادانیان له‌دونیا) ﴿وَأَنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ
 مُرِيبٍ﴾ وه‌به‌راستی نه‌وان له‌دوو‌دلی و‌به‌د‌گومانی دان‌ده‌رباره‌ی فورئان ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا
 فَلَنَنفِخَ بِهِ﴾ هه‌ر که‌سی کاری چاکه‌بکات (فاز‌نجه‌که‌ی) بز‌خویه‌نی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا﴾ هه‌ر که‌سی
 خرابه‌بکات (زیانه‌که‌ی) بز‌خویه‌نی ﴿وَمَا رَبُّكَ بِظَلِيمٍ لَّعِينٍ﴾ وه‌به‌روه‌رد‌گارت مسته‌م له‌به‌نده‌کانی

ناکات

﴿إِلَيْهِ يُرْجَعُ السَّاعَةُ﴾ زانبنی دوزی دواپی نه‌یابو لای خواده گهر بنزیتنه‌وه ﴿وَمَا تَخْرُجُ مِنْ شَمْرِكَ مِنْ أَكْثَابٍ﴾
وه ههر بهر و بوومیک که له بیست و قه‌باغه‌که‌ی دبنته دهره‌وه ﴿وَمَا تَحْمِلُ مِنَ أُنْثَى﴾ و ههر مبینه‌یه‌ک ناوس
ده‌بی ﴿وَلَا تَضَعُ﴾ و (سکه‌که‌ی) داده‌نبیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾ نه‌وه (خوا) ناگای لسی به ﴿وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ﴾
وه دوزی خوا (هاویه‌ش به‌یدا که‌ران) بانگ ده‌کات ﴿إِنَّ شَرَّكُمْ لَبِئْسَ الْأَوْبَانُ﴾ (که‌دانا نابور
بق) من له‌کوین ﴿قَالَ أَأَنْتَ الَّذِي﴾ ده‌لین پیمان را‌گه‌یاندی ﴿مَا مِثْلُ شَيْءٍ﴾ که‌س له‌نبمه‌شابهت نبین
(تو‌هاویه‌شت هه‌بی) ﴿وَصَلِّ عَلَيْهِمْ﴾ وه وون بوولینان ﴿مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ﴾ ته‌وانه‌ی پیشتر
ده‌بانده‌رستن ﴿وَقُلُوا مَا اللَّهُ مِنْ مُجْبِرٍ﴾ وه زانبان که‌هیچ به‌نابه‌کیان‌سی به ﴿لَا يَشْفَعُ إِلَّا بِنُورِهِ﴾
ناده‌می ماندو نایی ﴿مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ﴾ له‌داواکردنی خیر و خوشی ﴿وَأَنْ تَشَاءَ النَّارُ﴾ وه ته‌گهر ناخوشی
یه‌ک دوو‌جاری بیی ﴿فَيَقُولُ قُوْطٌ﴾ ته‌وه‌بی هبوا و ناو‌مبند ده‌بی ﴿وَلَيْنَ الْأَفْتَةُ﴾ وه ته‌گهر پیمان
به‌خشی ﴿رَحْمَةً مِّنَّا﴾ میهره‌بانی یه‌ک له‌لایه‌ن خزمانه‌وه ﴿مِنْ بَعْدِ ضَرَاءٍ مَّسَّةٍ﴾ له‌پاش زیانیک لینی
که‌وتووه ﴿يَقُولُ هَذَا لِي﴾ ده‌لبیت : ته‌مه‌هی خومه ﴿وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً﴾ وه‌گومان نابهم دوزی
دواپی به‌ربا بیت ﴿وَلَيْنَ رُجِعْتُ إِلَى رَبِّي﴾ وه ته‌گهر گهریتندرامه وه بولای په‌روه‌ردگارم (زیندوو‌برنده‌وه
هه‌بوو) ﴿إِنْ لِي بَعْدَهُ لَلْخَسَفُ﴾ بیت‌گومان لای خوا (باداشتی) زور چاکم هه‌به ﴿فَلْيَنْتَفِعِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾
جاسویند به‌خوا هه‌وال ده‌ده‌بین به‌وانه‌ی بی باوه‌ر بوون ﴿يَمَّا تَهْمِلُونَ﴾ به‌وه‌ی کردوویانه (له‌دونیا)
﴿وَلَا تَذِيقْنَهُمْ﴾ وه سویند به‌خودا پیمان ده‌چه‌زین ﴿مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ﴾ سزایه‌کی به‌هیز و به‌تین ﴿وَلَا تَنْفَعُكَ عَلَى الْإِنْسَانِ﴾ وه کاتی چاکه و خوشبمان رشت به‌سهر ناده‌می دا ﴿أَعْرَضَ وَنَأَى بِجَانِبِهِ﴾ روو
وه‌ده‌گبری و به‌خوبه‌زل زانبه وه دوور ده‌که‌وتنه‌وه ﴿وَلَا أَمْسَهُ النَّارُ﴾ به‌لام کاتی ناخوشی تووش
بیت ﴿فَدُودُعَاءِ غَرِيضٍ﴾ ته‌وه‌نزاو‌هاواری زور ده‌کات ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ بَلْبَنَ﴾ بلنی پیم بلبن ﴿إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ
اللَّهِ﴾ ته‌گهر (فورقان) له‌لایه‌ن خواوه‌بوو ﴿ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ﴾ پاشان تبوه‌ش باوه‌رتان پی نه‌کرد
﴿مَنْ أَضَلُّ﴾ کئی گو‌مرا‌تره ﴿مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ﴾ له‌و‌که‌سه‌ی که‌له‌دزایه‌تی به‌کی دوور له‌پراستیدا
بیت ﴿سَرَّيْهِمْ أَهْلِيَّتَا﴾ له‌مه‌ودوا به‌لگه‌کاتی خومانیان نیشان ده‌ده‌بین ﴿فِي الْأَفَاقِ﴾ له‌ناسوی
دونیا (له‌بوونه‌وه‌ردا) ﴿وَفِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له‌خودی خویاندا ﴿حَتَّى يَبْتَلِيَهُمْ لَهْمُهُمْ﴾ هه‌نا بویان روون
بیت‌وه ﴿أَنَّهُ الْحَقُّ﴾ بیت‌گومان ته‌م (فورقانه) راسته ﴿أَوْ لَرَبِّكَ مِنْكَ﴾ نابا په‌روه‌ردگارت به‌سی نییه
﴿أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ که‌به‌راستی ناگاداره به‌سهر هه‌موو شتیکدا ﴿إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ﴾
ناگاداره به‌پراستی ته‌وانه له‌دوو‌دلیدان ﴿فَإِنْ لَقِيتَهُمْ فَانْهَاهُمْ﴾ له‌دیدار و‌گه‌شتن به‌په‌روه‌ردگاریان
﴿إِلَّا أَنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ﴾ ناگاداره به‌پراستی (زانست و زانیاری) خوا ده‌وری هه‌موو شتیک

سوره‌ی (الشوری)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (ح ا میم) ده‌خوینترتسه‌وه ﴿عَمَق﴾ به (ع دین، سین، قاف) ده‌خوینترتسه‌وه خوا
 زانآتره به ماناکه‌ی بُو زانیاری زیاترو واتاکه شپان سهرنجی سهره‌تای سوره‌تی (البقرة) بده ﴿
 كَذَلِكَ نُوحِي إِلَيْكَ﴾ ثابه و جوّره خودانیگاده کات بُو تو ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ﴾ وه بُو ثهو (پینغه‌مبه‌رانه‌ی)
 بیش توش ﴿اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ خوای زالی بالاده‌ستی کاردرسته ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ ههر
 بُو خوابه ههرچی له ناسمانه‌کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه هدرچی له زه‌وی دایه ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾
 وه ثهو (خوا) بلشد و گه‌وره‌یه ﴿تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَفْقَطْنَ﴾ نزیکه ناسمانه‌کان پارچه‌پارچه‌بین
 ﴿مِنْ قُرُونٍ﴾ له سهرویانه‌وه ﴿وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ﴾ وه فرشته‌کان به‌پاکی یادو سوپاسی
 پدروهر دگاریان ده‌کدن ﴿وَيَسْتَغْفِرُونَ﴾ وه داوای لیسوردن ده‌کدن ﴿لَعَنَ فِي الْأَرْضِ﴾ بُو ثه‌وانه‌ی
 له‌زه‌ویدان ﴿أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ناگادارین که بینگومان ته‌نھا خوا لیسورده‌ی میهره‌بان
 ﴿وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ وه ثه‌وانه‌ی جگه له‌خوا دُستانیکیان بُو خویان هه‌لبزاردوه
 ﴿اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ﴾ خوا ناگادار و چاودتره به‌سهریانه‌وه ﴿وَمَا آتَتْ عَلَيْهِمْ يَوْمَئِذٍ﴾ وه تو (ته‌ی موحه‌ممه‌د
 ﴿قُرْآنًا غَرِيبًا﴾ قورثانیک (به‌زمانی) عه‌ره‌بی ﴿يُنذِرُ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا﴾ بُو ثه‌وه‌ی خه‌لکی مه‌ککه
 و که‌سانی ده‌ورو به‌ریی بترستی ﴿وَنُذِرُ قَوْمَهُمْ جَمِيعًا﴾ وه (خه‌لک) بترستی له‌پوژی کُز کردنه‌وه
 ﴿لَا رَيْبَ فِيهِ﴾ که هیچ گومانی تیدانه ﴿فَرِيقٌ فِي الْحَشَّةِ﴾ کُز مه‌لنک له به‌هه‌شتدان ﴿وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ﴾ وه
 کُز مه‌لنک له ناگریی بلنسه‌داردان ﴿وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ﴾ وه نه‌گه‌ر خوابو بیستابه ﴿لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً﴾ ده‌یکردن
 به‌یه‌ک نه‌ته‌وه (باوه‌ر داریان بن باوه‌ر) ﴿وَالَّذِينَ يَدْخُلُونَ النَّارَ فِي رَحْمَةٍ﴾ به‌لام ههر که‌ستیکی بونیت ده‌یخانه‌ناو
 میهره‌بانی خویه‌وه ﴿وَالَّذِينَ يَمُوتُونَ وَالْهَرَمَ مِنْ قَبْلِ وَلَا يُعْمِرُ﴾ سته‌مکاره‌کانیش هیچ دُست و یارمه‌تی دهریکیان
 نی‌یه ﴿أَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ﴾ نایانه‌وان جگه له‌خوا پشتیوان و دُستانیکیان بُو خویان هه‌لبزاردوه؟
 ﴿وَاللَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ﴾ ههر خوا پشتیوان و دُسته ﴿وَهُوَ خَيُّ الْمَوْلَىٰ﴾ وه ته‌نھا نه‌و مردووان زیندوو ده‌کاته‌وه
 ﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه نه‌و به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه به‌سهره‌موو شتیکدان ﴿وَمَا أَخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 وه ههر شتیک که تیددا جیاواز بوون ﴿فَتَحْكُمُوا إِلَى اللَّهِ﴾ نه‌وه برباره‌که‌ی بُو لای خوا ده‌گه‌ریتدوه
 ﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبِّي﴾ نه‌و خوابه پدروهر دگاریی منه ﴿عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ﴾ ته‌نھا پشتم به‌و به‌ستوووه ﴿وَالْيَتُ
 أُنِيبُ﴾ وه ههر بُو لای نه‌ویش ده‌گه‌ریمه‌وه ﴿

﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ أَتُونَ﴾ (خوا) به‌دیه‌بته‌ری ناسمانه‌کان و زه‌ویی به ﴿جَعَلْ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا﴾
 بوی به‌دی هیتاون هاوسه‌ران له‌خودی خوتان ﴿وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا﴾ هه‌روه‌ها له‌ناره‌لیشدا جوونی
 (دروستکر دووه) ﴿بِذَرُوا كُفْرَهُمْ﴾ له‌جسوت بووندا ژماره‌تان زور ده‌کات ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾ هیچ
 شتیک به‌وبنه‌ی خوانی به (نه له‌زات و نه له‌سیفات و نه له‌کرداریدا) ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْغَیْبُ﴾ وه‌نه‌وه
 بیسه‌ری بینابه ﴿لَهُ مَقَالِدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هه‌ر بۆ نه‌وه (کلبله‌کانی) ده‌سه‌لانداری ناسمانه‌کان
 وزه‌وی ﴿يَسْطُرُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ﴾ رزق و رزوی فراوان ده‌کات و ده‌بگرشه‌وه له‌هه‌ر که‌سی که
 بیه‌ویت ﴿إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ به‌راستی خوا ناگاداره به‌هه‌موو شتیک ﴿شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ﴾ نه‌وه
 ثابته‌ی بۆ داناوون ﴿مَا وَضَعَ يَدَهُمْ﴾ که‌فه‌رمانی داوه به‌نوح و ﴿وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ﴾ نه‌وه‌ش
 نیگامان کردوه بۆ تو و ﴿وَمَا وَضَعْنَا لَهُ مِنْ حِجَابٍ وَمَوْعِزٍ وَمَنْعٍ﴾ نه‌وه‌ش که‌فه‌رمانمان داوه به‌نییراھیم
 وموسا وعیسا ﴿أَنْ أَقْبِلُوا إِلَيْنَ وَلَا تُفَرِّقُوا بَيْنَهُ﴾ که‌له‌سه‌ر نه‌و ثابته‌بن به‌رینک و راستی و جیاوازی تیندا
 مه‌که‌ن ﴿كُذِّبَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ﴾ زور قورس و گرانه به‌لای هاوبه‌ش دانهراندوه ﴿مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ﴾ نه‌وه‌ی
 نه‌وانی بۆ بانگ ده‌که‌یت ﴿إِنَّهُمْ يَخْتَفُونَ إِلَيْهِ مِنْ يَسَارٍ﴾ خوا هه‌ر که‌سی بویت هه‌لی ده‌بژیری بۆ (موسلمان
 بوون) لای خوی ﴿وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ﴾ وه‌رینمورنی که‌سینک ده‌کات بۆ لای خوی یکه‌رپته‌وه ﴿وَمَا تَقْرَفُ﴾
 وه‌جیاواز نه‌بوون ﴿إِلَّا مِمَّنْ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ مه‌گه‌ر له‌پاش نه‌وه‌ی که‌زانست و زانیاریان
 بۆ هات ﴿تَغِيَّبُهُمْ﴾ به‌هوی دژابه‌تی و چه‌سوودی تینوانیانه‌وه ﴿وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ﴾ وه‌ته‌گه‌ر
 فه‌رمانینک پشتر له‌په‌روه‌ردگار نه‌وه ده‌نه‌چوايه ﴿إِلَّا أَجَلٌ مُّسَمًّى﴾ تا کاتی دیاری کراو (ده‌بن بژین)
 ﴿لَقَدْ نُنْفِثُهَا﴾ نه‌وه بریار له‌نیوانیاندا ده‌کرا (به‌سزادانیان) ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ أَوْفُوا الْكَيْدَ﴾ وه
 به‌راستی نه‌وانه‌ی له‌دوای نه‌وان نامه‌یان بن درا ﴿لَقَدْ شَقَّيْنَاهُ مَرْيَسًا﴾ له‌گومان و دور دلیدا بوون
 لینی ﴿فَلْيَدْرِكْ بِكَ﴾ که‌وانه تو بۆ نه‌وه بانگه‌وازیکه و ﴿وَأَنْتَ تَقَعُّ كَمَا أَمَرْتُ﴾ راست و راوه‌ستاوبه
 له‌سه‌ر ثابته‌که‌ت به‌و جوړه‌ی فه‌رمانت پیکراوه ﴿وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىَٰ فُتًا﴾ وه‌شوین ناره‌زووه‌کانی
 نه‌وان مه‌که‌وه ﴿وَقُلْ ءَمْسٌ﴾ وه‌بلنی باوه‌رم هیتاوه ﴿يَمَّا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ﴾ به‌هه‌رنامه‌یه‌ک
 که‌خوا نار دویه‌تیه‌ خواره‌وه ﴿وَأَمْرٌ إِلَّا غَدًا يَنْتَقِزُ﴾ وه‌فه‌رمانم پی دراوه که‌داد په‌روه‌رسم له
 تینوانتاندا ﴿إِنَّهُ زَبَرٌ مُّشْكٌ﴾ خوا په‌روه‌ردگاری نیمه و نیمه‌شه ﴿لَكَ أَفْعَالُنَا﴾ (پادا‌شتی) کرده‌وه‌ی
 خومان بۆ خومان و ﴿وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ﴾ (پادا‌شتی) کرده‌وه‌ی تبه‌وش بۆ خوتانه ﴿لَا حِجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ﴾
 هیچ به‌لگه‌یه‌ک نه‌ماوه له‌نیوان نیمه و نیمه‌دا (باس نه‌کراینی) ﴿إِنَّهُمْ يَخْتَفُونَ بَيْنَنَا﴾ خوا (له‌ر زوی دواپی دا)
 کومان ده‌کاته‌وه ﴿وَالَّذِي الْمَصِيرُ﴾ سه‌ره‌نجام و گه‌رانه‌وه‌ش هه‌ر بۆ لای نه‌وه ﴿

﴿ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَيِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ﴾. نهو (به‌خششه) نه‌ویه که خوا‌موزده ده‌دات به بنده‌کانی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتِمَنُوا الصَّلَاةَ﴾. نه‌وانه‌ی که باوه‌ریان هیناوه و چاکه‌کانیان کردوهه ﴿قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا﴾. (نه‌ی موحه‌ممد ﷺ) بلسی داوای هیچ پاداش‌نیکتان لسی ناکم له‌سهری ﴿إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى﴾. مه‌گهر خوشویستنی خزمایه‌تی ﴿وَمَنْ يَقْرَأْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ بِهَا حَسَنَةً﴾. ههر که‌س ههر چاکه‌یه‌ک بکات چاکه‌ی بز زیاد ده‌که‌ین (به‌چهند به‌رائه‌ر) ﴿إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ شَكُورٌ﴾. به‌راستی خوا‌لی بورده‌ی سوپاسگوزاره ﴿أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كِبْرًا﴾. یان نهو (بن باوه‌رانه) ده‌لین پیغه‌مبه‌ر درق‌ی به‌دهم خواوه‌ه‌له‌ستووه ﴿فَإِنْ يَسْأَلُ اللَّهَ﴾. خونه‌گهر خوا‌یه‌ویت ﴿يَخْتِمُ عَلَى قَلْبِكَ﴾. موز دهنی به‌سهر دلت دا ﴿وَيَسْأَلُ اللَّهَ الْبَاطِلُ﴾. وه‌خوا به‌تال له‌ناو ده‌بات ﴿وَيُحْيِي لُحْيًا بِكَامِنَةٍ﴾. وه‌به‌وونه‌کانی (فورقان) راستی جی‌گیر ده‌کات ﴿إِنَّهُ عَلَيْهِمُ بَازٍ الصُّدُورِ﴾. به‌راستی خوا‌زانایه به‌وه‌ی له‌ناو دلاندايه ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ﴾. وه‌نه‌و خوا‌زانیکه ته‌وبه له‌بنده‌کانی وهرده‌گرنیت ﴿وَيَتَعَفَّوْا عَنِ السَّيِّئَاتِ﴾. وه‌له‌کرده‌وه خرابه‌کان چاوپوشی ده‌کات ﴿وَيَعْلَمُ مَا فَتَحُون﴾. وه‌ده‌زانی به‌ههرچی که‌نیوه ده‌یکمن ﴿وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ اسْتَوْاعُوا عَمَلُوا الصَّالِحِينَ﴾. نه‌وانه‌ی باوه‌ریان هیناوه و چاکه‌کانیان کردوهه (داوایان) وهرده‌گرنیت ﴿وَيَرْزُقُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ﴾. وه‌له‌به‌هرو به‌خششی خویی زیاتریان ده‌داتی ﴿وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾. به‌لام بین باوه‌ران سزای سه‌ختیان بز هدیّه ﴿وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ﴾. خونه‌گهر خوا‌رِزق و زق‌ری فراوان بکر دایه بز بنده‌کانی ﴿لَسْتَ فِي الْأَرْضِ﴾. له‌زه‌ویدا سته‌میان ده‌کرد و سدر که‌ش ده‌بوون ﴿وَلَكِنْ يَرْزُقُ بِقَدَرِ مَا يُشَاءُ﴾. به‌لام (خوا‌رِزق و زق‌ری به‌و نه‌ندازه ده‌تیربته‌خوا‌ره‌وه که‌خوی به‌ویت ﴿إِنَّهُ يُجَاوِزُ حَبِيرَ نَجِسٍ﴾. به‌راستی خوا‌به‌ناگا و بینایه به‌بنده‌کانی ﴿وَهُوَ الَّذِي يَرْزُقُ الْغَنِيَّ﴾. وه‌خوا‌ئه‌وزاته‌یه که‌باران ده‌بارینی ﴿مِنْ بَعْدِ مَا فَتَحُوا﴾. له‌پاش نه‌وه‌ی که‌خهلکی بین ثومید بوون ﴿وَيُسِّرُ رَحْمَةً﴾. وه‌(بارانی) په‌حمه‌تی خوی بلاو ده‌کاته‌وه ﴿وَهُوَ الْقَيُّومُ﴾. وه‌ههر نه‌و پشتیوان و سوپاسکرا وه ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ﴾. وه‌له‌به‌لگه‌کانی (ده‌سه‌لانی) خوا‌یه ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾. دروستکردنی ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَمَا يَدْرِيهِمْ هَيْدُهَا وَشَافُهَا﴾. وه‌وه‌ی بلاوی کردوه‌ته‌وه له‌گیانله‌به‌ران له‌ههر دوو‌کیاندا ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾. وه‌خوا‌ههر کاتیک به‌ویت به‌توانایه به‌سهر کو‌کردنه‌وه‌یاندا ﴿وَمَا أَصْبَرُكُمْ مُصِيبَتَهُ﴾. وه‌ههر ناخوشی په‌کتان تووش بووبی ﴿فَمَا كَسَبَتْ إِلَيْكُمْ﴾. نه‌وه به‌هزیی کرده‌وه‌یسی (خرابی) خوتانه‌وه‌یه ﴿وَيَتَعَفَّوْا عَنْ كَثِيرٍ﴾. وه‌له‌زورنکیش چاوپوشی کردوهه ﴿وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ﴾. وه‌نیوه ناتوانن له‌زه‌ویدا قوتارین ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾. وه‌نیانه بی‌جگه له‌خوا ﴿مِنْ دُونِ وَلَا نَصِيرَ﴾. هیچ پشتیوان و یارمه‌تی ده‌رنک ﴿

﴿وَمِنَ الْإِنبِیَاءِ الْخَوَارِیْ فِی الْخَبَرِ كَآخَرِهِ﴾ و ه له به لگه کانی (دهسه لاتی) خوابیه که شستیا بنک و هك شاخه کان له
 ده ریادا ده برون ﴿إِنْ يَشَأْ يُسْكِنِ الرِّیْحَ﴾ نه گهر خوابیه وی (با = ههوا) راده گریت ﴿وَيُظِلُّنَّ زَكَوٰتَكَ عَلَىٰ ظَهْرِهِ﴾
 نیشتر که شستیه کان به سه ر پستی ده ریاکه وه ده وه ستن ﴿إِنْ فِی ذَٰلِكَ لَآیَاتٍ﴾ به راستی شه وی (که باس
 کرا) چه ندین به لگه و نیشانه هیه ﴿لِكُلِّ صَبَآرٍ ثَوَابٌ﴾ بۆ هه موو نارام گرینکی سوپاسگوزار ﴿أَوْ يُوقِفْهُنَّ بِمَا كَسَبْنَ﴾ یان به هوی کیده وه کانیا نه وه نو قیمان ده کات ﴿وَنَقِفُ عَنْ كِبَرٍ﴾ له زور نکیش
 (له گونا هیان) چاو بوشی ده کات ﴿وَنَعْمَ الَّذِیْنَ یُجَدِّدُونَ فِی ءَاثِنَا﴾ نه وانه ی که ده مه قالی ده که ن
 ده باره ی به لگه کانی نیمه ده زانن ﴿مَا لَهُمْ مِنْ فِیضٍ﴾ هیچ په نایه کیان نییه ﴿فَمَا أُولَٰئِكَ مِنْ شَیْءٍ﴾
 جا هه رشتینکنان پین به خشر او ه ﴿فَتَمَنَّ الْخَبِیْرُ الذُّنْیَا﴾ نه وه تنه ها خوشی زیانی نه م دونیا به ﴿وَمَا یَعِدُّ اللَّهُ خَبِیْرٌ
 وَآثِنٌ﴾ وه شه وی لای خوابیه چاکتر و به رده و امتره ﴿لِلَّذِیْنَ ءَامَنُوا﴾ بۆ نه وانه ی با وه ریان هیتا وه ﴿وَعَلَىٰ
 رَبِّهِمْ یَتَوَكَّلُونَ﴾ وه تنه ها پشت به به رده و رد گاریان ده به ستن ﴿وَالَّذِیْنَ یُحْسِنُونَ كِتَابَ الْإِسْلَامِ وَالْفَوَاحِشَ﴾ وه
 نه وانه ی له گونا هه گه وره کان و خرابه زور ناشیرینه کان دور ده که ونه وه ﴿وَالَا مَا غَضِبُوا﴾ وه کاتی
 رقی و قینیا ن هه لست ﴿هُمْ یَتَفَرَّغُونَ﴾ نه وان لسی ده به ورن ﴿وَالَّذِیْنَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ﴾ وه نه وانه ی که
 گو ترایه لسی به رده و رد گاریان کیده وه ﴿وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ﴾ نو تره کانیا ن به چاکسی نه نجام داوه ﴿وَأَقْرَضُوا شُرَکَآءَ
 بَنَیْهِمْ﴾ وه کار و باری نیوانیا ن به پرس و مه شوره ته ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ یُقُونَ﴾ وه له و پوزی به ی پیمان دا وون
 ده به خشن ﴿وَالَّذِیْنَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْیُ﴾ وه نه وانه ی کاتی ده ست در یزان لسی ده گریت ﴿هُمْ یَتَصَدَّقُونَ﴾
 توله ی خویان ده ستین (و سه ر دانا خه ن) ﴿وَجَزَّ وَاسَتْقَ سَبَقَتْهُمْ فَنَالَهَا﴾ وه توله ی هه ر خرابه به ك
 خرابه به که به وینه ی خوبی ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ﴾ جا هه ر که سی بیوری و ناشتی بکات ﴿فَالْخُرُوءُ عَلَىٰ اللَّهِ﴾
 شه وه پاداشتی نه وه لای خوابیه ﴿إِنَّهُ لَا یُحِبُّ الظَّالِمِیْنَ﴾ به راستی خوا سته مکارانی خوش ناوی ﴿وَلَمَّا
 نَصَرَ قَدَّ ظَلَمَهُ﴾ وه هه ر که س توله به سنی له پاش شه وی سته می لیکر او ه ﴿فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ﴾
 تا نه وانه هیچ تاوان و گونا هینکیان له سه ر نیه ﴿إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَىٰ الَّذِیْنَ یُظْلِمُونَ النَّاسَ﴾ تاوان و گونا هه ر
 له سه ر شه و که سانه به که سته م له خه لکی ده که ن ﴿وَنُفَعُونَ فِی الْأَرْضِ بِغَیْرِ الْحَقِّ﴾ وه به ناهه ق خرابه کاری
 ده که ن له زه ویدا ﴿أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِیمٌ﴾ نه وانه سزای زور سه ختیا ن بۆ هیه ﴿وَلَمَّا صَبَرُوا وَغَشَّ
 وَه هه ر که س خو گرو لی به رده پین ﴿إِنْ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَذَابِ الْأُمُورِ﴾ به راستی نه مه له کاره به ر بایه خ و
 په سه نده کانه ﴿وَمَنْ یُضِلِلِ اللَّهُ﴾ وه هه ر که س خوا گو مپایسی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ قِیَاسٍ﴾ نه وه
 پاش شه وه هیچ دوست و یار مه تی ده رینکی نی به ﴿وَنَرَى الظَّالِمِیْنَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ﴾ وه سته مکاران ده بینیت
 کاتینک سزای (خوا) ده بینن ﴿یَقُولُونَ هَلْ لَنَا مَرْءٌ مِّنْ سَبِيلٍ﴾ ده لین نایا رینگابه K هیه به گه ریینه وه بۆ
 دونیا ﴿﴾

﴿وَمَنْ يَعْزُزْهُمْ عَلَيْهِ﴾ و ده دیان بنی پیشانی دوزخ ددرین ﴿خَشِيعَتٍ مِنَ الدُّنْيَا﴾ بهمل کهچی و زهلیلی و دامای ﴿يَنْظُرُونَ مِنْ خَلْفِ حَيْفٍ﴾ به گزوشی چاوو به دزیوه ده روان ﴿وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ده وانهی که باوه دیان هیناوه ده لئین ﴿إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ به راستی زیانباره کان نه وانهن که خوایان و کس و کاریان له پوزی ههستانه و ده له دهس داوه ﴿أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي عَذَابٍ مُقِيمٍ﴾ بیدارین به راستی سته مکاران له سزایه کی هه میله بی دان ﴿وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنَ الْآيَاتِ﴾ و ده وانه هیچ پشتیوانکیان نی به ﴿يَنْصُرُوهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ که بار مه تیان بدن بیتجگه له خوا ﴿وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ﴾ و ده هر که سینک خوا گو مریی بکات ﴿فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ﴾ نه وه هیچ ینگیه کی پرگار یوونی بونی به ﴿أَسْتَجِبُوا دَعْوَتَكُمْ﴾ گویر ایله بن بۆ په روه ردگارسان ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ بَوْمٌ﴾ پیش نه وهی پوزیک بیت ﴿لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ﴾ له لایه ن خواوه که گه رانه وه بی بونی به ﴿وَمَا الْكَافِرِينَ مَلَائِكَةُ يَوْمِهِمْ﴾ نه و پوزه هیچ به ناگابه کتان نابیت ﴿وَمَا الْكَافِرِينَ لَكَرٍ﴾ و ده هیچ ٲینکاری به کتان پین نا کریت ﴿فَإِنْ أَقْرَبُوا﴾ جا نه گه ر وویان و هر گه ر ﴿فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا﴾ نه وه نیمه تومان به پار نزه و چاودیر نه نار دوه بۆ سه دیان ﴿إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ﴾ تو نه نهارا گه باندت له سه ره ﴿وَلَا إِذَا دُفِعَ إِلَيْكَ شَيْءٌ مِّنَّا رَحْمَةً﴾ و ده به راستی کانی نیمه له لایه ن خو مانه وه به هره ونیمه تنک به که سینک به جه رین ﴿فَرِحَ بِهَا﴾ پنی دلخوش ده بی ﴿وَلَنْ تُصِيبَهُمْ سَيِّئَةٌ﴾ و ده نه گه ر ناخوشیه کیان تووش بیت ﴿وَمَا قَدَرْتُمْ أَنْ يَدْخُلَهُمْ﴾ به هوی کرده وهی خو یانه وه ﴿فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ﴾ نه وه به راستی ناده می پین نه زان و سه له به ﴿لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هر بۆ خوا به مولک و پاشایه تی ناسمانه کان و زه وی ﴿يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ﴾ هر چی به ویت به دی ده هیتیت ﴿يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنْتًا﴾ بۆ هر که سینک به ویت کچی پین ده به خشیت ﴿وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الدُّكُورَ﴾ و ده بۆ هر که سیش به ویت کوری پین ده به خشیت ﴿أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَ إِنْتًا﴾ بان کور و کچی به به که وه پین ده به خشیت ﴿وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا﴾ و ده هر که سینکی بی ویت نه زوکی ده کات ﴿إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ﴾ به راستی خوا زانایی ده سه لا تداره ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكْلِمَهُ اللَّهُ﴾ بۆ هیچ کس نه بووه که خوا قسه ی له گه لدا بکات ﴿إِلَّا الْوَحْيَ﴾ به و وحی نه بیت ﴿أَوْ مِنْ وَرَآيَ حِجَابٍ﴾ بان له پشت په رده وه ﴿أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا﴾ بان نیرا ویتک بنیریت ﴿فَوْحِي بِأَذْنِهِ مَا يَشَاءُ﴾ و به فرمائی خو بی نه وهی که به ویت و وحی بۆ ده کات ﴿إِنَّهُ عَلَىٰ خَصِيرٍ﴾ به راستی خوا بلندی کار دروسته ﴿

﴿وَكَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُكَ رُوحًا﴾ هەر به و شیوه (که وەحی پێ دیت) قورئانمان بۆ تۆ نارد (ئەو موحەممەد ﷺ) ﴿مِنْ أَمْرِنَا﴾ بە فرمانی خوێمان ﴿مَا كُنْتَ مَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ﴾ کە تۆ نەتە زانی کتیب و ئیمان چی بە ﴿وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا﴾ بە لام ئیمە ئەوەمان کردە ڕووناکی بەک ﴿تَهْدِي بِمَنْ مَشَاءَ﴾ ڕێنموونی هەر کە سێکی پێ دەکەین کە بمانەوێت ﴿مِنْ عِبَادِنَا﴾ لەبەندەکانمان ﴿وَأَنَّكَ لَتَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ وە بەراستی تۆ (خەڵک) ڕێنموونی دەکەیت بۆ ڕێگای راست ﴿صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي﴾ ڕێگەی ئەو خواپەیی ﴿الَّذِي رَمَقَ السَّمَوَاتِ وَرَمَقَ الْأَرْضِ﴾ کە هەرچی لە ئاسمانەکان و هەرچی لە زەویداپە هێ ئەو ﴿إِلَّا إِلَى اللَّهِ تُصِيرُ الْأُمُورُ﴾ بیداربین هەموو کارەکان هەر بۆلای خوا دەگەڕێتەوە ﴿

سوره‌ی ﴿الزخرف﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خواي بەخشندەي میهرەبان

﴿حَم﴾ بە (ح، م) دەخوێترێت وە خوازانێت و بە وانا کەبێ بۆ زانیاری زیاتر سەیری سەرەتای سوره‌ی (البقرة) بکە ﴿وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ﴾ سوێند بەم بەراوە ڕوون کەرە وەیه ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا﴾ بەراستی ئیمە قورئانمان بە عەرەبی دانائە ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ بۆ ئەوەی تێ بگەن ﴿وَلَقَدْ رَفَعْنَا الْكِتَابَ لَذِكْرٍ﴾ بەراستی ئەم قورئانە لە تابلۆی پاریزراودا پەسای ئیمە (لە لوح المحفوظ دا) ﴿لَعَلَّكُمْ تَخْشَوْنَ﴾ کە زۆر بێندە و ڕە لە دانایی ﴿أَفَضَرَبُ عَنْكُمْ الْأَنْعَامَ صَفِصًا﴾ دەي ئایا ئیمە ئەم قورئانەمان لێ دوور بخەبنە وە ﴿أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا تُفْسِدُونَ﴾ لەبەر ئەوەی ئێوە گەلێکی زیاده‌ڕۆن ﴿وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيٍّ فِي الْأَوَّلِينَ﴾ وە زۆر پێغه‌مبەرمان لە گەلە پێشوەکان ناردووە ﴿وَمَا يَتَّبِعُهُمْ مِنْ بَنِي﴾ وە هەر پێغه‌مبەرێکیان بۆ هاتبێ ﴿إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ ئەوان هەر گالته‌یان پێ کردووە ﴿فَأَخْلَعْنَا شُلًّا مِنْهُمْ نَضْحًا﴾ جا کەسانی کە لە مان بەهێزتر بوون لە ناومان ڕەدن ﴿وَمَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ﴾ وە بە سەرچوو سەرگوزشتەیی پێشیان ﴿وَلَقَدْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ وە ئەگەر پرسیاریان لێ بکەیت کێ ئاسمانەکان و زەویی بەدی هێناوە؟ ﴿يَقُولُونَ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ﴾ بێگومان دەلێن خواي زالی بالادەستی زانا دروستی کردوون ﴿الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ مَهْدًا﴾ ئەو خواپەیی زەوی کردووە بە لائە بۆنان ﴿وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا صُغْلًا﴾ وە چەند ڕێگایەکی نیادا دروست کردووە بۆنان ﴿لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾ بۆ ئەوەی بگەن بە مەبەستە کانتان ﴿

﴿وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ﴾ همدروه‌ها پیش تو هیچ پیغمبر نیکمان نه‌نارد و وه‌له‌هیچ‌شارنکدا
 ﴿إِلَّا قَالُوا مُرُؤُهَا﴾ مه‌گدر خو‌ش‌گوزره‌انه‌کان (ده‌وله‌مه‌نده‌کان) ی ووتویانه ﴿إِنَّا وَجَدْنَاهُ ابْنًا ذَاتًا عَلًی الْأَرْحَامِ﴾
 به‌راستی نیمه باوو باپیرانی خو‌مان له‌سهر نایبیک دیووه ﴿وَإِنَّا عَلَّی الْأَرْحَامِ مُفْقَدُونَ﴾ وه به‌راستی نیمه
 له‌سهر نایبنی نه‌وان ده‌رقوبن ﴿قَالَ أَوَلَمْ نَجْعَلْ لَكَ بَآئِدًی﴾ ووتی نه‌گدر چی من (نایبنی) راس‌تریشم
 بۆ هیتابن ﴿مِمَّا وَجَدْنَاهُ ابْنًا ذَاتًا عَلًی الْأَرْحَامِ﴾ له‌وه‌ی که باوو باپیرتان دیووه له‌سهری ﴿قَالُوا إِنَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ بِهِ
 كُفِرُونَ﴾ ووتیان بینگومان نیمه بن باوهر بن به‌و (نایب‌نه‌ی) به‌نیوه‌دانیراوه ﴿فَأَنصَبْنَا مِنْهُمُ﴾ بۆیه
 توله‌مان لی سه‌ندن ﴿فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾ جا سه‌یر که سه‌ره‌نه‌جافی دروزنان چون بوو ﴿وَكَذَلِكَ
 قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ﴾ وه کاتیک ثیر اهییم به‌باو کی و گه‌له‌که‌ی ووت ﴿إِنِّي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ﴾ بینگومان
 من به‌ریم له‌وه‌ی نیوه ده‌به‌رستن ﴿إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي﴾ جگه له‌وزاته‌ی که دروستی کرد ووم ﴿إِنَّهُ رَبُّ
 سَبْعِينَ﴾ چونکه همدرویش ریشمو ونیم ده‌کات ﴿وَجَعَلَهَا آيَةً فِي عَقِبِهِ﴾ نه‌و (به‌کخوا به‌رستی)
 له‌ناو نه‌وه کاتیدا به‌جی هیشت ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تاب‌گه‌رینه‌وه (سهری) ﴿بَلْ مَثَلٌ هَؤُلَاءِ وَإِنَّهُمْ لَخُفَّ
 بِهِ لُكُومُ مَنْ تَعْبُدُونَ﴾ ووتیان بۆ چی نه‌م قورنانه‌نه‌نیتر اوره‌ته‌خواره‌وه ﴿عَلَى رَجُلٍ مِنَ الْفَرَسَيْنِ عَظِيمٍ﴾
 بۆ پیاوئکی گه‌وره‌ی (ناو‌دارو دارا) له‌م دوو‌شاره (مه‌ککه و طائف) ﴿أَمْ يَتَّبِعُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ﴾ نایا
 نه‌وان به‌حمه‌تی په‌روهر دگارت دابه‌ش ده‌که‌ن ﴿فَخُذْ مِمَّا يَتَذَكَّرُ﴾ له‌کاتیکدا نیمه له‌نیوایاندا دابه‌شمان
 کرد ووه ﴿فَتَعَيَّشْتَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا﴾ هوی گوزره‌رائیان له‌زیانی نه‌م دونیایه‌دا ﴿وَرَفَعْتَ بَعْضَهُمْ فَوَقَّ بَعْضُ
 دَرَجَاتٍ﴾ وه هه‌ندیکیانمان چه‌ند بله‌به‌رز کرد و نه‌وه به‌سهر هه‌ندیک‌ی تریاندا ﴿لِيُتَجَدَّ بَعْضُهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ فِي
 تَعْلِيمٍ﴾ تاهه‌ندیکیان لیش به‌هه‌ندیک‌ی تریان بکه‌ن وله‌خزمه‌تی به‌کتر دابن ﴿وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَكْتُمُونَ﴾ وه
 به‌زه‌بی په‌روهر دگارت (بۆ تو) له‌وه چاکتره که نه‌وان کزی ده‌که‌نه‌وه ﴿وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً
 وَاحِدَةً﴾ خو‌نه‌گدر له‌به‌ر نه‌وه نه‌بوا به‌که‌لکی به‌ک نوسمه‌تی بن باوهر بوونایه ﴿لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ
 بِالْإِسْلَامِ﴾ وامن ده‌کرد همد که س بن باوهر بوایه به‌خوای میهره‌بان ﴿لِيُؤْتِيَهُمْ شِقَاقَاضٍ فَضَلُّوا﴾ سه‌قفی
 خانووه‌کانیان له‌زبوو بوایه ﴿وَمَعَاجٍ عَلَيْهِمْ يُظْهَرُونَ﴾ همدروها بله‌کان که به‌نی داسهر ده‌که‌ون (بۆمان
 ده‌کردن به‌زیوو) ﴿۴۲﴾

﴿وَأَنبِئْهُمْ أَنَّا﴾ و ده‌ر گسای زورمان بؤ خانووه کانیان داده‌ما ﴿وَمُرُوا عَالَمَهُمُ الْكَوْثَ﴾ و ده کورسی و قه‌نه‌فهی زور تاله‌سه‌ری دانیشن و پال بده‌نه‌وه ﴿وَزُخْرَفًا﴾ زرق و برق و پرازانده‌وه‌ی مالی دنیا (له‌نالتون و زیوو) (خوای گه‌وره واز ده‌هینیت له و بیناوه‌رانه که له‌زوت له‌مال و سامان و خوشی دنیا و هر بگرن، به‌لام باشه‌رؤز هر ده‌گه‌رینه‌وه به‌ر ده‌ستی) ﴿وَأَن كُلَّ ذَلِكْ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ جا همه‌مو و نه‌وانه چهند ساتیکه له به‌هره و خوشی زبانی دنیا ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ لِلْمُتَّقِينَ﴾ به‌لام (پاداشتی) پؤزی دوابی لای په‌روه‌ر دگارت بؤ پاریز کاران و له‌خواتر اسانه ﴿وَمَن يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ﴾ و ده‌ر که‌س پشت له یادیسی خوا هه‌لکات ﴿لَنَنصِفَنَّ لَهُ شَيْئًا﴾ شه‌ینانیکه بؤ ناماده ده‌که‌ن ﴿فَهُوَ لَعْنٌ رَبِّیْ﴾ که همه‌میشه له‌گه‌لی بیت و لئی جیا نه‌بینه‌وه ﴿وَاللَّهُ يَصُدُّهُمْ عَنْ السَّبِيلِ﴾ و ده‌بینگومان نه‌وانه (شه‌بتانه‌کان) له‌رینگایی راست رینگریبان ده‌که‌ن ﴿وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ﴾ واش ده‌زاتن که‌بینگومان هر نه‌وانن که هیدایه‌تدر اوون ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمُ﴾ هه‌تا کاتی که (ده‌مری و) دینه‌وه لامان ﴿قَالَ يَكِیْتُ بَيْنِی وَبَيْنَکَ بَعْدَ الْمَسْرِ قَتِیْ﴾ ده‌لی خوزگه‌نیوانی من و تو به‌قه‌ده‌ر نیوان خور هه‌لات و خور تاوا بوابه ﴿فَشَرَّ الْقَرِیْنِ﴾ نای چ هاو‌ری به‌کی خراب بوویت ﴿وَلَن يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذ ظُنَّكُمُ﴾ (نهم خوزگه) هیچ سوودینکنان پتاگه‌یه‌نیت چونکه سته‌متان کرد ﴿أَنَّا كُفِی الْعَذَابُ مُسْتَرْکُوتٌ﴾ بینگومان تبوه له‌سزایی سه‌خت دا هاو‌یه‌شن ﴿فَأَنَّتْ شَجِيعُ الضَّرِّ﴾ ده‌ی نایا تو (ده‌ی موحه‌مه‌د) ده‌توانی به‌که‌ر بشته‌وینی ﴿أَوْ تَهْدِی الْعَنٰی﴾ یان کو‌تر رینموونی بکه‌یت ﴿وَمَن كَانَ فِی ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ﴾ و ده‌نه‌و که‌سه‌ی که‌له‌گومرایی به‌کی ناشکر ادا بیت ﴿فَإِنَّا لَنَذَرُکَ﴾ جا نه‌گه‌ر تو بمرینین ﴿بِکَ فَإِنَّا لَمُنْهَرُ شَتَقَمُوتٌ﴾ نه‌وه بینگومان نیمه‌هر توله له‌وان ده‌سبتین ﴿أَوْ تُرِیتَکَ الَّذِی وَعَدْنَاهُمْ﴾ یان نه‌و هر شه‌ی لیمان کردوون پیشانت ده‌ده‌ین ﴿فَإِنَّا عَلَیْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ﴾ چونکه به‌راستی نیمه‌به‌ده‌سه‌لاتین به‌سه‌ریاندا ﴿فَأَسْتَسْبِیْکَ الَّذِی لَوْحِی إِلَیْکَ﴾ که‌واته ده‌ست بگره به‌و قورنانه‌وه‌ی بؤت نیرراوه ﴿إِنَّکَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِیْمٍ﴾ به‌راستی تو له‌سه‌ر ریباز بکی راستیت ﴿وَاللَّهُ لَذِکْرُکَ وَالْقَوْمِکَ﴾ و ده‌بینگومان نهم قورنانه‌وه‌ی ناوداری به‌بؤ خؤت و بؤ گه‌له‌که‌ت ﴿وَسَوْفَ تُنْقَلُونَ﴾ له‌داها تو و شدا هر سیارنان لی ده‌کرت ﴿وَمَن قُلَّ مَن أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِکَ مِن رُّسُلِنَا﴾ تو هر سیار بکه له و پیغه‌مبه‌رانه‌ی پیش تو نار دوومانن ﴿أَجَعَلْنَا مِن دُونِ الرَّحْمٰنِ﴾ نایا بینجگه له‌خوای مبه‌ره‌بان بریارمان داوه ﴿وَاللَّهُ یَعْبُدُونَ﴾ به‌ر ستر او‌تیک که به‌رسترین ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسٰی بِآیٰتِنَا﴾ سو‌یند به‌خوا به‌راستی مو و سامان به‌به‌لگه کانه‌مانه‌وه نارد ﴿إِنِّی فِرْعَوْنَ وَفُلَاحَهُ﴾ بؤلای فرعون و ده‌ست و پیوه‌نده‌که‌ی ﴿فَقَالَ إِنِّی رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ﴾ وونی به‌راستی من پیغه‌مبه‌ری په‌روه‌ر دگاری جیها‌نیانم ﴿فَلَمَّا جَاءَهُ رُبُّهُ یَتَوَاتَرًا﴾ جا کاتی به‌لگه‌کانی نیمه‌ی بؤ هیتان ﴿إِذَا هُمْ مِّنْهَا یَفْخَحُونَ﴾ که‌چی نه‌وان به‌به‌لگه‌کان پیله‌که‌نین ﴿

﴿وَأَنذَرْتُ لَكُمْ السَّاعَةَ﴾ وە ینگومان (دابه‌زی عیسا بۆ سه‌ر زه‌وی) یه‌ کینکه‌ له‌ نیشانه‌ کانی قیامت ﴿فَلَا تَحْزَنْ بِهَا﴾ که‌ واته‌ ده‌ باره‌ی قیامت هیچ گومانان نه‌ی راسته‌ ﴿وَأَنذَرْتُكُمْ﴾ وە شوونی من بکه‌ون ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ ئەمه‌ ڕینگای راسته‌ ﴿وَلَا يَصُدُّكُمْ عَنْهُ الشَّيْطَانُ﴾ وە باشه‌یتان ڕینگیتان نه‌ کات له‌ ڕینموونی خوا ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَزُورٌ مُبِينٌ﴾ به‌ راستی ئەو (شه‌یتان) دوزمنیکی ناشکرای ئیوه‌ به‌ ﴿وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ﴾ وە کاتی عیسا به‌ لگه‌ ڕوونه‌ کانی هیتا ﴿قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحَقِّ﴾ ووتی (به‌ نه‌ وه‌ی ئیسرائیل) ینگومان به‌ پینغه‌ مه‌ رایه‌تی هاتووم بۆ ناوتان ﴿وَلَا يَنْفَعُكُمْ﴾ بۆ نه‌ وه‌ی ڕوونی بکه‌ مه‌ وه‌ بۆتان ﴿بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ﴾ هه‌ندی له‌ وشانه‌ی جیاوازی ئییدا ﴿فَأَنذَرُوا اللَّهَ﴾ ده‌ی له‌ خوا بترسن ﴿وَأَطِيعُوا﴾ و گونرا به‌ لیم بکه‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ﴾ به‌ راستی خوا په‌روه‌ردگاری من و په‌روه‌ردگاری ئیوه‌ شه‌ ﴿فَأَعْبُدُوهُ﴾ که‌ واته‌ هه‌ر شه‌ و په‌رستن ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ هه‌ر ئەمه‌ ڕینگای راسته‌ ﴿فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ﴾ جیا کۆمه‌ له‌ کان جیاوازی بوون له‌ نیشوان خۆیاندا ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ سه‌زاو له‌ ناوچوون بۆ نه‌وانه‌ی سه‌ته‌ میان کرد ﴿مِنْ عَذَابٍ يُومَرُ إِلَيْهِ﴾ له‌ سه‌زای سه‌ختی ڕوژی به‌ نا‌زار ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ﴾ ئایا جگه‌ له‌ ڕوژی دوا‌ی چاوه‌ ڕوانی چی ده‌ که‌ن ﴿أَن تَأْتِيَهُمُ بَغْتَةً﴾ که‌ کتوپڕ بێت بۆیان ﴿وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ﴾ له‌ کاتی که‌دا نه‌وان هه‌ست ناکه‌ن ﴿إِلَّا الْخِلَافَةَ يُؤْمِنُ بِعَظْمِهِمْ لِبَعْضِ عَزْوٍ﴾ دۆست و خو‌شه‌ و سه‌ته‌ کان له‌و ڕۆژه‌دا دوزمنی یه‌ کترن ﴿إِلَّا السَّاعَاتِ﴾ جگه‌ له‌ ٻارێز کاران وله‌ خوا ترسان نه‌ بێت ﴿يَعْبَادُوا لِحَقِّكَ الْيَوْمَ﴾ (ٻییان ده‌وتریت) نه‌ی به‌نده‌ کانم نه‌ مه‌ ڕو هیچ مه‌ تر سه‌ کتان له‌ سه‌ر نی یه‌ ﴿وَلَا أَنشُرَ خَزُونٌ﴾ خه‌فه‌ تیش ناخۆن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا﴾ نه‌وانه‌ی باوه‌ ڕیان به‌ ئایه‌ ته‌ کانی ئیتمه‌ هیتاوه‌ ﴿وَكَانُوا مُسْلِمِينَ﴾ و هه‌میشه‌ گه‌ردن که‌ج بوون ﴿أَدْخُلُوا الْجَنَّةَ﴾ (له‌و ڕۆژه‌دا ٻییان ده‌لێن) به‌چه‌ به‌ هه‌شته‌ وه‌ ﴿أَشْرَ وَأَزْرُكُمْ﴾ ئیوه‌ و هاوسه‌ره‌ کانتان ﴿تُخْرَجُونَ﴾ (ٻی‌ز ده‌ گه‌ڕێن و) دل‌ خو‌ش ده‌ کړین ﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ﴾ به‌ سه‌ینی و په‌رداخی ئالتونی (خواردن و خواردنه‌وه‌) ده‌ گه‌ڕن به‌ سه‌ریاندا ﴿وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ﴾ وه‌ له‌و به‌هه‌شته‌دا هه‌یه‌ نه‌ وه‌ی دل‌ چه‌زی لی بکات ﴿وَتَكُنُّ الْأَعْيُنُ﴾ و چاوه‌ له‌ زه‌وت له‌ ٻینی بیات ﴿وَأَشْرَفُ فِيهَا الْحَدُودُ﴾ وه‌ ئیوه‌ به‌ هه‌تا هه‌تایی ده‌میته‌ وه‌ ئیایدا ﴿وَتَكُنُّ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا﴾ نه‌ وه‌ ده‌هه‌شته‌یه‌ که‌ بۆ ئیوه‌ ماوه‌ نه‌ وه‌ (ٻیتان دراوه‌) ﴿بِمَا كَسَبْتُمْ مَلُونٌ﴾ به‌ هو‌ی ئەو کرده‌وانه‌ وه‌ی که‌ ده‌تان کرد ﴿لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ﴾ بۆ ئیوه‌ هه‌یه‌ ئییدا مېوه‌ هاتی زور ﴿وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ﴾ که‌ لیان ده‌خۆن ﴿٥٢﴾

﴿إِنَّ الْمَجْرِمِينَ﴾ به پراستی تاوانباران ﴿فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ﴾ له سزای دوزخ خدا به همه میشه بی ده میتنه وه ﴿لَا يُفْتَرُ عَنْهُمْ﴾ سزایان له سهر سووڪ ناکرنت ﴿وَهُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ﴾ وه نه وان له ناو نه و سزابه دابین ثومیدن ﴿وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ﴾ وه نیمه هیچ سته مینکمان لی نه کردوون ﴿وَلَكِنْ كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ﴾ به لکو هه ر خویان سته مکار بوون ﴿وَقَدْ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ﴾ وه هاوار ده کمن نه ی مالیک (سهر بهر شتاری دوزخ) ﴿لِيَقْضِيَ عَلَيْهِمْ تَبَاتُكُ﴾ با بهر وه رد گارت بمان مرینیت (تارز گارین) ﴿قَالَ إِنَّكُمْ مَكِيدُونَ﴾ (ته ویش پاش ماوه به کی زور وه لامیان ده دانه وه و) ده لیت : بیگومان ثنوه ده میتنه وه تباید ﴿لَقَدْ جِئْتَكُمْ بِالْحَقِّ﴾ سویند به خوا به پراستی (نایینی) هه قمان بز هیتاون ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُكُمْ يُلْحِقُ كَيْدَهُمْ﴾ به لام زور به تان پراستیان بیتاخوشه ﴿أَفَأَنْتُمْ مُؤْتَفَرُونَ﴾ به لکو نه وانه بز پیلان و فیلان (له پیغه مبه ر ﷺ) لیبران ﴿فَأَنَّا مُرْسِلُونَ﴾ بزیه به پراستی نیمه ش (بز توله لی سهندیان) لیبر این ﴿أَمْ تَحْسِبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ﴾ ناخو وا ده زانن نیمه نهیتی و چه کانیان نایبستین ﴿بَلَى﴾ به لی ده بیستین ﴿وَرُسُلَانَا لَيُفْتَرَنَّ كَيْدُهُمْ﴾ فرشته کانیشمان که له لایانن و ناماده ی (شو پیلان و فیلان نه یان) ده نوسن ﴿قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ﴾ بلی نه گهر بهر وه رد گار کوری بیوابه ﴿فَأَنَّا أَوَّلَ الْعَالَمِينَ﴾ نه وه من به که مین که س بووم ده مبه رست ﴿سُبْحَنَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ پاك و بیگهر دی بز بهر وه رد گاری ناسمانه کان و زهوی ﴿رَبِّ الْعَرْشِ﴾ و بهر وه رد گاری عمرش ﴿عَمَّا يَصِفُونَ﴾ له و (سه نار تکانه ی که نه وان بز خوی هه لده به ستن ﴿فَذَرَهُمْ خَوْصًا وَفَكْبًا﴾ جالینان گهری با سهر گهری پر و پوچی بن و گالته بکهن ﴿حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ﴾ هه تا ده گهن بهر زوی خویان ﴿الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ که به لنینان بن دراوه ﴿وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ﴾ وه نه و (خوا به) زاتیکه بهر ستر او له ناسماندا ﴿وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ﴾ وه بهر ستر او له زه وبدا ﴿وَهُوَ الْحَكِيمُ الْقَلِيمُ﴾ وه ته نها نه ویش کار دروستی زاتیه ﴿وَبَارِكْ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه پاك و به فیه رو گه وره به نه و خوابه ی که خاوه نی ناسمانه کان و زهوی به ﴿وَمَا يَتَّبِعُهَا﴾ وه هه رچی له نینوایاندا به ﴿وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ﴾ وه زاتینی (هاتنی) بزوی دوابی ته نها لای نه وه ﴿وَالَّذِي تُرْجَعُونَ﴾ وه هه ر بز لای نه و ده گهرینه وه ﴿وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفْعَةَ﴾ وه نه وانه ی بیتجگه له خوا ده بهر مسترین (وهاواریان لی ده کریت) ناتوانن نکا بکهن ﴿إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ﴾ مه گهر که سائیک شابه تیبان به هه ق دابین ﴿وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ وه هه قبان زانیوه و ناگاداری بوون ﴿وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ﴾ وه نه گهر پر سیاریان لی بکه دیت کی دروستی کردوون ﴿لَقَوْلِ اللَّهِ﴾ بیگومان ده لنین خوا ﴿فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ﴾ ده ی چون نه وان له هه ق و پراستی لاده دن ﴿وَفِيهِ يَرْبِی﴾ وه (پیغه مبه ر ﷺ) شکانی کردو) ووتی نه ی بهر وه رد گار ﴿إِنَّ هَذِهِ قَوْمٌ لَا يَمْنُونَ﴾ به پراستی نه وانه گهلینکن باوه ر ناهیتن ﴿فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ﴾ (خوای گه وره فهر مووی: نه ی موحه مبه د ﷺ) توش وازبان لی بهیته و گوینان بن مده ﴿وَقُلْ سَلِّمُوا﴾ وینان بلی (سه لام) ﴿فَسَوْفَ يَكْفُلُونَ﴾ له مه و پاش ده زانن (چی یان به سهر دیت) ﴿

﴿وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ﴾ و ه خزان به‌رزو گه‌وره مدزاسن له‌به‌رامبر خوادا ﴿إِنَّ إِلَهَكُمْ لَشَدِيدٌ مُبِينٌ﴾
 یتگومان من به‌لگه و نیشانه‌به‌کی ناشکرام بق هسانون ﴿وَأَنِّي عَذْتُ رَبِّيَ وَرَبَّكُمْ﴾ و ه یتگومان من
 به‌نده گرم به‌پرو و ردگاری خوم و به‌رو و ردگاری یتوه له‌وهی ﴿أَنْ تَرْجُمُون﴾ که یتوه به‌ردبارانم بکه‌ن
 ﴿وَأَنْ لَّيْسَ لَكُم مَّا لِي فَأَنْ تَرْجُمُون﴾ و ه نه‌گهر باوه‌رم پیناهیتن نه‌وه و ازم لی بهیتن (و خراپه‌م ده‌ریاره مه‌که‌ن)
 ﴿فَلَعَلَّكُمْ تَهْتَكُونَ﴾ جا هاواری له‌پرو و ردگاری کرد (ووتی) ﴿أَنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ﴾ به‌راستی نه‌مانه
 گه‌لنکی تاوانبارن ﴿فَأَتْرِبَعَادِي لَيْلًا﴾ نه‌وسا (پنی ووترا) به‌نده کانم به‌شه و به‌ره ﴿إِلَّا كَرْتَبَعُونَ﴾
 چونکه به‌راستی (فیرعه‌ون و کومه‌له‌که‌ی) دوانان ده‌که‌وون ﴿وَأَتْرَفِي الْبَحْرَ رَهَوًا﴾ و ه ده‌ریاکه (ده‌ریای
 سوور) به‌تارامی و ناوه‌لا به‌جی بهیتله ﴿إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ﴾ یتگومان نه‌وانه سهر بازانیکی خنکتر او
 ده‌بن (تیندا) ﴿كَتَرَكُوا﴾ چه‌نده‌هایان به‌جی هشتت ﴿مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ له‌باخات و کانیاو ﴿وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ﴾ و کشوکال و جی و مه‌توای چاک و خوش ﴿وَنَعْمَ كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ﴾ و ه ناز
 و نیمه‌تی زور که‌نه‌وان تیایدا ده‌زیان و رایان ده‌بوارد ﴿كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ﴾ هه‌ریه‌م جو‌ره
 نه‌و (خوشی به‌مان دا به‌گه‌لنکی تر) ﴿فَمَا يَكُنْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ جانه‌ناسمان و نه‌زه‌وی نه‌گریان
 بزبان ﴿وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ﴾ و موله‌تیشیان پی نه‌درا ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا إِبْرَاهِيمَ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی
 نه‌وه‌ی ئیسرا ئیلیمان پرگار کرد ﴿مِنْ الْعَذَابِ الْأَلِيمِ﴾ له‌سزای ریسواکهر ﴿مِنْ قَوْمٍ﴾ له‌فیرعه‌ون
 ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُكْسَرُونَ﴾ یتگومان فیرعه‌ون خویه‌زل زانیکی له‌سنوور ده‌رجوو بوو ﴿وَلَقَدْ
 أَخْرَجْنَاهُ﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی نه‌وه‌ی ئیسرا ئیلیمان هه‌لیزارد ﴿عَلَىٰ عِلْقٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾ به‌سهر خه‌لکی
 (سهرده‌می خویان) دا به‌پنی ی زانیاری (خوسان) ﴿وَوَيْلٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ و ه موعجیزه و به‌لگه‌ی
 زورمان پندان ﴿فَمَا يَكُنْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ﴾ که بق تاقیکردنه‌وه‌ی بوون و ناشکرا به‌س بیت ﴿إِنْ هَؤُلَاءِ﴾
 به‌راستی نه‌وانه ﴿لَيَقُولُنَّ﴾ ده‌لبن ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ﴾ هه‌ر بویه به‌که‌م جار ده‌مرین ﴿وَمَا نَحْنُ
 بِمُشْفَرِينَ﴾ ئیتر زیندوو ناگریینه‌وه ﴿فَأَنذَرْنَا نَحْنُ﴾ ده‌ی باوو باپیرانمان (زیندوو بکه‌نه‌وه‌و) بیان
 هیتنه‌وه (بق دنیا) ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر یتوه راست ده‌که‌ن ﴿أَفَلَمْ نَكُنْ﴾ نایا نه‌وانه چاکترن
 ﴿أَفَلَمْ نَكُنْ﴾ یان گه‌لی توبیه‌ع (ی پادشایی به‌مه‌ن) ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ و نه‌وانه‌ی له‌پیشبانه‌وه بوون
 ﴿أَفَلَمْ نَكُنْ﴾ هه‌موویانمان له‌ناو برد ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَكْثَرُ گَشَشِيَانِ﴾ چونکه یتگومان گششیان تاوانبار بوون
 ﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ﴾ و ه دروستمان نه‌کردوو نه‌اسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَمَا يَكُنْ﴾ نه‌وه‌ی له
 نیوانیاندایه ﴿لَعِينٍ﴾ به‌بیهوده و گالته ﴿وَمَا خَلَقْنَا إِلَّا الْإِنْسَانَ﴾ هه‌ر دوو کیانمان به‌دی نه‌هیناوه به‌هق
 وراستی نه‌بیت ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زور به‌بیان نازان

﴿إِنْ يَوْمَ الْقَضَاءِ﴾ بێگومان پوژی جیا کردنەو (ی حەق و بەتال) ﴿مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ﴾ کاتی دیاری
 کراوی هەموو یانە ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا﴾ پوژنکە هیچ دۆستی ناتوانی کەمترین سوود
 بگەیەنێ بە دۆستی خۆی ﴿وَلَا هُمْ يُصْرُونَ﴾ وە یارمەتیش نادرین ﴿إِلَّا مَن رَّجِعَ اللَّهُ﴾ مەگەر
 کەسێ خوا بەحمی یی بکات ﴿إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ بەراستی تەنها خوا زالی بالادەستی مېهرەبانە
 ﴿إِنَّ شَجَرَتَ الزُّرُّومِ﴾ بێگومان درەختی زەقنەموت ﴿طَعَامُ الْأَطْيَمِ﴾ خۆراکی کەسانی تاوانبارە
 (کافرە) ﴿كَالْهَيْهَلِ﴾ وە کوخڵتە ی پوژن زەیتوون ﴿بِئْسَ فِي الْبُطُونِ﴾ لەناو سکه کاندادە کولێت ﴿كَقَلْبِ الْحَاقِيمِ﴾ هەر وە کو کولانی ئاوی زۆر گەرم ﴿خُذُوا فَاغْتَبُوا﴾ (نە و کافرە) بېگرن و
 بەتوندی رای کێشن ﴿إِلَى سَوَاءٍ الْحَجِيرِ﴾ تا (دەبەنە) ناو بەراستی دۆزەخ ﴿ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ﴾
 پاشان بېرژن بەسەر سەریدا ﴿مِنْ عَذَابِ الْحَقِيمِ﴾ هەندێ لە ئاگر و ئاوی زۆر گەرم ﴿ذُقْ﴾
 (بێنی دووتریت) بېجێژە ﴿إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ (بەگالێ پێکەرنیکەو و بێنی دووتریت) چونکە
 بەراستی تۆ بە دەسلەت و بەرێز بوویت (لەدو نیادا) ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا كَلُومٌ يَدَّبَّحُرُونَ﴾ بێگومان ئەمە
 ئەو سزایە کە ئێوە گومانتان لێی هەبوو ﴿إِنَّ الْمَشْهُودَ فِي مَقَامِ آمِينَ﴾ بەراستی پارێز کاران
 ولەخواترسان لە شوێنێکی بێوایی و ئارام دان ﴿فِي جَنَّتٍ وَعُيُونٍ﴾ لەناو باخات و نزیک کانیادان
 ﴿يَتَلَقَّوْنَ مِنْ سُحُودٍ مُّسْتَقَرِّينَ﴾ لە ئاوریشمی ناسک و ئەستور دەپوشن ﴿مُتَقَابِلِينَ﴾
 پو بە پرووی بە کتری دادەنیشن ﴿كَذَلِكَ وَرَوَّجْتُهُمْ بِيُوعَيْنٍ﴾ هەر وە ها کێزانی چاو گەورە و جوان
 دەکەینە هاو سەریان ﴿يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ﴾ لەو بەهەشتەدا هەموو جۆرە میوە بەک داوا دەکەن
 ﴿عَائِينَ﴾ بەئاسر و دەبی و بێوایی ﴿لَا يَذُقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ﴾ لە بەهەشتدا هەر گێز مردن
 ناچەژن ﴿إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَى﴾ جگە لە مردنی بەکەم جار (کە لە دو نیادا بوو) ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ عَذَابَ الْحَجِيمِ﴾
 وە (خوا) لە سزای دۆزەخ پاراستوونی ﴿فَضْلًا مِّنْ رَبِّكَ﴾ ئەمە بەخششە لە لایەن پەر وەرد گارتەو
 ﴿وَكُلَّ هُوَ الْقَوْرُ الْعَظِيمِ﴾ ئا ئەو یە سەر کەوتنی زۆر گەورە ﴿فَإِنَّمَا يَنْتَرُونَ بِلِسَانِكَ﴾ جا بەراستی
 ئەم قورئانەمان لە سەر زمانی تۆ ئاسان کردووە ﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾ بۆ ئەو ی بێرکە ئەو
 ﴿فَأَنقَضَتْ بِرَأْسِهِمْ عُثْرَتَهُمُ﴾ نێر تۆ چاو و روان بە، بێگومان ئەوانیش چاو و روان

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خدای به‌خشنده‌ی میهر‌بان

﴿حَم﴾ به (حامیم) ده‌خوین‌رشته‌وه خواران‌اتره به‌واتاکه‌ی، بۆ زانیاری زیاتر سه‌یری سه‌ره‌نای
سوره‌ی (البقرة) بکه ﴿تَنْزِيلُ الْكِتَابِ﴾ هینانه خواره‌وه‌ی نهم قورنانه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له‌لایه‌ن
خدای بالاده‌ستی کاردرسته‌وه‌یه ﴿إِنِّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ بینگومان له‌ناسمانه‌کان و زه‌ویدا
﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ چه‌نده‌ها به‌لگه‌هه‌یه بۆ باوه‌رداران ﴿وَفِي خَلْقِكُمْ﴾ وه‌له‌دروست کردنی خوتان دا
﴿وَمَا بَشَأٌ مِنْ ذَلِكَ﴾ وه‌ئهو گیان له‌به‌رانه‌ی بلاوده‌بنه‌وه ﴿عَلَيْكَ يَقُومُ الْوُفُؤُنُ﴾ چه‌ند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانی
باوه‌ری بنه‌ویان هه‌یه ﴿وَإِخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ﴾ وه‌له‌جیاوازی شه‌و و رۆژدا ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رِزْقٍ﴾
وه‌له‌و بارانه‌ی که‌خواله‌ناسمانه‌وه ده‌یاریتیت (که‌هوی رزق و رۆزی یه) ﴿عَلَيْهَا فِي الْأَرْضِ بِقَدَرٍ مَّوْظَعًا﴾ که
به‌هوی وه‌زه‌وی زیندوده‌کاته وه‌ (وده‌بو و ژیتته وه‌) ﴿وَتَصْرِيفِ الرِّيحِ﴾ وه‌له‌گۆرانی بایه‌کاندا ﴿عَلَيْكَ يَقُومُ
يَقُولُونَ﴾ چه‌ند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانی که‌تی ده‌گهن ﴿تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ﴾ ئانه‌مانه به‌لگه‌کانی خوان
﴿تَنَزَّلُ عَلَيْكَ فِي الْغَيْثِ﴾ ده‌خوین‌رشته وه‌بۆت به‌راستی و دروستی ﴿وَفِي السَّحَابِ﴾ جابه‌چی قسه‌و گوفارنک
﴿بَعْدَ الْغَيْثِ﴾ و ده‌یوه‌بوو ﴿وَمِنْ دُونِ ذَلِكَ﴾ دواي خواو به‌لگه‌کانی باوه‌ر ده‌هین ﴿وَيَلِكُ الْفَالِ الْوَسِيرِ﴾ سزاو له‌ناو‌چوون
بۆ هه‌مسو و درۆزینکی گونا‌هبار ﴿يَسْمَعُ أَيْضًا﴾ که‌به‌لگه‌کانی خوادیه‌ستیت ﴿عَلَى عَيْنَيْهِ﴾
و بۆی ده‌خوین‌رشته‌وه ﴿لَمْ يَكُنْ مُشْكِراً﴾ له‌پاشان (له‌سه‌ر کافری) به‌رده‌وامه‌چونکه‌خوبه‌زل زانه
﴿كَانَ لَوْ شِئْتُمْ﴾ له‌نی هه‌رنه‌ی بیستوهه ﴿فَيُنْزِلُ عَلَيْهَا الْغُيُوثَ﴾ ده‌ی مژده‌ی بپه‌ده به‌سزایه‌کی سه‌خت
﴿وَالْغُيُوثُ مِنَ السَّمَاءِ﴾ وه‌هه‌رکانی شینک له‌به‌لگه‌کانمان ناگادار بیت ﴿الْقُدَّاهُ الْهَرُوتُ﴾ به‌گالته‌ی
ده‌گری ﴿أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ نه‌وانه‌سزای ریسواکه‌ریان بۆ هه‌یه ﴿مِنْ رِزْقِنَا حَمَلٌ﴾ له‌پیشیان وه‌
ناگری دۆزه‌خه ﴿وَلَا يَخْفَى عَنْهُمْ﴾ هه‌چ سوو‌دینکیان بپه‌ناگه‌یه‌نی ﴿مَا كَسَبُوا شَيْئاً﴾ شه‌وه‌ی له‌(دو‌نیا) دا
کر دو‌ویانه ﴿وَلَا مَا أَفْعَدُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أُولَئِكَ﴾ وه‌ئهو پشستیانانه‌ی جگه‌له‌خوا هه‌لیان بزاردون (سوودی
نی یه) ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ وه‌سزایه‌کی زورگه‌وره‌یان بۆ هه‌یه ﴿هَذَا هَدًى﴾ نهم قورنانه‌هوی
پینموونی به‌ ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا رَبَّهُمْ﴾ وه‌ئهو انه‌ی بپه‌باوه‌رن به‌ثایه‌ت و به‌لگه‌کانی په‌روه‌ردگاریان
﴿لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ﴾ بۆ نه‌وانه‌هه‌یه سزایه‌کی په‌رازاری سه‌خت ﴿إِنَّ اللَّهَ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْيَمْرَ﴾ خوا
شه‌و زاته‌یه ده‌ربای بۆ رام هیناون ﴿لِيَجْزِيَ الْفَلَاحُ فِيهِ يَأْمُرُ﴾ تابه‌فرمانی خوا که‌شتی تیا‌یدا یگه‌ری
﴿وَلِيَتَعَوَّلَ مِنْ قَضِيئِهِ﴾ وه‌ئاله‌هه‌ندیک به‌خششی خوا به‌هرمه‌ند بین ﴿وَلَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ وه‌بۆ شه‌وه‌ی
سوپاسی خوا بکه‌ن ﴿وَسَخَّرَ لَكُم مِّنَ السَّمَوَاتِ وَمِنَ الْأَرْضِ﴾ وه‌شه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دا
هه‌یه بۆ ئیوه‌ی ژیربار کر دو‌وه (وخستویه‌تبه‌خزمه‌تانه‌وه) ﴿جَمِيعاً إِنَّهُ﴾ هه‌مووی له‌لایه‌ن خواوه‌یه
﴿إِنِّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ بینگومان له‌و شتانه‌دا چه‌ند به‌لگه‌هه‌یه بۆ که‌سانیک بیر
بکه‌نه‌وه ﴿

﴿قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بلی به و که سانه‌ی پروایان هیناوه ﴿يَغْفِرُ وَالَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ﴾ چاو پو شس بکهن
 له و که سانه‌ی هپوایان به پاداشت و سزای خوانیه ﴿لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بۆ نه وه‌ی پاداشتی
 خه لکانی بداته وه به گویره‌ی نه وه‌ی کردوویانه ﴿مَنْ عَمِلْ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ﴾ هه ر که سنی چاکه‌ی کرد
 شه وه (قازانجه که‌ی) بۆ خویه‌تی ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَلِنَفْسِهِ﴾ وه هه ر که سنی خرابه‌ی کرد شه وه (زیانه که‌ی)
 بۆ خویه‌تی ﴿ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ﴾ له پاشان بۆ لای په‌روه‌رد گارتان ده گهرینه وه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَا
 نَبِيَّ إِسْرَءِيلَ﴾ سویند به خوا بنگومان به نه وه‌ی تیسرا تیلیمان به خشس ﴿الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ﴾ په‌یام
 و حو کمرانی و پیغمبرایه‌تی ﴿وَرَزَقْنَا هَارُونَ الْفَيْيَظَ﴾ وه روزیمان دان له شته حه لال و پاکه‌کان
 ﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ﴾ وه ریزمان دان به سهر جیهانیاندا ﴿وَوَهَبْنَا لَهُمُ يَتِيمَتَيْنِ مِنَ الْأَمْوَالِ﴾ وه به‌لگه
 پروونه کانمان پیدان له باره‌ی شه‌ریعه‌ته وه ﴿فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ﴾ جا جیباوازه‌بوون
 له نیتو خویاندا دوا‌ی نه وه نه بیت زانستیان بۆ هات ﴿وَيَتِيمَتَيْنِ﴾ له به‌ر دوزمنایه‌تی و حه‌ساده‌تی نیتوان
 خویان ﴿إِنَّ رَبَّكَ بِقُضِيِّ بَيْنُهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ بنگومان په‌روه‌رد گارت له‌روزی هه‌ستانه وه‌دا له نیتوانیاندا
 دادوهری ده‌کات ﴿فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ﴾ له و شتانه‌ی جیباوازیان تیدا ده‌کرد ﴿ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ
 شَرِّ عَمَلٍ﴾ له پاشان تۆمان خسته‌سهر شه‌ریعه‌تیک ﴿فَمِنَ الْأَمْوَالِ﴾ له باره‌ی نایینه وه ﴿فَأَنشَعْنَا﴾ توش
 شوینی بکه وه ﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وه شوین هه‌واو شاره‌زووی نه‌وانه مه‌که وه که نازانن
 ﴿إِنَّهُمْ لَن يَغْنُؤُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ بنگومان نه‌وانه له لایه‌ن خواوه هیچ سوودیکت بن ناگه‌بدن
 ﴿وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَيُضِلُّهُمُ أَولِيَاءُ بَعْضُهُمْ﴾ وه به‌راستی ستم کاران هه‌ندیکیان دوست و پیشیوانی هه‌ندیکیان
 ﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ﴾ وه خوا دوست و پشتیوانی پاریزکاران وله‌خواتر سانه ﴿هَذَا صَبْرٌ مُّكْتَسَبٌ﴾ نه‌م
 قورئانه بینایه وه‌ی چاو پرستی به بزمه‌ردومان ﴿وَهْدَىٰ رَحْمَةُ الْقَوْمِ يَوْمَئِذٍ﴾ وه ریتموونی و میهره‌بانیه
 بۆ گه‌لنیک که باوهری په‌ویان هدیّه ﴿أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنَ السِّبْيَانِ﴾ نایا نه‌وانه‌ی که خرابه‌کانیان
 کردووه و اگومان ده‌بن ﴿أَنْ جَعَلَهُمُ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ نیمه نه‌وانه وه کو که سانیك داده‌نین
 که پروایان هیناوه و چاکه‌کانیان کردووه ﴿سَوَاءٌ مَّحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ﴾ وه کو په‌ك بیت زیانیان و مردنیان
 ﴿سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ﴾ نای چهند خراب دادوهری ده‌کهن ﴿وَمَا يَخْلُقُ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَتَىٰ﴾
 وه خوا ئاسمانه‌کان و زه‌وی به‌هق و راستی دروست کردووه ﴿وَلِيَجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ﴾ بۆ نه وه‌ی
 هه‌موو که سنیك پاداشت بدرینه وه ﴿بِمَا كَسَبَتْ﴾ به‌گویره‌ی نه‌و کار و کرده‌وانه‌ی که کردوویه‌تی
 ﴿وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ وه نه‌وان هیچ ستمیان لن نا کریت

﴿أَفَرَأَيْتَ﴾ ناخو بینو ته ﴿مَنْ أَخَذَ إِلَهَهُ هَوًى﴾ نهو کهسه‌ی هه‌واو تاره‌زووی خوی کردونه پهرسترای
 خوی ﴿وَأَنصَبَ لَهُ عَلَى عِلْمٍ﴾ خواش به‌زانی گومرای کرد ﴿وَنَحَرَ عَلَى سَعِيرٍ قَلْبَهُ﴾ وه مؤری ناوه به‌سهر
 گوی و دلیدا ﴿وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ عَشْرَ﴾ وه پهرده‌ی داوه به‌سهر چاویدا ﴿فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ﴾ ده‌ی جگه
 له خوا کی ریشمونسی ده‌کات ﴿أَفَلَا تَذَكَّرُونَ﴾ ده‌ی بوجی بیر ناکه‌نمه‌وه ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ﴾ وه ورتیان
 هیچ نیه ﴿إِلَّا حِثَّةُ اللَّهِ﴾ جگه له‌ژیانی دنیامان ﴿ثَمُومٌ وَنَجْمٌ﴾ وه ده‌مرین و ده‌ژین ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا الذَّهْرُ﴾
 وه جگه له‌روژگار هیچ شتی نیمه له‌ناو نابات ﴿وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ وه نه‌وانه به‌و قسانه هیچ زانیاریان
 نی به ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ نه‌نیا گومان ده‌بین ﴿وَلَا تَنْفَعُ عِيشَهُمْ﴾ وه کاتیک بخوینرته‌وه به‌سهری‌اندا
 ﴿إِنَّا إِنَّمَا يَنْتِظِرُ﴾ به‌لگه پرونده‌کانمان ﴿مَّا كَانَ حُجُبُهُمْ﴾ هیچ به‌لگه به‌کیان نیه ﴿إِلَّا أَنْ قَالُوا اتَّوَلَّيْنَا﴾ جگه
 نه‌وه که ده‌لین باو و باپیرانمان زیند و ویکه نه‌وه ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گهر ئیوه راست ده‌که‌ن ﴿قُلِ اللَّهُ
 يُخَيِّكُمُ﴾ بلی: خوا زیند و نشان ده‌کاته‌وه ﴿ثَرْيِبُكُمْ﴾ له‌پاشان ده‌تان مرتینت ﴿ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ﴾ پاشان
 کوتان ده‌کاته‌وه ﴿إِلَى يَوْمِ الْقِيَمَةِ﴾ له‌روژی دوایدا ﴿لَا تَبْخِهُ﴾ هیچ گومانی تیدا نیه ﴿وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا
 يَعْلَمُونَ﴾ به‌لام زوربه‌ی مهر دوومان نازانن ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ وه بز خوا به‌مولکداریتی
 ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَلَكُمْ تَعْوَمُ السَّاعَةُ﴾ نه‌و روژه‌ی قیامت هه‌لده‌ستی ﴿يَوْمَ يُخْرِجُنَا مِنْهَا﴾ له‌و
 روژه‌دا به‌تال خوازه‌کان خه‌سارومه‌ندن ﴿وَنَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً﴾ هه‌موو گه‌لی ده‌بینی کز مه‌ل کز مه‌ل
 که‌وتوون به‌سهر نه‌ژنودا ﴿كُلُّ أُمَّةٍ﴾ هه‌موو گه‌لی ﴿تَدْعُ إِلَى كِبْهَتِهَا﴾ بانگ ده‌کری بولای به‌راوه‌که‌ی
 ﴿الْيَوْمِ يُخْرِجُونَ﴾ نه‌مرو سزاو پاداشت ده‌درینه‌وه ﴿مَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ به‌گویره‌ی نه‌و کرده‌وانه‌ی که ده‌تانکرد
 ﴿هَذَا كِتَابُنَا﴾ نه‌مه به‌راوه‌که‌مانه ﴿يَطْلُقُ عَلَيْكُمْ الْخَبْرُ﴾ به‌راسنی له‌سهرتان ده‌دوی ﴿إِنَّا كُنَّا نُنْشِئُكُمْ﴾
 به‌راسنی نیمه‌وه‌ک خوی نویسیو مانه‌ته‌وه (وینهمان گرنه‌وه) ﴿مَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ نه‌وه‌ی که ئیوه ده‌تانکرد ﴿فَإِنَّمَا الَّذِينَ
 آمَنُوا﴾ جانه‌وانه‌ی پروایان هیناوه ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ وکرده‌وه چاکه‌کانیان نه‌نجامداوه
 ﴿فَبَدَّلَ لَهُمْ رَحْمَتُنَا سَخِرَاءَ﴾ نه‌وه پهره‌ردگاریان ده‌یانخانه‌ناو میهره‌بانی خزیه‌وه ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَرُّ
 الْمُبِينُ﴾ نانه‌وه به‌سهر که‌وتنی ناشکرا ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی بی پروایوون ﴿أَفَلَمْ تَكُنْ لِلَّهِ شَاقِلًا
 عَلَيْهِ﴾ (بیان ده‌لین) ناخو به‌لگه‌کاتی نیمه‌تان به‌سهر دانه‌ده‌خوینرته‌وه ﴿فَأَسْكَنْتُمْ لَهُ﴾ که‌چی خو‌تان
 به‌گه‌وره‌ده‌زانی ﴿وَكُنْتُمْ لَهُمْ خَيْرِ مِّنْ﴾ وه ئیوه گه‌لنکی ناوانبار سوون ﴿وَلَا أَقْبَلُ﴾ وه ههر کاتی
 بووترایه ﴿إِنْ رَّعَاكَ اللَّهُ وَحْدًا﴾ بیگومان به‌لینسی خوا راسته ﴿وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا﴾ وه روژی دوی هیچ
 گومانی تیدا نیه ﴿فَأَنظِرْ مَا لَئِذَا السَّاعَةُ﴾ ده‌تان ووت نازانین روژی دوی چی به ﴿إِنْ تَنْظُرُونَ إِلَّا ظَنًّا﴾ نیمه
 نه‌نیا گومان ده‌بین ﴿وَمَا تَنْظُرُونَ إِلَّا ظَنًّا﴾ وه نیمه‌دنیانین ﴿

﴿وَيَذَٰلِكَ﴾ و ده در ده که وحی بزبان ﴿مَسِيكَاتُ مَا عَمِلُوا﴾ نه و خرابانه‌ی که کردویانه ﴿وَحَقَّ بِهِمْ﴾ و ده در بیان دها ﴿مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ﴾ توله‌ی شه‌وی گالته‌بان پی ده کرد ﴿وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسِفُكُم﴾ بنیان ده و تری نه مرفو له بیرتان ده کهین ﴿كَأَنِّي سِرًّا لِّقَاءِ يَوْمِكُمْ هَٰذَا﴾ هدر چونی نیوه نه مرفو له بیرتان له بیر چو و بوو ﴿وَمَا تَوْكَلُ الْإِنسَانُ﴾ و ده جینگای مانه‌وه‌ی نیوه دوزه‌خه ﴿وَمَا لَكُمْ مِنْ نُصْرَةٍ﴾ و هیچ بار مدتی ده ریکتان نی به ﴿ذَلِكُمْ يَذَّكَّرُ﴾ نه مه له بهر نه وه به بنگومان نیوه ﴿لَقَدْ ذَرَأْنَا لَكُمُ الْيَوْمَ الْكَلْبَ الْهَرًّا﴾ به لگه کانی خواتان به گالته دانا بوو ﴿وَعَرَّضْكَ لِلْحَيَاةِ الْآخِرَةِ﴾ و ده زیانی دنیا فرسوی دان ﴿فَالْيَوْمَ لَا تَجْرُؤُنَّ يَمْنَاهَا﴾ جا نه مرفو له و دوزه‌خدا ده رناهیتین ﴿وَلَا تَرْسَبْ تَبُونَ﴾ و ده رینگه نادرین داوای لبور دنیس بکن ﴿فَلِلَّهِ الْخِصْدُ﴾ جا هه موو سوپاس و سنایش بقوای ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ﴾ په روره دگاری ناسمانه کان و زه‌وی ﴿رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ و په روره دگاری جیهانیان ﴿وَلِلَّهِ الْكَرْبَاءُ﴾ و ده سه‌لات و گه‌وره‌ی تنها بقو نه وه ﴿فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له هه موو ناسمانه کان و زه‌ویدا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ و ده هر نه و زال و بالاده‌ست و دانا و کار سازه ﴿

سوره‌ی (الاحقاف)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿حَم﴾ به (حا، میم) ده‌خوینترینه‌وه خوازاناتره به ماناکه‌ی بز زانیاری زیاتر سه‌بری سه‌ره‌تای سوره‌تای سوره‌تی (البقرة) بکه ﴿تَنزِيلُ الْكِتَابِ﴾ نه م قورثانه هینراوه ته‌خواره‌وه ﴿مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ﴾ له لایه‌ن خوای زالی بالاده‌ستی کار به‌جیوه ﴿مَّا خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه کان و زه‌وی و نه‌وه‌ی له‌نیوانیاندایه دروستمان نه کردوه ﴿إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَمْرٍ مُّشْتَرٍ﴾ مه‌گه به‌هقی و راستی و بز کاتینکی دیاری کراو نه‌بیت ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ که‌چی نه‌وانه‌ی بنی باوه‌ر بوون ﴿عَمَّا أُنذِرُوا مُّعْرِضُونَ﴾ له‌وه‌ی که‌پی ی ترسیر ابوون پرو و هره‌گنبرن ﴿قُلْ أَوْعَدُكُمْ﴾ نه‌ی موحه‌مه‌د ﴿بَلَىٰ بَلَىٰ﴾ بلین پینم بلین ﴿مَّا تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ نه‌و شتانه‌ی نیوه ده‌بان په‌رستن جگه له‌خوا ﴿أُرْوِي مَّا ذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ﴾ پیشانم به‌دن له‌زه‌ویدا چیان دروست کردوه ﴿أَفَرَأَيْتُمْ شَرَّكَ فِي السَّمَوَاتِ﴾ یان له (دروست کردنی) ناسمانه کاندایه‌شداریان کردوه ﴿أَتَدْعُونِي يَكْتُمُ﴾ ده‌ی په‌راونکم بقو به‌یتن ﴿مَنْ قَبْلَ هَٰذَا﴾ له‌پیش نه‌م (قورثانه هانین) ﴿أَوَأَنْتُمْ مِّنْ عِلْمِ﴾ یان زانیاریه‌ک که له‌پیشووان به‌جی مابیت ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه ر نیوه راست گون ﴿وَمَنْ أَضَلُّ﴾ کنی گو مپراتره ﴿وَمَنْ يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ﴾ له‌و که‌سه‌ی که‌هاوار له‌غه‌یری خوا بکات ﴿لَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ﴾ که‌وه‌لامی نادانه‌وه ﴿إِلَّا بِزُكْرِ الْقِيَمَةِ﴾ تا روزه‌ی دواپی ﴿وَهُرَّ عَنْ دُعَائِهِمْ﴾ و نه‌و (هاوار لیکراو) انه له‌هاواری نه‌وان ﴿عَقِيلُونَ﴾ بی‌ثاگان ﴿

﴿وَإِذَا كُفِرْتُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ کاتیکبش خه‌لک کۆده‌گرینه‌وه (له‌قیامت) دا ﴿كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا﴾ به‌رستراوه‌کان ده‌بنه‌دورمیان ﴿وَكَانُوا بِمَا كُفِرْتُمْ بِهِ﴾ وه (به‌رستراوه‌کان) به‌پرستنه‌که‌یان باوه‌رناکه‌ن ﴿وَإِذَا نُنْفِثُ الْعَذَابَ﴾ کاتیکبش نابه‌ته‌روونه‌کانی نیمه‌یان به‌سهردا بخوینترینه‌وه ﴿قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر سوون ده‌لین ﴿الْحَقُّ لَمَّا جَاءَهُمْ﴾ به‌و قورئانه‌ی بۆیان دیت ﴿هَذَا سِحْرٌ مُّبِينٌ﴾ نه‌مه‌جادوویه‌کی ناشکرا و دیاره ﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ﴾ یان ده‌لین (موحه‌مه‌د) ﴿خُذُوا﴾ خوی نه‌م قورئانه‌ی هه‌له‌ستووه ﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾ نه‌گهر خۆم هه‌لم به‌ستین (خوا سزای به‌تینم ده‌دات) ﴿فَلَا تَكُونُوا لِي مِمَّنْ شَاقَّةٍ﴾ نه‌وسا ئیوه‌ش له‌به‌رانبه‌ر خوادا بۆ من هیه‌چتان له‌ده‌ست نایه‌ت ﴿خُذُوا﴾ خوا چاك ده‌زانن ﴿بِمَا كُفِرْتُمْ بِهِ﴾ به‌و توانجانه‌ی ده‌یده‌ن له‌قورئان ﴿كُلُّ يَوْمٍ تَشْهَدُونَ﴾ نه‌و خواجه به‌سه‌که‌شایه‌ت بیت ﴿بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ﴾ له‌نیوان من و ئیوه‌دا ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ﴾ ههر نه‌وه‌لییورده‌ی میهره‌بان ﴿قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاغَيْنِ الْوَحْشِ﴾ بلی من به‌که‌م به‌تعه‌مه‌ر نیم (نیترابم) ﴿وَمَا أَدْرِي﴾ ناشزانم ﴿مَا تَفْعَلُونَ﴾ چی به‌سهر من و ئیوه‌ش ده‌هیتری ﴿إِنْ أَتَيْتُمُوهَا﴾ ته‌نها به‌پر موی نه‌وه‌ده‌که‌م که‌و حی ده‌کریت بۆم ﴿وَمَا أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ وه‌من ته‌نها ترستهرتکی ناشکرام و به‌س ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) ﴿بَلَىٰ﴾ بنیم بلین ﴿إِنْ كَانُوا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ﴾ نه‌گهر (نه‌م قورئانه) له‌لایه‌ن خواوه‌بی ﴿وَكُفِّرْتُمْ بِهِ﴾ ئیوه‌ش باوه‌رئان بی نه‌هیتابی ﴿وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وه‌که‌سیتک له‌نه‌وه‌ی ئیسرائیل شایه‌تی داینت ﴿عَلَىٰ مَثَلِهِ﴾ له‌سهر و نه‌ی (نه‌وه‌ی واله) قورئاندا هه‌یه ﴿فَتَأْتِيهِمْ زُلْزَلَةٌ﴾ جا باوه‌ری هیتابینت، که‌چی ئیوه‌خوئان به‌گه‌وره‌زانن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ بنگومان خوا برتنموونیی گه‌لی سته‌مکاران ناکات ﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ی بی باوه‌ر ده‌لین ﴿لَئِنْ لَمْ يَنْزِلْ بِهَذَا بَارَءٍ﴾ ده‌ر باره‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌ر یان هیتاوه‌﴿لَوْ كَانَ خَيْرًا﴾ نه‌گهر (نیسلام و باوه‌ر هیتان) چاك بوايه ﴿مَا نَسْفُتُهَا أَبَدًا﴾ نه‌وانه‌پیش نیمه‌ته‌ده‌که‌وش بۆ نه‌و (باوه‌ر هیتانه) ﴿وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ﴾ چونکه‌خوئان به‌و (قورئانه) برتنموون نه‌بوون ﴿فَتَسِفُتُوهَا﴾ جادوانر ده‌لین ﴿هَذَا فَكٌّ قَدِيرٌ﴾ نه‌مه‌ده‌س هه‌له‌سینکی کۆنه ﴿وَمِنْ قَبْلِهِ﴾ وه‌له‌پیش نه‌م (قورئانه‌دا) ﴿كِتَابٌ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً﴾ نه‌ورانن مووسا پیتشه‌وا و ره‌حمه‌ت بوو ﴿وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ﴾ نه‌م قورئانه‌ش (کتیبه‌کانی پیش خوی) به‌راست داده‌نیت ﴿لِأَسْأَفَرِيَّاءَ﴾ که‌به‌زمانی عه‌ره‌یی به‌﴿يُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ ناسته‌مکاران بترسینن ﴿وَأُنشِرَ الْأَخْسَرِينَ﴾ وه‌بۆ چاکه‌کاران مژده‌بی ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ﴾ به‌راستی نه‌واندی که‌ده‌لین به‌روهر دگارمان (الله) به‌﴿لَمْ أَشْكُمُوا﴾ پاشان به‌رده‌وام بوون (له‌سهر باوه‌ر که‌یان) ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ نه‌وه‌نه‌ترسیان له‌سهره‌و نه‌خه‌فه‌تیش ده‌خون ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾ نه‌وانه‌هاوه‌لانی به‌هه‌شتن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی تیندا ده‌میتنه‌وه ﴿جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ له‌پاداشتی نه‌و کرده‌وانه‌ی که‌ده‌یانکرد (له‌دونبا‌دا)

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ﴾ و نه نیمه ناموزگاری ناده می‌مان کرد ﴿بِإِلَادَيْهِ إِخْتِسًا﴾ به چاکه کردن له گه‌ل دایک و باو کی دا ﴿حَدَّثَهُ اللَّهُ رُكَّهًا﴾ دایکی به نار هه‌نی و نازاره وه هه‌لی گرتووه ﴿وَوَضَعَهُ رُكَّهًا﴾ وه به نازار و نار هه‌تیش بوویه‌نی ﴿وَحَمَلَهُ وَفَضَّلَهُ نَشْرُونَ شَهْرًا﴾ ماوه‌ی دوو گیان بوون (ی دایک) پی یه وه و له شیر برینه وه‌ی سی مانگه ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ﴾ تاده گاته تافی لاوی (پی گه‌یشتوی لاشه‌یی و زیری) ﴿وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً﴾ و ده گاته چل سالی ﴿قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي﴾ ده‌نی نه‌ی به‌روه‌ردگار رام بهینه ﴿أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي﴾ تا شو کرانه بزیری نه‌و به‌هره و نیعمه تانده‌ت بکه‌م ﴿أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ﴾ که پرشتوته به‌سهر من و دایک و باو کم دا ﴿وَأَنْ أَقْمَلَ صَلَاحَكَ فَخِصَّةً﴾ وه (رام بهینه) کرده وه‌ی چاک بکه‌م که تو پی رازی بیت ﴿وَأُصْلِحَ لِي فِي دِينِي﴾ نه‌و کانیشم چاک و صالح بکه ﴿إِنِّي نَشِئْتُ إِلَيْكَ﴾ بنگومان بولای تو گه‌راومه نه‌و ﴿وَأِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه به‌راستی من له موسولمانی گه‌ردن که‌چم ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه که سانیکن ﴿تَقْبَلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَعَامِلًا﴾ که نیمه کرده وه چاکه کانیاں لی و ره‌ده گرین ﴿وَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ﴾ وه چاو بوشی ده که‌ین له خرا به کانیاں ﴿فِي أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ له ریزی به هه‌شنیاندان ﴿وَعَدَ الْصِّدْقِ الَّذِي﴾ نه‌مه نه‌و به‌لینه راسته‌یه ﴿كَانُوا يُوعَدُونَ﴾ که به‌لیتیان پی در ابو له دونیادا ﴿وَالَّذِي قَالَ لِلْوَدَّيَّةِ﴾ نه‌و که‌سه‌ش که به‌باوک و دایکی بلیت ﴿أَفُوكُمَا﴾ ثوف له ده‌س نیوه ﴿أَتَعِدُّنِي أَنْ أُخْرَجَ﴾ ثابا هه‌ره‌شده‌م لی ده که‌من که (زیندوو ده کریمه وه و له گور) نیمه ده‌روه وه ﴿وَقَدْ خَلَّتِ الْفُرُوزُ مِنْ قَبْلِي﴾ له کاتیکدا چه‌ند چین خه‌لک پیش من رویشتون (و زیندوو نه‌بورنه ته‌وه) ﴿وَكَمْ أَتَشَتَّعَيْنِ أَنْ اللَّهُ﴾ وه (دایکی و باو کی) هه‌ردوو کیان هانا بو خوا ده‌به‌ن ﴿وَالَّذِينَ﴾ (ده‌لین) هاوار بو تو باوه‌ر بهینه ﴿إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا﴾ بنگومان به‌لینی خوا راسته ﴿فَيَقُولُ﴾ که‌چی نه‌و ده‌نی ﴿مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ﴾ نه‌مه تنها ته‌فسانه‌ی پیشینانه و هیچی تر ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه نه‌و که‌سانه‌ن ﴿حَقِّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ﴾ بریار (ی خوا) یان به‌سهر دا چه‌سپا ﴿فِي أَمْرِ قَدْ خَلَّتْ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ له ریزی نه‌و تر ممه تانده‌دا که پیش نه‌مان رابوردوون ﴿مَنْ لِي فِي الْإِنْسِ﴾ له جنو که‌و ناده می‌ی ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا خَاسِرِينَ﴾ بنگومان نه‌وانه خو یان زه‌ره‌مه‌ندن ﴿وَلِكُلِّ زَجَنٍّ مَعَامِلًا﴾ وه بو هه‌ریه‌ک له‌وانه بله و پایه هه‌یه به‌گویره‌ی کرده وه کانیاں ﴿وَلَوْ فُتِنَهُمْ أَعْمَالُهُمْ﴾ تا خوا پاداشت و سزای کرده وه کانیاں به ته‌واوی بداته وه ﴿وَهُمْ لَا يَذَلُّونَ﴾ وه نه‌وان هیچ سسته‌میان لی ناکریت ﴿وَلَوْ﴾ وه (بیریاں بخه‌روه وه) نه‌و روزه‌ی ﴿يَعْرِضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾ نه‌وانه‌ی که پی باوه‌رن به‌رانبه‌ر دوزه‌خ راده گیرین ﴿أَذْهَبَ عَنَّا بَصِيرَتُهُ﴾ (پبیان ده‌ووتریت) هه‌رچی خوشیتان بوو به‌سهرتان برد ﴿فِي حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا﴾ له ژیا‌نی دونیا تاندا ﴿وَأَسْمَعُ عَمْرَهُمَا﴾ وه له زه‌تتان لی برد و (راتان سوار د) ﴿قَالَ بَوْمٌ تُخْرَجُونَ﴾ بویه نه‌مرو توله‌تان لی ده‌سه‌نری ﴿عَذَابُ الْهُونِ﴾ به‌سزایه‌کی ریسوا که‌ر ﴿بِمَا كُنتُمْ﴾ له به‌ر نه‌وه‌ی که نیوه ﴿تَشْكُرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ﴾ به‌ناهق خوتان به زل ده‌زانی له زه‌وی دا ﴿وَبِمَا كُنتُمْ تَقْسِفُونَ﴾ وه له‌به‌ر نه‌وه‌ی له فرمانی خوا ده‌ره‌ده‌چوو بوون ﴿

﴿وَإِذْ كُنَّا نَبِيًّا﴾ (نه‌ی موحده‌ی مکه) ﴿بِاسْمِ﴾ (هوودی) برای گه‌لی عاد بکه ﴿إِذْ أَنْذَرْتُمُوهَا بِالْأَحْقَافِ﴾ کاتی گه‌له‌کمی ترسانده (وولانی) نه‌حقاف ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ﴾ بنگومان بی‌نعمه‌برانی زور رابور دوون ﴿مِنْ نَارِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ﴾ له پیش و دوی نه‌ویشه‌وه ﴿أَلَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ﴾ (ووتوویانه) جگه له‌خواهیچی تر نه‌پرسن ﴿إِنِّي أَنَا﴾ بنگومان من ده‌ترسم ﴿عَلَيْكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ له‌سزای بزونیکی گه‌وره بزنیوه (پیش بی) ﴿قَالُوا﴾ (گه‌له‌کمی) ووتیان ﴿أَجَعَلْنَا لَكَ نُفُوسًا﴾ نایا تو (نه‌ی هوود) هاتوویت هه‌تا لامان بدهیت ﴿عَنْ إِلَهِينَا﴾ له (پرسنتی) پرستراوه کانمان ﴿فَأَنذَرْنَا﴾ ده‌ی بزومان بهینه ﴿بِمَا لَعَنَّا﴾ (سزا) ی به‌لینت پی داووبن ﴿إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر له راست گویانبت ﴿قَالَ إِنَّمَا الْغُلُوبُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ (هوود) ووتی بنگومان زانیاری (نه‌و سزا) لای خوابده‌وه به‌س ﴿وَأَنذَرْنَا أَرْسِلَتْ يَدُهَا﴾ وه‌من نه‌ها نه‌وه‌ی پی نیر دراوم پیمان راده‌گه‌ی‌نم ﴿وَلَكِنَّكَ أَرْسِلْتَ﴾ به‌لام من ده‌بینم تیره ﴿فَمَا تَعْمَلُونَ﴾ گه‌لنکی نه‌زان و نه‌فامن ﴿قَالُوا زَوْجٌ مَّا عُصَبْنَا﴾ جا کاتی نه‌و (سزایه) یان بینی به‌له هه‌ورنک بوو ﴿مَسْتَقْبِلَ أُرْسِلْتُمْ﴾ به‌ره‌و شیوه‌کانیان دی (دلخوش بوون) ﴿قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطَرٌ﴾ ووتیان نه‌مه هه‌ورنکه یارانی بینه بزومان ﴿بَلْ هُمْ مِمَّا اسْتَعْجَلُوا بِهَا﴾ (هوود ووتی نه‌خیر) به‌لکو نه‌وه نه‌و (سزایه) به‌به‌له داواتان ده‌کرد ﴿يَعْرِفُهَا الْعَذَابُ أَلِيمٌ﴾ بایه‌کی به‌هیزه سزای سه‌ختی بینه ﴿ثُمَّ يَرْسِلْ نَارِي بَأْتِرُ زُرْعَتِهَا﴾ به‌فه‌رمانی پرورده‌گاری هه‌موو شتیک ده‌روختنی ﴿فَأَصْبَحُوا﴾ نیر وایان به‌سه‌ره‌ات ﴿لَا يَرَوْنَ إِلَّا مَسْكَنَتَهُمْ﴾ نه‌ها شویتنی خانووه‌کانیان ده‌بینرا ﴿كَذَلِكَ﴾ هه‌ر به‌و جزوره ﴿تَجْرِي الْفُورَةُ الْمُجَرَّمِينَ﴾ سزای هوزی تاو‌نیاران ده‌ده‌بن ﴿وَلَقَدْ مَكَّنَّا عَزْمَ إِنْ مَكَّنَّاكُمْ فِيهِ﴾ سو‌بند به‌خوا نه‌وه‌ی به‌وان (گه‌لی عاد) مان دابوو (له‌سامان و ده‌سه‌لات) به‌تیره‌مان نه‌دابوو ﴿وَجَعَلْنَا الْهَمَّ سَمْعًا وَأَصْفًا أَوَّلِيَّةً﴾ وه‌گوی و چاوو دل‌مان پیدابوون ﴿فَمَا أَعْلَىٰ عَنَّهُمْ﴾ به‌لام سوود و که‌لکی پی نه‌گه‌یاندن ﴿سَمْعُهُمْ وَلَا أَبْصَرُهُمْ وَلَا بُدْهُمُ﴾ نه‌گوی و نه‌چاوو نه‌دلیان ﴿مِنْ شَيْءٍ﴾ هیچ شتیک ﴿إِذْ كَانُوا لِيُحَدِّثُوا يُحَادِّثُ اللَّهُ﴾ چونکه نه‌وان باوه‌ریان به‌نیشانه‌کانی خوا نه‌بوو ﴿وَكَانَ بِهِمْ﴾ وه‌ده‌وری دان ﴿مَا كَانُوا بِهِمْ يَسْمَعُونَ﴾ نه‌و سزای گالته‌یان پی ده‌کرد ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا﴾ وه‌بنگومان له‌ناومان برد ﴿مَا تَحُولُكُمْ مِنَ الْقُرْآنِ﴾ (دانیشتوواتی) نه‌و شار و دیه‌تانه‌ی که به‌ده‌ورو برتان دابوو ﴿وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ﴾ وه‌به‌لگه و نیشانده‌ی جزو او جزو مان نیشان دان ﴿لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾ تا (له‌بنی باوه‌ری) بگه‌رینه‌وه ﴿فَلَوْلَا نَصْرُهُمْ﴾ ده‌ی بزچی یارمه‌تی نه‌دان ﴿أَلَمْ يَأْتِ الْفِتْرَ وَأَمْنٌ دُونَ الْفُتْرِ ذَاكَ الْهَمَّ﴾ نه‌وانه‌ی جگه له‌خوا بزونیکی بوونه‌وه له‌خوا کردبوونیا نه‌ پرستراوی (خو‌یان) ﴿بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ﴾ (نه‌ک یارمه‌تیان نه‌دان) به‌لکو گو‌میش بوون لی‌یان ﴿وَذَلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ واما که‌نوا یفتروون ﴿نه‌وه بوو (به‌ره‌می پرستراوه) درو‌کیان و نه‌و درو‌یانه‌ی هه‌لیان

ده‌به‌سنن

﴿وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ﴾ و (بیریان خه‌ره‌وه) کاتبک چمند جنو که به کمان نار دبو لات ﴿يَسْتَعِينُونَ﴾
 ﴿الْقُرْآنَ﴾ تا گوی له‌قورئان بگرن ﴿فَلَمَّا حَضَرُوهُ﴾ جا کاتبک ناماده‌ی گوی گرتن له‌قورئان بوون ﴿قَالُوا
 أَنصَبُوا﴾ ووتیان (به‌یه‌کتری) بن ده‌نگ بن (و گوی بگرن) ﴿فَلَمَّا فَصَّي﴾ جا که (قورئان خوبندنه‌که)
 نه‌واو بسو ﴿وَلَوْ أَنَّ قَوْمَهُم مُّذِرِينَ﴾ هه‌موویان گه‌رانه‌وه بولای قه‌وم و هوزه که بیان به‌ترسیته‌ر ﴿
 قَالُوا يَنْقُوتَا﴾ ووتیان نه‌ی هوزو قه‌ومه که مان ﴿إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا﴾ به‌راستی نیمه گوی بیستی کتیبیک
 بووین ﴿أَنزَلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى﴾ که له‌پاش موسا نیر دراوه‌ته خوار وه ﴿مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ﴾ به‌راوه‌کانی
 پیش خوی به‌راست داده‌نی ﴿يَهْدِي إِلَى الْخَيْرِ وَالْإِلَهِ طَرِيقَ مُسْتَقِيمٍ﴾ (خه‌لک) ریتنموونی ده‌کات بق هه‌ق و
 ریتبازی راستی ﴿يَنْقُوتَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ﴾ نه‌ی قه‌ومه که مان وه لامی بانگ‌خوازی خوا (موحه‌مه‌ده ﴿
 بَدَنَهُ وَهُوَ﴾ و (ایموا بیه) و باوه‌ری بن بیتن ﴿يَقْبِضْ لَكُمْ مِنْ دُونِهِ﴾ (خوا) له‌تاوانه‌کانتان خوش ده‌نی
 و ده‌یسریته‌وه ﴿وَنُجِزْكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ وه له‌سزای سه‌خت ده‌نان پاریزی ﴿وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ﴾
 هه‌ر که سیش وه لامی بانگ‌خوازی خوا (که موحه‌مه‌ده ﴿نَدَاتَهُ وَهُوَ﴾ فَلَئْسَ بِمُتَعَجِّزٍ فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌و
 به‌هیچ جزوئیک ناتوانن له‌زه‌وی داله ده‌ست خوا ده‌رجی و خوی قوتار کات ﴿وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُونِهِ آلِيَّةٌ﴾
 وه جگه له‌خوا بارمه‌تده‌ر و پشتیوانیکی نی به ﴿أَوَلَيْكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ﴾ نا نه‌وانه له‌گو مری به‌کی
 ناشکر ادان ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ نایا نه‌وانه نه‌یان زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾ به‌راستی
 نه‌و خوابه‌ی ناسمانه‌کان و زه‌وی دروست کرد وه ﴿وَلَوْ يَفْقَهُنَّ بِقَدْرِ عِلْمٍ أَن يُجِيبُوا الْمُرْتَدَّ﴾ وه
 له‌دروست کردنیاندا ناتوانا و ده‌سته‌پاچه نه‌بووه، وه به‌توانایه مردو و انیش زیندو و بکاته‌وه ﴿يَا أَيُّهَا
 اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ بیتگومان خوا به‌سدر هه‌مو و شتی‌کدا به‌توانایه ﴿وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ﴾
 وه رقرئک بن باوه‌ران به‌رانبه‌ر دوزخ راده‌گیرین ﴿أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ﴾ (پنیان ده‌لین) نایا نه‌مه‌راستی به
 ﴿قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا﴾ ده‌لین: به‌لن سویند به‌په‌روهر دگار مان راسته ﴿قَالَ قَدْ وَقُرْنَا الْعَذَابِ﴾ (خوا) ده‌فر موی:
 ده‌ی نه‌و سزایه‌بجه‌ژن ﴿بِمَا كُفَرْتُمْ كُفْرُكُمْ﴾ چونکه نیشه‌باوه‌رئان بن نه‌ده‌کرد ﴿فَأَصْبِرْ﴾ که‌واته
 خو‌گر به (نه‌ی موحه‌مه‌ده ﴿كَمَا صَبَّرْنَا لَوْلَا أَلْعَزَمْتُ الْمُرْسِلَ﴾ هه‌روه‌کو پیغه‌مبه‌رانی خو‌راگری
 به‌هیز دانیان به‌خودا‌گرت ﴿وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ﴾ وه په‌له‌مه‌که بن (سزادان) بان ﴿كَانَ هَمُّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا بُوعَدُوا﴾
 نه‌و روزه‌ی که (سزای) به‌لین پندراو بان ده‌بینن وا ده‌زانن ﴿ثُمَّ يَكُونُ إِلَّا سَاعَةً مِّنْ نَّهَارٍ﴾ تنها ساتیک
 له‌روز له‌دنیادا ماونه‌ته‌وه ﴿يَلْعَنُ﴾ (ثم قورئانه) ناگاداری به ﴿فَهَلْ يُهْلَكُ﴾ جا نایا که‌س له‌ناو
 ده‌جیت ﴿إِلَّا الْقَوْمُ الْفَاسِقُونَ﴾ جگه له‌گه‌لی له‌سنوور ده‌رجو نه‌بیت ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی بنی‌باوه‌ر بی‌وون ﴿وَصَدَّقُوا سَبِيلَ اللَّهِ﴾ وه‌ر ینگری (خه‌لک) بان کرد له‌ر یتبازی
 خوا ﴿أَصْلَ أَعْمَلَهُمْ﴾ (خوا) کرده‌و کانیاں بوچه‌ل ده‌کاته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ش باوه‌ر بان هیتاوه
 ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ و کرده‌وه چاکه کانیاں کردو ﴿وَأَسْرَأَ إِلَهُاتُ عَلٰی مُحَمَّدٍ﴾ باوه‌ر یشبان هیتا به‌و (قورئانه) ی که
 نیر در او ته‌ خواره‌وه یو موچه‌مه‌ده ﴿وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ته‌نها نه‌ویش راسته‌و له‌لایه‌ن پدرو و ردگار یانه‌وه
 هاتسوه ﴿كَذَّبَتْهُمْ سَيِّئَاتُهُمْ﴾ خواله‌ه گونه‌ه کانیاں خوش بووه ﴿وَأَصْلَحَ بِاللَّهِ﴾ دل و هوشیانی رتک و چاک
 کردوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ویش له‌بدر نه‌و به‌در راستی نه‌وانه‌ی بنی‌باوه‌ر بی‌وون ﴿أَتَعْمَلُوا الْبُطْلَ﴾ شوین
 به‌نال و پرو بووچ که‌وتن ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ و ینگومان نه‌وانه‌ش تیمانیاں هیتا بوو ﴿أَتَعْمَلُوا الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ شوین
 نه‌و ده‌فه که‌وتسورن که له‌لایه‌ن پدرو و ردگار یانه‌وه هاتووه ﴿كَذَّابًا﴾ ثابه‌و شیوه ﴿يَحْزِنُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَسَافَتَهُمْ﴾
 خواصوونه‌ی (کرده‌وه‌ی) خوبیان یو ده‌هینته‌وه ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌مجا نه‌گدر (له‌جه‌نگدا) گه‌شن
 به‌وانه‌ی بنی‌باوه‌ر بن ﴿فَضَرَبَ الرَّعْبُ﴾ نه‌وه‌بدن له‌گهر دنیاں و بیان‌کوزن ﴿حَتَّىٰ إِذَا انْشَقُّوا﴾ ه‌تا کاتن کوشتاری
 ز قوریاں لی ده‌کهن ﴿فَنَادُوا الْوَنَادِ﴾ نه‌مجا (دبله‌کانیاں) قایم به‌سته‌ته‌وه ﴿وَأَنَّمَا يُعَذِّبُ﴾ جا دواشر بان به‌منه‌ت
 و چاکه (پدرو لایان که‌ن) ﴿وَلَقَدْ يَدْرَأُ﴾ یان به‌فیدیه و بریتی ﴿حَتَّىٰ تَصْغَلَ نُفُوسُ الْوَنَادِ﴾ ه‌تا جه‌نگ چه‌که‌کان (به‌بن
 باوه‌ر بن) داده‌نن (بان تا جه‌نگ کزتابی دیت به‌نه‌مانی بت به‌رستان) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ فدرمان نه‌و به‌نه‌گهر
 خوا بی‌ووستایه ﴿لَا تَنْفَرُ مِنْهُمْ﴾ خوی توله‌ی لی ده‌سندن ﴿وَلَكِنْ لِّيَبْلُوَ تَعْلَمَ كَيْفَ يَحْكُمُ﴾ به‌لام (فدرمانی بیتان
 به‌جه‌نگ) تا به‌به‌کتری تاقبیاں بکاته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ نه‌و که‌سانه‌ش له‌پیناو یتبازی خوادا کوزران
 ﴿فَلَنْ يُغْلِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وه‌خوا ههر گیز (باداشتی) کرده‌وه کانیاں وون ناکات ﴿سَيَهْدِيهِمْ﴾ ینگومان
 ریتمو و نیاں ده‌کات ﴿وَيَصْلِحْ بِاللَّهِ﴾ دل و بیربان پاک ساف ده‌کات ﴿وَيُدْخِلُهُمْ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا اللَّهُ﴾ وه‌ده‌یان‌خاته
 نه‌و به‌هسته‌ی یوی باس کردون ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌ر بان هیتاوه ﴿إِنْ تَضَرَّوْا﴾
 نه‌گهر نپوه یارمه‌تی (نایینی) خوا بدن ﴿يَضْرِبُ﴾ خواش نپوه زال و سه‌ر که‌وتوو ده‌کات (به‌سه‌ر کافران دا)
 ﴿وَيَبِيتُ أَفْدَاكُمْ﴾ وه‌پنبه‌کانتان چنگیر ده‌کات (له‌جه‌نگدا خوپا اگر تان ده‌کات) ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش که
 بنی‌باوه‌ر بی‌وون ﴿فَكَذَّبَ اللَّهُ﴾ نه‌وه‌نه‌گه‌تی و سه‌ر شویری به‌شیانه ﴿وَأَصْلَ أَعْمَلَهُمْ﴾ وه‌(خوا) کرده‌وه کانیاں بووچ
 و بنی‌مایه‌ده‌کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌و توله‌یان له‌بدر نه‌و به‌به‌که‌ ینگومان نه‌وانه ﴿كَفَرُوا﴾ رقیان
 له‌و قورئانه‌بوو که‌خوا نار دو و به‌تیه‌خواره‌وه ﴿وَأَلْجَأَ أَعْمَلَهُمْ﴾ بویه خواش کرده‌وه کانیاںی بووچ کردنه‌وه ﴿وَأَلْجَأَ
 أَفْئِدَتَهُمْ إِلَى الْأَرْضِ﴾ ناخو نه‌وانه‌به‌زه‌وی دانه‌گه‌راون ﴿فَنَظَرُوا﴾ تا ببینن ﴿كَفَّكَ كَانَ عَجَبُ الَّذِينَ مِنْ قِبَلِهِمْ﴾ نه‌وانه‌ی
 پیش خویان سه‌ر نه‌جامبان چون بووه ﴿وَمَرَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ خواله‌ناوی بردن ﴿وَالْكُفْرُ يَنْفُكُهَا﴾ (ده‌ی ینگومان بن) یو
 بنی‌باوه‌ر انیش سه‌ر نه‌جامی ناوا ه‌به‌به ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ چونکه ینگومان خوا ﴿مَوَى الَّذِينَ آمَنُوا﴾ پشتیوانی
 نه‌وانه‌به‌که‌ باوه‌ر بان هیتاوه ﴿وَأَنَّ الْكَافِرِينَ﴾ وه‌ ینگومان بنی‌باوه‌ر انیش ﴿لَا مَوَى لَهُمْ﴾ هیچ پشتیوانیکیان

نبیه

﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ ینگومان خوا ﴿يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ﴾ نه‌وانه‌ی باوهریان هیتاوه و کرده‌وی باشیان کرده‌ی دیناخانه باخانی به‌هسته‌وه ﴿عَجْرٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که پرویاره‌کان به‌زیریندا دهرات ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌وانه‌ش بین باوهریون ﴿يَسْمَعُونَ﴾ (له‌دونبادا) راده‌یون و ﴿وَيَا كُفْرًا كُنَّا كُلَّ الْأَنْهَارِ﴾ وک نازهل ده‌خون و ده‌له‌هرین ﴿وَالنَّارُ مَشْهُوَةٌ﴾ وه‌دوزخ شونی مانه‌وه‌یانه ﴿وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِ﴾ وه‌(خه‌لکی) زور‌شار هه‌یون ﴿يَنْشُدُّونَ﴾ که به‌هیزتر یون ﴿مِنْ قَبْلِكَ الْخَرَجْتَ﴾ له‌و(خه‌لکی) مه‌ککه‌به‌که‌نویان دهرکرد ﴿أَهْلِكَ﴾ له‌ناومان بردن ﴿فَلَا تَهْتَبِهَا﴾ و هیچ پشستوانیکیان نه‌یو ﴿أَمِنْ كَانَتْ عَلَى بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ ناخو نه‌و که‌سه‌ی به‌لگه‌ی پرونی له‌په‌روهرد گاریه‌وه‌یو هاتبی (که‌قورنانه) ﴿كُنْ مِنْكُمْ سَوْءٌ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌که‌سه‌و که‌س وایه‌که کرداری خرابی یو جوان کراین و رازیتراپته‌وه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ﴾ شوین هه‌واو‌ناره‌زوی خویان که‌وتین ﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي﴾ شنبه‌ی نایابی نه‌و به‌هسته‌وایه ﴿وَعِدَ الْمُتَّقُونَ﴾ که به‌لین دراوه‌یو پاریزکاران و خواناسان ﴿فِيهَا الْأَنْهَارُ﴾ چنده‌ها پروباری نیندایه ﴿مِنْ مَلَأَ غَيْرَ آبٍ﴾ له‌ناوی سازگاری نام و یون نه‌گوپاو ﴿وَالَّذِينَ﴾ وه‌چنده‌ها پروبار ﴿مِنْ لَبَنٍ لَبَنٌ مِثْلُ طَعْمِهِ﴾ له‌شیر که‌نامی نه‌گوپاوه ﴿وَالَّذِينَ مِنْ خَمْرٍ﴾ وه‌چنده‌ها پروبار له‌شه‌رابی نایابی ﴿لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ﴾ به‌له‌زه‌ت و خوش‌بو بنوشانی ﴿وَالَّذِينَ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى﴾ وه‌چند پروباریشی نیندایه له‌هه‌نگوشی بالفته ﴿وَالَّذِينَ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ﴾ وه‌له‌وی هه‌موو جوهره‌یو هاتبکیان یو ناماده‌یه ﴿وَالَّذِينَ فِي رِزْقِهِمْ﴾ له‌گدن لیوردن له‌په‌روهرد گاریانه‌وه ﴿كُنْ حَوْثًا فِي النَّارِ﴾ (نایا نه‌و به‌هسته‌بانه) وه‌کو که‌سانیتک وان که‌له‌ناگری دوزخ دابن به‌هسته‌یه ﴿وَسُقَاتٌ حَيْثُ مَقَطَعُ أَعْيُنِهِمْ﴾ ناوی کولاو کولیان دهرخوارد بدری که‌ریخوله‌کانیان پارچه‌پارچه بکات ﴿وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْنَا﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﴿يَعْلَمُ﴾) هه‌ندی له‌وانه‌گویت لیده‌گرن ﴿حَقًّا إِذَا نَحَرُوا مِنْ عِنْدِكَ﴾ به‌لام کانتیک لای تو دهرده‌چن ﴿قَالُوا الَّذِينَ أُولُوا إِلَيْكُمْ﴾ ده‌لین به‌وانه‌ی زانیاریان پی‌دراوه (له‌هساوه‌لان) ﴿مَاذَا قَالُوا يَقْتُلُوا﴾ نه‌وه‌نیسته‌موحه‌مه‌د ﴿يَعْلَمُ﴾ ووتی چی؟ ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ﴾ نه‌وانه‌نه‌و که‌سانه‌ن ﴿طَلَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ که‌خوا‌موری ناوه‌یسه‌ر دلیاندا ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ﴾ وه‌شوین هه‌واو‌ناره‌زوی خویان که‌وتون ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌و که‌سانه‌ی هیدابه‌تبان وه‌رگرتوه ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ (خوا)‌شاره‌زاییان زیادده‌کات ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا هُمْ﴾ وه‌ته‌قواو‌پاریزکاری و خواناسیان بین ده‌بخش ﴿فَهَلْ يَنْظُرُونَ﴾ ده‌ی نایا نه‌و (نایا‌کانه)‌چاوه‌روانی چی ده‌که‌بین ﴿إِلَّا السَّامَةَ﴾ جگه‌له‌قیامت ﴿أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَعْتَةٌ﴾ که‌کتوپر یه‌خه‌بان بگرت ﴿فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا﴾ ده‌ی ینگومان هه‌ندی له‌نیشانه‌کانی هاتو ته‌دی ﴿فَإِنَّ لَهُمْ فِي آجَلِهِمْ ذِكْرَهُمْ﴾ کانی (روزی دوا‌یی) یه‌خه‌بان بگرت نیر که‌ی بیرده‌که‌نه‌وه ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ که‌واته‌دلشابه‌و بزانه‌یجگه‌له (الله) هیچ په‌رسترونیکی به‌هه‌ق و راست‌نی به‌ ﴿وَأَسْتَفْهِسْ لَهُ نَبَأَهُ﴾ وه‌داوای لیوردن بکه (له‌خوا) یو گونا‌می خوت ﴿وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ وه‌یو (گونا‌می) بیوان و ناره‌تانی نیماندار ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ وینگومان خوا ده‌زانی ﴿مَنْفَعَتُكُمْ وَمَتْنُكُمْ﴾ به‌جم و جولشان (له‌پوژدا) و نارام گرتشان (له‌شه‌ودا) ﴿

﴿وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌وانه‌ی باوهریان هیناوه ده‌لبن ﴿فَلَا تَزِلَّ سُورَةُ﴾ بوجی سوره‌تیک (له‌فورقان) نانیر دریتته خواره‌وه؟ (ده‌باره‌ی جهنگ و جیهاد) ﴿فَلَا تَزِلَّ سُورَةُ مُخَكَّمَةٌ وَذُكِّرَ فِيهَا الْفِتَالُ﴾ که‌چی کاتیک سوره‌تیک پرون و دامه‌زراو نیرایتته خواره‌وه و تیایدا یاسی جهنگ کرابی ﴿وَأَنَّ الَّذِينَ دَهَبْنِي ثُمَّ كَسَانَنِي﴾ (فی‌قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ) که‌له‌دلایندا نه‌خوشی (دور پرویی) هیهه ﴿يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ﴾ ته‌ماشای تو ده‌که‌ن ﴿نَظَرَ الْمُعْشِيِّ عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ﴾ وه‌که‌ته‌ماشای کردنی که‌سیک که‌له‌ترسی مردن له هوشی خوی چووبیت ﴿فَأَوَّلَىٰ لَهْمُ﴾ بؤ‌ته‌وان و چاکتر بوو ﴿طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ﴾ فدرمان به‌ردار بوونایه و قسه‌ی جوان و چاکبان بکر دایه ﴿فَلَا عَزَمَ الْأَمْرُ﴾ هدر کاتیکیش فدرمانی (جهنگ) درا (جی به‌جی نا‌که‌ن) ﴿فَلَوْ صَدَقُوا اللَّهَ﴾ خو‌نه‌گه‌ر له‌گه‌ل خوا‌راستبان بکر دایه ﴿لَإِنْ كَانَ حِزْبُ لَهْمَ﴾ شه‌وه‌باشتر بوو بؤیان ﴿فَقُلْ عَسَيْتُمْ﴾ جا‌ثایا تیره به‌ته‌مان (شعی ناپاکان) ﴿إِنْ قُرِئْتُمْ﴾ ته‌گه‌ر پشت هه‌لکه‌ن (له‌نیلام و جیهاد) ﴿أَنْ تَقْسِدُوا فِي الْأَرْضِ﴾ له‌زه‌ویدا نازاوه و خراپه به‌رپابکه‌ن ﴿وَيُحْطَرُّوا زُنْحَارَكُمْ﴾ وه‌هه‌رچی پدیوه‌ندی خزمایه‌تی به‌بیچرتن ﴿أَوَلَيْكَ الَّذِينَ ثَانَهُوَانَهُ ثُمَّ كَسَانَهُ﴾ که‌خوا‌نه‌فرینی لی کردوون ﴿فَأَصْحَفُوهَ وَأَصْحَىٰ أَصْحَرُهُمْ﴾ وه‌که‌ری کردوون و چاویانی کویر کردووه ﴿فَلَا يَذْكُرُونَ الْقُرْآنَ﴾ ناخو‌ته‌وانه وورد نایه‌وه له‌فورقان (وتبی نا‌گه‌ن)؟! ﴿أَنزَلْنَا قُلُوبَ أَهْلِهَا﴾ (وانی به) به‌لکو دلیان قوفلی لی دراوه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ آيَاتِنَا﴾ بئگومان نه‌وه که‌سانه‌ی ﴿أَنزَلْنَا وَأَنزَلْنَا أَذْبَارَهُمْ﴾ باشه و باش گه‌رانه‌وه له‌نایینه‌که‌بان ﴿مَنْ يَعْدِمَا تَبَيَّنَ لَهُمْ الْهُدَىٰ﴾ له‌پاش شه‌وه‌ی هه‌قیان بؤ‌پرون بوویه‌وه ﴿أَلَسَيِّطُ سَوْلَ لَهْمُ﴾ شه‌یتان خراپه‌کانیانی بؤ‌جوان و‌رازاوه کردوون ﴿وَأَمَّا لَهْمُ﴾ وه‌به‌هیاو و‌نومید فریوی دبوون ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ چونکه‌ته‌وان ده‌یان ووت ﴿بِالَّذِينَ كَرِهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ﴾ به‌وه‌که‌سانه‌ی که‌رقیان بوو له‌و‌فورقانه‌ی خوا‌نارد بووی ﴿سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ﴾ نیمه‌له‌مه‌ولا له‌هه‌ندی کاردا گویرایه‌لیان ده‌که‌ین ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ﴾ وه‌خوا به‌نه‌تیه‌کانیان ده‌زانی ﴿فَكَتَفَّ إِذَا قُوفُوا عَلَيْهِمُ الْعُلَّتِغَةُ﴾ ناخو‌چون بی (حالی شه‌و ناپاکانه) کاتیک فربشته‌کان گیانیان ده‌کینشن و ﴿يَضْرِبُونَ رُجُومَهُمْ وَأَذْبَارَهُمْ﴾ له‌پوخسار و‌باشبان ده‌ده‌ن ﴿ذَلِكَ﴾ نه‌وه (جوره‌گیان کینسانه) ﴿يَا أَيُّهَا أَتَكْبَرُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ﴾ له‌به‌ر شه‌وه‌یه که‌بئگومان نه‌وانه شوین شتانی که‌و‌نبوون که‌خوا‌ی نوره‌کردبوو ﴿وَكَرِهُوا رِضْوَانَهُ﴾ به‌زامه‌ندی خواشیان بی ناخوش بوو ﴿فَلَا تَحْبِطُ أَعْيُنُهُمْ﴾ بؤیه‌خواش کرده‌وه‌کانیانی بوو‌چهل کرده‌وه ﴿أَلَمْ حَسِبْ﴾ ثایا واده‌زانی ﴿الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ﴾ نه‌وانه‌ی که‌نه‌خوشی (ناپاک‌ی) له‌دلیان دایه ﴿أَنْ لَّنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْحَابَهُمْ﴾ که‌خوا‌هه‌ر گیز رق و‌کینه‌یان ده‌رناخات و‌ناشکرای ناکات ﴿

﴿وَلَوْ شَاءَ﴾ نه گهر بمانو یستایه ﴿لَأَرْسَلْنَاكَ﴾ نه وانه مان نیشان ده دایت (که دو پروون) ﴿فَلَعَزَّزْتَهُمْ بِسِمَتِكُمْ﴾ نه و سا هر به شیوه و دیمه نیاندا ده تناسین ﴿وَلَعَزَّزْتَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ﴾ وه بینگومان به شیوازی قسه شباندا ده یانناسیبت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه دلنیا بن خوا به هم موو کرده وه کانتان ده زانبت ﴿وَلَتَبْلُغُنَّكُمْ﴾ سویند به خوا تاقیتان ده کهینه وه ﴿حَتَّى تَبْلُغُوا﴾ تا دهری بخهین و دیاریی ﴿الْمَجْهُورِ مِنْكُمْ وَالظَّاهِرِ مِنْكُمْ﴾ موجاهیدان و خور اگر انتان ﴿وَسَيُلَاقُوا أَخْبَارَكُمْ﴾ وه تا هه والنتان چی به ناشکرای کهین ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بینگومان که سانی که بن باوه ربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ریگری (خه لک) یان ده کرده له ربازی خوا ﴿وَمَنَّا أَقْرَبُ الرَّسُولِ﴾ دزایه تی پتغه مبریشیان ده کرده ﴿مِنَ الْمُتَعَذِّبِينَ لَهُمُ الْأَلْقَادُ﴾ باش نه وه ی هه ق و راستیان سو پروون بونه وه ﴿لَن يَضُرَّوْا اللَّهَ شَيْئًا﴾ هیچ زبانتک به خوا ناگه یهین ﴿وَسَيُخِطُّ أَعْمَالُكُمْ﴾ وه به زوویی (خوا پیلان) و کرده وه کانتیان سو و جهل ده کاته وه ﴿وَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه ی نه و که سانه ی که باوه رتان هیتاوه ﴿أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ فدرمانه ردار و گویر ایه لی خوا و پتغه مبرین ﴿وَلَا تَبْغُلُوا أَعْمَالَكُمْ﴾ وه کرده وه (چا که) کانتان هه لمه وه شسته وه ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بینگومان نه وانه ی که بن باوه ربوون ﴿وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه ریگری (خه لک) یان ده کرده له ربازی خوا ﴿ثُمَّ مَاتُوا وَهُمْ كُفَّارٌ﴾ پاشان به بی باوه ری مردن ﴿فَلَن يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ نه وه هه رگیز خوا لنیان خوش نابیت ﴿فَلَا يَهْتُمُّوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ﴾ جا (باوه رداران) لاوازو مست مهبین و داوای ناشنی (و شهر و هستان) مه کهن ﴿وَأَنشُرُ الْأَعْمَلُونَ﴾ چونکه هه ر ثبوه زال و به نیز ترن ﴿وَاللَّهُ مَعَكُمْ﴾ (یار مه تی) خواش له گه له ثبوه دایه ﴿وَلَن يَزِيدَكُمْ أَعْمَالَكُمْ﴾ وه (پاداشنی) کرده وه کانتان که م ناکانه وه ﴿إِنَّمَا الْحَيَوةُ الدُّنْيَا﴾ بینگومان زبانی دنیا نه نها ﴿لَيْبٌ وَلَهْوٌ﴾ گالنه و گه بینکه (وده به رتته وه) ﴿وَإِن تَوَلَّوْا وَتَنَقَّلُوا﴾ خو نه گهر باوه بهینسن وله خوا ترس بن ﴿بَلَّغْتُكُمْ أَجْرَكُمْ﴾ (خوا) پاداشنی خوتان پی ده دات ﴿وَلَا يَسْأَلُكُمْ أَقْوَالُكُمْ﴾ وه داوای به خشینی هه موو دارایی و مالنتان لی ناکات ﴿إِن يَسْأَلُكُمْ﴾ نه گهر (خوا) داوای به خشینی هه موو سامانتان لی بکات ﴿فِي حَقِّكُمْ﴾ زوریش داکو کی بکات لبتان ﴿تَبْخُلُوا﴾ ثبوه چروو کی و به زبلی ده کهن ﴿وَيُخْرِجُ أَصْحَابَكُمْ﴾ و بقی و کینه ی دهر و و نتان دهر ده خات ﴿هَٰؤُلَاءِ هُمُ الَّذِينَ﴾ بیدار بن ثبوه نه و که سانه ن ﴿يُدْعَوْنَ﴾ که بانگ ده کرین ﴿إِسْتَفِئُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ تاله پیتاوی خوا مال بیه خشن ﴿لَمَّا كُنْتُمْ مِنْ بَيْحَلٍ﴾ که چی هه ندیکتان رزده ی ده کهن ﴿وَمَنْ يَبْخُلْ﴾ هه ر که سبش رزده بی و به زبلی بکات ﴿إِنَّمَا يَخْشَى لِحْمَتِهِ﴾ نه وه بینگومان نه نها رزده یی له (دزی) خوی ده کات ﴿وَاللَّهُ الْغَنِيُّ﴾ چونکه خوا (ده وله مهنده) و بی نیازه ﴿وَأَنشُرُ الْفُقَرَاءَ﴾ هه ر ثبوه ن هه زار و بی نه و ﴿وَإِن تَوَلَّوْا﴾ جا نه گهر ثبوه پشت هه لکه ن (له ثابنه که تان) ﴿يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ﴾ (خوا ی گه و ره) ثبوه ده گو ریت به که سانبکی تر (ی زور چاک) ﴿ثُمَّ لَا يَكُونُ لَكُمْ عَمَلُكُمْ﴾ پاشان (نه وان) وه کو ثبوه نابین (راستگون له گه له به ر و ره دگار یاندا) ﴿

سوره‌ی ﴿الْفَتْحُ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا﴾ (تبی موحه‌ممد ﷺ) بینگومان نیمه‌سهر که و تنیکی ناشکر امان بی دایت
 (که ریکه و تنی خوده‌ی بی‌یه) ﴿لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ﴾ تا خوا خوش بیست ﴿مَا تَقْلَمُ مِنْ ذَلِكَ وَمَا آخِرُ﴾ له
 گونا‌هه‌کانی رابور دوو داعاتووت ﴿وَيُزِيلَ نَجْمَهُ عَنْكَ﴾ وه نیمه‌نی خوی به‌ته‌واوی برزیت به‌سهرتدا
 ﴿وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ وه رنگای راست نشان بدات (به‌رده‌وامت کات) ﴿وَيَضْرِبُ اللَّهُ﴾
 وه خوا سهرت بخات ﴿تَضْرِبُ عَزِيمًا﴾ به‌سهر که و تنیکی بالاده‌ستانه ﴿هُوَ الَّذِي﴾ وه خوا زانیکه
 ﴿أَنْزَلَ السَّكِينَةَ﴾ نارامی دابه‌زاندووته ﴿فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ ناو دلی نیمانداران ﴿لِيُزَادُوا بِلِسَانٍ﴾ تا نیمانیان
 زیاد بکات ﴿مَعَ إِيْمَانِهِمْ﴾ له‌گه‌ل وه نیمانه‌ی که هه‌یانه ﴿وَلِيُجُودُ﴾ نه‌نها‌هی خواجه سهر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا﴾ وه هه‌میشه خوا زانای کار دروسته ﴿لِيُزِيلَ
 عَنِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ تا پیاوان و نافر‌ه‌تانی باوه‌ردار بیانه ﴿يَحْتَبِ عَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به‌هه‌شتانیک
 که روبره‌کان به‌رُترباندا ده‌روات ﴿يَحْدِلُونَ فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌یی نیابدا ده‌مبنه‌وه ﴿وَيُجَرِّعُهُمْ
 سَيْتَانَهُمْ﴾ وه‌تا له‌گونا‌هه‌کانیان خوش بیست ﴿وَكَانَ ذَلِكَ عِنْدَ اللَّهِ﴾ وه هم (به‌لینه) لای خوا
 ﴿فَوْزًا عَظِيمًا﴾ سهر که و تنیکی گه‌وره‌یه ﴿وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ﴾ و تا سزای بدات پیاوان
 و نافر‌ه‌تانی (دوو‌روو) و ناپاک و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ﴾ پیاوان و نافر‌ه‌تانی هاوبه‌ش به‌یدا‌که‌ری
 ﴿الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنُّ الشَّيْءِ﴾ گومان به‌رانی خراب ده‌رباره‌ی خوا ﴿عَلَيْهِمْ ذَلِيلَةُ الشَّيْءِ﴾ ته‌و خرابه (له‌ناو
 چونه‌ی چاوه‌روانی ده‌که‌ن بؤ نیمانداران) هه‌ر به‌سهر خویاندا دیت ﴿وَنُصِيبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ وه خوا
 خه‌شمی لی گرتوون و ﴿وَلَعَنَهُمْ﴾ نه‌فرینی لی کردوون و ﴿وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ﴾ دوزه‌خی بؤ ناماده
 کردوون ﴿وَمَلَأَتْ صُورًا﴾ نای چ سهر نه‌نجامیکی خرابه ﴿وَلِيُجُودُ﴾ نه‌نها‌هی خواجه سهر بازانی
 ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا﴾ وه خوا هه‌میشه بالاده‌ستی
 کار به‌جی به ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا﴾ به‌راستی (تبی موحه‌ممد ﷺ) تو مان ناردووه ﴿شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾
 به‌شایه‌ت و مژده‌ده‌ر و ترسینه‌ر ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ بؤ نه‌وه‌ی باوه‌ر به‌خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی
 به‌یتن ﴿وَتَعَزَّوْهُ وَتُقَرَّرْهُ﴾ وه پشتیوانی لی بکه‌ن و ریزی لی بگرن ﴿وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ وه
 نه‌سببجانی خوا بکه‌ن به‌به‌یانیان و ثیواراندا ﴿

﴿إِنْ أَلْبَسْتَ بِطَائِفَتَكَ﴾ به راستی نه و که سانه‌ی پیمان دهن به تو (نه‌ی موحده مد) ﴿إِنَّمَا يَأْمُرُكَ اللَّهُ﴾ بنگومان نه و انه پیمان بدخوا دهن ﴿بِذَلِكَ اللَّهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ دهستی خواله سهر دهستی نه و انه و به (له‌م) نایه‌ته پیروزه‌دا جیگیر کردن و باسکردنی سیفه‌نی دهست بق خودا هاتوه نیمه‌ش پرومان پنبه‌نی به‌ی هیج لیچواندن و له‌به‌کدانه‌ویه‌ک، و مشیوه‌ک‌ی نازانین تنها خودا خوی ده‌یزانیت) ﴿فَمَنْ لَّكَ﴾ چاهه‌ر که‌س پیمان‌ه‌ک‌ی شکاند ﴿فَإِنَّمَا يَنْتَكُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ نه‌وه بنگومان نه‌وه پیمان شکانده‌نه‌ها (زبان) بق خویه‌نی ﴿وَمَنْ أَوْفَى﴾ هه‌ر که‌سیش و فابکات ﴿بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ﴾ به‌و پیمان‌ه‌ی که‌داویتی بدخوا ﴿فَسَيُؤْتِيهِ الْخِزْيَانُ عَظِيمًا﴾ نه‌وه به‌راستی خواپاداشتی گه‌وره‌یی ده‌دانی ﴿سَيَقُولُ لَكَ﴾ بنگومان بخت ده‌لین ﴿الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ﴾ نه‌وه‌ره‌به‌ده‌شته‌کیانه‌ی که‌له‌غ‌ه‌زاجی مابوون ﴿سَخَّطْنَا أَمْوَالَنَا وَأَهْلُونَا﴾ سامان و خاوخیزانمان مه‌شغولیان کردین (نه‌یان هیش‌ت بین بق غه‌زا) ﴿وَأَسْتَغْفِرُ لَنَا﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌داوای لی خوشبونمان بق‌که ﴿يَقُولُونَ يَا أَيْسَرَهُمُ الْمَأْنِسُ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ شه‌وی به‌زمانیان ده‌لین له‌دل‌بان‌دانی به (وباوه‌ریان پنی نه‌ه) ﴿قُلْ قَسْرٌ﴾ بلی چاکن ﴿يَسْتَلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ له‌به‌رانه‌ر خودا هیجی به‌ده‌سته‌بوتان ﴿إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا﴾ نه‌گه‌ر خوازیانیک‌ی بوتان بویت ﴿أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًا﴾ یان سوودو قازانجیک‌ی بوتان بویت ﴿بَلْ كَانَ اللَّهُ﴾ (وانیه‌که‌ده‌لین) به‌لکو خوا ﴿بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾ ناگاداره به‌هه‌رچیبه‌ک که‌ده‌یکه‌ن ﴿بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنَّا﴾ به‌لکو واگومانتان ده‌برد که ﴿لَنْ يَغْلِبَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَّا أَهْلِيهِمْ أَتَاكَ﴾ پیغه‌مه‌ر و نیمانداران هه‌ر گیز ناگه‌رینه‌وه بق‌ناو که‌س و کاری خوبان (و شه‌هید ده‌بن) ﴿وَرَفِئَ ذَلِكَ فِي قُلُوبِكُمْ﴾ نه‌وه‌گومانه‌له‌دل‌تاندازانینرا بویده‌وه ﴿وَوَضَعْتَ مَوْظِعَ الشَّيْءِ﴾ وه‌گومانی خرایتان ده‌برد ﴿وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا﴾ و به‌راستی ثبوه‌گه‌لیکن له‌ناو ده‌چن ﴿وَمَنْ لَّرِئُوسٍ﴾ و هه‌ر که‌س باوه‌ری نه‌هینایی ﴿يَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ بدخوا و پیغه‌مه‌ره‌ک‌ی ﴿فَإِنَّا أَعْتَدْنَا﴾ نه‌وه به‌راستی نیمه‌تاماده‌مان کردوه ﴿لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا﴾ بق‌نه‌و بی باوه‌رانه‌ناگریکی هه‌لگیرساو ﴿وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نامسمانه‌کان و زه‌وی تنها مولکی خوابه ﴿يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ له‌هه‌ر که‌س که‌بیه‌ویت خوش ده‌بیت ﴿وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ﴾ سزای هه‌ر که‌سیش ده‌دات که‌بیه‌ویت (له‌تاوانپاران) ﴿وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا﴾ وه‌خوالینورده‌ی میهره‌بانه ﴿سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ﴾ بنگومان به‌جیماوان له‌غ‌ه‌زا ده‌لین ﴿إِذَا أَنْظَلْنَاهُمْ﴾ هه‌ر کانتیک (له‌مه‌دینه) ده‌رجوون ﴿إِلَى مَعَارِجٍ نَّاتِلِدُوهَا﴾ بق‌گرتنی ده‌سکه‌وته‌کان (غ‌نیمه‌ت) ﴿ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ﴾ لیمان گه‌رین باشونتان بکه‌وین ﴿يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا كَلِمَ اللَّهِ﴾ ده‌یان‌ه‌وی و ته‌ی خوا (که‌ده‌سکه‌وته‌کانی خه‌بیه‌ر بق‌به‌شدارانی حوده‌بیه‌یه) بگورن ﴿قُلْ لَّنْ تَتَّبِعُونَا﴾ (نه‌ی موحده‌مد) ﴿بَلَىٰ هَرَّگِز ناییت شوینمان که‌وین﴾ کذلیک‌والله‌من قبل چونکه‌پیشتر خوا ده‌رباره‌تان هه‌روای فهرمووه ﴿فَسَيَقُولُونَ﴾ نه‌مجا دواتر ده‌لین ﴿بَلْ تَحْسُدُونَا﴾ (وانی به‌) به‌لکو حه‌سوودی به‌نیمه‌ده‌بن ﴿بَلْ كَاوُا﴾ (وانی به‌) به‌لکو نه‌وان ﴿لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا﴾ زور که‌م تنده‌گه‌ن

﴿قُلْ لِلْمُخَلَّفِينَ﴾ بلی به جی‌ماوان له‌غمزاً ﴿مِنَ الْأَشْرَافِ﴾ له‌عده‌به ده‌شته‌کی به‌کان ﴿سَدَّ عَيْنَ﴾ له‌مه‌ولا بانگ ده‌کرین ﴿إِلَى قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ﴾ بو (جه‌نگ له‌گهل) گهل‌یکسی زور به‌هیزی جه‌نگاوه‌ر ﴿فَقَبِلُونَهُمْ أَوْ يُرْسِلُون﴾ (ده‌بن) جه‌نگیان له‌گهل بکه‌ن یان خوریان موسلمان بین ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا﴾ جاته‌گه‌ر گویرایه‌ل بن ﴿يُؤْتِكُمُ اللَّهُ﴾ خوا پییان ده‌دات ﴿أَجْرًا حَسَنًا﴾ پاداشتیکی زورباش ﴿وَإِنْ تَوَلَّوْا﴾ وه‌نه‌گه‌ر سهر‌پنجی بکه‌ن ﴿كَمَا تَوَلَّيْتُمْ مِمَّن قَبْلُ﴾ هدر وه‌ه پیتش سهر‌پنجیان کرد (له‌خوده‌بیه‌دا) ﴿يَعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزایه‌کی سه‌ختان ده‌دات ﴿لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ﴾ بو کویر گونه‌نیه (به‌شداری جه‌هاد نه‌کات) ﴿وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ﴾ بو شه‌لپش گونه‌نیه ﴿وَلَا عَلَى السَّرِيعِ حَرَجٌ﴾ هدر وه‌ها بو نه‌خوشیش گونه‌نیه ﴿وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه‌هدر کدس گویرایه‌لی خوا و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی بیت ﴿يَدْخُلْهُ جَنَّاتُ﴾ ده‌بیاته به‌هه‌شتانیک ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که‌روباره‌کان به‌ژیریاندا دین و ده‌چن ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّ﴾ هدر که‌شیش سهر‌پنجی بکات ﴿يَعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ (خوا) سزای سه‌ختی ده‌دات ﴿لَقَدْ رَفَعْنَا﴾ سویند به‌خوا پی‌گومان خوا پازی بوو ﴿عَنِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ له‌و ئیماندارانه‌ی ﴿إِذْ يَبْعَثُكُمْ﴾ که‌به‌یمانیان بپدایت ﴿تَحْتَ الشَّجَرَةِ﴾ له‌ژیر دره‌خته‌که‌دا (له‌خوده‌بیه‌دا) ﴿فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ﴾ جا خوا نا‌گادار بوو به‌وه‌ی له‌دلایندایه ﴿فَأَنزَلَ الْبُكَّةَ عَلَيْهَا﴾ بویه‌دنیایی و نارامی بو ناردن ﴿وَأَنبِئَهُمْ فَتَحَاوَرُوا﴾ وه‌پاداشتی دانه‌وه به‌سهر‌که‌وتینیکی نریک (که‌نازاد کردنی خه‌بهر بوو) ﴿وَمَعَانِزَ كَبِيرَةً وَأَخَذُوا فِيهَا﴾ وه‌غه‌نیمه‌نی زور که‌به‌ده‌ستی ده‌هینن ﴿وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا﴾ وه‌خوا هه‌میشه زالی یا‌لا‌ده‌ستی کار به‌جی به ﴿وَعَدَ اللَّهُ﴾ خوا به‌لینی بین داوون ﴿مَعَانِزَ كَبِيرَةً﴾ که‌غه‌نیمه‌نی زور ﴿وَأَخَذُوا فِيهَا﴾ (له‌بنی باوهران) ده‌گرن ﴿فَعَجَّلَ لَكُم مَّا هُوَ﴾ بویه‌نهم (غه‌نیمه‌نه‌ی خه‌بهر) ی بو پیش خستن ﴿وَكَلَّ أَيْدِيَ النَّاسِ عَنْكُمْ﴾ وه‌ده‌سنی خه‌لکی (مه‌ککه‌ی) لیسان کوتا کرد ﴿وَلَكُنَّ آيَةً﴾ تا (نهم پرووداوه) بیته به‌لگه‌به‌ک ﴿لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ بو باوهر داران ﴿وَنَهَدِيكُمْ﴾ وه‌نا رینموونیتان بکات ﴿صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا﴾ بو رینگای راست ﴿وَأَخْرَجُوا لِقَدَرُوا وَعَلَيْهَا﴾ وه‌چه‌نده‌ها (غه‌نیمه‌نی) تر هه‌به که‌هیشتا ده‌سه‌لاتان نی به‌به‌سهری دا ﴿فَدَاخِلَ اللَّهُ فِيهَا﴾ پی‌گومان خوا نا‌گای له‌هه‌مووبانه ﴿وَكَانَ اللَّهُ﴾ وه‌خوا هه‌میشه ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا﴾ به‌سهر هه‌موو شتیکدا به‌ده‌سه‌لات و به‌توانایه ﴿وَلَوْ فَتَنَّا كُتُوبَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نه‌گه‌ر نه‌وانه‌ی کافرن جه‌نگیان له‌در‌شان بگردابه ﴿لَوَلَوْ الْأَنْفَرُ﴾ پی‌گومان (تیک ده‌شکان و) هه‌لده‌هاتن ﴿لَمْ يَلْبِغُوا﴾ پاشان ده‌ستیان نه‌ده‌که‌وت ﴿وَلَكِنَّا لَا تَصِيرُ﴾ هیچ دؤست و پشتیوانیک ﴿سُئِلَ اللَّهُ أَلَيْ﴾ نه‌وه‌یاسا و باوی خوا به ﴿فَدَاخِلَ مِنْ قَبْلِ﴾ که‌پی‌گومان پیش‌ریش هه‌روا بووه ﴿وَلَنْ نَجْعَلَ لِكُلِّ فِتْنَةٍ آلَةً مُبْدِلًا﴾ قه‌ت نابینیت باو و یاسای خوا هیچ گورانیکی به‌سهر‌دا بیت

﴿وَهُوَ الَّذِي﴾ خوانده و زاده‌یہ ﴿كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكَ﴾ که دهستی نه‌وانی (کافران) له‌نیوه کوتا کرد ﴿وَأَيْدِيكَ عَنْهُمْ﴾ دهستی نیوه‌شی له‌وان (کوتا کرد به‌رنکه‌وتنی خوده‌بیبه) ﴿يَبْطِلَنَّ مَكَّةُ﴾ له‌ناو جهر گه‌ی مه‌ککه‌دا ﴿مِنْ بَعْدِ﴾ له‌باش نه‌وه‌ی ﴿أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ﴾ نیوه‌ی به‌سهر نه‌واندا زال کرد ﴿وَكَانَ اللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ بِبَيْرُتٍ﴾ وه‌خوا به‌هر چی نیوه‌ده‌بکدن بینایه ﴿هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ هدر نه‌وان (مه‌ککه‌یه‌کان) بی‌ون کافر بی‌ون ﴿وَصَدَّ وَرَعَى الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ﴾ وه‌رنگری نیوه‌یان کرد (له‌زیاره‌تی) مز گه‌وتی حه‌رام (که‌عبه‌ی پیروز) ﴿وَالْهَدَىٰ مَعَكُمْ﴾ وه‌نه‌یانه‌یشت (قوریانیه وه‌ستیراوه‌کان (له‌خوده‌بیبه‌دا) ﴿أَنْ يَبْلُغَ مَجْمَلُكُمْ﴾ بگاته شوینی سهر برینی خوی ﴿وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ﴾ (خوا زالی ده‌کردن به‌سهر مه‌ککه‌دا له‌و سالد) ته‌گر بی‌او و نافرانی نیماندار نه‌بویه (له‌ناو کافران مه‌ککه‌دا) ﴿لَمْ تَقْلَقُوا﴾ که نیوه نه‌تان ده‌ناسین ﴿أَنْ تَقْلَقُوا﴾ بیتان پنداده‌نان (ده‌تان کوشتن) ﴿مُضَيِّبِكُمْ مِنْهُمْ مَعْرَّةٌ﴾ جابه‌ه‌ویانه‌وه‌تووشی تاوان ده‌بیون ﴿يَعْتَرِعِلُّ﴾ بی نه‌وه‌ی بزانی ﴿لِيَنْخَلِ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ تاخوا بیخاته به‌ر به‌زه‌یی خوی ﴿مَنْ يَنْتَهَ﴾ نه‌و که‌سه‌ی که خوی ده‌بیوی ﴿لَوْ تَرَوْا﴾ به‌لام ته‌گر (نیمانداران و کافران له‌مه‌ککه‌دا) له‌یه‌کتر جیابیو و نابه‌ته‌وه ﴿لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ﴾ بینگومان بی باوره‌کانیا نمان سزاده‌دا ﴿عَذَابَ أَلِيمًا﴾ به‌سزادانیکی سه‌خت ﴿إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ﴾ کاتیک نه‌وانه‌ی بی باوره‌رن ده‌مار گیریان خسته‌دلیانه‌وه ﴿حِمِيَّةُ الْحَمِيَّةِ﴾ که‌ده‌مارگیری نه‌فامی به ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ﴾ جا خواش دلیایی و نارامی خوی ناره‌خواره‌وه ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾ بیو پیغه‌مبه‌ر ﴿وَالْإِيمَانِ﴾ و نیمانداران ﴿وَالزَّيْمَةِ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ﴾ وه‌باوره‌ردانی پایه‌ند کرده‌وه‌وشه‌ی (لا اله الا الله محمد رسول الله) وه ﴿وَكَانُوا أَخَقَّ بِنَاهَا وَأَهْلَهَا﴾ وه‌نه‌وان به‌وه‌وشه‌یه‌شیار تر بی‌ون و خواوه‌نی بی‌ون ﴿وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ وه‌خوا به‌هه‌مو و شتیک ناگادار و زانایه ﴿لَقَدْ﴾ سوینده‌خوا اینگومان ﴿صَدَّقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الْوَحْيَ﴾ خوائه‌و خوه‌ی که پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی دیوی به‌راستی گیر او هینایه‌دی ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ خَلْقًا كَرِيمًا﴾ که (ووتیوی) دلیابن ده‌چنه‌ناو مز گه‌وتی حه‌رام (که‌عبه‌ی پیروز) ﴿إِنْ شَاءَ اللَّهُ﴾ به‌وویستی خوا ﴿عَالَمِينَ﴾ به‌نارامی و بی‌ترس ﴿مُحَلِّقِينَ رُؤُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ﴾ سهرتان تاشیوه‌یان کورتان کردوته‌وه ﴿لَا تَخْأَفُونَّ﴾ (له‌دور من) ناترسن ﴿فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا﴾ جا نه‌وه‌ی (خوا) ده‌بزانی نیوه نه‌تان ده‌زانی (که‌خیر له‌رنکه‌وتن دایه) ﴿فَجَعَلَ مِنْ دُونِ ذَلِكَ﴾ وه‌جگه‌له (چوونه‌مه‌ککه) بریاری داوه ﴿فَتَحَاقَرَبَا﴾ سهر که‌وتینیکی نزیک (بیو نیوه‌یه که رنکه‌وتنی خوده‌بیبه‌یه) ﴿هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ﴾ خوائه‌و زاده‌یه که پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی نار دووه ﴿بِالْهَدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ﴾ به‌رنسموونی و نایینی پرسته‌وه ﴿لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ﴾ تا به‌سهر هه‌مو و ریناز نکدا زالی بکات ﴿وَكُنِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا﴾ ته‌نها خوا به‌سه‌که شاهد بیت له‌سهر ته‌مه ﴿۵۸﴾

﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ موحه‌ممد ﷺ پیغمه‌مبری خوابه ﴿وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ نهو (باو و دار) انه‌ش که‌له‌گه‌لیدان ﴿أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ﴾ به‌رام‌به‌ر بن باو و ران توندو تیزن و ﴿رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ له‌نیتوان خویاندا به‌به‌زه‌بین ﴿تَرَاهُمْ رُكَّاعًا سَاجِدًا﴾ ده‌یان بینی (هه‌میشه) له‌کورنوش و سوزده بردندان ﴿يَسْتَغْفِرُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾ داوای قه‌زل و به‌زامه‌ندی خودا ده‌که‌ن ﴿سِيمَاءُ فِي وُجُوهِهِمْ﴾ نیشانه‌یان له‌ناو چاوانیاندا دیاره ﴿مِن أَمْرِ السُّجُودِ﴾ به‌هوی زور سوزده بردن (یانه‌وه) ﴿ذَلِكَ مَثَلَهُمْ فِي التَّوْرَةِ﴾ جانه‌و (هاوه‌له‌به‌ریزانه) نه‌وه نمورنه و صیفه‌تیان بو‌له‌ته‌وراندا ﴿وَمَثَلَهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ﴾ وه‌نمورنه و صیفه‌تیان له‌ئینجیلیشدا ﴿كَرَجٍ أَخْرَجَ مِطْلَقَهُ﴾ وه‌ك پروه‌ك و کشتو کالیک وایه‌چه‌که‌ره‌ی ده‌ر کردیت (سه‌وز بو‌وبی) ﴿فَتَارَةً وَفَاعًا مِّنْ لِّقَظٍ﴾ نه‌مجا چه‌که‌ره‌کدی به‌هیز کردی و قاییم بو‌وبی ﴿فَأَسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِ﴾ جاله‌سه‌ر لاسکی خوی دینک و مستابین ﴿يُعِجِبُ الرَّاغِبُ﴾ (ته‌ونده‌جوان بی) جوتیاره‌کانی سه‌رسام کردی ﴿يُعِظُّ بِهٖمُ الْكَافِرُ﴾ تا‌به‌(زور بو‌وبی) هه‌وه‌لانی داخ و مه‌راق بدا به‌کافران ﴿وَعَدَّ اللَّهُ﴾ خوا به‌لیتی داوه ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ﴾ به‌وانه‌یان که‌باو و ریان هیتاوه و کرده‌وه‌ی چاکه‌یان کردوه ﴿مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾ به‌لیبوردن و پاداشتی گه‌وره (که‌به‌هسته) ﴿

سوره‌ی ﴿الحجرات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی که‌باو و رتان هیتاوه ﴿لَا تُقِيمُوا﴾ پینش مه‌که‌ون (له‌هیج کار و بریار نکدا) ﴿بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ له‌خواو پیغمه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ و له‌خواو بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ بیگومان خوا بیسه‌ری زانابه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باو و رتان هیتاوه ﴿لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ﴾ ده‌نگتان به‌رز مه‌که‌نه‌وه ﴿فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ﴾ به‌سه‌ر ده‌نگی پیغمه‌مبه‌ردا ﷺ ﴿وَلَا تَهْزُوا لَهُ بِالْقَوْلِ﴾ وه‌به‌ده‌نگی به‌رز قسه‌ی له‌گه‌ل مه‌که‌ن ﴿كَلِمَةٍ تَغِيضُكُمْ لِبَعْضٍ﴾ وه‌ك ده‌نگ به‌رز کردنه‌وه‌تان له‌گه‌ل به‌کتریدا ﴿أَنْ تَحْطَأَ أَعْقَابُكُمْ﴾ نه‌وه‌کو کرده‌وه‌کانتان به‌نال بیتنه‌وه ﴿وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ﴾ و خوشتان هه‌ستی بی نه‌که‌ن ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان ته‌وانه‌ی ﴿يَغْضُونَ أَسْوَاقَهُمْ﴾ ده‌نگیان نزم ده‌که‌نه‌وه ﴿عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ له‌خزمه‌تی پیغمه‌مبه‌ردا ﷺ ﴿أُولَٰئِكَ الَّذِينَ﴾ ته‌وانه‌نه‌و که‌سانه‌ن ﴿أَمْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ﴾ خوا دلیانسی زاخواو داوه و پاکی کرده‌ته‌وه ﴿لِتَشْعُرُوا﴾ بو‌ته‌قوا و خواناسین ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ﴾ لی خوش بو‌ون و پاداشتی گه‌وره‌یان بو‌هیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ﴾ بیگومان نه‌و که‌سانه‌ی ﴿يَنَادُونَكَ مِن وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ﴾ له‌ده‌ره‌وه‌ی ژوره‌کان بانگت ده‌که‌ن (نه‌ی موحه‌ممد ﷺ) ﴿أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ﴾ زور به‌یان نه‌فامن و تی ناگه‌ن ﴿

﴿وَلَوْلَا أَنَّهُمْ صَبَرُوا﴾ خو نه‌گهر چاوه‌روانیان بگردایه ﴿حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ﴾ تاده‌پروشتیه دهره‌وه بو لایان ﴿لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ﴾ نه‌وه چاکتر بوو بزیان ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ وه‌خوا الی‌بورده‌ی میهره‌بانه ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه ﴿إِنْ جَاءَكَ فَاقْبَلْهُ﴾ نه‌گهر گونا‌ه‌کاری هه‌والیکی گرنگی هیتا بۆتان ﴿فَتَقَبَّلُونَا﴾ نه‌وه لی‌ی بکۆلنه‌وه (تاروون بیته‌وه) ﴿أَنْ تُصِيبُوا﴾ نه‌وه‌ک زیان بگه‌به‌نن ﴿فَوَالْبَاطِلَ﴾ به‌خه‌ل‌کینک به‌نه‌زانین ﴿مُضْطَرِعًا عَلَى فَوَاحِشِهِمْ﴾ نه‌وسا به‌شیمان بن له‌و‌کاره‌ی که‌کردووتانه ﴿وَأَعْلَمُوا﴾ زور چاک بزانن ﴿أَنْ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ﴾ که‌بینگومان بیته‌مبه‌ری خوا له‌ناواندایه ﴿لَوْ يُطِيعُكُمْ﴾ نه‌گهر به‌گوی‌ی نبوه‌ی بگردایه ﴿فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأُمَرَاءِ﴾ له‌زورنیک له‌کاره‌کاندا ﴿لَعَبْرَةٌ﴾ نووشی ناره‌ه‌تسی ده‌بوون ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ﴾ به‌لام خوا ﴿حَبِيبَ إِلَٰهٍ﴾ ئیمانی لاتان خوشه‌ویست کردووه ﴿وَرَبَّهُمْ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ وه‌له‌دل‌تانه‌دا (شیرین و) رازاوه‌ی کردووه ﴿وَكَرِهَ إِلَٰهِيكُمْ﴾ وه‌بینراور ناشرینی کردووه له‌لاتان ﴿الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ﴾ بین باوه‌پیی و تاوان و سه‌ر‌پنجی فرمانی خوا ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ﴾ ههر نه‌وانه‌ن شماره‌زاو له‌سه‌ر ر‌پیازی راستن ﴿فَضَلَّاهُمُ اللَّهُ وَبَعَثَهُ﴾ (نه‌وه) به‌خشش و نیعمه‌تیکه له‌لایه‌ن خواوه ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ﴾ خواش زانا و دانایه ﴿وَإِنْ ظَلَّ أَهْلَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌گهر دوو‌کۆمه‌ل له‌ئیمانداران ﴿أَقْبَلُوا﴾ دژ به‌یه‌کشر جه‌نگیان کرد ﴿فَأَصْلَحَ خَوَافَهُمَا﴾ نه‌وه له‌نبوتانیاندا ناشته‌وایی بکه‌ن ﴿وَإِنْ بَعَثَ إِلَيْهِمَا﴾ نه‌مجا نه‌گهر کۆمه‌ل‌بکیان ده‌ست در‌بژی و سه‌ر‌کشی کرد ﴿عَلَى الْأَخْرَى﴾ بۆ سه‌ر کۆمه‌ل‌یکی تریان ﴿فَقِيلُوا أَلَمْ يَكُنْ﴾ نه‌وه ئیوه (نه‌ی موسولمانان) دژی نه‌وه‌بان بجه‌نگن ده‌ست در‌بژی ده‌کات ﴿حَتَّىٰ قُبِئَ﴾ تاده‌گه‌ر‌بته‌وه ﴿إِلَّا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾ بۆ فرمانی خوا (ملکه‌چی فرمانی خوا ده‌بی) ﴿فَإِنْ قَالَتْ﴾ نه‌مجا نه‌گهر گه‌رایه‌وه ﴿فَأَصْلَحَ خَوَافَهُمَا﴾ نه‌وسا له‌نبوتانیاندا ناشته‌وایی بکه‌ن ﴿يَا عَذِلَ وَأَقِطُوا﴾ به‌داد‌گه‌رانه و راست و داد‌په‌روه‌ر بن (له‌نبوتانیاندا) ﴿إِنَّ اللَّهَ﴾ بینگومان خوا ﴿يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ﴾ داد‌په‌روه‌رانی خوش ده‌وی ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ بینگومان نه‌نهما باوه‌رداران برای به‌کترن ﴿فَأَصْلَحَ خَوَافُ الْآخِيَّةِ﴾ که‌واته له‌نیوان دوو‌بر‌اتاندا (رازاه هه‌بوو) ناشته‌وایی بکه‌ن ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه‌خوا پترسن ﴿لَعَلَّكُمْ تَرْحَمُونَ﴾ تاره‌حمتان پی‌ی بکات ﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌باوه‌رتان هیتاوه ﴿لَا يَشْعُرُونَ مِنْ قُوَّةٍ﴾ باهیچ کۆمه‌ل‌ه‌ پیاونیک گالته نه‌که‌ن به‌کۆمه‌ل‌یکی تریان ﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا﴾ ره‌نگه گالته پی‌ی کراوه‌کان ﴿خَيْرًا مِّنْهُمْ﴾ له‌گالته که‌ره‌کان باشترین (لای خوا) ﴿وَلَا يَسْتَكْبِرُونَ﴾ وه‌ر‌نانیک گالته نه‌که‌ن به‌ر‌نانیکی تر ﴿عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ﴾ ره‌نگه ثافره‌نه گالته پیکراوه‌کان ﴿خَيْرًا مِّنْهُمْ﴾ له‌ثافره‌نه گالته که‌ره‌کان باشترین (لای خوای گه‌وره) ﴿وَلَا تَأْمُرُوا أَنْفُسَكُمْ﴾ تانه و ته‌شهر له‌یه‌کشری مده‌ن (له‌نبو خو‌تانه‌دا) ﴿وَلَا تَنَادُوا الْأَنْتَبَ﴾ ناوو ناتوره له‌یه‌کشری مه‌نین ﴿يَسِّرَ الْإِسْرَ الْفُسُوقِ﴾ ئای چهند خراپه‌ ناو بردنی که‌گونا‌هه (به‌موسلمان بل‌یت کافر، یان داوین پیس) ﴿بَعْدَ الْإِيمَانِ﴾ پاش باوه‌ر هیتان ﴿وَمَنْ لَّزِمَتْ﴾ جا نه‌وه‌ی به‌شیمان نه‌بیته‌وه ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاكِبُونَ﴾ نه‌وه نه‌وانه ههر خویان سته‌مکارن

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهي نه و كه سانه ی باوهرتان هیتاوه ﴿اخْتَبِرُوا كَيْفَ إِفْلَاحَ﴾ خوتان له زورتك له
گومانه كان بیارتزن ﴿إِنْ بَعْضُ الظَّنِّ إِثَرٌ﴾ چونكه به راستی هندیك له گومانه كان تاوانن ﴿وَلَا تَجَسَّسُوا﴾
سیخوری مه کهن (وبه دواي ناته وای یه کتر دا مه گه رین) ﴿وَلَا يَنْتَبِعْ بَعْضُكُم بِعَظْمًا﴾ له پاشمله به خراپه
باسی یه کتری مه کهن ﴿أَلَيْسَ أَحَدُكُمْ﴾ نایا کام له نیه به یی خوشه ﴿أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ﴾ كه گوشتی
برا (نایینی به که ی) بخوات؟ ﴿مَيِّتًا﴾ به سر دوی ﴿فَكَفَرْتُمْ﴾ بنگومان قبرتان لسی دینه ووه
پیشان ناخوشه ﴿وَأَنذَرُوكُمُ اللَّهَ﴾ وه له خوا بترسن ﴿إِنَّ اللَّهَ ثَوَابٌ جَبِيمٌ﴾ بنگومان خوا ته و به گیرا که ری
به به زبانی به ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ﴾ نهي خه لکینه ﴿إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ﴾ بنگومان نیمه دروسثمان کردوون ﴿فَمِنْ دُونِ
وَالَّذِي﴾ له نیر و می یه ك ﴿وَجَعَلْنَاكُمْ﴾ وه کردومانن ﴿شُعوبًا وَقَبَائِلَ﴾ به چهند گهل و هوزیکه وه ﴿لِتَعَارَفُوا﴾
تایه کتری بناسن ﴿إِنْ أَكْثَرُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ﴾ به راستی به ریزترینتان لای خوا ﴿أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ نه و كه سه تانه زیاتر
له خودا ده ترسیت ﴿إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ بنگومان خواهانای ناگاداره ﴿قَالِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا﴾ عه ره به
ده شته کیه كان ووتیان باوهرمان هیتاوه ﴿قُلْ لَّزُمُونَا﴾ (نهي موحه ممد) بلی باوهرتان نه هیتاوه
﴿وَلَا يَكُن فُتُورًا﴾ به لکو بلین موسلمان بووین (به سهر زاره کی) ﴿وَلَمَّا دَخِلُوا إِلَيْمَنِ فِي قُلُوبِهِمْ﴾
چونكه هیتا باوهر نه چروه ته ناو دلّه کانتانه وه ﴿وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ خو نه گهر گونر ایه لی
خوا و پیغه مبره که ی بن ﴿لَا يَلَيْتُكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا﴾ هیچ له (پادا شتی) کرده وه کانتان که م ناکاته وه
﴿إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَجِيمٌ﴾ به راستی خواهیور ده ی مبره بانه ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ﴾ بنگومان ثیماندارانی
راسته قینه نه وانه ﴿آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ كه باوهریان هیتاوه به خوا و پیغه مبره که ی ﴿لَهُمْ أَزْوَاجٌ
پاشان دوو دل نه بوون (له ثیمانه که یاندا) ﴿وَجَزَاءُ بِمَا مَنَعُوا لَهُمْ وَأَنفُسُهُمْ﴾ وه به مال و گیانیان تیکو شانیان
کردووه ﴿فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ له پیتا و ریبازی خوا دا ﴿أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ههر نه وانه راسگویان ﴿قُلْ
أَعْمَلُونَ لِلَّهِ﴾ (نهي موحه ممد) بلی نایا نیه خوا ناگاداره ده کهن ﴿بِذِيكُمْ﴾ له نایینه که تان
﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ﴾ له کاتیکدا خوا ناگاداره و ده زانی ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ به ههر چی له ناسمانه كان و
زهوی دایه ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به ههموو شنیك زانیه ﴿بِعَمَلِكُمْ﴾ نه و كه سانه منته
ده کهن به سهر تودا (نهي موحه ممد) ﴿أَنْ أَسْأَلُكُمْ﴾ كه موسلمان بوون ﴿قُلْ لَا تَسْأَلُونِي﴾ استعما که
توش بلی منته ی موسلمان بوونی خوتان به سهر مندا مه کهن ﴿بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ﴾ به لکو خوا منته
ده کات به سهر نیه ودا ﴿أَنْ هَذَا كُرْ لِلْإِيمَانِ﴾ كه رینمونی کردوون بواوهر هیتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه گهر
نیه راسگون (که ثیماندارن) ﴿إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ﴾ به راستی خواهانای ناگاداره و ده زانی ﴿غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه یی
ناسمانه كان و زهوی ﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا بیتابه به ههر کرده وه به ك كه نیه ده یکهن ﴿

سوره‌ی (ق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناولی خوی به خشنده‌ی میهریان

﴿ق﴾ به (قاف) ده خویندریموه، ماناکه‌ی تنها خوا ده بزانی بۆ زانیاری زیانر سهیری سه‌ره‌نای سوره‌ی
 (البقرة) بکه ﴿وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ﴾ سویند به قورنانی به رزو به ریز (تو نیز در اوی خوی ته‌ی موحده‌ده) ﴿١﴾
 ﴿بَلْ عَجَّبُوا﴾ به لام (بن باوه‌ران) سه‌ریان سورماوه ﴿أَنْ جَاءَهُمْ مُّسَدِّدٌ مِّنْهُمُ﴾ له‌وه‌ی که پیتغه‌مبه‌ریکی تر سینره‌یان
 بۆ هانوه له خویان ﴿فَقَالَ الْكَاذِبُونَ﴾ جا بن باوه‌ران ده‌یان ووت ﴿كَذَّابٌ كَذِيبٌ﴾ نه‌مه شنیکی سه‌یره ﴿لَا يَمْنُنَ﴾
 ثابا کانی مردین و ﴿وَكَاذِبًا﴾ بووین به خول (چون زیندووه‌هینه‌وه) ﴿ذَٰلِكَ رَجْعُ بَعِيدٌ﴾ نه‌وه گه‌رانه‌وه‌به‌کی
 دووره و نابی ﴿قَدْ عَلِمْنَا﴾ بینگومان ئیسه ده‌زانیس ﴿مَّا تَقُصُّ الْأَرْضُ مِنْهُمْ﴾ زه‌وی چهنده‌ی له لاشه‌بان
 ده‌خوات (هیچمان لن وون نابی) ﴿وَعِنْدَنَا كِتَابٌ حَفِیظٌ﴾ به‌راوینکیشمان لایه‌که باریزه‌ری هموه شنیکه ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾
 (زیندوو بووتسه‌وه دورنی‌یه) به‌لکو شه‌وان باوه‌ریان به قورشان نه‌کره ﴿لَعَلَّاهُمْ﴾ کانییک
 بۆیان هات ﴿فَهَرَفُوا بِعَنِّ رَبِّیْ﴾ بویه شه‌وان له‌ناو کاریکی تیکه‌ل و پیکه‌لدان ﴿أَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ﴾
 ده‌ی ثابا سه‌رنجی شه‌و ناسمانه‌یان نه‌داوه که له‌سه‌ریانه‌وه‌یه ﴿كَفَبَطَّ أَعْيُنُهُمْ﴾ چون دروستان
 کردوه و رازاندو مانه‌نه‌وه ﴿وَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ﴾ وه‌هیچ درزو که‌لیتیک‌ی تیدانی‌یه ﴿وَالْأَرْضُ مَدَدًا لَّهَا﴾
 زه‌ویشمان راختوه ﴿وَالْقَبْرَافِیْهَا زَوَیْیٌ﴾ چهنده‌ها شاخی دامه‌زراومان تیدا داناوه ﴿وَأَنْشَأَ فِیْهَا﴾ پرواندو مانه
 نیشیدا ﴿مِنْ كُلِّ رَوْحٍ رَّیْحٌ﴾ هموه جور ووه‌کیکی جوان ﴿بَصِيرَةٌ وَذُرِّیٌّ﴾ تابهر چاو و وونی و به‌ندو
 بیر خه‌روه بیت ﴿لِكُلِّ عَدُوٍّ نَّیْبٌ﴾ بۆ هموه به‌نده‌به‌کی ته‌ویه کارو گه‌راوه بۆ لای خوا ﴿وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ﴾
 وه‌له‌ناسمانه‌وه باراندو مانه ﴿مَاءً مَّزَّكًا﴾ بارانیک‌ی به‌یست و فه‌ر ﴿فَالْبَشَّابُ﴾ جابه‌و بارانه‌ پرواندو مانه
 ﴿جَعَلَتْ وَحْدَ الْخَبِیْثِ﴾ باخات و دانه‌و‌له‌ی (ی شه‌و کشتو کالانه‌ی) که‌دروینه‌ ده‌کرین ﴿وَالْخَلَّالِیْقَتِ﴾
 هه‌روه‌ها دارخورمای به‌رزو بلند ﴿لَهَا طَلْعٌ نَّضِیْدٌ﴾ به‌هیشووی تیک په‌ستراوه‌وه ﴿رَزَقًا لِّلْعِبَادِ﴾ (تابشه)
 رزق و پوزی بۆ به‌نده‌کان ﴿وَأَنْحَبَتِ بَیْءَهُ بِلَدٍّ مَّیْمَنًا﴾ هه‌ر به‌و بارانه‌ زه‌وی مردو (ووشک) ده‌بوژنینه‌وه
 ﴿كَذَٰلِكَ الْخُرُوجُ﴾ زیندوو کردنه‌وه (ی مردوانیش) هه‌ر به‌و شیوه‌یه ﴿كَذَّبَتْ قَاهِرٌ﴾ پینش نه‌مانیش باوه‌ریان
 نه‌هینا (به‌پتغه‌مبه‌ره‌کانسان) ﴿فَوُتِّرُ لُجَّ وَأَصْحَبُ الرِّیْسِ وَشُودُ﴾ گه‌لی نوح و خاوه‌ن چال و بیره‌کان و (گه‌لی)
 سه‌موود ﴿وَعَادُوْهُ فِرْعَوْنُ وَفَاخْرُوْهُ لُوطٌ﴾ وه‌گه‌لی عادو فیرعه‌ون و گه‌لی لوطیش ﴿وَأَصْحَبُ الْأَیْکَةِ وَهُمْ یُسْجُ﴾
 هه‌روه‌ها خاوه‌ن باخاته‌چیر و پره‌کان و گه‌لی توبه‌عیش ﴿كُلُّ كَذَّبٍ أُرْسِلَ﴾ هه‌ر هه‌موویان باوه‌ریان نه‌هینا
 به‌پتغه‌مبه‌ره‌کانیان ﴿حَقٌّ وَعَبْدٌ﴾ بویه هه‌ره‌شه‌ی (من له‌دزیان) هانه‌دی ﴿أَفَعِیْبًا بِآیَاتِنَا الْأَوَّلِ﴾ جا ثابا ئیمه
 له‌دروستکر دنی‌یه‌که‌م جار داده‌سته‌وسان بووین (فانه‌توانین زیندووتان بکه‌بنه‌وه) ﴿بَلْ لَّحُمٌ﴾ (نه‌خیر وانه‌)
 به‌لکو شه‌وان ﴿فِی لَیْسٍ مِّنْ خَلْقٍ جَدِیْدٍ﴾ له‌گو مانندان له‌دروست بووتنه‌وه‌به‌کی سه‌ر له‌نوی ﴿١٩﴾

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ﴾ سویند به‌خوائیمه ناده‌میمان به‌دی هیناوه و ﴿وَنَعْلَمُ مَا تُوسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ﴾ چاک ناگادارین به‌و خهبان و خه‌ترانه‌ی دین به‌دل و دهر و ونیدا ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ﴾ وئیمه له‌وه‌وه نزیکترین (واته‌خوا‌ی گه‌وره عیلم و زانینی نه‌واوی هه‌به به‌هه‌موو جموجولینکی ناده‌میزاد) ﴿مِنْ حَتَّىٰ الْوَرْثِ﴾ له‌شاده‌ماری دلی ﴿إِنَّمَا لِلتَّقْوَىٰ﴾ کائینک له‌و دوو فریشته (کرداری) تو‌مار ده‌که‌ن ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قِیْدٌ﴾ که‌له‌لای راست و لای چه‌په‌وه دانیشتون ﴿مَّا يَنْظُرِينَ﴾ هه‌ر ووتنه‌به‌ک له‌ده‌می دهر چن ﴿إِلَّا لِلَّهِ زَقِیْبٌ عِیْدٌ﴾ چاودترینکی به‌سه‌ره‌وه‌به (و ده‌بنوسن) ﴿وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ﴾ ناره‌جته‌ی و بینه‌وشی مردن دیت له‌گه‌ل راستیه‌کاندا ﴿ذَٰلِكَ مَا كُنْتُمْ مِنْهُ حٰجِدٌ﴾ (پتی ده‌ووتری) نه‌مه‌ته‌و (مردنه‌) به‌که‌خوت لی ده‌پاراست و لاده‌دا ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ﴾ نه‌مجا فوو ده‌گری به‌(شه‌پیور) که‌ره‌نادا ﴿ذَٰلِكَ يَوْمُ الْوَعْدِ﴾ نه‌وه‌روزی (به‌دی هاتنی) هه‌ره‌شه‌کانه ﴿وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّعَهَا﴾ له‌گه‌ل هه‌موو که‌سی‌کدا دیت (بو‌مه‌حشهر) ﴿سَائِقٌ وَنَهَّیْدٌ﴾ دوو فریشته، به‌کینکبان پیش‌خوی داوه، نه‌وی دیکه‌شبان شاهیدی له‌سه‌ره‌نهدات، (له‌ته‌واوی نه‌و کارور کرده‌وانه‌ی که‌کردوونی له‌دونیدا) ﴿لَقَدْ كُنْتُمْ فِي عَفْوٍ مِنْ هٰذَا﴾ (پتی ده‌ووتریت) سویند به‌خوا به‌راستی تو له‌مه‌بن ناگا بوویت له‌دونیدا ﴿فَكُفِّنَّا عَنْكَ غِطَاءً﴾ جا ئیمه‌پدره‌(ی قیامت) مان له‌سه‌ره‌لادایی ﴿فَصَرَكَ الْوُجُوهَ﴾ جا نه‌مرو (که‌قیامت‌ه) چاوت تیزه و چاک ده‌بینی ﴿وَقَالَ قَرِیْبُهُ﴾ وه‌ته‌و (فریشته شاهیده‌ی) له‌گه‌لیدایه ده‌لینت ﴿هٰذَا الَّذِیْ عٰیَدُكَ﴾ نه‌مه (نامه‌ی کرده‌وه‌کانه) ناماده‌به و لای مه‌ ﴿إِنَّمَا فِي جَهَنَّمَ﴾ (خوا ده‌فهرموی به‌دوو فریشته‌که) فری‌ی بدنه‌ناو دوزه‌خه‌وه ﴿كُلُّ كَفَّارٍ عِیْدٌ﴾ هه‌موو کافرینکی سه‌ره‌کشی ﴿مَنْجَعٌ لِّلْخَيْرِ﴾ رفنگری که‌ره‌له‌چاکه ﴿مُعْتَرِیْبٌ﴾ ده‌ست درنژ که‌ری گومان‌ناوی ﴿الَّذِیْ جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلٰهًا ءٰخَرَ﴾ نه‌و که‌سه‌ی که‌په‌ر ستر‌اوی تری له‌گه‌ل خوادا دان‌اوه ﴿وَالْقِیَآءُ فِي الْعَذَابِ الشَّدِیْدِ﴾ جا هه‌ر دوو کتان (نه‌ی فریشته‌کان) فری‌ی بدنه‌سزای سه‌خته‌وه ﴿وَقَالَ قَرِیْبُهُ﴾ نه‌و (شه‌بتانه‌ی له‌دونیدا) له‌گه‌لیدا بوو ده‌لنی ﴿رَبَّنَا مَا أَفْقَرْنَا﴾ نه‌ی په‌روه‌دگارم من نه‌وم سه‌ره‌کش نه‌کرد ﴿وَلٰكِنْ كُنَّا فِي ضَلٰلٍ مُّبِیْنٍ﴾ به‌لکو خوی له‌گومرایی به‌کی دوور له‌راستیدا بوو ﴿وَقَالَ لَا تُخٰصِمُوْا الَّذِیْ﴾ (خوا ده‌فهرموی) له‌لای مندا ده‌مه‌قالتی و مشنومر مه‌که‌ن ﴿وَقَدْ قُلْتُمْ اِنَّكُم بِالْوَعْدِ﴾ چونکه‌ی‌گومان پیشتر هه‌ره‌شده‌م (له‌م باره‌یه‌وه) نار‌دوه‌و بتان ﴿مَّا يَدُلُّ الْقَوْلُ لَدٰی﴾ به‌لینی من هه‌ر گیز گورانی به‌سه‌ره‌دانیه‌ت ﴿وَمَا اَنْ يُّظْلِمَ الْوَعْدِ﴾ وه‌من هیچ جزره‌سته‌مینک له‌به‌نده‌کانم ناکه‌م ﴿وَوَقُلْ لِّكُلِّ نَحْمٍ﴾ روزنیک ده‌لینت به‌دوزه‌خ ده‌لین ﴿هَلْ اَمْتَدَّ اَنْ﴾ نایا پر بوویت؟ ﴿وَقُلْ هَلْ مِنْ مَّرِیْدٍ﴾ دوزه‌خیش ده‌لنی نایا که‌سی تره‌به‌یه (به‌هین)؟ ﴿وَالَّذِیْنَ اٰتَيْنَا الشَّقٰیۃَ﴾ به‌هه‌شتیش (له‌و روزده‌دا) نزیک کراوه‌ته‌وه بو‌پارنژکاران وله‌خوا ترسان ﴿عِزِّ یَعِیْدٍ﴾ دور نمی‌به‌(لیان) ﴿هٰذَا مَا تُؤْتَوْنَ﴾ (پیشان ده‌وتری) نه‌مه‌ته‌و (به‌هه‌شته‌) به‌که‌به‌لستان بین درابوو ﴿اِنَّکُمْ اَنْتُمْ حٰفِیظٌ﴾ به‌هه‌موو روو له‌خوا به‌کی خویارنژ ﴿مَنْ حٰفِیظٌ اِلَّا الرَّحْمٰنُ بِالْغِیْبِ﴾ نه‌وه‌ی له‌خوا‌ی میهره‌بان ترسان له‌به‌نه‌اندا (و خوی له‌گونه‌ه باراست بیت) ﴿وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِیْبٍ﴾ وه‌به‌دلینکی روو له‌خواوه‌گه‌راپته‌وه (بو‌لامان) ﴿اَنْحَلَوْهَا بِسَلْمٍ﴾ (پیشان ده‌وتریت) هه‌موو تان پر‌ونه‌ناو به‌هه‌شته‌وه، دلنیا و بین ترس بین (له‌سزاو ناخوشی) ﴿ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُلُوْدِ﴾ نه‌م روزه‌روزی هه‌میشه‌بی و نه‌مری به‌ ﴿لَهُمْ قٰتِلٰتٌ وَّزَنٌ﴾ له‌و به‌هه‌شته‌دا هه‌ر چیان بویت بویان ناماده‌به ﴿وَلَا یُنَاقِیْهُ﴾ وه‌له‌وه زیاتریشمان هه‌به (که‌بینی‌خوا‌ی گه‌وره‌به)

﴿وَكُنَّا فَتَنَ قُلُوبِهِمْ قَرْنًا﴾ و هینش نه‌مان گهل و چینی زورمان له‌ناویرد ﴿هَٰؤُلَاءِ مِنْهُمْ بَطْشًا﴾ که نه‌وان له‌مانیش به‌هیزتر بوون ﴿فَنَقَّبُوا فِي الْبِلَادِ﴾ خو شاران و وولاتانیان بشکنیوه و گه‌راوون ﴿هَلْ مِنْ مَّجِیصٍ﴾ نایا هیچ به‌نا گایه‌ک هه‌بوو (بزیان له‌مردن) ﴿إِنْ فِي ذَٰلِكَ لَذِكْرٌ لَّكَ﴾ ینگو مان له‌م (باسه‌دا) به‌ندو ناموز گاری هه‌یه ﴿لَمَنْ كَانَتْ لَهُ قَلْبٌ﴾ بۆ که سینک خواوه‌ن دلیکی (زیندو و بیت یان ژیری) ﴿أَوَّلَى الْفِتَنِ هَوَٰشِعًا﴾ یا گوی بگری (بۆ قورئان) و بیریشی له‌لای بیت ﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا﴾ سویند به‌خوا ینگو مان دروستمان کردووه ﴿السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا﴾ ناسمانه‌کان و زه‌وی و هه‌رچی له‌نیوانیاندایه ﴿فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ﴾ له‌شه‌ش رۆژدا ﴿وَمَا مَسْكَنًا مِنْ عُوبٍ﴾ وه هیچ ماندو و یوونیکمان تروش نه‌بوو ﴿فَاضْبِرْ عَلٰی مَا يَقُولُونَ﴾ که واته (ندی موحه‌مه‌د ﷺ) خو گریه به‌رامبه‌ر نه‌و (قسه‌نا به‌جی یانه‌ی که ده‌یلین ﴿وَسَمِعَ مُحَمَّدٌ رَبَّهُ﴾ به‌ستایشی به‌ر و ه‌ر دگارت نه‌سبیحات بکه ﴿فَبَلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ﴾ یش هه‌له‌اتنی خوړو ﴿وَقَبْلِ الْغُرُوبِ﴾ یش ناوا بوونیشی ﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبَّحَهُ﴾ وه له‌به‌شینک له‌شه‌ودا ستایشی به‌ر و ه‌ر دگارت بکه ﴿وَأَذِّنَ الشُّجُودِ﴾ وه له‌پاش نویره‌کانیش ﴿وَأَسْمِعَ يَوْمَ﴾ وه گوی بگره له‌رۆژتکدا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ﴾ جار ده‌رتک له‌شونینکی نزیکه‌وه بانگ ده‌کات ﴿يَوْمَ تَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ﴾ رۆژی که نه‌عه‌ته‌یه‌ک (ده‌نگینکی گه‌وره‌ی ترسانک) به‌راستی ده‌یسن ﴿ذَٰلِكَ يَوْمُ الْخُرُوجِ﴾ نه‌و رۆژه‌رۆژی هاتنه‌ده‌ره‌وه‌یه (له‌گۆره‌کان) ﴿إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ﴾ ینگو مان هه‌ر نیمه‌ین ده‌رتنین و ده‌شم‌رتنین ﴿وَالْيَتَا الضَّالِّينَ﴾ گه‌را نه‌وه‌ش هه‌ر بۆلای نیمه‌یه ﴿يَوْمَ نَشْجُقُ الْأَرْضَ عَنْهُمْ﴾ رۆژیک دیت زه‌وی له‌ناست نه‌وانه (ی مردوون) قلیش ده‌بات ﴿مِرَاعًا﴾ به‌په‌له (دینه‌ده‌ره‌وه) ﴿ذَٰلِكَ حَشْرٌ عَلَيْهِمْ يُسَيِّرُ﴾ نه‌و کۆ کردنه‌وه به‌لای نیمه‌وه ناسانه ﴿فَخَرَّ أَعْرَابُهُمْ يُقُولُونَ﴾ ینگو مان نیمه‌ناگادارین به‌وه‌ی که ده‌یلین ﴿وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ﴾ تو ده‌سه‌لانت به‌سه‌ریاندانی به ﴿فَذَكِّرْ بِالْقُرْءَانِ﴾ من که وایه تو به‌م قورئانه ناموز گاری نه‌و که سه‌بکه ﴿يَخَافُ وَعِيدِ﴾ که له‌هه‌ره‌شه‌ی من ده‌ترسی ﴿۱۵﴾

سوره‌ی ﴿الزَّانِثِينَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالَّذِينَ ذَرَوْا﴾ سویند به‌و بایانه‌ی که زورشت پرزو بلاوده‌که‌نه‌وه به‌بلاو کردنه‌وه ﴿فَالْحِمَاةِ وَقَرًا﴾ نه‌مجا سویند به‌و هه‌وره‌یه که هه‌لگری باران ﴿فَالْحَمِيَّةِ يَسْرًا﴾ نه‌مجا سویند به‌و که‌شتیانه‌ی که به‌ناسانی ده‌گه‌رین (له‌ناو ده‌ریادا) ﴿فَالْمَقْسَمَةِ أَمْرًا﴾ نه‌مجا سویند به‌و فریشتانه‌ی کار دابه‌شکه‌رن ﴿إِنَّمَا وَعْدُونَ لَصَادِقٍ﴾ ینگو مان هه‌ر به‌لین که پیتان ده‌دری راسته ﴿وَأَنَّ الْبَيْنَ أَرْبَعًا﴾ وه به‌راستی (رۆژی) پاداشت و تۆله‌رپوده‌دات ﴿۱﴾

﴿وَالسَّمَاءَ دَانٍ شَدِيدٍ﴾ و هسویند به ناسمانی خاوهن برنگای زور (خاوهن جوانی و یرنک و یرنکی) ﴿إِن كُنَّا لَنَاقِفُكَ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ﴾ ینگومان ثبوه له قسه و گوفتاری جیاوازدان ﴿يُؤْفِكُ عَنْهُ مِنَ الْفَنَاءِ﴾ نه و کسه لاده دریت له نیمان که لادراوه (چونکه خوی گومرایه) ﴿فَقُلْ الْقُرْصُونَ﴾ دهک به کوشست چن نه و دروزنانه (و نه فرینیان لی بی) ﴿الَّذِينَ هُمْ﴾ نه و انه که سانیکن ﴿فِي عَمْرَوْسَاهُونَ﴾ له گبژاوی نه زانیدا بی ناگان (له هه موو شست) ﴿يَسْتَأْذِنُ الْإِنَّاءَ يَوْمَ الْيَتِيمِ﴾ (به گالته وه) ده پرسن که ی رورزی دواپی دیت ﴿يَوْمَ هُمْ﴾ رورزیک (سزا ده درین) که نه وان ﴿عَلَى النَّارِ يُقْتَلُونَ﴾ به ناگری دوزه ده سو تیرین ﴿دُورُوا فَنَتَكِرْ﴾ (پیشان ده ووتریت) سزا که تان بچه زن ﴿هَذَا الَّذِي﴾ نه مه نه و (سزایه) ﴿كُتِبَ بِهِ شَتَعَجَلُونَ﴾ (به گالته وه) به پهله داواتان ده کرد ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ﴾ ینگومان پارنژکاران و له خوا ترسان ﴿فِي جَنَّتٍ وَجْنٍ﴾ وان له باخات و که ناری سدر چه شمه ی ره و اندا ﴿الَّذِينَ مَاءَ الشَّعْرِ زُهُمُ﴾ نه وه ی خوا بی داوون و هری ده گرن ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ ذَلِكَ مُخْسِرِينَ﴾ (چونکه) ینگومان نه وان له وه و پیش چاکه کار بوون ﴿كَانُوا أَقْبَلَ كَيْفَ أَتَى﴾ نه و انه که میک له شه و دا ﴿مَالَهُمْ جَوْنٌ﴾ ده خه و تن (نه وی تری شه و نویریان ده کرد) ﴿وَالْأَشْعَارُ هُمْ يَسْتَفِرُّونَ﴾ وه له به ره به یاناندا داوای لیخو شبو و نیان ده کرد ﴿وَفِي أَمْوَالِهِمْ﴾ وه له مال و دارایی یاندا ﴿حَقُّ لَيْسَ آتَى وَالْمَخْرُومُ﴾ بۆ (هه زاری) داوا که رو داوانه که ره مافی خویان هه بوو ﴿وَفِي الْأَنْفُسِ نَفْسٌ لَّشَرِيَّةٍ﴾ وه له زه و پیدا به لگه و نیشانه هه به بۆ باوه رداران ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ﴾ وه له خودی خوشتاندا (به لگه ی زور هه به) ﴿أَفَلَا تَتَضَرَّعُونَ﴾ ده ی نایا بۆ و ورد نایه وه و سه رنج نادهن ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ﴾ و هرزقی و رورزی ثبوه و نه و به لیئانه ی پیشان ده دری له ناسمانه ﴿وَفِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ جا سویند به په و هر دگاری ناسمان و زه وی ﴿إِنَّهُ لَخَقٌّ﴾ ینگومان نه وه (ی باسکرا) هه ق و راسته ﴿يَتَلَبَّسُ مَا أَكْثَرُ تَطْفُرُونَ﴾ به ویندی نه و قسانه ی خونان ده یکن ﴿هَلْ أَتَاكَ﴾ نایا بیت گه شتوه ﴿حَدِيثٌ حَقِيقٌ يُزْهِمُ الْفُكْرَ بَيْنَ﴾ به سه رهانی میوانه ریز داره کانی ئیر اهیم ﴿إِذْ تَسْأَلُوا عَلَيْهِ﴾ کانی چوونه لای ئیر اهیم و ﴿فَقَالُوا سُبْحَانَكَ مَا قَالَ سَلَّمَ﴾ و وتیان سلاو (نه ویش) و ونی سلاو له خونان ﴿قَوْمٌ مُّسْكِرُونَ﴾ (ثبوه) که سانیکی نه ناسراوون ﴿وَفِي الْآخِرَةِ﴾ جا خیرا چو و بۆلای خیزانه که ی ﴿فَلَا يَعْجَلَ سَمِينٌ﴾ نه مجا گویره که به کی قه له وی (به برژاوی بۆیان) هینا ﴿فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ﴾ وه نریکی کرده وه لییان (به لام نه بیان خوارد) ﴿قَالَ أَلَا تَتْلُونَ﴾ و ونی نه وه ناخون؟ ﴿فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً﴾ نه و سالیان ترسا ﴿قَالُوا لَا تَخَفْ﴾ و وتیان مه ترسه (نیمه نیر دراوی خوابن) ﴿وَنَسُوا وَفِيهِمْ عِلْمٌ﴾ وه مز گبتیان بی دا به کورنکی دانا (که نه سحافه) ﴿فَأَقْبَلَ بَقْرَتَهُ فِي صَرَرٍ﴾ جا زنه که ی قریه به کی کرد و هات ﴿فَصَكَّتْ وَجْهَهَا﴾ وه دای به پرومته ی خقیدا (وهک باووی ژنان) ﴿وَقَالَتْ عُجْرٌ عَقِيمٌ﴾ وه و ونی به ره رنیتی نه زوک (چون مندالی ده بی) ﴿قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ﴾ (فریشته کان) و وتیان به ره و رد گارت وای فهر مووه ﴿إِنَّهُ هُوَ أَحْكَمُ الْعَالَمِينَ﴾ ینگومان هه ر خوا کار به جی ی زانایه

﴿قَالَ فَاحْطَبِكُمْ أَهْلَ الْمَدِينَةِ﴾ (نیراهیم) ووتی: چیتان بین مسپیتر در او نه‌ی نیرراوانی خوا ﴿قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ﴾ ووتیان بینگومان نیمه نیرراوین بۆ سهر گه‌لی ناوانباران ﴿لَا يُرِيدُ عَلَيْهِمْ جَزَاءً مِنْ دُونِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیارینبین به سهریاند ا به رد له گلی سور وه کراوی ﴿مُسْتَوْفًى عَنْكَ الْمُدِينَةِ﴾ نه‌مجا نیشانه کراو له لایه‌ن به روه رد گار ته‌وه بۆ له سنوور دهر جوان ﴿فَلَاخْرَجْنَاهُمْ مِنْهَا وَهُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ نه‌مجا هدرچی بوو له‌و (شاره‌ی لوط) دا له بر واداران دهرمان کردن ﴿فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ وه نه‌ماندی تیتدا بینجگه له به‌ك مالی موسلمان نه‌بیت (نه‌ویش مالی لوط بوو) ﴿وَنَرَكُنَا فِيهَا﴾ وه‌بهند و نیشانه به کمان تیتدا به‌جی هیشت ﴿لَا يَنْفَعُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ﴾ بۆ نه‌وانه‌ی که له سزای به نازار دهرسن ﴿وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ﴾ هدر وه‌ها له به‌سهر هاتی مووسادا (چهند به‌لگه‌و به‌ند هه‌به) کاتی که نار دمان ﴿إِلَى فِرْعَوْنَ سُلْطٰنٍ مُّبِينٍ﴾ بۆ لای فیرعه‌ون به به‌لگه‌ی پروون و ناشکراوه ﴿فَقُلْ بِرَبِّكَ﴾ فیرعه‌ونیش روی وهرگیرا و سهر بینچی کرد به‌هوی ده‌سه‌لانه که به‌وه ﴿وَقَالَ سِحْرٌ أُجْحُوتٌ﴾ وه ووتی: (مووسا) جادوو گهره یان شیهه ﴿فَأَخَذَتْهُ وَجُودُهُ﴾ نیمه‌ش خوی و له‌شکره که بمان گرت ﴿فَلَبَّدْنَاهُ فِي آيَةِ﴾ و فریمان دانه ناو دهریاوه ﴿وَهُوَ مُلِيمٌ﴾ که نه‌و شیاوی لومه کردن بوو ﴿وَفِي عَادٍ﴾ وه له‌گه‌لی عاددا به‌لگه‌و به‌ند هه‌به ﴿إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ﴾ کاتی که نار دمانه سهریان ﴿الْبَيْعَ الْعَقِيمَ﴾ بای (گهرمی توندی) بن خیر ﴿مَا تَذَكَّرْنَ﴾ به‌سهر ههر شنیکدا پر ویشته‌ایه وازی لی نه‌ده‌هینا ﴿إِذْ جَعَلْنَا الْكَاذِبَ﴾ هه‌تا وه‌ك رزیوی لی نه‌کرد ﴿وَفِي ثَمُودَ﴾ وه له‌گه‌لی سه‌موددا (به‌ند وئاموز گاری هه‌به) ﴿إِذْ قُلْ لَهُمْ﴾ کاتی که بیتان ووترا ﴿تَمْتَعُوا حَتَّىٰ يَبِيتَ﴾ رابویرن تا کاتی خوی دیت ﴿فَتَوَاعَنُ آثَرُ رَبِّهِمْ﴾ جا شه‌وان سهر که‌شیان کرد له‌فهرمانی به‌روه‌رد گاریان ﴿فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْقَةُ﴾ نه‌مجا هه‌وره بروسکه لیتدان ﴿وَهُمْ يَنْظُرُونَ﴾ له‌کاتیکدا نه‌وان (تیاچوونی خویانیان) به‌چاو ده‌بینی ﴿فَمَا أَشَاطَعُوا مِنْ قِيَامٍ﴾ لیر نه‌یانتوانی هه‌سته‌وه ﴿وَمَا كَانُوا مُنْصَرِفِينَ﴾ وه سهر که و توویش نه‌بوون ﴿وَقَوْمٌ فُوجٌ مِنْ قَبْلِ﴾ وه‌گه‌لی نوو حیش له‌بیش نه‌ماندا بوو ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْوَامًا فَاسِقِينَ﴾ که به‌راستی گه‌لنکی به‌دکار و له‌سنوور دهر چوو بوون ﴿وَالنَّاسُ أَعْمٰیءُ﴾ و ناسمانمان به‌هیزو توانا به‌کی گه‌وره دروست کرد وه ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ﴾ وه نیمه به‌راستی فراوانکه‌ری (ناسمانین) به‌به‌رده‌وامی ﴿وَالْأَرْضُ قَرْصُهُهَا﴾ وه زه‌ویمان راختووه ﴿فَقَعَرُ الْمُهْدُونَ﴾ نای چ راخته‌رنکی چاکین نیمه ﴿وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ﴾ وه له‌هه‌موو شتیک جوو تیک (نیر و من) مان دروست کرد وه ﴿تَعْلَمُونَ﴾ بۆ نه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه و به‌ندی لی وهر بگرن ﴿فَقَرُّوا إِلَى اللَّهِ﴾ نه‌مجا به‌به‌له به‌ره‌و لای خوا بر وون ﴿إِنِّي لَكُرْمَةٌ تَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن خواوه ترسینه‌رنکی ناشکراو پروونم بۆ نیهه ﴿وَلَا جَعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ وه له‌گه‌ل خوادا به‌رستراوی تر دامه‌نین ﴿إِنِّي لَكُرْمَةٌ تَذِيرٌ مُّبِينٌ﴾ به‌راستی من له‌لایه‌ن خواوه ترسینه‌رنکی ناشکراو پروونم بۆ نیهه

﴿كَذَٰلِكَ مَالِكُ الْيَوْمِ الْآزِلِ﴾ هەر بەم شێوەیە هیچ پێغه‌مبەرێك نەهاتووە بۆ لای ئوممە تانی
 پێش ئەمان ﴿إِلَّا قُلُوبًا سَاحِرًا وَّهَامًّا﴾ مەگەر ووتووینانە (بەو پێغه‌مبەرە) جادووگەرە یان شێتە ﴿
 أَلَمْ نَخْلُقْهُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ﴾ ئایا (ئەمان و ئەوان) راسپاردەیان بۆیە کتیری کردووە؟ ﴿بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَٰغُوتٌ﴾ (نەخێر)
 بەلكو ئەمان گەلبەکی سەرکەش و یاخیین ﴿قُلْ عَنْهُمْ﴾ تۆ (ئەو موحەممەد ﷺ) برویان
 لی وەرگیرە ﴿فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٌ﴾ چونکە تۆ لۆمە کراو نیت ﴿وَذَكِّرْ﴾ وە نامۆزگاریان بکە و بیریان بخەرە وە
 ﴿فَإِنَّ الذِّكْرَ يَشفَعُ لِلْمُؤْمِنِينَ﴾ چونکە بەراستی نامۆزگاری (ئەگەر سوودی بۆی بڕوایان نەبێ) سود
 ئەگە یەنێ بەبڕواداران ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِعِبَادَةٍ﴾ وە من جنۆکە و ئادەمیزادەم تەنها بۆ ئەو
 دروست کردووە کە بەندابەنێ من بکەن ﴿مَّا أُرِيدُ أَنْعَمَ رِزْقًا﴾ من هیچ پۆزییەکم ناوی لێیان.
 ﴿وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُونَ﴾ ناشمەوی خوار دهم بدەنێ ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ﴾ بەراستی تەنها خوا خۆی پۆزی
 دەره ﴿دُو الْفَقْرِ الْمَسْرُوتِ﴾ کە خاوەن دەسلەتێ زۆر بەهێزە ﴿فَإِنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا﴾ ئەمجا بێگومان
 بۆ ئەوانە ی ستمیان کردووە، سزای زۆرمان بۆ نامادە کردوون ﴿يَنْفَلِ ذُنُوبُ أَصْحَابِهِمْ﴾ هەر وەك چۆن بۆ
 هاوێل و هاویرە کانیان نامادەمان کردووە ﴿فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ دەو با ئێتر بەلە ئەكەن (لە داواكردنی سزا)
 ﴿قَوْلِ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ سا هاوار بۆ ئەوانە یی باوەر بوون ﴿مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ﴾ لەو پۆزە ی
 کە هەر شەیان بێ لێكراوە ﴿

سوره‌ی ﴿الطَّوْرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوی خوای بەخشندە ی میهرەبان

﴿وَالطَّوْرِ﴾ سوێند بە کێوی طور (بەو کێوی موسا لەسەری قسە ی لە گەل خوای گەرە
 کرد) ﴿وَكُتَيْبٍ مَّشْطُورٍ﴾ وە بە کتیبی نووسراو (مەبەست پێی قورئانە) ﴿فِي رَفِ مَشْهُورٍ﴾
 لەچەند پەرەیه کی بلاو کراو (قورئان نووسراو تەو لەچەند پەرەیه کدا) ﴿وَالْيَتِيبِ الْمَشْهُورِ﴾ وە
 سوێند بەو خانە ی ئاوە دانە (بیت المعمور: جێگایە کە لە ئاسمان، فریشتە کان هەمیشە بەدەوریدا
 دین و دەچن، بەوانە وە ئاوە دانە) ﴿وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ﴾ وە سوێند بەبانی بلند کراو (ئاسمانی
 دنیا) ﴿وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ﴾ وە سوێند بە دەریای پڕ کراو (لە ئاویان ئاگری داگیر ساو) ﴿
 إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ﴾ بێگومان سزای پەرورە دگارت (بۆ بێ بڕوایان) دەبێ ﴿قَالَ اللَّهُ مِنْ دَافِعٍ﴾
 هیچ بەرگری کەری نی یە ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ مَوْزَا﴾ پۆزێك کە ئاسمان زۆر توند دەکەوێتە
 جوله و هاتو چۆ ﴿وَأَنْسِبُ الْجِبَالَ سَبْرًا﴾ وە چیاکان (لەجینی خۆیان) دەجووڵێن و توند
 دەپۆن ﴿قَوْلِ يَوْمِئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ﴾ کەوانە لەو پۆزە دا هاوار بۆ بێ باوەرپان ﴿الَّذِينَ هُمْ فِي حَوْضٍ
 يَلْعَبُونَ﴾ ئەوانە ی کە لە کاری ناپەرە وادا پۆدەچن و هەمیشە گالته و گەپ دەکەن ﴿يَوْمَ يَنْدَثُرَتِ
 إِلَى نَارٍ جَهَنَّمَ دَفْعًا﴾ پۆزی پالیان پێو دەنرێ بەرەو ئاگری دۆزەخ چۆن پال پێوانێك ﴿
 هَٰذَا النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ﴾ (پێیان دەوتری) ئەمە ئەو ئاگرە یە کە ئێو بە درووتان دەزانی ﴿

﴿أَفَبِعَذَابِنَا لَا تُؤْمِنُونَ﴾ آیا نه‌م ناگره جادووه ﴿أَمْ أَشَرُّ لَا تَحْشُرُونَ﴾ بان ثبوت نابین ﴿أَصْلَاحُهَا﴾ بجهن ناویه وه ﴿فَأَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا﴾ نه‌مجا نارام بگرن یا نه‌بگرن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ﴾ به کسانه بوزان ﴿إِنَّمَا تُحْشَرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ بنگومان هدر توله‌ی نه‌م کرده‌وانه‌ی ده‌تانکرد لیثان ده‌سه‌نربته وه ﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ﴾ به راستی پارتزکاران وله‌خواترسان له‌ناو باخات و نبعمه‌ته‌کانی به‌هه‌شدان ﴿فَكَهْنٍ يَمَسُّونَ﴾ چیر نه‌به‌ن له‌و شتانه‌ی په‌روه‌رد گاریان پنی به‌خشسیون ﴿وَوَقَّعَتْهُمْ رَزْمَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ﴾ وه په‌روه‌رد گاریان پاراستوونی له‌سزای دوزه‌خ ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا﴾ (پیان ده‌ووتریت) بخون و بخونه وه ﴿هَٰؤُلَاءِ يَمَسُّونَ تَعْمَلُونَ﴾ نوشی گیانشان بیت به‌هوی نه‌و چاکانه‌ی له‌دونیا ده‌تانکرد ﴿مُنْجِينَ عَلَىٰ مُرِّرٍ مَّضْجُوفٍ﴾ پالپان داوه‌ته‌وه له‌سهر کورسی و قه‌نه‌فه‌ی ریز کراو ﴿وَرَزَقْنَاكَ مِنْ حَجْرٍ مَّوْرٍ﴾ وه حوریانی چاو گه‌ش و چاو گه‌وره‌مان کرده‌هاوسه‌ریان ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه نه‌وانه‌ی پروایان هیناوه ﴿وَأَلْبَسْنَاهُمْ لِبَاسًا جَدِيدًا﴾ وه نه‌وه‌کانیشیان دویان که‌وتوون به‌نیمانه‌وه ﴿لَقَدْ أَنبِئْتَهُمْ بَرْدًا وَبَرْدًا﴾ نه‌وه‌کانیان ده‌گه‌به‌نپیان (له‌بله‌ی به‌هه‌شدان) ﴿وَمَا أَنتَ بِمَنْشُورٍ﴾ وه هیچ له‌کرده‌وه‌ی (باوکه) کانپان که‌م ناکه‌بسه وه ﴿كُلُّ أَمْرٍ بِنَا كَسْبٍ رَهِينَ﴾ هدر که‌سه‌بارمته‌ی کرده‌وه‌کانی خویه‌تی ﴿وَأَنذَرْتَهُمْ يَوْمَئِذٍ بِعَذَابٍ أَجْمَرٍ﴾ وه به‌رده‌وام هدمو و جزره‌میوه و گزشتینکیان پی‌ده‌دن ﴿يَمَّا أَتَتْهُمْ﴾ ناره‌زووی ده‌که‌ن ﴿يَسْتَرْحُونَ فِيهَا كَلْبًا﴾ له‌و (به‌هه‌شته‌دا) په‌رداخی شه‌راب له‌به‌کتری وهرده‌گرن ﴿لَا تَعْرِفُهَا وَلَا بَاقٍ﴾ نه‌قه‌سی پروپروچی نیدایه‌و نه‌گونه‌کردن ﴿وَيَقْلِقُونَ عَلَيْهِ عُلَمَاءُ النَّمِرِ﴾ ده‌گه‌رین به‌سه‌رباندا کورانی نه‌وجه‌وانی نیتسک سووکی خویان و خزمه‌تبان ده‌که‌ن ﴿كَأَنَّهُمْ لَأَوَّلُ مَكْرُونٍ﴾ وه‌ک مرواری ناوسه‌ده‌فن (له‌جوانی وپاکی دا) ﴿وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ به‌هه‌شتیه‌کان پروو ده‌که‌نه‌به‌کتری و ﴿بَنَسَاءَ لُونٍ﴾ هرسیار له‌به‌کتری ده‌که‌ن ﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ﴾ نه‌لین: به‌راستی نیمه‌پیشتر له‌ناو که‌س و کارماندا دترساین (له‌سزای دوزه‌خ) ﴿فَقَسَّ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ نه‌وه‌ته‌خوا منه‌تی نابسه‌رماندا ﴿وَوَقَّعْنَا عَذَابَ السَّمُورِ﴾ وه له‌سزای دوزه‌خ پاراستینی ﴿إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْنُوهُ﴾ به‌راستی نیمه‌له‌مه‌و پیش‌خوامان ده‌به‌رست و هاوارمان لی‌ده‌کرد ﴿إِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ﴾ به‌راستی نه‌م چاکه‌کارینکی میهره‌بانسه ﴿فَذَكِّرْ﴾ جا (نه‌ی موحه‌مه‌د) یادپان خه‌روه ﴿فَمَا أَنتَ بِمَنْشُورٍ﴾ چونکه‌تو به‌هوی نبعمه‌ته‌کانی په‌روه‌رد گارته‌وه نه‌فالحیت و نه‌شیتیت ﴿أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ﴾ نه‌به‌لکو ده‌لین (موحه‌مه‌د) شاعیره ﴿لَقَدْ نَصَّ بِنُورِ رَبِّكَ الْعَمُونَ﴾ چاوه‌روانی مردنی ده‌که‌ین ﴿قُلْ قَرِئُونَا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د) بلی: چاوه‌روان بن ﴿وَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْزِلِينَ﴾ بنگومان منیش له‌گه‌لن‌اندا له‌چاوه‌روانانم

﴿أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَخْلَقُوا بِهَذَا﴾ ناعز قاص و زیربیلان فرمانبیلان بین شده‌ام قسانه ﴿أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَائِفُونَ﴾ (نه خیر) به لکون نه مانه گهلنکی سهرکهش و یاخین ﴿أَمْ يَقُولُونَ نَقُولُ﴾ یا ده لنین قورئان (موحده ممد) ﴿خَوَىٰ هَلِيبِهِ سَتُورُهُ؟﴾ ﴿بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ (نه خیر و انبیه) به لکون پروا ناهینن ﴿فَلْيَأْتُوا أَحَدِيثٍ قَثِيَّةً﴾ دهی با نهوان (بئی باوهره کان) نموونه به کی وهك قورئان بهینن ﴿إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ﴾ نه گهر راست نه کهن، (که هله به سترای مرفه) ﴿أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ﴾ نایا نهوان (بئی خالقیک) له خویانه وه دروست بوون ﴿أَمْ لَهُمُ الْخَلْقُ﴾ یان خویان (خالق) و دروستکهری خویانن ﴿أَمْ خَلِقُوا الْمَسْكُونَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ شهی نایا نهوان ناسمانه کان و زهویان دروست کردوه ﴿بَلْ لَا يُوقِنُونَ﴾ (نه خیر و انی به) به لکون دلبیانین و گومانمان هه به ﴿أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رِزْقِكَ﴾ نهی نایا گه نجینه کانی پهروه ردگاری تو لای نهوانه؟ ﴿أَمْ هُمُ الْمُصَيِّطُونَ﴾ یان نایا ههر نهوان دهسه لانداز و زالن ﴿أَمْ لَهُمْ سُورٌ يُنْشِئُونَ فِيهِ﴾ یان په یز به کیان هه به (پنیدا سهر بکهون بؤ ناسمان و) گوی بگرن نیتدا (له ههوالی ناسمان)؟ ﴿فَلْيَأْتِ مُسْتَبْعِدُهُمْ سُلْطَانٌ مُبِينٌ﴾ جا (نه گهر راست نه کهن) با گوی گره کیان به لکونه کی پروون بینیت ﴿أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ﴾ یان نایا کچان بؤ خوایه و کوران بؤ نبوه به؟ ﴿أَمْ سَأَلْتَهُمُ آخِرًا﴾ یان نایا تو (تهی موحده ممد) داوای کرئ و باداشتیانین لئ ده که یست؟ ﴿فَهُمْ مِنْ تَعْمَرٍ مُمْقِلُونَ﴾ نهوانیش له بهر یزار دنی باریان گرانه؟ ﴿أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ﴾ یا نایا زانباری غه بییان لایه؟ ﴿فَهُمْ كَذِبُونَ﴾ که (له بهری) بنو سنه وه ﴿أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا﴾ نهی نایا نه یانه وی قیل بکهن؟ ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ﴾ دهی ههر بئی باوهران قیل لئ کراوون ﴿أَمْ لَهُمُ الْغَيْبُ﴾ نهی نایا په رستراونکیان هه به ییجگه له خوا؟ ﴿سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ خوا پاکه له هه موو هاو به شینک که بؤی بریار ده دن ﴿وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا﴾ وه نه گهر پارچه بهك له ناسمان بینن بکه وینته خواره وه ﴿يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ﴾ نه لنین: (نه مه) هه ورینکی به سهر به کذا که وتوه (بارانمان بؤ دهبارتنی) ﴿فَذَرْهُمْ حَتَّى يُلَاقُوا﴾ دهی لنین گهری تانوشی ﴿يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ﴾ رورزی خویان ده بن که نیابد له ناو ده چن ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا﴾ رورزی که قیله کانیان هیچ سوو دینکیان بئی ناگه به نن ﴿وَلَا لَهُمْ مُصْرُونَ﴾ وه هیچ سهر که وتوو و سهر فراز نابن ﴿قَالَ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾ به راستی نهوانه ی سته میان کردوه (له خویان و بئی پروا بوون) بویان هه به. ﴿عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ﴾ سزایهك پیش سزای رورزی دواپی ﴿وَلَكِنْ أَتَعْمَلُونَ﴾ به لام زور به یان نایزانن ﴿وَأَصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ چاوهروانی بریاری پهروه ردگارت به ﴿فَاللَّهُ بِأَعْيُنِنَا﴾ چونکه بیتگومان تو له پیش چاو و چاودیری نیمه دایت (لهم نایه ته دا جیگیر کردن و باسکردنی سیفته تی چاو بؤ خودا هاتوه نیمه پروامان پینه تی به بئی هیچ لیچواندن و لیکدانه وه بهك، و هشیوه که ی نازانین تنها خودا ده یزانتی) ﴿وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ﴾ همر کاتی (له خه و) هه ستایت ته سیحات بکه به ستایشی پهروه ردگارت ﴿وَمِنْ أَوَّلِ نَسْفَةٍ﴾ وه به رسته و ستایشی بکه له به شینک له شه ودا ﴿قَالَ رَبُّ الْجَبَلِ﴾ وه کاتیک نه سنیره کان وون ده بن (و پشت هه لده کهن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿وَالْجَبِّ إِذَا هَوَىٰ﴾ سویند به نه‌ستیره کاتی ناوا ده‌بن ﴿مَاضِلٌ صَاحِبُكُمْ﴾ هاوړنکه‌تان (موحه‌ممه‌د
 ﴿گوسرا نه‌بووه ﴿وَمَا نَعُوذُ﴾ وه له راستی لای نه‌داوه ﴿وَمَا يَبْطِئُ عَنِ النَّهْيِ﴾ وه له هه‌وا
 و هه‌وسه‌وه نسه ناکات (که قورئان ده‌خوینیت) ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ﴾ هه‌رجی ده‌یلنی
 (قورئانه‌و) نیگا ده‌کړیت بوی ﴿عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ﴾ (جویره‌یلنی) زور به‌توانا قبری کردووه ﴿ذُرِّيَّتُهُ﴾
 خاوه‌نی بیرو هوشی به‌هیزه ﴿فَأَسْتَوَىٰ﴾ جاله‌سهر شیوه‌ی راسته‌قینه‌ی خوی پراوه‌ستاره
 ﴿وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ﴾ که به تاسوی هه‌ره به‌رزی ناسمانه‌وه بوو ﴿ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ﴾ پاشان نزیک
 بوویه‌وه (له موحه‌ممه‌د) و نه‌مجا هاته خواره‌وه ﴿فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ﴾ تا به نه‌ندازه‌ی دوو
 که‌وان یان که‌متر (ی ماوه بوو له‌گه‌ل موحه‌ممه‌د) ﴿فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ﴾ نه‌مجا (خوا)
 نیگای کرد بۆ به‌نده‌ی خوی، نای چ نیگایه‌ک بوو ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ﴾ نه‌وه‌ی (موحه‌ممه‌د
 ﴿به‌چاوی سهر بیننی دلی (بروای پی کردو) به دروی نه‌زانی ﴿أَفَتُكْرَهُونَهُ عَلٰی مَا رَأَىٰ﴾ جانا یا
 (بی باوه‌ران) نیوه ده‌مه‌قالنی له‌گه‌ل ده‌که‌ن ده‌باره‌ی نه‌وه‌ی که به چاوی خوی ده‌ی بیننی ﴿وَلَقَدْ رَءَاكَ أَكْثَرُ الْأَنْفِ﴾ سویند به‌خوا اینگومان جارنکی تر جویره‌یلنی بینه‌و ﴿عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ﴾ لای
 دره‌ختی (سیدره‌تولمونه‌ها) ﴿عِنْدَ حَاجَةِ الْوَأْدَىٰ﴾ که لای نه‌وه‌ویه به‌هه‌شتی نیشته‌جی بوون ﴿إِذْ يَنْتَشِي السِّدْرَةُ مَبْعَثَىٰ﴾ نه‌و کاته‌ی (پتعه‌میدر) نه‌و شته‌گرنگ و سهر سوړه‌پتیه‌ره‌ی بیننی که سیدره‌ی
 داپوشی چۆن داپوشینیک ﴿مَازِجَ الْبَصَرِ وَمَا طَعَىٰ﴾ چاوی نه‌و (موحه‌ممه‌د) به‌ملا و لادانه‌بده‌روانی
 (له‌مه‌به‌ست تی نه‌ده‌پری) ﴿لَقَدْ رَأَىٰ﴾ سویند به‌خوا اینگومان بیننی ﴿مِنْ عِلَّتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ﴾ گه‌وره‌ترین
 به‌لگه و نیشانه‌ی په‌روه‌دگاری ﴿أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ﴾ ده‌ی پیسم بلینن نایا لات و عوززا (که
 دووینن) ﴿وَمَنْوَةَ الْغُلَقَةِ الْأُخْرَىٰ﴾ وه بتی سیهم که مه‌ناته (نایا هیچیان پی ده‌کری) ﴿الْكُفْرُ وَالْكَرُورَةُ﴾
 نایا راسته‌نیوه کوړان بۆ خوتان و کچان بۆ خودا به‌پړه‌وا و چاک ده‌زانی؟ ﴿يَلْقَىٰ إِذَا فُتِنَهُ﴾
 بیرون) نه‌گه‌ر وایی دابه‌شکر دینکی نادرست ده‌بن ﴿إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ سَمِيَتْ بِهَا قُرْشُ وَبِأَنَازَرُ﴾ نه‌م بتانه
 هه‌ر ناوانیکی روتن که نیوه و باو و باپیر انتان لیتان ناون (به‌بن ناوه‌رؤک) ﴿مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ شَيْءٍ﴾ خوا
 هیچ به‌لگه‌یه‌کی له‌سهر په‌رسترای نه‌وان نه‌ناردووه‌ته خواره‌وه ﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا هُوَ إِلَّا نَجْسٌ﴾
 نه‌نها شوینی گومان و نه‌و شته‌ده‌که‌ون که نه‌فسی خویان چه‌زی لی به‌نی. ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمُ الْهُدَىٰ﴾
 له کاتیکدا که به‌راستی له‌لایه‌ن په‌روه‌دگار یانه‌وه هیدابه‌تیه‌ان بۆ هاتووه ﴿أَمْ يَلْمِزُكَ مَا تَسْمَعُ﴾ نایا
 سروف تاره‌زووی هه‌رجی کرد بوی دینه‌ی (نه‌خبر) ﴿قِيلَ الْكُفْرُ وَالْأَدْوَىٰ﴾ چونکه هه‌ر خوا به
 خاوه‌نی دونیا و دواړوړه ﴿وَكَمْ مِنْ مَّلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ﴾ وه چه‌نده‌ها فریشته که له تاسمانه‌کاندا هه‌ن
 ﴿لَا تُفِي سَفْعَتَهُمْ شَيْئًا﴾ تکا و شه‌فاعه‌تیه‌ان هیچ سوودی نی به ﴿إِلَّا لِمَنْ يَشَاءُ يَأْذَنُ اللَّهُ﴾ مه‌گه‌ر دوا ی
 نه‌وه‌ی که خوا مؤله‌ت بدات ﴿لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ﴾ بۆ هه‌ر که‌سیک که خوی به‌ووی و رازی بیت پی

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ به‌راستی نه‌وانه‌ی که باوهر به‌پوزی دواپی ناهیتن ﴿لَيْسَتِ السَّمَكَةُ شَيْئًا﴾ فرشته‌کان به‌کچی (خوا) ناو ده‌بن ﴿وَقَالَهُمْ بِمِثْلِهِ﴾ له‌کاتیکدا هیچ زانیار به‌کیان ده‌باره‌ی نی به‌﴿إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ﴾ تنه‌ها دوا‌ی گومان ده‌که‌ون ﴿وَأَنَّ الظَّنَّ﴾ وه به‌راستی گومان ﴿لَا يُغْنِي عَنْهُ شَيْئًا﴾ هیچ سوودینکی نی به‌له‌زانینی هدی و‌راستی دا ﴿فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّى عَنْ ذِكْرِنَا﴾ ده‌ی که‌وانه‌ توش وازبه‌تته له‌و که‌سه‌ پشت ده‌کاته قورغان و‌یادی نیمه ﴿وَلَا تُدْرِكُهُ إِلَّا الْيَجْمُ الْعُلَيَّ﴾ وه بیتجگه زبانی دنیا هیچی تری ناوی ﴿ذَلِكَ مَبْنَعُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ﴾ نه‌مه له‌وپه‌ری زانیاری و‌تیگه‌یشتنیانه له‌زانیاریدا ﴿إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾ به‌راستی په‌روهر دگارت چاک ده‌زانی به‌وه‌ی له‌پربازه‌کدی گومرا بووه ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَى﴾ وه چاک ده‌زانی به‌وه‌ی که‌رینو‌وین بووه ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه خوا‌خواه‌نی ههرچی له‌ناسمانه‌کان و‌زه‌ویدابه ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ اسْتَفْتَا بِمَا تَعْبَلُوا﴾ تا‌سزای نه‌وانه‌ بدات که‌خرابه‌یان کردووه به‌پنی کرده‌وه‌کانیان ﴿وَيُخْرِجَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى﴾ وه پاداشتی نه‌وانه‌ بداته‌وه که‌چاکه‌یان کردووه به‌چاکه‌تر (له‌وه‌ی کردویانه) ﴿الَّذِينَ يُخْرِجُونَ كَثِيرًا مِّنَ الْأَشْيَاءِ وَالْفُرُجِ﴾ نه‌وانه‌ی که‌له‌گوناه‌ی گه‌وره و‌کرده‌وه‌ی دزئو‌خو‌یان ده‌باریزن ﴿إِلَّا اللَّهُمَّ﴾ جگه‌تا‌وانی به‌چو‌وک نه‌بیت ﴿إِنَّ رَبَّكَ وَسِعَ الْعَفْوَ﴾ به‌راستی په‌روهر دگارت لی‌بور‌دنی فرا‌وانه ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذَا أَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْأَرْضِ﴾ شه‌و له‌هم‌وو که‌س به‌حالی نی‌وه زان‌اتره له‌کاتیکدا که‌له‌زه‌وی دروستی کردون ﴿وَإِذَا شَفَعْتَ فِي الْفُلُونِ أُمَّهَاتِكُمْ﴾ وه کاتیک که‌نی‌وه کور به‌له‌ن وله‌سکی دایک‌تاندان ﴿فَلَا تُرْكَوْا الْفُسْكَ﴾ که‌وانه‌ خو‌تان به‌چاک و‌پاک دامه‌نین ﴿هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى﴾ خوا زان‌اتره به‌و که‌سه‌ی زیان‌تر له‌خواتر سه ﴿أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّى﴾ جا‌نایا دبت نه‌و که‌سه‌ی که‌بشتی هه‌لکرد (له‌با‌وه‌ر) ﴿وَأَعْطَى قَلِيلًا وَأَكْثَى﴾ (له‌وه‌ی پریاری دابو) که‌میکی به‌خشی و‌نه‌وه‌ی تری گرت‌وه ﴿أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ﴾ نابا (نه‌و که‌سه) زانیاری به‌نه‌انی لایه‌و ﴿فَهَوَّيْنَا﴾ و‌به‌چاو ده‌بینی ﴿أَلَمْ يَأْتِ بِمِثْلٍ مِّمَّا فِي صُحُفِ مُوسَى﴾ یان‌نایا ناگادار نه‌کرا‌بوو به‌وه‌ی که‌له‌په‌را‌وه‌کانی مو‌وسادا بوو ﴿وَلَا يُخْرِجُ الَّذِينَ تَوَلَّى﴾ (وه به‌وه‌ی که‌له‌په‌را‌وی ئیبراهیم‌دا بوو) نه‌و ئیبراهیمه‌ی که‌به‌یمانی خو‌ی به‌چاک‌ی به‌جی هینا ﴿الْأَنْزِلُ وَالْأَرْزُ وَالْأَخْرُ﴾ (له‌وپه‌را‌وانه‌دا هات‌وه) که‌هیچ تا‌وانبارنک گوناه‌ی تا‌وانبارینکی تر هه‌لنا‌گری ﴿وَأَنَّ لِّسَانَ الْإِنْسَانِ أَلَمَّا سَتَى﴾ وه‌بینگومان ناده‌می جگه‌له‌کوششی خو‌ی خوا‌هنی هیچی تر نی به‌(له‌دوا‌پوزدا) ﴿وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يَسْرَى﴾ و‌بینگومان هه‌ول کوششه‌ک‌ی له‌داهات‌وو (له‌قیامت) دا ده‌بینریت‌وه ﴿لَمْ يَخْرُجْهُ الْخِرَاءُ الْأَوْقَى﴾ پاشان پاداشت ده‌دریت‌وه به‌تیر و‌نه‌وا‌ی ﴿وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُسْتَهَى﴾ وه به‌راستی هه‌موو کارنک سه‌ره‌نجامه‌ک‌ی هه‌ر بق‌لای په‌روهر دگارت ده‌گه‌ریت‌وه ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَصْحَابُكَ وَأَنَّكَ﴾ وه‌بینگومان هه‌ر نه‌ویش به‌نده‌کان ده‌خانه‌گریان و‌پیکه‌نین ﴿وَأَنَّهُ هُوَ أَمَّا وَالْحَيَّا﴾ وه‌بینگومان هه‌ر نه‌وه ده‌یان‌مرین و‌زیندووشیان ده‌کاته‌وه

﴿وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى﴾ و به‌پراستی هه‌ر ئه‌وه که جوئی نیر و منی دروست کردووه ﴿مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى﴾ له‌نوتفه‌یه‌ک کاتیک ده‌رژنیرتته مندالدانه‌وه ﴿وَأَن عَظِيمُ الْإِنشَاءِ الْآخِرَى﴾ وه به‌پراستی هه‌ر له‌سه‌ر خوابه دروست کردنه‌وه‌ی له‌پروزی دواپیدا ﴿وَأَنَّهُ هُزْغَى رَاقَى﴾ وه بینگومان هه‌ر نه‌ویشه که خه‌لکی ده‌وله‌مند و هه‌زار ده‌کات ﴿وَأَنَّهُ هُزْزَبُ الشَّغْرِ﴾ وه به‌پراستی هه‌ر ئه‌وه په‌روهر دگاری نه‌ستیره‌ی شیعر (شیعرا: نه‌ستیره‌یه‌ک بوو خه‌ل کاتیک له‌سه‌رده‌می نه‌فامیدا ده‌یانپه‌رست) ﴿وَأَنَّهُ بَاطِلٌ كَعَادِ الْأَوَّلَى﴾ وه بینگومان هه‌ر ئه‌و خوابه گه‌لی عادی یه‌که‌می له‌ناو برد ﴿وَتَمُودَ أَهْلَ الْبَقَى﴾ گه‌لی سه‌موودبشی له‌ناو برد و که‌سی نه‌هیشتن ﴿وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ﴾ وه گه‌لی نووحیشی (له‌ناو برد) له‌پیش (عادو سه‌موود) دا ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَهْلَ أَظْلَمَ﴾ که به‌پراستی نه‌وان سستم کارترو ﴿وَأَطَقَ﴾ سه‌ر که‌ش ترسوون ﴿وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى﴾ وه گونده سه‌روژنر کر اوه کانی (به‌زه‌ویدا) برده‌خواره‌وه (که گونده کانی گه‌لی لووط‌بوون) ﴿فَقَشَّهَا مَا تَغَتَّى﴾ نه‌مجا ئه‌و گونده‌نه‌ی داپوشی (به‌جوره‌ها سزای سه‌خت) چوَن داپوشینک ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكَ﴾ له‌کام نازو نیممه‌ته‌کانی په‌روهر دگارت ﴿تَحْمَارَى﴾ دوو دلیبت ﴿هَذَا الَّذِي رَمَوْا الشُّدْرَ الْأَوَّلَى﴾ نه‌م (په‌غه‌مبه‌ره) ترسپنه‌رنکه له (په‌غه‌مبه‌ره) ترسپنه‌ره کانی پیشوو ﴿إِنِّي الْأَرِيفُ﴾ پروزی دواپی زور نزیک بوو ته‌وه ﴿لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ﴾ جگه له‌خوای گه‌وره که‌س نی به‌ناشکرای بکات (ویز انیت که‌ی دپت) ﴿أَفَمِنْ هَذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ﴾ جانا یا له‌م قورنانه سه‌ر نان سور ده‌میتیت؟! ﴿وَتَضَحَّكُونَ وَلَا تَتَكُونُونَ﴾ وه پنده که‌من و ناگرین! ﴿وَأَنَّهُ سَمِيعٌ﴾ وه ئه‌وه سه‌ر گه‌رم و بین ناگان ﴿فَاسْجُدْ وَاقْبُدْ وَالْإِبْرَاهِيمَ﴾ ده‌ی سوژده به‌رن بۆ خوا و په‌رستشی بکه‌ن

سوره‌قی (الغیر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان ﴿أَفَرَأَيْتِ الشَّاعَةَ﴾ پروزی دواپی نزیک بوو یه‌وه ﴿وَأَنشَقَّ الْقَمَرُ﴾ وه مانگ له‌ت بوو ﴿وَأَن يَرْوَاهُ الْبَنُو﴾ وه ته‌گه‌ر بی بر وایان مو عجزیه‌یه‌ک ببینن ﴿يَعْرِضُونَ﴾ پشت هه‌لده‌که‌ن ﴿وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ﴾ وه ده‌لین نه‌مه جادوویه‌کی په‌رده‌وامه (و موحه‌مه‌د لیان ده‌کات) ﴿وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَ هُمْ﴾ وه‌ئو (بت په‌رستانه) باوه‌ریان نه‌هیناو شوین هه‌واو ناره‌زووی خوین که‌وتن ﴿ذُكِّلْ أَمْرٌ مِّسْتَفِرٌّ﴾ له‌کاتیکدا هه‌موو کارنک سه‌ره‌نجامینکی هه‌یه ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْآيَاتِ﴾ بینگومان هه‌والی زور (له‌ناو بردنی یاخیانان) پی گه‌یشتووه (له‌قورنانه‌دا) ﴿مَافِي مَرَجٍ﴾ که بیانگیرتته‌وه (له‌بت په‌رستی) ﴿جُكْمٌ يُنْعَمُ﴾ (قورنان) هه‌مووی حیکمه‌تیکسی ته‌واوه ﴿فَمَا تَعْنِي السُّدُورُ﴾ به‌لام ترساندن ترسپنه‌ران (بۆ گه‌لی بی بروا) سوودی نی به ﴿فَقُولْ عَنْهُمْ﴾ نه‌مجا تو (ئه‌ی موحه‌مه‌د) پرویان لسی وه‌رچه‌رخینه ﴿يَوْمَ يَنفَعُ الدَّاعِ﴾ (چاوه‌روانی) نه‌و پروزه بکه که جابر ده‌رنک بانگی خه‌لکی ده‌کات ﴿إِنِّي شَقِيٌّ وَكَافِرٌ﴾ بۆ شتیکی زور ناخوش (که‌پروزی جه‌شه‌ره)

﴿حَسْبُكَ الصَّرْفُ﴾ (بەى باوەڕان) بەکەز و چاوشوێری بەهه ﴿يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَانِ﴾ لەگۆرەکانیان دێنەدەرەوه
 ﴿كَانَ جَزَاءُ مُنْتَهَى﴾ وەك كۆللەى پەرش و بىلۆن ﴿فَتَهَيَّوْا إِلَى اللَّهِ﴾ خێرا دواى جبار دەرەكە
 دەكەون ﴿يَقُولُ الْكَافِرُونَ﴾ بەى باوەڕان دەلێن ﴿هَذَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ﴾ ئەمەش پۆرێكى زۆر دژوار و سەختە ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا﴾ پێش ئەمان گەلى نوح بەى باوەڕ بوون، جابەندەى ئێمە (نوح) یان بەدرۆزن دانا
 ﴿وَقَالُوا اجْعَلْ لَنَا رَسُولًا مِثْلَهُ﴾ وە ووتیان (نوح) شىتە ﴿وَالَّذِينَ﴾ وە هەردەشیان لێكرد و پێگەری كرا لەبانگەوازەكەى
 ﴿فَلَمَّا رَأَوْهُ﴾ جا (نوح) هاواری كرده پەرەردەگارى و ﴿إِنِّي مَقْتُولٌ﴾ (وونى) بەراستى من شكستم
 خواردوو (بەى دەسەڵاتم) ﴿فَالْتَفَتْنَا﴾ دەى تۆ پارمەتەم بەدە ﴿فَلَمَّا تَوَلَّيْنَا الْقَوْمَ﴾ تەمەش هەموو
 دەرگای ئاسمانمان كردهوه ﴿مَتَوَلَّيْنَاهُمْ﴾ بەئاوى بارانى بەلێزمە ﴿وَقَرَّبْنَا الْأَرْضَ عِوَاكُ﴾ وە كانیاوى
 زۆرمان لەزەویدا هەلقولاند ﴿فَالْتَفَتْنَا عَلَى الْقَوْمِ﴾ جاناوى ئاسمان و زەوى بەيەك گەشتن بەو ئەندازەى
 ﴿فَدُودٍ﴾ كە بریارى لەسەر درابوو ﴿وَحَمَلْنَا عَلَى ذَاتِ الْأَرْجِ﴾ وە نوو حمان (لەگەل شوێن كەوتووانى)
 هەلگەرت لەسەر گەشتیەك كە بەچەند بارچە تەختەو ﴿وَوَاشِرٍ﴾ بزمەر (دروست كرابوو) ﴿فَتَجَرَّ بِأَفْئِدَتِهِ﴾ لە پێش چاوو چاودێرى ئێمە دەرفێشت (ئەمان هێشت نوقم پێت) (لەم ئایەتەدا
 جینگێر كردنى صبغەتى [عین = چاو] بۆ خواى گەورە هاتوو، بەلام بەشێوەیەك كە شایستەى
 گەورەبەى و تەواوى زاتى خوا پێت، بەبەى هیچ لێچواندن و لێكدانەوێەك، وە بروامان پێت و
 چۆنەتەكەى نازانین، ئەنھا خوا دەیزانیت) ﴿جَزَاءُ لِمَنْ كَانَ كُفْرًا﴾ ئەمە پاداشتە بۆ ئەو كەسەى یاوەرى بەى
 نەكرا (كە نوح) ﴿وَلَقَدْ تَرَكْنَاهُ آيَةً﴾ پێگومان ئەو پروو داوەمان هێشتەوه تاییبەتە پەندێك. ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾
 جا ئایا كەسێك هەبە بەند وەرگى؟ ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ دەى ئایا سزاو ترساندنم چۆن بوو؟ ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سوێند بەخوا بەراستى ئێمە فوڕمانمان ئاسان كردوو بۆ ناموزگارى لى وەرگرتن
 ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾ جا ئایا كەسێك هەبە بەندى لى وەرگرت؟ ﴿كَذَّبَتْ عَادٌ﴾ گەلى عادیش پێغه مېهرەكەیان
 بەدرۆ زانى ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جانايا سزاو ترساندنم چۆن بوو؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ نوحًا ضَرِيحًا﴾
 پێگومان ئێمە بايەكى توندى ساردمان ئارده سەريان ﴿فِي بَوَّابٍ مُّقْتَصِرٍ﴾ لەپۆرێكى شوومى سەختدا بە
 بەردەوامى ﴿تَرَى النَّاسَ كَانُوا أَجْزَاءَ تَحْلٍ مُّقْتَصِرٍ﴾ خەلكى (لە زەوى) هەلگەرت وەك بێنە دارخورماى لەپێنج
 هەلگەندراوى (لێكردن) ﴿فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذْرٍ﴾ جا ئایا سزاو هەردەشی ئێمە چۆن بوو (لەبەى باوەڕان)؟
 ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ بەراستى فوڕمانمان ئاسان كردوو بۆ ناموزگارى لى وەرگرتن ﴿فَهَلْ مِنْ مُدْكِرٍ﴾
 جا ئایا كەسێك هەبە بەندى لى وەرگرت؟ ﴿كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذْرِ﴾ گەلى مەموود باوەڕیان بە
 پێغه مېهرەكەیان نەهیتا (كە صالح پێغه مېهریان بوو عليه السلام) ﴿فَقَالُوا أَإِذَا دُعِيَ لِقَا رَبِّنَا﴾ جאוونيان:
 چۆن ئێمە دواى تاكە كەسێك بكەوین لەخۆمان ﴿إِنَّا إِذَا دُعِيَ مَكَلٌّ وَنُذْرٍ﴾ ئەگەر دواى تۆ بكەوین ئەوسا
 ئێمە لەگومرایی و شكست داین ﴿إِنَّا إِنَّمَا أَلْهَيْنَاكُم مِّنْ بَيْنِنَا﴾ ئابا لەناو هەمووماندا تێگا هەر بۆ ئەو كراوه
 بەتەنیا؟ ﴿يَا لَوْ كُنَّا أَتَيْنَاكُمْ﴾ (نەخیر) بەلكو ئەو (صالح) پیاویكى زۆر درۆزنى خود بەسەند و لوت بەرزە ﴿سَبَّحْتَ
 عَذَابِي الْكَافِرِينَ﴾ سەبى دەزانن كە كۆ زۆر درۆزنى خود بەسەندە ﴿إِنَّا مُرْسِلُونَ السَّاعَةَ لَكُمْ﴾
 ئێمە خوشترە كە دەنێرسن بۆ ناسى كەردنەویان ﴿فَأَرْفَعْنَا رُءُوسَكَ﴾ جا (ئەى صالح) چاوەڕوانى سەر
 ئەنجامیان بكە و دان بەخۆدا بگرە

﴿وَيَذَرُهَا آلُ النَّاسِ وَغَنَصَ النَّحْلِ﴾ و هه‌والیان پی بده که‌تاره که له‌نیوانی (حوشتره که و نه‌و) اندا به‌ش کراوه
 ﴿عَلَّامٌ لِّغُیْبِ الْغُیْبِ﴾ هه‌ریه که‌بان له نوره ناوی خویدا حازوبی ﴿فَنَادَا صَاحِبَهُ﴾ (که له‌کدی له‌م کاره
 یینزار بیون) جا بانگی هاوری (خرابه) که‌بان کرد (قوداری کوبی سالیف) ﴿فَتَعَالَى الْفَقْرُ﴾ نه‌ویش
 ده‌سنی دایه شمشیر و (حوشتره که‌ی) سه‌ری ﴿فَنَجَّكَ لَكَ عَذَابِي وَنَذَرُ﴾ جا توله و ترساندن من
 چون بو‌یان؟ ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهَا صَيِّحَةً وَاحِدَةً﴾ بینگومان نیمه ده‌نگیکی گه‌وره‌ی ترسانکمان بو
 ناردن ﴿فَكَانُوا أَكْثَرُ الضَّالِّينَ﴾ هه‌مو و (مردن و نه‌فرو تونا بیون) به‌وننه‌ی بووشی ژن‌پنی ی‌نازه‌ل ﴿وَلَقَدْ
 فَتَنَّا الَّذِینَ آمَنُوا﴾ سویند به‌خوا به‌راستی قورن‌انمان ناسان کردووه بو‌ناموز گاری لی و هر گرتن
 ﴿فَمَنْ مِّنْهُمْ مَّنْ دُکِّرَ﴾ جا نایا که‌سیتک هه‌یه به‌ندی لی و هر بگرت؟ ﴿كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِآلِ لُوطٍ﴾ گه‌لی لوط
 باو‌ریان نه‌هیتا به‌پینه‌مبه‌ره که‌بان ﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهَا صَيِّحَةً﴾ به‌راستی نیمه‌ش ناردمانه سه‌ریان
 بایه‌کی به‌هینز به‌ورده زیخه‌وه (وله‌ناوی بردن) ﴿إِنَّا أَلَّاهُ لُوطٍ﴾ جگه له‌کس و کاری لوط نه‌بیت
 ﴿فَجَعَلْنَاهُ سَجِرًا﴾ که له به‌ره به‌باندا پرگارمان کردن ﴿يَقَعُ مِنَ الْعِلْمِ﴾ به به‌زیی و ره‌حمه‌نی خومان
 ﴿كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ﴾ هه‌ره و شپوه پاداشتی سوپا سگوزاران ده‌ده‌ینه‌وه ﴿وَلَقَدْ آتَيْنَاهُم مَّا سَأَلُوا﴾ به‌راستی (لوط)
 گه له‌کدی ترساند له‌توله‌ی سه‌ختی نیمه ﴿فَكَانُوا أَكْثَرُ الضَّالِّينَ﴾ به‌لام نه‌وان گومان‌بان هه‌بو و له‌و ترساندن و بر‌وابان
 پی نه‌بو ﴿وَلَقَدْ رَاوَوْا عَن صَيِّفِهِ﴾ سویند به‌خوا اینگومان (گه‌لی لوط) داوای میوانه کان‌بان لب‌کرد ﴿فَلَمَسْنَا
 أَعْيُنَهُمْ﴾ جا نیمه‌ش چاویانمان کویر کرد ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذَرُ﴾ ده‌بچه‌ژن سزاو سه‌ره‌نجامی هه‌ره‌شه‌کانم ﴿وَلَقَدْ
 صَبَّحَهُم بُحْرًا مَّعْرُوبًا مُّشْتَبِهًا﴾ سویند به‌خوا اینگومان هیرشی برده سه‌ریان له‌به‌ره به‌باندا سزایه‌کی به‌ره‌ده‌وام
 ﴿فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذَرُ﴾ ده‌ی بچه‌ژن سزاو سه‌ره‌نجامی هه‌ره‌شه‌کانم ﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾ سویند به‌خوا
 به‌راستی نیمه قورن‌انمان ناسان کردووه بو‌خویند نه‌وه و ناموز گاری ﴿فَمَنْ مِّنْهُمْ مَّنْ دُکِّرَ﴾ جا نایا که‌سیتک هه‌یه به‌ندی
 لی و هر بگرت؟ ﴿وَلَقَدْ جَاءَهُ آلُ فِرْعَوْنَ الْمُدَّارُ﴾ بینگومان ترسینه‌ره‌ان (مووسا و هاروون) هاتن بو سه‌ره‌فیر‌عدون
 و ده‌ست و پیوه‌نده‌کدی ﴿كَانُوا بِآيَاتِنَا كِلْبًا﴾ باو‌ریان به‌هر هه‌مو و نیشانه‌کانی نیمه نه‌کردو به‌درویان زانی
 ﴿فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا عَزِيزًا مُّقْتَدِرًا﴾ جا نیمه‌ش توله‌مان لی سهندن به‌توله‌سه‌ندنی که‌سینکی زالی به‌نوانا ﴿وَلَقَدْ
 أَنشَأْنَاهُ كَحَبْرٍ مِّنْ أَوَّلِكَ﴾ نابا کافره‌کانی نپوه (نه‌ی خه‌لکی مه‌ککه) باشنن له‌م گه‌لانه‌ی (که‌باسکران)
 ﴿أَوَلَمْ تَرَ أَنَّ فِي الزُّبُرِ﴾ بان نپوه (نه‌مانامه‌تان) هه‌یه له‌کئیه ناسمانی به‌کاندا (ود‌لیان که‌سزاند‌رین) ﴿وَلَقَدْ
 أَنزَلْنَاهُ فَنَحْنُ جَمِيعٌ مُّنتَقِرُونَ﴾ بان ده‌لین نیمه کومه‌لنکی سه‌ره‌که‌وتووین و ناب‌زین ﴿سَيُفْهَرُ الْخَمُّ
 وَيُؤْتُونَ الدُّنْيَ﴾ بینگومان کومه له‌که‌بان ده‌شکینتری و هه‌لدین ﴿بِئْسَ النَّاسُ مَوْعِدُهُمْ﴾ به‌لکو به‌لین‌بان بو‌زی
 دواپی به‌﴿وَالنَّاسُ أَكْثَرُ دَاهِيَةٍ﴾ وه (سزای) نه‌و پروره زور سه‌خت نرو تال‌تره ﴿إِنَّا أَلَّاهُ لُوطٍ﴾ به‌راستی
 تاوان‌باره‌کان له‌گومرایی و شپتی دان ﴿يَوْمَ نَسُفُوفُ الْكَافِرِينَ﴾ نه‌و پروره‌ی که له‌ناگری
 دوزه‌خدا به‌سه‌ره‌روخسارباندا پاده‌کیش‌رین ﴿ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ﴾ (پینان ده‌لین) بچه‌ژن سازاری دوزه‌خ
 ﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ بینگومان نیمه هه‌مو و شینکمان به‌نه‌ندازه دروست کردووه ﴿

﴿وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَجِدَةٌ﴾ و ه فەرمانی ئیتمه تهنه‌یا به‌ك جاره ﴿كَانَ بِبَصَرٍ﴾ و ه‌ك چاو تر و كاندنېك (وايه له‌خبر اییدا) ﴿وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ﴾ سویند به‌خوا بیتگو مان زور له‌كه‌سانی بی باوه‌ری و ه‌ك ئیوه‌مان له‌ناو بر دووه ﴿فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ﴾ جانیایا كه‌سینك هه‌یه‌په‌ندی لی و ه‌ر بگریث؟ ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ يَفْعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ﴾ و ه‌ه‌ر چه‌کیان کر دووه له‌نامه‌ی کر ده‌وه‌کانیا نندایه ﴿وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُنْتَظَرٌ﴾ و ه‌ وورد و درشتی (کر ده‌وه‌کانیان) هه‌مو و نو سراوه ﴿إِنَّ الْمُسْلِمِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ﴾ بیتگو مان پاریز کاران و له‌خواتر سان وان له‌باخات و پروو باره‌کانی (به‌ه‌شتندا) ﴿فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ﴾ له‌جینگایه‌کی خوش و په‌سهندان ﴿عِنْدَ رَبِّكَ مُتَقَدِّرٍ﴾ لای باشایه‌کی به‌ده‌سه‌لانی به‌توانان

سوره‌ی (الرحمن)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الرَّحْمَنُ﴾ خوای به‌خشنده (ئهو خوایه‌یه) ﴿عَمَّ الْقُرْآنُ﴾ كه‌ قورئانی فیر (ی موحه‌مه‌د و ئاده‌میزاد کرد، به‌ئاسانکردنی خویندنه‌وه و له‌به‌ر کردن و یتیگه‌یشتنی مانا و وانا‌کانی) ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ئاده‌می دروست کرد ﴿عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾ و ه‌ فیری گفتوگویی کرد ﴿الْشَّشَّ وَالْقَمَرَ﴾ بیتگو مانگ به‌حسابینکی زور وورد دین و ده‌چن ﴿وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ﴾ نه‌ستیره و گزو گیاو دره‌خت (بزو خوا) سوژده ده‌به‌ن ﴿وَالسَّمَاءُ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ﴾ و ه‌ ئاسمانی بلندو به‌ر کر دووه‌ته‌وه و ه‌ ته‌رازو (ی عه‌داله‌نی) داناوه ﴿أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ﴾ (و ه‌ فەرمانی داوه) كه‌ هه‌ر گیز زیاده‌ری له‌ته‌رازو دانه‌كه‌ن ﴿وَالْيَمْوُ الْقُوزُنُ بِالْحُسْبِ﴾ و ه‌ کیشانه‌تان یرتک بکیشن ﴿وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ﴾ له‌ته‌رازو دا كه‌م و کووری مه‌كه‌ن (سووك مه‌یکیشن) ﴿وَالْأَرْضُ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ﴾ و ه‌ زه‌وی بزو خه‌لکی یرا خستووه ﴿فِيهَا فَاكِهَةٌ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ﴾ یتدایه‌ میوه‌هات و دار خورمای خاوه‌ن بۆرك ﴿وَتَلْبُؤٌ دُرُّ الْقَيْصِ وَالزَّيْتَانُ﴾ و ه‌ دانه‌وینله‌ی خاوه‌ن کاوپه‌ل و بۆ دار و یره‌به‌حانه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی په‌روهر دگارتان باوه‌ر ناکه‌ن؟ ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ﴾ ئاده‌می دروست کرد ﴿مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ﴾ له‌قورینکی ووشكه‌وه‌ بووی و ه‌ك سواله‌ت ﴿وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ مَّاءٍ مِّنْ تَارٍ﴾ و ه‌ جنۆكه‌ی دروست کرد له‌بلنسه‌ی ئاگریکی بی دوو كه‌ن ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی په‌روهر دگارتان باوه‌ر ناکه‌ن؟ ﴿رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ﴾ (خوا) په‌روهر دگاری هه‌ر دوو یرۆزه‌لات و په‌روهر دگاری هه‌ر دوو یرۆز ئاوايه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ ده‌ی به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی په‌روهر دگارتان باوه‌ر ناکه‌ن

﴿مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ﴾ دوو دهریای به‌ره‌لا ک‌ردووو ک‌ده‌گه‌ن به‌یه‌ك ﴿يَسْتَمِعُ الرَّحْمَنُ لَهَا﴾ له‌نیوانی‌اندا به‌یه‌ستیک ه‌یه‌تیکه‌لی به‌کتر نابین ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿يَخْرُجُ مِنْهُمَا النَّارُ وَالْغَرَجَانِ﴾ له‌و دوو دهریایه‌ مرواری و مهر جان دهر ده‌چن (دروست ده‌بن) ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿وَالْأَنْجَارُ الْمُنْفَكَّةَ فِي الْبَحْرِ كَالْأُنْهَارِ﴾ وه‌ یو خ‌وایه‌ نه‌و ک‌ه‌شتی به‌گه‌وره‌ دروست‌کر او‌انه‌ی که وه‌ك شاخن له‌ده‌ریادا ده‌گه‌رین ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان به‌درو ده‌زانن؟ ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾ ه‌هرچی دروست‌کر او له‌سهر زه‌وبدا ه‌یه‌ نامیتی و تیاده‌چی ﴿وَبَيْنَ يَدَيْهِ عَرْشُ رَبِّكَ﴾ وه‌ ه‌هر پروی به‌روزی به‌روهر د‌گارت ده‌میتیت (له‌م ثایه‌ته‌دا جت‌گیر کردنی سیغه‌تی اوجه = پروو آ‌بو خ‌وای گه‌وره‌هاتووو، به‌لام به‌شیوه‌یه‌ك که‌شایسته‌ی گه‌وره‌یی و ته‌وای زاتی خ‌وابیت، به‌بن هیچ لی‌چواندن و لی‌کدانه‌وه‌یه‌ك، وه‌ بر و امان پیته‌تی و چو‌نیته‌یه‌کی نازانین، ته‌نها خ‌واده‌بزانیت). ﴿ذُوقْ لِحْزَنِي﴾ که‌خواه‌ن شکوی ریزداره ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان به‌درو ده‌زانن؟ ﴿يَسْأَلُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه (ه‌ه‌موو) داوای (پنیوستیان) له‌خ‌واده‌که‌ن ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ ه‌ه‌موو پروزی خ‌واله (به‌نه‌نجام گه‌یاندنی) کاریکی (گشتی بوونه‌وهر) دایه (یه‌ك دهر تیتیت، یه‌ك له‌دایك ده‌یتیت، به‌کینک سهر ده‌خات و به‌کینکی تر ده‌شکیتیت ... ه‌ند...) ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿سَنُفْرِغُ لَكَ أَوَّارَةً مِّنَ السَّمَاءِ﴾ له‌مه‌ولا مو‌حاسه‌به‌تان ده‌که‌بین نه‌ی گروزی ناده‌می و جتوکه ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن ﴿يَنْعَشِرُ الْجِنَّ وَالْإِنْسُ﴾ نه‌ی ک‌وم‌لی جتوکه‌و ناده‌می ﴿إِنِ اسْتَفْعَلُوا﴾ نه‌گهر نوانیشان دهر چن ﴿مِّنْ أَقْطَارِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ له‌به‌شه‌کانی ناسمانه‌کان و زه‌وی ﴿وَأَنْفَعُوا﴾ نه‌وه‌ ب‌رون دهر چن ﴿لَا تَعْدُونَ إِلَّا سَلْطَنَ﴾ ناشتوانن مه‌گهر به‌ده‌سه‌لاتیک نه‌یتیت ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا بَرْقٌ مِّنْ سَاطِعِ النَّارِ وَمِنْهَا﴾ بلیسه‌ی ناگرو مسی ت‌و‌وه (یادوو که‌لی ناگرو) ﴿فَلَا تَصْهَرْنَ﴾ نه‌وسا یارمه‌تی به‌کترتان به‌ن نادریت ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿وَإِنِ اسْتَفْعَلَتْ السَّمَاءُ﴾ نه‌مجا کاتیک ناسمان له‌ت له‌ت بوو ﴿فَكَانَتْ زُرَّةً مِّنْ أَنْهَارٍ﴾ وه‌ك گولی سوور یان پرونی ه‌ه‌ل‌فرچاوی لی‌هات ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ﴾ نه‌مجا له‌و پروزه‌دا پرسیار ناکریت له‌تاوانی ﴿إِنِّسْ وَلَا جُنَّاتٍ﴾ هیچ ناده‌می و جتوکه‌یه‌ك (چونکه ه‌ه‌موو که‌س له‌و پروزه‌دا به‌ پرویدا ده‌ناسریت‌ه‌وه‌ که‌ تاوانبازره‌ یان چاکه‌کار) ﴿فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ جا به‌کام له‌نیعمه‌ته‌کانی به‌روهر د‌گارتان باوهر ناکه‌ن؟ ﴿يَقْرَأُ الْمَجْرُمُونَ بِسْمِ اللَّهِ﴾ خ‌رابه‌کاران به‌رو خسار یاندا ده‌ناسریت‌ه‌وه‌ ﴿فَيُؤْخَذُ بِالْأُصْبَعِ الْأَعْمَى﴾ نه‌مجا رانه‌کیشرین به‌مووی پیتی سهریان و به‌قاجیان (بو‌ناو د‌وزه‌خ)

﴿فِيهِنَّ خَيْرٌ حَسَنٌ﴾ تیاندا هدیبه نافر هتانی شاکار چاکسی روانت جوان ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكُمْ﴾
 ﴿تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه نه کانی پەرور دگارتان باور ناکه؟ ﴿خُورٌ مَّقْصُورٌ فِي الْخِيَامِ﴾
 حوریاتیک له ناو خیموت و چادره کانداهه ناچن و دور ناکه ونه وه (همیشه چاوه پری
 هاوسه ره کانیان) ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه نه کانی پەرور دگارتان باور
 ناکه؟ ﴿لَا يَطْمَئِنُّنَّ إِنْسٌ قَدْ هَمَّ وَلَا جَانٌ﴾ پیش نه وان نه دهستی ناده می و نه دهستی جتو که بیان لی
 نه که ونه وه ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه نه کانی پەرور دگارتان باور ناکه؟
 ﴿مُتَّكِعِينَ عَلَى زُرْقٍ خَضِرٍ وَعَبْقَرِيٍّ حَسَنٍ﴾ پال دهده نه وه بهشتی سهوزیای پازاوه و نهرشی
 زور جوانی نابابه وه ﴿فِي آيَةِ الْآلَةِ رَبِّكُمْ تُكَذِّبَانِ﴾ جا به کام له نیعمه نه کانی پەرور دگارتان
 باور ناکه؟ ﴿يَتَذَكَّرُ أُنْسُ رَبِّكَ ذِي الْجَنَّةِ وَالْإِكْرَامِ﴾ پیروزه ناوی پەرور دگاری خاوه ن گوره بی
 و به خشتش ﴿۵۳﴾

سوره فی (الواقعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشتنده می میهره بان

﴿إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ کاتیک که پرو دای گه وره می (قیامت) پرویدا ﴿لَيْسَ لَوْعَتِهَا كَاذِبَةٌ﴾ له پرو داندیا
 هیچ درو و گومانیک نی به ﴿حَافِظَةٌ رَافِعَةٌ﴾ نزم که ره وه می (که سانیکه و) به رز که ره وه به (بو که سانیکه
 تر) ﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْجًا﴾ کاتیک که زه وی هتراه جولان به جولانیکه توند ﴿وَنَسَبَ الْجِبَالِ
 يَسًا﴾ وه شاخه کان زور وورد کران به ورد کردن ﴿فَكَانَتْ هَبًا مُدْبِكًا﴾ وه بوون به ته بو توری پرش و
 بلاو ﴿وَكُنْتِ الْأَرْضُ نَلْهَةً﴾ وه ثیره ده بنه سنی کومه ن (له دوا پرو دای) ﴿فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ مَا أَصْحَابُ
 الْمَيْمَنَةِ﴾ نه مجا یارانی لای راست، کام یارانی لای راست؟ ﴿وَأَصْحَابُ الْمَشْأَمِ مَا أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ﴾
 وه یارانی لای چپ، کام یارانی لای چپ؟ ﴿وَالسَّيْفُونَ السَّيْفُونَ﴾ وه پیشه که وتوه کان هه
 خویانن پیش که وتوو ﴿أُولَئِكَ السَّعْدُونَ﴾ نه وانن نزیکانی (باره گای خوا) ﴿فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ﴾
 له به ده شتانی پر نازو نیعمه تدان ﴿ثَلَاثَةٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ﴾ کومه لیکسی زورن له (که لانی) پیشینان ﴿وَقِيلَ
 مِنَ الْآخِرِينَ﴾ وه که مینکن له پاشینان (له ثوممه تی موحه ممد ﴿۵۴﴾) ﴿عَلَى سُرُرٍ مَوْضُونَةٍ﴾
 له سهر قه نه وه و کورسی چنرا و به نالتون ﴿مُتَّكِعِينَ عَلَيْهَا مُتَّقِينَ﴾ پال نه ده نه وه له سهری به رامهر
 به به کتری ﴿۵۵﴾

﴿يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ﴾ تازه لاوی هه‌میشه‌یی به‌سهری‌اندا ده‌گهرین ﴿يَا كُوفٍ وَأَنْبُوتَ وَكَاسٍ مِنْ عَمِينٍ﴾ به‌به‌رداخ و سوراحیی و گلاسی به‌له‌شه‌رای سهرچاوه‌ی به‌وان ﴿لَا يَصْدَعُونَ عَنْهَا وَلَا يَزِفُونَ﴾ نه‌سهریان به‌ی ده‌بشیت و نه‌سهرخوش نه‌بن به‌ی ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ نَبَأٌ خَيْرٌ﴾ و ه‌گوشی ههر بالنده‌به‌ك كه‌حه‌زی لی به‌كن ﴿وَحُورٌ عِينٌ﴾ هه‌لی بزیرن ﴿وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرًا أَكْثَرَ مِنْ هَٰذَا﴾ و ه‌گوشی ههر بالنده‌به‌ك كه‌حه‌زی لی به‌كن ﴿وَحُورٌ عِينٌ﴾ و ه‌حورانی چاو‌گه‌ش و چاو‌به‌له‌ك ﴿كَامَلُ الْكُلُوبِ الْمَكُونِ﴾ و ه‌ك مرواری ناو سه‌ده‌ف وان ﴿حِزَابًا بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (نه‌م نبعمه‌تانه) له‌پادا‌شتی نه‌و کرده‌وانه‌دایه كه‌نه‌نجامیان نه‌دا ﴿لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا تَأْثِيمًا﴾ نابیس‌تن له‌و به‌ه‌شتانه‌دا نه‌فسه‌ی به‌یهوده، و نه‌تاوانبار کردن ﴿إِلَّا بِمَا كَانُوا يَكْسَلُونَ﴾ جگه له‌ووته‌ی سلاو سه‌لام کردن (له‌به‌کتری) ﴿وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ الْيَمِينِ﴾ و ه‌یارانی لای راست کام یاران‌ی لای راست ﴿فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ﴾ له‌زیر سینه‌ری دارناوگی بی در‌کدان ﴿وَطَلْحٍ مُّنْقُودٍ﴾ و داری مؤزی ه‌ونراو به‌هیشووه مؤز ﴿وَطَلْحٍ مُّنْقُودٍ﴾ و سینه‌ری به‌رده‌وام ﴿وَمَا يَمَسُّكُمُ﴾ و ه‌ناوی نافگه‌یی و ناوی به‌وان ﴿وَلِكُلِّ قَوْمٍ نَبَأٌ خَيْرٌ﴾ و ه‌میه‌هانی زور ﴿لَا مَقْطُوعٌ وَلَا مَمْنُونٌ﴾ كه ههر‌گیز ته‌واو نابی و قه‌ده‌غه‌ش ناگری ﴿وَفَرِحَ الَّذِينَ فَرِحُوا﴾ ههر‌وه‌ها راخه‌ری به‌رز زبندی تیدایه ﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ إِنشَاءً﴾ نیمه‌حوریه‌کانی به‌ه‌شتمان دروست کرده‌وه به‌دروست کردنیکی زور جوان ﴿فَجَعَلْنَاهُمْ أَزْوَاجًا﴾ و ه‌گیراومانن به‌حورانی هه‌میشه‌کچ (واته: ههرچه‌نده‌هاوسه‌رکانیان به‌چنه‌لایان‌خوای گه‌وره‌بویان ده‌کاته‌وه به‌کچ) ﴿عَزَّ أَزْرًا﴾ هاوسه‌ره‌کانیان زور خوش ده‌ویت و هاوته‌مه‌نیانن ﴿لَا صَحْبَ الْيَمِينِ﴾ (نه‌مانه‌هه‌موو) بو‌یارانی لای راستن ﴿ثَلَاثَةَ ثَلَاثِينَ﴾ (یارانی لای راست) کومه‌لنکی زورن له (گه‌لانی) به‌یشیوو ﴿وَاللَّهُ يَمُنُّ الْأَخِيرِينَ﴾ کومه‌لنکی زوریش له‌باشینان (له‌نوممه‌تی موحه‌ممه‌د ﷺ) ﴿وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ﴾ و ه‌هاورپنیانی لای چه‌پ کام‌هاورپنیانی لای چه‌پ؟ ﴿فِي سَمُورٍ وَحَبِيرٍ﴾ له‌ناو‌گری دوزه‌خ و ناوی له‌کول‌دان ﴿وَطَلْحٍ مِنْ بَخْمُورٍ﴾ و ه‌له‌سینه‌ری چه‌ره‌دوو‌کله‌ی ره‌ش دان ﴿لَا تَبَارَكَ إِلَّا كَرِيمٍ﴾ نه‌فینکه و نه‌که‌لکیشی هه‌به ﴿إِنَّهُمْ كَانُوا أَقْبَلَ إِلَٰك مُّتَرَفِينَ﴾ چونکه به‌راستی نه‌مانه‌پیشتر خوشگوزه‌ران به‌وون ﴿وَكَانُوا يُصْرُونَ عَلَىٰ لِيْلِ الْعَظِيمِ﴾ و ه‌به‌رده‌وام به‌وون له‌سهر گونا‌هه گه‌وره‌که (هاوه‌ل‌دانان به‌خوا) ﴿وَكَانُوا يُثْلُونَ﴾ و ه‌ده‌یانووت ﴿أَيُّدًا مِّمَّنْ كَانُوا أَكْرَبًا وَعَظَمًا﴾ نایا نه‌گهر‌مردین و بووین به‌خول و نیسکی بزیهو ﴿لَهُنَّ الْمَعْرُوفُونَ﴾ نایا نیمه‌زیندوو نه‌کرینه‌وه ﴿أَوَّاهًا وَالْأُولُونَ﴾ یاخود باوو باپیرانمان (زیندوو نه‌کرینه‌وه) ﴿فَلِلَّهِ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ﴾ (نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) بلی بیگومان هه‌موو به‌یشینان و باشینان ﴿لَتَجْمَعُنَّ إِلَىٰ يَوْمِ الْمَعْلُومِ﴾ کزده‌کرینه‌وه و پاپنچ ده‌کرین بؤ‌کاتی پوژی دیاری کراو

﴿إِنَّهُ أَقْرَبُ أَنْ كَرِهَ﴾ که بنگویان نه‌مه قورثانیکی گه‌وره و به‌پرتزه ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾ له‌ناو کتیبیکی
 شاراو‌ه‌دایه (که لوح‌المحفوظه) ﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾ جگه له (فریشته) پاکه‌کان که‌س
 ده‌ستی لی نادات ﴿نَزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ نیردراوه‌ته خواره‌وه له لایه‌ن به‌رو‌ردگاری جیهانیانه‌وه
 ﴿أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ﴾ ده‌ی ثابا‌نیوه به‌م قورثانه باوه‌ر ناکه‌ن ﴿وَيَجْعَلُونَ رِزْقَهُمْ﴾ وه له‌جباتی
 سوپاسگوزاری له‌سهر روزیتان ﴿أَلَمْ تُكَلِّمُونَا﴾ نیوه باوه‌ر ناهیتن ﴿فَقُلْ لَّآ إِلَهَ إِلَّا الْغَفُورُ﴾ ده‌ی
 بزچی کاتی گیان (ی نه‌خوشه‌کەتان) ده‌گاته گه‌رووی ﴿وَأَنْتُمْ جُنُودٌ يَنْظُرُونَ﴾ وه نیوه له‌و کاته‌دا
 ته‌ماشاه‌کەن ﴿وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِمْ﴾ له‌و کاته‌دا (فریشته‌کانمان) له‌ نیوه نزدیکترن له‌و (که‌سه‌ی
 له‌سهره‌مه‌ر گدایه) ﴿وَلَكِنْ لَا تَصْبِرُونَ﴾ به‌لام نیوه (فریشته‌کانی) نیمه‌نایستن ﴿فَقُلْ لَّآ إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ﴾
 ده‌ی بزچی نه‌گه‌ر نیوه (زیندوو ناکرینه‌وه) پاداشت نادرینه‌وه؟ ﴿تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ روحی
 (مردوه‌کەتان) بگیرنه‌وه ته‌گه‌ر راست ده‌کەن ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُفْرِيقِينَ﴾ ته‌مجا ته‌گه‌ر نه‌و (که‌سه‌ی
 له‌گیانه‌لادایه) له‌نزیکان بی (له‌خوا) ﴿فَمَرْجِعُهَا وَنَحْنُ نَعْبُدُ﴾ نه‌وه خه‌سانه‌وه بو‌نی خوش و
 به‌ده‌شتی پر له‌ناز و نیعمه‌تی بو‌ه‌دیه ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ وه ته‌گه‌ر له‌هاوه‌لانی ده‌ستی
 راست بی ﴿فَسَلَامٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ﴾ ته‌وه سه‌لامه‌تی و بی زیانی بو‌تو (چونکه) تو له‌یارانی
 ده‌ستی راستی ﴿وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُكْذِبِينَ﴾ به‌لام ته‌گه‌ر له‌بی باوه‌رانی گومرا‌یست ﴿فَنَزِيلُ مِنَ الْحَمِيمِ﴾ ته‌وه (شونی) میوانداریه‌که‌ی تیجگار گه‌رمه ﴿وَنَصْفِیْهِ حَمِيمٍ﴾ وه‌چو‌نه‌ناو
 دوزه‌خه ﴿إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ﴾ به‌راستی ته‌وه‌ی (که له‌م سوره‌ته‌دا پاسکرا) حقه و بینگومانه
 ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ جا که‌وا سوو به‌پاکی باد و ته‌سیبجانی به‌رو‌ردگاری گه‌وره‌ی خوت
 بکه

سوره‌ی (الجزین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان
 ﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدرچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدا هه‌یه ته‌سیبجانی خوا ده‌کەن
 ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه هدر ته‌وه بالاده‌ستی کار به‌جی ﴿لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ هدر بو‌ته‌وه
 ده‌سه‌لات و خواهنه‌تی ئاسمانه‌کان و زه‌وی ﴿يُحْيِي وَيُمِيتُ﴾ ده‌زیتی ده‌مریتن ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 وه ته‌و ده‌سه‌لانی به‌سهر هه‌موو شتی‌کدا هه‌یه ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾ هدر ته‌وه به‌که‌مینه (پیش هه‌موو
 شتی‌ک هه‌بووه) وه هدر ته‌وه دواهمینیشه و (باشی هه‌موو شتی‌ک ده‌میتن) ﴿وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ﴾ وه
 دیار و ناشکرایه (بو‌خواه‌ن هوش و فامه‌کان به‌له‌گه‌کانی) وه به‌نهان و شاراو‌ه‌یه (له‌چاوی به‌نده‌کان
 وزانایه به‌ناشکرا و نه‌پتیه‌کان) ﴿وَهُوَ يَكِلُ شَيْءٌ عَلَيْهِ﴾ وه ته‌و به‌هه‌موو شتی‌ک ئاگاداره

﴿يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾ له روزی که که تو ببایان و نافر هانی نیماندار ده‌بیشیت ﴿يَسْعَىٰ نَزْلُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَآخِثِيهِمْ﴾ که پرووناکی (باوهریان) له پیشیانوه و له لای راستیانوه ده‌رواوت ﴿يُنْزِلُكَ الْيَوْمَ﴾ (پنیاں ده‌لین) مژده‌ی تنوه نه‌مرفو ﴿جَنَّتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ به‌ده‌شتانی که پروواری زور به‌زیریاںدا ده‌رواوت ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تنیدا ده‌میتنه‌وه به‌ده‌میشیه‌بی ﴿ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ هدر نه‌وه به‌سدر که‌وتنی گه‌وره ﴿يَوْمَ يَقُولُ الْمُسْلِمُونَ وَالْمُسْلِمَاتُ﴾ له و روز ده‌ایوان و نافر هانی دوو پروو ده‌لین ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌وانه‌ی که باوهر دار بوون ﴿انظروا نكتتهن من وراءكم﴾ سه‌یریکمان بکه‌ن تا له پرووناکیان تروسکبک و هر گرین ﴿فَإِنْ رَجِعُوا إِلَىٰ آثَرِهِمْ﴾ پنیاں ده‌وتریت بکه‌رینه‌وه بز دواوه‌ی خوتان ﴿فَالْيَسْرُ الْيُسْرُ﴾ وه دواوی پرووناکی بکه‌ن بز خوتان ﴿فَضْرِبَ آيَاتُهُمْ يَسْرًا﴾ به‌کسه‌ر شوو رایه‌ک ده‌کیشری له‌تیوانیاںدا ﴿لَهُ رِبَابٌ﴾ که‌ده‌ر گایه‌کی تنبایه ﴿بِاطْنِ الْغُيُوتِ﴾ پرووی ناوه‌وه‌ی به‌حمه‌تی تنبایه ﴿وَوَظَّيْرُهُ مِنْ فَكَو الْغَدَابِ﴾ ده‌ره‌وه‌بیشی پرووی له‌سزایه ﴿يُنَادُوهُمْ﴾ (دوو پرووان نیمانداران) بانگ ده‌که‌ن و ده‌لین ﴿أَلَمْ تَكُنْ مَعَكُمْ﴾ نایا نیمه له‌گه‌ل تنوه نه‌بوین (له‌نویژ و روزوودا) ﴿فَالْيَايُنِ﴾ نیمانداران ده‌لین: به‌لنی له‌گه‌لماندا بوون ﴿وَلَيْكُمُ النَّارُ أَفْسَسُكُمْ﴾ به‌لام تنوه خوتان خه‌له‌تاند (دوو پروو پیلان گپربوون) ﴿وَلَمْ تَقْصُرُوا نَفْسَكُمْ﴾ وه جاوه‌روانی (نه‌مانی باوهر دار اتان) ده‌کرد و دوودل بوون ﴿وَضَرَبَكُمْ الْأَمَانِ﴾ وه هیواو ناوات فریوی دان ﴿حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ﴾ تا فهرمانی خواهاات (و مردن) ﴿وَعَزَّكَ بِاللَّهِ الْعَزُّورُ﴾ وه شه‌یتان فریوی دان به‌لنی بورده‌بی خوا‌ی گه‌وره ﴿فَالْيَوْمَ لَا يَخْذُ مِنْكُمْ قَدِيرٌ﴾ نه‌مرفو هیچ بریتبه‌ک و هر ناگیریت نه‌له‌تنوه ﴿وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وه نه‌له‌بی باوهران بز رزگار بوونسان ﴿مَأْوَاهُمْ النَّارُ﴾ جینگاتان ناگری دوزخه ﴿هِيَ مَوْلَاكُمْ﴾ نه‌و ناگره‌شیباوتانه ﴿وَقَبَسَ السَّيْفِ﴾ نای چند سهر نه‌نجامینکی خراپه ﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا کانی نه‌وه نه‌هاتوه بز پروو داران ﴿أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ﴾ که‌دلپان راجله‌کیت و ملکه‌چ بی بز یادوزیکری خوا ﴿وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ﴾ وه بز نه‌و قورقانه‌ی که‌نار دویه‌تیه‌خواره‌وه؟ ﴿وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ﴾ وه‌ک نه‌و که‌سانه (جووله‌که و گاوور) نه‌بن ﴿أُولَٰئِكَ كَانُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که‌له‌مه‌و پیش کتیبی ناسمانیان پندرا ﴿فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ﴾ وه ماوه‌یه‌کی دوو پروو دریزیان به‌سهر دا‌تیه‌ری ﴿فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ نه‌مجا دلپان به‌ق بوو ﴿وَكَبُرَتْ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ﴾ وه زور به‌بان باخی و له‌سنوورده‌چوو بوون ﴿أَتَكْفُرُونَ أَلَمْ يَكُنِ اللَّهُ يَحْيِ الْأَمْثِلَ﴾ بینگومان بز انن که‌خوازه‌وی زیندوو ده‌کاته‌وه ﴿بَعْدَ مَوْتِهَا﴾ دوا‌ی مردنی ﴿قَدْ يَبَيَّنَّا الْكُفْرَ الْآثِلَ﴾ بینگومان نیشانه‌و به‌لکه‌کانه‌مان بز پروون کردونه‌ته‌وه ﴿لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ تابیر بکه‌نه‌وه ﴿إِنْ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ﴾ بینگومان پیاوان و زنانی خیرخواز ﴿وَأَقْرَبُوا اللَّهَ قَرَابَةً﴾ نه‌وانه‌ش قمرز ده‌ده‌ن به‌خوا به‌قمرزیک‌ی چاک (بارمه‌تی هه‌زاران ده‌ده‌ن) ﴿يَصْغَفُ لَهُمْ﴾ چند به‌رامهر ده‌یاند رینه‌وه ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ﴾ وه بز نه‌وان هیه‌به‌پاداشتی زور چاک ﴿

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ و نه وانه‌ی باوهریان هیاوه به‌خوا و به‌پیغه‌مهرانی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْمُصْلِحُونَ﴾
 نه وانه خوینان راست گزیان ﴿وَالشَّهَادَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ و شه‌هیدان له لای پدروهر دگاریان ﴿لَهُمْ أَجْرُهُمْ
 وَنُورُهُمْ﴾ خاوه‌ن پاداشت و نور و پرووناکی خوینان ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ و نه وانه‌ی که‌میی
 باوهریون و به‌لگه و نیشانه‌کانی یتیم‌یان به‌درو زانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ نه وانه هاوهرلی ناگری
 دفرزه‌خن ﴿أَقْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا﴾ و ه برانن که‌بیگومان زبانی دنیا ته‌نھا ﴿لَيْتَ وَآلَهُمْ وَرِيتُهُ﴾ گالته
 و گمه و رازاندن‌وه و ﴿وَتَقَاخَرُ بَيْنَكَ وَتَكَاشَرُ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ﴾ خو هه‌لکیشانه له‌نیوانتاند و لاف لیدانه
 به‌دارایی و مندالی زوره‌وه ﴿كَمَثَلِ غَيْثٍ﴾ و هك بارانیک وایه ﴿أَنْجَبَ الْكَلْبَارِ بَآئِكُهُ﴾ که‌حاصلاته‌که‌ی
 جوونباران دلخوش بکات ﴿ثُمَّ يَهْجِجُ فَتَرْتَهُ مُضْغَرًا﴾ پاشان ووشك بیی و به‌زهردی بی بینیت
 ﴿ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا﴾ له پاشان بیت به‌پوش و به‌لاش ﴿وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ﴾ له روزی دواشدا
 سزای توند و سه‌خت (هه‌یه بۆ دنیا په‌رستان) ﴿وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ﴾ و ه‌لی بوردن و په‌زامه‌ندی
 هه‌یه له لایه‌ن خواوه (بۆ خوا ناسان) ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ﴾ و ه زبانی دنیا هیچ‌نی به
 جگه له رابواردنیکسی خه‌له‌تینه‌ر نه‌بیت ﴿سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ﴾ (که‌واته) پیشبر کنی بکه‌ن
 بۆ (ده‌ست خستی) لیخوشیون له لایه‌ن په‌روهر دگار تانه‌وه ﴿وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا﴾ و ه بۆ به‌هشتیک که
 پانتایی به‌که‌ی ﴿كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾ به‌وینه‌ی پانتایی ناسمان و زه‌وی به ﴿أُمِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾
 ناماده‌کراوه بۆ نه‌وانه‌ی باوهریان هیاوه ﴿بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ﴾ به‌خوا و پیغه‌مهرانی ﴿ذَٰلِكَ فَضْلُ اللَّهِ﴾
 نه‌و (پاداشته) به‌خششیکسی خوا بی به ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده‌یدات به‌هه‌ر که‌سی که‌خوی به‌ویت
 ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ و ه خوا خاوه‌نی به‌خششی گه‌وره‌یه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُّصِيبَةٍ﴾ هیچ زیان و
 به‌لایه‌ك پرووی نه‌داوه ﴿فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي الْسَّمَاءِ﴾ نه له‌زه‌وی و نه له‌خودی خو تاندا ﴿وَلَا فِي كُتُبٍ﴾
 ثیللا له (لوح‌المحفوظ) دانوسراوه ﴿مِّن قَبْلِ أَن نَّزَّلَهَا﴾ پیش نه‌وه‌ی به‌دی به‌نین ﴿إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَىٰ اللَّهِ
 يَسِيرٌ﴾ بیگومان نه‌وه بۆ خوا زور ناسانه ﴿لِكَيْ لَا تَأْسَوْا﴾ تاخه‌فوت نه‌خون ﴿عَلَىٰ مَا فَازَكُمْ﴾
 بۆ نه‌وه‌ی له‌ده‌ستان چووه ﴿وَلَا تَحْزَنُوا﴾ و ه دلخوش و مد‌غور نه‌بن ﴿بِمَا آتَاكُمْ﴾ به‌وه‌ی که
 بینی داوون ﴿وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ﴾ و ه خوا هیچ خو به‌زل زانیکسی شانازی که‌ری خوش
 ناوتست ﴿الَّذِينَ يَخْتَلِفُونَ﴾ نه‌وانه‌ی چروکی و به‌زیلی ده‌که‌ن (له‌مال به‌خشش له‌پیناو خواوا)
 ﴿وَيُؤْمَرُونَ النَّاسَ بِالْإِخْلِ﴾ و ه فرمان به‌خه‌لکیش ده‌که‌ن په‌زیل و چروک بن ﴿وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ﴾ و ه هه‌ر
 که‌س پشت هه‌لکات نه‌وه بیگومان خوا ﴿هُوَ الْعَلِيُّ الْخَبِيرُ﴾ هه‌ر خوی بی نیازی سوپاسکراوه ﴿

﴿لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا﴾ سویتند به‌خوا به‌راستی نیمه‌پیتغه‌مبه‌رانی خو‌مانمان نار‌دووه ﴿بِالْبَيِّنَاتِ﴾ به‌
 به‌لگه‌و موعجیزه‌ی پروونه‌وه ﴿وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ﴾ وه‌کتینی (ثاسمانی) و ته‌رازوی
 دادمان له‌گه‌لدا نار‌دن ﴿يَقُومُوا لِلنَّاسِ بِالْقِسْطِ﴾ بۆ نه‌وه‌ی خه‌لکی به‌داد‌گه‌ری په‌فتار بکهن (له‌ناو
 خو‌بایندا) ﴿وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ﴾ وه‌ناسنمان دروست کرد ﴿فِيهِ نَاسٌ شَدِيدٌ﴾ که هیزکی به‌تینی توندی
 تیدایه‌بۆ جه‌نگ کردن ﴿وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ﴾ وه‌سوودیک‌ی زو‌ریشی هه‌یه‌بۆ خه‌لکی (له‌به‌ر کاهیتانی
 له‌هه‌موو جو‌ره‌پیشه‌سازیه‌خزمه‌تگوزاره‌کاندا) ﴿وَرِيعٌ لِلَّهِ﴾ وه‌تا‌خوا ده‌ری بخات
 ﴿مَنْ يَصْرُفْ رُوْسُلَهُ بِالْغَيْبِ﴾ چ‌که‌سی یارمه‌تی (ثابتی) خواو پیتغه‌مبه‌رانی ده‌دات که په‌نه‌انیشه ﴿إِنَّ
 اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ بینگومان خوا به‌هیز و ده‌سه‌لانه ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ﴾ سویتند به‌خوا بینگومان
 نووح و ئیبراهیم مان په‌وانه‌کرد ﴿وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ﴾ وه‌له‌ناو وه‌چه‌کانیشیاندا
 پیتغه‌مبه‌ریتی و کتینی ثاسمانیمان دانا ﴿فَوَنَّهُمْ مِّنْهُنَّ﴾ نه‌مجا هه‌ندیک‌یان رینمورنیان وه‌رگرت
 ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسَقُوا﴾ وه‌زو‌ریشیان یاخی و کافر‌سوون ﴿لَمْ يَفْقَهُوا عِلْمَ الْآثِرِ هَرُوسِلَنَا﴾ له‌
 پاشان به‌شوئن نه‌واندا دیسان پیتغه‌مبه‌رانی خو‌مانمان نار‌د ﴿وَفَقَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ﴾ وه‌دواتر عیسی‌ای
 کو‌ری مه‌ریه‌مان نار‌د ﴿وَالْإِنجِيلَ﴾ وه‌نینجیلمان پی به‌خششی ﴿وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ﴾ وه‌
 له‌دلی نه‌وانه‌دا که‌شویتی که‌وئن ﴿زُفَّةً وَرَحْمَةً﴾ سوز و به‌زه‌بیمان دروست کرد ﴿وَرَهْبَانِيَّةً
 ابْتَدَأُوهَا﴾ وه‌گوشه‌گیری به‌ک که‌خو‌یان دایان هیتا بوو ﴿مَا كُنْتُمْ عَلَيْهَا عَلَيْهِمْ﴾ که‌نیمه‌نه‌وه‌مان له‌سه‌ر
 پنبویست نه‌کردبوون ﴿إِلَّا اتَّبِعَانَا وَضَوَّيْنَا اللَّهُ﴾ به‌لام خو‌یان دایان هیتا بۆ په‌زامه‌ندی خوا ﴿فَنَارَعُوْهَا حَقَّ
 رِعَابِنَهَا﴾ که‌چی وه‌ک پنبویست پاریز‌گاری نه‌و گوشه‌گیریه‌یان نه‌کرد ﴿فَنَاتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ﴾
 نیمه‌ش به‌خشیمان به‌وانه‌یان که‌باوه‌ریان هیتا بوو ﴿آخِرُهُمْ﴾ پاداشتی خو‌یان. ﴿وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسَقُوا﴾
 وه‌زو‌ریشیان له‌سنوور ده‌ر‌چوون ﴿يَتَّبِعُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و که‌سانه‌ی باوه‌ر‌تان هیتاوه
 ﴿اتَّبَعُوا اللَّهَ وَءَامَنُوا بِرُسُلِهِ﴾ له‌خوا بترسن و باوه‌ر‌به‌ئین به‌پیتغه‌مبه‌ره‌که‌ی ﴿يُؤْتِيكَ مِنْ رَّحْمَتِهِ﴾
 دوو به‌شتان له‌په‌حمه‌ت و به‌خششی خوی پی ده‌به‌خششی ﴿وَيَجْعَلْ لَّكَ نُورًا﴾ وه‌پرووناکیه‌کتان ده‌دانی
 ﴿تَكْمُلُونَ بِهِ﴾ که‌رینمورنی و پیتی راستی پی ده‌ر‌کهن ﴿وَيَغْفِرْ لَكَ﴾ وه‌لیتان خوش ده‌بیت
 ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ وه‌خو‌الی خوشبووی میهر‌بانه ﴿لَقَدْ لَعَنَّاهُ أَفَلْ الْكَسْبِ﴾ تا‌خواوه‌ن په‌راوه
 ثاسمانیه‌کان بزائن ﴿إِلَّا يَقْدِرُونَ عَلَى شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ که‌ده‌سه‌لانیان نی به‌به‌سه‌ر هیه‌چیک له‌به‌خششی
 خوا ﴿وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ﴾ وه‌هه‌ر‌چی به‌خشش هه‌یه‌به‌ده‌ست خوایه ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ده‌یدات به‌هه‌ر
 که‌سینک که‌خوی به‌و‌یت ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌خوا خواوه‌نی به‌خششی زو‌ر‌گه‌وره‌یه ﴿۱۵﴾

سوردهی ﴿المجادلة﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿فَدَسَمِعَ اللَّهُ﴾ به راستی خوا بیستی ﴿قَالَ الَّذِي نَجَّدْنَاهُ فِي رَجْعِهِ﴾ و ونه ی نه و ژنه ی که له باره ی میز ده که به وه گفتو گوی له گه له نه کردی ﴿وَنَشْكُرُكَ إِلَى اللَّهِ﴾ وه سکا لای خوی بوی لای خوا نه برد ﴿وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُزَكُمَا﴾ وه خوا گونی له ووتو ویزی هه ردو و کتان بوو ﴿إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ به راستی خوا بیسه ری بینایه ﴿الَّذِينَ يَظَاهَرُونَ مِنْكُمْ﴾ نه وانه تان که ظاهر ده کهن ﴿مِنْ بَنَاتِهِمْ﴾ له گه له ژنه کاناندا (بیان ده لنین وهك دایکمان وان) ﴿مَا هُنَّ أَهْلُكُمْ﴾ نه وانه دایکی نه وان نین ﴿إِنْ أَهْلُكُمْ﴾ دایکی نه وان ﴿إِلَّا آلِي وَلَدْتُهُمْ﴾ هه ره نه و ژنانه که نه وانیان لی بووه ﴿وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَسْخَرًا مِمَّنْ قَالُوا﴾ وه بینگومان نه وانه گوشتاریکی خرابی ناپه سهند ده لنین ﴿وَرُؤُوسًا﴾ و در و ده کهن ﴿وَاللَّهُ لَعَفُوفٌ عَلِيمٌ﴾ وه به راستی خوالی خوش بوی لی بوورده یه ﴿وَالَّذِينَ يَظَاهَرُونَ﴾ نه وانه ی ظاهر ده کهن ﴿مِنْ بَنَاتِهِمْ﴾ له گه له هاوسه ره کانیاں ﴿ثُمَّ يَعُودُونَ﴾ له پاشان په شیمان ده بنه وهو (ده یانه ویت بچه لایان) ﴿لِمَا قَالُوا﴾ له وه ی که ووتویانه (واته خیراته لایان نادهن) ﴿فَتَخَيَّرُوا﴾ نه وه پنیوسته به نده یه كه نازاد بکهن ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَ﴾ له پیش نه وه ی به یه كه بگهن (و بچه لایان) ﴿ذَلِكُمْ يُوعْظُونَ بِهِ﴾ ندم که فاره ته ی (که له سهرتان پنیوسته کراوه) ناموزگاری ده کرین پی ی ﴿وَاللَّهُ يَمَاعَزُهُمْ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره زا و ناگاداره به وه ی که ده بکهن ﴿فَمَنْ لَمْ يَجِدْ﴾ نه مجا ته گهر به کینک (به نده ی) ده ست نه که ووت ﴿فَصِيَامٌ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ﴾ نه وه با دوو مانگ له سهریه كه به ر و و و ویت ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ يَمَاسَ﴾ پیش نه وه ی بچه لای به كه ﴿فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ﴾ ته گهر به کینک ته بیتوانی (دوو مانگ به ر و و و ویت) ﴿فَإِطْعَامٌ سِتِّينَ مِسْكِينًا﴾ نه وه بانانی شه ست هه ژار بدات ﴿ذَلِكَ لِيُذَكِّرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ﴾ نه و (که فاره تانه که له سهرتان پنیوسته کراوه) بو نه وه یه باوه ر بکهن به خوا و پیغه میهری خوا (مل که چی فهرمانی خوا و پیغه میهری خوا بن) ﴿وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ﴾ وه نه وانه سنووری خوان ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه بو پی باوه ران هه یه سزای سهخت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ بینگومان نه وانه ی درایه تی و سهر پیچی خوا و پیغه میهری خوا ده کهن ﴿كُفُّوا﴾ ریسواو سهرشور ده کرین ﴿كَأَكْبَتِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ﴾ هه ره وهك نه وانه ی پیش نه مان ریسواو سهرشور کران ﴿وَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ بَيِّنَاتٍ﴾ (چون نافرمانی ده کهن) له کاتینکدا دلیان که قیمه به لگه ی روونمان نارد و نه خواره وه ﴿وَاللَّكَفِيرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ﴾ وه بو پی باوه ران سزای ریسواکه ره هه یه ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له ر و ژنکدا که خوا هه موویان تیکرا زیندو و ده کاته وه ﴿فَلْيَبْتَغِهِمْ مِمَّا عَمِلُوا﴾ پاشان هه والیان پی ده دات به وه ی که کردویانه ﴿أَخَصَّنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ﴾ که خوا (هه مووی) ژماردو وه وه (به لام) خویمان له بیربان چووه ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا به سهر هه موو شینکدا ناگاداره ﴿

﴿الَّذِينَ﴾ نایا نهت زانیوه ﴿أَنَّ اللَّهَ يَقَدَرُ مَا فِي السَّمَوَاتِ﴾ که خوا ده زانی چی له ئاسمانه کان ﴿وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ وه چی له زهوی دایه ﴿مَا يَكُونُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا هُوَ رَاقِبُهُمْ﴾ که خوا جواره میان نه بیت ﴿وَلَا حَسَبَ﴾ وه چه چی هبج بیتج که سیک نی به ﴿إِلَّا هُوَ سَادُّهُمْ﴾ که نهو شه شه میان نه بیت ﴿وَلَا أَقْبَىٰ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرُ﴾ وه نه که متر لهو ژماره نه زور تر نی به ﴿إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ﴾ مه گهر خوابان له گه لدایه (به زانیاری و ناگاداری) ﴿أَتَيْنَا مَا كَانُوا﴾ له هدر جینگایه کدا بن ﴿ثُمَّ يَنْتَهُمُ بِمَا عَمِلُوا فَيَكْتُمُونَ﴾ پاشان له پوزی دوا پیدا ناگاداریان ده کاته وه به وهی که کر دوویانه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَكْفِي عَذَابَهُمْ﴾ به راستی خوا به هه مور شتیک ناگادار و زانیه ﴿الَّذِينَ﴾ نایا سه رنجت نه داوه ﴿إِلَى الَّذِينَ هُمْ أَعْيُنُ النَّجْوَى﴾ له نه وانهی که قه ده غه کران له چه ﴿ثُمَّ يَعْوَدُونَ﴾ پاشان ده گهرینه وه ﴿لِمَا هُمْ أَكْتُمُونَ﴾ بو نه وهی لیان قه ده غه کرا بوو ﴿وَيَسْتَكْبِرُونَ بِالْأَيْمُونِ وَالْعَدْوَانِ﴾ وه له گه له به کتریدا به چه نه دو بن دربارهی گونا هو تاوان و ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ﴾ و بی فرمانی پیغمبریش ﷺ ﴿وَأَذَانَهُ وَكَحِيلَهُ﴾ وه کانی بین بو لات سه لامت لی ده کهن ﴿بِمَا أَرْحَمْتَكَ بِهِ اللَّهُ﴾ به شیوه به که که خوا به و جزره سه لامی لی نه کر دوویت ﴿وَيَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ﴾ وه له دلی خویاندا ده لین: (نه گهر پیغمبره) ﴿لَوْلَا وَعْدُ اللَّهِ يَأْتُواكُمُ﴾ بو چی خوا سزایان نادات به هو ی نه و قسانه ی که پی ده لین ﴿حَسْبُكُمْ جَهَنَّمُ تَصَالُوتُهَا فَيَنْسِفُ اللَّهُ الصَّيْبَ﴾ نه وانه دوزه خیاب به سه که (بینگومان) ده چنه ناویه وه که جینگایه کی زور خرابه ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه وانه ی که پرواتان هیناوه ﴿إِذَا تَجَيَّعُوا﴾ که چه تان کرد ﴿وَلَا تَسْتَجِيبُوا إِلَّا بِمِثْلِ مَا يُدْعَوْنَ﴾ به چه باسی گونا هو ده ست دریزی ﴿وَمَعْصِيَةِ الرَّسُولِ﴾ و سه ریچی پیغمبره مه کهن ﴿وَتَسْتَجِيبُوا بِالْبِرِّ وَالْتَقْوَىٰ﴾ وه باسی چاکه و باریز کاری و له خوا ترسان بکهن ﴿وَأَتَوْا اللَّهَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ له خوا بترسن (و خوتان پیاریزن له سزای نه و خوابه ی) ﴿إِلَّا تَوْحِيدُكُمْ﴾ که هه لای نه و کوده کرینه وه ﴿إِنَّمَا النَّجْوَىٰ مِنَ الشَّيْطَانِ﴾ بینگومان چه تنها له شه بتانه وهی ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ تا نه وانه ی که پروایان هیناوه دلته نگ بکات ﴿وَلَيْسَ بِضَرْبٍ شَيْءٍ﴾ له کاتیکدا هبج زیانیان بی ناگه به نیت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فرمانی خوانه بیت ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَاسْتَوَكِلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ (ده با) ایماندارانش تنها پشت به خوا بیه ستن ﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نه و که سانه ی که باوهرتان هیناوه ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ﴾ کاتیک پییان و و ترا ﴿فَتَسْحَابِي الْمَجْلِسِ﴾ له کور ودانیشنه کاندایه بکه نه وه (و فراوانی بکهن) ﴿فَأَقْبِرُوا نَفْسَكُمْ﴾ ثبوهش فراوانی بکهن خواش گوشادی به ئیوه ده دات ﴿وَأَقْبِلْ أُنْشُرُوا فَأَنْشُرُوا﴾ وه کاتیک پییان و و ترا هه ستن، ئیوهش هه ستن ﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ﴾ خواش پله و پایدی نه و که سانه به رز ده کاته وه له ئیوه که پروایان هیناوه ﴿وَالَّذِينَ أَوْفُوا أَلْعَهْدَ دَرَجَاتٍ﴾ وه نه وانه ی که زانستیان پی به خشر او به چه ند پله به که (پله یان به رز ده کاته وه) ﴿وَأَنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه خوا شاره زایه به وهی ده بکهن ﴿

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهو کهسانهی که باوهرتان ههتاوه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ههر کاتن (ویستان) قسهی په نهانی له گهل پیغه مبهردا ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ بکهن ﴿فَقَدْ مَوَّاهِنَ بَدَنِي حَتَّىٰ تَخُونَكُمْ صِدْقُهُ﴾ نهوه پیتش چهپه کردنه کهتان خیرتک بکهن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَظْهَرُ﴾ نهوه بۆ خوتان چاکتر و پاکتره ﴿فَإِنْ لَّمْ تَجِدُوا﴾ نهوجا نه گهر ههچتان نه بسو ﴿فَإِنَّ اللَّهَ عَنْوَرٌ رَّجِيمٌ﴾ نهوه بیگومان خوا لیخوش بوو میهره بانه ﴿وَأَشْفَقْتُ﴾ نایا ده ترسان (له ههزاری) ﴿أَنْ تَقْدِمُوا بَيْنِي وَبَيْنَ حَتَمِي﴾ پیتش چهپه کردنه کهتان خیرتک بکهن ﴿وَأَلَّزَمْتُمُوهُ﴾ نهوجا نه گهر خیره کهتان نه کرد ﴿وَتَابَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ﴾ و خواش ته و بهی لی گبیرا کردن ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ﴾ نهوسا نویژ بکهن و زه کات بدهن ﴿وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه گوپرا بهی لی خواو پیغه مبهردا کهی بکهن ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ﴾ وه خوا شاره زابه به و بهی که ده بکهن ﴿الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نایا بۆ سهرنجیتک نادهی له نه وانهی ﴿تَوَلَّوْا﴾ که دۆستایه تی نه کهن ﴿فَمَا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ له گهل هوزتک (ی جووله که) که خوا غه زه بی لیگرتوون ﴿فَمَا هَرَبْتُمْ وَلَا مَبْهَتُمْ﴾ نهوان نه له تیوهن و نه له نه وانیشتن ﴿وَيَخْلِفُونَ عَلَى الْكَرْبِ﴾ وه سوینده ده خون به درو ﴿وَكَمْ يَكْفُرُونَ﴾ له کاتیکدا خویان ده زانن (درو ده کهن) ﴿أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ خوا سزای درواری بۆ ناماده کردوون ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به راستی نه و بهی نهوان ده بانکرد کاریکي نابه سهند بوو ﴿أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَخْرِجُهُ﴾ (دوو پروه کان) سوینده کانیاں کردبووه قه لغانی (درو و خرابه کانیاں) ﴿فَقَدْ وَاعَنَ تَبِيلَ اللَّهِ﴾ وه ریگری (خه لک) یان کرد له ریازی خوا ﴿فَأَلْهَمَهُمُ عَذَابَ مُمْهِينٍ﴾ نهوجا بۆ نهوان ههیه سزای ریسوا کهر ﴿لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ مال و مندلیان هیچ سوو دیکي نی به بۆیان ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نه وانه یار و هاوده می ناگرن ﴿مُزَفَّيْنًا﴾ تیسدا ده میتنه وه به هه میسه بی ﴿يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا﴾ له پروژتکدا که خوا هه سوویان زیندوو ده کاته وه ﴿فَيَخْلِفُونَ لَهُمْ﴾ نهوسا سویندی بۆ ده خون ﴿كَمَا يَخْلِفُونَ لَكُمْ﴾ ههر چونی سویندیان ده خوارد بۆ قیوه (له دونیادا) ﴿وَيَخْتَبُونَ أَنَّهُم عَلَىٰ شَيْءٍ﴾ وه واده زانن شتیکیان به دهسته وهیه ﴿أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ با بزائن به راستی ههر نه وائن دروزن ﴿أَسْخَوْكَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ﴾ شهیتان به سهریادا زال بووه (به جزرتک) ﴿فَالسَّخِرُ لَكَ اللَّهُ﴾ که بادی خوی له بیر بردوونه ته وه ﴿أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ﴾ نه وانه کۆمهل و دهستهی شهیتانن ﴿أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ﴾ با بزائن که به راستی ههر کۆمهل و دهستهی شهیتان زهره مهندن ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْلَدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ به راستی نه وانهی که دوزمنایه تی خواو پیغه مبهردی خوا ده کهن ﴿أُولَٰئِكَ فِي الْأَعْيُنِ﴾ نه وانه له ریسوا نرینی خه لکن ﴿كَتَبَ اللَّهُ﴾ خوا نوو سیویدی ﴿لَا غَلَبَ لَنَا أَوْرُسِي﴾ که بیگومان من و پیغه مبهرا تم سهرده کهوین ﴿إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ﴾ به راستی خوا به هیز و به توانای بالادهسته ﴿

﴿لَا يَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ﴾ که ساتینک نابینیت که باوه‌ریان هه‌بیت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ به‌خواو به‌پوژی دوازی ﴿يُؤَادُونَ﴾ که دۆستابه‌تی بکهن ﴿مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ له‌گهل نه‌وانه‌ی درایه‌تی خواو پیغه‌مبه‌ری خواده‌کهن (واژه: نابیت باوه‌ریان دۆستابه‌تی و پششیوانی بی باوه‌ریان بن) ﴿وَلَوْ كَانُوا إِبْنَةَ امِّهِمْ﴾ هه‌ر چه‌نده‌ئو دوزمانه‌ش باوکیان بن ﴿أَوْ ابْنَةَ امِّهِمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ﴾ یان کوپ و براو خزمیان بن ﴿أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ﴾ نه‌وانه‌ خوا باوه‌ری له‌دلایندا چه‌سپاندووه ﴿وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ﴾ به‌هه‌زی کردوون و سه‌ری خستون به‌قورشان و ئیمان له‌لایه‌ن خویه‌وه ﴿وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ده‌بانخانه به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جوگه‌ناوی زور ده‌روات به‌ژیر دره‌خته‌کانایندا ﴿يَجْرِي فِيهَا﴾ به‌هه‌میشه‌بی تپیدا ده‌میننه‌وه ﴿رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ﴾ خوا لی‌بان پازی بووه ﴿وَرَضُوا عَنْهُ﴾ نه‌وانیش له‌خوا پازی بوون ﴿أُولَئِكَ جَزَاءُ اللَّهِ﴾ نه‌وانه‌کۆمه‌ل وده‌سته‌ی خودان ﴿الَّذِينَ جَزَاؤُهُمُ الْمَقْبُحَاتُ﴾ ناگاداربین که ته‌نها کۆمه‌ل وده‌سته‌ی خودا پرگار و سه‌رفرازن ﴿﴾

سوره‌قی (التَجَنُّبُ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ هه‌رچی له‌ئاسمانه‌کان و زه‌ویدایه نه‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ته‌نها نه‌وزالی بالاده‌ستی کاردروسته ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا زاتیکه ﴿أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ بی باوه‌رانی خواوه‌ن کتیبی ده‌رکرد ﴿مِنْ دِينِهِمْ﴾ له‌مال و شوینی خو‌بان ﴿لَا زِلَّ لِلْحَسْرِ﴾ بویه‌که‌م کۆبوونه‌وه ﴿مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا﴾ به‌ته‌مانه‌بوون (نه‌ی موسولمانینه) که (له‌قه‌لا‌کانیان) ده‌ربچن ﴿وَعَلَّوْا أَنَّهُمْ﴾ خوشیان وایان ده‌زانی ﴿مَا لِعَنَهُمُ اللَّهُ﴾ که قه‌لا‌کانیان ده‌بانپاریزن له‌(سزای) خوا ﴿فَأَنَّهُمُ اللَّهُ﴾ بویه‌(سزای) خوا‌بان بوه‌ات ﴿مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْشَسُوا﴾ له‌شوینیکه‌وه که گومانیان بوی نه‌ده‌جوو ﴿وَقَدْ فِي قُلُوبِهِمُ الرَّجَاءُ﴾ وه‌خوا ترسینکی خسته‌ناو دل‌بان‌وهه ﴿يَخْرُجُونَ يُؤْذَنُ لَهُمْ﴾ که خانه‌کانی خزیاتیان ویران ده‌کرد ﴿بِأَيِّدِيهِمْ وَأَيْدِي السُّوءِ مِنَ النَّاسِ﴾ به‌ده‌ستی خو‌بان و به‌ده‌ستی ئیمانداران ﴿فَالْعَبْرُواتُ أُولَى الْأَبْصَارِ﴾ نه‌مجا‌په‌ند وهرگرن نه‌ی خواوه‌ن بیرو هۆشان ﴿وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ﴾ نه‌گه‌ر خوا ده‌ربه‌ده‌ری له‌سه‌ر بریار نه‌دانایه (له‌سه‌ر نه‌و جوله‌کانه) ﴿لَعَذَّبْنَا فِي الدُّنْيَا﴾ بیگومان له‌دونیا‌دا سزای ده‌دان ﴿وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ﴾ له‌پوژی دوایشدا بۆ نه‌وان هه‌یه ﴿عَذَابُ النَّارِ﴾ سزای ناگری دۆزه‌خ ﴿﴾

﴿ذَٰلِكَ يَأْتِيهِمْ﴾ ثم سزایه به هوی نه‌وه‌وه بوو ﴿شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ درآیه‌تی خوا و پیغه‌مهربان کرد
 ﴿وَمَنْ يَشَاقِ اللَّهَ﴾ وه ههر که سینک درآیه‌تی خوابکات ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ نه‌وه به‌پراستی خوا تو له
 سببی به‌تینه ﴿مَا أَقْطَعُكُمْ مِنْ لَيْتٍ﴾ نه‌وه‌ی بریشان له دارخورما ﴿أَوْ تَرَكْتُمُوهَا﴾ یا لیتی گه‌پران
 ﴿فَآيَةُ عَلَىٰ أُولَٰئِكَ﴾ به وه‌ستاوی له‌سهر بنه‌کانیان بمیننه‌وه ﴿فَإِذِ انْطَلَقَ﴾ نه‌وه به‌فهرمانی خوا بووه
 ﴿وَلِخَيْرِ الْفَاسِقِينَ﴾ وه یو سهر شؤر کردنی له‌سنوور دهر چووان بوو (مه‌به‌ست پی جوله‌که‌کانه)
 ﴿وَمَا آتَا اللَّهُ﴾ نه‌وه (ده‌ستکه‌وتانه) که‌خوا سه‌ندی‌وه (پی جه‌نگ کردن) ﴿عَلَىٰ رَسُولِهِمْ﴾ یو پیغه‌مبهره‌که‌ی له‌مالی (به‌نی نه‌ضیر) ﴿فَمَا أَجْزَعُ عَلَيْهِمْ خَلٌّ وَلَا يَكُافِ﴾ نیوه یو به‌ده‌ست هیتانی
 (نه‌وه مال و سامانه‌ی جوله‌که) هیچ نه‌سپ و خوشتریکیان تاونه‌داوه و (نه‌جه‌نگاون) ﴿وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ﴾ به‌لکو خوا پیغه‌میدرانی زال ده‌کات ﴿عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ﴾ به‌سهر ههر که‌سدا که‌بیه‌ویت
 ﴿وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه خوابه‌سهر هه‌موو شتیکدا به‌ده‌سه‌لانه ﴿مَا آتَا اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ﴾ نه‌وه‌ی خوا
 ده‌ست پیغه‌مبهری خست (به‌پی جه‌نگ) ﴿وَمَنْ أَقْلُ الْفَرَى﴾ له (سه‌روه‌ت و سامانی) گوند‌نشینه‌کانی
 جوله‌که ﴿فَبَلَّغْ رِسَالُوكَ﴾ نه‌وه یو خواو یو پیغه‌مبهره ﴿وَإِنَّ لَهُ بِرِزْوَانِنَا كُفْرًا﴾ (واته له به‌رزه‌وه‌ندی گشتی موسلماناندا خهرج
 ده‌کرت) ﴿وَالَّذِي الْفَرَى وَالْيَسَى﴾ وه یو خزماتی (پیغه‌مبهره) و هه‌تیوان ﴿وَالْمَسْكِينُ وَالْيَتِيمُ﴾
 وه یو هه‌زاران و ریبوارانی که‌م ده‌سته ﴿كَلَّا لَا بُدَّ دُولَ الْآخِرِيَّةِ مِنْكُمْ﴾ تا (نه‌وه مال و سامانه)
 تهنها له‌ناو ده‌وله‌مه‌نده‌کانتاندا ده‌ست به‌ده‌ستی پی نه‌کرت و به‌س ﴿وَمَا أَتَاكُمْ رَسُولٌ فَاخْذُوا﴾
 وه نه‌وه‌ی پیغه‌مبهره پی‌ی دان وهر بیگرن ﴿وَمَا تَنْهَكُمْ عَنْهُ فَانْهَوْا﴾ وه نه‌وه‌ی لیتانی قه‌ده‌غه‌کرد وازی
 لی به‌تین ﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ وه له‌خوابتر سن ﴿إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ بیگو مان‌خوای گه‌وره‌سزای سه‌خته
 ﴿يُلْقِ الْغُلَاقَ الْمُهَيَّيَّنَ﴾ (نه‌وه ده‌سکه‌وته‌ی له‌به‌نی نه‌ضیر گیرا) یو نه‌دارانی کزچکه‌راته ﴿الَّذِينَ لَمْ يَرْجُوا﴾
 نه‌واته‌ی که‌دهر کران ﴿مِنْ دِينِهِمْ وَأَمْرِهِمْ﴾ له‌مال و سامانیان ﴿يَتَّبِعُونَ فَضْلًا مِنْ اللَّهِ وَرِضْوَانًا﴾
 فه‌زل و به‌هره‌ی خوا و رزامه‌ندی له‌ویان ده‌ویت ﴿وَيُخَصِّرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ﴾ وه یارمه‌تی (نایینی) خوا
 و پیغه‌مبهری خوا ده‌دهن ﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ﴾ ههر نه‌واتن راستگو‌یان ﴿وَالَّذِينَ تَوَوَّأُوا﴾ و (به‌شی نه‌وان نه‌درا له‌وه مال و سامانه‌ی
 قیلهم) نه‌واته (یاریده‌ده‌ره‌کان) که‌له‌مال و شونی خو‌یان بوون (له‌شاری مه‌دینه) و باوه‌ریان هیتا
 پیش (کزچکه‌کردنی برا موهاجره‌کانیان) ﴿يُجِبُونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ﴾ نه‌وه‌ی کزچ بکات یو لایان خو‌شیان
 ده‌وی ﴿وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا﴾ وه شک نابهن له‌دل و دهر وونی خو‌یاندا هیچ جزوه
 چه‌سوودی و به‌خیلیه‌که‌له‌بهر نه‌وه‌ی به‌شی کزچکه‌ران درا و (به‌شی نه‌وان نه‌درا له‌وه مال و سامانه‌ی
 که‌گیرا له‌جوله‌که‌کان) ﴿وَيُؤَيِّرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ﴾ وه فه‌زلی نه‌وان نه‌دهن به‌سهر فه‌زلی خو‌یاندا
 ﴿وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ﴾ نه‌گهر چی خو‌شیان زور پی‌ویستیان پی‌ی بیت ﴿وَمِنْ نُوفٍ شَخٍّ نَفْيسَةٍ﴾ وه نه‌وه
 که‌سه‌ی خوی له‌پژدی و به‌خیلی دهر وونی به‌ایزیت ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ (به‌پراستی) ههر
 نه‌واتن سه‌ره‌راز و سه‌ره‌که‌وتوو

﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ﴾ نه‌ی (باوهر دارانه‌ش) له‌پاش نه‌مانه‌وه هاتوون نه‌لین: ﴿رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقَرْيَةِ﴾ نه‌ی
 په‌روه‌دگارمان لیسان خوشه ﴿وَلَا تَجْعَلْ لَنَا إِلَهًا غَيْرَكَ﴾ وه له‌و براینه‌شمان (خوش یه) ﴿سَبِّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكُمْ﴾
 که پشمان که‌وتوون له‌شمان هیناندا ﴿وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ وه هبج رقی و کینه‌به‌ک
 مه‌خمره دلمان وه ده‌باره‌ی باوهرادران ﴿رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ﴾ نه‌ی په‌روه‌دگارمان به‌راستی
 هدرتوی دلسوزی مبه‌ره‌بانی ﴿إِنَّا نُرِئُكَ فِي هَٰؤُلَاءِ نَاظِرًا﴾ له‌وانه‌ی که
 دو‌پروو بوون ﴿يَقُولُونَ أَخْرِجْهُمْ﴾ نه‌لین به‌و برادرانه‌یان ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ که بن باوهر
 بوون له (جووله‌که) خاوون کتینه‌کان ﴿لَئِنْ أَخْرِجْتَهُمْ﴾ نه‌گهر ده‌رکیرن (له‌مال و خاك و ثاوتان)
 ﴿لَنَخْرِجَنَّهُمْ مِمَّكَ﴾ نیمه‌ش له‌گه‌لن‌اندا ده‌ده‌چین ﴿وَلَا تُطِيعُ فِيكُمْ أُمَمًا أَبَدًا﴾ وه ههر گیز گو‌برابه‌لی که‌س
 ناکه‌ین له‌دزی نیوه ﴿وَإِنْ قُتِلْتُمْ﴾ وه نه‌گهر جه‌نگتان له‌گه‌ل دا‌بکری ﴿لَنَنْصُرَنَّكُمْ﴾ بینگومان نیمه
 یارمه‌تی نیوه نه‌ده‌ین ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ﴾ بینگومان خواشابه‌تی نه‌دات که نه‌وان دروزن ﴿لَئِنْ
 أَخْرَجُوا﴾ نه‌گهر ده‌رکیرن ﴿لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُ﴾ نه‌وان له‌گه‌لیاندا ده‌رناچن ﴿وَلَئِنْ قُتِلُوا لَا يَنْصُرُوهُمْ﴾
 وه نه‌گهر جه‌نگیان له‌دز کرا یارمه‌تیا ناده‌ن ﴿وَلَئِنْ نَصُرُوهُمْ﴾ وه نه‌گهر یارمه‌تیا ناده‌ن
 ﴿يَلُولُ الْأَيْدِي﴾ بینگومان (نه‌شکین و) پشت هه‌له‌که‌ن ﴿ثُمَّ لَا يَنْصُرُونِ﴾ پاشان سه‌رناخرن ﴿إِنَّا
 لَأَنْشُرَنَّكُمْ وَفِي صُدُورِهِمْ مِنْ اللَّهِ﴾ به‌راستی (نه‌ی باوهرادران) نیوه ترستان زیاتره له‌دلی نه‌واندا
 ناخوا ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ﴾ نه‌وه‌ش له‌به‌رته‌وه‌یه که بینگومان نه‌وانه ﴿قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ﴾ که‌سانیکن تی ناگه‌ن
 ﴿لَا يَفْقَهُونَ كَثِيرًا جَمِيعًا﴾ (جووله‌که) جه‌نگتان له‌گه‌ل ناکه‌ن هه‌موو بینگه‌وه ﴿إِلَّا لِيُفَرِّقَ بَيْنَهُمْ﴾
 مه‌گهر له‌جه‌ند گوندیکی قایمی قه‌لاییندا نه‌بیت ﴿أَوْ مِنْ وَرَاءِ حُدُوبِ﴾ یان له‌پشنی دیواره‌وه
 ﴿بِأَسْهُمٍ بَيْنَهُمْ شَرِيعَةً﴾ دزایه‌تی نیوانیان زور سه‌خته ﴿تَحْتَ كُلِّ شَيْءٍ وَجْهٌ﴾ تو‌واده‌زانی که نه‌وان کزو بینگه‌وه‌ن
 ﴿وَقُلُوبُهُمْ شَقِيَّةٌ﴾ له‌کاتیکدا دل‌بان جیا وله‌یه‌ک دو‌وره ﴿ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ﴾ نه‌وه به‌هزی نه‌وه‌وه‌یه
 که نه‌وان گه‌لنکی نه‌فامن ﴿كَذَٰلِكَ الْآيَاتِ﴾ نموونه‌ی (هم جووله‌کانه) وه‌ک نموونه‌ی نه‌وانه‌ن
 ﴿مِنْ قَبْلِهِمْ قُرْآنًا﴾ که له‌پش نه‌ماندا بوون به‌ماوه‌یه‌کی که‌م (مه‌به‌ست بئی موشریکه‌کانی قوربه‌ش
 وجوله‌که‌کانی به‌نو قه‌ینوقاعه) ﴿ذَٰقُوا وَبَالُ أَمْرِهِمْ﴾ سه‌رته‌نجامی کاری خویان چه‌شت ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ وه‌بزو نه‌وان هه‌به‌سزای سه‌خت ﴿كَذَٰلِكَ الشَّيْطَانُ﴾ (نموونه‌ی هم ناپاکانه) وه‌ک شه‌بتان وایه
 ﴿إِذْ قَالَ لِلنَّاسِ اكْفُرُوا﴾ که به‌مروقی ووت: بن بروابه ﴿فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ﴾ جا که بن بروا بوو (شه‌بتان)
 ووتی: ﴿إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكُمْ﴾ به‌راستی من به‌ریم له‌تو ﴿إِنِّي أَخَافُ اللَّهََ رَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ بینگومان من له‌خوا‌ی
 په‌روه‌دگاری جیهانیان ده‌ترسم ﴿

﴿فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا﴾ جا سەر ئه‌نجامی هه‌ر دوو کبان ئه‌وه‌یه **﴿أَتَهْمَانِ النَّارِ خَالِدَيْنِ فِيهَا﴾** که بیهگومان هه‌ر دوو لاله‌ دۆزه‌خدا نه‌بن به‌هه‌میشه‌یی **﴿وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ﴾** وه‌ ئه‌مه‌یه‌ سزای سته‌مکاران **﴿يَتَأْتِيهِمُ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ﴾** نه‌ی ئه‌وانه‌ی که باوه‌ر تان هه‌تاوه‌ له‌خوا بترسن **﴿وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ﴾** وه‌ هه‌موو که سینگ با سه‌رنج بدات **﴿مَّا فَدَمَتِ لَعْنَةُ﴾** (بزانی) چی پێش خۆی نار دوه‌بو پاشه‌ر وژی (له‌کار و کرده‌وه‌ی چاکه‌) **﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾** وه‌ له‌خوا بترسن **﴿إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾** به‌راستی خوا شاره‌زایه‌ به‌وه‌ی که ده‌یکه‌ن **﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ﴾** وه‌ک ئه‌وانه‌ مه‌بن که خویان له‌بیر خویان برده‌وه‌ **﴿فَأَنسَهُهُمُ اللَّهُ﴾** جا خواش ئه‌وانی له‌بیر خویان برده‌وه‌وه‌ **﴿أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ﴾** هه‌ر ئه‌وانن ده‌رجوان له‌ فهرمانی خوا **﴿لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ﴾** دۆزه‌خیان و به‌هه‌شتیان وه‌ک یه‌ک و به‌کسان نین **﴿أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ الْفَائِزُونَ﴾** به‌هه‌شتیان پرگار و سه‌ر که‌توون **﴿لَوْ أَنَّا هَذَا الْفَرَقَ﴾** نه‌گه‌ر ئه‌م قور ئانه‌مان دابه‌زاندایه **﴿عَلَىٰ جَبَلٍ﴾** بۆ سه‌ر کێوێک **﴿لَرَأَيْنَهُ﴾** خشیعاً مَصْدَعاً (وه‌ تینگه‌شتایه‌ له‌وه‌ی که تێیدا هاتووه‌) ده‌تبینی به‌ملکه‌چی ولت له‌ت بووی **﴿مِنْ حَشْبَةِ اللَّهِ﴾** له‌ترسی خوا **﴿وَذَلِكَ الْأَمَثَلُ﴾** ئه‌م جۆره‌ نموونه‌ **﴿نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ﴾** ده‌یان هه‌یننه‌وه‌ بۆ خه‌لکی **﴿لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾** بۆ ئه‌وه‌ی بیر بکه‌نه‌وه‌ **﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾** خوا هه‌ر نه‌و زاته‌یه **﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾** هیچ به‌ر ستر او نیکی راست نی یه‌ بیه‌جگه‌ ته‌و **﴿عَذَابُ الْعَذِيبِ وَالشَّهَادَةُ﴾** زانای هه‌موو نه‌یتی و ناشکر اکانه‌ **﴿هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾** هه‌ر نه‌وه‌ به‌خشنده‌ی میهره‌بان **﴿هُوَ اللَّهُ الَّذِي﴾** نه‌وه‌ ته‌و خوا به‌یه **﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾** که بیه‌جگه‌ له‌و به‌ر ستر او نیکی راست نییه‌ **﴿الْمَلِكُ الْقُدُّوسُ﴾** پاشا و پاک و بیه‌گه‌رد **﴿الْمُسْلِمُ الْمُؤْمِنُ﴾** و ناشستی ده‌ر و، دلتیا که‌ره‌و **﴿الْمُهَيَّمِينَ﴾** چاودێر و بارێزگار **﴿الْعَزِيزُ﴾** وزان و بالاده‌سه‌ت و **﴿الْجَبَّارُ﴾** خاوه‌ن شکو **﴿الْمُتَكَبِّرُ﴾** و شایسته‌ی هه‌موو گه‌وره‌یی به‌که‌ **﴿سُبْحَنَ اللَّهِ﴾** پاک و بیه‌گه‌ردی بۆ خوا به‌ **﴿عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾** له‌و هاو به‌شانه‌ی که‌ بۆی دانه‌تری **﴿هُوَ اللَّهُ﴾** هه‌ر نه‌وه‌ خواو **﴿الْخَالِقُ﴾** به‌دیه‌ینه‌ر و **﴿الْبَارِئُ﴾** داهینه‌رو **﴿الْمُصَوِّرُ﴾** و وێنه‌ کێشه‌ **﴿لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى﴾** هه‌ر بۆ نه‌وه‌ هه‌موو ناو نیکی هه‌ره‌ جوان و پاک **﴿يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾** هه‌ر چی له‌ ئاسمانه‌کان و زه‌وی دایه‌ ستایشی ئه‌و ده‌که‌ن **﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾** وه‌ هه‌ر نه‌وه‌ زال و بالاده‌ستی کار به‌جی **﴿**

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ﴾ سوتند به‌خوا بینگومان بنو ثنوه هه‌یه له‌ئیر اهیم و بر و اداره کانددا ﴿أَشْوَدَّ مَحَنَةً﴾ سه‌ر مه‌شقیکی جوان ﴿لَیْمَنَ كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ﴾ بۆ که‌سبتک که‌ئومبند و هبوا یی به‌خوا و به‌رۆزی دوا یی ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ وه‌هر که‌سبتک پشت هه‌لکات ﴿إِنَّا اللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ﴾ ئه‌وه به‌راستی هه‌ر خوا به‌ی نیاز و ده‌وله‌مه‌ندو ﴿الْحَمِيدُ﴾ شایسته‌ی ستایش ﴿عَسَى اللَّهُ أَنْ يَجْعَلَ لَكُمْ مَخْرَجًا﴾ دلیا بن خوا یی گه‌وره دۆستایه‌تی و خوشه‌ویسنی دروستی ده‌کات له‌نیوان ئیوه و ئه‌وانه‌ی دوزمنا به‌تبتان له‌گه‌ل کردوون (به‌ئیمان هیتانی زۆره‌یان) ﴿وَاللَّهُ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا به‌ئوانا به‌ ﴿وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ وه‌خوا لی خوشبوی میهره‌بانه ﴿لَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ خوا یریتان لی ناگربت ﴿عَنِ الَّذِينَ﴾ له‌گه‌ل ئه‌وانه‌ی ﴿لَا يَقْتُلُكُمْ﴾ که‌جه‌نگبان له‌گه‌ل نه‌کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر شه‌م دینه ﴿وَلَا يَجْزِيكُمْ﴾ وه‌ده‌ریان نه‌کردوون ﴿بَيْنَ يَدَيْكُمْ﴾ له‌جنگا و شوین و خا ک و وولانی خوتان ﴿أَنْ يَرْجُوْهُ﴾ که‌چا که‌بان له‌گه‌ل بکه‌ن ﴿وَنَقِصُوا إِلَيْهِمْ﴾ وه‌داد گه‌ربن له‌گه‌ل یانددا ﴿إِنَّا اللَّهُ نَجْزِي الْمُكَذِبِينَ﴾ به‌راستی خوا ئه‌وانه‌ی خوش ئه‌وی که‌داد گه‌رن ﴿إِنَّمَا يَتَّبِعُكُمْ اللَّهُ﴾ بینگومان خوا یریتان لی ده‌کات نه‌نها ﴿عَنِ الَّذِينَ قَتَلُوا﴾ له‌وانه‌ی که‌جه‌نگبان له‌گه‌ل کردوون ﴿فِي الَّذِينَ﴾ له‌سه‌ر دین (وباوه‌یه که‌ئان) ﴿وَلَا يَجْزِيكُمْ يَرْجُوْهُ﴾ وه‌ده‌ریان کردوون له‌جنگا و شوین و خا ک و وولانی خوتان ﴿وَوَلَّيْتُمْ عَنْهُ﴾ وه‌بارمه‌تبان داوه له‌سه‌ر ده‌ر کردنتان ﴿أَنْ تَوَلَّوْهُ﴾ (یریتان ده‌کات) له‌وه‌ی که‌دۆستایه‌تبان له‌گه‌ل بکه‌ن وه‌دۆستبان دابنن ﴿وَمَنْ يَتُوبْ﴾ وه‌هر که‌سبتک دۆستایه‌تبان بکات ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ﴾ ئا ئه‌وانه خویان سته‌مکارن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیتاوه، ﴿إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ نه‌گه‌ر ئافره‌تانی ئیماندار هاتن بۆ لاسان ﴿مُهْجِرَاتٍ﴾ به‌کۆچ که‌ری ﴿فَأَمْتَحِنْنَهُنَّ﴾ ئاقبان بکه‌نه‌وه ﴿اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ﴾ خوا به‌باوه‌ری نه‌وان زاتاره ﴿إِنَّا عَمَتْنَهُنَّ﴾ نه‌مجا نه‌گه‌ر زانیتان شه‌و (ئافره‌تانه) ﴿مُؤْمِنَاتٍ﴾ باوه‌ردارن ﴿فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ﴾ نه‌وه مه‌یانگه‌ر نه‌وه بۆ لای (میره) بی بر واکنسان ﴿لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ﴾ نه‌شه‌و ئافره‌تانه حه‌لالن بۆ شه‌و میره‌ده‌ی باوه‌رانه ﴿وَلَا يَرْجِعُوْنَ لَهُنَّ﴾ وه‌نه‌شه‌و میره‌دانه‌ش بۆ شه‌و ئافره‌تانه حه‌لالن ﴿وَلَا يَرْجِعُوْنَ﴾ وه‌نه‌وه‌ی (میره‌کانیان) خه‌رجیان کردووه، بیانده‌نه‌وه ﴿وَلَا جُنَاحَ عَلَيْنَا﴾ هیچ گونا به‌کتان له‌سه‌ر نی به‌ ﴿أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ﴾ که‌ئم ئافره‌تانه ماره‌ بکه‌ن ﴿إِنَّا عَمَتْنَهُنَّ لَجُورٌ﴾ نه‌گه‌ر ماره‌یه‌ی کانسان بده‌نی ﴿وَلَا تُنْفِصُوا بَعْضُهُمْ الْكَافِرُ﴾ ژنه‌ کافره (بت په‌رسته‌کان) لای خوتان پامه‌گرن (ئه‌وانه‌ی که‌له‌مه‌ککه‌ به‌ی باوه‌ری ماونه‌نه‌وه) ﴿وَسَقَلُوا عَلَى الْكُفَرِ﴾ ئیوه داوا یی ئه‌وه بکه‌نه‌وه که‌خه‌رجتان کردووه (بۆ ژنه‌ کافره‌کانتان که‌ئیسنه‌ چوونه‌نه‌ لای کافران) ﴿وَلَيْسَ لَهُنَّ الْفُتُورُ﴾ ئه‌وانیش با داوا یی ئه‌وه بکه‌ن که‌خه‌رجیان کردووه (بۆ ژنه‌ موسولمان به‌کانیان که‌هاتو نه‌نه‌ لای ئیوه) ﴿ذَٰلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ﴾ ئه‌مه‌ فدرمانی خوا به‌ ﴿يَتَذَكَّرُ بَيْنَكُمْ﴾ یربار ئه‌دا له‌نیوانیانددا ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾ وه‌خوا زانای کار به‌جی به‌ ﴿وَإِنْ فَاتَكُمْ﴾ نه‌گه‌ر له‌ده‌ستتان چو ﴿مَتًى يَنْزِلُ إِلَيْكُمْ﴾ به‌کینک له‌خیزانه‌کانتان (به‌چوونیان) ﴿إِلَى الْكُفَرِ﴾ بۆ لای بی باوه‌ران ﴿فَعَلَبْتُمْ﴾ ئیوه‌ش تۆله‌تان لی سه‌ندن (و غه‌نیمه‌تان گرت) ﴿فَقَالُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ أَرْوَاجُهُمْ﴾ نه‌مجا (له‌و غه‌نیمه‌ته) بده‌ن به‌وانه‌ی که‌ ژنه‌کانیان رۆشتووه ﴿فَقُلْ مَا أَفْعَلُ﴾ به‌ئنده‌زه‌ی ئه‌وه‌ی که‌خه‌رجیان کردووه ﴿وَأَعْلَمُ اللَّهُ﴾ وه‌بتر سن له‌و خوا به‌ی ﴿الَّذِينَ آمَنُوا بِهِمْ يُؤْمِنُونَ﴾ که‌ئیه بر و اتان بی هیتاوه ﴿

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغمبر ﷺ ﴿إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ﴾ هه‌ر کاتیک نافر هتانی ئیماندار هاتن بۆلات
 ﴿بِبَاطِنِكَ﴾ که په‌یمانیت له‌گه‌ل به‌ستن ﴿عَلَّامَاتٍ لَا يَشْكُرَنَّ بِاللَّهِ شَيْئًا﴾ له‌سه‌ر نه‌وه‌ی هیچ شتیک نه‌که‌ن
 به‌هاوبه‌شی خوا ﴿وَلَا يَشْكُرْنَ وَلَا يُزِنْنَ﴾ وه‌دزی و داوین پیسی نه‌که‌ن و ﴿وَلَا يَقْسِمْنَ أَوْلَدَهُنَّ﴾ وه‌مندا لانی
 خویشان نه‌کوژن ﴿وَلَا يَأْتِيَنَّ يَنْتَحِنَ يَقَرِّبَنَّهُ﴾ هیچ جوړه بو هتاتیک هه‌لنه‌به‌ستن ﴿بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ﴾
 له‌نیوان ده‌ست و بڼ یاندا ﴿وَلَا يَقْصِبَنَّكَ فِي مَقْرَبٍ﴾ وه‌بڼ فەرمانیت نه‌که‌ن له‌هیچ کاریکی چاکه‌دا
 ﴿فَيَأْتِيَنَّ﴾ تۆش په‌یمانبان له‌گه‌ل به‌سته ﴿وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ﴾ وه‌له‌خوا داوای لی خوشبو و نیان
 بزیکه ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به‌راستی خوالی خوشبووی میهره‌بانه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌و
 که‌سانه‌ی که باوه‌ر تان هیناوه ﴿لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ﴾ که‌سانیک که‌خوا غه‌زه‌بی لی گرتوون
 مه‌یکه‌ن به‌دۆست و پشتیوانی خوتان ﴿قَدْ نَبِّئُوا مِنْ الْآخِرَةِ﴾ به‌راستی ته‌وان بڼ هیوا بوون له‌(پاداشتی)
 پوژزی دواپی ﴿كَمَا نَبِّئُ الْمُكَافَرُ﴾ هه‌ر چون بڼ بر وایان بڼ هیوان ﴿مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ﴾ له‌مردووی ناو
 گورستان (که‌زیندوو بیته‌وه) ﴿﴾

سوره‌قی (الضَّحَىٰ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوالی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات هه‌رچی له‌ناسمانه‌کان و له‌زه‌وی
 دایه ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ته‌و زالی بالاده‌ستی کار به‌جی به ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی
 که بر و اتان هیناوه ﴿لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ بۆچی نه‌وه‌ی نه‌بلین ته‌نجامی ناده‌ن ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ
 اللَّهِ﴾ زور مایه‌ی رق و تور پیسی به‌لای خوا ﴿أَن تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ که‌سه‌به‌ک بلین کرده‌وه‌ی
 بڼ نه‌که‌ن ﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ﴾ به‌راستی خوا که‌سانیک خوش ده‌وی ﴿يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا﴾
 که‌به‌یه‌ک ږیز ده‌جه‌نگن له‌رڼی خوا دا ﴿كَأَنَّهُمْ يُبَيِّنُونَ مَرْصُومٌ﴾ وه‌ک کۆشکیکی قایمی چه‌سپووی
 دامه‌زراو ﴿وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ﴾ (بیر به‌ره‌وه) کاتیک که‌مووسا به‌گه‌له‌که‌ی ووت
 ﴿يَقَوْمُ لِمَ تَقُولُونَ﴾ نه‌ی گه‌له‌که‌م بۆچی نازارم ده‌ده‌ن ﴿وَقَدْ تَعْلَمُونَ﴾ له‌کاتیک‌دا به‌دلنابیه‌وه ده‌زاتن
 ﴿أَلَيْسَ رَسُولَ اللَّهِ إِلَيْكُمْ﴾ که‌من نیر دراوی خوام بۆلای ئتوه ﴿فَلَمَّا زَاغُوا﴾ جا کاتیک لایان داله‌ه‌ق
 ﴿زَاغَ اللَّهُ قُلُوبُهُمْ﴾ خواش دلی وه‌ر گپران ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ وه‌خوا ږیتموونی گه‌لی
 له‌رڼی ده‌رچوو ناکات ﴿﴾

سوره‌ی (الجمعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْخِرْ بِهِ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿مَنْ فِي السَّمَوَاتِ﴾ نه‌وی له‌ ئاسمانه‌کان ﴿وَمَنْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه‌ نه‌وی له‌ زه‌وی دایه‌ ﴿الْمَلَكِ الْقُدُّوسِ﴾ (نه‌و خوایه‌ی) که‌ پاشایه‌کی پاک و بینگه‌ردی ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی بالاده‌سه‌تی کار به‌جی به‌ ﴿هُوَ الَّذِي﴾ خوا ئه‌و زاته‌یه‌ ﴿بَعَثَ فِي الْأُمَمِ﴾ که‌ ناردوویه‌نی له‌ ناو نه‌ خوینده‌واراندا (عمر به‌ کاندا) ﴿رُسُلًا مِنْهُمْ﴾ پیغه‌به‌رئک له‌ خویمان ﴿يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ﴾ ده‌خوینته‌وه به‌سه‌ریاندا نیشانه‌کانی خوا ﴿وَيُزَكِّيهِمْ﴾ پاکیان ده‌کاته‌ ﴿وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ﴾ وه‌ قورشان و فخر مووده‌ی (پرسورد) یان فیرده‌کات ﴿وَأَن كُنَّا نُلَاقِي قُلُوبَهُمْ﴾ هر چه‌ندئه‌وان له‌ پیتشدا ﴿لَقِيَ صَلَائِلَ مُبِينٍ﴾ له‌ گوهرایه‌کی ئاشکرا دابوون ﴿وَالْآخِرِينَ مِنْهُمْ﴾ وه‌ (په‌وانه‌شی کردووه‌بو) که‌ لانی تری جگه‌ له‌وان ﴿لَمَّا لَبِثُوا فِيهَا﴾ که‌ هیتستا پی‌یان نه‌گه‌یشتوون (و موسولمان نه‌بوون) ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ خوا زالی بالاده‌سه‌تی کار دروسته‌ ﴿ذَلِكَ فَتَنُ اللَّهِ﴾ نه‌وه‌ به‌هره‌یه‌کی خوایی به‌ ﴿يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ﴾ ئه‌یدا به‌ هر که‌سیک که‌ (خوی) به‌وی ﴿وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ﴾ وه‌ خوا خواهه‌نی فه‌زل و به‌هره و به‌خششی گه‌وره‌یه‌ ﴿مَثَلُ الَّذِينَ﴾ نموونه‌ی به‌سه‌ره‌اتی نه‌وانه‌ی ﴿حُجِّلُوا الْقَوْلَ﴾ که‌ نه‌وراتیان درا به‌سه‌ردا ﴿ثُمَّ لَمْ يَخْلُفُوا﴾ له‌ پاشان هه‌لبان نه‌گرت (په‌فتاریان پی‌ نه‌کرد) ﴿كَثَلِ الْجَمْعِ﴾ وه‌ك گوی درئزکه‌ ﴿يَحْمِلُ أَثْقَارًا﴾ که‌ کتییکی زوری هه‌لگرتبی (سوودی لی‌ نابینی) ﴿يَشْسُ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ﴾ نای چه‌ند خرابه‌ نموونه‌ی نه‌و گه‌له‌ی ﴿كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ﴾ که‌ نیشانه‌کانی خوایان به‌ دروژاتی ﴿وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌ خواری نموونی گه‌لی سته‌مکاران ناکات ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلْزِمْتُ مَا دَرَا﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: نه‌ی نه‌وانه‌ی که‌ له‌سه‌ر دینی جووله‌که‌ن ﴿إِن زَعَمْتُمْ﴾ نه‌گه‌ر پیتان وابه‌ ﴿أَن كُنَّا أَهْلًا بِاللهِ﴾ که‌ به‌راستی ئیوه‌ دؤستی خوان ﴿مِنْ دُونِ النَّاسِ﴾ بیجگه‌ له‌ خه‌لکی سر ﴿فَتَمَتُّوا الْقَوْلَ﴾ که‌ه‌وا بوو داوای مردن بکه‌ن ﴿إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ نه‌گه‌ر ئیوه‌ راست ده‌که‌ن ﴿وَلَا يَسْتَوُونَ أَعْمَاءٌ﴾ وه‌ نه‌وانه‌ هر گیز داوای مردن ناکه‌ن ﴿بِمَا قَدَّمْتِ الْأَيْدِي﴾ له‌به‌ر نه‌و (گوناها‌نه‌ی) که‌ به‌ده‌ستی خویمان پیتشیان خستووه‌ ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ﴾ وه‌ خوا ئاگاداره به‌سته‌م کاران ﴿قُلْ إِنَّمَا أَلْزِمْتُ مَا دَرَا﴾ بلی به‌راستی نه‌و مردنه‌ی که‌ ﴿تَقْرَأُونَ مِنْهُ﴾ لی‌ی راده‌که‌ن ﴿وَاللَّهُ مُتَفَكِّهُمُ﴾ بیگومان پیتان ده‌گات و تووشتان ده‌بی ﴿لَمْ تَرَوْهُمْ﴾ له‌پاشان ده‌گه‌ر پترته‌وه ﴿إِلَّا عَلَى الْعَنَبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ بو‌لای خوای زانا به‌ئاشکراو نه‌پتیه‌کان ﴿فَبَشِّرْهُمُ﴾ نه‌مجا هه‌والتان پی‌ ده‌دات ﴿بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ به‌وه‌ی که‌ده‌تانکرد

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که باوه‌ر یان هیناوه ﴿إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ﴾ کاتیک که بانگدرا بو نوئز
 ﴿مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ﴾ له‌ی روزی هه‌ینی دا ﴿فَاسْتَوِ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ﴾ به‌به‌له‌ی بر و ن بو یادی خوا (و نوئزی هه‌ینی)
 و ﴿وَذُرُوا الْفَيْعَ﴾ واز له‌کیرین و فروشتن به‌ینن ﴿ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ ئانه‌وه‌ی بو ئیوه‌ی چاکتره ﴿إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾
 نه‌گه‌ر بزانشن و تن بگه‌ن ﴿فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ﴾ جا کاتیک که نوئزی هه‌ینی ته‌واو بوو ﴿فَاسْتَوُوا﴾
 فی الارض ﴿ثُمَّ بَلَّوْا مِنْهُ وَهُوَ رَطَبٌ﴾ و ئه‌و یادی خوا بکه‌ن ﴿وَأَنْتُمْ قُلُوبُكُمْ﴾ بو ئه‌وه‌ی رزگار و سهر فه‌راز بین ﴿وَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ آبَاءَكُمْ﴾ و ئه‌و یادی خوا بکه‌ن ﴿وَلَا تَزُولُ أَعْيُنُكُمْ عَنْهُ﴾ هه‌ر کارینکی بازار گانی یان هه‌ر کارینکی بیته‌وده‌ی بینن ﴿أَنْفُسُ الَّذِينَ هُمْ أُولَٰئِكَ﴾
 نه‌که‌ن بولای نه‌و بازار گانی به ﴿وَتَرْكُوكَ آلِهَتِكُمْ﴾ و ئه‌و به‌جی دینن به‌ی راه‌وستاوی (له‌سهر مینبهره‌ی که‌ت)
 ﴿فَلَمَّا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی نه‌وه‌ی لای خوا به‌ی چاکتره ﴿مِنْ اللَّهِ وَمِنَ النَّجْوَى﴾
 له‌شتی بی هوده‌ی بازار گانی ﴿وَاللَّهُ خَيْرٌ أَلْفَظِينَ﴾ و ئه‌و خوا باشتیرینی ووزی ده‌رانه ﴿

سوره‌ی ﴿الْمُنَافِقُونَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوا ی به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّمَا هِيَ كَاتِبَتُكَ﴾ کاتیک که دوو پروان بینه‌لات ﴿قَالُوا أَشْهَدُ أَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ﴾ ده‌لین شایه‌تی ده‌ه‌ین
 که به‌پراستی تو پینده‌مبه‌ری خوا بیت ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ أَنَّكَ رَسُولُهُ﴾ و ئه‌و دیاره‌ی خوا بیش ده‌زانی که تو به‌وانه‌ی کراوی
 نه‌وی ﴿وَاللَّهُ يَشْهَدُ﴾ و ئه‌و شایه‌تی ده‌دات ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ كَذِبُونَ﴾ که بینگومان دوو پروان دروژن ﴿وَلَا يَخْشَوْنَ﴾
 نه‌مجا رینگری (خه‌لک) یان ده‌کرد له‌پری خوا ﴿إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ به‌پراستی نه‌وان کارینکی
 خراپان ده‌کرد ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا﴾ نه‌وه‌ی (که ووترا) له‌به‌ر نه‌وه‌ی بوو که به‌پراستی نه‌وان باوه‌ریان
 هیناوه ﴿لَا تَقْرَأُوا﴾ له‌باشان بی باوه‌ر بوون ﴿فَطُلِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ﴾ نه‌مجا موز نرا به‌سهر دلپاندا ﴿فَهُمْ لَا يَفْقَهُوْنَ﴾
 نه‌تر نه‌وان هیچ تی ناگه‌ن ﴿وَلَا أَرَأَيْتُمْ﴾ هه‌ر کاتیک ده‌یان بینیت ﴿تُعْجِبُكَ أَلْسَانُهُمْ﴾
 له‌ش و قه‌لافه‌تیا سهر سامت ده‌کات ﴿فَإِنْ يَقُولُوا تَسْمَعُ لِقَوْلِهِمْ﴾ و ئه‌و نه‌گه‌ر قسه‌ی بکه‌ن گوئی له‌قسه‌ی که‌یان
 ده‌گر بیت ﴿كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُّسْنَدَةٌ﴾ (دوو پروان) هه‌روه‌ی داری هه‌ل‌سپهر دراو وان ﴿وَيُحْسَبُونَ﴾ و انگو مان
 ده‌به‌ن ﴿كُلَّ صَبَاحَةٍ عَلَيْهِمْ﴾ هه‌مبوو هه‌وار و قیریه‌ی بۆ سهر نه‌وانه ﴿كُلَّ أَعْدُوٍّ﴾ هه‌ر نه‌وانن دروژن
 ﴿فَأَحْذَرُهمْ﴾ که‌وانه‌ی خوئیان لی پاریزه ﴿فَتَنَاهُمُ اللَّهُ﴾ خوا بیانگوزی (یان خوا له‌ناویان به‌ریت)
 ﴿أَنْ يُّؤْمِنُوا﴾ چو‌ن وهرده‌ی گپ‌رین (له‌حق) ﴿

﴿وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ كَاتِبُكُمْ هِيَ بَيْنَ يَدَيْهِمْ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كِتَابُكُمْ وَلَا هُمْ يَسْتَعِينُونَ﴾ وهرن بۆ لای پیغه‌مبه‌ری خوا تا داوای لیخوشبوونان بۆ بکات ﴿لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا أَزْوَاجًا مِّن مِّنكُمْ﴾ (سه‌رینچی ده‌کهن) سه‌ریان با ده‌دهن ﴿وَأَنَّهُمْ يَصُدُّونَ﴾ وه‌ده‌یان بینیت پرو وهر نه‌گیرن ﴿وَهُمْ مُّسْتَكْبِرُونَ﴾ له‌کاتیکدا که‌ئه‌وان خویان به‌گه‌وره ده‌زانن ﴿سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَا يُؤْفَكُونَ﴾ بۆ‌ئه‌وان به‌کسانه ﴿أَسْتَغْفِرُ لَهُمْ﴾ داوای لیخوشبوونان بۆ بکه‌یت ﴿أَن لَّيْسَ لَهُمْ شُفْعَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ بآن داوای لیخوشبوونان بۆ نه‌که‌یت ﴿لَنْ يَقُولَ اللَّهُ لَهُمْ﴾ هه‌ر گیز خوالی بآن خوش نابن ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ به‌راستی خوا پرنموونی گه‌لی له‌پئی لاده‌ران ناکات ﴿هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ﴾ ئه‌وان ئه‌و که‌سانه‌ن که‌ ده‌لبن: ﴿لَا تُنْفِقُوا مِمَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ﴾ (هیج) مه‌به‌خشن به‌ئه‌وانه‌ی که‌ له‌گه‌ل پیغه‌مبه‌ردان ﴿حَقٌّ مِّمَّا يَمَنَّوْنَ﴾ تا بیاوه‌ی لی بکه‌ن (و ئه‌م دینه‌ به‌موتیت) ﴿وَلِلَّهِ خَزَائِنُ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضِ﴾ له‌کاتیکدا هه‌رچی گه‌نجینه‌کانی ئاسمانه‌کان و زه‌ویی هه‌به‌هه‌مووی هه‌ی خواجه ﴿وَلَكِنَّ الْمُسْلِمِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌لام دوو پرووه‌کان نازانن ﴿يَقُولُونَ لَئِنْ رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ﴾ (دوو پروه‌کان) ده‌لبن سویندین نه‌گه‌ر گه‌راینه‌وه‌ بۆ مه‌دینه ﴿لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ﴾ بیگومان ده‌سه‌لاتدار و به‌رئزه‌کان (مه‌به‌ست پئی خویان بوو) لات و بی پئزه‌کان له‌مه‌دینه ده‌رده‌کهن (مه‌به‌ست پئی پرواداران بوو) ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾ (خوای گه‌وره‌ش به‌ر به‌رچیان ده‌داته‌وه‌ و ده‌فه‌رموتیت) پئز و گه‌وره‌یی ته‌نها بۆ خوا و بۆ پیغه‌مبه‌ری خوا و باوه‌ردارانه ﴿وَلَكِنَّ الْمُسْلِمِينَ لَا يَفْقَهُونَ﴾ به‌لام دوو پروو و نازانن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئه‌ی ئه‌وانه‌ی که‌ باوه‌رداران هه‌تاوه ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ أَعْلَمُ الْغُيُوبِ﴾ ما‌ن و مندا لاتان بین ناگاتان نه‌کهن له‌یادی خوا ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ﴾ هه‌ر که‌سینک و ابکات ﴿فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَيْرُونَ﴾ نا ئه‌وانه‌ خویان خه‌سار و مه‌ندن ﴿وَلْيَقُولُوا مِن مَّازَنَّا فَنَكُرُ﴾ به‌خشن له‌وه‌ی رزق و روزیمان داوون ﴿مَنْ قِيلَ أَنْ يَقْبَلُوا إِلَيْكُمْ أَلَمْ يَكُنْ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْهِمْ حُوزَةٌ﴾ پینش ئه‌وه‌ی مردن به‌خه‌به‌ به‌کیتکتان بگری ﴿فَقُولُوا رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي﴾ ئه‌وسا بلینت: خواجه خوزگه‌ مردنی منت دوا به‌خستایه ﴿إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ﴾ بۆ ماوه‌یه‌کی نزیک ﴿فَأَصْدَقَ﴾ جا مال‌م بیه‌خشایه ﴿وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه‌له‌چا که‌کاران بوومایه ﴿وَلَنْ يُؤَخِّرَ اللَّهُ نَفْسًا﴾ هه‌ر گیز خوا هیج که‌سینک دوا ناخات (له‌مردن) ﴿إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا﴾ کاتیک که‌وه‌ختی (مردنی) هات ﴿وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ وه‌خوا

شاره‌زایه به‌وه‌ی که‌ ده‌یکهن ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خدای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَسْجُدْ لِلَّهِ﴾ ته‌سبیحاتی خوا ده‌کات ﴿مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ نه‌وه‌ی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه ﴿لِلَّهِ الْمُلْكُ﴾ ده‌سه‌لانی ته‌واو بۆ نه‌وه ﴿وَلِلَّهِ الْحُكْمُ﴾ وه‌هرچی ستایش هدییه‌همووی بۆ نه‌وه ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌نه‌وه به‌سدر هدمو و شتی‌کدا به‌ده‌سه‌لانه ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ﴾ خوا نه‌و زاته‌یه که نه‌وه‌ی دروست کردووه ﴿فَبِكُرْ كَافِرٌ﴾ ته‌مجا هه‌ندی‌کشان بئ باوه‌رو ﴿وَمَنْ كُفِّرْ﴾ هه‌ندی‌کی تریشتان باوه‌ردارن ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ تَصِيرُ﴾ وه‌خوا بینایه به‌هر شتی‌ک که ته‌نجامی ده‌دن ﴿خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ﴾ خوا ناسمانه‌کان و زه‌وی دروست کردووه به‌حق و راستی ﴿وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ﴾ له‌جوانترین شیوه‌شدا وینه‌ی کی‌شاون ﴿قَالِيَ التَّصِيرُ﴾ وه‌سهر ته‌نجامیش ههر بۆ لای نه‌وه (گه‌رانه‌وه) ﴿يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ ههرچی له‌ناسمانه‌کان و زه‌وی دایه‌خوا ده‌یزانی ﴿وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تَعْلَنُونَ﴾ وه‌شاره‌زایه به‌وه‌ی ده‌یشارنه‌وه، وه‌به‌وه‌یشی ناشکرای ده‌کهن ﴿وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ وه‌خوا زانایه به‌وه‌ی له‌ناو دل و ده‌رونده‌یه ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا بِالَّذِينَ﴾ نایا بیتان نه‌گه‌یشتووه هه‌والی نه‌وانه‌ی ﴿كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ﴾ که بئ باوه‌ر بوون له‌مه‌و پش ﴿فَقَالُوا أَتُحَدِّثُهُمْ بِأَنْبِيَاءٍ﴾ بۆیه چه‌شتیان توله‌ی کاری خویان ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ وه‌بۆ نه‌وان هه‌یه سزای سه‌خت ﴿وَالَّذِينَ يَأْتِيهِمْ﴾ نه‌و (سزایه) بئگومان به‌هوی نه‌وه وه‌بوو ﴿كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ که به‌یغه‌مبه‌ره‌کانیان بۆ هات به‌به‌لگه‌ی ناشکراوه ﴿فَقَالُوا أَأَنْبِيَاءٌ يَهْدُونَنَا﴾ که چی ده‌یان ووت چۆن نه‌بی‌ئاده‌می به‌ک له‌خۆمان پئ نمو و نیمان بکات ﴿فَكَفَرُوا وَكَانُوا﴾ ته‌مجا بئ بروا بوون و رووسان وه‌رگیرا ﴿وَأَسْتَعْلَى اللَّهُ﴾ وه‌خو‌اش بئ نیازی نواند (له‌باوه‌ر هیتانیان) ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وه‌خوا ده‌وله‌مه‌نده‌و شایسته‌ی ستایشه ﴿وَنَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ بئ باوه‌ران وایان ده‌زانی ﴿أَنْ لَنْ يَنْجُوْا﴾ که (له‌پوژی دوا‌یی دا) زیندوو ناکریشه‌وه ﴿قَالَ بَلَى﴾ (ته‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بیان بلی : به‌لئ ﴿وَرَبِّيَ لَشَدِيدٌ﴾ سویند به‌په‌روه‌ردگارم بئگومان زیندوو ده‌کریشه‌وه ﴿لَنْ تَنْجُوْا مِنْ عَذَابِيَّ﴾ دلنایان پاشان هه‌والتان بئ ده‌دریت به‌وه‌ی که کردووتانه ﴿وَالَّذِينَ عَلَى اللَّهِ يُسِرُّ﴾ وه‌ته‌مه بۆ خوا (زور) ناسانه ﴿قَالُوا يَا اللَّهُ ذَرْنَا وَرُسُلَهُ﴾ که‌واته باوه‌ر به‌یئن به‌خو‌او به‌یغه‌مبه‌ره‌که‌ی و ﴿وَالَّذِينَ الَّذِينَ أَلْفَنَّا﴾ به‌و رووناکی به‌ی دامن به‌زاندووه (که‌قورنانه) ﴿وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ وه‌خوا ناگاداره به‌وه‌ی که ده‌یکهن ﴿يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْحِسَابِ﴾ (پاداشتان ده‌داته‌وه) له‌پوژی‌کدا که کۆتان ده‌کاته‌وه بۆ پوژی کۆکردنه‌وه ﴿ذَلِكَ يَوْمُ الْقِيَامِ﴾ نه‌وپوژه پوژی زبانباری به‌ ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ وه‌هر که سیتک بروا به‌یئیت به‌خوا ﴿وَيَعْمَلْ صَالِحًا﴾ وه‌کرده‌وه‌ی چاک بکات ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ خوا چاوپوژی ده‌کات له‌گوناهه‌کانی و ده‌یانسرپه‌ته‌وه ﴿وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ وه‌ده‌بخاته‌ناو به‌هه‌شتانیکه‌وه ﴿يَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که جۆگه‌ناوی زور به‌ژیریاندا ده‌روات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیی‌دا ده‌میئننه‌وه به‌هه‌میشه‌یی وه‌تا هه‌تایی ﴿ذَلِكَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ﴾ نه‌وه‌یه بردنه‌وه و سهر که‌وتنی گه‌وره ﴿

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا﴾ نهواندی که بن باوه پروون و نیشانه و بدنگه کانی ئیمه بیان به دروزانی
 ﴿أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ﴾ نهوانه هاوه نلی ئاگرن ﴿خَالِدِينَ فِيهَا﴾ تیندا ده میتنه وه به هه میشه بی ﴿وَبِئْسَ
 الْمَصِيرُ﴾ وه سهر نه نجامینکی زور خراپه ﴿مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ﴾ هیچ ناپه جهتی بهك تووشی
 (خه لك) ناییت ﴿إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ﴾ مه گهر به فهرمانی خوا نه بیت ﴿وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ﴾ ههر كه سینك باوه پر
 بهیئت به خوا ﴿يَهْدِ اللَّهُ سَبِيلَهُ﴾ خوا ری نموونی دلی ده كات ﴿وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾ وه خوا به هه موو
 شت ئاگاداره ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ گوئرایه لی خوا و گوئرایه لی پیغه مبه ر بکه ن ﴿فَإِنْ
 تَوَلَّيْتُمْ﴾ نه وسه ته گهر پشتان نی کرد ﴿فَإِنَّمَا عَلَيْكَ رَسُولٌ﴾ جا نه وهی له سهر پیغه مبه ری ئیمه به
 ﴿الْبَلَاغُ الْمُبِينُ﴾ تنه ها گه یاندنی پروون و ناشکرای (ناینه که به نی) ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ خوا
 زانیکه که جگه له و هیچ بهر ستر او نیکی راست نی به ﴿وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ﴾ دهی
 با باوه داران تنه ها پشت به خوا بیه سنن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نهی نهوانه ی پرواتان هیتاوه
 ﴿إِنْ مِنْ أَرْوَاحٍ كُمْ وَأُولَٰئِكَ كُمْ عَدُوًّا لَكُمْ﴾ به راستی هه ندیک له ژنان و منداله کانتان دوزمنی
 ئیمه ن (به وهی ده یانه ویت رینگریان بکه ن له رینگه ی خودا و به شیمانان بکه نه وه له ئاینه که نان)
 ﴿فَأَحْذَرُواهُمْ﴾ جا خو تانیان لی بیاریزن (وئاگاداریان بن، به گوئیان نه که ن) ﴿وَإِنْ تَعَفَّوْا﴾ وه ته گهر
 (لییان) بیورن ﴿وَتَتَّقُوا﴾ وه واز بهیتن (لییان) ﴿وَتَعَفَّوْا﴾ وه (لییان) خوش بین ﴿وَإِنْ اللَّهُ عَفُورٌ
 رَحِيمٌ﴾ نه وه بنگومان خواش لی خوش بووی میهره بانه ﴿إِنَّمَا آمُرَ الْكُفْرَ وَأُولَٰئِكَ كُفْرٌ وَتَنَّةٌ﴾
 بیتگومان سهروهت و سامان و مال و مندالشان هو ی تاقی کرده نه و تانن ﴿وَاللَّهُ عِنْدَهُ الْخَزْءُ عَظِيمٌ﴾
 له کانتیکدا خوا پاداشی زور گه و ره ی له لایه ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ﴾ که و ا بوو له خوا بترسن
 و به ندایه تی نه و بکه ن نه و نه ده ی که ده توانن ﴿وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا﴾ وه گوئرایه ل و ملکه چی بن ﴿وَأَنِفُوا
 خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ﴾ وه مال به خوشن که بو خو تان چاکتره ﴿وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ﴾ وه نه وه ی پاریزراو بی
 له چرووکی نه نفسی خوی ﴿فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾ ههر نهوانن سهر که و تو و رزگار ﴿إِنْ تَقْرَضُوا
 اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا﴾ ته گهر قهرز بدهن به خوا به قهرزینکی چاك (واته بیبه خوشن له پیتا و خوا) ﴿يُضَاعِفُهُ
 لَكُمْ﴾ چند به درانه ری ده کاته وه بو تان ﴿وَتَغْفِرْ لَكُمْ﴾ وه لیسان خوش ده بی ﴿وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ﴾
 وه خوا سوپاسگوزاری له سهر خو و به نارامه ﴿عَلَى الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (نه و زاته بهر و ره دگار نیکی)
 زانا وئاگاداره به شته په نهان و ناشکراکان ﴿الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾ زالی بالادهستی کار به جی به ﴿

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغمبر ﷺ ﴿تَوَوَّعْتُمْ مَعَهُ﴾ ﴿إِنَّمَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ﴾ هەر کاتیک وستان ژنه‌کانتان
ته‌لاق بدهن ﴿فَطَلَقُوهُنَّ لِيَدْنَهُنَّ﴾ با ته‌لاقیان بدهن له‌کاتی عیده‌یاند (ته‌و کاته‌ی له‌جه‌یز پاک بوونه‌ته‌وه‌و
له‌گه‌لیان دروست نه‌بوون) ﴿وَأَلْحَظُوا الْيَدَّ﴾ وه‌عیده‌ی (ژنه‌کانتان) به‌ووردی بزمیرن ﴿وَأَتَقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ﴾
وه‌له‌خوا بترسن که‌به‌روهر دگارتانه ﴿لَا تَخْرُجُوهُنَّ﴾ ته‌و ژنانه‌ده‌ر مه‌که‌ن ﴿مِنْ بُيُوتِهِنَّ﴾ له‌ماله‌کاتی
خو‌بان (تا‌عیده‌یان ته‌واو ده‌بی) ﴿وَلَا يَخْرُجْنَ﴾ نافر تانیس با‌ده‌ر نه‌چن (له‌ماله‌کایان) ﴿إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِحُكْمٍ مُّبِينٍ﴾ مه‌گه‌ر کاریکی خرابی ناشکرا بکه‌ن ﴿وَقَالَ حُذْرُ اللَّهِ﴾ وه‌ته‌وانه‌سنووره‌کاتی
خودان ﴿وَمَنْ يَحْدُثْهُ اللَّهُ﴾ هەر که‌سینک له‌سنووره‌کاتی خوا‌ده‌ر بیجیت ﴿فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ﴾ ته‌وه‌بینگومان
سته‌می له‌خوی کردوه ﴿لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ﴾ ته‌و چووزانی له‌وانه‌یه‌خوا پیشی به‌یتیت ﴿بَعْدَ ذَلِكَ
أَمْرًا﴾ دوا‌ی ته‌وه‌کار وبارودوخیکی تر (وژن وپیایوه‌که‌بکه‌ونه‌وه‌به‌کتر وناشتیان بیته‌وه) ﴿وَإِنَّا
بَلَعْنَاهُ لَنُحْلِلَنَّ﴾ ته‌مجا که‌گه‌یشتنه‌کاتی خو‌بان (پاش ته‌لاقیک بان‌دوو ته‌لاق) ﴿فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾
ته‌وسا‌بان بیان‌ه‌لنه‌وه‌به‌باشی (بیانه‌ته‌وه‌بو‌لای خو‌تان به‌شیوه‌یه‌کی چاک) ﴿أَوْ قَارِئَهُنَّ بِمَعْرُوفٍ﴾ بان
لیان جیا‌پنه‌وه‌به‌باشی ﴿وَأَشْهَدُوا ذَنْبَكُمْ﴾ وه‌دوو شاهیدی داد‌به‌روهر بگرن له‌خو‌تان
﴿وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ﴾ که‌له‌به‌ر خوا‌ته‌و شاهیدی بدهن ﴿ذَلِكَ﴾ ته‌وانه‌ی (باسکران به‌ندیکن)
﴿بُعْظُ يَهُودٍ مِّنْ كَانَ يُؤْمِنُ﴾ که‌ناموژگاری ته‌وانه‌ی پی‌ده‌کری که‌با‌وه‌ریان ه‌بی ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَجْرُوا
بِهِ دَوَارِي دَوَابِّكُمْ﴾ وه‌هەر که‌سی خو‌ناس پی ﴿يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا﴾ خوا‌ده‌رووی لی‌ده‌کاته‌وه ﴿وَإِنْ
وَرَزَقْتُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَحْسِبُ﴾ وه‌رزق و‌روزی ده‌دات له‌لایه‌که‌وه‌که‌به‌خه‌بالیدا نه‌هاتوه
ویری لی‌نه‌کردوه‌ته‌وه ﴿وَمَنْ يَكْفُرْ عَلَى اللَّهِ﴾ وه‌هه‌که‌سی پشت به‌خوا‌یه‌ستی ﴿فَهُوَ خَسِرَتهٗ﴾
ته‌وه‌خوای به‌سه ﴿إِنَّ اللَّهَ يَلْعَنُ الْمُشْرِكِينَ﴾ به‌راسنی خوا‌کار و‌فرمانی خوی به‌ته‌نجام ده‌گه‌به‌نی
﴿فَقَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ بینگومان خوا‌بو‌ه‌موو شتیک ته‌ندازه‌یه‌کی دیاری کراوی داناوه
﴿وَالَّذِي يَشِينُ مِنَ الصَّاحِبِينَ﴾ ته‌وانه‌ی که‌بی هیوا‌ده‌بن له‌که‌وته‌حه‌یزه‌وه ﴿مِنْ نِّسَائِكُمْ﴾
له‌ژنانتان ﴿إِنْ أَرَادْتُمْ قَوْلَهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ﴾ ته‌گه‌ر (ده‌باره‌ی زانیی عیده‌یان) دوو‌دل بوون ته‌وا
عیده‌یان سی‌مانگه ﴿وَالَّذِي تَرَىٰ يُخْضَلُّ﴾ وه‌(ه‌روا) ته‌وانه‌ش که‌(له‌به‌ر مندالی) ه‌یشتا‌حه‌یزبان
پیدا نه‌هاتوه (عیده‌یان ه‌ر سی‌مانگه) ﴿وَأُولَٰئِكَ الْأَحْصَالُ﴾ وه‌ژنانی سک‌پر (دوو‌گیان)
﴿أَجْلُهُنَّ أَنْ يَضَعَنَّ حَمْلَهُنَّ﴾ عیده‌یان ته‌و کاته‌یه‌که‌سکه‌کیان دابنن ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ ه‌هر
که‌سینک له‌خوا‌بترسیت ﴿يَجْعَلْ لَهُ مِّنْ أَمْرٍ يُسْرًا﴾ خوا‌کاری بو‌ناسان ده‌کات ﴿ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ﴾
ته‌وه‌ی (که‌باسکرا) فرمانی خوا‌یه ﴿أَنزَلَهُ إِلَيْنَا﴾ که‌بو‌ی ناردونه‌ته‌خواره‌وه ﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ﴾ وه
ه‌هر که‌سینک خو‌ناس و‌له‌خوا‌ترسیت ﴿يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ﴾ گونا‌هه‌کاتی بو‌دانه‌پوشی و
ته‌یانسرته‌وه ﴿وَيُعْطِ لَهُ أَجْرًا﴾ پاداشتی گه‌وره‌ی ده‌داته‌وه

﴿أَنكِحُوا﴾ (زنانی نه لاق در او) دابنین و نیشته جیان بکهن ﴿مِنْ حَيْثُ سَكَرْتُمْ﴾ لهو شویتندی که
 (خوتان) داده نیشن و نیشته جی دهن ﴿مِنْ وَجْهِكُمْ﴾ به پی ی توانای خوتان ﴿وَلَا تَصْأَرْوَهُنَّ﴾ وه
 زیانیان پی مه گه بنن ﴿لِيُصْفُوا عَلَيْهِنَّ﴾ تا نه گیان پی هه لجنن ﴿وَأَنْ كُنَّ أُولَئِكَ قُلُوبًا﴾ وه نه گه ر دوو گیان
 بوون ﴿فَالْيُفْئُوا عَلَيْهِنَّ﴾ نه وه خهر جیان بکیشن ﴿حَتَّى يَصْغَنَ عَمَلُهُنَّ﴾ تا سکه که بان دائه تینن ﴿وَأَنْ
 أَرْضَعْنَ لَكُمْ﴾ نهو سا نه گه ر شیریان دا به منداله که تان ﴿فَالْيُفْئُوا أَبْوَرَهُنَّ﴾ نهو اثورهش کسری یان بدهنی
 ﴿وَأَتَمِرُوا بَيْنَكُمْ بِمَقْرُوفٍ﴾ وه له ناو خوتاندا راویژ بکهن به چاکی (دهر باره ی منداله که) ﴿وَأَنْ تَقَاتِرُوا﴾
 وه نه گه ر تنگیتان کرد (نه سازان له کریکه دا) ﴿فَسَرَّضْ لَهُ الْخُرَى﴾ نهو با نافر ه تنیکی تر شیر ی بدانی
 ﴿لِيُتَفَقَّحُوا مِنْ سَعْيِهِ﴾ باد هوله مه ند به پی ی دهوله مه ند پی نه فقه بدات ﴿وَمَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ﴾
 وه هدر که سینک کهم دهست وه رزار بوو ﴿فَلْيُفَقَّحْ مَقَاءَ اللَّهِ لَهُ﴾ با به پی ی نهو ی که خوا داویه تیه
 نه فقه بدات ﴿لَا يَكِلُ اللَّهُ فَقْصًا﴾ خوا داوا له کس ساکات ﴿إِلَّا مَاءَ آتَاهَا﴾ مه گه ر به پی نهو نه بیت
 که پینی داوه (له توانا) ﴿سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا﴾ بنگومان خوا دوا ی نه نگانه ثاسانی دینیت ﴿وَكَلَّا
 بَيْنَ قَرْيَةٍ مِّنْ عَنَتٍ﴾ زور له گوندنشین و شارنشین کان سهر پیچی یان کرد ﴿عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ﴾
 له فرمانی پهر و ردگار و پیغه مبره کانی ﴿فَاسْتَبْطِئْ﴾ نیمهش پرسینه وه مان له گه ل کردن ﴿حَسْبَا لَكَ دِيْدًا﴾
 به پرسینه وه به کی سهخت ﴿وَعَدَّ بَنَاهَا عَدْلًا لَّكَ﴾ وه سز امان دان به سزایه کی دزوار ﴿فَقَاتِلْ وَأَنْ
 أَمْرُهَا﴾ نیر ثاکامی کرده وه ی خویانیان چه شست ﴿وَكَانَ عَقِبَهُ أَمْرٌ خَيْرًا﴾ وه سهر نه نجامی کار یان بوو
 به زیانیاری و خه سار و مه ندی ﴿أَفَلَا تَعْلَمُونَ عَدْلَ اللَّهِ لَكُمْ دِيْدًا﴾ خوا ناماده ی کردوه بویان سزایه کی سهخت
 ﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ﴾ که واته له خوا بترسن ﴿وَأُولَئِكَ أَتُوبُ﴾ ته ی نهو که سانه ی خاوهن زیری و بیر و هوشن ﴿الَّذِينَ
 آمَنُوا﴾ نهو انه ی باوه ر یان هیناوه ﴿فَدَاوُلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ دَكْرًا﴾ بنگومان خوا قور ثانی بو دابه زاندون ﴿وَرَسُولًا
 يَتْلُو عَلَيْكُمْ﴾ (همروه ک بوی ناردون) پیغه مبره ک که ده خو نیشته وه بۆ تان ﴿وَأَنَّ اللَّهَ مُبِيتٌ﴾ نایه نه کانی
 خوا که روون کرده وهن ﴿لِيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نادهر به بیئت نه وانه ی که باوه ر یان هیناوه ﴿وَلِيَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ﴾
 وه کرده وه ی چاکیان کردوه ﴿مِنَ الظَّالِمِينَ إِلَى الْتَّوْبِ﴾ له تاریکستانی (پی دینی) بۆ رووناکی (دینداری)
 ﴿وَمَنْ يُّؤْمِرْ بِأَنَّهُ﴾ وه هدر که سینک باوه ر به بیئت به خوا ی گه وره ﴿وَلِيَعْمَلُوا صَالِحًا﴾ وه کار و کرده وه ی چاک
 نه نجام بدات ﴿يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ﴾ نهو خوا ی گه وره ده یخاته ناو به هه شتانی که وه ﴿فَتَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که
 به ژیر دره خته کانیدا جو گه ناوی زور دهر وا ﴿حَلِيلِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تباده میننه وه به هه میشه پی ﴿فَدَاوُلَ اللَّهُ لَهُ
 رِزْقًا﴾ بنگومان خوا (لهو ی) روزی چاکی بۆ ناماده کردوه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ إِلَيْكَ﴾ خوا زاتیکه ﴿حَقٌّ مِّنْ
 سَمَوَاتٍ﴾ که حدوت ثاسمانی دروست کردوه ﴿وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ﴾ وه به وینه ی نهو ان زه ویشی
 دروست کردوه ﴿يُنَزِّلُ الْأَمْزِ بَيْنَهُنَّ﴾ فرمانی خوا له نیو اتیاندا داده به ریت ﴿لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ﴾ تا چاک
 بزانتن که خوا ﴿عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به سهر هه موو شتیکدا به ده سولات و به توانایه ﴿وَأَنَّ اللَّهَ﴾ وه
 بنگومان خوا ﴿فَدَاوُلَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ (به زانست و زانیاری) دهوری هه موو شتیکدا داوه (واته :
 ناگاداری هه موو بوونه وه ره) ﴿

سوره‌ی (التحریم)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۱﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهر‌بان

پیغمبر‌ی خودا (ﷺ) له‌گه‌ل خاتوو ماریه‌ی خیزانی کزبویه‌و و حه‌فصه‌ی دایکی باوهردارانش به‌مدی زانی، پیغمبر‌یش (ﷺ) به‌حە‌فصه‌ی فەرموو: ئە‌وه ماریه‌م له‌خۆم حە‌رام کرد بە‌و مە‌رجە‌ی ئە‌م نە‌هیته‌ی لای کە‌س نە‌در کە‌یت، حە‌فصه‌ش رۆشت لای عایشه‌ی نە‌هیته‌ی کە‌ی در کاندا، بە‌م هۆیه‌و ئە‌م سۆره‌ته‌ هاته‌ خواره‌و ه ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ﴾ ئە‌ی پیغمبر (ﷺ) ﴿لَمَّا حَضَرَ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ﴾ بۆ‌چی شتێک له‌خۆت حە‌رام دە‌کە‌یت کە‌ خوا بۆ‌ی حە‌لال کردو‌یت (مە‌به‌ست بێ‌ی خاتوو ماریه‌ بوو) ﴿تَبَتَّ مِزَانُ أَرْوَاحِكُمْ﴾ تۆ‌رە‌زامه‌ندی ژنه‌کانە‌ دە‌وێ ﴿وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ﴾ له‌کاتێکدا خوا لێ‌خۆشبووی میهر‌بانه ﴿مَدَّ قَرِصَ اللَّهِ لَكُمْ﴾ بینگومان خوا دایناوه‌ بۆ‌تان ﴿تَحَالُفُكُمْ﴾ هه‌له‌وه‌شان‌ده‌وی سوینده‌کانتان ﴿وَاللَّهُ مُوَلِّكُمْ﴾ خوا کارساز و دۆستی ئێ‌وه‌ ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ وه‌ شه‌و زانای کار‌دروسته ﴿وَإِذَا سَرَّ النَّبِيُّ﴾ کاتێک کە‌ پیغمبر (ﷺ) به‌نە‌هی ﴿إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا﴾ لای هە‌ندی له‌ژنه‌کانی قسه‌یه‌کی در کاند ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ﴾ ئە‌مجا کە‌ نه‌و (ژنه) قسه‌ی کرد (بۆ‌ هە‌وێ‌کە‌ی) ﴿وَأُظْهِرَ اللَّهُ عَلَيْهِ﴾ خواش پیغمبر‌ی (ﷺ) ناگادار کرد ﴿عَرَفَ تَقْدِيرَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ﴾ (پیغمبر (ﷺ) هە‌ندی‌ک (له‌قسه‌کان) ی باسکرد و بێ‌ ده‌نگ بوو له‌ ﴿بَعْضِ﴾ هە‌ندی‌کی تری ﴿فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَتْ﴾ ئە‌مجا کە‌ بێ‌ی ووت (ژنه‌ی) ووتی: ﴿مَنْ أَتَىٰ هَذَا﴾ کێ‌ ئە‌مه‌ی بێ‌ی گە‌یاندی ﴿قَالَ تَبَيَّنَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ﴾ فە‌رمووی خوای زانای ناگادار بێ‌ی گە‌یاندە‌م ﴿إِنْ تَوَلَّيْتُ إِلَهُ﴾ (ئە‌ی حە‌فصه‌ و عایشه) ئە‌گەر هە‌ر دوو کسان ته‌وبه‌ بکه‌ن و بگه‌ڕێ‌نه‌وه‌ بۆ‌ لای خودا (جێ‌ی خۆبه‌تی) ﴿فَقَدْ صَعَّتْ قُلُوبُكُمْ﴾ چونکه‌ به‌راستی دل‌تان لا‌یدا (له‌ حە‌ق و راستی) ﴿وَإِنْ تَطَهَّرَا عَنِّي﴾ وه‌ ئە‌گەر بشتی به‌کتر بگه‌رن له‌ دژی پیغمبر (ﷺ) (سەر‌که‌وتوو نابن) ﴿قَالَ اللَّهُ هُوَ مَوْلَانِي﴾ چونکه‌ بینگومان پشگیری ئە‌وه‌ خواو ﴿وَجِبْرِيلُ وَصَلِحُ الْمُؤْمِنِينَ﴾ جوهره‌ئیل و ئیمانداره‌ چاکه‌کانیش ﴿وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ﴾ دوا‌ی ئە‌وان فریشته‌کانیش پشتیوانی ئە‌وان ﴿عَسَىٰ رَبُّكَ أَنْ يَخْلُقَ لَكَ﴾ دل‌بایی ئە‌گەر ئێ‌وه‌ ته‌لاق به‌دات به‌روه‌ردگاری ﴿أَنْ يُبْدِلَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا مِنْكَ﴾ له‌بری ئێ‌وه‌ ژانێکی باشتر له‌ ئێ‌وه‌ی ده‌دات ﴿مُسَلَّمَتِ مَرْيَمُ﴾ موسلمانانی، به‌روادارانێ ﴿فَتَبَتَّ تَبَيَّنَ﴾ نزاکارانی، ته‌وبه‌کارانی ﴿عَلَيْكَ سَلَامٌ﴾ خوا به‌رستانی، پۆ‌زوو‌گه‌ران ﴿تَبَيَّنَ وَأَنْكَرًا﴾ له‌ بێ‌وه‌ژنان و کێ‌زان ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وانه‌ی کە‌ باوه‌ر‌تان هه‌تاوه‌ ﴿قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾ خۆتان و کە‌س و کار‌تان به‌رێ‌زن له‌ ناگه‌رێ‌ک ﴿وَقَدْ هَمَّتْ أَلْسُنُ وَلِجَارَةٍ﴾ کە‌ سوونه‌مه‌نی به‌کە‌ی ناده‌می و به‌رده‌ ﴿عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ عَلَاظٌ شِدَادًا﴾ سەر‌به‌رشتی ئە‌و (ناگه‌ری دۆزه‌خه‌ن) چه‌ند فریشته‌یه‌کی زی‌ر و نو‌ند و ئه‌زێ‌ی وان ﴿لَا يَخْشَوْنَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ﴾ کە‌ نافەرمانی خوا نا‌که‌ن له‌وه‌ی کە‌ فەرمانیان بێ‌ی ته‌دات ﴿وَيَقْعَلُونَ مَا لَمْ مُرُّوا﴾ وه‌ چ فەرمانێکیان بێ‌ی به‌ری ده‌یکه‌ن ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئە‌ی ئە‌وانه‌ی کە‌ بێ‌ باوه‌ر بوون ﴿لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ﴾ ئە‌م‌رو (کە‌ پۆ‌زی دوا‌یه‌) عۆ‌ز و به‌یانوو مه‌هه‌شته‌وه‌ ﴿إِنَّمَا تُخْرَجُونَ مَأْکُتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ چونکه‌ بینگومان پادا‌شت ده‌درێ‌نه‌وه‌ له‌سەر ئە‌وه‌ی کە‌ ده‌تانکرد ﴿۷﴾

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾ نه‌ی نه‌وانه‌ی که باوهرتان هیتاوه ﴿تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ﴾ بگه‌رینه‌وه بۆ لای خوای گه‌وره
 ﴿تُؤْمِنُوا بِصُوحَا﴾ به‌گه‌رانه‌وه‌به‌کی ئیجگاری (وراست و دروست، که جاریکی تر نه‌گه‌رینه‌وه سهر
 نه‌و گوناوه) ﴿عَسَىٰ ذِكْرُنَا لَكُمْ شِفَاءً﴾ تا به‌روهره‌گارتان له‌گوناوه‌کانشان خوش بیی
 ﴿وَنُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ﴾ وه‌بشان خاته‌ناو باخانیکه‌وه ﴿نَجْرِي مِنَ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ که ده‌روا به‌زیرباند
 جو‌گه‌ناوی زور ﴿يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ له‌پورژنکدا که خوای گه‌وره، پیغه‌مهر
 و که‌سانی که باوهریان هیتاوه له‌گه‌لیدا سهرشوریان ناکات ﴿فَوُهِمُ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ﴾ رووناکی
 (ئیمان) یان ده‌رووات له‌پیشیانه‌وه ﴿وَبِأَيْمَانِهِمْ﴾ له‌لای راستیانه‌وه ﴿يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتَيْنَا نَارَكَا﴾
 ده‌لین نه‌ی به‌روهره‌گاران رووناکی به‌که‌مان بۆ زیاده‌تواوبکه ﴿وَأَغْفِرْ لَنَا﴾ وه‌لیمان خوش به
 ﴿إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ به‌راستی ههر تویت به‌سهر هه‌موو شتی‌کدا ده‌سه‌لاتداری ﴿يَا أَيُّهَا
 النَّبِيُّ﴾ نه‌ی پیغه‌مهر ﴿جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ﴾ بجه‌نگه‌له‌گه‌ل بی باوهران و دوروواندا
 ﴿وَأَغْلظْ عَلَيْهِمْ﴾ وه‌توند و تیزی له‌گه‌لیاندا ﴿وَأْمُرْهُمْ جَهَنَّمَ﴾ وه‌جینیان دوزه‌خه ﴿وَبَشِّرِ الْمَصِيرِ﴾
 که سهرته‌نجامیکی زور خرابه ﴿صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا أَمْرَاتُ نُوحٍ وَأَمْرَاتُ لُوطٍ﴾ خوا بۆ بی
 باوهران ذنی نوح و ذنی لوطی به‌نمونه‌هیتاوه‌وه ﴿كَاتَلَفْتُمْ بَعْدَ بَيْتِكُمْ﴾ که له‌زیر (نیکاحی) دوو
 به‌نده‌دا بوون ﴿مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ﴾ له‌به‌نده‌چاکه‌کانی ئیمه ﴿فَاتَّخَذُوا﴾ نه‌مجا خیانه‌تیا له‌گه‌لکردن
 (مه‌به‌ست بی بی باوهر بوون بییان) ﴿فَقَرَّبْنَاهَا إِلَيْهِمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا﴾ که چی (میره‌کانیان) نه‌بانتوانی
 شتی‌ک له‌سزای خویان لی دوربخه‌نه‌وه ﴿وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ﴾ وه‌بیان ووترا که پرژنه‌ناو ناگره‌وه
 ﴿مَعَ الْآخِلِينَ﴾ له‌گه‌ل نه‌وانه‌ی که ده‌رژنه‌ناو به‌وه ﴿وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا﴾ (هه‌روا) خوانمونه‌به‌کی
 نری هیتاوه‌وه ﴿لِلَّذِينَ آمَنُوا﴾ بۆ نه‌وانه‌ی که پروایان هیتاوه ﴿أَمْرَاتُ فِرْعَوْنَ﴾ (به) ذنی فیرعون
 ﴿إِذْ قَالَتْ كَاتِبُكَ كَهَؤُلَئِی﴾ پرژگارم بۆم دروست بکه ﴿عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ﴾
 لای خوت مالیک له‌به‌هشتدا ﴿وَنَجَّيْنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ﴾ وه‌پرژگارم بکه له‌فیرعون و کرده‌وه‌کانی
 ﴿وَنَجَّيْنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ وه‌پرژگارم بکه له‌گه‌لی سته‌مکاران ﴿وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ﴾ وه‌(به)
 مریه‌می کچی عمران (نمونه‌ده‌هیتیسه‌وه) ﴿الَّتِي أَحْصَيْنَا فَرْجَهَا﴾ نه‌وه‌ی که داوینی خوی پاک
 راگرت ﴿فَفَخَّرْنَا بِهَا﴾ نه‌وسا ئیمه‌فورمان پیاکرد ﴿مِنْ رُوحِنَا﴾ له‌پوختیک که خومان دروستمان
 کردوه ﴿وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ﴾ وه‌باوهری هیتا بوو به‌وته‌کانی به‌روهره‌گاری خوی
 و کتیه‌کانی ﴿وَوَكَّانَتْ مِنَ الْغَافِلِينَ﴾ وه‌له‌پیزی گوهرابه‌ل و فهرانبه‌رداراندا بوو ﴿﴾

سورەتى (الملك)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواى بەخشندهى میهره‌بان

﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلَكُ﴾ گەورەو بېر قوزە ئەو زاتەى کە هەر چی دەسه لات و پاشایی هەیه بە دەست ئەو
 ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ وە ئەو دەسه لاتدارە بەسەر هەموو شتێکدا ﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ﴾ ئەو
 زاتەى کە مردن و زبانی داھێناوە و دروستکردووە ﴿يَبْلُوكَ﴾ تا نا قێشان بکاتەووە ﴿أَلَمْ أَحْسَنْ عَمَلًا﴾
 کە کردەووەى کامتان چاکترە ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ وە هەر ئەو بەلا دەست و لى خۆشبوو ﴿الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا﴾ ئەو زاتەى کە حەوت ناسمانى دروست کردووە بەک لەسەر بەک ﴿مَنْزِلٍ﴾
 تۆ نابینیت (ئەى تەماشاکەر) ﴿فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ﴾ لە دروست کراوە کانی خواى میهره‌باندا ﴿مَنْ تَقْوَى﴾ هیچ
 نارێکی بەک ﴿فَأَنْجِ الْبَصَرَ﴾ چاو بگێرە و ورد بەرەووە (بزانە) ﴿خَلَقَ رَجُلًا مِنْ فُطُورٍ﴾ ئایا هیچ نائەواو بەک
 دەبینیت ﴿فَأَنْجِ الْبَصَرَ﴾ دووبارە چاو بگێرە ﴿كَرِيمٍ﴾ بەک لە دواى بەک ﴿يَقُولُ إِنَّكَ الْبَصَرُ حَاسِرًا﴾
 چاوت بەر یسواى و ناو میندێ دەگەرێتەووە بۆ لای عۆت ﴿وَهُوَ خَسِيرٌ﴾ وە ئەو (چاوت) ماندووە
 و تاقەتى چوووە ﴿وَلَقَدْ رَزَقْنَاهُ النَّسْمَةَ الدُّنْيَا فَمُصِيبًا﴾ سۆتیدینت بێگومان ناسمانى دنیامان پازاندووە ئەو
 بە چرای زۆر (ی ئەستێرە) ﴿وَجَعَلْنَاهُ رُحُومًا لِلشَّيْطَانِ﴾ وە گێر او مانن بەرە جمی شەیتانەکان ﴿وَأَعَدْنَا لَهُمُ الْعَذَابَ﴾
 السَّعِيرَ وە ئامادەمان کردووە بۆ ئەوان (لە قیامەتدا) سزای ئاگرى هەلگیرساو ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾
 بِرَبِّهِمْ وە بۆ ئەوانەى کە بى بى بى بەرەو گاریان ﴿عَذَابُ جَهَنَّمَ أَوْ قَسُ الْفَصِيرِ﴾ سزای دۆزەخ
 ئامادەبە، کە مەنزەلگایەکی زۆر خراپە ﴿إِذَا الْفُؤَادُ مِنْ رِجْلَيْهِ﴾ کاتێک کە فەری درانە ناوی بەو
 ﴿سَمِعُوا اللَّهَ شَهِيقًا﴾ ئەو دۆزەخەووە لوورەو نر کە بەک دەبێستن ﴿وَهُى تَقُورٌ﴾ وە ئەو ئەکولێ و جۆش
 دەخوات ﴿كَذَلِكَ نَمِيزُ مِنَ الْغَيْظِ﴾ نزیکە (دۆزەخ) لەرقاننا پارە پارە بى بى ﴿كَلِمَاتٍ لِي فِيهَا قُوَّةٌ﴾ هەر
 کاتێ دەستەبەک فەری بەرێنە ناویەووە ﴿عَسَى أَنْ يَمْسَسَ رَبُّهَا﴾ دەر گاوانە کانی دۆزەخ پرسیاریان لى دەکەن
 ﴿أَلَيْسَ لَكَ بِرَبٍّ﴾ ئایا بێنە مەهرێکی تر سێنەرتان بۆ ئەهاتووە (لە دنیادا) ﴿قَالُوا إِنَّا فَدَجْنَا تَنْزِيلُ﴾ دەلێن
 بەلێ بۆمان هاتووە ﴿فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا﴾ بەلام بەدرومان دەزانی، و دەمان ووت (بى) ﴿مَنْزِلَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ﴾
 خوا هیچى نە نار دۆتە خوارەووە ﴿إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِى ضَلَالٍ كَبِيرٍ﴾ ئیو بەس لە گو مەرایەکی گەورەدان ﴿وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ﴾
 وە دەلێن ئەگەر قسەى (بێنە مەهران) مان بێستایە ﴿أَوْ نَعْقِلُ﴾ یان تى بگەشتینایە
 ﴿مَا كُنَّا لِنُحْصِيَ السَّعِيرَ﴾ نەمرۆ لە هاو لەنى دۆزەخ نە دەبووین ﴿فَأَعْتَفْنَا بِمَا كَفَرُوا﴾ ئەوسا ئیتر بەناچارى
 دان بە گوناھەکانیاندا دەنن ﴿فَسُحْقًا لِمُصْحَبِ السَّعِيرِ﴾ کە وابوو دووریى لە میهره‌بانى خوا بۆ هاو لەنى
 دۆزەخ ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ﴾ بێگومان ئەوانەى لە پەنھانیدا لە خواى خویان دەترسن
 ﴿لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ لى خوش بوون و پاداشتی گەورەیان بۆ هەیه

﴿فَلَمَّا زَاوَاهُ زُلْفَةً﴾ کاتیک بی پروایان نهو سزایه‌یان به‌دی کرد له نزیك خویانه‌وه ﴿سَبَّحْتَ وَجْهَ اللَّهِ نَكْرًا﴾
 تال ده‌بی پروو خساری نه‌وانه‌ی که‌بی پروا بوون ﴿وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ﴾ وه (بی‌یان) ده‌ووتری:
 نه‌مه‌یه نهو (پروژه) ی که داوانان ده‌کرد ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: بسم بلین ﴿إِنْ أَهْلَكْنِي اللَّهُ وَمَنْ مَعِيَ﴾
 نه‌گهر خوا من و نهو (موسولمانانه) ی که له گه‌لمان له ناومان بیات ﴿أَوْ رَحِمْنَا﴾ یا میهره‌بانیمان
 له گه‌ل بکات ﴿فَمَنْ يُجِيرُ الْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ﴾ ده‌ی کی په‌نای بی پروایان ده‌دات له سزای سه‌خت
 ﴿قُلْ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ﴾ بلی: ههر نه‌وه خوای به‌خشنده که پروامان بی هیتاوه ﴿وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا﴾
 وه هدر بهو پشتمان به‌ستوه ﴿فَسْتَغْفِرُونَ مَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ﴾ جا له مه‌ولا ده‌زائن که کی له گومرایی
 په‌کی ناشکرا دایه ﴿قُلْ أَرَأَيْتُمْ﴾ بلی: بینم بلین ﴿إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا﴾ نه‌گهر ئاو (ی خوار دنه‌وه)
 تان رو‌بچی به‌ناخی زه‌وی دا ﴿فَمَنْ يَأْتِكُمْ بِمَاؤٍ مَعِينٍ﴾ ده‌ی کی (بی‌جگه له خوا) ئاوی زولانان بو
 ده‌هیتی

سوره‌ی ﴿القلم﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿ت﴾ به (نون) ده‌خو‌تر نه‌وه، خوا به‌مانا که‌ی زاناتره بق زیاتر زانیاری سه‌یری سه‌ره‌نای سوره‌ی
 (البقرة) بکه ﴿وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ سویند به پینوس و بهو دپړانه‌ی ده‌ینوسن ﴿مَا أَنْتَ بِمُعْجِزٍ فِي
 الْفَعْلِ﴾ تو له سایه‌بی به‌خششی خواوه شیت نیت ﴿وَأَنَّكَ لَآتِيهِمْ مَسْنُونٌ﴾ وه بی‌گومان
 باداشتی نه‌پړانه‌وه مه‌یه بق تو ﴿وَأَنَّكَ لَآتِيهِمْ عَظِيمٌ﴾ وه به‌راستی تو له سه‌ر به‌وشت و خویه‌کی
 ئیجگار به‌رزو گه‌وره‌یت ﴿فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ﴾ جا به‌م زووانه توش و نه‌وانیش ده‌بینن ﴿
 بِأَيِّكُمْ الْغَافِقُونَ﴾ که کامنان شیتن ﴿إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَغْلَىٰ عَنِ السَّيْلِ﴾ بی‌گومان په‌روهر دگاری
 تو له هه‌موو که‌س زاناتره بهو که‌سه‌ی که پی‌ی راستی خوای وون کردی ﴿وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ﴾
 وه نه‌و زاناتره بهو که‌سه‌ی که پی‌ی راستیان گرنیسی ﴿فَلَا تُطِيعُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ گو‌پړایه‌لی نه‌وانه
 مه‌یه که قسه کانت به درو ده‌زائن ﴿وَذُؤُا تُؤْتِيهِمْ﴾ چه‌زبان ده‌کرد که تو نه‌رمی نشان به‌هیت
 ﴿وَيَذِهُبُ عَنْ عَنِيبَتِهِ﴾ نه‌وما نه‌وانیش نه‌رمی (به‌راسته‌رت) ده‌نوینن ﴿وَلَا تُطِيعُ كُلَّ حَلَافٍ﴾ گو‌پړایه‌لی مه‌که
 بق هیچ سویند خورنکی ﴿فَتَبَيَّنَ﴾ په‌ست و ریسوا (ی دروزن) ﴿هَمَّا زَاوَاهُ وَيَجْمَعُ﴾ پیتک
 گری هاتوو چو که‌ر بق قسه هیتان و بردن ﴿مَتَاعٍ بِالْخَيْرِ﴾ زور پینگری که‌ر له چاکه ﴿مُعْتَدٍ
 أَلِيمٍ﴾ سه‌مه‌کاری گونا‌ه‌کار ﴿عَلَىٰ بَعْدِ ذَلِكَ نَعِيمٌ﴾ دن په‌قی که‌لله شفق دوا‌ی نه‌وه‌ش زول ﴿
 أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَنَبِيٍّ﴾ له‌به‌ر نه‌وه‌ی که خاوه‌نی دارایی و کو‌پی زوره (هه‌موو هم سیفه‌تانه وه‌ک زانایان
 ده‌لین مه‌به‌ست پی‌ی وه‌لیدی کو‌پی مو‌غه‌بریه) ﴿إِنَّا أَنْشَأْنَاهُ عَلٰى نَكَاةٍ﴾ که نایه‌ته‌کانی نیمه‌ی
 به‌سه‌ردا بخو‌تر نه‌وه ده‌لی: ﴿أَسْطُورٍ الْأَوَّلِينَ﴾ (نه‌مانه) نه‌فسانه‌ی پشینانن ﴿سَمِيعٌ عَلَىٰ لَعْنَتِهِمْ﴾
 به‌م زووانه سه‌ری لوونی داخ ده‌که‌بین

﴿إِنَّا نَوَفِّرُ﴾ تێمه ئاقیمان کردنەووه ﴿كَمَا بَوَّأْنَا أَهْلَ الْجَنَّةِ﴾ هەر وەك لەمە وێش خواوەنانی ئەو باخەمان ئاقی کردەووه
 ﴿إِذَا قُتِلُوا﴾ کە (لە شەودا) سوتندیان خوارد ﴿لِيَصْرِفَهُمْ أَفْصَحِينَ﴾ کە لە دەمی پەرەیاندا (پەروبوو مەکە) بڕن
 (تا هەزاران نەزائەن) ﴿وَلَا تَحْشَوْنَ﴾ هیچی (بۆ هەزاران) لەی دەرنەکەن ﴿فَطَافَ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ مِنْ رَبِّهِمْ﴾ ئەمجا
 بەلایەك لە لایەن پەر وەرد گارتەووه سوپايدەو بە سەر باخە کەدا ﴿وَنُفِثُوا مِنْهَا﴾ لە کاتی کەدا کە ئەوان خەوتیوون
 ﴿وَأَنْصَبَتْ أَفْصَحُ﴾ ئەمسا وەك باخێکی پەر وای لێ هات ﴿فَتَنَادَوْا مُصْبِحِينَ﴾ لە شەبە قەدا (براكان) بانگی
 بە کسری بان کرد ﴿إِن لَّعَذَابُكَ عَذَابُكَ﴾ (ووتیان) : کە هەستەن بچن بۆ سەر باخە کەتان ﴿إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾
 ئەگەر ئەنەنەوێ بیرن ﴿فَأَطِيعُوا﴾ ئەمجا کەوتنە بێ ﴿وَنُفِثُوا مِنْهَا﴾ وە ئەوان بە چرە بە بە کسریان
 شەووت ﴿إِن لَّيَسَّخَنَّ اللَّهُ أَفْئِدَتُكُمْ وَأُولَئِيكُمْ أَشْيَارًا﴾ ئەمسا وەك هەزارێك ئەبەت بە سەر ئاندا لە ئاوا باخە کەدا ﴿وَعَذَابُكَ عَذَابُكَ﴾ دەمە و بەیان بۆشتن لایان وایو کە دەتوانن بێ بە شیان بکەن ﴿فَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ﴾
 باخە کەیان دیسی (بە سوناوی) ووتیان ﴿إِنَّا لَنَاقِلُونَ﴾ تێمه پێگامان وون کردەووه (ئەمە باخە کە ی تێمه
 نی بە) ﴿بَلْ لَّحْنٌ مِّمَّكَ وَوَعْدٌ مِّنْهُ﴾ ئەم بە لکە بەش بڕاو کراوین ﴿قَالَ أَوْسَطُ﴾ بڕا ناوەنجی بە کەیان
 (لە ژیریدا) ووتی ﴿أَلَمْ أَقُلْ لَّكُمْ﴾ مەگەر پێم نەوون؟ ﴿وَلَا تَسْتَحْشَرُونَ﴾ بۆ چی یاد و سوپاسی خوا ناکەن ﴿قَالَ أَشْجَعُونَ رَبَّنَا إِنَّكَ آتَاكَ﴾
 تێمه خۆمان ﴿قَالِيَيْنَ﴾ سەتەم کەین ﴿قَالَ قُلْ لَّعَذَابُكُمْ عَلَىٰ أَخْيَرِكُمْ﴾ ئەمجا پەروان کردە بە کسری ﴿يَقْتُلُونَ﴾
 بە سەر زەشت کردن ﴿قَالَ لِيُؤْتِيَنَا اللَّهُ أَثْمًا طَيِّبًا﴾ ووتیان: وای بۆ خۆمان بە راستی لە خوا باخی بووین ﴿عَسَىٰ رَبُّنَا أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَا﴾
 بە راستی تێمه هێوامان هەر بە پەر وەرد گاری خۆمانە ﴿كَذَلِكَ الْقَدَابُ﴾ ئاوا بە سزا (ی خوا لە جیهاندا) ﴿وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ﴾
 وە سزای پەروێ دوایی گەلێ گەورە ترە ﴿لَوْ كُنَّا نَعْلَمُونَ﴾ خۆزگە بیانزانایە ﴿إِنَّا لَنَاقِلُونَ﴾
 بێگومان بۆ لە خواترسان هەبە ﴿عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّاتُ النَّعِيمِ﴾ لای پەر وەرد گاریان باخانی پەر لە ناز
 و نەعمەت ﴿فَلْيَعْمَلِ الْإِنْسَانُ أَلْحَقًا﴾ چون تێمه موسوڵمان و بەدکاران وەك لەی دە کەبن؟ ﴿عَلَىٰ لَّكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ ئەمجا
 (ناسمانی) تان هەبە ئەمە ی تێدا دەخویننەووه ﴿إِن لَّكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُونَ﴾ وە لەم کتێبەدا پێتان بێ دراوێ چێتان
 بویت ئەو هەلێ تر بۆ خۆتان؟ ﴿أَلَمْ تَكُنْ أَهْلًا لَّيْلَةً﴾ یان بەیمانی بە هێزتان هەبە لە گەلەمان ﴿إِنَّا لَنَاقِلُونَ﴾
 (بزانە) ﴿أَلَمْ يَذَرِكُمْ رَبِّهِمْ﴾ کامیان زامنی ئەم کارەن ﴿أَلَمْ يَذَرِكُمْ رَبِّهِمْ﴾ ناخو هاو بیریان هەبە (لەم قسە بەدا)
 ﴿فَلْيَأْمُرْ أُولَئِكَ بِذُنُوبِهِمْ﴾ دەبا هاو بیره کانیان بپێتن ﴿إِن كَانُوا صَادِقِينَ﴾ ئەگەر راست دە کەن ﴿وَمَنْ يَكْتُمُ عَنْ سِقَاكُم﴾
 لە پەرزێ کەدا (کە قەمەت و نارهەنە کانیەتی) خوای گەورە لاقی پەر وەرد خات (وەك لە فەر موبودە ی
 نیماسی بوخاری و موسلیمدا هاتووه، باوەرمان پێتی بەی هیچ لێچواندن و لێکدانەو هەبەك، وە تێمەش
 چۆن تێه کە ی نازانین) ﴿وَيَذَرُوكُم بِالْأَشْجَارِ﴾ وە (بە تەوسەو) بانگ دەکەین بۆ سوزدە بڕدن (بۆ خوای
 گەورە) ﴿فَلَا تَحْشَرُوا﴾ (کەچی) ناتوانن (سوزدە بێن)

﴿خَشِيعَةً أَنْصَرُّهُمْ﴾ چاویان شوؤرو ﴿تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ پرسیوایی دایان ده‌گری ﴿وَفَذَكَوَالَّذُونَ إِلَى﴾ به‌راستی جاران که بانگ ده‌کران بؤ ﴿الْأَشْجَادُ وَالْمُرْسَلُونَ﴾ سوژدهو (نه‌یان ده‌برد) که ساغیش بون ﴿فَذَرْنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِنِدَائِ الْغَوِيَّتِ﴾ وازم لی بهینه بؤ نه‌وانه‌ی که نه‌م قورئانه به‌دوق ده‌زانن ﴿سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ به‌ره به‌ره کیشیان ده‌که‌م به‌ره‌نگینک که پی نه‌زانن ﴿وَأَتْلُو لَهُمْ﴾ وه‌مؤله‌نیان ده‌دهم ﴿إِنْ كَذِبِي مَتِينٌ﴾ به‌راستی پیلانی من توکمه و به‌هیزه (له به‌رانبهر پیلانی نه‌واندا) ﴿أَلَمْ تَكُنْ لَهُمُ الْغُرَّاءَ﴾ تاخو تو له بی پروایان داوای کری (ی کوششی پیغه‌مهرتی) یان لی ده‌که‌یت ﴿فَهُمْ مِنْ قَعَرٍ مَشْقُونٍ﴾ نه‌وانبش له بزاردن قهرزداری گران بارن ﴿أَنْزِعَهُمُ الْغَيْثَ﴾ یا پرویه‌ره‌ی غه‌بیان له لایه ﴿فَهُمْ يَكْذِبُونَ﴾ وه‌نه‌وان له‌به‌ری ده‌نوسنه‌وه ﴿وَأَنْصَرِلْهُمْ كَرِيمٌ﴾ (ته‌ی موحه‌ممه‌د ﴿﴾ دان به‌خوئا بگره و چاوه‌رواتی فهرمانی به‌روهرد‌گارت بکه ﴿وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ﴾ وه‌ک هاویری نه‌هه‌نگه‌که‌مه‌به (که یونس پیغه‌مهره‌ علیه‌السلام) ﴿إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ﴾ کاتیک که بانگی (خودای) کرد: نه‌و‌نوو‌ره‌بوو (له بی پروایی گه‌له‌که‌ی) ﴿أَلَمْ لَا أَنْ تَدَارِكُهُ نَفْسٌ مِنْ رَبِّهِ﴾ نه‌گره‌میه‌ره‌بانییه‌ک له لایه‌ن به‌روهرد‌گاریه‌وه‌فریای نه‌که‌وتایه ﴿لَبِدًا بِالْعُرَىٰ وَهُمْ مَذْمُومٌ﴾ فری ده‌درایه ده‌شتیکی پرووته‌ن وه‌نه‌و به‌دناو ده‌بوو ﴿فَأَجْتَبَاهُ رَبُّهُ﴾ نه‌مجا به‌روهرد‌گاری هه‌لی بزارده‌وه ﴿فَجَعَلَهُ مِنَ الصَّالِحِينَ﴾ وه‌کردی (به‌یه‌کینک) له چاکه‌کاران ﴿وَإِنْ يَكَادُ الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ به‌راستی نزیک بوو بی پرواکان ﴿أَلَّا يُلَاقُواكَ بِأَنْصَرِيهِمْ﴾ هه‌لت خلیسکتن به‌چاو (ی پس) یان ﴿لَمَّا سَمِعُوا الذِّكْرَ﴾ له کاتیکدا که قورئان ده‌بیستن ﴿وَيَقُولُونَ إِنَّهُ لَمَجْنُونٌ﴾ وه‌ده‌یان ووت: به‌راستی نه‌م (پیغه‌مهره) شیته ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ له کاتیکدا که نه‌م قورئانه هه‌ر ناموز‌گاری به‌بؤ هه‌موو جیهانیان ﴿

سوره‌قی (القلم)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿الْقَلَمُ﴾ هاتنی رۆزی دواپی (هه‌ق وراسته) ﴿مَا الْقَلَمُ﴾ چاچی بیئت نه‌و رۆزه (هه‌ق وراسته) ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْقَلَمُ﴾ تو چووزانیت نه‌و رۆزه چی به‌ ﴿كَذَّبَتْ ثَوْدَةَ وَعَالًا بِالْقَارِعَةِ﴾ گه‌لی سه‌موود وعا‌د نه‌و رۆزه‌بان به‌دوق زانی (که دله‌کان داده‌خورپیتی) ﴿فَالثَّوْدَةُ وَالْعَالُ الْأَعْيَنَةُ﴾ نه‌مجا (گه‌لی) سه‌موود له‌ناوبران به‌نه‌ره‌ته‌یه‌کی رۆز‌گه‌وره ﴿وَالْعَالُ﴾ وه‌(گه‌لی) عادیش ﴿وَالْعَالُ الْوَارِثُ صَرِيحٌ عَلَيْهِ﴾ له‌ناوبران به‌یایه‌کی سه‌ختی ساردی به‌تینی به‌گره‌ ﴿سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ﴾ (خوا) زالی کرد به‌سه‌ریاندا ﴿سَخَّرَ لَهَا مِنَ الْغَنَمِ الْإِبْرَ حُسُومًا﴾ جدوت شه‌و و هه‌شت رۆز به‌بی ووجان (له‌ناوی بردن) ﴿فَتَرَى الْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَى﴾ نه‌و گه‌له‌ت ده‌بینی له‌و ماوه‌به‌دایی گیان که‌وتبوون ﴿كَاثَمًا لِّجِبَالٍ تَاحِلًا لِّجَانِبِ﴾ وه‌ک قه‌دی داری خورمای گه‌نده‌ک (ناورزاو) ﴿فَتَلَرَّى لَهِمْ قَرْأَفًا﴾ نایا که‌س ده‌بینیت له‌وان که مایته‌وه؟ ﴿

﴿وَجَاءَ وَقُونَ وَمَنْ قَتَلَهُ وَالْمُتَّقِينَ﴾ (هەر بەو رەنگە) فیرەدون و گەلانی پێش ئەو لە گەل (دانیشتووانی دینپەتە) سەرەو ژیر سوووە کان هاتن ﴿وَالْحَاطَّةِ﴾ بە گوناھو خراپەوہ ﴿فَقَصَّارُ سُولٍ رَهْمٍ﴾ وە بێ فەرمانیی پێنە مەبەری پەرورەد گاریان کرد ﴿وَالْحَذَّاءُ رَافِعَةٍ﴾ ئەوسا گرتنی بە گرتنکی زۆر سەخت ﴿إِنَّمَا طَعَامُ الْمَلَكِ حَمَلُكَ فِي الْجَارِيَةِ﴾ بە راستی ئیمە کاتێک کە ئاو (ی توفان) سەرکەوت (باپیەرەکانی) ئێوەمان هەلگرت لە کەشتیدا ئەو بێ پروایانی مەککە ﴿لِيَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذَكُّرًا﴾ تاشەم کردەوہ بە بکەینە بیرھێنەرەوہ بۆ ئێوە ﴿وَقَبِيحًا أَلَدًا وَجِيحًا﴾ وە تالە گوینی بگرت گونگرتنکی تێگەشتوو ﴿وَلَا تُفِيحُ فِي السُّورِ تَفَحُّةً وَجِدَّةً﴾ ئەمجا کاتێک فوو کرا بە کەرەنادا بە ئاقە فوو کردنێک ﴿وَيَحْلِي الْأَرْضَ وَالْجَالِ﴾ وە زەوی و شاخەکان هەلگیران ﴿فَذَكَاءُكَ وَجِدَّةً﴾ بە جارێک دران بەیە کدا (وتەخت کران) ﴿فَيَوْمِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ﴾ ئەو پۆزە پروودای گەورە پروودەدات ﴿وَالنَّشَقِ السَّاسَةِ﴾ وە ئاسمان لەت دەبی ﴿فَيَوْمِذٍ وَهِيَّةً﴾ وە ئەو لەو پۆزەدا سست و (بێ کەلکە) ﴿وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا﴾ وە فرشتەکان لە کەناری ئاسماندان ﴿وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمِذٍ مُّشِينَةً﴾ وە لەو پۆزەدا هەشت (فرشتە) بە هینز (عەرشی پەرورەد گارت بەیان سەریانەوہ هەل دەگرن ﴿فَيَوْمِذٍ تُعْرَضُونَ﴾ لەو پۆزەدا (لە بەردەمی خوادا) هەمووان نشان دەدرن ﴿لَا تَخْفَى مِنْكَ الْخَافَةُ﴾ هیچ (کردەوہی) پەنھانیان بە نەستی نامێنەوہ ﴿وَالْمُتَّقِينَ أُولَئِكَ فِي سَعِيدٍ﴾ ئەوسا ئەو کەسە کە نامە (کردەوہی) درایە دەستی راستی ﴿فَيَقُولُ خَازِمٌ أَوْ رَافِعٌ﴾ دەلی: ھا نامە کەم بگرن و بیخویننەوہ ﴿إِنِّي كُنْتُ لَمِنَ الْحَسْبَةِ﴾ بێگومان من خۆم دەمزانێ کە ئووشی ئەم لێرسینەوہ دەبم ﴿فَيَوْمِذٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ لَكَ مِنَ الْهَوَىٰ﴾ ئەو کەسە لە ژبانیکی پەسەندا دەبی ﴿فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ لە بەهەشتیکی بەرزدا ﴿فَطُوفُوا دَائِبَةً﴾ کە میوەی نزیکە دەستە ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَهَبُوا﴾ (بێ یان دەووتریت) بخۆن و بخۆنەوہ، نوشتان بێ ﴿وَمَا أَسْلَفُ فِي الْأَيَّامِ الْخَالِيَةِ﴾ بەهۆی ئەو چاگانهوہ کە لە پۆزانی رابردوودا کردووتانە ﴿وَالْمُتَّقِينَ أُولَئِكَ فِي سَعِيدٍ﴾ بێگومان ئەو کەسە کە نامە درایە دەستی چەپی دەلی: ﴿بَلَّتِي لَوْلَا نَكِيَّةٌ﴾ خۆزگە هەر نامەم نەدرایەتی ﴿وَلَوْلَا رِافِعِيَّةٌ﴾ وە نەم زانیایە چی یە (سەر ئەنجامی) لێرسینەوہم ﴿بَلَّتِيهَا كَانَتِ الْقَائِيَّةُ﴾ خۆزگە مردنە کەم یە کجاری بوایە ﴿وَمَا أَغْنَىٰ عَنِّي مَالِي﴾ سامانە کەم هیچ قازانجیکی بێ نەگەیاندم ﴿هَكَذَا عَنِّي سُلْطَانِيَّةٌ﴾ لە دەستم چوو دەسەلاتە کەم ﴿حَذُّوْهُ فَعَلُوْهُ﴾ ئەمجا بە چاودێرانی دۆزەخ دەووتریت (بێگرن زنجیر بکەنە دەست و گەردنی) ﴿وَالْحَجِيمَةُ صَلَوَةٌ﴾ لە پاشان بێنە بۆ دۆزەخ (بیسوتنن لە دۆزەخدا) ﴿ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوْهُ﴾ ئەمجا بە زنجیریکی حەفتا گەزی بی بەستەوہ ﴿إِنَّهُ كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ (چونکە) بێگومان ئەو پروای بە خوای گەورە نەدەکرد. ﴿وَلَا يَحْضُ عَلَىٰ طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وە هانی کەسی نەدەدا بۆ خۆراک دان بە هەزاران ﴿فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ﴾ ئەمرو ئەویش لێرە نە دلسۆزێکی هەبە (یارمەتی بدات) ﴿

﴿وَلَا تَطْعَمُ الْأَمْنُ عَشِيرِينَ﴾ وەنەخوار دنى (بېخوات) جگە لە کێم و زووخواى جەستەى دۆزەخىيە کان نەبى ﴿لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَاطِلُونَ﴾ كە (كەس) ناىخوات گوناھباران نەبىت ﴿وَلَا أَقْبِرُ مَا تُخِصُّونَ﴾ جا سوتىد بەو شتانەى كە دەیان بینن ﴿وَمَا لَا تُخِصُّونَ﴾ وە بەوەش كە نایان بینن ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بىگومان ئەم قورئانە فەرموودەى پەوانە كراوێكى بەرپۆز و گەورەى (لە خواوە پۆتان دىنى) ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَاعِرٍ﴾ وە ئەم (قورئانە) قسەى شاعیر نى يە ﴿قِيلَ لَتَمُوتُنَّ﴾ زۆر كەم بىروا دەهێتن (بە قورئان) ﴿وَلَا يَقُولُ كَاهِنٌ﴾ وە قسەى فالجى و زىوانىش نى يە ﴿قِيلَ لَتَكُونَنَّ﴾ زۆر كەم بىر دەكەندەوہ ﴿تَنْزِيلٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (ئەم قورئانە) نىراوئە خواروہ لە پەرورەدگارى جىھانىانەوہ ﴿وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ﴾ ئەگەر (موحەممەد ﷺ) بە دەم ئێمەوہ هەندى (ووتەى) هەلىيەستايە ﴿لَاخَذْنَا ميثاقَ الْيَمِينِ﴾ بىگومان ئێمە بە دەستى خوێمان تۆلەمان لى دەسەند ﴿لَمَّا قَطَعْنَا مِثْقَلُ الْوَيْهِنِ﴾ لە پاشان پەگى دىمان دەبرى ﴿فَمَا مِنْكُم مِّنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَكِيمٌ﴾ وە كەس لە ئێو نەيدەتوانى بەرگرى لى بكات ﴿وَلَئِنَّ لَتَذْكُرُوا أَنفُسَكُمْ﴾ وە بىگومان ئەم قورئانە نامۆزگارى و پەندە پۆ پارىزكاران ولەخواترسان ﴿وَلَا تَتْلَوْا أَن مِّنْكُمْ مُّكَذِّبِينَ﴾ وە بىگومان ئێمە دەزانىن كە هەندىكتان قورئان بە درۆ دەزانن ﴿وَلَئِنَّ لَتَحْصُرَنَّ عَلَى الْكُفْرِينَ﴾ وە بىگومان ئەم قورئانە هۆى پەشيمانى بى پر وایانە ﴿وَلَئِنَّ لَتَكُنَّ الْيَقِينَ﴾ وە بەراستى قورئان راست و درووست و دىنيا بەخشە ﴿فَتَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ﴾ كەواتە: (ئەى موحەممەد ﷺ) نوش هەمىشە پادى پەرورەدگارى گەورەى خۆت بكە ﴿

سورەتی (المعارج)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشندەى مېهرەبان

﴿سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ داواكارىك داواى سزايەكى (خوایى) كرد كە (ئەو سزايە) هەر پوو دەدات ﴿لِلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ﴾ بۆ بى پر وایان نى يە هېچ پال پێو نەرىك (كە بیان پارىزىت) ﴿فَإِنَّ اللَّهَ ذَى الْمَعَارِجِ﴾ لە (سزای) خواى خواوەن پلە و پایەى زۆر بەرز ﴿تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ﴾ فرىشتە و جبرىيل سەر دەكەون بۆ لای خوا ﴿فِي يَوْمٍ كَانَ مَقْدَرُهُ عَشِينَ الْآَلَفِ﴾ لە پۆزىكدا كە ئەندازە كەى پەنجەهزار سالا ﴿فَاصْبِرْ صَبْرًا جَمِيدًا﴾ كەوا بوو خۆت رابگرە (ئەى موحەممەد ﷺ) بە خۆراگر نىكى چاك و جوان ﴿إِنَّهُ يَرْؤُهُ رَبُّكَ﴾ بەراستى ئەو بى پر وایانە ئەو پۆزە بە دوور دەبینن ﴿وَرَبُّهُ قَرِيبٌ﴾ ئێمەش زۆر بە نزىكى دەبینن ﴿يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْهَيْلِ﴾ ئەو پۆزەى كە ئاسمان وەك مسى توابە (یان خۆلەى زەبى) لى دى ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ﴾ كێو كانىش وەك خورى شىكر اوەیان لى دى ﴿وَلَا تَنفَكُ يَدُكَ﴾ وە هېچ كەسێك نا پر سېتەوہ لە هېچ كەسێكى خۆشەوێستى خۆى ﴿

﴿يَصْرُوهُمْ﴾ که نیشانی به کتبی ده‌درین ﴿تَوَاتُرُ ثَوَاتٍ﴾ تاوایار ثاوات ده‌خواری ﴿لَوْ قَتَرْتُمْ مِنْ عَذَابٍ يَوْمَئِذٍ﴾ که (فوربانی) بدایه له‌بری پژگار بوونی خوی له‌سزای نه‌و روزه ﴿بَيْنِهِ﴾ به‌کوپه‌کانی ﴿وَصَحَّيْهِمْ سَوَاحِجَهُ﴾ به‌زن و به‌براکانی ﴿وَقَصَّبْنَاهُ لِيُؤْتِيَهُ﴾ به‌هوزه‌که‌شیه‌وه که به‌نایان ده‌دا ﴿وَمَنْ فِي الْأَنْفُسِ خِيَامٌ ثُمَّ يُجِيبُهُ﴾ وه به‌هه‌رچی که‌س له‌سهر زه‌وی به‌(هه‌مووی بدایه و) له‌پاشان هه‌ر خوی پژگاری یی ﴿كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْفُسٌ وَانِي يَهْدِيَهَا إِنْ شَاءَ﴾ نه‌خیر (وانی به) به‌راستی ناگری دوزه‌خ به‌بلیسه‌به ﴿لَزَاغَةً يُلْهَوْنَ﴾ دامالینه‌ری پیستی سه‌ره ﴿وَتَدْعُوهُمْ أَنْ يَبُورُوا﴾ (نه‌و ناگره) بانگی که‌سیک ده‌کات که بشتی هه‌ل‌کردی له‌خواو رووی وه‌گیرایی ﴿وَجَمْعُ أَزْوَاجٍ﴾ وه‌سامانی کز کردیته‌وه وه‌لی گرتی ﴿إِنَّ الْأَنْفُسَ لَخُلُقٌ خَلُوعٌ﴾ بنگومان ناده‌می دروست کراوه به‌چاو چنوکینکی تنگه‌تیلکه ﴿وَإِنَّمَا أَهْلُكَ﴾ الکر جروعا که ناخوشی به‌کی نوش یی هاوارو ناله ده‌ست پی ده‌کات ﴿وَإِنَّمَا أَهْلُكَ لَخُلُوعٌ خَلُوعٌ﴾ سامانیس رووی تی بکات نه‌ی گرتنه‌وه (له‌خه‌لکی) ﴿إِلَّا السَّالِفِينَ﴾ جگه نویز گهران نه‌یت ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نه‌وانه که به‌رده‌وامن له‌سهر نویزه‌کانیان ﴿وَالَّذِينَ فِي أَنْفُسِهِمْ غُلُوعٌ﴾ نه‌وانه‌ی که به‌شیکی دیاری کراو له‌داراییاندا هه‌به ﴿لَسَّائِيلُ وَالْمَعْرُومُ﴾ بؤ هه‌زاری داواکمر و بی نه‌وای داوانه‌کمر ﴿وَالَّذِينَ يُضِلُّونَ يَوْمَ الدِّينِ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که باوه‌ریان به‌روزی پاداشت هه‌به ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ عَذَابٍ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که له‌سزای په‌روه‌دگاری خوین ده‌ترسن ﴿إِنْ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا تُوعَدُونَ﴾ چونکه به‌راستی سزای په‌روه‌دگاری نه‌وان که‌س لی دلنیا نه‌ه ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که ناگاداری داوینی خوین ده‌کهن ﴿إِلَّا عَلَى أَزْوَاجٍ﴾ له‌گه‌ل ژنانی خوین نه‌یت ﴿وَإِنَّمَا كُنَّ لَأَنْفُسُهُمْ﴾ یا که‌نیزه‌کین که بووین به‌خاوه‌نیان ﴿وَإِنَّمَا هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نه‌وانه لومه‌کراو تین ﴿فَلَنْ أَتَنَزَّلَ﴾ نه‌مجا هه‌ر که‌سیک دوا ی شنی تر بکه‌وی ﴿فَلَوْ لَمْ تَنْزِلْ لَكُمُ الْوَحْيُ لَسَّانُكُمْ لَأَمْتٌ كُنْتُمْ وَكُنْتُمْ كَفَرُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که چاو‌دیری سپارده‌و به‌یمانی خوین ده‌کهن ﴿وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ وه‌نه‌وانه‌ی که پاریزگاری نویزبان ده‌کهن ﴿أُولَئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَّمُونَ﴾ نه‌وانه (که باس کران) ریز ده‌گیرین له‌باخانی به‌هه‌شتدا ﴿فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ ده‌ی چی یانه نه‌و بی بر وایانه (که تو ده‌رته‌کویت نه‌ی موحه‌ممه‌د ﷺ) به‌به‌له‌دین بؤ لات ﴿عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ﴾ له‌لای راست و چه‌پته‌وه ده‌سته ده‌سته ده‌بن ﴿أَنظُمَ كُلُّ أَمْرٍ مِنْهُمْ﴾ نایا هه‌مو به‌کین له‌وان به‌ته‌مایه ﴿أَنْ يَنْتَظِرَ حَتَّى يَخْرُجَ﴾ که بخریته به‌هه‌شتی پر له‌نازو نیعمه‌ته‌وه ﴿كَلَّا إِنَّهَا خَلَقَتْهَا مَتَابِلُونَ﴾ وانی به: (وه‌ک به‌ته‌مان) به‌راستی نیمه دروستان کردوون له‌وه‌ی که ده‌یزان ﴿فَلَا أُقْسِرُ رَبِّي الْمَشْرِقِيَّ وَالْمَغْرِبِيَّ﴾ جا سویتند به‌په‌روه‌دگاری روزه‌لانه‌کان و روزه‌ناواکان ﴿إِنَّا نَقْدِرُونَ﴾ بنگومان نیمه به‌ده‌سه‌لایین

سوره‌قی (الحین)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿قُلْ أُوْحِي إِلَيَّ﴾ (نه‌ی موحه‌مه‌د ﷺ) بلی: نیگام بو کرا ﴿أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرَيْنِ الْخَيْنِ﴾ که بیگومان چند
که سینگ له جنو که گویان گرت (له قورئان خویندنه‌موم) ﴿فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا أَخْرَاجًا يُخَيِّبُ﴾ نه‌مجا ووتیان:
به‌راستی نیمه قورئانکی سهر سور هیته‌رمان بیست ﴿يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ﴾ ریتمو ونیسی ده‌کات بو
پریگای راست ﴿فَتَأْتِيهِمْ﴾ نیمه‌ش باوه‌رمان بین کرد ﴿وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا﴾ وه ههر گیز کهس ناکه‌بین
به‌هاوبه‌شی به‌روه‌رد گارمان ﴿وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا﴾ وه به‌راستی بلند ه‌گوره‌یسی به‌روه‌رد گارمان
- له شنی ناشایسته - ﴿مَا اتَّخَذَ صُحْبَةً وَلَا وَلَدًا﴾ هیچ هاوسه‌رو مندالنکی بو خوی دانه‌ناوه ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَفْعُلُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا﴾ بیگومان گیل ونه‌فامه که‌مان دروی ناله‌باری ه‌لده‌به‌ست ده‌باره‌ی
خوا ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا﴾ وه نیمه پیمان و ابو که ناده‌می و جنو که ههر گیز درو
ناکه‌ن ده‌باره‌ی خوا ﴿وَأَنَّهُ كَانَ يَكُنِ الْإِنْسُ﴾ به‌راستی پیاوانیک له ناده‌می ﴿يَعْدُونَ بِرِجَالٍ مِنَ الْخَيْنِ﴾
به‌نایان ده‌بر ده‌به‌ر پیاوانیک له جنو که (که بیان پاریزن) ﴿فَرَأَوْهُ مُزْهَقًا﴾ که‌چی زورتر ماند وویان ده‌کردن
﴿وَأَنَّهُمْ قَالُوا﴾ وه ناده‌می گومانیان بر دووه ﴿كَمَا ظَنَنْتُمْ﴾ ههر وه‌ک نیه - نه‌ی جنو که - گومانان
بر دووه ﴿أَنْ لَّنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا﴾ که ثیر خوا هیچ پیغه‌مه‌رک ناتیری ﴿وَأَنَّا لَمَسْنَا السَّمَاءَ﴾ جنو که‌کان
ووتیان: نیمه ده‌گه‌راین به‌شونین ده‌نگ و باسی ناسماندا ﴿فَوَجَدْنَا مُلَاسَةً حَرًّا شَدِيدًا وَشُهُبًا﴾ که‌چی
دیمان پرکراوه له پاسه‌وانی به‌هیز و تیری نه‌ستیره‌کان ﴿وَأَنَّا كَانُوا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعَدًا لِّلشَّيْطَانِ﴾ وه بیگومان
نیمه جاران داده‌نیشتین له چند شونینک له ناسمان بو گوی گرتن ﴿فَمَنْ يَشْتَعِ الْآنَ﴾ به‌لام ههر
که‌سینگ له نیستا به‌دواوه گوی بگری ﴿يَجِدُكَ رِشْبًا بَارِئًا﴾ تیرنکی نه‌ستیره ده‌بینی له بوسه‌ی دایه ﴿وَأَنَّا لَا تَدْرِي أَشْرَ أَرْبَدٍ مِّنْ فِي الْأَرْضِ﴾ وه به‌راستی نازانین آیا خرابی و یستراوه بو نه‌وانه‌ی که له سهر
زه‌وین؟ ﴿أَمْ أَرَادَ بِهِمْ رَبُّهُمْ رَشَدًا﴾ یان به‌روه‌رد گاریان ریتمو ونی و یستووه‌بویان؟ ﴿وَأَنَّا لَمِنَ الصَّالِحِينَ﴾
وه بیگومان نیمه هه‌ندیکمان چاکیین ﴿وَمَّا دُونُ ذَلِكَ﴾ وه هه‌ندیکمان له وه که‌متر ﴿كَمَا ظَنَّا أَنْ يَفْعَلَا﴾
نیمه جاران خاوه‌نی رینازی زور بووین ﴿وَأَنَّا ظَنَنَّا أَنْ لَّنْ نَعِجَّ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ﴾ وه نیمه دلنیا بووین که
ههر گیز ناتوانین له ده‌ستی خوا ده‌چین له زه‌وی دا ﴿وَلَنْ نُجِزَهُ هَرَبًا﴾ وه به‌هه‌له‌اتیش له ده‌ستی خوا
پزگار نابین ﴿وَأَنَّا لَمَّا سَوَعْنَا الْهَدْيَ عَمَّا يُكَلِّمُ﴾ به‌راستی نیمه کاتی ریتمو ونی (قورئان) مان بیست
باوه‌رمان بین هینا ﴿فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ﴾ نه‌مجا ههر که‌سینگ به‌روای هینا به‌به‌روه‌رد گاری خوی
نیتر ناترسی ﴿يَخْسَاوُلَا رَهَقًا﴾ نه‌له که‌می (پاداشت) و نه‌له زوری (توله) ﴿٢٠﴾

﴿وَأَنبِئَ الشَّيْطَانُ وَمَا الْفَيْسُطُونَ﴾ وه بنگومان نیمه هه‌ندی‌کمان موسولمانین و هه‌ندی‌کمان سسته‌مکار
 ﴿فَمَنْ أَسْلَمَ﴾ نه‌مجا نه‌وانه‌ی موسولمان بوون ﴿فَأُولَئِكَ نَحْرُوزُكَ﴾ نه‌وه نه‌وانه رینگای راستیان
 دوزیوه‌نه‌وه ﴿وَأَمَّا الْفَيْسُطُونَ﴾ به‌لام نه‌وانه‌ی له‌رینگای راست لایانداهه (سته‌مکاره‌کان)
 ﴿فَكَتَلُوا وَجْهَهُمْ حَطَبًا﴾ ده‌بنه سووته‌مه‌نی دۆزه‌خ ﴿وَأَلْوَأَسْتَقْتُمُوا عَلَى الظَّيْفَةِ﴾ (نه‌مجا خجای
 گه‌وره ده‌فرمونت): نه‌گه‌ر نه‌وان (مرؤف و جنؤ که) به‌رده‌وام بوونایه له‌سه‌ر رینگای راست
 ﴿لَا تُشْفِيهِمْ ذَاكَ عَذَابًا﴾ ناوی زورمان پی نه‌نؤشبن (تیممه‌تی زورمان ده‌دانی) ﴿لَقَدْ يَنْفَرُ بِهِ﴾ هه‌نا
 تاقیان که‌ینه‌وه تیایدا ﴿وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ﴾ وه هه‌ر که‌سیک پرو وهر گیرنی له‌یادی به‌رو و ردگاری
 خجی ﴿بَشِّرْكَ عَذَابًا صَعَدًا﴾ ده‌بخاته ناو سزای دژواره‌وه ﴿وَأَنَّ الْمَسْجِدَ لِلَّهِ﴾ بنگومان مزگه‌وته‌کان
 بو به‌رستنی خودان به‌ته‌نهاجگه له‌ئو که‌سی تری تیدا نه‌به‌رسترت ﴿فَلَا تَتَّبِعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ که‌واته
 له‌گه‌ل خوادا هاوار له‌که‌سی تر مه‌که‌ن ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ﴾ وه به‌نده‌ی خوا (موحه‌مه‌د
 ﷺ) کانیک که‌هسته له‌خوا بیاریته‌وه (و بی به‌رستی) ﴿كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لَكَا﴾ (بی بر واکانی مه‌که‌ه)
 نزیک سوو دابارن به‌سه‌ریدا ﴿قُلْ إِنَّمَا أَدْعُو رَبِّي﴾ بلی: دلنیا بن من هه‌ر خجای خؤم ده‌به‌رستم.
 ﴿وَلَا أَتَّبِعُ بِهِ أَحَدًا﴾ وه که‌س ناکه‌م به‌هاوبه‌شی ﴿قُلْ إِنِّي لَا أَقْبَلُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا﴾ بلی: به‌راستی من
 نه‌زیان و نه‌رینمو و نیی ئیوه به‌ده‌ست نی به‌ ﴿قُلْ إِنِّي لَنْ يُخْرِجَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدًا﴾ بلی: بنگومان که‌سیک
 نیه که‌من بیاریزی له‌(سزای) خوا ﴿وَأَنَّ أَحَدًا مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا﴾ وه بیجگه له‌و به‌ناگه‌یه‌ک شک نابهم ﴿إِلَّا بِنَافِلَةٍ﴾
 نه‌بی ﴿وَمَنْ يَقَعْ مِنَ اللَّهِ رَسُولًا﴾ وه هه‌ر که‌سی بی فهرمانی خوا و پیغه‌مبه‌ری بکات ﴿فَإِنَّ اللَّهَ فَازٌ بِهَهُمْ﴾ نه‌وه
 بنگومان ناگری دۆزه‌خ بو نه‌وه ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا﴾ تیدا ده‌میته‌وه به‌هه‌میشه‌بی ﴿حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا ثِقْلًا يُرْعَدُونَ﴾
 تا به‌ججای خجیان ده‌بینن نه‌و سزایانه‌ی که‌به‌لیتیان پی دراوه ﴿فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعُفَ نَاصِرًا وَقُلْ عَذَابًا﴾
 نه‌مجا نه‌و کاته ده‌زانن، که‌کی بارمه‌تی ده‌ری که‌متره و ژماره‌ی که‌مه ﴿قُلْ إِنِّي أَدْعُو رَبِّي﴾ بلی من
 نازانم ﴿أَقْرَبَ مَا تَدْعُونَ﴾ ناخؤ نزیکه نه‌و دۆزی دواپییه‌ی که‌به‌لیتتان پی دراوه ﴿أَلَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ رَبِّي أَحَدًا﴾
 یان به‌رو و ردگارم ماوه‌یه‌کی دویری بو داناوه ﴿عَذَابُ الْغَيْبِ﴾ هه‌ر خوا به‌زانا به‌نه‌یبه‌کان
 ﴿فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا﴾ وه که‌س ناگادار ناکات به‌سه‌ر نه‌یتی خؤیدا ﴿إِلَّا مَنْ أَرَادَ مِنْ رَسُولٍ﴾
 مه‌گه‌ر پیغه‌مبه‌رنکی که‌لنی رازی بی ﴿فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا﴾ جا بنگومان خوا
 له‌به‌رده‌می و پشتیه‌وه پاسه‌وان (له‌فریسته) ده‌نیرت ﴿لِيَعْلَمَ أَنْ قَدْ أَبْلَغُوا رَسُولًا رِبِّهِمْ﴾ تا بزانی که
 به‌یامی خجای خجیان گه‌باندوهه ﴿وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ﴾ وه خوا ناگاداره به‌وه‌ی که‌لایانه ﴿وَأَخَصَّ
 كُلَّ لَئِيْنٍ عَذَابًا﴾ وه هه‌موو شتیکی (له‌سه‌ریان) ژماردوه به‌هه‌لژماردن ﴿

سوره‌قی (المزمل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمَزْمِلُ﴾ نه‌ی ته‌و که‌سه‌ی که خوت دابو شیبووه ﴿﴿وَرَأَيْتُ الْآفِيلَا﴾﴾ شه‌و هه‌سته (شه‌و نویژ بکه) مه‌گه‌ر که‌مینکی نه‌بیست ﴿﴿يَضْفَعُهُ وَأَنْفَضَتْهُ قَلِيلَا﴾﴾ نیوه‌ی یا که‌می له‌ نیوه‌ی که‌م بکه‌ره‌وه ﴿﴿أَوْزِدَ عَلَيْهِ﴾﴾ یا که‌می لینی زیاد بکه ﴿﴿وَرَأَيْتُ الْقُرْآنَ تُرِيلَا﴾﴾ له‌سه‌ر خوت قورئان بخویننه‌ره‌وه و (به‌ریتک وپینکی) ده‌وری بکه‌ره‌وه ﴿﴿إِنَّا سَلَفْنَا عَلَيْكَ قَوْلًا قَلِيلَا﴾﴾ بینگومان ئیمه له‌سه‌ولا بئوت ده‌نیرینه خواره‌وه گوفتاری (قورئان) ی قورس و گران ﴿﴿إِنَّا نَاشِئَةُ الْقِيلِ﴾﴾ به‌راستی هه‌سنانی شه‌و دوای خه‌و (بئو خوا به‌رستی) ﴿﴿هِيَ أَشَدُّ وَجْهًا﴾﴾ قورستره‌و گرانه‌و له‌رووی کرداره‌وه (له‌هی رور و به‌هیزتره‌و بئو دل) ﴿﴿وَأَتَمُّ قِيلَا﴾﴾ دروستره له‌رووی ووتنه‌وه ﴿﴿إِنَّا لَكُنَّا فِي النَّهَارِ سَجَّاحًا طَوِيلَا﴾﴾ به‌راستی تئو له‌روردا له‌هاتوو چو کردنکی زوردایت ﴿﴿وَأَذْكُرُ اسْمَ رَبِّكَ﴾﴾ هه‌میشه یادی به‌روه‌ردگارت بکه ﴿﴿وَتَبْتَغِي إِلَهَ قَبِيلِكَ﴾﴾ وه خوت به‌کلا که‌ره‌وه به‌یه‌کلایی کردنه‌وه به‌کی ته‌واو ﴿﴿رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ﴾﴾ ته‌و خوای رورده‌لات و رورئاوا به ﴿﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾﴾ هیچ به‌رستر اوینکی به‌راستی نی به‌ته‌نها ته‌و نه‌یی ﴿﴿فَلْيَتَّخِذْهُ وَكِيلَا﴾﴾ که‌وا بوو بیکه به‌پارینه‌رو و پشتیوانی خوت ﴿﴿وَأَصْبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ﴾﴾ دان به‌خوتدا بگه له‌سه‌ر ته‌و قسانه‌ی که‌ده‌یلین ﴿﴿وَأَفْجَرُهُمْ هَجْرًا قَبِيلَا﴾﴾ وه وازیان لی به‌ینه‌و لیسان گه‌ری به‌واز لیته‌ناتنکی جوان ﴿﴿وَذَرْنِي وَالْمُكَذِّبِينَ أُولِيَ النَّعْمَةِ﴾﴾ واز به‌ینه له‌من وته‌و خاوه‌ن ناز و نیعمه‌تانه‌ی که‌ثایینی من به‌درو ده‌زائن ﴿﴿وَمِمَّا لَهُمْ قَلِيلَا﴾﴾ وه که‌مینک مؤله‌تیا بده ﴿﴿إِنَّا لَنَدِينَاكُمُ الْآفِلَا﴾﴾ بینگومان لای ئیمه هه‌یه‌کوت و زنجیری قورس و گران ﴿﴿وَحَجِيبَا﴾﴾ وه ناگری هه‌ن گیرساو ﴿﴿وَطَلَعَا مَا ذَا النُّصْبِ﴾﴾ وه خواردنی گه‌رو گیر ﴿﴿وَعَدَابَا إِلَيْسَا﴾﴾ هه‌روه‌ها سزای هر له‌داخ و ده‌رد ﴿﴿يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَجِبَالُهَا﴾﴾ له‌رورنکدا که‌زه‌وی و چیاکان دینه له‌رزه ﴿﴿وَكُنْتُ لِبَنَاتٍ لِّبَنَاتٍ قَبِيلَا﴾﴾ وه کینه‌و کان ده‌بن به‌گردولکه له‌لمی هه‌لرزاو ﴿﴿إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكَ رَسُولًا شَهِيدًا عَلَيْنَا﴾﴾ بینگومان ئیمه پیغه‌مبه‌ر یکمان بئو ناردن که‌شایه‌ته له‌سه‌رتان ﴿﴿كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ رَسُولًا﴾﴾ هه‌روه‌ه پیغه‌مبه‌ر یکمان نارد بئو لای فیرعه‌ون ﴿﴿فَقَتَلَ فِرْعَوْنُ الرَّسُولَ﴾﴾ نه‌مجا فیرعه‌ون سه‌ر پیچی ته‌و پیغه‌مبه‌ره‌ی کرد ﴿﴿فَأَخَذَتْهُ أَخْذًا وَبِيلَا﴾﴾ ئیمه‌ش توله‌مان لی سه‌ند به‌توله سه‌ندنکی سه‌خت ﴿﴿فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِن كَفَرْتُمْ﴾﴾ جا نه‌گه‌ری بر وایی بکه‌ن چوئ خوتان ده‌باریزن ﴿﴿يَوْمًا يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا﴾﴾ له‌رورنکدا که‌(به‌ترس و ساسی خوی) مندا لان پیر ده‌کات ﴿﴿النِّسَاءُ مُنْقَطِرَاتُ الْبُيُوتِ﴾﴾ ئاسمان له‌ت ده‌بن به‌هزی (سه‌ختی) ته‌و رورده‌وه ﴿﴿كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولَا﴾﴾ به‌لینی خوا دینه‌ی دی ﴿﴿إِنَّا هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ﴾﴾ به‌راستی ته‌م ئابه‌تانه‌ی پیتشو و به‌ند و نامور گاریس ﴿﴿فَمَنْ شَاءَ أَخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلَا﴾﴾ نه‌مجا هه‌ر که‌سینک که‌به‌هوی رینگا ده‌گری بئو لای به‌روه‌ردگاری ﴿﴿﴾

﴿إِنَّ رَبَّكَ بِمَا أَنْتَ تَعْمَلُ الْغَفِيرُ﴾ بیگومان بهروردگاری تو ده زانی (نهی موحه مسمد) که تو هک ده سیت (بوشه و نویژ کردن) شتبتک که متر ﴿مِنْ لَّدُنِّي الْبَلِّ وَفُتْنَةٍ وَأَنْتَ لَدُنِّي بِشَيْءٍ شَدِيدٍ﴾ له دوو بهش له سنی بهشی شه وو نیوه ی یان سنی به کی ﴿وَمَا يَفْقَهُ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ وه ده سته بهک له وانه ی که له گه لئان ﴿وَاللَّهُ يَقْضِي الشَّيْءَ﴾ وه خوا نه ندازه ی شه و و رۆژ دیاری ده کات ﴿عَلِمَ أَنْ لَنْ يَخْصُوهُ﴾ (خوا) زانی که نیوه ناتوانن نه ندازه ی شه و نویژ رابگرن ﴿فَأَبْغَىٰ﴾ له بهر نه وه لبتان خوش بوو ﴿فَأَقْرَأْ وَامَّا بَشِيرِ الْقُرْآنِ﴾ ده ی نه وه ندیه ی بۆتان ده لوی و ناسانه لاتان قورئان بخوینن و ده وری بکه نه وه ﴿عَلِمَ أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْجُوعٌ﴾ (خوا) ده زانی که له مه و لا که سانبتکتان نه خوش ده بیت ﴿وَالْحَرُونَ يَقْرَءُونَ فِي الْأَرْضِ﴾ وه که سانبتکی ترئان ده رۆن به سه ر زه ویدا ﴿يَتَّبِعُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ﴾ به شوینن رۆزی و نیعمه نی خوادا ده گهرین ﴿وَالْحَرُونَ يَقْرَءُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾ وه که سانبتکی ترئان ده جهنگن له ریگای خوادا ﴿فَأَقْرَأْ وَامَّا بَشِيرِ﴾ نه مجا بخویننه وه له قورئان نه وه ندیه ی که بۆتان ده لوی و لاتان ناسانه ﴿وَأَبْغَىٰ الْقَوْلَ وَتِلْكَ الْأَمْثَلُ﴾ وه نویژ بکه ن و زه کات بدن ﴿وَأَقْرَأْ وَاللَّهُ فَضْلًا حَسَنًا﴾ وه قهرز بدن به خوا به قهرزکی چاک (مه به ست نه وه به خیر و خیرات و سه ده قه بکه ن له ری خوادا) ﴿وَمَا تَقْذِرُوا إِلَّا أَنْفُسَكُمْ فَخِزْبٌ﴾ هه چا که بهک پیش بخدن بۆ خوئان ﴿يُجَدُّوْهُ عِنْدَ اللَّهِ﴾ لای خوا ده ستان ده که ویننه وه ﴿هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا﴾ نه وه بیشی لای خوا به چاکتر و گه وره تره له روی پاداشته وه ﴿وَأَسْتَغْفِرُكَ وَاللَّهُ﴾ وه داوای لیخوش بوون بکه ن له خوا ﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ به راستی خوا لیخوش بوو به کی میهره بانه ﴿

سوره‌قی (المزمل)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ﴾ نه ی نه و که سه ی که خوت بیجا و نه وه ﴿قُمْ فَأَنْذِرْ﴾ هه سته (خه لکی) بیدار که ره وه ﴿وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ﴾ وه بهروردگارت به گه وره بگره ﴿وَرَبَّكَ فَطَهِّرْ﴾ وه به شاکت به پاک رابگره ﴿وَالْزُجْجَ فَادْخِرْ﴾ بهر ده وام به له وازه یئان له بت بهرستی و گناه ﴿وَلَا تُشْنِ سَنَكُورْ﴾ وه شت مه به خشه و به زوری بزانیست ﴿وَرَبَّكَ فَصَبِّرْ﴾ وه له بهر بهروردگارت خوت رابگره ﴿فَإِنْ لَمْ يَنْفَرِ فِي الْكَاثِرِ﴾ هه کاتبتک که فوکره به که پر نادا ﴿فَرَبَّكَ فَكَبِّرْ وَتَوَسَّلْ﴾ نه و رۆزه رۆزکی سه سخت و گرانه ﴿عَلَى الْكَافِرِينَ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ له سه ر کافران سووک و ناسان نی به ﴿ذُرِّي وَمِنْ خَلْقِكَ وَجِدْ﴾ واز له من و نه و که سه پینه که دروستم کرد وه به ته نها ﴿وَجَعَلَ لَكُمَا الْأَمْدُودَا﴾ وه دارایی زور و زه به نده م پی داوه ﴿وَبَيْنَ شُهُودَا﴾ وه کوپانی ناساده و بهر ده ست ﴿وَمَهَّدَتْ لَهُ النَّبِيَّ﴾ وه هوی زیانم بۆ رابخستوه به چون رابخستبتک ﴿فَرَضْتَ أَنْ يَدَّ﴾ دوی نه مانه ش هیشتا به ته مایه زیاتری بده می ﴿كَلَّا إِنَّكَ كَانْتَ لَازِمًا عَيْنِدَا﴾ نه ه، (چا وهر و ان نه بی) به راستی نه و ده رباره ی نایه ت و نیشانه کانی نیته بینا وهرینکی که له ره قه ﴿سَأَرْفَعُهُ رُحُودَا﴾ به م زو وانه سزای سه ختی پی ده چه رزم ﴿إِنَّهُ فَرَّكَ وَفَرَّ﴾ (چونکه) پیری کرده وه و هه لی سه نگاند (سه که ی خوی) ﴿

﴿فَقِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ دەك بە كوشت چى چۆنى هەل سەنگاند ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ دووبارە بە كوشت چى چۆنى لىكداو تەدوہ ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ لە پاشان تەماشایە كى كرد ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ ئەوسا ناوچەوانى گرزو پروى ترش كرد ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ تەمجا بە فیزىكەو پشنى هەل كرد ﴿قِيلَ كَيْفَ تَدْرُكُهُ﴾ جەواونى ئەم قورئانە هېچى ترنى بە جادوو بەك نەبى كە وەر گیراوە ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ ئەم قورئانە هەر گوشتارى مرقفە ﴿سَأُفِيضُ سَفَرٌ﴾ (ئەو كەسە) زوو دەبخەمە دۆزەخەوہ ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا سَفَرٌ﴾ تۆ چووزانیت كە دۆزەخ چى بە ؟ ﴿لَا تَقْنِ وَلَا تَنْزِرْ﴾ (ناگرێكە) هېچ ناهێلێتەوہ و واز ناهێتى ﴿لَا تَقْنِ وَلَا تَنْزِرْ﴾ (بە بە كەم هالاو) پێست بەش دەكانەوہ و دەبیرزنى ﴿عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ﴾ نۆزدە فریشتە ئەوەتان بە سەریەوہ ﴿وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلَّا لِمَنْ كَفَرَ﴾ هەر فریشتەمان كردووە بە كار بە دەستى دۆزەخ ﴿وَمَا جَعَلْنَا عَذَابَهُمْ إِلَّا قِلَّةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا﴾ وە ژمارەى ئەو فریشتەمان نە گیراوە مەگەر بۆ تاقي كردنەوہى ئەوانەى بى باوەرن ﴿لَيَسْخَرَنَّ الَّذِينَ أُولُوا إِلَٰهَاتٍ مِّثْلَ هَٰذَا أَلْسِنَتَهُم مِّنْ لِّغْوٍ مُّكْرٍ﴾ وە هېچیان دوو دل نەبن ئەوانەى كێتییان پندراوە ﴿وَالْقَوْمُونَ﴾ ئیماندارانیان ئا ئەوانەى كێتییان پندراوە دلتیا بن ﴿وَيَذَرُوكَ الْآيَةَ﴾ وە بى وادارەكان بى واکەیان زیاد بکات ﴿وَلَا تَرْوَاهُ الْبَنُونَ﴾ وە هېچیان دوو دل نەبن ئەوانەى كێتییان پندراوە ﴿وَالْقَوْمُونَ﴾ ئیماندارانیان ئا ئەوانەى كێتییان پندراوە دلتیا بن ﴿وَيَذَرُوكَ الْآيَةَ﴾ وە بى وادارەكان بى واکەیان زیاد بکات ﴿وَلَيَقُولَنَّ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ﴾ وە تا بێن ئەوانەى كە نەخۆشى (ناپاكیى) یان لە دلايە ﴿وَالْكَافِرُونَ﴾ وە بى بى واکان ﴿مَا أَزِيدُهُمْ إِلَّا مِثْلَ مَا كَانُوا﴾ خوا چى مەبەستە بەم ژمارەيە كە لە غەریبیدا وەك مەسەل وابە ﴿كَذَٰلِكَ يُفَصِّلُ اللَّهُ لِلْعَالَمِينَ آيَاتِهِ لَعَلَّ هُمْ يَرْجِعُونَ﴾ ئابە و جۆرە خوانەو كەسەى كە بیهوى گومرای دەكات ﴿وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ﴾ وە ئەو كەسەى كە بیهوى پى نموونى دەكات ﴿وَمَا يَعْلَمُ الْخُودَ رَبُّكَ إِلَّا الْخُودُ﴾ وە كەس ژمارەى لە شکر و سەربازانى بەر وەر دگارى تۆ نازانیت جگە خۆى نەیت ﴿وَمَا هِيَ إِلَّا نَفْسٌ يَّائِسٌ﴾ وە ئەم ئایەتانە هەر نامۆزگارى و بەندن بۆ ئادەمى ﴿كَلَّا وَالْقَمَرِ﴾ ئە (وانى بە) سویند بە مانگ ﴿وَالْقَمَرِ﴾ وە سویند بە شەو كە پشست هەل دەكات و دەروا ﴿وَالصَّبْحِ إِذَا أَشْفَرُ﴾ وە سویند بە بەرەبەیان كە پروون دەیتەوہ ﴿إِنَّا لَنَحْنُ الْكَافِرُ﴾ بى گومان سەقەر (دۆزەخ) بە كێكە لە شەستە سامانكە گەورەكان ﴿نَذِيرٌ لِّلْبَشَرِ﴾ ترسینەرە بۆ هەموو خەلكى ﴿لَيْسَ شَاءَ مِنْكَ﴾ بۆ ئەو كەسەتان كە دەبەوى ﴿أَنْ يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ﴾ پێش بکەوینت (لە چاكەدا) یادواكەوى ﴿كُلُّ نَفْسٍ يَّائِسٌ بِرَٰحَتِهَا﴾ هەموو كەسێك بارمەتى كارو كردەوہى خۆبەتى ﴿إِلَّا أَصْحَابَ الْآيَاتِ﴾ جگە هاوەلانى دەستى راست (چاكەكاران) نەیت ﴿فِي حَتِّ بَشَاءَ لَّوْنٍ﴾ كە لە باخانى بەهەشتدا پر سيار لە یەكسرى دەكەن ﴿عَنِ الْمُجْرِمِينَ﴾ لە (حالى) ئاوان باران ﴿مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ﴾ (هەر لە بەهەشتى بەكان وەلام ئەدائەوہ كە دیوومان و پیمان ووتوون) چى ئیوہى خستوو تە دۆزەخەوہ ﴿قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ ئەوانیش و تیان: ئێمە لە نوێز گەران نەبووین ﴿وَلَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ وە خۆراکمان ئەدەدا بە هەزاران ﴿وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ الْفَٰئِضِينَ﴾ وە پۆ دەجووین لە گەل ئەوانەى كە پۆ دەجووون (لە قسەى خراپەو بى شەرعى دا) ﴿وَكُنَّا نَكُفِّرُ بَنِي إِدْرِيسَ﴾ وە باوەرمان بە پۆزى دواى نەبوو ﴿حَتَّىٰ أَتَانَا الْيَقِينَ﴾ تا مردن بەخەى پێگرتین ﴿

﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ ئێستە تەکای تەکا کاران هیچ قازانجێکیان بێ ناگە بە نیت ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ ئەوێ دە چیانە پوو وەردە گیرن لە نامۆزگاری قورئان ﴿كُلُّهُمْ خَمْرٌ مُسْتَفِرٌّ﴾ ئەلێ کەرە کێوی سەل کەرن ﴿فَرَأَى مِنْ قَتْلِهِ﴾ لە شەڕ ، (یان لە دەست کۆمەلێ تیر هاوێژ) هەڵهاتوون ﴿بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ أَنْ يُؤْتَى صُحُفًا مُنشَرَةً﴾ بە لکو هەموو بە کێک لەوان ئەبەوی چەندە ها نامە ی کراوە ی بۆ بنێردی (لە خواوە کە پڕوا بە مو حەممەد ﷺ بیتی) ﴿كُلُّهُمْ لَاحِقٌ فِي الْأَخِرَةِ﴾ با چاوە پڕوانی ئەوێ نەبێ بە لکو هەر ناترسن لە پۆزی دوا یی ﴿كُلُّهُمْ لَاحِقٌ فِي الْأَخِرَةِ﴾ با بە شیمان بنەوێ بە راستی قورئان پەندو و نامۆزگاریە ﴿فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ﴾ ئەمجا هەر کە سێک بێ و نیت با پەندی لێ وەریگیریت ﴿وَمَا يَذْكُرُونَ﴾ نامۆزگاری قورئان وە ناگرن ﴿إِلَّا أَنْ يَنْشَأَ اللَّهُ﴾ مەگەر خوا بێ و نیت ﴿خَوَافِلُ الشَّقَوِيِّ﴾ خوا شیاوی لێ ترسانە ﴿وَأَهْلُ الْمَغْفِرَةِ﴾ وە شیاوی لێ خوشبوونە ﴿

سورەتی (القیامە)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوا ی بەخشندە ی میهرەبان ﴿لَا أُقْسِمُ بِیَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾ سویند دەخۆم بە پۆزی قیامەت ﴿وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ وە سویند دەخۆم بە ئەفسی ئۆمە کەر (لە سەر خرابە) ﴿إِنِّي أَخَافُ الْإِنْسَانَ﴾ ئایا مەرف و وا دەزانی کە ئێسقانە (پزێوە کانی) کۆ نا کە بنەوێ ﴿بَلْ قَدْ بَدَأَ الْإِنْسَانُ شَيْئًا شَدِيدًا﴾ بە لێ : بە توانا بێ لە سەر پێک خستندەوێ (نە قشی) سەر پەنجە کانی ﴿بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ﴾ بە لکو ئێنسان دەبەوێ تا لە ژبان دایە هەر تاوان و خرابە بکات ﴿يَسْأَلُ الْإِنْسَانُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ دەپرسی : کە ی پۆزی دوا یی دی ؟ ﴿إِنَّا نَرَى الْجَهَنَّمَ﴾ کاتی : کە چاوە ئەبەق بوو ؟ ﴿وَنَحْنُ أَكْبَرُ﴾ وە مانگ گیراو تارێک بوو ﴿وَنَحْنُ أَكْبَرُ﴾ وە پۆز و مانگ کۆ کرانەوێ ﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ وَمِمَّ ذُلُّ الْمَقْتُولِ﴾ ئەو پۆزە مەرف و دەلێت : لە کۆتوێ هەلبێن لە (سزای خوا) ﴿كَلَّا لَؤْزَرَ﴾ نە خێر هیچ پەناگە بە ک نی یە ﴿إِنَّا إِلَهُكَ وَإِلهُ الْبَنِيِّنَ﴾ ئەو پۆزە دا ئادەسی هەوالی بێدەدریت لەوێ کە پێشی خستوو وە دوا ی خستوو (لە چاک و خرابە) ﴿بَلْ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ﴾ بێدەدە بە لکو ئادەسی ناگادارە بە حالی خۆی ﴿وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ مَعَاذَرَةٌ﴾ با پڕو و بیانووی زۆریش بەیتەوێ ﴿لَا تَخِذُ بِهِ زِجْرًا لَكَ﴾ زمانت مەجولێت (بەخویندەوێ قورئان لە کانی دابەزینی وە حیدای) ﴿لِيُعْجَلَ بِهِ﴾ تا بەلێ تیا بکەیت ﴿إِنْ عَلِمْنَا لَكُمْ فَتْرَةً﴾ بە پراسنی (وەک بەلێتمان داوێ) بێگومان لە سەر ئێمە بە کۆ کردنەوێ لە سنگنداو خویندەوێ ﴿وَإِنْ أَرَأَيْتُمْ﴾ ئەمجا کانی کە قورئانمان بۆ خویندەوێ (بە هۆی جبریلەوێ) ﴿فَاتَّبَعُوا اللَّهَ﴾ تۆش شوین خویندەوێ ئەو بکەوێ ﴿لَقَدْ عَلِمْتُمُ الْإِنْفَةَ﴾ لە پاشان دلتیابە پوون کردنەوێ لە سەر ئێمە یە ﴿

﴿عَيْنَا بَشَرٌ مِّثْلَ آبَاءِ اللَّهِ﴾ كە كانى يەكە (لە بەهەشتدا) بەندە كانى خوالى ى دەخۆندەوه ﴿يَقْبِضُوا نَفْسَ بَشَرٍ﴾
 (لە ھەر شوئىتىڭدا بىانەوى) ھەلىدە قولىن و فوارە دەكات ﴿يُؤْتُونَ بِالْأَذْرِ﴾ وەغا بە نەزەر دەكەن ﴿وَيَكْفُرُونَ
 بِوَمَا كَانُوا شُرَكَاءَ مُسْتَطَرِّبَا﴾ وە لە پۇرۇنكىش دەترسەن كە بەدى و سەختى يەكەى ھەمووان دەگرىتەوه ﴿وَيَقْلَعُونَ الْأَعْلَامَ عَلَى خَيْوةٍ مَسْكِيَةٍ وَتَسْمَاوُ سِيرَا﴾ وە خوار دەن ئەدەن بە ھەزاران و ھەتيوان و ديبلە كان ھەر چەند
 خۇيان ھەزىشيان لىى يىت ﴿إِنَّا طَعَّمَكُم مِّنْ لَّدُنَّا﴾ (دەلىن) بەراستى ئىمە تەنھا لەبەر پەزائەندى خوا
 خوار دنتان دەدەينى ﴿لَا يُذِيقُكُمْ﴾ چاوەروانى ناكەين لە ئىوہ ﴿جَزَاءَ مَا شَكَّرْتُمُ﴾ نە پاداشت و نە سوپاس ﴿إِنَّا نَخْلَعُ مِنْ رِّبَاؤُمَا عَنَّا مَسَاقِطَ بَطْرِ﴾ بەراستى ئىمە لە سزاي پەرورەرد گارمان دەترسەن لە پۇرۇنكى ترش و تال
 و دژوار دا ﴿وَقَالَهُمُ اللَّهُ شَرُّ ذَلِكَ النَّيِّرُ﴾ جا خوا پاراستنى لە بەدى ئەورپۇزە ﴿وَلَقَدْ هَمَمْنَا فَنَسْرُورَا﴾ وە پرووى
 گەش و شادومانى پى بەخشىن ﴿وَجَزَاءُ مَا شَكَّرْتُمُ﴾ وە پاداشنى دانەوه بەھوى خۇپراگر تىيان
 (لەسەر چاكە و دوور كەوتەوه لە خراپە) بە بەھەشت و (پۇشاكى) ئاورىشم ﴿مَنْ شَكَّرَ فَإِنَّا نَزِيدُ﴾
 آلادىلىك پالى تيا دەدەنەوه لەسەر تەخت و قەنەفى زور ﴿لَا يَزِيدُ فِيهَا شَيْئًا﴾ نابىن تىدانە گەرمى پۇز
 ﴿وَلَا تَنْهَرِي﴾ وە نە سەرما (واتە ھەوايەكى زور خوشى ھەبە) ﴿وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلُّهَا﴾ وە سىتەرى
 درەختانى بەھەشت بەسەر سەريانەو ھەبە ﴿وَلَا يَكُ فُطْرًا تَدْرِي﴾ وە ھىشوروى ميوە كانى نەزىكە دەست و ئاسان
 كراوہ ﴿وَنُفُثَ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ مِنَ فَضْرٍ﴾ دەگەرىن بەسەر يانداپە قاپى زىيوين ﴿وَأَكْبَابُ كُنْتَ قَارِيَا﴾ وە پەرداخى
 شوروشەوہ ﴿قَارِيَا مِّنْ فَضْرٍ﴾ شوروشە لە زىيو ﴿مَقَرُّهَا تَقْدِيرَا﴾ بە ئەندازەى پىويست ئامادە كراون ﴿وَسَقُونَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِنْ لَّدُنَّا نَجِيًّا﴾ لە بەھەشتدا شەرييان لە پەرداخىڭدا پى دەتوشىر كە زەنجەبىلى
 تىكە لاوہ ﴿عَيْنَا فِيهَا تُسْقَى سَائِيًّا﴾ (كە تەويش) كانى يەكە لە بەھەشت دا ناو دەبرى بە سەلسەبىل
 ﴿وَيُطَوَّفُ عَلَيْهِم بِالْإِثْمِ وَالدُّنْجَانِ﴾ دەگەرىن بەسەر ياندا نەوجە و اتانى ھەمىشە لاو و پوخوش و پاك ﴿إِنَّا
 رَزَقْنَاهُ﴾ كاتىڭ بىان پىنيت ﴿حَسْبَتْهُمُ لَنَا مَنَازِكُ﴾ وا دەزانيت دانەى مروارى پەرژو بلاوون ﴿وَلَا يَزِيدُ
 نَزْرًا﴾ وە كاتىڭ پىروانيت لەويدا ﴿رَأَيْتُمْ نَعْمًا وَفُلَا كَايَرَا﴾ ناز و نىعمەت و دەسەلاتىڭى گەورە دەپىنيت ﴿عَلَيْكُمْ رِيَّابُ سُنْدُسٍ خُضْرٍ وَأَشْهُرُ قُحْطَرٍ﴾ لە بەريانداپە پەرگى نەرم و تولى سەوزكار و پۇشاكى ئاورىشمىن
 ﴿وَسَلُّوا أَسَاوِرَ مِنْ فِضَّةٍ﴾ وە رازىتر او نەشەوہ بە بازنى زىو و ﴿وَسَقَنَهُمُ اللَّهُ شُرَآئِكًا غُلَّوْرَا﴾ وە پەرورەرد گارىيان
 شەريابى پاك و تەمىزى پى نوشىن ﴿إِن هَذَا كَان لِّكُجْرَةٍ﴾ (پىيان دەوترىت) ئەم بەھەشتە پاداشتى
 ئىو ھەبە ﴿وَكَانَ سَعْيُكُمْ مَّتَّكُورَا﴾ وە ھەموو كوششېڭتان سوپاس كراوہ ﴿إِنَّا نَحْنُ رَزَقْنَاكَ الْفَرْحَانُ تَزِيْلَا﴾
 بىڭگومان ئىمە قورقانمان بۇ نارديتە خواری بە ناردىنى (بەش بەش) ﴿فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ كەواتە
 چاوەروانى قەرمانى خوا بکە ﴿وَلَا تَطْغَ مَنَّهُمْ إِنَّمَا أَوْفَكَوْرَا﴾ وە فەرمانبەردارى ھىچ گوناھبار و پى
 باوەرىڭ مەكە ﴿وَأَذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ﴾ وە زىكەر و يادى پەرورەرد گارت بکە ﴿بُكْرَةً وَأَصِيْلَا﴾ بە پەيانيان
 و ئىواراندا ﴿

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ﴾ وە لە شەو سۆز دەى بۆ بەرە (نویژ بکە) ﴿وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا﴾ وە ستایشى خوا بکە لە بە شیبكى زۆر لە شەو دا ﴿إِنَّ هَذَا لَهُ خَيْرٌ مِنَ الْأَجَلَةِ﴾ بێگومان ئەم بى پروایانە دونبای بى بە قایان خوش دەوى ﴿وَيَذُرُونَ نَجْمًا تَذِيكًا﴾ وە پشت گونى دەخەن بۆزىكى قورس و گران (کە قیامەتە) ﴿فَخُنَّ خَلْفَهُمْ وَشَدَّ ذُنَابُهُمُ الْسُّرْمَةُ﴾ ئیمە ئەوانمان دروست کرد و جومگە کانیانمان قایم بینکەو بەستووہ ﴿وَإِذَا اشْرَبْتُمْ ذُنَابَكُمْ فَأْمْكُلْهُمْ تِيْدِيْلًا﴾ وە کاتىک بەمانەوینت دەیان گۆرین بە کەسانى تری وەك خویان چون گۆرینىک ﴿إِنَّ هَذِهِ ذِكْرُكُمْ﴾ ئەم سورەتە نامۆزگارى و پەندە ﴿فَخُنَّ سَاءَ﴾ ئەمجا هەر کەسبىک بیهوینت ﴿أَلَمْ تَكُنْ لِي زَیْعًا﴾ رینگا دەگریتە بەر بۆ لای پەرورەدگارى ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ﴾ وە ئیئو حەز ناكەن (لە گرتنى ئەو پى بە) مەگەر کاتىک کە خوا بیهوى (وە بە زۆر ناچار تان بکات) ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَكِيمًا﴾ بێگومان خوا دانای دروست کردارە ﴿يَدْخُلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ﴾ ئەوہى (خوا) بیهوى دەبخاتە ناو مېهرەبانى خوێەوہ ﴿وَالْقَالِمِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا﴾ وە نامادەى کردووہ بۆ ستەمکاران سزای سەخت ﴿﴾

سورەتى ﴿المزملات﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بەناوى خواى بەخشنەدى مېهرەبان ﴿وَالْمُزْمَلِ الْأَرْضِ﴾ سویند بە بای پەرمانە کراوى، بەك لە دواى بەك ﴿فَالْمُصِيفِ الْغَنَمَ﴾ وە بەو (با) توندانەش هەل دەکەن بە هەلکردنىكى قایم ﴿وَالنَّشْرِ الْبُرْجَ﴾ وە بەو بایانەى کە هەور دەبەن و بىلوى دەکەنەوہ ﴿فَالْفَرَقِ الْقُرْآنَ﴾ سویندیش بەو (فریشتانە) ی بەچاکى حەق لە ناحەق جیا دەکەنەوہ ﴿فَالْمُفِيتِ ذِكْرًا﴾ ئەمجا سویند بەو (فریشتانە) ش پەيامى (خوا بە پێغەمبەرە) دەگەینن ﴿عَذَابًا أَوْ تَذَرًا﴾ بۆ (نەهیلانى) بەهائە (ولینخوشبووتیان) یا بۆ ترساندن ﴿إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَوَفِّعَ﴾ بەراستى ئەوہى کە بەلێشتان بى دراوہ (لە هاتنى بۆزى دواى) دیتە دى ﴿وَإِذَا الْخُوفُ ظَلَمَسَتْ﴾ ئەمجا کاتىک کە ئەستێرەکان تاریک بوون ﴿وَإِذَا السَّمَاءُ فَجَتْ﴾ وە دەمىک کە ئاسمان کەلێنى تى بوو ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِفَتْ﴾ وە کاتىک کێوہ کان لە بێخ هێتران و نەخت کران ﴿وَإِذَا الرُّسُلُ أَقْبَتْ﴾ وە ساتىک کە کات و شوبى ديار کراو دانرا بۆ پێغەمبەرەکان لە گەل ئوممەتە کانیاندا ﴿لَا يَنْفَعُ يَوْمَ الْحُكْمِ﴾ بۆچ بۆزى دوا خراوہ ﴿يَوْمَ الْقُضْلِ﴾ بۆ بۆزى جیاکردنەوہ ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا يَوْمَ الْقُضْلِ﴾ تۆ چووزانىست بۆزى جیاکردنەوہ جى بە؟ ﴿وَبَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْدِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو بۆزەدا ﴿أَلَمْ تَكُنْ مِنَ الْآوَلِينَ﴾ ئایا گەلانى پێشیانمان لە ناو نەبرد ﴿ثُمَّ نُنْفِخُهُمُ الْآخِرِينَ﴾ لە پاشان گەلانى دواى ئەوانمان وەك ئەوان لى نەکرد ﴿كَذَلِكَ نَقْعِلُ بِالْمُخْرِجِينَ﴾ هەر بەو جۆرەش دەکەین بە گوناھباران ﴿وَبَلَّ يَوْمَئِذٍ الْمَكْدِبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو بۆزەدا ﴿﴾

﴿الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَّا مَوْعَدُكُمْ﴾ ئایا ئیوەمان دروست نه کردووه له ئاویکی بى نرخ؟ ﴿فَعَلَّكَ فِي الْقَارِعَةِ﴾ ئەمجا خستمانه جىگایه کی پته ووه ﴿إِلَى قَدَرٍ مَعْلُومٍ﴾ تا ماوهیه کی دیاری کراو ﴿فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ الْقَادِرُونَ﴾ ئەمجا به ئەندازه گیریه کی رىك و بىك دروستمان کرد، شای (ئیمه) چ ئەندازه گیرىکی ئەواو و چاکىن ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿الَّذِينَ كَفَرُوا﴾ ئایا ئیمه زەویمان نه کردووه کۆ کەر ووه ﴿أَخِيَّ وَأُمِّيَّ﴾ بۆ زیندوووان و مردوووان ﴿وَجَعَلْنَا فِيهَا رُجُومًا شَمِيمَةً﴾ وه له ناویدا شاخانی بهرزى لهنگەر داکوتاومان داناووه ﴿وَأَسْقَيْنَا مَاءً فُرَاتًا﴾ وه ئاوی شیرینمان بى نوشیین ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ (بەم بى پروایانه دەوتریت) وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿أَطِيعُوا أَمْرًا مَّا كُنْتُمْ بِهِ مُكْذِبِينَ﴾ برون بۆ لای ئەو دۆزهخه ی که به درۆتان دهزانى ﴿أَطِيعُوا أَمْرًا ظَلَمَ فِيهِ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ شُعْبٍ﴾ برون بۆ لای سیهرى دوکەلێکی سى بهش ﴿لَا ظُلْمَ لِي وَلَا يُعْطِي مِنَ الْإِنِّ﴾ نه سیهرى فیکه وه شىك له گرى (دۆزهخ) بهر گرى بکات ﴿إِنَّمَا تُرِيدُ بِأَن تَضْحَكُنَّ﴾ بهراستى دۆزهخ بهر گرى وه کۆشك دههاترى ﴿كَأَنَّهُمْ جُمُلَةٌ مَّكْرُومَةٌ﴾ (بهروودوا دهرون) ئەلى ی کاروانى خوشتری زهر دن ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿هَذَا يَوْمُ لَا يَنفَعُونَ﴾ ئەمرو رۆژیکه (بى باوهران) ناتوانن قسه ی تیدا بکەن ﴿وَلَا يُؤْنَسُ لَكُمْ فَعَنَدُونَ﴾ وه مۆلەت نادرتن که پرویانوو بهینه وه ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿هَذَا يَوْمُ الْقُضَى﴾ ئەمرو رۆژى بریار داته (جیا کردنه وهیه) ﴿جَمَعْنَا كُوفْرَ الْأَوَّلِينَ﴾ ئیوهو پینشینانمان کۆ کردووه وه ﴿إِن كَانَ لَكُم كُفْكُودٌ فَاكْذُوبُونَ﴾ سا نه گەر فیل و پیلان بکتن هیه نهنجامى بدن ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿إِنَّ الْمُشْكَتِينَ فِي ظُلُلٍ وَعُيُونٍ﴾ بىگومان پارێز کاران وه خوا ترسان له سیهرو (قراغى) کانیاوی زوران ﴿وَقَدْ كُفِرْتُمْ أَكْثَرًا مِّنْ قَبْلٍ﴾ وه لەناو میوه هاتیکدان که حەزى لى دهکەن ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا وَهُتِفُوا كَأَن كُنْتُمْ تَغْلِبُونَ﴾ (بىیان دهلین) بخۆن و بخۆنه وه نۆشتان بى بههوى ئەوهی که دهتان کرد ﴿إِنَّا كُنَّا نَحْنُ الْمُغْشِيينَ﴾ بىگومان ئیمه ئاوا پاداشتى چاکه کاران دهدهینه وه ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿كُلُوا وَاشْرَبُوا قَلِيلًا﴾ (ئه ی کافران) بخۆن و بههره مند بىن ماوهیه کی کهم (له دونیادا) ﴿إِنَّا كُنَّا نَحْنُ الْمُغْشِيينَ﴾ بهراستى ئیوهن تاوانباران ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا﴾ وه کاتىك بى یان بوترى (له خوا بترسن و) کړنوش بهرن ﴿لَا تَرْكُعُونَ﴾ کړنوش نابەن ﴿وَلَقَدْ يَمِيزُ الْمُكَذِّبِينَ﴾ وای بۆ بى پروایان لەو رۆژەدا ﴿فَبِأَيِّ حَدِيثٍ نَّحَدُّثُهُمْ﴾ (ئه گەر ئەوان باوه به قورئان نهکەن) نیتى به چ فهرمودهیه کی تر بر وا دههینن دواى قورئان؟ ﴿

سوره‌قی ﴿النَّبَا﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ﴾ نه‌وه له‌چی پرسیار له‌به‌کثری ده‌کهن (نه‌و بی پروایانه) ﴿عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ﴾ له‌و ده‌نگ و باسه‌گه‌وره‌یه پرسیار ده‌کهن ۱؟ ﴿الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ﴾ که نه‌وان تیندا جیاوازن ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ نه‌ء با به‌شیمان بنه‌وه، له‌مه‌ولا تی ده‌گهن ﴿كَلَّا سَيَعْلَمُونَ﴾ دووباره (ده‌لیم) نه‌ء له‌مه‌ولا تی ده‌گهن ﴿أَلَمْ يَجْعَلِ الْاِنْسَانُ نَفْسًا﴾ ناخو زه‌ویمان بو رانه‌خستون ؟ ﴿وَلِيْلَالٍ وَنَهَارًا﴾ وه کینه‌کانمان نه‌گیراوه به‌میخ ۱؟ ﴿وَجَعَلْنَا كُرْسِيًّا﴾ وه نیوه‌مان دروست نه‌کردوه به‌جووت ﴿وَجَعَلْنَا اَوْتَاسًا﴾ وه نوسنمان نه‌کردوه به‌هوی حه‌سانه‌وه‌تان ﴿وَجَعَلْنَا الْاِنْسَانَ رَجُلًا﴾ وه شه‌ومان نه‌گیراوه به‌کالا (دایو‌شه‌ر) ﴿وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا﴾ وه روژمان نه‌گیراوه به‌کاتی ریان (وه له‌سوران و به‌یدا کردنی زیوار) ﴿وَنَبِّئْهُمْ اَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ﴾ وه جه‌وت ناسمانی به‌هیزمان دروست نه‌کردوه له‌سه‌رتانه‌وه ؟ ﴿وَجَعَلْنَا اِيْرَاجًا وَهَاجًا﴾ وه دروستمان نه‌کردوه چرایه‌کی دره‌وشاوه (که‌روژه) ﴿وَاَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرِ مَاءً ثَجَّاجًا﴾ وه ناوی لیزمه و به‌خورمان نه‌ناردو ته‌خواره‌وه له‌هه‌وره‌گوشراوه‌کانه‌وه ﴿لِيُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا﴾ تا پی ی پروتین دانه‌و نلوه‌گرو گیاو ﴿وَجَعَلْنَا الْاَفَّاكُ﴾ باخانی پر و چر ﴿اِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا﴾ به‌راستی روژی جیا کردنه‌وه (ی چاک و خراب) کاتیکسی بو دیاری کراوه ﴿يَوْمَ يُفْعَلُ فِي الشُّوْرِ قَاتُونَ اُولَکَا﴾ نه‌و روژه‌ی که فو ده‌کری به‌که‌ره‌نادانه‌مجا بول بول دین ﴿وَجَحَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ سُودًا﴾ وه ناسمان (له‌هه‌مو لایه‌که‌وه) کرایه‌وه‌و بوو به‌ده‌رگا ﴿وُسِّدَتْ الْاَلْبَابُ فَكَانَتْ اَسْرَابًا﴾ وه کینه‌کان خرا نه‌پی و بوون به (تراو بلکه = سه‌راب) ﴿اِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا﴾ به‌راستی دوزه‌خ به‌ریزگی بی پروایانه (وده‌مینکه چاوه‌پروایانه) ﴿لِلظَّالِمِیْنَ مَقَابِلًا﴾ وه جی گه‌رانه‌وه‌ی یاخیبانه ﴿الَّذِیْنَ فِيْهَا اَنْفِقَا﴾ تیندا ده‌میننه‌وه هه‌زاران سال (ماوه‌یه‌کی زور) ﴿لَا يَدْخُلُوْنَ فِيْهَا اَبْرَارًا﴾ تیندا نا چه‌ژن نه‌ساردی و فینکی و نه‌خوار دنه‌وه ﴿اِلَّا اَجْمَعًا وَّعَسَافًا﴾ ناوی له‌کول و کیم و زوخوا نه‌بیت ﴿جَزَاءً وِفَاقًا﴾ پاداش ده‌درینه‌وه به‌پی ی کرده‌ویان ﴿اِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُوْنَ حِسَابًا﴾ چونکه بیگومان نه‌وان به‌ته‌مای لی پر سینه‌وه نه‌بوون ﴿وَكَذَّبُوْا بِآیَاتِنَا كِذْبًا﴾ وه نایه‌ته‌کانی نیمه‌یان به‌درو ده‌زانی چون به‌درو زانینیک ﴿وَكُلُّ شَيْءٍ اَخْصَيْنَاهُ كِتَابًا﴾ له‌کاتیکدا هه‌موو شتیکمان ژماردوه (له‌سه‌ریان) به‌نوسین ﴿فَذُرُوْا﴾ نه‌مجا به‌چه‌ژن (سزای خو‌تان) ﴿فَلَنْ تَزِيْدَکُمْ اِلَّا عَذَابًا﴾ هېچمان بو زیاد ناکه‌بن سزانه‌بیت

﴿إِنَّا لَنَسْفَعُ مَقَارًا﴾ بیگو مان جینگای پیروز و به هر مه نندی هه یه بۆ پاریز کاران و له خوا ترسان ﴿عَنَّا﴾ و باخات و هه سوو جوړه نری بهك ﴿وَذَكِّرْنَا﴾ و هه كچانی تازه مه مك كړدوی هاو ته مهن ﴿وَكُنَّا دَهَاكًا﴾ و هه په رداخی پر (له شراب) ﴿لَا تَسْمَعُونَ فِيهَا لَأَدَاءً﴾ قسه ی بیهو وده و دروی تیدا نایستن ﴿جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَظِيمًا﴾ (پاداش ده در بنه وه به) پاداشینی ته و او له لابه ن په روه رد گاری توه ﴿رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ﴾ په روه رد گاری ناسمانه کان و زهوی و نیوانی ته واته خوا یه کی به خشنده و میهره بانه و ﴿لَا تَكُونُ مِنهُ حَظًّا﴾ کهس توانای تکا کړدن و (قسه کړدن) نی به ﴿يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا﴾ له رورژنکدا که جیبریل و فرشته به پر ییز ده و هستن ﴿لَا يَكْفُرُونَ إِلَّا مَن أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوًّا﴾ که میان قسه ناکه ن مد گهر ته وه که خوا ری ی بدات و قسه ی به ری و جی بکات ﴿وَلَا أَتُورُ الْحَقَّ﴾ ته و رورژه راست و بیگو مانه ﴿فَمَن شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَنَّا﴾ ته مجا هه که سینک و ویسنی ریگای گهرانه وه ده گری بۆ لای په روه رد گاری خوی ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا قُرْآنًا﴾ بیگو مان نیمه تئو مان نا گدار کړد له سزایه کی نزیک ﴿يَوْمَ يَنْظُرُ الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ﴾ له رورژنکی وادا که مروف ده بینی (پاداشی) ته و کړده واته ی که پیشه کی به ده سنی خوی ناروونی ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ إِنِّي كُنتُ مِنَ الْمُنِيقِينَ﴾ و هه بی پروا (له و رورژده) ده لی: خوژ که گل بووما یه (ته که مروف) ﴿

سورہ فی (النبی)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالَّذِينَ عَرَفُوا﴾ سویند به و فریستانه ی که گیانی کافران (له له شیان) به سه ختی ده رده هینن ﴿وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ و هه به و فریستانه ی که گیانی با و ه داران به ناسانی ده ردینن ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ و هه سویند به و فریستانه ی که خیرا فرمانی خوا جی به جی ده که ن ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و هه سویند به و فریستانه ی که پیش پر کی ده که ن (له به جی هینانی فرماندا) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا﴾ و هه سویند به و فریستانه ی که ته گیری کاروبار ده که ن (واته سویند به مانه ته وه ی به لیبتان پندراوه دینه دی) ﴿يَوْمَ تَجُوزُ الْأَرْضُ﴾ رورژنکه بومله رزه زهوی ده له رزینی ﴿تَتَّبِعُهَا الْأَرْضُ﴾ بومله رزه یه کی تریشی به و ایدا دیت، مردووان زیندوو ده بنه وه ﴿قُلُوبٌ يُّوْمِدُ وَلِيْلَةٌ﴾ زور دل له و رورژده ده له رزی ﴿أَنصُرُهَا خِشْعَةً﴾ چاویان سر به ره و ژیر ده بی ﴿يَقُولُونَ﴾ (ته سر و به گالته وه) ده لیس ﴿لَا تَرْدُوْنَ فِي الْحُورِ﴾ ناخو نیمه (له پاش مردن) ده که پتر نیمه وه بۆ ژبانی پینشو و ؟ ﴿لَا تَكُنْ لَّكَ خِزْيَةٌ﴾ نایا که بووبن به نیسقانی پزیو (چون زیندوو ده بنه وه) ﴿قَالُوا﴾ و وتیان ﴿يَا ذَاكِرَةَ الْخُبْرَةِ﴾ نانه وه ته گهر وایی گهرانه وه یه کی به زیانه ﴿وَالْمُتَّحِينَ خَيْرٌ مِنْهُ﴾ بیگو مان ته و زیندوو بوونه وه یه هه بهك نه عره ته به ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْآخِرَةِ﴾ نیر کتوبر وان له ده شتیکی سبی کاکمی به کاکیدا ﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ﴾ نایا داستان مووسات پین گه پینشو وه ﴿إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا قُرْآنًا﴾ کانتیک که په روه رد گاری بانگی کړد له شیوی پیروزی طووا وه ﴿

[illegible]

﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا﴾ بہناوی خوی بہ خشنودی مہرہ بان

﴿عَبَسَ وَتَوَلّٰی﴾ (ہینغہ مہر ۱) پرووی گرز کرد و پشتی ہل کرد ﴿اَنْ جَآءَهُ الْاَعْتٰی﴾ کہ کویرنک (عہد و لای کویری نوم مہ کتوم) ہانہ لای ﴿وَتَوَلّٰی دِبْلَیْہٖ لَعَلَّہٗ یَّرٰوْنٰ﴾ تو جو وزانت؟ بہ لکو نہ و (کویرہ) بیہ وی پاک بیستہ وہ ﴿اَوَلَمْ تُدْرِكْہٗ الْاَلَدُ﴾ بان بیری بکہ ویتہ وہ (نہ وی کہ لہ بیری چو نہ وہ) نہ مجا نہ و ہیر کرد نہ وہ یہ سو وی ہنی بکہ بہ نیت ﴿اَتَاَمَنَ اَسْتَفْتٰی﴾ کہ چی نہ وی کہ خوی ہنی نیاز دہ زانی (مہ بہ ست ہنی بت ہر سہ کانی فورہ ہشہ) ﴿فَاَنْتَ لَمْ تَصْدَقْ﴾ تو پرووی نی دہ کہ بت ﴿وَمَا عَلٰیکَ الْاِیْرٰی﴾ وہ ہبج لہ سہر تو نی یہ کہ نہ و ہنی پرواہہ خوی پاک نہ کانہ وہ ﴿وَاَتَاَمَنَ جَآءَہٗ لَیْسَ لَی﴾ بہ لام نہ و کہ سہی کہ بہ ہلہ دی بولات ﴿وَهُوَ یَحْشٰی﴾ وہ لہ خوا دہ ترسی ﴿فَاَنْتَ عِنْدَہٗ تَلٰلٰی﴾ تو خونی لہ ہلہ دہ کہ بت ﴿کَلَّا اِلٰہَکُمْ ذِکْرُکُمْ﴾ وامہ کہ! ہنی گومان نہ و رینموونی یانہ (ی کہ بوت ہانورہ) بیدار کردہ وہ (ی نادہ می) یہ ﴿فَمَنْ شَآءَ ذَکَّرْہٗ﴾ نہ مجا نہ و کہ سہی بیہ وی بادی خوا دہ کات ﴿فِی صُحُفٍ مُّکْرَمٰتٍ﴾ (کہ نہ و رینموونی یانہ ش نو سر او نہ تہ وہ) لہ چہ ند ہر بہ کی بہ ریز و ہیر وزدا ﴿تَرٰوْنٰہُمْ قٰطِرٰتٍ﴾ پابہ بلند ی پاک ﴿وَاٰیٰتِیْ سَیَّرٰتٍ﴾ کہ بہ دہ ست نویتہ رانی ﴿کِرَامٍ بَرَرٰتٍ﴾ بہ ریزی خیر خواوہن ﴿فَقُلْ اِلٰہُکُمْ مَا اَکْفَرُ﴾ بہ کوشٹ چی (خراہترین نہ فرینی لہ ہنی) نادہ می، چہ ند ہنی نہ زان و سہلہ بہ ﴿مِنْ اٰیٰتِیْ خَلْقَہٗ﴾ (بیر ناکانہ وہ بزانی کہ) خوا لہ چی دروستی کرد وہ ﴿مِنْ خَلْقِہٖ خَلْقَہٗ فَقَدَرْہٗ﴾ لہ دل و پتک ناو دروستی کرد وہ و ہیکی خستہ وہ ﴿فَاَسْمِعْہٗ سَمْعَہٗ﴾ لہ ہاشان رینگای (چاک و خراہی) بڑ ناسان کرد وہ ﴿وَاَنۢنۢنَہٗ فَاَقْبَرْہٗ﴾ نہ مجا دہ ہیرینی و دہ بخانہ گورہ وہ ﴿فَاَنۢنۢنَہٗ اَلۡسَمْعَ﴾ لہ ہاشان کانی کہ وویستی زیندووی دہ کانہ وہ ﴿کَلَّا لَیۡفَیضُ مَاۤ اَمَرُہٗ﴾ بہ ہر اسنی نہ وہی کہ خوا فہرمانی ہنی داوہ ہینستا (نادہ می) بہ چی ی نہ ہبتاوہ ﴿فَلَنۢنۢظُرَ الْاِنۡسَانَ اِلَآ عَلَیۡہٗ﴾ دہ ہا مرقف سہیری خوا دہ مہ تیہ کہی ہکات ﴿اَلَا صِیۡبَ السَّاعٰتِ﴾ بہ ہرستی نیمہ لہ ہہرہ وہ بارانمان دار زاند چون دار زاند نیک ﴿وَلَنۢنۢظُرَ الْاِنۡسَانَ شَفَاۃً﴾ لہ ہاشان زہ ویمان لہ ت لہ ت کرد (بہ گبا) چون لہ ت کرد نیک ﴿فَاَلَمۡنَا فِیۡہَا حَکَاۃً﴾ نہ مجا پرواندمان لہ ناو پیدا دانہ ویتلہ ﴿وَعِبَادُۤا وَّعَبَاۃً﴾ وتری و سہ وزہ ﴿وَرَبُّوۡنَا وَّحَدَاۃً﴾ وزہ بتون و دار خورما ﴿وَحَدَاۤیِیۡ عَلٰی﴾ و باخانی چر و ہرو ﴿وَوَکِیۡہٗ وَاٰیٰہٗ﴾ مہوہ و نہ وہر ﴿فَتَقَالُکُمْ لَا نَعْمٰکُمْ﴾ بڑ زبانی خزان و نازہ نشان ﴿فَاِذَا جَآءَہِ السَّاعَۃُ﴾ کانتیک کہ شاخہ و شریخہ (ی پروزی دواہی) ہات ﴿یَوْمَ یُخۡرَ السَّعۡرُۃُ مِنْۢ اَخِیۡہٗ﴾ نہ و پروزی کہ مرقف راہہ کات لہ برای ﴿وَاُخۡرَہٗ وَاٰیۡہٗ﴾ وہ لہ دہیکی و باوکی ﴿وَصَحَّیۡہٗ وَنِیۡہٗ﴾ وہ لہ زنی و کوہہ کانی ﴿لَکُلِّۢ اَمْرِیۡ مَنۢنَہٗ یَّوۡمَیۡذِ شَآۡنُ یَّغۡیۡیۡہٗ﴾ ہہ سوو بہ کتک لہ وان لہ و پروژہ دا کار ہیکی وای ہہ یہ کہ سہر کہ سی تری نہ ہر زنی ﴿وَوُجُوۡہٌ یَّوۡمَیۡذِ مُّسۡیِرَۃً﴾ زور و وخسار لہ و پروژہ دا گہش و جوانن ﴿صَاحِکَہٗ مُّسۡتَیۡرَۃً﴾ دہم بہ ہیکہ ہن و شادمانن ﴿وَوُجُوۡہٌ یَّوۡمَیۡذِ عَلَیۡہَا غَیۡرَۃً﴾ وہ زور و وخسار لہ و پروژہ دا، تہ ہر تو زیان بہ سہرہ وہ یہ

﴿تَرْهَقَهَا قُرَّةٌ﴾ له داماویدا رهش داگیر مساون ﴿۱﴾ ﴿أَوَلَيْكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ نه وانه نه وانه نه که بی باور و گوناهاکار و تاوانبارن ﴿۲﴾

سوره قی (الحکیر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می مپهره بان

﴿إِنَّا أَنشَأْنَاهُ كُرَّةً﴾ کاتیک که رفز پتچرایه وه ﴿۱﴾ ﴿وَوَنَّا كُنَّا نَدْمَا﴾ ﴿۲﴾ ﴿وَلَا الْجُحْمُ يُنكَرُونَ﴾ وه دهمیک که نه ستره کان همل وهرین و که وته خواره وه ﴿۳﴾ ﴿وَلَا الْجِبَالُ تُسَبِّحُ﴾ وه کاتیک که کتیه کان خرا نه بری ﴿۴﴾ ﴿وَاتِهِ لَهُ شُورِنِي خُورَان خَرِيسِدِرَان﴾ ﴿۵﴾ ﴿وَلَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ﴾ وه کاتیک که وشره ناوسه کان وازیان لی هیترا ﴿۶﴾ ﴿وَلَا الْخُشُوعُ حُشِرَتْ﴾ وه کاتیک که جانیه وهران کز کرانه وه ﴿۷﴾ ﴿وَلَا الْيَحْيَا يُسَخَّرُونَ﴾ وه دهمیک که دهریاکان هملگیر سیترا ﴿۸﴾ ﴿تَنكِهَلُ كِرَان﴾ ﴿۹﴾ ﴿وَلَا السُّفُوفُ رُفِحَتْ﴾ وه ساتیک که هملو گیاتیک جو و تکرایه وه ﴿۱۰﴾ ﴿وَلَا الْمَوْدُودُ سُيِّطَتْ﴾ وه کاتیک پر سیار کراله کچانی زینده به چال ﴿۱۱﴾ ﴿بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ﴾ که به چ گونا هیک کوزران ﴿۱۲﴾ ﴿وَلَا الضُّحَىٰ تُحْشَرُونَ﴾ وه کاتیک که نامه (ی کرده وه) بلا و کرایه وه ﴿۱۳﴾ ﴿وَدَابَّةٌ سُكِّرَتْ﴾ وه دهمیک که ناسمان دامالیرا و پتچرایه وه ﴿۱۴﴾ ﴿وَلَا الْجَحِيمُ يُسَبِّحُونَ﴾ وه کاتیک که دوزخ هملگیر سیترا ﴿۱۵﴾ ﴿وَلَا الْجَنَّةُ أُرْفَتْ﴾ وه ساتیک که به هشت نریک خرایه وه ﴿۱۶﴾ ﴿وَعَلَّمَتْ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ﴾ نه و کاته هملو که سیک دهرانی که چی ناماده کرده ﴿۱۷﴾ ﴿بِزُخْوَىٰ لَهُ چاکم و خرایه﴾ ﴿۱۸﴾ ﴿فَلَا أَقْسَمُ بِالْخُشِيِّ﴾ سویند بدو (نه ستره گه پوکانه ی) ده گه رینه وه ﴿۱۹﴾ ﴿الْجُورُ الْكَبِيرُ﴾ به و نه سترانه ی که به ناده گرن و دیار نامیتن ﴿۲۰﴾ ﴿وَالْأَنبِيَاءُ إِذَا عَسْفُوا﴾ وه به شه و کاتیک دهریت ﴿۲۱﴾ ﴿وَالصُّبْحُ إِذَا تَنَفَّسَ﴾ وه به بهیانی که همناسه ده دات ﴿۲۲﴾ ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ﴾ بنگومان نه و قورنانه گوفزاری ره وانه کراوینکی پایه به رزه (که فریشته ی وه حیه) ﴿۲۳﴾ ﴿ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ﴾ به هیزه، لای خواونه ی عهرش (لای خوی گه و ره)، وخواونه ی پله و پایه یه ﴿۲۴﴾ ﴿مَطَافِعُ الْأَمِينِ﴾ قسه ره وایه له ناو فریشته دا وده ست پاکه ﴿۲۵﴾ ﴿وَمَصَابِعُ كَرِيمٍ﴾ هاوریکه تان (که مو حه ممه ده ﴿۲۶﴾) شیت نی به (وه کتیه ده لیتن) ﴿۲۷﴾ ﴿وَلَقَدْ رَافَعَهَا الْاُفَى السَّيْنِ﴾ سویند به خوا بنگومان (فریشته ی وه حی) دیوه له ناسوی پروندا ﴿۲۸﴾ ﴿وَمَا هُوَ عَلَى الْعَيْبِ بِضَئِينٍ﴾ وه نه و رزه و چرووک نیه له گه یاندنی وه حی و به یامه که یدا ﴿۲۹﴾ ﴿وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ﴾ وه نه و (قورنانه) قسه ی شه یثانی دهر کراو له به زه می خوانی به (وه کتیه ده لیتن) ﴿۳۰﴾ ﴿فَلَا تَنْتَهَبُون﴾ نه وه بز کوی دهرقون ﴿۳۱﴾ ﴿إِنْ هُوَ إِلَّا كَرُ الْاَلْعَابِينَ﴾ نه و قورنانه نه نه ا ناموزگاری به بز هملو و جیهانیان ﴿۳۲﴾ ﴿لَيْسَ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَسْتَقِيرَ﴾ بز نه و که سانه ی که بیانه وی به بری ی راست دابر قون له تیه ﴿۳۳﴾ ﴿وَمَا تَشَاءُونَ﴾ تیه ناره زوو (ی بری ی راست) ناکه ن ﴿۳۴﴾ ﴿إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ مه گهر کاتیک که به روه ردگاری هملو و ان به ویت وه ناچارتان بکات بری ی ﴿۳۵﴾

سورہ فی (الانفطار)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خواہی بدخشندہی میہربان

﴿٢﴾ اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿٣﴾ کاتیک کہ ناسمان لہت ہو ﴿٤﴾ وَاِذَا الْكَوَاكِبُ اُسْتُثْقِرَتْ ﴿٥﴾ وہ دہمیک کہ ٹہستیرہ کان (کہوٹہ خوارہ وہ) بہ پەرش و بلاوی ﴿٦﴾ وَاِذَا الْاَبْحَارُ فُجِّرَتْ ﴿٧﴾ وہ ساتیک کہ دہریاکان ٹیکہل کران ﴿٨﴾ وَاِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٩﴾ وہ ساتیک کہ گزیرہ کان ژیرہ و ژورور کران واتہ (مردو وہ کان ہاتہ دہرہ وہ) ﴿١٠﴾ عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ وَاَخَّرَتْ ﴿١١﴾ تہر کاتہ ہموو کہ سینک دہزانیٹ کہ چی لہ پیتسہ وہ ناردوہو (چیسی) دوا خستوہ (بؤ خوی) ﴿١٢﴾ يٰٓاَيُّهَا الْاِنْسَانُ ﴿١٣﴾ تہی ٹینسان ﴿١٤﴾ مَا عَرَّفَكَ بِرَبِّكَ الْكَبِيرِ ﴿١٥﴾ چی تزی خدلہ تاندوہو بہ پەرہردگاری بہرئز و گہورہت (والہی یاخی بویت) ﴿١٦﴾ اَللّٰی خَلَقَكَ ﴿١٧﴾ تہو (پەرہردگار) ہی کہ دروستی کردوویت و ﴿١٨﴾ فَسَوَّكَ فَعَدَلَکَ ﴿١٩﴾ رینکی خستوویت و جیای کردویتہ وہ (لہ گیان لہ بہرانی تر) ﴿٢٠﴾ فِيْ اٰیِ صُوْرَةٍ مَّا شَاءَ رَکَّبَکَ ﴿٢١﴾ لہ ہر ویتہ بہ کدا کہ خوی ویستہیتی بہ کی خستوویت ﴿٢٢﴾ کَلَّا لَیْ تُکَذِّبُوْنَ بِاللّٰیۤنِ ﴿٢٣﴾ وانسی بہ (کہ تی ی گہیشوویت) بہ لکو (پوڑی) پاداشت بہ درو دہزان ﴿٢٤﴾ وَاِنَّ عَلَیْکُمْ لَحَافِظِیۡنَ ﴿٢٥﴾ بنگومان چہند چاودہر تکتان بہ سہرہ وہیہ ﴿٢٦﴾ لَیْسَ اَمَّا اَکْبَرِیۡنَ ﴿٢٧﴾ کہ بہرئزو نووسہرن ﴿٢٨﴾ یَعْلَمُوْنَ مَّا تَقْعَلُوْنَ ﴿٢٩﴾ ہەرچی بکہن دہیزان ﴿٣٠﴾ اِنَّ الْاَبْرَارَ لَفِیۡ نَعِیۡمٍ ﴿٣١﴾ بہرانی چاکہ کاران لہ ناو نازو ناعمہ تدان ﴿٣٢﴾ وَاِنَّ الْفٰجِرَ لَفِیۡ حَبِیۡرٍ ﴿٣٣﴾ بنگومان بہ دکاران لہ دوزہ خان ﴿٣٤﴾ یَضَلُّوْنَهَا یَوْمَ الْاٰلِیۡنِ ﴿٣٥﴾ لہ پوڑی پاداشتدا دہچنہ ناویدہو ﴿٣٦﴾ وَمَا عَرَفَتْهَا اَبَیۡیۡنَ ﴿٣٧﴾ وہ تہوان لسی دہرناچن ﴿٣٨﴾ وَمَا اَذَرٰکَ مَا یَوْمَ الْاٰلِیۡنِ ﴿٣٩﴾ تہو چووزانیت کہ پوڑی پاداشت چی بہ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ مَّا اَذَرٰکَ مَا یَوْمَ الْاٰلِیۡنِ ﴿٤١﴾ دوویارہ چووزانیت پوڑی پاداشت چی بہ ﴿٤٢﴾ یَوْمَ لَا تَعْمَلُکَ نَفْسٌ لِّنَفْسٍ شَیۡئًا ﴿٤٣﴾ پوڑیکہ کہ ہیچ کہس ہیچی بہ دہست نی بہ بؤ ہیچ کہس ﴿٤٤﴾ وَاَلَا تُرٰوِیۡمِذٰلِکَ ﴿٤٥﴾ وہ فہرمان لہو پوڑہدا ہر بؤ خواہی ﴿٤٦﴾

سورہ فی (المطففین)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ بہ ناوی خواہی بدخشندہی میہربان

﴿٢﴾ وَاِنَّ لِلْمُطَفِّفِیۡنَ ﴿٣﴾ ہاوار بؤ تہرازو و بازان ﴿٤﴾ اَلَّذِیۡنَ اِذَا اُكْلُوْا اَعْلٰی النَّاسِ یَسْتَوِفُوْنَ ﴿٥﴾ تہوانہی کہ کاتیک پیتوانہ بکہن (بؤ خویان) لہ سہر (مالی) خدلکی بہ تہواوی وہری دہ گرن ﴿٦﴾ وَاِذَا اُكْلُوْا اَوْزَارَهُمْ یَنْحَسِرُوْنَ ﴿٧﴾ بہ لام کاتیک بزیان پیتوانہ یان کیتسانہ بکہن کہ میان دہدہنی ﴿٨﴾ اَلَا تَنْظُرُوۡنَ اَنَّہُمْ یَقْتَبِعُوۡنَ ﴿٩﴾ نایا تہوانہ نازان کہ بنگومان زیندوہ دہ کریتہ وہ ۱۹ ﴿١٠﴾

﴿يَوْمَ يُنْفَخُ الْفُجَارُ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿١﴾ د پورتيك كه خدك له بهر دم
 په روه رد گاري جهانيان دا ده و ستن ﴿٢﴾ ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْفُجَارِ لَفِي سِجِّينَ﴾ با په شيمان بنه وه ، چونكه
 به راستي نامه ي ناو انباران له ناو د فتنه رنكي په سني به شدايه ﴿٣﴾ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا سِجِّينَ﴾ تو چوزانيت
 نه وه د فتنه چي به ﴿٤﴾ ﴿كِتَابٌ مُّرْقُومٌ﴾ ده فتنه رنكي نوم سراوه ﴿٥﴾ ﴿وَنُفُثَ فِي السَّمْعِينَ﴾ هاوار له و
 د پوردها بوي برويان ﴿٦﴾ ﴿الَّذِينَ لَكَ يَوْمَ الْبَرِّ﴾ نه وانه ي كه بروا ناكه ن به پورزي پاداشت دانه وه ﴿٧﴾
 ﴿وَمَا تَكُنْ بِهِ لَأَكْثُ مُعْتَدِئِينَ﴾ كه سي نه و پورده به درق نازانيت مه گره ه موو ستم كارنكي گونا هبار ﴿٨﴾
 ﴿إِنَّمَا تَكُنْ لَكَ شَاكِرٌ﴾ هر كاتيك كه نايه ته كاني نيمه ي يو بخو تر نته وه ﴿٩﴾ ﴿قَالَ أَكْفَرُ مِنَ الْوَالِدَيْنِ﴾ ده لي (نه مانه)
 نه فسانه ي پشنيانن ﴿١٠﴾ ﴿كَلَّا﴾ نه خير واني به ﴿١١﴾ ﴿يَلْزَمَانٌ عَلَى الْوَالِدَيْنِ كَاتِبُونَ﴾ به لكو زهنگي
 نه و (خراپانه ي) كه ده يانكرد په رده ي هيناوه به سهر دلياندا ﴿١٢﴾ ﴿كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحُورُونَ﴾ نه خير
 به راستي نه و ان له و پورده دا بي به شن له بيني په روه رد گاريان ﴿١٣﴾ ﴿ثُمَّ لَمْ يَصِلُوا الْجَحِيمَ﴾ له پاشان
 بينگومان نه و ان ده چنه دوزخه وه ﴿١٤﴾ ﴿ثُمَّ قَالَ هَذَا الَّذِي كُنتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ﴾ نه مجا بي يان ده و و ترنت نه مه
 نه وه به كه برو اتان بي نه ده كرد ﴿١٥﴾ ﴿كَلَّا إِنَّ كِتَابَ الْآثَرِ لَفِي عِلِّيِّينَ﴾ به راستي نامه ي (كرداري) چا كه كاران
 له ناو د فتنه رنكي به زدايه ﴿١٦﴾ ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا عِلِّيُّونَ﴾ تو چوزانيت نه وه د فتنه به رزه چي به ؟ ﴿١٧﴾ ﴿كِتَابٌ
 مُّرْقُومٌ﴾ ده فتنه رنكي نوم سراو (ي نه منده به فته) ﴿١٨﴾ ﴿بِشْمَةِ الْمُقَرَّبُونَ﴾ نزيكاني خودا ده بينن ﴿١٩﴾
 ﴿إِنَّ الْآثَرِ لَفِي نُجِيِّمٍ﴾ بينگومان چا كه كاران له نازو نيمه تدان ﴿٢٠﴾ ﴿عَلَى الْأَرْبَابِ يَنْظُرُونَ﴾ له سهر
 نه خت و باره گاهه سهر ده كهن ﴿٢١﴾ ﴿تَعْرِفُ فِي وُجُوهِِهِمْ قُضْرَةَ الْعُيُومِ﴾ ده بينيت له رو خسارياندا
 جواني و گه شاووه بي خوشگوزهراني ﴿٢٢﴾ ﴿يُسْقَوْنَ مِنْ رَحِيقٍ حَمِيمٍ﴾ شهراي پاكي سهر به موريان بي
 ده دري بيخونه وه ﴿٢٣﴾ ﴿حَمِيمٌ مُشْتَبِقٌ﴾ كه دوا قومي بوني ميسكه ﴿٢٤﴾ ﴿وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ﴾ يو
 نه وه با پيشبر كي بكن پيشبر كي كاران ﴿٢٥﴾ ﴿وَمِنْ رَحْمَةِ مَنْ تَتَّبِعُونَ﴾ نيكله كراو له ناوي ته سنيمه ﴿٢٦﴾
 ﴿عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا الْمُقَرَّبُونَ﴾ كاني به كه كه نزيك كراوه كان لي ي ده خونه وه ﴿٢٧﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ أُنْزِلُوا كَاوًا﴾
 بينگومان نه وانه ي كه به دكار بوون ﴿٢٨﴾ ﴿مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا يَتَحَكَّمُونَ﴾ بي ده كهن به وانه ي كه برويان هينا بوو
 ﴿٢٩﴾ ﴿وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ﴾ وه كاتيك كه به لاباتدا برو شتتايه چاويان لي داده گرمن ﴿٣٠﴾ ﴿وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَى
 أَهْلِهِمْ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ﴾ وه كاتيكيش بگه رانايه ته وه بولاي مال و منداليان، به بينكه نين و گالته كردن
 (به موسولمانان) وه ده گه رانه وه ﴿٣١﴾ ﴿وَإِذَا رَأَوْهُ تَوَلَّوْا وَلَئِنْ هُوَ إِلَّا نَحْنُ لَصَ الْوَارِثُونَ﴾ وه كاتيكيش بيانينايه
 نه يانوت: نه مانه گومران ﴿٣٢﴾ ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفَظِينَ﴾ له كاتيكدا كه (نه و ان) به چاودير نه نيراون
 يو سهر موسلمانان كان (تا هم قسه به بكن) ﴿٣٣﴾

﴿قَالُوا مَن إِلَٰهِنَآ أَنۢكَارُ يَعۢتَكُونَ﴾ ﴿١﴾ ﴿عَلَىٰ الْأَرۢبَابِ يُنۢظَرُونَ﴾ ﴿٢﴾ ﴿لَسۢمَآ قَدۢفَعَدُو كُورَسِيہۡوہ سَدِير دَہ كَہن﴾ ﴿٣﴾ ﴿مَثَلُ نُوبٍ الْكُفَّار مَا كَانُوا نَافِعُونَ﴾ ﴿٤﴾ ﴿تَاۤيِزَانِ﴾ ﴿٥﴾ ﴿تَوَلَّٰی نَہۡوۤیۡ بِر وَاۤیَانہۡ دِرَاوۡنَہۡوہ، لَسَہۡرُ نَہۡو كِرۡدَہۡوَاندی كَہ دَہۡبَان كِرۡدَہۡ (لہ دنیا)؟﴾ ﴿٦﴾

سوره فی (الانشقاق)

﴿بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ﴾ ﴿١﴾ بہ ناوی خوی بہ خشنده می مہرہ بان

﴿إِنَّا أَنۢشَأَہُ انۢشَقَّتْ﴾ ﴿٢﴾ کاتینک کہ ناسمان لہت بوو ﴿٣﴾ ﴿وَأَوۡتَرۡ لَّہُمَا وَخَقَّتْ﴾ ﴿٤﴾ وہ ملکہ چی کرد بوو
 پەرورہ دگاری و دہی ہر و اش بخت ﴿٥﴾ ﴿وَلَمَّا الْأَرۢبَابُ مَدَّتْ﴾ ﴿٦﴾ و ساتینک کہ زہوی راکیشراو ہانکرایہ وہ
 (راخرا) ﴿٧﴾ ﴿وَاللَّذَّاتُ مَرۢفِیۡہَا وَنَحَلَّتْ﴾ ﴿٨﴾ وہ نہ وہی تیدابو و فریتی داو ہبچی لہ ناودانہ ما ﴿٩﴾ ﴿وَأَوۡتَرۡ لَّہُمَا وَخَقَّتْ﴾ ﴿١٠﴾
 وہ ملکہ چی کرد بوو پەرورہ دگاری و دہی ہر و اش بخت ﴿١١﴾ ﴿تَاۤیِیۡہَا الْإِنۢسَنُ﴾ ﴿١٢﴾ نہی ٹینسان
 ﴿إِنَّکَ کَاۤیۡدٌ إِلَىٰ رَیۡتِکَ کَذَّابٌ مُّفۡتِیۡہٗ﴾ ﴿١٣﴾ تو بینگومان تیکو شہریت بہرہ پەرورہ دگارت بہ تیکو شان ! نہوسا
 بی ی دہ گہیت ﴿١٤﴾ ﴿فَأَمَّا مَنۢ أُوۡفِیۡ کُتۡبِہٖۤ اَلۡحِیۡرِہٖ﴾ ﴿١٥﴾ نہمجا نہو کہسہی کہ نامہی (کرده وہی) درایہ دہستی
 راسنی ﴿١٦﴾ ﴿فَسَوۡفَ یَحَاسِبُ حَسَابًا یَّتَذَکَّرُ﴾ ﴿١٧﴾ نہوسا پرمسینہ وہیہ کی مسووک و ٹامسانی لہ گہلہ دہ کری ﴿١٨﴾
 ﴿وَيُنۢقَلِبُ إِلَىٰ أَهۡلِہٖۤ مَسۡرُورًا﴾ ﴿١٩﴾ وہ بہ دلخوشی دہ گہ ریتہ وہ بولای کہس و کاری ﴿٢٠﴾ ﴿وَأَمَّا مَنۢ أُوۡفِیۡ کُتۡبِہٖۤ اَلۡحِیۡرِہٖۤ اَلۡحِیۡرِہٖ﴾ ﴿٢١﴾
 نہو نہو کہسہی نامہی لہ پشته وہ درایہ دہستی ﴿٢٢﴾ ﴿فَسَوۡفَ یَدۡعُوۡا نُوۡرًا﴾ ﴿٢٣﴾ نہوہ بہ زووی داوی
 مردنی خوی دہ کات ﴿٢٤﴾ ﴿وَيَصۡلٰی سَعِیۡرًا﴾ ﴿٢٥﴾ وہ دہ چیتہ دوزہ خہ وہ ﴿٢٦﴾ ﴿إِنَّہٗ کَانَ فِیۡ أَهۡلِہٖۤ مَسۡرُورًا﴾ ﴿٢٧﴾ (چونکہ)
 بینگومان نہو لہ ناو کہس و کاری دا دلخوش بووہ ﴿٢٨﴾ ﴿إِنَّہٗ ظَنَّ أَنۡ یَّخۡوَرُ﴾ ﴿٢٩﴾ وہ نہو وای گومان دہبرد،
 کہ ہر گیز ناگہ ریتہ وہ (لای خوا) ﴿٣٠﴾ ﴿تَاۤیِیۡہَا رَیۡتَہٗ کَانَ یَہۡ حَیۡرًا﴾ ﴿٣١﴾ نہ خیر وانی بہ ! چونکہ بہ راسنی
 پەرورہ دگاری نہو ناگادار بووہ بہو ﴿٣٢﴾ ﴿فَلَا أُفۡسِرُ اَلۡشَّقِیۡ﴾ ﴿٣٣﴾ سویتد بہ سووری کہ ناری ناسمان ﴿٣٤﴾
 ﴿وَالۡبَیۡلُ وَمَا وُسۡقُ﴾ ﴿٣٥﴾ وہ بہشہو نہو شتانہی کہ کویان دہ کاندہ وہ ﴿٣٦﴾ ﴿وَالۡفَصۡیۡرُ ذَا اَلۡنَسَقِ﴾ ﴿٣٧﴾ وہ بہ مانگ
 کاتینک کہ پرمسینہ وہ ﴿٣٨﴾ ﴿لَنَرۡکَ کُنَّ طِبۡعًا عَنۢ طَبِیۡقِ﴾ ﴿٣٩﴾ (نہوہ) تنی نہ بہرن لہ حالیکہ وہ بول حالیکہ تر ﴿٤٠﴾
 ﴿فَمَا لَہُمۡ لَا یُؤۡمِنُونَ﴾ ﴿٤١﴾ نیر بوجی ہر و ناہیتن ؟ ﴿٤٢﴾ ﴿وَلَمَّا فُرۡقَ عَلَیۡہُمُ اَلۡفَرۡقَۃُ اَنۡ لَا یَشۡجُدُونَ﴾ ﴿٤٣﴾ وہ کاتینک کہ
 قورٹانبان بول بخوینریتہ وہ سوڑدہ نابہن (مل کہ چی نا کہن) ﴿٤٤﴾ ﴿بَلِ اَلَّذِیۡنَ کَفَرُوا لَیۡکَذِبُونَ﴾ ﴿٤٥﴾ بہ لام نہوانہی
 کہ بی ہر و ان بہ دروی نہزانن ﴿٤٦﴾ ﴿وَاللّٰہُ اَعۡلَمُ بِمَا یُوعۡزُونَ﴾ ﴿٤٧﴾ وہ خوا چاک ناگادار و زانیہ بہ وہی کہ
 لہدلی دہ گرن ﴿٤٨﴾ ﴿فَیَسۡخَرۡہُمۡ بِعَذَابِ اَلۡیَمِہٖ﴾ ﴿٤٩﴾ کہواتہ مژدہ بان بدہری بہ سزای سہختی (قیامت) ﴿٥٠﴾

﴿إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ به لام نه وانه ی که پروایان هیناوه و کرده وه باشه کانیاں کردوه
 ﴿لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ بۆ نهوان ههیه پاداشتی بی برانه وه ﴿۱﴾

سوره قی (البروج) ﴿۱﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْبُرُوجِ﴾ سویتند به ناسمانی خاوه ن بورجه کان ﴿۱﴾ ﴿وَالْيَوْمَ التَّوَّابِ﴾ وه به ورژه ی که
 به لیتی پیدراوه ﴿۱﴾ ﴿وَشَاهِدٍ وَمَشْهُودٍ﴾ وه به هه موو بینروو بینراوینک (یا شایهت و شایهتی له سهر
 دراو یا ورژه ی ههینی و ورژه ی عه ره فه) ﴿۱﴾ ﴿فَبَلِّغْ أَصْحَابَ الْأُنْحَادِ﴾ به کوشت چن خاوه ن چاله کان (له
 عه مه کان) ﴿۱﴾ ﴿الَّذِينَ ذَاتِ الْأَوْدَادِ﴾ نهو ناگره ی خاوه ن سوو نه مه نی (و بلیسه یه) ﴿۱﴾ ﴿إِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ﴾
 کاتینک که نهوان دانیشبوون به ده وری (ناگره که) دا ﴿۱﴾ ﴿وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ﴾ وه نهوان
 سهیری نه ویه بان ده کرد که ده بان کرد به بر واداره کان ﴿۱﴾ ﴿وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ أَلَّا﴾ وه نه م سزایهش
 هه ره له بهر نه وه ده دران ﴿۱﴾ ﴿أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَظِيمِ﴾ که بر وایان هیناوو به خوی به ده سه لاتی
 سوپاسکراو ﴿۱﴾ ﴿الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾ نهو خودایه ی که مولکی ناسمانه کان و زهویی بۆ نه وه
 ﴿وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ وه خوا ناگاداره به سهر هه موو شتینکدا ﴿۱﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ قَتَلُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾
 به راستی نه وانه ی که نازاری پیاو و ژنه بر واداره کانیاں داو ﴿۱﴾ ﴿وَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ﴾ له پاشان په شیمان نه بو و نه وه
 ﴿فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلَمٌ﴾ نه وه بۆ نهوان ههیه سزای دۆزه خ، وه سزای (ناگری) سویتنهر
 ﴿۱﴾ ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ بینگومان نه وانه ی بر وایان هیناوو کرده وه چاکه کانیاں کرد
 ﴿لَهُمْ جَنَّاتُ عَجْرٍ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ بۆ نهوان ههیه به هه شتاتینک که جوگه ناوی زۆر ده روات به ژنیریا ندا
 ﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا﴾ نا نه وه یه سه رکه و تنی گه و ره ﴿۱﴾ ﴿إِنَّ ظُلْمَ رَبِّكَ لِلْعَالَمِينَ﴾ به راستی ده ست وه شانندی
 به و ره دگاری نۆ زۆر سه خته ﴿۱﴾ ﴿إِنَّ اللَّهَ فَتَوَيْدٌ وَعَبِيدٌ﴾ بینگومان هه ره نه وه که له سه ره تاوه (مروؤف)
 دروست ده کات و (دوای مردنیش) زیندووی ده کاته وه ﴿۱﴾ ﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الْوَدُودُ﴾ وه هه ره نه وه لیخو شبووی
 میهره بان ﴿۱﴾ ﴿ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ﴾ خاوه نی عه رش و به رزو پایه دار ﴿۱﴾ ﴿فَعَالٌ لَبِازٍ﴾ هه رجه کی
 بیه ویت ده یکات ﴿۱﴾ ﴿قُلْ أَنتَ حَدِيثُ الْحُدُودِ﴾ تایا پیت گه بیشخو وه باس و به سه ره تانی له شکره کانی ﴿۱﴾
 ﴿فِرْعَوْنُ وَقُودُ﴾ فیرعه ون و سه موود ﴿۱﴾ ﴿بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ﴾ به لکوه نه وانه ی که بی بر وایوون
 هه میسه له به درو زانینی (قورئان) دان ﴿۱﴾ ﴿وَاللَّهُ مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ﴾ وه خواش (به ده سه لات و زانینی)
 له پشتیا نه وه ده وری داوون ﴿۱﴾ ﴿بَلِ الْغُورُ الْغَيْبِ﴾ به لکوه نه وه (ی که به درو ی ده زانن) قورئانیکی گه و ره و
 به رنزه ﴿۱﴾ ﴿فِي لُجٍّ مَخْطُومٍ﴾ له له و حیککی پارتیزراو دایه (که بی ده و تریت لوح المحفوظ) ﴿۱﴾

سوره قی (الطارق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ﴾ سویند به ناسمان و نه وهی که له شه واده ده ده که وی ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ﴾
 تو چوزانیت ده که و تو وی شه و چی به ؟ ﴿الْجَمُّ الثَّاقِبُ﴾ نه ستیره می دره خسانی تاریکی کون
 که ره ﴿إِنْ كُلُّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ﴾ (سویند به مانه) که س نی به که چاودیرنکی به سه ره وه نه بی ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ دهی با مروف سدرنج بدات که له چی دروست کراوه ﴿خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ﴾
 دروست کراوه له ناوینکی فریدراو (هه لقولاو) ﴿يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ﴾ که ده ده چی له
 ناوهندی پشت (ی پیاو) و دانهی (په راسوی) سنگی (زن) وه ﴿إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ﴾ به راستی خوا
 به ده سه لانه له سه زیندوو کردنه وهی ﴿يَوْمَ تُنْفَخُ الْأَشْرَارُ﴾ له روزیکدا که هه چی نهی هه به ناشکرا
 ده کری ﴿قَالَ اللَّهُ مِنْ قُوَّةٍ لَنَا مَصِيرٌ﴾ نه و نه هیزنک شک ده بات و نه پشتیوانتیک ﴿وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الرَّجْعِ﴾
 سویند به ناسمانی خواوهن باران ﴿وَالْأَرْضَ ذَاتِ الصَّدْعِ﴾ وه به زه وی خواوهن درزو قلیش ﴿إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ﴾
 بینگومان نه م (فورنانه) م و تهی راست و جیا که ره وهیه ﴿وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ﴾ وه گالته نی
 به ﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا﴾ بینگومان بی پرواکان (بیلان ده گیرن) و قیل ده که کن چو قیل کردنیک ﴿وَأَكِيدُ كَيْدًا﴾
 وه منیش بیلان ده گیرم (ونه خشه ده کیشم له به رامهر بیلانی نه وائدا) چو بیلان
 و نه خشه کیشانیک ﴿فَيَهْدِي الْأَعْيُنَ﴾ نه مجا (توش نهی پیغه مبه ر) مؤله تی بی پرواکان
 بده ﴿أَمْ يَهْتَمُّرُ رُؤُوسُهُمْ﴾ منیش که منیک لیان ده وه ستم (باشان ده بینیت چیان به سه ره ده هیتیم به
 سزادانایان) ﴿٥﴾

سوره قی (الأعلى)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوی به خشنده میهره بان

﴿سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى﴾ ته سببحاتی په روه ردگاری هه ره بلندت بکه ﴿الَّذِي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ﴾ نه وهی (هه مور
 شتیکی) دروست کردوه و رنک وینکی کردوه ﴿وَالَّذِي يَهْدِي ظُلُمَاتٍ﴾ وه نه وهی که نه خشه می
 کیشاوه (بو هه موو شتیک) نه مجا شاره زای کردوه ﴿وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى﴾ وه نه وهی که نه وهی
 ده رهیناوه ﴿فَجَعَلَهُ غَافَةً أَحْوَى﴾ نه مجا ده بیکات به پوشی رهش دا گه راو ﴿سَقَرٌ لَهُ ثَلَاثُونَ﴾
 (نه می موحه مبه د) فورنانت) به سه ردا ده خوینینه وه هه رگیز بیرت ناچیه وه ﴿إِلَّا مَنَاسِكَةً﴾
 مه گه نه وهی که خوا بیه ویت ﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْيَاقِينُ﴾ بینگومان نه و به هه موو شتیکی ناشکراو په نهان
 ناگاداره ﴿وَنَسِيتُ الْيُسْرَى﴾ وه یارمه تیت ده ده بین مؤری ناسان ﴿فَذَكِّرْ لَمْ يَنْصَحِ الذَّاكِرُ﴾ نه مجا
 توش هه رده م ناموزگاری بکه نه گه سه وودی گه یاند ﴿سَيَذَكِّرُنَّ خَلْقًا﴾ بینگومان نه وهی له خوا
 بترسی په ندی لی وده گری ﴿٥﴾

﴿وَيَجْعَلُهَا أَتَقَى﴾ وہ نہ وہی زور خرابیش بس خوی لسن دور دہ خانہ وہ ﴿الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى﴾
 نہ وہی دہ چیتہ ناو ناگری ہدرہ گہ ورہ وہ ﴿ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى﴾ لہ ہاشان نہ دہ مرئی تیدا
 (تارز گاری بیت) وہ نہ دہ ری (تیدا بہ نامایی) ﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّى﴾ بہ راستی سہر فراز بوو نہ وہی کہ
 خوی پاک راگرت ﴿وَنَزَّاعَتِهِ فَعَلَى﴾ وہ ناوی بہرہ ورد گاری خوی دہ بات و کہ ونہ نویژ کردن
 (وہا رہ وہ) ﴿بَلْ يُؤْذُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا﴾ بہ لکو نیوہ زبانی دونیا ہلہ نہ بڑن ﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى﴾
 کہ چی (زیانی) دوا پوژ باشتر و پایہ دارترہ ﴿إِنَّ هَذِهِ أَلْفَى الضُّحَى الْأَوْفَى﴾ بس گومان نہ مہی
 (کہ باسکرا) لہ نامہی پیشوہ کاندایہ ﴿صُحُفٍ بِرُحْمٍ يُمَسَّحُ بِهَا﴾ نامہ کانی ٹیبراہیم و موسا ﴿

سورہ فی (الغاشیہ)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خواہی بہ خشنندی میہرہ بان

﴿هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ﴾ ثایا ہدوالی روزی دواہی (روزی داپوشہ رت) پینگہ شستوہ ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ﴾
 خلیعہ ﴿زُورٌ دَمٌ وَچاو لہ و پوژہ داترسناک و پسواو شہر مہ زارن ﴿عَائِلَةٌ نَّاصِبَةٌ﴾ ہمولدہ ریکی
 بہنجہ پون ﴿تَصْلَى نَارًا حَامِيَةً﴾ دہ چنہ ناو ناگری ہدرہ گہر مہ وہ ﴿تُسْفَى مِنْ عَيْنٍ لَّيْقَ﴾ ناو
 دہ درین لہ سہر چاوہی کول بہ کول و زور گہرم ﴿لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرْحٍ﴾ خوراکیان ہدرہ درکی
 حوشر خوار (ی ناگریہنہ) ﴿لَا يَسْمُونَ وَلَا يُنْفَخُ مِنْ جُوعٍ﴾ نہ قہ لہ وی دہ کات و نہ برسیتی لا دہ بات ﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّارَةٌ﴾
 زور پو خسار لہ و پوژہ داپاراوہ (جوان و گہشن) ﴿لَسْتُ بِهَا رَاضِيَةً﴾ رازبین
 لہ کوششی خویان ﴿فِي حَتَّةٍ عَالِيَةٍ﴾ وان لہ بہ ہشتی بہر زو بلندا ﴿لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَیْقَ﴾ قسہی ہیج
 وپوچی تیدا نابستن ﴿فِيهَا عَذَابٌ جَارٍ﴾ تیدایہ تی سہر چاوہی پوہوان ﴿فِيهَا سُرُورٌ مُرْفُوعٌ﴾ تیدایہ تی
 زور قہ تہفہ و تہختی بہرز ﴿وَأَكْرَابٌ مُّضْغَعَةٌ﴾ وہ بہر داخی دانراو ﴿وَنَارٌ مُّضْغَعَةٌ﴾ وہ پشٹی
 پریزکراو ﴿وَنَارٌ مُّضْغَعَةٌ﴾ وہ قالی راخراو لہ ہموو لایہ کہوہ ﴿أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ﴾ دہی
 پو وورد نابنہ وہ لہ حوشر کہ چوون دروست کراوہ ﴿قَالَ السَّمَاءُ كَيْفَ رُفِعَتْ﴾ وہ لہ ناسمان کہ چوون
 بہرز کراوہ تہوہ ﴿قَالَ السَّمَاءُ كَيْفَ نُصِبَتْ﴾ وہ لہ شاخہ کان کہ چوون داکو تراون و دامہ زرین تراون؟ ﴿قَالَ الْأَرْضُ كَيْفَ سُطِحَتْ﴾ وہ لہ زہوی کہ چوون راخراوہ ﴿قَدْ كُنَّا أَنتَ مُدْکِرٌ﴾ کہوہ وپو
 ناموز گاری بکہ، تو ہر ناموز گاری کاریست ﴿لَسْتُ عَلَيْهِمْ بِمُصْطَفٍ﴾ تو دہ سہ لات دار نیت
 بہ سہر یاندا ﴿

﴿الْأَمْنِ ثَوْبٌ وَكَفَرٌ﴾ بہ لَام نہو کہ سہی کہ پشت ہہ لکاو بن بر وایت ﴿وَعَذَابُ اللَّهِ الْعَذَابُ الْأَكْبَرُ﴾
 نہوہ خوا سزای دہدات بہ سزای زور گہورہ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِمْ﴾ یتگو مان ہہر بؤ لای نیمہ بہ
 گہرانہ وہیان ﴿لَعَنَ عَلَيْهِمُ الْبُحْرَانُ﴾ لہ پاشان بہ راستی لہ سہر نیمہ بہ لی پر سینہ وہیان ﴿

سورہ قی الفجر

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناوی خوا ی بہ خشنده ی میہرہ بان

﴿وَالْفَجْرِ﴾ سونند بہ بہرہ بہیان ﴿وَالْإِشْرِ﴾ وہ بہ دہ شہوی سہرہ نای مانگ (ی ذی الحجۃ) ﴿وَالشَّفْعِ وَالْوُتْرِ﴾ وہ بہ تَاک و جوت ﴿وَالنَّيْلِ إِذَا يَشْرِ﴾ وہ بہ شہ و گار کاتیک کہ تی دہ بہ ریت ﴿وَهَلْ فِي ذَلِكَ مَسْرُؤٌ لِّمُحِبِّ﴾ نایا نہ مانہی کہ سونندیان بن خورا شایستہ ی سونند بن خوار دن نبین لای
 کہسانی تہگہ پشتو ﴿وَالزُّرَّكَانِ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ﴾ نایا نابینیت کہ پەرورہ دگاری تو چی کرد بہ گہلی عاد
 ﴿إِذْ هَمَّ نَارُ الْجَمَادِ﴾ وہ بہ ہوزی ثہرم ؟ خواہنی پایہ (و دہ سہ لات) ﴿الَّتِي لَوْ يُخَلِّقُ يَخْلَقُ فِي الْيَمِّ﴾ کہ
 ویتہیان دروست نہ کرابو لہ ہہ مور وولاندہ ﴿وَتَتَّبِعُ الْبُنَّاءَ يَنْشِئُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ﴾ وہ (چی کرد) بہ گہلی
 سہ موود نہوانہی کہ (شاخی) بہردیان دہ تاشی لہ شیور دؤلہ کاندہ ﴿وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْدَادِ﴾ وہ فیرعہونی
 خواہن سنگی زور (وہ کہ نہ ہرامہ کان، کہ وہ کہ سنگ چوون بہ زہ ویدا) ﴿الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ﴾
 نہوانہی کہ باخی بوون لہ ولاندہ ﴿فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ﴾ وہ زوربان خرابہ تہدا کرد ﴿فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ﴾
 نہمجا پەرورہ دگاری تو دایگرنن بہ قامچی سزا ﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبَازٍ مُّصَادٍ﴾
 بہ راستی پەرورہ دگاری تؤلہ کہ مینی مستہم کاراندایہ ﴿فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّى﴾ جا کاتیک
 کہ خوا نادمی تاتی کردہوہ ﴿فَأَصْرَمُوا وَخَفَّتْهُمُ﴾ و ریزی گرت و نازو ناعمہ تی بہ سہردا پشت
 ﴿فَقُولْ رَبِّ أَكْرَمَ﴾ نہوہ دہلی پەرورہ دگام ریزی گرتووم ﴿وَأَلْهَمْنَا الْيَمَّانَ فَقَدَرْتَهُمَا وَقَدَرْتَهُمَا﴾ وہ تہ گہر
 تاتی کردہوہ ووزی کہم پتدا ﴿فَقُولْ رَبِّ أَكْرَمَ﴾ نہوسا دہلی پەرورہ دگام ریسوای کردووم ﴿كَذَٰلِكَ﴾
 نہہوانی بہ (کہ تہوہ پیری لی دہ کہنہوہ) ﴿بَلْ لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ﴾ بہ لکو تہوہ ریزی ہہتیوان
 ناگرن ﴿وَلَا تَحْضُونَهُ عَلَى طَعَامِ الْوَسْطَى﴾ وہ ہانسی بہ کتری نادہن لہ سہر خوار دہ مہشی دان (و بہ خنو
 کردنی) ہہزاران ﴿وَلَا تَكُلُونَ الرِّثَاءَ أَكْلًا لَّمًّا﴾ (بہ لکو سہرہ پای تہ مہش بہ شہ) میراتی (بہ شداران)
 ہہمووی (بہ ہہلہ) دہ خون ﴿وَتَحْبُوتُونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا﴾ وہ مال و سامانتان خوش دہویت بہ خوش
 ویستنیکی زور ﴿كَذَٰلِكَ إِذَا دُكِّي الْأَرْضُ دُكًّا دَكًّا﴾ نایی وابکن ! کاتیک کہ زہوی بہ توندی درا بہیہ کدا و
 پارہ پارہ کرا ﴿وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا﴾ (لہ ووزی دواپیدا) پەرورہ دگارت دیت (بؤ لپہر سینہوہی
 خہلکی، ہانتیک شہاری زاتی خوی بیت، پرومان پینہی بہ بنی ہیچ لہچواندن ولیکداندہوہیک، وہ
 چونیہ تہ کہی نازانین، تہنہا خودا خوی دہ زانیت) وہ فریشہ کانیش بؤل بؤل دین ﴿

﴿وَجَاءَ يُؤْمِرُ بِحَقِّكَ﴾ و لهو پرورده دا دوزخ ده هیریت (بو ساحه می مه حشر) ﴿يَوْمَ يُنَادِيكَ﴾ ﴿وَأَنْذِرْ لَهُ الدَّعْوَى﴾ به لام نهو بیر که وتنه وید چ سوودنک بهو ده گه به نیت؟ ﴿يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي﴾ (ته مجا به داخده) ده لن خوزگه له دنیا دا کاری چاکه م پیش به خستایه بو تم زیانه م ﴿يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْكَ كَدُّكَ﴾ ته مجا لهو پرورده کس سزای کس نادات وه کو سزای خوا ﴿وَلَا يُؤْنِقُ رِقَابَهُ أَكْثَرُ﴾ وه کس که له بهجه می کس ناکات وه کو که له بهجه کردنی خوا (بوی باوه ران) ﴿يَتْلِيهَا النَّفْسُ الْفَاطِسَةُ﴾ (لهو پرورده به خوا به رست ده و تریت) نهی نه فی به ثارام ﴿أَتَجِئُ إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مَُرْضِيَةً﴾ بگه پروره بو لای بهروره دگاری خوت به ره زامه ندی و لی بازی بوون ﴿فَأَدْخِلْ فِي عَسَدِي﴾ ته مجا بهجوره ناو بهنده چاکه کانی من ﴿وَأَدْخِلْ فِي جَنَّتِي﴾ و بهجوره ناو به هشتی منه وه

سوره قی البند

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده می مته ره بان

﴿لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَيِّنَةِ﴾ سویند بهم شاره (که مه ککبه) ﴿وَأَنْتَ جَلَّ بِهَذَا الْكَلَمِ﴾ وه تو لهو شاره دا نیسته جنی (که نازاردانی توی تیدا بریار دراوه) ﴿وَاللَّهِ وَمَا أَوْدَى﴾ وه سویند به باوک (باو که ناده م) و نه وهی که لئی که وتنه وه ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾ سویند به خوا به راستی ناده میمان دروست کرد وه هه همیشه له بهنج و کیشنه و ناره حه نیدایه ﴿أَلَيْسَ أَنْ لَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُ أَكْثَرُ﴾ نایا واده زانی که کس ده سه لانی به سه ریدانی به ﴿يَقُولُ أَفْلَاكُ مَا لَأَلَّنَا﴾ (به فیزه وه) ده لنی مالی زورم له ناو داوه و به خشبووه ﴿أَلَيْسَ أَنْ لَنْ يَرَوْهُ أَكْثَرُ﴾ نایا واده زانی که کس نه یدبوه ﴿أَلَيْسَ أَنْ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ عَسَدِي﴾ نایا دوو چاومان نه داوه تی ﴿وَلَيْسَ أَنْ لَنْ يَشْفِقَ عَلَيَّ﴾ وه زمانیک و دوو لیومان بی نه داوه؟ ﴿وَهَذِيكَ الْجَنَّتِي﴾ وه ری ی چاک و خراپمان نشان نه داوه ﴿فَلَا أَقْصَمُ الْعَقَبَةَ﴾ که چی هیستا (زورنک له خه لکی) به لاماری به می سه ختی نه داوه ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ﴾ تو چوزانیست به می سه خت کامه به ﴿فَلَا رَقَبَةَ﴾ نازاد کردنی کزیله به ﴿أَوَلَمْ نَخْلُقْ فِي يَوْمٍ مَسْعُوفٍ﴾ و ناندانه له پروری گرانی و برمیسی دا ﴿يَسْمَاةَ مَقْرُونَةٍ﴾ به هه تیوی خرم ﴿أَوَلَمْ يَكُنْ أَكْثَرُكُمْ﴾ یا به هه زاری خاکه سهر (که فته کار) ﴿كُنَّا مِنْ الَّذِينَ نَمُوتُ﴾ سهره رای ته مانه ش لهو که سانه بی که بروایان هیتابی ﴿وَوَاصُوا بِالْصَّيْرِ﴾ وه ناموزگاری به کتریان کردبی به ثارامگرتن ﴿وَوَاصُوا بِالْمَرْحَةِ﴾ و ناموزگاری به کتریان کردبی به به زه بی و میهره بانی ﴿أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَةِ﴾ ته وانه هاوه لانی ده سنی راستن

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَشْأَمِ﴾ وه نه وانه ی که یی بر و ا برون به موعجیزه و نیشانه کانی نیمه نه وانه هاوه لانی ده سنی چه بن ﴿عَلَيْهِمْ نَارُ مُؤَصَّدَةٍ﴾ دایگر نرون ناگری ده رگا داخراو ﴿

سوره قی ﴿الْمُتَمِّنِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْمُتَمِّنِينَ وَصَحَنَهُ﴾ سویند به خور و پروناکیه که ی ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه سویند به مانسگ که دوا به دوی
 ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه سویند به پروژ کانی که خور ده رده خات ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه
 سویند به دهو که خور داده بوشی ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه سویند به ناسمان و بهوی دروستی کردوه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾
 وه سویند به زهوی و نهوی رای خستوه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه سویند به نه فسی
 فاده می وه زاتهیشی که ریک و ریک به دیهیناوه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ نه مجا رینگای چهوت
 و خراب و چاک و خوا به رستیشی پیشاندا ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ (سویند به هه مو و نه وانه) به راستی
 رزگاری بو و نهو که سدی که نه فسی خوی پاک کرده وه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ بنگومان نا نویند بو
 نهو که سدی که نه فسی خوی (به گوناوه) وون و تاوانبار کرد ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ بهروای نه هینا هوزی
 سه موود به هوی سهر که شسی بانه وه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ کاتیک که خرابتر بیتان هه ستایه وه (بو سهر برینی
 خوشتره که) ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ (فَقَالَ لِمَنْ رَسُولُ اللَّهِ نَافَةَ اللَّهِ وَصَفِيَّهَا) نه مجا بیته مبه ره که ی خوا (صالح علیه السلام) پی ی
 ووتن: واز بهیتن لهم خوشتری خوا به و توره ناوه که ی ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ که چی بر وایان پی نه کردو
 خوشتره که یان سهر بری ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ نه مجا به رده رده گاری نه وان سزای رشت
 به سهر باندا به هوی گوناوه کانبانه وه و ته ختی کردن ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه (خوا) نا ترسی له باشه رزوی نه
 ﴿تَوَلَّاهُ لِي سَدَنَهُ بَانَ﴾

سوره قی ﴿الْمُتَمِّنِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوا ی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ سویند به دهو کاتیک که (زهوی) داده بوشی ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه به پروژ کانی که پروناک
 ده بیته وه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه بهو زاته ی که تیرو می ی دروست کرده وه ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ به راستی
 ههول و کوششی نیمه جزراو جزوره ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ نه مجا نهو که سدی (مال) به خشی و له خوا
 برستیت و پاریز کار بیت ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه بهروای پی بهوی زورچاکه (لا اله الا الله یا به هه شت) ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾
 ﴿فَسَيَكْفُرُوا بِكَ لَئِنْ بَدَّاهُمْ بَنِي إِسْرَءِيلَ﴾ وه بنگومان یار مدتی دهه بن بزی ی ناسان (که چاکه به) ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾ وه نهو
 که سدی رزوی بکات (له مال به خشین) و خوی پی نیاز بزانی (له پاداشنی به رده رده گاری) ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾
 وه بهروای نه پی به چاکه (که لا اله الا الله به یان به هه شت) ﴿وَالْمُتَمِّنِينَ﴾

﴿فَسَيَبْزُقُهُ الْغَنَمَ﴾ نهوه بنگومان ری ی سهختی بؤ ناسان ده که بن ﴿وَبِالْبَيْتِ عَنْهُ مَا اللَّهُ إِلَّا نَزْدَى﴾ وه سهرهت و سامانه که ی فازانجی بی ناگه به نی کاتیک که تیا ده چی ﴿إِنَّا عَلَيْنَا اللَّهُدَى﴾ به راستی له سه ر قیبه به ریتموونی ﴿وَلَا تَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ وَالْأُولَى﴾ وه هردوو جیهان هی قیبه به ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا لَا يَرْجُونَ﴾ من نیوم ترساند به ناگریکی بلنسه دار (که دوزه خه) ﴿لَا يَصْلَاهَا إِلَّا الْأَشْقَى﴾ که س ناچیته ناو دوزه خه وه خراپترین که س نه بیت ﴿الَّذِي كَذَّبَ وَتَوَلَّى﴾ نهو که سه ی که بروای نه بی و پشتی هه لکرد بی (له نایینی راست) ﴿وَسَيَحْبِبُهُمُ الْآفَقَى﴾ وه لی ی دوور ده خریته وه پاریز کارترین که س ﴿الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى﴾ نهوه ی مالی خوی ده به خشی تا (دل و دهرونی) پاک بیته وه ﴿وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى﴾ له کاتیکدا که س چا که به کی وای به سه ریه وه نی به که پاداشت بدریته وه ﴿إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى﴾ تهنها مه به سنی به زامه ندی به روره دگاری به رزو بلنده ﴿وَلَسَوْفَ يَرْضَى﴾ سویند به خوا (نهو که سه ی وایت) له مه ولا رازی ده بی (به پاداشتی دوا پور) ﴿

سوره قی الضحی

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالضُّحَى﴾ سویند به چشته نگاو ﴿وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى﴾ وه سویند به شه و کاتیک که نارام ده گری (بزرنگیته وه) ﴿مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾ به روره دگارت وازی لی نه هیتاوت و لیست دلگیر نه بووه (نه ی موحوممه د ﴿وَلَا خِرَءُ خَيْرَ لَكَ مِنَ الْأُولَى﴾ وه (پاداشتی) دوا پور بؤنؤ چاکشره له دونیا ﴿وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى﴾ سویند به خوا له مه ولا به روره دگارت نه وه صدت پی ده به خشی که رازی بیت ﴿الَّذِي يَخِذُّكَ يَتِيمًا فَفَوَّضَى﴾ نایا توی نه دی به هه تیوی وحه و اندیتیه وه ﴿وَوَجَدَكَ الْآفَقَى﴾ وه توی نه دی به سه ر لی شیناوی و ریتموونی کردیت ﴿وَوَجَدَكَ غَائِبًا فَأَفْضَى﴾ وه نایا توی نه دی به هه زاری و ده وله مه ندی کردیت ﴿فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ﴾ که واته (توش) هه تیو و مه چه و سینره وه ﴿وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ﴾ وه هه لمه شاخی به پر سیار که ر (هزارو سوال که ر) دا ﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾ وه نیممه ت و به خشی به روره دگارت دهریخه (به بارم تیدانی هه زاران) ﴿

سوره قی الشرح

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿الَّذِي نَشْرَحُ لَكَ صَدْرَكَ﴾ نایا سنگمان بؤ ناسووده و گوشاد نه کردیت ﴿وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ﴾ وه دامان گرت لیست نهو باره گرانه ی ﴿

﴿الَّذِي أَنْقَضَ ظَهْرَهُ﴾ که پشٹی زور قورس کردبوویت ﴿وَرَفَعَنَا لَكَ دَرَجَةً﴾ وه ناوو ناوبانگتمان
 بزو بهرز کردیته وه ﴿إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ بهراستی له گهل هموو تنگانهیه کدا خوشی و ناسانی
 دیت ﴿إِنَّمَا مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا﴾ ینگومان له گهل هموو تنگانهیه کدا خوشی و ناسانی دیت ﴿وَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾ نه مجا که له کاریک بوو یته وه، خوت ماندوو بکه (به کاریکی تری چاکه وه)
 ﴿وَالْيَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ﴾ وه هدر له پروهرد گارت بهاریره وه (بزو کاره کانت)

سوره قی (التین)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای بهخشنده میهره بان

﴿وَالْأَنبِيَاءَ وَالرُّسُلَ﴾ سویند به ههنجیرو زهشون ﴿وَالطُّورِ سِينِينَ﴾ وه سویند به طووری سینا
 ﴿وَهَذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ﴾ وه بهم شاری نارام و بی ترسه (که مه ککه به) ﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ﴾
 سویند به خوا بهراستی مرقفمان دروست کرد له جوانترین شیوه دا ﴿ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ﴾ له
 پاشان (نه گهر بی باوه پبی) دهیکهین به پهست ترینی هموو پهسینک ﴿إِلَّا الْإِنْسَانَ، اَسْمَاوَعِلْمًا اَلْصَّالِحِينَ﴾
 جگه له وانهی که بر وایان هیناوه و کرده وه چاکه کانیاں کردوه ﴿فَلَمَّا تَرَاهُ غَافِقًا يَقْنُتُ﴾ بزو نهوان ههیه
 باداشتی نهبر اوه ﴿فَمَا يَكِيدُكَ بِالْأَدْنَى﴾ جا ئیتر چی بی باوه پت دهکات به روضی دوابی ﴿أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ الْخَافِيْنَ﴾
 نایا خوا فرمان رهواترینی هموو فرمان رهواکان نیه ؟

سوره قی (العلق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوای بهخشنده میهره بان

﴿اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ﴾ (نه می موحه مه د) بخویند به ناوی پروهرد گارت وه که هموو
 شتینکی دروست کردوه ﴿خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ﴾ مرقفی دروست کردوه له خویننکی بهستوو
 ﴿اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ﴾ بخویند، پروهرد گاری تو (له هموو کسه) بهخشنده تره ﴿الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ﴾
 نه وهی که (مرقفی) فیر (ی نووسین) کردوه به قهلم ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ﴾ مرقفی شاره زا کردوه
 بهو شتانهی که نهی دهزانی ﴿كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ﴾ نا (وانیه) بهراستی مرقف باخی ده بیت
 ﴿أَنزَلْنَاهُ أَتَقَى﴾ که خوئی بیینی واده و نه مهند بووه ﴿إِنِّي إِلَٰهُ رَبُّكَ الرَّحْمَنُ﴾ ینگومان هدر بزو لای
 پروهرد گاری تویه گهرانه وه ﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يَنْهَى﴾ نایا بیینیت نهو کسهی که جله و گیریی نهکات
 ﴿عَبْدَ اللَّهِ أَصْلَى﴾ له بنده یهک که نوینز بکات ؟ ﴿أَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ عَلَى الْاُفْهَاقِ﴾ نایا پیتم بلئی نه گهر (نهو
 کسه) له سهر پبی راست بووایه ﴿أَوْ أَمَرَ بِالتَّقْوَى﴾ یان فرمانی بدایه بهپاریز کاری و له خوداترسان
 (باشتر نه بوو)

﴿أَوَلَيْتَ إِنَّ كَذَّبَ وَقَتْلَى﴾ نایا بینیت نه‌گهر بر وای (به نایینی راست) نه‌یت و پشئی لی هه‌لکات (پر زگاری ده‌بی) ﴿أَلَيْسَ لَكَ مِنَ اللَّهِ بَرَاءٌ﴾ نایا نه‌ی زانیوه که‌خوا ده‌ی بینی ﴿كَلَّا لَنْ لَّزِمْتَهُ لِنَفْعِ الْبَاطِلَةِ﴾ وانییه (که‌بیری لی ده‌کاته‌وه) به‌راستی نه‌گهر واز نه‌هیتی پرای ده‌کیشین (به‌قزی) پیشه‌سه‌ری ﴿نَاصِبَةٍ كَرِيمَةٍ طَائِفَةٍ﴾ پیشه‌سه‌ریکی دروزنی به‌هه‌له‌دا چوو ﴿فَلْيَنْزِلْ يَاقُوتَ﴾ نه‌مجا با نه‌و بانگی هاوړیکانی محوی بکات ﴿سَمِعَ الزَّانِيَةَ﴾ نيمه‌ش بانگی فریشته‌ی زه‌بر به‌ده‌ست ده‌که‌ین ﴿كَلَّا لَا تُطْلَعُ وَتَسْجُدُ وَاقْرَبِ﴾ نه‌خیر، به‌گویی (نه‌و که‌سه‌انه) مه‌که‌وه کورنوش به‌روه (له‌خوا) نزیک بکه‌وه‌روه ﴿

سوره‌قی (القدر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ بنگومان ثبمه قورثانمان ناره‌ده خواره‌وه له‌شده‌وی به‌فه‌رو به‌ریزدا ﴿وَمَا أَزِلُّكَ مَالِكَةَ الْقَدْرِ﴾ تو چوزانیت که‌شده‌وی به‌فه‌رو ریز چی به‌ ﴿لَيْلَةِ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرِ﴾ شده‌وی به‌فه‌رو ریز چاکتره‌له (خیری) هه‌زار مانگ ﴿نَزَلَ الْمَلَكُ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ له‌و شده‌وه‌دا فریشته و جیبریلش له‌ناویاندا دینه‌ه‌وه‌وه ﴿بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ﴾ به‌فه‌رمانی به‌روه‌دگاریان له‌هه‌موو کاروبار نکدا ﴿سَلَّمْنَاهُ فِي مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾ نه‌و شده‌وه (کائی) هینمی و ناشنی ده‌بی تا هه‌لاتی سپنده‌ی به‌بان ﴿

سوره‌قی (البینة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به‌ناوی خوای به‌خشنده‌ی میهره‌بان

﴿لَا تَكْفُرْ بِالَّذِينَ هُكِّمُوا﴾ نه‌وانه‌ی که‌بی بر وایوون ﴿مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ له‌خواه‌ن نامه‌و ﴿وَالْمُشْرِكِينَ﴾ بت به‌رستان ﴿مُنْكَرِينَ حَتَّى تَأْتِيَ هَؤُلَاءِ الْبَيِّنَاتُ﴾ ده‌ستیان هه‌له‌گرت (له‌و بی پروایی به‌) تانیشه‌ه‌ پروونه‌که‌بان بؤ هات ﴿رَسُولٌ مِنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُطَهَّرَةً﴾ (که‌نه‌ویش) پیغه‌میرنکه‌له‌خواه‌ه‌چند به‌ره‌یه‌کی پاکیان (به‌سه‌ردا) ده‌خوتیشه‌وه ﴿فِيهَا كُتِبَ قِيمَةٌ﴾ که‌تیاندا به‌چند نوسراو (سوره‌ت) یکی به‌نرخ ﴿وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ﴾ وه‌جیانده‌بوونه‌وه‌نه‌وانه‌ی که‌به‌بامیان بؤ هاتبوو ﴿إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ﴾ دواي نه‌وه‌نه‌بی که‌نیشه‌ه‌ پروونه‌که‌بان بؤ هات (که‌پیغه‌میری نیسلامه) ﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ﴾ (له‌گه‌له‌ه‌وه‌شدا) که‌فه‌رماتیان پی‌نه‌درا بوو مه‌گهر به‌وه‌ی که‌به‌رمنشی خوا بکه‌ن ﴿مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ﴾ به‌دلسوزی ملکه‌چی بؤ بکه‌ن و خویان به‌دوور بگرن له‌هه‌موو بیرو باوه‌پنکی خوارو خینج ﴿وَتَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾ وه‌نویز بکه‌ن و زه‌کات به‌دن ﴿وَذِلَّالِكُمُ الْقَائِمَةُ﴾ وه‌نه‌مه‌به‌نایینی راست ﴿

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالشَّارِكِينَ﴾ بېنگومان نه وانه ی که بی پروا بون له خوا و نه په پام و بت پرسته کان ﴿فِي نَارِ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا﴾ له ناگری دوزخدان، تیدا ده مینته وه به همیشی ﴿أُولَئِكَ هُمُ الشَّاكِرُونَ﴾ نا نه وانه خرابترینی همو و دروست کراوینکن ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ﴾ به پراستی نه وانه ی که پروا بان هېتاو کرده وه چا که کانیا ن کرد ﴿أُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ نا نه وانه چا کترینی همو و دروست کراوینکن ﴿حَرَّ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ پاداشتی نه وانه لای پرو و در دگاریان به هشتانیکه چی دانیشن و مانه وهی همیشی به ﴿تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ﴾ پرو و باره کان به ژیریا نده و روات ﴿خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا بِإِذْنِ اللَّهِ عَظِيمٍ﴾ تیدا ده مینته وه به همیشی، خوایش لیبان رازی بو وه ﴿وَرِضُوا عَنْهُ﴾ وه نه وانش له خوا رازی بون ﴿ذَٰلِكَ لِمَنْ حَقَّتْ رِزْقُهُ﴾ نه مه یو که سینکه کله خوا بترسی

سوره فی (الزلزلة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا﴾ کاتیک زهوی هاته له رزه به لرزینی خوی ﴿وَأُخْرِجَتِ الْأَرْضُ نَبَاتَهَا﴾ وه زهوی هر چی شتی قورس و گرانی (ناوی) هه به همووی فری دابه دهر وه ﴿وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَالَهَا﴾ وه صرف له و پروژدها ده لی: نه وه زهوی چی به تی؟ ﴿يَوْمَ يُخْرِجُنَا عَنْهَا﴾ له و پروژدها (زهوی) ده نگ و باسی خوی ده گیرته وه ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَرَّةٍ وَأَنْتُمْ كَاذِبُونَ﴾ که پرو و در دگاری تو (وی) وه چی یو کرده ﴿يَوْمَ يُصْعَقُونَ فِي الْبُحْرِ﴾ له و پروژدها خه لکی دهر دچن به پراگنده و په شنبوی ﴿لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ﴾ تا (پاداشتی) کرده وهی خویان نیشان بدری ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾ نه مچا هه که سینک به نه ندازه ی هه ره و وردیله یه که چاکه ی کرد بی ده بینته وه ﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾ وه هه ره که سینک به نه ندازه ی هه ره و وردیله یه که خرابه ی کرد بی ده ی بینته وه

سوره فی (العلق)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ به ناوی خوی به خشنده ی میهره بان

﴿وَالْعَلَقِ بَنٍ ضَبْحًا﴾ سویند به نه سپانی تا و دهر (که ده پر مینن) چون پر مه یه که (له کاتی غه زاکر دندا) ﴿فَالْمُورِ بَنٍ قَدْحًا﴾ وه سویند به ناگر هه لگیر سپنه ران له به رد به نالی سمیان ﴿فَالْمُغِيرِ بَنٍ صُبْحًا﴾ وه سویند به (نه سپانی) هیرش به ران له به یانیا ندها ﴿فَالْفُطْرِ بَنٍ نَقْعًا﴾ که به وه ته پ و توز هه لده ستین ﴿فَوَسَطْنَ بِهِ جَمْعًا﴾ وه به و ته پ و توز وه، خویان ده که ن به ناوه پراستی کومه لی دوزمندا

﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنُودٌ﴾ بە راستی مرقوف بۆ پەرورەدگاری نا سوپاسە ﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ لَشِيدٌ﴾ وە بە راستی مرقوف بۆ ینگومان خۆی لەسەر ئەم نا سوپاسی یە شایەتە ﴿وَلِلَّهِ الْخَبِيرُ لَشِيدٌ﴾ وە بە راستی مرقوف بۆ خۆشەویستی مالی دونیا زۆر بە گێرە ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُ إِذَا أُنْفِثَ فِي الْفُجُورِ﴾ دەی ئایا نازانی کانتیک کە مردووی ناو گۆرەکان زیندوو کرانەو و (هینرانی دەروە) ﴿وَحُصِّلَ مَا فِي الصُّدُورِ﴾ وە ئاشکرا بوو هەرچی پازی ناو دلانە ﴿إِنَّ زُحْرَيفَةً يَوْمَئِذٍ لَّخَبِيرٌ﴾ ینگومان پەرورەدگاریان لەو پرۆژەدا ئاگادارە بە کردەوێان ﴿

سورەتی (القارعة)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿الْقَارِعَةُ﴾ پرۆزی داچلە کێشەر (ناوە بۆ پرۆزی قیامت) ﴿مَا الْقَارِعَةُ﴾ ئاخۆ چۆن بێ ئەو پرۆژە؟ ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا الْقَارِعَةُ﴾ تۆ چوزانییت ئەو پرۆژە چی یە ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُورِ﴾ پرۆژیکە خەلکی وەك پەپولە ی پەراگەندە بلادەبنەو وە ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾ وە شاخەکان وەك خوری شیکراویان لی دیت ﴿وَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ﴾ ئەمجا ئەو ی کێشی (چاکەکانی) ئورس و گران بێ ﴿فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضٍ﴾ ئەو ئەو کەسە لە گۆزەرانیکی پەسەندا ئەبێ ﴿وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ﴾ وە ئەو ی کێشی (چاکەکانی) سووک بێ ﴿فَأَمَّا هُوَ فَاوِيَةٌ﴾ ئەو چی ی ئەو (هاوێ) یە ﴿وَمَا أَذْرَاكَ مَا هِيَةٌ﴾ تۆ چوزانییت (هاوێ) چی یە ﴿فَارْحَمِيَّةٌ﴾ ئاگرێکی هەلگیر ساو ﴿

سورەتی (التكاثر)

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بە ناوی خوای بەخشندهی میهرەبان

﴿التَّكْوِيْنُ﴾ ئێوەی بێ ئاگا کردووە شانازتان بە زۆری سەروەت و سامانەو وە ﴿حَتَّى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ﴾ ئادەمرن و دەچن بۆ گۆرستان ﴿كَلَّا سَوْفَ يُعْتَمِرُونَ﴾ وامەکن ! لەمەولا دەزانن ﴿كَلَّا سَوْفَ يُعْتَمِرُونَ﴾ دووبارە وامەکن لەمەولا دەزانن ﴿كَلَّا لَيُعْتَمِرُنَّ يَوْمَئِذٍ﴾ وانی یە (وێکو خۆتان دەیزانن) ئەگەر (ئەنجامی خۆتان) بزانایە بەدنیایی یەو و (وابی ئاگانە ئەبوون) ﴿لَيَرْزُقَنَّهُ الْجَنَّةُ﴾ سویند بەخوا ینگومان دۆزەخ دەبینن ﴿لَيَرْزُقَنَّهُنَّ عَيْنُ الْيَقِينِ﴾ دووبارە سویند بەخوا دلنیا بن بە چاوی راستەقینە دەی بینن ﴿لَيَرْزُقَنَّهُنَّ يَوْمَئِذٍ عَيْنُ الْيَقِينِ﴾ ئە پاشان سویند بەخوا لەو پرۆژەدا (لەسەر) هەموو ناز و نیعمەتیک کە خوا پێی دا بوون لەدوینادا) لێر سێتەو تان لەگەڵدا دەکریت ﴿

سورہ فی (العصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿وَالْعَصْرِ﴾ سوتند به کات ﴿٢﴾ ﴿إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنٍ خَسِيرٍ﴾ یتگو مان همه موو خه لکسی له زیاندان ﴿٣﴾ ﴿إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا﴾ جگه له وانهی که پروایان هیتا یست و ﴿وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ﴾ کرده وه چاکه کانیاں کردیت ﴿وَتَوَصَّوْا بِالْحَقِّ﴾ وه ناموز گاری به کتریان کردین به نایینی راست (وده ست پتوه گرتنی و کار کردن به نهرمانه کانی خودا) ﴿وَتَوَصَّوْا بِالصَّبْرِ﴾ وه ناموز گاری به کتریان کردیت به نارامگرتن (له سهر پهرستن و به ندایه تی خودا) ﴿٤﴾

سورہ فی (الہمزہ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿وَنَزَّلْنَا لَكُمُ الْهَمْزَ لَمْزَةً﴾ سزاو له ناو چوون بؤ همه موو نهنگ گرتیکی به دگؤ (عذیب گرتیکی تانه دهر) ﴿٢﴾ ﴿الَّذِي جَمَعَ مَا لَا يَعْذَرُهُ﴾ نه وهی که هدرمال و سامان کؤ ده کانه وه دهر میسری ﴿٣﴾ ﴿يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ﴾ واده زانی که ماله که ی هدر دهر بهیتیه وه ﴿٤﴾ ﴿كَلَّا لَئِن لَّبَدَّتْ فِي الْخَطَمَةِ﴾ نه خیر وانی به، یتگو مان فری دهر یتنه ناو تا گرتیکی تیکشکینه ره وه ﴿٥﴾ ﴿وَمَا أَذْرَكَ مَا أَخْطَمَهُ﴾ تو چووزانیت نه و ناگره چی به ﴿٦﴾ ﴿نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ﴾ تا گرتیکی ساودراوی خوایی به ﴿٧﴾ ﴿الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْفِتَنِ﴾ که دی به سهر دلاندا (هور و ژم ده بانه سهر دلان) ﴿٨﴾ ﴿إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّوَصَّدَةٌ﴾ یتگو مان نه و ناگره داخراوه له سهریان (وده رچوونیاں نی به) ﴿٩﴾ ﴿فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ﴾ (زنجیر کراون) له ناو چند کؤتیککی راکشاودا (به ستر اونه ته وه به چند ستونیککی به رزو بلند وه) ﴿١٠﴾

سورہ فی (الفیل)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿الْفِيلُ كَيْفَ قَتَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ﴾ نابا نه ت بینی که په روه رد گارت چی کرد به خواهن فیله کان (به نه بره همه وله مشکوه که ی که وویستی که عه به ی پیروز بر وختیت) ؟ ﴿٢﴾ ﴿الْفِيلُ كَيْفَ قَتَلَ فِي تَضْيِيلٍ﴾ نابا فر و فیله که یانی بوچهل نه کرده وه ﴿٣﴾ ﴿وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ﴾ وه نار دبه سهریان بالندهی زور بؤل بؤل ﴿٤﴾ ﴿تَرْمِيهِمْ بِحِجَارٍ حَرِيرٍ﴾ به رد بارانیاں ده کردن به وورده زیخی گلین ﴿٥﴾ ﴿فَجَعَلَهُمْ كَعَصِفٍ أُمْكُولٍ﴾ سهر نه نجام (له مشکوه که ی نه بره هه ی) وه کای خوراو لی کرد ﴿٦﴾

سورہ قی ﴿قُرَيْشٍ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿لَا يَلْفِيقُ قُرَيْشٍ﴾ (لہ شکر کی نہ برہ ہہی لہ ناو برد و نہ فر و نہ نای کردن) لہ ہر ہوگری قورہ ہش
﴿إِلَّا نَفْعُهُم بِخَلْقِ الْإِنْسَانِ وَالصَّيْفِ﴾ ہوگریان بہ ہاتو و چوئی زستانان (بؤ یدہن) و ہاویشان
(بؤ شام) وانہ (تالی یان تیک نہ چنی) ﴿فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ﴾ دہی با (قورہ ہش لہ ہر امہر
نہم ہہ سووہ ناز و نیمہ تہدا) خواہنی نہم مالہ (کہ عہی پیروز) پیرستن ﴿الَّذِي أَطْعَمَهُم مِّنْ
جُوعٍ﴾ لہ و زانہی کہ لہ بر سبتہ کی بہ کجار توند (پزگاری کردن و) خواردنی پنیہ خشن
﴿وَهُوَ آمَنَهُم مِّنْ حَوْفٍ﴾ وہ دلبای کردن لہ ترس و بیم کی گہورہ و (پاراستنی) ﴿

سورہ قی ﴿الْمُنَافِقِينَ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ﴾ نایا دبت نہ و کہ سہی کہ بروای بہ نابین نی بہ ؟ ﴿فَإِنَّكَ الَّذِي يَدْعُ
الْإِيمَانَ﴾ نہ و کہ سیکہ کہ پال بہ ہہ تیوہ و ہہنی ﴿وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ﴾ وہ ہانی خہلکی
نادات بؤ خواردہ مہنی دان بہ ہہ ژاران ﴿قَوْلِ الْمَصْلُوبِ﴾ نہ مجا وای بؤ نوئز کہ ران ﴿
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ﴾ نہ وانہی کہ لہ نوئزہ کہیان بی ناگان ﴿الَّذِينَ هُمْ يُزَاوُونَ﴾
نہ وانہی کہ پروہامایی دہ کەن ﴿وَيَسْمَعُونَ السَّاعُونَ﴾ وہ یار مہنی خہلک نادہن (ہہ سووہ چاکہ پدک
دہ گر نہ وہ لہ خہلکی) ﴿

سورہ قی ﴿الْكَوْثَرِ﴾

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ بہ ناولی خواہی بہ خشندهی میہرہ بان

﴿إِنَّا أَنْشَأْنَاكَ الْكَوْثَرَ﴾ بینگومان نیمہ ہیمن بہ خشیت خیری زور گہورہ و بہ فہر لہ دنیا و دوا و ژودا
(لہ و خیرہ گہورانہ ہش پروہاری کہوسہرہ لہ بہ ہہ شتدا) ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ﴾ دہی کہواتہ
نوئز پکہ بؤ پروہردگارت وہ قوربانی سہر پیرہ ﴿إِنَّ شَأْنَكَ هُوَ الْأَمْرُ﴾ بینگومان ہدر ناحہزت
دوا براوہ (نہی موخہ مہد ﴿

سوره قی (الکافرون)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ﴾ (تهی موحه سمه د ۱۱۱) بلی: تهی بی بروایته ﴿لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ﴾ من
 تهو (بشانه) ناپه رستم که ئیوه دهیبه رستن ﴿وَلَا أَنشُرُ عَلَيْكُمْ مَا تُعْبُدُونَ﴾ وه ئیوه ش تهو (خوایه) ناپه رستن
 که من دهی به رستم ﴿وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ﴾ وه من تهو خوا به رستی به ناکه م که ئیوه دهیبه کن ﴿وَلَا
 أَنشُرُ عَلَيْكُمْ مَا تُعْبُدُونَ﴾ وه ئیوه ش تهو خوا به رستی به ناکه کن که من دهیبه کم ﴿لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ﴾
 نایینی خوتان بۆ خوتان و نایینی خۆم بۆ خۆم ﴿۱﴾

سوره قی (النصر)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواای به خشندهی میهره بان

﴿إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ﴾ کاتیک که یار مه نی و کۆمه کی خواهات ﴿وَالْفَتْحُ﴾ له گه گان سه ر که ونن
 (شاری مه که که شازاد کرا) ﴿وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا﴾ وه خه لکت دیسی که
 بۆل بۆل دبنه ناو نایینی خواوه ﴿فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَأَسْتَغْفِرْهُ﴾ تهو سا به سوپاس و ستایشی
 په روه رگارت ته سببحاتی تهو بکه و داوای لیخو شبوونی لی بکه ﴿إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا﴾ چونکه
 ینگومان تهو زۆر گیرا که ری به شیمانی به ﴿۱﴾

سوره قی (المبتدین)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ به ناوی خواای به خشندهی میهره بان

﴿ثَبِّتْ يَدَ آيِي لَهَبٍ وَتَبَّ﴾ له ناو چی هه ردوو ده سنی له بوله هه ب وه له ناویش چوو ﴿۱﴾
 ﴿مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ﴾ سوودی بی نه گه یاند دارایی به که بی و تهو هی که کردی (له دوژمنایه نی
 پیغه میهر ۱۱۱) ﴿سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ﴾ ینگومان له مه و لا ده چیته ناو ناگری بلنسه دار ﴿۲﴾
 ﴿وَأَمْرًا لَهُ حَمَالَةَ الْحَطَبِ﴾ وه ژنه که بشی، که هه لگری دارو درک بوو (بۆ نازاردانی پیغه میهر ۱۱۱)
 ﴿فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ﴾ هه میسه گوریسیکی بادراو (له به لی خورمایسی ناگریسن) و اله
 گه ردیندا ﴿۳﴾

سوره قی (الإخلاص)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ (نهی موحدهمهده) ﴿بَلَىٰ﴾: هدر نهو (الله) به خوای تاك و ته نیا ﴿اللَّهُ الصَّمَدُ﴾
 نهو خواهی بی نیاز و جی ی نیاز و نومیده ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ﴾ کهسی لی نه بووه و له کهس نه بووه ﴿وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ وه هدر گیز هیچ کهس هاوشیوه و هاوتای نهو نی به ﴿﴾

سوره قی (الفلق)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ﴾ (نهی موحدهمهده) ﴿بَلَىٰ﴾: په نا ده گرم به دروست کهری بوونه وهر
 (به پدروهر دگاری به ره به بیان) ﴿وَمِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ له زیانی نهو هی که دروستی کردووه ﴿وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَّتْ﴾ وه له زیانی تاریکی کاتیک که دادیت ﴿وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ﴾
 وه له زیان و خراپه ی (جادو و گهران) که پست و ده زوو گری ددهن و فووی پیدا ده کهن ﴿وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ﴾ وه له زیانی به خیل و حه سوود کاتیک که حه سوودی ده بات ﴿﴾

سوره قی (الناس)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ به ناوی خوای به خشندهی میهره بان

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ (نهی موحدهمهده) ﴿بَلَىٰ﴾: په نا ده گرم به پدروهر دگاری خه لکی
 ﴿مَلِكٍ النَّاسِ﴾ به پادشای خه لکی ﴿إِلَهِ النَّاسِ﴾ به پدروهر دگاری خه لکی ﴿وَمِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ﴾ له زیان و شه ری و هسوه سه به پدا کهر (که کاتیک ناوی خود ابیریت) خزی
 به نهان ده کات ﴿الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ نهو هی که و هسوه سه نه خاته دلی خه لکیه وه ﴿وَمِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ﴾ له جنو که و له ناده میرزاد ﴿﴾

فهرست آیه‌های سوره‌ها و تعداد آیه‌های آنها

بزرگ‌ترین و ناوهریزکی سوره‌ها که آن‌ها گه‌ل به‌یان و ریزوونکرده‌اند
مه‌ککی و مه‌ده‌نی نییاند

سوره‌ی	ژماره‌کئی	لایه‌یه	رودونکرده‌وه
الفاتحه	۱	۱	مه‌ککی یه
البقرة	۲	۲	مه‌ده‌نی یه
آل عمران	۳	۵۰	مه‌ده‌نی یه
النساء	۴	۷۷	مه‌ده‌نی یه
المائدة	۵	۱۰۶	مه‌ده‌نی یه
الأنعام	۶	۱۴۸	مه‌ککی یه
الأعراف	۷	۱۵۱	مه‌ککی یه
الأنفال	۸	۱۷۷	مه‌ده‌نی یه
التوبة	۹	۱۸۷	مه‌ده‌نی یه
يونس	۱۰	۲۰۸	مه‌ککی یه
هود	۱۱	۲۴۱	مه‌ککی یه
يوسف	۱۲	۲۳۵	مه‌ککی یه
الرعد	۱۳	۲۴۹	مه‌ده‌نی یه
إبراهيم	۱۴	۲۵۵	مه‌ککی یه
الحجر	۱۵	۲۶۲	مه‌ککی یه
النحل	۱۶	۲۶۷	مه‌ککی یه
السمراء	۱۷	۲۸۲	مه‌ککی یه
الکهف	۱۸	۲۹۳	مه‌ککی یه
مريم	۱۹	۳۰۵	مه‌ککی یه
طه	۲۰	۳۱۲	مه‌ککی یه
الأنبياء	۲۱	۳۴۴	مه‌ککی یه
الحج	۲۲	۳۳۲	مه‌ده‌نی یه
المؤمنون	۲۳	۳۴۴	مه‌ککی یه
النور	۲۴	۳۵۰	مه‌ده‌نی یه
الفرقان	۲۵	۳۵۹	مه‌ککی یه
الشعراء	۲۶	۳۶۷	مه‌ککی یه
القصص	۲۷	۳۷۷	مه‌ککی یه

سورہ	زمانہ کہی	لاپہرہ	روونکر دنہوہ
الفصص	۲۸	۳۸۵	مدنکی ید
العنکبوت	۲۹	۳۹۶	مدنکی ید
الروم	۳۰	۴۰۷	مدنکی ید
لقمان	۳۱	۴۱۱	مدنکی ید
السجدة	۳۲	۴۱۵	مدنکی ید
الأحزاب	۳۳	۴۱۸	مدنہنی ید
سبأ	۳۴	۴۲۸	مدنکی ید
فاطر	۳۵	۴۳۷	مدنکی ید
يس	۳۶	۴۴۰	مدنکی ید
الصافات	۳۷	۴۴۶	مدنکی ید
حس	۳۸	۴۵۳	مدنکی ید
الزمر	۳۹	۴۵۸	مدنکی ید
غافر	۴۰	۴۶۷	مدنکی ید
مضیات	۴۱	۴۷۷	مدنکی ید
الشوری	۴۲	۴۸۳	مدنکی ید
الزخرف	۴۳	۴۸۹	مدنکی ید
الدخان	۴۴	۴۹۶	مدنکی ید
الجاثیة	۴۵	۴۹۹	مدنکی ید
الأحقاف	۴۶	۵۰۴	مدنکی ید
محمد	۴۷	۵۰۷	مدنکی ید
الفتح	۴۸	۵۱۱	مدنہنی ید
الحجرات	۴۹	۵۱۵	مدنہنی ید
ق	۵۰	۵۱۸	مدنکی ید
الذاریات	۵۱	۵۲۰	مدنکی ید
الطور	۵۲	۵۲۳	مدنکی ید
النجم	۵۳	۵۲۶	مدنکی ید
القمر	۵۴	۵۲۸	مدنکی ید
الرحمن	۵۵	۵۳۱	مدنہنی ید
الواقعة	۵۶	۵۳۷	مدنکی ید

سورہ	زمارہ کی	آپہ	روونکر دنہوہ
الحديد	۵۷	۵۳۷	مہ ۵۵ بی یہ
المجادلة	۵۸	۵۴۲	مہ ۵۵ بی یہ
الحشر	۵۹	۵۴۵	مہ ۵۵ بی یہ
المتحنة	۶۰	۵۴۹	مہ ۵۵ بی یہ
الصف	۶۱	۵۵۱	مہ ۵۵ بی یہ
الجمعة	۶۲	۵۵۳	مہ ۵۵ بی یہ
المنافقون	۶۳	۵۵۴	مہ ۵۵ بی یہ
التغابن	۶۴	۵۵۶	مہ ۵۵ بی یہ
الطلاق	۶۵	۵۵۸	مہ ۵۵ بی یہ
التحریم	۶۶	۵۶۰	مہ ۵۵ بی یہ
الملک	۶۷	۵۶۲	مہ ۵۵ کی یہ
القلم	۶۸	۵۶۴	مہ ۵۵ کی یہ
الحاقة	۶۹	۵۶۶	مہ ۵۵ کی یہ
المعارج	۷۰	۵۶۸	مہ ۵۵ کی یہ
نوح	۷۱	۵۷۰	مہ ۵۵ کی یہ
الجن	۷۲	۵۷۲	مہ ۵۵ کی یہ
الزمل	۷۳	۵۷۴	مہ ۵۵ کی یہ
الدثر	۷۴	۵۷۵	مہ ۵۵ کی یہ
القيامة	۷۵	۵۷۷	مہ ۵۵ کی یہ
الإنسان	۷۶	۵۷۸	مہ ۵۵ بی یہ
المرسلات	۷۷	۵۸۰	مہ ۵۵ کی یہ
النبا	۷۸	۵۸۲	مہ ۵۵ کی یہ
النازعات	۷۹	۵۸۳	مہ ۵۵ کی یہ
عبس	۸۰	۵۸۵	مہ ۵۵ کی یہ
التكوير	۸۱	۵۸۶	مہ ۵۵ کی یہ
الانفطار	۸۲	۵۸۷	مہ ۵۵ کی یہ
المطففين	۸۳	۵۸۷	مہ ۵۵ کی یہ
الانشقاق	۸۴	۵۸۹	مہ ۵۵ کی یہ
البروج	۸۵	۵۹۰	مہ ۵۵ کی یہ

سورہ	زمانہ کہی	لاہ پہ	روونکر دنوہ
الطارق	۸۶	۵۹۱	مدنکی یہ
الأعلى	۸۷	۵۹۱	مدنکی یہ
الغاشية	۸۸	۵۹۲	مدنکی یہ
الفجر	۸۹	۵۹۳	مدنکی یہ
البلد	۹۰	۵۹۴	مدنکی یہ
الشمس	۹۱	۵۹۵	مدنکی یہ
اللیل	۹۲	۵۹۵	مدنکی یہ
الضحیٰ	۹۳	۵۹۶	مدنکی یہ
الشرح	۹۴	۵۹۶	مدنکی یہ
التین	۹۵	۵۹۷	مدنکی یہ
العلق	۹۶	۵۹۷	مدنکی یہ
القدر	۹۷	۵۹۸	مدنکی یہ
البيئة	۹۸	۵۹۸	مدنکی یہ
الزلزلة	۹۹	۵۹۹	مدنکی یہ
العاديات	۱۰۰	۵۹۹	مدنکی یہ
القارعة	۱۰۱	۶۰۰	مدنکی یہ
التكاثر	۱۰۲	۶۰۰	مدنکی یہ
العصر	۱۰۳	۶۰۱	مدنکی یہ
الهمزة	۱۰۴	۶۰۱	مدنکی یہ
الفيل	۱۰۵	۶۰۱	مدنکی یہ
قريش	۱۰۶	۶۰۲	مدنکی یہ
الماعون	۱۰۷	۶۰۲	مدنکی یہ
الكوثر	۱۰۸	۶۰۲	مدنکی یہ
الكافرون	۱۰۹	۶۰۳	مدنکی یہ
النصر	۱۱۰	۶۰۳	مدنکی یہ
المسد	۱۱۱	۶۰۳	مدنکی یہ
الإخلاص	۱۱۲	۶۰۴	مدنکی یہ
الفلق	۱۱۳	۶۰۴	مدنکی یہ
الناس	۱۱۴	۶۰۴	مدنکی یہ

إِنَّ وَزَرَ الشُّعْرَى الْإِسْلَامِيَّةِ وَالْأَوَاقِفِ وَالِدَعْوَةِ وَالْإِشَادِ

فِي الْمَلِكَةِ الْعَرَبِيَّةِ الشُّعْرَى

الْمَشْرِفَةِ عَلَى مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهَكَذَا

لِطَبَاعَةِ الْمُصَحِّفِ الشَّرِيفِ فِي الْمَدِينَةِ الْمُسَوَّرَةِ

إِذَا يُسْرُهَا أَنْ يُصَدِّرَ الْمَجْمَعُ هَذِهِ الطَّبْعَةَ مِنَ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ

وَتَرْجُمَةً مَعَانِيهِ إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ

فَسَأَلَ اللَّهُ أَنْ يَنْفَعَ بِهِ النَّاسَ

وَأَنْ يَحْتَرِي

خَاتَمُ الْجَمْعِ الشَّرِيفِ الْمَلِكُ عَبْدُ الْمَلِكِ بْنُ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُوتِ

أَحْسَنَ الْجَرَءِ عَلَى جُهْدِهِ الْعَظِيمَةِ فِي تَشْرِيفِ كِتَابِ اللَّهِ الْكَرِيمِ

وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ

وہزار حق کاروباری ئیسلامی وئەوقاف و بانگہ واز وئیرشاد

لە شانیشینی عہرہ پستانی سعودیہ

کە سەر پەرشتیاری کۆمەلگە ی مەلیک فەھدە

بۆ چاپکردنی قورئانی پیرۆز لە مەدینە ی منہ و وەرە

خۆی بەخۆشحال دەزانیت کە کۆمەلگە کە ھەلبەست بە دەرکرن

وبلاو کردنەوہی ئەم چاپە ی قورئانی پیرۆز لە گەل وەرگێرانی

ماناکانی بۆ زمانی کوردی

داواکارین لەخوای گەورە کە خەڵکی ئێی سوودمەند ببن و یادداشتی

بەخیری (خادم الحرمين الشريفین) مەلیک عبداللە کوری عبدالعزیز

ئالی سعود بەجوانترین و چاکترین شتو بەداتەوہ، لەسەر ھەول

و تێکۆشانی گەورە ی لەبلاو کردنەوہی قورئانی پیرۆز و کەلامی

بەرزی پەر وەردگار

ھەر خوای گەورە پشتیوان و یارمەتیدەرە

حَقَّقُوا الطَّبَعُ بِحَقِّهِ
لِلْمَلَائِكَةِ الْمُرْسَلَةِ الْمُرْسَلَةِ

ص.ب ٦٢٦٢ - المدينة المنورة
www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

ماق چاپىكرەنى پارىزراۋە
بۇ كۆمەلگەي مەلىك قەھد بۇ چاپىكرەنى قورۇناتى پىرۇز

سەندۇقى پۇستى ۶۲۶۲ مەدەنىي مەۋەزە

www.QuranComplex.gov.sa
contact@QuranComplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف ١٤٣٣ هـ
فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر.

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف
ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية . / مجمع الملك
فهد لطباعة المصحف الشريف . - المدينة المنورة ١٤٣٣ هـ

١٢٢٤ ص : ١٦ × ٢٣ سم

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية أ. العنوان

١٤٣٣/٨٤٤٢

ديوي ٢٢١،٤٩٦٥٩

رقم الإيداع : ١٤٣٣/٨٤٤٢

ردمك : ٩٧٨-٦٠٣-٨٠٩٥-١٠-٢

